

ESZTER KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Assvérus Király megveti Királynéasszonyt Vástit.

Vala Assvérus idejében, (ez az Assvérus a ki uralkodik vala Indiától fogva Szercesenországig száz és huszonhét tartományokon.)

2. A napokon, mikor Assvérus Király ülne az ő birodalmának királyiszékiben, melly vala Súsánban a Király lakhelyén:

3. Birodalmának harmadik esztendejében lakodalmat szerze minden Fejedelmének, és szolgálinak: Persiának pedig, és Médiának Hatalmasai, Főemberei és a tartományoknak Fejedelmei előtte valának.

4. Ő pedig mutogatja vala az ő országa dicsőségének gazdagságait, és az ő nagy méltóságának tisztességét sok napokon, *tudniillik* száz nyolczvan napokon.

5. És mikor elmúltak volna azok a napok, tőn a Király az egész népnek, ki Súsánban a Király lakhelyén találtatik vala, kicsinytől fogva nagyig, hét nap lakodalmat, a Király palotája kertének pitvarában.

6. Fejér, zöld és hiáczintusszínű veres *kárpitok* függenek vala bíborból és bársonyból csinált köteleken, ezüst karikákon, és márványköből csinált oszlopokon: arany és ezüst ágyak *valának renddel vettelve*, a veres bársonyszínű piros márványköből rakatott pádimentomon.

7. Isznak vala pedig arany poharakból, és különb-különbféle poharakból, és a fő bor bőven vala a Királynak * méltósága szerint.

* vers 1.

8. Az italban való törvények pedig e vala, hogy senki senkit ne kényszerítene: mert így hagyta vala a Király az ő háza Gondviselőinek, hogy kinek-kinek mind akarátja szerint cselekednének.

9. Vásti Királynéasszony is lakodalmat szerze az asszonynépeknek az Assvérus Király királyi házában.

10. Hetedik napon, mikor a bortól, megvídült volna a Királynak szíve, parancsolá Méhumánnak, Biztának: Hárbonának, és Bigtának, és Abagtárnak, Zetárnak és Karkásnak, az ő hét Hop-

mesterinek, kik szolgálnak vala Assvérus Király előtt,

11. Hogy a Királynéasszonyt Vástit hoznák a Király eleibe az ország koronájában, hogy megmutatná a népeknek és a Fejedelmeknek az ő szépségét; mert szép ábrázatú vala.

12. És nem akara a Királynéasszony Vásti menni a Királynak parancsolatjára, miként az ő Hopmesterinek *parancsolt vala*: kin igen megharagvék a Király és az ő haragja felgerjede benne.

13. És monda a Király a bölcseknek és tudósoknak, kik elmúlt időköt tudnak vala: (mert ilyen szokása vala a Királynak, *hogy valaminek kellene lenni*, minden törvény és ítélet tudóknak tanácsokra *bocsátaná*).

14. Legközelebb való tanácsosai pedig *valának* Karséna, Sétár, Admata, Társis, Méres, Marséna, Mémukán, Persiának és Médiának hét* Fejedelmei, kik szüntelen a Király előtt valának, kik fők valának az országban.)

* Esd. 7, 14.

15. Törvény szerint mit kellene cselekedni Vásti Királynéasszony felől; mivelhogy nem fogadta volna Assvérus Királynak a Hopmesterek által *izent* beszédét.

16. És monda Mémukán a Király előtt, és a Fejedelmek előtt: Nem csak a Király ellen vétkezett Vásti Királynéasszony, hanem minden Fejedelmek ellen, és minden népek ellen, valakik vannak Assvérus Királynak minden * tartományban;

* vers 1.

17. Mert kihirdettetik a Királynéasszonynak cselekedete minden asszony-népek között, *és léssen*, hogy megutálják az ő férjeket szemek előtt, mikor azt mondják: Assvérus Király parancsolta vala, hogy Vásti Királynéasszonyt bévinnék hozzá, és nem ment.

18. És az napon Persiának és Médiának Fejedelemei *asszonyai*, kik hallándják a Királynéasszonynak cselekedeteit, ezent fogják mondani a Király minden Fejedelminek: és elég nagy utálat esik a férjfiakon, és *azoktól* harag léssen *fele-ségek ellen*.

19. Ha azért a Királynak tetszik, mond-

jon királyi szentenciát, és íratassék a Persiai és Médiái törvények közzé, melyet senki fel * ne bontson: hogy soha többé nem jó Vásti Assvérus király eleibe, és hogy az ő országát adja a Király olly házak társának, ki jobb legyen ő nálánál.

* rész 8, 8. Dán. 6, 8. 12. 15.

20. És meghallják a Király cselekedetét, melyet cselekedik az ő egész országában, melly igen nagy és minden asszonyok tisztességét térsznek az ő férjeknek, mind nagynak, mind kicsinynek.

21. És tetszik e tanács a Királynak és a Fejedelmeknek: és a Király a Mémukán beszéde szerint cselekedék.

22. És leveleket küld a Királynak minden tartományiba, tartományról tartományra, annak szokott írása szerint, és minden nemzetnek, annak nyelve szerint; hogy minden férjfiú uralkodék az ő házában, és beszélén meg *kiki* az ő nemzetségének nyelvéen.

2. RÉSZ.

Eszter Királynéasszonnyá tételük: Márdokeus hívsége a Királyhoz.

Ezek után, hogy megszűnt volna Assvérus Királynak haragja, megemlékezék Vástiról, és arról a mit cselekedett vala, és arról, a mit végeztek volna fölöle.

2. És mondának a Király szolgálai, kik néki udvarlanak vala: Keressenek a Királynak szép ábrázatú szűz leányokat.

3. És szerezzen a Király Tisztartókat az ő országának minden tartományiba, kik minden szép ábrázatú szűz leányokat gyűjtsenek a Király lakhelyére Súsánba az asszonyok házába, Hégainak a Király Hopmesterének, az asszonyok őrizőjének kezébe, és adjon leányi ékességeket reájok.

4. És az a leány, a ki tetszik a Király szemének, uralkodjék Vásti helyében. E dolog teszék a Királynak és úgy cselekedék.

5. Vala egy Zsidó férjfiú Súsánban a Király lakhelyén, kinek neve Márdokeus vala Jáirnak fíja, ki Semei fíja, ki Kis fíja vala. Benjámin nemzetségéből.

6. Ki Jérusálemből fogva vitetett vala a fogolynéppel, melly elvitetett vala Jékoniással * a Júda Királyával együtt, kit rabságba vitt vala a Babilóniai Nabukodonozor Király.

* 2 Kir. 24, 14. 15.

7. E *Márdokeus* tartja vala pedig Hádassát (kit más névvel Eszternek hívnak vala) az ő attya bátyjának leányát: mert sem attya, sem anyja nem vala néki és az igen szép leány vala, és szép ábrázatú, kit mikor megholt volna az ő attya és anyja, Márdokeus leánya gyanánt magához fogada.

8. Lőn pedig mikor a Király parancsolatja és végezése kihirhedett volna, és nagy sok leányok gyűjtetnének a Király lakhelyébe Súsánba, Hégainak keze alá: Akkor felviteték Eszter is a Király házába, Hégainak az asszonyok őrizőjének keze alá.

9. És tetszik az a leány néki és kedves vala nála: annakokáért sieté néki tiszta ruhát adni, és az ő táplálására való részét kiadni: és hét tisztos szolgálóleányokat ada néki a Király házából és vivé őtet és az ő szolgálóleányit az asszonyoknak legjobb házokba.

10. Meg nem mondá Eszter az ő nemzetségét, sem attyafiait: Mert Márdokeus meghagyta vala néki hogy meg ne mondaná.

11. Minden nap pedig Márdokeus jár vala az asszonyok házoknak pitvara előtt, hogy megtudná mint volna Eszter, és mint lenne dolga.

12. Mikor pedig eljött volna az idő, hogy minden leányok bémennének Assvérus Királyhoz, mikor *tudniillik* az asszonyoknak törvények szerint bétöltek volna a tizenkét hónapok: (mert úgy telnek vala bé az ő megtisztulásoknak napjai, hat hónapon mirtus olajjal, és hat hónapon drága kenetekkel *kenettetnek vala*, és olyakkal, mellyek után az asszonyok megszépülnek.)

13. És e képen megyen vala a leányzó a Királyhoz, és valamit kíván vala *maga ékesítésére* megadják néki, hogy azzal menne az asszonyoknak házokból mind a Király házáig.

14. Estve megyen vala bé a leányzó, és reggel visszamegyen vala az asszonyoknak második házokba, Sahásgáz Hopmesternek, a Király hálótársai őrizőjének keze alá: Nem megyen vala különben a Királyhoz, hanem csak mikor a Király kívánná őtet, és nevén hívnák.

15. Mikor azért eljött volna Eszternek a Márdokeus attya bátyjának az Abihail leányának ideje, (kit leánya gya-

nánt fogadott vala,) hogy bémenne a Királyhoz, nem kerese semmit, *melly szép lehetne*, hanem a mit Hégai a Király Hopmestere, az asszonyok őrizője néki mondott vala: és Eszter mindennek szemei előtt, kik látják vala őtet kedves vala.

16. És felvitették Eszter Assvérus Királyhoz, az ő országának házába, a tizedik hónapon, (ez a Tétet nevű hó) az ő országának hetedik esztendejében.

17. És a Király Esztert minden asszonyoknál inkább szereté, és minden szűzeknél kedvesb vala és kellemeteseb előtte, és az országnak koronáját fejébe tévé, és őtet Királynéasszonnyá tévé Vásti * helyébe. * rész 1, 11. 12.

18. Tön annakfelette a Király nagy lakodalmat * minden ő Fejedelminek és szolgálinak, *tudniillik* Eszternek lakodalmat; és a tartományoknak adóját megkisbebbíté, és ajándékokat osztogata királyi méltósága szerint. * rész 1, 3.

19. És mikor egybegyűjtetnének másodszor a szűzek, Márdokeus ül vala a Király kapujában.

20. És Eszter sem attyafiait, sem nemzetségét nem mondja vala meg, miképen Márdokeus megparancsolta vala néki: mert Márdokeus szavát úgy fogadja Eszter, mint akkor, mikor ő tartja vala.

21. A napokban (Márdokeus pedig ül vala a Király kapujában,) megharagvának Bigtán és Téres a Királynak két Hopmesterei, kik a *Király* ajtaját őrizik vala, és tanácsot tartának, hogy Assvérus Királyt megölnék.

22. Hírével lőn pedig e dolog Márdokeusnak, ki megizené Eszternek a királynéasszonynak: Eszter pedig megmondá a Királynak a Márdokeus szavával.

23. És megtudakozák a dolgot, és úgy találák: és mind a kettőt fára felakasztatá. És megirattaték a dolog, a Krónikák könyvébe a Király előtt!

3. RÉSZ.

Hámán igyekezik a Zsidóknak eltörlésére.

Ezek után nagy méltóságra emelé Assvérus Király Hámánt, Hammedáta fiját, és felmagasztalá őtet, és az ő székét minden Fejedelmei között, kik vele valának, feljebb helyezteté.

2. A Királynak minden szolgálai pedig, kik a Királynak kapujában *valának*, meghajtják vala magokat és térdet hajtának vala Hámánnak: mert úgy parancsolta vala meg nékik a Király: Márdokeus pedig sem meg nem hajtja vala magát, sem térdet nem hajt vala.

3. Mondának azért Király szolgálai, kik a Király kapujában *valának*, Márdokeusnak: Miért szeged meg a Király parancsolatját?

4. Lőn pedig mikor így szólnának néki minden nap, és nem gondolna vele, megizenék Hámánnak, hogy meglátnák, ha Márdokeus megmaradna é az ő beszédében: mert megmondotta vala nékik, hogy ő Zsidó volna.

5. Látá azért Hámán, hogy Márdokeus nem hajtana meg magát, sem térdet nem hajtana előtte: és megtelék Hámán haraggal.

6. És kicsiny dolognak tartja vala, csak az egy Márdokeusnak halálát, (mert megmondották vala néki a Márdokeus nemzetségét) annakokáért igyekezik vala Hámán elveszteni minden Zsidókat, kik Assvérusnak egész országában valának, Márdokeusnak nemzetét.

7. Az első hóban (ez a Nisán *nevű* hó) Assvérus Királynak tizenkettődik esztendejében, vetének Púrt, * azaz, sorsot Hámán előtt napról napra és hónapról *hónapra*, a tizenkettődik hónapig, melyet Adárnak hívnak; * rész 9, 24.

8. Mert mondott vala Hámán Assvérus Királynak: Vagyon egyféle nemzet, ki eloszlott és elszéledett országod minden tartományinak népei között: kik különböznek törvénnyel minden nemzetségtől, és a Király törvényében nem járnak; azért nem hasznos a Királynak, hogy őket olyan módon engedje élni.

9. Ha a Királynak tetszik, írják meg, hogy ők vesszessenek el: és tízezer talentom ezüstöt adok a kincstartóknak, hogy a Királynak tárházába vigyék.

10. Kivoná pedig a Király a maga újjából a gyűrűt, és adá * Hámánnak, a Hammedáta fijának, a Zsidók ellenségének. * 1 Móz. 41, 42. 43.

11. Monda annakfelette a Király Hámánnak: Az ezüst mellyet ígérsz, tiéd legyen, és a nép is; és azt cselekedjél vele, a mi néked tetszik.

12. Előhivatának annakokáért a Királynak Íródeákjai, az első hónap tizenharmadik napján, és írának szinte úgy mint megparancsolta vala Hámán a Király Fejedelmeinek és a Hadnagyoknak, kik a tartományokban *valának*, és minden népek Fejedelmeinek, minden tartományoknak, kinek-kinek mind az ő szokott írása szerint, és minden nemzetnek az ő nyelve szerint, Assvérus Királynak neve alatt írának és megpecsétlék a Király * gyűrűjével. *vers 10.

13. És elküldék a leveleket a postáktól a Királynak minden tartományiba, hogy eltörlenének, megölnének, és elvesztenének minden Zsidókat, a gyermekektől fogva mind a vén emberekig, kicsiny gyermekeket és asszonyokat egy napon tizenharmadik napján a tizenkettődik hónap, (mellyet Adárnak hívnak) és hogy az ő marháikat eldúlják.

14. A levélnek summája vala: hogy minden tartományban meghirdetnék, és lenne nyilván minden népeknek, hogy lennének készen azon a * napon. *vers 13.

15. A posták azért kimenének kényszerítettven a Király parancsolatjával, és a törvényt megkiálták Súsánban a Király városában: a Király pedig és Hámán foglalatosok valának az itálban: de Súsán városa igen megháborodott vala.

4. RÉSZ.

Keserves nyomorúságok a Zsidóknak.

Márdokeus pedig, mihelyt megérté a mi lett vala; azonnal megszaggatá Márdokeus az ő ruháit, és gyászba öltözkék, és hamut *hinte fejére*; és a városnak közepére méne, és nagy keserű kiáltással felkiálta.

2. És méne szintén oda a helyre, melly a Király kapuja előtt vala; mert nem szabad vala bémenni a Király kapuján gyász ruhában.

3. És minden tartományban, és minden helyen, valahová a Király parancsolatja és törvénye jutott vala, nagy sírások vala a Zsidóknak, és bőjtök, és siralmok, és jajgatások, sokak gyászban és hamuban feküsznek vala.

4. Elmenvén pedig Eszternek leányai, és az ő Hopmesterei, megmondák néki, és igen bánkódék a Királynéasszony rajta: és ruhákat küldé, mellyekbe fel-

öltöztetnék Márdokeust, és a gyászt levonnák ő róla, és fel nem vevé.

5. Előhivatá azért Eszter Hatákok, ki *egy vala* a Király Hopmesterei között, kit a *Király az Eszter* gondviselésére rendelt vala, és parancsola néki Márdokeus felől, hogy megtudná mi dolog volna ez, és miért cselekedné ezt.

6. Kimenvén azért Haták Márdokeushoz a város úczájára, melly a Király kapuja ellenében vala.

7. Megmondá néki Márdokeus valami történt vala rajta: és az ezüstnek megjelentetett summáját, mellyet Hámán mondott vala, hogy ő adná a Király kincséhez, a Zsidók elvesztésekért.

8. Az írának is és rendelésnek mását, mellyet Súsánban kiadtak vala az ő eltöröltetésekre, adá néki, hogy megmutatná Eszternek, és megjelentené néki; és mondaná meg, hogy a Királyhoz bémenne, és néki könyörgene, és előtte esedeznék az ő nemzetségéért.

9. Elméne azért Haták, és megmondá Eszternek a Márdokeus beszédit.

10. És felele Eszter Hatáknak, és meghagyá néki: hogy *megmondaná* Márdokeusnak:

11. Mindnyájan a Királynak szolgálai, és a Király tartományinak népei tudják, hogy minden férjfiú és asszony, valaki bémegyen a Királyhoz a belső pitvarba, a ki nem hívatatik, ilyen törvénye vagyon, hogy megölettessék az attól megválva, a kire a Király az aranyvesszőtt * kinyújtja, mert csak az él: én pedig nem hívatattam, hogy bémengjek a Királyhoz, immár harmincz naptól fogva.

12. És megmondák Márdokeusnak az Eszter beszédit. * rész 5, 2. 8, 4.

13. Mondapedig Márdokeus, hogy mondanák meg Eszternek: Ne gondold a te szívedben, hogy te megmaradhatsz a Király házában a több Zsidókon kívül;

14. Mert ha e mostani időben ezt elhallgatod, másunnan léssen könnyebbségek és szabadulások a Zsidóknak: te pedig s a te atyáid háznépe elvesztek: és ki tudja, talán csak e mostani időért emelttél *Istentől* a birodalomra?

15. Akkor megparancsolá Eszter, hogy megmondanak Márdokeusnak:

16. Menj el és gyűjts egybe minden Zsidókat, kik Súsánban találtnak, és

bőjtöljetek érettem, és se egyetek, se igyatok harmadnapig, se éjjel, se nap, és én is az én leányimmal *így* böjtölök: és e képen bémegyek a Királyhoz: (noha törvény ellen vagyok,) ha szintén el kell is vesznem.

17. Elméne azért Márdokeus, és mind a szerint cselekedék, a mint Eszter néki megparancsolta vala.

5. RÉSZ.

Hámán igyekezik Márdokeus halálára.

Történék pedig harmadnapon, hogy Eszter felöltöznék királyi *ruhába*: és megállana a Király házának belső pitvarában, a Király házának ellenébe: a Király pedig ül vala az ő országának székeiben az ország házában, a háznak ajtaja ellenébe.

2. Lón pedig mikor meglátta volna a Király Eszter Királynéasszonyt állani a pitvarban, kedvet találá az ő szemei előtt: és a Király kinyújtá Eszterre az aranyvesszőt, melyet kezében tart vala: akkor oda méne Eszter és megilleté az aranyvesszőnek végét.

3. És monda néki a Király: mi dolgoz vala néked Eszter Királynéasszony, és micsoda kérésed vagyok? Országomnak * feléig *kérjed*, és megadatik néked.

* Márk 6, 23.

4. Felele Eszter: Ha a Királynak tetszik, jöjjön a Király és Hámán ma a lakodalomba, melyet néki készítettem.

5. És monda a Király: Hamar hívjátok elő Hámánt, hogy Eszternek kívánsága szerint cselekedjék. Elméne azért a Király és Hámán a lakodalomba, melyet Eszter készített vala.

6. Monda pedig a Király Eszternek a borítal között: Micsoda a te kívánságod? és megadatik néked. És micsoda a te kérésed? Országomnak feléig *kérjed*, és meglészen!

7. És felele Eszter, és monda: Az én kívánságom és az én kérésem ez:

8. Ha én kedvet találtam a Király szemei előtt, és ha tetszik a Királynak megadni az én kívánságomat, és megcselekedni az én kérésemet: jöjjön el a Király és Hámán a lakodalomba, melyet nékik készítek, és holnap a Király beszéde szerint cselekeszem.

9. Akkor kimenvén Hámán azon napon vígan és szívében örülvén: mikor látta

volna Márdokeust a Király kapujában, és fel nem költ volna, és helyéből meg sem mozdult volna, megeléék Hámán haraggal Márdokeus ellen.

10. Megtartóztatá pedig magát Hámán, és házához méne: és elkülde, és magához hivatá az ő barátit, és Zérest az ő feleségét.

11. És megbeszélé nékik Hámán az ő gazdagságának dícsőségét, és * fíjainak sokaságát, és mindeneket, a melyekkel felmagasztalta vala őtet a Király, és hogy feljebb emelte volna őtet a Király, minden fejedelménél és szolgáláinál; * rész 9, 7—10.

12. És monda: Annakfelette nem hívott Eszter Királynéasszony *mást* a Királlyal a lakodalomba, melyet készített, hanem csak engemet, és még holnapra is elhívatattam tőle a Királlyal egybe:

13. De mind ezek kicsinynek láttatnak nékem, valamig látom Márdokeus Zsidót ülni a Király kapujában.

14. Felele néki Zéres az ő felesége, és minden ő baráti: Csináljanak ötven singnyi * magas fát; és *holnap* reggel mond meg a Királynak, hogy Márdokeust akasszák reá: és annakutánna menj a Királlyal a lakodalomba vígan: És tetszik e dolog Hámánnak, és megcsináltatá a fát.

* rész 7, 9. 9, 14.

6. RÉSZ.

Hámán kéntelen tiszteli Márdokeust.

Azon éjjel álom nem jött vala a Királynak szemére; parancsolá annakokáért, hogy előhoznák az emlékezetre íratott dolgok könyvét, a Krónikákat: és elolvastatának a Király előtt.

2. És írva találák, hogy Márdokeus jelentette volna meg Bigtanáról * és Téresről, a Királynak két Hopmesteriről, kik ajtaja őrizői közöttül valók valának, kik tanácsot tartottak vala, hogy Assvérus Királyt megölnék.

* rész 2, 21—23.

3. És monda a Király: Micsoda tisztességet és méltóságot adtak azért Márdokeusnak? Felelének a Király szolgálai, kik néki udvarlanak vala: Semmit néki azért nem adtak.

4. Akkor monda a Király: Kicsoda a pitvarban? (Hámán jött vala pedig a Király házának külső pitvarába, hogy megmondaná a Királynak, hogy felakasztaná Márdokeust a fára, * melyet készíttetett vala néki.)

* rész 5, 14.

5. Felelének a Király szolgálai néki: Ímé Hámán áll a pitvarban. Monda pedig a Király: Jöjjön bé.

6. És bémene Hámán, kinek monda a Király: Mit kell az emberrel cselekedni, a kinek a Király tisztességét kívánja? (Gondolja vala pedig Hámán szívében: kinek kíván a Király nagyobb tisztességet tenni, mint nékem?)

7. Felele Hámán a Királynak: A férjfiúnak, kinek a Király tisztességet kíván tenni.

8. Hozzanak királyi * ruhát, mellyben a Király jár, és lovat, a mellyen a Király szokott † ülni és királyi koronát, mellyet szokott az ő fejébe tenni.

* Dán. 5, 16. † 1 Kir. 1, 33.

9. És adják azt a ruhát, és azt a lovat a Király Fejedelmei között, a nagy Urak között valakinek kezébe: és öltöztessék fel azt a férjfiat, kinek a Király tisztességet kíván, és hordozzák őtet lovon a városnak piacán, és kiáltsák * ő előtte: Így léssen annak a férjfiúnak dolga, a kinek a Király tisztességet kíván tenni.

* 1 Móz. 41, 42. 43.

10. Monda pedig a Király Hámánnak: Siess vedd fel azt a ruhát és a lovat, a mint * szólál, és cselekedjél úgy a Zsidó Márdokeussal, a ki a Király kapujában ül: semmit el ne hagyj mind azokban, valamiket szólottál. * vers 8.

11. Előhozá annakokáért Hámán azt a ruhát és azt a lovat, és * felöltözteté Márdokeust: annakutánna lovon hordozá őtet a városnak utcáján, és azt kiáltá előtte: Így léssen annak a férjfiúnak dolga, kinek a Király tisztességet kíván tenni. * vers 4.

12. Annakutánna megtére Márdokeus a Király kapujára: Hámán pedig haza méne sírva, és fejét béborítva.

13. És megbeszélé Hámán Zéresnek az ő feleségének, és minden barátinak, valami történt vala rajta. Mondának pedig néki az ő tanácsosai, és Zéres az ő felesége: Ha a Zsidók nemzetségéből való Márdokeus, a ki előtt megaláztattál: nem érsz vele, hanem * meggyőzöttetel tőle.

* rész 7, 9. 10.

14. Azonközbe hogy még azok ő vele szólának, a Király Hopmesterei jutának, és sietének Hámánt elhívni a lakodomba, mellyet Eszter * szerzett vala.

* rész 5, 8. 12.

7. RÉSZ.

Hámán felakasztatik.

Elméne annakokáért a Király és Hámán, az Eszter Királynéasszonytól csináltatott lakodalomra.

2. És monda a Király Eszternek * másodnapon is, a borital közben: Micsoda a te kívánságod, Eszter Királynéasszony? és megadattatik tenéked: és micsoda a te kérésed? Országomnak feléig *kérj* és meglészen? * rész 5, 6.

3. Felele Eszter Királynéasszony, és monda: Ha kedvet találtam a te szemeid előtt, óh Király! és ha a Királynak tetszik, engedd meg az én életemet az én kívánságomra, és az én nemzetségemnek is *életét* az én kérésemre:

4. Mert eladattattunk én és az én nemzetségem hogy elveszessenek, megöljenek és eltöröljenek *minket*: hogyha szolgaságra, és szolgálóleányságra adattunk volna, elszenvedtem volna: jöllehet az ellenség a Királynak kárát soha meg nem fizethetné.

5. Felelvén pedig Assvérus Király, monda Eszternek a Királynéasszonynak: Kicsoda az, és hol vagyon az, kit az ő szíve erre vitt, hogy ezt cselekedné?

6. És monda Eszter: A mi ellenségünk és gyűlölőnk, e gonosz * Hámán. Akkor Hámán megrettene a Király és a Királynéasszony előtt. * rész 5, 4. 8.

7. A Király pedig felkele az ő nagy búsulásában a bornak lakodalmától, *hogy menne* az ő palotája mellett való kertébe. Hámán pedig megmarada, hogy Eszter Királynéasszonynak könyörögne életéért; mert látja vala, hogy a Király elvégezte volna az ő halálát.

8. A Király pedig megtére a palota kertéből a bor lakodalmának házához: Hámán pedig esett vala az ágyra, a mellyen Eszter vala. Akkor monda a Király: Nemde a Királynéasszonyt is meg akarod é szeplősíteni én előttem a házban? Mihelyt e szót kiszalasztá a Király szájából, a Hámán orcáját befédék: *hogy a Király ne látná*.

9. Monda pedig egy a Király Hopmesterei között Harbona, a Király előtt: Ímé az akasztófa is, mellyet * csináltatott vala Hámán Márdokeusnak, ki a Királynak javára † szólott vala, a Hámán háza előtt emeltetett fel, mellynek ma-

gassága ötven sing. Akkor monda a Király: Akasszátok ** ő magát fel arra.

* rész 5, 14. 6, 4. † rész 2, 22. 23. ** rész 6, 13.

10. Felakaszták azért Hámánt a fára, melyet Márdokeusnak csinált vala, és a Király haragja megszűnnek.

8. RÉSZ.

Márdokeus felmagasztaltatik s a Zsidóknak jó hír izentetik.

Azon napon adá Assvérus Király Eszter Királynéasszonyoknak Hámánnak a Zsidók ellenségének házát: és Márdokeus béméne a Király eleibe: mert megjelenté Eszter, * micsodája volna őnéki.

* rész 2, 7.

2. Elővevé annakokáért a Király az ő gyűrűjét, melyet Hámántól * elvett vala, és adá azt Márdokeusnak: Eszter pedig fővé tevé Márdokeust a Hámán házán.

* rész 3, 10.

3. Ismét szóla Eszter a Király előtt és lábai eleibe borúla, sírván és kérvén őtet; hogy semmivé tenné Agageus Hámánnak * gonoszságát, és az ő gondolatját, melyet gondolt vala a Zsidók ellen.

* rész 3, 9—15.

4. Kinyujtá pedig a Király Eszterre az aranyvesszőt; és felkelvén Eszter, megállá a Király előtt.

5. És monda: Ha a Királynak tetszik, és ha kedvet találtam ő előttte, és ha igaz dolognak látszik a Királynak, és ha kedves vagyok az ő szemei előtt: írják meg, hogy változtassanak el Agageus Hámánnak, Hammedáta fijának gondolatjának levelei, * melyeket írt, hogy elveszessék a Zsidókat, valakik vagynak a Királynak minden tartományban; * rész 3, 9—15.

6. Mert hogy láthatom a nyavalyát melly következik az én nemzetségemre? hogy láthatom, *mondom*, az én atyámfiaimnak veszedelmeket?

7. Monda pedig Assvérus Király Eszter Királynéasszonyoknak, és a Zsidó Márdokeusnak: Ímé a Hámán * házát adtam Eszternek, és őtet † felakasztották a fára, azért hogy a Zsidókra az ő kezét bocsátotta:

* vers 1. † rész 7, 10.

8. Ti pedig írjatok a Zsidóknak a mint néktek tetszik, a Királynak nevével, és pecsételjétek meg a Király * gyűrűjével; mert az írást, melyet a Király nevével írnak, és a Király gyűrűjével megpecsételnek, nem szabad † megmásolni.

* vers 2. † rész 1, 19.

9. Hivattatának azért a Király Íródeákjai azonnal, a harmadik * hónapban (ez a Siván *nevű* hó) *annak* huszonharmadik *napján*; és megírák szintén úgy, a mint Márdokeus parancsolta vala a Zsidóknak és a Fejedelmeknek, és Hadnagyoknak, és a tartományok Fejedelmének, melyek vagynak Indiától fogva Szerecsenországig, száz † és huszonhét tartományok; minden tartományoknak az ő szokott írásk szerint, és minden nemzetségnek az ő nyelvén; és a Zsidóknak is az ő írásk és nyelvek szerint.

* rész 3, 12. † rész 1, 1.

10. És íra az Assvérus Király nevével és megpecsétlé a Király gyűrűjével és küldé a levelet lovagpostáktól, kik gyors állatokon szoktak vala jární, *tudniillik* öszvéreknek fíjain.

11. Hogy a Király megengedte volna a Zsidóknak, kik mindenütt minden városokban laknának, hogy egybegyűlnének, és vívnának az ő életekért, annyira hogy eltörölnék, megölnék és elvesztenék, minden népnek és tartománynak seregét, a melly ő reájok támadna, kicsinyeket és asszonyembereket, és marháikban zsákmányt vetnének.

12. *Azt mivelnék pedig* egy napon Assvérus Királynak minden tartományiban, tizenharmadik napján a * tizenkettődik hónap, melly az Adár *nevű* hó. * rész 3, 13.

13. A levélnek pedig summája vala: hogy minden tartományokban parancsolat adatnék ki, és minden népeknek elhirdettetnék hogy a Zsidók készek volnának arra a napra, a magok oltalmazására az ő ellenségek ellen.

14. A lovagposták, kik gyors állatokon valának, *tudniillik* öszvéreken, kimenének sietséggel a Király parancsolatja szerint: és a végezés kiadaték Súsánban, a Király lakhelyében.

15. Márdokeus pedig kiméne a Király elől, királyi * ruhában, hiacintusszínű és fehér ruhában, és nagy aranykoronával, és bíbor és bársony öltözetben, és Súsán városa örvendeze és vígáda.

* vers 1. 2. rész 6, 8—10.

16. A Zsidóknak világosság támadá, azaz, öröm, vígasság és tisztesség.

17. Minden tartományokban is, és minden városokban és helyekben, valahová a Király beszéde és végezése jutta, öröm és vígasság lón a Zsidóknak, lakó-

dalom * és örvendetes nap : és sokan lésznek vala Zsidókká a föld népei közül ; mert a Zsidóktól való félelem † körülvette vala őket.* rész 9, 22. 23. † rész 6, 13.

9. RÉSZ.

A Zsidók bosszút állanak ellenségeiken, és örvendetes Innepet szente lnek.

Tizenkettődik hónapban azért, (ez az Adár *nevű* hó) annak tizenharmadik napján, mellybe jutott vala a Királynak beszéde és az ő végzése, hogy meglenne azon a napon, * mellyen a Zsidók ellenségei reménylik vala, hogy hatalmat vehetnének rajtok, (és különben fordula: mert a Zsidók vőnek hatalmat azokon, kik őket gyűlölik vala.) * rész 3, 13. 8, 12.

2. Öszvegyűjték egymást a Zsidók az ő városaikban, Assvérus Királynak minden tartományiban, hogy azokat levágják, * kik nekik gonoszokra igyekeznének, és senki előttök meg nem állhata; mert minden nép megfélemltet vala tőlök.

* rész 8, 11.

3. És minden tartománynak Fejedelmei, és Főemberei, és Hadnagyai, és a Király tisztartói tisztelik vala a Zsidókat; mert Márdokeustól * félnek vala.

* rész 6, 13. 8, 15.

4. Mert nagy ember *vala* Márdokeus a Király házában, és az ő híre terjed vala minden tartományokban; mert az a férjfiú, Márdokeus öregbedik vala, és nevedik vala.

5. Levágák azért a Zsidók minden ellenségeiket fegyverrel, és ölik s vesztek vala azokat; és az ő akaratjok szerint cselekedének az ő gyűlölőikkel.

6. Súsánban a Király városában is a Zsidók ötszáz férjfiakat ölének és vesztenének el.

7. Parsandátát azután, és Dálpont, és Aspátát.

8. És Porátát, és Adáját, és Aridátát.

9. És Parmástát, és Arisait, és Aridait, és Vajzátát.

10. *Tudniillik* tíz fivert a Hammedáta fivának Hámánnak a Zsidók ellenségének * megölék; de marháokban nem vetének zsákmányt.

* rész 5, 11.

11. Azon napon Súsánban a Király városában megöletteknek számokat megtudá a Király.

12. És monda a Király Eszter Királynéasszonynak: Súsánban a Király vá-

rosában a Zsidók ötszáz férjfiakat öltek és vesztenének el, és Hámánnak tíz fivert; mit *gondolsz, hogy* a Királynak több tartományiban cselekedtek? Micsoda azért a te kívánságod? és megadatik tenéked; vagy micsoda e felett a te kérésed? és meglészen.

13. Felele Eszter: Ha a Királynak tetszik, engedje meg holnap is a Zsidóknak, kik Súsánban *lagnak*, hogy így cselekedjenek mint e mai napon, és Hámánnak tíz fivert * akasszák fel fára.

* rész 6, 14. 7, 9. 10.

14. És megparancsolá a Király, hogy úgy lenne. Parancsolat adaték azért ki Súsánban, és a Hámán tíz fivert felakaszták.

15. Öszvegyűlének annakutánna is a Zsidók, kik Súsánban *valának*, tizennegyedik napján az Adár hónap, és megölének Súsánban háromszáz férjfiakat: de jószágokban prédát nem vetének.

16. A több Zsidók is, kik a Királynak tartományiban *valának*, egybegyűlének; és feltámadának az ő életekért, és békével maradának az ő ellenségeiktől; megölének pedig az ő ellenségeikben hetvenöt ezeret; de zsákmányt * nem tettek marhájukban.

* rész 3, 13.

17. Az Adár hónap tizenharmadik napján *cselekedék* ezt; és megnyugvának tizennegyedik napján; és azt lakodalom és vígasság napjává tevék.

18. De a Zsidók, kik Súsánban *valának*, egybegyűlének tizenharmadik és tizennegyedik napján azon hónap *az öldöklésre*; megnyugvának pedig tizenötödik napján azon hónap és azt tevék lakodalom és * vígasság napjává.

* vers 19.

19. Annakokáért a falubeli Zsidók, kik kerített városban nem lagnak, tizennegyedik napját Adár hónap tartják örömen és lakodalomnak, és egymás számára * étel küldözés víg napjának:

* Nehém. 8, 10—12.

20. Megírá azért Márdokeus e dolgokat és levelet küld minden Zsidóknak, kik Assvérus Királynak minden tartományiban vagy közel, vagy távol valának.

21. Parancsolván nekik, hogy az Adár hónap tizennegyedik napját, és tizenötödikét esztendőnként megtartanak:

22. Azokat a napokat, mellyekben

megnyugodtak vala a Zsidók az ő ellenségeiktől, és azt a hónapot, melly nekik a keserűségből örömmre fordult vala, és a siralomból víg napra, hogy azokat a napokat tartanak lakodalomnak, örömnének és egymásnak * étel küldözésének, és szegények ajándékozásának napjainak.

* Nehém. 8, 10. 12.

23. Felfogadák pedig a Zsidók, * hogy megcselekednék a mit kezdtetek volna, és a mit Márdokeus nékik írt volna :

* vers 21. 22. 27.

24. Mivelhogy Agageus Hámán Hammedátának fija, ki minden Zsidóknak ellenségek *vala*, azt gondolta vala a Zsidók ellen, hogy elvesztené * őket, és Púrt (azaz, sorsot) vetett vala, hogy megrontaná őket és elvesztené.

* rész 3, 6. 7.

25. Mikor pedig Eszter bément volna a Király eleibe; megparancsolta vala a Király az ő levelében, hogy Hámánnak gonosz gondolatja, mellyet gondolt a Zsidók ellen, forduljon * az ő fejére; és akasszák fel őtet, és az ő fiai is fára.

* rész 7, 9. 10. 9, 13. 14.

26. Annakokáért e napokat nevezék Púrimnak, a Púrnak * nevétől; és a levélben való minden dolgokért, és *azért*, a mit a felett láttak, és a mi hír hozzájuk jutott.

* vers 24, 31.

27. Végezek és fogadák a Zsidók mind magoknak, mind maradékoknak, és mind azoknak, kik vallásokra * térnének, képekben: és fel nem bomol, hogy ők megszentelik azokat a két † napokat az ő írárok szerint, és a dolgoknak idejek szerint minden esztendőnként.

* rész 8, 17. † vers 17. 18.

28. Annakfelette ezek a napok emlékezetben *lésznek*, és megülik ezeket nemzetségről nemzetségre, háznépről háznépre, tartományról tartományra, város-

ról városra. Ezek, *mondom*, a * Púrim napjai, el nem hagyattatnak a Zsidók között, és ezeknek emlékezete meg nem szűnik az ő nemzetségek között. * vers 26

29. Íra pedig Eszter Királynéasszony Abiháil leánya, és a Zsidó Márdokeus nagy méltósággal, hogy megerősítenék e második * levelet a Púrimról.

* vers 20. 21.

30. És minden Zsidóknak, Assvérus Királynak száz huszonhét tartományiba, emberséggel és igazsággal teljes leveleket küldé;

31. Hogy megerősítenék e sorsoknak napjait * az ő rendelt idejekben, a miképen nekik hagyta vala a Zsidó Márdokeus, és Eszter Királynéasszony; és a mikép † felfogadták vala magok és maradékok képében, hogy megtartanak a bűjtöt és könyörgéseket.

* vers 26. † vers 23. 27.

32. És az Eszter beszéde megerősíté a sorsoknak dolgait; és könyvbe íraték.

10. RÉSZ.

Márdokeust a Király nagy méltóságra emeli.

Továbbá Assvérus Király adót vettete a földre, és a tenger szigeteire.

2. Az ő erejének cselekedete pedig és hatalma, és a Márdokeus nagy voltának megbeszélése, kit a Király nagy méltóságra emele, avagy nem íratattak é meg a Médiai és Persiai Királyoknak cselekedetekről írott Krónika könyvben?

3. Mert a Zsidó Márdokeus másod volt Assvérus Király után, és nagy volt a Zsidók között, és kedves az ő atyafiai-nak sokasága előtt, ki az ő nemzetségének javára igyekezik vala, és minden ő nemzetségének megmaradását és békeségét keresi vala.

J Ó B K Ö N Y V E .

1. RÉSZ.

Isten engedelmeiből a Sátán Jóbot minden jószágától s gyermekeitől megfosztja.

Vala egy ember Uz földében, kinek neve vala Jób, és az az ember * tökéletes vala, igaz, istenfélő, és a gonosznak gyűlölője.

2. Születtek vala pedig neki hét fiai, és három leányai.

* Eze. 11, 14.

3. És vala az ő marhája hétezer juh, háromezer teve, ötszáz igabarom, és ötszáz szamar, cselédje is igen sok vala; és az az ember nagyobb vala a napkeleten lakozó minden embereknél.

4. Elmennek vala pedig az ő fiai, és lakodalmat szereznek vala kiki mind az ő házában az ő napján; és elküldének

vala, és az ő három hugaikat elhívják
vala, hogy ő velek ennének és innának.

5. És mikor a lakodalomnak napjai el-
kerültek volna; küldt vala *hozzájok* Jób,
és megszenteli vala őket, és nagy reg-
gel felkél vala, és áldozik vala mind
azoknak számok szerint: mert azt mondja
vala Jób: Netalán vétkeztek az én
fijaim, és az Isten ellen szivekben go-
noszt gondoltak. Így cselekeszik * vala
Jób minden napon. * vers 1.

6. Egy néminémű napon pedig eljövén-
nek az Istennek fiai, hogy az Úr előtt
udvarlanának, és ezek között * a Sátán
is eljőve. * 1 Kir. 22, 19. 21.

7. És monda az Úr a Sátánnak: Hon-
nét jössz? és felelvén a Sátán az Úrnak,
monda: Az egész földet * békerülvén el-
járám, és onnét *jövök*. * 1 Pét. 5, 8.

8. Monda az Úr a Sátánnak: Vevéd
é eszedbe az én szolgámat Jóbot, hogy
nincsen ő hozzá hasonló a földön, ki olly
tökéletes, igaz, istenfélő ember volna, és
a gonosznak utalója.

9. Felelvén pedig az Úrnak a Sátán,
monda: Avagy ok nélkül * féli é Jób az
Istent? * Ésa. 45, 19.

10. Avagy nem te vetted é körül őtet,
az ő házat és valamije köröskörül va-
gyon? az ő kézi munkáját megáldottad,
és az ő marhája igen megnevekedett e
földön;

11. De bocsásd reá, kérlek, a te keze-
det, és vérd meg valamije néki vagyon:
meglátod * ha szemtől-szembe meg nem
átkoz téged. * vers 20. 22.

12. Monda azért az Úr a Sátánnak;
Ímé valamije néki *vagyon*, te kezdedbe
adom, csakhogy ő magára kezedet ne
vessed. És kiméne * Sátán az Úr elől.
* 1 Kir. 22, 22.

13. Egy néminémű napon pedig, az ő
fiai és leányai esznek vala, és bort isz-
nak vala, * az ő elsőszülött bátyyoknak há-
zában: * vers 18.

14. És követ jöve Jóbbhoz és monda:
Az ökrökön szántunk vala, és a szama-
rak az ő helyeken legeltetnek vala;

15. A Sabeusok pedig reájok rohaná-
nak, és elhajták azokat, s a szolgálakat
fegyverrel megölik; és csak én magam
szaladék el, hogy néked hírt tennék!

16. Még mikor e szólana, ímé jöve
más, a ki monda: Az Istennek tüze
esék le az égből, és megégeté a juho-

kat és a te szolgálaidat, és megemészte
azokat: és csak én magam szaladék el,
hogy néked hírt tennék!

17. Még ez is szól vala, hogy eljőve
más *követ is*, a ki monda: A Káldeu-
sok három sereggel kiütének a * tevékre,
és elhajták azokat, a szolgálakat is fegy-
verrel megölik; és csak én magam sza-
ladék el, hogy néked hírt tennék! * vers 3.

18. Még ez is szól vala, s jöve más,
a ki monda: A te fijaid, és leányaid
esznek vala és bort isznak vala az ő el-
sősülött bátyyoknak házában:

19. És ímé nagy szél támadta a pusztá
felől, és a háznak négy szegeleteit
megrendíté, és a gyermekekre szakasztá
a házat, és * meghalának: és csak én
magam szaladék el, hogy néked hírt ten-
nék! * vers 5. rész 3, 25.

20. Akkor felkele Jób, és megszakasztá
köntösét, és megeretválá az ő fejét,
és a földre leborulván meghajtá magát.

21. És monda: Meztelen * jöttem az
én anyámnak méhéből, és meztelen té-
rek † oda! Az Úr adta, és az Úr vette
el is, áldott legyen az Úrnak neve!

* Préd. 5, 15. 1 Tim. 6, 7. † rész 17, 13.

22. Mind ezekben is nem * vétkezék
Jób, és semmi bolondságot Isten ellen
nem szóla. * vers 11.

2. RÉSZ.

Jób testében fekélyekkel ostoroztatik.

Egy néminémű napon eljövénnek ismét
az Istennek fiai, hogy az Úrnak udvarla-
nának, eljőve a * Sátán is ő közöttök:
hogy az Úr előtt állana. * rész 1, 6. 11.

2. És monda az Úr a Sátánnak: Hon-
nét jössz? Felele a Sátán az Úrnak, s
monda: A földet elkerülém s bójáram
s onnét *jövök*.

3. És monda az Úr a Sátánnak: Eszedbe
vevéd é az én szolgámat Jóbot, hogy
nincsen hozzá hasonlatos e földön, tö-
kéletes férjfiú és igaz, istenfélő és a
gonosznak gyűlölője? mert még az ő tö-
kéletes voltát * megtartotta, jöllehet te
ingerlél engemet ő reá, hogy őtet ok nél-
kül megrontanám. * rész 1, 20—22.

4. Felele ismét a Sátán az Úrnak, s
monda: Az *ember bőrt ad* a bőrért, és
mindeneket, valamije az embernek va-
gyon, az ő életéért adja:

5. De bocsásd reá, kérlek, a te kezedet
és vérd meg önnön magát és az ő testét,

és meglátod, ha szemtől szembe meg nem átkoz téged.

6. Akkor monda az Úr a Sátánnak: Ímé önmagát te * kezedbe adom, csak-hogy az ő életét megtartsad. * 2 Kor. 12, 7.

7. Elméne annakokáért a Sátán az Úr elől, és megveré Jóbot undok * fekélyvel tetétől fogva talpig. * rész 16, 8.

8. És vőn egy cserepet, hogy magát azzal * vakarná, és ő ül vala a hamunak közepette. * rész 16, 8.

9. Monda pedig néki az ő * felesége: Mégis megtartod é te, a te tökéletességedet? átkozd meg az Istent és halj meg! * rész 19, 17.

10. Kinek ő monda: Úgy szólasz, mint egy a bolondok közzül: a jót az Istentől * elvettük, s e nyomorúságot nem szenvednénk é el? Mind ezekben is pedig Jób az ő ajakival nem vétkezék. * Ésa. 45, 7. Ámós 3, 6.

11. Továbbá mikor meghallották volna Jóbna három baráti mind ezt a nyomorúságot, melly ő rajta esett vala: egyenként az ő lakhelyekből eljövének a Témán nemzetéből való Elifáz, és Sukhites Bildád, és a Naámabeli Sófár: mert elvégezték vala, hogy egyszersmind jönének, hogy együtt vele bánkódnának és * őtet vigasztalnák. * 1 Krón. 7, 22.

12. Kik felemelvén távol az ő szemeiket, nem esmérék meg őtet, és az ő szavokat felemelvén sírának, és kiki mind az ő ruháját meghasogatá, és port hint vala a maga fejére az ég felé.

13. És ülének ő vele hét * napon és hét éjszakán a földön, és nem vala a ki néki csak egyet is szólana: mert látják vala, hogy a fájdalom felette igen megnevekedett volna *rajta*. * 1 Sám. 31, 13.

3. RÉSZ.

Jób meggyőzöttetvén a testnek gyarlóságától, átkozza születésének napját.

Ezekután megnyitá Jób az ő száját, és megátkozá * *születésének* napját.

* Jer. 20, 14. 18.

2. És felkiálta Jób s monda:

3. Elvesszen az a nap, mellyen én születtem, az éjszaka is, *mellyen* azt mondták: férjfi *gyermek* fogantatott!

4. Az a nap legyen setéség; az Isten onnét felül azt meg ne látogassa, és a világosság is azon ne fényljk.

5. A setéség meghomályosítsa azt

és a halálnak árnyéka; azon a felhő lakozzék, a napnak hévsége háborítsa meg azt.

6. Azt az éjszakát homályosság fogja bé, ne örüljön az esztendőnek napjai között, ne számláltassék a hónapokhoz.

7. Íme az az éjszaka legyen magának való; ne legyen örvendetes éneklés azon.

8. Átkozzák meg azt, kik a napot átkozzák, és a kik készek siratni születések napját.

9. Megsetétüljenek az ő estvéjének csilagai; várja a világosságot és el ne jöjjön, és ne lássa a hajnalnak feljövetelét.

10. Mert nem zárta bé az én *anyám* méhének ajtait; sem pedig az én szemem elől nem rejtette el a nyomorúságot.

11. De mire nem * holtam meg az én *anyámnak* méhében? avagy *miért* hogy, kijövén az én *anyámnak* méhéből, el nem vesztém? * rész 10, 18. Jer. 20, 18.

12. Miért tartottak térdeken, és miért *adtak* csecset, hogy szophatnám?

13. Mert most a *földben* feküdném és nyugodnám: aludnám és nyugodalmam volna nékem.

14. A Királyokkal és a földnek Tanácsosaival, kik a pusztá helyeket magoknak felépítik vala.

15. Avagy a Fejedelmekkel, kiknek aranyok vala, a kik ezüsttel házaikat megtöltik vala.

16. Avagy miért nem lettem olyan, mint az elrejtett idétlen gyermek: mint a kisdetek, a kik világosságot nem láttak?

17. Ott a hitetlenek megszűnnek a fenyegetéstől, és ott nyugosznak, a kik a munka miatt megfáradtak.

18. Egyetembe a foglyok *ott* megnyugosznak, és nem hallják a sarczoltatónak szavát.

19. Mind kicsiny s mind nagy *ott* vagyon: a szolga is szabados *ott* az ő urától.

20. De miért ád az *Isten* a nyomorultnak * világosságot, és életet a keseredett szívűeknek? * rész 6, 9.

21. Kik a halált várják, és nem jó el, és mellyet szorgalmatosan keresnek, hogy sem mint az elrejtett kincset!

22. Kik nagy örömmel örvendeznek: vígadnak, mikor koporsót találnak.

23. A férjfiúnak, a kinek útja elrejte-

tett, és a kit az Isten békerített *nyomorúsággal*?

24. Mert az én ételem előtt fohászko-dom és az én ordításim, mint a * vizek ugyan kiomolnak! * rész 16, 16.

25. Mert a melly félelemtől * félttem, az jöve reám; és a mitől tartok vala, az esék rajtam. * rész 1, 5. 31, 23.

26. Nincsen semmi csendességem sem-miképen nem nyughatom: mert rajtam a nyomorúság!

4. RÉSZ.

Elifáz feddi Jóbnak békételen voltát, és képmutatónak vádolja.

És felevén a Témán nemzetségéből való Elifáz, monda:

2. Valyon s nem bánod é, ha néked ellenkező beszédet szólunk? mindazáltal ki foghatja meg *az ember beszédit*?

3. Ímé sokakat tanítottál, és a meg-fáradott kezeket * megerősítetted. * Ésa. 53, 3.

4. A *nyomorúság* alatt elesendőt a te beszédid felemelték, és a reszkető tér-deket megerősítetted:

5. Most pedig, holott te reád jött a *nyomorúság*, nehezen szenveded é? s hogy szintén reád szállott, elrettentél é?

6. Avagy nincsen é helyén a te isteni félelmed, * reménységed, várásod és a te útidnak tökéletessége? * rész 1, 8. 2, 10.

7. Emlékezzél meg, kérlek, kicsoda volt oly, a ki ártatlan lévén, elveszett volna? és holott töröltettek el az igazak?

8. Sőt inkább én láttam, hogy a kik hamisságot szántottak, és gonoszságot vetettek, * ugyanazont aratták. * Péld. 22, 8. Hós. 10, 13. 14.

9. Mert az Istennek *csak* * lehellése miatt elvesznek, és az ő orrának csak szele miatt megemésztetnek a *gonoszok*! * Ésa. 11, 4. 2 Thess. 2, 8.

10. Az oroszlánnak ordításával, és a kegyetlen oroszlánnak szavával, és az oroszlán kölyköknek fogaikkal ronsol-tatnak össze:

11. A megaggodt oroszlánnak, melly ha prédát nem kaphatna, elveszne, és a kegyetlen oroszlán kölykeinek *fogaikkal* szaggattatnak el.

12. Annakfelette titkon én hozzám hoz-atott egy beszéd, mellyből tanultam va-lamit.

13. Az éjjeli látások miatt való gon-

dolatom között, mikor az emberekre mély álom szokott szállani:

14. Nagy félelem és rettegés jöve reám és az én esontaimat igen megrémíté;

15. Mivelhogy az én orcám előtt *egy* lélek méne el, melly az én testemnek *minden* szőrít felborzasztá.

16. Melly megállá, mellynek ábrázat-ját nem esmérhetém, noha az ő képe az én szemem előtt forogna; és ilyen lassú szót hallék:

17. Valyon a halandó ember az Isten-nél * igazabb lehet é? Valyon az ő Te-remtőjénél tisztább lehet é az ember? * rész 35, 2. Zsolt. 130, 3.

18. Ímé az ő szolgálinak is nem adott *változhatatlan* erősséget, és az ő Angya-liban is * talált bünt. * 2 Pét. 2, 4.

19. Mennyivel inkább *talál* a földből csinált házakban lakozókban: kiknek a föld az ő fundamentomok, és a kik hama-ráb elromlanak a molynál.

20. *Kik* reggeltől fogva estvéig gyöt-rettetnek, és mikor senki ingyen sem gondolná, elvesznek örökké.

21. Avagy nem meghalnak é, minek-utánna ezeknek méltóságok, mellybennek vala, elvételik? és az ő bölcseségek ál-tal * *élhetnének é?* * Zsolt. 49, 11.

5. RÉSZ.

Elifáz mégis feddi Jóbot, és végre néki tanácsot ad.

No immár hívd elő, ha vagon valaki, ki néked segítséggel lehetne: a szentek között pedig, mellyikhez folyamodol?

2. Ha a bolondhoz folyamodol az *Úr-nak* haragja azt megöli: és az ő búsu-lása megemészti az esztelent.

3. Én láttam, hogy a bolond * ember meggyökerezett, kinek szép hajlékát nagy hamar megátkozta. * Zsolt. 37, 35. 36.

4. Az ő fiai meg nem maradhatnak: mert a kapuban megrontatnak, és nem léssen, a ki őtet kiszabadítsa.

5. Kinek veteményét, a mellyet *nagy munkával* tövis között gyűjtött, az éhel-holt eszi meg, és az ő gazdagságát a tolvaj emészti meg.

6. Mivelhogy pedig nem a porból kö-vetkezik a nyomorúság, és a háborúság nem a földből nevedik;

7. Hanem nyomorúságra * születtetik az ember a *bűnért*, mint az eleven szén-ből a szikrák felmennek: * rész 7, 16.

8. Annakokáért én az erős Istenhez

folyamodnám, és az Istenre * bíznam minden dolgomat. * rész 2, 10.

9. A ki olly nagy dolgokat cselekeszik, melyeknek * végekre senki nem mehet, és csudálatosokat, melyeknek számok nincsen! * Zsolt. 72, 18. Róm. 11, 33.

10. Ki esőt * ád a földnek színére, és a mezőkre vizet szolgáltat; * Zsolt. 135, 7.

11. Hogy a *szűkölködő* alázatosokat felmagasztalja, * és a gyászoló *szegények* megtartassanak. * 1 Sám. 2, 7. 8.

12. Ki az álnokoknak gondolatjokat semmivé * teszi, hogy semmit véghez az ő kezeikkel ne vihessenek. * Nehém. 4, 15. Zsolt. 33, 10. Ésa. 8, 10.

13. Ki megfogja * a bölcséket az ő csalárságokban, hogy mind azoknak tanácsok, kik ő ellene tusakodnak, haszontalanokká legyenek. * 1 Kor. 3, 19.

14. És nappal is a setétségben járjanak és délben is * tapogatva járjanak, mintegy éjszakán. * 5 Móz. 28, 29.

15. Ki megszabadít az *istenteleneknek* fegyverektől és * szidalmazásoktól, és a szűkölködőt a kegyetlen kezéből. * Zsolt. 52, 4–7.

16. E képen meglészen a szegénynek az ő reménysége, és az álnokok az ő szájokat * befogják. * Zsolt. 63, 12. Ésa. 52, 15.

17. Ímé bezzeg boldog ember * az, kit az Isten megdorgál! annakokáért a mindenható *Istennek* büntetését meg ne utáljad; * Péld. 3, 11. 12. Jak. 1, 12.

18. Mert ő az, ki betegséggel meglátogat, és ő az, ki békítőzget; ő az, ki megsebesít, és a kinek kezei * meggyógyítanak. * 5 Móz. 32, 39.

19. A te sok * nyomorúságidból megszabadít téged, de még a te számtalan háborúságidban is nem illet téged a veszedelem. * Zsolt. 91, 3. Péld. 24, 16.

20. Az éhségnek idején is megment téged a haláltól, és a hadban is a fegyverbe öltözött kezeiktől.

21. Mikor *valaki* nyelvél ostoroz téged * megmenekedel; és nem félsz, hogy a pusztaság reád következék. * Zsolt. 52, 4–7.

22. A púsztítást és az éhséget * neveted, és e földnek fene állatitól † semmit nem félsz. * Zsolt. 34, 11. † Zsolt. 91, 13.

23. Mert még a mezőn való kövekkel is frigyed *lészen* néked és a mezőn való fene állatok is * békességesek lészenek te veled. * Hós. 2, 17.

24. És meglátod hogy békesség *lészen* a te hajlékodban, és a te házadnépét békességben látod, ha nem vétkezel.

25. Továbbá azt is meglátod, hogy a te magod * megszaporodik és a te fíjaid, mint a földön való fű. * rész 42, 11–17. Zsolt. 127, 3. 4.

26. Vénségedben mégy bé a te koporsódba, mint a learatott búza a *csűrbe* vitetik az ő ideje korán.

27. Ímé ez a dolog: ezt mi megkísértettük, és így vagy; engedj ennek, és tanuld meg ezt te * magadért! * rész 3, 1–26. 2, 10.

6. RÉSZ.

Jób menti magát Elifáz ellen.

Felele pedig Jób s monda:

2. Vajha szorgalmasan fontba vettetének az én boszankodásom, és az én nyomorúságom egykaránt való mértékkel mértetnék meg.

3. Mert most az a tengernek fővényinél nehezebb; * azért nyelem el az én beszédimet! * Péld. 27, 3.

4. De a Mindenhatónak súlyos * nyilai vagynak én bennem, melyeknek mérge ugyan megemésztette az én lelkemet, és az Istennek rettentései úgy ostromolnak engemet, mint egy felkészült † hadal. * Zsolt. 38, 3. 4. † rész 19, 12.

5. Valyon a vadszamar a jó fűvön ordít é? avagy az ökör bög é az ő abraka mellett?

6. Valyon valami ízetlen étket eszik é az ember só nélkül? és vagyon é a tikmonszékinék valami íze?

7. Az én lelkem a *ti beszéditek*től iszonyodik, és azok az én étkemnek ízetlenségei.

8. Óh ha valaki azt mivelhetné, hogy meglenne az én kívánságom, és hogy az én reménységemet megadná az Isten!

9. És akarná az Isten, hogy engemet megrontana, és az ő karját kiterjesztené, hogy megölne * engemet; * rész 3, 20.

10. Mert még vagyon valami vígasztalásom (jöllehet az én fájdalomim miatt izzadok, mivelhogy az *Isten* semmit nem kedvez) hogy *tudniillik* a szent *Istennek* beszédit el nem rejtettem.

11. Micsoda az én erőm, hogy ilyen *fájdalomban* megmaradnék? avagy hol vagyon vége nyavalyámnak, hogy az én életemnek hosszabbulását kívánnám.

12. Valyon az én erősségem hasonla-

tos é a kőnek erősségéhez? avagy az én testem olyan é mint az aczél?

13. Nincsen é valyon inkább mentségem nékem avagy az én tehetségem elkölt é én tőlem?

14. Az ellen kinek az ő barátjához való kegyelmessége elolvad és a Mindenhatónak félelmétől elszakadott?

15. Az én barátim * megcsaltak engemet, mint a megáradott patak, és mint az elmuló patakoknak áradása.

* rész 2, 11. 16, 20.

16. Mellyek *télben* a jég miatt iszonyúak, mellyekben a hó béenyészik.

17. Mikor pedig a melegség miatt elolvadnak, elfogynak *azok*: és mikor megmelegesznek, mindenik az ő fenekéből *hamar* elszárad.

18. Ide s tova folynak az ő szokott útojokról és semmivé lévén elvesznek.

19. Melly dolgot látván azok, kik a Témán tartományából mennek és a Sébabeli seregek, kiknek nagy reménységek vala e féle patakokhoz:

20. Megszégyenlik, hogy azokhoz bíztak volna: mert *vízért* oda menvén megpirulnak.

21. Mert most, a minéműek ti valátok hozzám, nem azok *vagytok* és látván az én nyomorúságot, * félték.

* Zsolt. 31, 12.

22. Nemde azért félték é, mivelhogy azt mondtam volna; adjatok nékem *valamit*? vagy a ti jószágtokból én érettem ajándékozzatok valakit?

23. Avagy hogyszabadítsatok ki engem az ellenség kezéből? és a hatalmasok kezéből vegyetek ki engemet?

24. Tanítsatok meg engem; és vesztégben lések; és ha valamit vétettem! adjatok nékem megértenem.

25. Óh bezzeg hathatók az igaz beszédek; de mit használ ez a ti mód nélküli való feddéstek!

26. Nemde az én mondásimat akarjátok é kárhoztatni? és illy nyomorult elvettettet *ember* beszédét hánytatni?

27. Mintha egy árva ellen tanádnatok, mikor *árkot* ástok *ellenem* ti barátotok ellen!

28. De most legyetek hozzám csendességben, és tekintetek reám: és megíthetitek, hogyha én hazudok.

29. Térjete, kérlek, az *igazságra*, ne legyen hamisság *köztünk*; Térjete meg

ismét azt *mondom*, és az én * igazságom *maradjon* helyén.

* rész 16, 17.

30. Avagy az én nyelvemen hamisság találtatiké? avagy az én szájam az én nyomorúságimat nem beszélheti é meg?

7. RÉSZ.

Jób szól békételenül.

Avagy nem elhatározott * ideje legyen é az embernek e földön, és mint a béresnek † napja, nem olyan é az embernek ideje? * rész 14, 5. † Ésa. 16, 14.

2. Miképen a *fáradt* szolga kívánja az árnyékot, és miképen a béres várja az ő munkájának *végét*:

3. Azonképen lőn az én dolgom, hogy élném a nyomorúságos hónapokat; de még az éjszakák is * bántásimra rendeltettek nékem.

* vers 4.

4. Mikor lefekszem, azt mondom: Valyon mikor kelek fel, és mikor mulik el az éjszaka? Úgyannyira terheltetem az én gondolatimmal mind virradtáig!

5. Az én testem férgekkel, és a *sok* *fékelyeknek* megszáradott * korpájával *mintegy* porral ugyan felruháztatott, az én bőröm meghasadozott és a *fékelyek* miatt ugyan elolvadt. * rész 2, 7. 8. 16, 8. 15.

6. Az én életemnek napjai gyorsabbak voltak a *takácsnak* karikáinál, és reménységemen kívül elmulának.

7. Emlékezzél meg *Uram*, (holott az én életem olyan mint egy * szél, és az én szemem ismét a *világi* jót nem látja:

* rész 8, 9. 14, 1. 2.

8. És senki az ő fényes szemével azután engem nem lát) és a te szemeiddel tekincs reám, hogy többé ne éljek!

9. Miképen a felhő elmulik és elmegyen; így ki a koporsóba száll, nem jó *többé* fel a *nyomorúságra*;

10. Nem tér vissza többé az ő hajlékába, és meg nem esméri őtet többé az ő helye.

11. Ezokáért én sem tiltom meg az én szájamat, *hanem* szólok az én lelkemnek fájalmában, és panaszkodom az én szívemnek keserűségében.

12. *Uram!* Valyon olyan vagyok é mint a tenger? avagy mint a * czethal, hogy ellenem ugyan strázsát állasz?

* rész 41, 12 - 34.

13. Mikor ezt mondom: Az én nyoszolyám engem megvigasztal, az én pana-

szolkodásomat az én ágyasházam megkönnyébbíti:

14. Akkor * rettentesz meg engem álmokkal, és látásokkal háborítasz meg engem,
* rész 23, 21.

15. Ugyannyira, hogy az én lelkem válsztja a megfojtatást és a * halált, inkább mint az én csontaimat, * rész 16, 20.

16. *Mellyeket* utálok, hogy hosszú ideig ne éljek? Távozzál el, *Uram*, én tőlem: mert * az én életemnek napjai † csak nyomorúságosok! * 1 Kir. 19, 4. † rész 30, 15–19.

17. Valyon micsoda az ember * hogy ötlet illy nagyra becsülöd, és a te szívedet ő reá veted,
* Zsolt. 8, 5.

18. És hogy reggeli időekben meglátogatod őtet, és minden szempillantásban próbálad őtet.

19. Míglén nem fordítod el rólam haragos szemeidet? Nem távozol é csak addig is el tőlem, míglén az én nyálamat elnyelném?

20. Vétkeztem: * de mit cselekedhetném te veled, óh embereknek őrizője! Miért tettél ki engemet magadnak mint egy tárgyat, annyira, hogy életem is nékem terhemre legyen?
* rész 10, 14.

21. Sőt inkább miért nem kegyelmezel meg az én vétkemnek, és nem törölöd el az én álnokságomat, holott immár szintén a porban fekszem? avagy *miért* hogy jó idején engem meg nem kerestél, hogy most ne élnek?

8. RÉSZ.

Bildád megfeddi Jóbot, hogy az Isten igazságának ellene való dolgot szólna.

Akkor felele a Suákh városbeli Bildád, s monda:

2. Míglén szólasz e féléket? Lám *olylyan* a te szádnak beszéde, *mint a sebes szél*!

3. Nemde inkább az igaz ítéletet az erős *Isten* * elfordítaná é? avagy a Mindenható valaki igazságát elfordítaná é?
* 2 Krón. 19, 7. Sir. 1, 18.

4. Ha a te * fjiad ő ellene vétkeztek, azért adta őket az ő istentelenségeknek büntetése alá.
* rész 1, 18. 19.

5. De te ha szorgalmazatosan az erős *Istent* * megkeresnéd, és a Mindenhatótól bocsánatot kérnél.
* rész 22, 23.

6. Csak tiszta szívű és igaz légy: bizonyára felszerkenne éretted, és elvégezné a te igazságodnak hajlékát.

7. És a te előbbi állapotod igen vékony lenne, * úgy megnevednék a te utolsó állapotod.
* rész 42, 12. 17.

8. Mert kérlek, tekincs a régi * időbeli emberekre, és készítsed te *magadat* a mi régi eleinkről való kérdezkedésre;
* 5 Móz. 4, 32. 32, 7.

9. (Mert mi csak * tegnapiak vagyunk és semmit nem kísértettünk; mert a mi életünknek napjai mint az árnyék e földön.)
* rész 7, 7. Zsolt. 39, 13.

10. Valyon nem tanítanak é meg azok téged? avagy nem mondják é meg és szívek szerint beszélnek é meg *néked*?

11. Valyon a káka felnevededik é a nedves sár nélkül? megnő é a sás a víz nélkül?

12. Még mikor * zöldellik, ha fel nem szakasztják is, minden fűnek előtte megszárad.
* Zsolt. 129, 6. Jer. 17, 6.

13. Illyenek * mind azoknak ősvényeik, valakik az erős *Istenről* elfelejtkeznek: mert a képmutatónak † reménysége elvész,
* Zsolt. 129, 5. 6. † rész 11, 20.

14. Kit megcsal az ő reménysége és az ő bizodalma olyan lészen, mint a póknak * háza.
* Ésa. 59, 6.

15. *Melly pók*, mikor az ő házára ereszkedik, nem állhat meg; vagy mikor reá ragaszkodik nem maradhat meg.

16. *Vizont az istenfélő olyan, mint a bő nedvességű * élőfa* a Nap előtt, mellynek gyenge ága az ő kertében kiterjeszkedik;
* Zsolt. 1, 2. 3.

17. Mellynek gyökerei nagy sűrűen öszvefonódnak és az ő *urának* palotájába benéz.

18. Hogyha pedig az ő *ura* elveszti azt az ő helyéről ugyannyira, hogy *a helye* is megtagadja a *fát*, mondván: Én nem láttalak téged.

19. Ímé ez az ő életének öröme; mert más földben annál inkább gyarapodik.

20. Ímé az erős *Isten* a tökéletes embert nem utálja meg; de a gonoszoknak nem ad előmenetelt.

21. *Még az Isten* bétölti * nevedséggel a te szádat, és a te ajakidat örvendetes vígassággal.
* rész 42, 12–17.

22. A te reá törők pedig szégyembe öltöznek, és az istenteleneknek sátorok sehol sem lészen.

9. RÉSZ.

Jób menti magát Bildád ellen.

Felelvén pedig Jób, monda:

2. Igaz dolog, jól tudom hogy úgy vagy: mert mimódon lehetne igaz a halandó ember, ha az erős *Istenhez* * hasonlíttatnék: * rész 4, 17–19.

3. Ha akar perelni ő velem; néki ezer közzül is egy meg nem felelhet;

4. *Mert az Isten* bölcs az ő szívében, és erejében hatalmas. Kicsoda az, a ki ő ellene szívét megkeményíti; és * békeségben maradhatna? * Ésa. 45, 9, 10.

5. A mely *Isten, helyekről* elmozdítja a hegyeket, úgy hogy az *emberek* csak eszékbe se vegyék, a ki azokat az ő haragjának idején felforgatja:

6. És a ki a földet helyéből kimozdítja, úgyannaira hogy az ő oszlopi megrendüljenek;

7. A ki a napot ha megtiltja, * fel nem kél, és a csillagokat bépecsétli. * Jós. 10, 12, 13.

8. A ki csak önmaga terjesztette ki az egeket, * és a tengernek hatalmát *lába* alatt tapodja. * Ésa. 44, 24.

9. A ki teremtette a gönczöl * szeke-rét, a kaszahúgyot és a fiastyúkot, és a dél felé való mi tőlünk elrejtett csillagokat. * Ámós 5, 8.

10. A ki a nagy dolgokat * cselekeszik, és megfoghatatlanokat, és csudálatosokat, és számlálhatatlanokat. * rész 5, 9.

11. Ímé, ha elmegyen is én mellettem: mindazáltal nem láthatom meg; ha általmegyen is *rajtam*, mindazáltal eszembe nem veszem őtet.

12. Ha mit elragad: kicsoda kényszeríti arra, hogy viszaadja azt? és kicsoda mondhatja néki: * Mit cselekeszel? * Ésa. 45, 9. Róm. 9, 20.

13. Hogyha az Isten meg nem téríti az ő haragját, az ő birodalma alatt a kevésységnek oltalmazói megtörettetnek.

14. Mennyivel kevésbé felelgethetnék én önéki? és micsoda válogatott beszédekkel állhatnék szembe vele?

15. Kinek én meg nem felelhetnék, ha szintén igaz volnék is, *hanem inkább* az én ítélőbírámtól bocsánatot kérek.

16. Ha *ötet* ingerlem, valyon megfelel é nékem? Nem hihetem, hogy az én szómat meghallgatná.

17. Ki megrottana engem forgószélnek * háborújával, és az én sebeimet minden ő kára nélkül megsokasítaná! * rész 1, 19.

18. Nem hagyna csak lélekzetet is

vennem, hanem keserűséggel bétöltene engemet.

19. Hogyha erővel *vele tusakodnám*, ímé ő igen erős: ha törvénnyel *kísértem*, kicsoda lészen prókátorom?

20. Ha igaznak állatnám magamat lenni; az én szájam * kárhoztatna engemet; ha tökéletesnek: bűnössé tenne engemet. * rész 9, 2. Jak. 3, 2.

21. Tökéletes * vagyok, nem vádol engem az én lelkem: *mindazáltal* utálok mégis életemet. * rész 1, 8, 2, 3. 23, 10–12.

22. Ezokáért azt mondom: A tökéle-test szintűgy, mint a gonoszt, megemészti az *Isten*;

23. Mert az ő ostorával hamar megöl, és az ártatlanoknak próbáltatásokat neveti.

24. A föld pedig adattatik a hitetlen ember birodalmába, ki az ő Biráinak orczájokat elfedezi; ha *Isten* ezt nem cselekeszi, valyon kicsoda *egyéb*?

25. Az én életemnek napjai pedig gyorsabbak lőnek a * pályafutónál, hamar elfutának, és e *világi* jóban nem lőn részek. * rész 7, 7.

26. Elmulának, mint a könnyen folyó hajók, vagy mint az ételre repülő saske-sélyű.

27. Ha azt mondom: No elfelejtkezem az én panaszkodásimról, elhagyom az én haragomat, és én magamat megvidámítom.

28. *Mindjárt* rettegek az én sok fáj-dalmimtól; megemérem, hogy engemet meg nem tisztítasz,

29. Sőt mint az istentelennek, dolgom úgy lészen; miért munkálkodjam * tehát hűjába. * Zsolt. 73, 13, 14.

30. Ha én magamat * hóvízzel megmosom is, és szapannal megtisztítom is az én kezeimet: * Jer. 2, 22.

31. Ugyan a verembe taszítanál engemet és az én ruháim is utálnak engemet.

32. Jóllehet az *Isten* nem ember, mint én vagyok, *hogy* néki * megfelelhetnék, és ketten perbe állanánk, * vers 3, 4.

33. És nincsen mi közöttünk igazlító, ki az ő kezét közbe vethesse mint kettőnk között.

34. *És a ki* az ő vesszejét rólam elvehetné, és az ő rettentését, hogy engemet meg nem háborítana:

35. Mindazáltal szólok és az *Úrtól*

nem félek; mert nem annyira * vádol engemet az én lelkesméretemi.

* vers 21. 1. Ján. 3, 21.

10. RÉSZ.

Jób panaszkodik nyomorúságáról.

Az én lelkem útálja életemet, az én panaszkodásomat elhagyom: és az én lelkem keserűségében szólok.

2. Azt mondom az Istennek: Ne kárhoztass engem; sőt add tudtomra nékem, miért perlesz velem?

3. Avagy jónak tetszik é néked, hogy megnyomorítasz? hogy a * te kezéd munkáját megutáld? és hogy a gonoszoknak tanácsokat jóvá hagyod?

* Ésa. 64, 8. 9.

4. Valyon testi szemeid vagynak é néked? úgy ítélsz é te, mint az ember ítél?

5. Avagy hasonlatosok é a te napjaid az emberek napjaihoz? avagy a te esztendeid hasonlatosok é az ember idejéhez?

6. Hogy az én álnokságomról tudakoznál, és az én bűnöm felől értekeznél?

7. Jól tudod te magad, * hogy én nem vagyok † gonosz ember; mégis *mindazáltal* nincsen, a mi kezedből kiszabadíthatna.

* rész 1, 8. 2, 3. † rész 16, 17—19.

8. A te kezeid keserűséggel illetnek engemet, mellyek engemet * teremtetek: *mindazáltal mégis* egyaránt körülöttem *vagynak* azok, a mellyekkel el akarsz veszteni engemet.

9. Emlékezzél meg, kérlek, hogy mintegy sárt úgy csináltál engemet, ismét porrá tennél é engemet. * Zsolt. 139, 14. 15.

10. Avagy nem úgy öntöttél é engemet mint a tejet? és mint a sajtot megoltottál engemet?

11. Bőrrel és hússal körülveztél engemet, csontokkal és inakkal befedeztél engemet;

12. Élettel és irgalmassággal megajándékoztál engemet; és a te meglátogatásod tartá meg az én lelkemet!

13. És *noha* ezeket a te szívedben elrejtetted: *mindazáltal* tudom, hogy mind ezekről megemlékezel:

14. Nemde mihelyt *gyarlóságból* * vétkezem, eszedben tartod é? és az én álnokságomtól nem † tisztítasz é meg engemet?

* rész 7, 20. 21. 16, 17. † Zsolt. 51, 11.

15. Ha istentelen vagyok: jaj * nékem; ha igaz † vagyok is, fejemet fel ** nem

emelhetem: elégedjél meg *azért* az én gyalázatommal, és tekints az én nyomorúságomra;

* Ésa. 66, 24. Máté. 25, 33. 41. 46.
† vers 7. ** rész 2, 7. 8. 7, 5.

16. Mert nevededik az, és mint a kegyetlen oroszlán, * úgy kergetsz engemet, és ismét csuda fájdalmakat bocsátasz én reám.

* Ésa. 38, 13.

17. Megújítod a te *haragodnak* * bizonyosságát én előttem, megöregbíted a te bosszúállásodat ellenem, mellyek mintegy különb-különb seregek engemet ostromlanak.

* rész 16, 9. 13. 14.

18. De miért hoztál ki * engemet az én *anyámnak* méhéből? óh *vajha* megholtam volna, és szem engemet nem látott volna!

* rész 3, 3. 11.

19. És volnék, mintha soha nem lettem volna; az én *anyámnak* méhéből *mindjárt* a koporsóba vitettem volna!

20. Valyon nem szűnik é meg az Úr egy kevésé az én életemnek napjaiban? S nem veszi é el rólam a *kínt*, hogy egy kevésé megnyugodnám?

21. Minekelőtte oda mennék, honnét meg nem jönék; a setét földbe *tudniül*-lik, és a halál árnyékának *helyére*;

22. A setét földbe, melly olyan mint a setét homály, és a halálnak árnyéka, és a mellyben viszontagsággal való *világosság* nincsen, és *akármel*ly világos legyen is, ugyan hasonlatos a homályhoz.

11. RÉSZ.

Sófár Jóbót képmutatással s vakmerőséggel vádolja, és megbánásra inti.

Felele Jóbnak a Naámabeli Sófár, s monda:

2. Avagy nem kell é megfelelnünk a te sok beszédidre? avagy a csácsogó ember lehet é igaz?

3. A te hazugságid miatt az embereknek kell é hallgatniok? És nem kell é senkinek szégyennel illetni tégedet, ki *egyebeket* csúfolsz?

4. Mert azt mondád: Tiszta * az én életem, és tiszta vagyok a te szemeid előtt.

* rész 10, 7. 14.

5. De vajha az Isten szólana, és meg nyitná ajakit te ellened!

6. Hogy megjelentené néked az ő elrejtett titkos bölcsesége által hogy a te *hamisságodnak* kétszer nagyobb büntetését *érdemlenéd* a törvény szerint, melly dolgoztál végy eszedbe, ha az Isten meg akarna

büntetni, hogynem mint *e jelenvaló* büntetésed.

7. Valyon az Isten *bölcsességének* mélységét megtalálhatod é? avagy a Mindenható *bölcsességének* mindenestől fogva végére mehetsz é.

8. *Melly magasabb* a magas egeknél, s mint cselekedhetel *tehát?* mélyebb *minden* mélységnél, s miképen mehetsz végére?

9. Hosszabb annak mértéke a földnél; és szélesebb a tengernél.

10. Ha ki akar vágni, vagy bérekesztani, vagy egybegyűjteni; kicsoda állhat néki ellene?

11. Holott ő jól esméri a * csalárd embereket, és jól látja az álnokságot; hogy lehetne azért, hogy ezt eszébe nem venné? * Zsolt. 10. 14.

12. Hogy a bolond legyen értelmes ember: az ember, *mondom*, *melly tudatlanságban* születtetik, mint a vadszamárnak fia?

13. Ha a te szívedet hozzá készített: a te kezeidet ő hozzá kiterjesszed.

14. Ha álnokság vagyon a te kezében: messze távoztasd azt, és ne hagyjad, hogy a te hajlékidban lakozzék * a gonoszság. * Zsolt. 101. 7.

15. Akkor, mikor a bűnből felemelened a te orzádat: kétség nélkül erős lélsz és és nem * félsz; * 1 Ján. 3. 21.

16. Mert a te háborúságról elfelejtkezel, és mint a meg nem térendő elfolyt vizekről, úgy emlékezel meg.

17. És a délszínnél fényesebb * időd támad, a *nyomorúságból* kirepülsz, és a reggeli világossághoz hasonlatos lélsz. * Zsolt. 37. 6.

18. Bízzál azért miglen a reménységet tart! hogyha *a te életedet* megvizsgálándod; bátorságban * nyughatól. * 3 Móz. 26. 5.

19. És mikor nyugszol, senki meg nem rettent * tégedet: sőt sokan néked kösznyörögnek. * Zsolt. 3. 6. 7.

20. A gonoszoknak pedig kevély tekintetek * elfogy, mikor a megszabadulásnak útja elvételik tőlök, és az ő reménységek az ő halálokkal együtt elvész. * rész 18. 5—21.

12. RÉSZ.

Állatja Jóh, hogy Isten az ő szabadsága szerint az igaz embert is sanyargatja.

Felele *erre* Jóh, és monda:

2. Ugyan is csak ti vagytok emberek, és veletek hal meg a bölcsesség.

3. Nékem is vagyon olyan * eszem, mint néktek, s nem alábbvaló vagyok nálatoknál; és ki nem tudná ezeket, melyeket ti mondotok! * rész 13. 2.

4. Olyan vagyok mint a ki barátjának * csúfja, a ki mikor az Istenhez kiált; meghallgattatik: csúfság az igaz s tökéletes ember! * Pél. 14. 2.

5. Olyan, mint az elaludt és megvetetett szövétnek, a békeségben élő embernek gondolatja szerint, az a kinek lábai * megtántorodtak! * Zsolt. 38. 17.

6. A kóborlóknak * hajlékok csendes, és bátorságos azoknak *házok*, kik az erős Isten haragját ingerlik, kikkel az Isten ezt míveli, hogy a mit kívánnak, meglegyen. * Zsolt. 73. 3—12.

7. Mert kérlek kérd meg a barmokat; és tégedet *azok között mindenik* megtanít; vagy kérd meg az égi madaraktól, és megmondják néked.

8. Avagy beszélj a földdel, és megtanít tégedet, de még a tengernek halai is megbeszélnek néked!

9. Mind ezek között, valyon melyik nem tudja, hogy az Úrnak keze cselekeszi ezt?

10. Kinek * hatalmában vagyon minden élő állatnak élete, és minden embernek okos lelke. * rész 33. 4. Dán. 5. 23.

11. Nemde nem a fül próbálja é meg a * szót? miképen az *embernek* ínye kóstolja meg az ételt. * rész 34. 3.

12. A vén emberekben vagyon é * a bölcsesség? és az értelem a napoknak hosszú voltában é? * rész 15. 9. 10. 33. 7. 8.

13. Az Úrnál vagyon a bölcsesség és a hatalom, övé a tanács és az értelem.

14. Ímé *a mit akar, úgy* megrontja, hogy senki fel nem építheti: *oltalma alá* zárja * az embert, és senki onnét ki nem veheti. * Jel. 3. 7.

15. Ímé *úgyannyira* megfogja a vizeket, hogy elszáradnak: avagy úgy kibocsátja azokat, hogy e földet elborítják!

16. Ő nála vagyon az * erősség, és mindennek valósága; övé az eltévelyedett, és a ki a tévelygésbe viszen. * rész 9. 4.

17. Ki azt cselekeszi, hogy a Tanácsadók * megbolonduljanak és a Bírákat megbolondítja. * Ésa. 19. 11. 12. 1 Kor. 1. 19.

18. Ki a Királyoknak övöket eloldja, és ismét a derekokra övet * köt.

* Dán. 2, 21. 4, 30—33.

19. A ki azt cselekeszi, hogy a Főembereknek bolondságra jusson dolgok, és a Hatalmasokat elveszti.

20. A ki az ékesenszólótól elveszi a beszédet, és a vénektől a jó * tanácsot.

* vers 17.

21. A ki utálatosságra * hozza a szabadosokat; és megerőtleníti † a Hatalmasokat.

* Zsolt. 107, 40. † Ésa. 40, 23.

22. Ki a setétségből kijelenti * a mélységes titkos dolgokat; és megvilágosítja a nagy homályos dolgokat.

* Dán. 2, 22. 1 Kor. 4, 5.

23. A ki megszorítja * a népeket, és ismét elveszti őket; és ki elterjeszti a népeket, és elviszi azokat az ő helyekre.

* Zsolt. 107, 38.

24. Ki a föld népe Fejedelmének eszet * elveszi, és azt cselekeszi, hogy bujdóssanak kietlen pusztában.

* vers 19. Zsolt. 107, 40.

25. A ki azt cselekeszi, hogy tapogassanak * setétben világosság nélkül, és tévelyegjenek mint a részeg.

* rész 5, 13. 14.

13. RÉSZ.

Panaszolkodik barátinak hűségtelenségekről, és maga forgatja ügyét Isten előtt.

Imé mind ezeket * látta az én szemem, s hallotta az én fülem, és megértette;

* rész 12, 12—25.

2. Bizonyára a mit ti tudtok én * is tudom; nem vagyok tudatlanabb nálatoknál.

* rész 12, 2. 3.

3. Minden kétség nélkül én a Mindenhatóért szólok, és vetekedni örömet akarok az erős Istenért.

4. Mert bizonyára ti hazugságnak mesterei vagytok, és mindnyájan semmire kellő * orvosok!

* rész 16, 2. 32, 3.

5. Óh vajha valaki azt cselekedné, hogy teljességgel hallgatnátok, mert a volna a ti * bölcseségetek!

* Péld. 17, 27. 28.

6. Halljátok meg azért immár az én vetekedésemet, és az én ajakimnak perlését vegyétek eszetekbe.

7. Nemde az erős Isten képében kell é hamisságot * néktek szólnotok? avagy az ő képében kell é csalárdságot mondanotok?

* rész 42, 8.

8. Avagy az ő személyével gonoszúl kell é élnetek, mikor az erős Isten képében velem tusakodtok?

9. Valyon jó dolog *lészen* é, ha ő minden dolgotokat meghányja veti, hogy hízkeldestekkel megcsúfolátok őtet mint az embert?

10. Minden kétség nélkül * megbüntet titeket, hogyha titkon lesztek is személyválogatók.

* rész 42, 8.

11. Avagy az ő *dicsőséges* méltósága nem rettent é meg titeket? avagy az ő büntetésének félelme * nem száll é érettem reátok?

* Zsolt. 119, 120.

12. A ti emlékezeteitek hasonlatosok *lésznek* a hamuhoz: és a melyek ti előttetek becsületesek, a sárhoz.

13. Hallgatván álljatok el rólam, hadd szóljak én; s ámbátor akármi essék rajtam.

14. Miért szaggatnám fogaimmal az én testemet? és az én lelkemet miért szorítanám * markomba? * Bir. 12, 3. 1 Sám. 19, 5.

15. Ha megölne engemet, *ezután* nem reménylenék *semmit* ő tőle, mindazáltal ő előtte az én útaimat igazán hordozom.

16. Mert ő is nékem segítségem *lészen*; de az ő színe eleibe a képmutató * nem mehet.

* Zsolt. 1, 5. 5, 6. 7.

17. Halljátok meg figyelmetesen az én beszédemet, és a ti fületekbe vegyétek bé a mit mondok;

18. Mert ha az én dolgomat igazán megmondándom: jól tudom hogy én igaznak találattam.

19. Kicsoda az ember, ki velem perelhetne? hogyha most e *felől* nem szólhatnék, meghalnék!

20. Csakhogy, *Uram*, e két dolgot ne cselekedd velem; a te színed elől el nem rejtezem.

21. *Tudniillik*, hogy a te súlyos kezedet tágítsad rólam; és a te rettentésed el ne * rettent sen engemet.

* rész 7, 14.

22. Azután szólítsd az *ítéletre*, hogy én néked megfeleljek, avagy én szólítlak, hogy nékem megfelelj.

23. Mennyi álnokságim és vétkeim *legyenek* nékem, *add tudtomra*: és az én hitetlenségemet és *czigéres* bűneimet jelentsed meg nékem!

24. Miért rejtet el * orczádat előlem és úgy sanyargatsz engemet, mint ellenségedet?

* Zsolt. 8, 15.

25. Valyon nem lengedező falevelet gyötresz é? avagy nemde a megszáradt pozdorját üldöződ é?

26. Hogy én ellenem ennyi keserűséget rendeltél: és azt cselekedéd, hogy gyermekségemtől * fogva való vétkeimnek büntetésit örökségül bírijam.

* Zsolt. 25, 7. 90, 8.

27. És hogy békóba * vetvén az én lábaimat, minden útaimra vigyázzsz, *melly békó az én lábaim gyökerébe bévásott.*

* rész 33, 11.

28. Holott én, mint egy elrothadt állat, megemésztetem és mint a ruha mellyet a moly megessen.

14. RÉSZ.

Ez életnek rövid s haszontalan volta.

Az asszonytól született ember rövid életű, * és bővölködő † háborúságokkal.

* Zsolt. 90, 10. † rész 5, 7.

2. Miképen a virág * mihelyt kinyílatkozik, leszakasztatik, és elmulik mint az árnyék, és nem állandó:

* rész 8, 9. Zsolt. 103, 15. 16.

3. *Mindazáltal* mégis ez ilyen ember ellen megnyitod é szemeidet, és tennen magaddal törvénybe * állatsz é engemet?

* rész 10, 2.

4. Valyon kicsoda tehet tisztát a * tisztátalanból? senki sem.

* Zsolt. 5, 7.

5. Mivelhogy pedig az embernek napjai rövidek, és az ő hónapinak száma te nálad * *tudva vagyon*; határt vetetél néki, mellyet által nem hág;

* rész 7, 1. Zsolt. 31, 16.

6. Annakokáért fordulj el, * *Uram*, az embertől, és szünjék meg a *nyomorúság*; mig az ő napját mint a † béres eltölti.

* Zsolt. 39, 14. † rész 7, 1.

7. Mert vagyon a fa felől valami reménység, ha levágattatik is, ismét megújul, és az ő csemetéi meg nem szűnnek.

8. Meg mikor igen megaggánd is a földben az ő gyökere, ha a porban szintén meghalna is az ő törzsöke:

9. Mégis a víznek nedvességétől megvirágozik, és kiágazik mint a plánta;

10. De az ember az erőtlenség miatt megromolván meghall: és mikor kimulik az ember, hol vagyon?

11. A víz kimegyen a tóból, a folyóvíz kiapad, és megszárad:

12. E képen mikor az ember meghal, nem támad fel, míg * *új* egek nem *léznek*; s nem költenek fel az *emberek*, sem az ő álmokból föl nem ébrednek.

* 2 Pét. 3, 10—13.

13. Vajha engemet a koporsóban elrejténél, és felfedeznél engemet addig, míg a te haragod elmúlnék: és nékem vetnél határt, mellyben megemlékeznél rólam!

14. *Mert* minekutánna az ember meghal, avagy feltámad é? *Ha feltámadna*: az én rendeltetett időmnek minden napjaiban megújulást reménylenék, mig elkövetkeznék az én * elváltozásom.

* 1 Kor. 15, 42—44.

15. *Ha* engem szólítanál: én is felelnék néked; avagy *el* akarod é *veszteni* a te kezed munkáját?

16. Hogyha most az én * lépésimet megszámlálod, és az én bűneimért ha elvesztesz:

* Zsolt. 56, 9. Jer. 17, 10.

17. És *úgy* mint egy csomóba * az én vétkeimet bépecsételvén † az én álnokságomhoz adod:

* Sir. 1, 14. † Hés. 13, 12.

18. Bizonyára a magas hegy is ilyen tereh * alatt leszakadna, és a kőszikla is az ő helyéről elmozdulna!

* Zsolt. 130, 3.

19. A vizek a köveket elkoptatják, és azoknak kiáradásokkal elveszted a földnek gyümölcsét; szinte úgy az embernek is reménységét elveszted.

20. Elhatalmazol az emberen mind örökké, annyira, hogy meghaljon, és megváltoztatván az ő színét, *e földről* kibocsátod őtet.

21. Ha megboldogulnak is az ő fiai: nem tudja; ha megszégyenülnek: azt sem veszi észébe.

22. Ha pedig él: testében csak gyötrelmet * szenved, az ő szívében is *mindenkor* bánat és keserűség vagyon!

* rész 5, 7. 14, 1.

15. RÉSZ.

Elifáz ismét igyekszik Jóbot képmutatással vádolni.

Felelvén pedig a Témán nemzetéből való Elifáz s monda:

2. Valyon a bölcs *ember* szólna é valami hiábavaló tudományt? és valami széllel töltené é az ő hasát?

3. Vetekedvén olly szóval melly nem használ, és olly beszédekkel mellyekben semmi haszon nincs.

4. Bizonyára te az *isteni* félelmet * semmivé akarod tenni; és az erős *Istennel* való beszélést nem akarod;

* rész 4, 6.

5. Mert a te álnokságodat szájad *valása* megmutatja; holott az istentelenek nyelvét * választottad *magadnak*.

* rész 34, 35—37.

6. Téged a te szájad kárhoztat, nem én; és a te ajakid ellened tanúbizonyságot tesznek.

7. Avagy te születél é először az emberek között? avagy a halmok * előtt formáltattál é? * Zsolt. 90, 2.

8. Avagy te érted é * az Istennek titkát? és a bölcseséget csak magadnak tulajdonítod é? * Ésa. 40, 13. 14. Róm. 11, 34.

9. Mit tudsz te, a mit * mi nem tudunk? mit értesz olyat, a mi nálunk nem volna? * rész 13, 2. 32, 12.

10. Mind ősz, mind * elvénhedett ember vagon mi közöttünk, idővel korosb a te atyádnál. * rész 12, 12. 32, 7. 12.

11. Avagy kicsinyeknek tetszenek é néked az erős Istennek vigasztalásai? avagy valami te előtted elfedezte é azokat?

12. Micsoda családja meg a te szívedet? és mit arányoznak a te szemeid?

13. Hogy ilyenképen az erős Istenre haragszol, és ilyen beszédeket szólasz a te szájaddal.

14. Micsoda az ember, hogy ő magát tisztának * állíthatná? és az, a ki aszszonytól születik, hogy ő magát igaznak mondhatná? * rész 9, 20. 1 Kir. 8, 46.

15. Ímé az ő szentüre tökéletes * állhatatosságot nem bízott, és az Angyalok is nem tökéletes tiszták † az ő szemei előtt; * rész 4, 18. † rész 25, 5. 6.

16. Mennyivel inkább az utálatos és dohos ember, a ki mint a vizet, úgy szomjúhozza az * álnokságot. * vers 5. rész 34, 7.

17. De én megmondom néked, s halld meg beszédemet: mert a mit én láttam, azt én előszámálalom.

18. Mellyet a bölcsék is hirdetnek, és azt nem titkolják, *úgy mint*, az ő attyoktól vett dolgot.

19. Kiknek egyedül adatott vala a föld, és ő közöttök semmi idegen *ellenség* által nem megyen vala.

20. Az istentelen minden ő napjaiban önmaga magát bánattal * megemészti: és az ő esztendeinek minden idejében mellyek elrejtettek a kegyetlentől. * Ésa. 57, 20.

21. A félelemnek * sűgása vagon az ő fülében, hogy a békességnek idején a pusztító reá jó. * Zsolt. 53, 6. 2 Kir. 7, 6. 7.

22. Nem hiszi, hogy a nyomorúságból megtérhessen; mikor ott állnak is, *hiszi*, hogy ő a fegyverre *rendeltetett*.

23. A kenyérért * bujdosik, mondván: Hol találjak? és tudja, hogy készen s közel vagon hozzá a *setétségnek* napja! * rész 17, 12.

24. Háborgatják őtet a nyomorúság és szorongató veszedelem, melly elhatalmazik ő rajta, mint a fegyveres sereggel felkészült Király;

25. Mert az erős Isten ellen nyujtotta ki karját, és a Mindenható ellen keményítette meg magát!

26. Ki az ő nyakára siet, és az ő *hízott* testére, és az ő temérdek paizsa ellen;

27. Mert befedezte az ő orcáját * kövérséggel, és az ő hasát a *kövértség* miatt ránczba ütötte. * Zsolt. 73, 7.

28. És lakozott az elromlott városokban, és a pusztá házakban, mellyek rakásban romlandók valának.

29. Meg nem gazdagúl, és az ő gazdagsága meg nem állhat, és a földön ezek által az ő gyökereit ki nem terjeszti.

30. Nem távozzhatik el a *setétségtől*, és az ő gyenge csemetéjét a láng elsüti: és továbbá az ő lelkét kiadván, *e világ*-ból kimulik.

31. Ne hidjen a hívságnak, a ki megcsalattatik: mert e félelem jutalma csak a hívság.

32. Nem az ő idejében telik el * *élete* napja, és az ő csemetéje meg nem virágzik. * Zsolt. 55, 24. Péld. 10, 27.

33. Mert az Isten, mint a szőlőnek egresét, úgy elveszti hatalmasúl; és mint az olajfának virágít, úgy elhányja * őtet. * Zsolt. 1, 4.

34. Mert a képmutatók gyülekezete elpusztúl, és tűz emészti meg azoknak sátorait, a kik ajándéknak *örülnek*.

35. Mert az ő hasok bántást fogad, és álnokságot szűl, * és csalárdságot szerez. * Zsolt. 7, 15—17. Ésa. 59, 4—10.

16. RÉSZ.

Jób panaszkodik nyomorult állapotjáról: és ártatlan voltával biztatja magát.

Felele pedig Jób, s monda:

2. E féle dolgokat sokakat hallottam: de ti mindnyájan ártalmas * vigasztalók vagytok. * rész 13, 4.

3. Valyon vége *vagon* é már a te * *hi*-jábavaló *beszéd*idnek? avagy micsoda haragított meg téged hogy *nékem* *így* felelsz? * rész 15, 4. 5. 16.

4. Én is valyon úgy *szólnék* é, mint ti? ha a ti lelketek volna az én lelkem he-

lyén, ti ellenetek sok beszédekkel szólnék é? avagy * csóvnálnám é ti rajtatok fejemet. * vers 20.

5. *Bizonyára* az én szájjammal megerősítenélek titeket, és az én ajakimmak vígasztalásai megkissébbítenék a ti *fájdalmaitokat*.

6. Ha szólok is, az én keserűségem meg nem szűnik; ha vesztegek is, micsoda *nyavalya* távozik el tőlem?

7. Sőt mostan fáraszt engemet: elpusztítád *Uram* egész * háznépét. * rész 1, 19.

8. Hogy sőmörgössé * tevéd az én testemet, *az én fájdalmimnak* bizonyosága az: és az én rajtam lévő ösztövérségem az én orczámon bizonyosságot tészén!

* rész 2, 7. 8. 7, 5.

9. Az *Úrnak* haragja szaggat engemet, mintha halálosképen gyűlölné engemet, csikorgatja az ő fogait ellenem: mint az én * ellenségem az ő szemeinek fényét reám meresztette. * rész 30, 21. Sir. 2, 5.

10. *Az én ellenségim* ellenem az ő szájokat feltájták, és nagy gyalázatosképen arczúl csapdosnak engemet, ellenem öszvegyülvén.

11. Adott engemet az erős *Isten* amaz álnokoknak, és a hitetlenek * kezekbe ejtte engemet. * rész 2, 6.

12. Csendességben valék: de *az Isten* megronta engemet, és nyakszirtön ragadván, ugyan eloszlata engemet: és önmagának czélnak tőn engemet.

13. Az ő lövői * körülöttem állnak; az én veséimet meghasítja, és nem kedvez; az én épemet a földre *ugyan* kiontja.

* rész 7, 5. 14. 15.

14. Én reám rohan, s egyik *nyavalya* a másikat * ott éri; és ellenem támad mint egy hatalmas. * rész 10, 17.

15. Hitvány ruhát varrék az én fekélyes * bőrömrre, és porral † hintém bé az én fejemet. * rész 2, 8. 11. 13. † rész 7, 5.

16. Az én orczáma a sírás miatt sárossá lett: és az én szemeimre * halálnak árnyéka *szállott*. * rész 17, 6.

17. Noha erőszakotétel * nem *találtatott* az én kezemben: azokáért az én *Istenem előtt való* könyörgésem tiszta.

* rész 31, 1–34.

18. Óh te föld, bátor az én vérontásomat el ne fedezd, és bátor az én kiáltásomnak ne legyen semmi helye.

19. Még most is ímé az égbén * vagyon az én bizonyosságom: és az én dol-

gainnak tudója ímé a magasságban vagyon!

* rész 2, 3. 10, 7.

20. Csúfolnak * engem az én barátim: az Isten előtt könnyeznek az én szemeim.

* vers 4. rész 6, 15. 17, 1.

21. Hogy ítélje meg az embernek Istennel való *ügyét* mint az embernek fija az ő barátjával való *perlődését*;

22. Mert kevés * esztendőök engedtetek *nékem és azon az úton* megyek, a *mellyről* vissza nem térek. * rész 9, 25. 26.

23. Az én lelkem megromlott, napjaim megrövidültek, és a koporsók *készen* *vagynak* nékem.

17. RÉSZ.

Jób, baráti ellen Istentől kér közbíró.

Mivelhogy én senkit nem csúflok, de az én szemem éjjel is ezeknek * bosszantásokban aluszik. * rész 16, 20.

2. Kérlek, *Uram*, nékem veled öszve rendelj kezes; *de* kicsoda, a ki velem kezét csapjon;

3. Mert ezeknek elméjeket * elrejtetted az értelemtől, annakokáért *őket* fel nem magasztalod. * 5 Móz. 29, 4.

4. *Valaki* hízelkedést * szól az ő barátinak, annak fíjainak szemeik elfogyatkoznak. * rész 32, 22.

5. Bizonyára engem példabeszéddé tőn a népeknek, kiknek előttök az előtt doboltattam magamat.

6. Úgyannyira, hogy immár az én szememet a keserűség miatt * homály fogta bé, és minden tagjaim, mint az árnyék olyanok. * rész 16, 16. Zsolt. 6, 8. 31, 10.

7. Elálmléklodnak ezen az igazak, és az ártatlan a képmutató ellen támad:

8. Mindazáltal az igaz megtartja az ő útát, és a tiszta kezű ember inkább megerősíttetik.

9. Bizonyára valamennyin vagytok *ti barátim*, térjetek meg, és kérlek álljatok elő; mert nem találok ti közöttetek egy bölcsét is.

10. Az én reménységemnek napjai elmulának, az én gondolatim *belőlem* ki-gyomláltatának, mellyek valának az én szívemben.

11. Az éjszakát nappallá fordítják, s mikor a nap feltámad, közel vagyon az éjszaka az én *nyomorúságim* miatt.

12. Ha *jó állapotot* várnék is, *ímé* az én házam *már* koporsó, és az én ágyamat esinálom a setét koporsóban.

13. A sírt én atyámnak * nevezem, a férgeket én anyámnak és nénémnek.

* rész 1, 21.

14. Hol lehet tehát az én reménységemnek helye? avagy az én reménységemet kicsoda láthatja meg?

15. *Ezek a reménységek* a koporsóba vitetnek le, és együtt velek a porba lemegyek.

18. RÉSZ.

Bildád Jóbot kérdésgéről vádolja, és a hitetleneknek állapotjokról szól.

Felele pedig a Suákh városbeli Bildád, s monda:

2. Mikor akartok e beszédeknek véget vetni? *míglén* oktattok, hogy azután szóljunk?

3. Mire állittatunk barmoknak? és utálatosok vagyunk a ti szemeitek előtt?

4. *Miért* szaggatod a te lelkedet haragodban? nemde te éretted elhagyattatik é a föld, és a kőszikla helyéről felszakasztatik é?

5. *Sőt inkább* az Istentelennek is boldogsága * elmúlik, és az ő tűzének szikrája nem fénylik.

* Zsolt. 37, 2. 9.

6. Az ő hajlékában setét * világosság vagy, és az ő szövétneke ő benne elaluszik.

* Pél. 13, 9.

7. Az ő erejének útai szoroszak lesznek, és az ő tanácsa * elrontja őtet.

* Zsolt. 7, 16.

8. Az ő lábai a törbe esnek, és mindenkor a hálóban jár.

9. Az ő sarka a törbe akad, és megszorítván elhatalmazik rajta a tolvaj.

10. Elrejtetett a földön az ő kötele, és az ösvényen az ő töre.

11. Minden felől háborgatják őtet * a félelmek, és az ő maga lábai elárulják őtet.

* rész 15, 21.

12. Az ő erejének az éhség * leszenrontója: és az ő oldalának nyomorúság készítettett.

* rész 20, 21.

13. Megeszi az ő bőrének erejét, megeszi, *mondom*, erejét a keserű halál.

14. Elvételik az ő sátorából az, a mi ben * reménysége volt; és azért folyomodik a félelmek Királyához.

* rész 11, 20. Pél. 10, 28.

15. Az ő hajlékában lakik *a félelem*, mivelhogy *a ház* nem övé, és az ő lakhelyére * tüzes kénkö hintetik.

* 1 Móz. 19, 24.

16. Alatt az ő gyökerei megszárad-

nak, és innét felül az ő ága levágtatik.

17. Az ő emlékezete * elvész e földről és nem leszen ő nevezetben az utczákon.

* vers 14. Pél. 2, 22.

18. Elkergettetik a világosságtól a setétségre, és e föld kerekességéről kiűzetetik.

19. Sem fija nem leszen pedig, sem unokája az ő népe között, és senki nem leszen élő ember az ő lakhelyeiben.

20. Az ő *hirtelen* napján csudálkoznak az ő maradékai, és a jelen élő emberek megrettennek.

21. Bizonyára ilyenek az álnok embernek hajlékai, és ilyen annak *az embernek* lakhelye, ki az erős *Istent* nem esmér.

19. RÉSZ.

Jób az ő barátit szánakozásra inti: ártatlanságával s a feltámadással vigasztalja magát.

Felelvén pedig Jób, monda:

2. Míglén akarjátok valyon búsítani az én lelkemet: és eféle beszédekkel míglén rontotok?

3. Immár tízszer is gyalázattal * illetetek engemet; s nem pirultok meg, hogy reám erősödtök?

* rész 16, 20

4. De ámbár tévelygedtem légyen is, és az én tévelygésemmel velem háljon is:

5. Avagy kellene é azért ellenem nagyobbítanotok az én gyalázatomat, és velem feddőznetek.

6. *Sőt* esmérjétek meg már, hogy az Isten vetett le engemet, és az ő hálójával ő vett engemet körül.

7. Ímé felszóval kiáltom az *én rajtam* tett bosszúságot: mindazáltal meg nem hallgattatom; kiáltok, s nincsen ki megítélje!

8. Az *Úr* az én útamat annyira bégátolta, hogy által nem mehetek; és az én ösvényimre setétséget vetett.

9. Az én dicsőségetemtől megfoszta engem, és az én fejemnek koronáját elvéve:

10. Köröskörül mind elronta engem, hogy elvesznék, és az én reménységemet, mint a *tövéből kidült* fának, elvéve.

11. És az ő haragját ellenem felgerjesztvén, ellenségévé * tőn engemet.

* rész 13, 24. 16, 9.

12. Egyszersmind az ő *nyomorgató* szeregei * reám rohanának, és ellenem ugyan utat csinálnak, és az én sátorom mellett tábort járanak.

* rész 6, 4.

13. Az én atyámfiait távol üzé tőlem, és az én barátim ugyan * elidegeníték magokat én tőlem. * rész 2, 9. Zsolt. 38, 12.

14. Megszűnének az én rokonságim, és esmérőim elfelejtkezének rólam.

15. Az én házamban való zsellérek, s az én szolgálóim is idegennek * tartanak engemet; és az ő szemeik előtt idegen vagyok. * Zsolt. 69, 9.

16. *Tele torokkal* az én szolgálmat kiáltom: de nem felel, mikor az ön magam szájával könyörgök is néki.

17. Még lehellésemtől is az én házastársam * idegen: noha esedezem néki az én ágyékomnak magzatiért. * rész 2, 9.

18. Még pedig a kisdéd gyermekek is megutálnak * engemet; *sőt* mikor felkelek, ellenem szólnak nékem. * rész 30, 1.

19. Minden ember útál engemet; az én szívem szerint való barátim, * kiket szerettek vala; ellenkeznek velem. * vers 2. 3. Zsolt. 41, 10.

20. Az én bőrömhöz mint a húshoz úgy száradtak * csontaim, és csak az én fogam húsa maradtott. * Zsolt. 102, 6. Sir. 4, 8.

21. Óh ti én barátim, könyörüljete rajtam, könyörüljete rajtam; mert az Istennek keze vere meg engemet!

22. Miért üldöztök *ti is* engemet, mint az * erős *Isten*? és az én † *elszáradt* testemmel *miért* nem elégesztek meg? * rész 16, 9. † vers 20.

23. Óh vajha valaki azt cselekedhetné, hogy az én beszédim megíratatnána! vajha valaki azt cselekedhetné, hogy könyvbe béjegyeztetnének!

24. Vaspennával és ónnal, kősziklán örök *emlékezetre* kimetszetnének.

25. Én is jól tudom, hogy az én Megváltóm él, és hogy az utolsó *ember* a földből feltámad.

26. Továbbá, minekutánna *a férgek* ez én *testemet* megrágják, és minekutánna felébredek; ebben a * testben meglátom az Istent. * Zsolt. 17, 15. Dán. 12, 2. Csel. 24, 15.

27. Ugyan önnönmagam látom meg, nem más; és az én szemeim látják meg, minekutánna az én veséim én bennem megemésztetnek.

28. Sőt inkább néktek azt kellene mondanotok: Miért üldöznénk őtet? holott a *hit* dolgának gyökere legyen én bennem.

29. Féljete azért a fegyvertől, mert az ő haragjában a ti álnokságitekért fegyverrel büntet, hogy megeméssék az *Istennek kemény* ítéletit.

20. RÉSZ.

Sófár szól az istenteleneknek állapotokról, kik között Jób is állítja lenni.

Kinek felele a Naámabeli Sófár s monda:

2. *Mivelhogy így szólasz*; azért az én gondolatim a feleletre kényszerítnek és azért a *feleletre* gyors vagyok.

3. Az én gyalázatos * dorgáltatásomat hallom; de az én lelkem az én értelmem szerint kényszerít, hogy megfeleljek. * rész 19, 3. 19. 22.

4. Avagy *nem* tudod é azt: Eleitől fogva, miolta * az *Isten* az embert e földre helyeztette, * rész 8, 8.

5. Az istenteleknek vigasságok * rövid dolog: és a képmutatónak öröme egy szempillantásig való. * Zsolt. 37, 35. 36.

6. Ha szinte az éig felmenne is az ő boldogsága, és a felleget ütné is fejével:

7. *Mindazáltal* mint az ő ganéja örökké elvész; és a kik látták őtet, azt mondják: Valyon hová lett?

8. Mint az álom, úgy * elrepül, melly álomnak valóságát nem találhatják, és úgy elmulik, mint az éjjeli látás. * Zsolt. 73, 19. 20.

9. A szem, a ki őtet nézi vala, nem kezdi *látni*, és az ő lakhelye nem fogja többé őtet nézni.

10. Az ő fiai a szegényeknek igyekeznek kedveskedni, és az ő kezeinek meg kell adniok az * *erővel elvett* marhát. * vers 15.

11. Az ő csontjai az ő ifjusága *vétkének büntetésével* * megtelnek, és őtet követik mind a *koporsó* poráig. * Zsolt. 109, 18.

12. Jóllehet az ő szájában való nyelve alatt édes gonosztságot rejtett el.

13. És kedvezvén annak, ki nem pökte azt, hanem az ő nyelve alatt megtartotta azt;

14. Az ő étke, *mellyet* az ő gyomrába *bocsátott*, áspis *kigyónak* epéjévé változik ő benne:

15. A *más ember* gazdagságát nyelte bé, * *kiokádja* azt: és az ő hasából kiüzi azt az erős *Isten*. * vers 10.

16. Mintha áspis *kigyónak* mérgét vette volna bé, és a viperának fulánkja ölte volna meg őtet,

17. Hogy ne lássa a méznek és a vajnak * folyását, folyóvizeit és patakait,

* rész 29, 6.

18. Viszaadván a *más ember* munkájával kereset marhát, mintha el nem nyelte volna azt, nem örvendez az ő gazdagságának az ilyen fizetésért;

19. Mert megrontotta, s elhagyta a szegényeket; elrontotta a házat, melyet nem ő épített.

20. Bizonyára semmi csendességet-magában nem érez; az ő kíváncsú gazdag marhájával el nem szalad.

21. Az ő ételének nincsen maradéka: annakokáért állhatatos * nem lészen az ő boldogsága.

* rész 18, 12.

22. Mikor bételik *is* az ő elégségével: akkor is szorongattatik és minden nyomorgatónak keze reá jó.

23. Mikor az ő hasát bé akarná * tölteni: *az Isten* ő reá bocsátja tüzes haragját, melyet étele helyett ő reá bőséggel önt.

* 1 Thess. 5, 3.

24. Mikor a vasból csinált fegyver előtt fut; általveri őtet az aczélból csinált számszerív.

25. Kezébe veszi *az ellenség a fegyvert*, melly az *istentelenek* testén kimegyen, és fénylik az ő epéjétől ha elszalad is, sok rettegések következnek reá.

26. Mindenféle setétség rejtett el a hitetlennek titkos helyén és a fűvás nélkül való tűz megemészti őtet; megtörettetik még éltében az ő hajlékában.

27. Az egek is megjelentik az ő hamisságát; és a föld ellene támad.

28. Az ő házának jövedelme elfoly; lefolynak a *büntetések az Isten* haragjának napján *az égből*.

29. Ez azért az istentelen embernek fizetése az Istentől, és az ő *hijábalaváló* beszédének e jutalma az erős *Istentől*?

21. RÉSZ.

Jób barátinak a hitetlenek rossz állapotokról tett beszédeket meghamisítja.

Felele pedig Jób s monda.

2. Halljátok meg mind egy végben az én beszédemet is, és legyen ez a ti vizsgálatok helyett.

3. Míglen én szólok, szenvedjete el engemet: annakutánna az én szólásomat bátor csúföld meg *te Sófár!*

4. Avagy én az ember előtt panaszkodom é? és ha vagyon oka, a miért

panaszolkodjam: miért fogjátok meg beszédemet az én lelkemnek keserűségében.

5. Tekintsetek reám, és álmélkodjatok el; és kezeteket tegyétek a ti szájatokra!

6. Bizonyára ha csak megemlékezném is *másnak nyomorúságáról*: mindjárt felháborodnám én, és az én testem iszonyodnék belé.

7. Mi az oka, hogy a gonoszok *jó egészségben* élnek, * vénséget érnek, ennekfelette jó erővel bírnak? * Zsolt. 73, 12. Jer. 12, 1.

8. Az ő magvok ő előttök magokkal egyetemben állandó, és az ő unokáik is szemek előtt *vagynak*.

9. Az ő házok békességes a félelemtől és az Isten vesszeje nincsen ő rajtok.

10. Az ő ünője megfut, és *az ő magvát* el nem veszti; az ő ünője megellik, és meg nem vet.

11. Az ő apró fiaikat, mint a sereghutakat úgy bocsátják ki, és az ő magzatjaik tánczolnak.

12. Ragadják a dobót és a hegedűt, és az orgonának zengésének örülnek.

13. Csak a jóban viszik véghez az ő napjaikat, annakutánna egy szempillantásban a koporsóba alászállanak.

14. A kik azt mondják vala az erős *Istennek*: Távozzál el * tőlünk, mert a te útaidnak esméretiben nem gyönyörködünk!

* rész 22, 17.

15. *Valyon* micsoda a Mindenható, hogy tiszteljük * őtet? Avagy mit használunk vele, ha néki esedezünk?

* Malak. 3, 14. 15.

16. Mindazáltal az ő javok nincsen hatalmokban: *Azért* a gonoszoknak tanácsok * távol legyen én tőlem. * rész 22, 18.

17. Mennyiszer aluszik meg * a gonoszoknak szövétnekek; és *mennyiszer* jó ő reájok az ő † veszedelmek? avagy *az Isten* az ő haragjában bánattal *mikor* illeti *őket*?

* Péld. 13, 9. † Zsolt. 11, 6.

18. *Mennyiszer* vagynak, mint a polyva a * szél előtt, és mint a pozdorja, melyet a forgószél elragad? * Zsolt. 1, 4. 5.

19. *Mennyiszer* bünteti meg Isten a gonosznak hamisságát annak * fijaiban? megfizet néki, és vizsgálja őtet?

* 2 Móz. 20, 5.

20. *Mennyiszer* látják az ő szemei az ő veszedelmét? és iszik a Mindenható tüzes haragjának * *poharából*?

* Ésa. 51, 17. 22. Jer. 25, 15

21. Mert valyon micsoda gondja valyon néki háznépére az ő *halála* után, mikor az ő hónapinak számok megkisebbsébbítették?

22. Nemde, *holott mind ezek így valynak*, az erős *Istent* taníthatja é *valaki az ő cselekedetiben* bölcseségre, mellyel * ő a kevélyeket megítélje? *ezt mondván:*

* Róm. 11, 34.

23. Ez meghal az ő erős boldogságában, mindenestől fogva csendességben és békeségben lévén.

24. Kinek fejjödényei téjjel valynak töltve, és az ő csontjainak * velejek megöntöztetett.

* Péld. 3, 8.

25. Ama pedig keserves szívvel hal meg, a ki *itt* nem élhetett e *világnak* javával.

26. Egyaránt a porban fekszenek és a féreg őket ellepi.

27. Ímé jól tudom a ti gondolatitokat; és a ti hazugságaitokat, mellyeket ellem hamisan gondoltok.

28. *Jól tudom*, hogy azt mondjátok: Valyon hol valyon ama * Főembernek háza? és hol valyon az istentelenek lakhelyeinek sátorok?

* rész 29, 25.

29. Avagy nem kérdeztétek é azoktól, a kik az úton általmentek? és azoknak jeleiket nem esmérítek é meg?

30. Mert a veszedelemnek napján a gonosz * elrejtetik, és a bosszúságnak napján kivetetnek a *gonoszok*.

* Péld. 16, 4.

31. Kicsoda feddi meg őtet szemben az ő útairól? és a mit cselekeszik, kicsoda fizet néki azért?

32. Végezetre a gonosz a koporsóba bévitetik, és szüntelen a koporsóban marad.

33. Édes lészen néki a sír vermének földé; és e *képen* ő maga után vonson minden embereket, miképen ő előtte is számtalanán *megholtak*.

34. Mimódon vígasztaljátok azért engem hívságos beszéddel, holott a ti feleletetekben hazugság találtatik.

22. RÉSZ.

Elifáz ismét vádolja Jóbot istentelenséggel.

Felele a Témán nemzetéből való Elifáz, s monda:

2. Nem használ é az ember az erős *Istennek*, mikor önmagának használ a bölcs ember?

3. Nemde valyon é a Mindenhatónak gyönyörűségére, hogy magadat *így* iga-

zítod? avagy hasznára valyon é, hogy a te útadat tökéleteseknek mondd?

4. Nemde a te istenitiszteletedért fedd é téged? és te véled *azért* perel é?

5. Avagy *inkább* a te * gonoszságod nem sok é? és nincsen vége a te hamiságodnak?

* rész 7, 21.

6. Mert zálogot * méltatlan vettél a te atyádfiaitól, és a szegényeket mezítele-nekké † tetted.

* rész 16, 17. † 2 Móz. 22, 26. 27. rész 31, 19.

7. A megfáradt embernek csak vizet sem adtál innia, és az éhezőtől * kenye-redet megtiltottad.

* rész 31, 19. Máté 25, 42. 45.

8. Annakfelette a hatalmasok bírták ezt a te földedet, és a kire nagy tekintet vala, az lakik vala rajta.

9. Az özvegyeket *pedig* üresen * bocsátottad, és az árváknak karjokat † elrontottad.

* rész 31, 17. † rész 31, 18. 21.

10. Annakokáért körülvettek téged a te tűreid, és a hirtelenséggel való félelem rettegtet tégedet,

11. És a setéség *megkörnyékezett*, hogy ne láthass: és az árvíz ugyan * elborított tégedet.

* Zsolt. 18, 17. 69, 15.

12. Avagy nincsen é (*azt mondod*) az Isten az egeknek magasságiban? és te kincsd meg a csillagoknak magasságokat, melly igen magasak.

13. Azért mondd azt: Mit tudhatna az * Isten? Valyon homályban ítél é meg?

* Zsolt. 10, 11.

14. A sűrű felhők az ő rejtekei, és nem lát, és az égnek kerületin szüntelen jár.

15. Nemde, *te Jó*b, amaz *elébbi gonosz* világnak * ösvényét követed é, mellyen jártak az álnok emberek.

* 1 Móz. 6, 5–7.

16. A kik az ő idejek előtt kivágattának: kiknek fundamentomokra az özönvíz kiáradott volt.

17. Kik az erős *Istennek* azt mondják vala: Távozzál el * tőlünk! S mit cselekedék velek a Mindenható?

* rész 21, 14.

18. Kiknek házokat ő megtöltötte vala e *világi* jókkal. De az istenteleneknek tanácsok * távol legyen én tőlem.

* rész 21, 16.

19. Látván ezt az igazak, * örülének rajta: és az ártatlan ember csúfolja vala őket.

* Zsolt. 107, 42.

20. Mivelhogy a mi nemzetségünk még ki nem * vágattatott: az ő maradványokat pedig a *kénköves* tűz emészte meg.

* Zsolt. 37, 17. 18. 20.

21. Kérlek azért, az *Istennel* alkudjál meg, és légy békességes: mert ezekért következik reád a jó állapot.

22. Kérlek, vegyed a törvényt * az ő szájából, és az ő beszédit helyheztesd a te szívedben. * Zsolt. 119, 72.

23. Hogyha megtéréndesz * a Mindenhatóhoz: megépíttetel, és ha az álnokságot a te hajlékidtől távol üzended; * rész 8, 5. 6.

24. És ad néked tiszta aranyat, mint a port, és Ofir tartományból való vízben termett tiszta aranyat, mint a követ.

25. És a te tiszta aranyad, ezüstöd és erősséged, lészen a mindenható *Isten*;

26. Mert akkor a Mindenhatóban magadat gyönyörködteted, és a te orczádat felemeled az Istenhez.

27. Térden állva könyörgesz néki: és téged * meghallgat, és fogadásodat megteljesít. * Zsolt. 50, 15.

28. Mihelyt valami dolgot elgondolsz: megadattatik néked, és a te útaidon a világosság * fénylik. * Zsolt. 37, 6. 92. 11.

29. Noha megnyomtak most a nyomorúságok téged, ki kevélyen szólasz *Isten* ellen: mindazáltal akkor téged aláztost * megtart az *Isten*. * Péld. 29, 23.

30. Sőt a bűnöst megszabadítja az ártatlanért, * és megszabadíttatik a te cselekedetidnek tisztaságáért. * Jer. 5, 1.

23. RÉSZ.

Jób meguván barátit, kíván *Isten* előtt itéltetni.

Kinek felele Jób s monda:

2. Még most is keserűség az én beszédem: mivelhogy a rajtam való csapás felülhaladja az én fohászkodásomat.

3. Vajha valaki azt cselekedhetné, hogy az *Istent* tudnám megtalálni; bémennék szinte az ő székéig!

4. Szép renddel az én ügyemet előmondanám, és az én szájamat bétölténém az én ártatlanságomnak * mentő erősségeivel. * rész 16, 17. 31, 1–34.

5. Meghallanám micsoda beszédekkel felelne nékem, és megérteném, mit mondana nékem.

6. Valyon az ő erejének nagy volta szerint perlene é velem? Nem sőt inkább ő adna nékem erőt.

7. Ott az igaz ő vele perelhet: én is azért magamat * megszabadítanám örökké az én Ítéltőbírámtól. * vers 10.

8. (Ímé napkelet felé megyek, és nin-

csen, ha pedig napenyészet felé, nem vehetem eszembe őtet.

9. Avagy mikor észak felé cselekeszik valamit, nem láthatom; elrejti önmagát délre s nem láthatom meg.)

10. Minekutánna pedig az én útamat meglátná, s megpróbálna engemet: mint az arany úgy jönek ki ő előle;

11. Az ő nyomdokát * követte az én lábam, az ő utát megőriztem, hogy arról el ne hajolnék. * Zsolt. 119, 106. 2 Sám. 22, 21–25.

12. Az ő ajakinak parancsolatját tőlem el nem taszítottam, és szokásom szerint az ő ajakinak beszédit szívemben elrejtettem.

13. De valyon ha valakit ostoroz, kicsoda tilthatja meg őtet? valamit az ő lelke kíván, szinte azt * cselekeszi; * Zsolt. 115, 3.

14. Mert az ő én felőlem való dekrétomát elvégezi, és e féle büntetés sok vagyon ő nála.

15. Annakokáért rettegek az ő színe előtt, és mikor csak gondolkodom is ő róla, félek tőle;

16. Mert az erős *Isten* megtörte a nyomorúság által az én szívemet, és a Mindenható * megrettentett engemet; * rész 7, 14.

17. Mivelhogy még a nyomorúságok előtt ki nem vágattattam, sem pedig az én orczám elől a homályt * el nem rejtette. * rész 30, 26.

24. RÉSZ.

Az *Isten* gondviselésének a hitetlenek körül való titkait beszéli.

Valyon a mindenható *Isten* miért nem titkolta volna el az ő büntetésének idejét, hogy a kik őtet esmérík is, ne lássák az ő elrendeltetett napját?

2. A kik a határt * elfoglalják, s a nyáját, melyet elprédáltak szabadon legeltetik. * 5 Móz. 19, 14.

3. Az árváknak számárjokat elhajtják, és az özvegy asszonynak ökrét zálogban hajtják el.

4. A szegényeket az ő útjokról * elűzik, és a földnek szegényei ő előttök együtt lappangnak. * Péld. 28, 28.

5. Ímé mint a vadszamarak a pusztában, kimennek az ő munkájokra; szorgalmasan keresvén a prédát: a mezőség pedig ad néki ételt és az ő fíjainak.

6. A mezőben a más veteményét learatják, és hitetlennek szőlőjét megszedik.

7. A szegényt ruhája nélkül kényszerítik hálnia, úgyannyira, hogy a hidegben nincsen semmi leple;

8. És a hegyeknek hirtelen való áradásától megvizesülnek, és a lepel nélkül szűkölködve a kősziklához ragaszkodnak.

9. A csecsszopó árvaikat * megfosztják és zálogban vonszak el a mi ruházat a szegény emberen vagyon. * Zsolt. 94. 6.

10. A mezítetlent ruha nélkül jártatják, és a kik a kévét hordották, * éhen bocsátják el. * 3 Móz. 19. 13.

11. Az ő kerítéseken belől olajt nyomók, és a sajtót tekerők * szomjúhoznak. * Jak. 5. 4.

12. A városból fohászkodnak a szegények, és a megsebesítetteknek lelkek kiált, hogy az Isten olyan méltatlanságot ne tegyen *állandóvá*.

13. Ezek az *igaz* világosságnak is engedetlenek, és annak útait nem akarják esmérni, sem pedig nem akarnak az ő ösvényén ülni.

14. Szintén nappal is felkelvén a gyilkos, * megöli a szegényt és a szűkölködőt: éjjel pedig olyan mint a lopó. * Zsolt. 10. 8. 9.

15. A paráznának is * szeme vigyáz az estvére mondván: Ne nézzem szem én reám, és az ő orczáira álорozát téssen; * Péld. 7. 7–10.

16. Azokat a házakat megássa a szétségnek idején, melyeket nappal magoknak eljegyeztek, és nem szeretik a világosságot;

17. Sőt inkább a reggel nekik olyan, mint a halálnak árnyéka: de mikor *valaki* megesméri őket, a halál árnyékának rettentései *lésznek rajtuk*.

18. *Hamarább* elmulandóezeknek *dolgok* *hogyse* mint a víz színén *való buborék*, és a földön átkozott * az ő boldogságok: vissza az *elébbi boldog állapotra* nem tér, mint a magas *kősziklákról lefolyó vizek*. * Zsolt. 11. 6.

19. Miképen a szárazság és a nyár hamar elissza a hóvizet: *így* a koporsó is * azokat, *a kik* vétkeztek. * Zsolt. 49. 15.

20. Elfelejkedik ő róla az ő barátja, és minekutánna a féreg gyönyörűségesen megemészi, többé *róla senki* meg nem emlékezik, s a képen megrontatik az álnok ember, mint a fa.

21. Meddő asszonyt ad néki *Isten*, a ki nem szül, kit özvegységében is meg nem áld.

22. És az ő hatalmas erejével elszedi az erőseket: ha pedig *valaki* jól állana is, az ő életéhez nem bízhatik.

23. *Ha* egy kevésse megengedi, hogy bátorságban éljen; mindazáltal az ő szemei ezeknek újtokra vigyáznak.

24. *Ha* egy kevésse felemelkednek; *egy kevés idő múlva* egy is * nincsen *azok között*, olly igen lenyomattatnak, mint egyebek lehányattatnak, és levágattatnak mint a búzafő. * rész 22, 20. Zsolt. 1. 4. 73. 19. 20.

25. Avagy nem így *vagyon é e dolog*? s kicsoda mutathatná meg hogy én hazudnék? és kicsoda tehetné semmivé ezeket az én beszédimet?

25. RÉSZ.

Bildád Jóbot, ki az ő ártatlanságáról sokat szólott vala, megfedi.

Felele pedig a Seákh városbeli Bildád s monda:

2. Rettenetes uralkodása vagyon néki, és békességben lakozik a magasságban.

3. Vagyon é számok az ő seregének? és kire nem támad fel az ő világa?

4. Hogyhogy lehetne tehát * igaz a halandó ember, az erős *Istenhez* képest? avagy hogyhogy lehet tiszta a ki aszszonytól születettik? * rész 4, 17–19. 9. 2. 15. 14–16.

5. Ímé ha a holdra tekintesz is: semmi annak is világossága, de még a csillagok is nem tiszták az ő szemei előtt!

6. Mennyivel inkább a halandó ember a ki * féreg? és az embernek fia, ki olyan mint a féreg? * Zsolt. 22. 7.

26. RÉSZ.

Jób czáfolván a Bildád beszédit, az Isten mindenható bölcsességét beszéli.

Felele néki Jób, és monda:

2. Bezzeg jól segített ilyen *minden* erőttől megfosztott embert! megvígasztalál * bezzeg illy erőtlen karú embert! * rész 2, 11. 25. 2–6.

3. Bezzeg jó tanácsot adál *nékem* boldognak, és a mi a fő dolog, *velem* igen megemérsztetéd.

4. Valyon kicsoda előtt beszélgetél, és kinek lelke jött ki belőled?

5. A halottak, és a víz alatt a kik

vagynak is megújíthatnak a *te beszéd által!*

6. Ő előtte a földnek gyomra * nyilván vagyon; és a veszedelmes pokolnak nincsen befedezője. * Zsolt. 139, 8. 12. Zsid. 4, 13.

7. Kiterjeszti ő az égnek kerekességét az űrege, és a földet *mint* a semmin *úgy* függesztette fel.

8. Megköti a vizeket az ő sűrű felhőiben, úgyannyira, hogy a felhők meg nem hasadoznak alattok.

9. Az ő királyiszékének színét megtartóztatja, és az ő felhőjét * reá kiterjeszti.

* Zsolt. 104, 2. 3.

10. A vizeknek színét * megczirkalmazta, mind a világosságnak és setéségnek végéig.

* Zsolt. 33, 7.

11. *Miglen* az egeknek oszlopai összeverontatnak, és az ő haragja miatt megmozdulnak.

12. Az ő hatalmával oszlatta el * a tengert, és az ő bölcseségével a tengernek felháborodott habjait lecsendesíti.

* 2 Móz. 14, 31. Ésa. 51, 15.

13. Az ő lelkével ékesítette az * egeket, és a nagy hosszú czethalat is az ő keze formálta.

* Zsolt. 33, 6.

14. Ímé ezek az ő útainakrészei: de ímé az, melly kicsiny * része az ő cselekedetinek, a mellyet hallunk? Hát az ő nagy hatalmasságának *csudálatos* dörgését ki foghatja meg?

* Péld. 3, 11.

27. RÉSZ.

Ismét menti Jób az ő ártatlanságát.

Továbbá kezdé Jób az ő értelmét előhozni, és monda:

2. Él az erős *Isten* a *ki* az én igazságomat elrejtette: és a Mindenható a *ki* keserűséggel illeté az én lelkemet;

3. Hogy míg az én lelkem én bennem léssen, és az Istennek lehellése az * én orromban:

* rész 33, 4. 1 Móz. 2, 7.

4. Az én ajakim nem szólnak * hamiságot, és az én nyelvem nem szól álnokságot.

* Zsolt. 15, 2.

5. Távol legyen tőlem, hogy titeket igazítsalak; *mert* én miglen meghalok, az én * tökéletességemből magamat ki nem tagadom.

* rész 31, 1—32.

6. Az én igazságomat * *enyavalyában* is megtartom, s el nem hagyom azt, az én lelkem soha tőle el nem veti azt.

* rész 2, 9. 10.

7. Mint az istentelen ember, a * képen

ellenségem léssen; és a *ki e dologban* ellenem támad, *ollyan* léssen előttem mint az álnok;

* rész 2, 9. 10.

8. Mert micsoda reménysége lehet a képmutatónak, a *ki* * telhetetlenségben találta akkor, mikor az Isten az ő lelkét kiveszi?

* Luk. 12, 17—21. 16, 19. 23.

9. Valyon az ő kiáltását az erős * *Isten* meghallgatja é, mikor szorongattatik?

* Péld. 28, 9. Ján. 9, 31. Ésa. 1, 15.

10. Valyon a Mindenhatóban * gyönyörködte ő ő magát? *és* segítségére hívja é az Istent minden időben?

* rész 21, 14. 15.

11. *Ímé* tanítalak titeket én, *ki* az erős *Istennek* csapása * alatt *vagyok*, azt is nem titkolom el, *minémű szívvvel* *vagyok* a mindenható *Istenhez*!

* rész 16, 7—9.

12. Ímé pedig ti is mindnyájan látjátok: mi az oka tehát, hogy mégis hívságos beszéddel hívalkodtok?

13. Ez az istentelen embernek * jutalma az erős *Istentől*, és a kegyetleneknek örökségek, *mellyet* a Mindenhatótól vesznek.

* vers 8. 9. rész 21, 17—20.

14. Ha az ő fiai megsokasulnak is: * a fegyverre *sokasulnak* meg és az ő magzatai nem elégesznek meg kenyérral.

* Hós. 9, 15. 16

15. Az ő élő maradékai mindjárt a halálban eltemettetnek, és az ő * özvegyei ő *rajta* nem sírnak.

* Zsolt. 78, 64.

16. Hogyha úgy takarná is bé az ezüstöt mint a port, és mint a sárt úgy megsokasítaná is az ő ruháit;

17. A mit készített, az igaz * ruházza magára, és az ezüsttel az ártatlan osztozik.

* Péld. 13, 22. Préd. 2, 27.

18. Hogyha a gönczölszekeréig felépítené is az ő házát: mégis csak ollyan léssen mint a kunyhó, mellyet a *szőlő* pásztor csinál.

19. A gazdag meghal * és nem temetik el; tekinti *az ember* az ő szemeivel, és ímé nincsen;

* Zsolt. 49, 17—19.

20. A rettegetéseknek sokasága * üldözi ötet mint a *sebes* vizek és éjszaka a forgószél lopva elragadja ötet;

* rész 15, 20. 21.

21. Felveszi ötet és elviszi a napkeleti szél, melly mint a szélvész az ő lakhelyéből ötet kiragadja.

22. E képen az *Isten* reá bocsátja a háborút, és nem kedvez néki, akár mint igyekezzék az ő *súlyos* keze előtt elfutni;

23. Az ő kezeivel * kihányja ötet, és az ő lakhelyéből kisüvölti ötet.

* 1 Sám. 25, 29.

28. RÉSZ.

Jób dicséri az Istennek bölcsességét e világnak vezérlésében.

Bizonyára az ezüstnek *helye* vagyon a honnét kivágják, és *vagyon* helye az aranynak, a honnét kiássák.

2. A vas a porból ásattatik ki, és a kőből érc önttetetik.

3. A setétségben vetett határnak, és minden tökéletes dolognak *az ember* végére megyen: a setétségnek és a halál árnyékának kövét is *megkeresi*.

4. Mikor a víz nagy hamar kiárad a *bányára*, elhagyván az ő fészket, a *vizek*, mellyeket semmi láb nem tapodott, kimerítettnek, és az embernek munkájával kimennek a *bányákból*.

5. *Vagyon* olly gabonatermő föld, jól-lehet alatta más vagyon, tudniillik tűz.

6. Mellynek köveiből zafir lészen, a porából pedig arany.

7. *Vagyon* olly ösvény a föld alatt, mellyet semmi repeső állat nem tud, sem pedig a varjúnak szeme nem látta.

8. A mellyen nem jártak a kegyetlen vadak, sem pedig a fene oroszlán azon által nem ment.

9. A kősziklára veti az ő kezét *az ember*, és tövökből a hegyeket kirontja.

10. A kősziklákat kétfelé hasítván, patakokat bocsát azon által, és mindent, a mi drága, lát az ő szeme.

11. A folyóvizeket megfogja a folyástól; végezetre valami elrejtett dolog, a világosságra kihozza.

12. De az *Istennek* bölcsességét hol találhatni meg? és az ő értelmének valyon hol vagyon helye?

13. Az ember nem tudja megbecsülni azt, melly nem találtathatik itt e földön élő emberek között.

14. A mélység azt mondja: Nincsen én bennem; a tenger is azt mondja: Én nálam is nincsen.

15. A drága arany * ezért nem adathatik, sem pedig ennek árrában ezüstöt nem adhatnak. * Péld. 3, 13—18. 8, 11—19.

16. Nem becsülhetik * az Ofirbeli drága aranyra, sem az *égszínű* drága onix kőre, sem a zafir kőre. * Péld. 16, 16.

17. *Senki* azt nem becsülheti aranyra sem gyémántra, sem a tiszta eresztett aranyból csináltatott edényen el nem cserélheti.

18. Ama Rámót, és a *drága* gyöngy

ingyen se említessék; mert az *Isten* bölcsességének keresménye drágább * a kárbunkulusoknál. * Péld. 8, 11. 19.

19. Nem becsültethetik a Szerecsenországban termő topázra, sem amaz eresztett * finom aranyra. * Zsolt. 19, 11.

20. Az a bölcsesség annakokáért honnét jelennék ki? és hol *volna* helye az értelemnek?

21. Holott minden élőállatnak szemei előtt eltitkolatott, s még az égen repeső állattól is elrejtetett.

22. A veszedelmes pokol és a halál azt mondják: Csak a hírét hallottuk a mi füleinkkel!

23. *Csak* az Isten önmaga érti útait; és ő tudja annak * helyét; * Péld. 8, 1. 13.

24. Mert ő e földnek határaitra ellát, és az egész *ég* * alatt *való dolgokat* látja. * Zsolt. 33, 13. 14.

25. A *levegőégnek nehézségét* mikor megmérte, és a vizeket mikor mértékkel mérte.

26. Mikor az esőnek elrendelt határt vetett és a menydörgő villámásoknak útát:

27. Immár akkor jól látta azt, rendelte azt, szerzette azt, és kereste azt.

28. Az embernek pedig monda: Ímé az Úrnak félelme a te * bölcseséged, és a te értelmed a gonosztól való elszakadás! * Zsolt. 111, 10. Péld. 1, 7. 8, 13.

29. RÉSZ.

Jób beszéli előbbi boldog állapotját.

Mégis Jób többet kezdé szólani az ő értelme felől, mondván:

2. Óh vajha valaki azt cselekedhetné én velem, hogy *ollyan lehetnék* mint az elmúlt hónapokon, napokban, mellyekben az Isten boldogul tart vala.

3. Mikor azt cselekeszi vala, hogy az ő szövéténeke * az én fejem felett fénylenék, mellynek világosságánál a setétségben járok vala. * vers 4—25.

4. A mint valék az én ifjúságomnak napjain, *mikor* az Istennek társasága *vala* az én hajlékomban.

5. Még mikor a mindenható *Isten* vala én velem, és az én gyermekim * körültem állnak vala. * rész 1, 2. 4. 19.

6. Mikor az én útaimat vajjal mosom vala, és a kőszikla is * kiönti vala nékem az olajt *mint* a patakot. * 5 Móz. 32, 13.

7. Mikor a kapuban megyek vala a vá-

roson, és az én széket az útcán té-
szem vala le.

8. Látván engem a gyermekek, elrejt-
teznek vala, még az igen vén emberek
is felkelvén, állnak vala *előttem*.

9. A Fejedelmek, *mikor szólok vala*,
megtartóztatják * vala beszédek, és ke-
zeket szájakra teszik vala. * vers 10. 23.

10. Az ékesenszóló Főemberek elrejtik
vala magokat, és az ő nyelvek az ínyek-
hez * ragad vala; * vers 9. 23.

11. Mert a mely fül engemet hall vala,
boldognak mond vala, és a mely szem
lát vala, bizonyoságot téssen vala az én
ártatlanságom * felől; * vers 12—14.

12. Mert én a *nyomorúság* miatt kiáltó
szegényt * megszabadítom vala, az árvát
is, és a kinek semmi segítője nem vala.
* vers 17.

13. A veszedelemben megtartatott *em-
bernek* áldása jó vala reám, és az öz-
vegynek szívét megvigasztalom vala.

14. Az igazságot * felöltözöm vala és
az is felöltöztet vala engemet mint egy
palásttal: az én igaz ítéletem *fejemet*
mint egy koronával *ékesíti vala*.

* Ésa. 59, 17. 1 Thess. 5, 8.

15. A vaknak én szemei valék, és a
sántának mintegy lábai.

16. A szűkölködőknek attyok valék, és
annak perit * a *kít* nem esmérek vala,
jól meghányom-vetem vala. * Peld. 29, 16.

17. Az álnok embernek zápfogait meg-
rontom vala, és az ő fogai között ki-
töm * vala a prédát. * vers 12.

18. Annakokáért azt gondolom vala;
az én fészkeben halok meg, és mint a
tengernek fővénye *úgy* az én * napjaimat
megsokasítom: * Zsolt. 34, 13—15.

19. Az én gyökerem * a folyóvíz mel-
lett megszaporodik, és a harmat az én
ágamon nyugszik meg: * Zsolt. 1, 3. 112, 1—3.

20. Az én dicsőségem *mint* a plánta,
úgy *lészen* én mellettem és az én kezívem
az én kezemben * erős *lészen*. * vers 11.

21. A kik én hozzám hallgatnak vala,
tőlem várnak vala, és az én tanácsom-
hoz hallgatnak vala:

22. Az én beszédem után többet nem
szólnak vala, e képen az én beszédem re-
ájok származik vala.

23. És mint a *fűvek* az esőt úgy vár-
nak vala engem és az ő szájokat eltát-
ják * vala, mint az alkalmatos időn való
esőre. * vers 9. 10.

24. Mikor ő velek tréfálódok vala,
nem hiszik vala, és az én orcámnak
világosságát nem vetik vala el.

25. *Ha* mikor én az ő útjokat válasz-
tom vala *magamnak*: ülök vala elől
mind Főember. Továbbá úgy lakom vala
mint egy Király az * ő serege között,
mikor az ő bánkódó hadát vigasztalja.
* vers 9. 22. 23.

30. RÉSZ.

Jób beszéli elvetett s nyomorult állapotját.

Most pedig nevetnek * engem a kik
idővel kisebbek nálamnál, kiknek attyo-
kat az én juhaimnak komondori † közzé
sem számláltam volna.

* rész 19, 17—19. † vers 3—8.

2. Még az ő kezeknek ereje is valyon
mit *használt volna* nékem? mert ők az
ő vénségeket hijába vesztették.

3. A kik szükség és éhség miatt ön-
magoknak valók *valának*, futnak vala
a száraz, setét, elpusztított és elha-
gyatatott helyre;

4. A kik keserű fűveket csémetékkel
egyetembe szagatnak vala, és a gyöke-
rek s a fenyőmag *vala* az ő eledelek;

5. A népek között kiűzetetnek vala,
és őket úgy húrítják vala, mint a lopót;

6. A völgyeknek üregségében laknak
vala s a földnek és a kőszikláknak ha-
sadékiban;

7. A bokrok között ordítanak vala, és a
csalántól süttetnek vala.

8. Szarvas vétekben élő emberek, és
gyalázatos emberek valának, nyomorult-
tak és bujdosók.

9. Ímé most ezeknek énekek * vagyok, és
nékik csúf beszédek. * Zsolt. 69, 13. Sir. 3, 14. 63.

10. Utálnak engemet, messze távoznak
tőlem: s az ő pokéseket az én orcám-
tól meg nem tartóztatják;

11. Mert az én *kezívemnek* idegét el-
szakasztotta, és megnyomoríta * engemet
az Isten, és azért előlem elveték a za-
bolát. * rész 16, 11—14.

12. Jobbkéz felől az ifjak támadnak
ellenem és az én lábamnak botránkozást
vetnek; és én reám ugyan utat törtek,
hogy nékem ártsanak.

13. Az én útamat elrontják, az én nya-
valyámat öregbítik, mellyből nékik
semmi hasznok nincsen.

14. Mintegy széles úton, a képen os-
tromlanak *engemet*, és az én nyomorú-
ságomban *ellenem* egybekötik magokat.

15. Én reám fordultak a * rettegek, melyek mint a szél, úgy üldözik lelkemet, és az én életem mint a felhő elmulik.

* rész 7, 14. 15.

16. Most pedig az én lelkem önmagában elfogy, és tartóztatnak engemet háborúságonak napjai.

17. Az éjszaka ugyan meglikgatja az én csontaimat, és az én *testemben való*inak nem nyughatnak.

18. A *betegségnek* nagy ereje miatt elváltoztatja az én ruházatom magát, és mint a ruhámnak szoros galléra, úgy szorít meg engemet.

19. A *fájdalom* a sárba vete engemet, úgyannyira hogy magamat hasonlíthatnám a porhoz * és hamuhoz: * rész 7, 5.

20. Kiáltok, *Uram*, hozzád: de nem hallgatsz meg engemet; *te előtted* megállok, de *nem* fordítod magadat én hozzám.

21. Kegyetlenné * tészed magadat ellenem, és a te kezednek ereje szerint halálos gyűlölséget viselsz ellenem. * rész 16, 9.

22. A szélre felemelsz * engemet, és *arra* helyhezetsz engemet; és azt cselekedsz, hogy életem elmuljék:

* Zsolt. 102, 11.

23. Mert vészem eszembe, hogy a halál, és a minden élő embernek rendeltetett * ház a *koporsó* elhív engemet!

* Zsid. 9, 27. 1 Móz. 3, 19.

24. Bizonyára az *Isten* a sírba nem bocsátja az ő kezét, ha az ő nyomorgatásának idején kiáltának is!

25. Avagy nem sírok * vala é azon, a kinek nyomorúlt idei valának? a szűkölködő miatt az én lelkem *nem* volt é szomorú?

* Róm. 12, 15.

26. Hogy reám, ki jót várok vala, gonosz következik, és ki * világosságot reménylek vala, homályosság szálla reám.

* Eszter 8, 16.

27. Az én béleim ugyan megforranak, úgyannyira, hogy nem nyughatnak: előmet vevék a háborúságnak napjai:

28. Feketén jártam, *de* nem a nap *hővége* miatt, felkelvén a gyülekezetben kiáltok.

29. A sárkányoknak attyokfiává levék, és a struczmadár fíjainak társokká!

30. Az én rajtam való bőröm * megfektettetett, és az én csontaim elégenek a nagy száraztató *keserűség* miatt!

* Sir. 4, 8.

31. Továbbá az én hegedűm sírásra változék; és az én orgonám a jajgatónak szavára.

31. RÉSZ.

Jób bizonyosságot tévesen az ő ártatlan életéről.

Az én szemeimmel * ugyan szövetséget tettem vala, és miért igyekeztem volna valamelly szűznek *megszeplősítésére*.

* Zsolt. 119, 37.

2. Mert micsoda jutalmam lett volna nékem onnét felől az Istentől? avagy micsoda örökségem a magasságból, a mindenható *Istentől*?

3. Avagy a hamisnak, és kik az álnokságnak szolgálnak, nem *készített* é iszonyú * veszedelmet? * Ésa. 66, 24. Máté 25, 41.

4. Avagy nem látja é ő az én útaimat? és minden * lépésimet nem számlálja é meg?

* Péld. 5, 21.

5. Ha én csalárdassággal jártam, avagy az én lábam álnokságra sietett:

6. Az ő igazságának serpenyőjével mérjen meg engem, és menjen végére az Isten az én tökéletességemnek!

7. Ha az én lépésem elhajlott az útról, és ha az én lelkem követte az én * szemeimet, avagy ha az én kezeimhez valami *másé* ragadott;

* vers 1.

8. Bátor a mit veték, más egye meg, és az én maradékim gyökerestől kiszaggattassanak!

9. Ha az én lelkem a *más* feleségének *szerelmére* * hajlott, avagy ha az én feleségemnek ajtaján leselkedtem:

* Péld. 7, 8. 9.

10. Az én feleségem másnak öröljön, és ő rajta az idegenek magokat meghajtsák;

11. Mert az iszonyú nagy véték, és olly álnokság, melyet a Bíráknak is meg kell * büntetni;

* 3 Móz. 20, 10.

12. Mert az *Istennek* tüzes *haragja* azért fogytig megemésztet volna, * és minden jövedelmemet elvette volna.

* Péld. 6, 26—29.

13. Ha az én szolgáltnak és szolgálómnak *igaz* ügyét, kik ön velem pereltek, megvetettem;

14. (Mert én mit cselekedhettem * volna ha az erős *Isten* felkelt volna az *ítéletre*? és mikor meglátogatott volna, mit felelt volna néki?)

* Zsid. 12, 29.

15. Nemde nem ugyan az * teremtettené őtet is, a ki engem *anyám* méhében

teremtett? és nem ugyan az formált é minket a mi *anyánk* méhében?)

* rész 34, 19. Péld. 22, 2.

16. Ha én magamat a szegényeknek kívánságoktól * megtartóztattam, avagy az özvegynek † szemét fárasztottam;

* Jak. 1, 27. † Ésa. 10, 2.

17. Ha az én étkemnek falatját én magam ettem meg, és *hogya* abból * árva nem ett;

* Préd. 11, 2.

18. Mert gyermekségmentől fogva, nálam mintegy attyanál nevededett * az árva, és az én anyám méhétől fogva neveltem azt:

* Zsolt. 37, 26.

19. Ha én csak néztem a ruhátlan veszendő szegényt és a szűkölködőnek nem *adtam* * ruhát: * Máté 25, 44. Ésa. 58, 7.

20. Ha az ő *befedezett* ágyékai engemet nem áldottak, mivel hogy az én juhaimnak gyapjával melegedett meg;

21. Ha az árva * ellen kezemet felhúztam, noha a városban látnám az én segítségemet:

22. Az én vállam a lapoczkájáról leesék, és az én karom az ő forgócsontjáról leszakadjon;

* vers 34. Zsolt. 94, 6. Péld. 22, 22, 23.

23. Mert az erős *Istentől* való veszedelemtől * félttem, kinek nagysága előtt el nem mehettem volna.

* Péld. 22, 23. Zsolt. 17, 4, 119, 120.

24. Ha én ez én reménységemet aranyban * helyhez tettem, vagy ha az eresz tett aranynak mondtam: Én bizodal mam vagy!

* Zsolt. 62, 11. 1 Tim. 6, 17. 18. Márk 10, 21—23.

25. Ha én ezen örültem, hogy az én gazdagságom sok volna, és hogy az én kezem nagy-sok *marhát* talált volna;

26. *Hogya* láttam a napot, mikor fénylenék és *imádtam*, * vagy a holdat, *vagy* az égnek kerekességét.

* 2 Kir. 21, 5. Ezék. 8, 16.

27. Ha az én lelkem titkon elhíttett engem, és az én szájjammal megcsókol tam vagy az én kezem *cselekedte*:

28. *Mert* ez is, a *bálványozás* a Bíraktól méltán * büntettetik meg; mert így megtagadtam volna a magasságban való erős *Istent*.

* 2 Móz. 22, 20. 5 Móz. 13, 12. 16.

29. Ha örvendeztem az engem gyűlölőnek nyomorúságán, és örültem mikor őtet veszedelem találta elő.

30. (Mert én nem engedtem, hogy vétkeznék az én szájam *ebben*, hogy én átkot * kértem volna az ő lelkére.) * Máté 5, 44.

31. Ha mondták az én szolgálaim: óh vajha adna valaki a *vendégnek való* húsból: *mert* mi eleget sem ehetünk!

32. Mert a jövőényt ottkin nem hagyom vala hálni, és az én ajtómat az útonjárónak * megnyitom vala.

* Máté 25, 35. 38. 40. Zsid. 13, 2.

33. Ha az én vétkeimet a *képmutató* emberek módjára * elfedeztem, és én magamhoz való szerelmemben elrejtetem álnokságomat.

* Zsolt. 32, 3. 5. Péld. 28, 13.

34. *Mert* jóllehet én erőszakot művelhettem volna nagy sokakon: mindazáltal az én házamnépének megutálása ijeszt vala engemet, úgyannyira, hogy hallgatnék, és a kapun *erőszakot művelni* ki nem megyek vala.

35. Kicsoda adhatna nékem olly embert, ki az én ügyemet meghallgatná? Ímé az én beszédemnek summája és az én kívánságom; hogy *vagy* a mindenható *Isten* feleljen meg nékem, vagy az én peresem az ellenem való vádolást írva adja elő.

36. *Elveszek*, *hogya* azt az *írást* vállamon nem hordoznám, és korona gyanánt fejembe nem tenném!

37. Az én lépésimnek számát néki megmondanám és mintegy Fejedelem, olly *bízást* mennék hozzá.

38. Ha ellenem a föld * felkiáltánd, és egyenlőképen az ő barázdái sírándnak:

* Hab. 2, 11. Jak. 5, 4.

39. Ha annak gyümölcsét pénz nélkül ettem, vagy a föld szántóinak lelkeket elkeseztettem;

40. A búza helyében teremjen tövis, és az árpa helyében konkoly. Itt vagyón vége a Jób beszédinek.

32. RÉSZ.

Mi okokkal indult Elihú, Jób ellen szólni.

Minékutánna pedig e három emberek megszűntek volna a Jóbnak való felelettől, mivel hogy Jób igaznak * *láttatnék* az ő szemei előtt.

* rész 31, 1—39.

2. Felgerjede haragja Elihúnak a Barakéel fijának, ki Búztól való vala, a Rámnak nemzetségből, Jób ellen, az ő haragja ugyan fellobbana, hogy önmagát az Istennél igazabbnak mondaná.

3. De még a Jób három barátira is az ő haragja felgerjede azért, mert semmit nem tudnak vala felelni, még is * Jóbót kárhoztatják vala.

* rész 13, 4. 15, 4. 10.

4. Elihú pedig megvárta vala Jóbot az ő beszédében, mivelhogy *Jób és az ő barátai* vénebbek valának nálánál :

5. De minekutánna látta volna Elihú, hogy semmi feleletre való tudomány nem volna e három ember szájában ; megharaguvék.

6. Annakokáért felele a Búztól való Elihú, Barakéelnek fija ; s monda : Legkisebb vagyok idővel, ti pedig életemes emberek vagytok : annakokáért én átalám, és félék megmondani néktek az én értelmemet.

7. Azt mondom vala *magamban* : Idős emberek szólnak most és a vének * kijelentik a bölcseséget. * rész 12, 12. 13.

8. Bizonyára a halandó emberben ama Lélek, és a Mindenható *Istennek* * ihlése teszi a bölcseséget.

* rész 38, 36. Dán. 1, 17.

9. Nem az *emberek* nagyjai bölcselkednek, és nem a * vének értik az ítéletet.

* rész 12, 12. 13.

10. Annakokáért azt mondom : Hallgass meg engemet, hadd mutassam meg az én értelmemet !

11. Ímé én megvártam a ti beszédeket, és fülemet hajtván, *figyelmetesen meghallgatám* a ti értelmeteket mind addig, míg beszélgetnétek.

12. Továbbá ti reátok *hallgatván* eszembe revém, hogy ímé senki nincs közöttetek, a ki Jóbot megdorgálhatná, vagy az ő beszédére * megfelelhetne.

* rész 15, 9. 10.

13. Hogy azt ne mondhasátok : Találunk bölcseséget ; de csak az erős *Isten* terítheti meg őtet, nem ember.

14. Minthogy nem én ellenem rendelte az ő beszédit ; én is nem a ti beszédeitek szerint felelek néki.

15. Elrémülének, és többé nem felelének, és hallgatának.

16. Mert *ők* mikor szólnának én megváram : *de* mivelhogy megszűnének, s többé nem akarának felelni :

17. Felelék én is az én részemről, én is az én értelmemet megmutatom ;

18. Mert beszédekkel rakva vagyok és az én szívemben való *felgerjedett* lelkem szorongat engemet a *szólásra*.

19. Ímé az én szívem megszakad, mint az új porral töltött tömlők, melyeknek szájok nincsen nyitva.

20. Kimondom azért, hogy *valami* pi-

henésem lehessen nékem, megnyitván az én ajakimat, megfelelek.

21. Ne kellesék pedig, *kérlek*, személyt válogatnom, és az emberek előtt ne kellessék hízkelkedő beszédekkel élnem ;

22. Mert nem tudok hízkelkedő beszéddel élni ; ha csak kevésbé *élnék is* azzal, megölne * engem az én Teremtőm !

* rész 17, 4.

33. RÉSZ.

Elihú menti az Isten igazságát.

No azért most, halld meg az én beszédimet Jób, és minden én beszédimet vegyed füleidbe.

2. Ímé már megnyitom az én számat, s szól az én nyelvem az én szájamban.

3. Az én szívemnek igazságát, és az én ajakimnak értelmét az én beszédim nyilván kijelentik.

4. Az erős *Istennek* Lelke * csinált engem és a Mindenhatónak *reám való* lehellése † adott én belém életet.

* rész 12, 10. Csel. 17, 26. † 1 Móz. 2, 7.

5. *Azért* ha felelhetsz nékem, én előttem készítsd magadat a feleletre, s állj ellenem.

6. Ímé én a te beszéded szerint az erős *Isten* képében *te veled vetekedem* ; én is pedig sárból * formáltattam.

* 1 Móz. 2, 7. Csel. 14, 15.

7. Ímé az én tőlem való félelem nem háborít meg * téged, az én kezem rajtad nem léssen súlyos ;

* rész 7, 14. 15.

8. Csakhogy azt mondád az én hallásomra, mikor a *te* beszédidnek szavát hallottam :

9. Tiszta vagyok, *minden* fogatkozás nélkül megtisztítottam, és nincsen *semmi* álnokság én bennem.

10. Ímé *mondod azt is* : minémű alkalmatosságokat találá *Isten* ellenem, és engem úgy tart mintegy ellenségét.

11. Békóba * veti az én lábaimat, őrzí minden én ösvényimet.

* rész 13, 27.

12. Ímé csak e beszédekért is nem vagy igaz, s azt felelem néked, hogy nagyobb az Isten a halandó embernél.

13. Miért perelsz ő vele ? azért é, hogy minden ő dolgairól nem felel meg ?

14. *Ímé* az erős *Isten* ha egyszer vagy kétszer szól is, nem érti azt az *ember*.

15. Álom * által, éjjeli látás által, mikor nagy álom száll az emberekre, s mikor az ő ágyasházokban alusznak :

* 4 Móz. 12, 6. 1 Kir. 3, 5.

16. Akkor megjelenti az embereknek fülökben, és az ő tanítását *azoknak szívekben* megpecsétli.

17. Hogy az ember elhagyja az ő cselekedetét, és hogy a kevélységet az emberből kivége.

18. És hogy megtartsa az embert a sírtól, és annak életét, hogy azt a fegyver által ne járja.

19. Annakfeletre fájdalommal az ő ágyasházában *az embert* megfeddi, és az ő csontjainak * sokaságát erős kinnal,
* Zsolt. 38, 4.

20. Ugyannyira, hogy az ő élete iszonydjék az ételtől, és az ő lelke megutálja * a kedves étket is. * Zsolt. 107, 18.

21. És az ő szemeláttára az embernek teste elszáradjon, és az ő csontjai kiüljenek, melyek nem láttatnak vala.

22. Végezetre, hogy az ő lelke közel legyen * a sírhoz, és az ő élete a halálos *fájdalmakhoz*. * rész 17, 12. 13.

23. Ha akkor ő hozzá jövend követ, *az Isten akaratjának* ezer közzül egy magyarázója, a ki megjelentse az embernek *az Isten* igazságát,

24. És *az Istent* az ő kegyelme felől megszólítván, ezt mondja *Istennek*: Szabadítsd meg őtet; hogy meg ne haljon, találtam engesztelést *néki*:

25. Az ő teste megújul, inkább hogy nem mint gyermekségében volt, és ugyan megtér az ő ifjúságának idejére.

26. És mikor térden állva imádandja az Istent: jó kedvvel hozzá * fogadja, hogy az ő színét nézhesse nagy örömmel, és az embernek az ő igazságát megadja.
* Ésa. 58, 8. 9.

27. Az embereket nézván ezt mondja: Vétkeztem vala, és az igazat elfordítottam vala; melyly *dolog* nékem nem használt vala:

28. Megváltá az én lelkemet, hogy meg ne hálnék, és hogy az én életem a világgosságot nézhesse.

29. Ímé mind ezeket az erős *Isten* sokszor cselekeszi az emberrel.

30. Megmentvén annak lelkét a sírtól; hogy * világosíttassék az életnek világgosságával.
* Zsolt. 56, 14.

31. Vedd eszedbe, Jób, és hallgass meg engem, hallgass, hadd szóljak én!

32. Hogyha feleletre való beszéd jelen vagynak: szólj; mert feletre igen kívánálak téged megigazítani.

33. Ha pedig nincsen beszéded, te hallgass engem, hallgass: és megtanítlak téged a bölcseségre.

34. RÉSZ.

Elihú Jóbnak beszédét megvetvén szól az Isten igazságáról.

Szólván ismét Elihú, monda:

2. Halljátok meg bölcssek az én beszédimet, és ti tudós emberek hajtsátok hozzám fületeket.

3. Mert a fül * próbálja meg a beszédet, mint az *embernek* nyé kóstolja meg az ételt.
* rész 12, 11.

4. Válasszunk magunknak vetekeedésre való dolgot, és értsük meg mi közöttünk, micsoda legyen legjobbj;

5. Mert Jób azt mondá: Igaz * vagyok, és az Isten az én ügyemet elhalasztotta;
* rész 27, 5—7.

6. Az én ügyem felől hazudnék é? halálos az én *belém lőtt* nyílok nélkül!

7. De kicsoda lehetne olyan mint Jób, ki egyébnek csúfolását ugyan inná mint a vizet.

8. És ki járna * az álnokság cselekedőinek társaságokban, és ki járna az istentelen emberekkel.
* rész 22, 5—9. 23, 12.

9. Mintha azt mondotta volna *Jób*: Nem használ * az embernek, ha Istennel akar *járni*.
* Malak. 3, 14.

10. Ezokáért ti tudós emberek hallgassatok engemet! Távol legyen az erős *Istentől* a * gonoszság, és a Mindenhatótól az álnokság;
* rész 8, 3.

11. Mert az ő cselekedeti szerint * fizet az embernek, és kiki mind az ő útá szerint találja a *mit keres*.
* Máté 16, 17.

12. Bizonyára az erős *Isten* * gonoszúl nem cselekeszik: és a Mindenható az ítéletet el nem fordítja:
* Hab. 1, 13.

13. Valyon ki adta az ő kezébe * a földet? és kicsoda rendelte az egész földet?
* 1 Móz. 1, 1.

14. Ha szívét vetné az emberre, és ennek lelkét * s lehellését magához venné:
* Zsolt. 104, 27.

15. Minden test egyaránt meghalna, és az ember porrá lenne.

16. Ha azért *Jób* vagyon valami értelmed, hallgasd meg ezt, és a te füleidet hajtsad az én beszédimnek szavára:

17. Valyon a ki az igaz ítéletet gyűlöli, annak *sebeit* * béköti é az *Isten*? sőt

inkább az igen igazat † hamissá teheted é?
* rész 31, 21. 23. † 1 Móz. 18, 25.

18. A ki a Királynak azt mondja: Óh álnok! és a Fejedelmeknek: óh gonosz-tévő!

19. A ki a Fejedelmeknek személyeket nem * válogatja, és *kinek előtt* nem esmérte meg a nemes a szegénytől; mert mindnyájan az ő kezeinek † munkái.
* rész 37, 23. 5 Móz. 10, 17. † rész 31, 15.

20. Egy szempillantásban a *hitelenek* meghalnak; és éjféلكor * megháborodik a nép, és elmulik, és az erős kéz nélkül eltörtetik:
* rész 27, 19—23.

21. Mert mindennek útaira * *vigyáznak* az ő szemei, és minden ő lépését jól látja.
* rész 31, 4. Péld. 5, 21.

22. Nincs oly setétség, és nincsen oly halálnak árnyéka, a hol * elrejtessék megokat az álnokságnak cselekedői.
* Ámos 9, 2—4.

23. Mert nem kárhoztatja *Isten* az embert abban, a mit nem * cselekedett, hogy Istennel perbe állhatna.
* 1 Móz. 18, 25.

24. Megrontja a hatalmasokat és egyebeket állat azoknak helyekbe.

25. E képen megtudván az ő cselekedeteket, mindjárt * megrontatnak mihelyt a setétséget elvette.
* vers 20.

26. Megtapodja * őket úgymint istenteleneket, mindenek láttára.
* Zsolt. 28, 5.

27. Mivelhogy ő tőle eltávoztak, és semmi útait néki nem követték.

28. Azokra hozván a szegény nyomorultnak * kiáltását, mikor a szegényeknek kiáltásokat meghallgatja;
* Jak. 5, 3. 4.

29. Mert mikor az Isten nyugodalmasokká teszi a *szegényeket*, kicsoda a * ki megháborítja? és mikor az ő orcáját elrejtí vagy *egy* nemzetségtől, vagy *egy* embertől egyaránt: kicsoda mer ellene támadni?
* Róm. 8, 31.

30. Hogy a képmutató ember ne uralkodjék, és hogy a nép *között az istenteleneknek* törei ne legyenek.

31. Azért az erős *Istennek*, ki azt mondja: Megengedtem *néked*, el nem rontlak, *ezt kell mondania*.

32. Annakfelette a mit tudok, te *Uram* taníts engem; ha gonosztságot cselekedtem, nem megyek tovább benne.

33. Avagy nem tőled vagyon é a *vétek*, a *mellyért* fizeti ezeket *néked*? mert az *Úrnak igaz ítéletit* * megutáltad, és te választottad *ezt a te magad igazságát*

s nem én: ha pedig tudsz valamit, felelj meg *nékem*.
* rész 22, 5—9.

34. A bölcs emberek, tudom hogy velem egyeznek, és a bölcs ember, a ki engem hallgat, *nékem enged ebben*.

35. Jób nem igazán szól, és az ő beszédit esztelenül *szólja*.

36. Én Atyám, próbáltassék Jób mindaddig, míg meggyőztetik, ez ilyen *hamis* feleletekért, melyek az álnok emberekben szoktak lenni;

37. Mert az ő vétkéhez istentelenséget rakna, és minket megcsúfolna, és az Isten ellen való káromlását megtöbbszöríti.

35 RÉSZ.

Mégis beszél az Isten igazságáról.

Többet felele Elihú és monda:

2. Valyon azt gondolod vala é? hogy igaz volna a mit *ez előtt* mondasz vala? Az én igazságom nagyobb, hogy sem mint az erős *Istené*!

3. Mert *te Jób* azt mondog: Mit használ *nékem*, és mi hasznot veszek abból, *ha az én bűnöm megbocsáttatik*?

4. Én beszéddel megfelelek néked, és a kik veled egyet értenek.

5. Tekints az égre és lásd meg, és nézd meg a felsőbb felhőket, mely igen magasak *te feletted*!

6. Ha *te* vétkezel, mit szerzesz ő ellene? vagy ha a te bűneidet megsokasítod, mit ártasz néki?

7. Ha *pedig* igaz vagy, mit adsz néki? vagy mit vesz a te kezedből?

8. A te gonoszságod az ilyen embernek *árt*, mint *te* vagy; és a te igazságod az ember fijának *használ*.

9. Az ő nagy hatalmaságokban *bizók* azt cselekszik, hogy a nyomorultak kiáltsanak: és kiálnak az *Istenhez* a hatalmasoknak karjok miatt.

10. *De* ha a *nyomorult* nem mondja; Hol vagy az Isten, a ki engem teremtet? a ki éjszaka is az ő dicséretire felindít?

11. Ki minket inkább tanít, mint a földi oktalan állatokat, és az égi madaraknál bölcsobbekké téssen minket:

12. Akkor a *kik* a gonoszaknak kevélységek miatt * kiálnak, nem hallgatja meg *Isten* azokat;
* rész 27, 8. 9.

13. Mert a hívságos *kiáltást* az erős *Isten* meg nem hallgatja, és a Mindenható *csak* reá sem tekint.

14. Sokkal inkább nem *hallgat meg*, ha azt mondod: *Isten*, nem viselsz én reám gondot! Az ítélet azért legyen ő előtte, és reménységed vessed ő benne.

15. Most pedig, mivelhogy *azt* nem *míveled*, azért látogat meg téged haragjában: mert az ő kegyelmességét is nem igen tudja *Jób*.

16. Hanem hívságra tátja fel a száját; és tudomány nélkül való szókat szaporít.

36. RÉSZ.

Szól mégis Elihú az *Isten* igazságáról és mindenható voltáról.

Végezetre előmenvén *beszédében* Elihú monda:

2. Várj meg még egy kevéssé, megmutatom néked az *igazat*; mert még vagyunk az *Istennek* mentésére való beszédim.

3. Előveszem az én értelmemet megszűnően, és az én Teremtőmnek igazságot tulajdonítok.

4. Mert bizonyára az én beszédim nem lesznek hamisak, és az én értelmemben előttem tökéletes *lések*.

5. Ímé noha az erős *Isten* hatalmas: mindazáltal nem utál meg: mert ő hatalmas, és a mi lelkünknek is ő ereje.

6. Nem tartja meg az istenteleneknek életét: de a szegényeknek igaz törvényt téshen.

7. Nem veszi el szemeit az **igaz* emberről, sőt inkább azokat a királyiszékben a Királyokkal helyhezveti mind örökké, hogy felmagasztaltassanak.

** Zsolt. 33, 18. 113, 7. 8.*

8. Hogyha *pedig* néha *mintegy* békóban megkötöttek, és fogva tartatnak a nyomorúságnak köteleiben.

9. Minekutánna az ő cselekedeteket nekik megjelenti; és hogy az ő vétkeik igen elhatalmaztak volt.

10. És nekik ugyan fülökbe súgja e féle ostromozással, megjelentvén, hogy megtérjenek az ő bűnökből:

11. Ha az *Istennek* engednek, és tiszteléndik *őtet*, az ő napjaikat békességben végzik el, és az ő esztendeiket gyönyörűséges dolgokban.

12. Ha pedig nem engedéndnek: fegyverrel általverettetnek, és a tudatlanságban mulnak ki.

13. A kik pedig szívekben képmutatók, és haragusznak, s nem kiáltnak, mikor megkötözi őket.

14. Az ő ifjúságokban **hálnak meg*, és az ő életek *megszűnnek* a paráznákkal együtt.

** rész 15, 32. Zsolt. 55, 24.*

15. Megszabadítja a nyomorúttat az ő nyomorúságából, és a háborúságban azoknak fülöket megnyitja.

16. Így e képen tégedet is a nyomorúságnak *szoros* torkából kiszabadítana a szélességre, holott semmi nyomorúság nem volna, és asztalodnak étke **kövérséggel* rakva lenne; ** rész 29, 6. Zsolt. 23, 5.*

17. De te istentelen ember módjára téssz ítéletet; mindazáltal az *Istennek* ítéleti és igazsága megmarad.

18. Minthogy buzgó haragja vagyón reád, *meglásd* hogy téged megostorozván, magától el ne vessen: mert a váltságnak nagy **ár*ra is téged meg nem szabadít.

** Zsolt. 49, 9.*

19. Avagy az *Isten* becsüli é a te gazdagságodat? nem becsüli az **eresztett* aranyat és *semmit* sem becsül a mi *téged* oltalmazhatna!

** rész 31, 24.*

20. Ne kívánjad azt az **éjszakát*, mellyen a népek az ő helyekre mennek.

** rész 7, 15.*

21. De megoltalmazd magadat, hogy az álnokságra ne tekints, hogy a nyomorúság helyett azt választanád.

22. Ímé az erős *Isten* felmagasztal az ő hatalmával, és kicsoda az, a ki **úgy* tanítson mint ő?

** Zsolt. 25, 9.*

23. Kicsoda tanította *őtet* az ő útaira? vagy ki mondhatja *néki*: **Álnokságot* cselekeszel!

** rész 8, 3. Róm. 9, 14.*

24. Megemlékezzél *azért*, hogy te az *Úrnak* cselekedetét magasztaljad, melyet az emberek jól látnak,

25. *Mellyet* mindnyájan az emberek néznek, és az ember távolról is meglát.

26. Ímé az erős *Isten* olly nagyságos, hogy *őtet* nem esmérhetjük meg, és az ő esztendei **számának* nem mehet senki végére!

** Zsolt. 90, 2. Dán. 6, 26.*

27. Mert a csep vizeket az égben megtartóztatja, mellyek esőt öntöznek vala az embernek veszedelmére.

28. Mikor a felsőbb felhők **a vízőzőnkor* folynának, csepegnének sok emberekre.

** 1 Móz. 7, 11.*

29. Annakfelette az ember megtudhatja é a sűrű felhőknek különbségét, és az ő sátorában **azoknak* sugásokat?

** Zsolt. 18, 12.*

30. Ímé az embereknek világos tiszta időt ad, és ismét a földet befedi *esővel*.

31. És ezekkel bünteti meg * a népeket; és *ezekből* ad elégséges eledelt.

* vers 27. 28.

32. Az ő kezeivel a világosságot *néha* befogja, és *néha* megtartja az ő kezét a könyörgő * emberért.

* Jakab 5, 17. 18.

33. *Ezzel* megmutatja mind ő hozzá, mind * az oktan állatokhoz, és a *földnek* gyümölcéséhez való jóakarátját.

* Zsolt. 104, 14. 28.

34. *Istennek* ilyen dolgai miatt is retteg az én szívem, és helyéről *mintha* ugyan kimozdulna.

37. RÉSZ.

Elihu mégis bizonyítja Istennek hatalmát, bölcsességét, irgalmasságát.

Halljátok meg figyelmetesen az ő rettegéssel dörgő szavát, és az ő szájából származó szólást.

2. Melly minden egek * alatt hallattatik, és az ő villámását e földnek minden részeire *kiterjeszti*.

* Zsolt. 29, 3.

3. A *villámás* után ordít a mennydörgés, és dörög az ő nagyságos szavával, és mikor az ő *mennydörgő* szava hallatik, nem halasztja tovább az *esőket*.

4. Az erős *Isten*, mikor az ő szavával dörög : csudálatosképen *cselekeszik*, és olly nagy dolgokat cselekeszik, hogy meg nem érthetjük !

5. Mert a hónap * azt parancsolja : Légy, *úgymond*, a földön; vagy a zápornak *vagy* esőnek : azonnal az ő hatalmának záporosói jelen vagynak.

* Zsolt. 147, 16. 148, 8.

6. Minden embernek kezét bépecsétli, hogy *házánál* lásson munkásihoz.

7. Akkor a *mérges* oktan állat is bémegy az ő lakhelyére, és lakik az ő barlangjában.

8. Az ő helyéből leszáll a forgószél, és az északiszélből a hidegség.

9. Az erős Isten az ő fuvallásával csinál * jeget, és a vizeknek szélességét beszorítja.

* Zsolt. 147, 17.

10. A *föld* megöntözésének okáért is a sűrű felhőt fárasztja: *viszont* eloszlatja az ő villámásának felhőjét.

11. Végezetre e féle *égi* változásokat az ő bölcs tanácsából viszontagsággal cselekeszik; hogy azt a mit ő parancsol, a föld kerektségének színén cselekedjék.

12. Vagy * ostorúl, vagy a földnek hasznáért, vagy hogy az *emberekkel* jól tegyen, azt cselekeszi, hogy ezek között mindenik jelen legyen.

* rész 26, 27. 28.

13. Ezt Jób vedd füleidbe, állj meg, és gondold meg az erős *Istennek* * csudálatos cselekedetét.

* vers 8. 2 Móz. 9, 18. 23.

14. Megtudhatod é, mikor az Isten azokat elrendeli, hogy fényljék az ő felhőjének világa ?

15. Avagy tudod é a sűrű felhők módodon függenek ? avagy *érted* é ama tökéletes bölcs *Istennek* csudálatos dolgait ?

16. Mivel melegülnek meg délszínben a te ruháid, mikor e földön csendesség vagon ?

17. *Valyon* ő vele együtt terjesztetted é ki az egeket, melyek erősek és *ollyak* mint az öntött tükör ?

18. Mond meg nekünk, mit mondhatnánk néki ? mert mi a *mi* setétségünk miatt nem szólhatunk vele.

19. *Valyon* megmondják é néki ha szólándok ? avagy perelhetne é valaki *ő vele* ? kétség nélkül megemésztetnék.

20. Noha pedig nem nézhetnek a napra, mikor fénylik az egeken, melyeket az általmenő szél megtisztított.

21. Ha arany *színű világosság* feltamad az északi szél miatt; az Istenben pedig a dicsőség *sokkal inkább* becsületesb !

22. A Mindenható, kit meg nem foghatunk, nagy az ő hatalmával; de az ő igaz ítéletinek és igazságának nagysága szerint nem bünteti az *embert*.

23. Azokáért félik őtet az emberek : Nem nézi a bölcseknek * személyeket.

* rész 34, 19.

38. RÉSZ.

Az Isten magu áll elő, és Jóbát meggyőzi mindenhatóságáról, bölcsességéről s a t.

Végezetre felele az Úr Jóbnak a * forgószélből, s monda :

2. Kicsoda az, a ki meghomályosítja az *Isten* tanácsát tudatlan beszédekkel ?

* rész 40, 1.

3. No most, mint egy *vitéz* férfiu övedezd fel a te derekadat, * és a *mit* tőled kérdek, mond meg nekem !

* rész 31, 37.

4. Hol voltál mikor a földet * fundálnám ? mond meg ezt, ha tudsz valami értelmet ?

* Pél. 8, 27—29.

5. Ki rendelte el a *földnek* mértékeit ? *mond meg* ha te bölcs vagy ! vagy kicsoda mérte meg azt mérő sinórral ?

6. Avagy az ő alsó * fundamentomai micsodán állanak? avagy ki vetette fel annak szegeletkövét? * Zsolt. 104, 5.

7. Mikor a fényes csillagok * egyenlő-képen dícsérnének engem és az Istennek minden fiai örvendeznének? * Zsolt. 148, 3.

8. Avagy *kicsoda* zárta bé * a tengert ajtókkal, holott kifolyna *mint* a *gyermek* az ő *anyjának* méhéből.

* vers 10. 11. Zsolt. 33, 7.

9. *Hol voltál*, mikor a tengert felhővel megruháznám? és a homályossággal mintegy pólával befedezném?

10. Mikor az én dekrétomom szerint ő érte a *földet* megszakasztám, és ő reá rekeszt * és ajtókat veték? * vers 8.

11. Azt mondván *néki*: csak addig jöjj * ki, s tovább ne menj, és itt a *part* ellene áll a te felháborodott hajbaiduak. * Zsolt. 104, 9.

12. Avagy a te *születésed* napjától fogva parancsoltál é a reggelnek? *Avagy* a hajnalnak helyét megmondhattad é?

13. Hogy a *hajnal fénye* a földnek részeit befogja, mikor a gonosztévő emberek a földről elűzettenek.

14. (Melly *föld* elváltoztatja önmagát miképen a pecséttel megjegyeztetett sár, és megláttatnak *mi tőlünk* annak öltözetei.)

15. És az istentelenektől megtiltatnék az ő * világosságok, és a felemelkedett hatalom † megtöretnének?

* rész 21, 17—19. † Zsolt. 10, 15.

16. Bémegettél é szintén a tengernek mélységéig: avagy eljártad é a mélységnek belső részeit?

17. Valyon megnyittattak é néked a halálnak kapui: avagy a halál árnyékának kapuit láttad é?

18. Vetted é eszedbe a földnek szélességét? mond meg, ha mindenestől fogva tudod azt?

19. Minémű úton *mehetni oda*, hol a világosság lakozik, és a setétségnek hol *vagyon* helye?

20. Mikor ezeket mind az ő határokig megtudándod, és megérténd az ő házának ösvényit:

21. Tudjad, hogy te még akkor születél, és a te életed napjainak száma igen sok.

22. Bémegettél é a hónap tárházába? avagy a jégesőnek kincseit láttadé?

23. Melyeket én tartok a nyomorú-

ságnak idejére, az * ütközetnek és hadnak napjára. * Jós. 10, 11.

24. És tudod é, micsoda úton szokott széllyel oszlani a *földnek* párája, *mellyből* e földön a szél léssen.

25. Kicsoda osztott az áradásnak folyóhelyet, és a zúgó zápornak útát?

26. Lebocsátván az ember nélkül való földre az esőt, * és a pusztára, holott senki nincs! * Zsolt. 104, 13. 16.

27. Hogy megelégtse a pusztát és elhagyatott kietlen helyet, és a gyenge fűnek jövését kihozza.

28. Nemde vagyon é az esőnek attya? Avagy ki szülte a harmatnak csepjeit?

29. Kinek méhéből jött ki a jég? avagy az égnek daráját ki szülte?

30. Mintegy kő alá a vizek elrejtetnek, mikor a mélységnek színe befagy.

31. Nemde megtartóztathatod é a Fiastyúknak gyönyörűségét? avagy a Kaszahúgnak * köteleit megoldhatod é?

* rész 9, 10.

32. Előhozhatod é az égen való tizenkét jegyeket az ő idejek korán? avagy a Gönczölszekeret az ő fijaival forgathatod é?

33. Avagy az égnek végezett szokását tudod é? avagy *itt* e földön az ő birodalma felől * rendelhetsz é valamit?

* Jer. 31, 35. 36.

34. Nemde a sűrű felhőig felemelheted é a te szódat, hogy a vizeknek bősege befogjon téged;

35. Nemde kibocsáthatod é te a vilámlásokat, hogy elmenjenek, avagy mondják é néked: *Ímé mi jelen vagyunk.*

36. Kicsoda adta volna az *emberszívébe* a * bölcseséget? avagy kicsoda adta volna az elmének az értelmet? * rész 32, 8. 9.

37. Kicsoda számlálta meg a felső felhőket az ő bölcseségével? avagy az égnek tömlőit kicsoda űritheti meg?

38. Hogy a port esővel megöntözzé: hogy a *földnek* hantjai öszveragadjanak.

39. RÉSZ.

Ugyanazont mivel Isten e Részben is.

Avagy vadászatsz é a kegyetlen oroszlánnak prédát? avagy az oroszlán kölykeinek seregét * megelégtethetod é?

* Zsolt. 104, 20—22.

2. Mikor az ő barlangjokban fekszenek, és lappagnak az ő hajlékokban, és leselkednek.

3. Kicsoda szerez ételt a * hollóknak, mikor az ő fijaik az erős *Istenre* kiáltanak, melyek az ételnek szükségéért tétova bujdosnak? * Zsolt. 147. 9. Máté 6. 26.

4. Valyon megtudod é az időt, mikor a vadkecskék ellenek? veszed é eszedbe, mikor a szarvasok fajzanak?

5. Megszámláltad é a hónapokat, hány hónapra ellenek? tudod é az ő ellések-inek idejét?

6. Hogy önmagokat meghajtsák, és az ő természeteket kiterjesszék a fajoknak ellésében: és az ellésnek fájdalomtól megmenekedjenek;

7. Hogy meggyarapodjanak az ő fijaik, és nevededjenek a mezőn, és kimenvén, vissza ő hozzájuk ne térjenek.

8. Kicsoda bocsátja szabadon a kegyetlen állatot; és a vadszamárnak gyeplő-jét kicsoda * oldotta meg? * Jer. 2. 24.

9. Kinek a mezőseget * rendeltem házá-nak, ős lakhelyül a sós földet. * Jer. 2. 24.

10. A városbeli sokaságot neveti: és a pallérnak kiáltását nem hallgatja meg.

11. Az ő elesége az, a mit a hegyek-ben keres, és minden zöldellő fűvet megkeres.

12. Valyon akar é szolgálni néked az unikornis? valyon hál é a te jászlódnál?

13. Valyon megköthetnéd é az unikornist a szántásra gyeplővel? szánt é valyon baráztád utánad?

14. Valyon bízhatol é hozzá, mivelhogy nagy legyen az ő ereje: avagy hagyhatod é reá a te munkádat?

15. Hiszed é azt, hogy a te veteménye-det behordja és a te szérűdbe gyűjtse?

16. A páváknak szép szárnyat: avagy az eszterágnak tollat, avagy a strucz-madárnak *te adhatsz é?*

17. Melly a földön hagyja az ő tojásait, és a porban melegíti azokat,

18. Elfelejtkezvén erről, hogy a láb eltapodja azokat, és a mezei vad is elnyomja azokat.

19. Az *Isten* megmelegítvén, kikölti annak fiaiit más munkája által, annak gondviseletlenségéből való munkájának hiábavaló voltaért;

20. Mert az *Isten* bölcseségtől ötet megfosztotta, és néki e féle értelmet nem adott.

21. Mikor ő magasan felemelkedik: csúfolja a lovat mind a rajta ülő emberrel egybe.

22. Adhatnál é erőt a lónak? avagy felruházhatnád é az ő nyakát pörgő *nyerítéssel*.

23. Avagy elijeszténéd é ötet mint a sáskát? az ő orrának hortyogása rettegés!

24. Az ő *lábai* vermet ásnak, és örverdez az ő erejében, és a fegyverrel szembe megyen;

25. Neveti a félelmet, s meg nem ijed, és fegyvertől való féltében vissza nem tér;

26. Noha ellene zúgnak a tegezbeli *nyilak*, fénylik a kopja és a dárda.

27. Az ő haragjában és megbúsult korában kapálja a földet; és együtt veszteken áll, mikor trombitát fújnak.

28. A trombitaszóra azt mondja: Nyiha! ha! ha! mivelhogy távol megérzi a hadat, és a Fejedelmeknek csatépatéjokat és kiáltásokat.

29. Avagy a te értelmed é az oka, hogy az ölyv a szárnyán repül? és kiterjeszti az ő szárnyait délre?

30. Avagy a te rendelésedért repül é olyan fel a sas? és tőled vagyon é, hogy az ő fészket olyan fenn * rakja? * Jer. 49. 16.

31. A kőszikla között lakozik és mulatoz, a kősziklának hegyében és erősségében.

32. Honnét ételt keres, nagy messze az ő szemével nézvén.

33. Még az ő fiai is a vért szívják: és a hol lejénd a dög * ott vagyon. * Máté 24. 28.

34. Annakutánna felelvén az Úr Jóbnak, monda:

35. Avagy bölcsesség é a Mindenható ellen *valakinek* tusakodónak lenni? Erre feleljen meg, a ki Istennel feddődik!

36. Annakokáért felele Jób az Úrnak s monda:

37. Ímé én melly hitvány elvettetett vagyok, mit felelhetnék néked? *Sőt inkább* az én kezeimet * szájamra tészem! * Zsolt. 39. 10.

38. Egyszer szólottam: de már nem szólok, avagy ha másodszor is *szólok*, tovább nem megyek!

40. RÉSZ.

Az elefánt az *Isten* hatalmasságának, a fenevadak között tüköre.

Annakokáért felele az Úr a * forgószélből Jóbnak s monda: * rész 38. 1.

2. No most mintegy *vitéz* férjfiú, övezd fel a te derekadat: és a mit tőled kérdek, mond meg nékem.

3. Nemde hijába valóvá teheted é te az én ítéletimet? kárhoztatsz é * te engemet hogy igaz légy?

* Zsolt. 51, 6. Róm. 3, 5. 6.

4. Avagy olyan karod vagyon é néked mint az erős Istennek? és a te szóddal mint ő döröghetsz é?

5. No már ékesítheted é meg magadat méltósággal és magassággal, dicsőséggel és ékességgel ruházd fel magadat.

6. A te haragodnak boszankodásit terjeszd ki, és tekincs meg valami magasságos, és alázd meg azt.

7. Tekincs meg, *mondom*, minden kevélyt, s nyomd le azt; és a gonoszokat az ő helyekben ronstd meg.

8. Rejtsd el őket egyszersmind a porban, és az ő orcájokat a rejtekben fedd bé:

9. Akkor én is hirdetlek téged, hogy téged a te jobbkezed megtarthat.

10. Ímé már *lássad* az elefántot melylyet veled * együtt teremtettem a *melly* szénát eszik mint az ökör.

* 1 Móz. 1, 24—26.

11. Ímé annak ereje vagyon a derekában, és annak erőssége a hasának köldökében.

12. Felemeli farkát, melyly hasonlatos a czédrusfához, és az ő szeméremtestének inai *sok* ágakból állanak.

13. Az ő csontjai olyanok, mint az aczélból csinált csövek; az ő tetemei, mint a vasból csinált pálczák!

14. Ennek az erős *Istennek* első alkotmányának az ő fegyverét megadta, a ki őtet teremtetete.

15. Jöllehet fűvet teremnek néki a hegyek, és együtt vele a mezőnek minden vadai *bátran* játszódnak.

16. Az árnyékos helyen fekszik, a nádnak és sárnak rejtekében.

17. A nagy árnyékú fák befedezik őtet, hogy néki árnyékot tartsanak, és a víz mellett való fűzfák körülveszik őtet.

18. Ímé a folyóvizet *nagy voltával* megtartóztatja, *úgyannyira*, hogy nem siet: és azt véli, hogy a Jordán *folyóvizét* felszívhatja.

19. Avagy megfoghatja é őtet valaki szemtől szemben, avagy horoggal *megfogván* általfurhatja é az ő orrát?

41. RÉSZ.

A nagy czethalat hozza elő az Isten az ő hatalmának bizonyosságául.

Valyon kivonhatod é a czethalat horoggal, vagy kötéllel, melyly az ő nyelvére akadt?

2. Valyon vethetsz é horgot az ő orrába? avagy hegyes vassal általfurod é az ő állát?

3. Valyon sok könyörgéssel él é te előtted? avagy szól é néked lágy beszéddel?

4. Nemde teszen é frigyet te veled? avagy teheted é őtet örökké való szolgálóddá?

5. Játshatol é vele mint a madárral? és megkötheted é őtet a te gyermekid kedvéért?

6. Valyon szerezhethének é ő érette lakodalmat a halászok? és darabolhatják é őtet a vevők?

7. Valyon megrakhatod é horgokkal az ő bőrét? avagy szigonnnyal az ő fejét?

8. Vesd reá a te kezedet, és soha többé nem míveled azt, és meg *nem* emlékezel az *ő vele való* hadakozásról.

9. Ímé az ő *fogatatásának* reménysége csalárd! avagy inkább *csak* az ő tekintetire is nem esik é le *az ember*?

10. Nincs oly merész *ember*, a ki őtet *helyéből* fel merje költeni. Kicsoda tehát az, a ki én előttem megállhasson?

11. Kicsoda adott elébb nékem *valamit*, hogy *néki* megfizessek? *Valami vagy*on az egész ég alatt, mind * enyim!

* Zsolt. 50, 12.

12. A *czethal*nak tagjait nem hallgatom el, és az ő erejének mivoltát és az ő *testének* szép rendelését.

13. Kicsoda illeté a *czethal* ruhájának felső részét? és kicsoda megyen hozzá zabolákkal?

14. Az ő orcájának kopotyúját ki nyitja meg? *mert* a fogai mellett rettegés vagy.

15. A teste *mintegy* erős paizssal és szoros pecséttel befedettetett.

16. Egyik a másikhoz olly közel vagy, hogy még a szél is meg nem hatja.

17. Egyik a másikhoz ragasztatott erősen egymást tartják, és egymástól elszakadhatlanok.

18. Az ő fuvállásakor fénylik az ő vilá-

gos szeme, és az ő szemeinek fénye, mint a hajnalnak szemehéja.

19. Az ő szájából *mintegy* szövétnekek jönnek ki, és tüzes szikrák omlanak ki.

20. Az ő orrából füst jó ki, mint a forró üstből és edényből,

21. *Mintha* az ő lehellésével a holt-szenet meggyújtaná; és láng jön ki az ő szájából.

22. Az ő nyakában vagyon az erősség, és ő előtte örül a bánat.

23. Az ő testének részei erősek és egymáshoz ragadtak, erős önmagában, és tétova nem ingadoz.

24. Az ő szíve olly kemény mint a kő, erős mint az alsó malomkő.

25. Az ő nagyságos erejétől félnek még az erős *emberek* is, és ijedtekben magokat megvesztegetik.

26. Annak fegyvere, a ki őtet eléri, nem maradhat meg, *azonképen* a kopja, a dárda, a páncél.

27. Úgy tartja a vasat, mint a polvát; az aczelt, mint a rothadt fát.

28. A nyíl el nem űzi őtet, és a parittyából *hajított* kövek ő előtte pozdorjává lésznek.

29. A számszerívnek köveit úgy tartja mint a pozdorját, és neveti a fegyvernek forgatását.

30. Mint a hegyes cserepek, úgy vagynak a *kövek* ő alatta a *tengerben* és hegyes állatokat terít *maga alá* a sáron.

31. Felforralja a mély vizet mint a fazekat, és a tengert olyanná teszi, mint a kápirók mosára.

32. Maga után hágy világos ösvényt; úgyannyira, hogy a *ki látná*, azt vélné, hogy a tenger megőszült.

33. Nincsenek hozzá hasonló *állatok* e földön, melyek ilyen bátorsággal cselekedjenek.

34. Mindenféle nagy *állatot* megutál és mintegy király, ollyan minden állatok között.

42. RÉSZ.

Jóbnak vallástétele Isten előtt, kitől a látogatás után igen megáldatik.

Felele pedig Jób az Úrnak s monda:

2. Tudom, hogy te mindent cselekedhetel; és hogy senki téged el nem fordíthat attól, a mit elgondoltál.

3. *Azt mondod*: Kicsoda az, a ki az én tanácsomat * tudatlanul elrejtí? Annak-

okáért megvallom, hogy én nem értetem; a te titkos cselekedetid én felettem vagynak, úgyannyira hogy én meg nem tudhatom † *azokat*! * rész 38, 2. † Zsolt. 40, 6.

4. Hallgass meg, kérlek, mikor én szólok, és a mit tőled kérdek, mond meg nekem.

5. Az én fülemnek hallásával hallottam vala te felőled; most pedig *ímé* az én szemem * lát tégedet.

* rész 40, 1. 4 Móz. 12, 6—8.

6. Azokáért utálok a *miket mondottam*, és bánom, a porban és hamuban.

7. És minekutánna szólotta volna az Úr Jóbnak e beszédeket: megmondá az Úr a Témán nemzetéből való Elifáznak: Az én haragom felgerjedd te ellened és a te két barátid ellen; mert nem szóllottatok én felőlem igazán, mint az én szolgám Jób.

8. Annakokáért vegyetek magatoknak hét tulkokat és hét kosokat, és menjetek az én szolgámhoz Jóbhoz, hogy áldozzatok magatokért; és az én szolgám Jób imádkozzék * érettetek; mert bizonyára az ő személye kedves nálam, hogy a ti bűneitekért meg ne büntesselek titeket; mivelhogy nem szóllottatok én † felőlem igazán, mint az én szolgám Jób.

* Jak. 5, 16. † rész 13, 7—10.

9. Annakokáért elmenének a Témán nemzetéből való Elifáz és a Suákhbeli Bildád, és a Naámabeli Sófár, és úgy cselekedének, miképen nékik megmondotta vala az Úr, és az Úr előtt kedves lón Jóbnak személye.

10. Annakutánna valami elvétetett volt Jóbtól, az Úr megáldá, mikor imádkozott volna az ő * barátiért; annakfelette meg is öregbíté az Úr két annyira, valami je volt Jóbnak.

* vers 8.

11. És hozzájövén minden ő rokonsági és minden ő hugai, és minden ő baráti, kik az előtt voltak, évének ő vele együtt ételt az ő házában, és az ő nyavalyáján bánkódván, vigasztalák őtet az egész nyomorúságról, melyet az Úr reá bocsátott vala; és kiki egy-egy pénzt ada néki, és kiki egy-egy aranyból csinált függőt.

12. Az Úr azért a Jób életének végét inkább megáldá, hogysem mint * annak eleit; mert néki voltak tizennégy ezer juhai, és hatezer tevéi, és ezer iga ökrei, és ezer szamarai.

* rész 1, 3.

13. Annakfelette voltak néki hét * fiai és három leányai. * rész 1, 2.

14. Kik között az elsőnek neve lőn Jémima; a másíknak neve Kécziha; a harmadíknak neve Kéren-Happuk.

15. És nem találítnak vala olyan szép leányzóí, mint a Jóí leányai abban az

egész tartományban; kiknek ada az ő attyók örökséíet az ő báítyaík között.

16. Mikor pedig azután éílt volna Jóí száz negyven esztendeí, és látta volna az ő fíjait és unokáíít negyed ízig:

17. Meghala Jóí vénségben, éíletével megeléíedvén.

A ZSOLTÁROK KÖNYVE.

1. ZSOLTÁR.

Az embernek legfőbb java; az istenfőlőknek és istenteleneknek különbözö állapotjok.

Boldog ember az, a ki a hitetleneknek tanácsokon * nem jár, és a bűnösöknek útjokon nem áll, és a csúfolóíknak † széíekben nem ül:

* Zsolt. 26, 4. 5. 119, 1. Péld. 1, 10. 15. † Jer. 15, 17.

2. Hanem az Úr törvényében vagyon az ő * gyönyörúsége, és az ő törvényéről gondolkodik éíjjel és nappal.

* 5 Móz. 17, 19. Jóí. 1, 8.

3. Mert olyan mint a folyóvízek melíett plántáltatott * termő ífa, melly az ő gyümölcsét megadja idejekorán, és a mellynek levele meg nem hervad; és minden cselekedete jó szerencsés ílészen.

* Jer. 17, 8.

4. Nem úgy a hitetlenek; hanem *íleszenek* mint a * polyva, mellyet a szél ide s tova hány.

* Jóí 21, 18. Zsolt. 35, 5. 37, 36. Éísa. 17, 13. 14.

5. Annakokáért a hitetlenek meg nem állíhatnak * az ítéletben: sem a bűnösök az igazaknak Gyülekezetekben.

* Jóí 13, 16. Máíé 25, 33—41. 46.

6. Mert tudja az Úr az igazaknak * útjokat; a hitetleneknek pedig útjok elvész.

* Zsolt. 37, 18—20. Jóí 23, 10.

2. ZSOLTÁR.

Jövendölés a Krisztus országáról.

Míért * dühösködnek a Pogányok, és a népek míért gondolnak híjábavalókat?

* Csel. 4, 25—27.

2. A földnek Királyai * öíszvegyülnek, és a Fejedelmek † tanácsot tartanak egyetemben az Úr ellen és az ő Krisztusa ellen, *ízt mondván*:

* 2 Sám. 5, 17. 22. 8, 12. † Máíé 26, 3. 4.

3. Szaggassuk el az ő * köíteleket, és ráízzuk le rólunk az ő ígáíjokat! * Jer 10, 20.

4. A ki lakozik az eígekben * neveti, az Úr megcsúífolja őket. * Zsolt. 37, 13. 59, 9.

5. Akkor szól az ő haragjában néíki, és búsulásában * megrettentí őket, *ízt mondván*:

* Zsolt. 46, 7.

6. Éí pedig választottam az én Királyomat * Sionon az én szent hegyemen.

* 1 Sám. 13, 14. 16, 1. 13. Mik. 4, 7.

7. Megbeszéíem az Úrnak dekrétomát, ki *ízt* mondá néíkem: Éí * Fíam vagy íte, én íma szííltelek ítéíedet.

* Zsolt. 89, 28. Csel. 13, 32. 33. Zsíid. 1, 4. 5. 5, 5.

8. Kérjed tőíem, és * adom néíked a Pogányokat örökségül, és a † földnek határait néíked bírodalmul.

* Zsolt. 82, 8. † Zsolt. 22, 28.

9. Megrontod őket * ívasvesszőível, és mint a cseréípedéínyt megtöröd őket.

* Zsolt. 18, 38. 39. Jel. 2, 26. 27. 19, 15.

10. Most azért íti Királyok legyetek eszesek; íti földnek Bíráíi tanulóíatok!

11. Szolgálíjatok az Úrnak * íféíelemben, és örülíjetek *néíki* rettegésben.

* vers 2.

12. Csóíkolgassátok e * Fíat, hogy meg íne haragudjék, és elvesszetek a íti útíatokban: mert hamar ífelgerjed az ő haragja. Boldogok mínd azok, kik bííznak † ő íbenne!

* vers 6. 7. † Zsolt. 34, 9. Luk. 9, 35. Róm. 9, 33.

3. ZSOLTÁR.

Az igazak még az ő ellenséíek között ís báítorságosok.

1. Dávídnak Zsoltára, mídón futna az ő ífíja elóítt * Absolon elóítt.

* 2 Sám. 15, 13—18. 16, 11.

2. Úram, melly ígen megískasodítak az én * ellenséígím! melly sokan vágyínak az én ellenem táímadók! * Zsolt. 25, 19.

3. Sokan mondják az én ílلكem felől: Nícsen néíki * ísemími szabídulása az Ístentől, Séláh.

* 2 Sám. 17, 2.

4. Te pedig, óh Uram, nékem * pai-
zsom vagy, én dicsőségem *vagyj*, és fel-
magasztalod † az én fejemet.

* 1 Móz. 15, 1. † Zsolt. 27, 6. 110, 7.

5. Én felszóval az Úrhoz kiáltottam, és
meghallgatott engemet az ő szentségé-
nek hegyéről.

6. Én lefekszem, elaluszom, és felkelek;
mert az Úr * oltalmaz engem.

* vers 4. Zsolt. 4, 9.

7. Nem félek * sok ezer néptől, melly
minden felől megkönyörgézt engemet.

* vers 4. 6. Zsolt. 27, 3.

8. Kelj fel Uram, tarts meg engemet
én Istenem, és verd arcúl minden ellen-
ségimet, az istenteleneknek * fogaikat
rontsd össze.

* Zsolt. 58, 7. 2 Sám. 15, 31.

9. Az Úré a * szabadítás; a te népeden
legyen a te áldásod! Sélah.

* Ésa. 43, 11. Hós. 13, 4.

4. ZSOLTÁR.

Dávid könyörög az Istennek Saultól való megszabadítá-
sáért.

1. Dávid Zsoltára az * Éneklőmester-
nek adatott a Neginóthra.

* 2 Sám. 23, 1. 1 Krón. 25, 1.

2. Mikor kiáltok, * hallgass meg en-
gemet, én igazságomnak Istene, a nyo-
morúságban vídámíts meg engemet;
könyörülj rajtam, és hallgasd meg az
én könyörgésemet?

* Zsolt. 5, 2.

3. Embereknek fiai! meddig *lészen* az
én dicsőségem gyalázatban? *meddig* sze-
retitek a hívságot, és keresitek a * ha-
zugságot? Sélah.

* 1 Sám. 24, 10.

4. De legyen tudtotokra, hogy magának
választott * az Úr engemet, kinek ked-
ves † vagyok: Az Úr meghallgat enge-
met, mikor könyörgök néki.

* Zsolt. 2, 6. 1 Sám. 16, 1. † 1 Sám. 13, 14. 16, 1. 13.

5. Haragudjatok, * de ne vétkezzetek,
szóljatok szívetekben, a ti ágyasháza-
tokban, de legyetek csendességben. Sélah.

* Eféz. 4, 26.

6. Áldozatok igazságnak * áldozatját,
és bízzatok az Úrban.

* Zsolt. 51, 21.

7. Sokan mondják: Kicsoda mívelheti
azt, hogy valaha jót lássunk? *De* te
Uram, mutasd meg nekünk a te orczád-
nak * világát;

* 4 Móz. 6, 24—26.

8. És *így* nagyobb örömet adsz az én
szívemben, hogy nem mint mikor az ő
borok és búzájok megsokasodnak.

9. Békességben lefekszem * egyetem-

ben és elaluszom; mert te Uram egyedül
adsz nékem bátorságos lakást. * Zsolt. 3, 6.

5. ZSOLTAR.

Megszabadulásért való könyörgése Dávidnak az ő kergetői
ellen.

1. Dávid Zsoltára az Éneklőmesternek
adatott a Nékhilótra.

2. Uram, az én beszédemet * vedd fü-
leidbe: értsd meg az én gondolatimat.

* Zsolt. 4, 2. 17, 1.

3. Figyelmezzél az én kiáltásomnak
szavára, én Királyom és én Istenem;
mert én nékik könyörgök!

4. Uram, hamar hallgasd meg az én
szómat, minden dolgaím * előtt készitem
magamat te hozzád, és várom a te *segít-
ségedet*;

* Zsolt. 59, 17.

5. Mert nem olly Isten vagy te, ki
gyönyörködjél a * hitetlenségben: nem
lakik te nálad a † gonosz.

* Róm. 1, 8. † Zsolt. 34, 17. Máté 7, 22. 23.

6. Nem állnak meg a te szemeid előtt
a * kevélyek: és gyűlölsz minden gonosz
cselekedőket.

* Zsolt. 1, 5. 11, 5. Jób 13, 16.

7. Elveszted * a kik hazugságot szól-
nak: a vérszopó és álnok embert gyűlöli
az Úr.

* Zsolt. 9, 6. Csel. 5, 3. 5. 8. 10.

8. Én pedig a te jóvoltodnak sokaságá-
ban *bízzán*, megyek bé a te * házadba,
és könyörgök a te szent templomodban,
a te félelmedben.

* 2 Sám. 6, 17.

9. Uram igazgass engemet a te igazsá-
godban * az én ellenségimért; igazgassad
előttem a te útadat;

* Zsolt. 27, 11.

10. Mert nincsen az ő szájokban igaz-
ság, szívek merő álnokság, torkok meg-
nyílt * koporsó, nyelvekkel hízelkednek.

* Róm. 3, 1. 3. 14.

11. Ítéld meg, óh Isten, őket, hogy csa-
latkozzanak meg az ő tanácsokban: az ő
hamisságoknak sokaságáért vesd el őket;
mert engedetlenek te ellened.

12. És örülnek mindnyájan, a kik bíz-
nak te benned, mind örökké vígadnak,
a kiket megoltalmazsz, és örvendeznek
te * benned, a kik szeretik a te nevedet;

* Dán. 3, 28. Zsolt. 68, 3.

13. Mert te Uram, megáldod az igazat,
a te jóvoltoddal mintegy * paizssal kö-
rülvésszed őtet.

* Zsolt. 3, 3.

6. ZSOLTÁR.

Dávid meggyógyulásért könyörög.

1. Dávidnak Zsoltára, az Éneklőmester-
nek *adatott* a nyolczhúru Neginóthra

2. Uram, a te búsulásodban * ne feddj meg engemet, és a te haragodban ne ostorozz engemet. * Zsolt. 38, 2.

3. Könörülj rajtam Uram: mert erőtelen vagyok: gyógyíts meg engemet Uram; mert megháborodtak az én cson-taim!

4. És az én lelkem igen megháborodott; de te, óh Uram, míglen!

5. Térj hozzám Uram, mentsd ki az én lelkemet, szabadíts meg engemet a te irgalmasságodért;

6. Mert nincsen te felőled a halálban emlékezet; a koporsóban kicsoda mond néked dicséretet?

7. Elfáradtam * fohászkodásimban, megmostam minden éjjel az én ágyamat, és könyhullatásimmal megöntöztem nyoszolyámat. * Jób 7, 3. 4.

8. Elhervadtott orcám a szomorúság miatt, megvénhedett * minden ellenségim miatt. * Zsolt. 31, 10. Jób 17, 6.

9. Menjetek el tőlem mindnyájan, kik álnokságot * cselekesztek; mert meghallgatta † az Úr az én siralmimnak szavát! * Zsolt. 101, 7. 8. † Zsolt. 3, 4—6.

10. Meghallgatta az Úr az én * könyörgésemet; az Úr bevette az én esedezésemet. * Zsolt. 10, 17.

11. Piruljanak meg * és igen háboríttassanak meg minden ellenségim; hátrátérjenek és hirtelen szegényüljenek meg. * Zsolt. 35, 4. 40, 15.

7. ZSOLTÁR.

Dávidnak könyörgése az ő ellenségitől való megszabadításáért.

1. Dávidnak Siggájónia, melyet mondott az Úrnak, a Benjáminita * Kús beszédére. * 2 Sám. 16, 5—11.

2. Én Uram Istenem! te benned vetem reménységemet; oltalmaz meg engemet minden háborgatóim ellen; és szabadíts meg engemet.

3. Hogy el ne ragadja * mint egy oroszlán az én életemet, elszaggassa, és ne legyen, ki megszabadítson. * Zsolt. 10, 9. 2 Sám. 17, 2. 16.

4. Én Uram Istenem! ha * cselekedtem ezt, ha vagyam hamisság az én kezemben. * 2 Sám. 16, 7. 8.

5. Ha gonosszal * voltam az én velem békével lakozónak; és ha megfosztottam ellenségemet ok nélkül: * Jób 31, 7. 8.

6. Bátor üldözzé ellenségem az én lelkemet, megfogja és földre tapodja az én életemet; és az én dicsőségetem porrá tegye. Sélah.

7. Kelj fel, Uram, * a te haragodban, és magasztaltassál fel az én ellenségimnek dühösségei ellen és serkenj fel mellettem az ítéletért, *mellyet* parancsoltál; * Zsolt. 44, 24. 142, 8.

8. Hogy a népeknek seregek körülvegyen tégedet, és azért felmagasztaltassál.

9. Az Úr megítéli a népeket: Ítéld meg Uram engemet! az én * igazságom és ártatlanságom szerint *fizess* nékem! * 1 Móz. 18, 25. Zsolt. 18, 21. 22—25.

10. Szünjék meg, kérlek, a hitetleneknek gonoszságok, és erősítsd meg az igazat; mert te *vagy* a szíveknek és veséknek vizsgáló * igaz Istene. * Jer. 10, 20. Jel. 2, 23.

11. Az én paizsom az Isten, ki megszabadítja * az igazszívű embereket. * Zsolt. 9, 5.

12. Az Isten az igazat megőrzi; és az erős Isten naponként haragszik.

13. Ha meg nem tér a *hitetlen*, az ő fegyverét * megélesítette, az ő kezívét megvonta, és elarányozta. * 5 Móz. 32, 41. Sir. 2, 4.

14. És csinált magának halálos fegyvereket; az ő nyilait * az üldözők ellen készítette. * Zsolt. 45, 6.

15. Ímé hamisságot * gondol, háborúságra igyekezik, és hiábavalóságot cselekeszik. * Jób 15, 35. Ésa. 59, 4.

16. Vermet ásott és mélyen ásta azt; de ő maga esett * a verembe, melyet ásott. * Péld. 5, 22. Zsolt. 9, 16.

17. Fordúl az ő munkája a maga fejére, és az ő tetejére száll az ő álnoksága.

18. Dicsérem az Urat az ő * igazsága szerint, és éneklek a felséges Úr nevének! * Zsolt. 9, 5—7. 18, 21—28.

8. ZSOLTÁR.

Csudálkozván dicséri Dávid az Istennek emberekhez való jó kedvét.

1. Dávid * Zsoltára az Éneklőmesternek adatott a Gittitre. * 2 Sám. 23, 1.

2. Mi Urunk Istenünk, mely igen csudálatos a te neved az * egész földön, ki a te dicsőségedet az egek felett magasztaltad! * Ésa. 6, 3.

3. A kicsinyeknek és * csecsszopóknak

szájok által erősítetted meg a te hatalmadat a te ellenségidért, hogy megrontsasz az ellenséget, és a bosszúállót.

* Máté 21, 16.

4. Mikor látom a te egeidet, a te kezedenek * munkáit, a holdat és a csillagokat, melyeket *te* teremtetél; *akkor így gondolkodom.*

* Zsolt. 102, 26.

5. Micsoda az ember, hogy megemlékezel * róla? vagy az embernek fia, hogy meglátogatod őtet?

* Jób 7, 17. Zsid. 2, 6.

6. Noha őtet valamennyire kisebbé teremtetted az Angyaloknál: mindazáltal dicsőséggel és tisztességgel megékesítetted őtet:

7. Tettetted őtet minden te kezeidnek munkáin * úrrá, mindeneket vetettél az ő lábai alá:

* 1 Kor. 15, 27. Zsid. 2, 5–8.

8. Juhokat és minden barmokat, még a mezei * vadakat is.

* Jer. 27, 6.

9. Az égi madarakat, és * a tengernek halait; és a melyek általjárják a tengernek ösvényit.

* 1 Móz. 1, 28. 29.

10. Mi Urunk Istenünk, mely igen dicsőséges a te neved az egész földön!

9. ZSOLTÁR.

Az Izráeliták háláadások és könyörgések.

1. Dávid * Zsoltára az Éneklőmesternek *adatott* a Múthlabénre, s a t.

* 2 Sám. 23, 1.

2. Dicsérem * az Urat teljes szívemmel; hirdetem minden csodatételidet.

* Zsolt. 138, 1. 2.

3. Örvezdek * és örülök te benned, dicséretet mondok, óh felséges *Isten*, a te nevednek:

* Zsolt. 31, 8. 9.

4. Hogy az én ellenségim * hátat adtak, megütköztek és elvesztek a te orczád elől.

* 2 Sám. 22, 1–5.

5. Hogy az én ítéletemet és * ügyemet véghez vitted: ültél az *ítélőszékben*, *mint* igaz Bíró.

* Zsolt. 7, 9. 12.

6. Megfeddetted a Pogányokat; elvesztetted a hitetlent; az ő neveket mindenha és mind örökké eltöröltted.

7. Az ellenségnek pusztítási minde-
nestől fogva megszűntek: az ő városit elrontád é? és az ő emlékezetek veleket egyetembe elveszett é?

8. Az Úr pedig örökké ül, és az ő székét készíti * az ítéletre.

* Zsolt. 103, 19.

9. És ő megítéli e világot * igazságban; és a népeknek törvényt mond tökéletességben.

* 1 Móz. 18, 25. Zsolt. 96, 13.

10. És lészen az Úr a megnyomorítottak * felmagasztalás és idejekorán való segítsége a nyomorúságos időkben.

* Zsolt. 37, 39. 46, 2.

11. Annakokáért te benned bíznak, a kik esméri a te nevedet; * mert el nem hagyod azokat, a kik tégedet keresnek, Uram!

* Zsolt. 34, 5. 6. 36, 11.

12. Mondjatok dicséretet az Úrnak, ki Sionban * lakik; hirdessétek a népek között az ő jeles cselekedetét;

* 1 Kir. 9, 3. Zsolt. 76, 3. 132, 13. 14.

13. Mert kikeresi a véreket, azokról megemlékezik; nem felejtkezik el a szegényeknek * kiáltásokról.

* Zsolt. 34, 18.

14. Könyörülj rajtam Uram, lásd meg nyomorúságomat; *mellyet szenvedek* ellenségimtől; ki megszabadítasz engemet a halálnak kapuiból;

15. Hogy hirdessem minden te dicséretedet a Sion leányának kapuiban, örüljek a te szabadításodban.

16. Bémerültek * a Pogányok a verembe, *mellyet* ástak; a hálóban, *mellyet* elrejtettek, megakadt lábok.

17. Megesmértetett az Úr az ítélethől, *mellyet* cselekedett; a hitetlen az ő kezének munkájával megköötöztetett. Elméledésre való dolog. Sélah.

* Zsolt. 16, 17.

18. Térjenek a hitetlenek a földbe; minden népek, kik elfelejtkeznek az Istentől;

19. Mert nem lészen mind örökké feledékenységben a * szegény; a nyomorultaknak reménységek *nem* mind örökké vész el.

* Luk. 12, 6. 7.

20. Kelj fel Uram, ne vegyen hatalmat a halandó ember; ítéltesse meg a Pogányok te előtted.

21. Rettentsd meg Uram őket, hogy esmérjék meg a Pogányok, hogy ők halandó * emberek. Sélah.

* Zsolt. 10, 18.

10. ZSOLTÁR.

Szabadulásért való könyörgése az Izráelnek.

Uram, miért állasz távol? *miért* * rejtet el magadat kellete korán a mi nyomorúságinkban?

* Zsolt. 13, 2.

2. Kevélységben a hitetlen háborgatja a szegényt: fogattassanak meg * az ő tanácsokban, melyeket gondoltak:

* Zsolt. 7, 16. 17. Jób 18, 7.

3. Mert dicsekedik a hitetlen az ő lel-

kének * kívánságiban; és a fősvény áldván ő magát, káromolja az Urat.

* 5 Móz. 29, 19. 20.

4. A hitetlen az ő haragjának kevélysége miatt nem tudakozik: minden ő gondolati ezek hogy * nincsen Isten!

* Zsolt. 14, 1.

5. Az ő útai minden időben szerencsések; messze vettettek a te ítéletid az ő szeme elől: minden ő ellenségit csúfolja.

6. Azt gondolja az ő szívében: Soha örökké meg nem * indítatom mert nyavalya nélkül lések!

* Jel. 18, 7. 8.

7. Kinek szája átkozódással * rakva, csalárdságokkal és álnoksággal: az ő nyelve alatt ártalom és gonoszság *vagyon*.

* Róm. 3, 13—17.

8. Az útczáknak szorosain leselkedik, a lesben megöli az ártatlant: az ő szemei vigyáznak a szegényre.

9. Leselkedik titkon, mint az oroszlán a barlangban, hogy elragadj a * szegényt; elragadj a szegényt, midőn az ő tőribé ejti őtet.

* Zsolt. 37, 32, 9, 19.

10. Megrontja, levonja: és leveti a szegényeket az ő erejével.

11. Es mond az ő szívében: Elfelejtkezett * az erős Isten; elfordította az ő orcáját, és soha nem látja ezeket?

* Zsolt. 94, 7

12. Kelj fel Uram, erős Isten emeld fel kezedet: ne felejtkezzél el a szegényekről.

13. A hitetlen miért * bosszantja az Istent? mert azt mondja az ő szívében, hogy te meg nem keresed.

* vers 11. 14.

14. Holott te * látod, mert mind az álnokságot s mind a fájdalmat nézed, hogy *néki* kezdeddel megfizess: Te reád hagyattatott † a szegény; az árvának te léssz szegítője.

* Zsolt. 94, 9. 10. † Zsolt. 68, 6

15. Rontsd meg a hitetlennek * és a gonosznak karját, annyira, hogyha keresik az ő istentelenségeket, meg ne találják.

* Jób 38, 15. Zsolt. 104, 35.

16. A Jehova uralkodik * mindenha, és mind örökkön örökké: elvesznek a Pogánynépek az ő † földéről.

* Zsolt. 146, 10. † 3 Móz. 25, 23.

17. A szegényeknek * kívánságokat meghallgatod Uram, megerősíted az ő szíveket, és füleiddel *rájuk* figyelmezel.

* Zsolt. 65, 3.

a nyomorodottnak; hogy többé ne kegyetlenkedjék a földből * való ember.

* 1 Móz. 2, 7.

11. ZSOLTÁR.

Dávidnak panasza Saul ellen.

1. Dávid Éneke, az Éneklőmesternek *adatott*.

Az Úrban bízom hogy-hogy mondjátok *tehát* az én lelkemnek: Fuss * a ti hegyetekre *mint* a madár?

* 1 Sám. 16, 19.

2. Mert ímé a hitetlenek az ő ívketek megvonták, nyilokat az idegbe vetették; hogy * lövöldözzék titkon az igazszívű embereket.

* Zsolt. 37, 14.

3. Mivelhogy *még* a fundamentomok is elrontattatnak: az igaz mit cselekedhetik?

4. Az Úr az ő szent * templomában, az Úr széki az † egekben *vagyon*; az ő szemei néznek, és az ő szemei megpróbálják az embereknek fijaikat.

* Hab. 2, 20. † Ésa. 66, 1.

5. Az Úr az igazat * megpróbálja: a hitetlent pedig és a gonoszságnak szeretőjét gyűlöli † az ő lelke.

* Zsolt. 26. 2. 3. † Zsolt. 5, 5.

6. Bocsát a hitetlenekre eleven szenekeket, tüzet * és kénkövet: és megégető szelet, melly az ő pohároknak része;

* Ezék. 38, 22.

7. Mert mivelhogy az Úr * igaz, igazságot szeret; az igazat † látják az ő szemei.

* 5 Móz. 10, 17. † Zsolt. 33, 18.

12. ZSOLTÁR.

Dávidnak Saul ellen való panasza.

1. Dávid Zsoltára *adatott* az * Éneklőmesternek a Seminthre.

* 1 Krón. 25, 1.

2. Tarts meg óh Uram, mert elfogyott a szent: * mert elfogytak a hívek az embereknek fijaik között.

* Ésa. 57, 1. Jer. 7, 28.

3. Hazugságot * szól kiki az ő felebarátjának, hízkelő ajakkal, kettős szívből szólnak.

* Jer. 5, 1—3. Mik. 6, 4—6.

4. Vágja ki az Úr mind a hízkelő ajakokat: és a kevély nyelveket,

5. Kik ezt mondják: Nyelvünkkel mindent tehetünk, a mi ajakink mi velünk vagynak: s kicsoda nekünk Urunk?

6. A nyomorultaknak pusztíttatásokért és a szegényeknek fohászzkodásokért,

mindjárt felkelek, azt mondja az Úr: megszabadítom azokat, kiket törbe ejtett az ellenség.

7. Az Úrnak beszédi, tiszta * beszédek, mint a földből csinált kohban megpróbáltatott és hétszer megtisztítottatott ezüst. * Zsolt. 18, 31. 119, 40. Péld. 30, 5.

8. Te, Uram, tartsd meg őket: és őrizd meg őket e nemzetségtől mind örökké,

9. *Mellyben* köröskörül járnak a gonoszok: mikor az embereknek * alávalói felmagasztaltatnak. * Péld. 28, 12.

13. ZSOLTÁR.

Megszabadításért való könyörgés.

1. Dávid * Zsoltára, az † Éneklőmes-
ternek *adatott*. * 2 Sám. 23, 1. † 1 Krón. 25, 1.

2. Uram, míglen * felejtkezel el rólam mindenestől fogva, míglen † rejtetd el a te orczádat tőlem?

* Zsolt. 77, 8—11. † Zsolt. 10, 1.

3. Míglen tanácskozom az én lelkemben? keserűségemet naponként *míglen tartom* szívemben? míglen magasztaltatik fel ellenségem én rajtam?

4. Nézz reám, és hallgass meg engem én Uram Istenem! világosítsd meg szememet! ne aludjon el a halálban.

5. Hogy valamikor ne mondhasa az én ellenségem: meggyőztem őtet; és az én háborgatóim * ne örüljenek, ha megeseándem. * Zsolt. 25, 1.

6. Én pedig a te jóvoltodban bízom, örvendez az én szívem a * te szabadtásodban. Éneklek az Úrnak: mert jól tett velem. * Zsolt 4, 7. 8. 5, 11. 12.

14. ZSOLTÁR.

Panaszolkodása Dávidnak Saul ellen.

1. Dávid * Zsoltára, az † Éneklőmes-
ternek s a t. * 2 Sám. 23, 1. † 1 Krón. 25.

Azt mondja * a balgatag az ő szívében: Nincsen Isten. Megvesztek, utálatosokká lettek igyekezetekben, nincsen a ki jót cselekedjék.

* Zsolt. 10, 4. 53, 3.

2. Az Úr a mennyből tekintett az emberek fiaikra; hogy meglássa ha vagon *évalaki* értelmes, és * Istent kereső; * Zsolt. 33, 12.

3. Mindnyájan elhajlottak, * egyetemben hibávalókká lettek, nincsen a ki jót cselekedjék, nincsen csak egy is.

* Róm. 3, 11—17.

4. Avagy nincsen é értelem a gonosz-

ságnak minden cselekedőiben, hogy az én népemet * megeszik, mint a kenyeret *szokták megenni*, és az Urat nem tisztelik? * Zsolt. 79, 7. Hés. 7, 7.

5. Ott rettegnek rettegéssel; mert az Isten az igazak nemzetségével vagon.

6. A szegénynek tanácsát megcsúfoljátok; de az Úr néki reménysége.

7. Vajha eljöne Sionból * az Izráelnek Szabadítója: hogy mikor az Úr az ő népének † foglyait megszabadítja, a Jákob örüljön, és az Izráel örvendezzen.

* Zsolt 53, 7. † 1 Krón. 15, 13.

15. ZSOLTÁR.

Isteni félelemről és jó életéről való tanúság.

1. Dávidnak Zsoltára.

Uram, kicsoda * lakozik a te sátorodban; és kicsoda nyugszik meg a te szent hegyseden? * Zsolt. 24, 3. 4. Ésa. 33, 14. 15.

2. A ki tökéletességben jár, igazságot cselekeszik: és igazságot szól az ő szívében:

3. *A ki* nem rágalmaz * nyelvével; nem cselekeszik felebarátjának † gonoszt; és gyalázatot nem szerez felebarátjának.

* Jak. 1, 26. † Jób 17, 4.

4. Kinek szeme előtt utálatos a gonosz: de az Urat félőket * tiszteli: esküvését kárával is megállja, és meg nem változtatja.

* Zsolt. 101, 4—6.

5. Pénzét nem adja * uzorára, és aján-dékot † az ártatlan ellen nem vészen. A ki ezeket cselekeszi, soha ki nem mozdul! * 3 Móz. 25, 36. 37. † 5 Móz. 16, 19. Péld. 15, 27.

16. ZSOLTÁR.

Jövendőlés a Krisztus feltámadásáról.

1. Dávidnak Miktámja.

Tarts meg engemet erős *Isten*: mert te benned bízom.

2. Mondjad ezt az Úrnak *én lelkem*: Én Uram vagy te: *jóllehet semmi* jóm néked nem *használhat*;

3. *Hanem* a szenteknek kik e földön *vagynak*, és a becsületeseknek, *kikben* vagon minden én * gyönyörűségem.

* Zsolt. 101, 6.

4. Megsokasodik azoknak bánatjok, kik máshoz sietnek: Nem áldozom azoknak véres áldozatokkal: fel sem veszem azoknak neveket ajakimra.

5. Az Úr az * én örökségemnek és poharamnak része; te tartod az én részemet.

* Sir. 3, 25.

6. Az én sorsom esett nékem kies helyen, nyilván szép örökség jutott nékem.

7. Aldom az Urat, ki nékem tanácsot adott: hogy még éjjel is * tanítanak engemet az én belső tagjaim. * Zsolt. 63, 7.

8. Szüntelen az Úrra * néztem; mert jobbkezem † felől *vagyon*, azért meg nem mozdíttatom.

* Zsolt. 28, 7. 49, 16. Csel. 2, 25—28. † Zsolt. 109, 31. 110, 5.

9. Annakokáért örül az én szívem és örvendez az én dicsőségem: még az én testem is bátorságban nyugszik;

10. Mert nem hagyod az én lelkemet * a koporsóban, és nem engedted, hogy a te szent rothadásra jusson.

* Zsolt. 86, 13. 88, 6. 7. 116, 8. 9. Csel. 2, 31. Ésa. 53, 10—12.

11. Te tanítasz meg engemet az életnek ösvényére; * elégséges öröm vagyon te előtted, és gyönyörűségek vagynak a te jobbold felől mindenkor. * Zsolt. 17, 15.

17. ZSOLTÁR.

A hitetlenek ellen kér oltalmat.

1. Dávidnak * Könyörgése. * 2 Sám. 23, 1.

Halld meg Uram az én igazságomat; figyelmezzél az én * kiáltásomra; hallgasd meg az én könyörgésemet, *mellyben* nincsen † csalárdtság.

* Zsolt. 4, 2. 5, 2. † vers 3.

2. A te orczád elől jöjjön ki az én ítéletem! a te szemeid * lássanak igazat.

* Zsolt. 43, 1.

3. Megpróbáltad az én szívemet, meglátogattál éjjel: megpróbáltál engemet és semmit nem * találtál; elmém egyezett az én számmal. * Zsolt. 139, 1—3.

4. A *mi* néz az emberek cselekedetire, a te ajakidnak beszédéért * megóvtam magamat a latornak ösvényitől.

* Jób 21, 23. Zsolt. 119, 120.

5. Igazgasd lépésimet a te ösvényidben; hogy ki ne * hágjanak az én lábaim. * Zsolt. 119, 133.

6. Én tégedet segítségül hívlak: annakokáért hallgass meg engemet óh *erős Isten*; hajtsd füleidet én hozzám, és hallgasd meg az én beszédemet.

7. Mutasd meg a te csudálatos irgalmasságodat, ki megszabadítod a te bened bizókat azoktól, kik a te jobbold ellen támadnak.

8. Őrizd meg engemet, mind * szemed fényét: oltalmaz meg engemet a te szárnyaidnak † árnyéka alatt;

* 5 Móz. 32, 10. † Zsolt. 36, 8.

9. A hitetleneknek orczájok előtt, kik engemet háborgatnak: az én ellenségim előtt, kik életemet halálra körüvették.

10. A kövérség elborította *orczájokat*; szájjakkal * kevélyen szólottak.

* Zsolt. 12, 4. 5.

11. A mi útainkban most * körülvettek minket, és csak azt szemlélik, holott a földhöz ragaszthassanak.

* Zsolt. 118, 10. 11.

12. Hasonlók a préda * szomjúhozó oroszlánhoz, és a barlangban ülő orosz-lánkölyökhöz. * Zsolt. 10, 9.

13. Kelj fel Uram, és vedd eleit az ő orczájának; vesd le őtet, szabadítsd meg az én életemet a hitelentől, a te fegyvereddel.

14. Az emberektől szabadíts meg a te kezdeddel, Uram, e világnak emberitől, kiknek részek az életben vagyon, kiknek hasokat * bétöltöd gazdagsággal: megelégitetnek magzatjokkal, és hagyják marhájokat az ő fijaiknak.

* Jób 21, 8—13.

15. Én pedig igazságban meglátom a te orczádat: megelégittem a te ábrázatoddal, midőn * felszerkenek!

* Jób. 19, 26. 27, Dán. 12, 2.

18. ZSOLTÁR.

Dávid az Istent dicséri és hálákat ad minden jótéteményiért.

Lásd 2 Sám. 22. részét is.

1. Az Éneklőmesternek *adatott* Dávidnak az Úr szolgájának *hálaadó* Éneke, mellyet az Úrnak éneklett a napon; mellyen megszabadította * őtet az Úr minden ellenségeinek kezéből, és a Saul kezéből. * 2 Sám. 22, 1. 2.

2. És monda: Teljes szívemből szeretlek téged Uram, és erőségem!

3. Az Úr én kösziklám és én váram és én szabadítóm; Én erős *Istenem*, én erősségem, ő benne * bízom; én paizsom, és az én szabadulásomnak szarva, én felmagasztaltatásom! * Zsid. 2, 13.

4. A dicsérendő Urat midőn segítségül hívtam! * az én ellenségimtől megoltalmaztattam. * Zsolt. 66, 17—19.

5. Körülvettek volt engem a halálnak kötelei: * és az álnok embereknek árvizei rettentnek vala engemet.

* Zsolt. 116, 3. 1 Sám. 19, 10—12. 23, 26. 2 Sám. 21, 15—17.

6. A pokolnak kötelei körülvettek volt engemet; előmet vették volt a halálnak tőrei;

7. Az énnymorúságomban * segítségül hívtam az Urat, és kiáltottam az én Istenemnek: és meghallgatta szómat az ő templomából, és az én kiáltásom ő előtte jutott az ő füleibe. * Zsolt. 16, 8.

8. Megindult és reszketett a * föld; és a hegyeknek fundamentomi megháborodtak és megindultak: mert felgerjedt az ő *haragja*. * Bir. 5, 4. 5.

9. Füstjött ki az ő orrából, és emésztő tűz * az ő szájából, és elevenszenek ő tőle. * Zsid. 12, 29.

10. *Felettünk* bévonta az eget felhőkkel, és leszállott, és homály * *volt* az ő lábai alatt. * Ésa. 19, 1.

11. És vitetett a * Kérubimokon, és repült † a szeleknek szárnyain. * 2 Móz. 25, 18—22. † Zsolt. 104, 4.

12. Bévonta az ő * sátorát setétséggel, az ő sátorát körülvette setét vizekkel és sűrű felhőkkel. * Ésa. 50, 3.

13. A fényesség * miatt *melly* volt ő előtte, az ő sűrű felhői elmúltak: köeső és † elevenszenek *hővetkezének*. * 2 Móz. 24, 17. † Zsolt. 97, 3. 4.

14. És dörgött az égből az Úr, és a felséges *Isten* adta az ő * szavát; † köesőt és elevenszeneket. * 1 Sám. 7, 10. † Jós. 10, 11.

15. És kibocsátá az ő nyilait, és * elszéleszté őket; a villámásokat megsokasította, és megháborította őket. * Bir. 5, 20.

16. Akkor a vizeknek örvényi meg láttatának, és kinyilatkozának a föld kerek séginek fundamentomi; a te megfeddésed miatt, Uram, és a te orrod szelének fuvása miatt!

17. Bocsátott *segítséget* az égből, és felvett engemet, és kivont engemet a * sok vizekből. * 1 Sám. 22, 17. Zsolt. 69, 15. Jób 22, 11.

18. Kiragadott engemet az én hatalmas * ellenségim közül; és az én gyűlölőim közül; mert erősebbek voltak nálamnál. * 1 Sám. 24, 25.

19. Előmet * vették nékem az én veszedelmeknek napján: de az Úr volt nékem pálczám. * 1 Sám. 23, 26—28. rész 19, 10—12.

20. Kivitt engemet tágas helyre, és kiragadott engemet; mert jómat kívánja nékem.

21. Megfizetett nékem az Úr az én igazságom * szerint; az én kezeimnek tisztasága szerint fizetett nékem. * Zsolt. 7, 9. 2 Sám. 22, 21—25.

22. Mert megőriztem * az Úrnak útait,

és hitetlenül nem szakadtam el az én Istenemtől. * 1 Kir. 9, 4. 11, 33.

23. Minden ő ítéleti * előttem vagynak: és az ő parancsolatit nem hánytam el tőlem. * 5 Móz. 17, 19. 20. 1 Kir. 3, 14. 9, 4.

24. És voltam tökéletes * ő előtte: és megtartóztattam † magamat az én bűneimtől. * 1 Kir. 9, 4. 15, 5. † 1 Sám. 25, 22. 23.

25. *Azokáért* megfizetett nékem az Úr az én igazságom * szerint: az én kezeimnek tisztaságok szerint az ő szemei előtt. * vers 23. 24.

26. Az irgalmashoz * te irgalmas vagy, és a tökéleteshez tökéletes vagy. * Máté 5, 7.

27. A tisztával tiszta vagy, és a viszáshoz * visszás vagy. * 3 Móz. 26, 23. 24.

28. Annakokáért te a nyomorodott népet megtartod; de a kevélyeknek szemeket * megalázod. * Ésa. 2, 11. Péld. 29, 23.

29. Mert te gyujtod meg az én * szövétnekemet: az én Uram Istenem megvilágosítja az én † setétségemet. * Zsolt. 132, 17. † Zsolt. 97, 11. 112, 4.

30. Mert én te általad megyek által az *ellenségnek* táborán: és az én Istenem által megyek a kőfalakon * által. * Zsolt. 60, 8. 12. 2 Sám. 22, 30.

31. Ennek az erős *Istennek* útá * tökéletes: az Úrnak beszéde igen † tiszta: paizsok ** ő minden benne bízóknak; * Zsolt. 19, 8. 2 Sám. 22, 31. † Zsolt. 12, 7. ** Péld. 18, 10.

32. Mert kicsoda Isten * a Jehován kívül, és kicsoda hatalmas a mi Istennünkön kívül. * 2 Sám. 22, 32.

33. Az erős *Isten* övedzett fel * engemet erővel, és ő egyenesítette meg az én útamat. * Zsolt. 144, 1. 2.

34. Ollyanokká tette lábaimat, mint a szarvasoknak *lábaik*: és az én * váraimba állatott bé engemet. * 2 Sám. 22, 34.

35. Ő tanítja az én kezeimet a harcra; annyira, hogy az én karjaim által megromlana * az aczél kézív. * 1 Sám. 17, 4—7. 14. 50.

36. És adtad nékem a te szabadításodnak paizsát, és a te jobbkarod tartott engemet, és a te jóvoltod magasztalt fel * engemet. * 2 Sám. 5, 10. 8, 13. 14.

37. Kiterjesztetted lépésimet én alattam; és az én bokáim nem tántorgottak.

38. *Midőn* * ellenségimet kergettem, megfogtam őket: és meg nem tértem, míg megemésztettem őket.

39. Megvertem őket, és fel nem kel-

hetnek: elhullottak az én lábaim alatt; * 2 Sám. 10, 19. 12, 29—31.

40. Mert felövedzettél engemet erővel a hadra: az ellenem támadókat alattam lenyomtad.

41. Az én ellenségimnek nyakokat kezembe adtad: és az én gyűlölőimet * elvesztettem. * 1 Sám. 20, 15. 2 Sám. 10, 19. 12, 29—31.

42. Kiáltottak, de nem volt ki őket megszabadította volna; az Úrhoz, * denem hallgatta meg őket. * 1 Sám. 28, 6. 15—18.

43. És apróra törtem őket mint a port a szél előtt; és mint az útczákon * lévő sárt letapodtam őket. * Zsolt. 83, 11.

44. Megszabadítottál engemet a népek * pártolásától; tettél engemet a Pogányoknak fejjé; a melly népet nem esmértem, az szolgál nékem. * 2 Sám. 18, 5. 7. 22, 44.

45. A kik csak meghallhattak is, engedtek nékem: és az idegenek * fiai hazudtak nékem: * 2 Sám. 8, 9. 10.

46. Az idegen * népek megepedtek, és reszkettek az ő hajlékokban. * 2 Sám. 8, 12. 13.

47. Él az Úr, és áldott az én * kősziklám; azért magasztaltassék fel az én szabadításomnak Istene! * 5 Móz. 32, 15.

48. Az erős *Isten*, ki én * érettem bosszút áll; és ki sok népet hozzám hódoltat. * 2 Sám. 22, 48.

49. A ki megment engemet az én ellenségimtől; sőt az ellenem támadók felett * felmagasztalsz engemet; az erős-zakos embertől megszabadítsz engemet. * vers 44. Zsolt. 27, 6.

50. Ennekokaért dicsérlek téged, Uram a Pogányok * között; és a te nevednek éneklek. * Zsolt. 60, 8. 10. 11. Róm. 15, 9.

51. *Mert* az ő Királyát sokszor csudálatosképen megszabadította; és az ő megkent *Királyával* Dáviddal irgalmas-ságot cselekedett, * és az ő maradékával mind örökké. * 2 Sám. 7, 13—16. 23, 2. 5.

19. ZSOLTÁR.

Isteni dicséret és könyörgés.

1. Dávid Zsoltára, az * Éneklőmesternek *adatott*. * 1 Krón. 25, 1.

2. Az egek * hirdetik az erős *Istennek* dicsőségét és az ő kezeinek munkáját hirdeti ama † kiterjesztett erősség. * Zsolt. 97, 6. † 1 Móz. 1, 6.

3. Az egymás után következő * napok bőséggel prédikálják az ígét *nékünk*; és

az egymás után való éjszakák tanítanak bölcseségre. * Róm. 1, 20.

4. Nincsen beszédek *nékik*, sem ígéjek: mégis meghallattatik az ő szavok.

5. Minden földre kibat * az ő zengések, és a föld kerekiségének hatáirra az ő beszédek. * Róm. 10, 18.

6. A napnak szerzett sátort az *egekben*, és az mintegy vőlegény kijövén az ő ágyasházából: siet mint egy erős *futó* férjű az ő útának elvégezésére.

7. Az ő kijövele az égnek *egyik* végétől fogva, és az ő forgása annak másik végéig *vasgyon*: és nincs semmi a mi elrejtethetnék az ő melege előtt.

8. Az Úrnak törvénye * tökéletes, meg-eleveníti a lelket: az Úrnak tanúbizonyságtétele igaz, † bölcseséget ad a kisdedeknek. * Zsolt. 18, 31. † Zsolt. 119, 130.

9. Az Úrnak parancsolati igazak, meg-vidámítják a szívet: Az Úr parancsolatja tiszta, megvilágosítja * a szemeket. * Zsolt. 119, 105.

10. Az Úr félelme tiszta, megmarad mind örökké: Az Úrnak ítéleti igazmondás, mindenestől fogva igazak!

11. Kívánatosabbak az aranynál, * még *pedig* a sok tiszta aranynál, és édesbek a méznél, még *pedig* a színméznél! * Zsolt. 119, 14. 72. 127.

12. Még a te szolgálád is megintetik azokból: és azoknak megtartóinak * sok jutalmak vagy. * 3 Móz. 18, 5.

13. *De* kicsoda tudhatja a vétkeket? Az én * titkos bűneimtől tisztíts meg engemet! * 3 Móz. 4, 22.

14. Tartóztasd meg a te szolgálodat a vakmerő * bűnöktől, ne uralkodjanak én rajtam: akkor tökéletes leszek, és tiszta leszek sok vétkektől. * Zsolt. 18, 24. 1 Sám. 25, 22. 33.

15. Az én számnak beszédi és az én szívemnek gondolati legyenek * a te kedved szerint valók te előtted, óh Uram, ki nékem erősségem és szabadítóm vagy! * Zsolt. 104, 34.

20. ZSOLTÁR.

Az Izráeliták könyörgése Dávidért.

1. Dávid * Zsoltára az Éneklőmesternek *adatott*. * 2 Sám. 23, 1.

2. Hallgasson meg tégedet az Úr, a *te* háborúságodnak napján; és tegyen győzedelmessé a Jákób Istenének * neve. * 5 Móz. 28, 53. Péld. 18, 10.

3. Küldjön néked segítséget az ő szent-

séges helyéről: és a Sionból oltalmazzon meg tégedet. * 2 Sám. 6, 12. 2 Móz. 25, 10—22.

4. Emlékezzék meg minden te áldozatidról; és a te egészen égőáldozatid tegye * kövérré. * 1 Krón. 21, 25.

5. Cselekedjen veled a te * kívánságod szerint, és minden te tanácsodat teljesítse meg; * Zsolt. 21, 3.

6. Hogy örülhessünk a te * szabadításodban, és a mi Istenünknek nevében zászlót emeljünk: Az Úr teljesítse meg minden te kérésidet! * Zsolt. 13, 6. 2 Sám. 8, 1—15.

7. Most esmérem, * hogy megtartja az Úr az ő felkent *Királyát*, meghallgatja őtet az ő szent egeiből, az ő jobbkeze hatalmasan megszabadítja. * 2 Sám. 5, 12.

8. Némellyek az ő szekereikben, némellyek az ő lovaikban *bíznak*, de mi a mi Urunknak Istenünknek * nevééről emlékezünk meg. * vers 1. 1 Sám. 17, 45. Zsolt. 33, 16. 44, 7. 8.

9. Ők meghanyatlottak és elestek: mi pedig felkeltünk és * felegyenesedtünk. * Zsolt. 18, 37—41.

10. Uram, tarts meg *minket*: Ama Király hallgasson meg minket a napon, melyben segítségül hívjuk.

21. ZSOLTÁR.

Háláadások az Izráelitáknak Dávidért.

1. Dávid * Zsoltára az Éneklőmesternek *engedtetett*. * 2 Sám. 23, 1.

2. Uram a te erősségedben örül a Király, és a * te szabadításodban felette igen örvendez. * Zsolt. 13, 6. 18, 2—51.

3. Az ő szívének kívánságát * megadtad néki, és az ő ajakinak kérését nem tagadtad meg ő tőle. * Zsolt. 20, 5.

4. Mert elővetted őtet a te javaidnak áldásával, és tettél az ő * fejébe tiszta arany koronát. * Zsolt. 132, 18.

5. Életet * kért te tőled, és adtál néki napoknak hosszúságit mind örökké és mind éltig. * Zsolt. 61, 7. 8. Ésa. 38, 1—5.

6. Nagy az ő dicsekedése a te megtartásodban; fényességet és * ékességet vetettél ő reá; * 2 Sám. 8, 13.

7. Mert vetetted ő reá *mindenféle* áldásidat mind örökké, megvidámítottad őtet a te színednek örömével.

8. Mert a Király bízik az Úrban: azért bízván a magasságosnak jó kedvében, meg nem * hanyatlik. * Zsolt. 18, 23—25.

9. Megtalálja a te kezéd minden te el-

lenségidet, és a te jobbkezed megtalálja azokat, kik * gyűlölnék tégedet. * Zsolt. 2, 9.

10. Olyanokká tészd őket, mint a tűznek kemenczejét, a te haragodnak idején; az Úr az ő haragjában elnyeli őket, és megemészti őket * a tűz. * Zsolt. 18, 9.

11. Az ő gyümölcsöket e földről elveszted, és az ő magvokat, * az embereknek fiai közzül; * Zsolt. 109, 13. Ésa. 14, 20.

12. Mert te ellened gonoszt * végeztek és csalárdságot gondoltak, *mellyet véghez* nem vihetnek. * Zsolt. 2, 1—4.

13. Mert te őket célul veted, és megvonszod a te ívedet ő ellenek.

14. Magasztaltassál fel, Uram, a te erősségedben; énekeljünk és dicsérjük a te * hatalmadat. * Zsolt. 18, 1. 2—51.

22. ZSOLTÁR.

Jövendőlés a Krisztusnak szenvedéséről, haláláról és feltámadásáról.

1. Dávid Zsoltára, az Éneklőmesternek *adatott*, az ajélet hasakhátra.

2. *Én erős Istenem*, én erős * *Istenem!* miért hagytál el engemet? és miért távoztál el az én megtartásomtól, és az én jajgatásimnak beszédeitől! * Máté 27, 46. Márk. 15, 34.

3. Én Istenem, kiáltok mind napestig, de nem * hallgatsz meg; éjjel is nincsen nékem veszteglésem. * Jób 19, 7.

4. Te pedig szent vagy, ki lakozol * az Izráelnek dicséreti között. * 1 Kir. 9, 3.

5. A mi atyáink benned bíztak: bíztak, és megszabadítottad őket.

6. Te hozzád kiáltottak, * és megszabadultak; benned bíztak és meg nem gyaláztattak. * Zsolt. 107, 6.

7. Én pedig féreg vagyok, és nem férjfiú: embereknek * szidalmok, és a népnek utálatossága. * Ésa. 53, 2. 3. Máté 27, 39. 40. 43.

8. Mindenek, kik engemet látnak, megcsúfolnak engemet; félre vonszak ajakokat, és hajtogatják * az ő fejeket. * Zsolt. 109, 24. 25.

9. *Ezt mondván*: Bízott * az Úrban, szabadítsa meg őtet! mentse meg őtet, mivelhogy néki jóakarója! * Zsolt. 42, 4.

10. Mert te vontál ki * engemet az én *anyám* méhéből: és bízattál engemet az én anyámnak emlőjétől fogva. * Zsolt. 71, 6.

11. Te oltalmad alá vettettem az én *anyámnak* méhétől fogva, az én anyámnak méhétől fogva te voltál * nékem erős *Istenem*. * Zsolt. 31, 15. Ésa. 49, 1.

12. Ne távozzál messze tőlem; mert a nyomorúság közel vagyok, és senkinincs, ki nékem segítséggel legyen.

13. Körülvettek engemet sok bikák, és a Básánnak * erős *bikái* megkörményeztek engemet.

* Jós. 17, 5. Ámos 4, 4.

14. Feltátották * ellenem az ő szájokat, mint a ragadozó és ordító oroszlán;

* Máté 27, 22.

15. Mint a víz, ugyan * kiöntettem, és minden én csontaim eloszlattattak; az én szívem mint a viasz elolvadt az én belső tagjaim között.

* Zsolt. 40, 13.

16. Megszáradott * mint a cserép az én erőm, az én nyelvem is az én nyemhez ragadt, és a halálnak porába vetettél engemet.

* Zsolt. 32, 4. 102, 4—6.

17. Mert körülvettek engemet az ebek, és a gonoszoknak * serege megkörményezett engemet; általlikasztották kezeimet és lábaimat;

* Ján. 19, 18. Jel. 1, 7.

18. Megszámlálhatnám minden csontaimat: ők pedig *csak* néznek * és tekintenek én reám.

* vers 8. 9.

19. Az én ruháimat magoknak * elosztották, és az én köntösömre sorsot vetettek;

* Ján. 19, 23. 24.

20. De te Uram, ne légy messze tőlem: én erősségem, az én segítségemre siess!

21. Mentsd meg az én lelkemet a fegyvertől, és az én egyetlenegyemet * az ebnek kezéből.

* vers 17. Zsolt. 40, 14.

22. Szabadíts meg engemet az oroszlánnak * szájából; és az unikornisoknak szarvaik ellen, hallgass meg engemet.

* Zsolt. 58, 7.

23. Hirdetem * a te nevedet az én atyámfiaiinak; a Gyülekezetnek közepette dicsérlek tégedet,

* Zsolt. 116, 12—14. Zsid. 2, 11. 12.

24. Ti kik féltitek az Urat, * dicsérjétek őtet, Jákóbnak minden nemzeti dicsősétek őtet: és féljétek őtet Izráelnek minden magzatai;

* Zsolt. 32, 1. 139, 19. 20.

25. Mert nem utálta és meg nem vetette a szegénynek * nyomorúságát és el nem rejtette az ő orcáját tőle, és midőn kiáltott ő hozzá, meghallgatta.

* Zsolt. 9, 13. 40, 18.

26. Te felőled leszen az én dicséretem a nagy Gyülekezetben: az én fogadási-mat * megteljesítem azok előtt, kik félik őtet.

* Zsolt. 56, 13. 14.

27. Esznek a nyomorultak, * és meg-

elégesznek; dicsérik az Urat, kik keresik őtet, és él a ti szívetek mind örökké.

* vers 25. Ésa. 65, 13.

28. Megemlékeznek és megtérnek az Úrhoz a földnek minden * határai: és imádkoznak te előtted a Pogányoknak minden nemzetségei;

* Zsolt. 72, 11. Malak. 1, 11.

29. Mert az Úré a * birodalom, és uralkodik a Pogányokon.

* Zsolt. 24, 1. 2.

30. Esznek és imádják őtet a földnek minden kövérei; térdet hajtnak ő előtte mindenek, kik a porban feküsznek és nyomorultul élnek.

31. Az ő magvok * néki szolgál és az Úré leszen mind örökké.

* Zsolt. 110, 2. 3.

32. Eljönnek * és hirdetik az ő igazságát az ő utánnok való népek, hogy ő *†* ezt cselekedte.

* Zsolt. 69, 37. 102, 29. † Zsolt. 52, 11.

23. ZSOLTÁR.

Dávidnak hálaadása.

1. Dávid Zsoltára.

Az Úr az én pásztorom * *azért* semmi-ben meg nem fogyatkozom.

* Zsolt. 80, 2. Ján. 10, 11. Jel. 7, 16. 17.

2. Gyönyörűséges és fűves helyeken legeltet engemet, és kies vizek mellé viszen engemet.

3. Az én lelkemet * megvidámítja, és visel engemet az igazságnak ösvényin, az ő nevéért.

* Jer. 31, 25.

4. Még ha szinte a halál * árnyékának völgyében járok is: nem félek a gonosztól: mert te velem vagy: a te vessződ és botod vigasztalnak engemet.

* Zsolt. 3, 6. 7. 49, 16. 86, 13.

5. Asztalt szerzesz előttem azok ellen, kik nékem ellenségim, meghizlalod olajjal * az én fejemet és megtöltöd az én poháromat bőségesen.

* Zsolt. 92, 11.

6. Sőt még bizonylyan a te jóvoltod és irgalmasságod követnek engemet élettemnek minden idejében; és lakozom az Úrnak * házában hosszú ideig.

* Zsolt. 27, 4.

24. ZSOLTÁR.

Az Úr hegyének lakosa: mennyei Király.

1. Dávid * Zsoltára.

* 2 Sám. 23, 1.

Az * Úré a föld, és annak teljessége; a földnek kereksege és annak minden lakosai;

* 2 Móz. 19, 5.

2. Mert ő a tengereken * fundálta azt, és a folyóvizeknek felette csinálta azt.

* 2 Pét. 3, 5.

3. Kicsoda megyen fel az Úrnak hegyé-

re? és kicsoda * áll meg az ő szentségének helyén? * Zsolt. 15, 1—5.

4. Az ártatlan kezű, és a tiszta szívű: ki fel nem emelte lelkét a hivatkozásra, sem csalárdsággal meg nem esküdt.

5. E veszen áldást * az Úrtól, és igazságot az ő üdvözítől Istenétől. * Ésa. 48, 18.

6. Ilyen az Istent keresőknek nemzetiségek: és a Jákób igaz nemzetsége, kik a te orczádat keresik.

7. Ti kapuk * emeljétek fel a ti fejetekeket, és emelkedjétek fel ti örökkévaló ajtók; hogy menjen bé a dicsőségnek Királya. * Zsolt. 118, 19.

8. Kicsoda ez a dicsőségnek Királya? Az erős és hatalmas Úr; az erős hadakozó Úr!

9. Ti kapuk emeljétek fel a ti fejetekeket, és emelkedjétek fel ti örökkévaló ajtók, hogy menjen bé a * dicsőségnek Királya. * vers 8.

10. Kicsoda ez a dicsőségnek Királya? A seregeknek Ura: ő a dicsőségnek Királya!

26. ZSOLTÁR.

Dávidnak buzgó könyörgése.

1. Dávid * Zsoltára. * 2 Sám. 23, 1.
Te hozzád, Uram, emelem fel az én lelkemet.

2. Én Istenem, te benned bízom, * meg ne gyaláztassam; ne † örüljenek az én ellenségim rajtam; * Zsolt. 22, 5. 6. † Zsolt. 13, 4. 5.

3. Mert mindenek, kik téged * várnak, meg nem szégyenülnek; szégyenüljenek meg, a kik gonoszúl cselekesznek ok nélkül. * Ésa. 28, 16. Róm. 10, 11.

4. A te útaidat * mutasd meg, Uram, nékem, a te ösvényidre taníts meg engemet. * Zsolt. 5, 9. 27, 11.

5. Viselj engemet a te igazságodban, és taníts engemet; mert te vagy nékem szabadító * Istenem; téged várlak egész napon! * Zsolt. 18, 3.

6. Emlékezzél meg, Uram, a te irgalmasságidról és jóvoltodról, melyek kezdettől * fogva vagynak. * Zsolt. 103, 17. 106, 1.

7. Az én ifjúságomnak bűneiről, és az én vétkeimről * meg ne emlékezzél; hanem inkább a te irgalmasságod szerint emlékezzél meg te én rólam, a te jóvoltodért Uram! * Jób 13, 26.

8. Jó és igaz az Úr; annakokáért tanítja azokat, kik az útról eltévelyednek.

9. Igazgatja a nyomorultakat az ítéletben, és tanítja * az alázatosokat az ő útaira. * Jób 36, 22.

10. Minden útai az Úrnak irgalmasság és igazság azoknak, kik az ő frigyét és parancsolatit * megőrzik. * 5 Móz. 28, 1—14.

11. A te nevedért, * Uram, légy kegyelmes az én bűneimnek; mert sokak! * Ésa. 43, 25.

12. Kicsoda az ember, ki féli az Urat? Azt tanítja * az útra, a melyet választson magának. * Zsolt. 32, 8.

13. Annak lelke a jóban hál, és annak magzatja örökségül * bírja a földet; * Zsolt. 36, 9.

14. Az Úrnak titka * azoknak *adatik* kik ötlet felik: és az ő frigyét megjelenti nekik. * Péld. 3, 32.

15. Az én szemeim mindenha az Úrra néznek; mert ő veszi ki a tőrből * az én lábaimat. * Zsolt. 18, 24.

16. Tekints reám és könyörülj rajtam; mert én egyes és szegény vagyok.

17. Az én szívemnek háborúságai igen megsokasultak: az én nyomorúságimból szabadíts meg engemet.

18. Lásd meg az én nyomorúságomat és gyötrelmemet; és bocsásd meg minden * bűneimet. * vers 7. Zsolt. 19, 13.

19. Tekintsd meg az én ellenségimet: mert igen megsokasodtak, * és méltatlan gyűlölséggel gyűlölnék engemet. * Zsolt. 69, 5.

20. Őrizd meg az én lelkemet, és szabadíts meg engemet, hogy meg ne szégyenüljek: mert én te benned bíztam.

21. A tökéletesség * és az igazság megőrzik engemet: mert én benned bíztam. * Zsolt. 18, 21—24.

22. Szabadítsd meg óh Isten az * Izráelt minden ő nyomorúságiból! * Zsolt. 130, 8.

26. ZSOLTÁR.

Dávidnak szabadulásért való könyörgése.

1. Dávid * Zsoltára. * 2 Sám. 23, 1.

Ítéld meg engemet, Uram; mert én az én tökéletességemben * jártam, és az Úrban bíztam, azért én nem tántorgok. * Zsolt. 23, 24. 25.

2. Próbálj meg engemet, Uram, * és kísértgess meg engemet; kérdezd meg az én veséimet és az én szívemet; * Zsolt. 139, 23.

3. Mert a te irgalmasságod az én sze-

meim előtt *vagyon* és szüntelen jártam a te * igazságodban;

* vers 4—8. Zsolt. 11, 5. 1 Kir. 14, 8.

4. Nem ültem * együtt a hívalkodó emberekkel, és a csalárd emberekkel nem nyájaskodtam. * Zsolt. 1, 1. Jób 31, 5.

5. Gyűlölöm * a gonoszoknak gyülekezeteket, és a hitetlenekkel együtt nem ülök. * Zsolt. 101, 7. 8.

6. Megmosom kezeimet az * ártatlanságban, és a te oltárodát † gyakorlom; * 5 Móz. 21, 6. 7. † Zsolt. 27, 4.

7. Hogy hallatós szóval dicsérjelek téged, és hirdessem minden te csudáidat.

8. Uram, szeretem * a te házában való lakásomat, és a te dicsőséged hajlékának † helyét. * Zsolt. 42, 2. 3. 27, 4. † 2 Sám. 6, 17.

9. Ne rekeszd együvé a bűnösökkel az én lelkemet, sem az én életemet * a vérszopó emberekkel: * Zsolt. 5, 6. 7. 11, 5.

10. Mert az ő kezekben bűn vagyon, és az ő jobbkezek rakva ajándékokkal.

11. Én pedig az én ártatlanságomban járok; * annakokáért szabadíts meg engemet és könyörülj rajtam. * vers 3—6.

12. Az én lábam áll * igazságban; és a Gyülekezetekben hálákat adok az Úrnak. * Zsolt. 1, 1. 2. 18, 22. 23.

27. ZSOLTÁR.

Könyörög Dávid a megszabadításért.

1. Dávid Zsoltára.

Az Úr az én * világosságom és szabaddítóm, s kitől † féljek? Az Úr az én életemnek erőssége, s kitől rettegjek? * Mik. 7, 8. † Zsolt. 118, 6.

2. Midőn jőnének a gonoszok ellenem, hogy az én testemet ennék: az én ellenségim és háborgatóim megütközének * és elhullának. * Zsolt. 18, 38. 39.

3. Ha szinte én körültem * tábort járnának is; nem fél az én szívem; és hogyha had támad ellenem: mégis ő benne bízom. * Zsolt. 3, 6. 7.

4. Egy dolgot kértem az Úrtól, most is azont kérem; hogy * lakhassam az Úrnak házában, életemnek minden idejében: hogy láthassam az Úrnak szépségét, és látogathassam az ő templomát. * Zsolt. 23, 6. 42, 2. 3.

5. Mert elrejt engemet * az ő sátorában a veszedelemnek napján; elrejt engemet az ő sátorának titkos helyén, és a kősziklára feleml engemet. * Zsolt. 31, 21.

6. És most is * feleml az én fejemet

ellenségim felett, kik körülöttem vagyok: és áldozom az ő sátorában örömek áldozatját; éneklek és dicséretet mondok az Úrnak. * Zsolt. 18, 36—38.

7. Hallgasd meg Uram, az én szómat, midőn te hozzád kiáltok: és könyörülj rajtam, és hallgass meg engemet.

8. Te helyetted mondja az én szívem: Keressétek az én orcámat: A te orcádat, Uram, keresem;

9. Ne rejtsd * el a te orcádat előlem, ne vesd el haragodban a te szolgádat: te voltál nékem segítségem, ne távozzál el tőlem és ne hagyj el engemet, én idvességemnek Istene: * Zsolt. 104, 29.

10. Ha az én atyám és az én anyám elhagynak is engemet: az Úr * magához veszen engemet. * Ésa. 49, 15. 16.

11. Taníts meg engemet, Uram, a * te útdra, és hordozz engemet az egyenes úton, az én ellenségimért. * Zsolt. 25, 4. 5. 9.

12. Ne cselekedjél velem az én ellenségimnek * kívánságok szerint: mert hamis † tanúk támadtak ellenem, kik hazugságot szólnak. * Zsolt. 31, 9. † 1 Sám. 24, 10. Zsolt. 109, 2.

13. Én pedig hiszem, hogy meglátom az Úrnak javait az élőknek földében.

14. Várjad * az Urat, és légy erős, és megerősíti a te szívedet, várjad azért az Urat! * Ésa. 25, 9. Zsolt. 31, 25.

28. ZSOLTÁR.

Oltalomért könyörög Dávid.

1. Dávid * Zsoltára. * 2 Sám. 23, 1.

Te hozzád kiáltok, Uram, én erősségem; ne vesztegelj az én kiáltásimra; mert netalán ha * vesztegléncsz, hasonlatos leszek a megholtakhoz. * Zsolt. 104, 7.

2. Hallgasd meg az én könyörgésimnek szavát, midőn kiáltok hozzád, és midőn felemelem kezeimet a te szentséges templomodhoz.

3. Neszámlálj engemet a hitetleneknek és gonoszság cselekedőinek * közikbe, kik békességet szólnak felebarátjokkal; gonosz † vagyon pedig az ő szíveken. * Zsolt. 26, 9. † 2 Sám. 20, 9. Jer. 9, 8.

4. Fizess meg nékik az ő cselekedetek szerint, * és az ő igyekezeteknek gonoszsága szerint, az ő kezeiknek munkája szerint fizess nékik, add meg nékik az ő jutalmokat: * Róm. 2, 6—9. 2 Thess. 1, 6. 7.

5. Mert nem veszik eszükbe az Úrnak cselekedeteit, és az ő kezeinek mun-

káit; ennekokaért * elrontja őket, és fel nem építi többé őket.

* Jób 34, 26. 27. Luk. 19, 42—44.

6. Áldott az Úr: mert meghallgatta * az én könyörgésimnek szavát. * Zsolt. 18, 4. 49.

7. Az Úr az én erősségem és az én paizsom, ő benne bízott az én szívem, és megsegítetttem: örült az én szívem, és az én énekemmel dicsérem őtet.

8. Az Úr ezeknek erősségek, és ő az ő Királyának * megtartó ereje. * Zsolt. 20, 7.

9. Tartsd meg a te népedet és áld meg a te örökségedet: bírad őket, és magasztald fel őket mind örökké.

29. ZSOLTÁR.

Intés az Istennek dicséretire.

1. Dávid Zsoltára.

Ti fejedelmeknek, fiai, * adjatok az Úrnak, adjatok az Úrnak dicsőséget és erősséget; * Zsolt. 96, 7. 8.

2. Adjatok az Úrnak, az ő nevének dicsőséget, imádjátok az Urat az ő szent hajlékának ékességében.

3. Az Úrnak szava vagyon * a vizeknek felette; a dicsőségnek erős Istene megdördüle; az Úr a sok vizeknek felette *vagyon*: * 2 Sám. 22, 14—16.

4. Az Úrnak szava * hatalmas: Az Úrnak szava dicsőséges; * Ésa. 30, 31.

5. Az Úr szava töri a czédrusfákat: és az Úr letöri a Libánusnak * czédrusait. * Ésa. 2, 12. 13.

6. És megtompoltatja azokat, mint a borjukat: a Libánus és Sirjon hegyeket, mint az unikornisoknak fiaiit.

7. Az Úr szava bocsát lángos * tüzet. * Ésa. 66, 15. 16. 2 Thess. 1, 8.

8. Az Úrnak szava reszketteti a pusztát; az Úr reszketteti Kádesnek pusztáját.

9. Az Úrnak szava megborjuztatja a nőtényszarvasokat, és megfosztja az erdőket, és az ő szent * templomában kiki néki dicséretet mond. * Zsolt. 134, 1. 2.

10. Az Úr az özönvízen * ült; és ül az Úr mint Király mind örökké! * 1 Móz. 6, 17. 8. 1—3.

11. Az Úr ad erősséget * az ő népének; az Úr megáldja az ő népet † békességben. * 5 Móz. 28, 7. 13. † 1 Kir. 4, 20. 21.

30. ZSOLTÁR.

A szomorúság öröme változik.

1. Dávidnak az ő háza * felszentelésekor énekeltetett Zsoltára. * 2 Sám. 5, 11.

2. Felmagasztallak téged Uram: mert felemeltél * engemet, és nem engedted, hogy az én ellenségim rajtam örülienek. * 2 Sám. 5, 10.

3. Én Uram Istenem, te hozzád kiáltottam; és meggyógyítottál engemet!

4. Uram, kihoztad a koporsóból * az én lelkemet; megelevenítettél engemet, holott egyebek a koporsóba szállottak. * Zsolt. 116, 3. 4. 18, 17—20.

5. Dicsérjétek az Urat ő * hívei, és dicsérjétek az ő szentségének emlékezetit; * Zsolt. 97, 12.

6. Mert egy szempillantásig * tart az ő haragja, de örökkévaló az ő jóakarata: estve siralom vagyon, de reggel öröm. * Ésa. 54, 7.

7. Én pedig az én jó állapotomban így gondolkodom vala: soha meg nem változik az én állapotom:

8. (Uram, a te jó kedvedből erősítetted vala meg az én * hegyemet): De mihelyt elrejtéd † a te orczádat, én megháborodám. * 2 Sám. 5, 10. 12. † Zsolt. 104, 29. 2 Sám. 15, 13. 16.

9. Te hozzád kiáltottam Uram, és néked könyörgöttem Uram, *mondván*:

10. Mi haszon *vagyon* az én véremben, hogyha a koporsóba szállok? Valyon dicsér é * tégedet a por? Valyon s hirdeti é a te igazságodat? * Zsolt. 6, 5. 6. 115, 17.

11. Hallgass meg Uram, és könyörülj rajtam, légy nékem segítőm.

12. Fordítottad az én siralmimat nékem öröme: levetted * az én gyászruhámat, és béövezdettél engemet örömmel. * 2 Sám. 15, 30. Zsolt. 18, 44—50.

13. Ennekokaért énekel néked az én dicsőségem, és nem vesztegel: én Uram Istenem, örökké dicsérlek tégedet.

31. ZSOLTÁR.

Könyörög a Próféta Istennek minden bűnei, lelki háborúságai és testi ellenségei ellen.

1. Dávid Zsoltára, *mellyet adott* * az Éneklőmesternek. * 1 Krón. 25, 1.

2. Te benned bíztam Uram; * soha meg ne gyaláztassam, a te igazságodban szabadíts meg engemet. * Zsolt. 22, 6. 71, 1.

3. Hajtsd hozzám a te füledet, hamar szabadíts meg engemet, légy nékem * erős kőszálam, és erős házam, hogy megtarts engemet; * Zsolt. 71, 3. Péld. 18, 10.

4. Mert te vagy az én kősziklám és

erősségem; annakokáért a te * nevedért vezérelj engemet, és viselj engemet.

5. Szabadíts ki engemet a törből, melyet elrejtettek nékem: mert te vagy az én erősségem. * Zsolt. 25, 11.

6. A te kezedbe * ajánlom az én lelkemet: mert megváltottál engemet Uram, igazságnak erős Istene. * Luk. 23, 46.

7. Gyűlöltem * a hijábavaló hazugságoknak követőit! én pedig az Úrban bízom. * Zsolt. 101, 4–9.

8. Vigadok és örvendezek a te jóvoltodban; mert megtekintetted az én nyomorúságomat, * és láttad az én lelkemet a háborúságokban. * vers 6.

9. És nem rekesztettél engemet az ellenségnek kezébe, *hanem* állattad * széles helyen az én lábaimat. * Zsolt. 18, 37. 40.

10. Könörölj rajtam Uram: mert nyomorúságom vagyon, meghervadt bánat miatt az én * orcám, az én lelkem, és az én hasam: * Jób 17, 6. Zsolt. 6, 8.

11. Mert elfogyatkozott * életem a bánat miatt, és az én esztendeim a fohászkodás miatt: az én erőm elszakadt az én hamisságomért: és az én csontaim megsejnyvedtek. * Zsolt. 88, 4. 5.

12. Minden én ellenségimnek * voltam szidalmok, jelesben pedig szomszédimnak; utálatos voltam † barátimnak, és a kik engemet kívül láttak elfutottak tőlem. * Zsolt. 22, 8. 9. † Jób 19, 13. 2 Sám. 16, 5–8.

13. Elfelejtkeztek rólam mint a halotról, *ki* az *élőknek* szívekből *kiment*, olyanná lettem, mint az elroshadt edény;

14. Mert sokaknak * szidalmazásokat hallottam és minden felől félelmem *vagyon*; mivelhogy egyetemben tanácskoznak ellenem, és tanácsot tartanak hogy megfogják † az én lelkemet. * vers 12. Jer. 20, 16. † 1 Sám. 23, 19. 20.

15. Én pedig, Uram, te benned bíztam; elhittem, hogy Istenem * vagy te. * Zsolt. 22, 11.

16. Te kezeden * vagynak az én életemnek napjai; szabadíts meg engemet ellenségimnek kezeiből, és az én háborúgatóimtól. * Jób 14, 5.

17. Világosítsd meg a te * orcádat a te szolgálodon, tarts meg engemet a te jóvoltodból. * Zsolt. 4, 7.

18. Uram, *kérlek*, meg ne gyaláztassam: mert segítségül hívtalak téged: gyaláztassanak meg * a hitetlenek, és enyhíttessenek meg a koporsóban. * Zsolt. 6, 11.

19. Megnémuljanak a hazugságnak ajakai: kik szólnak az igaz ellen * keményeket, kevélységgel és utálatossággal. * Péld. 14, 3. Zsolt. 52, 3. 4.

20. Melly igen bőséges a te jóvoltod, melyet elrejtettél a téged * félőknek: és melyet megadtál azoknak, a kik te benned bíznak, az embereknek fiaik előtt! * Ésa. 64, 4. 1 Kor. 2, 9.

21. Elrejtetted azokat a te orczádnak rejtékében mindennek kevélységek előtt; elrejtetted őket a te * sátorodban a háborgó nyelvek † előtt. * Zsolt. 27, 5. † Zsolt. 52, 3–5.

22. Áldott az Úr, ki csudálatossá tette az ő irgalmasságát én hozzám, *mintegy* erős városban.

23. Én pedig gondolom vala az én hirtelenségemben: elvettettem * a te szemeid elől! de mégis meghallgattad az én könyörgésimnek szavát, midőn kiáltottam te hozzád. * Ésa. 38, 11. 12.

24. Szeressétek az Urat minden *ti* * ő jótéteményesi; az ő híveit megőrzi az Úr, és bőven megfizet † a kevélyen cselekedőknek. * Zsolt. 34, 10. † Róm. 2, 6–9.

25. Erősek legyetek, és erős * legyen a ti szívetek, mindnyájan, kik az Úrban bíztok. * Zsolt. 27, 14.

32. ZSOLTÁR.

Tanuság az idvességes boldogságról.

1. Dávid tanítása.

Boldog az, a kinek hamisága * megbocsáttatott, és a kinek bűne elfedeztetett: * Róm. 2, 6. 7.

2. Boldog ember, a kinek az Úr nem tulajdonítja hamiságát, és kinek lelkében nincsen * csalárdság. * Jel. 14, 1. 5.

3. Én mikor veszteglenék: megavultak * az én csontaim, az én napestig való jajgatásom miatt; * Zsolt. 31, 11.

4. Mert éjjel és nappal nehezedik vala én rajtam a te kezéd; változik vala az én nedveségem nyári szárazságokra.

5. Annakokáért az én bűnömet tenéked megjelentettem, * és az én hamisságomat el nem † fedeztem, (s mondék): Megvallom *én ellenem* az én álnokságomat az Úrnak, és te megbocsátottad az én bűneimnek hamiságát, Sélah. * Zsolt. 51, 6. † Jób 31, 33. Péld. 28, 13. 1 Ján. 1, 9.

6. Azért könyörög néked minden szent a megtalálásnak * idején; (Bizonyára

a sok vizek áradási hozzá nem jutnak.) * Ésa. 49, 8.

7. Te vagy az én oltalmam * a háborúságban; őrizz meg engemet, szabadulásnak + énekével végy körül engem! * Zsolt. 9, 10. + Zsolt. 18, 1.

8. Bölcsesé teszlek * tégedet, és megtanítalak tégedet az útra, mellyen járj, *tanácsot* adok néked szemeimmel. * Zsolt. 25, 12.

9. Ne legyetek olyanok, mint a * ló és mint az öszvér, mellyeknek nincsen értelmek, mellyeknek állókatha meg nem szorítod zabollával és fékkel, néked nem engednek. * Zsolt. 49, 21. Ésa. 1, 3. Préd. 3, 19.

10. Sok bánati vagynak * a hitetlenek: de a ki bízik + az Úrban, megkönyékezi azt az ő irgalmassága. * Péld. 13, 21. Ésa. 40, 31.

11. Vígadjatok az Úrban és örüljete ti * igazak: és énekeljete mindnyájan ti tiszta szívűek. * Zsolt. 33, 1—5. Luk. 1, 46—59.

33. ZSOLTÁR.

Intés az Istennek dicséretire.

Örüljete ti igazak az * Úrban, az igazakhoz illik a dicséret. * Kol. 3, 16. Jak. 5, 13. Filip. 4, 4.

2. Dicsérjétek az Urat hegedűben, lantban és tízhúrú kintornában énekeljete néki.

3. Mondjatek néki új * éneket jól énekeljete nagy örömmel: * Zsolt. 40, 4.

4. Mert igaz * az Úrnak beszéde, és minden cselekedete állhatatos. * Zsolt. 146, 6.

5. Szereti az igazságot és az ítéletet: az Úrnak jóvoltával rakva a föld!

6. Az Úrnak beszéde * által lettek az egek, és az ő szájának + lelkével minden ő seregei. * 1 Móz. 1, 6. 7. Ján. 1, 1—3. + Jób 26, 13.

7. Öszvegyűjti a * tengernek vizeit mint egy tömlőben, helyhezheti a mélységeket az ő titkos helyeire. * Jób 26, 10.

8. Félje * az Urat minden föld: féljenek ő tőle a földnek minden lakosai; * Jób 37, 22. 23.

9. Mert ő mondotta * és lett: ő parancsolta; és előállott. * 1 Móz. 1, 3—6.

10. Az Úr elfordítja a pogányoknak tanácsokat, * és elrontja a népeknek gondolatjokat: * Neh. 4, 15. Zsolt. 2, 1—4. Ésa. 19, 3.

11. Az Úrnak pedig tanácsa * mind örökké megmarad, az ő szívének gondolati nemzetségről nemzetségre. * Péld. 19, 21.

12. Boldog nép az, * kinek Istene a Jehova: és a nép, mellyet választott örökségül magának. * 5 Móz. 4, 7. 8. 2 Sám. 7, 23. 24.

13. Az égből * letekint az Úr és látja az embereknek minden fijaikat. * Jób 28, 24.

14. Az ő lakházának székiből néz a földnek minden lakosaira.

15. Ki teremtette egyetembe az ő szíveket, és ki érti minden ő cselekedeteiket.

16. Nem szabadúl meg * a Király az ő népének sokasága által, sem az erős nem szabadúl meg az ő nagy ereje által. * Zsolt. 44, 7.

17. Megcsal a ló a * megszabadításban, és az ő sok ereje által meg nem ment. * Péld. 21, 31. 1 Kir. 20, 27—30.

18. Ímé az Úrnak szemei * vagynak az ötlet félőkön, és az ő irgalmasságába bízókon; * Zsolt. 34, 16. 147, 11.

19. Hogy megszabadítsa a haláltól az ő lelkeket, és eltartsa * őket az éhségben. * Zsolt. 37, 19. 34, 6. 7. 11. Jób 5, 20.

20. A mi lelkünk várja az Urat, *mert* ő a mi segítségünk és * paizsunk. * 1 Móz. 15, 1.

21. Mert ő benne vígad a mi szívünk, ezért, mert az ő szent nevében bizunk.

22. Legyen, Uram, a te irgalmasságod mi rajtunk, a miképen bízunk te benned.

34. ZSOLTÁR.

Háláadása Dávidnak a Filiszteusok Királyától való meg szabadíttatásáért.

1. Dávid Éneke, mikor * elváltoztatta az ő beszédét Abimélek előtt, *ki maga elől* kiüzé és elméne. * 1 Sám. 21, 12—14.

2. Áldom az Urat minden időben, mindenkor * az ő dicsérete az én számban vagyon. * Zsolt. 104, 33.

3. Az Úrban dicsekedik az én lelkem; *ezt* meghallván a nyomorultak, * örülni fognak. * Zsolt. 107, 41. 42.

4. Magasztaljátok az Urat velem együtt, és magasztaljuk az ő nevét egyetemben.

5. Megkerestem az Urat, és * meghallgatott engemet: és minden rettegésimből megszabadított engemet. * Ésa. 65, 24.

6. A kik ő reá néznek és ő hozzá futnak, azoknak orcájok meg nem * pirolnak. * Zsolt. 33, 20. Jób 36, 7.

7. Ímé ez a szegény kiáltott: és az Úr meghallgatta *ötet*, és minden ő háborúságiból megszabadította ötet.

8. Táborat jár * az Úr Angyala az ötlet félők körül és megszabadítja őket. * Zsid. 1, 14. Zsolt. 91, 11. Máté 18, 10.

9. Kóstoljátok meg, * és lássátok meg

melly igen jó legyen az Úr! † boldog ember az, a ki ő benne bízik!

* 1 Pét. 2, 3. † Jer. 17, 7. 8.

10. Féljétek az Urat, kik ő * szentei vagytok; mert semmi fogyatkozások nincsen az őtet † félőknek.

* Zsolt. 31, 24. † 5 Móz. 28. 1–13. Jer. 17, 7. 8.

11. Az oroszlánoknak kölykei megéheznek, és szűkölködnek; de a kik az Urat keresik, semmi jó * nélkül nem szűkölködnek.

* Jób 4, 22–26. Péld. 13, 25.

12. Jöjjetek ide fiaim és hallgassatok engemet: az Úrnak * félelmére megtanítlak titeket.

* vers 14. 15. Jób 28, 28. Préd. 12, 15.

13. Kicsoda az ember, ki az * életet kívánja? és kívánja látni az ő jó napjait?

* 1 Pét. 3, 10.

14. Tartóztasd meg nyelvedet * a gonosztól, és a te ajakidat, hogy ne szóljanak csalárdságot: * Zsolt. 15, 1. 3. Jak. 1, 26.

15. Hajolj el * a gonosztól, és cselekedjél jót: keressed a † békességet, és kövesd azt:

* Ámos 5, 15. Róm. 12, 9. † Zsid. 12, 14.

16. Az Úrnak szemei az * igazakon, és az ő fülei azoknak kiáltásokon:

* Jób 36, 7. 1 Pét. 3, 12.

17. Az Úrnak tekinteti azok ellen *vagyon*, kik gonoszt cselekesznek; hogy kigyomlálja * e földről azoknak emlékezeteket.

* Zsolt. 5, 6. 7. Jób 36, 14.

18. Az *igazak* kiáltnak, és az Úr * meghallgatja, és minden nyomorúságokból megszabadítja őket.

* Zsolt. 9, 11. 32, 10.

19. Közel vagyon az Úr a * töredelmes szívekhez, és a töredelmes lelkeket megtartja.

* Zsolt. 145, 18. 51, 19.

20. Sok nyomorúsági * *vagynak* az igaznak: de mind azokból megszabadítja őtet az Úr.

* Csel. 14, 22. 2 Tim. 3, 12.

21. Megőrizi minden ő csontjait: egy azok közül meg nem rontatik.

22. A hitelent pedig megöli * a gonoszság, és a kik gyűlölik az igazat, elvesztetnek.

* Péld. 5, 22.

23. Megszabadítja az Úr az ő szolgáinak lelkeket: és el nem vesznek, a kik ő benne * bíznak.

* Jer. 17, 7. 8.

35. ZSOLTÁR.

Dávid könyörgése a megszabadításért.

1. Dávid * *Zsoltára*. * 2 Sám. 23, 1.

Perelj, Uram, az én velem perlőkkel, és harczolj a velem harczolókkal.

2. Ragadj fegyvert és paizst, és kelj fel az én segítségemre.

3. És vedd fel dárdádat, és rekeszd meg az én háborgatóim eleinek útát; mondjad az én lelkemnek: Én vagyok a te megtartód!

4. Gyaláztassanak meg * és szegényüljenek meg, kik keresik az én lelkemet: veretessenek hátra és piruljanak meg, a kik ellenem gonoszt gondolnak.

* Jer. 17, 18. Zsolt. 40, 15. Zsolt. 70, 3.

5. Legyenek olyanok, mint a polyva a * szél előtt, és az Úrnak Angyala háborgassa őket.

* Jób 21, 18. Zsolt. 1, 4.

6. Legyen az ő útjok homályos és sik; és az Úrnak Angyala kergesse őket:

7. Mert ok nélkül megvetették nékem az ő hálójoknak vermét; és ok nélkül *vermet* * ástak az én lelkemnek.

* Jer. 18, 20.

8. Szálljon reá a romlás, melyet nem tud, és az ő hálója, melyet elrejtett fogja meg őtet: és *hirtelen* essék veszedelmbe.

9. Az én lelkem pedig vígád az Úrban; örvendez * az ő szabadításában.

* Zsolt. 18, 1. 2.

10. Minden éntetemim mondják: Uram, kicsoda hasonló te kozzád? ki megszabadítod a nyomorultat a nálánál * erősebbtől, a szegényt és a szűkölködőt az ő prédálójától.

* Zsolt. 18, 8.

11. Felkelnek vala a hatalmas tanúk, és a mellyeket * nem tudtam, azokat kérdezték én tőlem?

* Zsolt. 55, 4.

12. Fizettek nékem gonoszt * a jóért, hogy engemet megfosszanak az én lelkemtől. * vers 13. 14. Zsolt. 38, 21. Zsolt. 41, 10.

13. Én pedig, mikor ők betegek voltak, gyászba öltöttem; szenvedtettem lelkemet böjttel, és érettek úgy könyörgöttem, mint magamért.

14. Mintha nékem barátom és atyámfia volt volna, érette úgy jártam; mintha anyámat siratnám, úgy jártam gyászban nagy alázatosan:

15. Ők pedig az én nyomorúságimban örültek, * és egybegyültek; egybegyültek ellenem a sántikálók, és hírem nélkül rágalmaztak engemet, és nem vesztettek.

* Jób 30, 12–14.

16. *Ösvegyültek* a hízelkedőkkel és a neveltséget űző csúfolókkal, agyarkodván az ő fogaikkal ellenem.

17. *Te pedig* Uram, míglén nézed eze-

ket? szabadítsd meg az én * lelkemet az ő veszedelmekből, az oroszlánok közül az én egyetlenegyemet. * Zsolt. 22, 21.

18. Hálákat adok néked * a nagy Gyülekezetben, a sok nép között dicsérlek tégedet. * Zsolt. 40, 10.

19. Ne örüljenek * én rajtam, a kik méltatlanul lettek nékem ellenségim; se szemmel ne † hunyorítsanak, kik ok nélkül engemet gyűlölnék; * vers 15. † Zsolt. 41, 8. 9. Péld. 6, 13.

20. Mert nem szólnak békességet: hanem azok ellen, kik békességesek a földön, álnok beszédekot gondolnak,

21. És feltátották szájokat ellenem, és mondták: Ha! Ha! látá * a mi szemünk! * Zsolt. 41, 8. 9.

22. Láttad * te Uram, azért † ne hallgass: Uram, ne légy távol én tőlem? * vers 25. † Zsolt. 83, 1. 3.

23. Kelj fel és * serkenj fel az én ítéletemre én Istenem, és én Uram, az én ügyemnek ítéletire. * Zsolt. 44, 24.

24. Ítélj meg engemet a te igazságod szerint, * óh én Uram Istenem! hogy ne örüljenek ezek én rajtam. * Zsolt. 26, 1. 9.

25. Ne mondják az ő szívekben: Örülj mi * lelkünk: se ne mondják: Nyeljük bé ötet. * vers 22. Zsolt. 41, 6. 9.

26. Gyaláztassanak meg és egyetemben piruljanak meg, kik örülnek az én nyavalyámon, öltöztessenek fel gyaláztossággal és szidalommal, kik felfuvalkodnak ellenem.

27. Vigadjanak és örüljenek, kik akarják az én igazságomat; és mondják ezt mindenkor: Magasztaltassék az Úr, ki akar békességet az ő szolgájának.

28. És az én nyelvem szólja a te igazságodat, mindennap a te dicséretedet!

36. ZSOLTÁR.

Dávidnak panasza, isteni dicsérete, könyörgése és vigasztalása.

1. Dávidnak, az Úr szolgájának *Zsoltára, melyet adott az Éneklőmesternek.*

2. A hitetlennek hitetlensége felől az én szívemben ilyen módon gondolkodom, hogy nincsen Istennek félelme az ő szemei előtt:

3. Mert hízelkedik magának az ő szemei előtt, míglen találtassék az ő hamissága gyűlölségre méltónak.

4. Az ő szájának beszédi hamisság és

álnokság; nem akarja érteni, hogy jól cselekednék.

5. Gonoszságot gondol az ő * ágyában; nem jó uton áll; a gonoszt meg nem veti. * Mik 2. 1.

6. Uram az égig vagyon a te * irgalmasságod, és a te igazmondásod a felhőkig. * Zsolt. 119, 64.

7. A te igazságod, mint az Istennek hegyei: a te ítéletid * mint a bő mélységes vizek: az embert, és a barmot te tartod meg, Uram! * Róm. 11, 33.

8. Óh Isten, mellyen igen becsületes a te irgalmasságod! annakokáért az emberek fiaik bíznak a te * szárnyaidnak árnyékában. * Zsolt. 57, 2.

9. Megelégitettetnek a te háznak könyörögésével, és a te gyönyörűségidnek folyóvizével megitatod őket;

10. Mert nálad vagyon az életnek * kútfeje, és a te világosságod † által látunk világosságot. * Csel. 17, 28. † Ján. 1, 4. 9. 10.

11. Terjeszd ki a te irgalmasságodat a te * esmérőidre, és a te igazságodat az igaz szívű emberekre. * Zsolt. 9, 11. 91, 14.

12. Ne támadjon én reám a kevélynek lába, és a hitetleneknek kezek ne háborítson meg engemet.

13. Ott huljanak el a * gonoszt cselekedők, taszítottassanak el, és fel ne állhassanak. * Zsolt. 35, 4—8.

37. ZSOLTÁR.

Vigasztalása Dávidnak az istentelenek szerencsés állapotok ellen.

1. Dávid Zsoltára.

Ne bosszankodjál * a hitetlenekre, se ne irigykedjél a gonoszúl cselekedőkre: * Zsolt. 73, 2. 12. Péld. 24, 1.

2. Mert mint a fű hirtelen * kivágattnak, és mint a zöldellő fű elszáradnak. * Jób 22, 16. 20, 5.

3. Bízzál az Úrban és cselekedjél jót: lakozzál e földön, és élj hit által.

4. Gyönyörködjél az Úrban; és megadja néked a te szívednek kérésit.

5. Hagyjad az Úrra a te útadat, * és bízzál ő benne; és ő megcselekeszi. * Zsolt. 55, 23. 1. Pét. 5, 7.

6. És kihozza a te igazságodat, * mint a világosságot; és a te ítéletedet, miképen a délt. * Ésa. 58, 7. 8.

7. Vesztegségben légy az Úrban és várjad őtet: és ne bosszankodjál azok ellen,

kiknek jó szerencsés életek vagyon; és kik gonosz tanácsot követnek.

8. Szűnjél meg a * haragtól, és hagyd el búsulásodat, ne bosszankodjál, hogy te is gonoszt ne cselekedjél.

* Máté 5, 22–25.

9. Mert a gonoszok * kivágattatnak, de a kik az Urat várják, örökségül † bírják e földet.

* Jób 20, 5–29. † Zsolt. 25, 12. 13.

10. És kevés idő múlva a hitetlen elvesz; nézed a helyét, és ő nem leszen:

11. A szelídek pedig lesznek * örökösai a földnek, és gyönyörködtetik magokat a békességnek sokságában.

* 5 Móz. 28, 1–13. Máté 5, 5.

12. Tanácsot tart a hitetlen az igaz ellen, és fogait csikorgatja ő ellene:

13. Az Úr pedig neveti * őtet; mert látja, hogy eljő az ő napja.

* Zsolt. 2, 4.

14. Fegyvert vontak a hitetlenek, és megvonták az ő íveket; hogy leverjék a nyomorultat és a szegényt: és megöljék az igazán élőket:

15. De az ő fegyverek menjen bé az ő szívekbe, és az ő iverik törettessenek el.

16. Jobb az igaznak a * kicsiny, hogy nem mint a hitetlen Fejedelmeknek az ő gazdagságok:

* Péld. 15, 16. 17.

17. Mert a hitetleneknek karjaik eltörettetnek: de eltartja * az Úr az igazakat.

* Zsolt. 34, 11. Péld. 13, 25.

18. Esméri az Úr a * tökéleteseknek napjaikat: és az ő örökségek megmarad mind örökké;

* Zsolt. 1, 6.

19. Meg nem gyaláztatnak a veszedelmes időben, sőt az éhségnek * idejében megelégtetnek:

* Zsolt. 33, 19.

20. De a hitetlenek * elvesznek, és az Úrnak ellenségi, mint a bárányokban való kövérség, megemésztetnek, és a mint a füst, semmivé lesznek.

* Jób 18, 5–21.

21. Kölcsön kér a hitetlen, és meg nem fizet: az igaz pedig irgalmas * és osztogat;

* 5 Móz. 28, 12. Jób 31, 16–21.

22. Mert a kik megáldattatnak ő tőle, e földet bírják: és a kik megátkoztatnak ő tőle, kigyomláztatnak.

23. Az igaz ember lépései az * Úrtól erősítetnek meg, és az ő útát szereti.

* Zsolt. 18, 25. 37.

24. Ha elesendik, * meg nem rontatik; mert az Úr tartja őtet az ő kezével.

* 2 Kor. 4, 8. 9. Péld. 24, 16.

25. Gyermeke voltam, még is vénhedtem: de soha nem láttam, hogy az igaz

elhagyatott * volna és az ő kenyér kereső magva.

* Péld. 10, 3. 13. 23.

26. Minden naponként * irgalmaskodik és kölcsön ad, és az ő magzatja áldásban vagyon.

* Jób 31, 16–18. Zsolt. 112, 9.

27. Távozzál el a gonosztól: és cselekedjél jót: * és maradandó lésszes mind örökké;

* Péld. 11, 6. Ésa. 1, 16. 17.

28. Mert az Úr szereti az ítéletet, és el nem hagyja az ő szenteit, hanem örökké megőriztetnek: a hitetleneknek pedig maradékok * kivágattatik.

* Jób 21, 19.

29. Az igazak örökségül bírják * e földet, és lakoznak örökké azon.

* vers 11.

30. Az igaznak szája bölcseséget beszél, és az ő nyelve ítéletet szól.

31. Az ő istenének törvénye az ő szívében * vagyon, *annakokáért* az ő lépési meg nem tántorodnak.

* Zsolt. 1, 2.

32. A hitetlen szemléli * az igazat, és keresi őtet halálra.

* Zsolt. 10, 8–10.

33. Az Úr pedig nem hagyja őtet a hitetlennek kezében; sem nem kárhoztatja őtet, mikor megítéltetik.

34. Várjad az Urat, és őrizd meg az ő útát; és felmagasztal tégedet, hogy örökségül bírjad e földet, és * meglátod, mikor a hitetlenek kigyomláztatnak.

* Jób 22, 16.

35. Láttam elhatalmazott hitellent, és hogy a felfuvalkodott mint a kiterjedett zöldellő fa:

36. De elmulék * és ímé nem vala: keresém őtet és meg nem találám.

* Jób 20, 5–8. Zsolt. 49, 13.

37. Nézd meg a tökéletest, és vedd eszedbe az igazat: * mert e *féle* embernek végezetre békessége leszen.

* Zsolt. 18, 5. 20, 44.

38. A hitetlenek pedig egyetemben elvesznek, és a gonoszoknak * maradékok kigyomláztatik.

* Jób 18, 19. 20.

39. Az igazaknak pedig megmaradások az Úrtól vagyon, *ki* nekik * erősségek a háborúságnak idején.

* Zsolt. 9, 10.

40. Megsegíti őket az Úr, megszabadítja őket; megszabadítja őket a hitlenektől * és megtartja őket: mert ő benne bíznak.

* Jób 20, 10. Zsolt. 18, 45.

38. ZSOLTÁR.

Dávid panasza és könyörgése.

1. Dávid Zsoltára a megemlékezésre.

2. Úram, ne feddj meg engemet * a te

búsulásodban, se ne ostorozz engemet a te haragodban; * Zsolt. 6, 2.

3. Mert a te nyilaid belém * akadtak, és a te kezed szállott én reám; * Jób 6, 4.

4. Nincsen épség az én testemben a te haragod miatt: és nincsen békesség az én csontaimban, az én bűneim miatt.

5. Mert az én hamisságim elborították az én fejemet; és mintegy nehéz tereh, reám nehezültek erőm * felett.

* 2 Sám. 12, 10–12. 16, 5–8. 11.

6. Megrothadtak, és megsenyvedtek az én sebeim, az én bolondságom miatt.

7. Lehorgadtam, és igen lenyomattattam; és mindennap szomorúan * járok; * Zsolt. 42, 10.

8. Mert az én tomporáim megrakodtak nagy fájdalokkal, és nincs semmi épség az én testemben.

9. Elszakaszkodtam és igen megrontattam; jajgattam az én szívemnek keserűsége miatt.

10. Uram, te előtted vagyok minden én kívánságom, * és az én nyögésem te előtted el nem rejtett. * Zsolt. 149, 4.

11. Az én szívem csak kereng, elhagyott engemet az én * erőm és az én szememnek világa, még azok sincsenek én velem. * Zsolt. 6, 8. 22, 16. Jób 17, 6.

12. Az én barátim * és társaim az én csapásomban † félre állottak, és az én rokonim távol állottak.

* Zsolt. 31, 12. † Jób 19, 13.

13. És tört vetettek, kik az én lelkemet keresik és kik ártani akarnak nékem, gonoszokat szólnak, és mind napestig csalárdságot gondolnak.

14. Én pedig mint a siket nem hallok vala és olyan valék mint a néma, ki az ő száját fel nem tátja.

15. És levék olyan mint a siket ember kinek az ő szájában nincsen fedés.

16. Mert én téged vártalak Uram! te hallgass meg * Uram én Istenem!

* Zsolt. 40, 2–4.

17. Mert azt gondolom vala, netalán örülni fognak én rajtam: * az én lábam iszamodása korán ellenem támadnak.

* Zsolt. 35, 15.

18. Én bizonyára csak a nyomorúságokra készítettem és az én sérelmem mindenkor előttem vagyon.

19. És bizonynal az én hamisságomat hirdetem, és szorgalmatos vagyok az én bűnöm * felől. * vers 5.

20. Az én ellenségim pedig élvén meg-erősödnek, és megsokasodnak, kik engemet méltatlanul gyűlölnék.

21. És azok ellenkeznek velem, kik a jóért * gonoszt fizetnek, azért hogy a jót követem. * Zsolt. 35, 12.

22. Ne hagyj el engemet, Uram, én Istenem ne távozzál messze tőlem!

23. Siess az én segítségemre, óh Uram én szabadítóm.

39. ZSOLTÁR.

Dávid vallástétele az ő türehetlenségéről.

1. Dávid Zsoltára az Éneklőmesternek, tudniillik * Jedutunnak adatott.

* 1 Krón. 16, 41.

2. Elvégezém magamban, hogy megőrizzem az én útaimat, hogy ne vétkezsem az én * nyelvemmel; megzabolázom az én számát, míg a hitetlen én előtttem vagyon. * Jak. 3, 2.

3. Megnémulék vesztegléssel és a jót is elhallgatom vala; mikor az én nyavalyám nevednék.

4. Meghevüle az én szívem én bennem és az én gondolatomban felgerjede a tűz; és végre így szólék az én nyelvemmel.

5. Jelentsd meg, Uram nékem az én végemet; az én napjaimnak * mértéke mennyi legyen; hogy megtudjam, hogy csak ideig való vagyok. * Zsolt. 90, 12.

6. Ímé egy tenyérynívé tetted az én napjaimat; és az én időm mint a semmi te előtted: Bizonyára merő * hijábavalóság minden ember, míglen él is!

* Zsolt. 144, 4.

7. Bizonyára mint az árnyék, * úgy jár az ember; bizonyára csak hijába † szorgalmatoskodik; rakásra gyűjt, de nem tudja kicsoda éli meg azokat.

* 1 Kor. 7, 31. Zsolt. 49, 11. † Luk. 12, 20.

8. Azért én most mit várok Uram? minden bizodalmam te benned vagyon!

9. Minden én vétkeimből szabadíts meg engemet, és a bolondnak * szidalmazására ne vess meg engemet. * Jób 12, 4. 5.

10. Megnémulék * és meg nem nyitám számát: mert te cselekedted azt.

* Jób 39, 37.

11. Vedd el én rólam a te ostorodat: mert a te kezednek fenyítéke miatt * én elfogytam. * Zsolt. 38, 4. 5. 11.

12. Midőn megfedded az embert a hamisságért: megemészteted az ő szépsé-

gét, mint a molyt: Bizonyára hijábalóság minden ember!

13. Hallgasd meg Uram, az én könyörgésemet, és vedd füleidbe az én kiáltásomat: az én könyhullatásimra ne vesztegelj; mert én te előtted jövevény * vagyok és zsellér, miképen minden atyáim *voltak*.

* 1 Krón. 29, 15. Zsid. 11, 13.

14. Szünjél meg én tőlem, hogy vehessek erőt, * minekelőtte elmennék, hogy azután ne legyek.

* Jób 10, 20.

40. ZSOLTÁR.

Jövendőlés a Krisztusnak szenvedéséről és papitisztiról.

1. Dávid Zsoltára, az Éneklőmesternek *adatott*.

2. Várván vártam az * Urat, és ő én hozzám tére, és meghallgatta az én kiáltásomat;

* Zsolt. 38, 16.

3. És kivont engemet a rettenetes sárból és a sáros * fertőből, és felállatá a kősziklára az én lábaimat, és megerősíté az én lépésimet:

* Zsolt. 69, 3. 15. 16.

4. És ada az én számba új éneket, a mi Istenünknek dicséretit: látván ezt nagy sokan, félni kezdenek: és reménységeket veték az Urban.

5. Boldog ember az, a ki az Urban vetette az ő reménységet: és nem nézett a kevélyekre, és azokra kik a hazugságra törnek.

6. Megsokasítottad, Uram én Istenem, a te csudálatos cselekedetidet: és a te mi felőlünk való * gondolatidat senki te előtted el nem rendelheti, mellyeket ha elő akarnék számlálni és megbeszélni, többek, hogy nem mint kimondhatnám.

* Zsolt. 71, 15. 139, 17.

7. Áldozatot és ajándékot * nem kívántál, hanem füleimet általfurtad nékem; egészen égőáldozatot † és a bűnért való áldozatot nem kívántál: *

* Zsolt. 51, 18. 19.

* Zsid. 10, 5. † Zsolt. 50, 9—14. Ésa. 66, 2. 3.

8. Akkor mondek! Ímhol vagyok én! a törvény könyvében írva vagyok én * felőlem;

* 4 Móz. 24, 17. 19. 1 Móz. 3, 15. Ján. 5, 46.

9. Hogy cselekedjem a te akaratodat, én Istenem, azt akarom: és a te törvényed az én belső * tagjaimnak közepette legyen.

* Ésa. 51, 7. Zsolt. 119, 70. 80—92.

10. Hirdetem a te igazságodat a * nagy Gyülekezetben; ímé az én ajakimat meg nem tiltom, te Uram tudod. * Zsolt. 22, 26. 35, 18.

11. A te igazságodat el nem rejtettem

az én szívemnek közepette, a te hűségedet és szabadításodat * szólottam; a te jóvoltodat és igazmondásodat a nagy Gyülekezetben el nem titkoltam.

12. Te azért Uram ne tartsd meg én tőlem a te irgalmasságidat: a te jóvoltod és a te igazmondásod mindenha őrizzenek engemet.

* Zsolt. 18, 1.

13. Mert körülvettek engemet számtalanganoszok, és körülfogtak engemet az én hamisságimnak * büntetési, hogy azokat szemeimmel el nem † lephetem, többek az én fejemnek hajszálinál; és az én szívem elhagya engemet.

* 2 Sám. 12, 10. 12. 2 Sám. 16, 5—8. 11. † Zsolt. 38, 5.

14. Tessék Uram, néked engemet megszabadítani: te Uram az én * segítségemre siess!

* Zsolt. 38, 16. 69, 30.

15. Gyaláztassanak meg és szegényüljenek meg egyetemben, kik * keresik az én lelkemet, hogy elveszessék azt; veretessenek hátra és gyaláztassanak meg, kik akarják az én gonoszomat.

* Zsolt. 35, 4. 26.

16. Pusztíttassanak el az ő gyalázatosságoknak jutalma szerint, kik mondják nékem: * Ha! Ha!

* Zsolt. 35, 21. 22.

17. Vígadjanak és örüljenek * te bened mindenek, kik keresnek tégedet, és mondják ezt mindenha: Felmagasztaltassék az Úr *azoktól*, kik szeretik a te megtartásodat.

* Zsolt. 69, 33.

18. Én pedig noha szegény és szűkölködő vagyok, mindazáltal az Úr gondot visel én rólam; te vagy az én segítségem és megszabadítóm; én Istenem * ne késél!

* Zsolt. 22, 12. 17.

41. ZSOLTÁR.

Dávid előszám'álja nyavalyáját.

1. Dávid Zsoltára, az Éneklőmesternek *adatott*.

2. Boldog az, ki könyörül * a nyomorulton: a veszedelemnek napján megszabadítja őtet az Úr. * Zsolt. 37, 37. Máté 5, 7. 25, 34—40.

3. Az Úr megőrzi azt, és élteni azt; boldog lesz en földön, és nem adja azt az ő ellenségének kívánságára.

4. Az Úr megerősíti azt az ő beteges ágyában, és minden ő ágyát egészségre fordítja.

5. Én mondek: Uram, könyörülj rajtam, gyógyítsd meg az én lelkemet; mert vétkeztem * te ellened.

* Zsolt. 32, 5. 51, 6.

6. Az én ellenségim gonoszt szöölöt-

tak én felőlem, mondván: Mikor hal meg, * és vész el az ő neve? * vers 9.

7. Ha midőn eljönek látogatnom; tehát csak * hazudoznak, és az ő szívek álnokságot gondol; és ha kimennek, azt beszélik. * Zsolt. 5, 10.

8. Minden ellenségim egyetemben ellenem susognak, és ellenem gonoszt gondolnak, *mondván*:

9. Istennek átka szállott ő reá, és mivelhogy leesett, nem kél fel többé!

10. Még az én békességemnek embere is, * a kiből bízom vala, és ki az én kenyeremet eszi vala, sarkát felemelte ellenem. * 2 Sám. 15, 13. 14. 31. Ján. 13, 18.

11. De te Uram, könyörülj rajtam, és emelj fel engemet, hogy megfizessek nékik.

12. Ebből esmérjem meg, hogy * jómat akarod, hogy az én ellenségem nem örül én rajtam; * 2 Sám. 15, 25. 12, 13.

13. És ímé engemet épen megtartottál: és állatál engemet te elődbe mind örökké.

14. Áldott az Izráelnek Ura Istene eleitől fogva mind örökké! Ámen, Ámen!

42. ZSOLTÁR.

Dávidnak külön-külön panaszokódásai.

1. Tanító Ének, *adatott* az Éneklőmesternek a Kóráh * maradéki között. * 1 Krón. 25, 1. 26, 1.

2. Miképen kívánczik a szarvas a folyóvizekre, a képen kívánczik az én lelkem te hozzád, óh Isten!

3. Szomjúhozik * az én lelkem az Istenhez, az élő erős *Istenhez ezt mondván*: Valyon mikormehetek el, hogy bémutaszam magamat az Isten előtt? * Zsolt. 63, 2.

4. Az én könyhullatásom volt nékem éjjel és nappal kenyerem, midőn mondják nékem minden napon: Hol *vagyon* a * te Istened? * Zsolt. 22, 8. 9.

5. Mikor ezekről emlékezem: felette igen megkeseredem lelkemben; mert én ennekelőtte megyek vala nagy sokasággal, * vivén mind az Isten házáig nagy örömmel és dicsérettel az örvendező sokaságot! * Zsolt. 84, 8.

6. Miért hagytad el én lelkem *ilyen* igen magadat, és nyughatatlankodol én bennem? Bízál az Istenben: mert még én néki * hálákat adok az ő orczájának szabadításáért. * 2 Sám. 15, 25. 22, 1.

7. Én Istenem, az én lelkem bennem elhagyta magát: mivelhogy emlékeztem te rólad innéd a Jordánnak földéről, és a Hermonnak kicsiny hegyéről.

8. A *nyomorúságnak* egyik mélysége a másikat követi: a te csatornáidnak szavokra minden te * áradásid és habjaid én rajtam általmentek! * Zsolt. 88, 17.

9. Nappal parancsolja vala az Úr az ő irgalmasságát, és éjjel az ő éneke vala én velem: és az én könyörgésem vala az én életemnek erős *Istenéhez*.

10. Mondom az erős *Istennek* az * én erősségemnek: Miért felejtkezte el én rólam? s miért járok gyászruhában, midőn ellenségem háborgat engemet? * Zsolt. 3, 4.

11. Nem különb volt éles fegyvernél az én csontaimban, mikor az én ellenségim szidalmaztak engemet, mondván nékem naponként: Hol *vagyon* a te Istened?

12. Miért hagytad el, óh én lelkem magadat, és miért búsongasz én bennem? Várjad az Istent; mert még én hálákat * adok néki; mert ő az én orczámnak megszabadítója, és ő nékem Istenem! * Zsolt. 18, 1. 43, 5.

43. ZSOLTÁR.

Könyörgése Dávidnak a szabadításért.

Ítéld meg * engemet óh Isten, és oltalmazd meg ügyemet a gonosz nemzet ellen; az álnok és hamis embertől szabadíts meg engemet; * Zsolt. 26, 1.

2. Mert te vagy az én * erősségemnek Istene, s miért vetettél meg engemet? és miért járok szomorúan, midőn az én ellenségem háborgat engemet? * Zsolt. 42, 10.

3. Bocsásd ki a te világosságodat és a te igazságodat, hogy azok vezéreljenek engemet, és bévigyenek engemet a te szentségednek hegyére, és a te * hájlékidba. * Zsolt. 63, 3—6.

4. Hogy béménjek az Istennek oltárához, az én vígasságomnak és örömömnek erős *Istenéhez*; és dicsérjelek tégedet örömmel, óh Isten, én Istenem!

5. Miért hagytad el * óh én lelkem magadat, és miért búslakodol én bennem? Bízál az Istenben: mert én még néki hálákat adok, mert ő az én orczámnak megszabadítója, és ő nékem Istenem! * Zsolt. 42, 6. 12.

44. ZSOLTÁR.

Könyörög az Isten népe a szabadításért.

1. A Kóráh * fiai között való Éneklőmesternek *adatott*, éneklési tanúság.

* 1 Krón. 25, 1. 26, 1.

2. Isten, a mi füleinkkel hallottuk; a mi atyáink * beszélették nekünk, minémű dolgokat cselekedtél az ő idejekben, és régtől fogva.

* 2 Móz. 12, 26. 29. Jós. 4, 21. 22.

3. Te a te kezddel kiűzted a Pogányokat, és őket szállítottad helyekbe: elvesztetted a népeket, és őket meggyökereztetted;

4. Mert nem az ő fegyverek által vették meg a földet, sem az ő karjok tartotta meg őket: hanem a * te jobbkézed és a te karod, és a te orczád † világossága; mert jóakaró voltál ő hozzájok.

* Jós. 11, 6–23. † Zsolt. 80, 4.

5. Te vagy Isten, az én Királyom, ki igérsz * Jákóbnak győzelmet.* Zsolt. 60, 8.

6. Te általad vertük meg a mi ellenséginket; és a te nevedbe tapodtunk le azokat, kik mi ellenünk támadtak.

7. Mert én nem bízom az én * ívemben, és az én fegyverem nem oltalmaz meg engemet;

* Zsolt. 20, 8. 33, 16.

8. Hanem te szabadítasz meg minket a mi ellenséginktől, és te szégyeníted meg a mi gyűlölőinket.

9. Annakokáért az Istent mindennap dicsérjük, és a te nevedet mind örökké magasztaljuk.

10. De te most * megvetettél és meggyaláztál minket, és nem jössz ki a mi seregeinkkel.

* Zsolt. 60, 3.

11. Megfutamtattál minket a mi ellenségink előtt, és a kik gyűlölnek minket, megpredáltatál azokkal.

12. Adsz minket nekik ételül mint a juhokat: * és a Pogányok között elhintesz minket.

* Róm. 8, 36.

13. Eladtad * a te népedet minden pénz nélkül; és meg nem öregbítetted az ő becsűjüket.

* 5 Móz. 32, 30.

14. Vettél minket * szidalmazásra a mi szomszédinknak, megcsúfolásra és nevetségre a mi körülünk valóknak.

* Zsolt. 79, 4.

15. Vetettél minket * példa beszédül a Pogányoknak, és főcsóválásra minden nemzetségeknek.

* Jer. 24, 9.

16. Az én gyalázatom naponként elő-

tem vagy, és az én orczámnak piron-sága elborított engemet.

17. A szidalmazóknak, * és a szidogatóknak szavokért; az ellenségért és a boszúállóért.

* Zsolt. 74, 10.

18. Mind ezek noha rajtunk meglelték; mindazáltal nem felejtkeztünk el rólad, sem meg nem szegtük a te frigyedet.

19. Nem szakadt el tőled a mi szívünk, sem a mi lábunk ki nem tért a te ösvényedből.

20. Noha minket a sárkányok közé üztél, és elborítottál minket a halálnak * árnyékával.

* Zsolt. 23, 4.

21. Ha hol pedig elfelejtkeztünk volna a mi Istenünknek nevééről, és felemeltük volna kezeinket idegen Istenhez;

22. Nemde ezt nem kikereste volna é az Isten? Mert ő jól esméri minden szívnek * titkait.

* Zsolt. 139, 4.

23. Bizonyára te éretted * naponként öleltetünk: és tartatunk mint a megmetszendő juhok.

* Róm. 8, 36.

24. Serkenj fel, * miért aluszol Uram? kelj fel: és ne vess el minket örökké.

* Zsolt. 7, 7. Máté 8, 25.

25. Miért rejtet el a te orczádat? és miért felejtkezel el a mi nyavalyáinkról és háborúságinkról?

26. Mert lenyomattatott mind a poriglan * a mi lelkünk, a földhöz ragadtott a mi hasunk!

* Zsolt. 119, 25.

27. Kelj fel a mi segítségünkre; és szabadíts meg minket a te * irgalmas-ságodért.

* Zsolt. 25, 11.

45. ZSOLTÁR.

Jövendölés a Krisztusról, úgy mint az ő Gyülekezetének Völegényéről.

1. Tanúság és menyegzői ének, *adatott* a Sofanimra a Kóráh * fiai között való Éneklőmesternek. * 1 Krón. 25, 1. 26, 1.

2. Nagy kívánsággal kíván az én szívem *mondani* jó beszédet; elmondom az én énekemet a Királyról, az én nyelvem gyorsírónak pennája.

3. Te szebb vagy minden emberek fijnál: kedvesség * öntetett ajakidra; mert megáldott téged az Isten mind örökké!

* Ének. 5, 16.

4. Kösd fel oldaladra fegyveredet te erős vitéz: a te dicsőségedért és ékességédért.

5. És legyen a te ékességdben elő-

meneteled; uralkodjál az igazságnak ígé-
réért, és a szelíd igazságért; és tanít té-
ged a te jobbkezed csudálatos dolgokra.

6. A te nyilaid igen élesek, a népek
előtted lehullnak; a Király ellenségének
szívébe * *esnek a nyilak.*

* Sir. 2, 14. Zsolt. 110, 6.

7. A te széked *óh* Isten, * *megmarad*
mind örökkön örökké; a te országod-
nak pálczája igazságnak pálczája.

* Zsid. 1, 8. 2 Sám. 7, 13.

8. Szereted az igazságot és gyűlölöd a
hamisságot, ennekokáért mert megkent
tégedet, *óh* Isten, a te Istened vígasság-
nak * olajával, a te társaid felett.

* 1 Kir. 3, 11. 12. Zsid. 1, 9.

9. Minden te öltözetid, mirrha, áloes
és kasia illatúak; melyek kihozatnak a
te elefánttetemből csinált palotáidból,
honnét *mikor kijösz*, néked *mindnyájan*
örvendeznek.

10. A Királyoknak leányai a te ékessé-
gedben *járnak*; a te jegyesed pedig áll
a te jobbold felől aranyos öltözetben.

11. Hallgasd meg én leányom, és lásd
meg, és hajtsd ide a te füledet; és felejt-
kezzél el a te népedről, és a te atyádnak
házáról.

12. És megkívánja a Király a te ékes-
ségedet; mert ő a te Urad, és te tisztel-
jed őtet.

13. Tífusnak leányai is * ajándékokkal
a te orszádat tisztelik, és a népnek
gazdagai.

* Zsolt. 72, 10. 11. 1 Kir. 9, 11.

14. Mindenestől fogva dicsőséges a
Királynak leánya belől, és az ő ruhája
vont aranyból vagyon.

15. Hímes öltözetekben vitetik a Király-
hoz: az ő szűz társai utánna *vagynak*,
és bévitetnek te hozzád.

16. Bévitetnek nagy örömmel és vígas-
sággal, és bémeunnek a Királynak palo-
tájába.

17. A te atyáid helyett lesznek néked
fijaid, kiket Fejedelmekké tészesz mind
az egész földön.

18. Megemlékezem a te nevedről nem-
zetségről nemzetségre; ennekokáért a
népek hálát adnak néked mind örökkön
örökké!

46. ZSOLTÁR.

Háláadás a népnek Isten oltalmáért.

1. A Kóráh * fiai között való Ének-
lőmesternek *adatott* a halamóthra.

* 1 Krón. 25, 1. 26, 1.

2. Az Isten a mi oltalmunk és erőssé-
günk; és igen alkalmas * segítségünk
a *mi nagy* nyomorúságinkban.

* vers 6. Zsolt. 9, 10.

3. Ezokáért nem félünk, ha * a föld meg-
indulna is; és ha szintén a hegyek a
tenger közepibe bémérülnek is.

* Ésa. 54, 10. Ezék. 38, 20.

4. Még ha zúgnak és felemelkednek is
az ő * vizei: és ha annak háborgása
miatta hegyek leomolnak is. * Zsolt. 93, 3. 4.

5. Az ő vizének folyási megvidámítják
az Istennek városát, és a felséges *Iste-
nek* szent * lakhelyét.

* Zsolt. 132, 13. 14. 1 Kir. 9, 4.

6. Az Isten ő közepette * vagyon, *ennek-
okáért* meg nem indul: megsegíti Isten
őtet hajnal felé.

* Zsolt. 22, 4. Sof. 3, 15. 17.

7. A Pogányok * felrohantak, az orszá-
gok megindultak: de mihelyt ő szót ada,
ottan megcsendesedék a föld.

* Zsolt. 2, 1—5.

8. A Seregeknek Ura velünk vagyon, a
Jákóbnak Istene mi várunk;

9. Jöjjetek és lássátok meg az Úrnak
cselekedetét, melly nagy pusztaságokat
szerzett a földön!

10. Ő szállítja le a hadakat *mind* a
földnek határáig; eltöri * az ívet és el-
rontja a kopját, és a szekereket tűzzel
megégeti, *ezt mondván*:

* Zsolt. 76, 4. Jós. 11, 8. 9.

11. Szünjete meg és esmérjéte meg,
hogy én vagyok az Isten; ki felmagasz-
taltatom a pogányok között, és felma-
gasztaltatom az *egész* földön.

12. A Seregeknek Ura velünk vagyon,
és mi oltalmunk a Jákób Istene.

47. ZSOLTÁR.

Háláadások az Izráelitáknak az Istennek sok jótétemé-
nyéért.

1. A Kóráh * fiai között való Ének-
lőmesternek *adatott* Zsoltár.

* 1 Krón. 25, 1. 26, 1.

2. Minden népek tapsoljatok kezeitek-
kel, örvendeztetek az Istennek vígságos
szóval:

3. Mert az Úr felséges és rettenetes
nagy Király mind az egész földön.

4. *Ki* a mi birodalmunk alá * veti a
népeket, és a Pogányokat a mi lábaink
alá.

* Zsolt. 60, 8—11. 2 Krón. 9, 26.

5. *Ki* elválasztotta * nekünk a mi

örökségünket Jákóbnak dicsőségét, kit szeretett. * Csel. 17, 26. 2 Móz. 2, 8. 5 Móz. 32, 8.

6. Felmé az Isten * nagy örömmel, az Úr trombitaszóval.

* Zsolt. 132, 8. 4 Móz. 10, 35. 2 Sám. 6, 15. 16.

7. Énekeljete az Istennek, énekeljete: énekeljete a mi Királyunknak, énekeljete;

8. Mert az Isten mind az egész földnek Királya; énekeljete neki bölcsen!

9. Uralkodik az Isten a Pogányokon; az Isten ül az ő szentségének * székiben.

* 2 Móz. 25, 20—22.

10. A népeknek * Fejedelmei gyűlekeztek az Ábrahám Istenének népéhez: mert Istené a földnek megoltalmazása, ki igen felmagasztaltatott.

* 2 Sám. 6, 1.

48. ZSOLTÁR.

A Jerusálembelieknek háláadások a megoltalmazásért.

1. A Kóráh fiai között *való Éneklőmesternek* adatott dicséretes Ének.

2. Nagy az Úr és igen dicséretes a mi Istenünknek * városában, az ő szentségének hegyén.

* Zsolt. 132, 13. 14.

3. A Sion hegye kies hely, és mind ez egész földnek öröme, észak felől való oldala a nagy * Királynak városa!

* Máté 5, 35.

4. Isten *vagy* az ő palotáiban, és ő esmértetik erős * oltalomnak.

* Zsolt. 44, 6—8.

5. Mert ímé a Királyok * egybegyűltek, és egyetembe elmúltak *mellőle*.

6. Ők pedig ezt látván elcsudálkoztak, megrettentek és hanyathomlok estek.

* 2 Kir. 19, 35—37. Zsolt. 76, 4—7.

7. A reszketés őket ott elfogá, és a fájdalom mintegy szülő asszonyt.

8. A napkeleti széllel elrontod a *tengernek* hajóit.

9. A miképen hallottuk, a képen látuk a seregek Urának városában a mi Istenünknek városában: az Isten meg erősíti azt mind örökké.

10. Vártuk, óh Isten, a te irgalmasságot, a te templomodnak közepette!

11. Miképen *vagy*, óh Isten, a te neved: a képen *vagy* a te dicséreted mind e földnek határáig: a te jobbkezed teljes * igazsággal.

* 1 Móz. 18, 25.

10. Örüljön a Sion hegye, és vígadjanak Júdának leányai a te * ítéletidért.

* vers 5. 6. Zsolt. 67, 5.

13. Környékezzétek meg a Siont, és kerüljétek meg azt; számláljátok meg annak tornyait:

14. Nézzétek meg szívetek szerint annak kőfalainak erősségit, lássátok meg az ő palotáit, hogy hirdessétek az utánatok való nemzetségnek:

15. Mert ez az Isten mi * Istenünk mind örökkön örökké, ő igazgat minket mind halálig!

* 2 Móz. 19, 5. 6.

49. ZSOLTÁR.

A gazdag s testi embereknek veszendőségek.

1. A Kóráh * fiai között *való Éneklőmesternek engedtetett* Zsoltár.

* 1 Krón. 25, 1. 26, 1.

2. Hallgassátok meg ezt minden népek: vegyétek eszetekbe mindnyájan földnek lakosai:

3. Ti is mind *köz* embereknek fiai s mind nemeseknek fiai; egyetemben a gazdag és a szegény.

4. Az én szám szól bölcseséget, és az én szívemnek elmélkedése értelmet.

5. Hajtom az én fületem példabeszédre, éskijelentem * az én mesémethegedűben.

* Zsolt. 78, 2. Máté 13, 35.

6. Miért félnék * a veszedelemnek napján, *midőn* körülvész en em az én nyomorgatóimnak hamisságok?

* Zsolt. 3, 6. 7. 46, 2.

7. Vagynak kik bíznak az ő * gazdagságokban, és az ő gazdagságoknak sokaságában dicsekednek; * Luk. 12, 19. Péld. 18, 11.

8. *De* az ő atyafiát senki meg nem válthatja, sem meg * nem adhatja Istennek az ő váltságának árrát; * vers 10. Zsid. 9, 27.

9. (Mert az ő lelkének váltsága drága, és megszünik mind örökké.)

10. Hogy élne mind örökké, és ne látna soha * koporsót.

* 1 Móz. 3, 19.

11. Mert *akár ki* is látja, hogy a bölcssek is * meghallnak; és a bolondok az esztelenekkel egyetembe elvesznek, és az ő gazdagságokat * másnak hagyják.

* Préd. 2, 15. 16. † Zsolt. 39, 7.

12. *De mégis* az ő gondolatjuk ez: hogy az ő házok örökké, és az ő lak helyek nemzetségről nemzetségre; és az ő nevek a földön * megmaradjanak.

13. De e féle ember az ő tisztességében † meg nem marad; mert hasonlatos a barmokhoz, mellyek elvesznek.

* Luk. 12, 19. 20. † Jób 27, 13—23.

14. Ez ő életek noha merő bolondság; mégis az ő maradékjok javalják az ő cselekedeteket.

15. Mint a juhok pokolra vettetnek, a halál * megemészti őket, az † igazak ő rajtok jó reggel uralkodnak. Az ő erősségek elvész, és a pokol *lészen* az ő lakhelyek: * Jób 24, 19. 20. † Jób 27, 17. Zsolt. 58, 11.

16. De az Isten megszabadítja az én lelkemet a pokolnak * kezétől, és magához vészen engemet.

* Zsolt. 16, 10. 23, 4. 71, 20. 21, 80, 13.

17. Ne félj *azért* attól, ha ki * meggazdagul és az ő házának dicsősége megöregbül;

* Jób 27, 13—23.

18. Mert semmit a halálba * magával el nem viszen, sem alá nem száll vele az ő dicsősége;

* 1 Tim. 6, 7. Jób 27, 17.

19. Mert életében elvette az ő javait; dicsérik őtet, hogy magával jól tett.

20. *Maga* megyen az ő eleinek nemzetségéhez, és soha örökké * nem lát világosságot.

* vers 8. 10. Préd. 2, 16.

21. Az ember, mikor tisztességben volna, nem vette eszébe magát, annak-okaért hasonlítottak * a barmokhoz, melyek elvesznek. * Zsolt. 32, 9. Préd. 3, 19.

50. ZSOLTÁR.

Tanúság az igaz isteniszolgálatról.

1. Asáfnak *engedetett* Zsoltár.

Az Isteneknek * Istene, a Jehova szól, és hívja a földet napkelettől fogva mind napnyugotig.

* Jós. 23, 22.

2. A tökéletes szépségű * Sionból jelenik meg az Isten. * Zsolt. 132, 13. 14. 110, 2.

3. Eljő * a mi Istenünk, és nem hallgat: megemészti tűz vagy onnan őt előtte, és ő környüle erős forgószél.

* Ésa. 35, 4.

4. Szólította * az egeket onnan felül, és a földet, az ő † népének megítélésére, *ezt mondván*:

* Ésa. 1, 2. † 2 Móz. 19, 5. 6.

5. Gyűjtétek előmbé az én szenteimet, kik velem szövetséget * tettek vala az áldozat által.

* 2 Móz. 24, 3. 6—8.

6. És az egek kijelentik * az ő igazságát: mert az Isten Bíró.

* Zsolt. 89, 6.

7. Hallgasd meg, *úgymond*, én * népem, és szólók! te Izráel, és bizonyosságot tészek néked: Istened, te † Istened vagytok!

* 5 Móz. 4, 6. 29, 13—15.

† 2 Móz. 19, 5. 20, 2. 2 Sám. 7, 23. 24.

8. Nem az áldozatokért feddözöm te veled; mert a te egészen égőáldozatid szüntelen előttem vagynak.

9. Nem kedvellem * a te házadból a tulkot, és a te aklaidból a bakokat;

* Ésa. 66, 2—4.

10. Mert * enyim az erdőnek minden vada, a hegyeken való sok ezer barmok.

* Zsolt. 8, 8. 9.

11. Én esmérem a hegyeknek minden repeső állatit, és a mezőnek vadaival én bírok.

12. Ha megéhezném sem mondanám meg néked: mert enyim e világnak keksége * és annak teljessége!

* 2 Móz. 19, 5. Zsolt. 24, 1.

13. Avagy eszem é én a bikáknak hússokat, vagy a bakoknak véreket iszom é?

14. Áldozzál az Istennek * dicsérettel, és add meg a magasságbán lakozó Istennek a te † fogadásidat. * vers 23. † Zsolt. 116, 13. 14.

15. És hívj engemet segítségül, * a te nyomorúságodnak idején: Megszabadítalak tégedet; és dicsőítesz † engemet.

* Jób 22, 27. † Zsolt. 18, 1. 2.

16. A hitetlennek pedig ezt mondja az Isten: Miért hirdeted te az én rendelésimet: és miért veszed az én szövetségemet a te szádra?

17. Te pedig gyűlölöd a fenytéket, és hátad megé veted az * én beszédimet!

* vers 18—20.

18. Mihelyt lopót látándasz: *azonnal* mellé adott magadat és a te társalkodásod a paráznákkal vagyon:

19. A te szádát megnyitod a gonoszra, és a te nyelved álnokságot szól:

20. Leülsz, és a te atyádfia ellen szólasz: a te anyádnak fiját is szidalmazod.

21. *Mikor* te ezeket cselekednéd, mivelhogy én hallgatok vala; azt gondoltad, * hogy te hozzád hasonlatos vagyok: *de* én megfeddlek téged, és renddel szemid eleibe rakom a te gonoszságidat.

* 5 Móz. 29, 19—20.

22. Vegyétek eszetekbe immár ezt ti, kik az Istent elfelejtitek: hogy el * ne ragadjalak, és ne legyen megmentő.

* Zsolt. 78, 11. Mal. 4, 1. 3.

23. A ki dicsérettel áldozik, * a ki az ő útait jól † vezérli, megmutatom annak az Isten szabadítását!

* vers 14. 15. † Zsolt. 18, 20—27.

51. ZSOLTÁR.

Dávidnak könyörgése.

1. Dávid Zsoltára, az * Éneklőmesternek *engedetett*.

* 1 Krón. 25, 1.

2 Mikor ő hozzá ment volna Nátán
 Próféta * minekutánna Bethsabéval vét-
 kezett volna. * 2 Sám. 12, 1—9.

3. Könyörülj rajtam * én Istenem, a
 te irgalmasságod szerint; a te irgal-
 masságidnak † sokaságok szerint, töröld
 el az én bűneimet: * Zsolt. 56, 2. † 2 Móz. 20, 6.

4. Valóban moss meg engemet az én
 álnokságomból, * és az én bűnömből
 tisztíts ki engemet: * 2 Sám. 11, 4—15.

5. Mert az én vétkeimet * esmérem,
 és az én bűnöm szüntelen előttem forog
 nékem. * 2 Sám. 11, 4. 15. 17.

6. Te ellened, csak te ellened * vétkez-
 tem, és gonosztságot cselekedtem a te
 szemeid előtt; hogy igaznak ítéltesse a
 te † beszédidben, és tiszta légy, mikor
 ítélsz. * 2 Móz. 20, 13. 14. † Róm. 3, 4. rész 8, 4.

7. Ímé én álnokságban * fogantattam,
 és az én anyám bűnben melegített en-
 gemet az ő méhében. * Jób 14, 4. Ján. 3, 6.

8. Ímé gyönyörködöl te az igazságban,
 mely a vesékben vagyon; és engemet
 kiváltképen * a bölcseségre megtanított-
 tal vala. * Kol. 1, 26.

9. Moss meg engemet * izsóppal, és
 megtisztulok; moss meg engemet, és
 fejből lézsek a hónál. * 3 Móz. 14, 6.

10. Engedjed hogy halljak * örömet és
 vígasságot; hogy örvendezzenek az én
 tetemim, melyeket † megrontottál.
 * 2 Sám. 12, 13. † Zsolt. 32, 3. 4.

11. Fordítsd el az én bűnöimtől a te
 orczádat és minden én álnokságimat
 töröld el.

12. Teremts bennem * tiszta szívet óh
 Isten, és az erős lelket újítsd meg én
 bennem. * Jer. 32, 39.

13. Ne vess el engem a te orczád elől,
 és a te szent Lelkedet ne vedd el én
 tőlem.

14. Add meg nékem a te idvezítésed-
 nek örömét, és az engedelemnek lelkével
 erősíts meg engemet.

15. Tanítom a bűnösöket a te utaidra,
 és a bűnösök te hozzád megtérnek.

16. Szabadíts meg engemet a * vértől,
 óh Isten, én idvességemnek Istene! és
 az én nyelvem nagy örömmel hirdeti a
 te igazságodat. * 2 Sám. 11, 15. 17.

17. Uram, az én ajakimat * nyisd meg,
 és az én szám hirdeti a te dicséretedet:
 * vers 16. Zsolt. 119, 171

18. Mert nem gyönyörködöl az ál-
 do-

zatban, hogy azt adjak néked, az egé-
 szen égőáldozatot nem akarod.

19. Az Isten előtt kedves áldozatok, a
 töredelmes * lélek, a töredelmes és ke-
 servesz szívet, óh Isten, nem utáld meg!
 * Zsolt. 34, 19.

20. Tégy jól a te jóakaratodból a * Si-
 onnal: és építsd meg a † Jerusalem,
 kőfalait. * Zsolt. 132, 13. 14. † 1 Kir. 9, 15.

21. Akkor kedvesek lesznek előtted az
 igazságnak áldozati; az egészen * égő-
 áldozatok, és a háláadásnak áldozati:
 akkor: † a te oltárodon áldoznak néked
 tulkokkal. * 3 Móz. 1, 3—9. 7, 8. 11. 12.

* 1 Kir. 8, 62. 63. 2 Krón. 7, 1. 2.

52. ZSOLTÁR.

Dávid Dóeg ellen panaszkodik.

1. Dávidnak tanítása * az Éneklőmes-
 ternek *engedetett*. * 1 Krón. 25, 1.

2. Midőn az Idomeus Dóeg * eljövén,
 Saulnak ezt jelentené, mondván: Dávid
 az Akhimélek házába ment bé.
 * 1 Sám. 21, 7. 22, 9. 10.

3. Mit dicsekedel a gonoszban, óh te
 magabíró? Az erős Istennek jóvolta
 szüntelen való!

4. Szólasz meggondolt ártalmakat a
 te nyelvvel, *melly* hasonlatos az * éles
 beretvához, óh te álnokságnak mestere!
 * Zsolt 12, 4.

5. Szereted a gonoszt inkább, hogy nem
 a jót és a hazugságot, hogy nem szólni
 igazságot.

6. Szeretsz minden ártalmas beszéde-
 ket, és az álnok nyelvet:

7. Az erős *Isten* is elront tégedet mind
 örökké, elragad tégedet, kigyomlál tége-
 det a *te* hajlékodból, és kiszaggat tége-
 det az élőknek földökből;

8. Mellyet az igazak látván, félnek, és
 tégedet * csúfolván, *ezt mondják*:
 * Péld. 11, 10.

9. Ímé ez a férjfiú, ki az Istennek ha-
 talmasságában nem bízott; hanem * bí-
 zott az ő gazdagságának sokaságában,
 és az ő ereje volt az ő gonoszságában.
 * Jer. 49, 4.

10. Én pedig *vagyok* az Isten házában,
 mind a zöldellő * olajfa, bízom az Isten
 jóvoltában mind örökkön örökké.
 * Péld. 11, 28. Zsolt. 92, 13. 14.

11. Tisztellek tégedet mind örökké;
 mert te cselekedt * ezt: Várom a te

nevedet; mert jó azok előtt, a kikhez te kegyelmes vagy!

* Zsolt. 22, 32. 54, 9.

53. ZSOLTÁR.

Panaszolkodása Dávidnak Saul ellen. Lásd a 14-dik Zsoltárt is.

1. Az * Éneklőmesternek *adatott* tanítása Dávidnak a Mahaláthra. * 1 Krón. 25, 1.

2. Ezt mondja a balgatag ember az ő szívében: * Nincsen Isten: Megromlottak, és utálatos hamisságot cselekedtek: nincsen + ki jót cselekedjék.

* Zsolt. 14, 1. + Róm. 3, 12.

3. Az Isten a mennyekből alá tekintett az embereknek fíjaira * hogy meglátná, ha volna valaki értelmes, és ki az Istent megkeresné.

* 1 Móz. 18, 21.

4. Mindnyájan * elhajlottak, és egyenlőképen megvesztek, nincsen ki jót cselekedjék, nincsen csak egy is. * Róm. 3, 10—13.

5. Avagy nem értelem nélkül valók é a hamisságnak cselekedői, kik az én népet megeszik, mintha kenyeret ennének; kik az Istent segítségül nem hívják?

6. Ott félnek *nagy* * félelemmel, a hol nincsen félelem; mert az Isten elszéleszti azoknak tetemeiket; kik te ellened táborat járnak; és te megszégyeníted azokat; mert az Isten őket utálatosokká teszi.

* Jób 15, 20, 21.

7. Óh vajha eljöne Sionból * Izráelnek a Szabadító; minekutánna az Úr vizsgálhassa az ő népének foglyait, örül a Jákób és örvendez az Izráel!

* Zsolt. 14, 7.

54. ZSOLTÁR.

Könyörög Dávid a megszabadításért.

1. Dávid tanítása, *adatott* az Éneklőmesternek a Néginóthra.

2. Mikor a Zifeusok eljövén, mondanak Saulnak: * Nem mi nálunk lappang é Dávid?

* 1 Sám. 23, 19. 20. 1 Sám. 26, 1.

3. Isten, a te nevedért szabadíts meg engemet, és a te * hatalmasságodból ítélj meg engemet!

* 1 Sám. 24, 12. 13. 16.

4. Isten, hallgasd meg az én imádságomat, figyelmezz az én szájam beszédire.

5. Mert az idegenek * feltámadtak én ellenem, és a kegyetlenek keresik + az én lelkemet, kik az Istent nem gondolják meg.

* 1 Sám. 21, 11—13. + 1 Sám. 24, 12. Zsolt. 86, 14.

6. Ímé az Isten nékem segítségem, és az Úr őrizője az én lelkemnek.

7. Boszút áll az utánnam * leselkedőkön: a te igazságod által rontsd meg őket.

* 1 Sám. 26, 10.

8. Akkor szabadakaratomból * áldozom néked, tisztelem a te + nevedet Uram: mert igen jó!

* Zsolt. 116, 17. 18. + Zsolt. 52, 11.

9. Mert minden nyomorúságból megszabadíta * engem, és az én ellenségimen *valóbosszúállást* meglátá az én szemem.

* Zsolt. 18, 1.

55. ZSOLTÁR.

Dávid a megszabadításért könyörög.

1. Dávidnak tanítása, mely *adatott* az Éneklőmesternek * a Néginóthra.

* 1 Krón. 25, 1.

2. Hallgasd meg Isten az én imádságomat, és ne rejsd el te magadat az én könyörgésem előtt;

3. Figyelmezzél én reám, és hallgass meg engemet; mert sírok az én gondolatomban és háborgok.

4. Az ellenségnek szaváért, és a hitetlennek nyomorgatásáért: mert hazugságot * költenek én reám, és nagy dühösséggel ellenkeznek én velem.

* 1 Sám. 24, 10—13. Zsolt. 35, 11.

5. Az én szívem retteg én bennem, és a halál félelmei körülvettek engemet!

6. A félelem * és rettegés esett én reám, és körülvett engem a reszketés:

* 2 Sám. 21, 11—13. 23, 26. 2 Sám. 15, 14.

7. Mondék: *Vajha* valaki nékem szárnyat adna, mint a galambnak! Elrepülnék és nyugodnám.

8. Ímé messze elmennék, és a pusztában lakoznám.

9. Sietnék kiszabadulni e sebes szélből, e forgószélből.

10. Veszessd el Uram, és oszlasd el az ő nyelveket; mert látok bosszúságtételt és háborgást a városban:

11. Nappal és éjjel körülvészik a várost, kik a kőfalakon *vigyáznak*: hamisság és ártalom nagyon abban:

12. Nyomorúságok *vagynak* abban, és el nem távoznak az ő orezájától a ravaszság és álnokság.

13. Mert nem az ellenség illetett engem szidalommal, mert elszenvedném; nem az én gyűlölőm emelte fel magát én ellenem, mert elrejtettem volna magamat az előtt:

14. Hanem te én hozzám hasonló ha-

landó ember, én * vezérem és én barátom. * 2 Sám. 15, 31. 16, 23.

15. Kikegyüttgyönyörűségeken tanácskoznak vala: és az Isten házába megyünk vala úgy mint társak.

16. A halál vegye körül őket, elevenen szálljanak a * koporsóba; mert azoknak társaságokban gonoszások vagynak ő köztök. * 2 Sám. 17, 23. 4 Móz. 16, 32, 33.

17. Én *pedig* az Istenhez kiáltok, és az Úr * megszabadít engemet.

18. Estve, reggel * és délben imádkozom és szólok, mígnem meghallgatandja az én szómat. * 2 Sám. 15, 25. 26. † Dán. 6, 10.

19. Megszabadította az én életemet az ellenem való * hadtól, *helyezettvén engemet* békeességben: mert sokan valának ellenem. * Zsolt. 18, 1.

20. Meghallja * az erős Isten, és megbünteti őket, mivelhogy ő mind örökké megmarad; kik nem akarnak elváltozni, és nem félik az Istent: * 2 Sám. 16, 12.

21. Kezeit felemelte azok ellen, kik ő vele békeességek valának: megrontotta az ő szövetségét.

22. A vajnál lágyabbak az ő szájának beszédei, * de az ő szívében háborúság vagyon: lágyabbak az ő beszédei az olajnál: jóllehet éles † szablyák azok. * Zsolt. 62, 5. † Zsolt. 57, 5. 59, 8.

23. Vessed az Úrra a te terhedet, és ő gondot * visel te rólad; és nem engedi, hogy az igaz ember mind örökké háborgattassék. * Zsolt. 57, 5. Luk. 12, 22—32. 1 Pét. 5, 7.

24. Te azért, Isten, a veszedelem verembe taszítod ezeket: a vérszopók és álnokok az ő életeknek * felét is nem élik meg: én pedig te benned † bízom! * Zsolt. 37, 35. 36. Jób 15, 32, 33. † Péld. 10, 27.

56. ZSOLTÁR.

Dávid könyörög a megszabadításért.

1. Dávidnak Miktámja, az Éneklőmes-
ternek *adatott* a Jónathelem dehokimra; mikor őket megragadnák a * Filiszteusok Gáthban. * 1 Sám. 21, 11—14.

2. Könyörülj rajtam Isten: mert el akart engemet nyelni a halandó ember, és mindennap ellenem hadakozván, engemet nyomorgat.

3. Az én ellenségim minden napon el akartak engemet nyelni: bizony sokan hadakoznak * ellenem, óh magasságos Isten! * 1 Sám. 21, 11—14. 24, 2, 3.

4. *Mindazáltal* valamennyiszer félttem, én te benned bízom.

5. Az Istent dicsérem az ő beszédéért: az Istenben bízom, * nem félek; mit árthatna nékem az ember? * Zsolt. 118, 6. Zsid. 13, 6.

6. Minden napon az én beszédemben patvart találunk, és ellenem *vagyon* minden ő gondolatjok ártalomra;

7. Egybegyűlnek, elrejtik magokat; nyomoznak * engemet úgymint kik várják az én életemnek *végét*. * 1 Sám. 23, 22—24. 24, 3.

8. Az ő hamisságokért, *azt állítják, hogy* megmenekednek; a te haragodban, óh Isten, a népeket rontsd meg!

9. Az én bujdosásimnak számát jól tudod; az én könyhullatásimat a te tömlődbe * raktad! avagy nem tudnád é azoknak számokat? * Jel. 7, 17.

10. Akkor az én ellenségim hátrafordulnak, a mely napon kiáltándok; ezt tudom, hogy az Isten *vagyon* én velem.

11. Az Istent dicsérem az ő beszédéért. Az Urat dicsérem az ő beszédéért.

12. Az Istenben bízom: semmit nem félek, mit árthatna nékem az ember?

13. Én velem *lésznek*, óh Isten, a néked tett * fogadásim, megadom néked a † dicsereketek; * Zsolt. 22, 26. Zsolt. 66, 13—17. † Zsolt. 18, 1, 2.

14. Mert megszabadítottad az én lelke-
met a * halálból és lábaimat az esettől: hogy szüntelen járjak előtted, Isten, az előknek világosságokban. * 1 Sám. 23, 26, 27.

57. ZSOLTÁR.

Itt is szabadulásért könyörög Dávid.

1. Dávidnak Miktámja, az Éneklőmes-
ternek *adatott* az Altashéthere: midőn Saul előtt * szaladna a barlangba. * 1 Sám. 22, 1, 24, 1—4.

2. Könyörülj rajtam, óh Isten, könyörülj rajtam; mert benned bízok az én lelkem, és a te szárnyaidnak * árnyékában vagyon reménységem, míg elmúlnak a nyomorúságok. * Zsolt. 36, 8. 5 Móz. 32, 11, 12.

3. Kiáltok a magasságos Istenhez, az erős *Istenhez*, ki elvégezi * hozzám *való jóakaratajt*. * Zsolt. 138, 8. 1 Sám. 16, 1. 13. 23, 17.

4. Elküld a mennyből, és megtart engemet, az engem elnyelőnek gyalázatja ellen, Sélah: elbocsátja Isten az ő kegyelmességét * és igazságát. * Zsolt. 61, 8.

5. Az én lelkem az oroszánok között

vagyon, feküszöm a gyujtogatók között; olly emberek között, kiknek fogok dárda és nyílak, és kiknek nyelvek * éles szab-
lya. * Jak. 3, 6. 8.

6. Magasztaltassál fel * az egeknek felette, óh Isten! mind az egész földön legyen a te dicsőséged! * Zsolt. 108, 6. 7.

7. Hálót * csináltak az én járásimnak, meggörbedett az én lelkem: vermet ástak én előttem; de ők estek abba.
* Zsolt. 7, 16. 9, 16.

8. Kész az én szívem óh Isten! Kész az én szívem; * éneklek azért és dicséretet mondok.
* Zsolt. 108, 2—7.

9. Serkenj fel én dicsőségem: serkenj fel én énekiem és hegedűm, jó * reggel felserkenek.
* Zsolt. 5, 4.

10. Tisztellek tégedet, én Uram, a népek között, és éneket mondok néked * a Pogánynépek között;
* Zsolt. 108, 4.

11. Mert mind az égig felmagasztaltattott a te irgalmasságod, és mind a felhőkhöz * a te igazmondásod. * Zsolt. 36, 6.

12. Magasztaltassál fel az egek felett, óh Isten, és mind az egész földön legyen a te dicsőséged!

58. ZSOLTÁR.

Panasza Dávidnak a Saul tanácsosai ellen.

1. Dávidnak Miktámja az * Éneklőmes-
ternek adatott az Altashéthre. * 1 Krón. 25, 1.

2. Avagy bizonynyal igazságot szoltok é ti, kik egybegyültetek? Avagy igazán ítéltek é ti embernek * fiai?
* Zsolt. 82, 2. 3.

3. Sőt inkább a ti szívetekben hamisságot forgattok; e földön a ti kezeiteknek hamisságát méritek.

4. Elidegenültek a hitetlenek az ő anynyoknak méhétől fogva, tévelygettek az ő annyok méhétől fogva, szólván hazugságot.

5. Az ő mérgek ollyan, mint a kigyónak mérge, mint a siket áspisnak, melly az ő füleit bédugja.

6. Melly nem hallja a bűbajosoknak szavokat; és a bájolóknak, ki bölcsen tud bájolni.

7. Isten, rontsd el az ő fogaikat az ő szájakban: az oroslánoknak, * zápfogakat rontsd meg, Uram! * Zsolt. 10, 9. 22, 22.

8. Elolvadnak, mint a víz * széllyel folynak egymástól; megvonták az ő kézfűveket, de elromolnak.
* Jób 24, 18. 19.

9. Mint a csiga elolvadván elmulnak,

és mint az asszonynak idéetlen gyermeke, melly nem látta a napot.

10. Minekelőtte megérezzék a ti faze-kaitok a tövisnek tüzét, mint a nyers hús, azonképen a harag, mint a forgósél veszesse el őtet.

11. Örül az igaz * mikor látja a boszszuállást, az ő lábait mossa a hitetlennek vérében.
* Zsolt. 32, 11. 49, 15. 16.

12. És ezt mondja az ember: Bizonyára vagyon az igaznak * jutalma; kétség nélkül vagyon ítélő Isten e földön.
* Róm. 2, 6—11.

59. ZSOLTÁR.

Dávid Istentől szabadulást kér.

1. Dávidnak Miktámja, az Éneklőmes-
ternek adatott az Altashéthre, midőn Saul küldé, * hogy az ő házát körülvé-
vén őtet megölnék. * 1 Sám. 19, 11.

2. Szabadíts meg engemet az én ellen-ségimtől * én Istenem; és az ellenem táma-dóktól ments meg engemet! * 1 Sám. 19, 9. 10.

3. Szabadíts meg engemet a hamis-ságnak cselekedőitől, és a vérontó em-berek ellen tarts meg engemet;

4. Mert ímé leselkednek az én lelkem után, egybegyültek ellenem az erősek; nem az én hamisságomért, * sem az én bűnömért, Uram!
* 1 Sám. 20, 31. 32.

5. Minden hamisságom * nélkül egybe-gyülnek, és magokat készítik: Serkenj fel én előmbé és ezeket lásd meg.
* Zsolt. 7, 4—7. 35, 23.

6. És te Uram, Seregeknek Istene, Iz-ráelnek Istene, serkenj fel; hogy büntesd meg mind e pogányokat: ne könyörülj mind * azokon, kik hamisságot cselekesz-
nek; Sélah.
* Zsolt. 56, 8.

7. Estvére én hozzám jőnek, ordítanak mind az ebek, és kerülik a várost.

8. Ímé csácsognak az ő szájjakkal, szab-
lya * vagyon az ő ajakokban: mert azt mondják: kicsoda hallja ezeket?
* Zsolt. 52, 4—6. Zsolt. 57, 5.

9. Te pedig, Uram, neveted * őket, és megcsúfolod mind e pogánynépeket.
* Zsolt. 2, 4.

10. Míg az ő hatalma tart, te reád vi-gyázok; mert az Isten nékem várom.

11. Az én kegyelmes Istenem engemet elővészen; az Isten megadja látnom az én ellenségim * felől való kívánságomat.
* Zsolt. 54, 9. 1 Sám. 20, 15. 26, 10. 31, 2.

12. Ne veszeds el őket mindenestől,

hogy el ne felejtkezék az én népem; hanem a te * hatalmaddal tégyed bujdosókká őket, és alázd meg őket Uram, mi paizsunk! * Zsolt. 68, 2.

13. Az ő szájaknak bűne, az ő ajakoknak beszéde, fogattassanak meg az ő kevélységekben: mert csak átkot és * hazugságot szólnak. * 1 Sám. 24, 10.

14. Emészd meg őket * a te búsulásodban; emészd meg, úgyhogy ne legyenek; és tudják meg, hogy az Isten uralkodik a Jákób népe között mind a földnek határáig. * Zsolt. 56, 8.

15. Kik hozzám jönnek estve, ugatnak mint az ebek, és kerülnek a várost.

16. Magokat kényszerítsék eledelt keresni; és mikor meg nem elégítetnek, éhen fekdüjenek le.

17. Én pedig éneklek a te hatalmadat, és minden reggel * éneklek a te kegyelmességedet; mert nékem váram voltál, és oltalmam az én nyomorúságomnak napján. * Zsolt. 5, 4.

18. Az én oltalmam te nálad vagyon, éneket mondok *néked*; mert az Isten nékem * váram: ő az én kegyelmes Istenem! * Péld. 18, 10.

60. ZSOLTÁR.

Könyörög az Izráel népe jó állapotjáért.

1. Dávidnak tanító Miktámja *adatott* az Éneklőmesternek a Susánheduthra.

2. Midón harczolna a Mésopotámiai Sírussal, és a Czobai * Sírussal: holott Joáb megtért, és megvert tizenkétezer Edomitákat a Sóvölgyben. * 2 Sám. 8, 3. 12. 13.

3. Isten, elvetettél * vala minket, elszélesztettél vala minket; megharagudtál vala; térj meg mi hozzánk!

* Zsolt. 44, 10. 11. 1 Sám. 31, 1. 2. 7.

4. Megrendítetted vala a földet, kétfelé választottad vala azt; építsd meg annak romlásit; mert megindult.

5. A te népednek * nehéz dolgokat mutattál vala: itattál vala minket rettegésnek borával. * 1 Sám. 31, 1—6.

6. Adtál a tégedet félőknek zászlót, mellyel éljenek az igazságért.

7. Hogy megszabaduljanak a te szerelmesid: * tarts meg a te jobbkezeddel, és hallgass meg engemet! * Zsolt. 108, 7.

8. Az Isten szóltott az ő * szentséges hajlékában; örvendezek, elosztom a Síkémitáknak örökségeket, és Sukkóthnak völgyét elmérem: * Zsolt. 108, 8—14. 110, 1. 2.

9. Enyim a Gileád, és enyim Manasse; Efraim az én fejmenek ereje: Júda az én törvény * rendelőm. * 1 Móz. 49, 8—10.

10. Moáb az én mosdó * medenczém; Edomra vetem az én sarumat: te Palesztina nékem örülj!

* 4 Móz. 24, 17. 18. 2 Sám. 8, 2.

11. De kicsoda viszen engemet az erős városokba? kicsoda vezérel * engemet Edomig?

* 1 Krón. 18, 13.

12. Avagy nem te * é óh Isten, ki minket megvetettél vala: és nem mégy vala ki, Isten a mi sereginkkel? * Zsolt. 18, 30.

13. Légy segítségül nekünk a mi nyomorúságunk * után; mert hijáavalól az emberi segítség.

* vers 5. 1 Sám. 31, 1—6.

14. Te benned bízván * erősen cselekeszünk, és ő eltapodja a mi ellenséginket.

* 2 Sám. 10, 12. 13. † Zsolt. 60, 11. 12.

61. ZSOLTÁR.

Istentől az előtt vett segítséggel erősíti hitit a könyörgésben.

1. Dávid *Zsoltára*, *adatott* az Éneklőmesternek a Néginóthra.

2. Hallgasd meg, óh Isten, * az én kiáltásomat; figyelmezzél az én könyörgésemre. * Zsolt. 5, 2.

3. A föld határáról kiáltok te hozzád az én szívem keserűségében: vígy engem nálamnál magasb kősziklára;

4. Mert lettél nékem reménységem, és erős torony * az ellenség ellen. * Péld. 18, 10.

5. Lakozom a te hajlékodon mind örökké: folyamodom a te * szárnyaidnak árnyéka alá; Sélah. * Zsolt. 36, 8.

6. Mert te, Isten, meghallgattad az én kívánságimat: és a te neved tisztelőinek megadtad az ő * örökségeket. * Csel. 7, 45.

7. A Király életének esztendeit * szaporítsd meg, és az ő esztendei *legyenek* mint sok nemzetségnek esztendei.

* Zsolt. 21, 5.

8. Lakozzék mind örökké az * Isten előtt; készíts kegyelmességet és † igazságot, *mellyek* megőrizték őtet.

* 2 Sám. 7, 26. † Zsolt. 57, 4. 89, 24. 25.

9. És így éneket * mondok a te nevednek mind örökké, és megteljesítem az én fogadásimat minden napon!

* Zsolt. 21, 14. † Zsolt. 56, 13. 14.

62. ZSOLTÁR.

Panasza Dávidnak a Saul szolgálai ellen.

1. Dávid *Zsoltára*, az Éneklőmesternek Jédutunnak * *adatott*. * 1 Krón. 16, 41.

2. Csak az Istenben nyugoszik az én lelkem; mert ő tőle vagyon az én * szabadulásom! * 2 Sám. 8, 14.

3. Csak ő az én kősziklám és az én szabadítóm; ő az én oltalmazóm; azért meg nem mozdulok felettébb.

4. Meddig gondolkodtok ti mindnyájan a férjfiú ellen, hogy őtet megöljétek, mintegy meghanyatlott falt és megdültetett gyeptűt?

5. Tanácskoznak csak arról, mimódon őtet az ő méltóságából levessék, gyönyörködnek a hazugságban: szájjal nekem jót mondanak, * szívekben gonoszt mondanak: * Zsolt. 28, 3.

6. *Mindazáltal* csak az Istenben nyugodjál én lelkem; mert ő tőle vagyon az én * reménységem. * vers 2. 3. Zsolt. 125, 1.

7. Csak ő az én kősziklám, és szabadítóm, ér felmagasztalóm; azért * nem mozdulok meg. * Péld. 18, 10.

8. Az Istenben vagyon az én szabadulásom és dicsőségem; * az én erős kősziklám, az én oltalmam az Istenben vagyon! * Zsolt. 61, 4.

9. Bizzatok ő benne mindenkor ti népek, a ti szíveteket töltsétek ki ő előtte; az Isten oltalmunk nekünk.

10. Bizony hijábavalók * az embernek fiai, és hazugok a Fejedelmeknek fiai; ha mérőserpenyőbe vettetnek, a semminél mindnyájan alábbvalók. * Zsolt. 39, 6. 12.

11. Ne bizzatok a kegyetlenségben, és a ragadozásban, és ne legyetek hijábavalók! gazdagságokba bővelkedők, ne bizzatok * azokban. * Jób 31, 24. 25. 1 Tim. 6, 17.

12. Egyszer szólott az Isten, kétszer hallottam ugyanazont, hogy a hatalmas *csak* az Istené.

13. És tiéd, Uram, a kegyelmesség: bizony te megfizetsz mindennek az ő cselekedete * szerint. * Máté 16, 27. Róm. 2, 6—11.

63. ZSOLTÁR.

Az isteniszolgálatban való megjelenhetést kéri Istentől.

1. Dávid Zsoltára, mikor volna a * Júda pusztájában. * 1 Sám. 22, 5.

2. Én Istenem, én erős *Istenem* vagy te, jó-reggel kereslek téged; az én lelkem * szomjúhoz téged; kívánt téged az én testem a pusztá szomjúhozó és víz nélkül való földön; * Zsolt. 42, 2. 3. 27, 4. 5.

3. Hogy a te hatalmasságodat és dicsőségedet látnám, a mint a szent hájlékban * szoktalak vala téged látni; * Zsolt. 42, 5.

4. (Mert a te * kegyelmességed jobb az életnél) hogy az én ajakim dicsérjenek tégedet. * Zsolt. 69, 17.

5. És úgy áldanálak téged az én * életemben: és a te nevedben felemelném az én kezeimet: * Zsolt. 146, 2.

6. Mind a kövérséggel, úgy bételjeseedik az én lelkem, mikor víg ajakkal dicsér téged az én szám.

7. Mikor megemlékezem te rólad az én ágyamban, és éjjeli vigyázásimban * gondolkodom te felőled; * Zsolt. 16, 7.

8. Mert nékem segítség voltál; és a te szárnyaidnak árnyékában örvendezek:

9. Az én lelkem te hozzád ragaszkodott, a te jobbkezed őrizett engemet.

10. Azok pedig, a kik veszedelemre keresik az én lelkemet, a földnek * alsó részére mennek. * 2 Móz. 8, 19.

11. A szablyának * kezébe esnek, és a rókának lésznek eledeli. * 1 Sám. 31, 1. 2.

12. A Király * pedig örvendez az Istenben, és dicsekedik, valaki esküszik ő reá: mert bédugattatik a hazugság szólóknak szájoj. * Zsolt. 18, 1—3.

64. ZSOLTÁR.

Dávid könyörög a szabadulásért.

1. Dávid Zsoltára, az Éneklőmesternek *adatott*.

2. Hallgasd meg, Isten, az én panaszolkodásomban való szómat, az ellenségnek félelmétől mentsd meg az én lelkemet!

3. Rejts el engemet a gonosz akaróknak tanácsok előtt, a hamisság-cselekedőknek gyülekezetek előtt;

4. Mert megélesítették mint a szablyát az * ő nyelveket; az ő nyilokat *redm* igazították, az ő keserű beszédeket. * Zsolt. 52, 4. 5.

5. Hogy lövöldözzék * titkon az ártatlant; nagy hirtelenséggel lövöldözik azt, és nem félnek. * Zsolt. 11, 2.

6. Megerősítették magokat a gonoszban, szólnak arról, hogy nékem tört vessenek és azt mondják: Kicsoda látja őket?

7. Tudakoznak álnokságokról; megemésztetünk azokkal, a mellyeket nagy

álnoksággal találtak; oly mélységes és elrejtett annak a férjfiúnak szíve;

8. De meglövi az Isten őket az ő nyilával, és nagy hirtelenséggel * megostoroztatnak. * Péld. 6, 15.

9. És az ő magok nyelvekkel megütözköznek ő magokba: és megrettennek mindnyájan, a kik azokat látják.

10. És meglátják minden emberek, és beszélik az Istennek dolgát, és az ő cselekedetét megértik.

11. Örvendez az igaz * az Úrban, és bízuk ő benne: és dicsekednek mindnyájan az igaz szívű emberek. * Zsolt. 33, 1.

65. ZSOLTÁR.

Lelki és testi jókért való isteni dicséret.

1. Dávidnak éneki dicsérete az * Éneklőmesternek *engedtetett*. * 1 Krón. 25, 1.

2. Tégedet kell nagy csendeséggé várunk, tiéd, óh Isten, a * dicsére Sionban: és néked adják meg a fogadást * Zsolt. 48, 2. 3

3. Ott megyen te hozzád minden test ki meghallgatod a könyörgést.

4. A hamisságnak beszédit, melyek mi rajtunk erőt vetek, és a mi bűneinket te tisztítod el.

5. Boldog az, a kit te választasz és magadhoz fogadsz, hogy lakozzék a * te tornácidban; megelégtettünk a te házadnak javaival, a te templomodnak szent dolgaival. * Zsolt. 84, 5. 11. 12.

6. Rettenetes dolgokat szólasz nekünk a te igazságodban, óh mi idvességünknek Istene, e földnek minden végeinek és a messze való tengernek reménysége!

7. Ki a hegyeket megerősítet a te erőddel, ki hatalommal körülvétettél.

8. Mi megenyhítet a tengereknek * zúgásokat: és azoknak hajainak zúgásokat: és a népeknek háborgásokat. * Máté 8, 26.

9. És félnek a te jeleidtől, valakik a földnek határain lakoznak, és örvendezteted azokat a reggelért és estvéért.

10. Meglátogatod e földet és megöntöztöd * azt, bőséggel meggazdagítod azt; az Istennek folyóvize teljes vizekkel; gabonát szerzesz nékik; mert úgy rendeltet a földet. * Jób 38, 26. 27.

11. Annak barázdáit * megrészegítet, megnevesítet hántjait, a záporosókkal meglágyítod azt, annak termését megáldod. * Zsolt. 104, 13. 15.

12. Megékesítet az esztendőt a te jóvoltoddal, és a te ösvényid kövérséggel csepegnek.

13. Csepegnek a pusztának aklaira, és a halmok * örömmel vétetnek körül. * Zsolt. 72, 3. 16.

14. A mezők juhokkal * megteljesednek, és a völgyek gabonával meggazdagulnak, örvendeznek és éneket mondanak. * Zsolt. 144, 13. 14.

66. ZSOLTÁR.

Intés az Isten dicsőségének dicsérésére.

1. Az Éneklőmesternek *engedtetett* ének és Zsoltár.

Örvendeztetek az Istennek, földnek minden *lakosai*:

2. Énekeljete dicsőséget az ő nevének, dicsőítsétek és dicsérjétek őtet!

3. Mondjátok az Istennek: Melly csudálatosok a te dolgaid: a te hatalmasságodnak nagy voltáért, a te ellenséged hazudnak * néked. * Zsolt. 18, 45.

4. E földnek minden *lakosai* imádjának tégedet, és énekeljenek néked; énekeljenek a te nevednek.

5. Jertek el, és lássátok az Istennek dolgait; csudálatosok * az ő cselekedetei az embernek fiaihoz. * vers 6. Zsolt. 46, 9. 65, 12—14.

6. A tengert * megszáraztja, a folyóvizet † száraz lábbal mentek által, ott örvendeztünk ő benne. * 2 Móz. 14, 21. 22. † Jós. 3, 14—17.

7. Uralkodik e világon hatalmasságával; az ő szemei a Pogányokat nézik, hogy a kik engedetlenek, fel ne fuvalkodjanak magokban: Sélah.

8. Áldjátok népek a mi Istenünket, és zengjen az ő dicséretinek szava.

9. Ki megeleveníti a mi lelkünket, és nem engedi, hogy a mi lábaink elesenek;

10. Mert megkísértgettél minket Isten, megpróbáltál minket tűzzel, mint az ezüst megpróbáltatik.

11. Bévitte minket a hálóba, megszorítottad a mi derekainkat.

12. A mi fejünkre ültetted az embereket, tűzbe és vizekbe mentünk: mindazáltal vittél minket * szép kies helyre; * Zsolt. 60, 14.

13. Elmegyek azért a te házadba áldozatokkal, megadom néked az én * fogadásimat, * Zsolt. 116, 14. 56, 13. 14.

14. A mellyeket az én ajakim ígértek, és mellyről szólt az én szám az én nyomorúságomban.

15. Kővér * kosoknak égőáldozatival áldozom néked jóillattal egybe: áldozom ökrökkel és bakokkal. * 3 Móz. 3, 1—17.

16. Jöjjetek el, halljátok meg, és megbeszélem minden istenfélőknek, a mellyeket cselekedett az én lelkemmel;

17. Ő hozzá kiálték az én számmal, és az én nyelvem alatt * felmagasztaltattott; * Zsolt. 18, 4—7.

18. Ha hamisságra néztem volna az én szívemben: meg nem * hallgatott volna az Úr. * Ján. 9, 31. Jak. 4, 3.

19. De bizonyára meghallgata * az Isten, és az én könyörgésemnek beszédére figyelmezett. * Zsolt. 18, 7, 20—25.

20. Áldott az Isten, * ki nem vetette meg az én könyörgésemet, és irgalmaságát *nem vonta meg* tőlem! * Zsolt. 18, 50. 51.

67. ZSOLTÁR.

Jövendőlés a Pogányok elhivatásáról.

1. Az Éneklőmesternek *engedetett* éneki Dícséret, a Néginóthra.

2. Az Isten könyörüljön rajtunk és áldjon meg minket, világosítsa meg mi hozzánk az ő * orczáját; * Zsolt. 4, 7. 4 Móz. 6, 24—26.

3. Hogy megismerjék e földön a te útadat, minden Pogánynépek között a te szabadításodat.

4. Tisztelnek téged a népek, óh Isten, tisztelnek téged minden * népek. * Zsolt. 22, 28.

5. Örvendnek és vígnak a nemzetségek; mert ítéled a népeket * igazságban; és a nemzetségeket e földön igazgatod. * Róm. 2, 6—11.

6. Tisztelnek téged a népek, óh Isten tisztelnek téged minden népek!

7. A föld megadta az ő * gyümölcsét: megáld minket az Isten, a mi Istenünk. * Zsolt. 65, 12—14.

8. Megáld minket az Isten és félík ötet a földnek minden határai!

68. ZSOLTÁR.

A Krisztus győzedelme és országlása felett való diadalmi Ének.

1. Dávid éneki Dícsérete, az Éneklőmesternek *engedetett*.

2. Mikor az Isten felkél: * az ő ellen-

ségei elszélednek, és elfutnak az ő gyűlői az ő orczája elől. * 4 Móz. 10, 35.

3. Mint a füst elszélesztetik; azonképen elszélesztéd *őket*: miképen * elolvad a viasz a tűz előtt: azonképen elvesznek a hitetlenek az Isten orczája elől. * Zsolt. 58, 8. 9.

4. De az igazak * örvendeznek és vígnak az Isten előtt, és örülnek nagy örömmel. * Zsolt. 5, 12. 33, 1.

5. Énekeljete az Istennek, mondjátok dícséretet az ő nevének: magasztaljátok azt, a ki lakozik kies helyeken, kinek neve JAH, és örvendjete az ő előtt.

6. Az árváknak * attyok, és az özvegyeknek őrizőjük az Isten, ki az ő szentséges helyében lakik. * Zsolt. 146, 9.

7. Az Isten az egyedül valókat * megszorítja cseléddel, és kihozza hatalmasan a megkötöttetteket; de az engedetlenek lakoznak száraz helyen. * 1 Sám. 2, 5.

8. Óh Isten, mikor a te néped * előtt járnál; mikor a pusztán járnál: * 2 Móz. 40, 36—38.

9. A föld reng * vala, az egek is csepegnek vala az Istennek jelen volta miatt; a Sinai † hegy is az Istennek, az Izráel Istenének előtt. * Zsolt. 114, 4—7. † 2 Móz. 19, 16—18.

10. Bőséges esőt adsz vala óh Isten a te örökségedre, és az elfáradtat megújítod vala.

11. A te juhaid laknak azon, mellyeket készítettél jóvoltodból a szűkölködőért, óh Isten!

12. Az Úr ád vala beszédre való * alkalmatosságot; és a dícsérő asszonyoknak seregek nagy vala, ezt *mondván* :

13. A seregeknek Királyai elfutottak: elfutottak, és az otthonülő asszonyok osztották a nyereséget. * 2 Móz. 15, 1—21. Bír. 5, 1—31.

14. Jóllehet a kormos fazekak között ültetek: mindazáltal lesztek hasonlatosok az ezüsttől tündöklő galambnak szárnyához, vagy a mellynek szárnyai hasonlatosok a sárga aranyhoz.

15. Mikor a mindenható Isten elszéleszté a Királyokat azon a földön, lón akkor fejez mint a Sálmon * *havasa*. * Bír. 9, 48.

16. Az Isten hegye, kővér hegy; sok halmoknak hegye kővér hegy,

17. Mit kevéskedtek ti halmos hegyek?

e hegyet * kívánta Isten, hogy lakoznék azon, az Úr is lakozik azon mind örökké.

* Zsolt. 87, 1. 2. 132, 13. 14.

18. Az Isten szekerei húszézer, sok ezer Angyalok; az Úr vagyon azokkal, mint a Sínai hegyen, *úgy vagyon* az ő szent * hajlékában. * 2 Móz. 19, 18. 40, 34. 35.

19. Felmenvén * a magasságba, foglyoknak sokaságát fogád, ajándékokat vévén *osztogatván* az embereknek; az engedetlenek is *ide jönnek* lakni, Uram Isten!

* Eféz. 4, 8. Kol. 2, 14. 15.

20. Áldott legyen az Úr: mert minden nap ajándékoz minket a mi szabadító erős *Istenünk!*

21. Az erős *Isten* nekünk szabadító erős *Istenünk*; és az uralkodó Úr szabadít ki a halálból.

22. Csak az Isten rontja meg az ő ellenségeinek * fejeket, az ő bűnökben szüntelen járóknak üstökös fejeket. * Zsolt. 110, 6.

23. Azt monda vala az Úr: Básánból visszahozlak, a tengernek mélységéből kihozlak.

24. Annakokáért a te lábadat megveresít a vérben, és a te ebeidnek nyelveket az ellenségeknek véreken.

25. Látták a te járásodat, óh Isten, az én erős *Istenemnek* járásit, az én Királyomnak, *ki* a szent * helyben *vagyon*.

* 2 Móz. 25, 17—22.

26. Elöl mennek vala az * éneklők, azután a hegedűsök: középből valának a doboló leányok, *ezt mondván*:

27. A Gyülekezetekben áldjátok az Istent, az Urat *áldjátok* ti Izráel magvából valók!

* 2 Sám. 6, 15. 16.

28. Egyfelől * vagyon a kis Benjámin, ki ő rajtok uralkodik; a Júdának Fejedelmei, és az ő gyülekezetek; a Zebulon Fejedelmei és a Nafthali Fejedelmei.

* 2 Sám. 6, 1. 2.

29. Parancsolta a te Istened, hogy erős lennél: Erősítsd meg Isten azt, a mit mi közöttünk cselekedtél.

30. A te templomból Jerúsálemért néked * a Királyok ajándékokat hoznak.

* Zsolt. 72, 10. 2 Krón. 32, 23.

31. Veszed el a nyilas sereget, a bikáknak seregeket, mind a népeknek tulkaikkal egybe, kik dicsekednek a sok darab ezüstökben: veszed el a Pogányokat, kik gyönyörködnek a hadakozásban.

32. Eljönnek a Fejedelmek * Egyiptom-

ból; Szerecsenország hamar kinyújtja az ő kezeit az Istenhez. * Ésa. 19, 21. Sof. 3, 10.

33. E földnek minden országai * énekeljete az Istennek; mondjátok dicséretet az Úrnak.

* Zsolt. 67, 4—6.

34. Ki kezdettől fogva az egeknek egein ül; * *ímé onnét* szól nagy kemény szóval.

* Zsolt. 115, 3. Csel. 7, 49.

35. Adjátok dicséretet Istennek, kinek dicsősége az Izráelen, és az ő hatalma a felhőkben vagyon.

36. Rettenetes vagy Isten a te szentes hajlékidből; az Izráelnek erős *Istene*, ő ad erőt * és hatalmat e népnek: Áldott *legyen* az Isten. * Zsolt. 60, 11. 12. 14.

69. ZSOLTÁR.

Jövedölés a Krisztus szenvedéséről a Dávid személye alatt.

1. Dávid *Zsoltára*, az * Éneklőmesternek *engedtetett* a Sósannimra. * 1 Krón. 25, 1.

2. Tarts meg engemet, óh Isten; mert elértek a vizek mind az én * lelkemig.

* Zsolt. 40, 3.

3. Béestem mélységes sárba, hol fel nem állhatok, mélységes vizekre jutottam; és a víznek habja * elfogott engemet.

* Zsolt. 42, 8.

4. Elfáradtam a kiáltásban * megszáradt az én torkom, elfogyatkoztak † az én szemeim, várván az én Isteneimet:

* Zsolt. 22, 3. † Jób 17, 6.

5. *Mert* többen vagynak az én fejemenk hajszálinál, a kik engemet ok * nélkül gyűlölnék; erősek, a kik engemetszorgatnak, kik nekem ellenségim ok nélkül; a mit én nem ragadoztam el, akkor meg kel fizetnem.

* Ján. 15, 25.

6. Óh Isten, te tudod az én balgatagságomat; és az én bűneim nyilván vagnak te előtted.

7. Ne szégyenüljenek meg én * érettem a kik tégedet várnak, Uram, Seregeknek Ura! ne szégyenüljenek meg én miattam, a kik tégedet keresnek, Izráelnek Istene!

* Zsolt. 40, 17.

8. Mert te éretted * terheltem gyalázattal, és a gyalázat befedezte az én orcámat.

* vers 10.

9. Az én atyámfiak előtt * idegenné lettem, és az én anyámnak fiai előtt jövevény; és az én anyámnak fiai előtt jövevény; és az én anyámnak fiai előtt jövevény; és az én anyámnak fiai előtt jövevény;

* Jób 19, 13—17.

10. Mert a te házadhoz való buzgó szeretet * megemészt engemet; és azoknak

gyalázatjok, † kik téged gyaláznak, én reám estek, * Zsolt. 119, 139. Ján. 7, 17. † Róm. 15, 3.

11. Mikor sírva *győtröm* bőjtöléssel az én lelkemet; az is gyalázatomra * vagyon nékem. * Zsolt. 102, 5. 9.

12. Mikor az én ruhám helyébe zsákba öltözöm: nékikakkorpéldabeszéd vagyok.

13. A kik a kapuban ülnek, én rólam szólnak; és a lakodalomban én * rólam énekelnek. * Jób 30, 9.

14. Én annakokáért néked így könyörgök Uram: A te jóvoltod *megjelentetésének* ideje vagyon; * Isten a te irgalmasságodnak sokságában hallgass meg engemet, a te szabadításod *felől való ígért*nek igazságában. * Ésa. 49, 8.

15. Szabadíts meg engemet a * sárból, hogy el ne boruljak; *hanem inkább* szabaduljak meg az én ellenségimtől, és a vizeknek örvenytől. * vers 3. Zsolt. 18, 17. 18.

16. Hogy el ne borítson engemet a vizeknek habja, és el ne nyeljen engemet az örvény; és a veremnek szája ne dugatassék bé én reám.

17. Hallgass meg engemet, Uram! mert jó a te kegyelmességed! a te irgalmasságidnak sokaságok szerint tekincs én reám.

18. És ne rejtse el * orczádat a te szolgádtól: mert nagy szorongattatásom vagyon nékem; Siess, hallgass meg engemet! * Zsolt. 102, 3.

19. Légy mellette az én lelkemnek, és szabadítsd meg * azt: az én ellenségimért szabadíts meg engemet. * Zsolt. 22, 12.

20. Te tudod az én * gyalázatomat, az én szegyenvallásomat és † szidalmamat: te előtted vagynak minden én ellenségim. * Zsolt. 35, 21. 41, 6. 9. † Zsolt. 42, 11.

21. A gyalázat az én szívemet megalázta, annyira, hogy megnyomorodtam: és várom vala ha valaki én velem együtt bánkódnék, * de senki nem vala; és ha valaki megvigasztalna, de nem találék senkit: * Zsolt. 35, 13. 14.

22. Sőt inkább az én eledelem helyébe mérget adnak vala; és az én szomjúságomban engem eczettel * itatnak vala. * Máté 27, 34.

23. Legyen az ő asztalok ő * előttök tőrgyanánt: és az ő jó szerencséjük háló gyanánt. * Róm. 11, 19.

24. Setétüljenek meg az ő szemeik, hogy ne lássanak: és az ő derekokat tégyed * erőtlenné mindenkor. * Zsolt. 20, 9.

25. Őncsd ki a te haragodat ő reájok, és a te haragodnak búsulása vegye őket körül.

26. Legyen az ő palotájok * pusztá, és az ő hajlékokban ne legyen lakos; * Csel. 1, 20.

27. Mert a kit te megvertél * azt háborgatták, és a tőled megsebesítettettek nyavalyájokról † beszélnek. * Zsolt. 109, 15. 16. † vers 13.

28. Az ő hamisságokat sokasítsd meg, és a te igazságodra ne jussanak.

29. Töröltessenek ki az élőknek * könyvökből, és az igazak közé ne íratassanak. * Zsolt. 109, 15.

30. Én szegény és nyomorult vagyok: de a te szabadításod, óh Isten, engemet felmagasztal!

31. Dícsérem az Istennek nevét énekel, és őtet dícsérettel felmagasztalom. * 32. És kedvesb * lészen ez az Úr előtt az ökörnél és tuloknál, mellynek szarvai és körmei vagynak. * Zsolt. 51, 18. 19.

33. Látják ezt a nyomorultak, és örvendeznek: * a kik keresik az Istent és él a ti szívetek. * Zsolt. 22, 27. Zsolt. 70, 5.

34. Mert meghallgatja a szegényeket az Úr; és az ő foglyait nem veti meg,

35. Dícsérvék őtet az egek * és a föld; a tengerek és valami azokban vagyon; * Zsolt. 148, 1. Ésa. 49, 30.

36. Mert az Isten megtartja a * Siont, és megépíti a Júdának városit; és ott lakoznak, és örökségül bírják azt; * Zsolt. 51, 20.

37. És az ő szolgálinak maradékaik örökségül bírják azt, és a kik szeretik az ő nevét, laknak abban.

70. ZSOLTÁR.

E Zsoltár egyez a XL. Zsoltárnak végével.

1. Emlékezetre való *Zsoltára* Dávidnak, melly *engedetett* az * Éneklőmesternek. * 1 Krón. 25, 1.

2. Isten, * az én szabadításomra *jövel*; Uram, az én segítségemre siess. * Zsolt. 71, 12.

3. Szégyenüljenek, és piruljanak meg, a kik keresik az én életemet; hátraté-
rüljenek és * gyaláztassanak meg, kik gyönyörködnek az én nyomorúságomban. * Zsolt. 40, 14. 15.

4. Hátraté-
rüljenek megszégyenül-
vén nagy hamarsággal, kik azt mondják *én felölem*; * Hehé! Hehé! * Zsolt. 35, 21. 25.

5. Örüljenek * és örvendezzenek te bennet mindenek, kik keresnek tégedet, és ezt mondják szüntelen: Magasztaltassék fel az Isten, kik szeretik a te szabadításodat.

* Zsolt. 33, 1.

6. Én pedig szegény * és nyomorult vagyok; Isten siess én hozzám; én segedelmem és szabadítóm vagy te Uram, ne késedelmezzél!

* Zsolt. 40, 18.

71. ZSOLTÁR.

Dávid a szabadulásért könyörög.

Te benned bízom * Uram, ne szégyenüljék meg soha.

* Zsolt. 125, 1.

2. A te igazságod * szerint ments meg és szabadíts meg engemet: hajtsd hozzám a te füledet, és tarts meg engemet.

* Zsolt. 31, 2. Dán. 9, 16.

3. Légy nékem *erős* * kösziklám, mellyhez folyamodjam szüntelen: parancsolatot adtál az én megtartásom felől, mert én kösziklám és én erősségem vagy.

* Péld. 18, 10.

4. Én Istenem, szabadíts meg engemet a gonosz embernek kezéből; a hamisnak és kegyetlennek kezéből:

5. Mert te vagy az én várásom, Uram Isten, én bizadalmam * gyermekségemtől fogva!

* Zsolt. 22, 10. 11.

6. Te tőled tápláltattam az én *anyámnak* méhétől fogva, az én anyámnak méhéből te vontál ki engemet: te felőled vagyon az én dicséretem szüntelen.

7. Mintegy csudájokká lettem sokaknak: de te vagy én erős * bizodalmam.

* Zsolt. 61, 4.

8. Megteljesedik az én szám a te dicséreteddel, és minden napon a te dicsőségeddel.

9. Ne vess el engemet az én vénségemnek idején; mikor elfogy az én erőm, ne hagyj el engemet;

10. Mert szoltak az én ellenségim én felőlem, és a kik az én életem után leselkednek, együtt * tanácskoznak. * Zsolt. 64, 6. 7.

11. Mondván: Az Isten elhagyta őtet! Kergessétek és fogjátok meg őtet; mert nincsen ki megszabadítaná.

12. Óh Isten! ne távozzál el tőlem! Én Istenem, siess az én * segítségemre;

* Zsolt. 70, 2. 4.

13. Szégyenüljenek meg, és fogyatkozzanak el az én életemnek ellenségei; boritassanak bé gyalázattal és szégyennel, a kik nékem gonoszt akarnak.

14. Én pedig szüntelen reménylek; és minden te dicséretedet hirdetem még.

15. Az én szám beszéli a te igazságodat, és mindennap a te szabadításodat, jóllehet annak számát * nem tudom.

* Zsolt. 139, 17.

16. Bátorsággal járok, az Úr Istennek hatalmasságában *bízában* *: megemlékezem csak a te igazságodról.

* Zsolt. 8, 6. 7.

17. Óh Isten, tanítottál engem az én gyermekségemtől fogva; és mind e mai napig hirdetem a te csudadolgaidat.

18. Annakokáért vénségemig is és az én megöszülésemig, óh Isten, ne hagyj el engemet, míglen hirdessem a * te karodat e nemzéségnek, és minden következendő *nemzéségnek* a te erődet!

* Zsolt. 18, 1–51.

19. A te igazságod, Isten, felmagasztaltatott; mert nagyságos dolgokat cselekedtél; Isten! kicsoda hozzád hasonló:

20. Mert minekutánna sok és gonosz nyomorúságokat * kóstitattál meg én velem, ismét meglevenítettél engemet? és a földnek mélységéből † ismét felhoztál engemet.

* Zsolt. 18, 1. 19. 44. † Zsolt. 49, 16. 80, 13.

21. Megsokasítottad az én nagyságomat; én hozzám fordulván megvigasztaltál engemet.

22. Annakokáért én is tisztellek tégedet, és a te igazságodat éneklőszerszámokkal, én Istenem! éneklek néked hegedűvel, óh Izráelnek szent *Istene*!

23. Örvendeznek az én ajakaim, mikor néked éneklek, és az én * lelkem is, melylyet megszabadítottál.

* Zsolt. 63, 6–8.

24. Az én nyelvem is minden napon hirdeti a te igazságodat: mert megszügyenültek, és gyalázattal illettettek, a kik nékem gonoszt * akarnak. * vers 10. 11.

72. ZSOLTÁR.

Jövendőlés a Krisztus országáról, a Salamon személyének példázatában.

1. Salamonnak.

Isten, a te ítéletidet adjad a Királynak, és a te igazságodat * a Király fijának;

* 1 Kir. 3, 9.

2. Hogy ítélje a te népedet * igazságban, és a te szegényidet ítéletben.

* 2 Sám. 8, 15. Péld. 31, 8. 9.

3. A hegyek hoznak békességet * a népnek, és a halmok igazságot.

* 1 Kir. 4, 21. 24. 25. 9, 4–7.

4. Megítéli a népnek szegényit, és megszabadítja a szűkölködőnek * fiai; és megrontja a nyomorgatót.

* 1 Kir. 3, 16—27.

5. Félnek tégedet, míg a nap és a hold lesznek, mind örökké.

6. Leszáll mintegy eső a megkaszált mezőre, és mint a föld öntöző záporok.

7. Virágozik ő idejében az igaz; és a békességnek * sokasága *leszen* míg a hold nem lesz.

* 1 Kir. 4, 20—25.

8. És uralkodik egyik tengertől fogva a másik tengerig, és az *Eufrátes* folyóvíztől * fogva a földnek határáig.

* 1 Kir. 4, 21. 24.

9. Ő előtte arczal leborúlnak, kik a pusztában vagynak; és az ő ellenségei a port * nyalják.

* Zsolt. 18, 44. 45.

10. A tengernek és szigeteknek Királyai ajándékot hoznak; Sébának és * Sehebának Királyai ajándékot hoznak.

* 1 Kir. 9, 11. 14. 10, 1. 10. 24. 25. Ésa. 60, 6.

11. És arczal leborúlnak * ő előtte minden Királyok; minden Pogánynépek szolgálnak néki.

* vers 9.

12. Mert megszabadította a * kiáltó szűkölködőt és a szegényt, a kinek nem vala segítője.

* vers 4.

13. Kedvez a szegénynek és a szűkölködőnek; és a szűkölködőknek életeket megtartja :

14. A csalárdságtól és erőszakvételtől megszabadítja azoknak lelkeket; és az ő vérek drága az ő szemei előtt.

15. És él és adattatik * néki Sébabeli arany: és imádkoznak ő érette mindenkor és minden napon áldják.

* vers 10.

16. Lésznek gabonakévék a földön a hegyeknek tetején, a képen megindul annak gyümölcse mint a Libánus; és virágoznak a * lakosok, mint a földnek füve.

* 1 Kir. 4, 20. 25.

17. Lészen az ő neve mind * örökké, míg a nap lesz az ő neve nevedik, és megáldatnak ő benne minden népek, és magasztalják őtet.

* 1 Kir. 9, 3—5.

18. Áldott az Úr Isten, az Izráelnek Istene, ki * csudadolgokat cselekeszik egyedül.

* Zsolt. 40, 6. 77, 15. 2 Sám. 7, 8. 9.

19. És áldott *legyen* az ő dicsőséges neve mind örökké; és teljesedjék bé az ő dicsőségével az * egész föld: Ámen! Ámen!

* Ésa. 6, 3.

20. Dávidnak az Isai * fiaiinak könyör-gésinek vége.

* 2 Sám. 23, 1.

73. ZSOLTÁR.

Vígasztalás a hitetleneknek szerencsés állapotjuk ellen.

1. Asáf * Zsoltára.

* 1 Krón. 25, 1.

Bizony jó Izráelnek az Isten, azoknak a kik tiszta * szívűek.

* Zsolt. 18, 17—26. 27.

2. De a mi én reám néz, csak * nem meghanyatlottak az én lábaim; és kicsiny hijja, hogy az én lábaim el nem izsamodának.

* vers 23.

3. Mikor irigykedném a kevélyekre, és a gonoszoknak jó szerencséjüket * látnám.

4. Mert nincsenek a halálnak köteleiben, és az ő erejek állandó.

5. Az embereknek nyomorúságokban nincsen részek, és az emberekkel *együtt* nem nyomorgattatnak.

* Jób 21, 7—15.

6. Azokáért mintegy aranyláncz megkörnyékezte őket a kevélység, béborította őket a kegyetlenség, mintegy ruha.

7. A kövérség miatt kin ülnek az ő szemeik, az ő elméjeknek gondolatját meggyózik.

8. Kevélyek és szólnak álnokságot; bosszúságot szólnak nagy * kevélységgel.

* Zsolt. 31, 19. 94, 3—7.

9. Az égre tátották * szájokat, és az ő nyelvek eljárja a földet.

* Jób 21, 14. 15.

10. Annakokáért erre fordul az ő népe, mivelhogy teljes pohár víz vagyon kezekben.

11. Hogy ezt mondják: Mimódon tudhatná meg *ezt* az erős *Isten*? és avagy vagyon é a magasságban értelem?

12. Ímé e gonosz emberek melly nagy szerencsésen nevelik erejeket e világon!

13. Bizony hijába tartottam én tisztán az * én szívemet, és hijában mostam ártatlanságban az én kezeimet;

* Jób 9, 29—31. Malak. 3, 14. 15.

14. Mert mindennap nyomorgattatom, és minden reggel ostoroztatom.

15. Ha azt mondándom: Ilyen módon szólok: Ímé ez a te fajiadnak nemzetségek: hitetlen lészek.

16. Annakokáért gonodolkodom *vala szorgalmatosan*, hogy ezt megtudhatnám; de az nehéz dolognak *láttáték* nékem.

17. Mígnem bémenék az erős *Istennek* szentséges helyibe, és megértém azoknak * végeket.

* vers 18. 20. Jób 21, 16—20.

18. Bizony igen síkon helyeztetted őket; és őket nyakrafőre vetetted.

19. Mimódon pusztultak el egy * szem-

pillantásban? megszűntek, megemésztettek a rettegetől. * Jób 20, 7—11. Zsolt. 37, 2.

20. Mint az álom, minekutánna felsejken az ember: Uram, mikor felsejkened őket, az ő gondolatjokat utálatossá teszed.

21. De az én szívem háborog vala, és az én yeséimben ösztönöztetem vala.

22. És én balgatag voltam, és értelem nélkül való; oktan állat voltam te előtted.

23. Mindazáltal én mindenkor te * mellett voltam; mert az én jobbkezemet tartottad. * vers 2.

24. A te tanácsoddal igazgatsz * engemet, hogy azután a dicsőségbe fogadj bé engemet. * Zsolt. 32, 8.

25. Kicsoda volna nékem mennyekben te náladnál * több? és te náladnál egyében nem gyönyörködöm e földön. * Zsolt. 16, 11. 32, 10.

26. Elfogyatkozott az én testem, és az én szívem; az én szívemnek kösziklája, és az én örökségem te vagy, óh Isten, mind örökké!

27. Mert ímé a kik tőled eltávoznak, elvesznek: elveszted mind azokat a kik tőled elhajolnak.

28. A mi én reám néz, Istenhez közelgetnem nékem felette * igen jó; Az Úr Istenben helyheztetem reménységemet, hogy hirdessem minden cselekedetét. * vers 27. Zsolt. 18, 26. 27.

74. ZSOLTÁR.

Az Isten házának pusztulásáról panaszolkodván, Isten bosszuállását kéri.

1. Tanító * Éneke Asáfnak. * 1 Krón. 25, 1.

Miért vetettél el, óh Isten minket mindenestől fogva? és miért füstölög a te haragod a te meződnek * juhai ellen. * Zsolt. 80, 1.

2. Emlékezzél meg a te Gyülekeztedről, melyet régen * szerzettél, és melyet megváltottál: a te örökségednek részéről a Sion hegyéről, † mellyen lakozol. * 2 Sám. 7, 23. 24. † Zsolt. 132, 13. 14.

3. Emeld fel a te lábaidat az örök pusztullásokra: mert az ellenség mindeneket elpusztított a te szentséges helyekben.

4. Ordítottak a te ellenséged a te templomodnak közepette, és ott helyhezteték az ő jegyeket jelenségül.

5. Azok közöttől mindenik Főembernek,

ítéltetett, a mint felemeli vala az ő fejszékét erdőnek sűrű fáira.

6. Most is annak faragott * köveit egyaránt fejszékkel és pörölyökkel rontják. * 1 Kír. 9, 7. 8.

7. Tüzet vetettek a te szentséges helyeidre, a földre tapodván megfertéztették a te nevednek * hajlékát. * 1 Kír. 9, 3.

8. Ezt mondták az ő szívekben: Vesünk zsákmányt benne, egyetembe meggyújtották e földön az erős Istennek minden hajlékait.

9. A mi jeleinket nem látjuk; nincsen immár Próféta, és nincsen mi közöttünk, a ki * megtudhatná, meddig lesznek a nyomorúságok. * Sir. 2, 9.

10. Meddig szidalmaz, óh Isten! az ellenség? avagy mind örökké bosszúsággal illeti é az ellenség a te nevedet?

11. Miért fordítod el a te kezedet? és miért nem nyujtod ki a te jobbkezedet a te kebeledből?

12. Mindazáltal az Isten én Királyom, ki eleitől fogva e földön szabadulásokat * mívelt; * Bír. 3, 31. 4, 24.

13. Te választottad ketté a * tengert a te erőddel, megrontottad a nagy csethalaknak † fejeiket a vizekben. * 2 Móz. 14, 21. 22. † Ezék. 29, 3.

14. Te rontottad meg a Léviátánnak fejét, és adtad azt eledelül a pusztában lakozó népnek.

15. Te hasítottad * meg a forrást és a patakot, te száraztottad meg a † sebes folyóvizeket. * 2 Móz. 17, 5. 6. 2 Móz. 20, 21. † Jós. 3, 16. 17.

16. Tiéd a nap; az éjszaka is tiéd: te formáltad a világosságot és a * napot. * 1 Móz. 1, 16—18.

17. Te rendelted a földnek minden határit: a nyarat * és a telet te formáltad. * 1 Móz. 8, 22.

18. Emlékezzél meg erről, hogy az ellenség szidalmazta az Urat, és a bolond nép * bosszantotta a te nevedet. * 5 Móz. 32, 21.

19. Ne adjad a fenevadnak a te gerliczédnek lelkét: a te szegényidnek gyülekeztiről ne felejtkezzél el mindenestől fogva.

20. Tekints a * szövetségre: mert bétöltek a földnek setét helyei kegyetlenségnek hajlékival. * 2 Móz. 24, 8.

21. A ki megrontatott, ne térjen el te

előled szegényvallással: a nyomorult és szűkölködő dicsérje a te nevedet.

22. Kelj fel óh Isten és forgasd a te ügyedet: emlékezzél meg a te * gyalázatodról. *mellyel téged minden nap illet a † bolond.* * vers 7. † vers 18.

23. Ne felejtkezzél el a * te ellenségidnek † szavokról a te ellened támadóknak háborgásokról, melly szüntelen nevededik. * Zsolt. 137. 7. † vers 8.

75. ZSOLTÁR.

Fogadást téssen Dávid jól regnálásáról.

1. Asáf Zsoltára, az * Éneklőmesternek *engedetett Ének az Altashétre.*

* 1 Krón. 25. 1.

2. Tisztelünk tégedet, óh Isten, tisztelünk, mert a te nevednek közel való voltát hirdetik a te csudadolgaid.

3. Minekutánna a nékem *rendeltetett* Gyülekezetet * mellém vejéndem: én igazán † ítélek.

* 1 Sám. 16. 1. 13. † Zsolt. 62. 1. 2. 2 Sám. 8. 15.

4. A föld * és annak minden lakosai megmozdultak: én megerősítem annak oszlopit: * Jós. 2. 9–24.

5. A kérkedékenyeknek azt mondom: Ne kérkedjete; és a gonoszoknak; Ne emeljete szarvat.

6. Ne emeljétek magasan a ti szarvatokat, ne szóljatok * megkeményedetett nyakkal; * Zsolt. 31. 19.

7. Mert nem naptamadattól, sem napnyugtától; sem a pusztától. *vagy* az felmagasztaltatás;

8. Mert az Isten *igazgató* * Bíró, ki egyet † megalász, mást felmagasztal.

* Dán. 5. 21. 1 Sám. 2. 7. † Dán. 2. 21.

9. Mert az Úrnak kezében pohár vagy és zavaros bor, * és teljes itallal, mellyet abból tölt ki, mellynek a seprejét is † megisszák és ugyan kiszopják a földön lakozó minden latrok.

* Zsolt. 60. 5. † Jób 21. 22–29.

10. Én pedig hirdetem mind örökké, és éneket mondok a Jákób Istenének.

11. És a gonoszoknak minden szarvaikat * lerontom: az igaznak pedig szarvaik felmagasztaltatnak. * vers 5 Zsolt. 101. 3–8.

76. ZSOLTÁR.

Az Isten kegyelmességét és igazságát hirdeti.

1. Asáf * Zsoltára az Éneklőmesternek a Néginóthra *adattatott Ének* * 1 Krón. 25. 1.

2. Esmértetik az Isten Júdában, Izráelben nagy az ő neve.

3. Kinek hajléka vagy Sálemben, és lakhelye * Sionban. * Zsolt. 132. 13. 14.

4. Ott eltörte a nyilakat, * kézíveket, paizst, szablyát, és a badat.

* 2 Sám. 5. 6. 7. Ésa. 37. 36. Zsolt. 48. 5–8.

5. Ékesb * vagy te és csudálatosb a kóborlóknak † hegyeinél.

* Zsolt. 48. 3. 4. † Ésa. 33. 1.

6. Megfosztattak az erős szívűek: elaludtak, és az erős férjfiak kezeiknek semmi erejek nem volt.

7. A te hatalmas * beszéded miatt, óh Jákóbnak Istene, elszenderedett mind a szekér, mind a ló. * Ésa. 37. 29. 33–35.

8. Te, te, *mondom*, rettenetes *vagy*: és kicsoda állhat meg a te orozád * előtt, mikor megharagszol?

* 5 Móz. 4. 24.

9. A mennyből * jelentetted ki a te ítéletedet; a föld megrettent, és hallgatott. * Ésa. 37. 36.

10. Mikor az Isten felkelne az ítéletre, hogy megszabadítaná a földnek minden nyomorultit.

11. Az embereknek hévsége tisztel tégedet, és azoknak hévségektől, a kik megmaradnak, *azokat* körülveszed.

12. Tégyetek fogadásokat, és adjátok meg * azokat a ti Uratoknak Isteneknek; mindnyájan kik ő körülte vagynak; vigyenek ajándékokat a † Rettenetesnek.

* Zsolt. 50. 14. † vers 8, 13.

13. Ki a Fejedelmeknek lelkeket elvé-szi és rettenetes a * föld Királyainak.

* Dán. 2. 21.

77. ZSOLTÁR.

A szomorú gondolatokat az Isten csudadolgainak emlékezetivel oszlatja el.

1. Asáf Zsoltára az Éneklőmesternek Jédutunnak * *engedetett.* * 1 Krón. 16. 41.

2. Az én szómmal az Istenhez kiáltottam, az én szómmal az Istenhez *kiáltottam*, * és meghallgata engemet.

* Zsolt. 18. 4. 116. 1. 2.

3. Az én nyomorúságomnak napján * az Urat megkeresém: az én kezemet éjjel kiterjesztettem és el nem fáradott; mikor az én lelkem vígasztalást nem akarna bévenni. * Zsolt. 50. 15.

4. Megemlékezem az Istenről, mikor háborgok: gondolkodom, mikor az én lelkemnek szomorúsága vagy!

5. Az én szemöldökimet megtartóztatad; megháborodtam vala, annyira hogy nem szólhatnék.

6. Gondolkodni kezdék a régi * na-

pokról, és az *elmúlt* időnek esztendeiről.
* Zsolt. 143, 5.

7. Megemlékezem az én énekimről; éjszaka az én szívemben gondolkodom vala, és az én lelkem tudakozik vala, mondván:

8. Avagy mind örökké elvetne é az Úr? és nem lenne é többé jóakaró?

9. Avagy elfogyott é mindenestől az ő kegyelmessége? vagy megszűnnék é az ő ígéreti nemzetségről nemzetségre?

10. Avagy elfelejtkeznek é a kegyelmességről az erős *Isten*? avagy az ő haragjában megtarthatná é irlalmasságát?

11. Azután mondek: Ez az én nyavalyám; de *ezeket* elváltoztathatja a magasságos *Istennek* jobbkeze.

12. Megemlékezem az Úrnak cselekedeteiről; sőt megemlékezem a te eleitől fogva való * csudálatos dolgaidról.
* Zsolt. 76, 7.

13. És gondolkodám minden te * cselekedetedről, és szólok vala a te dolgaidról *mondván*:
* vers 16—21.

14. Óh *Isten*, a te útad szentséges: kicsoda olyan * nagy erős *Isten*, mint az *Isten*?
* 5 Móz. 33, 26.

15. Te, erős *Isten*, cselekeszel csudadolgokat; a népeknek megjelentetted a te hatalmasságodat.

16. Megszabadítottad a te * népedet hatalmad által; a Jákóbnak és Józsefnek fiaiit.
* 2 Móz. 12, 29—31. 41. 51.

17. Látának a vizek * tégedet, *óh Isten*; látának tégedet a vizek, és megfélemlének; a mélységek is megindulának.

18. A vizeket megáraszták a felhők; megzendülének az egek; és a te nyílaid szélllyel futkostak.* 2 Móz. 14, 21. Jós. 3, 16. 17.

19. A te mennydörgésednek szava az égben; a te villámásid * megvilágosították e földet; megrendült és megindult a föld.
* 2 Móz. 9, 24. 25.

20. A tengeren volt a te * útad, és a te ösvényed a nagy széles vizeken; és a te nyomodat nem esmérték meg.
* 2 Móz. 14, 21. Jós. 3, 16. 17.

21. A te népedet mint a juhokat hordoztad, Mózesnek * és Áronnak kezek által.
* Mik. 6, 4.

78. ZSOLTÁR.

Előszámlálása *Istennek* az Izráel népéhez való sokféle jótéteményeinek és ostoninak.

1. Asáf * tanító *Zsoltára*. * 1 Krón. 25, 1.

Hallgasd én népem az én törvényemet; hajtsálok a ti fületeket az én számnak beszédire.

2. Megnyitom az én számat * bölcs beszédek által; nagy bőséggel szólok a régi titkos dolgokról.
* Zsolt. 49, 5. Máté 13, 35.

3. A mellyeket hallottunk és tudunk; és mellyeket a mi atyáink * beszéltek nekünk.
* 5 Móz. 4, 9.

4. Nem titkoljuk el * azokat azoknak fjiától és maradékitól, beszélvén az Úrnak dicséretit, és az ő erejét, és az ő csudadolgait, mellyeket cselekedett.
* Zsolt. 145, 4. 5.

5. És bizonytságot állatott *maga felől* a Jákób nemzete között, és törvényt adott az Izráelben, mellyeket parancsolt a mi atyáinknak, * hogy azokat megjelentsek az ő fjiainak;
* 5 Móz. 4, 9.

6. Hogy megtudják azokat az ő utánok valók, és a melly fiak születtenek, felkelvén beszéljék azokat az ő fjiainak:

7. Hogy az *Istenben* * vessék az ő reménységeket, és el ne felejtkezzenek az erős *Istennek* dolgairól, hanem az ő parancsolatit megtartsák.
* 1 Móz. 18, 17—19.

8. És ne legyenek olyanok, mint az ő eleik, vakmerő * és rugodozó nemzetség: olly nemzetség, melly nem készítette el szívét, és mellynek lelke nem volt az erős *Istenhez* tökéletes.
* 2 Móz. 32, 9. Csel. 7, 51.

9. Az Efraimnak fegyveres fiai, kik kézívesek valának, hátat adtak * az ütközetnek napján;
* Zsolt. 140, 3.

10. Nem őrizték meg az *Istennek* szövetségét, és az ő törvényében nem akartak járni:

11. És elfelejtkezének az ő dolgairól, és az ő csudáiról, mellyeket mutatott vala nékik.

12. Az ő atyjaik előtt csudadolgokat cselekedett * Egyiptomnak földében, a Soán + mezején.* 2 Móz. 7, 10. 8, 24. + 4 Móz. 13, 23.

13. A tengert kétfelé * választotta és általvitte őket, és rakásba állatá a vizeket.
* 2 Móz. 14, 21. 22. 15, 8.

14. És hordozta őket nappal * felhő által, és minden éjszaka tűznek világossága által.
* 2 Móz. 13, 21. 22.

15. Meghasította a * kősziklát a pusztában, és inniokadottnékik, mintegy mély-séges vizekből, bőségesen.
* Zsolt. 105, 41.

16. És vizet hozott a kősziklából, * és

azt mívelte, hogy a vizek kijönének, mint a folyóvizek. * 2 Móz. 17. 6.

17. Mindazáltal mégis vétkezének * ő ellene, hogy megharagítanak a magas-ságos *Istent* a pusztában. * 2 Móz. 17. 7.

18. És * megkísérték az erős *Istent* az ő szívekben, hogy kérnének eledelet az ő kívánságok szerint. * 1 Kor. 10. 9.

19. És szólának Isten ellen s mondának: Avagy készíthet é * az erős *Isten* asztalt e pusztában? * 4 Móz. 11. 4.

20. Ímé a kősziklát * megsujtá, és vizek jövének ki, és patakok áradának *belsőle*: de valyon adhat é kenyeret is? avagy készíthet é húst az ő népének * 2 Móz. 17. 6.

21. Annakokáért * meghallá az Úr, és megharaguvék, és tűz gerjede fel a Já-kób ellen és harag gerjede fel az Izráel ellen; * 4 Móz. 11. 1. 4.

22. Mert nem bíztak az Istenben, és nem vetették reménységeket az ő szábadításában:

23. Jóllehet parancsolt vala ott fen a felhőknek, és az égnek kapuit megnyitotta vala.

24. És adott vala nékik * Mannát étel-ekre, és mennyei kenyeret adott vala nékik. * 2 Móz. 16. 14. 15. Ján. 6. 31.

25. Az Angyalok kenyerét ették, és eledelet adott vala nékik bőséggel.

26. Elhozá a * napkeleti szelet menny-ből, és elhozá az ő ereje által a déli-szelet. * 4 Móz. 11. 31.

27. És húst ada nékik mint a port, és madarakat mint a tenger fővenyét.

28. Leszállítván azokat az ő táborok közepire, és az ő sátoraik körül.

29. Evének azért és igen megelégedé-nek, és az ő kívánságokat bétölték:

30. Az ő kívánságoktól * még el nem távoztak vala, még az étel az ő szájok-ban vala. * 4 Móz. 11. 33. 1 Kor. 10. 5. 6.

31. Mikor az Isten haragja felgerjede ő ellenek, és a kövérek között sokakat megöle, és az Izráelnek választottit le-vágá:

32. Mind ezeknek felette * mégis vétkezének, és nem hívének az ő csu-dadolgainak. * 4 Móz. 14. 2. 4. 16. 2. 3.

33. Annakokáért megemészté az ő napjaikat * hijábavalóságban, és az ő esztendeiket félelemben. * 4 Móz. 14. 11. 21. 23. 29. 27. 65.

34. Mikor őket öli vala; azonnal meg-

keresik vala őtet, és megtérnek vala, és jó-reggel megkeresik vala az erős *Istent*.

35. És megemlékeznek vala, hogy Is-ten volna az ő várak, és a magasságos, erős *Isten* az ő szabadítójok.

36. És hízelkedének az ő * szájokkal, és az ő nyelvekkel hazudának néki; * Ésa. 29. 13. Jer. 12. 2.

37. Az ő szívek pedig nem vala töké-letes ő hozzá, és nem voltak igazak az ő szövetségében:

38. Ő mindazáltal irgalmas és kegyelmes vala az ő bűnőknek, és nem veszté el őket, és * az ő haragját sokszor elfordítja vala, és nem gerjeszti vala fel mindenestől az ő búsulását; * 4 Móz. 14. 11–20. † Jer. 15. 6.

39. Hanem megemlékezék arról, hogy test * volnának ők és olyanok, mint az elmuló és meg nem térő szél! * 1 Móz. 6. 3.

40. Mennyiszer * haragították meg őtet a pusztában? keserűséggel illették őtet a pusztában. * 4 Móz. 14. 22.

41. És megtértek, és kísértették az erős *Istent*, és az Izráel Szentének bi-zonyos határt vetettek.

42. Nem emlékeztek meg az ő kezéről, sem a napról, mellyen megszabadította őket a nyomorgatótól.

43. Mikor Égyiptomban helyhezteté az ő * jeleit: és az ő csudadolgait a Soán mezején: * 3 Móz. 7. 20. 8. 6. 17.

44. És vérré * változtatá az ő folyó-vizeiket, és az ő patakjaikat, hogy ne ihatnának: * 2 Móz. 7. 20.

45. Bocsátá rájuk sokféle * okatlan állatokat, mellyek megemésztenék őket, és békákat, mellyek elvesztenék őket. * 2 Móz. 8. 6. 17. 24.

46. És a cserebogárnak * adá az ő földök gyümölcsét, és az ő munkájokat a * sáskának. * 2 Móz. 10. 13. 14.

47. És az ő szőlőjüket kőesővel * el-veré, és az ő figefáikat villámásokkal: * 2 Móz. 9. 23–25.

48. És adta az ő barmokat kőesőnek, és az ő okatlan állatokat tüzes kövek-nek:

49. Bocsátá ő rájuk az ő haragjának búsulását, felgerjedett haragot és szo-rongatást; bocsátá rájuk gonosz Angya-lokat:

50. Utat csinált az ő haragjának és nem tartotta meg a haláltól az ő * éle-teket; és az ő okatlan állatokat adá a döghalál alá: * vers 51.

51. És megöle minden * elsőszülöttet Égyiptomban, az ő erejeknek első zsen-géjét, a Khám *maradékainak* sátoraiában. * 2 Móz. 12, 29.

52. És kihozá * mint a juhokat az ő népét, és hordozá őket, mint a nyáját, a pusztában; * 2 Móz. 12, 37.

53. És kihozá őket, nagy bátorsággal, hogy ne félnének, és az ő ellenségeket elborítá * a tenger. * 2 Móz. 14, 28.

54. És bévivé őket az ő szent határába, a * hegyre, melyet szerzett az ő jobb-kezevel. * 2 Móz. 3, 1—12. 3 Móz. 19, 1—5.

55. És kiüzé ő előlük a pogányokat, és sorssal * elosztá nékik az örökséget: és lakoztatá azoknak hajlékokban az Izráel nemzetségit. * 4 Móz. 26, 1—53. Jós. 13, 7.

56. És megkisérték s megharagíták a magasságos Istent: és az ő bizonyágait nem őrizék meg:

57. És elfordulának és hitetlenül * cse-lekedének, miképen az ő attyaik; hátra-fordultak mint a hitvány † kéziv. * Ésa. 1, 4. † Hós. 7, 16.

58. Haragra indították őtet az ő magas oltáraik által, és az ő faragott bálványaik által bosszontották őtet.

59. Meghallá az Isten; és felgerjede, és az Izráelt felette igen megutálá:

60. És elhagyá a Silónak * hajlékát, a Sátort, melyet helyezettett vala az emberek között: * vers 68.

61. És fogságba adá az ő * erejét, és az ő dicsőségét az ellenségnek kezébe: * 1 Sám. 4, 10. 11.

62. És fegyver alá rekeszté az ő népét; és az ő öröksége ellen felgerjede.

63. Az ő ifjait a tűz emészté meg, és az ő leányai nem tiszteltettek!

64. Az ő Papjai * fegyvermiattelhullot-tak; és az ő özvegyei nem sirtak! * 1 Sám. 4, 17.

65. És felselkene az Úr mintegy álom-ból, és mint az erős, ki a bor után kiált.

66. És megveré az ő ellenségét * hátúl, örök szidalmat vete reájok. * 1 Sám. 5, 1. 6.

67. Azután megutálá a József sátorát, és az Efraim nemzetségét nem válasz-totta;

68. Hanem választotta a Júda nem-zetét, a Sion * hegyét, melyet szeret; * Zsolt. 132, 13. 14.

69. És építé az ő templomát * mintegy várat: mint a földet, melyet fundált, hogy örökké álljon. * 1 Kir. 7, 1—38.

70. És választá * Dávidot az ő szol-

gáját, és elvevé őtet a juhok aklaiból: * 1 Sám. 16, 1. 11. 13.

71. A szoptatós * juhok mellől voná el őtet, hogy a Jákóbot az ő népét le-geltetné és az Izráelt az ő örökségét. * 2 Sám. 7, 8.

72. És ő legeltette azokat az ő lelkének tökéletessége * szerint, és az ő kezeinek okossága szerint vezérlette. * 2 Sám. 8, 15.

79. ZSOLTÁR.

A nyomorúsággal megterheltezt Anyaszentegháznak panaszkodása.

1. Zsoltár *melly* Ásáfnak * *engedetett.* * 2 Krón. 25, 1.

Isten, béjöttek a Pogányok * a te örökségbe, megfertéztették a te szent templomodat, és Jerúsálemet rakásra rontották; * 2 Kir. 25, 1—10.

2. A te szolgálidnak holttesteket vetet-ték eledül az égi madaraknak, és a kiket te kegyelmesen szeretsz, azoknak teste-ket a földi vadaknak.

3. Kiontották az ő véreket, mint a vizet Jerúsálem körül, és nem volt ki elte-metné azokat.

4. Lettünk szidalom a mi * szomszéd-ságinknak, neveltség és csúfolás azoknak, kik körülünk vagynak!

5. Meddig haragszol, Uram, mind örökké és gerjede † a te haragod mint a tűz! * Zsolt. 44, 14. 80, 7. 137, 7.

* Ezék. 25, 3. 6. 8. 26, 2. † Zsolt. 89, 47.

6. Ontsd ki a te haragodat * a po-gánynépekre, kik tégedet nem esmérnek: és az országokra mellyek a te nevedet segítségül ne hívják; * Jer. 10, 25.

7. Mert a Jákóbot megették, * és az ő hajlékát † elpusztították.

* vers 1. † Zsolt. 14, 4.

8. Ne emlékezzél meg mi ellenünk az előbbi * *bűneinkről*: hamar vegyenek elől minket a te irgalmasságid; mert igen megnyomorodtunk! * Ésa. 64, 9. 10.

9. Légy segítségül nekünk, miszabadító Istenünk, a te nevednek * dicsőségéért, és szabadíts meg minket, és a mi bű-neinknek légy kegyelmes a te neved-ért. * Ésa. 48, 9. Ezék. 20, 22.

10. Miért mondanák a pogánynépek: Hol * vagyon az ő Istenek? Legyen nyilván a pogányok előtt, a mi sze-meink láttára, a te szolgálidnak kiontott vérekért való bosszúállásod. * Zsolt. 42, 11.

11. Menjen bé te elődbe a foglyoknak

fohászzkodások: a te hatalmasságodnak nagysága által tartsd meg azokat, kik halálra rendeltettek,

12. És fizess meg a mi szomszédinknak * keblekbe hétképen a szidalomért, mellyel illetek tégedet, Uram!

* Ésa. 65. 6. 7.

13. Mi pedig * te néped, és te meződnék juhait, te rólad vallást tészünk mind örökké, és nemzetségről nemzetségre hirdetjük a te dicséretedet! * 5 Móz. 32. 9—13.

80. ZSOLTÁR.

Keserves könyörgés, hogy Isten az ő nyomorult Anyaszentegyházát tegyen jól.

1. Asáf Zsoltára, az Éneklőmesternek adatott a Sósannimhedura.

2. Óh Izráelnek Pásztor, hallgasd meg, ki vezérléd Józsefet mint a * juhokat, ki ülsz a † Kérubimokon, jelentsd meg magadat!

* Zsolt. 74. 1. † 2 Sám. 6. 2.

3. Az Efraim, Benjámín és Manasse előtt mutasd meg hatalmasságodat, és jöjj el, hogy szabadíts meg minket.

4. Óh Isten, állass helyünkre minket, és mutasd meg a te orczádat; * és megszabadulunk.

* Zsolt. 44. 4. 118. 27.

5. Seregeknek Ura Istene, meddig haragszol a te népednek könyörgése ellen?

6. Megelégitéd őket * siralmas kenyérrel, és siralmas italt adsz nekik nagy mértékkel.

* Zsolt. 102. 10.

7. Adtál minket szidalomra * a mi szomszédságunknak, és a mi ellenségünk csúfolnak minket. * Zsolt. 44. 14. 79. 4. 137. 7.

8. Seregeknek Istene, állas helyünkre minket, és mutasd meg a te * orczádat: és megszabadulunk.

* Zsolt. 44. 4.

9. Égyiptomból szőlőt * hozál ki, küzéd a pogányokat, és azt elplántálád.

* Ésa. 5. 1. 7.

10. Te voltál ő előtte az ő útának * Vezére: elplántálád annak gyökereit, és ellepé a földet.

* 2 Móz. 13. 21. 22.

11. A hegyeket elfogá annak árnyéka, és annak vesszei olyanok mint a magas czédrusfák.

12. Kiterjeszté az ő vesszeit mind a tengerig, * és mind az *Eufrátes* folyóvízig a ő növést.

* 2 Krón. 9. 26.

13. Miért rontád el annak * gyepűit? és miért szaggatják azt mindenek, kik az úton elmennek.

* Ésa. 5. 1—7.

14. Pusztítják azt az erdei kanok, és a mezőnek vadai élik azt.

15. Óh Seregeknek Istene! térj meg kérlek, tekints alá a mennyekből és lásd meg, és tekintsd meg * e szőlőt.

* Ésa. 64. 9—12.

16. És a csemetét, mellyet a te jobbkezed plántált, és annak ágát, mellyet magadnak megerősítettél vala,

17. Melly megégett tűz miatt, kivágtatott; * a te orczádnak haragja miatt elvesznek!

* 2 Kir. 17. 6.

18. Legyen a te kezéd a te jobbkezednek férjfián, és az embernek fiján, a kit magadnak megerősítettél;

19. És nem távoznunk el tőled: eleve-níts meg minket; és a te nevedet segítségül hívjuk.

20. Seregeknek Ura Istene, állass helyünkre minket, és mutasd meg a * te orczádat; és megszabadulunk!

* vers 8.

81. ZSOLTÁR.

A hálaadatlanság mennyi gonoszt szerez, és mennyi jóktól foszt meg.

1. Asáf * Zsoltára, az Éneklőmesternek adatott a Gittithre.

* 2 Krón. 25. 1.

2. Énekeljetek Istennek, a mi erősségünknek, vígadatok a Jákób Istenének!

3. Vegyetek éneklő * szerszámokat, és vegyetek dobót, gyönyörűséges hegedűt és lantot.

* 1 Krón. 25. 1.

4. Énekeljetek az újholdnak * Innepén kürttel, a rendeltetett Innepek, a mi Innepinknek napjain;

* 4 Móz. 10. 2—10.

5. Mert végezett doloz eg Izráelben, a Jákób Istenétől szerzettetett rendtartás.

6. Ezt bizonyosságul * adta a József nemzetsége között, mikor Égyiptom földe ellen kijőne, holott olly szót hallottam, mellyet nem tudtam.

* 2 Móz. 23. 17.

7. Megszabadítottam a * teréhtől a te válladat, és a te kezeidet a téglacsínálástól.

* 2 Móz. 3. 7—10.

8. A te nyomorúságodban * segítségül hívál engemet; s megszabadítalak tégedet, meghallgatálak tégedet a mennydörgésnek rejtekében: megpróbáltalak téged a versengésnek † vizeinél.

* 2 Móz. 14. 10. † 2 Móz. 17. 7.

9. Hallgasd meg én népem, és szólok néked: óh Izráel, ha * meghallgatsz engemet!

* 5 Móz. 32. 29.

10. Ne legyen néked idegen Istened, és idegen Isten előtt ne hajolj meg;

11. Én * vagyok a te Urad Istened, ki Égyiptomnak fölből kihoztalak tége-

det; szélesítsd el a te szádát, és bétöltöm azt. * 2 Móz. 20, 1. 2.

12. De nem hallgatá * az én népem az én beszédemet, és az Izráel nem engede nékem; * Csel. 7, 39—41.

13. Annakokáért hagyám * őket az ő szívek gonoszságának, hogy járnának az ő tanácsokban. * Csel. 7; 42

14. Óh ha az én népem hallgatott * volna engemet, és az Izráel az én útaimban járt volna; * Ésa. 48, 18. 5 Móz. 28, 1—13.

15. Hamar az ő ellenségeiket megaláztam volna, és az őket nyomorgatók ellen fordítottam volna az én kezemet:

16. Az Úrnak ellenségei * hazudtak volna ő néki, és az ő jó szerencsájeknek ideje lett volna örökké. * Zsolt. 18, 24. 25.

17. És megaláztam volna őket gabonának kövéreivel, és a kősziklából folyó mézzel * töltöttem volna bé őket. * 5 Móz. 32, 13.

82. ZSOLTÁR.

Az Istennek panasza a Birák ellen.

1. Zsoltár, melly Asáfnak engedtetett.

Az Isten áll az erős Istennek gyülekezetiben, és az Istenek * között ítéletet térszen. * vers 6. 5 Móz. 19, 17.

2. Meddig ítélték hamisságot, és a gonoszoknak személyeket meddig * kedvelték?

3. Tegyetek ítéletet a szegénynek, és az árvának: a nyomorultat és a szegényt igazítsátok meg. * 5 Móz. 1, 17.

4. A szegényt és a szűkölködőt mentsetek meg, és a gonoszoknak * kezeiből szabadítsátok meg. * Péld. 24, 11. 99, 1.

5. Nem tudnak semmit és nem értenek, a setéségbn járnak: a földnek minden fundamentomai * megindulnak. * Zsolt. 75, 4. 99, 1.

6. Én mondtam: Istenek * vagytok, és a Magasságosnak fiai ti mindnyájan. * vers 1. Ján. 10, 34.

7. De minden kétség nélkül mint egy közember meghaltok, és mint akárki, ti Fejedelmek, elhullotok.

8. Kelj fel, óh Isten, íteld meg a földet, mert te bírod mind a pogányokat!

83. ZSOLTÁR.

Könyörgése az Isten népének az ellenség ellen.

1. Zsoltári éneke * Asáfnak. * 1 Krón. 25, 1.

2. Óh Isten * ne hallgass és ne vesztelj, és ne nyugodjál, óh erős Isten! * Zsolt. 23, 1.

3. Mert ímé a * te ellenséged háborgának, és a kik tégedet gyűlölnék, fejeiket felemelték. * Zsolt. 35, 22. 74, 11.

4. A te néped ellen álnok * tanácsot gondolnak, tanácskoznak a te szárnyad alatt elrejtettek ellen. * Zsolt. 2, 2.

5. És ezt mondták: Jertek el, vesszessük el * ezeket, hogy ne legyen nemzetség, és ne neveztessek többé az Izráelnek neve: * 2 Krón. 20, 10.

6. Mert egyenlő akarattal tanácsot tartottak, és te ellened szövetséget tettek.

7. Az Edomitáknak és Ismáelitáknak sátorok, a Moábiták és Hágárenusok,

8. A Gebáliták, Ammoniták és Amálekíták, a Palesztinabeliek a Tírusbeliekkel.

9. Az Assúr is társul adta magát hozzájuk: segítségül lettek a Lót * fiai; Sélah. * 1 Móz. 19, 36—38.

10. Cselekedjél úgy velek, mint a * Mídiánitákkal és Siserával, mind † Jábinnal a Kison patakánál. * Bir. 6, 33. 34. 7, 19—25. † Bir. 4, 13—24.

11. Kik elvesztek Endornál, és lettek a földnek * ganéja. * Zsolt. 18, 43

12. Tegyed őket és az ő Fejedelmeiket olyanokká, mint * Orebet és mint Zéebet: mint Zebát és mint Sálmunát, minden ő fejedelmeiket. * Bir. 7, 25. 8, 12.

13. Kik ezt mondták: Bírjuk örökségül az Istennek hajlékait!

14. Én Istenem, tegyed őket olyanokká, mint a laptá; és minémű a pozdorja a szél * előtt, * Zsolt. 1, 4. 35, 5. 6.

15. Mint a tűz megegeti az erdőt, és mint a láng meggyújtja a hegyeket;

16. A képen kergessed őket a * te szélvészeddél, és a te forgószeleddel vesszed eszeket nékik. * Zsolt. 18, 14. 15.

17. Töltsd bé az ő orcájakat gyalázattal, hogy a te nevedet, Uram, keressék meg.

18. Szégyenüljenek és háboríttassanak meg mind örökké; piruljanak meg és vesszenek el;

19. És tudják meg, hogy te, kinek neved Jehova, csak * egyedül vagy felleges Isten mind az egész földön! * 2 Kir. 5, 51.

84. ZSOLTÁR.

Kivánsága Dávidnak a Jerusálemi istenitiszteleben való jelenlétére.

1. Az Éneklőmesternek *engedetett* Zsoltár, a Kóráh * fiaiért, a Gittithre.

* 1 Krón. 25. 1. 26.

2. Melly igen szerelmetesek a te hajlékaid, óh seregeknek Ura;

3. Az Úrnak pitvaraiba való *menetelnék* kívánsága miatt * elfogyatkozik az én lelkem, az én szívem és testem kívánnak az élő erős *Istenhez*!

* Zsolt. 42, 2. 3. Zsolt. 26, 6. 7.

4. A te oltáridnál, *óh* seregeknek Ura, én Királyom és én Istenem, a veréb is talált házat, és a fecske fészket magának, mellybe helyeztesse az ő fiaiit.

5. Boldogok, a kik lakoznak a te * házadban, és szüntelen téged dicsérnek!

* Zsolt. 63, 6. 65, 5.

6. Boldog ember az, a kinek te erőssége vagy; és *boldogok*, a kiknek szívekben vagynak * a te ösvényid.

* Zsolt. 119, 1. Zsolt. 18, 2. 3.

7. Kik általmenvén a víz nélkül való völgyeken, azokon forrásokat ásnak, *még* a kútakat is megtölti az esővíz.

8. Seregenként * mennek, míg nem megláttatnak Isten előtt † Sionban.

* Zsolt. 42, 5. Zsolt. 122, 15. 14.

9. Óh seregeknek Ura Istene, hallgasd meg az én könyörgésimet, hallgasd meg, óh Jákóbnak Istene!

10. Te mi * paizsunk, óh Isten, tekints *redm*: és tekintsd meg a te megkent Királyodnak orcáját;

* 1 Móz. 15, 1.

11. Mert jobb nékem egy nap a te pitvaridban, hogynem *másutt* ezer nap; inkább akarnék az én Istenem * házában küszöbén ülni, hogynem mint lakni a gonoszoknak hajlékokban;

* Zsolt. 63, 6.

12. Mert olyan mint a nap és a paizs az Úr Isten; kegyelmet és dicsőséget ad az Úr, nem vonja meg a jót * azoktól, a kik járnak ártatlanságban!

* Zsolt. 103, 17. 18. 34, 11. 5 Móz. 28, 1—13.

13. Óh seregeknek Ura, boldog ember az, a kinek * benned vagyon bizodalma!

* Zsolt. 34, 9. 125, 1.

85. ZSOLTÁR.

Könyörgések a Zsidóknak a szabadulásért.

1. Az Éneklőmesternek *adatott* Zsoltár, a Kóráh * fiaihoz.

* 1 Krón. 25, 1. 26, 1.

2. Jóakarattal voltál, Uram, a te föl-

dedhez; a Jákób nemzetségéből való foglyokat * megszabadítottad:

* 2 Krón. 36, 22. 23.

3. A te népednek álnokságát megengedted, * elfedezted minden ő bűnöket:

* Zsolt. 32, 1.

4. Elvetted rólok minden * haragodat: elfordítottad haragodat, hogy fel ne gerdjedne.

* Ésa. 51, 22. 52, 2—12.

5. Térj meg hozzánk, mi szabadításunknak Istene, és szálljon le ellenünk való haragod!

6. Avagy mind örökké haragszol é ellenünk? és a te haragodat megtartanád é nemzetségről nemzetségre?

7. Avagy nem * elevenítesz é meg minket ismét, hogy a te néped benned örvendezzen?

* Zsolt. 71, 20.

8. Mutasd meg nekünk, óh Uram, a te irgalmasságodat; és a te szabadításodat * adjad nekünk!

* Zsolt. 50, 15.

9. Meghallom, mit szól az Úr Isten; mert kétség nélkül békességet szól az ő népének, és az ő jótéteményeinek, hogy ne térjenek a bolondságra.

10. Kétség nélkül közel vagy az ő szabadítása az őtet félőkhöz, hogy lakozzék a dicsőség a mi földünkön.

11. Az irgalmasság és igazság előlatalják egymást: az igazság és a békeség egymást csokolják.

12. Az igazmondás a földből csemetézik, és az igazság * mennyből alátékint.

* Ésa. 4, 2. 3.

13. Az Úr is minden jót ad, hogy a mi földünk megteremje az * ő gyümölcsét.

* Zsolt. 67, 7. Ésa. 4, 4. 5.

14. Az igazság jár ő előtte, és annak előmenetele leszén!

86. ZSOLTÁR.

Dávidnak könyörgése a megszabadításért.

1. Dávid * imádsága.

* 2 Sám. 23, 1.

Hajtsd le Uram a te füledet, hallgass meg engemet; mert én nyomorult és szegény vagyok!

2. Tartsd meg az én életemet; mert te szentek vagyok; tartsd meg, én Istenem, a te benned bízó szolgálodat!

3. Könyörülj rajtam, Uram; mert te hozzád kiáltok mindennapon.

4. Vídámtsod meg a te szolgálóknak lelkét; mert az én lelkemet, Uram, hozzád * emelem fel;

* Zsolt. 50, 15.

5. Mert te, Uram jó vagy és kegyel-

mes, * és sok irgalmansságú azokhoz, a kik téged segítségül hívnak!

* Zsolt. 103. 17. 18.

6. Figyelmezzél, Uram, az én könyörgésemre, és hallgasd meg az én könyörgésimnek beszédét.

7. Az én nyomorúságomnak idején segítségül hívlak tégedet; * azért hallgass meg engemet!

* Zsolt. 50. 15.

8. Nincsen, Uram, senki az Istenek között * olyan, mint te; és a te dolgaidhoz hasonlók * nincsenek.

* Zsolt. 95. 3. † Zsolt. 136. 4.

9. Minden népek a mellyeket teremtetél, eljönnek, és a te orczádat * imádják Uram, és dicsőséget adnak a te nevednek;

* Malak. 1. 11.

10. Mert nagy vagy te, és csuda dolgokat cselekeszel; te vagy Isten egyedül!

11. Mutasd meg * nékem, Uram, a te útadat, járok a te igazságodban: erősítsd meg az én lelkemet a te nevednek félmére.

* Zsolt. 25. 4. 32. 8.

12. Tisztellek tégedet, óh Uram én Istenem, teljes szívem szerint, és dicsőítem a te nevedet örökké;

13. Mert a te jóvoltod nagy én rajtam, és megszabadítottad az én lelkemet a mélységes * koporsóból.

* Zsolt. 16. 10. 49. 16. 88. 6. 7.

14. Óh Isten, a kevélyek feltámadtak ellenem, és a hatalmasoknak * serege keresi az én lelkemet; és tégedet meg nem gondoltak;

* 1 Sám. 24. 12.

15. De te Uram, erős Isten, irgalmas és * hajlandó vagy a kegyelemre, késedelmes a haragra, nagy kegyelmességű és igazságú;

* 2 Móz. 34. 6. 4 Móz. 14. 18.

16. Tekints reám, és könyörülj rajtam; adjad a te erődet a te szolgáltnak, és szabadítsd meg a te szolgálóleányodnak * fiját!

* Zsolt. 116. 16.

17. Esmértesd meg velem, nyilvánvaló jelből, a te jóakarodat, hogy lássák az én ellenségim, és szégyenüljenek meg, mikor te, Uram, engemet megsegítendesz, és megvigasztalándasz.

87. ZSOLTÁR.

Öröme a Zsidó népnek az új Templomon.

1. Dicséret, a Kóráh * fjainak énekeire.

* 1 Krón. 25. 1. 26. 1.

Az Istennek * fundálása a szent hegyek között vagyon

* Zsolt. 68. 16—18.

2. Szereti az Úr a Sionnak * kapuit, a Jákób minden hajlékinak felette.

* Zsolt. 78. 68. 69. 132. 13. 14.

3. Felette igen tisztességesek azok, a mellyek te felőled * hirdettetnek, óh Istennek városa!

* Zsolt. 48. 3—9. 76. 4—7.

4. Egyiptomot * és Babilóniát azok közzé számlálom, a kik engemet esmérnek; ímé a Filiszteusok és Tírusbeliek, a Szerecsenekkel † egybe, ott születtek!

* Ésa. 49. 6. 7. Sof. 3. 9. 10. † Csel. 8. 27.

5. És a Sion felől jövődöben ezt mondják; mind ez, mind amaz ott született; és a felséges Isten erősíti azt meg.

6. Az Úr béírván megszámlálja a népeket, *ezt írván*: Ez ott született!

7. És *lésznek* ott éneklők és sípolók: és minden én forrásim te benned *lésznek*.

88. ZSOLTÁR.

Könyörgés a kemény kísértetben.

1. Az Ezráhita * Hémán tanítása, Ének. és Zsoltár, *adatott* a Kóráh fiai közzül való Éneklőmesternek a Mahaláth lehannothra.

* 1 Krón. 15. 19. 25. 5.

2. Uram, én szabadításomnak Istene, mind nappal, *mind* éjjel kiáltok te előtted!

3. Menjen te elődbe az én imádságom; hajtsd le a te füledet az én kiáltásomra;

4. Mert az én lelkem * megteljesedett nyomorúságokkal, és az én életem a koporsóhoz közelget.

* Zsolt. 123. 3. 4.

5. Hasonlatossá lettem a koporsóba szállottakhoz; hasonlatos vagyok ahoz, kinek semmi ereje nincsen.

6. A halottak közzé számláltattam, *az emberi társaságtól* megfosztatván, mint a koporsóban fekvő megöletettek, kiktől többé meg nem emlékezel, kik a te kezéd által vágattattak ki.

7. A legsós sírba * vetetél engemet, a setétségbe, a mélységes helyekre.

* Zsolt. 86. 13. 141. 7.

8. A te haragod reám szállott, és minden te habjaiddal * nyomorgattál engemet.

* Zsolt. 42. 8.

9. Az én esmérőimtől megfosztottál engemet, utálatosságu adtál ezeknek: bérekesztettem, annyira hogy meg nem szabadulhatok.

10. Az én szemem * megsenyvedett a nyomorúság miatt: mindennap téged

hívlak segítségül, Uram, te hozzád terjesztem + az én kezeimet!

* Zsolt. 38, 11. + Zsolt. 143, 6.

11. Avagy a halottakkal cselekeszel é csuda dolgot? Avagy a halottak támadnak é fel, hogy rólad vallást tégyenek? Sélah.

12. Avagy beszélik é a koporsóban a te kegyelmességedet, és a te igazságodat * a halálban? * Zsolt. 6, 6.

13. Avagy megdunthatják é a setétségben a te csudálatos dolgot, és a te igazságot a feledékenységnék földében?

14. De én te hozzád kiáltok, Uram, és minden * reggel az én imádságom hozzád érkezik. * Zsolt. 5, 5.

15. Miért vetsz el engemet, Uram, és miért rejted el orczádat én tőlem?

16. Szegény és holteleven vagyok a nyomorúság miatt, és a te *tőled reám bocsátott* rettegéseket hordozván, félek.

17. A te búsulásid * én rajtam általmertek, és a te *tőled reám bocsátottat* félelmek + megszorítottak engemet. * Zsolt. 42, 8. + vers 18. 19.

18. Körülvettek engemet mint a vizek; szüntelen körülvesznek engemet egyenlőképen.

19. Elszakasztottad én tőlem az én barátomat és társamat, és az én esmérőim olyanok, mint a setétség.

89. ZSOLTÁR.

Panaszok a Zsidóknak az ő nyomorult állapotokról, az Isten előbbeni jótetteinyének előszámálásával egybe.

1. Ezráhita * Etán tanítása.

* 1 Kir. 4, 31. 1 Krón 15, 19.

2. Az Úrnak kegyelmességét mind örökké éneklek: minden nemzetségről nemzetségre hirdetem a te igazságot az én számmal;

3. Mert azt mondom, hogy az ő kegyelmessége mind örökké megmarad; és a mennyekben megerősítet a te igazmondásodat, *mellyel ezt mondottad*:

4. Szövetséget tettem az én * választottammal, és megesküdtem Dávidnak az én szolgáltnak; * 2 Sám. 7, 11–16. 23, 5.

5. Hogy mind örökké megerősítem a temagodat, és nemzetségről nemzetségre megépítem a te királyiszékedet.

6. Annakokáért az egek * hirdetik a te csudálatos dolgot, Uram! és a te igazmondásodat a szentek Gyülekezetiben; * Zsolt. 19, 2.

7. Mert a felhőkben * kicsoda volna hasonlatos az Úrhoz? *Kicsoda* hasonló az Úrhoz az erőseknek fiai között?

* 2 Móz. 15, 11. Zsolt. 86, 8.

8. Az erős *Isten* igen rettenetes a szenteknek Gyülekezetiben, és tiszteletes minden ő * körülte valóknak felette!

* Dán. 7, 10.

9. Óh Uram, seregeknek Istene, kicsoda olyan erős Úr, mint te vagy? mert a te igazmondásod * te körülte vagyon. * vers 4, 35.

10. Te uralkodol * a tengernek kevélységén, mikor az ő hajjai felemelkednek; te enyhítet meg azokat! * Jób 9, 8.

11. Az Égyiptombelieket te rontád meg, mintha fegyverrel verettettek volna által; és a te karodnak ereje által a te ellenségedet elszélesztéd.

12. Tiéd az egek, tiéd a föld * is; e világot minden benne valóval te fundáltad. * Zsolt. 24, 1. 2. 50, 12.

13. Az északot és a délt * te teremtetted, a Thábor és Hermon *hegye* a te nevedről énekelnek. * Jób 9, 9.

14. Tenéked a te karod hatalmas, erős a te kezed, felmagasztaltatott a te jobbkézed!

15. Az igazság és * ítélet a te székednek helye; a kegyelem és a tökéletesség jár a te orczád előtt. * vers 9. Zsolt. 97, 2.

16. Boldog nép az, a melly tudja az *Úrban való* örömet: Uram! ezek a te ábrázotodnak * világosságában bíznak. * Ésa. 2, 5.

17. A te nevedben * örvendeznek mindennapon, és a te igazságodban felmagasztaltatnak; * Zsolt. 105, 3.

18. Mert az ő erejeknek ékessége te vagy; és a te jóakaratom által emeltetik fel a mi * szarvunk; * Zsolt. 75, 11. 132, 17.

19. Mert az Úr nekünk * paizsunk és az Izráelnek Szenté a mi Királyunk. * Zsolt. 84, 10. 12.

20. Akkor megszólítád látásban a te szentedet, és ezt mondád: * Segítséget rendeltam az erős ellen, felmagasztaltam azt, a kita község + közzül választottam. * 2 Sám. 3, 18. + Zsolt. 78, 70. 71. 2 Sám. 7, 8. 9.

21. Találtam Dávidot * az én szolgálmat, az én szent olajommal kentem meg őtet, * 1 Sám. 13, 14.

22. Kivel az én kezem állandó lészen, és az én karom megerősíti őtet.

23. Nem nyomják el őket az ő reá jövő

ellenségei, a gonosz ember is nem nyomorgatja azt;

24. Mert megrontom ő * előtte az ő nyomorgatóit, és az ő gyűlölőit megverem.

* Zsolt. 18, 1—51.

25. És az én igazságom, * és kegyelmességem lészen ő vele: és az én nevemben emeltetik fel † az ő szarva.

* Zsolt. 61, 8. † Zsolt. 132, 17. 18.

26. Mert vetem az ő kezét a * tengerre, és a folyóvizekre az ő jobbkezét.

* Zsolt. 72, 8. † 2 Sám. 8, 12—15. 10, 19.

27. Ő nékem azt mondja: Én atyám vagy te, én erős Istenem, * és én szabadtásomnak kösziklája.

* Zsolt. 18, 2.

28. Én is * elsőszülöttemmé tészem őtet, és minden földi Királyoknál † feljebb valóvá.

* Zsolt. 2, 7. † 2 Sám. 8, 12. 10, 19.

29. Mind örökké megtartom néki az én irgalmasságomat, és az én * szövetségem ő vele erős lészen.

* 2 Sám. 7, 16. 23, 5.

30. És az ő magvát * örökkévalóvá tészem, és az ő királyiszekit mint az egeknek napjait.

* 2 Sám. 7, 12—16.

31. Ha az ő fiai elhagyándják az én törvényemet, és az én ítéletimben nem járnak:

32. Ha az én rendelkezésem megszegik, és az én parancsolatimat meg nem őrzik:

33. Meglátogatom * vesszővel az ő bűnöket, és vereségekkel az ő álnokságokat.

* 2 Sám. 7, 14. 15.

34. De az én irgalmasságomat el nem veszem ő tőle, és az én igazmondásomat el nem változtatom.

35. Nem rontom meg az én szövetségemet, és a mi kijött az én számból, el nem * változtatom.

* vers 4. 9.

36. Egyszer megesküdtem * az én szentségemre: Dávidnak tett ígéretemet nem változtatom el.

* vers 4. Zsid. 9, 13. 17.

37. Az ő magva mind örökké * megmarad, és az ő királyiszeki mint a nap én előtttem,

* 2 Sám. 7, 16. Luk. 1, 32. 33.

38. És mint a hold megmarad mind örökké; és mint az egekben való tökéletes bizonyások.

39. De te elvetted * őtet és megutáltad, és megharagudtál a te megkent Királyod ellen.

* 1 Kir. 9, 2. 4—9.

40. Felbontottad * a te szolgálóddal tett szövetséget, á földre *vetvén* meggyaláztad az ő koronáját.

* 2 Kir. 21, 11—16. 25, 8—11.

41. Elrontottad minden ő kőfalait, az ő erősségeit a földre hánytad:

42. Minden útonjárók zsákmányt vettek ő benne; az ő szomszédjai előtt gyalázatos!

43. Felmagasztaltad az ő ellenségeinek jobbkezeket, és megvidámítottad minden ő gonoszakaróit.

44. Az ő fegyverének élit kivontad, és minden bátorságát elvetted a hadban.

45. Eltörlötted az ő fényességét, és az ő királyiszekit a földre lerontottad.

46. Az ő ifjúságának napjait megrövidítetted, béborítottad őtet gyalázattal!

47. Meddig Uram? elrejtéd magadat *mi tőlünk* örökké? és meddig * ég a te haragod mint a tűz? * Zsolt 79, 5. Zsolt. 77, 8.

48. Emlékezzél meg rólam, mely rövid * életű vagyok, miért teremtetted volna hijába az embernek minden fiai?

* Zsolt. 90, 9. 10.

49. Kicsoda az élők közül, a ki meg nem * halna? *kicsoda* szabadíthatja meg magát a koporsótól? * Zsid. 9, 27. Zsolt. 49, 11.

50. Hol vagynak a te előbbi irgalmasságid, óh Uram, melyeket * esküvéssel fogadtál vala Dávidnak, a te tökéletes-ségedben?

* vers 4. 36.

51. Emlékezzél meg, Uram, a te szolgálóidnak gyalázatjokról; hogy sok népeknek minden *gyalázatjokat* hordoztam az én kebelemben.

52. Mellyekkel illették a te ellenséged, Uram: és mellyekkel illették a te megkent Királyodnak jövetelét.

53. Áldott legyen az Úr mind örökké, Ámen! Ámen!

90. ZSOLTÁR.

Tanúság e mulandó élet meg gondolásáról.

1. Mózesnek az Isten * emberének imád-sága.

* 5 Móz. 33, 1.

Uram, te nekünk hajlékunk voltál minden időben.

2. Minekelőtte a hegyek * lennének, és formáltatnék a föld, és e világ: öröktől fogva mind örökké † te vagy erős Isten!

* Péld. 8, 24—29. † Zsolt. 93, 2.

3. Ki az embert semmivé tészed, és ezt mondod: Térjetek a *földre* * embereknek fiai!

* 1 Móz. 3, 19.

4. Mert ezer esztendő te előtted mint a * tegnapi nap, mely elmúlt, és az éjszakának negyedrésze.

* 2 Pét. 2, 8.

5. Elragadod őket mintegy árvízzel: olyanok mint az álom reggel; mint * a fű, *melly hirtelen* megszárad;

6. *Melly* reggel virágzik és estvére elváltozik, kivágattatik és megszárad.

* Jak. 1, 10. Ésa. 40, 6. 7.

7. Azért megemésztetünk a te haragod miatt, és a te búsulásod miatt megromlunk;

8. Mert a mi álnokságinkat * elődbe vetetted, és a mi titkos *bűne*inket a te orczádnak világa eleibe;

* 4 Móz. 14, 11. 21—23. 29.

9. Annakokáért minden mi napjaink elmulnak a te haragod miatt, megemésztjük a mi * esztendeinket mint a beszédet.

* Zsolt. 89, 48.

10. A mi esztendeinknek napjai hetven esztendő, vagy mennél feljebb, nyolczvan esztendő; és azoknak szinte a java is nyomorúság és fáradság, melyly mikor hirtelen * elmulik; elrepülünk. * vers 5. 6.

11. Ki tudhatja a te haragodnak erejét, és a te félelmed szerint a te haragodat?

12. Taníts meg minket, hogy tudhassuk meg a mi napjainknak számát; hogy járassunk bölcs szívvel.

13. Térj *hozzánk*, Uram, meddig *lészen a te haragod*? és légy kegyelmes a te szolgáidhoz.

14. Tölts bé minket a te jóvoltoddal minden reggel; hogy énekeljünk és vígadjunk minden mi időnkben.

15. Vidámíts meg minket a mi nyomorúságinknak napjai után; és az esztendők után; melyekben láttunk gonoszt!

16. Láttassék meg a te szolgáidban a te dolgod, és a te dicsőséged * azoknak fijaiban.

* 4 Móz. 14, 24. 31.

17. És legyen a mi Urunknak Istenünknek szépsége mi rajtunk: és a mi kezeinknek cselekedetét erősítsd meg mi bennünk; a mi kezeinknek, *mondom*, cselekedetét erősítsd meg!

91. ZSOLTÁR.

A híveknek bátorságok és vigasztaltatások minden veszedelemben.

A ki lakozik a felséges *Istennek* rejtekében, a mindenható *Istennek* árnyékában nyugszik.

2. Azt mondom azért én az Úrnak: Én oltalmam vagy és én erősségem, én Istenem; ő benne bízom!

3. Mert ő szabadít meg téged a mada-

rásznak * tőriből, és a veszedelmes dög-től;

* Zsolt. 124, 7.

4. Az ő szárnyaival * fedez bé tégedet, és az ő szárnyai alatt lészen oltalmad; dárda és paizs az ő igaz ígérete.

* Zsolt. 57, 2. 5 Móz. 32, 11. 12.

5. Ne félj az éjjeli * rettegéstől, és a nappal repülő nyíltól.

* Jób 5, 19—21.

6. Az éjszaka kegyetlenkedő dög-től, és a délben pusztító * dőghaláltól.

* 1 Krón. 21, 15.

7. Ha elesnek mellőled ezenen, és jobbkézed felől tízezeren: mindazáltal te hozzád nem közelget.

8. Csak a te szemeiddel nézed, és a hitetleneknek büntetéseket meglátod!

9. Mivelhogy te, Uram, én oltalmam vagy; és a felséges *Istent* választottad hajlékodnak:

10. Nem illet téged a * veszedelem és az ostor nem közelget a te hajlékodhoz;

* Zsolt. 121, 6—8.

11. Mert az ő Angyalina k parancsolt te felőled: hogy őrizzenek * tégedet minden útaidban.

* Zsolt. 34, 8. Zsid. 1, 14. Máté 4, 6.

12. Az ő kezekben hordoznak tégedet, hogy * meg ne üssed lábadat a kőbe.

* Luk. 4, 9—12.

13. Az oroszlánon és az áspis *kigyón* jársz: megtapodod * az oroszlán kölyköt és a sárkányt.

* Jób 5, 22.

14. *Ezt mondja az Isten*: Mivelhogy ez engemet szeret: megszabadítom őtet, felmagasztalom őtet; mert * esméri az én nevemet!

* Zsolt. 9, 11.

15. Segítségül hívott engemet; * meghallgatom őtet, vele vagyok háborúságában, megmentem őtet; és megdicsőítem őtet.

* Zsolt. 50, 15.

16. Hosszú napokkal * bétöltöm őtet, és megmutatom néki az én szabadításomat!

* Zsolt. 34, 13. 14.

92. ZSOLTÁR.

Háláadás az Istennek gondviseléséről.

1. Dicséret a Szombatnapi éneklésre.

2. Jó dolog * az Urat tisztelni, és a te nevednek éneket mondani, óh felséges *Isten*!

* Zsolt. 91, 14. 147, 1.

3. Hirdetni *minden* reggel * a te kegyelmességedet, és a te igazmondásodat minden éjjel,

* Zsolt. 59, 17.

4. Tízhúrú hegedűvel, lanttal, énekkel és hegedűvel;

5. Mert megvidámítottál engemet,

Uram, a te cselekedetteddel; a te kezeidnek cselekedetiben örvendezek.

6. Mellynagyok, Uram, a * te cselekedetid? igen mélységesek † a te gondolatid? * Zsolt. 8, 2. 104, 24. † Zsolt. 139, 6.

7. A balgatag ember nem veszi azt eszébe, és a bolond nem érti ezt:

8. Hogy mikor virágoznak a gonoszok mint a füvek, és virágoznak minden hamisság cselekedők: elvesznek * örökké. * Zsolt. 37, 2. 9. 10. Zsolt. 73, 4. 18—20.

9. De te vagy felséges *Isten* mind örökké, Uram!

10. Mert ímé a te ellenségid, Uram, mert ímé a te ellenségid * elvesznek: és elszélednek minden hamisság cselekedők: * Zsolt. 5, 5—7.

11. És felemeled az én * szarvamat mint az unikornisnak, mivelhogy megkenettetem † szép zöldellő olajjal. * Zsolt. 18, 3. † 1 Sám. 16, 13.

12. És meglátja * az én szemem az én ellenem támadott ellenségimen a te *ítéletedet*, és a gonoszok felől meghallják az én füleim, a *mellyeket akarok*. * Zsolt. 54, 9. 59, 10.

13. Az igaz virágozik mint a pálmafa: és megnő, mint a * Libánusnak czédrusa. * Hós. 14, 6.

14. Az Úr házának plántái a mi Istenünknek pitvariban * virágoznak. * Zsolt. 52, 10.

15. Véniségekben is gyümölcsöznek, kövérek és zöldellők lesznek.

16. Hogy hirdessék az Urat az én kösziklámát igaznak * lenni, és hogynincsen semmi hamisság ő benne. * Zsolt. 89, 9.

93. ZSOLTÁR.

Vigasztalás a kegyetlen Urak ellen.

1. Uralkodik * az Úr, dicsőséget öltözött fel: az Úr nagy hatalmas erőt öltözött fel: felövezte magát; a föld is őtőle erősített meg, hogy meg ne induljon. * Zsolt. 96, 10. 97, 13.

2. Állandó a te széked öröktől fogva, öröktől * fogva vagy te! * Zsolt. 90, 2. 102, 13.

3. A folyóvizek, Uram, a * folyóvizek zúgnak; a folyóvizek felemelik az ő habjokat: * Zsolt. 46, 4. 5.

4. De a sok vizeknek zúgásoknál, a tengernek erős habjainál, * erősebb a magasságban lakozó Úr. * Zsolt. 89, 10.

5. A te bizonságtételd * igen erősek;

a te házadnak kívánatos szentsége, Uram, sok ideig megmarad!

* Esa. 54, 10. Luk. 16, 17.

94. ZSOLTÁR.

Könyörgés és vigasztalás a kegyetlenek ellen.

1. Uram * bosszuállásának erős *Istene!* bosszuálló erős *Isten*, jelenjél meg! * 5 Móz. 32, 35.

2. Magasztaltassál fel földnek * Birája, fizess meg a kevélyeknek! * 1 Móz. 18, 25.

3. Meddig a hitetlenek, óh Uram, meddig örvendeznek a hitetlenek?

4. Vakmerőképen csácsognak, keményen szólnak: * kérkednek a hamisságnak minden cselekedői. * Zsolt. 31, 19.

5. A te népedet, Uram, rontják és a te örökségedet nyomorgatják:

6. Az özvegyet és jövevényt * megölik, az árvákat is megölik. * Jób 22, 9. 31, 21. 22.

7. És azt mondják: nem látja az Úr és a Jákóbnak Istene * nem tudja! * Zsolt. 10, 11. 13.

8. Vegyétek eszetekbe magatokat, kik a község között * bolondok vagytok: és ti balgatagok, mikor tértek eszetekre? * vers 3. 7. Zsolt. 53, 2.

9. A ki a fület * plántálta, avagy nem hall é? és a ki a szemet teremtette, nem lát é? * 2 Móz. 4, 11.

10. A ki a pogányokat megfeddi, avagy nem fedd é meg *titeket*? és a ki az embereket tudományra * tanítja, *nem tudna é?* * Zsolt. 33, 15.

11. Az Úr tudja az embereknek gondolatjokat * hogy hiábavalók. * 1 Kor. 3, 20.

12. Boldog az ember, a kit te * oktatsz, Uram, és a kit te törvényre megtanítasz; * Zsid. 12, 6—8.

13. Hogy nyugalmat adj annak a veszedelem napján, mikor az istentelennek vermet ásnak.

14. Bizony nem veti el az Úr az ő népét, * és el nem hagyja az ő örökségét; * Esa. 54, 10.

15. Mert még az ítélet megtér az igazságra: és ő utánna *mennek* minden igaz szívű emberek.

16. Kicsoda * támadott fel én érettem a gonoszúl cselekedők ellen? Kicsoda állott én mellém a hamisság cselekedők ellen? * Zsolt. 27, 10.

17. Ha az Úr segítségül nem volt volna nékem: az én lelkem mostan csendességben lakoznék.

18. Mikor azt mondtam: Az én lábam * eliszamodott; a te jóvoltod, Uram, megerősített engemet! * Zsolt. 73. 2.

19. És az én bennem való sok gondolkodásimban, a te vigasztalásid * megvidámították az én lelkemet.

* Zsolt. 73. 21. 23.

20. Avagy vagyon é te hozzád valami közi a * hamisság székeinek, mely nyomorúságot szerez a törvény színe alatt?

* Zsolt. 5. 5-7.

21. Seregenként gyűlnek az igaznak lelke ellen; és az ártatlannak vérét károztatják.

22. És lón nékem az Úr kőváram, és az én Istenem oltalomnak kősziklája;

23. Mert megfizetnék az ő álnokságokat, és az ő gonoszságok * elveszti őket; elveszti őket a mi Urunk Istenünk.

* Zsolt. 7. 16. 17.

95. ZSOLTÁR.

Dávid az istenitiszteletről és szolgálatra inti az Anyaszentegyházat.

1. Jöjjetek el, örvendezzünk * az Úrnak: vígadjunk a mi szabadításunk kősziklájának!

* Zsolt. 33. 1.

2. Menjünk eleibe háláadással, énekeljünk néki dicséreteket!

3. Mert az erős *Isten* nagy Úr, és nagy Király minden * Isteneknek felette:

* Zsolt. 68. 8.

4. Mert az ő hatalmában vagynak a földnek * alsó részei, és a hegyeknek magasságai övéi.

* Zsolt. 24. 1. 2.

5. Övé a tenger, ő teremtette * azt: és a földet az ő kezei formálták.

* 1 Móz. 1. 9. 10.

6. Jöjjetek el, imádjuk, boruljunk le arczal; hajtsuk meg térdeinket a mi teremő * Urunk előtt;

* Zsolt. 100. 3.

7. Mert ő a mi Istenünk, és mi az ő mezejének * népei, és az ő kezének juhain vagyunk: Ma † ha az ő szavát hallándjátok,

* Zsolt. 79. 13. † Zsid. 3. 7. 4. 7.

8. Meg ne keményítsétek szíveteiket, mint a versengésnek *helyén*, a kísértetnek * napján a pusztában.

* 2 Móz. 17. 7.

9. Mikor megkísértének engemet a ti atyáitok, megpróbálának engemet: jól-lehet látták volna az én * cselekedeteimet!

* 2 Móz. 6. 17-21. 10. 22. 23.

10. Negyven * esztendeig bántattam a nemzetségtől: azért azt mondám: Tévelygő szívű nép ez, és nem tudják az én útaimat;

* 4 Móz. 14. 22. 34. Zsid. 3. 17.

11. Kiknek megesküdtem az én haragomban, hogy bé nem mennek az * én nyugodalmamba! * 4 Móz. 14. 21-23. Zsid. 4. 3.

96. ZSOLTÁR.

A Próféta a pogányoknak gyülekezetit a Zsidókkal egybe, inti az Istennek dicséretire.

1. Énekeljetek az Úrnak * új éneket: Énekeljen az Úrnak mind az egész föld!

* Ésa. 42. 10. 12.

2. Énekeljetek az Úrnak, és áldjátok az ő nevét: Hirdessétek minden napon az ő * szabadítását:

* Zsolt. 85. 2-4.

3. Hirdessétek * a Pogánynépek között az ő dicsőségét minden népek között az ő csudadolgait:

* Zsolt. 18. 50.

4. Mert nagy az Úr és igen dicséretes: tisztelendő minden istenek felett!

5. Mert a pogányoknak minden isteneik bálványok: de az Úr az * egeket teremtette.

* Zsid. 1. 10.

6. Dicsőség és szépség *vagy*on ő előtte: erősség és méltóság az ő szent hajlékában.

7. Adjatok az Úrnak * népeknek nemzetségei; adjatok *mond*om, az Úrnak dicsőséget és erősséget.

* Zsolt. 29. 1.

8. Tulajdonítsatok az Úr nevének * dicsőséget; adjatok ajándékot és menjetekek bé az ő pitvariba.

* 5 Móz. 32. 3.

9. Imádjátok az Urat az ő szent *hajlék*ának * ékességében: rettegjen ő tőle mind az egész föld.

* Zsolt. 78. 69.

10. Mondjátok: A pogánynépek között uralkodik * az Úr: mert megerősítette a föld kerekességét, hogy meg ne induljon: megítéli a népeket igazságban!

* Zsolt. 93. 1. 97. 8. 9.

11. Örüljenek az egek és örvendezzen a föld, zengjen a tenger és minden benne valók!

12. Örüljön a mező minden benne valókkal; akkor örüljenek az erdőknek minden fáin.

13. Az Úrnak orczája előtt, mikor eljövendő: mert eljött * bírni e földet. Megítéli e föld kerekességét † igazságban, és a népeket igazmondásával!

* Jel. 12. 10-12. † Zsolt. 98. 9.

97. ZSOLTÁR.

Dávid a Messiás országát és annak nagyságos méltóságát írja meg.

1. Uralkodik * az Úr, örüljön a föld, örvendezzenek a nagy szigetek!

* Zsolt. 93. 1. 96. 10.

2. Felhő * és homályosság vagyon ő körülte; igazság és ítélet az ő székeinek erőssége. * Zsolt. 18, 9—15.

3. Tűz * jár ő előttte, és köröskörül megégeti az ő ellenségét. * Zsolt. 50, 3.

4. Fénylenek az ő villámásai e világon, látja, és megretten a föld!

5. A hegyek mint a viasz megolvadnak az Úr előtt: ez egész föld Urának színe előtt.

6. Hirdetik az * egek az ő igazságát; és meglátják minden népek az ő dicsőségét. * Zsolt. 19, 2.

7. Szégyenüljenek meg a faragottképeknek minden * szolgái, kik dicsekednek a bálványokkal: imádjátok őtet + minden istenek! * Ésa. 2, 19—21. 45, 16. + Zsolt. 82, 1—6.

8. Hallá és örvendeze Sion, és örülének a Júda leányai a te ítéletedért, Uram!

9. Mert te, óh Uram, magasságos vagy mind az egész földön; és felette igen felmagasztaltattál minden istenek felett!

10. Kicszeretitek az Urat, * gyűlöljétek a gonoszt; megőrizi az ő szenteinek lelkeket, a gonoszoknak kezéből megszabadítja őket. * Amós 5, 15. Róm. 12, 9.

11. Világosság * támadott az igaznak és az igaz szívű embereknek vígasság. * Eszt. 8, 16.

12. Örüljétek * igazak az Úrban, és tiszteljétek az ő szentségének emlékezetit! * Zsolt. 32, 11. 33, 1.

98. ZSOLTÁR.

Intés a Krisztusnak dicséretire.

1. Dicséreti Zsoltár.

Énekeljétek * az Úrnak új éneket; mert csudadolgokat cselekedett; szabadítást adott néki az ő + jobbkeze és az ő szentséges karja. * Ésa. 42, 10. + Ésa. 63, 5—8.

2. Hirdettette az Úr az * ő szabadítását, a pogánynépeknek szemek előtt megjelentette az ő + igazságát. * Ésa. 52, 10. + Luk. 2, 30. 32.

3. Megemlékezett az ő jóvoltáról, és az Izráel házához való tökéleteségéről: e földnek minden határai látták a mi Istenünknek szabadítását.

4. Örömmel énekeljétek az Úrnak földnek minden * lakosai; zengjétek, örüljétek és mondjátok dicséretet! * Zsolt. 96, 11—13.

5. Mondjátok dicséretet az Úrnak * hegedűvel, hegedűvel, *mondom*, és énekléssel. * 1 Krón. 25, 1.

6. Trombitákkal és kürtnek zengésével zengjétek e Jehova Király előtt!

7. Zengjen * a tenger minden benne valókkal egybe: e világ a benne lakozókkal egybe. * Ésa. 44, 23. 24.

8. A folyóvizek tapsoljanak kézzel: a hegyek is egyetembe örüljenek,

9. Az Úr előtt: mert eljött e földnek bírására; bírja e világot igazsággal, és a népeket felette igen igazán. * Zsolt. 96, 11—13.

99. ZSOLTÁR.

A Krisztusnak a mi Királyunknak hatalma, igazsága, és a pogányokhoz való kegyelme.

1. Uralkodik az Úr, *akármint*, dühösködjének a népek; a * Kérubimokon ül, *akármint* tétovázzon a föld. * 2 Móz. 25, 18—22.

2. A Sionban * lakozó Úr nagy, és magasságos minden népek felett. * Zsolt. 132, 13. 14.

3. Tiszteljék a te nagy és * rettenetes nevedet, mert szent. * 2 Sám. 6, 2.

4. És a királynak ereje ítéletet szeret: te rendelt az igazságot: ítéletet és igazságot te rendeltél a Jákób *nemzet-ségében*.

5. Magasztaljátok a mi Urunkat Istenünket, és hajtsátok meg magatokat az ő lábainak * zsámolyánál; mert szent ő! * vers 1. Zsolt. 132, 7.

6. Mózes és Áron az ő Papjaival egybe; és Sámuel azokkal egybe, kik az ő nevét segítségül hívják vala; segítségül hívják vala az Urat, és ő meghallgatá * őket. * 2 Móz. 32, 11—14. Jer. 15, 1.

7. Felhőnek oszlopában * szól vala nékik, megőrizik vala az ő bizonyágtételit és parancsolatját, mellyet adott vala nékik. * 4 Móz. 16, 42—44.

8. Óh Uram, mi Istenünk, te meghallgattad őket, óh erős Isten kegyelmes voltál nékik: mindazáltal bosszút állattál az ő * cselekedetekért. * 4 Móz. 14, 12. 19—33. 20, 12. 23—28.

5 Móz. 32, 48—52.

9. Magasztaljátok a mi Urunkat Istenünket, és hajtsátok meg magatokat az ő szentséges hegyénél; mert szent a mi Urunk Istenünk.

100. ZSOLTÁR.

Há'áadásra való intés a teremtésnek, megtartásnak és váltásnak jótéteményiért.

1. Háláadó Zsoltár.

Örvendezetek az Úrnak földnek minden lakosai!

2. Szolgálatok az Úrnak * vigassággal, menjete ő eleibe örömmel. * Zsolt. 98, 5. 6.

3. Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten; ő teremtet minket, (és nem mi magunk,) ő népe * *vagyunk* és az ő mezeinek juhái.

* 2 Sám. 7, 23. 24.

4. Menjete b é az ő kapuin háláadással, az ő pitvariba * dicsérettel: adjatok hálát néki, áldjátok az ő nevét:

* Zsolt. 50, 23.

5. Mert jó * az Úr, mind örökké *vagy* az ő irtalmassága, nemzetségről nemzetségre az ő tökéletessége! * Zsolt. 118, 1—4.

101. ZSOLTÁR.

Dávid a királysághoz jutván megmondja, mimódon akarja magát viselni.

1. Dávid * Zsoltára. * 2 Sám. 23, 1.

Kegyelmességet és ítéletet éneklek; tenéked, Uram, éneket mondok!

2. Szorgalmasan igyekezem a tökéletes útnak *örízésére*, mikor én hozzám jövédész: járok az én szívemnek tökéletességében az én házamban.

3. Nem követek gonosz dolgot, a gonosztévőknek cselekedeteket * gyűlölöm, és azok én barátím nem lesznek.

* Zsolt. 26, 5. 119, 113.

4. A gonosz szívü ember * távollészen tőlem; és a gonoszokat hozzám nem bocsátom.

* Zsolt. 15, 1. 4.

5. Az ő felebarátjának titkon való rágalmozóját elvesztem, és a kevély * szeműt és felfuvalkodott szívűt el nem szenvedem.

* Péld. 6, 16—19.

6. Az én szemeim *figyelmetesek* lesznek a földnek igazmondóira, hogy én velem lakozzanak; * a tökéletességnek útában járó szolgál nékem.

* Zsolt. 119, 63.

7. Nem lakik az én házamban az * alnokság cselekedő: a ki hazugságot szól, nem léssen maradása az én szemeim előtt.

* Zsolt. 15, 1—5. 26, 4—6.

8. Hamar elvesztem * e földnek minden latrait, hogy kigyomláljak az Úrnak városából minden hamisság cselekedőket.

* Péld. 25, 4, 5.

102. ZSOLTÁR.

Könyörgések a Zsidóknak a Babilóniai fogságból való megszabadulásért.

1. Imádsága a nyomorultnak, midőn reá *félelem* rohan, és panaszt az Úr előtt kiönti.

2. Uram, hallgasd meg az én imádságomat, és az én kiáltásom jusson * te hozzád.

* Zsolt. 50, 15.

3. Ne rejtse el a te orczádat én tőlem; a mely nap szorongattatom, hajtsd én hozzám a te füledet: a mely nap kiáltok, hamar hallgas meg engemet.

4. Mert megemésztetnek mint a * füst az én napjaim, és az én csontaim mint az üszög megégték.

* Jób 7, 6. 7.

5. Az én szívem minekutánna megvertetett, megszáradott mint a fű, annyira hogy elfelejtkezsem ételéről is.

6. Az én nyögésemnek szava miatt, az én csontom az én húsomhoz * ragadt.

* Jób 19, 20.

7. Hasonlatossá lettem a pusztában lakozó ökörbikához: olyanná lettem mint a bagoly a pusztában!

8. Vigyázok, és olyan vagyok, mint az egyedülvaló veréb a ház heján!

9. Minden napon gyalázattal illetnek engemet az én ellenségim; és a kik engemet csúfolnak, én reám esküsznek.

10. Annakokáért a port, mint a kenyeret, eszem vala, és az én italomat könyhullatással elegyitem vala.

11. A te haragod és búsulásod miatt: mert felemelvén a földhöz ütöttél engemet.

12. Az én napjaim hasonlatosok az elhanyaglott * árnyékhoz: és én mint a fű megszáradtam.

* Zsolt. 109, 23.

13. Te pedig, Uram, mind örökké megmaradsz, és a te emlékezeted nemzetségről nemzetségre *megmarad*!

14. *Azért* te felkelvén könyörölsz a Sionon: mert ideje hogy könyörülj rajta, mert eljött az * idő! * Jer. 29, 10. 11. Dán. 9, 25.

15. Mert a te szolgálid annak köveiben gyönyörködnek, * és annak porán könyörülnek.

* Esdr. 3, 10—13.

16. És félik a Pogányok * az Úrnak nevét, és e földnek minden Királyai a te dicsőségedet.

* Zsolt. 72, 10. 11.

17. Mivelhogy az Úr megépítvén a Siont, meglátatott az ő dicsőségében.

18. És a nyomorultaknak könyörgésekre tekintett, és azoknak könyörgéseket meg nem utálta.

19. Írattassék meg ez a következő nemzetségnek *hasznára*, hogy a megújított nép dicsérje * az Urat;

* Zsolt. 126, 1—3. Jer. 23, 7. 8.

20. Mivelhogy alátekintett az ő magasságos szentséges helyéből: az Úr a mennyekből a földre tekintett;

21. Hogy meghallaná a foglyoknak nyögéseket, és megoldozná a halálnak fíjait;

* Zsolt. 126, 1—3.

22. Hogy hirdessék Sionban az Úr nevét, és az ő dicséretit Jerúsálemben.

23. Mikor sok népek gyűlnek egybe, és sok országok, hogy szolgáljanak az Úrnak,

24. Ki ez útban nyomorgatván az én erőmet, az én életemnek napjait megrövidíti:

25. Ezt mondam azért: Én erős Istenem, ne vígy el engemet az én napjaimnak felén; * mind örökkön örökké vagynak a te esztendeid.

* vers 14. Jer. 29, 10. 11.

26. Minekelőtte e földet fundáltad volna, és a te kezeidnek munkája * az egek volnának.

* Zsolt. 8, 4.

27. Ezek elvesznek, de te * megmaradsz: mindezek mint a ruha megavulnak, mint az öltözetet elváltoztatod azokat: és elváltoznak;

* Zsid. 1, 10—12.

28. Te pedig ugyanazon vagy, és a te esztendeid el nem fogynak.

29. A te szolgálódnak fíjai megmaradnak, és azoknak magvok te * előtted megerősítették.

* Jer. 33, 6—26.

103. ZSOLTÁR

Háláadás a bünbocsánatért.

1. Dávid * Zsoltára.

* 2 Sám. 23, 1.

Áldjad én lelkem az Urat, és minden belső részeim az ő szent nevét.

2. Áldjad én lelkem az Urat, és el ne felejtkezzél semmi * jótéteményiről.

* Zsolt. 18, 1 51.

3. Ki megkegyelmez minden te * bűneidnek, meggyógyítja minden betegségedet.

* Zsolt. 32, 5. 2 Sám. 12, 13.

4. Ki megszabadítja a koporsóból * a te életedet; ki tégedet megkoronáz kegyelmességével és irgalmassággal; * Zsolt. 86, 13.

5. Ki minden jóval megelégtíti a te szádát; megújítja * a te ifjúságodat mint a saskeselyűnek.

* Ésa. 40, 31.

6. Igazságot cselekeszik az Úr, és ítéletet minden * nyomorultaknak.

* Zsolt. 146, 7. Róm. 2, 6—11.

7. Megjelenté az ő útait Mózesnek; az Izráel fíjainak az ő * gondolatit.

* Zsolt. 147, 19. 20.

8. Irgalmas és kegyelmes az Úr, kése-

delmes * a haragra, és igen kegyelmes!

* 3 Móz. 34, 6.

9. Nem mind örökké feddődik, és nem tartja meg mind örökké az ő * haragját.

* Jer. 3, 12. 15.

10. Nem a mi bűneink szerint * cselekeszik velünk, és nem fizet nekünk a mi álnokságink szerint;

* Sir. 3, 22.

11. Mert melly igen magas az ég a földtől, olyan igen nagy az ő jóvolta az őtet félőkhöz.

12. Mert távol vagy a napkelet a napnyugottól, olly messze vetette tőlünk a mi bűneinket.

13. Miképen könyörül az atya * az ő fíjain: azonképen könyörül az Úr az őtet félőkön;

* Malak. 3, 17.

14. Mert ő tudja, hogy romlandó edények vagyunk: megemlékezik róla, hogy porból * valók vagyunk,

* 1 Móz. 2, 7.

15. És hogy a halandó embernek napjai hasonlatosok a fűhöz, és hogy mint a mezőnek virága, úgy virágozik.

16. És mikor a szél általmegyén rajta; nem léssen többé, és nem esméri többé azt az ő helye.

17. De az Úrnak jóvolta mind örökkön örökké vagy a szél által megváltottak, és az ő igazsága azoknak fíjaiknak fíjaikon.

* Zsolt. 84, 12. 13. Luk. 1, 50.

18. Azokon a kik megőrizik * az ő szövetségét, és megemlékeznek az ő parancsolatiról, hogy azokat cselekedjék.

* 1 Kir. 9, 4—9.

19. Az Úr mennyekben * helyeztette az ő székit és az ő birodalmának mindeneken hatalma vagy.

* Zsolt. 68, 34.

20. Áldjátok az Urat ő Angyali, kik erővel hatalmasok vagytok, kik az ő parancsolatját * mívelitek, engedvén az ő beszédének szavának.

* Zsid. 1, 14.

21. Áldjátok az Urat minden ő seregei; ő szolgálói, kik az ő akaratjának engedtek.

22. Áldjátok az Urat minden ő teremtetett állatai az ő uralkodásának minden helyein: Áldjad én lelkem az Urat!

104. ZSOLTÁR.

Dicséreti az Istennek a teremtetett dolgokról, és mindeknek szép rendiről.

Áldjad én * lelkem az Urat: én Uram Istenem, felette igen felmagasztaltattál: dicsőséget és ékességet öltöztél magadra!

* Zsolt. 146, 1.

2. Ki magadat * világossággal, mint-

egy öltözettel körülvette, † és kiterjesztetted az egeket, mintegy kárpitot: * 1 Tim. 6, 16. † Ésa. 40, 22.

3. Ki a vizekben szerzette az ő lakhe-lyeit: ki a felhőket rendelte az ő * sze-kerévé és jár a szélnek szárnyain: * Ésa. 18, 2.

4. Ki a szeleket ő követivé tette, és ő szolgáivá lángoló tüzet.

5. Fundálta a földet az ő * oszlopin, mely soha örökké meg nem mozdul. * Zsolt. 24, 2.

6. Mélységes vizekkel, minfegy öltö-zettel, béborítottad vala azt; a hegyek-nek * felette állanak vala a vizek: * 1 Móz. 1, 9. 10. 7, 19. 24.

7. De a te parancsolatodra * eloszlanak, a te mennydörgésednek szavára hamar elmenének.

* 1 Móz. 1, 9. 1 Móz. 8, 1. 3. Jóh 37, 4. 5.

8. Felemelkedének a hegyek, és a völ-gyek leszállának a helyre, melyet azok-nak rendeltél vala.

9. Határt * vetettél *azoknak*, melyet által nem hágnak, és vissza nem térnek a földnek elboríttatására.

* Jóh 38, 20. 21. Jer. 50, 22.

10. Ki a forrásokat folyóvizekké tészed, hogy a hegyek között folyjanak.

11. Hogy azokból igyanak a mezei minden vadak, és a vadszamarak meg-enyhítsék az ő szomszágokat.

12. Azok mellett lakoznak az égi ma-darak, és a fáknak ágai közzül szólnak:

13. Ki megöntözi a * hegyeket az ő lakhelyeiből, hogy a te cselekedetednek hasznából megelégtessék a föld.

* Jóh 38, 26. 27.

14. Teremt szénát a barmoknak, és füvet az embereknek hasznokra; hogy eledelt végyenek a földből.

15. Ki borral * megvidámítja a em-bernek szívét, és orczáját † megfényesíti olajjal, és kenyérrel az embernek szívét erősíti: * Pélá. 31, 6. 7. † 2 Sám. 14, 2.

16. Az Úrnak fái megelégtítenek: a Libánusnak czédrusai, melyeket plán-tált;

17. Mert a madarak azokon fészket raknak és az eszterágok, melyeknek há-zok a jegenyefák.

18. A magas hegyek a vadkecské-nek, a kösziklák a hörsököknek * haj-léjkjok. * Pélá. 30, 24. 26.

19. Teremtette a holdat * bizonyos

időknek mutatására; és a napot, mely az ő alámenetelét tudja. * 1 Móz. 1, 14—16.

20. Setétséget szerzesz, hogy éjszaka legyen, melyen az erdőknek minden vadai kijőnek;

21. Az oroszlán kölykök, melyek or-dítanak * a prédáért, keresvén az erős Istentől az ő eledeleket. * Ésa. 31, 4.

22. Feltámad a nap: és ismét elrejtéz-nek, és az ő hajlékokban lefeküsznek.

23. Kimegyen az ember az ő munká-jára, és az ő dolgára mind estvéig.

24. Mely nagyok a te cselekedeteid Uram! mindeneket bölcsen teremtetél; bétölt a föld a * te gazdagságiddal!

* Ésa. 6, 3.

25. E nagy és széles tenger, melyben vagynak számlálhatatlan úszó állatok; és apró állatok nagyokkal egybe!

26. Azon járnak a gályák; a * nagy czethal, melyet te formáltál, hogy ját-szodozzék abban. * Jóh 25, 13. 41, 12—33.

27. Mind ezek te reád néznek, hogy eledelt * adj nékik alkalmas időben!

* Zsolt. 145, 15.

28. Mikor te adsz nékik; akkor takar-nak! mikor a te kezedet megnyitod; akkor bételnek a te jóvoltoddal.

29. Mikor elfordítod orczádat, meghábo-rodnak; mikor elvész azoknak lelkeket, elfogyatkoznak, * és földé lésznek;

* Jóh 34, 14. 15.

30. Ha a te lelkedet kibocsátod, meg-újulnak; és megújítod a földnek színét;

31. Legyen az Úrnak dicsőség * mind örökké; és örvendezzen az Úr az ő terem-tett állatiban.

* vers 24.

32. Ki mikor a földre tekint: megret-ten az; a ki a hegyeket megüti: * és füstölgének: * 2 Móz. 19, 18. Zsolt. 18, 8

33. Éneklek az Úrnak az én életemben: éneket mondok az én Istenemnek, a mig-
vagyok.

34. Legyen kedves néki az én beszédem; és én örvendezek az Úrban.

35. Vesszenek el a bűnös *embérek* a földről, és a hitetlenek többé ne legye-nek! Áldjad én lelkem az Urat. Dicsér-jétek az Urat!

105. ZSOLTÁR.

Dicséreti és hálaadása az Isten népének.

Tiszteljétek az Urat, hívjátok segítség-gül az ő nevét. hirdessétek a népek kö-zött az ő * cselekedetét!

* Zsolt. 47, 2—4. 1 Krón. 16, 8—10.

2. Énekeljetekek néki, és mondjatek dicsegetet őnéki; szóljatek minden ő csudáiról.

3. Dicsekedjetekek az ő szent nevében: örvendezzen azoknak szívek, kik * keresik az Urat. * Zsolt. 33, 1. 2. 89, 17.

4. Keressétek az Urat és az ő erejét; keressétek az ő * orczáját szüntelen.

* Zsolt. 27, 8. 9.

5. Emlékezzetek meg az ő * csudáiról, mellyeket cselekedett; az ő csudáiról és ő szájának ítéletiről. * Zsolt. 78, 3—6. 13—27.

6. ÓhÁbrahámnak ő szolgájának magva! Jákóbnak ő választottának * fiai.

Malak. 1, 2. 3.

7. Ez Úr a mi Istenünk: mind az egész földön vagynak az ő ítéleti.

8. Megemlékezik mind örökké az ő szövetségéről, és az ő beszédéről, melyet parancsolt ezer nemzetséiglen.

9. Mellyet szerzett * Ábráhámmal; és az Izsáknak tett esküvéséről.

* 1 Móz. 17, 2. 26, 3.

10. Mellyet megerősített * Jákóbnak örök végezés szerint, és az Izráelnek örök szövetségül.

* 1 Móz. 28, 13—15.

11. Ezt mondván: Néked adom a Kanaán * földét, hogy legyen néktek sors szerint való örökségtek.

* 1 Móz. 13, 15.

12. Jóllehet szám szerint kevesen volnának, igen kevesen és zsellérek abban;

13. És egy nemzetség közzül más közzé mennének, és egy országból * más nép közzé:

* 1 Móz. 12, 13. 20. 26. részekben.

14. És nem engedé, hogy valaki ártana nékik; és ő éretek a Királyokat * is megdorgálta, ezt mondván:

* 1 Móz. 20, 3. 7. 1 Krón. 16, 22.

15. Az én megkenetteimet ne illesztek; és az én Prófétáimnak ne ártatok.

16. És éhséget * szerze a földön: és a kenyérnek minden táplálását elvevé.

* 1 Móz. 42, 2.

17. Elkülde ő előttök egy * férjfiat, tudniillik Józsefet, ki eladattatott vala rabságra.

* 1 Móz. 27, 28. 39, 20. 45, 7.

18. Kinek lábait békókba veték, a vas általbatá az ő lelkét.

19. Mind az ideig, mellyen bé kell vala az ő beszédének teljesedni: az Úr beszéde megpróbálá őtet.

20. Elküldé a Király, és * elbocsáttatá őtet a népeknek Fejedelme, és elszabadítá őtet;

* 1 Móz. 41, 14.

21. Úrrá * tevé őtet az ő házán, és minden jószágán Fejedelemmé;

* 1 Móz. 41, 40.

22. Hogy az ő Fejedelmet is az ő akaratja szerint megköttöztetné, és hogy az ő Véneit tanítaná bölcseségre.

23. Akkor méne Izráel * Égyiptomba, és Jákób bujdosék a Khám földén.

* 7 Móz. 46, 6.

24. És megszorítá * Isten az ő népét felette igen, és az ő ellenségénél erősebb tevé.

* 2 Móz. 1, 7—10.

25. Elfordítá azoknak szíveket, hogy meggyűlölnék az ő népét, és * álnokul cselekedének az ő szolgáláival.

* 2 Móz. 1, 10. 16.

26. Elbócsátá * Mózeszt az ő szolgáját, és Áront, kit választott vala.

* 2 Móz. 3, 10.

27. Kik azok között nagy * csudákat tettek, és jeleket a Khám földén.

* 2 Móz. 7, 9.

28. Bocsátá * setétséget, és bésététit az; és a csudák nem voltak engedetlenek az ő beszédinek.

* 2 Móz. 10, 21—23.

29. Azoknak vizeket * vérré változtatá, és megölé az ő halaikat.

* 2 Móz. 7, 20.

30. Az ő földök békákat * terme, melyek az ő Királyoknak házaiban is voltak.

* 2 Móz. 8, 3. 6.

31. Parancsola; és támada legyeknek soksága, és tetvek minden ő határookban.

32. Az ő esőjüket * kőesővé változtatta vala, és égő tüzet bocsátá az ő földökre.

* 2 Móz. 9, 23.

33. És elveré azoknak szülőiket, figefáikat, és elveszté az ő határoknak termőfáit.

34. Parancsola: és támadának * sáskák, és számlálhatatlan sok cserebogár.

* 2 Móz. 10, 13.

35. És minden zöldellő füvet megemészte az ő földekben, és megemészte az ő földöknek gyümölcsét.

36. És minden * elsőszülöttet megölé az ő földökben, minden ő erejeknek első zsengejét.

* 2 Móz. 12, 29.

37. És kihozá őket ezüsttel * és arannyal; és az ő cselédjekben egy sem volt beteges.

* 2 Móz. 12, 35.

38. Örvendezé * Égyiptom az ő kijöveteleken: mert az ő tőlök való félelem megkörnyékezte vala azokat.

* 2 Móz. 12, 31—33.

39. Kiterjeszté Isten a * felhőt, hogy őket befedezné: és a tüzet, hogy éjjel világosságot adna.

* 2 Móz. 13, 21.

40. Könyörgének; és * fűrjeket hozza, és mennyei kenyeret adott nékik.

* 2 Móz. 16, 13.

41. Megnyitá a kősziklát; * és vizek jövének ki, melyek folytak a száraz földön mint a folyóvíz;

* Zsolt. 78, 15.

42. Mert megemlékezék az ő szentséges beszédéről, melyet mondott volt Ábrahámnak * az ő szolgájának.

* 1 Móz. 15, 14—16.

43. Kihozá azért az ő népét örömmel, és * vigassággal az ő választottit.

* 2 Móz. 14, 8.

44. És adá azoknak a pogányok földét; és a népeknek munkájokat * vették örökségül;

* 5 Móz. 6, 10. 11.

45. Hogy * megtartanak az ő rendelésit, és megőriznék az ő törvényt. Dícséjétek az Urat!

* 5 Móz. 6, 12—18.

106. ZSOLTÁR.

Istennek jótéteményi és ostoni által való dajkálkodása az Izráel népe körül.

1. Hallélu-Jah!

Dícséjétek * az Urat, mert jó: mert mind örökké vagyon az ő irgalmassága!

* Zsolt. 107, 1. 1 Krón. 16, 7.

2. Kicsoda mondhatná meg az Úrnak nagy * erejét, és kicsoda jelenthetné ki az ő minden dícséretit!

* Zsolt. 105, 27—41.

3. Boldogok a kik megőrzik * az ítéletet, és a ki igazán viseli magát mindenkor!

* 5 Móz. 27, 1—14.

4. Emlékezzél meg én rólam, Uram a te jóvoltodért, mellyel vagy a te népedhez, látogass meg engemet a te segítségével;

5. Hogy lássam meg a te választottidhoz való jótétedet, és örvendezzek a te népednek örömeiben; hogy dicsekedjem a te örökségeddel!

6. Vétkeztünk a mi atyáinkkal: álnokül cselekedtünk, gonoszúl cselekedtünk!

7. A mi atyáink Egyiptomban nem értették a te csudáidat, nem emlékezének meg a te sok jótéteményidről; és engedetlenek lőnek * a veres tengernél;

* 2 Móz. 14, 11. 12.

8. De megtartá őket az Úr az ő * nevéért, hogy megjelentené az ő hatalmaságát;

* Ésa. 48, 9. Ezék. 20, 22.

9. Mert megdorgálá * a veres tengert; és megszáradá, és általvivé őket a mélységeken, mint a pusztában.

* 2 Móz. 14, 21. 22.

10. És megszabadítá őket a gyűlölőnek * kezéből, megmenté őket az ellenségnek kezéből.

* 2 Móz. 14, 8. 23—28.

11. És a vizek elboríták * az ő nyomorgatóikat, csak egy is nem marada meg azok között.

* 2 Móz. 14, 28.

12. Akkor hívének az ő beszédének, és éneklék * az ő dícséretit;

* 2 Móz. 15, 1—21.

13. De azonnal elfelejtkezének az ő dolgairól, és nem * várák az ő tanácsát;

* 2 Móz. 15, 24. 17, 2.

14. És kívánságra * indulának a pusztában, és kísérték az erős Istent a pusztában.

* 4 Móz. 11, 4. 1 Kor. 10, 6.

15. Annakokáért megadá nékik az ő kívánságokat; de bocsátá ő reájok ösztövérséget.

* 4 Móz. 11, 31. 32.

16. Annakfelette irigységre indulának Mózes * ellen a táborban, és az Úrnak, szente † ellen, Áron ellen;

* 4 Móz. 16, 2. 3. 13. † 3 Móz. 21, 8.

17. Megnyilatkozik a föld és elnyelé Dátánt, * és elborítá Abirámnak cselédjét.

* 4 Móz. 16, 32.

18. És tűz * gerjede az ő gyülekezetek ellen, a láng meggyújtá a gonoszokat.

* 4 Móz. 16, 35.

19. Borjúképet * öntének a Hórepnél: és imádák az öntött bálványt.

20. És elváltoztaták az ő dicsőségeket, baromnak hasonlatosságára, mely szénát eszik.

* 2 Móz. 32, 4—6.

21. Elfelejtkezének az erős Istentől, ki megtartotta vala őket, ki nagy dolgokat cselekedett vala Egyiptomban.

22. Csudálatosokat a Khámnak * földén: retteneteket † a veres tengernél!

* 1 Krón. 1, 8. † vers 9. 11.

23. Ezokáért megmondotta vala, hogy elveszti őket: ha Mózes az ő választott szolgája: nem állott * volna a romlásan az ő orczája előtt, az ő haragjának elfordításáért, hogy őket el ne törlené.

* 4 Móz. 14, 11—20.

24. Megutálák * a kíváncsok földet is; nem hívének az ő szavának.

* 4 Móz. 14, 2—4.

25. És morgolódnak az ő sátoraikban, és nem hallák meg az Úrnak szavát:

26. Annakokáért felemelé az ő kezét ő ellenek, hogy őket elveszteni * a pusztában;

* 4 Móz. 14, 11. 12.

27. És hogy az ő magvokat a pogányok között * elszéleszteni, és hogy minden földéken őket elhintené.

* Ezék. 20, 23. 26.

28. Annakfelette adák magokat * a Bál Peór mellé: és a halottak áldozat-ját evék. * 4 Móz. 25, 3. 9.

29. És haragra indíták az Istenet az ő cselekedeteikkel: és ostor * szálla rájuk. * 4 Móz. 25, 4—9.

30. Mígnem Fineás előáll a bosszút álla, és megszűnnek az ostor:

31. És e tulajdoníttaték néki * igazságul nemzetségről nemzetségre mind örökké. * 4 Móz. 25, 7. 12. 13. 1 Sám. 2, 30—33.

32. Haragra indíták őtet a versengésnek vizénél is, annyira hogy Mózes is gonoszúl * járna ő miattok; * 4 Móz. 20, 8. 11. 12.

33. Mert megháboríták az ő lelkét, és maga gondolatlanul szöla ajakaival.

34. Nem veszték el a népeket is, a kikről az Úr * szólott vala. * 5 Móz. 7, 1. 2.

35. Hanem megelegyedének * a pogányokkal; és azoknak cselekedeteiket megtanulták. * Bir. 3, 5.

36. És szolgálának azoknak bálványainak, melyek nekik romlásokra lőnek;

37. Mert megáldozák az ő * fijaikat és leányaikat az ő ördögöknek. * Ezék. 16, 20. 21. + 2 Kir. 15, 3. 17, 7.

38. És ártatlan vért ontának, az ő fijaiknak, és leányaiknak véreket, melyeket a Kanaán bálványinak áldoztak; és megfertézteték a föld öldöklésekkal.

39. És megfertéztetének az ő cselekedeteikkel: és paráználkodának * szándékkal. * Bir. 2, 13. 10, 18. 19.

40. Azért felgerjede az Úr haragja az ő népe ellen, és megutálá * az ő örökségét. * Zsolt. 78, 59.

41. És adá őket a pogányoknak * kezekbe; és uralkodának ő rajtuk az ő győzőlőik. * Bir. 2, 13—15.

42. És nyomorgaták őket az ő ellenségeik, és megaláztatának azoknak kezei alatt.

43. Gyakorta * megszabadította őket, jöllehet ők megháborították volna őtet az ő tanácsokkal; és + elveszének az ő hamisságokért. * Bir. 2, 16. 18. + Jer. 15, 6.

44. Mindazáltal reájok tekint, mikor nekik nyomorúságok volna, meghallgatván az ő kiáltásokat.

45. És ő érettek megemlékezék az * ő szövetségéről; és az ő kegyelmességének nagysága szerint elváltoztatá szándékát. * 5 Móz. 30, 1—5.

46. És könyörületességre indítá ő hoz-

zájuk azokat, * a kik őket fogva elvitték vala. * 2 Kir. 25, 27—30.

47. Tarts meg minket mi Urunk Istennünk, és gyűjts * egybe minket a pogányok között; hogy a te szent nevedet dicsérjük és hirdessük a te dicséretedet. * 1 Krón. 16, 35.

48. Áldott az Izráelnek Ura Istene öröktől fogva mind örökké; és minden nép ezt mondja: Ámen! Dicsérjétek az Urat!

107. ZSOLTÁR.

Előszámlálása az Isten megszabadításának, melyeket az embereknek szokott gyakran megmutatni.

Dicsérjétek az Urat; mert * jó, mert mind örökké *vagy*on az ő irgalmassága. * Esd. 3, 11.

2. Hirdessék ezt az Úrtól megváltottak, kiket megszabadított a nyomorgatónak kezéből.

3. Kiket egybegyűjtött * e földről, napkeletről, napnyugotról, északról, és a tenger felől. * Zsolt. 106, 27.

4. Bujdosnak vala a pusztában, a kietlenben az úton kívül; és nem találhatnak lakásra való várost.

5. Éhek és szomjak valának, az ő lelkek a szomjúság miatt elfogyatkozott vala.

6. És kiáltának az Úrhoz az ő nyomorúságokban; ki * megszabadítá őket az ő nyomorúságokból.

7. És vivé őket az egyenes útra, hogy jutnának olly városba, melyben laktának. * 5 Móz. 32, 10—14.

8. Hirdessék azért az Úr előtt az ő kegyelmességét, és az ő csudálatos dolgait az embereknek fiai előtt;

9. Mert megelégti a szomjúhozó lelkeket, * és az éhező lelket bétölti jóval. * Zsolt. 105, 40.

10. Némelyek setétségben és a halálnak árnyékában ülnek, megkötöztetvén keserűséggel és * vassal:

11. Mert engedetlenség voltak az erős Isten beszédéhez, és a felséges Istennek tanácsát megutálták. * 2 Krón. 33, 9—11.

12. De minekutánna megalázta * a nyomorúság az ő szíveket, és elestek annyira, hogy segítségek nem volna. * 2 Krón. 33, 12. 13.

13. És kiáltának az Úrhoz az ő nyomorúságokban: az ő nyavalyájokból megszabadítja őket.

14. Kihozza őket a setétségből, és a

halálnak árnyékából, és az ő köteleket elszakasztja.

15. Hirdessék *azért* az Úr előtt az ő jóvoltát, és az ő csudadolgait az embereknek fiai előtt;

16. Mert megrontotta az ércz kapukat, és a vas zárokat eltörte.

17. Némellyek halgatagok * lévén, az ő gonoszságoknak útáért, és az ő hamiságokért ostoroztatnak.

* 4 Móz. 16, 31. 5 Móz. 32, 28.

18. Minden étket * utál az ő lelkek; és közelgetnek a halálnak kapujához.

* Jób 33, 20.

19. És kiáltanak az Úrhoz az ő nyomorúságokban; és az ő nyavalyájokból megszabadítja * őket.

* vers 12—14.

20. Elbocsátja az ő igéjét * és meggyógyítja őket és megszabadítja őket † az ő vermekből.

* Ésa. 44, 26. Zsolt. 126, 1—3. † Zak. 9, 11.

21. Hirdessék *azért* az Úr előtt az ő irgalmasságát, és az ő * csudadolgait az embereknek fiai előtt.

* Zsolt. 126, 3.

22. És áldozzanak dicséretnek * áldozatjával, és hirdessék az ő cselekedetét örömmel!

* Zsolt. 50, 14. 23.

23. A kik hajókon a tengerre mennek; és a nagy vizeken kereskednek:

24. Azok látják az Úrnak dolgait, és az ő csudait a mélységben.

25. Mert minekutánna szól: szélveszet támaszt, * melly a tenger hajjait felemeli.

* Jón. 1, 4.

26. Az édig felemelkednek, a mélységbe lebocsátkoznak; az ő lelkek a nagy félelem miatt elolvad.

27. Hányattatnak, és tántorganak mint a részeg, és minden tudományoknak esze vész.

28. És kiáltanak * az Úrhoz az ő nyavalyájokban, ki az ő nyomorúságokból megszabadítja őket.

* Jón. 1, 5. 6.

29. Megállítja a szélveszet, és * megcsendesednek a habok.

* Jón. 1, 15.

30. És örülnek ők; mert megcsendesedtek, és vezérli őket a partra, mellyre igyekeztek menni.

31. Hirdessék az Úr előtt az ő jótéteményét, és az ő csudadolgait az embereknek fiai előtt.

32. És magasztalják őtet a népnek gyülekezetiben, és a véneknek gyülekezetiben dicsérik őtet.

33. A folyóvizeket pusztákká teszi: és a vizeknek forrását szárazzá.

34. A gyümölcsstermő földet meddő földd^é teszi, azon a földön lakó * népnek gonoszságáért.

* 5 Móz. 28, 20. 24. 38—42.

35. A pusztát * álló tókká teszi, és a kietlen földet vizeknek folyásává.

36. És azt míveli, hogy ott lakozzanak az éhezők és azt lakó várossá tegyék;

37. Hogy mezőket béültessenek, szőlőket plántáljanak és hasznos jövedelmet szerezzenek.

* Ésa. 41, 18—20.

38. És megáldja őket, és igen * megsaporodnak; és azoknak barmaikat meg nem kevesíti.

* Jób 12, 23.

39. Azután megkevesednek és megaláztatnak a nyomorúságnak veszedelme és a keserűség miatt.

40. Gyalázatba ejti a * Fejedelmeket, és azt míveli, hogy tévelyegjenek az út nélkül való pusztában.

* Jób 12, 21.

41. És felemeli a nyomorultat * a nyomorúságból: és megsaporítja a cselédek mint a juhokat;

* Zsolt. 113, 7—9.

42. Hogy lássák az igazak, * és örvendezzenek, és minden gonoszok megtörtéssék † az ő szájokat.

* Zsolt. 34, 3. 4. † Jób 5, 16.

43. Kicsoda a bölcsék között a ki ezeket eszébe venné? hogy *az emberek* meggondolnák az Úrnk * kegyelmességét!

* vers 30—41.

108. ZSOLTÁR.

Könyörgése Dávidnak egész birodalmáért.

1. Dicséreti Zsoltára Dávidnak.

2. Kész az én * szívem, óh Isten, éneklek és dicséretet mondok, az én dicsőséggemmel is *éneklek!*

* Zsolt. 57, 8. 9.

3. Kelj fel én lantom és hegedűm; felszerkenek jó reggel!

4. Dicsérlek téged a * pogányok között, Uram, és éneket mondok néked a népek között:

* Zsolt. 18, 50. 51.

5. Mert mind az egeknek felette magasztaltatott a te * jóvoltad, és mind a felhőkig vagy a te igazmondásod.

6. Magasztaltassál fel az egeknek felette, óh Isten, és mind az egész földön a te dicsőséged!

* Zsolt. 36, 6. Zsolt. 57, 10. 12.

7. Hogy szabaduljanak meg a te szerelmesid; tarts meg a * te jobbkezeddél, és hallgas meg engemet.

* Zsolt. 18, 18.

8. Az Isten * szólott az ő szentséges helyéből; örvendezek azért, a Sikémi-

táknak jószágokat elosztom: és a Sukkót-nak völgyét elmérem: * Zsolt. 110, 2. 60, 8—14.

9. Enyim Gileád, enyim Manasse; és Efraim az én fejemnek ereje, és Júda az én * törvénytevőm. * 1 Móz. 49, 8. 10.

10. Moáb az én mosdó * medenczém, Edomra vetem az én sarumat; és a Filiszteusokon örvendezek.

* 4 Móz. 24, 17. 18. 2 Sám. 8, 2.

11. De kicsoda viszen engemet a kerített városokba? kicsoda vinne engemet Edom * ellen? * 1 Krón. 18, 13.

12. Avagy nem te é * óh Isten, ki minket megvetettél vala, hogy ki ne men-nél, óh Isten, a mi seregeinkkel!

* Zsolt. 18, 30.

13. Légy segítségül nekünk a * hábo-rúságban; mert hijábavaló az emberi segítség.

* vers 5. 1 Sám. 31, 1—6.

14. Az Istenben *bízáván* * cselekedjünk erősen: és ő megtapodja † a mi ellen-séginket. * 2 Sám. 10, 12. 13. † Zsolt. 60, 11. 12.

109. ZSOLTÁR.

Könyörgése Dávidnak Doég ellen; a Krisztusnak Júdás ellen.

1. Dávidnak Zsoltára, az * Éneklőmes-ternek *engedetett*. * 1 Krón. 25, 1.

Én dicséretemnek Istene, ne hallgass:

2. Mert a gonosznak szája, és az álnok száj ellenem felnyitotta magát: szótak én ellenem * hazug nyelvvel,

* Zsolt. 27, 12. Sám. 24, 10.

3. És gyűlölséges beszédekkel körül-vettek engemet, és ostromolottak enge-met ok nélkül.

4. A helyébe, * hogy én szeretem őket, velem ellenkeznek: én pedig imádkozom vala ő érettek; * Zsolt. 35, 12—15. 41, 10.

5. És adtak nekem gonoszt a jó * he-lyébe, és gyűlölséget az én szeretetem helyébe. * Zsolt. 41, 10.

6. Adj néki gonosz Fejedelmet, és az ellenség álljon az ő jobbkeze fölül.

7. Mikor törvénykezik: meggyőzöttet-vén jöjjön ki *onnét*; és az ő könyörgései változzanak bűnné.

8. Az ő életének napjai legyenek keve-sek: és az ő Fejedelemségét * más ve-gye el. * 1 Sám. 21, 7. Csel. 1, 20.

9. Az ő fiai * legyenek árvákká, és az ő felesége legyen özvegygé. * Jób 20, 10.

10. Az ő fiai bujdossanak el, koldul-janak, és keressenek *eledelt* az ő elpusztult helyeken.

11. Foglalja el az úzsorás minden ő jószágát: és az idegenek ragadozzák el *minden* marháját:

12. Ne legyen néki, a ki állhatatos benne hozzá a jótéteményben, és ne le-gyen a ki könyörüljön az ő árváin:

13. Az ő maradékai * vesszenek el, a második nemzetségben töröltessék el azoknak nevek: * Zsolt. 21, 11.

14. Az ő atyáiknak * álnokságok le-gyen emlékezetben az Úr előtt; és az ő anyjának gonoszsága el ne töröltessék.

15. Legyenek az Úr előtt mindenkor: és töröltessék el a földről az ő emléke-zetek; * Jób 20, 11. 2 Móz. 20, 5.

16. Mert nem emlékezett meg arról hogy irgalmasságot * cselekednék: és kergetté a szegény és nyomorult férj-fiát, és a megkeseredett szívűt, hogy azt megölné. * 1 Sám. 22, 9. 10.

17. És szerette az átkot; hogy reá szállana, és nem akarta az áldást; és el-távozik tőle.

18. Hogy felöltöztetnék átokkal mint-egy öltözettel, és bémenne mint a víz ő beléje, és mint az olaj az ő csontjaiba.

19. Legyen ő rajta mintegy palást, *mellyel* befedeztessék, és mint az öve-dező, mellyel szüntelen béővedeztessék.

20. E legyen jutalmok az Úrtól az én ellenségimnek, és a kik gonoszt monda-nak az én lelkem ellen:

21. De te Uram Isten, cselekedjél *jól* velem a te nevedért: mivelhogy jó a te irgalmasságod, szabadíts meg engemet;

22. Mert szegény vagyok és szívköl-ködő, és az én szívem bennem megsebe-sített.

23. Mint az árnyék, * mikor elhanyatlík el kell mennem: és ide s tova há-nyattatom mint a sáska. * Zsolt. 102, 12.

24. Az én térdeim tántorganak az ét-lenség miatt, és az én testem megszá-radott; mivel nedvesség nincsen bennem!

25. Annakfelette gyalázatosá * lettem ő előttök; mikor engemet látnak, teker-getik fejeket rajtam. * Zsolt. 69, 13.

26. Légy segítségül nekem, óh Uram én Istenem: szabadíts meg * engemet a te kegyelmességed szerint! * Zsolt. 22, 12. 20.

27. Hadd tudják meg, hogy te kezéd ez, és hogy Uram te művelted ezt.

28. Átkoztak ők, de te áldj meg; elle-nem támadnak ők, de * megszégyenülnek, és a te szolgád örvendez. * Zsolt. 40, 15. 16.

29. Az én ellenségim körülvételnek gyalázattal; * és befédztétnek mintegy paláستtal az ő szegényekkel. * Zsolt. 40, 15.

30. Dicsérem az Urat felette igen az én számmal, és sok embereknek * gyülekezetekben tisztelem őtet; * Zsolt. 22, 23.

31. Mivelhogy a szegénynek * jobbkeze felől áll, hogy megtartsa annak lelkét azoktól, a kik kárhozzátják azt! * Zsolt. 16, 8. 110, 5.

110. ZSOLTÁR.

Krisztusnak Királysága és örök Papsága.

1. Dávid * Zsoltára. * 2 Sám. 23, 1.

Monda az Úr az én * uramnak: Űlj az én + jobbkezem felől, míglen vetem a te ellenségedet zsámolyúl a te lábaid alá. * Máté 22, 43. 44. Zsid. 1, 13. + vers 5. Zsolt. 109, 31.

2. A te birodalmadnak pálcáját kibocsátja az Úr * Sionból, ezt mondván: Uralkodjál a te ellenségednek közepette: * Zsolt. 108, 8—14. Csel. 1, 8.

3. A te néped szabad akaratja szerint a te sereged *mustrálásának* napján, *jelen leszen tenéked* szentséges * öltözetekkel; az ő méhétől fogva, hajnaltól fogva *jelen leszen néked* a te ifjaidnak harmatjok. * Ésa. 60, 5. 11. Jer. 3, 19.

4. Megesküdt az Úr, és el nem változtatja; Te vagy örökké való * Pap, Melkisédeknek rendi szerint. * Zsid. 5, 6.

5. Az Úr leszen néked * jobbkezed felől: az ő haragjának napján megrontja a + Királyokat. * vers 1. Zsolt. 16, 8. + Zsolt. 2, 9. 12.

6. Ítéletet téssen a pogánynépek között, megtölt *sok helyeket* * holttestekkel; sokaknak megronja fejeket e földön. * 2 Sám. 8, 1. 2. 12. 13.

7. Az úton való * patakból iszik; annakokáért felemeli az ő fejét! * Ésa. 37, 25. + 2 Sám. 8, 11—14. 22, 13.

111. ZSOLTÁR.

Hál áadása az Izráel népének.

1. Halléluh-Jah!

Hirdetem az Urat teljes szívemből az igazaknak tanácsokban és gyülekezetekben;

2. Nagyok az Úrnak * cselekedetei, nyilvánvalók mind azoknak, kik azokban gyönyörködnek. * Zsolt. 117, 10—12. 22. 23. Jel. 15, 3.

3. Dicsőséges és tisztességes az ő cselekedeti; és az ő igazsága megmarad mind örökké.

4. Emlékezetet szerzett az csudálatos dolgainak a kegyelmes és irgalmas Úr.

5. Eledelt * adott az őtet félőknek: megemlékezik mind örökké az ő szövetségéről. * 2 Móz. 16, 35. Zsolt. 34, 10. 11.

6. Az ő cselekedetinek erejét hirdette az ő népének, hogy nekik adná a pogányoknak * örökségeket. * 2 Móz. 3, 8.

7. Az ő kezeinek cselekedeti igazmondás és ítélet; erősek minden ő végzései.

8. Megerősítettetek mind örökkön örökké, melyek lettek hívséggel és igazsággal.

9. Vátságot * küldött az ő népének; parancsolta az ő szövetségét, + *hogy megtartsák* mind örökké; szent és rettetes az ő neve. * 2 Móz. 3, 10. + 5 Móz. 26, 16—19.

10. A bölcseségnek feje az * Úrnak félelme: jó értelmek vagyon mind azoknak, kik azokat cselekeszik: annak dicséreti megmarad mind örökké! * 5 Móz. 4, 6. Péld. 9, 10. Jóh 28, 28.

112. ZSOLTÁR.

A híveknek boldogságok íratik meg.

1. Halléluh-Jah!

Boldog * a férjfiú, a ki féli az Urat és az ő parancsolatiban igen + gyönyörködik! * vers 2. 3. + Zsolt. 1, 1—3.

2. Hatalmas leszen * annak magva e földön: a híveknek nemzetségek megáldatik. * Zsolt. 33, 18. 19. Jóh 36, 7.

3. Gazdagság és * bőség leszen annak házában, és az ő + igazsága megmarad mind örökké.

* Jóh 1, 1. 2. 5 Móz. 28, 2—14. + Róm. 2, 6. 7. 10.

4. Fénylik a setétségben is az * igazak világosságok, a kegyelmes, irgalmas és igaz *Isten által*. * Jóh 29, 3—14. Zsolt. 37, 25. 26.

5. A jó férjfiú * könyörül másón és kölcsönt + ad, az ő dolgait igazán viseli. * Jóh 31, 16—20. + 5 Móz. 15, 7. 10.

6. Annakokáért soha meg nem indul; örök * emlékezetben *leszen* az igaz! * Péld. 10, 7.

7. A gonosz hír hallástól nem fél: erős az ő szíve, mivelhogy az Úrban bízik.

8. Bátor az ő * szíve, azért nem retteg: míg nem meglátja az ő ellenségeinek *veszedelmeket*. * Zsolt. 3, 4. 6. 7.

9. Osztogat, * adakozik a szegényeknek: az ő igazsága megmarad mind örökké, az ő feje felemeltetik dicsőséggel! * Péld. 11, 24. 2. Kor. 9, 8. 9.

10. A gonosz ember ezt látván, haragszik, fogait csikorgatja és kegyetlenkedik. A gonoszoknak kívánságok semmivé * leszén.

* Zsolt. 49, 12. 13. Jób 18, 5—21, 20, 5. 28.

113. ZSOLTÁR.

Dávid az Anyaszentegyházat inti az Istennek dicséretire.

1. Halléluh-Jah!

Dicsérjétek Úrnak szolgálai, dicsérjétek az Úrnak nevét!

2. Az Úrnak neve * legyen áldott mostantól fogva mind örökkön örökké.

* Dán. 2, 20.

3. Napkelettől fogva * mind napnyugtáig, *legyen* dicséretes az Úrnak neve.

* Mal. 1, 11.

4. Felmagasztaltatott az Úr minden pogánynépek felett; az egeknek felette *vagyon* az ő dicsősége!

5. Kicsoda hasonlatos a mi Urunkhoz Istenünkhöz, ki * magasságban lakozik;

* Zsolt. 68, 34.

6. De *magát* * *mintegy* megaláztatván néz *minden*ekre mennyen és földön.

* Zsolt. 138, 6.

7. Felemeli * a szegényt a porból és a szűkölködőt elővészi a ganéjból,

* Zsolt. 107, 41. 42.

8. Hogy ültesse őtet a Fejedelmek közzé; az ő népének Fejedelmei közzé.

9. Ki azt míveli, hogy a ki * meddő vala a házban, nagy örömmel magzatoknak annyokká legyen. Dicsérjétek az Urat.

* 1 Sám. 1, 2. 20. 2, 5.

114. ZSOLTÁR.

Hálaadása az Izráel népének.

Mikor az Izráel népe kijöve * Egyiptomból, és a Jákóbnak háznépe a pogánynép közül;

* 2 Móz. 12, 33. 37. 40. 42.

2. Lón a Júda ő szentséges * népe, és az Izráel ő uralkodása. * 2 Móz. 19, 1. 3—8. 24, 8.

3. Látá a tenger őtet; és * elfutamodék, és a Jordán vize hátra † térüle.

* 2 Móz. 14, 21. † Jób. 3, 13. 16.

4. A hegyek * szöknek vala mint a kosok, és a halmok mint a juhoknak bárányai.

* 2 Móz. 19, 18. Bír. 5, 5.

5. Micsoda az oka, óh tenger, hogy megfutamodál? és te Jordán vize, hogy hátra fordulál?

6. *Ti* hegyek *micsoda* az *oka*, hogy szöktök vala mint a kosok? és *ti* halmok, mint a juhoknak bárányai?

7. Az Úrnak orczája előtt indult meg a föld, a Jákób Istenének előtte!

8. Ki a kősziklát * állótóvá változtatja, és a kőszálat vizeknek forrásává.

* 2 Móz. 17, 6.

115. ZSOLTÁR.

Könyörgés a megszabadításért, és vigasztalás a bálványimádó ellenség ellen.

Nem nekünk Uram, nem nekünk; hanem a te nevednek adjad a dicsőséget, a te irgalmasságodért és a te igazságodért.

2. Miért mondanák a pogánynépek: Hol vagyon * most az ő Istenek? * Zsolt. 79, 10.

3. De a mi Istenünk a * mennyben vagyon, *ki* mindeneket, a mellyeket akart, teremtet.

* Zsolt. 68, 34.

4. De azoknak bálványaiak ezüst és arany, embereknek * munkájok.

* Jer. 30, 3—5. Zsolt. 135, 15—20.

5. Szájok vagyon; de nem szólnak; szemeik vagynak, de nem látnak;

6. Füleik vagynak, de nem hallanak; orrok vagyon, de nem illatoznak;

7. Kezeik vagynak, de nem tapogatnak; lábaik vagynak, de nem járnak, és nem üvöltének az ő torkokkal.

8. Hasonlatosok legyenek azokhoz, a kik azokat * csinálják, és mind a kik azokban bíznak?

* Ésa. 44, 11.

9. Te Izráel bízzál * az Úrban; azoknak segítségek és paizsok † ő, *kik ő benne bíznak*:

* Zsolt. 125, 1. 2. † Pél. 18, 10.

10. Árón háznépe, bízzatok az Úrban; azoknak segítségek és * paizsok ő.

* Zsolt. 8, 12.

11. Kik félték az Urat, bízzatok az Úrban; azoknak * segítségek és paizsok ő.

* Zsolt. 118, 4. 5.

12. Az Úr megemlékezik mi rólunk és megáld *minket*; megáldja az Izráel házat, *megáldja az Áron házat*.

13. Megáldja azokat, kik félik az Urat, kicsinyeket és nagyokat.

14. Megszaporit az Úr titeket; titeket és a ti fiaiokat.

15. Áldottak lesztek az Úrtól, ki teremtetette a mennyet és a földet!

16. A magasságos egek az * Úréi; a földet pedig adta az embereknek fjiainak.

* Ésa. 66, 1.

17. Nem a megholtak * dicsérik az Urat, sem a kik a föld alá mennek;

* Zsolt. 6, 6. 30, 10.

18. Hanem mi áldjunk az Urat, mostantól fogva, mind örökké. Dicsérjétek az Urat.

116. ZSOLTÁR.

Háláadása Dávidnak szabadításért.

Szeretem * az Urat, mert meghallgatja az én szómat és az én imádságomat.

* Zsolt. 18, 50. 51.

2. Mert az ő fülét én hozzám hajtotta, mikor az én életemnek napjaiban őtet segítségül hívám.

3. Körülvete vala engemet a halálnak kötelei, * és a pokolnak keserűségei elfoglaltak vala engemet; nyomorúságot és nyavalyát találtam vala; * Zsolt. 30, 4.

4. És az Úrnak nevét * segítségül hívám, *ezt mondván*: Kérlek Uram, szabadítsd meg az én lelkemet!

* 2 Sám. 22, 5–7.

5. Kegyelmes az Úr és * igaz, és a mi Istenünk irgalmas; * Zsolt. 18, 25–27.

6. Megőrizi az alázatosokat az Úr; mikor elfogyatkoztam * volna megszabadíta engemet. * Zsolt. 18, 5–7.

7. Térj meg én lelkem a te * nyugodalmadba; mert az Úr jó tett te veled.

* Zsolt. 18, 1.

8. Mivelhogy megszabadítottad az én lelkemet a * haláltól, szemeimet a könyhullatástól, lábamat az eséstől.

* Zsolt. 18, 5–7. 18, 20. 16, 11.

9. Szüntelen járok az Úrnak orczája előtt az élőknek földökben.

10. Hittem, * és azért † szóltam; *noha* én felette igen megaláztattam volna.

* Zsolt. 50, 15. † vers 4. 2 Kor. 4, 13.

11. Én azt mondtam az én félelmemnek idején: Minden ember * hazug!

* Róm. 3, 4.

12. Mivel fizessenek az Úrnak minden én hozzám való jótéteményiért?

13. A szabadulásért való * *háláadásnak* poharát vészem, és az Úrnak nevét hívom segítségül! * Zsolt. 66, 13–17. 18, 1–51.

14. Az én fogadásimat * megadom az Úrnak, majd az ő egész népe előtt.

* 4 Móz. 30, 2. Zsolt. 22, 26.

15. Az Úrnak szemei * előtt becsületes az ő szenteinek halálok!

* vers 8.

16. Uram, kétség nélkül én te * szolgád vagyok, én te szolgád vagyok a te szolgálóleánynodnak fija, *ki* az én köteleimet † elszaggtattad;

* 2 Sám. 7, 4. 5. † Zsolt. 18, 5.

17. Tenéked áldozom * háláadásnak áldozatjával és az Úrnak nevét segítségül hívom.

* 3 Móz. 3, 1–17.

18. Az én fogadásimat megadom az Úrnak, majd az ő egész népe előtt.

19. Az Úr házának * pitvariban: te közepetted † óh Jerúsálem! Dicsérjétek az Urat:

* 3 Móz. 1, 1–3. † Zsolt. 76, 3.

117. ZSOLTÁR.

A pogánynepek hivatalok.

Dicsérjétek az Urat minden * pogánynepek; dicsérjétek őtet minden népek;

* Róm. 15, 11.

2. Mert elhatalmazott mi rajtunk * az ő irgalmassága, és az Úrnak igazsága *megmarad* örökké. Dicsérjétek az Urat!

* Zsolt. 36, 6.

118. ZSOLTÁR.

Tanúság a Dávid és Krisztusnak országáról.

Hirdessétek az Urat; mert igen jó, mert mind örökké * *megmarad* az ő irgalmassága!

* Zsolt. 106, 1.

2. Mondja ezt most az Izráel, hogy mind örökké *vagyon* az ő irgalmassága!

3. Mondja ezt most az Áron háza, hogy örökké *megáll* az ő irgalmassága!

4. Mondják most az istenfélők, hogy örökké *megáll* az ő irgalmassága.

5. Az én nyomorúságomban segítségül hívám az Urat; és * nékem megfelelően, tágas helyen helyeztete engemet az Úr.

* Zsolt. 116, 3. 4. 6.

6. Az Úr én velem vagyok, nem * félek: hogy árthatna nékem az ember?

* Zsolt. 56, 5–12.

7. Az Úr én velem vagyok az én segítőim között, és én meglátom az én ellenségimet, * *a mit kívánok*. * Zsolt. 54, 9.

8. Jobb az Úrban bízni, hogy nem mint az * emberekben. * Zsolt. 62, 9. 10. 146, 3–5.

9. Jobb az Úrban bízni, hogy nem mint a Fejedelmekben.

10. Minden pogányok * körülvettek vala engemet; de az Úrnak nevében elvesztém azokat.

* 2 Sám. 5, 17. 25. 8, 1. 10, 1–19.

11. Felette igen megkörnyékeztek vala engemet; de az Úrnak nevében elvesztém őket.

12. Körülvettek vala engem, mint a méhek; eloltattak mint a tővisnek tüze; mert az Úr nevében elvesztém őket.

13. Igen taszítottál vala engemet, hogy elesném; de az Úr megsegíte engemet.

14. Én erősségem * és én énekem az Úr; ő szabadított meg engemet!

* 2 Móz. 15, 2. Ésa. 12, 2.

15. Éneklésnek és szabadulásnak szava vagyon az igazaknak sátoraikban, és ezt mondják: Az Úrnak jobbkeze hatalmasan cselekedett.

16. Az Úrnak jobbkeze * felmagasztaltott: az Úrnak jobbkeze hatalmasan cselekedett!

* 2 Móz. 15, 6. 7. 21.

17. Nem halok meg, * hanem élek, és hirdetem az Úrnak dolgait.

* Zsolt. 116, 8. 119, 175.

18. Keményen megostoroza engemet az Úr; de meg nem öle engemet.

19. Nyissátok meg nékem az igazságnak * kapuit: hogy azokon bémenvén, dicsérjem az Urat,

* Zsolt. 116, 19.

20. Ez az Úrnak kapuja, mellyen az igazak mennek bé.

21. Dicsérlek tégedet; * mert meghallgattál engemet, és engemet megszabadítottál!

* Zsolt. 18, 1—51.

22. A kő, * mellyet az építők megvetettek, lett a szegelenek fejévé.

* Máté 21, 42.

23. Az Úrtól lett ez, melly csudálatos a mi szemeink előtt!

24. Ez a * nap, mellyet az Úr rendelt; örvendezzünk és vígadjunk azon!

* Zsolt. 18, 1.

25. Kérlek Uramtarts meg most! Kérlek Uram, adj jó előmenetelt most!

26. Áldott, a ki * jött az Úrnak nevében! áldunk titeket, kik az Úrnak házából valók vagytok!

* Máté 21, 9.

27. Az erős Isten az Úr, ki * minket megvilágosított; kötelekkel megkötözve vigyék a bárányt az oltárnak szarváiig.

* vers 10—12. Zsolt. 44, 4. 5.

28. Én erős Istenem vagy * te, azért dicsérlek tégedet! Én Istenem, felmagasztallak tégedet;

* Zsolt. 18, 3—51.

29. Hirdessétek az Urat; mert igen jó; * mert mind örökké megmarad az ő irgalmassága!

* Esd. 3, 11.

119. ZSOLTÁR.

Tanúság az Istennek a szent Írásban foglaltatott ígéjéről, és szent törvényéről.

Aleph. Boldogok, a kik az ő útjokban ártatlanok, a kik járnak az Úrnak * törvényében!

* Zsolt. 1, 1—3.

2. Boldogok, a kik megőrzik az ő * tanúbizonyosságát, és a kik teljes szívvel keresik őtet.

* 5 Móz. 28, 1—14.

3. Azok is a kik nem cselekesznek hamisságot, *hanem* az ő útjaiban járnak.

4. Te parancsoltad * *Uram*, hogy a te parancsolatidat igen megőrizzük.

* 5 Móz. 26, 16—19.

5. Óh vajha igazgattatnának az én útaim a te parancsolatidnak megőrzésére!

6. Akkor meg nem szégyenülnék, mikor néznék minden * te parancsolatidra.

* 5 Móz. 28, 7. 13. 14.

7. Dicsérlek tégedet tiszta szívemből, minekutánna megtanulándom a te igazságodnak törvényit,

8. A te parancsolatidat * megőrizem; ne hagyj el soha engemet.

* Zsolt. 18, 22—24, 1 Kir. 9, 4. s a t.

Beth. 9. Valyon mimódon jobbítja meg az ifju az ő útát, hanem a te beszédednek megtartásával?

10. Teljes szívemből kereslek tégedet; ne engedjed, hogy elidegenüljek a te parancsolatidtól!

11. Az én szívemben * elrejtettem a te beszédedet, hogy ne vétkezsem te ellened.

* vers 106.

12. Áldott vagy te Uram; taníts meg engemet a te parancsolatidra.

13. Az én ajakimmal hirdetem a te szádnak minden törvényit.

14. A te parancsolatidnak útában gyönyörködöm, miképen minden * gazdagságokban.

* vers 20. Zsolt. 19, 10. 12.

15. A te parancsolatidról gondolkodom, és nézek a te ösvényidre.

16. A te parancsolatidban * gyönyörködtem magamat, és el nem felejtkezem a te beszédedről.

* vers 14. 97.

Gimel. 17. Tégy jól a te szolgáladdal, hogy a míg élek, megtartsam a * te beszédedet.

* vers 2.

18. Nyisd meg * az én szemeimet, hogy a te törvényednek csudálatos bölcsességét láthassam.

* vers 12. 34. 66. Eféz. 1, 18.

19. Míg e földön * bujdosom; ne rejtse el én tőlem a te parancsolatidat.

* Zsolt. 39, 13.

20. Megemésztetett az én lelkem a te törvényidhez való buzgóságom miatt, *melly bennem vagyon* mindenkor;

21. Megdorgáld a kevélyeket: átkoztak * a kik eltávoznak a te parancsolatidtól.

* 5 Móz. 28, 15—68.

22. Vedd el én rólam a szidalmat és gyalázatot; mert megőriztem a te tanúbizonyosságodat.

23. A Fejedelmek is leülnek és én el-
lenem szólnak: a te szolgád pedig gon-
dolkodik a te parancsolatidról.

24. A te biznyságid én * gyönyörűsé-
gim, és én tanácsosim. * vers 14. 20.

Dáleth. 25. Ragadott az én lelkem a
porhoz; * eleveníts meg engemet a te be-
széded szerint. * Zsolt. 44. 26.

26. Az én útaimat néked megbeszéltem,
és engemet meghallgattál; taníts enge-
met a te * parancsolatidra. * Zsolt. 27. 11.

27. Engedjed hogy értsem meg a te
parancsolatidnak útát: és gondolkodom
a te csudadolgaidról.

28. Az én lelkem elolvadt a keserű-
ség * miatt; vígasztalj meg engemet a
te beszéded szerint. * Zsolt. 34. 20.

29. A hamisságnak * útát távoztasd el
én tőlem, és a te törvényedet adjad
nékem. * vers 37.

30. Az igazságnak útát választottam
magamnak, a te törvényid * forognak
előttem. * vers 16. 97.

31. A te biznyságidhoz ragaszkodom,
óh Uram; ne hagyj * megszégyenülnöm!
* 5 Móz. 28. 1—14.

32. A te parancsolatidnak útain járok,
minekutánna megvígasztalod az én szí-
vemet.

He. 33. Taníts meg, Uram, engemet a
te parancsolatidnak útára melyet meg-
őrizzek mind végig.

34. Adj nékem olly értelmet, hogy
megőrizsem a te törvényedet, és meg
tartsam azt teljes szívemből.

35. Igazgass engemet a te parancso-
latidnak útában; mert abban gyönyör-
ködöm.

36. Hajtsd az én szívemet a te pa-
rancsolatidhoz, és ne *engedd hajlani* a
telhetetlenségre.

37. Fordítsd el az én szemeimet, hogy
ne lássanak * hijáभावőségöt; a te útaid-
ban eleveníts engemet. * Máté 5. 28. 29. Jób 31. 1.

38. Teljesítsd meg a te szolgádnak a
te beszédedet, a ki a te tiszteletedhez
ragaszkodott.

39. Fordítsd el a gyalázatot én tőlem,
mellytől én félek; mert a te parancso-
latid jók.

40. Ímé kívánom a te parancsolatidat;
a te igazságodban eleveníts meg enge-
met!

Vau. 41. Szálljon reám a te irtalmas-

ságod, Uram, és a te * szabadtásod a
te beszéded szerint; * Zsolt. 18. 1.

42. Hogy megfélelhessek valóban az
engem gyalázónak, hogy bizodalمام va-
gyon a te beszédedben.

43. És az igazságnak beszédét soha ki
ne vegyed az én számból; mert a te íté-
letidet várom.

44. És megőrizem a te törvényedet
mindenkor, és mind örökkön örökké.

45. És szüntelen járok nagy széles úton;
mert a te parancsolatidat keresem.

46. És szólok a te biznyságidról a
Királyok előtt; és meg nem szégyenülök.

47. És gyönyörködtetem magamat a te
parancsolatiddal, melyeket szeretek.

48. Felemelem az én kezeimet a te
parancsolatidra, melyeket szeretek, és
gondolkodom a te parancsolatidról.

Zain. 49. Emlékezzél meg a te szol-
gáddal való * beszédedről, mellyről nékem
reménységet adtál. * 2 Sám. 3. 18. 7. 8—16.

50. Ez az én vígasztalásom az én nyo-
morúsámgoban, hogy a te beszéded meg-
vígasztal engemet;

51. A kevélyek felette igen csúfoltak
engemet; mindazáltal a te törvényedről
el nem hajlottam.

52. Megemlékezem a te eleitől fogva
való * ítéletidről, óh Uram, és vígaszta-
lást veszek. * Zsolt. 78. 12—27. Zsolt. 143. 5.

53. A rettegés körülvelt * engemet a
hitetlenek miatt, kik a te törvényedet
elhagyták. * Zsolt. 34. 20.

54. Nékem énekeim voltak a te paran-
csolatid, az én-bujdosásomnak * helyén.
* Zsolt. 42. 7.

55. Megemlékeztem éjjel * a te neved-
ről, Uram, és megőriztem a te tudomá-
nyodat. * vers 97. Zsolt. 42. 9.

56. Ez az én vígasztalásom, hogy a te
parancsolatidat megőrizzem.

Khet. 57. Én azt mondtam hogy az
én örökségem, Uram, a te beszédidnek
megtartatások!

58. Teljes szívemből engesztetem a te
orczádat; könyörülj én rajtam a te be-
széded szerint.

59. Meggondolom * az én útaimat, hogy
fordítsam az én lábaimat a te biznysá-
gidra. * Siraalm. 3. 40.

60. Sietek és nem halasztom, hogy
megőrizsem a te parancsolatidat.

61. A gonoszoknak seregeik megfosz-

tának engemet; de a te törvényedről el nem felejtkeztem.

62. Éjfélkor felkelek hogy * tégedet tiszteljelek, a te igazságodnak ítéletéért.
* Zsolt. 42, 9.

63. Társok vagyok én mind azoknak, kik tégedet * félnek és megőrzik a te parancsolatidat!
* Zsolt. 101, 6.

64. A te irgalmasságoddal, óh Uram, teljes * a föld; taníts meg engemet a te parancsolatidra!
* Zsolt. 36, 6. 33, 5.

Thet. 65. Kegyelmesen cselekedtél a te szolgálóddal, Uram, a te beszéded szerint.

66. Az okosságnak és tudománynak drága voltára taníts meg engemet; mert a te parancsolatidnak hiszek.

67. Minekelőtte megaláztatnám én tévelygek vala; most * pedig a te beszédedet megőrizem.
* Jer. 31, 18, 19.

68. Jó vagy te és jóltévő; taníts meg engemet a te parancsolatidra.

69. A kevélyek én ellenem * hazugságot gondolnak; én pedig teljes szívvel őrizem a te parancsolatidat.
* vers 78, 85.

70. Megkövéredett mint a kövérség az ő szívek; * de én a te törvényeddel gyönyörködtetem magamat.
* Zsolt. 73, 4, 7.

71. Jó nékem hogy engemet * megaláztál; hogy megtanulnám a te parancsolatidat.
* vers 67. Péld. 20, 30.

72. Jobb nékem a te szádnak * törvénye, sok ezer arany és ezüst pénznél.
* Zsolt. 10, 10, 11. 1 Tim. 6, 6.

Jod. 73. A te kezeid * teremtetek engemet; és † erősítettek meg engemet; adj nékem értelmet, hogy tanuljam meg a te parancsolatidat. * Jób 10, 9. † 2 Sám. 5, 12.

74. A kik téged félnek, látnak engemet és örvendeznek; mivelhogy a te beszédedben nagyon reménységem.

75. Tudom, Uram, hogy igazak * a te ítéletid; és igazán ostromoltál engemet:
* 1 Móz. 18, 25. Róm. 2, 6–11.

76. Legyen én velem a te kegyelmességed, hogy megvigasztaljon engemet, a te szolgálódnak mondd * beszéded szerint;
* 2 Sám. 3, 18. 2 Sám. 7, 8. 12–16. 23, 5.

77. Legyen a te irgalmasságod én rajtam hogy éljek; mert a te törvényed nékem minden gyönyörűségem.

78. Szégyenüljenek meg a kevélyek, kik ok nélkül * háborgatnak engemet; holott én a te parancsolatidról gondolkodom.
* vers 86 Zsolt. 35, 4–8.

79. Forduljanak én hozzám a kik téged * félnek, és a te bizonyosságodat tudják.
* Zsolt. 101, 6.

80. Az én szívem tökéletes * lészen a te parancsolatidban, hogy meg ne szégyenüljetelek.
* Zsolt. 18, 23, 24.

Caph. 81. A teszabadításodnak kívánsága miatt elfogyatkozott az én lelkem; a te beszédedet várom.

82. A te beszédednek kívánsága miatt elfogyatkoztak az én szemeim, ezt mondván: Mikor * vigasztalsz meg engemet?
* Zsolt. 69, 4.

83. Ollyanná lettem, mint a * füstön megszáradott tömlő; de a te parancsolatidról el nem felejtkeztem
* Sir. 5, 10.

84. Mennyi lészen a te szolgálódnak napja? mikor ítéled meg az én * háborgatóimat?
* 1 Sám. 20, 15, 16.

85. Vermet * ástak nékem a kevélyek, kik nem élnek a te törvényed szerint.
* vers 69. Zsolt. 35, 7.

86. Minden te parancsolatidigazak; ok nélkül * háborgatnak engemet; segít meg engemet.
* vers 78.

87. Csak nem megémésztettek engemet e földön: mindazáltal el nem hagytam a te parancsolatidat.

88. A te jóvoltodból eleveníts meg engemet; és megőrizem * a te szádnak bizonyosságtételét.
* vers 106–121.

Lamed. 89. Uram, mind örökké megmarad mennyben a te beszéded.
* vers 151.

90. Nemzetségről nemzetségre *vagyon* a te igazságod: megerősítetted a földet; és megmarad.

91. A te parancsolatid szerint állanak mind ez ideig; mert mindenek te szolgálid.

92. Ha a te törvényed nem volt volna minden én * gyönyörűségem; elveszttem volna régen az én nyomorúságomban!
* vers 50. 162. Jer. 15, 16.

93. Soha el nem felejtkezem a te parancsolatidról; mert azok által elvenítettél meg engemet.

94. Tiéd vagyok én, tarts meg engemet; mert * a te parancsolatidról tudakozom.
* vers 45.

95. Engemet vártak a gonoszok hogy elveszessenek: de én te bizonyosságodat gondolom meg.

96. Minden tökéletes dolognak látom,

hogyan vége lészen: de a te parancsolatod igen széles.

Mem. 97. Melly igen szeretem a te törvényedet! egész napestig csak * arról gondolkodom! * Zsolt. 1, 1—3. 42, 9.

98. Az én ellenségimnél * bölcsébbé tettél engemet a te parancsolatiddal; mert azok mindenkor én velem vagynak. * Jób 28, 28.

99. Minden én tanítóimnál engemet bölcsébbé tettél; mert a te bizonyoságid az * én gondolatim. * Péld. 9, 10.

100. A vén embereknel bölcsébb vagyok; mert a te parancsolatidat * megőrizem. * Jób 28, 28.

101. Minden gonosznak ösvényétől megtartóztattam az én lábaimat, hogy megőrizném a te beszédedet.

102. A te törvényidtól el nem távoztam; mert te tanítottál engemet.

103. Melly édesek voltak az én ínyemnek a te beszédid! édesbek voltak az én számnak a * méznél! * Zsolt. 19, 11.

104. A te parancsolatidból bölcsesélettem: * annakokáért gyűlölöm minden hamisságnak ösvényét. * Jób 28, 28.

Nun. 105. Az én lábamnak szövétneke a * te ígéd, és az én ösvényemnek világa. * 2 Pétd. 1, 19.

106. Megesküdtem; és megállom, hogy megtartom * a te igazságodnak törvényit. * Jób 23, 11. 31, 1—39.

107. Felette igen megnyomorodtam, Uram: eleveníts meg engemet a te beszéded szerint.

108. Az én számnak * szabad akaratszerint való áldozatai legyenek kedvesek, kérlek, előttd óh Uram, és a te törvényidre taníts meg engemet. * Zsid. 3, 15.

109. Az én lelkemet az én markomban *hordozom* * mindenkor: mindazáltal a te törvényedről el nem felejtkezem. * 1 Sám. 10, 5.

110. A gonoszok nékem tört * vetettek; de a te parancsolatidtól el nem tévelyedtem. * Zsolt. 35, 7.

111. Örökség szerint bírom a te bizonyoságtételled mind örökké; mert az én szívemnek * öröme azok! * vers 92. 97.

112. Hajlott az én szívem a te parancsolatidnak cselekedetire, mind örökké és mind végig.

Samech. 113. Az állhatatlanokat gyűlölöm: a te törvényedet * pedig szeretem. * vers 165.

114. Én rejtekhelyem és paizsom * vagyok te; a te beszédedben vagyon reménységem. * Zsolt. 84, 10. 12.

115. Távozzatok el tőlem *ti* * gonoszok hogy őrizsem meg az én Istenemnek parancsolatit. * Zsolt. 101, 3—5.

116. Táplálj engemet, Uram a te beszéded szerint, hogy éljek: és ne hagyj szegyet vallanom az én reménységemben.

117. Támogass engemet, hogy * szabaduljak meg: és a te parancsolatidra nézek szüntelen. * vers 61. 143.

118. Megtapodod * mind azokat, kik a te parancsolatidtól eltávoznak; mert az ő álnokságok hazugság. * 5 Mózs. 28, 15—25.

119. Mint a salakot azonképen elveted e földnek minden istentelenit; azokáért szeretem a te bizonyoságtételledet.

120. A tőled való félelem miatt reszkedett az én testem; mert a te * ítéletidtól féltem. * vers 119. Zsolt. 17, 4. Jób 13, 11.

Ain. 121. Ítéletet és igazságot cselekedtem; neadj engemet azoknak *kezekbe*, kik engemet nyomorgatnak.

122. Légy kezes a te szolgáláért *néki* javára, hogy a kevélyek el ne nyomjanak engemet.

123. Az én *szömeim* elfogyatkoznak a te szabadításodnak *kívánsága* miatt, és a te igazságodnak beszéde miatt;

124. Cselekedjél a te szolgáladdal a te irgalmasságod szerint, és a te parancsolatidra taníts meg engemet.

125. Te szolgálj vagyok * én; adj nékem értelmet, hogy tudjam meg a te bizonyoságtételledet. * Zsolt. 116, 16.

126. Ideje vagyon, hogy az Úr *ítéletet* cselekedjen; mert a te törvényedet megrottották.

127. Annakokáért a te parancsolatidat inkább szeretem az aranynál, még *pedig* az *igen* tiszta * aranynál! * vers 72. Zsolt. 19, 11. Péld. 8, 11.

128. Azért minden te parancsolatidat teljességgel * igazaknak mondom lenni: és a hamisságnak minden ösvényét gyűlölöm. * vers 152.

Pe. 129. Csudálatosok a te bizonyoságtételid; azért megőrizi az én lelkem azokat.

130. A te beszédidnek * ajtajok megvilágosít, és értelmet ad a kicsinyeknek. * Zsolt. 19, 9. 2 Tim. 3, 15. 16.

131. Az én számat elszélesítem és le-

hegek; mert a te parancsolatidat *nagy kívánsággal* kívántam.

132. Tekints én reám és könyörülj rajtam, a mint szoktál *cselekedni* a te nevednek szeretőivel.

133. Az én útaimat vezéreljed a te beszédeddel, és ne engedjed, hogy valami hamisság * uralkodjék én bennem.

* Róm. 6, 12. Zsolt. 17, 5.

134. Szabadíts meg engemet az embereknek álnokságoktól, és megőrizem a te parancsolatidat.

135. A te orczádat * világosítsd meg a te szolgádon, és taníts meg engemet a te parancsolatidra.

* Zsolt. 116, 16. 4 Móz. 6, 25. 26.

136. Vizeknek folyásai származnak az én szemeimből azok * miatt, kik a te törvényedet meg nem őrizik.* vers 139. Jer. 9, 1.2.

Tzade. 137. Igaz * vagy, Uram, és igaz a te ítéleted! * 2 Móz. 9, 27.

138. Parancsoltad a te bizoyságidnak igazságát, és a te igazmondásidat igen *megőrizni*.

139. A te hozzád való buzgó szerelmem megemészt * engemet; mert elfelejtkeznek a te beszédidről az én ellenségim.

* vers 136. Zsolt. 69, 10.

140. Felette igen tisztá a te * beszéded; és a te szolgád szereti azt.

* Péld. 30, 5. Zsolt. 19, 9.

141. Kicsiny vagyok én és * utálatos: de a te parancsolatidról el nem felejtkeztem.

* vers 23. 25. Zsolt. 35, 15. 16.

142. A te igazságod örökkévaló igazság, és a te törvényed igazmondás.

143. Nyomorúság * és keserűség talált engemet: de a te parancsolatid én gyönyörűségim.

* Zsolt. 34, 20.

144. A te bizonyágtételidnek igazsága *megmarad* mind örökké: adj nékem értelmet hogy élhessek.

Koph. 145. Mikor kiáltok hozzád teljes szívemből: hallgass meg engemet, óh Uram, hogy a te parancsolatidat megőrizzem!

146. Mikor segítségül * hívlak: tarts meg engemet, hogy megőrizzem a te bizonyágidat.

* Zsolt. 50, 15.

147. Hajnal * előtt kiáltottam te hozzád, a te beszédedben volt † reménységem.

* Zsolt. 5, 4. 130, 6. † vers 114.

148. Az én szemeim a vigyázókat előveszik, hogy a te beszédedről gondolkodjam.

149. Az én szómat hallgasd meg a te kegyelmességed szerint: Uram, a te törvényid szerint eleveníts meg engemet!

150. *En hozzám* közelgettek a gonosz háborgatók, kik a te törvényedtől messze távoztak.

151. Közel vagy te, * óh Uram, és minden te parancsolatid igazak.

* Zsolt. 145, 18.

152. Régtől fogva tudom a te bizonyosságid felől, hogy azokat örökké * állandókká tetted.

* 1 Pét. 1, 20. Máté 5, 18.

Resch. 153. Lásd meg az én * nyomorúságomat, és szabadíts meg engemet; mert a te törvényedről nem felejtkezem el.

* vers 61. 141.

154. Ítéld meg az én ügyemet és szabadíts meg engemet: a te beszéded szerint eleveníts meg engemet!

155. Távol vagyom a szabadítás * a gonoszoktól: mert a te parancsolatidat nem keresik.

* Zsolt. 5, 5—7.

156. A te irgalmasságid nagyok, óh Uram; a te törvényid szerint eleveníts meg engemet!

157. Sokan * vagynak az én nyomorogatóim és háborgatóim: de a te bizonyágtételidről nem távoztam el.* Zsolt. 3, 2.3

158. Látám a bűnösöket és gyötrelmem vala, * hogy a te beszédedet meg nem őrizték.

* vers 136. 139.

159. Lásd meg, hogy a te parancsolatidat szeretem, óh Uram; a te jóvöltod szerint eleveníts meg engemet!

160. A te beszédednek feje az igazmondás; és mind örökké vagyom minden te igaz ítéleted.

Schin. 161. A Fejedelmek ok nélkül háborgattak engemet: a te beszédedtől félt * az én lelkem.

* vers 120.

162. Gyönyörködöm a te * beszédedben, mint a ki nagy nyereséget talált.

* vers 92.

163. Az álnokságot gyűlölöm és utálok: a te törvényedet szeretem.

164. Minden napon hétszer dicsérlek téged, a te igazságodnak ítéletiért.

165. Nagy békességek vagyom a te törvényed * szeretőinek, és nincsen azoknak bántatások.

* 5 Móz. 28, 1—14.

166. Várom a te szabadításodat, Uram, és a te parancsolatidat cselekeszem.

167. Megtartja az én lelkem a te bizonyágidat és azokat igen szeretem.

168. Megtartom a te parancsolatidat

és bizonyosságodat: mert minden én útaim te * előtted vagynak. * Zsolt. 139, 2—4.

Tau. 169. Közelgessen az én kiáltásom a te orczád eleibe, Uram; a te beszéded szerint tégy bölcsesé engemet.

170. Menjen te elődbe az én könyörgésem; a te beszéded szerint * szabadíts meg engemet. * Zsolt. 50, 15.

171. Az én ajakaim mondanak dicséretet, * minekutánna megtanítandasz engemet a te parancsolatidra. * Zsolt. 51, 17.

172. Az én nyelvem éneklei a te beszédedet; * mert minden te parancsolatid igazak. * Péld. 6, 21—23.

173. Legyen a te kezéd nékem segítségül; mert a te parancsolatidat választottam magamnak.

174. Kívánom a te szabadításodat Uram, és a te törvényed nékem * minden gyönyörűségem. * vers 92.

175. Éljen az én lelkem, * hogy dicsérjen tégedet, és a te ítéletid legyenek nékem segítségül. * Zsolt. 118, 17.

176. Tévelygettem * mint az elveszett juh: keresd meg a te szolgádat; mert a te parancsolatidat nem felejtettem el! * Ésa. 53, 6.

120. ZSOLTÁR.

Panaszolkodik Dávid az ő ellenséginek kegyetlenség ekről.

1. Éneke a grádicsoknak.

Az én nyomorúságomban az * Úrhoz kiálték; és meghallgatta engemet. * Zsolt. 18, 5—7. 50, 15.

2. Uram, az én lelkemet szabadítsd meg a hamisság szoló * ajaktól, és a csalárd nyelvtől. * 1 Sám. 24, 10.

3. Mit ad tenéked, vagy mivel gazdagít meg tégedet * csalárd nyelv?

4. Kiknek beszédek hasonlatosok az erősnek és * nyilaihoz és a fenyőfába esett tűzhöz. * Zsolt. 52, 4—6.

5. Jaj nékem, hogy * számkivetett vagyok a † Mések nemzetsége között és lakom a Kédár †† sátorai között; * 2 Sám. 26, 19. † 1 Móz. 10, 2. †† 1 Móz. 25, 12—15.

Ezék. 27, 21.

6. Sok ideig lakott az én lelkem a békeségnek ellenségivel.

7. Én a békeséget szeretem: de mi-kor én szólok, ők viadalhoz készülnek.

121. ZSOLTÁR.

Tanúság az Isten segítségéről és oltalmáról.

1. Éneke a grádicsoknak.

Felemlém az * én szemeimet a hegyekre, honnét jőne nékem segítségem: * Zsolt. 123, 1.

2. Az én segítségem az Úrtól * *vagyon*, ki teremtette a mennyet és a földet! * Zsolt. 124, 8.

3. Nem engedi, hogy a te lábád elesék; nem szunnyad a te * őriződ. * vers 4. Ésa. 27, 3.

4. Ímé nem szunnyad és nem aluszik az Izraelnek őrizője!

5. Az Úr néked őriződ, az Úr néked árnyékod, és a te jobbkezed felől *vagyon*;

6. Nappal a nap meg nem * süt tégedet, sem a hold éjjel; * 2 Móz. 13, 21. 22. 14, 19. 20. 24.

7. Az Úr megőriz tégedet minden gonosztól: * megőrizi a te lelkedet! * Zsolt. 91, 6—10.

8. Az Úr megőrizi a te kimeneteledet és bemeneteledet, mostantól fogva mind örökké!

122. ZSOLTÁR.

Tanúság az isteni szolgálatról és e világi gubernálásáról.

1. Éneke a grádicsoknak, Dávidé.

Örvendezek, mikor nékem azt mondják: Menjünk el az Úr * házába; * Zsolt. 84, 3.

2. Hogy állanak a mi lábaink a te kapuidban, óh Jerúsálem!

3. A Jerúsálem szépen * építettett város, melly egybeszerkesztetett egyenlőképen. * Zsolt. 48, 2. 4. 12, 13.

4. Hogy oda menjenek * a nemzetségek, az Úrnak nemzetségei, az Izráelnek bizonyosságához, az Úr nevének † tiszteletire; * 5 Móz. 16, 16. 17. † Zsolt. 132, 12. 13.

5. Mert ott helyhezttettek az ítéletnek székei, a Dávid házában * székei. * 2 Sám. 5, 6. 9.

6. Könyörögjetek Jerúsálemnek * békességéért, *ezt mondván*: Legyenek szerencsések, a kik téged szeretnek! * 2 Krón. 6, 6.

7. Legyen békesség a te kerítésedben, és csendesség a te tornyaidban;

8. Az én atyámfiáiért és az én barátimért kérem most, hogy *legyen* békesség te benned!

9. A mi Urunknak Istenünknek * házáért kívánok néked jót! * Zsolt. 132, 12. 13. 2 Krón. 6, 6.

123. ZSOLTÁR.

A hívek az ő nyomorúságokban Istenhez folyamodván, az ő kegyelmét kéri.

1. Éneke a grádicsoknak.

Te hozzád emelem az én szemeimet, ki lakozol * mennyekben. * Zsolt. 121. 2.

2. Ímé miképen a szolgálknak szemeik az ő uroknak segítségére néznek, és a szolgálóleánynak szemei az ő asszonyának segítségére: azonképen a mi szemünk a mi Urunkra Istenünkre, mígnem könyörül mi rajtunk!

3. Könyörülj rajtunk, óh Uram, könyörülj rajtunk: mert igen * megteljesedtünk gyalázattal. * Zsolt. 88. 4.

4. Igen megteljesedett a mi lelkünk a gazdagoknak csúfolásokkal, és a kevés-
lyeknek megutálásokkal!

124. ZSOLTÁR.

Háláadás a megszabadításért.

1. Éneke a grádicsoknak. Dávidé.

Ha az Úr nem volt volna mi velünk, mondja most az Izráel:

2. Ha az Úr nem volt volna mi mellettünk, mikor az emberek ellenünk * támadnának; * 2 Sám. 5, 17. 8, 1—14. 2 Sám. 10, 1—9.

3. Akkor minket elevenen elnyeltek volna; mikor az ő búsulások ellenünk felgerjedet volna.

4. Akkor a vizek * elborítottak volna minket, a patak általment volna a mi lelkünkön; * Zsolt. 69, 16. Ésa. 8, 7. 8.

5. Akkor általmentek volna a mi lelkünkön a megáradott vizek!

6. Áldott legyen az Úr, ki nem adott minket prédára az ő fogaiknak!

7. A mi lelkünk megszabadult, mint a madár a madarászoknak * törökből; a tör elszakadozott, és mi megszabadultunk: * Zsolt. 91. 3.

8. A mi segítségünk volt az * Úrnak nevében, ki teremtette a mennyet és a földet! * Zsolt. 121. 2.

125. ZSOLTÁR.

Az Istennek erős és örökkévaló oltalmáról.

1. Éneke a grádicsoknak.

A kik bíznak az Úrban, hasonlatosok lesznek a Sion hegyéhez, mely meg nem mozdul, * és mind örökké megmarad; * Zsolt. 78, 68. 69.

2. Mint Jerusálem körül hegyek vannak; azonképen vagyon az Úr az ő népe körül * mostantól fogva mind örökké. * Zsolt. 34. 8.

3. Mert nem marad meg a gonoszoknak birodalmok az igazaknak sorsokon,

hogy az igazak semmi hamisságra ne nyujtsák az ő kezeiket.

4. Tégy jól óh Uram a jókkal, és az igaz * szívű emberekkel; * Zsolt. 112. 4.

5. A kik pedig az ő gonoszságokra térnek, az Úr küldje el azokat veszedelemre a hamisságnak * cselekedőivel. Legyen békelesség az † Izráelen! * Zsolt. 5, 5. 7. † Gal. 6, 16.

126. ZSOLTÁR.

A fogságból megszabadult hívek intetnek a háláadásra.

1. Éneke a grádicsoknak.

Mikor az Úr visszahozná a * Sionnak foglyait; olyanok valának, mint a kik álmodoznak.

* 1 Krón. 15, 13. 16. 35. Esd. 1, 1—5. 2, 1.

2. Akkor nevetséggel bételék a mi szánk, és a mi nyelvünk vígassággal; akkor azt mondták a pogányok magokban: Hatalmasan * cselekedett az Úr ezekkel! * Zsolt. 3, 20.

3. Hatalmas dolgokat cselekedett az Úr mi velünk; azért vígadunk!

4. Uram, szabadítsd meg * a mi foglyainkat, mintha vizet vinnél a száraz tartományba. * 1 Krón. 15, 13. 16. 35.

5. A kik vetnek könyhullatással, nagy örömmel aratnak.

6. A ki az ő keresett magvát vivén, sírva megyen vala; az térjen meg nagy énekszóval, hozván az ő kévét!

127. ZSOLTÁR.

Az ember semmit nem szerezhet, és semmi nem szaporodhatik az Istennek áldása nélkül.

1. Éneke a grádicsoknak, Salamonnak.

Ha az Úr nem építi a házat; hijába fáradsanak a kik azt építik: ha az Úr nem őrzi a várost, hijába vígyáznak az őrizők.

2. Hijábavaló dolog, néktek reggel hamar felkelnetek, későn feküdnetek le, és nagy fáradsággal * kenyeret ennetek; holott az Isten az ő szerelmesinek † enged álmod. * Ezék. 12, 19. † Máté 6, 31—33.

3. Ímé az Úrnak örökségei a fiak, és az asszony méhének * gyümölcse, jutalom! * Zsolt. 128, 3—6. 1 Móz. 33, 5.

4. Miképen a nyilak a hatalmas erősnek kezében: olyanok az ifjúságnak fiai. 5. Boldog ember, a ki megtölti az ő tegzét * azokkal; nem szégyenülnek meg, mikor az ő ellenségeket a kapuban megszólítják. * vers 4.

128. ZSOLTÁR.

Az Istent tisztelőknak jól léssen dolgoz.

1. Éneke a grádicsoknak.

Boldog ember az, a ki féli az Urat, és a ki az ő útjaiban * jár;

* vers 3—6. Zsolt. 1, 1—3.

2. A te kezeidnek munkáját * eszed; boldog léssz és jól léssen dolgoz;

* Zsolt. 37, 25. 26.

3. A te feleséged mint a termő szőlő, a te házaidban; a te fiai, mint az olajfának ágai, a te asztalod körül.

4. Ímé így áldatik meg a férjfiú, a ki, féli az Urat!

5. Megáld téged az Úr * Sionból, és meglátod Jerusalemnek javait életednek minden idejében.

* Zsolt. 132, 13. 14.

6. És meglátod fivaidnak * fivait, és az Izraelen való † békességet. * 2 Móz. 20, 12.

† Zsolt. 106, 5. 1 Kir. 4, 20. 21.

129. ZSOLTÁR.

A hivelnek e világon való sok nyomorúságok, és Istentől való megszabadítások.

1. Éneke a grádicsoknak.

Gyakorta nyomorgattak engemet az én ifjúságomtól * fogva, mondja most az Izrael! * Bir. 3, 12—14. 6, 1. 1 Sám. 4, 10. 11.

2. Gyakorta nyomorgattak engemet az én ifjúságomtól fogva; mindazáltal nekem semmit nem árhattak.

3. Az én hátamon szántottok a szántók, és hosszú barázdát vontak.

4. Az Úr igaz, elszaggatta * a gonoszoknak köteleket. * 2 Sám. 7, 9. 10.

5. Megszégyenülnek és hátratrúlnak mind azok, a kik gyűlölnek a * Siont.

* Zsolt. 46, 6. 7. 48, 3—9. 76, 3—7.

6. Olyanok lesznek mint * a házfedelen való fű, melly, minekelőtte kiszaggatnák, megszárad: * Ésa. 37, 27. 36, 37.

7. Mellyel az arató meg nem tölti az ő markát, sem az ő ölet a kévekött.

8. És nem mondják az útonjárók: Az Úrnak áldása legyen rajtatok; áldunk titeket az Úrnak nevében.

130. ZSOLTÁR.

Keserves embernek buzgóságos imádsága.

1. Éneke a grádicsoknak.

A mélységből * kiáltok hozzád óh Uram!

* Zsolt. 88, 6—8.

2. Uram, hallgasd meg az én szómat,

a te füleid legyenek figyelmetesek az én könyörgésemnek szavára!

3. Ha a mi bűneinket * megtartándod, óh Uram: Uram kicsoda † maradhat meg?

* Zsolt. 25, 11. † Jób 14, 16—18.

4. De te nálad vagyok a * kegyelem, hogy tiszteltessél.

* Zsolt. 32, 5. 103, 2. 3.

5. Várom * az Urat, várja az én lelkem őtet, és az ő beszédében vagyok az én reménységem.

* Zsolt. 27, 13. 14.

6. Az én lelkem *figyelmetesen várja* az Urat, hogynem mint a vígyázók a reggelt, a vígyázók, *mondom*, a reggelt!

7. Várjad Izrael az Urat: mert az Úrnál vagyok a * kegyelmesség, és bőséges ő nála a szabadítás.

* vers 4.

8. És ő szabadítja meg Izraelt, minden ő * bűneiből!

* Ésa. 4, 3.

131. ZSOLTÁR.

Tüköre az alázatos léleknek.

Uram, nem fuvalkodik fel az én szívem, sem az én szemeim nem emelkedtek fel, és nem jártam nagy és én felettem való csudálatos dolgokban.

2. Ha olyan nem voltam és az én lelkem olyan nem volt, mint a téjtől elválasztott gyermek az ő anyjánál; hasonló volt bennem az én lelkem a téjtől elszakasztott gyermekhez!

3. Bízál * Izrael az Úrban, mostantól fogva mind örökké!

* Zsolt. 115, 9.

132. ZSOLTÁR.

Dávid szorgalmatos az Isten hajlékáról.

1. Éneke a grádicsoknak.

Emlékezzél meg, óh Uram, Dávidról, és minden ő nyomorúságáról.

2. Ki megesküdt az Úrnak, fogadást tett a Jákób erős *Istenének mondván*:

3. Ha bémenédek az én házamnak hajlékába, ha az én ágyamba felhagok:

4. Ha az én szemeimnek aludniok hagyok, és az én szemöldökimnek szunyadniok: *bátor elveszek*.

5. Mígnem megtalálom az Úrnak helyét, és a Jákób erős * *Istenének*, sátorinak *helyét*.

6. Ímé hallottuk, hogy *volt* az régen Efratánál: *volt az ideje, mikor* megtaláltuk azt Jaárnak mezején.

* 1 Krón. 28, 2. 3. 29, 3.

7. Elmegyünk most az ő hajlékihoz,

hogy meghajtsuk * magunkat az ő lábainak zsámolyánál. * Zsolt. 99, 5.

8. Kelj fel *óh* Uram, *hogy menj* a te nyugalmadba, te * és a te erődnék ládája. * 5 Móz. 10. 35.

9. A te apjaid öltöztessenek fel igazsággal, és a te szentid örvendezzenek.

10. Dávidért * a te szolgáért ne utáld meg a te megkenetett *Királyod*nak orezáját. * 1 Kir. 11, 12. 2 Kr. 19, 34.

11. Meg esküdt az Úr Dávidnak igazsággal, és azt meg nem másolja, *ezt mondván*: A te ágyéknak * gyümölcséből ültetek *Királyt* a te székedbe.

12. Ha megőrizéndik a te fiai * az én szövetségemet és az én bizonyosságomat, melyekre őket megtanítom: azoknak fiai is mind örökké ülnek a te székedben. * 2 Sám. 7, 12—16.

13. Mert választotta az Úr * Siont, szerette azt magának lakhelyül *mondván*: * 1 Krón. 21, 26, 22, 1. 2.

14. Ez lészen az én * nyugodalmam mind örökké: itt lakozom; mert ezt kívántam vala. * 1 Kir. 6, 12. 13. 9, 3.

15. Az ő eleségét megáldom gazdagon; és az ő szegényit bétöltöm kenyérrel.

16. És az ő Papjait * megoltalmazom, és az ő szentei nagy örömmel örvendeznek. * 2 Krón. 6, 41.

17. Azt mivelem ott, hogy teremjen a Dávidnak szarva, *holott* szerzettem * szövétneket az én megkent *Királyom*nak. * vers 11. 12. 1 Kir. 11, 36.

18. Az ő ellenségit * gyalázattal veszem körül; ő rajta pedig fénylik † az ő ékesége. * Zsolt. 18, 38—43. † Zsolt. 21, 4. 6.

133. ZSOLTÁR.

Dávid javallja az Isten népének egyességet.

1. Éneke a grádicsoknak, Dávidé.

Ímé melly igen jó és melly gyönyörűség dolog, az atyafiaknak egyességben való lakások!

2. Ez igaz olyan mint az *ember* fejére öntetett drága * kenet, melly a szakállán megyen alá, az Áron *Pap* szakállán, melly lefoly szinte az ő öltözetinek alsó prémjére. * 2 Móz. 30, 23—33.

3. Mint a Hermon * hegynek harmatja, és a melly a Sion hegyeire leszáll; mert ott parancsolja az Úr, hogy legyen áldás és élet mind örökké! * Ének. 4, 8.

134. ZSOLTÁR.

A Ielki Pásztoroknak tisztek

1. Éneke a grádicsoknak.

Ímé *mostan* áldjátok az Urat, Úrnak minden szolgálái, kik minden éjjel állotok az Úrnak házában!

2. Emeljétek fel a ti * kezeiteket a szent helyen, és áldjátok az Urat! * Zsolt. 141, 2.

3. Áldjon meg tégedet az Úr * Sionból, ki teremtette a mennyet és a földet! * Zsolt. 132, 12. 13.

135. ZSOLTÁR.

Intés az isteni dicséretre.

1. Hallélu-Jah!

Dicsérjétek az Úrnak nevét, dicsérjétek ti Úrnak szolgálái.

2. Kik állotok az Úrnak * házában, a mi Istenünknek házának pitvariban. * Zsolt. 134, 1.

3. Dicsérjétek az Urat; * mert jó az Úr! Énekeljétek az ő nevének; mert gyönyörűséges. * Zsolt. 118, 1.

4. Mert Jákóbot választotta magának az Úr, és az Izráelt ő saját * népévé. * 2 Móz. 19, 5. 6. 1 Pét. 2, 9.

5. Én bizonynyal tudom, hogy nagy * az Úr; és a mi Úrnak minden isteneknek felette *vagyon*. * 2 Móz. 15, 11. Zsolt. 86, 8.

6. Mindeneket, valamiket * akár az Úr cselekeszik mennyekben és a földön; a tengerben és minden mélységekben. * Zsolt. 115, 3.

7. Ki a felhőket * a földnek utolsó tárából felhozza, ki villámlásokat szerez esővel egybe, és a szelet kihozza az ő tárházából. * Jer. 10, 13.

8. Ki Égyiptomnak elsőszülöttit * megölte mind emberek mind barmok között. * 2 Móz. 12, 29.

9. Mikor jeleket és csudákat bocsátott volna reád, te * Égyiptom *országa*: Faraóra és minden ő szolgálaira. * Zsolt. 78, 43. 51.

10. Ki megvert sok népeket, és erős Királyokat * megölt; * Jós. 12, 1—24.

11. Sihont * az Emoreusok Királyát, és Ogot Básánnak Királyát, és a Kananéusoknak minden birodalmokat; * 4 Móz. 21, 23—35.

12. És az ő földöket adá * örökségül az Izráelnek az ő népének örökségül. * Zsolt. 78, 55.

13. Uram, a te neved mind örökké
*vagy*on : Uram, a te emlékezeted * nem-
zetségről nemzetségre *megmarad*.
* Zsolt. 102, 13.

14. Mert megítéli az Úr az ő népét;
és * az ő szolgálóinak kegyelmes léssen.
* 5 Móz. 32, 36.

15. A pogányoknak * bálványaik ezüst
és arany, emberek kezeiknek csinálma-
nyok.
* Zsolt. 115, 4—8.

16. Szájok *vagy*on azoknak; de nem
szólnak : szemeik *vagynak* azoknak; de
nem látnak.

17. Füleik *vagynak* nekik; de nem hal-
lanak, és nincs lehellet az ő szájokban.

18. Hasonlatosok azokhoz, kik azokat
csinálják, és minden valaki * azokban
bízik.
* Ésa. 42, 17.

19. Izráel háza áldjátok az Urat; Áron
háza áldjátok az Urat!

20. Lévi háza áldjátok az Urat; kik
félíték az Urat, áldjátok az Urat!

21. Áldott *legyen* az Úr Sionból, ki la-
kozik * Jerúsálemben. Hallélu-Jah.
* 1 Kir. 11, 36.

136. ZSOLTÁR.

Inti Dávid az Anyaszentegyházat az Isten dicséretire az
ő nagy kegyelmességéért.

1. Dicsérjétek az Urat : mert * jó ;
mert mind örökké *megmarad* az ő ir-
galmassága.
* Zsolt. 106, 1.

2. Dicsérjétek az isteneknek * Istenét;
mert mind örökké *megmarad* az ő ir-
galmassága.
* 5 Móz. 10, 17.

3. Dicsérjétek az Uraknak Urát; mert
örökké *megmarad* az ő irgalmassága.

4. Ki nagy csudákat * cselekeszik egye-
dül: mert mind örökké *megmarad* az ő
irgalmassága.
* Zsolt. 72, 18.

5. Ki teremtette * az egeket az ő böl-
csesége által; mert mind örökké *meg-
marad* az ő irgalmassága.
* Jer. 10, 12.

6. Ki megerősítette a földet a * vizek
felett; mert mind örökké *megmarad* az
ő irgalmassága.
* Zsolt. 24, 2.

7. Ki teremté ama nagy * lámpásokat;
mert mind örökké *megmarad* az ő ir-
galmassága.
* 1 Móz. 1, 16—18.

8. A napot, hogy nappal uralkodnék;
mert mind örökké *megmarad* az ő irgal-
massága.

9. A holdat és a csillagokat, hogy
uralkodnának éjszaka; mert mind örökké
megmarad az ő irgalmassága.

10. Ki megveré az Égyiptombelieket

az ő * elsőszülötteikben; mert mind
örökké *megmarad* az ő irgalmassága.
* 2 Móz. 12, 29.

11. És kihozá * az Izráelt ő közzülök:
mert mind örökké *megmarad* az ő irgal-
massága.
* 2 Móz. 12, 31—37.

12. Hatalmas kezével és kinyújtott kar-
jával; mert mind örökké *megmarad* az
ő irgalmassága.

13. Ki a veres tengert * kétfelé válasza-
ta; mert mind örökké *megmarad* az ő
irgalmassága.
* 2 Móz. 14, 21.

14. És általvivé az Izráelt annak * kö-
zepette; mert mind örökké *megmarad*
az ő irgalmassága.
* 2 Móz. 14, 22—28.

15. És elveszté Faraót és minden ő né-
pét a veres tengerben; mert mind örök-
ké *megmarad* az ő irgalmassága.

16. Ki az ő népét általvitte a * pusztá-
n; mert mind örökké *megmarad* az ő
irgalmassága.
* 2 Móz. 15, 22.

17. Ki nagy Királyokat * megvere;
mert mind örökké *megmarad* az ő ir-
galmassága.
* 4 Móz. 21, 21—25.

18. És megöle hatalmas Királyokat;
mert mind örökké *megmarad* az ő ir-
galmassága.

19. Sihont * az Emoreusok Királyát;
mert mind örökké *megmarad* az ő ir-
galmassága.
* 4 Móz. 21, 21—25.

20. Ogot * a Básán Királyát; mert
mind örökké *megmarad* az ő irgalmas-
sága.
* 4 Móz. 21, 33—35.

21. És adta az ő földöket örökségül;
mert mind örökké *megmarad* az ő ir-
galmassága.

22. Örökségül az ő szolgájának az Izrá-
elnek; mert mind örökké *megmarad* az
ő irgalmassága.

23. Ki a mi alázatos állapotunknak
idején megemlékezett rólunk; mert mind
örökké *megmarad* az ő irgalmassága.

24. És megszabadított minket a mi el-
lenséginktől; mert mind örökké *megma-
rad* az ő irgalmassága.

25. Ki eledelt át minden * testnek;
mert mind örökké *megmarad* az ő ir-
galmassága.
* Zsolt. 147, 9.

26. Dicsérjétek a mennyeknek erős Is-
tenét; mert mind örökké *megmarad* az
ő irgalmassága.

137. ZSOLTÁR.

Panaszok a Lévitáknak a Babilóniai fogságban.

1. A Babilonnak * folyóvize mellett

ott ülünk vala, és sírunk vala; mikor megemlékeznénk a Sionról. * Jer. 39, 9.

2. A fűzfákra felfüggesztjük vala hegedűnkét, *Babilónnak* közepette.

3. Jóllehet ott ugyanazok, kik * minket fogva elvittek vala és elrontottak vala; kívánnak vala mi tőlünk vígasságos éneket, *ezt mondván*: Énekeljetek nekünk a Sionnak énekei között!

* 2 Kir. 25, 1. 11.

4. Mimódon énekleltük volna az Úrnak énekét az idegen földön?

5. Ha elfelejtkezem rólad * óh Jerúsálem; felejtkezzék el *magáról* az én jobbkezem!

6. Ragadjon az énnyelvem az én inyemhez, ha meg nem emlékezem rólad, és ha az én fő vígasságom a Jerúsálemben nem léssen!

* Jer. 51, 50.

7. Emlékezzél meg Uram az Edomiták ellen * a Jerúsálemnek † napjáról, kik ezt mondták: †† Rontsátok, rontsátok mind fundamentomig, valami abban vagyon!

* Ésa. 34, 5—8. † Jer. 39, 2. 3. 8. †† Ezék. 25, 3. 6. 8.

Ezék. 26, 2. 35, 15. Abd. vers 11.

8. Babilonnak * leánya, te is elpusztítattol: Boldog léssen, valaki megfizet néked a te gonoszságodért, mellyel mi hozzánk voltál!

* Jer. 50, 1—3. 51, 1—49.

9. Boldog *ember* léssen, a ki megragadja, és a kősziklához veri a te * kicsiny gyermekeidet! * Ésa. 13, 16. 17. Dán. 5, 30. 31.

138. ZSOLTÁR.

Hálaadása Dávidnak.

1. Dávid *Zsoltára*.

Dicsérlek tégedet teljes * szívemből, az istenek † előtt éneket mondok néked!

* Zsolt. 9, 2. † Zsolt. 82, 1. 6.

2. Meghajtom * magamat a te szent-ségednek templománál, és dicsérem a te nevedet, a te kegyelmességed és igazmondásod felől; mert mindeneknek felette magasztaltad a te nevedet és a te beszédedet.

* Zsolt. 132, 7.

3. A melly nap kiáltottam, azonnal meghallgattál engemet; megszaportottad az én lelkemben az erőt.

4. Dicsérnek tégedet, óh Uram, a földnek minden * Királyai, mikoron hallándják a te szádnak beszédit.

* Zsolt. 68, 32. 33.

5. És éneket mondanak az Úrnak útai felől; mivelhogy nagy az Úrnak dicsősége!

6. Mert jóllehet felséges az Úr; mindazáltal az alázatost * nézi; és a kevéskeket nagy távol látja.

* Zsolt. 113, 6—8. Ésa. 66, 2.

7. Ha a nyomorúságnak közepette járok is, meglevenítesz engemet; az én ellenségimnek haragjok ellen kinyujtod a * te kezedet, és megtart engemet a te jobbkezed.

* Zsolt. 18, 5. 6. 16. 17.

8. Az Úr * elvégezi a *mít* én bennem kezdett; † Uram a te irgalmasságod mind örökké *vagyon*; a te kezeidnek munkáit ne hagyjad el!

* Zsolt. 57, 3. Filip. 1, 6. † 2 Sám. 3, 18. 2 Sám. 7, 12. 16.

139. ZSOLTÁR.

Dávid az Isten minden tudását és gondviselését szemlélvén, hozzá hűségét mutatja.

1. Dávid * Zsoltára az Éneklőmesternek *engedetett*.

* 2 Sám. 23, 1.

Uram, te megkisértettél, és esmersz * engemet.

* Zsolt. 17, 3. Jer. 12, 3.

2. Te tudod az én ülésemet és felkelésemet, távol látod az én gondolatomat.

3. Az én ösvényeimet és lefekvésemet körülvetted, és minden én útaimat jól tudod;

4. Mikor még az én nyelvem alatt nincsen a beszéd; ímé Uram, te azt mind jól * tudod!

* Zsolt. 44, 22.

5. Elöl és hátul megkörnyékeztél engemet, és a te kezedet én reám tetted.

6. Csúdalatosb és magasságosb * a te bölcseséged, hogynem mint én azt megfoghatnám;

* Zsolt. 92, 6.

7. Hová mennék a te lelked előtt, és a te orczád előtt hová futnék?

8. Ha a mennybe megyek ott vagy; ha a koporsóba vetem az én * ágyamat, ott is jelen vagy.

* Ámós 9, 2.

9. Ha olyan szárnyaim volnának is, mint a hajnalnak, és a tengernek utolsó határánál laknám is:

10. Oda is a te kezéd vinne engemet, és a te jobbkezed megfogna engemet.

11. Ha azt mondándom: Talán a setétség elfedez engemet; de a setétség is világosság én körültem.

12. A setétség is nem fedez el engemet te előtted, hanem az éjszaka is mint a nap fénylik, a setétség * te előtted olyan, mint a világosság.

* vers 2. 4.

13. Az én veséimet te bírod, és te fedeztél bé engem az én anyám méhében.

14. Dícsérlek tégedet, hogy csudálatosképen csudálatossá tettél engemet; csudálatosok a te cselekedetid, és az én lelkem ezt jól tudja!

15. Nem rejtetett el te előttem az én csontaimnak *alkotása*, mikor formáltattam rejtekben, és csudálatos * mesteriséggel alkotattam, *mintegy* a földnek alsó részeiben. * Jób 10, 10—12.

16. Az én testemet, mikor még forma nélkül volna, látták a te szemeid, és a te könyvedbe mind ezek bérattattak: a napok is, melyeken azok formáltatnak vala, mikor még azokban egy sem *volna*.

17. Annakokáért, mely igen drágálatosak én előttem a te * gondolatid, óh erős *Isten*! és azoknak summájok mely nagy! * Zsolt. 40, 6. 71, 15.

18. Megbeszéliénem azokat; de a fővénynél többek: mikor felszerkenek is, te veled vagyok.

19. Hogyha elvesztenéd, óh *Isten*, a hitetlen embert: a kegyetlen vérszopók eltávoznának tőlem.

20. Kik te felőled gonoszúl szoltak; és felmagasztalják a te ellenségedet.

21. A kik tégedet gyűlöltek, Uram, avagy nem * gyűlöltem é azokat? és a te ellenségedet avagy nem utáltam é? * Zsolt. 101, 4—8. Jel. 2, 6.

22. Tökéletes gyűlölséggel gyűlöltem azokat, és nékem ellenségim voltak.

23. Kisérts meg * engem, erős *Isten*; és lássad az én lelkemet; próbálj meg engemet, és lásd meg az én gondolatiimat; * Zsolt. 26, 2.

24. És lásd meg, ha bosszúságodra való úton járok é, és hordozz engemet tökéletes úton.

140. ZSOLTÁR.

Könyörög Dávid Istennek az ő ellenségétől való szabaddulásért.

1. Dávid Zsoltára, az * Éneklőmesternek *adatott*. * 1 Krón. 25, 1.

2. Szabadíts meg engemet, óh Uram, az álnok emberektől, és a kegyetlenektől oltalmaz meg engemet!

3. Kik gondolnak gonoszt az ő szíveiben, és minden nap gyűlnek a harcra.

4. Megélesztették az ő nyelveket mint a kigyók; áspis *kigyónak* * mérge vagon az ő ajakok alatt. * Róm. 3, 13. Jak. 3, 8.

5. Oltalmaz meg engemet, Uram, a

gonoszoknak kezektől, a kegyetlenektől őriz meg engemet; arról gondolkodnak, hogy lábamról eltaszítsanak.

6. A kevélyek tört vetettek nékem és köteleket, hálót * vetettek nékem az én ösvényemre, és ártalmat csináltak nékem. * Zsolt. 7, 16. 17.

7. De én azt mondtam az Úrnak: én erős *Istenem* vagy te; hallgasd meg Uram az én könyörgésemnek beszédét.

8. Uram *Isten*, én megtartásomnak ereje, befedezted az én * fejemet a hadnak napján. * 2 Sám. 7, 9.

9. Ne engedjed, Uram, a mit a gonosz ember kíván; az ő gonosz gondolatjokat ne vigyed elő, hogy ne fuvalkodjanak fel.

10. A kik engemet körülvettek, azoknak ajakoknak mérge * borítsa bé az ő fejeiket. * Zsolt. 7, 16. 17.

11. Szálljon azokra * elevenszén: vesse azokat *Isten* a tűzbe és verembe, *honnét* meg ne szabaduljanak. * Jób 20, 26—28.

12. Az *átkozódó* nyelves ember ne legyen állandó e földön: és a kegyetlen embert mind addig vadássza a * veszedelem, mígnem nyaka szakad. * Jób 20, 7. 8.

13. Bizonytal tudom, hogy az Úr a nyomorultnak perit * felvészli, és a szégyért bosszút áll. * Zsolt. 9, 3.

14. Az igazak pedig a te nevedet dicsérik, és az igazak lakoznak * a te orczád előtt. * Zsolt. 92, 13—16.

141. ZSOLTÁR.

Könyörge Dávidnak az *Isten* vezérléséért és megszabadításáért.

1. Dávid Zsoltára.

Uram, te hozzád kiáltok: siess én hozzám: figyelmezzél az én szómra, mikor te hozzád kiáltok!

2. Menjen fel az én imádságom te elődbe, mint a jóillatú * füst: és az én kezeimnek † felemelések, mint az estvéli áldozat. * 2 Móz. 30, 7. 9. † Zsolt. 134, 2.

3. Fogd bé, Uram, őrizd meg az én szájamat; oltalmazd meg az én * ajakimnak ajtaját. * Zsolt. 39, 2.

4. Ne engedjed hajlani az én szívemet gonoszra, * és hogy foglaljam magamat hamisságnak cselekedetiben, azokkal egybe, kik hamisságot cselekesznek; és ne engedjed, hogy egyem az ő gyönyörűséges étkekben. * Zsolt. 119, 36.

5. Feddjen meg engemet az * igaz, és

jó néven veszem; dorgáljon meg engemet, és nékem olyan léssen mint a drága balzsam, ne tartsa meg azt az én fejemtől; mennél inkább *mivel* azt én velem, *annál inkább* imádkoztam érettek az ő nyavalyájokban. * Péld. 10, 20.

6. Vettessenek le a kösziklákra ezeknek Bírái, hogy az én beszédimet hallják meg, mivelhogy azok gyönyörűségesek;

7. Mert miképen valamely ember a követ vágja és darabolja a földön; azonképen hányattattak el * a mi tetemeink a koporsószájánál. * Zsolt. 88, 6. 7. Ésa. 27, 19.

8. De az én szemeim, Uram Isten read néznek; * te hozzád folyamodom, ne hadd el az én lelkemet! * Zsolt. 123, 2.

9. Őrizz meg engemet a törtől, * melyet vetettek nékem, és a hamisság csekedőknek hálójoktól. * Zsolt. 140, 6.

10. Essenek a gonoszok mindnyájan az ő magok * hálójokba; Én pedig mindenkor *ártalom nélkül* általmegyek. * Zsolt. 7, 17.

142. ZSOLTÁR.

Dávid kéri Istent, hogy őtet megszabadítsa.

1. Dávidnak tanítása és imádsága, mind ő a barlangban * volna. * 1 Sám. 24, 4. Zsolt. 57, 1.

2. Az én szómmal kiáltok az Úrhoz: az én szómmal könyörgök az Úrnak!

3. Kiöntöm * ő előtte az én lelkemet, az én nyomorúságomat ő előtte megjelentem. * Zsolt. 2, 19.

4. Mikor az én lelkem * keseregne én bennem, te tudtad az én ösvényimet; mikor valahová mennék, nékem tört vetnének. * Zsolt. 40, 13.

5. Tekints az én jobbkezemre, és lásd, hogy nincsen ki *engemet* esmérne; nem szaladhatok el, nincsen, ki az én életemre gondot viselne!

6. Kiáltok te hozzád, óh Uram, ezt mondván: Te vagy az én reménységem és én örökségem * az élőknek földökben. * Zsolt. 16, 5.

7. Figyelmezzél az én kiáltásomra: mert igen megfogytokoztam: szabadíts meg engemet az én * háborgatóimtól, mert elhatalmaztak rajtam. * 1 Sám. 23, 26.

8. Szabadítsd ki a tömlőczből az én lelkemet, hogy dicsérjem a te nevedet: engemet körülvesznek az igazak, mikor én velem jól tejeendősz!

143. ZSOLTÁR.

Dávidnak buzgó könyörgése.

1. Dávid * Zsoltára. * 2 Sám. 23, 1.

Uram, hallgasd meg az én könyörgésemet, figyelmezzél az én imádságomra, a te igaz * ígéreted és igazságod szerint hallgass meg engemet; * Zsolt. 50, 15.

2. És ne perelj a te szolgálóddal; mert egy igaz * sem találta meg te előtt az élők között. * Jóh 9, 2. 3.

3. De az ellenség * kergeti az én lelkemet, a földhöz verte az én életemet; a setétségbe helyeztetett engemet, mint a kik régen megholtak. * 1 Sám. 23, 7. 8. 24, 3.

4. És az én lelkem én bennem * elkecseregetett; az én szívem elhaborodott én bennem; * 1 Sám. 26, 19. 27, 1. 2.

5. *Mindazáltal* megemlékeztem a régi időkről, * gondolkodtam minden te dolgaidról, a te kezeidnek cselekedetiről elmélkedtem. * Zsolt. 78, 12—27. 119, 52.

6. Az én kezeimet kiterjesztettem te hozzád; az én lelkem *fohászkodik* hozzád; mint a szomjuhozó * föld. Sélah. * Zsolt. 63, 20.

7. Siess, hallgass meg, *óh* Uram; elfogyatkozik az én lelkem: ne rejtse el a te orczádot tőlem: mert hasonlatos vagyok a * megholtakhoz! * Zsolt. 28, 1.

8. Adjad, hogy hamar halljam a * te kegyelmességedet; mert te benned bírom; mutasd meg nékem az utat, melyen járnak; mert hozzád emeltem az én lelkemet. * vers 9.

9. Szabadíts meg engemet az én ellenségimtől, óh Uram; mert te tőled * várok oltalmat. * 1 Sám. 26, 10. 11.

10. Taníts meg engemet, hogy a te akaratodat * tegyem: mert én Istenem vagy te a te jó lelked vezéreljen engemet egyenes úton! * Zsolt. 25, 4.

11. A te nevedért, óh Uram, eleveníts meg engemet: a te igazságodért * vígy ki engemet e szorosságból. * Róm. 2, 6—11.

12. És a te kegyelmességedből vesszesd el az én ellenségimet, és rontsd meg mind azokat, kik az én lelkemet háborgatják; mert én te szolgáló vagyok!

144. ZSOLTÁR.

Dávidnak háláadása és könyörgése.

1. Dávidnak *Dicsérete*.

Áldott legyen az Úr, az én * kösziklám,

ki tanítja az én kezeimet † hadakozásra,
és az én ujjaimat a viadalra!

* 2 Sám. 22, 2. 47. † Zsolt. 18, 33—41.

2. Én joltévóm és én oltalmazóm, én kőváram és én szabadítóm, én paizsom, kihez folyamodom *oltalomért*; ki az én népemnek nekem engedelmessé * tészli.

* 2 Sám. 22, 4.

3. Óh Uram, micsoda * az ember, hogy gondot viselsz ő róla? és *micsoda* az embernek fija, hogy ő felőle gondolkodol?

* Zsolt. 8, 5.

4. Az ember hasonlatos a * hijábavalóságához, és az ő napjai olyanok, mint az elmulandó † árnyék!

* Zsolt. 39, 6. † Jób 14, 1. 2.

5. Uram, hajtsd le a te egeidet és szállj alá; üsd meg a hegyeket, hogy * füstölögjenek.

* Zsolt. 18, 8—15. Ésa. 64, 1—3.

6. Bocsáss mennytűtőköveket, és veszed el őket, bocsásd ki a te nyilaidat, és veszed eszeket nékik.

7. Terjeszd ki a te kezedet a magaságból, szabadíts meg * és ments meg engemet a sok vizekből, az idegeneknek kezekből;

* Zsolt. 18, 17. 18. 69, 2. 15.

8. Mert az ő szájok szól hazugságot; és az ő jobbkezek hamisságnak jobbkeze.

9. Óh Isten, új éneket éneklek néked, tízhúrú * hegedűvel mondok néked dicséretet.

* Zsolt. 33, 2—4.

10. Ki megszabadítja a Királyokat, és magmenti * Dávidot, az ő szolgáját a gonosz szablyától.

* Zsolt. 18, 1. Péld. 21, 31.

11. Szabadíts meg, és ments meg engemet az idegeneknek kezekből, kiknek szájok szól hazugságot, és kiknek jobbkezek álnokságnak jobbkeze.

12. Hogy a mi fiaiink *legyenek* olyanok, mint a nevedő plánták az ő gyermeked korokban: és a mileányink, mint a templom köveinek hasonlóságára szépen megfaragott kövek.

13. A mi teljes tárházaink szolgáltatásnak szüntelen eleséget: a mi juhaink elljenek * ezeret, és tízezeret a mi faluinokban.

* 5 Móz. 28, 4—11. Zsolt. 65, 12—14.

14. A mi ökreink legyenek kővérek, ne *legyen* az ellenségnek semmi rablása, sem valami költözés, sem kiáltás a mi útezáinkon.

15. Boldog nép az, a mellynek így vagyon dolga! Boldog nép az, * mellynek Istene a Jehova!

* Zsolt. 33, 12.

145. ZSOLTÁR.

Dávid ő magát és minden teremtetett állatokat az Istennek dicséretire indít.

1. Dicsérő Zsoltára Dávidnak.

Magasztallak tégedet, óh én Istenem, én Királyom, és áldom a te nevedet mind örökkön örökké!

2. Minden napon áldalak tégedet, és dicsérem * a te nevedet örökkön örökké:

* Zsolt. 69, 31. 32.

3. Nagy az Úr és igen dicséretes, és az ő nagyságának nem mehet senki végére!

4. Egyik nemzetség a másiknak * hirdeti a te dolgainat, és a te hatalmaságodat beszélik.

* Zsolt. 78, 4. 5.

5. A te méltóságodnak ékességét és dicsőségét, és a te csudálatos * dolgainat beszélem.

* Zsolt. 78, 12—27.

6. És a te rettenetes dolgainak hatalmaságát hirdetik; és a te nagyságodat beszélik.

7. A te jóvoltod nagyságának emlékeztetit szólnak, és a te igazságodat énekelik, *mondván*.

8. Kegyelmes * és irgalmas az Úr, késedelmes a haragra, és nagy az ő kegyelmessége.

* Zsolt. 86, 15.

9. Jó az Úr mindeneknek, és az ő irgalmassága minden ő teremtetett állatin;

10. Dicsérnek tégedet, Uram, minden teremtetett állatid, és a te fiaiad áldanak tégedet.

11. A te országodnak dicsőségét szólnak, és a te hatalmatat hirdetik;

12. Hogy az emberek fiaiának tudokra adják * az ő hatalmaságát, és az ő országa ékességének dicsőségét. * vers 5.

13. A te országod minden időben álló ország, és a te uralkodásod *megmarad* minden nemzetségről nemzetségre!

14. Az Úr támogat minden elesendőket, és felemel minden * meggörbédteket.

* Zsolt. 146, 8.

15. Mindeneknek szemeik te * reád néznek, és te adsz azoknak eledelt alkalmas időben.

* Zsolt. 104, 25—27.

16. Megnyitod a te kezedet, és bétöltesz minden lelkes állatot a te jóvoltodból.

17. Igaz az Úr minden * útjaiban, és kegyelmes minden dolgaiban.

* 5 Móz. 32, 4. Jel. 15, 3.

18. Közel vagyon az Úr mindenekhez, kik őtet tökéletességgel * hívják.

* Zsolt. 34, 19. 50, 51.

19. Az ötet félőknek akaratjokat * té-
szi, azoknak könyörgéseket meghallgat-
ja, és őket megszabadítja. * Péld. 10, 24.

20. Megőrizi az Úr mind azokat, kik
ötet szeretik; de a gonoszokat mind
elveszti.

21. Az Úrnak dicséretit szólja az én
szám, és áldja az ő szentséges nevét
minden * test mind örökkön és örökké !

* Zsolt. 65, 3.

146. ZSOLTÁR.

Tanúság az Istenben való bizodalomról.

1. Hallélu-Jah !

Dicsérjed én lelkem az Urat !

2. Dicsérem az Urat az én * életemben,
éneklek az én Istenemnek, míg élek !

* Zsolt. 63, 5. 104, 33.

3. Ne bízzatok a * Fejedelmekben; az
embereknek fijaiban, kikben nincsen
szabadításra *való erő*. * Jer. 17, 5—7.

4. Kimegyen az ő lelkek, és ők földdé
lésznek : * a napon elvész minden ő
gondolatjuk. * 1 Móz. 3, 19. Préd. 12, 9.

5. Boldog az kinek segítője a Jákób-
nak erős *Istene*, és a kinek reménysége
vagy az ő * Urában Istenében !

* Zsolt. 84, 13. 145, 19.

6. Ki teremtette a mennyet, * földet,
tengert, és mind azokban való állatokat,
és az igazmondást megőrizi mind örökké.

* Csel. 14, 15.

7. A nyomorultaknak ítéletet * szolgál-
tat : eledelt ád az éhezőknek : az Úr
megszabadítja a foglyokat. * Zsolt. 103, 6.

8. Az Úr világosítja meg a vakokat :
az Úr emeli fel * az elesteket : az Úr
szereti az igazakat. * Zsolt. 145, 14.

9. Az Úr oltalmazza a jövővényeket :
az árvákat * és özvegyeket táplálja ; a
gonoszoknak pedig útjokat elveszti.

* Zsolt. 68, 6. 147, 6.

10. Uralkodik az Úr mind * örökké : a
te Istened, óh Sion, nemzetségről nemzet-
ségre *megmarad* ! Hallélu-Jah. * Zsolt 145, 13.

147. ZSOLTÁR.

Int az Isten dicséretinek éneklésére.

Dicsérjétek az Urat : mert jó dicséretet
mondani a mi Istenünknek ; mert gyö-
nyörűséges és illendő * dolog a dicséret.

* Zsolt. 33, 1. 92, 2.

2. Az Úr építi Jerusalémet, és az el-
széledett Izráelitákat ő gyűjti egybe.

3. Ó gyógyítja meg a * töredelmes szí-

vüeket, és kötözi bé azoknak fájdal-
mokat.

* Zsolt. 34, 19. Ésa. 61, 1.

4. Megszámlálja * a csillagoknak so-
kaságát, és mindeniknek nevet ád.

* Ésa. 40, 26.

5. Nagy a mi Urunk, és nagy az ő
ereje : kinek bölcsesége * megszámlál-
hatatlan.

* Ésa. 40, 28.

6. Felsegíti a * nyomorultakat az Úr ;
a gonoszokat földig megalázza.

* Zsolt. 146, 9.

7. Énekeljétek az Úrnak hálaadással,
mondjatok dicséretet a mi Istenünknek
hegedűvel.

8. Ki befedezi az eget sűrű felhőkkel,
esőt * készített e földre ; és a hegyeken
füvet teremt.

* Csel. 14, 17.

9. *Ki* a barmoknak megadja az ő ele-
deleket ; a holló * fiaknak, mellyek ő
reá kiáltanak.

* Máté 6, 26. Jób 39, 3.

10. Nem a lónak erejében * gyönyör-
ködik, és a férfiúnak is gyorsaságában
nincsen néki kedve.

* Péld. 21, 31. 1 Sám. 17, 47.

11. *Hanem* kedvesek az Úrnak a kik
ötet * félik, és a kik bíznak az ő irgal-
masságában.

* Zsolt. 33, 18.

12. Dicsérjed Jerusálem az Urat ; di-
csérjed a te Istenedet, óh Sion !

13. Mert ő erősíti meg a te kapuidnak
zárjait, megáldja te benned a te fíjaidat.

14. Ki a te határidat békességessé
tész, a gabonának zsúrával * megalégít
tégedet.

* 5 Móz. 32, 13. 14.

15. Ki kibocsátja az ő igéjét e földre,
nagy gyorsan foly az ő beszéde.

16. Ki a gyapjuhoz hasonló * havat
adja, és hinti a zúzmarázt, mint a ham-
vat.

* Jób 37, 5.

17. Ki a jeget darabokba * fagylalja,
mellynek hidegségét ki állhatja meg ?

* Jób 37, 9.

18. Kibocsátja az ő beszédét és elol-
vasztja azokat ; az ő szele fú : és a vizek
folynak.

19. Az ő szent igéjét hirdetteti * a
Jákóbnak, az ő rendelését és ítéletit az
Izráelnek.

* 5 Móz. 4, 7. 8. Zsolt. 78, 5.

20. Nem cselekedett ilyen módon
semmi nemzetséggel ; * és azok az ő ité-
letit nem tudják. Hallélu-Jah ! * Eféz. 2, 12.

148. ZSOLTÁR.

Inti mind a teremtetett állatokat az Istennek dicséretire.

1. Hallélu-Jah !

Dícsérjétek az Urat mennyei * állatok; dícsérjétek őtet a magasságban! * Jel. 5, 13.

2. Dícsérjétek őtet minden ő * Angyalai; dícsérjétek őtet minden ő seregei. * Jób 38, 7.

3. Dícsérjétek őtet nap és hold, dícsérjétek őtet minden fényes * csillagok. * Jób 38, 7.

4. Dícsérjétek őtet magasságos egek, és az égen felül való * vizek. * 1 Móz. 1, 6. 7.

5. Dícsérjék az Úrnak nevét; mert ő mondotta, * és lettek. * 1 Móz. 1, 3. 6.

6. És megerősítette azokat mind örökön örökké; rendet szabott azoknak, mely soha el nem változik.

7. Dícsérjétek az Urat földi állatok, sárkányok és minden mélységek.

8. Tűz és köeső, hó és nedvesség, szelek, kik az ő akaratjának * engedtek. * Jób 37, 5.

9. Hegyek és minden halmok, gyümölcstermő fák, és minden czédrusfák:

10. Vadak és minden barmok, csúszómászó állatok, és repeső madarak;

11. Földi Királyok, és minden népek, Fejedelmek, és a földnek minden Bírái;

12. Ifjak és szüzek; vének és gyermekek!

13. Dícsérjék az Úrnak nevét; mert csak az ő neve nagy, az ő dicséreti a földnek és az egeknek felette *vagy*on!

14. És felmagasztalta az ő népének szarvát. Dicséret minden ő szenteinek, az Izráel fíjainak az ő hozzá közel való népnek. * Hallélu-Jah!

* Zsolt. 147, 19. 20. 2 Móz. 19, 6.

149. ZSOLTÁR.

Intetik az Anyaszentegyház az Istennek dicséretire.

1. Hallélu-Jah!

Énekeljétek az Úrnak új éneket, az ő dicsérete *zengjen* az ő szenteinek Gyülekezeteiben!

2. Örvendezzen az Izráel az ő Terem-

tőjében; a Sionnak fíjai örvendezzenek az ő Királyoknak.

3. Dícsérjék az ő nevét síppal, dobbal és hegedűvel mondjanak néki dicséretet;

4. Mert gyönyörködik * az Úr az ő népében, megékesíti a † nyomorultakat szabadulással. * 5 Móz. 28, 63. † Zsolt. 147, 6.

5. Örvendezzenek az ő * szentei dicsőségesen; énekeljenek az ő ágyasházokban! * Zsolt. 134, 1. 2.

6. Az erős *Istennek* felmagasztalásai *legyenek* * az ő torkokban; és kétélű fegyverek az ő kezekben;

7. Hogy a pogányokon bosszút álljanak, és megbüntessék a népeket! * 2 Krón. 20, 19—23.

8. Hogy megköttözzék azoknak Királyait vaslánczokkal, és azoknak főfő embereiket megbékózzák;

9. Hogy a megírott * ítélet szerint cselekedjenek ő velek. Ez minden ő szenteinek † ékességek! Hallélu-Jah!

* 5 Móz. 7, 1—6. † 5 Móz. 7, 12—16.

150. ZSOLTÁR.

Intés az Istennek dicséretire.

1. Hallélu-Jah!

Dícsérjétek az erős *Istent* az ő szentséges * *lakhelyében*; dícsérjétek őtet az ő kiterjesztett † erejéről.

* Zsolt. 132, 12. 13. † Ésa. 6, 3.

2. Dícsérjétek őtet az ő hatalmasságról; * dícsérjétek őtet az ő nagyságának sokasága szerint. * Zsolt. 145, 6.

3. Dícsérjétek őtet trombitáknak zengésével; dícsérjétek őtet lanttal * és hegedűvel. * Zsolt. 98, 5.

4. Dícsérjétek őtet dobokkal és sípokkal; dícsérjétek őtet húroknak zengésével és orgonákkal.

5. Dícsérjétek őtet hangos czimbalmokkal; dícsérjétek őtet vigasságtevő czimbalmokkal!

6. Minden lélek dícsérje az Urat! Hallélu-Jah!

SALAMONNAK PÉLDABESZÉDEI.

1. RÉSZ.

E könyvnek hasznai. Miben áll az igaz bölcsesség.

Salamonnak, a Dávid fíjának, az Izráeliták * Királyoknak közönséges Bölcsmondásai. * Préd. 1, 1.

2. A bölcsességnek és tudományak

tanulására, az eszesen való beszédeknek értelmére.

3. Az értelemnek, igazságnak, ítéletnek és minden egyenességnek tudományának eszébe vételére.

4. A bolondnak eszességnek adására,

a gyermeknek tudománynak és serénységnek *szerezésére*.

5. *Mellyeket* hallván a bölcs, öregbíti az ő tanúságát és az értelmes érett tanácsokat szerez.

6. A bölcs beszédnek és magyarázatnak tanúságára, és bölcseknek azoknak meséinek *értelmére*.

7. Az Úrnak félelme * feje a bölcseségnek, *melly* bölcseséget és tudományt a bolondok megutálnak. * Jób 28, 28. Zsolt. 111, 10.

8. Hallgasd, szerelmes fiam, a te atyádnak bölcseségét, és a te anyádnak oktatását * el ne hagyjad; * rész 6, 20. 15. 5.

9. Mert kedves ékessége lészen a te fedjednek, és aranyláncz a te nyakadban.

10. Szerelmes fiam, ha a bűnösök el akarnak hitetni tégedet: ne * fogadjad beszédeket. * rész 23, 17.

11. Ha azt mondandják: Jere mi velünk, leselkedjünk * vér után, rejtjezzünk el az ártatlan ellen, büntetetlen; * Mik. 7, 2. 3.

12. Nyeljük el azokat, mint a koporsó elevenen, és egészen mint a kik mélységbe szállottak.

13. E képen minden drága marhát nyerhetünk, megtöltjük a mi házainkat fosztott marhákkal;

14. A te részedet a *prédából* *melly* néked sors szerint *jut*, közre bocsássad, nekünk mindnyájan egy erszényünk legyen:

15. Szerelmes fiam, ne járj *egy* úton ezekkel, tartóztasd meg a te lábaidat ezeknek * ösvényektől; * Zsolt. 1, 1. 4. 5.

16. Mert az ő lábaikkal a gonoszra futnak, * és sietnek a vérnek ontására. * Ésa. 59, 7. Róm. 3, 15.

17. *Miképen* a madaraknak minden bűnök nélkül vetik meg a hálót:

18. Azonképen *ok nélkül* leselkednek ezek az *embereknek* vérek után, és rejtik el magokat azoknak lelkei után.

19. E képen *vagyon* dolgok minden gonosz kereskedésben foglalatossoknak, *melly kereskedés* azoknak, kik magokat erre adták, lelkeket * elveszti * Zsolt. 5, 5—7.

20. Az igaz fő bölcsesség kinn szerülszerte kiált, * és az útczákon zengedeztetí az ő szavát.

21. A nép között legmagasabb helyen prédikál, a kapuknak bemenetelin, minden városban az ő beszédit szólja, *mondván*: * rész 8, 1—3.

22. Míglen szeretitek, óh ti bolondok,

a bolondságot, és a csúfolók csúfolást kívánnak magoknak: és a balgatatagok gyűlölik a tudományt!

23. Térjetek meg az én dorgálásomra; ímé kiadom néktek az én lelkemet, tudatokra adom az én beszédimet néktek.

24. Mivelhogy hívlak * titeket; és nem akarjátok, kiterjesztem az én kezemet: és senki eszébe nem veszi.

25. Hanem elvonszátok magatokat minden én tanácsom elől és az én feddéssemel nem gondoltok;

26. Én is a te nyomorúságtokon nevetek, megcsúfollak, mikor eljövendő az a mitől félték. * Ésa. 65, 12. Ésa. 66, 4.

27. Mikor eljövendő, mint a pusztítás, az a mitől * félték, és a ti nyomorúságtok mint a forgószelek közelget: mikor rohanand ti reátok a nyomorgatás és a megszorogatás: * rész 10, 24.

28. Akkor segítségül hívnak engemet: de nem * hallgatom meg: reggel keresnek engemet; de meg nem találják engemet.

29. Azért hogy gyűlölték a bölcseséget, és az Úrnak tiszteletit nem választották *magoknak*. * Jób 27, 8. 9. Jób 36, 12. Ésa. 1, 15. 59, 2.

30. Nem engedtek az én tanácsomnak: megvetették minden én feddésemet.

31. Esznek azért az ő útjoknak * gyümölcséből, és az ő tanácsokból megelégednek: * vers 32. Róm. 2, 6—9.

32. Mert a bolondoknak hívalkodások megöli őket, és a balgatatagoknak jó szerencséjük elveszti őket;

33. A ki pedig hallgat engemet, lakozik * bátorságosan, és csendes lészen a gonosznak félelmétől. * Ésa. 1, 19.

2. RÉSZ.

Intés az Isten beszéde bölcseségének követésére.

Szerető fiam! ha bevejéted az én beszédimet és az én parancsolatimat elrejtéted te nálad;

2. Ha figyelmeztetvén a bölcseségre a te füleidet, hajtándod a te elmédet az értelemre;

3. Ha a bölcsességért kiáltándasz, és az értelemnek *megnyeréséért* a te szódat felemelénd; ;

4. Ha keresénd azt, mint az ezüstöt, és mint az elrejtett kincseket vizsgálándod azt;

5. Akkor megérted az Úrnak félelmét, és az Istennek esméretire jutsz :

6. Mert az Úr ád * bölcseséget, az ő szájából tudomány és értelem *származik*:
* Jób 32, 8. Jak. 1, 5. 6.

7. Eltéve vagyon az igazaknak *hasznokra* valami valóságos ; paizsa * lészen a tökéletesen járóknak.
* Zsolt. 3, 4.

8. Megőrizvén az igazságnak útait : és azoknak, kiket kegyelmébe vészen, útjokat megtartja.

9. Akkor megérted az igazságot, és a törvényt, és valami igaz, és minden jó utat :

10. Mikor menénd a bölcsesség a te elmédben, és a tudomány a te elmédben gyönyörűséges lészen.

11. A szorgalmatosság becsül tégedet, az értelem megőriz tégedet.

12. Megszabadítván tégedet a gonosznak útától, és a gonoszság szoló férjfiaktól.

13. A kik elhagyják az igazságnak utát, hogy járjanak a setétségnek útain.

14. Kik örülnek gonoszt cselekedvén, vígadnak a gonosz hijávalóságokban.

15. Kik az ő ösvényekben feslettek, és az ő útjokban gonoszok.

16. Megszabadítván tégedet a kívül való * asszonyiállattól, az idegentől, ki az ő beszédével * hízelkedik.
* rész 7, 5. † rész 5, 3.

17. Ki elhagyja az ő ifjúságának férjét : és az ő Istenének szövetségéről elfelejtkezik.

18. (Mert a halálra hanyatlik az ő háza, és az ő ösvényei az élet nélkül valókhöz.

19. Valakik mennek ahoz, nem térnek meg, sem meg nem nyerhetik az életnek * útait.)
* 1 Kor. 6, 9. 10.

20. Hogy járj a jónak útjokon, és az igazaknak útjokat kövessed.

21. Mert az igazak lakják * a földet és a tökéletesek megmaradnak abban :
* Zsolt. 37, 22. 29.

22. A gonoszok pedig a földről * kivágattatnak, és a hitetlenül cselekedők kiszaggattatnak abból.
* Jób 18, 17—21.

3. RÉSZ.

Külömb-külömbféle intések : Dicséreti a bölcseségnek.

Szerelmes fiam ! az én tudományomról el ne felejtkezzél, de az én parancsolatimat * megőrizze a te elméd ;
* rész 1, 8. 9.

2. Mert napoknak hosszú * voltát, és sok esztendő életet, békességgel egyetemben hoznak néked.
* 5 Móz. 8, 1. 30. 16.

3. Az irgalmasság * és tökéletesség ne hagyjanak el tégedet : kösd azokat a † te nyakadra, írd bé azokat a te szívednek táblájára ;
* Máté 5, 7. 44—48. † 5 Móz. 6, 7. 8.

4. Így nyersz kedvet és jó előmenetelt az Istennek és az embereknek szemek előtt.

5. Bizodalmad legyen az Úrban * teljes te elmédből : a te értelmédhez pedig ne támaszkodjál.
* Zsolt. 125, 1.

6. Minden te útaidban megismerd őtet ; ő igazgatja a te útadat.

7. Ne légy bölcs * *csak* te magad † ítélete szerint : féljed az Urat, és távozzál el a gonosztól.
* 1 Kor. 4, 6. † rész 26, 12.

8. Egészséges lészen *ez* a te köldöködnek, és megújulás * a te csontaidnak.
* Jób 21, 24.

9. Tiszteld az Urat a te marhádból, a te egész * jövedelmednek első zsengejéből.
* Malak. 3, 10.

10. E képen megtöltetnek * a te csúreid elégséggel, és a must miatt a te sajtódnak válúi bővölködnek.
* 5 Móz. 28, 1. 8.

11. Az Úrnak bölcsességét, szerelmes fiam, ne utáld meg, se meg ne unjad az ő * dorgálását ;
* Zsid. 12, 5—7.

12. Mert a kit szeret az Úr megdorgálja : és miképen az atya az ő fiját, a *kinek* javát akarja.

13. Boldog ember a ki megnyeri a bölcseséget, és az ember, a ki öregbíti értelmét ;

14. Mert jobb ennek kereskedése az ezüstnek * kereskedésénél, és a kiásott aranynál ennek jövedelme ;
* rész 8, 11. Jób 28, 15—19.

15. Drágább a fényes kárbunkulusoknál, és minden te gyönyörűségid nem hasonlíttathatnak hozzá ;

16. Napoknak hosszúsága vagyon ennek jobbján, az ő halján gazdagságok és tisztesség :

17. Az ő útai gyönyörűségnek útai, és minden ő ösvényei, békességnek *ösvényei*.

18. Életnek * fája ez azoknak, a kik magokhoz kapcsolják ötet, végezetre azok, kik őtet megtartják † megboldogítatnak!
* vers 16. † Máté 7, 21. Jak. 1, 25.

19. Az Úr bölcsességgel * fundálta a

földet, erősítette az egeket értelemmel.

* Zsolt. 136, 5. 6.

20. Az ő tudományai által fakadtak ki a mélységből a vizek, és a felhők csepegetnek harmatot.

21. Szerelmes fiam, ne távozzanak el a te szemeidtől, őrizd meg az igaz * bölcseséget, és a szerénységet!

* Jób 28, 28.

22. És lesznek ezek élet * a te lelkednek, és kedvesség a te szádnak, * vers 16. 17.

23. Akkor eljáród bátorsággal a te útat, és a te lábadat * meg nem ütöd.

* Zsolt. 37, 23. 24.

24. Mikor aluszol: meg nem * rettensz, hanem néked nyugvónak gyönyörűségecs leszén a te álmod.

* Jób 11, 19.

25. Ne félj a hirtelen való * félelemtől, és a gonoszoknak pusztításoktól, hogy read jöjjön;

* Zsolt. 91, 5—9.

26. Mert az Úr jelen leszén a te bizodalmod szerint és megtartja a te lábadat a fogságtól.

27. Ne fogd meg a * jótéteményt azoktól, a kik szűkölködnek, mikor a te kezeden hatalmában vagon annak megcselekedése.

* rész 11, 17. 25, 27. Préd. 11, 2.

28. Ne mondd az, a te felebarátodnak: menj el, * azután térj meg, mert holnap adok; holott te tehetségben vagon az, a mit kér;

* Jak. 2, 15—17.

29. Ne forralj a te felebarátod * ellen gonosz dolgot, a ki együtt ül bátorságosan te veled.

* Zsolt. 15, 1. 3.

30. Ne háborogj egy emberrel is * ok nélkül, hanemha gonosszal illetett téged.

* Máté 5, 38—40.

31. Ne irigykedjél * egy hamis emberre is, és néki semmi útát ne válasszad;

* Zsolt. 71, 1.

32. Mert utálja az Úr az engedetlent; és az igazakkal vagon az ő * titka.

* Zsolt. 25, 14.

33. Az Úrnak átka száll a * gonosznak házára: de az igazaknak lakhelyek megáldatik:

* 5 Móz. 28, 15—68.

34. Mert a csúfolókat ő * megcsúfolja: a szelideknek pedig ad kedvességet.

* Zsolt. 18, 27.

35. A bölcs * tisztességet vesznek örökség szerint: a bolondokat pedig elveszti a gyalázat.

* Zsolt. 119, 6.

4. RÉSZ.

Intitt is azon jó dolgokra és a bölcseségre.

Halljátok meg, fiai, a ti atyátoknak

tanítását, és figyelmezzetek az értelemnek megtudására!

2. Mert jó tanúságot adok néktek; az én tudományomat el ne hagyjátok.

3. Mikor az én atyámnak gyenge fija volnék, és egyetlenegye az én anyámnak.

4. Tanítván az én atyám engemet, azt mondja vala nékem: Tartsa meg * az én beszédemet a te elméd, hogy megtartván az én parancsolatimat élj:

* 1 Krón. 28, 9.

5. Szerezz bölcseséget, szerezz eszesiséget; ne felejtkezzél el, se el ne hajolj az én számnak beszéditől.

6. Ne hagyd el azt; és megtart tégedet: szeressed azt: és megőriz tégedet.

7. A melly feje a * bölcseségnek, azt a bölcseséget keressed: és a te teljes keresésseddel szerezz értelmet.

* rész 9, 10.

8. Magasztald fel azt; és felmagasztal tégedet, * tisztel tégedet; mikor hozzád öleléd az.

* 2 Krón. 7, 17. 18.

9. Ád a te fejed kedvességének öregbülést: igen szép * ékes koronát ád néked.

* rész 1, 9.

10. Hallgasd, szerelmes fiam, és tanul meg az én beszédimet: * így sokasulnak meg néked a te életednek esztendei.

* rész 3, 11. 16—18.

11. Bölcseségnek útára tanítlak tégedet, visellek téged az igazságnak ötvényin.

12. Mikor járandasz, semmi nem szorítja meg a te járásodat; még ha szintén futnál is, nem ütközzöl meg.

13. Ragaszkodjál a bölcseségnek tanításához, ne állj hátra: őrizd meg azt; mert az tenéked életed.

14. A hitetleneknek útjokon * ne járj, se ne járj a gonoszoknak ösvényeken;

* Zsolt. 1, 1—4.

15. Vond el magadat attól, és által ne menj azon: térj el arról, és menj el melőle;

16. Mert nem alusznak azok, hanemha gonoszt cselekedhetnek: és kimegyen az ő szemekből az álom, hanemha azt cselekeszik, hogy valaki megromoljon;

17. Mert élnek az istentelenségnek étkével, és mindennémű * erőszakételnek borát isszák.

* rész 1, 11—16. 31.

18. Mert az igazaknak útjok hasonló a fénylő * világossághoz, melly igitkezik világoskodni, annyira, hogy azoknak mindenike az erejében való naphoz hasonló leszén;

* Jób 29, 3. Zsolt. 37, 6.

19. Az istenteleneknek pedig útjok hasonló a * homályhoz, nem tudják miben ütköznek meg.
* Ésa. 59, 10—12.

20. Szerelmes fiam, az én beszédimre figyelmezzél, az én beszédimre hajtsad a te füledet;

21. Ne távozzanak el a te szemeidtől, tartsd meg ezeket a te elmédben;

22. Mert életnek * *igéi* azoknak, kik megnyerhetik azokat, és azok közül kinek-kinek egész testének egészségesek.
* rész 3, 18. Zsolt. 19, 8.

23. Minden őrizésnek felette megőrizzed a te nevedet, mert abból * származnak ki az életnek cselekedetei.
* Máté 15, 19.

24. Vesd el tőled a száznak gonoszságát, és az ajakaknak * álnokságát messze vessed te tőled.
* Zsolt. 34, 13—15.

25. A te szemeid az igazra * nézzenek, és a te szemöldökid igazakat nézzenek te előtted.
* Zsolt. 101, 6.

26. Megvizsgáljad a te lábaidnak ösvényit, hogy minden te útaid állhatatosok legyenek.

27. Ne hajolj jobbra * vagy balra, fordítsd el a te lábadat a gonosztól.
* 5 Móz. 5, 32.

5. RÉSZ.

Házasságtörést tilt: Int a tisztaságra.

Szerelmes fiam! az én bölcseségemre figyelmezzél; az én értelmemre hajtsad a te füledet.

2. Hogy megtartsad a tanácsokat, és a tudományt a te ajakid megőrizzék.

3. Jóllehet olyan az idegen asszony-nak ajaka, mint a csepegő * lépes-méz, és lágyabb az olajnál az ő nyelve.
* rész. 2, 26.

4. Mindazonáltal annak vége keserű mint az ürm, éles, mint a kétélű tőr:

5. Az ő lábai a halálra mennek, az ő járásai a koporsóra valók.

6. Az ő életének útát ne kövessed; mert az ő ösvényei változók, hogy eszedbe nem veheted.

7. Most azért, fiaim, hallgassatok engemet, és ne távozzatok el az én számnak beszéditől!

8. Távol legyen attól a te útad, és ne közzelgess az ő házának ajtajához;

9. Hogy ne adjad a te ékességedet másnak, és a te esztendeidet a * kegytlennek;
* rész 6, 32. 33.

10. Hogy ne teljenek bé a kívül valók

a te marháiddal; és a te munkáid nem maradjanak az idegennek házában.

11. És végezetre nyögj, mikor megemésztetik a te húsd és a te tested.

12. És azt mondjad: Miképen gyűöltem a tudományt, és a fenytéket megutálta az én elmém.

13. És nem hallgattam az én tanítóimnak beszédeket, és az én tanítóimhoz nem hajtottam az én fületem.

14. Kevés híja volt, hogy minden gonoszságba nem merültem a gyülekezetnek és seregeknek közepette!

15. Igyál vizet a te kútatból, és a te forrásodnak közepiből a folyásokat.

16. Kifolyjanak a te forrásid, az utcákon *legyenek* a te vizeidnek folyásai.

17. De legyenek azok tiéd, és nem a kívül való idegenekéi veled.

18. Lészen a te forrásod áldott és örvendezz a te ifjuságod feleségének.

19. Lészen néked *a te feleséged* mint a szerelmes nőtényszarvas, és kedves vadkecske; az ő emlői megeléگیtsenek tégedet minden időben, az ő szerelmében gyönyörködjél szüntelen.

20. És miért bujdosnál, szerelmes fiam, az idegen után és *miért* ölelnéd mejjét az idegennek.

21. Holott az Úrnak szemei előtt legyenek mindennek az ő * útai, és kinek kinek ösvényit eszébe † vészi.
* Jób 31, 4. 34, 21. 22. † Jer. 16, 18.

22. Az ő álnokságai * fogják meg az istentelent, és az ő bűnének köteleivel kötöztetik meg.
* Zsolt. 7, 16. 17. 34, 22.

23. Ő meghal tudomány nélkül; és boldonságának sokasága miatt tévelyeg.

6. RÉSZ.

Tanítatlik az a ki másért kezes lett: Intetik dologtételre a rest ember.

Szerelmes fiam! ha kezes lettél a te barátodért: és kezedet adván köteleztet magadat másért;

2. A te szádnak beszédivel köteleztet meg magadat, megfogattatál a te szádnak beszédivel.

3. Azért ezt míveld immár, szerelmes fiam, hogy kimentsed magadat, minek-utánna a te felebarátodnak kezébe jutottál; eredj, alázd meg magadat, és kényszerítsd a te felebarátodat.

4. Még álmod se engedj a te szemeidnek, se szunyadást a te szemöldökidnek,

5. Szabadítsd ki magadat, mint a vad-
kecske a vadásznak kezéből, és mint a
madár a madarásznak kezéből.

6. Eredj el a hangyához, óh te rest,
nézd meg az ő útait, és tanulj!

7. Holott néki nincsen vezére, igazga-
tója, vagy ura;

8. Mégis nyárban szerzi meg az ő éte-
lét, megszerzi aratáskor az ő eledelét.

9. Óh te rest, meddig fekszel? mikor
kelsz fel a te álmodból?

10. Míglen fekszel, * kicsiny álmodo-
zásokkal, kicsiny szunnyadozással, ke-
zeidnek kevés öszvekapcsolásával?

* rész 24, 33. 34. Préd. 4, 5. 6.

11. Azonközben eljő, mint a gyors
útonjáró, a te szegénységed és a te szü-
kölködésed mint a paizsos férjfiú!

12. A ravasz ember, a hamis férjfiú
álnok szájjal jár.

13. Hunyorgat * az ő szemeivel; az ő
lábaival is szól; és ujjaival tanít.

* Zsolt. 35, 19.

14. Mindenképen való álnokság vagyton
az ő szívében, forral minden gonoszt
szüntelen, háborúságot indít:

15. Annakokáért hirtelen eljő az ő
nyomorúsága, gyorsan úgy rontatik meg,
hogy ő meg nem gyógyíthatatik.

16. Ez hat dolgot gyűlöli az Úr, sőt
hét dolog utálatos az ő lelkének;

17. A kevély szemek, a hazug nyelv,
és az ártatlan vért ontó kezek;

18. Az álnok gondolatokat forraló elme,
a gonoszra sietséggel futó lábak;

19. A hazugság szerző hamis bizonyosság,
végezetre a ki szerez háborúságokat az
atyafiak között!

20. Őrizd meg, szerelmes fiam, a te
atyádnak * parancsolatját és a te anyád-
nak tanítását el ne hagyjad.

* rész 1, 8.

21. Kösd azokat a te szívedre * min-
denkor, függesszed azokat a te nyakadra:

* rész 3, 3. 23. 24.

22. Valahová menendesz, vezérel té-
ged: mikor aluszol, megőriz tégedet:
mikor felserkenendesz, a beszélget te
veled.

23. Mert szövétnek * a parancsolat, és a
tudomány világosság; és az életnek úta
a tanító feddések.

* Zsolt. 19, 9.

24. Hogy a gonosz asszonyiállattól té-
ged megőrizzenek, az idegen asszony
nyelvének hízelkedésétől.

25. Ne kívánjad az * ő szépségét a te

elmédben, és meg ne csaljon tégedet az
ő szemöldökivel:

* Máté 5, 28.

26. Mert a parázna asszony miatt
jut az ember egy darab kenyérre; még a
férjfiú mellé adatott asszony is az
ő férjének drága életét vadássza!

27. Avagy vehetné é valaki a tüzet az
ő kebelébe, hogy az ő ruhái meg ne ég-
nének?

28. Avagy járhatna é valaki az eleven-
szénen, hogy az ő lábai meg ne égnének?

29. Így vagyton, valaki egyesül az ő fele-
barátjának feleségével; nem * marad bün-
tetetlen valaki illeténi azt!

* Jób 31, 11. 12.

30. Nem útáltatik meg a lopó, a ki
lop az ő lelkének kívánságának bétölté-
sére, mikor éhezik:

31. De ha rajta kapattatik, * hétannyit
kell adnia, vagy az ő házának minden
marháját kell érte adnia.

* 2 Móz. 22, 1. 4.

32. A ki pedig paráznává teszi az asz-
szont, * bolond; a ki magát el
akarja veszteni, az ámbátor cselekedje
ezt!

* 2 Sám. 13, 13.

33. Vereséget és gyalázatot nyer, és az
ő gyalázatja el nem töröltetik;

34. Mert a férjfiú az ő feleségéhez való
indulatjának haragjából felgerjedvén,
nem cselekszik kegyelmességgel a bo-
szúállásnak napján.

35. Nem gondol semmi váltsággal, nem
nyugszik meg rajta, még ha nagy sok
ajándékokat adnál is néki.

7. RÉSZ.

Intés a paráznaság ellen.

Szerelmes fiam, tartsd meg az én beszé-
deimet, és az én parancsolatimat rejtse
el te nálad.

2. Az én parancsolatimat tartsd meg,
és * élsz; és az én törvényemet mint a
te szemeidnek fényét.

* rész 4, 4. 3 Móz. 18, 5.

3. Kösd azokat a te ujjaidra, írd fel
azokat a te szívednek táblájára.

4. Mond ezt a bölcseségnek: Én né-
ném vagy te; és az észességet sógorod-
nak hívjad;

5. Hogy megőrizzen téged a kívül való
asszonytól és az ő * beszédével hí-
zelkedő idegentől;

* rész 5, 3. 4.

6. Mert az én házamnak ablakán, és
az ablakfiókról nézvén,

7. Láték a bolondok között, eszembe
vevék a fiak között, egy * bolond ifjat,

* rész 6, 32.

8. Kimenvén az utcán, annak szegletinél, a *tisztátalan személynek* házához * *menő* úton megyen vala. * Jób 31, 9.

9. Estve későn a napnak estvéjén, sétét és homályos éjjel.

10. Holott ímé egy asszony eleibe *méne* annak, paráznának ékességében, álnok az ő elméjében.

11. (Mely * *csácsogó* és *vakmerő*, ki- nek házában nem maradhatnak meg az ő lábai. * rész 5, 3.

12. Néha kinn, néha az utcákon, vagy minden szegeletnél leleskedik.)

13. És megragadván őtet, megcsókolá őtet, és szemtelenségre vetvén önn magát, monda néki :

14. Hálaadó-áldozatnak *húsa*i vagynak én nálam ; ma adom meg fogadásimat.

15. Azért jövék ki elődbe, szorgalmasan keresvén a te orczádat ; jőkor talállok te read !

16. Paplanokkal megvettem nyoszolyámat, melly ékes *külömb-külömbféle* szép rakásokkal, és Egyiptomi * szőnyegekkkel ! * rész 21, 22.

17. Jó illatot csináltam az én ágyasházamban, mirhából, áloesből, és fahéjból.

18. No foglaljuk magunkat bőségesen mind viradtig, a szeretetben, mi magunkat, vidámitsuk meg szeretemhez való dolgokkal ;

19. Mert ninesen az én férjem az ő házában, elment messze útra.

20. Egy erszény pénzt vőn kezéhez ; bizonyos napra jó meg az ő házához.

21. Elhité őtet az ő mesterségének sokaságával, az ő ajakinak * *hizelkedésével* meggyőző őt. * rész 5, 3.

22. Követé azt hirtelenséggel, mint az ökor a megnyúzásra megyen, és miképen mikor a békót a bolondoknak tanításokra lábokra vetik.

23. Míg nem áltáljára a nyíl az ő szívét, miképen siet a madár a tőrre, most tudván azt az ő élete ellen lenni.

24. Annakokaért most, szerelmes fiam, hallgassatok engemet, és figyelmezzetek az én számnak beszédire.

25. Ne hajoljon annak útaira a te elméd, és ne tévelyegj annak ösvényin :

26. Mert sok megsebesített embereket elejtett, és sokan vagynak, a kik attól megölettetek.

27. A koporsóra való utak, az ő házá-

hoz *menő* utak, mellyek szállanak a hálnak fenekére !

8. RÉSZ.

Intés a bölcseségnek tanulására : megírása az örök bölcseségnek.

Avagy a bölcsesség * nem kiált é, és az értelem nem bocsátja é ki az ő szavát ?

* rész 1, 20. 21.

2. A magas helyeknek tetein, az úton, nagy sok ösvények helyén megállván.

3. A kapuk mellett a városnak bemenetelin, az ajtóknak bemenetelin énekel, mondván :

4. Tinéktek, óh tiszteletes jeles férjfiak, kiáltok ; és az én szóm az embereknek fiaihoz *vagyon* !

5. Értsétek meg ti bolondok, az eszeséget, és ti hallgatók vegyétek eszetekbe !

6. Halljátok meg ; mert jeles dolgokat szólok, és az én számnak felnyitásával *kibeszélek* igaz dolgokat ;

7. Mert meggondolt valóságos igazságot mond ki az én nyelvem és utálatos az én ajakimnak gonosztságot *mondani*.

8. Igazak az én számnak minden beszédei, semmi nincsen ezekben hamis, vagy elfordult dolog.

9. Mindazok egyenesek az értelmesnek, és igazak azoknak, kik megnyerhetik a tudományt.

10. Vegyétek az én tanításomat, és nem a pénzt : és a tudományt inkább, hogynem mint a választott aranyat ;

11. Mert jobb a bölcsesség * a drágaköveknél ; és semmi gyönyörűségek ehez egyenlők nem lehetnek.

* rész 3, 14—16. Jób 28. 15—19.

12. Én bölcsesség lakozom az eszeséggel ; és a tudomány a nagy serénységgel *mindenkor* nálam jelen vagyon.

13. Az Úrnak félelme, * a gonosznak gyűlölése ; a kevélységet és felfuvalkodást, és a gonosznak útát, végezetre a veszedelmes szájat gyűlölttem. * Jób 28, 28.

14. Enyim a tanács, és valami vagyon, én eszességem, én erőm ;

15. Én általam uralkodnak a Királyok ; és az Uralkodók végeznek igazságot.

16. Én általam a Fejedelmek viselnek fejedelemséget, a tisztességesek és a földnek minden Birái.

17. Én az engem szeretőket szeretem,

és a kik engemet szorgalmatosan * keresnek, megtalálnak engemet. * vers 12.

18. A gazdagság * és tisztesség én nálam vagynak, a megmaradandó állatok, és az igazság. * rész 3, 16.

19. Jobb az én gyümölcsöm a *drága* megtisztított aranyból; és az én hasznom a választott ezüstről.

20. Az igazságnak után vezérlek: és az igaznak közép ösvényén.

21. Ki azt cselekeszem, hogy birják az engem szeretők azt, a mi vagyon; végezetre az ő * kincseket megszaporítom. * vers 18.

22. Az Úr bir vala engemet az ő után kezdetiben: az ő munkái * előtt, minden időknél előtte. * 1 Móz. 1, 1.

23. Örök időknél előtte felkenettetem a kezdetnek előtte, a föld lételemének előtte.

24. Még mikor semmi mélységek nem volnának születtettem * vala; még mikor semmi források vízzel teljesek nem volnának. * vers 22. 23.

25. Még mikor nem lett volna, hogy a magas hegyek feküdnének a *földön*, a halmoknak előtte lettem.

26. Még nem csinálta vala a * földet, vagy a mezőket: sőt a kezdetet, e világnak porát. * Jób 18, 2—6.

27. Mikor ő készíti vala az egeket ott valék; mikor felvetné a mélységeknek színén a határt.

28. Mikor megerősítené a felső egeket ott fenn, mikor megerősítené a mélységeknek forrását.

29. Mikor felvetné a tengernek határit, és a vizeknek, hogy által ne * hágna az ő szájának *parancsolatját*; mikor e földnek rendelne fundamentomot. * Zsolt. 104, 9.

30. Holott annakokáért ő nála * neveltetem, és legyen néki mindennapi gyönyörűsége, örvendezvén ő előtte minden időben. * vers 22.

31. És örvendeztetvén e világban az ő földét, és az én gyönyörűségimmel az embereknek fiai.

32. Most fiaim, hallgassatok engemet; mert boldogok, * kik az én útaimat megtartják. * Zsolt. 119, 1. 2.

33. Hallgassatok a tudományt, és bölcselkedjétek: és magatokat el ne vonjátok!

34. Boldog ember, a ki hallgat * engemet, szorgalmatosan állván † az én

ajtóim előtt minden napon, az én ajtóimnak küszöbeit őrizvén;

* vers 11—18. Zsolt. 84, 11.

35. Mert a ki megnyerhet engemet, nyer * életet, mellybe juttat az Úrnak jó akarata; * rész 3, 16—18.

36. De a ki vétkezik ellenem, erőszakot cselekeszik az ő lelkén; minden valaki engemet gyűlöl, szereti a * halált!

* rész 3, 35.

9. RÉSZ.

Az Isten bölcsességének cselekedetét, tudományát, és hasznát egybeveti a bolondságával.

A fő bölcsesség megépítette az ő házát, annak hét oszlopit kivágván.

2. Megölte az ő élő marháit; tölti az ő borát még az ő asztalát is elkészítette.

3. És elbocsátván az ő leányit, hívogat a *házaknak* * tetein, és a városnak magas helyein; * rész 8, 1. 2.

4. Mondván: valaki tudatlan, térjen ide, és *valaki* értelem nélkül vagyon!

5. Jöjjetek el, éljétek az én étkeimmel, és igyatok a borban, mellyet töltök.

6. Hagyjátok el a bolondokat, hogy éljétek, járván az eszességnél után.

7. A ki tanítja a csúfolót; * nyer magának szidalmat: és a ki feddi a latrot; szidalom *tér* ő reá. * rész 14, 7. Máté 7, 6.

8. Ne fedd meg a csúfolót, hogy ne gyűlöljön tégedet; fedd meg a bölcsét, és * szeret tégedet. * Zsolt. 141, 5.

9. Adj a bölcsnek *tanácsot*, hogy bölcselkedjék feljebb, fedd meg az igazat, hogy örgbítse a tudományt.

10. A bölcsességnek kezdetit, az * Úrnak félelmét, és a szenteknek esméretit, az eszességnél *kezdetit*; * Jób 28, 28.

11. Mert én általam sokasulnak meg a te * napjaid, és meghosszabbulnak néked életednek esztendei. * rész 3, 18. rész 10, 27.

12. Ha bölcs vagy, bölcs vagy te magadnak; ha *pedig* csúfoló léssz, te magad veszed hasznát.

13. A balgatag asszony * fecsegő, bolond, és noha semmit nem tud: * rész 7, 11—18.

14. Mindazáltal ül az ő házában * ajtajánál, a székben, a városnak magas helyein: * rész 7, 12.

15. Hogy elcsalja az útonjárókat a kik egyenesen menének *is* az ő útiúton.

16. És ezt mondja ennek: Valaki bolond térjen ide, és valaki esztelen!

17. Jóllehet a lopott vizek édesek, és a titkon való étel gyönyörűséges:

18. De nem tudja az *úton menő ember*, hogy ott élet nélkül valók vagynak; és a mélységes pokolba esnek, a kik hivattattak a *gonosz asszonytól*!

10. RÉSZ.

Summája a következő Részeknek, mint a harmintzadikig mind egy: tudniillik: Megírása a' bölcseknek és bolondoknak, azoknak cselekedetek és végek szerint.

Ezek a Salamon Bölcsmondásai.

A bölcs fiú * örvendezteteti az ő attyát; a bolond fiú pedig szomorúságára *vagy* az ő anyjának. * rész 15, 20.

2. Nem használnak a * *hamissággal gyűjtött* kincsek; de az igazság † megszerzi a halálból. * rész 13, 11. 21, 6. † vers 27.

3. Az Úr nem hagyja éhezni * az igaznak lelkét; az istenteleneknek pedig gazdagságokat elveszti. * Zsolt. 37, 25. 26.

4. Szegénnyé lészen a ki cselekszik álnok kézzel; a gyors munkásoknak pedig kezek meggazdagítja *őtet*.

5. Gyűjt nyárban az eszes fiú; álomba merült bé az aratásnak idején a megsegyesítő fiú.

6. Áldások *vagynak* az igaznak fején; de az istenteleneknek szájokat erőszak-tétel fedi bé.

7. Az igaznak emlékezete * áldott; a hamisaknak nevek pedig megrothadt. * Zsolt. 112, 6.

8. A bölcs elméjébe veszi a parancsolatokat: a ki pedig bolondságot szól, a maga ajakival veszti el magát.

9. A ki jár tökéletességben, jár bátorsággal; a ki pedig elfordítja az ő útát, *egyebeknek* tanúságára lészen.

10. A ki szemmel hunyorgat, bántást szerez; és a ki bolond ajakival, megbüntettetik.

11. Életnek kútfeje az igaznak * szája; az istenteleneknek pedig szájok álnokságot fedez el. * rész 13, 14.

12. A gyűlölség szerez versengést; minden vétkeket pedig elfedez a * szeret. * 1 Pé. 4, 8. 1 Kor. 13, 4—7.

13. Az eszesnek beszédében vagyon jelenvaló bölcsesség, miképen a * vessző a bolondnak hátán. * rész 26, 3.

14. A bölcs meg tartja a bölcseséget; a bolondnak szájához pedig közel *vagyon* * a romlás. * vers 8. rész 18, 7.

15. A gazdagnak marhája *ollyan, mint* az ő megerősített * városa; nyomorú-

ságokra vagyon a megfogatkoztaknak az ő szegénységek. * rész 18, 11. Zsid. 49, 7.

16. A mit munkájával szerez az igaz, *szerzi* életére; az istentelennek *pedig* gazdagsága bűnre vagyon.

17. A bölcsesség megőrizőinek útjuk életre vagyon; a fenytéket pedig elhagyóknak *útjuk* tévelygést hoz.

18. A ki elfedezi a gyűlölséget, álnok az az ő ajakaival; és a ki szól gyalázatot, bolond az.

19. A sok beszédben * fogatkozás vagyon: de megtartóztatja az ő ajkait az értelmes. * Préd. 5, 3.

20. *Mint* a tiszta választott ezüst az igaznak * nyelve; a gonosznak elméjéből *származott beszéd pedig* bécsületlen. * Zsolt. 141, 5.

21. Az igaznak ajakai sokakat legeltetnek; a bolondok pedig az ő esztelenségekben * halnak meg. * rész 11, 3. 13, 6.

22. Az Úrnak áldása gazdagít meg és azzal semmi bántást nem szerez *az Úr*.

23. Miképen játék a bolondnak bünt cselekedni: azonképen az eszes férfiúnak bölcsen * cselekedni. * rész 11, 23. Zsolt. 37, 30. 31.

24. A mitől retteg az istentelen, az esik ő rajta; a mit pedig kívánnak az igazak, * megadja *Isten*. * Zsolt. 145, 19.

25. *Mint* a forgószél elmulik: úgy nem áll meg az istentelen; az igaznak pedig örökké való fundamentoma lészen.

26. Minémű az eczet a fogaknak és a füst a szemeknek: ollyan a rest azoknak, a kik azt elküldötték.

27. Az Úrnak félelme * hosszabbítja meg a napokat: az istenteleneknek pedig esztendeik † megrövidülnek.

* rész 9, 11. † Jób 15, 32—34. Zsolt. 55, 24.

28. Az igaznak reménységek örömkre vagyon; az istenteleneknek pedig várakozások * elvesz. * Jób 18, 14.

29. Erősségére vagyon minden tökéletesnek az Úrnak útja: romlásokra pedig a hamisság cselekedőinek.

30. Az igaz soha meg nem mozdul; de az istentelenek nem lakják a * földet. * Zsolt. 37, 22.

31. Az igaznak szája bőségesen szól bölcseséget: a gonoszságoknak nyelvétől pedig eltávozott a *bölcsesség*.

32. Az igaznak ajakai az *Istennek* jó kedvét megesméri: az istenteleneknek pedig szájok az ő gonoszságoknak * büntetését. * Róm. 2, 6—11.

11. RÉSZ.

Az álnok * fontok utálatosok az Úrnál: az igaz mérték pedig kedves néki.

* 5 Móz. 25, 13—16.

2. A kevélységen * esik gyalázat; az alázatosoknál pedig vagyon a bölcsesség.

* rész 18, 12.

3. Az igazaknak tökéletességek vezetnek őket; * de a hitetleneknek gonoszságok elpusztítják őket.

* rész 15, 33, 18, 12.

4. Nem használ a marha a * haragnak idején: az igazság pedig kiragad a halálból.

* Sof. 1, 18. Ezek. 7, 19.

5. A tökéletesnek igazsága igazgatja az ő útát: de az ő istentelenségében el-esik az istentelen.

6. Az igazaknak igazságok * megsza-badítja őket; de az ő gonoszságokért a hitetlenek † megfogattatnak.

* Zsolt. 18, 20—25. † rész 13, 6.

7. Mikor meghal az istentelen ember; elvesz az ő reménysége, a kegyetlenek reménységek is elvesz.

8. Az igaz a nyomorúságból megsza-badul: az istentelen ő helyette * bé-esik abba.

* rész. 21, 18.

9. Szájával a képmutató megrontja felebarátját; de az igazak a tudomány által megszabadulnak.

10. Az igazaknak előmeneteleken, és mikor elvesznek az istentelenek, * örül a város énekléssel.

* Zsolt. 42, 8. 9.

11. Az igazaknak boldogságokkal magasztaltatik a város; az istenteleneknek pedig szájokkal megromol.

12. Megutálja felebarátját a bolond; az eszes férjfiú pedig veszteg hallgat.

13. A rágalmazó * megjelenti a titkot; de a hűséges lelkű ember elfedezi a dolgot *magában*.

* rész 20, 19.

14. A hol nincsenek eszes tanácsok, elvesz a nép: a megmaradás pedig *va-gyon* a tanácsosnak * bölcs értelmében.

* rész 15, 22.

15. Teljességgel megrontatik a ki kez-es lészen idegenért; a ki pedig eltá-voztatja a kezességet, bátorságos lészen.

16. A kedves asszony megtartja a tisztességet, miképen a hatalmasok megtartják a gazdagságot.

17. Jól té-szen ő magával a másnak adakozó * férjfiú; megháborítja pedig az ő atyafiát a kegyetlen.

* vers 25, 37. rész 3, 27.

18. Az istentelen cselekszik álnok cse-lekedetet; az igazság * szerzőnek pedig jutalma valóságos.

* vers 19.

19. A ki erősen ragaszkodik az igaz-sághoz, vet * az életre; a ki követi pe-dig a gonoszt az ő halálára *vet*. * Gal. 6, 8.

20. Utálatosok az Úrnál az álnok * szívű *emberek*; kedvesek pedig ő nála, kik az ő útjukhan tökéletesek.

* Zsolt. 5, 5—7.

21. Minden erejével is nem nyerhet mentséget a gonosz; az igazaknak pe-dig maradékok megszabadul.

22. *Mint* a disznó orrában az arany-perecz; *olyan* a szép asszony, a kinek nincsen okossága.

23. Az igazaknak kívánságok csak * az igazság; az istenteleneknek pedig várá-sokon *csak* az *Isten* haragja *vagyon*.

* rész 10, 23.

24. Vagyon olly, ki adakozik; * mind-azáltal annál inkább gazdagodik; és *vagyon olly* ki megtartóztatja magát az adakozástól; de ugyan szűkölködik.

* Zsolt. 112, 1. 9.

25. A mással jóltévő ember * megkö-véredik; és a ki bőségesen adakozik, ugyanazon feljebben osztogathat.

* vers 17.

26. A ki búzáját bészorítja: * átkozzák azt a népek: *Istennek* áldása *lészen* pe-dig a kiadónak † fején.

* vers 17. † 5 Móz. 14, 28. 29.

27. A ki szorgalmasan javára igye-kezik *másnak*, szerzi *másnak* magához *való* jóakarátját; a ki pedig *másnak* gonoszt keres, ő magán * esik.

* Zsolt. 57, 7.

28. A ki bizik az ő * gazdagságában, elvesz; de mint a *zöldellő* fa az † igazak kivirágznak.

* Jób 8, 20. Jak. 5, 1—3. † Zsolt. 1, 1—3. 92, 13.

29. A ki megháborítja az ő házát, an-nak öröksége szél lészen; és a bolond, szolgálja *lészen* a bölcs elméjűnek.

30. Az igaznak gyümölcse az élet fájának *gyümölcse*: és a ki egyebeket tanít, bölcs az.

31. Imé az igaz e földön megsanyar-gattatik; * mennyivel inkább az isten-telen és a bűnös?

* 1 Pét. 4, 17. 18.

32. A ki * szereti a dorgálást, szereti a tudományt; a ki pedig gyűlöli a fenyí-téket, oktan az.

* rész 3, 11. 12. Zsid. 15, 5—7.

12. RÉSZ.

Jót hoz az Úrnak jóakarátja; de a go-nosz embert elkárkoztatja.

2. Nem erősül meg ember az * istentelenséggel; az igazaknak pedig gyökerek † ki nem mozdúl.

* Jób 18, 5–20. † Jób 8, 16. 17.

3. A gyors asszony * koronája az ő férjének; de mint az ő telemeiben való rothadás, *olyan* az, a mely megszégyeníti az ő férjét.

* rész 31, 10–29.

4. Az igazaknak gondolatjaik igazak; az istenteleneknek *pedig* tanácsok csálárdok.

5. Az istenteleneknek beszédek leseknek a * vér után; az igazaknak pedig szájok megszabadítja azokat.

* rész 1, 11.

6. Elvesztik magokat az istentelenek, elannyira, hogy ne legyenek; az igazaknak pedig házoknépe nyomos léssen.

7. Az ő értelme szerint dicsértetik a férjfiú; de az elfordult elméjű utálatos léssen.

8. Jobb a ki esméri magát * alávalónak, és szolgálja vagyon: annál, a ki felmagasztalja magát, azonközben csak étele sincsen.

* 1 Sám, 18, 23.

9. Az igaz az ő barmának * életére gondot visel: az istenteleneknek pedig könnyőrületességek kegyetlen.

* 5 Móz. 25, 4.

10. A ki míveli az ő földét, * megelégedik eledellel: a ki pedig követ híjbavalókat, bolond az.

* rész 28, 19.

11. Kívánja az istentelen a gonoszoknak segítségeket: de az igaznak gyökerek meggyümölcsözik.

12. Az ajakaknak hazugságok * alatt gonosz tör vagyon; de kimenekedik a nyomorúságból az igaz.

* Zsolt. 41, 7. 52, 4.

13. Az ő szájának * gyümölcséből megelégedik a jó férjfiú, az ő cselekedetinek fizetését is veszi az ember önmagának.

* rész 13, 3. Zsolt. 34, 13–16.

14. A bolondnak útja jónak *láttatik neki* az ő szeme előtt; de a ki tanáccsal él, bölcs az.

15. A bolondnak haragja azon napon megesmértetik; elfedezi pedig a szidalmat az eszes *ember*.

16. Igazat szól a ki megjelenti * a mi igaz; a hamis bizonyosság pedig *szól* álnokságot.

* rész 14, 5.

17. Vagyon olly, a ki beszél hasonlókat az általverő * fegyverhez; de a bölcsnek nyelvek orvosság.

* vers 12. Zsolt. 52, 4.

18. Az igazmondó ajak megerősödik

mind örökké: a hazugságnak pedig nyelve egy szempillantásig *vagyon*.

19. Álnokság *vagyon* a gonosz gondolóknak * szívekben; a békességnek tanácsosiban pedig vígasság.

* vers 5.

20. Nem vettetik az igaz semmi bánatba; az istentelenek pedig teljesekek lésszenek nyavalyával.

21. Utálatosok az Úrnál a csalárd beszédek; a kik pedig cselekesznek hívségesen, kedvesek ő nála.

22. Az eszes ember fedezi a tudományt; a bolondoknak pedig elméjük kiált * bolondságot.

* rész 15, 2.

23. A gyorsaknak kezek uralkodik; az álnok * pedig léssen adófizető.

* rész 19, 15.

24. A férjfiúnak elméjében való szorgalmatos gyötrelmek megalázza azt; a jó dolog pedig megvidámítja azt.

25. Feljebb való az ő felebarátjánál az igaz; de az istenteleneknek útjuk elhiteti őket.

26. Nem süti meg az * álnok, a mit vadászásával fogott; a serény embernek pedig marhája becsületes.

* rész 19, 15.

27. Az igazságnak útában *vagyon* élet; és az ő ösvényének útja halhatatlan.

13. RÉSZ.

A bölcs fiú enged az ő attya intésének; de a csúfoló * semmi dorgálásnak helyt nem ad.

* rész 15, 5.

2. Minden jó *ember* az ő szájának gyümölcsével * él; a hitetleneknek pedig lelkek bosszúságtétellel.

* rész 12, 13.

3. A ki megőrizi az ő száját, megtartja önmagát; a ki vakmerőképen felnyitja száját, romlása *léssen* annak.

4. Kívánsággal felindul a restnek lelke; de semmi nem *léssen neki*: a gyorsaknak * pedig lelkek megkövéredik.

* rész 12, 23.

5. A hamis dolgot gyűlöli az * igaz; az istentelen pedig *magát* gyűlölségesé teszi és megszégyeníti.

* Zsolt. 101, 3–8.

6. Az igazság megőrizi azt, a ki útában tökéletes; az istentelenség * pedig elveszti a bűnöst.

* Zsolt. 34, 22.

7. Vagyon olly, ki hányja gazdagságát, holott semmije nincsen; viszontag teteti magát szegénynek, holott sok marhája vagyon.

8. Az ember életének váltsága az ő gazdagsága; de a szegény nem hallja a dorgálást.

9. Az igazaknak * világosságok fénylő
lészen; de az istenteleneknek szövétne-
kek † megaluszik.

* Zsolt. 112, 4. † Jób 18, 5. 6. 21, 17.

10. Csak kevésységéből *a férfiú* sze-
rez háborúságot: de a * tanácsosoknál
vagyon a bölcsesség.

* rész 11, 14.

11. A hibáavalósból keresett marha
megkissebbül; * a ki pedig kezével
gyűjti, megőregbíti *azt*.

* rész 10, 2. 20, 2.

12. A halogatott reménység beteggő-
 teszi az elmét; de a megadatott kíván-
ság *mint* az életnek * fája.

* vers 19.

13. Az ígének megutálójamegrontatik;
a ki pedig féli a parancsolatot, az
megajándékoztatik békességgel.

14. A bölcsnek tudománya * életnek
kútfeje, a halál törének eltávoztatására.

* rész 10, 11. 16, 22.

15. Jó előmenetelt ad a kegyelem; a
hitetleneknek pedig útjuk kemény.

16. Minden eszes cselekeszik bölcse-
séggel; a bolond pedig kijelenti az * ő
bolondságát.

* rész 12, 22.

17. Az istentelen követ büntetésbe esik;
a hívséges követ pedig * orvosság.

* rész 25, 13.

18. Szegénység és gyalázat lészen
azon, ki a tudománytól magát elvonja:
a ki pedig megfogadja a dorgálást,
tiszteltetik.

19. A megnyert kívánság * gyönyörű-
séges lészen *ennek* lelkének: de utála-
tosság a bolondoknak eltávozniok a
gonosztól.

* vers 12.

20. A ki jár a bölcssekkel, bölcsőbb
lészen; a ki pedig magát társul adja a
bolondokhoz, gonoszabb * lészen.

* 1 Kir. 15, 33.

21. A bűnösöket követi a gonosz; az
igazakat pedig körülveszi a jó.

22. A jó *ember* örökséget hágy uno-
káinak; és a bűnösnek marhái eltétetnek
az igaznak * számára.

* Jób 27, 17.

23. Bő vétale lészen a szegény mun-
kálkodónak * mezején; de vagyon olly,
ki megemészti magát tunyassággal.

* rész 12, 23.

24. A ki megtartóztatja az ő vesszejét,
gyűlöli az ő fiját: a ki pedig szereti *azt*,
idején bölcseségre * tanítja *azt*.

* rész 22, 15. 23, 13.

25. Az igaz eszik az ő * kívánságának
megelégedéséig; az istenteleneknek pe-
dig hasok szűkölködik.

* Zsolt. 34, 10.

14. RÉSZ.

A bölcs asszony * építi az ő házát; a
bolond pedig ön kezével elrontja *azt*.

* rész 31, 10—31.

2. A ki jár igazán, féli * az Urat; a
ki pedig engedetlen az ő útában, meg-
utálja őtet.

* Jób 12, 4.

3. A bolondnak szájában vagyon
kevélységnek pálczája; a bölcseknek
pedig beszédek megtartja őket.

4. Mikor nincsenek ökrök: tiszta a já-
szol, a gabonának pedig bősége az
ökröknek erejétől *vagyon*.

5. A hívséges tanú * nem hazud; a
ki bocsát pedig hazugságot szájából, az
hamis tanú.

* rész 12, 16. 2 Móz. 23, 1.

6. A csúfoló keresi a bölcseséget, és
nem találja meg: a tudományt pedig
az eszesnek könnyű *megtalálni*.

7. Menj el a bolond férfiúnak * szeme
elől, és *akit* tudsz nem *ékesítettettnelenni*
tudománynak beszédével.

* rész 9, 7. 23, 9.

8. Az eszesnek bölcsesége *vagyon* az ő
útának megtudásában; a bolondoknak
pedig bolondságok az álnokságra.

9. A bolondokat összekecsolja a go-
noszság; az igazak között pedig a mi
jó dolog, az *szerez barátságot*.

10. Az *embernek* szíve tudja az ő maga
keserűségét; és az ő örömében az idegen
nem részes.

11. Az istenteleneknek házok elvesz;
de az igazaknak sátorok megvirágzik.

12. Vagyon olly út, *melly láttatik* igaz-
nak * *lenni* az emberek előtt, mellynek
vége a halálra menő utaknak *vége*.

* rész 16, 25.

13. A nevetés közben is fáj az *ember-
nek* szíve: de végezetre az öröm * fordul
szomorúságra.

* Luk. 6, 25.

14. Az ő útával * elégszik meg az el-
májében elfordult *ember*; *eltávozik* pe-
dig ennek társaságától a jó férfiú.

* rész 1, 31. 32.

15. A bolond hiszen minden dolognak; az
eszes pedig *csak* a maga járására vigyáz.

16. A bölcs félvén * eltávozik a gonosz-
tól; a bolond pedig belé viszi magát,
olly igen vakmerő.

* Zsolt. 17, 4. 119, 120.

17. A hírtelen haragú szerez bolondsá-
got, és a ki bosszúállásról gondolkodik,
gyűlölséges az.

18. Bírják az esztelenek a bolondságot;
az eszesek pedig fonják a * tudománynak
koszorúját.

* vers 24.

19. Meghajtják magokat a gonoszok a jók * előtt, és a hamisak az igaznak kapujánál. * Zsolt. 18, 45. Jób 20, 10.

20. Még az ő felebarátjánál is utálatos a * szegény; a gazdagnak pedig sok baráti *vagynak*. * rész 19, 7.

21. A ki megutálja az ő felebarátját, vétkezik; a ki pedig a szegényekkel kegyelmességet * cselekeszik, óh † melly boldog az! * Jób 31, 16—20. † Máté 25, 34—40.

22. Nemde nem tévelygenek é a kik gonoszt szereznek? kegyelmesség pedig és igazság a jó * szerzőknek. * Luk. 6, 38.

23. Minden munkában bővölködés *vagyon*; de az ajakaknak beszédekben csak szűkölködés *vagyon*:

24. A bölcsenek ékességek az ő gazdagságok: a tudatlanoknak pedig bolondságok, csak bolondság.

25. Megszabadítja az *embernek* életét az igazmondó bizonyosság, hazugságokat szől pedig az álnok.

26. Az Úrnak félelmében *vagyon* erős bizodalom, ki az ő fíjainak szokott * lenni gyámolul. * rész 18, 10.

27. Az Úrnak félelme az életnek kút-úta, a halál törének eltávoztatására.

28. A népek sokságában *vagyon* a Királynak ékessége: de a népek elszakadásával az uralkodóra nyomorúság *jő*.

29. A haragra késedelmes, bővölködik értelemmel; a ki pedig elméjében hirtelenkedő, bolondságot szerez az.

30. A tiszta szív a testnek élete; az irigység pedig a csontoknak rothadása.

31. A ki elnyomja a szegényt * gyalázattal illeti annak teremtojét; az pedig tiszteli, † a ki könyörül a szűkölködőn. * rész 17, 5. † Máté 10, 40. Máté 25, 40. Zsid. 6, 10.

32. Az ő nyavalyájába ejti magát az istentelen; az igaznak pedig halála idején is * reménysége *vagyon*. * Zsolt. 5, 7. 34, 20.

33. Az eszesnek elméjében nyugszik a bölcsesség; a mi pedig a tudatlanokban *vagyon*, magát *hamar* * megesmérteti. * rész 13, 16. 29, 11.

34. Az igazság felmagasztalja a nemzetséget; a bűn pedig gyalázatokra *vagyon* a népeknek.

35. A Királynak jóakarata *vagyon* az eszes szolgálhoz; őnéki pedig haragja az őtet megszegyenítőhöz.

15. RÉSZ.

Az engedelmes felelet elfordítja a ha-

ragnak felgerjedését; a megbántó beszéd pedig támaszt * haragot. * 1 Kir. 12 13. 16. 19.

2. A bölcseneknek nyelvek beszél jó tudományt: a tudatlanoknak pedig szájok kiforr * bolondságot. * rész 13, 16.

3. Minden helyeken *vagynak* az Úrnak szemei, * nézván a jókat és gonoszokat. * rész 5, 21. Jer. 16, 17.

4. A nyelvnek épsége * életnek fája: az abból való gonoszság pedig a léleknek gyötrelme. * rész 13, 14.

5. Bolond * az, valaki megutálja az ő attyának tanítását; a ki pedig megbecsüli a dorgálást, igen eszes. * vers 10.

6. Az igaznak házában *vagyon* nagy kincs; az istentelennek pedig gazdagsága megháborítja az ő * házát. * Jak. 5, 1—4.

7. A bölcseneknek ajakaik hintetnek tudományt; a bolondoknak pedig elméjek * azt *hinti*, a mi távol *vagyon* a jótól. * vers 2.

8. Az istenteleneknek áldozatjuk * gyűlölséges az Úrnak; az igazaknak pedig könyörgések kedves néki. * Ésa. 1, 11. 15. Ámós 5, 21—24.

9. Utálatos az Úrnál az Istentelennek útja; azt pedig, a ki követi az igazságot, szereti.

10. A dorgálás gonosz *nak tetszik* annak, a ki útját elhagyja; a ki gyűlöli a fenytéket * meghal. * vers 5.

11. A koporsó * és a veszedelem az Úr előtt *vagynak*; mennyivel inkább az embereknek † elméjük. * Jób 26, 6. † Jer. 17, 9. 10.

12. Nem szereti azt a csúfoló, a ki őtet megfeddi, és a bölcskekhez nem mégyen.

13. A vidám elme megvidámítja * az orcát; de a szívnek bánatja miatt a lélek megszomorodik. * vers 15, 17. 22.

14. Az eszesnek elméje keresi a tudományt; a tudatlanoknak szájok pedig legeltetik bolondsággal.

15. Minden napjai a szegénynek nyomorúságosok; a vidám elméjének pedig szünetlen lakodalm *vagyon*!

16. Jobb a kevés az Úrnak * félelmével, hogynem mint a temérdek kincs, a hol háborúság *vagyon*! * Zsolt. 37, 16.

17. Jobb a parénak * étele, a hol szeretet *vagyon*, hogynem mint a hizlalt ökörnek *eledele*, a hol *vagyon* gyűlölség. * rész 17, 1.

18. A haragos férjfiu * szerez háborúságot; a bosszútűrő pedig leszállítja a háborgást. * rész 26, 32.

19. A restnek útja olyan, mint a tövises sövény; az igazaknak pedig útjuk egyenes.

20. A bölcs fiú örvendezteti * az ő atyját; a bolond ember pedig megutálja az ő + annyát. * rész 10, 1. 23. + rész 19, 26.

21. A bolondság örömeire vagyon az esztelennek; de az értelmes férjfiú igazán jár.

22. Híjábavalók lesznek a gondolatok, mikor nincsen * tanács; de a tanácsosoknak sokaságokban előmennek. * rész 11, 14.

23. Öröme vagyon e féle embernek, az ő szájának beszédéből; és az idejekorán mondott beszéd, óh melly igen jó!

24. Az életnek útja *oda* felfelé viszi az értelmest, hogy eltávozzék a pokoltól melly aláfelé vagyon.

25. A kevélyeknek házokat * kiszagatja az Úr; megerősíti pedig az özvegynek határát. * rész 2, 21. 22. 14, 11.

26. Utálatosok az Úrnak a gonoszok gondolati; * a tisztáknak pedig *beszédek*, gyönyörűséges beszédek! * rész 6, 16. 18.

27. Meghábortítja az ő házát, a * ki követi a telhetetlenséget; a ki pedig gyűlöli az ajándékokat, él az. * Zsolt. 15, 5.

28. Az igaznak elméje meggondolja mit szóljon; az istenteleneknek pedig szájok ugyan kitölti a gonoszokat.

29. Messze *vaggon* az Úr az istentelenektől; az igazaknak pedig könyörgéseket * meghallgatja. * Zsolt. 145, 18, 19.

30. Miképen a szemnek világa * megvidámítja a szívet; a képen a jó hír név megkövéríti a csontokat, * rész 25, 25.

31. A melly fül hallgatja az életnek dorgálását, a bölcssek között lakozik.

32. A ki elvonsza magát a tanítástól, megutálja az ő lelkét; a ki pedig hallgatja a feddést, bírja az az ő lelkét.

33. Az Úrnak félelme * a bölcseségnek tudománya, és a tisztességnek előtte jár az + alázatosság. * Jób 28, 28. + rész 18, 12.

16. RÉSZ.

Az embernél vagyon az elmének gondolatja: de az Úrtól vagyon a * nyelvnek beszéde. * rész 19, 21. Jer. 10, 23.

2. Jóllehet minden ő útjaiban tisztának láttassék az ember az ő szemei előtt; mindazáltal a ki a lelket vizsgálja * az Úr az! * rész 21, 2.

3. Bízad az Úrra a te dolgaiddat; és a te gondolatid * véghez mennek. * Zsolt. 37, 5. 1 Pét. 5, 7.

4. Mindeneket cselekedett az Úr ő magáért, az istentelent is * a büntetésnek napjára ő *rendelte*. * Jób 21, 30. Róm. 2, 6—11.

5. Utálatos az Úrnak minden, a ki elméjében * felfuvalkodott, minden erejével is nem nyerheti meg, hogy meg ne büntetessék. * rész 6, 16. 17.

6. A könyörületességgel * és igazsággal eltöröltetik a bűn; azokáért az Úrnak félelméért, távozzál el a gonosztól! * Dán. 4, 24.

7. Mikor jóakarattal vagyon az Úr valakinek útjaihoz, még annak ellenségeit is jó akaróivá teszi ahoz.

8. Jobb a kevés, igazsággal, * hogy nem mint a nagy temérdek gazdagság, hamissággal. * rész 15, 16. 1 Tim. 6, 6.

9. Az embernek elméje gondolja meg az ő útát; de az Úr igazgatja * annak járását. * vers 1. rész 19, 21.

10. Mint az Isten szája, olyan legyen a Királynak beszéde; az ítéletben ne szóljon * hamisságot az ő szája. * vers 12. rész 31, 9.

11. Az Úré az ítéletnek mértéke és serpenyője, és az ő cselekedete minden zsáknak mérő * kövei. * 5 Móz. 25, 13.

12. Utálatos legyen a Királyoknál istentelenséget cselekedni; mert igazsággal erősítetik meg a királyizsék.

13. Kedvesek legyenek a Királyoknak az igaz * beszédek; és az + igazmondót szeresse a *Király*. * vers 10. + Zsolt. 101, 6.

14. A Királynak felgerjedd haragja, olyan mint a halál követe: de a bölcs férjfiú leszállítja azt.

15. A Királynak vidám orcájában * élet vagyon, a kinek jóakarata olyan mint a tavaszi esőnek sűrű köde. * rész 19, 12.

16. Szerzeni bölcseséget, óh mennyivel jobb az * aranyánál! és szerzeni eszességet, kívánatosb az ezüstnél! * rész 3, 13—15. Zsolt. 119, 72.

17. Az igazaknak erősegek eltávozni a gonosztól; megtartja az ő magát, a ki megőrizi az ő útát.

18. A megromlásnak előtte kevélység *vagyon*, és az esetnek előtte felfuvalkodott lélek.

19. Jobb alázatos lélekkel * lenni a szelídekkel, hogynem mint fosztott marhát osztani a kevélyekkel. * Ésa. 57, 15.

20. A ki jól meggondol *minden* dol-

got, jót nyer: és a ki bízik az * Űrban, oh melly boldog az!

21. A ki elméjében böles, hívatatlik értelmesnek; a beszédnek pedig ékesége nevei a tudományt. * Jer. 17, 7. 8.

22. Életnek kútfeje * az értelem *annak*, a ki bírja azt; de a bolondoknak tudományok bolondságnak *kútfeje*. * rész 13, 14.

23. A bölesnek elméje értelmesen igazgatja az ő száját, és beszéde által öregbíti a tudományt.

24. *Mint a lépesmész, olyanok a gyönyörűséges beszédek; édesek a léleknek, és meggyógyítói a tetemeknek.*

25. Vagyon * *olly út, melly láttatik igaznak az ember szeme előtt, mellynek vége a halálnak út.* * rész 14, 12.

26. A munkálkódó ember magának munkálódik; mert az ő szája kénszeríti őtet.

27. Az álnok ember kiássa a gonoszt, kinek ajakiban vagyon mintegy * égő tűz. * rész 12, 17. Jak. 3, 6.

28. A gonosz ember versengésre való alkalmatosságot szerez, és a susárló ember a Fejedelmek között hasonlást szerez.

29. Az álnok ember elhiteti az ő felebarátját, hogy vigye őtet hamis úton.

30. A ki hunyorgat szemeivel, mikor gondol gonosz dolgokat, és tétovázó beszédében, megcselekeszi a gonosszást.

31. Igen szép ékes korona a vénség, melly az igazságnak útában találtatik.

32. Jobb a hosszútűrő * az erősnél; és a ki uralkodik az ő indulatján, annál, a ki várost vesz meg. * rész 15, 18.

33. Az ember kebelébe vettetnek bé a sorsok; az Űrtől *vagyon* pedig azoknak minden ítéletek.

17. RÉSZ.

Jobb a száraz *éteknek* egy * falatja, mellyel vagyon csendesség; hogynem a megnyúzott barmokkal teljes ház, mellyben vagyon háborúság. * rész 15, 17.

2. Az értelmes szolga uralkodik a gyalázatos fiún, és az atyafiak között az örökségnek részét veszi.

3. *Mint az olvasztómester tégelye az ezüstöt, és a kemence az aranyat: úgy az Űr megpróbálja * a szíveket.* * Jer. 17, 10.

4. A gonosztévő hallgat az álnok beszédekre, a csalárd hallgat a gonosz nyelvre.

5. A ki megcsúfolja a szegényt, * gyalázzalattal illeti annak Teremtőjét; a ki gyönyörködik *másnak* nyomorúságában, büntetlen † nem lészen!

* rész 14, 31. † rész 24, 17. 18.

6. A véneknek ékességek az unokák, és a fiaknak ékességek az atyák.

7. Kedvetlen a bolondnak az ékes beszéd; sokkal inkább a tisztességesnek a híjábavaló beszéd.

8. *Mint a drága gyöngy, olyan az ajándék annak kívánojának szemei előtt; valamit akar abban, kedve telik!*

9. A ki elfedezi * *másnak* vétkét, keresi a szeretetet; a ki pedig szemre hányja azt, elszakasztja egymástól a barátságokat is. * rész 19, 11.

10. Fogatosb a dorgálás az * eszesnél, sokkal hogynem mintha megvernéd a bolondot százszor is. * Zsolt. 141, 5.

11. Csak ellenkezést keres a gonosz; végezetre kegyetlen követ bocsáttatik ő ellene.

12. Találjon *társától vagy fiától* megfosztatott medve a férjfiúra *inkább*, hogyném a bolond az ő bolondságában.

13. A ki fizet gonoszt * a jóért, nem távozik el a büntetés annak házából.

* Róm. 12, 17.

14. Az állóvizet szakasztja el, a ki feje a háborúságnak; azért minekelőtte kihatna, hagy el a * versengést.

* rész 20, 3.

15. A ki megigazítja * a bűnöst, és kárhoztatja az igazat; utálatos az Űrnek egyaránt mind a kettő.

* rész 24, 24. Ésa. 5, 22. 23.

16. Miért vagyon valami gazdagság a bolondnak kezében? holott a bölességnek bírására nincsen néki elméje.

17. Minden időben szeret, a ki * *igaz* barát, és az atyafiú † a nyomorúságban tetszik meg. * rész 18, 24. † Luk. 10, 36. 37.

18. A bolond ember kezét adja, fogadván kezességet barátja előtt.

19. Szereti a gonoszt, a ki szereti a háborgást, mint a ki magasan építi házat, romlást keres.

20. A gonosz szívű ember nem nyerhet jót, és a ki az ő nyelvével gonosz, esik nyomorúságba.

21. A ki szűl bolondot, *szűli* ő magának * bánatra; és nem örvendez a bolondnak attya. * vers 25.

22. A vídám elme * jó orvosságot esi-

nál; szomorú lélek pedig megszáraztja a csontokat.

* rész 15, 13. 15.

23. A kebelből kivett ajándékot az istentelen elveszi, az *igaz* törvény útának * elfordítására.

* vers 15. 5 Móz. 16, 19.

24. Az eszesnek orcájából kitetszik a bölcsesség, a bolondnak pedig szemei *országoknak* a földnek külső részéig.

25. Búsulásra vagyon az ő attyának a bolond * fiú, és az ő szülőjének keserűségére.

* vers 21. rész 10, 1. 15, 20. 19, 13. 26.

26. Még megbírságnai is az igazatnem jó; a tisztességest pedig megverni, igazság kívül *vagyon*.

27. Megtartóztatja * beszédét a tudós ember, és vesztegletes lelkében az értelmes férjfiú.

* Jak. 1, 19.

28. Még a bolond is, mikor hallgat, bölcsnek * ítéltetik: a ki ajakit megtartóztatja, eszesnek.

* Jób 18, 5.

18. RÉSZ.

Az ő kívánsága szerint kérdezkedik az agyas ember, mindenekbe béelegyíti magát.

2. Nem gyönyörködik a bolond az értelemben, hanem abban, a mellyek vagynak az ő elméjében.

3. Mikor eljő az istentelen; eljő a megutálás, és a szidalmazóval a gyalázat.

4. *Mint* a mély vizek, olyanok a jeles embernek * szájából *származott* igék, és *mint* a megáradott patak, a bölcsességnek kútfeje.

* rész 20, 5.

5. A gonosznak személyét becsülni nem jó, hogy elfordítsad az * igazat az ítéletben.

* 3 Móz. 19, 15.

6. A bolondnak beszédei szereznek versengést, és az ő szája haragra ingerel.

7. A bolondnak szája néki * romlására *vagyon*, és az ő beszédei az ő életének töre.

* rész 10, 14.

8. A susárlónak beszédei hízkeldeők; de azok az *embernek* szívét általhatják.

9. A ki lágyan viseli magát az ő dolgában; hasonló a tékozló férjfiúhoz.

10. Erős torony az Úrnak neve, * ahoz folyamodik az igaz, és bátorságos lészen;

* Zsolt. 18, 3. 61, 4.

11. A gazdagnak marhája *ollyan*, *mint* az ő erős * városa, és mint a magas kőfal, az ő gondolatja szerint.

* rész 10, 15.

12. A megromlásnak előtte * felfuvalkodik az embernek elméje; előtte jár

pedig a tisztességnek † az alázatos-ság.

* rész 11, 2. † rész 15, 33.

13. A ki felel valamit, míg meg nem hallja; e bolondság néki, és gyalázatos.

14. A férjfiúnak lelke vigasztalja az ő erőtlenségét: a megromlott szívet pedig ki emeli fel?

15. Az eszesnek elméje bírja a tudományt, és a bölcsenek füle keresi az értelmet;

16. Az embernek ajándéka szabad útát szerez, és a tiszteleteseknek orcájok eleibe viszi az embert.

17. Igaznak *láttatik* az, a ki első a törvényben, mígnem eljő az ő felebarátja, és megvizsgálja azt a *Bíró*.

18. A versengéseket elveszi a sorsvetés, és az erősek között békességet szerez.

19. A felergettetett atyafiú erősb a kerített városnál, és a versengések, mint a vár *kapujának* zárja.

20. Minden az ő szájának hasznával elégíti meg az ő * hasát; az ő beszédének jövedelmével elégedik meg minden.

* rész 13, 2. Róm. 2, 6—11.

21. Mind a halál, mind az élet az *ember* nyelvének * hatalmában *vagyon*, a miképen kiki szeret azzal élni; *úgy* eszi annak gyümölcsét.

* rész 21, 23. Jak. 3, 6—9.

22. Megnyeri a jót, a ki talál feleséget, és vett jóakaratot az * Úrtól!

* rész 19, 14.

23. Alázatosan szól a szegény; a gazdag pedig szól kevélyen.

24. Az embernek, kinek baráti vagynak tisztelni kell a barátságot; mert a ki *igaz* * barátunk, becsületesb az atyafiúnál.

* rész 17, 17.

19. RÉSZ.

Jobb a tökéletesen járó * szegény a gonosz nyelvű *gazdagnál*, a ki bolond.

* rész 28, 6.

2. A léleknek tudománya nélkül is semmi nincsen jó; és a ki minden dolgában siet, tévelyeg.

3. Az embernek bolondsága elfordítja az * ő útát, és az Úr ellen haragszik az ő szíve.

* Jak. 1, 13—15.

4. A gazdagság szerez sok * barátokat; a szegény pedig az ő barátjától elválasztatik.

* rész 14, 20.

5. A hamisságnak bizonyossága * büntetetlen nem lészen, és a hazugságoknak találója meg nem szabadítja magát.

* 5 Móz. 19, 16. 19.

6. Sokan könyörögnek a tisztességes embernek, és minden *ember* barátja az adakozónak.

7. A szegényt minden atyafiai * gyűlölik, még a kik baráti volnának is néki, távol vagynak ő tőle; ha sok beszéddel esedezik is, meg nem hallgatják!

* rész 14, 20.

8. A kinek szívében *bölcsesség* vagyon, szereti az ő életét, és megőrizi az értelmet, hogy jól legyen dolga.

9. A hamisságoknak bizonyosága * nem léssen büntetlen, és a hazugságoknak gondolója elvesz.

* vers 5.

10. Nem illik a bolondhoz a gyönyörködés; sokkal inkább nem illik a szolgának uralkodni * a Fejedelmeken.

* rész 30, 21. 22.

11. Az embernek értelme hosszútűrővé teszi őtet: és ékességére vagyon néki elhallgatni * a vétkeket.

* rész 17, 9.

12. Mint a gyermekded oroszlánnak ordítása, olyan a Királynak * haragja; mint a harmat pedig a fűvön, az ő jóakarata.

* rész 20, 2. † rész 16, 15.

13. Keserűségének oka az ő atyjának a bolond * fiú, és *mint* a csepegés, az asszonynek szüntelen zsémbelődése.

* vers 26. rész 17, 25.

14. A ház és marha, atyától való jószág; az Úrtól * vagyon pedig az értelmes feleség.

* rész 18, 22.

15. A rest álmod * szerez, és az álnok lélek † megéhezik.

* rész 20, 13. † rész 12, 23. 26.

16. A ki megtartja a parancsolatot, megtartja * ő magát; a ki megutálja az ő útait, megbüntettetvén meghal.

* rész 3, 21. 22. Luk. 11, 28.

17. Kölcsön ad az Úrnak, a ki kegyelmesen ad a * szegénynek; és az ő jótéteményét megfizeti néki.

* Máté 25, 40.

18. Sanyargasd meg * a te fíjadat, míg reménység vagyon *felőle*, és az ő veszedelmére ne hajoljon a te elméd.

* rész 13, 24. 20, 30.

19. A ki a haragban felettébb kemény, kárt vall, ha elengeded is *fiadnak vétkeit egyszer*: ismét azután megbüntessed.

20. Engedj a * tanácsnak, és vedd jó néven az oktatást: hogy bölcselkedhessél végezetre.

* rész 11, 14. 15. 22.

21. Sok gondolatok vagynak mindenek elméjében; de csak az Úrnak * tanácsa áll meg.

* rész 21, 30. Zsolt. 33, 10. 11.

22. A mit leginkább kell embernek kívánni, az * irgalmasság az; és jobb a szegény a hazug férjfűnál,

* Máté 5, 7.

23. Az Úrnak félelme életre viszen: és az *ilyen* megelégedvén * él az *Isten ajándékával*, gonosszal sem illetetik.

* Zsolt. 34, 10.

24. Elrejtí a rest az ő * kezét kebelébe, még a szájához sem viszi azt.

* rész 26, 15. Préd. 4, 5.

25. Ha a csúfolót megvered; * okosb bolond léssen; és ha megdorgáld az eszest; megérti a tudományt.

* rész 21, 11.

26. Elpusztítja atyát *marhájából*, és elidegeníti annyát a megszegyenítő és gyalázattal illető * fiú.

* vers 13. rész 28, 24.

27. Szünjél meg, szerelmes fiam, hallgatni az olyan tanítást, melly téged arra viszen, hogy a bölcseségnek ígétjétől elszakadj.

28. Az álnok bizonyosság csúfolja az ítéletet; az istentelenek szájak elnyeli a hamisságot:

29. E féle csúfolóknak készítettetek a büntetések, és a vereség a bolondoknak hátoknak.

20. RÉSZ.

A bor csúfolóvá téssen. és a részegítő ital háborgóvá, és valaki abban gyönyörködik, * nem léssen bölcs!

* rész 31, 4. 5.

2. Mint a gyermekded oroszlánnak ordítása: olyan a Királynak * rettenése; a ki azt haragra ingerli, vétkezik a maga élete ellen.

* rész 19, 12.

3. Tisztességes embernek felhagyni a versengést: * valaki pedig bolond, magát belé elegyíti.

* rész 14, 17. 1 Kor. 6, 7.

4. A ki a hideg miatt rest *lévén* nem szánt; koldúl aratáskor, de semmit nem talál.

5. *Mint a mély vizek, olyan* a férjfű-nak elméjében a * tanács: mindazáltal a bölcs ember kimeríti azt.

* rész 18, 4.

6. Az embereknek nagyobb része hirdeti kiki az ő jóvoltát, a ki pedig mindenben igaz * mondó volna, ki találhat olyant?

* Jak. 3, 2.

7. Ha az igaz szünetlen jár az ő tökéletességében: boldogok * léznek az ő fíjai ő utánna!

* Zsolt. 142, 1. 2.

8. A Király ha az ő ítélőszékiben ül, *csak* tekintetével is minden gonoszt * eltávoztat.

* vers 2. 26.

9. Ki mondhatná azt: Tiszta * az én szívem, tiszta vagyok az én bűnömtől!

* 1 Kir. 8, 46.

10. A különböző * font és a különböző mérték, utálatos az Úrnál egyaránt mind a kettő.

* 5 Móz. 25, 13.

11. Az ő cselekedetiből * esmértesse meg magát még a gyermek is, ha tiszták, és ha igazak é az ő cselekedetei.

* Jak. 2, 18.

12. A halló * fület és a látó szemet, az Úr teremtette egyaránt mindkettőt.

* 2 Móz. 4, 11.

13. Ne szeressed az álmod, hogy ne légy * szegény: nyisd fel a te szemeidet, és elégitd meg magadat kenyérrel.

* rész 19, 15.

14. Igen hitvány a *marha*, azt mondja a vevő: de mikor elmenénd vele, akkor dicsekedik.

15. Az arany és a kárbunkulusoknak sokasága *drága*: de felette igen drága eszköz az ékesenszólásnak tudománya!

16. Vedd el annak ruháját, a ki kívül valóért * kezes lett, és az idegenért vedd el zálogát.

* rész 27, 13.

17. Gyönyörűséges embernek *először* az álnokságnak kenye: de * annakutánna bételik az ő szája követsékekkel.

* rész 9, 17. 18. Siral. 3, 16.

18. A gondolatok tanácskozással * erősek: és bölcs tanácsokkal indíts † hadat.

* rész 15, 22. † rész 24, 6.

19. A ki megjelenti a titkot, a * ki rágalmazó, és a ki az ő beszédével elhitet: azzal ne barátkozzál.

* rész 11, 13.

20. A ki az ő atyát vagy * annyát megátkozza, annak megoltatik szövéténeke a setétségnek homályosságában.

* 2 Móz. 21, 17.

21. A melly jószág *először* hirtelen gyűjtetik, * annak vége meg nem áldatik.

* rész 28, 20.

22. Ne mondd: Bosszút állok * ratja! Várjad az Urat, és megszabadít téged!

* Máté 5, 39. Róm. 12, 17. 19.

23. Utálatosok az Úrnál a különböző mértékek; * és az álnok fontok nem jó dolgok.

* 5 Móz. 25, 13.

24. Az Úrtól vagynak az * embernek járásai; az ember pedig mit ért az ő útában?

* rész 16, 9. Jer. 10, 23.

25. *Halálnak* töre embernek megenni az *Istennek* szenteltetett * részt, és aztán fogadást tenni néki.

* Jós. 7, 20–25.

26. Megszagattja a gonoszoknak *társaságokat* a bölcs, * Király, és fordít reájok kereket.

* vers 8. Zsolt. 101, 5. 6. 8.

27. Az Úr előtt világos az embernek lelke, ki megvizsgálja a szívnek * minden rejtekét.

* rész 21, 2. Zsolt. 17, 3.

28. A kegyelmesség és az * igazság megőrizik a Királyt, megerősíti irtalmasság által az ő székét.

* rész 29, 14.

29. Az ifjaknak ékességekre vagyon az ő erejek; és a véneknek illendőségek az ő * megszülések.

* rész 16, 31.

30. A kékek * és sebek távoztatják el a gonoszt, és az *embernek* belső részeiben való † csapások.

* rész 13, 24. † Zsolt. 119, 71.

21. RÉSZ.

Mint a vizeknek folyásai, *úgy* a Királynak szíve az Úrnak kezében *vagyon*, valahová akarja, oda hajtja azt!

2. Az embernek minden ő útá igaznak *láttatik* * az ő szemei előtt: mindazáltal a szíveket rostálja az Úr.

* rész 16, 2.

3. Az igazságnak és igaz törvénynek gyakorlását inkább * szereti az Úr az áldozatnál:

* Ésa. 1, 11–16. Hós. 6, 6.

4. A szemnek *pedig* felállatása, és az elmének kevélysége, és az istenteleneknek szántások, bűn.

5. A szorgalmatosnak gondolatai csak épületre * *vagynak*; a hitetlenkedőnek pedig mindenek, csak a szükségre.

* rész 10, 4. 13, 4.

6. A hamisságnak * nyelvével gyűjtött kincsek, elveszett hijabavalóság; a kik azt keresik, keresnek halált!

* rész 10, 2.

7. Az istenteleneknek * ragományok elveszti őket; mert nem akarnak igaz ítéletet cselekedni.

* rész 5, 22. Jak. 5, 1–5.

8. Elfordult és idegen az *istentelen* embernek útá; tiszta pedig *annak útá*, ki nek az ő cselekedete igaz.

9. Jobb lakni a háznak * szugolyájában; hogynem mint a háborgó asszony-nyal egy háznak társaságában *lenni*.

* rész 25, 24.

10. Az istentelennek elméje kíván gonoszt: és az ő szeme előtt nem kedves az ő felebarátja.

11. Mikor megbüntettetik * a csúfoló, bölcsőbb lészen a tudatlan; és mikor oktatják a bölcsét, eszébe veszi a tudományt.

* rész 19, 25.

12. Értelmet veszen az igaz az isten-telen háznak *büntetéséből*; mert az *Ist-*

ten elfordítja a gonoszokat nékik veszedelmekre.

13. A ki bédugja fülét a szegény kiáltására; ő is kiált, de meg nem hallgattatik.

14. A titkon adatott ajándék elfordítja a haragot; és a kebelben való ajándék a haragnak kemény búsulását.

15. Vigasságára vagyon az igaznak cselekedni * igazat: bánatjokra pedig a hamisság cselekedőinek. * rész 10, 23.

16. Az ember, a ki eltévelyedik az értelemnek útjáról, az élet nélkül valók gyülekezetiben marad.

17. Szűkölködő ember *lészen*, valaki szereti a *gyakor* jóllakást; a ki szereti a bort és a friss étkeket, nem *lészen* gazdag!

18. Az igazért *adatik* váltságul * az istentelen, és az igazak helyett a hitetlen *megbűntettetik*. * rész 11, 8.

19. Jobb lakozni a pusztának * földén, hogynem mint a feddő és haragos asszonygyal, * vers 9.

20. Kíváncos kincs és kenet vagyon a bölcsnek házában: a bolond ember pedig eltékozza azt.

21. A ki követi az igazságot és * az adakozást; nyer életet, igazságot és tisztességet. * rész 22, 9.

22. A hatalmasoknak városokba bémegy a * bölcs, és lerontja azoknak bizadalmoknak erejét. * Préd. 9, 15–17.

23. A ki őrizi az ő száját és az ő nyelvét; megtartja a * nyomorúságtól az ő életét. * rész 18, 21.

24. Kevély, versenyos, és csúfoló annak neve, ki haragjában kevélységet cselekszik.

25. A restnek kívánsága megemésztíti őtet; mert az ő kezei *semmit* nem akarnak * cselekedni. * rész 19, 15, 22, 13, 26, 14.

26. Egész nap estig kívánságtól gyötretik: az igaz pedig *másnak* ad, * és nem tartóztatja meg az ő kezét. * Zsolt. 37, 26.

27. Az istentelenek áldozatjok * utálatos; mennyivel inkább, *mikor* gonoszúl áldozza azt. * rész 15, 8.

28. A hazug bizonyság * elvesz; a ki pedig *füleivel* hallott dolgot mond, mind örökké szól. * rész 19, 5, 9.

29. Megkeményíti az istentelen ember az ő orcáját; az igaz pedig jól rendeli minden ő útát.

30. Semmi bölcsesség *nincsen*, semmi értelem, és semmi tanács * az Úr ellen. * rész. 19, 21.

31. A ló elkészítették az ütközetnek napjára; de az Úré a * megtartás! * Zsolt. 33, 17.

22. RÉSZ.

Kíváncosb a jó hír név * nagy gazdagságnál; ezüstről és arannyál a kedvesség jobb. * Préd. 7, 1.

2. A gazdag * és szegény öszvetalálkoznak, mindkettőt pedig az Úr szerzi. * rész 29, 13.

3. Az eszes megértvén a * gonoszt, elrejtí magát; a bolondok pedig belé esvén, nyomorgattatnak. * rész 27, 12.

4. Az alázatosságnak, és az Úr félelmének vége, tisztesség, gazdagság, * élet! * Zsolt. 34, 13–16.

5. Tövises és török vagynak a gonosznak útában; a ki becsüli az ő lelkét, távol jár azoktól.

6. Tanítsd a * gyermeket is az ő útának módja szerint; még mikor megvénhezik is, el nem távozik attól. * vers 15.

7. A gazdag a szegényeken uralkodik és szolgáljává *lészen*, a ki kölcsön veszen, a kölcsönadó embernek.

8. A ki vet * álnokságot, arat nyomorúságot; és az ő haragjának vesszeje végre megtöretik. * Jób 4, 8.

9. Az irgalmas * szemű ember megáldatik, a ki adakozik az ő kenyéréből a szegénynek. * rész 21, 20. 2 Kor. 9, 6–9.

10. Ha kiveted *házadból* a csúfolót, együtt kimegyen a háborgás is: és megszűnik a patvarkodás és a szidalmazás.

11. A ki szereti a szívnek * tisztaságát, és a kinek beszédében vagyon kedvesség, annak barátja a Király. * Zsolt. 191, 6.

12. Az Úrnak szemei megőrizik a tudományt; a hitetlennek pedig útát felforgatja.

13. A rest * azt mondja: Oroszlán vagyok ontkin, az utcáknak közepette megöletteném. * rész 21, 25, 26, 13.

14. *Mint* a mély verem, *olyan* az idegen * asszonyoknak szájok; a kit utál az Úr, oda esik: * rész 23, 27. Préd. 7, 26.

15. A gyermek elméjéhez köttetett a bolondság; de a tanításnak * vesszeje messze elűzi ő tőle azt. * rész 13, 24, 19, 18, 24, 17.

16. A ki elnyomja a * szegényt, hogy szaporítsa az ő marháját; és a ki ad a gazdagnak, végezetre szűkölködésre jut.
* vers 22, 23.

17. Hajtsd meg a te füledet, és hallgasd a bölcsenek beszédeket: és a te elmédet figyelmeztess az én tudományomra;

18. Mert gyönyörűséges leszen, ha megtartod azokat szívedben, és ha leszenek egyszersmind a te ajakidban is.

19. És ha leszen az Úrban a te bizodalmad, és a mit tudtadra adok ma néked, te is megcselekedéded.

20. Nemde nem irtam é néked drága szép tanúságokat, melyek helyheztek tanácsokban és tudományokban;

21. Tudtadra adván néked az igazság beszédinek bizonyos voltát; hogy szólj beszédedben valóságot azoknak, kik te hozzád bocsáttatnak!

22. Ne kóboroljad el a * szegényt, ennekokáért, mert szegény; se meg ne rontsd a szegényt a kapuban; se
* vers 16. Zak. 7, 10.

23. Mert az Úr * forgatja azoknak ügyeket, és azok lelkeknek ragadozóit elragadja.
* 2 Móz. 22, 22—24. Jób 31, 21—23.

24. Ne tartsd barátságodat a haragos-sal, és a dühösködővel ne menj szembe.

25. Hogy ne tanuljad az ő útait, és keress tört tennen magadnak.

26. Ne légy azok között való, kik kezeket egybe csapják, * sem pedig az adósáért való kezesek között.
* rész 6, 1—3. 11, 15.

27. Ha nem leszen néked miből megadnod; elveszi a te * ágyadat is tőled.
* 2 Móz. 22, 26. 27.

28. Ne bontsd el a régi * határt, melyet csináltak a te eleid.* 5 Móz. 19, 14. 27, 17.

29. Láttál é az ő dolgában szorgalmatos * embert? A Királyok előtt kezd ál-lani, nem marad meg az alávalók között.
* 1 Kir. 11, 28.

23. RÉSZ.

Mikor leülédesz enni az Úrral; szorgalmasan reá vigyázz, micsoda étke-t adnak elődbe;

2. Mert kést vernél a te torkodba, ha mértékletlen lennél.

3. Ne kívánjad az ő csemegéit: mert ezek hazug étkek.

4. Ne fáraszd magadat ebben, * hogy

meggazdagulj; ez ilyen testi eszessé-gedtől szűnjél meg.
* 1 Tim. 6, 9.

5. Avagy a te szemeidet veted é azokra? holott azok semmik, és olyan szárnyok vagyon, mint a saskeselyűnek, hamar az ég felé elrepülnek!

6. Ne egyél az irigy szeműnek étkeiben, és ne kívánjad az ő lágy étkeit;

7. Mert a mint becsül tégedet az ő szívében, olyan ő: Egyél és igyál azt mondja tenéked: de azért nem jó akaratall va-gyon te hozzád.

8. A te falatodat, a mellyet megején-del, még azt is kiokádod; és a te ékes beszédidet csak hijába elveszted.

9. A bolondnak hallására ne szólj; mert megutál * tégedet a te beszédidnek bölcseségével.
* rész 14, 7. Máté 7, 6.

10. Nemozdítsd meg a régi * határt, és az árvának mezeiben ne kapj;
* 5 Móz. 19, 14.

11. Mert azoknak bosszúállójok erős, a forgatja ezeknek * ügyeket ellened!
* rész 22, 23.

12. Adjad a te elmédet a bölcseségre, és a te füleidet a bölcs beszédekre.

13. Ne vond el a gyermektől a sanyar-gatást; mikor megverénd őtet * vessz-
szővel, meg nem hal!
* rész 20, 3. 22, 15.

14. Te vesszővel verd meg őtet; és az ő életét a veszedelemből kiragadod.

15. Szerelmes fiam, ha bölcselkedik a te elméd: örvendez az * én lelkem, meg én is örvendezek.
* vers 25. rész 27, 11.

16. És vigadoznak az én veséim, a te ajakidnak igazmondásán.

17. Ne kövesse a te szíved a * bűnő-söket, hanem az Urat félőket egész na-pon;
* rész 1, 10.

18. Mert mivelhogy ennek * bizonyos jutalma vagyon: nyilván a te várako-zásod meg nem csalatkozik.
* 1 Tim. 4, 8.

19. Hallgass * te, szerelmes fiam, en-gemet, hogy légy böles és járj az úton szíved szerint.
* rész 15, 5.

20. Ne légy azok között való, kik bor-tól * megrészegednek, a dobzódók köz-zül, kik hússal hasokat megterhelik;
* Ésa 7, 11. 22. Róm, 13, 13.

21. Mert a részeges és dobzódó szegény leszen, és szakadozott ruhákban öltöztet az aluvás.

22. Hallgasd a te * atyádat, a ki nemzett tégedet: és meg ne utáld a te anyádat mikor megvénhedik.
* vers 24. rész 1, 8.

23. Szerezz magadnak * igazságot, és

el ne adjad a bölcseségnek, tudománynak, és eszességnek *valóságát*. * 2 Móz. 20, 12.

24. Igen örül az igaznak * attya, és a bölcsnek szülője annak vigadoz. * vers 15, 16.

25. Vigadjon a te atyád, és a te anyád, és örvendezzen a te szülőd.

26. Adjad, szerelmes fiam, a te szívedet nékem, és a te szemeid az én útaimat szorgalmasan megőrizték.

27. Mert mély * verem a tisztátalan asszony, és szoros kút az idegen asszony. * rész 22, 14.

28. És az, mint a tolvajló leleselkedik, és az embereknek hitetlenit megfogja.

29. Kinek jaj? kinek óhajtás? kinek versengések, kinek háborgás? kinek bűn nélkül való sebek? kinek szemeknek veressége?

30. A bornál mulatóknak, a kik mennek a jó bor korcsmájának keresésére!

31. Ne nézzed a bort, mikor veres. mikor mutatja a pohárban az ő színét, és mikor a *pohárban* pezseg;

32. Végezetre, mint a kigyó, megmar, és mint a mérges kígyó megcsip.

33. A te szemeid nézik az idegen asszonyt, és a te elméd * gondol gonosztságot. * Hos. 4, 11. Máté 5, 28.

34. És lészesz olyan, mint a ki fekszik a tenger közepében, és a ki fekszik az árboeczának tetején.

35. Mikor vernének engemet, *azt mondd*: Nékem nem fáj! mikor taszigáltak: nem érzettem! mihelyt felkelek, elmegyek, ismét megkeresem azt.

24. RÉSZ.

Ne irigykedjél a gonósztvőkre, se ne kívánj * azokkal lenni; * rész 23, 17.

2. Mert pusztítást gondol az ő szívek, és hamisságot szólnak az ő * ajkaik. * Zsolt. 10, 7.

3. A bölcsesség által építtetik a ház, és az értelemmel megerősíttetik.

4. És a tudomány által a *háznak* belső részei megtelnek minden drága és gyönyörűségecs marhával.

5. A bölcs férjfiú erős, és a tudós embert megerősíti a jóság.

6. Mert az eszes tanácsokkal * viselhetsz a te hasznodra hadat; és megmaradást találsz a jó tanácsosoknak sokságok által. * rész 15, 22. 20, 18.

7. Igen magasak a bolondnak a * böl-

cseségek; a közönséges helyen nem nyíltja meg az ő száját. * rész 14, 6.

8. A ki gondolkodik gonoszt cselekedni, azt felette igen gonosznak hívják.

9. A balgatag dolognak gondolása bűn; és a rágalmazó az emberek közt utálatos.

10. Ha resten viseled magadat a nyomorúságnak idején: a te erősséged erőtlen léssen;

11. Szabadítsd meg azokat, kik a halálra elragadtattak * *ok nélkül*, és a kik a halálra vitetnek, és ne szünjél meg! * Jób 29, 12—16. Zsolt. 82, 4.

12. Ha azt mondanád: Ímé nem tudtuk ezt: nemde a ki vizsgálja az elméket, ő nem érti é? és a ki őrizi a te lelkedet, ő nem tudja é, és nem fizet é kinek-kinek az ő * cselekedeti szerint? * Jób 34, 11. Róm. 2, 6.

13. Egyél, szerelmes fiam, mézet: mert jó: és lépesmézet, melly édes a te ínyednek;

14. E képen a bölcseségnek tudása *édes léssen* a te lelkednek, ha azt megtalálod; és léssen néked jutalmad, és a te reménységed el nem vesz! * rész 22, 18.

15. Ne leleselkedjél, óh te istentelen, az igaznak háza ellen, ne pusztítsd el az ő ágyasházát!

16. Mert ha hétszer elesik is az igaz: ugyan felkél * azért; az istentelenek pedig csak *egy* nyavalyával is elvesznek. * Mik. 7, 8. Zsolt. 37, 24.

17. Mikor elesik a te ellenséged: ne örülj *; és mikor megütközik; ne fuvalkodjék fel a te elméd, * rész 17, 5. Jób 31, 29.

18. Hogy az Úrnak szemétől meg ne láttassék a gonoszság, és elfordítsa arról az ő haragját *te reád*.

19. Ne gerjedj fel haraggal a * gonosztvőeknek előmentekért, ne irigykedjél az istentelenekre; * Zsolt. 37, 1.

20. Mert a gonoszoknak nem leszen maradékok, és az istenteleneknek szövéténekek * megoltatik. * rész 13, 9. Jób 18, 5—19.

21. Féljed az Urat, szerelmes fiam, és a * Királyt; a pártütőkkel ne elegyítsd magadat. * Róm. 13, 1, 2. 1 Pé. 2, 17.

22. Mert hirtelenséggel feltámad azoknak nyomorúságok: és e két rendbelieknek *hirtelen való* büntetések ki tudja?

23. Ezek is a bölcssekhez *illenek*; Sze mélyt válogatni az * ítéletben † nem jó. * 2 Móz. 23, 2—6, † Jak. 2, 1.

24. A ki mondja az Istentelennek: Igaz * vagy: ezt megátkozzák a népek, megutálják a nemzetségek: * rész 17, 15.

25. A kik pedig megfeddik a *bűnöst*, azoknak gyönyörűségekre leszen, és *minden* jönnek áldása száll rájuk!

26. Ajakait csókolgatják annak, a ki felel igaz beszédek.

27. Szerezd el kívül a te dolgodat, és készítsd el a te meződben; annakutánna építsd * a te házatad is. * Luk. 14, 23—30.

28. Ne légy bizonyosság vakmerőképen a te felebarátod ellen, vagy bolondul ne cselekedjél a te ajakkal:

29. Ne mondjad ezt: A miképen cselekedett én velem: úgy cselekeszem ő velem; megfizetek * az embernek az ő cselekedeti szerint. * Róm. 12, 17. 19.

30. A rest embernek mezejénél elmenék, és az esztelennek szólója mellett:

31. Ímé pedig felnőttek vala mindenütt benne a tövissek, és annak színét csalánnok fedezték vala bé; és annak kőgyepűje romlott vala.

32. Mellyet én látván gondolkodám és arra nézvén tanúságot vevék abból, *hogy a restek így szólnak*:

33. Egy kicsinyt * aludnom kell, egy keveset szunnyadnom kell, egy kevés kezemet öszve kell tennem az aluvásra!

34. Azonközben eljő, *mint* a könnyű útonjáró, a te szegénységed, és a te szűkséged, mint a paizsos ember. * rész 6, 10. 11.

25. RÉSZ.

1. Még e *következendő* bölcs beszédek is Salomonéi, mellyeket öszveszedegettek Ezékiásnak a Juda Királyának emberei.

2. Az Istennek tisztességére vagyon a dolgot * eltitkolni, *mellyet meg nem jelentett*: a Királyoknak pedig tisztességes mindenekről tudakozni.

* 5 Móz. 29, 29. Róm. 11, 33.

3. Miképen az égnek magasságát, a földnek mélységét; azonképen a Királyoknak szíveket nem tudhatja *az ember*.

4. Miképen ha az ezüsből kitisztítják a salakot, abból szép edény leszen:

5. *E képen*, ha elvetik * a *bűnöst* a Király elől, megerősíttetik igazsággal az ő széke. * Zsolt. 101, 7. 8.

6. Ne magasztald magadat a Király előtt, és a tiszteletesek helyeken ne állj:

7. Mert jobb ha mondják néked: * Jer ide fel; hogynem mint levettetned néked a tisztességes előtt, mellyet látnak a te szemeid

* Luk. 14, 8—11.

8. Ne indulj fel a versengésre hirtelen,

hogy valami illetlen dolgot cselekedjél a *versengés* után, mikor gyalázattal illet téged a te felebarátod.

9. A te ügyedet végezd el felebarátoddal; de másnak titkát meg ne jelentsd;

10. Hogy ne gyalázzon tégedet, a ki hallja: és a te gyalázatot el ne távoztassék.

11. *Mint az arany alma az ezüst rostélyokban: olyan* az alkalmatosan mondotott ige!

12. *Mint az arany kősonyó, és a szép aranyból való ékesség; olyan* a bölcs dorgáló a szófogadó fülnél.

13. Mint a havas hideg az aratásnak idején: olyan a hív * követ azoknak, kik őtet elbocsátják; mert az ő urainak lelkeket megvidámítja. * rész 13, 17.

14. *Mint a ködök és a szél, mellyekben nincsen eső; olyan* a férjfiú, ki kérkedik hamis ajándékkal.

15. A türés után megengeszteltetik a Fejedelem, és a lágy beszéd * megtöri a csontot. * rész 15, 1.

16. Ha mézet találasz; egyél a mennyi kell néked; hogyha felette sokat ejenedel, * ki ne okádjad azt. * vers 27.

17. Szorgalmasan megtartóztasd a te lábadat a te felebarátodnak házatól: hogy ha te veled bételjesedik, meg ne gyűlöljön tégedet.

18. Pöröly, * fegyver és éles nyíl az olyan ember, a ki hamis bizonyosságot szól felebarátja ellen. * rész 12, 17. Zsolt. 57, 5.

19. *Mint a* romlott fog, és a kimenyült láb; *olyan* a hitetlennek bizodalma a nyomorúságnak idején.

20. *Mint a* ki leveti ruháját a hidegnek idején, *mint az* eczet a salétromon: olyan a ki éneket mond a * bánatos szívű ember előtt. * Róm. 12, 15.

21. Ha éhezik a ki téged gyűlöl: * adj enni néki kenyeret; és ha szomjúhozik: adj néki inni vizet; * Róm. 12, 20.

22. Mert *mintegy* eleven szenetraksza az ő fejére, és az Úr megfizeti néked.

23. Mint az északiszél eltisztítja az esőt: azonképen a haragos ábrázat *megenyhíti* a rágalmazónak nyelvét.

24. Jobb lakni a háznak szegületiben, hogynem * mint a háborgó asszonynyal egy háznak társaságában.

* rész 21, 9. 19. 30, 23.

25. *Mint a* hideg víz a megfáradt embernek: olyan a messze földről való jó * hirhallás. * rész 15, 30.

26. *Mint a megháborított forrás, vagy a megvesztett kútfő: olyan az igaz, ki a gonosztól megháboríttatik.*

27. Igen sok mézet enni nem *jó: azonképen az ő maga tisztességét vizsgálni, nem tisztességes. * vers 16.

28. *Mint a megromlott és kerítés nélkül való város: olyan az, a kinek nincsen birodalma az ő * lelkén!* * rész 16, 32.

26. RÉSZ.

Mint a hó a nyárhoz, és az eső az aratáshoz: úgy nem illik a bolondhoz a tisztesség.

2. Miképen a madár elmegyén és a fecske elrepül: azonképen az ok nélkül való átok nem száll az emberre.

3. Miképen ostort * *veszne* a lóhoz, féket a számárhoz: azonképen vesszőt a † bolondoknak hátokhoz. * Zsolt. 32, 9. † rész 10, 13.

4. Ne felelj meg a bolondnak az ő bolondsága szerint, hogy ne légy te is ő hozzá hasonlatos;

5. Felelj meg a bolondnak az ő bolondsága szerint, hogy ne legyen bölcs az ő szemei előtt.

6. A ki bolond által izen valamit, *mintha* lábait vagdálná el *annak*, és bosszúságot szenved.

7. *Mint a sántának lábai egyenetlenek; úgy a beszéd a bolondoknak szájkban.*

8. Mint a ki követ csinál a számszerívben: úgy *cselekszik* a ki a bolondnak tisztességét *tészen*.

9. *Mint a részeg ember kezébe akadtott tövis: olyan az eszes mondás a bolondoknak szájkban.*

10. Gyakorta mindeneket bánattal illet a *részeg*; azonképen, mikor jutalmat vésszen *magának* a bolond, még az ártatlanokat is örömet abba keverné.

11. Mint az eb * megtér az okádásra: úgy a bolond megkettőzteti az ő bolondságát. * 2 Pét. 2, 22.

12. Láttál é oly embert, ki az ő szemei előtt bölcs volt volna? A bolond felől *jobb* * reménységed legyen, hogyan mint a felől! * rész 29, 20.

13. Azt mondja a rest: Fene * oroszlán *vagyon ottkin* az úton! oroszlán *vagyon* az útczéken! * rész 22, 13.

14. *Mint az ajtó forog az ő sarkában; úgy a rest * az ő ágyában.*

* rész 21, 25. Préd. 4, 5, 6.

15. Elrejtí a rest * az ő kezét ruhája ujjában, resteli azt csak szájához is vinni. * Préd. 4, 5.

16. Bölcsőbbnek *láttatik* a rest a maga szemei * előtt, hogynem mint hét *bölcsök*, kik az okosságra intenék *ötet*. * vers 12.

17. Az ebnek füleit ragadja, a ki elmenvén megharagszik a dologban, mely őtet nem illeti.

18. *Minémű* a balgatag, a ki tüzet, nyilakat és halálos szerszámokat bocsát ki;

19. Olyan, valaki megcsalja az ő felebarátját, és azt mondja: Csak tréfálok vala!

20. *Miképen* a fák, mikor megfogyatkoznak a *tűzön*, megaluszik a tűz: úgy mikor nincsen susárló, * megszűnik a háborgás. * rész 20, 10.

21. *Mint* az elevenszén *alkalmas* a holtszénnek, és a fa a tűznek gerjesztésére; olyan a háborúságszerző * ember a patvarkodásnak felgyújtására, * rész 29, 22.

22. A fondorlónak beszédei hasonlatosok a vereségekhez, melyek gyakorta elhatnak az ember * belső részeire. * rész 18, 8.

23. *Minémű* a meg nem tisztított ezüst, melyet valami edényre borítottak; *olyanok* a haragra ingerlő ajakak, és a gonosz szív.

24. Az ő beszédeivel másnak tetteti magát a gyűlölő, holott az ő szívében gondol álnokságot.

25. Mikor kedvesen szól: ne bizzál ő hozzá; mert két iszonyatosságok vannak az ő elméjében.

26. Elfedeztetik a gyűlölség álnoksággal; de kijelentetik az ő gonoszsága a gyűllekezetben.

27. A ki vermet ás *másnak*: * abba belé esik; és a ki felhajítja a követ, ön magára esik. * Zsolt. 7, 16.

28. Az álnok nyelvű *ember* gyűlöli a megromlott embert, és a hízelkedő beszéd *nagy* romlást szerez.

27. RÉSZ.

Ne dicselkedjél a holnap ** napról*; mert nem tudod mit hoz a nap *te reád*. * Jak. 4, 13, 14.

2. Dicsérjen meg tégedet a kívülvaló

ember, és nem a te szájad; az idegenek, és nem a te beszédid.

3. Nehézség vagyon a kőben, és tereh a fővényben; de a bolondnak haragja nehezebb mind a kettőnél.

4. A búsulásban kegyetlenség *vagyon*, és a haragban áradás; de ki állhatna meg az irigység előtt?

5. Jobb a nyilvánvaló dorgálás a titkos szeretetnél.

6. Tűrhetők a barátságos embertől vett sebek; * de a gyűlölőnek csókjai csaldok. * Zsolt. 141. 5.

7. A megelégedett ember még a lépes-mézet is megtapodja; de az éh embernek minden keserű édes.

8. Mint a madárka, *melly* eltéveszti az ő fészket; olyan az ember ki eltéved az ő helyétől.

9. *Mint* a kenet és jóillat megvidámítja az elmét; úgy *mindent* az ő barátjának édes tanácsa inkább megvidámít, hogyan az ő tulajdon tanácsa.

10. A te barátodat, * és a te atyádnak barátját el ne hagyjad, és a te atyádfiának házába bé ne menj a nyomorúságotnak idején. Jobb a közel való szomszéd a messze való atyafinál. * rész 17, 17. 18. 24.

11. Bölcselkedjél szerelmes fiam * és vidámítsd meg az én elmémet; hogy megfelelhessenek annak, a ki nékem valamit szemeimre vetne. * rész 23, 15.

12. Az eszes meglátván a *kövétkezendő* nyavalyát, elrejtí magát: az * esztelenek belé esvén, megbüntettetnek. * rész 22, 3.

13. Vedd el annak a ruháját, a ki * kezes lett a kívülvalóért, és az idegen asszonyért való kezeset zálogold meg. * rész 20, 16.

14. És a ki áldja az ő barátját beszédével, reggel jó idején felkelvén, átkozás gyanánt vagyon annak.

15. A sebes záporosó, idején való szüntelen * csepegés, és a morgó asszonyember egyaránt vagynak! * rész 19, 13.

16. Valaki elakarja azt titkolni, haszontalan dolgot cselekeszik; miképen az ő jobbjának kenete kitetszik, úgy az is kimutatja magát.

17. Miképen egyik vassal a másikat élesíti az *ember*; a képen az embert élesíti az ő barátjával való nyájassága. 18. *Mint* a ki őrizi a figét, eszik annak gyümölcsében; úgy a ki becsüli az ő urát, tiszteltetik.

19. Mint a vizekben egyik orca a másikat *megmutatja*: úgy egyik embernek elméje a másikat.

20. Mint a koporsó és a veszedelem meg nem elégednek; úgy az embernek szemei * meg nem elégednek. * Préd. 1, 8.

21. Mint az ezüst a * tégelyben, és az arany a kemenczében *próbáltatik meg*; úgy az ember, az ötet dicsérőnek szájában. * rész 17, 3.

22. *De* ha megtörnéd is a bolondot mozsárban, a mozsártörővel megtört gabona között; nem távoznék el ő tőle az ő * bolondsága. * Jer. 6, 29.

23. Szorgalmasan megismérjed a te jelenvaló barmaidat, gondot viselj a te nyájaidra;

24. Mert avagy örökké való é a gazdagság? és az ékesség lészen é minden nemzetségre?

25. Mihelyt kinő a szénafű és megtetszet a gyenge fű: ottan beszédetnek a hegyekről a füvek.

26. A te juhaid *legyenek* a te ruházattal való, és a mezőnek árta a kecskékek:

27. Ennekfelette a mennyi kecsketéj *vagyon* a te ételedre, a te házadnépének ételére, és leányidnak ételekre való *legyen*.

28. RÉSZ.

Minden istentelen * fut, ha senki nem üldözi is; az igazak pedig hasonlatosok a gyermeked bizakodó oroszlánhoz.

* Jób 15, 21. 22. 3 Móz. 26, 36.

2. A hol hasonlóság vagyon a tartományban, sok Fejedelem vagyon ott; a hol pedig eszes és tudós ember vagyon, hoszszabbodik a birodalom.

3. A szegény emberből *támadott*, ki elnyomja a szegényeket, basználó a pusztító esőhöz, melly a gabonát elveszti.

4. A kik elhagyják a törvényt, dicsérik a latrokat; de a kik megtartják a törvényt, harcolnak azokkal.

5. A gonoszságban élő emberek nem veszik észekbe az igazat; a kik pedig keresik az Urat, mindeneket észekbe vesznek.

6. Jobb a szegény, a ki jár * tökéletesen; hogy nem mint az istentelen és útában elfordult gazdag. * rész 19, 1.

7. A ki megőrzi a törvényt, eszes fiú

az; a ki pedig társalkodik a * dobzó-dókkal, gyalázattal illeti az attyát.

* rész 29, 3.

8. A ki öregbíti az ő marháját uzsorával és felette valóval; gyűjt annak, * a ki bőven adakozik a szegényeknek.

* Préd. 2, 27.

9. Valaki elfordítja az ő fülét * a törvénynek hallásától, annak könyörgése is utálatos.

* Zak. 7, 11—13.

10. A ki elhíti az igazakat gonosz útra, az ő vermébe * maga béésik; a tökéletesek pedig bírják a jót.

* rész 26, 27. Préd. 10, 9.

11. Bölcsnek *láttatik* az ő szemei előtt a gazdag ember; de a szegény eszes megvizsgálja őtet.

12. Mikor örvendeznek az * igazak nagy ékesség az: mikor pedig az istentelenek feltámadnak, nyomorgattatik az ember.

* rész 11, 11.

13. A ki elfedezi az ő vétkeit, jól nem leszén dolga: a ki pedig megvallja * és elhagyja, irgalmasságot nyer.

* Zsolt. 32, 5. 1 Ján. 1, 9.

14. Boldog ember, a ki igen retteg szüntelen; a ki pedig megkeményíti az ő elméjét, büntetésbe esik.

15. Mint az ordító oroszlán, és éhező medve: olyan a szegény népen uralkodó istentelen.

16. A minden értelem nélkül való Fedelem, és a nyomorgatásban foglalatoss *megrövidíti*: a ki pedig gyűlöli a telhetlenséget, meghosszabbítja a maga napjait.

17. A ki hatalmasul *ártatlan* vért ont mint a sárga fut; de senki nem táplálja őtet.

18. A ki jár tökéletesen, megtartatik; a ki pedig gonosz úton jár, valamely-lyikben megakad.

19. A ki szántja az ő földét, * megelégedik étellel; a ki pedig követi a rest embereket, megelégedik szegénységgel.

* rész 12, 10.

20. Az Istenben bizó ember bővölködik áldásokkal; de a ki hirtelen * akar gazdagulni, büntetlen nem leszén!

* rész 20, 21.

21. Személyt * válogatni nem jó; mert egy falat kenyérért elszakadna az ilyen ember az *igaztól*.

* rész 18, 5, 24, 23.

22. Siet a marha *keresésre* a gonosz

szemű *zsobrák* ember; de nem tudja a reá jövő szükségét.

23. A ki megfeddi az engedetlen embert, inkább kegyelmet nyer, hogynem mint a ki nyelvvel hízelkedik.

24. A ki eltékozza az ő attyának és anyyának marháját, és azt mondja: Nem vétek! társa az öldöklő embernek.

25. A ki bízik az ő elméjében; háborúságot szerez; a ki pedig bízik az Úrban, megkövéredik.

26. A ki bízik magában, bolond az; a ki pedig jár bölcsen, ez megszabadítja magát.

27. A ki ád a szegénynek, * nem léssen néki szüksége; a ki pedig elrejt az ő szemét, megsokasulnak rajta az átkok.

* rész 19, 17, 22, 9. 5 Móz. 15, 7—10.

28. Mikor felemeltetnek az istentelenek, elrejt magát az ember; de mikor azok elvesznek, * öregbülnek az igazak.

* 2 Kir. 11, 20.

29. RÉSZ.

A melly ember a gyakorta való fedésre megkeményíti az ő nyakát, hirtelenséggel megtöretik, úgyhogy meg nem gyógyulhat.

2. Mikor uralkodnak az igazak, * örül a nép; mikor pedig uralkodik az istentelen, óhajt a nép.

* rész 11, 10.

3. A bölcsesség szerető ember megvándamítja az * ő attyát; a ki pedig adja magát a paráznához, elveszti a + marhát.

* rész 10, 1. + Luk. 15, 3.

4. A Király ítélettel erősíti meg a tartományt; a ki pedig ajándékot vészen, elrontja azt.

5. A férjfiú, ki hízelkedik az ő barátjának; hálót vet annak lábai ellen.

6. A gonosz emberre gonosz tör következik: az igaz pedig énekel és vígad.

7. Megérti az igaz * a szegényeknek ügyeket; az istentelen + pedig nem gondol reá, hogy megértse.

* Jób 29, 16, 17. + Luk. 18, 2—4.

8. A csúfoló férjfiak felgyújtják a várost; de a bölcsnek elfordítják a haragot.

9. Az eszes ember, a ki vetekezik a bolonddal, akár megháborodik, s akár nevéssen, semmi haszna nincsen.

10. A gonosz bűnös emberek gyűlölik az igaz embert; az igazak pedig oltalmazzák annak életét.

11. Az ő egész indulatját * előmutatja

a bolond ; de a bölcs végre megnyomja azt.

* rész 14, 33.

12. A mely uralkodó a hamisságnak beszédire hallgat, annak minden szolgálai latrok.

13. A szegény és a * gazdag öszvetalálkoznak ; mind a kettőnek pedig szemait az Úr világosítja meg.

* rész 22, 2.

14. A mely Király hívségesen ítéli a szegényeket, annak széki mind * örökké megmarad.

* rész 20, 28.

15. A vessző és dorgálás * bölcseséget ad ; de a *magának* bocsáttatott gyermek megszegyeníti az ő anyját.

* rész 13, 24.

16. Mikor nevednek az istentelenek, nevedik a vétek ; az igazak pedig azoknak eseteket * megértik.

* Zsolt. 58, 11. 91, 8.

17. Sanyargasd meg a te * fiadat, és nyugalmat hoz néked, szerezz gyönyörűséget is a te életednek.

* vers 15. rész 23, 13. 14.

18. Mikor nincsen a *mennyei* látásnak *tudománya*, a nép elszakad *Istentől* ; a ki pedig megtartja a törvényt, * óh mely igen boldog az !

* 5 Móz. 28, 1—14.

19. Csak beszéddel nem tanul meg a szolgál, ha tudja is *mit kellene cselekednie*, nem miveli.

20. Láttál é beszédeiben hirtelenkedő embert ? a bolond felől több * reménység vagyon, hogynem a felől !

* rész 26, 12.

21. A ki lágyan neveli gyermekiségétől fogva az ő szolgáját ; végezetre *olylan* léssen *mint* a fiú.

22. A haragos * háborgást szerezz ; és a dühösködőbe sok vétek *esik*.

* rész 26, 21.

23. Az embernek kevésysége megalázza őtet ; a lelkében pedig megaláztatott + táplálja a tisztesség.

* rész 18, 12. Máté 23, 12. + Ésa. 66, 2.

24. A ki osztozik a lopóval, * gyűlöli az magát ; és ha szidalmazza is, nem meri senkinek mondani.

* 3 Móz. 5, 1.

25. Az emberektől való félelem botránkozást szerezz ; a ki pedig bízik az Úrban, méltóságban helyeztetik.

26. Sokan * kívánják a Fejedelemlnek orczáját ; de az Úrtól *vagyon* kinek-kinek ítéleti.

* rész 19, 6.

27. Iszonyodnak az igazak a hamis embertől ; és iszonyodik az istentelen is az igaznak útától.

30. RÉSZ.

Agur magát alázván, Isten bölcseségét csudálván szól őt karban lévő négy-négy hasonló dolgokról.

Agurnak Jáké fíjának beszédei, Prófétzia, melyet mondott a férjfiú *Agur* Itielnak, Itielnak *mondom*, és Ukálnak.

2. Minden embereknél gorombább vagyok én, és nincsen emberi értelem én bennem ;

3. És nem tanultam a bölcseséget, sem a szentek tudományát nem tudom.

4. Kicsoda ment fel az égbe, * hogy onnan szállott volna ? Kicsoda kapcsolta a szelet az ő markába ? Kicsoda köthetné a vizeket az ő köntösébe ? Ki erősítette meg a földnek minden határit ? kicsoda ennek neve ? avagy kicsoda ennek fíjának neve ha tudod ?

* Ján. 3, 13.

5. Az Istennek teljes beszéde * igen tiszta, és paizs az ahoz folyamodóknak.

* Zsolt. 12, 7.

6. Ne tégy * az ő beszédéhez ; hogy meg ne büntessen téged és hazug ne légy.

* 5 Móz. 4, 2.

7. Kettőt kérek tőled ; ne tartsd meg én tőlem addig, míg élek.

8. A hijábavalóságot és a hazugságot messze távoztasd tőlem : szegénységet vagy gazdagságot ne adj nekém : táplálj engem hozzám illendő * eledellel.

* Máté 6, 11.

9. Hogy megelégedvén, meg ne * tagadjalak és azt ne mondjam : Kicsoda az Úr ? Se pedig megszegényedvén, ne lopjak, végezetre gonoszúl éljek az én Istenem nevével !

* 5 Móz. 8, 12—14.

10. Ne vádold a szolgát az ő uránál, hogy meg ne átkozzon tégedet, és bűnösnek talállassál.

11. *Vagyon* olly nemzetség, ki még az ő atyát is * megátkozza, és az ő anyját is nem áldja.

* vers 17.

12. *Vagyon* nemzet, ki a maga szemei előtt * tiszta, még ha az ő rútságából ki nem tisztított is.

* Ésa. 65, 5. 6.

13. *Vagyon* kevély szemű nemzetség, és a kinek szemöldökei igen fellátnak.

14. *Vagyon* olly nemzetség, kinek fogai * fegyverek, és kinek zápfogai kések ; hogy a szegényeket e földön megemészszék, és az emberek közzül a szűkölködőket.

* Zsolt. 52, 4. 5. 57, 5.

15. A nadálynak két leányai vagynak *kik ezt mondják* : hozd el, hozd el ! Hár-

man vagynak, kik meg nem elégesznek, sőt négyen, * kik nem mondnak eleget;

* vers 16.

16. A koporsó, és a bérekesztetett meddő asszony; a föld meg nem elégszik a vízzel, és a tűz nem mondja: Elég!

17. A ki megcsúfolja attyát, vagy megutálja anyjának tanítását, szemét kivágják a völgynek hollói, vagy megeszik ötet a saskeselyű fiai.

18. E hármak eltitkoltatnak tőlem, sőt e négy dolgot nem tudom;

19. A keselyűnek útát az égben, a kígyónak útát a kősziklán, a hajónak nyomát a mély tengerben, és a férjfiúnak útát a leányzóval.

20. Ilyen a paráználkodó asszonynak útja; eszik, azután megtörli száját, és azt mondja: nem cselekedtem semmi gonosz.

21. Három *dolog* alatt indul meg a föld, sőt négy alatt, *mellyeket* el nem szenvedhet.

22. A szolga alatt, mikor uralkodik; és a bolond alatt, mikor eleget eszik;

23. A gonosz mord kedvű asszony alatt, * mikor férjhez megyen; végezetre a szolgáló alatt, mikor örököse lesz az ő asszonyának.

* rész 25, 24.

24. E négy apró állatai *vagynak* a földnek, mellyek bölcsőbbek a bölcséknél;

25. A hangyák erőtlen népek: mellyek *mindazáltal* megkeresik * nyárban az ő ételeket;

* rész 6, 8.

26. A hegyen való egerek erőtlen község: *mindazáltal* kősziklán * csinálják az ő házakat;

* Zsolt. 104, 18.

27. Királyok nincs a sáskáknak: mindazáltal mennek mindnyájan szép renddel:

28. A pók az ő lábaival munkálkodik: és vagyon a Királyok palotáiban.

29. Három állat vagyon, melly szépen jár, sőt négy állatok, mellyek jól járnak;

30. A régi erős oroszán a vadak között, melly el nem fut senkitől való féltében.

31. A harezra felékesített * ló, vagy kecskebák, és a Király, a kinek senki nem mer ellene támadni.

* Jób 39, 22. 23.

32. Ha bolond voltál magadban fel-fuvalkodásodban, vagy *gonosz* gondolatodban: kezedet * szájadra vessd.

* Jób 21, 5.

33. Miképen a ki a tejet köpüli, vaját csinál; és a ki keményen fújja ki a maga orrát, vért hoz ki: úgy a ki haragját meg nem tarthatja, háborúságot szerez.

31. RÉSZ.

A királyt oktatja: a jó asszonyt dicséri, és annak tulajdonságait írja meg.

Lemuel Király beszédei, és Próféztia mellyekre tanította vala ötet az ő anyja.

2. Mit *szóljak* szerelmes fiam? micsodát, méhemtől szakadt fiam? micsodát én fogadásimnak *szerelmes* gyermeke?

3. Ne adjad asszonyoknak a te erődet, és a te útaidat a * Királyoknak eltöröl-tetésekre.

* Préd. 10, 17.

4. Távol legyen a Királyoktól, óh Lemuel, távol legyen, *mondom*, a Királyoktól * a bornak itala; és az Uralkodóktól a megrészegető pohárnak kívánsága;

* rész 20, 1.

5. Hogy mikor ijándik, el ne felejtkezzék az *Isten* parancsolatjáról, és el ne fordítsa valamelly nyomorultaknak igazságokat.

6. Adjátok a részegető italt az elveszendőnek, és a bort * a keseredett szívű embereknek;

* Zsolt. 104, 15.

7. Igyék, hogy felejtkezzék az ő szegénységéről, és az ő nyavalyájáról ne emlékezzék meg többé.

8. Nyisd meg a te szádat a mellett, a ki néma az ő dolgában, és a kik adat-tak * veszedelemre.

* Jób 29, 12. 13.

9. Nyisd meg a te szádat, ítélj * igazán; forgasd ügyét a szegénynek és a szűkölködőnek!

* 3 Móz. 19, 15.

10. *Gyors*, serény asszonyt kicsoda találhat? Mert ennek árra sokkal felülhaladja a * kárbunkulusokat.

* rész 12, 3.

11. Bízik ahoz az ő férjének lelke, és annak marhája el nem fogy.

12. Jóval illeti ötet és nem gonosszal, az ő életének minden napjaiban.

13. Keres gyapjat vagy lent, és meg-készíti azokat kezeivel akaratja szerint.

14. Hasonló a kereskedő hajókhoz, nagy messziről béhozza az ő eledelét.

15. E felkelvén még éjjel, eledelt ad az ő házának, és szöszt az ő leányainak.

16. Gondolkodik mezőn való örökségről, és megveszi azt; az ő kezeinek munkájából szőlőt plantál.

17. Ő maga is az ő derekát megöve-dezi, és megerősíti karjait.

18. Látja hogy hasznos az ő munkálkodása; meg nem aluszik éjjel is az ő világa.

19. Az ő kezeit veti a fonó kerékre, és kezeivel fogja az orsót.

20. Az ő markát megnyítja a szegénynek, és kezeit kiterjeszti a szűkölködőknek.

21. Nem félti az ő háznépét a hidegtől; mert egész háznépe felruháztatott bélétt *rihák*kal.

22. Szőnyegetek csinál magának! bitor és bársony az ő öltözete.

23. Esmérik az ő férjét a kapukban, mikor ül a tartománynak véneivel.

24. Gyolcsot sző, és eladja; és öveket, mellyeket ad a kereskedőknek.

25. Erő és ékesség az ő ruhája; és nem fél a következő * időktől. * Jób 5, 22.

26. Az ő száját bölcsen nyitja meg és kegyességnek tudománya vagyon nyelvében.

27. *Szorgalmatosan* vigyázi az ő háznépe dolgára, és a restségnek * étvét nem eszi. * rész 21, 25. rész 24, 14. 15.

28. Felkelvén az ő fiai, boldognak mondják őtet; az ő férje hasonlatosképen dicséri őtet;

29. *Mondván*: Sok asszonyok munkálkodtak serénységgel; te pedig meghaladod mind azokat!

30. Csalárd az emberek előtt való kedvesség, és hijáavaló a szépség; a melly asszony féli az Urat, ez szerez dicséretet magának!

31. Adjatok ennek az ő keze munkájának gyümölcséből, és dicsérljék őtet a kapukban az ő * cselekedetei! * vers 28. 29.

A PRÉDIKÁTOR SALAMON KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Hijáavalósága az emberi bölcseségnek.

Salamon Prédikátornak a Dávid * fjának, Jerúsálembeli † Királynak beszédei: * 1 Krón. 22, 9. 10. † vers 12.

2. Felette nagy * hijáavalóság, azt mondja a Prédikátor; felette nagy hijáavalóság: ezek mindenenk hijáavalóság; * vers 14. rész 2, 1—17.

3. Micsoda haszna vagyon az embernek minden ő munkájában, mellyel munkálkodik a nap alatt?

4. Egyik nemzetség elmegyen, és a másik eljő: jöllehet a föld mind örökké megmarad.

5. És a nap * feltámadván, minekutánna elnyugod a nap: ismét az ő helyére siet a hol ő feltámadhasson: * Zsolt. 19, 6. 7.

6. Siet délre, és általmegyen észak felé; az ő elforgásával körüljárván siet az ég, és hogy az ő kerengése szerint visszatérhessen az ég.

7. Minden folyóvizet sietnek a tengerbe: mindazáltal a tenger mégis meg nem telik: akármicsoda helyre a folyó vizet siessenek, ugyanazon helyre visszamennek gyorsasággal.

8. Egyenként ezek a dolgok mint fára-

doznak, senki nem mondhatná meg; nem elégednék meg a szem * látván, sem bé nem teljesednék a fül hallással. * Péld. 27, 20.

9. A mi volt, ugyanazon a mi ezután is leszén, és a mi most leszén, ugyanazon a mi ennekutánna is leszén; és semmi nincsen új dolog a nap alatt.

10. Vagyon valami, a miről mondják: Nézhetsze ezt, új ez; *melly* immár sok száz esztendővel volt mi előttünk.

11. Nincsen emlékezet az előbbiekről; azonképen az utolsó dolgokról is, mellyek jövendők, nem leszén emlékezet azoknál, kik ezután leszénnek.

12. Én Prédikátor, mikor volnék Királya * Izráelnek Jerúsálemben. * vers 1.

13. Adván az én elmémet mind azoknak vizsgálására és * bölcsen való tudakozására, mellyek leszénnek az egek alatt, (ez a gouosz hijáavaló foglalatosság, mellyet adott Isten az emberek fíjainak, hogy foglalják magokat abban.) * 1 Kir. 4, 30—33.

14. Láttam minden dolgokat, mellyek leszénnek a nap alatt, hogy ímé, mind ezek * csak hijáavalóság, és a léleknek gyötrelme! * vers 2. rész 2, 1—27.

15. Az egyenetlen meg nem egyene-

síttethetik, és a fogyatkozás meg nem számláltathatik.

16. Szóltam én az én elmém-mel, mondván: Ímé én nagyvá lettem, és nyertem bölcseséget mind azok felett, a * kik fők voltak én előttem Jérusálemben, és az én elmém tanult sok bölcseséget és tudományt! * 1 Kir. 4, 31.

17. Adtam annakfelette az én elmémet a bölcseségnek tudására, és minden esztelenségnek és * bolondságnak megtudására; de megismerém ezt is lenni a lélek † nyomorúságának!

* rész 2, 4. † rész 2, 1.

2. RÉSZ.

Hijáavalósága e földi gyönyörűségnek: Az Isten ajándékival vigan való élés.

Annakutánna, mivelhogy a bölcseségnek sokaságában sok búsulás vagyion, és valaki öregbíti a bölcseséget, öregbíti a gyötrelmet:

2. Mondék én az én szívemben: No megpróbállak téged a vigan való lakásban, hogy meglássam, micsoda jó vagyion abban; de ímé az is hijáavalóság!

3. A nevetésről azt mondom: Hogy bolondhoz illik az! a vígasságról pedig: mit használ az?

4. Elvégezém az én szívemben, hogy magamat adnám boritalra (még mikor a bölcseséget követném, és elővenném ezt a bolondságot,) mígnem meglátnám, hogyha az emberek fíjainak e volna jó, melyet kellene cselekedniük az ég alatt, az ő életek napjainak számok szerint.

5. Felette igen nagy dolgokat cselekedtem; építék magamnak házakat; ültetéek magamnak szőlőket.

6. Csinálék magamnak kerteket, és almáskerteket, melyekben ültetéek mindenféle gyümölcstermő fákat;

7. Csinálék magamnak halastókat, hogy azokból öntözném a gyümölcstermő fák-nak erdejét.

8. Szerzék szolgálkat és szolgálókat: házamnál nevedett szolgálaim is sokak voltak nékem; öreg és apró barmoknak nyájaival is többet bírtam mind azoknál, kik voltak én előttem * Jérusálemben:

* 1 Kir. 10, 23. 24.

9. Gyűjték magamnak * ezüstöt † és aranyat is, Királyok és tartományok örökségét: szerzék magamnak éneklő férjfiakat és éneklő asszonyokat, és az

emberek fíjainak gyönyörűségét, mindenféle vígasságtevő szerszámokat:

* 1 Kir. 10, 27. † 1 Kir. 10, 14.

10. És nagyvá levék és megnevekedém minden *Királyok* felett, kik előttem voltak Jérusálemben az én bölcseségem is helyén * volt.

* 1 Kir. 4, 30.

11. Valamit kívánnak vala az én sze-meim: meg nem fogtam azoktól azokat, meg sem tartóztattam az én szívemet semmi vígasságtól, hanem az én szívem örvezedett minden én munkámmalgyűjtött jókban; mivelhogy e volt az én részem minden én * munkáimból.

* vers 2. rész 3, 12. 22.

12. Tekinték minden dolgaimra, melyeket cselekedtek vala az én kezeim, és az én munkámra, melyet szorgalmatossággal szerzettem vala: ímé pedig ezek mind hijáavalóság és a léleknek gyötrelme, el annyira, hogy nincsen annak semmi haszna a nap alatt!

13. Azért fordítám magamat én, hogy megkísérteném a bölcseséget, és minden bolondságot * és esztelenséget (mert valyon kicsoda olly ember, ki a Királyt követhetné azoknak *megtudásokban*, a melyeket *egyebek* cselekedtek?)

* vers 4. rész 1, 17.

14. Noha látám én hasznosbnak lenni a bölcseséget a bolondságnál, miképen hasznosb a világosság a setétségnél;

15. A bölcslet lenni ollyannak, mint a kinek szemei *vagynak* a fejében; a bolondot pedig setétben járni; de megismerém én, hogy ugyanazon egy * végek lészen mind ezeknek.* vers 17. 18. Zsolt. 49, 11.

16. Annakokáért mondam az én elmém-ben: A bolondnak állapotja szerint lészen az én * állapotom is, miért bölcselkedném tehát én is feljebb? és mondék az én elmém-ben: Ez is hijáavalóság!

* vers 17. Zsolt. 49, 17.

17. Mert nem lészen emlékezete sem a bölcsnek, sem a bolondnak mind örökké; mivelhogy a melyek immár *vagynak*, azok a következendő időkbén mind elfelejtetnek: és miképen meghal a bölcs, azonképen meghal a bolond is.

18. Azokáért gyűlöltem az életet; mert gonosznak láttaték nékem a dolog, a mely lészen a nap alatt: mert mind ez hijáavalóság, és a léleknek gyötrelme!

19. Gyűlöltem én minden munkámat is, melyet én * munkálkodom a nap

alatt: mivelhogy elhagyom azt olly embernek, ki én utánam fog élni;

* vers 5-9.

20. És ki tudja ha bölcs lészen é vagy bolond, a ki uralkodándik minden én munkámon, a mellyet cselekedéndek, és a mellyet bölcsen szerzendek, a nap alatt? Ez is hijáavalóság!

21. Annakokáért elfordítám magamat, megfogván reménységtől az én elmémet minden munkám felől, mellyel munkálódtam a nap alatt;

22. Mert vagyon olly ember, kinek munkája *elvégezete* bölcseséggel, tudományal, és igazsággal; olly embernek adja pedig azt örökségül, a ki abban semmit nem munkálódott: Ez is hijáavalóság, és nagy gonosz!

23. Mert micsoda marad meg annak az embernek minden ő munkájából, és elméjének nyughatatlan fáradozásából, mellyel ő munkálkodott a nap alatt?

24. Holott annak minden napjaiban voltak bánatok és búsulás az ő foglalatosságiban, még éjjel is nem nyugodt az ő elméje. Ez is hijáavalóság!

25. Nincsen csak e jó is az embernek hatalmában; hogy egyék, igyék és azt cselekedje, hogy az ő elméje lakozék gyönyörűséggel az ő munkájából; ezt is láttam én az Istennek kezétől lenni.

26. (Mert én nálamnál feljebb ki * élhetne azzal? kicsoda élhetne nálamnál nagyobb gyönyörűségre?) * vers 9. 10.

27. Mert az embernek, a ki *jónak láttatik* az ő szeme előtt, ad Isten bölcseséget és tudományt örömmel; a bűnösnek pedig ad foglalatosságot az egybegyűjtésre és az egybehordásra, hogy adja annak, a ki *jónak tetszik* ő előtt. Az is hijáavalóság, és az elmének gyötrelme!

3. RÉSZ.

Az emberi szorgalmatosságoknak hijáavalóságok.

Minden *dolognak* rendelt ideje *vagyon*, és ideje *vagyon* az ég alatt minden akaratnak:

2. Ideje *vagyon* a születésnek és ideje a meghalásnak; ideje az ültetésnek, ideje annak kiszaggatásának a mi ültetettett.

3. Ideje *vagyon* a megölésnek és ideje a meggyógyításnak; Ideje *vagyon* a rontásnak, és ideje az építésnek.

4. Ideje *vagyon* a sírásnak, és ideje a

nevetésnek: ideje *vagyon* a jajgatásnak és ideje a szökésnek.

5. Ideje *vagyon* a köveknek elhányatásoknak, és ideje a köveknek egybegyűjtéseknek: Ideje az ölelgetésnek, és ideje az ölelgetéstől való eltávozásnak.

6. Ideje *vagyon* a keresésnek, és ideje a vesztésnek; ideje a megtartásnak és ideje az elvetésnek.

7. Ideje *vagyon* a szaggatásnak, és ideje az egybevarrásnak: ideje *vagyon* a hallgatásnak és ideje a szólásnak.

8. Ideje *vagyon* a szeretésnek, és ideje a gyűlölésnek; ideje a hadakozásnak és ideje a békeségnek.

9. Micsoda haszna vagyon a munkásnak abban, a miben ő munkálkodik?

10. Láttam ezt lenni foglalatosságnak, mellyet adott Isten az emberek fíjainak, hogy foglalnák magokat abban:

11. Hogy az Isten mindent szépen rendel az ő idejében, míg e világ fennáll is ad az emberek elméjekbe, (attól megválva, mellyet az ember meg nem foghat *elméjével*) olly dolgot, mellyet az Isten cselekeszik kezdettől fogva mind végig.

12. Megesmértem, hogy nincsen az ő hatalmokban a jó; hanem hogy * örven-dezzen *kiki*, és hogy jót † cselekedjen az ő életében: * rész 2, 11. rész 12, 15.

13. Sőt inkább hogy az ember eszik, és iszik, és él az ő egész munkájából, az *mind* Istennek ajándéka.

14. Tudom, hogy valamit Isten cselekeszik, azlészen örökké, ahoz semmi nem adattathatik, és abból semmi el nem vétetethetik: és az Isten ezt míveli e végre, hogy az *emberek* az ő orcáját rettegjék:

15. A mi volt, most is vagyon, és a mi következik, immár megvolt, és az Isten forgatja az egymás után következő dolgokat.

16. Láttam annakfelette a nap alatt hogy az ítéletnek helyén hamisság, és az igazságnak helyén latorság volt;

17. És mondék magamban: az igazat és a hamisat megítéli az Isten; mert jöllehet minden ember akaratjának ideje vagyon: de a ki mind e dolgokat igazgatja, ő is jelen vagyon.

18. Így szólék azért magamban emberi okosság szerint, minekutánna azokat megesmértette volna velem az Isten, és

látnám, hogy ezek az oktan állathoz hasanlók :

19. Az emberek fíjainak végek hasonlatos az oktan állatnak végéhez, és egyenlő végek vagy azoknak; a mint meghal egyik * úgy meghal a másik is, és ugyanazon egy lélek vagy azokban; annakokáért az embernek nagyobb méltósága nincsen az oktan állatoknál, hanem hogy mindezek hijáavalóságok.

* vers 20. rész 2, 17. Zsolt. 49, 11—13.

20. Ezek között mindenik ugyanazon egy helyre megyen; mindenik a * porból való, és mindenik porrá lesz.

* 1 Móz. 1, 24. 2, 7. 3. 19.

21. Valyon kicsoda vette észébe az ember lelkét, hogy felment volna; és az oktan állat lelkét, hogy a föld alá ment volna?

22. Azokáért nékem láttatik vala, hogy semmi nem volna jobb, mint hogy az ember * örvendezze az ő dolgaiban, mivel hogy csak e volna az ő része e világban: mert ki cselekeszi vele, hogy megtudja mi következik ő utánna? *vers 12.

4. RÉSZ.

Szegénység, mesterség, restség, fővényesség, hatalom és jó kedv az uralkodókhoz.

Viszontag mikorén látnám mind azokat, a kik a nap alatt nyomorgattatnak; mert ímé nyilván vagy azoknak, a kik nyomorgattatnak könyhullatások; a kiknek semmi vigasztalójok nincsen, avagy az őket nyomorgatóknak kezekből megszabadulásra való erejek; és a kik minden vigasztalótól megfosztattak.

2. Dicsérem vala én először a megholtakat, a kik már megholtak volna, az élőknek felette, a kik még élnének!

3. De azután e kettőnél jobbnak láttatik vala az, a ki még nem volt, a ki meg nem kísértette azt a gonosztságot, melly a nap alatt lesz;

4. Mert látom vala én, hogy annak minden dolgáért, és minden igazságos cselekedetiért az emberre írgykedik az ő felebarátja: annakokáért ez is hijáavalóság, és lélek fájdalom!

5. A bolond egybekapcsolja * az ő kezeit, és megemésztí az ő testét. * Pél. 21, 25.

6. Azt gondolván, hogy jobb egy teljes marok nyugalommal, hogynem mint mind a két maroknak teljessége nagy munkával és lelki fájdalommal.

7. Viszontag láték a nap alatt más hijáavalóságot;

8. Vagyon olly ember, kihez hasonlatos nincsen, kinek sem fia, sem atyafia nincsen: mindazáltal nincsen vége minden ő fáradságának, és az ő szeme is meg nem elégszik gazdagsággal, hogy azt mondaná: valyon kinek munkálkodom, hogy az én lelkemet minden jótól * megfosztom? Ez is hijáavalóság, és gonosz foglalatosság!

* Zsolt. 39, 7.

9. Sokkal jobbnak dolgoz a kettőnek, hogynem az egynek: mert azoknak jó jutalmok vagy az ő munkájokból;

10. Mert ha elesnek is, az egyik felemeli az ő társát: Jaj pedig az egyedülvalónak ha elesik; mert nincsen ki felemelje őtet.

11. Hogyha együtt fekszik is a kettő, megmelegeszen; az egyedülvaló pedig mimódon melegedhetik meg?

12. Ha a másíknál erősebb lesz is valaki, ketten ellene állhatnak annak; és a hármast kötélnem hamar szakad el.

13. Jobb a szűkölködő de böcs gyermek a vén és bolond Királynál, a ki nem szenved el az intést többé:

14. Mert amaz a fogságból is uralkodásra megyen, holott ez az ő uralkodásában is szegénységben születtség.

15. Láttam, hogy a nap alatt járó minden élők adták magokat a második gyermekhez; a ki amannak helyette uralkodandó vala:

16. És hogy semmi népnek nincsen vége, mind annak, melly volt ő előttök: és hogy még az utánok való is semmi Fejedelmeknek nem örvendeztek. Ez is nagy hijáavalóság és lelki gyötrelm!

5. RÉSZ.

Boldogsága az életnek.

Órizd meg mindkét lábaidat, mikor az Istennek házához mégy, hogy hajlandó légy a hallgatásra inkább, hogynem mint a bolondoknak módjok szerint az áldozatra; mert ezek nem tudják, hogy gonoszt cselekeszenek.

2. Ne gyorsalkodjál a te száddal, és a te elméd ne siessen valamit szólni Isten előtt: mert az Isten mennyekben vagy, te pedig e földön, azért a te * beszéd kevés legyen;

* Máté 6, 7.

3. Mert miképen hogy álom szokott

következni a sok foglalatosságból: azonképen a sok beszédből * bolond beszéd.

* Pél. 10, 19.

4. Mikor Istennek fogadást tész, ne halogassad annak * megadását; mert nem gyönyörködik a bolondokban. A mit azért fogadsz megteljesítsd! * 5 Móz. 23, 21. 22.

5. Jobb hogy ne fogadj, hogy nem mint fogadj, és ne teljesítsd bé.

6. Ne engedjed a szádnak, hogy bűnre kötelezzon tégedet; és ne monddjad amaz Angyal * előtt, hogy tévelygésedből lett: hogy az Isten a te beszéded miatt fel ne háborodjék és el ne veszesse a te kezidnek munkájokat; * 2 Móz. 26, 20. 21.

7. Mert mint a sok álomban hijábalóságok *vagynak*: azonképen a sok beszédben; hanem az Istent féljed.

8. Ha a szegényeknek nyomoríttatását, és a törvénynek s az igazságnak elfordíttatását látándod a tartományban: ne csudálkozzál ez akaraton: mert a Magasságos, ki a magasságosnál feljebb való, látja azt; * sőt a Magasságos *mind* ezeknek felette vagyon. * Ésa. 3, 14. 15.

9. A földnek termése mindeneknek hasznos: a Királynak is *használ* a jól mivelt *mezőnek gyümölcse*.

10. A ki szereti a pénzt, nem telik bé az pénzzel, és a ki szereti a sokságot, nem *elégszik meg* jövedelemmel. Ez is hijábalóság.

11. Mikor megszorodik ez ilyen jó; megszorodnak annak megemésztői is; mi haszna vagyon azért annak urának abban, hanem hogy csak reá néz szemével?

12. Édes az álom a szolgának, akár sokat, akár keveset egyék; a gazdagnak pedig gazdagsága nem hágy néki * aludni.

* vers 10. Jób 20, 22.

13. Vagyon gonosz nyavalya, mellyet láttam a nap alatt: *tudniillik* az ő urának veszedelmére tartatott gazdagság.

14. Vagy mikor a gazdagság elvesz, gonosz dologban való foglalatosság miatt; annyira, hogy az ő fijának, a kit nemzett, semmi ne legyen kezénél.

15. A mint kijött az ő annyának méhéből, meztelen * megyen ismét el, a mint jött vala: és semmit nem veszen el az ő marhájában, mellyet kezében elvinne. * Jób 1, 21. 1 Tim. 6, 7. Zsolt. 49, 18.

16. Annakokáért ez is gonosz nyavalya, hogy a mint jött, a képen megyen el.

Mi haszna vagyon néki abban, hogy a szélnek munkálkodott?

17. És hogy az ő teljes életében a setétben evett, sokszori haraggal, keserűséggel, és nagy búsulással?

18. Ez azért a jó, mellyet én láttam, hogy szép dolog enni és inni, és élni az ő munkájából, mellyel fárasztotta magát a nap alatt, az ő élete napjainak számok szerint, mellyeket adott néki az Isten; mert *csak* ez az ő * része.

* vers 15. rész 3, 13.

19. És hogy a melly embernek adott Isten gazdagságot és jószágot, és a ki nek megengedte, hogy egyék abból és az ő részét elvegye, és örvendezzen az ő munkájának; ez az Istennek ajándéka!

20. Hogyha nem sokat adott *az Isten*, *mindazáltal* emlékezzék meg az ő élete napjaiban *arról*, hogy az ő szívének örömét az Isten kedvelli.

6. RÉSZ.

A fősvény gazdagnak hijábalósága.

Vagyon egy gonosz, mellyet láttam a nap alatt, és az emberek között gyakorta *vagyon*:

2. Mikor valakinek az Isten ad gazdagságot, jószágot, tisztességet, és ki semmi nélkül nem szűkölködik, valamben gyönyörködhetnék az ő elméje, és az Isten nem engedi annak, hogy éljen azzal, hanem más él azzal: e *nagy* hijábalóság és gonosz nyavalya!

3. Bátor szüljön valaki száz *gyermekeket*, és sok esztendeig éljen, jóllehet az ő esztendeinek napjai sokak: *mindazáltal* ha az ő lelke azzal a jóval meg nem elégeszik, és nem léssen * temetése néki: azt mondom, hogy jobb annál az időtlen gyermek; * Ésa. 14, 19. 20. Jer. 22, 19.

4. Mert hijábalóságban jött, setét-ségben * jár, és setétséggel fedeztetik bé annak neve. * rész 5, 17.

5. Ímé ez a napot is nem * látta, és nem kísértette; türethetőbb ennek állapotja, hogynem amannak. * Jób 3, 16.

6. Hogyha kétezer esztendőt élne is, és a jóval nem él: avagy nem ugyanazon egy helyre * mennek *é* mind ezek? * Zsolt. 89, 49. Zsid. 9, 27.

7. Ha az embernek minden munkája jó szerencsés léssen is: *mindazáltal* az ő kívánsága bé nem telik.

8. Mert mivel különböz a bölcs a bo-

londtól? és a gazdag a szegénytől, míg az élők között járnak?

9. Jobb, *mondhatnád*, a mit ember szemmel lát, hogynem mint az ő kívánságának követése: ez is hijáavalóság és a léleknek keserűsége!

10. Valamint vagyon, immár rajta vagyon az *emberen* az *emberi* nevezet, és bizonyos dolog, hogy ő ember, és hogy nem * vetekedhetik azzal, a ki hatalmasb ő nálánál. * Jób 9, 2. 3. 14. 19. 32.

11. Ha a jószág sok, a hijáavalóság is sok; és mi haszna vagyon az embernek abban?

12. Mert kicsoda tudhatja mi legyen embernek jó e világon, az ő hijáavaló élete napjainak számok szerint, melyekben mintegy * árnyékon által meggyen? kicsoda az, a ki megmondhatná az embernek a nap alatt, a mi következik ő reá ezután? * Zsolt. 144, 4.

7. RÉSZ.

Sokféle eszköz a boldogságra ez életben.

Jobb *embernek* a jó hír * a drága kezetnél; de a halálnak napja jobb az ő születésének napjánál. * Pél. 22, 1.

2. Jobb a siralmas házhoz menni, hogynem a lakodalomnak házához; mivel-hogy minden embernek vége vagyon, és az élő ember megemlékezik arról.

3. Jobb a szomorúság a nevetésnél; mert az orcának szomorúsága * által jobbá lészen az *embernek* lelke. * 2 Kor. 7, 10. 11.

4. A bölcs embereknek elméjük a siralmas házban *vagyon*, a bolondoknak pedig elméjük a vigasságnak házában.

5. Sokkal jobb a bölcs *embernek* dorgálását * hallani, hogynem valaki hallja a bolondoknak énekléseket; * Zsolt. 141, 5.

6. Mert olyan a bolondnak nevetése, mint a tövisnek * ropogása a fazék alatt: Ez is hijáavalóság! * Zsolt. 58, 10.

7. A nyomorúság mivelhogy megháborítja a bölcs *embert* is, és annak szívének *eréjét* elveszti az ajándék.

8. Jobb akármilyen dolognak vége annak kezdetinél: jobb a tűrő, hogynem a kevély.

9. Ne légy hirtelen a haragra: mert a harag a bolondok kebeleiben nyugoszik.

10. Ne monddjad ezt: Micsoda az oka, hogy a régi napok jobbak voltak ezek-

nél? mert nem bölcseségből származik ez ilyen kérdés.

11. Jó a bölcsesség az örökséggel, és előmenetekre vagyon az embereknek, kik a napot látják;

12. Mert a bölcsességnek árnyéka alatt, és a gazdagságnak árnyéka alatt *nyugoszik az ember!* de a bölcsességnek tudománya * becsületesb, *melly* életet ad az ő urinak. * Pél. 13, 14.

13. Tekintsd meg az Istennek cselekedetét; mert kicsoda állíthatja helyére azt, a mit ő elront?

14. A jó szerencsének idején élj a jóval: a gonosz szerencsének pedig idejére vigyázz; mert ezt az Isten * amannak ellenébe helyeztette, annyira, hogy az ember semmit *abban* eszébe nem vehet, *a mi* reá következik. * Ésa. 45, 7.

15. Mind ezeket láttam az én hijáavalóságomnak napjain, hogy vagyon olly igaz, ki az ő igazságában elvesz; és vagyon gonosz ember, ki az ő *életének napjait* * meghosszabítja az ő gonoszságában. * Zsolt. 63, 4—17.

16. Ne légy felettébb igaz, és felettébb ne * bölcselkedjél; miért keresnél magadnak veszedelmet. * Róm. 12, 3. 16.

17. Ne légy felettébb gonosz, és ne légy balgatag; miért halnál meg időd előtt?

18. Jobb hogy ezt megfogjad, sőt inkább a te kezdet ettől meg ne vonjad: hogy a ki az Istent tiszteli, mind ezektől megszabadul.

19. E bölcsesség megerősíti a bölcsét inkább, hogynem mint tiz Hatalmasok, kik azon egy városban vagynak:

20. Jóllehet * nincsen egy igaz ember is e földön, ki jót cselekednék és nem vétkeznék.

21. Ne figyelmezzél minden beszédre, melyet mondanak, még a te szolgád beszédére is ne figyelmezzél, ha néked gonoszt mond; * 1 Kir. 8, 46. 1 Ján. 1, 8.

22. Mert gyakorta a te lelked vádol tégedet, hogy te is gonoszt mondtál egyebeknek.

23. Mind ezeket megpróbáltam az én bölcsességem által: Mikor azt gondoltam, *hogy* bölcs vagyok; én tőlem a bölcsesség *akkor* távol vala.

24. Mert a mi felette igen messze vagyon, és felette mélységes, kicsoda tudhatja meg azt?

25. Fördítám én magamat, és az én szívemet a bölcseségnek tudására, megkísértésére és keresésére, az okoskodásnak is *megtanulására*; azonképen hogy megtudnám a bolondságnak gonoszságát, és minden tévelygésnek balgatagságát:

26. És találtam én *egy dolgot*; melly keservesb a halálnál; tudniillik az olyan asszonyt, kinek az ő szíve olyan, mint a tör * és a vereségek, az ő kezei pedig olyanok, mint a kötelek: A ki Isten előtt kedves, megszabadúl attól; a bűnös pedig megfogattatik attól.

* Péld. 5, 4. Péld. 6, 26. 22, 14.

27. Láthatsz, azt megtaláltam, (azt mondja a Prédikátor); mikor gyakorta nagy szorgalmatossággal keresném az okoskodást.

28. De mennél inkább keresi az én lelkem, annál inkább nem találom meg: Ezer közzül egy embernek megtalálom: de az asszonynak *gonoszságát*, melly mind azokkal megjegyztetett, meg nem tudhatom.

29. Lássad ezt, a mit találtam, hogy *tudniillik* az Isten teremtette az embert igazságban: * ők pedig kerestek hijábaló gondolatokat!

1 Móz. 1, 27.

8. RÉSZ.

Mégis az életi boldogságnak eszközei és több hijábalóságai ez életnek.

Kicsoda hasonlatos a bölshöz, vagy ahoz, a ki valami dolognak magyarázatját tudja? Az embernek * bölcsesége megvilágosítja az ő orcáját; annyira, hogy annak ábrázatjának erőssége megkettőztetik.

* Péld. 16, 22.

2. Én mondom, hogy a Királynak parancsolatját * meg kell őrizni: de az Isten esküvésének módja szerint.* Péld. 24, 21.

3. Ne menj el haraggal az ő orcája elől, ne maradj meg a gonosz dologban; mert valamit akar, megcselekeszi.

4. Valami dolgot parancsol a Király, azt meg is cselekeszi; és kicsoda merné néki ezt mondani: Mit mívelsz?

5. A ki megtartja a parancsolatot, nem kísért meg*nyomorúságot, mert a bölcsen elméje tudja mind az időt, mind pedig *minden dolognak* módját; * Róm. 13, 3.

6. Mert minden akaratnak *megcselekedésének* vagyon ideje és módja; de az embernek nyavalyája sok.

7. Mert nem tudja azt, a mi következik: mert ki mondja meg néki, mikor léssen valami?

8. Egy ember sem uralkodhatik a maga lelkén, hogy megtartsa az ő lelkét; és semmi hatalmasság nem fog a halálnak napján, * és az ütközetben semmi a nyíl, és a tusakodás nem szabadítja meg azt, a ki azzal él.

* Zsid. 9, 27. Jób 14, 5.

9. Mind e dologban láttam, mikor gondolkodnám minden dologról, melly a nap alatt esik, hogy vagyon olly idő; mellyben uralkodik az ember az emberen maga kárával;

10. Mert láttam, hogy a kegyetlenek eltemettettek, minekutánna megholtak; és minekutánna a szent helyből ki mentek, elfelejtettek abban a városban, a mellyben úgy cselekedtek. Ez is hijábalóság!

11. Mivelhogy hamar szentencia nem mondatik ellenek, melly az ő gonoszságoknak büntetésére volna; azért * viszi az ő szívek őket e bátorságra, hogy gonoszt cselekedjenek.

* Zsolt. 10, 6. 7.

12. Ha meghosszabítaná is *Isten életét* a bűnösnek, a ki százszor is vétkezik: mindazáltal tudom én, hogy az istenfőlőknek * léssen jól dolgok, a kik az ő orcáját félik.

* Péld. 1, 33. Ésa. 3, 10. 11.

13. Ésa hitetlennek nem léssen jól dolga, és nem hosszabbítja meg az ő életét, olyan léssen mint * az árnyék, mert nem rettegi az Istennek orcáját.

* Jób 20, 5. 28.

14. Vagyon e földön illyen hijábalóság; mert vagynak oly igazak, kiknek dolgok léssen a gonoszoknak cselekedetek szerint, és vagynak gonoszok, kiknek dolgok léssen az igazaknak cselekedetek szerint: azért mondom: hogy ez is hijábalóság,

15. Annakokáért dicsérem vala én a vígasságot, és hogy nincsen embernek jobb e világon, hanem hogy * egyék, igyék és vigadjon; mivelhogy az ő életének napjaiban, mellyeket ad néki Isten e világon, az ő fáradságának haszna csak e volna.

* rész 5, 18.

9. RÉSZ.

Ez életnek hijábalóságai; vígan éfés az Isten ajándékaival. Bölcsesség.

Annakokáért adám az én szívemet a bölcseségnek megtudására, és hogy meglátnék *minden* dolgot, melly e földön

lészén, ha sem éjjel, sem nappal az én szemem álmat nem lát is ;

2. És eszembe vevém az Istennek minden dolgai felől, hogy az ember nem mehet végére e világon való dolognak, melyért munkálkodik az ember, hogy annak végére menjen, és nem mehet végére : sőt inkább ha azt mondja is a bölcs ember, hogy azon vagyon, hogy végére menjen, mindazáltal nem mehet végére.

3. Mindazáltal látom vala elmémben, hogy mind ez jóllehet mind ez bizonyoságot tészén arról, hogy mind az igazak, és bölcsesek és azoknak minden cselekedeteik Isten kezében vagynak, és hogy sem szerelmes, sem gyűlölséges jószágokkal nem élhetnek az emberek, és hogy azok közül eggyel sem szabadok.)

4. *Látom vala mondom, hogy ez*, mind ezeken esik szintén úgy, mint egyebeken és hogy azon szerencséje vagyon az igaznak és gonosznak, jónak vagy tisztának és tisztátalannak: mind annak, a ki áldozik, mind a ki nem áldozik, úgy a jónak mint a bűnösnek, az esküvőnek úgy mint a ki becsüli az esküvést ;

5. És hogy mind az ég alatt való dolgokban e gonosz vagyon, hogy mindeneknek egyenlő szerencséje vagyon; és hogy az embereknek fiai, kiknek szívek teljes gonoszsággal, és kiknek elméjekben minden bolondság vagyon a míg élnek, hasonlatosképen a több halottak közzé mennek ;

6. Mert akármellyiket válasszad, csak e világon vagyon reménysége; sőt inkább az élő ebnek is jobban vagyon dolga, hogynem a megholt oroszlánnak.

7. Mert az élők tudják, hogy meghalnak; de a halottak semmit nem tudnak, és azoknak semmi jutalmok nincsen többé; mivel hogy azoknak emlékezetek elfelejtetett.

8. Mind szerelmes jószágok azoknak, mind gyűlölséges, mind kíváncs, immár elveszett; és többé semmi részek nincsen semmi dologban, mely e világon léssen.

9. No azért egyed vigassággal a te kenyeredet, és igyad vídamsággal a te borodat; a míg kedvesek Istennek a te cselekedetid !

10. A te ruháid mindenkor legyenek fejérek, és az olaj a te fejedről el ne fogyatkozzék.

11. Él j a te feleségeddel, melyet sze-

retsz, a te hijáavaló életednek minden napjaiban, a mely *feleséget* Isten adott néked e világon a te hijáavalóságodnak minden napjaiban; ez a te részed a te életedben és a te munkádban, mellyel e világon munkálódol !

12. Valamit akarsz cselekedni a te kívánságod szerint, azt cselekedjed : mert semmi cselekedet, okoskodás, tudomány és bölcsesség nincsen a koporsóban, a hová menendő vagy.

13. Fordítván magamat, látám, hogy e világon nem a könnyű embereké a futás, és nem az erőseké a viadal, nem a bölcséké a kenyér, nem az okosoké a gazdagság, és nem a szépeké a kedveség ; hanem idő szerint és történetből léznek mind ezek.

14. És hogy még az ember is nem tudja az ő idejét ; mint a halak, mellyek megfogattatnak a gonosz hálóban, és mint a madarak, mellyek megfogattatnak a törben: azonképen megfogattatnak az emberek a gonosznak idején, mikor az körülveszi őket hirtelenséggel.

15. Ezt a bölcseséget is láttam e világon és én előttem nagy volt.

16. *Tudniillik* hogy *egy* kicsiny város *volt*, és abban kevés emberek *voltak* és eljött az ellen hatalmas Király, és azt körülvette, és az ellen nagy erősségeket épített:

17. És találtatott abban *egy* szegény ember, ki bölcs volt, és az ő bölcseségével * a várost megszabadította; de senki meg nem emlékezett arról a szegény emberről.

* Préd. 21, 22.

18. Akkor én azt mondtam : Jobb a bölcseség * az erősségnél ; jóllehet a szegénynek bölcsesége utálatos és az ő beszédit nem hallgatják meg: * vers 16. 17.

19. Az alázatos bölcseseknek beszédekét kell inkább hallgatni, hogynem mint a bolondokkal uralkodónak kiáltását :

20. És hogy jobb a bölcseség a * hadakozó szerszámoknál ; és hogy egy tévelygő sok jót vesz el.

* vers 17.

21. Miképen a megholt legyenek a Patikáriusnak kenetét megbüdösítik : azonképen az olyan embert, ki a bölcseségért és dicsőségért becsületes, meggyalázza egy kicsiny balgatagság.

22. A bölcs embernek szíve az ő jobbkezénél *vagyon*; a bolondnak pedig szíve balkezénél.

23. Mert a bolond, mikor az úton jár

is, az ő szíve balgatag, és mindennek hirdeti, hogy ő bolond.

10. RÉSZ.

Megtanít Salamon, mimódon viseljék magokat az emberek a Hatalmasokhoz.

Mikor a Fejedelemnek haragja felgerjed te ellened, a te helyedet el ne hagyjad: mert a szelídség sok bűnöket lecsendesít.

2. Vagyon egy gonosz, mellyet láttam e világon a tévelygés miatt, melly származik a Fejedelemtől:

3. Hogy a bolondságnak nagy méltósága volt, a gazdagok pedig gyalázatban ültek.

4. Láttam hogy a szolgálk lovakon ültek: a Fejedelmek pedig gyalog mentek a földön, mint a szolgálk.

5. A ki vermet csinál, abba * béesik; és a ki a gyepűt elhányja, megmaratztatik a kigyótól.

* Zsolt. 7, 16.

6. A ki a köveket helyektől kihányja, fáradságot szenved azok miatt; a ki hasogatja a fát, veszedelemben forog a miatt!

7. Ha a vas megtompúl, és annak éli meg nem köszöriültetik, hanem erejét kísértgeti: de a bölcsesség minden dolognak igazgatására nagy előmenetel.

8. Ha megharap a kígyó, melly meg nem varázsoltatott, semmi haszna nincsen a varázsló beszédeknek.

9. A bölcs ember szájának beszédei kedvesek: a bolond pedig a maga ajakaival elveszti magát:

10. Az ő szája beszédinek kezdete bolondság, és az ő szája beszédinek vége is balgatagság.

11. A bolond szaporítja a szót és ezt mondja: Nem tudja az ember a mi következik, és a mi utána léssen, kicsoda mondja meg azt néki?

12. A bolondoknak munkájok elfárasztja őket, úgymint, kik a városba is nem tudnak menni.

13. Jaj néked ország, mikor a te Királyod * gyermek; és a te Fejedelmid reggel esznek.

* Ésa. 3, 5. 6.

14. Boldog vagy te ország, mikor a te Királyod jeles embereknek fija, és mikor a te Fejedelmid alkalmas időben esznek a testnek erejéért, és nem az italért.

15. A restség miatt elhanyatlík a ház, és azon restség miatt csepegő a ház.

16. Mikor vigasságnak okáért lakodalmat szereznek, és a bor megvidámítja az élőket, * és a pénz azt szerzi, hogy mind ezek meglegyenek.

* Zsolt. 104, 15.

17. Még a te gondolatodban is a Királynak gonoszt ne mondj, és a te házadnak titkos részében is gonoszt a gazdagnak ne mondj: mert az égi madár is elviszi a szót, és a szárnyas állat is bévádolná a te beszédedet.

11. RÉSZ.

Jótétemény, vigasság.

Vessed a te kenyeredet a víz mellett; mert sok napok mulva megtalálod azt.

2. Adj részt hétnek * vagy nyolcnek is: mert nem tudod micsoda veszedelem következik a földre.

* Zsolt. 112, 9.

3. Mikor a sűrű fellegek megtelnek, esőt adnak e földre, és ha leeséndik a fa délre, vagy északra; a melly helyre leesik a fa, ott marad.

4. A ki a szélet nézi, nem vet az, és a ki a sűrű fellegre néz, nem arat.

5. Míképen hogy nem tudod a szélnek útát, és mimódon gyarapodnak a csonatok az asszonynak méhében: azonképen nem tudod az Istennek dolgát, mimódon cselekedjék mindeneket.

6. Reggel vessed el a te magodat, és estve is ne restelkedjél: mert nem tudod mellyik jobb, ez é vagy amaz, vagy ha mind a kettő jó léssen!

7. Jóllehet édes e világ, és jó e mi szeimeinkkel néznünk a napot.;

8. De ha sok esztendeig él is az ember és mind azokban örvendez is: mindazáltal megemlékezzék a * setétségnek napjairól, és hogyha ugyan sok is a mi esztendőnk: mindazáltal valami léssen, mind hijabavalóság.

* rész 12, 3.

12. RÉSZ.

A vétségnek mesterséges leírása; a Könyvnek főcélja, és bérekesztése.

Örvendezz ifjú a te ifjúságodban és vídámítson meg tégedet a te szíved a te ifjúságodnak idejében, és járj a te szívednek útáiban, és szeimeidnek látásiban: de megtudjad, hogy mindezekért az Isten tégedet * ítéletre vonszon!

* vers 16.

2. Vessd el a haragot a te szívedből, és vessd el a gonoszt a te testedtől;

mert az ifjúság, mint szinte a mi születésünk, hijábavalóság :

3. És emlékezzél meg a te Teremtődről a te ifjúságodnak idejében, míg a veszedelemnek napjai el nem jőnek, és míg eljőnek az esztendők, melyekről azt mondjad : Nem szeretem ezeket !

4. A míg a nap megsetétedik, a vilá-gossággal, a holddal és csillagokkal egybe; és míg a sűrű felhők elérkeznek az eső után.

5. A mely időben megmozdulnak a háznak amaz őrizői, és nem bírják magokat az erősek és megállanak az ételnek őrlői, és meghomályosodnak az ablakon kinézők :

6. És az ajtók kívül bészárlatnak, a ma-lom zúgásának megállásáért; és mikor felszerken, csak a madárkának szavára is, és megszűnnek minden éneklő leányok :

7. Mikor minden halmocskától félnek, és az úton való botlástól; és mikor a mandolafa megvirágozik, és a sáska megkövéredik, mikor az ő kívánsága megfogytokozik; és mikor az ember az ő életének utolsó idejére jut, és mikor kerülnek az utcán a * sírók. * Jer. 9, 17. 18.

8. Minekelőtte megrövidülne az ezüst kötél, és megromolna az aranypalackoska, és a veder eltörné a forrásnál, és megtörné a kerék a kútnál.

9. És minekelőtte a por * földé legyen mint az előtt volt; a lélek pedig megtérjen Istenhez, a ki † adta volt azt.

* 1 Móz. 2, 7. 3, 19. † Zak. 12, 1.

10. Felette nagy hijábavalóságok, azt mondja a Prédikátor, mind ezek hijábavalóságok !

11. Annakokáért (mivelhogy a Prédikátor böles volt, és a népet tudományra tanította, és tudakozván írott sok * böles beszédek.

* 1 Kir. 4, 31—33.

12. És igyekezett a Prédikátor megtudni * sok kívánságos beszédek, minden igaz írást és igaz beszédek ;

* rész 9, 1.

13. Mert a bölcsenek beszédek hasonlatosok a fulánkhöz, és a *juhakolnál a földbe* erősen levert szegekhez, melyekre tanított egy pásztor.)

14. Mind ezekből, mondom, fiam, intesél meg : A sok könyvek írásának nem volna vége, és a sok könyveknek olvasása fáradságára volna a testnek :

15. A dolognak summája ez : Mind ezeket hallván, az Istent féljed, * és az ő parancsolatit megtartsad; mert ez az embernek fődolga ! * Zsolt. 111, 10. Luk. 10, 42.

16. Mert minden cselekedetet az Isten ítéletre * előhoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonosz *legyen az*.

* 2 Kor. 5, 10.

SALOMON ÉNEKEK ÉNEKE.

1. RÉSZ.

Krisztus Jegyese kívánsága, állapotja, szépsége.

Énekek éneke, melly Salamontól szerzetetett

2. Csókoljon meg engem az ő szájának csókjaival: mert a te szerelmeid * jobbak a bornál.

* rész 4, 10.

3. A te drága kenetid jók illatozásra; a te neved elterjedett, mint a drága kenet; azért szeretnek téged a leányzók.

4. Vonj * engemet, és te utánod futunk! Mikor béviszen engem a Király az ő ágyasházába; örvendezünk † és vígadunk te benned, előszámáljuk a te szerelmidet, melyek jobbak a bornál: igazságot *beszélnek*, a kik téged szeretnek.

* Ján. 6, 44. † 1 Pét. 1, 8.

5. Fekete vagyok, de szép *vagyok* Jé-

rusálem leányai: hasonlatos vagyok a sátorban lakozó Kédárénusokhoz, *de* a Salamon sátorában *lakozókhoz* is hasonlatos *vagyok*.

6. Ne nézzetek engem, hogy én fekete színű vagyok, hogy a nap süttött engemet: *hogy* az én atyámnak fiai ellenem megharagudván, *idegen* szőlőknek őriző-jévé tettek engemet, *hogy* a magam szőlőjét nem őriztem.

7. Mond meg nékem, *te*, kit az én lelkem szeret, hol legelteted, és hol nyugodod *a te juhaidat* délben: Mert miért vonnám fel *sátoromat* a te társaidnak juhaiknál?

8. Mivelhogy nem tudod, óh aszszonyok között legszebb! jöjj ki, *ne kövesd* annak a nyájnak nyomdokát, és

örizzed a te kecskéidet a pásztoroknak sátoraik körül.

9. A Faraó szekereiben való lovakhoz hasonlítalak tégedet én Mátkám.

10. Szépek a te orczáid, *mintegy* drágaköveknek rendivel, a te nyakad *ékes* aranylánczokkal.

11. Aranyékességet csinálunk tenéked, ezüstből csinált gyöngyökkel.

12. Mikor a Király *én* mellettem ül, nárdusnak jóillatja származik ő tőle.

13. *Ollyan* az én Szerelmesem nékem *mint egy* kötés mirha, melly az én kebleim között hál.

14. Mint az Engedi szőlőiben a cziprus, *ollyan* nékem az én Szerelmesem!

15. Ímé szép vagy én mátkám, ímé szép vagy, a te szemeid *ollyanok mint a galamboknak * szemeik.* * rész 4, 1. 5, 12.

16. Ímé te *is* szép vagy én Szerelmesem, és gyönyörűséges vagy és a mi nyoszolyánk zöldellő.

17. A mi házainknak gerendái czédrusfákból *valók*, és a mi mulatóhelyeink cziprusokból.

2. RÉSZ.

A Völegény és Menyasszony szépségek, s egymáshoz való szerelmek.

Én Sárónnak rózsája *vagyok* és gyöngyvirág.

2. Mint a lilium a tövisek között: *ollyan* az én Mátkám a leányok között.

3. Mint az almafa az erdőnek fái között: *ollyan* az én Szerelmesem az ifjak között. Az ő árnyékában felette igen kívánok ülni: mert az ő gyümölcse gyönyörűséges az én ínyemnek.

4. Béviszen engemet a lakodalomnak helyére, és zászló *helyett vagy* ő nála az én hozzám való szerelme.

5. Erősítsetek engemet borral, és *jóillatú* almákkal tápláljatok, mert beteg *vagyok* a szerelem miatt.

6. Az ő balkeze * az én fejem alatt *vagy*on, és jobbkézével megölelt engemet. * rész 8, 3.

7. Kénszerítlek * titeket, Jerúsálemnek leányai, a vadkecskékre, és a mezőnek szarvasira; fel ne költsétek és fel ne serkentsétek az én szerelmemet, a míg akarja. * rész 3, 5, 8, 5.

8. Az én Szerelmesemnek szavát *hal-*lom, ímé ő, *imhol* jó, sietvén ím ez hegyeken, vígadozván ím ez halmokon!

9. Hasonlatos az én Szerelmesem az őzhöz, vagy a szarvasoknak fájához, ímé ő áll a mi falunkon túl, néz az ablakokról, és mutogatja magát a rostélyokról.

10. Szólván az én Szerelmesem nékem, monda: Kelj fel én Mátkám, én szépem és jöszte.

11. Mert ímé a tél elmúlt, az eső elmúlt és elment.

12. Szép virágok láttatnak a földön, az éneklésnek ideje eljött és a gerliczének szava hallatik a mi földünkön.

13. A figefa megérlelte első gyümölcsét, és a virágzó szőlők jóillatot adnak; kelj fel én Mátkám, én szépem, és jöjj *hozzám!*

14. Én Galambom, *ki lakozol* ímé e kősziklának hasadékiában, és a magas kőszálnak hasadékiában, mutasd meg nékem a te orczádat, hadd halljam a te szódat; mert a te szód gyönyörűséges, és a te tekinteted ékes!

15. Fogjátok meg nekünk a rókákat, a rókafigákat, kik a szőlőket elpusztítják; mert a mi szőlőink virágokban *vagynak*.

16. Az én Szerelmesem * *enyim*, én is övé *vagyok*, ki a liliumok között legeltet. * rész 7, 10, 11.

17. Míglen megjelenik ama * nap és ez árnyékok elmulnak; térj meg, és hasonló légy én Szerelmesem az őzhöz, vagy a szarvasoknak fájához, *kik lakoznak* a Béther hegyein. * rész 4, 6.

3. RÉSZ.

A Menyasszony kívánsága és szerelme a Völegényhez.

Áz én ágyasházamban éjjel keresvén azt, kit szeret az én lelkem, keresvén őtet, mikor meg nem találtam volna, *mondék:*

2. Immár felkelek, és eljáróm a várost, a szorosakon, és az utczákon keresem azt, kit szeret az én lelkem; *de* keresvén őtet nem találám meg.

3. Megtalálván engemet az őrizők, kik a várost kerülik vala, *mondék nekik:* Látátok é azt, kit az én lelkem szeret?

4. Alig mentem vala el azoktól, mikor megtalálám azt, kit az én lelkem szeret: megragadám őtet, hogy el ne bocsátanám; míg nem bévinném őtet az én anyámnak házába, és az én szülőmnek ágyasházába.

5. Kénszerítlek * titeket, Jerúsálem-

nek leányai, a vadkecskékre, és a mezőnek szarvasaira, fel ne költsétek és fel ne serkentsétek az én szerelmemet valámig ő akarja.

* rész 2, 7. 8. 4.

6. Kicsoda amaz, ki feljő * a pusztából, mint a mirhának, tömjénnek, és a Patikáriusnak minden jóillatú porának füstinek oszlopa?

* rész 8, 5.

7. Imé ez a Salomonnak ágya, mely körül vagynak az Izráelnek erősei közül hatvan erős férjfiak!

8. Mindnyájan fegyverfogók, a hadakozásban bölcsék, kinek-kinek oldalán fegyvere, az éjszakának félelme ellen.

9. A hálóágy, *mellyet* csinált magának Salamon Király a Libánus fáiból.

10. Mellynek oszlopaitezüstből csinálta, ágyátaranyból, leplét bársonyból, mellynek belső része *mintegy* megpádimentomoztatott szeretettel, a Jerusalemnek leányitól *megékesítettett*.

11. Jöjjetek ki, és nézzétek Sionnak leányai Salamon Királyt a koronában, mellyet szerzett néki az ő anyja, az ő Mátkája eljegyzésének napjára, és az ő szíve vígasságának napjára!

4. RÉSZ.

A Menyasszonynak jóságos cselekedete: a Völégénynek hozzá való szerelme: a Menyasszonynak kérése.

Imé szép vagy én Mátkám, imé szép vagy, a te szemeid * *olyanok mint a galambok szemei* a te hajadon kívül: a te † hajad hasonlatos a kecskéknak nyájához, mellyek a Gileát hegyéről lenyírik *a fűvet*

* rész 1, 15. † rész 6, 2.

2. A te fogaid hasonlatosok a szépen megnyíretett *juhoknak* seregéhez, mellyek a feredőből feljönnek, mellyek mindkettősöket ellenek, és nincsen azok között meddő.

3. Mint a veres czérna a te ajakaid *olyanok*, és a te beszéded ékes: mint a pomagránátnak darabja, *olyan* a te két vakszemed a te hajadnak fonatékja között.

4. Hasonló a te nyakad a Dávid tornyához, melly építettett fegyveres háznak, mellyben ezer paizsok függesztettek fel, mind az erős vitézeknek paizsai.

5. A te két * emlőd hasonló a vadkecskének kettős fíjához, mellyek a lilimok között legelnek.

* rész 7, 3.

6. Míg eljő * ama nap, és elmúlnak az

árnyékok, elmegyek a mirhának hegyére, és a tömjénnek halmára.

* rész 2, 17.

7. Mindenestől szép vagy én Mátkám, és semmi * szeplő nincsen te benned!

* Efész. 5, 27.

8. Én velem a Libánusról óh én Jegyesem, én velem a Libánusról eljőjj, nézz az Amanának hegyéről, a * Sénirnek és Hermonnak tetejéről, az oroszlanoknak barlangjokból, a párduczoknak hegyéről.

* 5 Móz. 3, 9.

9. Megsebesítettetted az én szívemet én Hugom, én Jegyesem, megsebesítettetted az én szívemet a te szemeidnek egy tekintésével, a te nyakadon való egy aranylánczczal!

10. Melly igen szépek a te szerelmeid én Hugom, én Jegyesem! melly igen jók a te szerelmeid! *jobbak* * a bornál és a te keneteidnek illatja; *drágább* minden fűszerszámknál!

* rész 1, 2.

11. Színméz csepeg a te ajakidról, óh én Jegyesem, méz és tej vagyon a te nyelved alatt, és a te ruháidnak illatja, mint a Libánusnak illatja.

12. *Olyan vagy mint* a bérekesztetett kert, én Hugom, én Jegyesem! *mint* a befoglaltatott forrás, és pecsételtetett kútfő!

13. A te csemetéid pomagránátnak, *ugymint* almás kertnek csemetéi, édes gyümölcsökkel egybe, cziprusok nárdusokkal egybe.

14. Nárdus és sáfrány, jóillatú nád és fahéj, mindenféle temjéntermő fákkal, mirha és * áloes, minden drága fűszerszámkkal.

15. Óh kerteknek forrása, élő vizeknek kútfeje, mellyek folynak a Libánusról;

* 4 Móz. 24, 6.

16. Serkenj fel északiszél, és jöjj el déliszél, fújj az én kertemre, *hogy* folyjanak annak drága illatú szerszámai, jöjjön el az én Szerelmesem, az ő kertébe, és egye annak gyönyörűséges gyümölcsét.

5. RÉSZ.

A Menyasszony panasza és szerelme a Völégényhez, ennek szépsége.

Bémenvén az én kertembe, én Hugom, én Jegyesem, leszedem az én mirhám, az én drága fűszerszámmal, eszem az én lépesmézemet az én mézemmél, iszom az én boromat az én tejemmel; Egye-

tek barátim, igyatok, és részegedjetekek meg, szerelmesim!

2. Én elaludtam vala, jóllehet lelkemben vigyázok vala, és *imé* az én szerelmesemnek szava, ki zörget vala *mondván*: Nyisd meg nekem, szerelmes Hugom, én Mátkám, én Galambom, én Tökéletesem; mert az én fejem megrakodott harmattal, az én hajam az éjszakának harmatjával!

3. *Felelek én*: Levetettem ruhámat, hogy-hogy öltözhetném fel? Megmostam lábaimat, mimódon keverném azokat a porba.

4. Az én szerelmesem kezét benyújtá az *ajtónak* hasadékán, és az én belső részeim megindulának én bennem.

5. Felkelék én, hogy az én Szerelmesemnek megnyitnám, és az én kezeimről mirha csepeg vala, és az én ujjaimról *választott drága* mirha, *melly* az *ajtónak* zárját elfolyta vala.

6. Megnyitám az én Szerelmesemnek: de az én Szerelmesem elmeavén elvonta magát; az én lelkem megindult vala a vele való beszédem miatt, keresém őtet, de nem találám meg, kiáltám őtet, de nem felele nekem!

7. Megtalálának engem az őrizők, kik a várost kerülik, megverének engem, megsebesítének engem, elvevék az én fedelemet tőlem a kőfálnak őrizői.

8. Kénszerítelek titeket, Jerúsálemnek leányai, ha megtaláljátok az én Szerelmesemet, mit mondatok néki? *Ezt*: hogy én a szerelem miatt beteg vagyok!

9. Micsoda *agyon* a te Szerelmesedben, *egyéb* szerelmesek felett óh asszonyoknak szépe? Micsoda *vagyon* a te szerelmesedben, *egyéb* szerelmesek felett, hogy minket ilyen igen kénszerítesz?

10. Az én szerelmesem fehér és piros, tizezernél is szebb.

11. Az ő feje *mint* a választott drága megtisztított arany, fodor haja, fekete mint a hollónak.

12. Az ő szemei* mint a vízfolyás mellett való galamboknak *szemei*, melylyek téjben mosattak meg, *mintha* befoglalták volna.

* rész 1, 15. 4. 1.

13. Az ő orcájája hasonlatosok a drága füveknek táblájához, a felnevekedett szép plántákhoz, az ő ajakai a lilimozhoz *hasonlóok*, melyekről drága olaj foly,

14. Az ő kezeiben *vagynak* aranygyűrűk, melyekbe foglaltattak hiaczintuszínű drágakövek: az ő hasa *ollyan mint* a zafírral megrakott elefánttetemnek fejérsége.

15. Az ő szárai *mint* a tiszta arany fundamentomon álló márványkőből csinált oszlopok; az ő tekinteti mint a Libánusé; tetszetes mint a czédrusfa.

16. Az ő inye édességes, és ő minde-
nestől fogva kívánatos! Ez az én Szerelmesem és ez az én Barátom, óh Jerúsálemnek leányai!

17. Hová ment a te Szerelmesed, óh asszonyoknak szépe? háová fordult a te Szerelmesed, hogy keressük őtet te veled együtt?

18. Az én Szerelmesem elment az ő kertébe, a drága füveknek táblái közzé, hogy lakozzék a kertekben, és lilimokat szedjen.

19. Én az én Szerelmesemé *vagyok*, és az én Szerelmesem enyim, ki a lilimok között legeltet.

6. RÉSZ.

A Menyasszony szépsége: örvendetes ígérlet a menyegzőről.

Szép vagy én Mátkám, mint Tirsá *városa*, ékes *vagy*, mint * Jerúsálem, rettenetes, mint a zászlós tábor. * Zsolt. 43. 3.

2. Nézz én reám a te szemeiddel ellenembe, hogy azok engemet megvidámítsanak. A te hajad * *ollyan*, mint a kecskék seregének gyapja, melylyek Gileádról lenyírik a *fűvet*. * rész 4. 1.

3. A te fogaid hasonlatosok a juhok nyájához, melylyek feljönnek a vízből, melylyek mindkettőöket ellenek, és meddő azok között nincsen.

4. Mint a pomagránát darabja a te két vakszeded, a te béfont hajaid között.

5. Ha hatvan Királynéasszony *volna* is, és nyolczvan ágyas és számtalan leányzó:

6. Az én egyetlenegy Galambomat, az én Tökéletesemet, ki az ő anyjának egyetlenegy, az ő anyjának szerelme, mihelyt a leányok meglátják, boldognak mondják őtet a Királynéasszonyok, és az ágyasok, és dicsérik őtet, *mondván*:

7. Kicsoda amaz, a ki úgy láttatik mintegy hajnal, szép mint a hold, tiszta mint a nap, rettenetes mint a zászlós tábor?

8. A megtisztított kertekbe mentem vala alá, hogy a völgynek *szép* zöldségét látnám; hogy megnézném ha viragoznék a szőlő, és a pomagránátfák kifakadtak?

9. Nem néztem vala még *mind azokat* meg, az én elmém ültete engemet az én engedelmes népemnek szekerébe.

10. Térj meg, térj meg, óh Sulamitból *való!* térj meg, térj meg, hogy nézzünk tégedet! Mit néztek a Sulamitban? mintegy tábori seregnek rendit!

7. RÉSZ.

A Menyasszony szépsége, öröme, kedvessége.

Óh melly szépek a te lábaid a sarukban, óh Fejedelem leánya! A te tomporodnak kerületei *olyanok*, mint a mesterember kezétől csináltatott kösöntyük;

2. A te köldököd mint a *szép* kerekded csésze, melly soha nem szűkölködik nedvesség nélkül; a te hasad *mint* a li-liomokkal megkerített gabonaasztag.

3. A te két * emlőd *olyan* mint a vadkecskének kettős fiai. * rész 4, 5.

4. A te nyakad mint az elefánttetemből csinált torony; a te szemeid, *mint* az Esbonbeli halastók, a sok népű kapunál; a te orrod hasonlatos a Libánus tornyához, melly néz Damaskus felé.

5. A mi a te fejedre tétetett, hasonló a Kármelhez, és a te hajad fonatékja *olyan* mint a szederjes bársony: akár-melly Király is megköttetnék az ő járásiban!

6. Melly igen szép * vagy és melly ékes, óh én gyönyörűséges Szerelmem! * Zsolt. 45, 14.

7. A te magasságod hasonlatos a pálmafához, és a te emlőd a *szőlőgerédek*hez.

8. Azt mondám: Felhágok a pálmafára, megfogom annak ágait: és lesznek a te emlőd, mint a szőlőnek gerézdei, és a te orrodnak illatja, mint az almának.

9. És a te ínyed mint a jó*illatú* bor, melly gyönyörűségesen és egyenesen mozog, melly miatt az aluvóknak ajakaik is szólnak.

10. Én * az én Szerelmesemé vagyok, és engemet kíván ő! * rész 2, 16.

11. Nő, én Szerelmesem, menjünk ki a mezőre, mulassunk a falukban.

12. Felkelvén menjünk a szőlőkbe,

lássuk meg, ha virágzik a szőlő, ha kimutatta magát a szőlőszem, ha kifakadtak a pomagránátfák: ott közlöm az én szerelmimet veled.

13. A mandragorák illatoznak, és a mi ajtónk előtt vagynak minden drágálatos gyümölcsök, ók és újak, *mellyeket* óh én Szerelmesem, néked megtartottam!

8. RÉSZ.

A Menyasszony kívánsága az ó Testamentomban: annak szerelme a Krisztushoz; Krisztus szőlője. Jegyesének kérése.

Vajha lennél nékem én atyámfia, hogy szopnád az én anyámnak emlőjét, hogy téged kívül találván megcsókolnálak; én is nem utáltatnám meg:

2. Elvinnélek és bévinnélek tégedet az én anyámnak házába, ki engemet tanít: adnék néked drágáífüvel megcsinált bort, és pomagránátnak levét;

3. Az ő * balkeze *lészén* az én fejem alatt, és jobbkezével megölel engemet. * rész 2, 6.

4. Kénszerítlek * titeket, Jerúsálemnek leányai, *mondjátok* meg, miért költenétek és miért serkentenétek fel az én szerelmemet, míg nem ő akarja? * rész 2, 7.

5. Kicsoda ez a ki feljő * a pusztából, ki az ő szerelmeséhez támaszkodott? Az almafa alatt költöttelek fel tégedet, ott fogadott téged a te anyád. ott fogadott a ki téged szült! * rész 3, 6.

6. Tégy engemet mintegy pecsétet a te szívedre, mintegy bélyeget a te karodra: mert erős a szeretet mint a halál, kemény, mint a koporsó, a buzgó szerelem annak szemei tüzesek, mint a sebes láng.

7. Sok vizek el nem olthatnák e szeretetet; a folyóvizek is nem boríthatnák azt el: ha az ember minden házabeli marháját adná is e szeretetért, mégis megvetnék azt.

8. Kicsiny Hugunk vagyunk nekünk, kinek nincsen még emlője; mit cselekedjünk a mi Hugunk felől a napon, melyen arról szót tesznek.

9. Mikor kőfált *kell építenünk*, építsünk azon ezüstből palotát; ha pedig ajtót *csinálunk*, csináljuk azt czédrus deszkákból.

10. Mikor én *olyan leszek* mint a kőfal, és az én emlőim, mint a tornyok; akkor ő előtte békességet nyerek.

11. Szőlője volt Salamonnak kövér helyén, adja az ő szőlőjét a pásztoroknak, kiki *azok között* annak gyümölcséért hoz ezer-ezer ezüst *siklust*.

12. Az én szőlőmre, mely én reám néz, nékem gondom lészen: az ezer *siklusok*, Salamon, tiéd legyenek, a kétszáz *siklusok* annak gyümölcsének őrizőié.

13. Óh te, ki lakozol a kertekben! A te társaidnak, kik a te sződra figyelmeznak; hirdess engemet!

14. Jöjj hozzám én Szerelmesem, és légy hasonlatos a vadkecskéhez, vagy a szarvasnak fíjához, a drága fűveknek hegyein!

ÉSAIÁS PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Panasz a Júda nemzete bűneiről.

Ésaiásnak, Ámos fíjának látása, melyet látott Júda és Jerusalem felől, a Júda Királyainak, Uzziásnak, * Jótámnak, Akháznak, Ezékiásnak idejekben.

* 2 Krón. 26, 1—23. Hős. 1, 1.

2. Halljátok meg * Egek, és vedd füleidbe föld: mert az Úr szól; † Fiaikat nevelék, és *azokat* nagy méltóságra emelém: ők pedig én tőlem elszakadának.

* 5 Móz. 32, 1. † 5 Móz. 32, 9—18.

3. Az ökör esméri az ő urát, és a szamár az ő urának jászlát: az Izráel *pedig* nem esméri *az ő Urát*, az én népem nem veszi eszébe magát!

4. Óh gonosz nemzetség, hamissággal megterhelhetett nép, gonosz * mag, nemtelen hitvány fiak; elhagyták az † Urat, felbösszantották az Izráelnek Szentét, hátrátértek *az Istentől*!

* rész 30, 9—11. Máté 23, 31—33. Hős. 4, 10.

5. Mi az oka, hogy mennél inkább * osztorozlak, annál inkább nevelitek a bűnt? *Imé* minden fejet elfogott a betegség, és minden szívet az erőtlenség;

* Jer. 28, 12. 44, 16—19.

6. Talpától fogva tetejéig nincsen e *testben* épség, *hanem mindenestől* seb, dagadás, eves kelevény, *mellyeket* sem gyógyítottak, sem kötöztek, olajjal is nem lágyítottak.

7. A ti országtok pusztaságra * jutott, várositok tűzzel megégettettek, a ti földeteket szemetek láttára idegenek emésztették meg, és úgy pusztították el, a mint *szottak* a messzünnen való idegennek pusztaságot tenni.

* 2 Krón. 28, 5—8. 17. 18. 2 Krón. 18, 9—13. 23.

8. És maradt *csak* a Sionnak leánya, mint a *megszedett* szőlőben való kuny-

hó: mint a dinnyés kertben való hajlék, mint a megszállott város! * rész 17, 5, 6.

9. Ha a Seregeknek Ura valami keveset meg nem * hagyott volna bennünk; úgy jártunk volna mint a Sodomabeliek, lettünk † volna hasonlatosok Gomorához!

* Siral. 3, 22. † 1 Móz. 19, 24. 25.

10. Halljátok az Úrnak beszédét, Sodomának * Fejedelmei! te Gomorának népe, vegyed füleidbe a mi Istenünknek tanítását!

* vers 4, 21. rész 3, 10. Jer. 23, 14.

11. Mit teszek én a ti sok * áldozattokkal? azt mondja az Úr: A kosoknak egészen megégetett áldozatjokkal, és a hízlalt *barmoknak* kövérivel teljes vagyok: és a tulkoknak, bárányoknak s bakoknak vérekben nem gyönyörködöm:

* Ámós 5, 21—24.

12. Mikor eljöttek, hogy előttem megmutassátok magatokat, kicsoda kívánta azt ti tőletek, hogy az én pitvarimat nyomdoknátk?

13. Ne áldozatok ezután * hijábaváló áldozattal; a jó illattétel utálatos én előttem. Az újhoidnak és Szombatnak innepét, egyéb nagy innepeknek gyülekezetivel egybe, el nem szenvedhetem; mivelhogy azok hijábaváló gyülekezettek.

* rész 66, 3. 4. Jer. 6, 19—21.

14. A ti újhoidotoknak innepét, és a tőletek rendeltetett innepeket gyűlöli az én lelkem, nékem terhemre * vagynak, elfáradtam azoknak viselése alatt!

* vers 15.

15. Annakokáért, mikor a ti * kezeiteket kiterjeszténditek: az én szemeimet elrejttem előttetek, mikor ugyan sok szóval imádkoztok is, meg nem hallgatlak, *mert* a ti kezeitek rakvák † vérrel.

* Péld. 1, 24—28. Jer. 18, 17. † rész 59, 1—3.

16. Mosódjatok meg, * tisztuljatok meg, vigyétek el az én szemeim elől a ti cse-

lekedeteteknek gonoszságát, szünjetekek meg a gonoszságunkat cselekedetektől.
* Jer. 4, 14. 2 Kor. 7, 1. Jak. 4, 8. † Ámós 5, 15.

17. Tanuljatok jót cselekedni, igyekeztetek az igazságra, szabadítsátok meg a nyomorultat, oltalmaztátok a törvényben az árvát, az özvegy perit vegyétek fel!
* Jer. 22, 3. 4.

18. De jöjjetek elő, és pereljünk, azt mondja az Úr: Ha a ti bűneitek olyanok volnának, mint a veres festék: fe-jérek lesznek, mint a hó: ha pirosak lesznek, mint a piros festék, olyanok lesznek, mint a *fejér* gyapjú.
* Mik. 6, 2.

19. Ha engedelemmel hallgatándotok engemet; e földnek javaival éltek.
* 3 Móz. 26, 3—12.

20. Ha pedig nem akartok engem hallgatni, és ellenem jártok: fegyveremészt meg titeket! mert az Úr szája szólott.
* 3 Móz. 26, 14—33.

21. Mimódon lett paráznává a hív város? *előbb* teljes vala ítélettel, igazság lakozik vala abban: most pedig gyilkosokkal *rakva*.
* vers 10. Jer. 2, 21. Ezék. 16, 16—35.

22. A te ezüstöd salakkal *rakva*, a te tiszta borod melegegyített vízzel.
* Ezék. 22, 18—22. † Hós. 4, 18.

23. A te fejedelmid elhajlottak, és orvosoknak társai mindnyájan szeretik az ajándékot, és a fizetésre néznek. Az árváknak nem ítélnék, és az özvegynek perit nem bocsátják eleikbe.
* Jer. 5, 27—49.

24. Annakokáért azt mondja az Úr, a Seregeknek Ura az Izráelnek erős *Istene*: Jó vígasztalást vészek az én ellenségimnek büntetéseiből, és bosszút állok az én ellenségimen:
* 5 Móz. 28, 63.

25. Mert az én kezemet te reád fordítom, és eltisztítom mindenestől a te salakodat, és elvészem minden te ónodat.
* rész 4, 3. Ezék. 22, 18—22.

26. És olyan Bírakat adok néked, mint eleinte, és oly Tanácsokat, minéműk elein voltak. Azután azt mondják te felőled: Ez igaz város, és hív város!
* rész 4, 2. Zak. 8, 3.

27. A Sion ítélet által szabadul meg, és az ő megtérői igazság által.
* Ezék. 16, 38, 42.

28. Egyetemben a bűnösök és a gonoszok elvesznek, és a kik az Úrtól elhajlottak, megemésztetnek.
* vers 23. 24.

29. Mert megszegényítették a berkek-

től, melyeket magatoknak kívántatok, és megszegényítették a kertekből, melyeket választottatok.
* Ezék. 20, 28.

30. Mikor hasonlatosok lesztek az elhullott levelű cserfához, és a víz nélkül való kerthez.

31. És a ti erősségetek olyan lesznek, mint a csepű, és annak faragója, mint a szikra, és mind a kettő felgyúl, és nem lesznek senki, a ki azt megolthatná.
* Jer. 4, 4. Ámós 5, 6.

2. RÉSZ.

Pogányok hivatala; Zsidók megvettése.

Esaiásnak, Ámós fíjának beszéde, melyet látott Júda és Jerusalem felől.

2. Leszen az utolsó időkben, hogy minnekutánna az Úr házának hegye minden hegyeknek felette helyeztetik, és magasabb leszén minden halmoknál: minden pogányok arra gyűljenek.
* Mik. 4, 1. 2.

3. És sok népek elmenjenek, ezt mondván: Jertek el, menjünk fel az Úrnak hegyére, a Jákób Istenének házába, hogy megtanítsen minket az ő útaira, és járjunk az ő útiban: mert Sionból meggyen ki a törvény, és az Úrnak beszéde Jerusalemből.

4. Ki a Pogányok között ítéletet tésszen, és sok népeket megfedd; hogy az ő szabályajokból kapákat, és az ő dár-dájokból sarlókat csináljanak, és *egynép más nép* ellen fegyvert ne vonjon, se pedig többé hadakozást ne tanuljanak.
* Mik. 4, 3. 4. Hós. 2, 17.

5. Jákóbnak háza, no, járjunk az Úrnak világosságában!
* Zsolt. 89, 16.

6. De bizony elhagytad te Uram, a te népedet, a Jákóbnak házat; mert a napkelet felől való tartományoknak gonosz erkölcsökkel bétöltek, és igaz olyan szemfényvesztők mint a Filiszteusok: és az idegeneknek fijaikban gyönyörködnek;
* Hós. 12, 2. † 2 Kir. 21, 5. 6.

7. És bétölt az ő földök ezüsttel és arannyal és számtalan sok kincsekkel, bétölt az ő földök lovakkal, és sok hadakozó szekerekkel.

8. Bétölt az ő földök bálványokkal is, az ő kezek csinálmányának hajolnak meg, melyet az ő ujjai csináltak.
* Jer. 2, 28.

9. És mind a közember meghajtja magát, mind a főember megalázza magát; azért ne kedvez nekik.

10. Eredj bé a kősziklába, és rejtezzél

el a földbe, az Úr félelme előtt, és az ő nagyságának dicsősége előtt.

11. A kevély * szemű ember megaláztatik, és az embereknek magasságok lenyomattatik és csak az Úr magasztaltatik fel azon a napon: * rész 5, 15.

12. Mert a seregek Urának bosszúálló napja * jó el minden kevély és magaságos ellen és minden felemelkedett ellen, hogy megaláztassék:

13. És a Libánus hegyének minden magas és felemelkedett czédrusfái ellen, és a Básánnak minden tölgyfái ellen.

14. Minden magas hegyek ellen és minden felnevekedett halmok ellen;

15. Minden magas torony ellen, és minden erős kőfal ellen;

16. És a nagy tengernek minden hajói ellen, és minden gyönyörűséges képek ellen. * 2. Kir. 21, 12–15.

17. Akkor lenyomattatik a magas ember, és az embereknek nagyságok megaláztatik, és csak egyedül az Úr magasztaltatik fel azon a napon.

18. A bálványoknak is minden *nagyságok* elváltozik.

19. Mikor a *bálványimádók* a kőszikláknak barlangiba és a földnek hasadékaiba * rejteznek az Úr félelme előtt, és az ő nagyságának dicsősége előtt, mikor felkél, hogy a földet megbüntesse. * Hós. 10, 8. Zsolt. 97, 7.

20. Akkor az ember elveti az ő * ezüst bálványit, és arany bálványit (mellyeket magoknak csináltak volt, hogy azok előtt meghajoljanak) a vakondokoknak és denvéreknek; * Mik. 5, 13. 14.

21. Bémenvén a kőszikláknak lyukaiba, és a nagy kőszikláknak hasadékaiba az Úr félelme előtt és az ő nagyságának dicsősége előtt, mikor felkelend, hogy megverje a földet.

3. RÉSZ.

A népnek, a Fejedelmeknek, és az asszonyoknak bűneik Jerúsálemben.

Szűnjetek meg az emberben *való bizodalomtól*, kinek lelke az ő orrában van; mert micsoda becsületi vagyon néki.

2. Mert ímé az Úr a Seregeknek Ura, elveszi Jerúsálemből és Júdából a támaszt és a táplálót, a kenyérnek minden erejét és a víznek minden erejét;

3. A Hatalmast és Hadakozót, a Bírót

és a Prófétát, a jövődő dolognak megalátóját, és a Vén embert; * Sira. 2, 9. 20.

4. Az ötvenedes Hadnagyot, a Becsületest, a Tanácsost, a tudós Mesterembert, és az ékesenszólót.

5. És adok nékik gyermek * Fejedelmeket, és a gyermekek uralkodnak ő rajtok. * Préd. 10, 13.

6. És ilyen módon a község között egyik a másikat, és kiki az ő társát megnyomorítja, a gyermek a vén emberen, és az elvetett alávaló a tiszteletes emberen hatalmaskodik.

7. Ha valaki az ő atyja nemzetségéből való rokonát megragadja, *ezt mondván*: Tenéked öltözeted vagyon, légy mi Vezérünk; hogy a te gondviselésed által a mi romlásunkból *felépüljünk*.

8. Megesküszik az napon, mondván: Nem orvosolhatlak meg titeket, házamban is nincsen kenyér, se öltözet; ne tegyetek engem a népnek Fejedelmévé.

9. Mivelhogy Jerúsálem elromlott, és a Júda elesett; mert az ő nyelvek és az ő cselekedetek az Úr ellen vagynak, hogy az ő dicsőséges szemeit * felingerlenék. 2 Kir. 22, 16. 17, 23. 26.

10. Az ő orczájoknak megkeményítése térszen ő ellenek bizonyosságot: mert az ő bűnökkel mint a * Sodomabeliek szemtelenül kérkednek, nem hogy eltitkolnák: Jaj az ő lelkeknek; mert azok szereznek magoknak gonoszt!

* 1 Móz. 13, 13. 1 Móz. 18, 20. 19, 5.

11. Mondjátok ezt az igaznak, hogy jól * léssen *dolga*; mert az ő cselekedeteknek gyümölcsével élnek. * Zsolt. 37, 37–40.

12. Jaj a latornak az ő veszedelmére; mert az ő kezeinek * cselekedete szerint fizetnek néki! * Róm. 2, 6. 8. 9.

13. Az én népemnek nyomorgatói gyermekek, és asszonyok uralkodnak rajtok. Én népem, a kik téged vezérlenek, azok csalának meg, és a te útaidat, a mellyen kellene járnod, elfedezik tőled.

14. Az Úr előállott a törvénykezésre, és áll, hogy a népeket megítélje.

15. Az Úr eljött ítéletre, az ő népének Vénei és Fejedelmei ellen: mert ti elköborlottátok e * szőlőt, a ti házatok teljes a szegénytől elpredáltatott marhával. * rész 5, 1. 7.

16. Valyon mi dolog, hogy az én népe-

met rontjátok, és a szegénynek orcáját öszvetöritek? azt mondja az Úr, a Seregeknek Ura!

17. Annakfelette azt mondja az Úr: Mivelhogy a Sionnak leányai felfuvalkodtak, és felemelt nyakkal járnak, és szemekkel pillognak ide s tova poroszkálván járnak, és lábokkal nagy zengést-bongást szereznek:

18. Azért az Úr megkopasztatja a Sion leányinak tetejeiket, és az Úr az ő szemérmeket megmezíteníti.

19. Az napon elveszi az Úr az ő lábon való zengő ékességeket.

20. A jóillatra való függőket; az arany lánczokat és a fátyolokat.

21. A főnek ékességeit, a szép csizmákat, a szoros ruhákat, a mejjre való ékességeket, és a fülönfüggőket.

22. Az arany gyűrűket és az orrokon függő ékességeket.

23. Az inneplő ruhákat, a palástokat, a fedeleket és a gombostöket.

24. A tükröket, a vékony gyoltsokat, e kezkenőket, és a ketzeléket.

25. És leszen a drága illat helyében bűdösség, és a drága párta öv helyében szakadozott és elterjedett ruha, és a szép fodorhaj helyében kopaszság, és a szoros ruha helyében szoros zsák, és a szép gyengesség helyében a napnak sütése.

26. A te férjfiaid fegyver miatt hullnak el, és az erősek a harczon.

27. Bánkódnak pedig és sírnak az * ő kapui, és ő elpusztíttatván a földön ül.

* Sir. 1, 1. 2. 2, 1—4.

28. Akkor hét asszonyok megragadnak egy férjfiat, mondván: A mi kenyereinket esszük, és mi magunk ruházzuk magunkat, csak hogy a te nevedről neveztesünk, és vedd el rólunk a mi nagy gyalázatunkat!

4. RÉSZ.

Krisztus jótéteményei.

Akkor az Úrnak * csemetéje dicsőséges és tisztességes leszen, és a földnek gyümölcse nagyságos és ékes az Izráel maradványának.

* Zak. 6, 12. 13.

2. Mert a ki Sionban meghagyatik, és Jerúsálemben megmarad, * Szentnek mondatik, minden valaki Jerúsálemben az élők közé beiratott.

* rész 38, 24. 52, 1.

3. Mikor az Úr elmosándja a Sion le-

ányinak * undokságokat, és a Jerusálem vérét kimosandja ő belőlők, az ítéletnek és † megemésztesnek lelke által.

* rész 1, 25—27. † rész 27, 9.

4. És teremt az Úr a Sion hegyének minden hajlékán, azaz, az ő Gyülekezetein nappal felhőt * és ködöt, és lángozó tűznek fényességét éjszaka; mert a Gyülekezetnek teljes dicsőségén leszen az Úrnak oltalma.

* 2. Móz. 13, 21. 22.

5. Mely oltalomnak hajléka, árnyék leszen nappal a hévség ellen, és oltalom, a hová magát ember elrejtse a veszély ellen és az eső ellen.

5. RÉSZ.

A Zsidó népnek háláadatlansága.

Éneklém immár az én Szerelmesemnek, az én Szerelmesem énekét az ő szőlőjéről: Az én Szerelmesemnek * szőlője vagyon felette kövér helyen.

* vers 7. Jer. 2, 21.

2. Mellyet gyepüvel körülvelt, kövektől megtisztított beültetett drága szőlőkkel, épített abban tornyot, és készített abban sajtót is: de mikor várná, hogy édes szőlőt termene; * vadszőlőt terme.

* vers 7. Hős. 10, 1. 2.

3. Mostan azért Jerusálem lakosai, és Júda férfijai, tégyetek, kérlek én köztem és az én szőlőm között ítéletet!

4. Mit kellett volna egyebet cselekednem az én szőlőmmel, mellyet nem cselekedtem volna ő vele? Micsoda tehát az oka, hogy mikor várná, hogy édes szőlőt termene, vadszőlőt termett?

5. Annakokáért most megmondom immár néktek, mit cselekeszem az én szőlőmmel: Elvonszom az ő kerítését, hogy elpusztíttassék, elrontom az ő gyepűjét, hogy eltapodtassék.

* Zsolt. 80, 13. 14.

6. És parlaggá teszem azt, nem meteszetik meg, nem kapáltatik meg, és a tövis, s a gaz felnövi; és meghagyom a fellegeknek, hogy esőt ne adjanak reá.

7. A Seregek Urának pedig szőlője, az Izráel háza; és az ő * gyönyörűsége ültetése, a Júdának férfijai. Várá pedig az Úr, hogy cselekedjenek ítéletet; † de ímé nyomorgatás! igazságot vár vala, de ímé óhajtás vala!

* Jer 31, 20. † Jer. 5, 28.

8. Jaj azoknak, kik házokhoz más házat * ragasztanak, mezőt foglalnak az ő mezejekhez mind addig, hogy semmi

hely ne maradjon, hogy csak ti magatok lakjatok e földön! * Mik. 2, 2.

9. Az én hallásomra a Seregeknek Ura megesküdt, ha a nagy sok szép házakat el nem pusztítja, annyira, hogy senki ne legyen azoknak lakója.

10. És tíz hold szülő egy Bát * bort ereszt: és egy öreg köből vetés, egy Efa magot ad. * Agg. 1, 6. 9.

11. Jaj azoknak, kik jó reggel felkelnek, hogy * részegeskedjenek, mulatnak mind estvéig, hogy a bor felgerjessze őket!

12. Kiknek lakodalmokban vagyon hegedű, lant, dob, síp, és bor: az Úrnak pedig dolgát nem tekintik meg, és az ő kezeinek cselekedetét nem gondolják meg. * vers 13. 24. Péld. 23, 29. 30.

13. Ennekokáért vitetik az én népem fogságra, mivelhogy nincsen * semmi bölcsesége: és ő között a tiszteletes emberek felette igen nagy + éhséget szenvednek, és a sokaság szomjuság miatt eped meg. * Hés. 4, 6. + Sir. 2, 12. 20. 4. 4. 5.

14. Azért a kopersó is igen kiterjesztette az ő hasát, és az ő torkát felette igen feltátotta, hogy abba leszálljanak az én népemnek tiszteletesei, és közönséges sokasága, és kik a földön gyönyörűséggel éltek.

15. És ilyen módon nyomorgattatik a közönséges ember, és a tisztas ember is * lenyomattatik, és a nagyoknak szemek megaláztatnak. * rész 2, 11. 17.

16. És felmagasztaltatik a Seregeknek Ura az ő ítéletiért, és az erős szent Isten szentnek esmértetik az ő igazságáért.

17. És a bárányok legeltetnek, mint az előtt szoktak volt, és a fogságból haza jött szegények a gazdagoktól elhagyott jókból táplálják magokat.

18. Jaj azoknak, kik a hamisságot ugyan hozzájok vonszak hazugságnak köteleivel, a bűnt pedig temérdek kötelekkel!

19. Kik azt mondják: Siessen, jöjjön el hamar az ő ítélete, hogy lássuk, és elközelgetvén, jöjjön el az Izráel szent Istenének elvégzett tanácsa, hogy kísért-sük meg. * Jer. 17, 13. 15. Ámós 5, 18.

20. Jaj azoknak, kik a gonoszt jónak mondják, és a jót gonosznak, kik a setétséget világossággá, a világosságot setétséggé változtatják: a keserűt édesnek, az édest keserűnek mondják!

21. Jaj azoknak kik magok bölcsék-

nek * láttatnak lenni, és magok előtt eszesek! * Péld. 3, 7. Róm. 12, 16.

22. Jaj a nagy borihatóknak, és kik serények a részegítő italnak töltésére: * vers 11. 24.

23. Kik a latrot ajándékért * megjám-borítják, és az igazaknak igazságokat elfordítják ő tőlök. * Péld. 17, 15.

24. Annakokáért miképen megemészti a pozdorját a láng, és a polyva sem-mivé lesz a láng előtt: azonképen ezeknek gyökerek megrothad, és ezeknek virágok, mint a por, elmulik: mert a Seregek Urának törvényét megutálták, és az Izráel szent Istenének beszédét megkáromlották.

25. Annakokáért gerjedett fel az Úrnak haragja az ő népe ellen, és felhúzván ellene az ő kezét, megverte azt annyira, hogy a hegyek megrendülének, és az ő holttestek elvettetvén, az utcákon he-vernének: * Mind ezekkel is pedig az ő haragja el nem mult, hanem mégis fel-huzva vagyon az ő keze; * rész 9, 12. 13. 21. 10. 4.

26. Mert a távol való Pogánynépek között zászlót emel és süvöltéssel int a föld határán lakozónak, hogy eljöjjenek; és nagy hamarsággal könnyen * el-jőnek. * 2 Kir. 25, 1—10.

27. Nem lészen egy is közölők elfáradott, sem pedig a fáradság miatt tántorgó, nem szunnyad, sem aluszik, az ő derekának is öve meg nem oldik, sem pedig saruja kötele el nem szakad.

28. Az ő nyilaik élesek, és minden kéz-iveik felvetve, az ő lovaiknak körmök mint a kova és az ő szekereknek kerekei mint a forgószél.

29. Az ő ordítások olyan, mint az oroszlán ordítása, és ordítanak mint az oroszlánkölykök, dühösködnek és kap-ják a prédát, békességgel elviszik azt, és senki el nem veszi tőlök.

30. És az időben nagy zúgással dühösködnek ő ellene, a mint szokott zúgással dühösködni a tenger: és akár-mint nézzék a földet: de nem látnak egyebet setétségnél, azaz, nyomorúságnál, annyira, hogy a nap láttatik * meghomályosodni az égen. * Ámós 8, 3—10.

6. RÉSZ.

Az Úrnak dicsőséges magaviselete.

A mely esztendőben meghala * Uzziás

Király, akkor látám az Urat † ülni nagy magas és felemeltetett széken, és az ő prémei bétöltik vala a templomot.

* 2 Kir. 15, 7. † Ján. 12, 41.

2. Sérafin * *Angyalok* állanak vala a *szék* körül, mindeniknek hat-hat szárnya vala; melyeknek ketteivel orozáját fedezi vala bé, ketteivel lábait fedezi vala bé, és ketteivel repül vala. * Jel. 4, 8.

3. És egyik a másikat indítván, azt mondja vala: Szent, szent, szent a seregeknek Ura, teljes mind a széles * föld az ő dicsőségével! * Zsolt. 8, 1. 10.

4. És az *Angyaloknak* kiáltásoktól megrendülének az ajtónak küszöbei és a ház bételék * füsttel. * 1 Kir. 8, 10. 11.

5. Azért mondek én: Jaj nékem! el kell vesznem: mert megfertéztetett ajakú vagyok, és fertelmes ajakú * nép között lakom: mivelhogy a Királyt a Seregeknek Urát láták az én szemeim.

* rész 1, 4. 10. 3, 10.

6. De egy a Sérafin *Angyalok* közül hozzám repüle, kinek kezében eleven-szen vala, *mellyet* fogóval vett vala az oltárról.

7. És az én számat illeté azzal, mondván: Ímé ez illeti * a te ajakidat, elvéttetik azért a te hamisságod, és a te bűnöd eltisztíttatik. * Jer. 1, 9. Dán. 10, 16.

8. Annakutánna hallám az Úrnak * szavát, ki azt mondja vala: Kit küldjek el? és kicsoda mégyen el nekünk? és én mondek: Imhol vagyok én, küldj el engemet!

* vers 1.

9. Akkor monda: Eredj el, mond ezt e népnek: Hallván * halljatok, és ne értsetek; és látván lássatok és ne esmerjetek.

* rész 42, 20. Jer. 5, 21. Ezék. 12, 2. Máté 13, 13—15.

10. Míveld azt, hogy e népnek szíve kövéredjék meg, fülei dugattassanak bé, szemeket is fedezd bé; ne lássanak szemekkel, fülökkel ne halljanak, szívekkkel ne értsenek, hogy megtérvén meg ne gyógyuljanak.

11. És mikor mondanám: Meddig léssen Uram ez? monda: Míg a városok pusztán * állanak lakosok nélkül, és a házak emberek nélkül, a föld is mindenestől fogva pusztá léssen.

* Jer. 29, 10. 33, 4—9.

12. És az Úr az embert nagy messze elvetvén, nagy pusztaság léssen a földön.

13. És míg a népnek csak * tizedrésze

marad, és míg megtérnek *Babilóniából* elhullanak mint a hársfának és eserfának *levelei*, melyekben a *leveleknek* elhullása után is a nyereség benne van: *Azonképen a népnek tizedében* léssen az elevenség, a szent mag.

* rész 10, 21. 22. Sóf. 3, 11. 13.

7. RÉSZ.

Immánuel Szűztől születik.

És lön a Júda Királyának * Akháznak, az Uzziás fijának, Jótám fijának idejében, eljőve Rétzin, Siriának Királya, és Rémáliának fija Pékah, Izráelnek Királya, Jerúsálem alá, hogy megostromlaná azt: de nem veheté meg azt.

* 2 Kir. 16, 1. 5.

2. És megmondák a Dávid házának ilyen módon: a Siria *országa* eggyé lett * az Efraim *országával*, és megindula az ő szíve, és annak népének szíve, miképen megindulnak az erdőnek fái a szél miatt.

* vers 5. 6.

3. Annakokáért monda az Úr Ésaíasnak: Eredj eleibe most Akháznak te és a te fiad Scheár-Jásub, a felső halastó csatornájának * végéhez, a ruhafestők mezejének útára.

* 2 Kir. 18, 17.

4. És mond ezt néki: Meglásd, hogy csendességben légy, ne félj, és a te szíved meg ne lágyuljon e két füstölgő üszög darab előtt, Rétzin *Királynak* a Siriabeliekkal való felgerjedett haragja előtt, és a Rémália fijának *haragja* előtt;

5. Mivelhogy gonosz tanácsot tartott ellened a Siriabeli *Király*, Efraimmal és a Rémália fiával, mondván:

6. Menjünk el a Júda *országá* ellen, hogy fárasszuk azt, és megfosztván azt, kapcsoljuk hozzánk, vagy tegyük Királylyá közöttünk a Thabéel fiját.

7. Azt mondja az Úr, a Jehova: Nem léssen az, és nem megyen véghez!

8. Mert Siriának feje Damaskus, és Damaskusnak feje Rétzin, az Efraim *nemzetsége* pedig hatvanöt esztendőnek forgásában annyira megromol, hogy nem léssen * nép. * Hós. 1, 6. 9. 2 Kir. 18, 9—11.

9. Mind az Efraimnak fővárosával Samariával, és Samariának fejével a Rémália fiával egybe! Avagy nem hiszitek é mivelhogy bátorságot nem vesztek?

10. Annakokáért szóla ismét az Úr Akháznak, mondván:

11. Kérj jelt magadnak a te Uradtól Istenedtől, vagy a földön, vagy a magas mennyben akard.

12. És mikor Akház azt mondaná: Nem kérek és nem kísértem az Urat!

13. Monda a *Próféta*: Halld meg Dávid háza: Avagy nem elégsztek-e meg azzal, hogy az embereknek bosszúságokra vagytok, hanem annakafelette az én Istenemet boszantjátok?

14. Annakokáért ad az Úr néktekjelt: Imé egy szeplőtelen * szűz fogad az ő méhébe, és szül fiat, és nevezi azt Immánuelnek.

* Máté 1, 20–23. Luk. 1, 30–34.

15. Vajat és mézet eszik e *gyermek*, minekelőtte tudná a gonoszt megvetni, és a jót választani.

16. És bizonyára, minekelőtte az én gyermekem megtudná vetni a gonoszt, és a jót választani; elhagyatik az a föld, melyet te gyűlölsz, az ő * két Királyaitól.

* v. 1 r. 8, 4. 17, 1. 2 Kir. 15, 29. 16, 9. 17, 6. 18. 23. 24.

17. Az Úr pedig hoz te ellened, a te néped ellen, és a te atyádnak háza ellen olly időket, * melyekhez hasonlatosok nem voltak az időtől fogva, mikor elszakadt Efraim Júdatól, az Assiriabeli Király által;

* 2 Kir. 18, 13. 23.

18. Mert *azon* a napon süvölt az Úr az Égyiptom * folyóvize mellett való legyeknek, és az Assiria országa darázsainak.

* 2 Krón. 35, 20–24. 36, 3. 4. 6. 7.

19. Hogy eljövén mind telepedjenek a puszta helyeknek völgyeiben, a kőszikláknak hasadékiban, minden tövis között, és minden jó gyümölcsTERMŐ fák között.

20. Az időben elberetválja az Úr e bérlett beretvéval a vízen túl való Assiriabeli Király által a főnek és a lábnak szőrit; a szakált is megemésztí.

21. És lészen az napon; hogy a ki tart egy fejőstehenet és két juhot;

22. Lészen ez, *mondom*: hogy a téjnek bősége miatt vajat egyék; mert vajat és mézet ehetik, valaki megmáránd e földön.

23. Ez is lészen az időben, hogy a mely helyen vannak ezer szőlőtövek, melyek ezer ezüst *siklust* értenek volna; *azt a helyet* a tövis és a gaz vegye fel.

24. Nyilakkal és kézívvvel menjen oda az *mber*: mivelhogy a tövis és gaz vette fel az egész földet.

25. Azokat a hegyeket pedig, melyeket kapálni kellett volna, *de nem kapálták*, a tövisek és gaz nem veszi fel, hanem barmoknak való *hely*észen, és hogy a juhok azt tapodják.

8. RÉSZ.

Siria és Izráel romlása: Júda oltalma az Assiri usok ellen: Zsidók megvettése.

És monda nékem az Úr; Végy magadnak egy nagy levelet, és írd * arra közönséges betűkkel: Siess a dúlásra, siess a prédára!

* rész 30, 8. Hab. 2, 2.

2. Annakokáért vevék mellém hív tanúbizonyságokat, Uriás papot, és Zakariást, a Jéberekiásnak fíját.

3. Mert midőn bémentem volna a Prófétaasszonyhoz, fogadott vala, és szült vala fiat, és monda az Úr nékem: Nevezd ennek nevét: siess a dúlásra, siess a prédára!

4. Mert minekelőtte a gyermek ezt tudná mondani: Édes atyám! Édes anyám! elviszi Damaskusnak gazdagságát, és Samariának prédáját az Assiriabeli * Királynak szolgálja.

* 2 Kir. 16, 9. 15, 29.

5. Ismét szóla nékem az Úr, mondván: 6. Mivelhogy megutálta e nép a Si-loah patakának lassan folyó vizét, és a Réczínnek, * és a Rémália fíjának birodalmát kívánják:

* rész 7, 1.

7. Annakokáért imé az Úr ezt miveli, hogy ezek ellen jöjjön amaz erős és széles folyóvíz, *tudniillik* * Assiriának Királya és minden ő hatalma, mely minden ő folyásai felette menvén, és minden partjai felett folyván.

* 2 Kir. 18, 13. 23.

8. Júdat elfolyja és megáradván általmegyen rajta és mind torkig ér, és annak elterjesztett szárnyai ellepik a te földednek szélességét, óh Immánuel.

9. Társalkodjatok egybe népek: de megrontattok: vegyétek fületekbe, valakik messze földön laktok, készüljete, de megrontattok; készüljete, de *ugyan* megrontattok!

10. Tanácskozzatok, de * haszontalan lészen; szóljatok, beszéljete, de nem megyen véghez: mert Isten † vagyon mi velünk! * rész 7, 2. 5–7. Zsolt. 33, 10. † rész 7, 14.

11. Mert így szóla nékem az Úr, kezemet fogván, mikor taníta engemet, hogy e népnek után ne járnék, ezt mondván:

12. Ingyen se említsétek ti a pártolkodást, miképen e nép minden dologban

örül a pártoskodásnak; és ne féljetekek ezeknek félelmek szerint; Ingven se mondjátok, hogy rettegni kelljen.

13. A Seregeknek Urát szenteljétek, ő tőle féljetekek és őtet rettegjétek:

14. És ő is szentelésekre lészen *néktek*; az Izráel házának pedig két ütközetnek köve * és botránkozásnak kősziklája gyanánt lészen, a Jerúsálem lakosinak pedig tőr és háló gyanánt.

* Luk. 2, 34. Róm. 9, 33.

15. Mellybe sokan megütköznek, és el-esvén megromolnak, és meghálóztatván, megfogatnak.

16. Kösd bé * ezt a tanúbizonyyságtételt; pecsételd bé a törvényt az én tanítványim között.

* Dán. 8, 26.

17. Annakokáért várom én az * Urat, kielrejtette + orcáját a Jákób házától; és várom őtet!

* rész 1, 25—27. + rész 2, 6.

18. Imhol *vagyok* én * és a fiak, kikeadott nékem az Úr + jelül és csudául Izráelben: a Sion hegyén lakozó Seregeknek Urától *vagyon*ez: * Sid. 2, 13. + vers 3.

19. Ha pedig azt mondják néktek: Tudakozzatok a * nézőktől, és a jövődömondóktól, kik suttogva szólnak: *ti ne engedjetekek*; + *mert* avagy nem az ő Istenétől kérd é minden nemzetség tanácsot? az élők felől a holtaktól *kell é tudakozni*?

* 1 Sám. 28, 7—15. + 5 Móz. 18, 11. 12.

20. A törvényre és *annak* tanítására *hallgassatok*: Valaki nem szóland annak beszéde szerint, nem lészen annak * világossága!

* 5 Móz. 27, 15—26.

21. Annakokáért a földet általjárja, a megnyomorodott és éhezett *Izráelita*, és mikor az éhség miatt búsul, átkozza az ő Királyát, és az ő Istenét! ha oda fel néz is, nem lészen segítsége.

22. Ha a földre néz is, mivelhogy *mindenütt* nyomorúság, homályosság, keserűségnek setétsége és homálya vette körül őtet!

9. RÉSZ.

Krisztus személye, tiszte, országa: Izráel s Júda országának megfeddetése.

Mindazáltal nem lészen az ő setétülése a nyomorúság szerint, melly ő rajta esék akkor, mikor először * csak könnyen illeté az *ellenség* Zebulonnak és Nafthalinak földét: sem úgy mint + utolszor, mikor megnehezíték a néppel teljes Galileát, a tengernek után, a Jordánon túl.

* 1 Kir. 15, 29. + 2 Kir. 17, 6. 18.

2. A nép, mely setétségben * jár, lát nagy világosságot, a kik a halál árnyékának tartományában ülnek, azoknak világosságtámad.

* rész 42, 1—7. Máté 4, 13—16.

3. Mikor ezt a népet megsokasítod *vala is*, mindazáltal állandó örömet *néki* nem adsz *vala*, *hanem e képen* örültek te előttd, mint az aratók az aratásnak idején, mikor örültek az ellenségnek prédáját osztván.

4. Mikor az ő terhes igáját és hátának vesszejét, az őtet nyomorgatónak pálcáját megrontottad, mint a * Midiániták napján.

* Bir. 7, 22—25.

5. Mikor mind az egész tábor, az egymásra támadott sokaság, és minden vérbe fertéztetett öltözet nagy hirtelen *úgy* mint megégett, és lett a tűznek eledele:

6. De *nékünk* egy gyermek születik, Fiu * adatik *nékünk*, kinek vállán lészen Fejedelemség, kinek nevét nevezi Csudálatosnak, + Tanácsosnak, erős, hatalmas *Istennek*, örökkévalóság Attyának, békesség Fejedelmének.

* Luk. 2, 10. 11. + Jer. 23, 5. 6.

7. Annak Fejedelemségének és békeségének nem lészen * vége, a Dávid székiben és országában *ül*, hogy megerősítse azt és meggyámolítsa az ítéletben és igazságban, ez időtől fogva mind örökké. A Seregek Urának buzgó + szerelme míveli ezt!

* Luk. 1, 32. 33. + 2 Kir. 19, 31.

8. Az ő beszédét küldötte az Úr Jákóbnak, és bételjesedik Izráelben:

9. Hogy venné észébe magát az egész nép, Efraim- és Samariának lakosa, kik azt mondják az ő kevélységeiben és felfuvalkodásokban:

10. A téglából *csinált* alkotványok elromlottak, de faragott kövekből építünk: a figefák kivagdaltattak, de czéd-rusfákat ültetünk helyekbe!

11. De *minekutánna* az Úr Rétzin * Királyon diadalmat ád az ő + ellenségeinek; azután *Izráelnek* ellenségit egybe-elegyíti.

* rész 7, 1. + 2 Kir. 16, 9.

12. A Siriabelieket * elől, a Filiszteusokat hátul, hogy feltátott torokkal elnyeljék az Izráelt. Mindezekkel is *pedig* az ő haragja nem mulik el; hanem az ő karját + felhúzza tartja mégis!

* 2 Kir. 15, 29. + 2 Kir. 17, 6. 18. 23. 24.

13. Mivelhogy e nép * nem tért meg az őtet megverő *Istenéhez*, és a Seregeknek Urát nem keresték meg!

* 2 Kir. 17, 13. 14. Jer. 5, 3.

14. Azért kivágja az Úr Izráelből a főt és farkat, az ágat és a kákát egy napon.

15. (Az a fő a vén és tiszteletes ember; az a fark pedig a próféta, ki hazugságot szól.)

16. Mivelhogy e népnek Vezérei hitezők * voltak, és a kik azoktól vezéreltetek, azokat elvesztették? * Jer. 6, 14.

17. Annakokáért az ő ifjainak nem kedvez az Úr, és az ő árváin és özvegyin nem könyörül; mert mindnyájan képmutatók és gonosztévők, és mindennek szája gonosztságot szól. Mindezekkel is nem mulik el az ő haragja, hanem mégis felhúzza vagyon az ő karja!

18. Mert a gonoszság felgerjed mint a tűz, *melly* a töviset és a cserét megemészt; és meggyújtja a sűrű erdőt, annyira hogy felmenjen annak pora a füstben.

19. A Seregek Urának haragja miatt e föld * meghomályosodik: és e nép léssen a tűznek úgymint eledele, senki az ő attyafián † nem könyörül.

* rész 13, 9. 10. † Jer. 19, 6–9.

20. Mert kapdos jobbkézre, de ugyan megéhezik: eszik balkézre, de ugyan nem elégeszik meg: mindnyájan az ő karjoknak húsát eszik:

21. Manasse *megemészt* Efraimot, Efraim Manassét, és mindketten ezek Juda * ellen lésszenek: Mind ezekkel is nem mulik el az ő haragja, hanem mégis felhúzza † léssen az ő karja!

* 2 Krón. 28, 6–8. 2 Krón. 36, 17–20.

10. RÉSZ.

Jerúsálem hamis Birái; Assirius büntetése; Zsidók megtérése s megvettatése.

Jaj a hamis dekrétom szerzőknek és a kik írnak emberek nyomorítására való hamis szentencziákat;

2. Hogy a szegényeknek ítéleteket elfordítsák, és az én népem szegényinek igazságokat * elragadják, hogy az özvegyek legyenek ő prédájok, és az árvákban zsákmányt vessenek. * Ámós 2, 6. 8.

3. Valyon s mit míveltek a meglátogatásnak és a messzünnen reátok jövő pusztításnak * napján? Kihez folyamodnátok segítségért? És valyon hol tennétek le a ti *gazdagságokat*, mellyben dicsekedtek? * rész 7, 17–20.

4. Az én *segítségem* nélkül a megköltöztetettnél nyomorultabb volna, és a megöltetettéknél alábbvalók lennének: Mind

ezekkel is nem mulnék el az ő haragja, hanem mégis az ő keze felhúzza * volna!

* 2 Kir. 25, 1–11.

5. Jaj az * Assirusnak, az én haragom vesszejének; jóllehet az én búsulásomnak pálczája † vagyon az ő kezekben.

* vers 12. rész 33, 1. † rész 7, 18. 19.

6. És *noha* a képmutató nép ellen küldöm ötet, és a mely nép ellen * megharagudtam, az ellen parancsolok néki, hogy prédáljon és zsákmányt tégyen azokban, és hogy azt eltapodja, mint az útezőn való sárt: * rész 8, 4. 2 Kir. 15, 29, 17, 6, 7, 18, 13.

7. Mert ő nem a képen állítja és az ő szíve nem úgy gondolja; hanem hogy az ő * akaratja szerint vessessen; és mindenestől fogva kigyomláljon sok népeket.

* vers 10. 2 Kir. 18, 19. 33–35.

8. Mert azt mondja: Avagy az én főszolgáim nem olyanok é mint * egy-egy Királyok?

* 2 Kir. 18, 24.

9. Avagy nem *megvettem é Kálnó városát* mint szinte Kárkémist? avagy nem úgy *meggyőztem é Hámát* * városát mint Árpádót? Avagy Samariát † nem úgy *megvettem é* mint †† Damaskust?

2 Kir. 18, 34. 35. † 2 Kir. 17, 6. †† 2 Kir. 16, 9.

10. Mivelhogy az én kezemnek erejével vettem meg azoknak a bálványoknak országaikat, mellyeknek bálványai jobbak voltak a Jerúsálembelieknek * és Samariabelieknek *isteneknél*. * 2 Kir. 18, 35.

11. Avagy nem cselekedhetem é úgy a Jerúsálembeliekkel, és az ő bálványaikkal, mint cselekedtem Samariával, és az ő bálványival?

12. De jövődöbe, minekutánna elvégezéndi az Úr minden dolgát a Sionnak és Jerúsálemnek hegyén, meglátogatom az Assiriabeli * Király nagy akaró szívének gyűmölsét, és az ő felemelt szemeknek dicsőségét;

* Jer. 50, 18.

13. Mivelhogy azt mondotta: Az én kezemnek * ereje által míveltem *ezeket*, és az én bölcseségem által, mivelhogy okossággal felékesíttettem; azért vettem el sok népeknek határit, azoknak kincseiben zsákmányt vettem, és mint erős hatalmas a lakosokat megaláztam. * vers 10.

14. És az én hatalmasságom, mintegy fészket, úgy találta a sok nemzetségek gazdagságának *fészket*, és melly könnyen elszedik az elhagyott madártojásokat: azonképen az egész föld *népét* én elta-
kartam, és nem volt senki, ki csak szár-

nyát mozdította, vagy száját megnyitotta, vagy csak motszant volna is.

15. Avagy dicsekedik é a fejsze az ellen, a ki azzal vág? avagy a fűrész felemeli é magát az ellen, a ki azzal fűrész? a vessző avagy felemeli é magát azok ellen, a kik azt forgatják? mikor a pálczát felemelik, avagy nem fa é az?

16. Annakokáért az Úr, a Seregeknek Ura, bocsat az ő kövérre ösztövérséget, és az ő dicsőségének helyén tűznek égéséhez hasonló égés ég.

17. Mert az Izráelnek világossága léssen tűz helyett, és annak szente léssen láng helyett, mely meggyújtja, és megemésztja az ő töviseit és cserjéit egy napon.

18. És az ő erdejének és mezejének ékességét lelkétől fogva testéig megemészt! és minekutánna megfélemlik, elfutamodik és bujdosó léssen.

19. Azután az ő erdejének fája kevés léssen, annyira, hogy egy kis gyermek felirhatná azoknak számokat.

20. És léssen az időben, hogy többé az Izráel maradéka, és a ki megmarad a Jákób nemzetségéből, nem támaszkodik az őtet nyomorgatóhoz, hanem az Úrhoz, az Izráelnek megszentelő Istenéhez támaszkodik valóban.

21. A maradék * megtér, a Jákób maradéka, az erős, hatalmas Istenhez;

* vers 22.

22. Mert ha a te néped az Izráel szám szerint annyi lejjendene is, mint a tengernek fővénye, mégis csak a maradékja tér * meg annak az Istenhez, ki az ő igazsága által öröktől fogva való elmet-szett akaratját mindenestől kiárasztja.

* Róm. 9, 27.

23. Mert öröktől fogva elrendeltetett véget cselekszik az Úr, a Seregeknek Ura, mind az egész földön.

24. Annakokáért azt mondja az Úr, a Seregeknek Ura: Ne félj én népem, Sionnak lakosa; az Assíriabeli Királytól. Az ő vesszejével megver tégedet: de az ő pálczáját felemeli te éretted, * mint szinte Egyiptomban.

2 Móz. 14, 19—29.

25. Mert még csak egy kevés idő vagyon, és annakutánna haragomat rájok kiontom, hogy megemésztessenek;

26. Mert a Seregeknek Ura támaszt az ellen ostort mind a Midániták * levágatásoknak idején a Horeb kősziklájánál, és a tenger mellett felemelt pál-

czájához hasonló pálczát, és elveszti ezeket mint az † Egyiptombelieket.

27. És az időben elvétetik az ő terhe a te válladról, és az ő igája a te nyakadról, sőt mindenestől elrontatik az iga az olajjal megkent Királyért.

* Bir. 7, 22—25. † 2 Móz. 14, 27. 28.

28. Ajátba jó, Migronon általmegyen, Mikmáznál rakja le az ő hadakozó terhes szerszámain.

29. Általmeunek a réven; Gébába térnek szállásra, Ráma megrémül, Gibeá, Saulnak * városa elfut.

* 1 Sám. 10, 26.

30. Galimnak népe, emeld fel a te szódat, hogy hallják meg mind * Láis városig, és hallja meg a nyavalyás Anatót!

* Bir. 18, 14. 27. 29.

31. Madména megindul, Gébinnek lakosai egybegyűlnek.

32. Nób városba megyen a nap fenn lévén, hogy ott megálljon: Az ő kezét felemeli a Sion leányinak hegye ellen, a Jerusalem halma ellen.

33. Ímé akkor az Úr, a Seregeknek Ura kivagdálja az ágakat nagy erővel, annyira, hogy a magasságosok kivágattatnak és a felmagasztaltattak megaláztatnak.

34. És az erdőnek sűrű ágait levágja vassal és a Libánusnak magas fái hatalmasnak keze által elesnek.

11. RÉSZ.

Krisztus személye, tiszte, ajándékai; Pogányok és Zsidók hivatala.

És az Isai törzsökéből * egy vesszőszál származik, és az ő gyökereiből egy virágszál nevekedik. * Csel. 13, 22. 23. Jel. 5, 5.

2. Kin az Úrnak lelke * megnyugoszik, bölcseségnek és értelemnek Lelke, tanácsnak és hatalomnak Lelke, tudománynak és az Úr félelmének Lelke.

* Máté 3, 16. Ján. 3, 43.

3. Kinek illatozása együtt léssen az Úrnak félelmével. Nem az ő szemeinek látása szerint ítéld pedig, és nem füleinek hallása szerint dorgál meg:

4. Hanem igazságban ítéli meg a szegényeket, és igazság szerint dorgálja a földnek alázatosait, a földet megveri szájának vesszejével, és ajakainak lelkével megöli a hitetlent.

5. És derekának övedzője léssen az igazság és veséinek övedzője az álhatatosság.

6. És lakozik a * farkas a báránnyal,

és a párducz a kecskefiúval fekszik, a borjú és az oroszlánkölők, és a kövér barom együtt lészenek, és egy kis gyermek őrizi azokat. * rész 65, 25.

7. A fejőstehen és a medve együtt legeltetnek, azoknak fiaiik együtt feküsznek, és az oroszlán, mint az ökör szalmát eszik.

8. És a csecsszopó gyermek az áspiskigyónak lyukában gyönyörködik, és a csecstől elválasztott gyermek a babilusnak lyukába nyújtja kezét.

9. Nem ártanak, * és senkit el nem vesztenek az én egész szent hegyemen; mert teljes lészen a föld az Úrnak † tudományával, mint a tenger vize béborította *e földet*. * Ezék. 34, 25. † Jer. 31, 34.

10. És lészen az időben, hogy ahoz a ki az Izsai gyökeréből *sok* népeknek zászlójok lészen. * Pogányok is gyűljenek; és az ő nyugalma dicsőséges legyen. * Mik. 4, 1. 2. Róm. 15, 12.

11. És lészen az időben, hogy az Úr másodszor vesse kezét az ő népe maradvánának * megkeresésére, mely *tudnillik* megmaradt † Assíriától, Egyiptustól, Párthiától, Szercesenországtól, és az Elámitáktól, †† Káldeától, Hámáttól, és a tenger szigetitől. * 2. Móz. 3, 8. 2 Sám. 7, 23. 24. † 2 Sám. 15, 29. 17, 6. †† 2 Kir. 25, 1—12.

12. És a Pogányok között zászlót emelvén: egybegyűjtse az elszéledett Izráelitákat, és Júdának ide s tova szakadozott *tagait* egybekeresse a földnek négy szegeletiről.

13. És Efraimnak irigységét elvévén, és Júdának ellenségét elvesztvén: Efraim ne irigykedjék * Júdára, és Júda is ne cselekedjék úgy mint ellenség Efraim ellen;

* rész 9, 21. 1 Kir. 11, 35. 39. Ámós 9, 11. 12.

14. Hanem *egyenlő akarathból* hátokon legyenek napnyugot felé a Filiszteusoknak a napkeleti népekben, együtt vessenek zsákmányt, az Edomitákra és Moábitákra támadjanak, és az Ammoniták engedjenek nekik.

15. És az Úr megszárazsítja az Egyiptom tengerének kebelét is és kezét fel-emeli a *Nilus* folyóvíz ellen is, erős szárazsító szél által a nagy folyóvizet hét részre szakasztja, és azt míveli, hogy saruslábbal menjen által *azokon az ő népe*:

16. És lészen úta az ő népe maradvánának, melly megmaradt az Assiriabe-

liektől, *a* mint volt Izráelnek, mikor ki-jött Egyiptom * földéből. * 2 Móz. 14, 29.

12. RÉSZ.

Öröm a Krisztus országában.

Annakokáért azt mondd az időben: Hálákat adok néked óh Uram; mert *jöllehet* megharagudtál * volt én reám; *de* elfordult a te haragod, és megvigasztaltál engemet. * rész 54, 7. 8.

2. Ímé az erős *Isten* én szabadítóm, bízom és nem félek; mert nekem * erősségem, és nekem az Úr Isten dicsőségem, ki nekem szabadítóm volt. * 2 Móz. 15, 2. Zsolt. 118, 14.

3. És merítetek vizeket nagy örömmel a szabadítónak kútfejéből.

4. És azt mondjátok akkor: Adjatok hálát * az Úrnak, magasztaljátok az ő nevét, hirdessétek a népek között az ő cselekedetét, mondjátok: hogy nagy az ő neve! * 1 Krón. 16, 8—10.

5. Mondjatok éneket az Úrnak; mert nagy dolgokat cselekedett; adjatok tudtára ezt az egész földnek.

6. Emeld fel szódat, és énekelj Sionnak lakosa; mert nagy * te közötted az Izráel szent *Istene*! * rész 11, 11—16.

13. RÉSZ.

A Babilóniai birodalom romlásáról.

Babilónia ellen való terhes Jövendőmondás, melyet látott Ésaías, * Ámós fija. * rész 1, 1.

2. Emeljetez zászlót a magas hegyen. Szóljatok felemelt szóval nekik, kezeikkel intsetek, hogy menjenek bé a *Babilóniai* Fejedelemnek * kapuin.

* Jer. 50, 1—3.

3. Én parancsoltam az én tőlem * választott *vitézseimnek*, és az én erősímet hívtam az én haragomnak *véghezvitelére*, kik az én dicsőségemnek örülnek. * vers 17—19. rész 45, 1—4.

4. Sok népeknek *szavokhoz* hasonló sokaságnak szava *hallatik* a hegyeken, *sok* országokból öszvegyült pogánynépeknek szavok *hallatik*; a Seregeknek Ura mus-trálja az ő hadra való seregét!

5. Eljőnek messze földről, az Egeknek utolsó részéről, az Úr és az ő haragjának eszköze, a *Babilóniabelieknek* egész földöknek * elrontására. * Dán. 5, 30. 31.

6. Ordítsatok: mert közel vagyon az

Úrnak napja, melyen a Mindenhatótól pusztítás következik!

7. Azért minden kezek megerőtlenülnek, és minden emberek szíve * elolvad.

* Jós. 5, 1. Zsolt. 76, 6—8. Jer. 50, 42. 43.

8. És megrémülnek, nagy kínok és fájdalmak környékezik meg őket, fájdalmat szenvednek mint a gyermekszülő asszonyok, kiki az ő felebarátján álmélkodik; *mivelhogy az ő orczájok megszégyenültek.*

9. Ímé az Úrnak napja eljő kegyetlen búsulással, és felgerjedt haraggal, hogy e földet elpusztítsa, és annak bűnösit elveszesse arról;

10. Mert az egek csillaginak és a bokros csillagoknak világosságok * nem fénylik; a feltámadott nap homályos lesz, és holdnak is világa fényes nem lesz.

* rész. 9, 19. Ezék. 32, 7. 8.

11. És megbüntetem a földnek gonzságát, és a gonoszoknak hamisságokat, és azt mívelem, hogy a kevélyeknek kevélységek * megszűnjék, és a kegyetleneknek kevélységeket megalázom.

* Jer. 50, 29. Dán. 4, 27. 28. 34.

12. Azt mívelem, hogy drágább legyen az ember *ez ellenség előtt* a tiszta aragnál, amaz Ofirből hozott szép aragnál is;

13. Annakokáért az egeket * megindítom, a föld is az ő helyéből megindul, a Seregek Urának búsulása miatt, a melly napon felgerjed az ő haragja.

14. És olyanok lesznek *a Babilóniabeliek* mint a futó szarvas, és mint a pásztor nélkül való juh, kiki az ő népe közzé megyen és kiki az ő földébe szalad;

* Jóel 3, 14. 16. Jer. 51, 29.

15. Valaki ott találtatik, általveretik és minden mellették való bérlett vitézek fegyver miatt elhullanak.

16. És az ő kis gyermekeik az ő szemek előtt *a földhöz* * veretnek, házaik elzsákmányoltatnak, és feleségeik megszeplősttetnek.

* Zsolt. 137, 9.

17. Ímé én feltámasztom ezek ellen a Médiabelieket, * kik előtt az ezüstnek semmi becsületi nem lesz, és az aragnak semmi gyönyörködnek;

* rész 45, 1—4. Jer. 51, 28. Dán. 5, 30. 31.

18. Hanem kézívekkel a gyermekeket állalvöldözik és az *asszonyok* méhének gyümölcsén nem könyörülnek, a kis gyermekeknek nem kedveznek.

19. És Babilon, * mely sok országoknak ékessége volt, a Káldeusoknak *pedig* szépségek és dicsekedések volt, *elpusztúl*, mint Sodomát † és Gomorát elpusztította Isten.

* Jer. 51, 41—45. † 1 Móz. 19, 25.

20. Nem ülik meg * azt soha, és soha semmi időben nem lakják, nem vonják ott fel sátorokat az Arábiabeliek, és a pásztorok ott nem legeltetik az ő *barmaikat*;

* Jer. 51, 35—43.

21. Hanem laknak ott vadak, és azoknak házaikat ártalmas állatok töltik bé, lakoznak ott baglyok, és vad emberek szökdösnek ott.

22. Az erdei macskák kiáltanak az ő elpusztított palotáiban, és az ő gyönyörűséges házaiban a sárkányok! Közel vagyon * *pedig az ő romlásának* ideje, és az ő napjai messzire nem haladnak!

* Dán. 5, 30. 31.

14. RÉSZ.

Szabadítás a Babilóniai fogságból.

Mert könyörül az Úr Jákóbon, és az Izráelitákat ismét * választja, hogy azokat az ő földökbe visszavigye; és jövevények adják magokat ő hozzájuk és ragaszkodnak a Jákób házához;

* rész 11, 11—13. Esdr. 1, 1—5.

2. Mert a népeket hozzájuk kapcsolják, és azokat az ő lakhelyekbe viszik, és azokat birni fogják az Izráeliták az Úrnak földén, hogy azok nekik szolgák és szolgálóleányok legyenek; és a kiknek ők foglyaik voltak, azok lesznek ő foglyaik, és uralkodnak azokon a kik őket nyomorgattak.

3. És a melly napon az Úr néked nyugodalmat adand a te fáradságotól, nyomorúságotól, és ama kemény szolgáltatól, mellyel szolgáltattak tégedet:

4. Akkor ilyen csúfoló közbeszédet szólasz a Babilóniai Királyról, és ezt mondd: Mimódon romla el a sarczolatató? *mint* vesze el az aragnak kívánója?

5. Eltörte az Úr a gonoszoknak pálczájokat, az uralkodóknak vesszejeiket.

6. Ki a népeket az ő haragjában szüntelen sanyargatja vala, ki a pogánynépeken nagy dühösséggel uralkodik vala, a nyomorgatókat nem tiltotta meg a nyomorgatástól.

7. Nyugszik és csendes az egész föld, nagy örömmel éneket mondanak.

8. Sőt a jegenyefák is örvendeznek te rajtad, és a Libánus czédrusai, * *ezt mondván*: Miolta te elvesztél, senki nem jött mi reánk, ki minket kivagdalna!

9. A koporsók is a föld alatt megindultak te éretted, hogy te elődbe menjenek, feltámasztják néked a halottakat, a földön minden Fejedelmet, a pogányoknak minden Királyit felköltik az ő székeikből. * rész 2, 13.

10. Kik mindnyájan téged megszólítván, azt mondják: Te is erőtlenné lettél é, mint mi? mihozzánk hasonlatos lettél é?

11. A te kevélységed a koporsóra jutott, *mind* a te vigasságtevő szerszámmal *eyyetenben* a te ágyad féreg lésszen, lepled is féreg lésszen!

12. Mimódon estél alá az égről, * te Luczifer, hajnalak fija? a földhöz vettél é, ki sok nemzetiségeket erőtlenné tettél va? * rész 31, 19.

13. Te pedig azt mondd vala szívedben: A mennybe megyek fel, az erős *Isten* csillagai felett helyheztetem az én széket, és ülök a gyülekezet * hegyének észak felől való oldalára. * Zsolt. 48, 3.

14. A magas felhőknek felibe hágok, hasonlatos lésszek a magasságos *Isten*hez;

15. De a koporsóba * vettettél, a temetésre való veremnek szélire. * vers 10.

16. A kik téged látnak, reád függesztik szemeket, reád figyelmeznék, és *ezt mondják*: Ez é ama férjfiú a földnek háborgatója, ki az országokat megrontja va?

17. Ki a földnek kerektségét olyanná tette minémű a pusztá, és annak városit rontotta, és az ő folyóinak nem nyitotta meg a tömlöczöt?

18. Minden pogány Királyok, valamennyin vagynak, tisztességesen fekszenek, kiki az ő koporsójában.

19. Te pedig kivettettel a te * koporsódból, mint valami utálatos csemete, *mint* a megöletett embereknek ruhájok, kik fegyverrel verettek által, melyek a verembe vettettek, *vagy* mint a megtapdatott holttest. * Préd. 6, 3. Jer. 22, 19.

20. Nem temettettel te el úgy, *mint* azok: mert a te földedet elvesztetted, a te népedet megölted. A gonoszoknak magvok * nem léssen soká emlékezetben. * Jób. 18, 17—21. Zsolt. 21, 9—11.

21. Készítsetek öldöklést az ő fíjainak

és az ő atyáiknak * gonoszságokért; hogy fel ne gyarapodjanak, és ne birják e földet örökségül és ne töltsék bé a földet erős városokkal. * 2 Móz. 20, 5.

22. És felkelek ő ellenek, azt mondja a Seregeknek Ura, és elvesztem Babilonnak nevét és, a maradékokat a fiakkal és unokákkal egybe, azt mondja az Úr.

23. És adom azt hogy örökségül birja, a süldisznó, és tészem azt állatoknak helyévé, és megseprem * azt pusztító seprővel, azt mondja a Seregeknek Ura! * 2 Kir. 21, 13.

24. Sőt megesküdt a Seregeknek Ura *ezt mondván*: Ha úgy nem léssen a mint gondoltam, és ha úgy nem megyen véghez, a mint én elvégeztem;

25. Hogy megrontsam az Assiriust az én földemen és megtapodjam őtet az én hegyeimen, hogy annak igája elvétessék az * én népemtől, és annak terhétől megmenekedjék ezeknek válok. * rész 37, 36. 45, 1—3. Jéel 2, 18—20.

26. Ez a tanítás, melyet végezett *Isten* az egész föld felől; és ez ama felhuzott kéz, mind e pogányok ellen.

27. Mert a Seregeknek Ura végezte, és kicsoda teszi azt * erőtlenné? és az ő felemelt kezét kicsoda fordíthatja el? * Péld. 21, 30. Dán. 4, 32.

28. A melly esztendőben * megholt Akház Király, *akkor* volt e terhes Jövendőmondás. * 2 Krón. 28, 27.

29. Ne örvendezz te Filiszteusoknak egész *országa*, hogy annak vesszeje megromlott a ki téged * ver va: mert a kigyónak magvából basiliskus származik, és annak magva léssen tüzesszárnyas sárkány! * rész 20, 1. Jer. 47, 1—7. Sof. 2, 5. 6.

30. Azután legeltetnek a szegényeknek elsőszülötteik, és a szűkölködők bátorsággal nyugosznak; minekutánna éhséggel megölemdem a te gyökeredet, és a te maradékidat megölelndi.

31. Ordíts kapu, kiálts város, elromlottál te Filisztea * mindenestől fogva: mert észak felől jó füst, és senki a *hadbamenésre* rendeltetett napon *otthon* nem marad! * Ezek. 25, 15—17.

32. És mit felelnek *akkor* a pogány-népeknek követeli? Ezt: Hogy az Ur fundálta * a Siont, hogy az ő népének szegényei ahoz folyamodjanak. * Zsolt. 87, 1—5. Zsolt. 102, 16—17.

15. RÉSZ.

Moábiták veszedelme.

A Moábiták * felől való terhes prófé-
tálás. Egy éjjel elpusztúl a Moábiták-
nak *Ar nevű városok és kivágattatik a*
Moábitáknak *Kir nevű városok* is, egy
éjjel elpusztítottatik és kivágattatik!

* 2 Kir. 3, 5. Jer. 48, 1.

2. Felmennek a *Moábiták* Bájitba, és
Díbonba, magas templomokba nagy sí-
rással. Nébo és Medéba városon jajgat-
nak a Moábiták, mindeneknek fejeken
kopaszság leszen, * és szakállokat mind
lenyírik;

* Jer. 48, 27. 38.

3. Az ő utcáin gyászruhába öltöznek,
az ő házainak felső részein és az utcá-
kon kiki jajgat, és keservesen sír!

4. Akkor felkiált * Hesbon és Elealé
város, annyira, hogy az ő kiáltások meg-
hallassék mind Jáhas városig. Annako-
káért Moábnak erős vitézei is kiáltanak,
és az ő szíve megfélemlik.

* Jós. 13, 17.

5. Az én szívem kiáltja a Moábitákat,
és annak végvárait mind Zoár városig,
mint egy három esztendő s tulok; mert
a Luhit * hágóján nagy sírással mennek
fel, és a Horonaim után az ő romlásokat
keserűséggel jajgatják.

* Jer. 48, 5. 34.

6. Mert a Nimra városbelieknek vizek
elfogy; annakokáért elszárad a pázsit,
elfogy a fű és semmi zöldellő nem leszen.

7. Azért kiki az ő gazdagságát és jó-
szágát, a fűzfák patakja mellé hordja.

8. Mert a kiáltás elkerüli mind a
Moáb határát, az ő jajgatása mind Eg-
laimig, és Beér-Elmig hallatik az ő
jajgatása;

9. Mert a Dimon vizei bételnek vérrel,
mikor én megnevelem a Dimon vizeit a
Moábitáknak véreikkel: a kik pedig a
Moábiták között elszaladnak, bocsátok
azokra oroszlánt, azonképen a földnek
maradékira!

16. RÉSZ.

Moábiták veszedelme, s pusztulása.

Küldjetez * bárányt a föld Urának en-
gesztelésére a pusztának közikéljéből,
a Sion leányának hegyére;

* vers 12. 1 Kir. 8, 41—43.

2. Mert mint a fészekből kiüzetett buj-
dosó madár olyanok lesznek a Moáb
leányai, mikor az * Arnon vizén által-
kelnek.

Jós. 13, 9.

3. Tarts tanácsot, tégy ítéletet, szerezz

olyan árnyékot délben, a minémű va-
gyon éjjel, rejtsd el azokat, kik *hazájok-
ból* * kiüzettek, a ki elszaladott azok
közül, ne adjad kézbe.

* 1 Sám. 22, 3. 4.

4. Lakozzanak te nálad *békességgel* az
én *népemnek* futottai: Moáb, te légy ol-
talom nékik a rabló ellen: mert vége lé-
szen a nyomorgatónak, elfogy a * kő-
borló, elvesznek e földről a † pusztítók.

* rész 33, 1. † rész 14, 4—15.

5. Mert megerősítették az *Isten* ke-
gyelméből az ő széke mellyben üljön
igazsággal a Dávid sátorában, * ki ítélő-
Bíró, ítéletnek követője, és igazságra
siető leszen.

* rész 11, 1—5.

6. Hallottuk a Moáb * kevésységét,
hogy felette igen felfuvalkodott; de az ő
kevésége felfuvalkodása és haragja sze-
rint való tehetsége nincsen.

* Jer. 48, 29—31.

7. Annakokáért egyik Moábita a má-
sik Moábitát jajgatja, sőt mindnyájan
jajgatni fognak: a Kir-Harését *nevű vá-
rosnak* fundamentomin nyögtök; mivel-
hogy azok megrontattak.

8. Sőt a Hesbon városnak szőlői is el-
pusztítottak, a Sibma városnak is szőlője,
a Pogányoknak Fejedelmei eltapodtatták
annak drága szőlővesszőit, mellyek mind
Jaázer városig voltak, sőt mind a pusztáig
elterjesztettek volt, annak drága ül-
tetései eltapodtattak, mellyek a tengert
is meghaladják vala.

9. Annakokáért az én sírásomban sira-
tom Jaázert és a Sibma * szőlőtőkeit:
megnedvesítlek tégedet Hesbon és Ele-
alé az én könyhullatásommal; mert a
te nyári gyümölcsöd és aratásod felől
való víg éneklésed elesett.

* vers 8.

10. És a te meződnek hasznán való
vigasságod * és örömed megszűnt, a szőlő-
lők hasznának is nem örültök, nem éne-
keltek, a bornyomó nem nyom bort a
válókban, a szüreten való örömnél vé-
get vetettem!

* Jer. 48, 33. Ámós 5, 17.

11. Annakokáért az én szívem a Moáb
veszedelmén zeng mint a hegedű, és az
én belső * részeim a Kir-Héres városan.

* Jer. 4, 19.

12. És leszen ez, hogy mikor megtet-
szik, hogy Moáb *hijába* fárasztotta ma-
gát az ő templomában: megyen más
szentséges helyre imádkozásnak okáért;
de semmit nem használ azzal is.

13. Ez a beszéd, mellyet szólott vala
az Úr Moáb felől már régen.

14. Most pedig szól az Úr, ezt mondván: Három esztendőben, *mellyek lesznek* mint a béresnek esztendei, meggyaláztatik a Moáb dicsősége, mint az ő nagy sokaságával egybe, és annak maradékja kicsiny, kevés, és erőtlén *léssen* !

17. RÉSZ.

Damaskus, Samaria, Assiria romlása.

Damaskus * *város* felől való terhes prófétálás. Ímé Damaskus elpusztíttatik, hogy város ne legyen, és léssen romlásnak halma.

* rész 8, 4. Ámós 1, 3–5.

2. Aróernek városai elhagyatnak, barmok legeltetésére valók lesznek, és nem léssen, ki azokat onnét elrettentené.

3. Efraimnak is * erőssége megszűnik, Damaskusnak is birodalma egész Sírival egybe úgy + jár, mint az Izráeliták dicsősége, azt mondja a Seregeknek Ura.

* rész 7, 16. 9, 21. 2 Kir. 17, 6. + 2 Kir. 16, 9.

4. És léssen akkor az időben, *mellyben* a Jákób dicsősége * megvékonyodik, és az ő húsának kövérsége megösztvéredik :

* rész 1, 8. 9.

5. Igaz úgy léssen *mondom*, mint mikor az arató a veteményt öszveszedi, és a gabonafejeket kezével learatja, és úgy léssen mint mikor valaki az elhagyott gabonafejeket felszedi a Réfaim völgyében.

6. Hagyatik ő benne csak kevés számú, mint mikor az olajfát megverik ; két, három gyümölcs marad a magas ágnak tetején, négy, öt *mag* az ő kiterjedett ágain, azt mondja az Izráelnek Ura Istene !

7. Akkor az időben tekint az ember az ő Teremtőjére, és az ő szemei néznek az Izráelnek szentére.

8. És nem tekint az oltárookra, a maga kezeinek alkotmányára, és a mint az ő kezének ujjai csináltak, arra nem tekint, sem a berkekre, sem a képekre.

9. Az napon az ő erős városai hasonlók lesznek az élhagyott vesszőkhöz vagy ágakhoz, miképen azokat elhagyták vala az Izráel fíjai előtt, és puszták lesznek ;

10. Mert elfelejtkeztek a te megszabadító Istenedről, és nem emlékeztek meg a te erős kőszikládról. Annakokáért *akármint* ültess drága plántákat, és idegen országból hozott szőlővesszőkkel ültessed *szőlődet*.

11. És *akármint* szorgalmatoskodjál a

felől, hogy a melly napon plántáld, azon napon felnevekedjék ; és ha magot vetédesz, hogy megvirágozzék ; de a melly napon azzal élned kellene, nem veheted gyümölcsét, és kétségbe eső bánatod *léssen* rajta !

12. Jaja sok nép sokságának, *kik* úgy zúgnak, mint a tenger szokott zúgni, és a háborgó nemzetségeknek, *kik a képen* dühösködnének, mint szoktak a nagy erős vizek dühösködni.

13. Zúgnak a *sok* népek, miképen zúgnak a sok vizek : de megdorgálja azt az Isten, és messze elfut, és elragadtatik mint a hegyeknek pora a szél előtt, vagy mint a pozdorja a forgószer előtt.

* Jób 21, 18.

14. Estve megrémülnek, minekelőtte megvirád, nem lesznek. Ez azoknak részek, a kik minket kóborlanak, és azoknak jutalmok, a kik minket rabolnak !

18. RÉSZ.

A Szerecsenek és Assiriusak ellen jövődől.

Jaj a vitorlák árnyékának földének, melly Szerecsenországnak folyóvizein túl vagyon.

2. Kik a tengeren küldenek követeket, gyékényből csinált hajókon a vizeknek színén, *ezt mondván* : Menjetek el követtek hamarsággal az elszaggattatott és raboltatott nemzetséghez ; a néphez, melly rettenetes *volt* mióta kezdett lenni, s azután is ; a nemzetséghez, melly lassan-lassan eltapodtatott, melynek földét a folyóvizek * elborították. * rész 8, 7. 8.

3. *Ti* világnak minden lakói és földnek lakosai, meglátjátok, mikor a hegyeken zászlómat felemelem, és mikor az én kürtömet megfuvallom, meghalljátok.

4. Mert azt mondá az Úr nékem : Én nyugszom, és nézek az én sátoromból, és *olyan lesznek e népek*, mint az eső szárazító meleg, mint a harmatozó felhő az aratásnak hévségében.

5. Mert *miképen* a szüret előtt, mikor immár a szőlő jövőse megerősödött, és virágából az ő gyümölcsei kitisztultak, elvagdálja annak vesszeit a *szőlősgazda* megszökésekkel, és jövőseit elmetéli és elhányja ;

6. *Igy ezek* hagyatnak a hegyen lakozó madaraknak és a földi vadaknak, hogy a madarak azokon nyaraljanak, és a föld vadai azokon teleljenek.

7. Akkor az időben viszen ajándékot a Seregek Urának, az elszaggaitatott és raboltatott nép, a nép, mely rettenetes volt miolta kezdett lenni, s azután is; a nemzetség, mely lassan-lassan eltapodtatott, melynek földét a folyóvizek elpusztították, a Seregek Urának nevének helyére a Sion hegyére.

19. RÉSZ.

Égyiptombeliek: Pogányok hivatala.

Égyiptom felől való terhes Prófézia: Imé az Úr könnyű sűrű felhőre * ülvén, bémegyén Égyiptomba, és megháborodnak az ő orczája előtt † Égyiptomnak bálványai, és az Égyiptombelieknek szíve elhervad ő benne.

* Zsolt. 104, 3. † Jer. 43, 12. 13. Ezék. 30, 10—19.

2. És az Égyiptombeliek az Égyiptombeliekkel egybevesztem, hogy hadakozzék kiki az ő felebarátja ellen, és kiki az ő barátja ellen, a város város ellen, az ország ország ellen.

3. És mikor az Égyiptomiaknak lelkek elfogyatkoznak ő benne, és az ő tanácsoknak esztét veszttem; az ő bálványaitól, a szemfényvesztőktől, ördögösöktől, és jövőmondóktól * kérdenek tanácsot.

* 1 Sám. 28, 8.

4. És az Égyiptombelieket kegyetlen Urak birodalma alá * rekesztem, és kegyetlen Király uralkodik rajtuk, azt mondja az Úr, a Seregeknek Ura Istene!

* rész 20, 4. Jer. 46, 13—17. 2 Kir. 24, 7.

5. Elfogyatkoznak a tenger vizei, és a Nilus folyóvíz elszárad és elapad.

6. A folyóvizek eltávoznak, és a töltések között folyó patakok elszáradnak és elapadnak, a nád és a sás meglankadnak.

7. A folyás mellett, a folyóvíz partján való pázsit, és a folyás mellett való minden vetemény megszárad, elfogyatkozik és nem leszen.

8. És kesergenek a halászok, és sirnak mind azok, kik a patakokban horoggal szoktak halászni; és megerőtlenülnek azok is, a kik a vizek színén vetik meg hálójukat.

9. És megszégyenülnek azok is, kik lenből és selyemből drága marhákat csináltak és kik hálókat kötöttek.

10. És az ő hálók elvesznek és valakik haltartókat és halastókat csináltak, megszégyenülnek.

11. Bizony bolondok * Zoán városnak Fejedelmei; a Farao Bölcséinek és Tanácsosinak tanácsok bolondság: mimódon mondjátok Fáraónak: Bölcs ember fija vagyok, régi Királyoknak fija?

* 4 Móz. 13, 23.

12. Hol vagynak most a te Bölcséid? Mondják meg most néked és adják tudtadra, mit végezett a Seregeknek Ura Égyiptom felől?

13. Zoánnak Fejedelmei megbolondultak, Nóf városnak Fejedelmei tévelygettek, és Égyiptomot tévelygőbe hozták az ő nemzetségeknek kövei:

14. Mert az Úr részegítette meg őket elfordult elmével, és tévelygőbe hozták Égyiptomot minden dolgában, miképen tántorog a részeg ember az ő okádása felett.

15. És nem leszen Égyiptomban semmi dolog, melyet cselekednek a fő vagy a fark, * az ág vagy a nád.

* rész 9, 15.

16. Az napon olyan leszen Égyiptom, mint az asszonyok, retteg és féla Seregeknek Ura, kezének felemelésétől, melyet ő felemel az ellen.

17. És a Júda földé * félelmére leszen Égyiptomnak; valaki arról emlékezik ő előttök, retteg attól, a Seregek Urának tanácsáért, melyet ő végezett a felől.

* 2 Kir. 23, 29—35.

18. Az időben lesznek Égyiptom földében öt városok, melyek a Kananeusok nyelveken szólnak, és * esküsznek a Seregeknek Urára: Az egyik város pusztított városnak neveztetik.

* 5 Móz. 10, 20.

19. Az napon leszen az Úrnak oltára Égyiptom földének közepette, és az ő határain is leszen az Úrnak jegyül emeltetett oszlopa.

20. És leszen jegyül és bizonyoságul a Seregeknek Urától Égyiptom földében; mert kiáltnak az Úrhoz a nyomorgatóktól való féltékben, és bocsát nekik Szabadítót, és Fejedelmet, ki őket megszabadítsa.

21. És megesmértetik az Úraz * Égyiptombeliektől, és megsméri az Urat az Égyiptombeliek az napon, áldoznak † és ajándékot adnak, és fogadást tésznek az Úrnak és megadják.

* Zsolt. 87, 4. † Malak. 1, 11.

22. Ha megveri az Úr Égyiptomot, megvervén ismét meggyógyítja: és mi-

kor megtéréndenek az Úrhoz, megkegyelmez nekik és meggyógyítja őket.

23. Az naponagy járt-útlészen Égyiptomból Assiriába, és bémegyén az Assiriabeli ember * Égyiptomba, és az Égyiptombeli Assiriába és barátságosoklésznek az Égyiptombeliek és az Assiriabeliek.

* 2 Kir. 24. 7.

24. Akkor az időben az Izrál *nemzet-sége* az Égyiptombeliekhez és Assiriabeliekhez harmadik lészen, a földön *lészen* isteni áldás.

25. Kiket megáld a Seregeknek Ura, mondván: Áldott az én népem az * Égyiptombeli *nép*; és az Assiriabeliek az én kezem munkája; és az én örökségem az Izráel!

* Zsolt. 87. 4.

20. RÉSZ.

Egyiptom és Szerecsenek ellen jövendől.

A mely esztendőben bémént Tartán Asdód * *városba*, mikor ötet Sargon, Assiriának Királya elküldötte volna, melly *esztendőben* vívá Asdódot és megvevé azt:

* rész 14. 29.

2. Akkor az időben szóla az Úr Ésaías által, az Ámos fija *által*, ezt mondván: Eredj el, és old le a te derekadról a fekete gyászruhát, és a te lábodról vond le sarudat. És aképen cselekedék, mezítelen és sarú nélkül járván.

3. És monda az Úr: Miképén hogy mezítelen és sarú nélkül jár az én szolgám Ésaías, három esztendeig való jegyűl és jelenségűl, Égyiptom ellen, és Szerecsenország ellen:

4. Azonképen viszi el fogva az Assiriabeli * Király Égyiptomnak sokaságát, és Szerecsenországnak fogságra való népét, gyermekeket és vén embereket, mezítlen és sarú nélkül, kiknek alfelek is mezítelen *lészen* az Égyiptombelieknek gyalázatjokra.

* 2 Kir. 24. 7.

5. És megrettenvén megszégyenülnek az *Izráeliták* a Szerecsenek miatt, kiktől segítséget vártak, és az Égyiptombeliek miatt, kikben dicsekedtek.

6. És a tartománynak lakosa ezt mondja az időben: Ímé mint járt, a kitől mi segítséget várunk vala, a hová folyamodtunk segítségnek okáért, hogy az Assiriabeli Királytól megszabadulnánk: mi tehát mimódon maradhatnánk meg?

21. RÉSZ.

Babilónia, Duma és Arábia ellen jövendől.

A pusztá tengerről való terhes Prófézia: Miképen a délről támadott szélvésznek: *úgy* a pusztá felől, a rettenetes földről jó az.

2. *Mert* kemény látás jelentetett nekem: A hitetlenen *ismét* hitetlen lészen, a pusztítón pusztító. Eredj el Elám, szállj meg te Madai * *Babilóniát*; minden ő fohászkodását megvettem.

* rész 13. 1—17. 45. 1—4. Dán. 5. 30.

3. Ennekokáért az én derekam erőtlenséggel megkörnyékeztetett, nagy fájdalom fogtak meg engemet, úgymint szülő asszony fájdalmai: gyötrődöm e dolognak hallása miatt, megháborodtam annak látása miatt!

4. Az én szívem reszket, az iszonyúság elrettentett engemet, a kíváncsú éjszakát is nekem * félelmesítette. * Jób 7. 3.

5. Vessetek asztalt, vigyázzon a vigyázó; együnk, igyunk: keljete fel Fejedelmek, ragadjatok * paizst!

* Dán. 5. 2—4. 30. 31.

6. Mert ezt monda nekem az Úr: Eredj el, állass őrállót, a mit lát, mondja meg.

7. Mikor annakokáért látott volna szekereket, feles lovagokat, szamaraknak szekereit, tevéknek szekereit; és nagy figyelmetességgel vigyázna azokra:

8. Kiálta *mint* az oroszlán: Uram, az én őrálló helyemben állokszüntelen napestig, egész éjszaka is szorgalmatos vagyok az én vigyázásomban.

9. És ímé imhol jönnek embereknek szekerei, és két lovagok; és szóla az *őrálló*, mondván: elesett, * elesett Babilon, és minden ő faragott isteneit a földre rontotta az *ellenség*!

* Jer. 51. 8.

10. Óh én cséplésem, és én sérűmnek fija, a mit hallottam a Seregek Urától, az Izráel Istenétől, azt jelentettem meg néktek!

11. Dúma ellen való terhes Próféta: Seirből kiált én hozzám? Vigyázó, mit *mondasz* az éjszakáról? Vigyázó, mit *mondasz* az éjszakáról?

12. Monda a Vigyázó: Eljött a reggel, azután az éjszaka is *eljö*: ha kérdeni akarjátok, kérdjétek, térjétek meg, jertek el!

13. Arábia ellen való terhes jövendől-

mondás. A sűrű erdőkön háltok Arábiában, a Dédanim ösvényin.

14. Eleikbe menvén, vigyének vizeket a szomjuhozónak, a Téma földnek lakosai vigyének kenyeret a bujdosónak;

15. Mert az ellenség fegyvere előtt futottak el, a mezíten éles szablya előtt, a meghúzott kézív előtt, és a veszedelmes harc előtt.

16. Mert azt mondá nékem az Úr: Egy esztendő elmúlván, *melly* hasonlatos *lészen* a béresnek esztendejéhez, Arábiának minden dicsősége elvesz,

17. És az Arábiabelieknek erős fjiainak kézívből lövöldöző számok megkevesedik: mert az Úr az Izráelnek Istene szólott!

22. RÉSZ.

Jövendőlés Jerúsálem és Sóbna ellen.

A látásnak völgye ellen való jövendőmondás! Mi *lett* most tégedet, hogy mindenestől a te házad tetejére mentél fel?

2. *Holott ez előtt* nagy zengéssel, csatogással teljes város, és víg város *voltál*? és a te megöletetteid nem fegyverrel ölettek meg, sem pedig nem a harczon hullottak el:

3. *Hogy* a te Hadnagyid mindnyájan elszaladtak a kézív előtt, megköttöztettek mindenek, valakik te benned találattak, egyetembe megköttöztettek *azok is*, kik messzünnen futottak volt oda.

4. Annakokáért mondom: Hagyjatok békét nékem, hadd * kesergessem magamat sírással; ne erőltessetek engemet, hogy megvigasztaljatok az én népem leányának romlása felől; * Jer. 4, 19—22.

5. Mert nyomorgatásnak, rontásnak és szorongatásnak napja *ez*, az Úrtól, a Seregeknek Urától, a látásnak völgyében, a kőfal romlásának, és a hegyek között való kiáltásnak *napja*!

6. Az Elamiták * *felveszik az ő* tegzeket emberek szekereivel és lovagokkal *egybe*, és Kír előveszi *az ő* paizsát; * rész 21, 2.

7. És a te választott drága völgyeid bételnek szekerekkel, és a lovagok a kapu eleibe szállnak táborba.

8. És *minekutánna* elveszi Júdának minden erősségét, jóllehet tekintesz akkor a *Libánus* erdejéből építettett fegyveres tárházra.

9. És megtekintitek, hogy a Dávid vá-

rosán sok repedések vagynak, és az alsó halastónak vizeit megszaportíjtátok;

10. És a Jerúsálem házait megszámlálván, némelly házakat elrontotok a kőfalnak építésére:

11. Annakfelette árkot csináltok a két kőfal között a régi halastó vizeinek: De nem tekintetek annak fundálójára, és annak formálójára nem néztek jó idején;

12. Mert *mikor* az Úr a Seregeknek Ura hívna titeket, akkor az időben, sírásra, jajgatásra, magatok megkopasztására, és gyászuhában való öltözésre:

13. Ímé öröm és vígasság *vala*, ökröknek levágása juhoknak megölése, húsétel, borítal, *kik ezt mondják vala*: Együnk és * igyunk, mert holnap meghalunk!

* rész 56, 12. Ámós 6, 1. 4—7.

14. És ez a Seregek Urának füleibe ment; *bátor* ha megbocsáttatik néktek ez a hamisság, míg meghaltok: Ezt mondja a Seregeknek Ura!

15. Ezt mondá az Úr a Seregeknek Ura: Eredj el, menj bé e kincstartóhoz, Sóbnához, ki a *Király* házának gondviselője, és *ezt mondjad néki*:

16. Micsodád *vagyon* néked itt? és kicsoda néked itt *nemzetséged*? *hogy* te koporsót vágattál itt magadnak, *mint* a ki magas helyen építteti koporsóját, *vagy* a ki kősziklából vágat magának hajlékot?

17. Ímé az Úr elköltöztet téged nagy nevezetes költözéssel, és megruháznán, megruház tégedet.

18. Hempelygetvén elhempelyget téged mintegy tekét messze földre: ott halsz meg, és ott *szünnnek meg* a te dicsőségednek folyásai, te, ki a te Urad házának gyalázatja *vagy*!

19. Kivetlek téged a te állapotodból, és a te helyedből kiütlek tégedet.

20. Éslészen az napon, szólítottam az én szolgámat * Eliákimot Hilkijásnak fíját,

* 2 Kir. 18, 18. 26. 37.

21. És felöltöztetvén ötet a te öltöztettedbe, és öveddel megerősítvén ötet, a te uraságodat az ő kezébe adom, hogy attyok gyanánt legyen a Jerúsálem lakosinak és a Júda házának.

22. És az ő vállára vetem a Dávid házának kulcsát, és *mikor* ő * *valamit* megnyit, senki bé nem zárja; és *mikor* bészár *valamit*, senki meg nem nyitja.

* vers 24. Jel. 3, 7.

23. És felfüggesztem őtet *mintegy* szegyet erős helyre, és léssen tisztességére a Király székeinek, és az ő atya házának!

24. És ő reá függesztik az ő atya házának minden dicsőségét, a fiak és unokák *csak* a legkisebb házi eszközt is, mind az ivópoharakat, mind a vigaszttevő minden szerszámokat.

25. Az napon, * azt mondja a Seregeknek Ura, elvétetik az a † szeg, mely erős helyre függesztetett vala, és elvágatván leesik, és a reá rakott tereh is leesik: mert az Úr mondotta!

* vers 6. 7. 2. Krón. 33, 11. 34, 17—20. † vers 20. 23.

23. RÉSZ.

Jövendőlés a Tírusbeliekről.

Tírus * város ellen való terhes jövendőmondás: Jajgassatok Társisnak † hajói: mert elrontatott *Tírus annyira*, hogy egy ház is ne legyen benne, és semmi menetel ne legyen oda Kittim földéből, *minekutánna e romlás* nekik tudokra léssen. * Jer. 47, 4. † Ezék. 27, 12.

2. Hallgassatok ti szigetekben lakozók, te Sídonnak kalmára, kik a tengeren általeveztetek, *kik* tégedet becsültek vala.

3. A Nílus mellett termett vetemény a sok vizekben *vagy*on, az ő élése a folyóvíznek áradása: és volt sok nemzetiségnek váltó helye.

4. Szégyeneljed meg magadat Sídón városa: mert azt mondja a tenger, és a tenger erőssége mondván: Nem voltam nehézkes, nem szültem, nem neveltem ifjakat, és *nem* tartottam fel szüzeket.

5. Mihelyt a hír Egyiptomba jut, bánkódni fognak e híren, mint a Tírusbeliek.

6. Menjetekek által a nagy tengeren, jajgassatok szigetnek lakosai!

7. Ez é a ti örvendező városatok, mely sok időtől fogva kérkedik régiségével? *De* az ő lábai viszik őtet messze földre bujdosni.

8. Kicsoda végezte ezt ama * koronás Tírus felől, kinek kereskedői Fejedelmek, és kalmárai e földnek Tiszteletesei?

* 1 Kir. 5, 1. Ezék. 27, 4—11.

9. A Seregeknek Ura végezte ezt: hogy meggyalázná minden dicsekedőknek kevélységeket, hogy gyalázatosokká tenné azokat, kik e földön Tiszteletesek.

10. Szaladj ki hamar a te földedből mint a folyóvíz, Társisnak leányához, *nem léssen* többé erőssége *Tírusnak*.

11. Az Isten az ő kezét kiterjesztette a tenger ellen, megrettentette az országokat. Az Úr adott parancsolatot Kánaán felől, hogy elvesztené az ő erősségeit,

12. Ezt mondván: Nem örülsz többé te megszeplősített szűz Sídonnak leánya: Kelj fel, menj el * Kittimbe: de ott is nem léssen nyugalomad néked.

* 4 Móz. 24, 24.

13. Ímé a Káldeusok földje nem volt *először* kiváltképen való nép; Assúr fundálta azt a pusztának lakosiból, építének várakat, emelének palotákat: elronták az *Assúr birodalmát*.

14. Jajgassatok * Társisnak hajói: mert elpusztított a ti erősségetek. * Jón. 1, 3.

15. És léssen az időben, minekutánna Tírus városa hetven esztendeig * feledékenységben léssen, egy Király *életének* esztendei szerint, a hetven esztendő elmulván, a tisztátalan személynek természeti szerint énekel Tírus. * Ezék. 26, 3. 4.

16. Végy hegedűt *kezedbe*, kerüld a várost te elfelejtetett tisztátalan parázna: énekelj erősen, hosszan énekelj, hogy megemlékezzenek rólad!

17. És a hetven esztendő után meglátogatja az Úr Tírust; de az ismét az ő kereskedésére tér és paráználkodik e földnek minden országgal, *mellyek vagy*nak a föld színén:

18. Végeztetre az ő kereskedése és árúja az Úrnak szenteltetett léssen: el nem rejtik, sem el nem titkolják: hanem az ő kereskedések azoké léssen, kik az Úr előtt lakoznak, hogy eleget egyenek és jól megruháztassanak.

24. RÉSZ.

Zsidóság pusztulása: vigasztaltatása.

Ímé az Úr megüresíti a földet és megpusztítja azt, és elfordítván annak színeit, elszéleszti annak lakóit is.

2. És egy léssen állapotja a községnek és * a Papnak, a szolgának és az ő urának, a szolgálóleánynak és az ő asszonyának, a vevőnek és az adónak, a kölcsönadónak és a kölcsönvevőnek, a ki uzsorára veszen, és a ki uzsorára ad. * Hós. 4, 9.

3. Mindenestől megüresítettetik a föld, és elpusztítottatik: mert az Úr szólotta e beszédet!

4. Sír, megromol a föld, megerőtlenül, elromol a föld kereksege, megerőtlenülnek a föld népének nagyjai.

5. A föld álnokul cselekeszik az ő lakosaiért: mert megszegették a törvényeket, elváltottatták az *Isten* rendelkezését, az örökké állandó szövetséget felbontották!

6. Annakokáért az * átok megemészti a földet és elpusztíttatnak a *földön* lakozók: ezért égnék meg a földnek lakosai, és kevés ember marad.

* 5 Móz. 28, 15—68.

7. Elpusztíttatik a bor, elpusztíttatnak a szőlőtövek, foháskodnak minden víg szívűek.

8. Megszűnik a dobolásnak * vígassága, a vigadóknak zajgások megszűnik, a hegedülésnek vígassága *is* megszűnik!

* Jer. 7, 25. 34.

9. Nem isszák a bort énekléssel, keserű leszén a részegítő ital annak, a ki issza.

10. Az álnokságnak városa elrontatik; minden házak bezárlatnak, hogy senki ne mehessen bé azokba.

11. Panaszolkodás *leszén* az utczákon a bor felől, minden vígasság meghomályosodik, elköltözik a földnek öröme.

12. Marad a városban *csak* pusztaság, és a kapu pusztaság miatt leromol.

13. Minekutánna így leszén e földön e népek között az *Isten* *ítélete*, kik hasonlatosok lesznek a megrázott olajfának gyümölcséhez, és hasonlatosok lesznek a szürettől maradott szőlőgerézdekhez:

14. Azok felemelvén szavokat, énekelnek az Úrnak nagyságáért, felszóval szólnak mind a tengertől fogva.

15. Annakokáért a völgyekben dicséretnek az Urat, az Úrnak az Izráel Istenének nevét a tenger szigeteiben.

16. A földnek utolsó részétől fogva hallottuk, hogy az igazaknak ékességek volt a háláadó éneklés. Immár pedig ezt mondod: Megösztvéredtem, megösztvéredtem! Jaj nékem; a hitetlenek hitetlenül cselekesznek, és hitetlenséggel hitetlenül cselekesznek!

17. A rettegés, a verem, a háló * közel vagynak te hozzád, óh földnek lakosa!

* Jer. 48, 43. 44.

18. Mert leszén ez, hogy a futó minekutánna hallja a félelmet, a verembe esik, * és a ki a veremből megszabadul,

a törben megfogatik: mert az egeknek csatornái megnyíttatnak, és e földnek fundamentomai megrendülnek.

* Sir. 3, 47.

19. Mindenestől megromol a föld, mindenestől megpusztul a föld, mindenestől meghanyatlik a föld:

20. Megtántorodik mindenestől a föld mint a részeg, eltávozik helyéről, mint a sátor, és minekutánna reá nehezedik az ő gonoszsága, úgy esik el, hogy többé fel nem kél!

21. Ez is leszén az időben: meglátogatja az Úr minden magasságosnak seeregét, mind a magassággal egybe, és e földnek minden Királyit, az ő földökkel egybe.

22. És egybegyűjtetnek megkötötztetvén a verembe, és bérekesztetnek a tömlőczbe, és sok napok után meglátogattnak.

23. És megszegyenül a hold, megpirul a * nap, mikor uralkodándik a Seregeknek Ura Sionnak és Jerusalemnek hegyén és az ő Vénei előtt dicsőséges leszén, *kik azt mondják*: * rész 13, 10. Jól 2, 31.

25. RÉSZ.

Háláadó ének. Hívek szabadulása.

Uram, én Istenem vagy te, felmagasztallak tégedet, a te nevedet hirdetem: mert csuda dolgokat cselekedtél, a te régtől fogva való tanácsid erősek, állhatatosok;

2. Mert a városból nagy rakás követ tettél, az erős városból omlást, *a várost* *tetted* idegenek palotájává, hogy város ne legyen, és soha örökké meg nem épül!

3. Annakokáért az erős népek dicsőítenek tégedet, a hatalmas pogányok városai félnek téged;

4. Mert voltál erősség az erőtlennek, erősség a szűkölködőnek az ő nyomorúságában, oltalom a szélvész ellen, árnyék a hévség ellen, mikor a kegyetleneknek indulatjuk hasonlatos volna a kőfal rontó árvizhez.

5. Mint a nagy hévséget a szárazságnak idején, te lecsendesítet az idegeknak háborgásokat, *mint* a hévséget sűrű felleggel; *a képen* a kegyetlenek kegyetlenségét megzabolázod.

6. És a Seregeknek Ura szerez minden népeknek e hegyen lakodalmat kövér állatokból, megtisztult borból, meghíz-

lalt állatokból, seprejétől megtisztult borból.

7. És elvési e hegyen a boritéknak ábrázatját, melly minden népeket béborított, és a fedelet, mellyel minden népek befedeztettek.

8. Elveszti * e halált mind örökké, és eltörli az Úr Isten a könyhullatást minden orczákról, és az ő népének gyalázatját elveszi mind az egész földön: mert az Úr szólott!

* 1 Kor. 14, 54. 55.

9. És ezt mondja a nép akkor: Ímé ez a mi Istenünk, vártuk őtet, és megtart minket: ez az Úr, a kit vártunk; örüljünk és örvendezzünk az ő szabadításában;

10. Mert nyugoszik az Úrnak keze e hegyen, és megcsépelte * Moáb az ő helyében, mint a polyva megcsépelte a ganéjózásra.

* rész 16, 6—12.

11. És kiterjeszti kezeit ő köztök, miképen az uszó ember kiterjeszti kezeit az uszásra, és megalázza az ő kevélységét, kezeinek erősségével.

12. És a te magas kőfalaidnak erősségét lerontja, megalázza, elveti a földre a porba!

26. RÉSZ.

Háláadó éneke az Isten népének.

A napon éneklik ez éneket Júdának tartományában; Erős* városunk *vagyon* nekünk; az ő szabadítását adta kőfal és bástya gyanánt az Isten!

* Zsolt. 46, 2.

2. Nyissátok fel a kapukat, hogy menjen bé az igaz* nép, az igazságnak megőrizője!

* rész 4, 2. Zsolt. 118, 19. 20.

3. Elvégezett gondolat, hogy megtartsad a békességet azoknak, kik te benned biznak.

4. Bizzatok az Úrban mind örökké: mert az Úrban, az Úrban *vagyon* az örökké megmaradandó erősség;

5. Mert a magasságban lakozókat megalázza, a magas várost leveti, a földhöz veri azt, letaszítja azt a porig.

6. *Hogy* megtapodja azt a láb, a szegénynek lábai, a szűkölködőknek talpaik.

7. Az igaznak ösvénye egyenes, és az igaznak útát igaz mértékkel mérsékled.

8. Még a te ítéletidnek útában is, Uram, téged várunk, a te nevedet, és emlékeztetedet kívánja a mi lelkünk!

9. Az én szívemben kívánlak tégedet éjszaka, az én lelkemmel is, *melly* én bennem *vagyon*, te hozzád sietek: mert

mikor a te ítéletid *vagynak* e földön, az igazságot megtanulják a földnek lakosai.

10. *Ha* kegyelmességet cselekeszik is a gonosszal; *ugyan* nem tanulja meg az igazságot, az igazaknak földökön hamisságot cselekeszik: és nem gondolja meg az Úrnak méltóságát.

11. Uram, *mikor* a te kezéd felmagasztaltatik, nem veszik eszükbe a gonoszok! meglátják *végre* az ő szűgyenekkel a te népedhez való szerelmedet; *sőt* a tűz is megemésztí a te ellenségedet.

12. Te adsz, Uram, nekünk *állandó* békességet: mert minden dolgainkat is megcselekedted nekünk.

13. Uram, mi Istenünk, parancsolnak vala nekünk urak te kívüléd is: *de* csak te általad *vagyon*, *hogy* a te nevedről megemlékezünk.

14. *Ezek* minekutánna meghalnak fel nem élednek, megholtak, nem emelkednek fel: Annakokáért meglátogatván elveszted őket, és minden emlékezeteket eltöröld.

15. *Keggelmesen* cselekedél e néppel Uram, *kegyelmesen* cselekedvén e néppel megdicsőítettél a néppel mondom, *melyet* messze földre * elvetettél vala.

* 2 Krón. 36, 17. 18.

16. Uram, az ő nyomorúságokban meglátogattak téged, alázatosan könyörgöttek néked, *mikor* a te ostorod rajtok volna.

17. Mint a nehézkes asszony, mikor elközelget a szülésnek ideje, fájdalmat szenved, kiált az ő fájdalomiban: úgy voltunk te előtted Uram.

18. Nehézkesek voltunk, fájdalmat szenvedtünk mintha szelet szültünk volna: *mert* szabadulása a földnek nem lőn, és a földnek *kegyetlen* lakosai nem hullának el.

19. Megelevenednek a te* hallottaid, az én testemmel *egybe* feltámadnak: *mert te ezt mondd*: Serkenjete fel, és énekeljete, kik lakoztok a porban; és a te harmatod *ollyan* mint a füveknek harmatja, minekutánna az istentelen kegyetleneket a földhöz vered.

* Zsolt. 88, 6. 7. 141, 7—10. Ezék. 37, 12. Hós. 6, 2.

20. Eredj el *azért* én népem, menj bé a te ágyasházadba, és zárd bé a te ajtódat te utánad: rejtsd el magadat egy kevéssé, egy szempillantásig, mig az én *haragom* elmúlik.

21. Mert imé az Úr kijő az ő helyéből, hogy megbüntesse e föld lakosinak álnokságokat, és megjelentí a föld az ő véreit, és az ő megölettetit többé el nem fedezi.

27. RÉSZ.

Jerusalem veszedelme; a Babilóniai fogság.

Az napon meglátogatja az Úr az ő kemény, nagy és erős fegyverével a kegyetlen hosszú * Léviátán kigyót, és a tekergő Léviátán kigyót: és megöli a tengerben való nagy sárkányt.

2. Az napon a veresboru † szőlőről éneket mondotok. * Ezek. 29, 3. 51, 9. Zsolt. 80, 9.

3. Én Úr, megőrizem azt, minden szempillantásban * öntözöm azt: hogy *valaki* meg ne látogassa azt, éjjel és nappal megőrizem azt. * rész 5, 1. 5–7.

4. Nincsen nékem haragom: *jóllehet* ha a tövissel, és galagonyával valaki szembe bocsát viadalra, *azokat* mind meggyujtanám.

5. Avagy megfoghatja é *valaki* az én erőmet, hogy velem békességet szerezzen, és velem megbékéljen?

6. Eljő az idő, mikor Jákób * meggyökerezik, megvirágozik és gyümölcsöt terem az Izráel és bétöltik e földet gyümölcsessel. * rész 14, 1–5.

7. Avagy a mint * megverte Isten az ő népének verőjét, úgy verte é Jákóbot? Vagy a mint megölettek az ő népe ellenséginek megölettei, úgy ölettetett é meg? * rész 13, 19, 20.

8. Mérték szerint itéled a Jákób csemetéit még akkor is, * mikor a kemény szárazító napkeleti széllel reájok fú. * Jer. 30, 11.

9. Azokáért ilyen módon megtisztíttatik a Jákób hamissága, és ez lesz minden haszna az ő rabságának, hogy elvegye az ő bűnét, mikor *ollyanná* tevéndi az ő oltárának minden köveit, mint a mésznek megrontatott kövei, és mikor helyén nem maradnak a berkek és a bálványok:

10. Mindazáltal az ő erős városa pusztá lesz, mintegy elhagyatott akol, és mintegy lakó nélkül való kietlen pusztá: ott legeltetik a borju és ott delel, és megemészti annak ágait.

11. Minekutánna megszáradnak az ő ágai, megromolnak: az asszonyok eljövén megégetik azokat: mert értelem

nélkül való nép ez, annakokáért nem könyörül rajta, a ki azt csinálta, és a ki formálta, semmit nem kedvez néki.

* Jer. 29, 10.

12. És leszén az időben, hogy az Úr cséplést tegyen az *Eufrátes* folyóviznek folyásától fogva, mind az Egyiptom folyóvizéig, hogy egybe gyűjtessek ti Izráel * fíjai! * Jer. 3, 14.

13. És leszén az napon, hogy *minekutánna* megfuvalják a nagy kürtöt, eljöjjenek a kik elvesztek vala * Assiriának földén, és a kik Egyiptom † földébe küzettek vala, hogy meghajtsák magokat az Úrnak a Jerusálem szent hegyén. * 2 Kír. 17, 6. † Jer. 43, 7.

28. RÉSZ.

Jövedőlés Izráel és Juda ellen.

Jaj a kevélység * koronájának, az Efraim részeginek és az ő dicsőséges ékes-ségének elhulló virágának, a kövér völgy *Fejedelminek*, kik a bor miatt tántor-ganak? * Hós. 5, 5.

2. Imé egy erős és hatalmas jó az Úrtól, hasonlatos a sűrű köesóhöz, a veszedelmes forgószélhez, az erős kiáradott vizeknek áradásához, *ki mindeneket* a földhöz ver csak egy kezével.

3. Lábbal tapodtatnak meg a kevélység koronája és az Efraim részegesei.

4. És *ugy* leszén dolga az ő dicsőséges ékességének elhulló virágának, melly vagyon a kövér völgynek tetején, mint az idején megért gyümölcsnek, az őszi *gyümölcs* előtt, mellyet mihelyt valaki meglát, mihelyt kezébe veszi, azonnal elnyeli!

5. Az napon a Seregeknek Ura leszén ékes koronája és szép koszoruja az ő maradék népének.

6. És ítéletnek lelke annak, ki az íté-lőszékben ül, és erősség azoknak, kik az ellenséget mind az ő kapujokig vágják.

7. De ezek is a bor miatt tévelygettek, és a részegítő ital miatt tévelygettek: mind a Pap, mind a Próféta tévelygettek a részegítő ital miatt, a borba merültek, tévelygettek a részegségben, tévelygettek a látásban, megütköztek az ítéletben;

8. Mert minden asztalok *annyira* megtöltek okádással és undoksággal, hogy semmi üres hely nincsen azoktól.

9. Kiti taníthatna a *Tanító* tudományra,

és kivel értethetné meg azt, a mit hallott? azokkal é, kiket a téjtől elszakasztottak, és a csecestől elválasztottak?

10. Mert egy parancsolat után másra, más után harmadra, egyik tanítás után másra, más után harmadra, egyszer is kevésbé, másszor is kevésbé *kell ötet tanítani*;

11. Mivelhogy idegen szóval, * és idegen nyelvvel szólt *Isten* e népnek.

* 1 Kor. 14, 21.

12. Mert megmondotta nékik: Ez a nyugalom, a megfáradtat nyugassátok meg! ez a nyugalom; és nem akarák hallani!

13. Lészen azért az Úr beszéde nékik, egyik parancsolat után másik, másik után harmadik, egyik tanács után másik, másik után harmadik, egyszer is kevés, másszor is kevés. Annakokáért elmennek és hátra esnek, megromlanak és megháldoltatván megfogatnak.

14. Annakokáért halljátok az Úr beszédét, ti csufoló férfiak, ti, kik a Jerusálem népén uralkodtok!

15. Mivelhogy azt mondjátok: A halállal frigyét tettünk: és a koporsóval kötést kötöttünk: az eláradott ostor mikor általmegyen, mi hozzánk nem érkezik; mert a hazugságot választottuk oltalomul magunknak, és a hazugság alatt rejtezzünk el;

16. Azokáért azt mondja az Úr Isten: Imé én vetek Sionba * követ, próbakövet, drágalatos szegeletkövet, erős fundamentumkövet a ki hiszen, nem siet az!

* Zsolt. 118, 22. Máté 21, 42.

17. És az ítéletet mértékre vonszom, és az igazságot mértékre, és a köeső elsepri a hazugságban való reménységet, és az árvizek * elborítják a ti oltalmatokat.

* rész 8, 7.

18. Akkor eltöröltetik a halállal való szövetségtek, és a koporsóval való frigyetek nem marad meg, és az országon eláradott ostor eltapod titeket!

19. Mihelyt általmenénd, elragad titeket, általmegyen pedig nappal és éjjel minden napon, annyira hogy csak a félelem is megértesse az Istennek hallott beszédét.

20. Mert rövidebb leszen az ágy, hogy nem mint abban elnyújtózatnék valaki, de kisebb leszen a lepel, hogynem mint azzal belepelhetné magát.

21. Mert miképen a Perázim * hegyén felkél az Úr, és mint a Gibeon † völgyében megharagszik, hogy az ő dolgát tegye, az ő idegen dolgát; hogy az ő cselekedetét cselekedje, az ő idegen cselekedetét. * 2 Sám. 5, 20. † Jós. 10, 12. 1 Krón. 14, 16.

22. Most azért hagyjátok el a csufolást, hogy meg ne keményíttessenek a ti köteleitek; mert elvégezett * megemésztést hallottam az Úrtól a Seregeknek Urától, mind az egész föld ellen.

23. Vegyétek füleitekbe és halljátok meg az én szómat; figyelmezzetek reá, és halljátok meg az én beszédemet!

* 2 Kir. 22, 16. 17.

24. Avagy mind az egész nap szánt é a szántóember, hogy vessen? barázdolja é a földet, és rontja é az ő földének rőgeit?

25. Nemde nem akkor veti é el a ledneket, avagy nem akkor hinti é el a köményt, az ő jó gabonáját és árpáját, vagy tenkelyét az ő mezejében? nem akkor veti é, minekutánna a megszántott földnek színét megegyenesíti?

26. Azután öszveköti azt a szerint, a mint ötet az ő Istene tanítja.

27. Mert nem vasas boronával törík ki a ledneket, a köményt is nem szekérnek kerekével tapodtatják; mert istáppal verik ki a ledneket, és vesszővel a köményt.

28. A buzát jóllehet csépelik; de nem mindörökké csépelik azt, és az ő szerének kerekével nem mindörökké tapodtatja, sem a lónak lábaival nem örökre töreti azt.

29. Ez is a Seregeknek Urától származott, ki csudálatos az ő * tanácsában, nagyságos az ő cselekedetiben: * Jer. 32, 19.

29. RÉSZ.

Jerusálem romlása: Zsidók bűnei.

Jaj Árielnek, Árielnek, *mondom*, a városnak, *mellyben* lakozott Dávid, esztendőről esztendőre ölettesenek innepnapokon az *áldozatra* való bárányok:

2. Mindazáltal megszorítom Arielt, és leszen keserűség és szomorúság, és olyan leszen a város mint Áriel;

3. Mert köröskörül táborral * körülveszlek tégedet, és megkönyékezek téged fából csinált tornyokkal, és erőseket állítok te ellened.

* Jer. 6, 3-6.

4. Annyira hogy megaláztatván a föld-

ről szólj, és a porból léssen a te sugva való szód, és mint az ördögös jövő-dő mondóké, olyan léssen a földről a te szód, és mintha porból suttogna a te szód.

5. Mert olyan léssen mint a por, a te ellenségednek soksága, és az erőseknek soksága, mint a polyva, mely elragadtatik *a szélből*, és léssen hirtelen és hamar.

6. A Seregeknek Urától látogattatik meg mennydörgéssel, földindulással és nagy zúgással, forgó és háborgó szélvész-szel és megemészítő tűznek lángjával.

7. És olyan léssen, mint az éjjelilátásnak álma, minden Pogányoknak sokasága, melyek hadakoznak Áriel ellen és mindenek kik az ellen vitézkednek, a kik erősségeket csinálnak az ellen, és megszorítják azt.

8. És olyan léssen, mint a melly éhező ember álmodozik és *álmában* eszik, és *mikor* felserken, ugyan üres a hasa: és miképen álmodozik a szomjuhozó, ki *álmában* iszik, felserken, és imé ugyan szomjú, és kívánja *az italt*; ugy léssen mind azoknak a Pogányoknak sokaságok, a melyek vitézkednek a Sión hegye ellen.

9. Mulassatok, és gondolkodjatok *erről*: Megvakultak, és megvakitanak *egyebeket is*, megrészegedtek, de nem a bortól: tántorganak, de nem a részegítő italtól;

10. Hanem béborított az Úr titeket álomnak * lelkével és bészárta a ti szemiteket, a Prófétákkal egybe, a ti bölcs Fejedelmiteknek szemeit is befedezte.

* Róm. 11, 8.

11. Annakokáért mind ezeknek látása hasonlatos léssen néktek a bépecsételtett levélnek beszédihez, melyet ha adnak az írástudónak, mondván: Olvasd el, kérlek, ezt! azt mondja: Nem *olvas* hatom; mert bépecsételtetett!

12. Ha pedig adják a levelet annak, a ki nem tud írást, mondván: Olvasd el, kérlek, ezt! azt feleli: Nem tudok írást;

13. Mert ezt mondá az Úr: Mivelhogy e nép *én hozzám* közelget * szájával, és az ő ajakaikkal tiszteltek engemet; az ő szivek pedig távol † vagyon tőlem; és a melly tisztelettel tiszteltek engemet, emberek parancsolatjából tanulták azt:

* Máté 15, 8. † Zsolt. 78, 34—36.

14. Annakokáért imé én csuda dolgokat cselekeszem e néppel, csuda dolgokat, *mondom*, és az ő bölcsének * bölcseségek elvesz, és az ő értelmeseinek értelmek elrejtí magát.

* Abdias vers 8. 1 Kor. 1, 19.

15. Jaj azoknak, kik az Úrtól mélységesen * elrejtik az ő tanácsokat, és az ő cselekedeteik setétségben vagynak és azt mondják; Kicsoda † lát minket, és kicsoda veszen minket eszébe?

* 1 Kor. 4, 5. † Zsolt. 10, 11—13.

16. A mit *elmétekben* forgattok, bizony olyan léssen, mint a fazéknak sárja! avagy monda é a csinálmány az ő csinálójáról: Nem csinált engemet: és mondja é az alkotmány az ő alkotójáról: Nem tudja * *mit alkot!* * rész 45, 6.

17. Nemde nem egy kicsiny, egy kevés *idő vagyon é* hátra*; és a Libánus *hegy* Kármellé változik, és a Kármel olyan-nak tartatik mint az erdő?

* rész 2, 13. 14, 8.

18. És meghallják az napon, a *kik most* * siketek, a könyvnek beszédit, és a homályosságból s a setétségből a vakoknak szemek látnak.

* vers 9. 10. † vers 24. Zsolt. 78, 34—36.

19. És a szelidek az Urban örülnek és az emberek között a szűkölködők vigadnak az Izraelnek Szentében!

20. Mivelhogy semmivé lett a kegyetlen, és megemésztetett a csufoló, és kivágattak, valakik szorgalmatosok voltak a hamisságban.

21. A kik bűnössé teszik vala az embert beszédért, és hálót vetnek vala annak, a ki őket a kapuban * megfeddi vala, és az igazat elfordítják vala hamissággal:

* Ámós 5, 10.

22. Azért azt mondja az Úr a Jákób házának, a ki megszabadította Ábrahámot: Nem szégyenül meg * immár Jákób, és nem hervad meg immár az ő orczája.

* rész 4, 2—5. 10, 20. 21.

23. Hanem inkább mikor látja az ő fiai, az én kezeimnek munkáját ő közte, hogy az én nevemet * szentelik; a Jákóbnak Szentét *ők is* szentelik, és az Izraelnek Istenét † felik.

* Zsolt. 8, 5. 6. † Zsolt. 102, 16.

24. És a kik lélekben tévelygenek vala, megtudják az értelmet, és a kik zugolónak *vala*, * megtanulják a törvényt.

* vers 18.

30. RÉSZ.

Jerúsálem veszedelme. Babilóniai fogság. Assíriaiak levágatása Jerúsálem alatt.

Jaj az engedetlen Fiaknak, azt mondja az Úr, kik tanácsot tartanak nálam nélkül, és oltalmat keresnek magoknak az én lelkem nélkül, hogy az ő bűnöket megneveljék.

2. Kik Egyiptomba törekednek menni, holott az én számtól tanácsot nem kértek, hogy a Faraó * erősségével erősítsék meg magokat, és az Egyiptom árnyéka alá vonják magokat; * Jer. 37, 7.

3. Mert lészen néktek a Faraó * ereje szégyenetekre, és az Egyiptom árnyékában való reménységtek gyalázatokra. * Ezék. 29, 6, 7.

4. Mivelhogy voltak az ő * Fejedelmei Zoán városban, és az ő követei Hánes városig mentek. * rész 19, 11. 4 Móz. 13, 23.

5. Mindnyájan megsegyenyülnek a nép miatt, *melly* nékik nem használ, sem segítségre, sem valami haszonra; hanem szégyenekre és * gyalázatokra *lészen*. * Jer. 2, 36.

6. A déli oktalan állatok ellen való terhes jövendőmondás: A nyomorúságnak és szorongatásnak földében hím és nőtény oroszlán *kijőnek* onnét, baziliskus és tüzes szárnyas kigyó, *azok ellen a kik* viszik az ő gazdagságokat szamarak hátán, és tevéknek hátokon az ő kincseket a népnek, *melly* * nem használ. * 2 Krón. 28, 21.

7. Mert az Egyiptombeliek hijába és haszontalan *igyekeznek* * megsegíteni; azért kiáltom ezt ennek: a ti erősségeitek † ebben vagyon, ha csendességben lésztek! * Ezék. 29, 8, 9. † Jer. 37, 7—10.

8. Most *annakokáért* eredj el, ird táblára ezt ő nálok, és ird bé könyvbe is azt, hogy legyen az utolsó időben, és mind örökké bizonyosságul:

9. Mert engedetlen nép ez, hazug * fiak, olly fiak kik nem akarják hallani az Úr törvényét. * rész 1, 4.

10. Kik azt mondják a Látóknak: Ne lássatok! * és a Bölcséknek: Ne lássatok nekünk igazakat; *hanem* szóljatok nekünk hizelkedő † beszédeket, lássatok csufolásokat! * Ámós' 2, 12. † Mik. 2, 11.

11. Távozzatok el az utról, térjetekek el az ösvényről, szünjék meg tőlünk az Izráelnek Szenté!

12. Azért azt mondja az Izráelnek Szenté: Mivelhogy megutáljátok e beszédet, és biztok álnokságban, és hamisságban és ahoz támaszkodtok:

13. Azért lészen néktek *a* hamisság hasonlatos a leesendő *kőfalnak* hasadásához, vagy a magas kidüllyedet *kőfalhoz*, melynek leomlása hirtelen, * egy szempillantásban lészen. * rész 29, 4, 5.

14. Mellynek romlása hasonlatos lészen a fazekasok edényének romlásához, melly minden kimelés nélkül eltöretik, annyira hogy annak cserepei között nem találtatik olly cserép, mellyben szemet vihetnének a tűzből, vagy vizet merítenének a kutból; * Jer. 19, 1, 10, 11.

15. Mert így szól az Úr Isten, az Izráelnek Szenté: Nyugodalomban és csendességben * maradhattok meg: csendességben: és reménységben lészen a ti erősségeitek: de nem akarátok. * vers 7.

16. Hanem azt mondatok: Semmiképen nem *akarjuk*, hanem lóra ülven futunk; azért futtok: és gyors állatokon nyargalunk, azért gyorsak lésznek azok, a kik titeket kergetnek.

17. Ezer ember *futamodik el* egynek megriasztása * előtt, ötnek riasztása előtt *mindnyájan* elfutamodtok, míg nem úgy maradtok, mint a hajónak árboczfája a hegynek tetején, és hasonlatosok lésztek a halmon való zászlóhoz! * 3Móz. 26, 8, 36, 39.

18. És annakokáért vár * *titeket* az Úr, hogy könyörüljön rajtatok, és azért magasztalja fel magát, hogy megkegyelmezzon néktek; mert itéletnek Istene az Úr: Boldogok mind azok, a kik várják őtet? * Péld. 16, 20.

19. Mert a nép Sionban lakozik, és Jerúsálemben, azután nem sirsz; könyörülven könyörül rajtad a te kiáltásoduak szavára, mihelyt hallandja azt, megfelelő néked.

20. És *jöllehet* az Úr keserűségnek kegyerét adja néktek, és nyomorúságnak vizét; de nem távozik el többé tőled a te Tanítód és szemeid látják a te Tanítódat.

21. És a te füleid hallják az utánnad *kiáltónak* szavát, ki ezt mondja: Ez amaz út, ezen járjatok, mikor vagy jobb kézre vagy balkézre elhajoltok;

22. És megfertőztetitek a ti ezüstötök-ből csinált bálványoknak szépségét, és aranyatokból öntött bálványoknak öltö-

zetit; eltávoztatod azokat mint a havikórságosnak tisztátalanságát, és azt mondod annak: Eredj * dolgodra innét!

* rész 31, 7.

23. És ad akkor * az Isten esőt a te magodra, mellyel a földet bévetetted, annyira hogy a kenyér, a földnek termése bőséges és kövér legyen; a te barmaid is széles mezőn legeltetnek:

24. A te ökreid is és számaridnak vemhéi, mellyek a földet szántják, tiszta abrakot esznek, mellyet megszórtak szórólápat-tal és rostával.

* 3 Móz. 26, 3. 4.

25. És lesznek minden magas hegyen, és minden magas halmon patakok vizeknek folyásai a nagy öldöklésnek napján, mikor leesnek a tornyok.

26. És a holdnak világossága leszén olyan, mint a napnak világossága; a napnak pedig világossága hétszer nagyobb leszén, mint hét napnak világossága, a melly napon az Úr béköti az ő népének romlását, és annak vereségének sebéit meggyógyítja.

27. Imé az Úrnak neve jó nagy megszűnne, kinek orczája ég, és az ő terhe nehéz, kinek ajakai bétöltek haraggal, és az ő nyelve, mint a megemésztő tűz!

28. És az ő lehellése mint a megáradott patak melly torkig ér hogy a Pogányokat megrostálja, mignem semmivé lesznek, és mint az ide s tova * hordozó zabola a népeknek szájokban.

* 2 Kir. 19, 28.

29. Énekeltek a képen, mint az éjszaka, mellyen az innepnek szentelésére készültök, és a ti szíveteknek öröme leszén, mint annak, a ki sippal megyen, hogy felmenjen az Úrnak hegyére az Izráelnek erős Istenéhez!

30. És az Úr megzendíti az ő szavának hatalmasságát, és az ő karjának alászálását megmutatja az ő megbusult haragjában, és megemésztő tűznek lángjában, pusztitással, áradással és köesóvel;

31. Mert az Úrnak beszéde által megrontatik az Assiriabeli * Király, ki egyebeket vesszővel vert.

* rész 33, 1.

32. És valahová megyen, a vessző ugyan hozzá ragasztatott leszén, mellyet az Úr vet ő reá; dobokkal és hegedűkkel és az ő keze felemelésének harcával hadakozik ő ellene.

33. Mert megkészítettetett eleitől fogva a Tófet, a Királynak is megkészítettetett,

mélységesen és szélesen csinálta az Isten azt, mellynek égése tűz és sok fa, az Úrnak fuwallása gyújtja meg azt, mintegy kénkönek patakjával.

31. RÉSZ.

Egyiptomi segedelem, Assírius levágatása.

Jaj azoknak, kik Egyiptomba * meunek segítségért, és támaszkodnak a lovakhoz, és reménységeket vetik a szekerekben, mivelhogy sokak! és a lovagokban, mivelhogy felette igen erősek: és nem tekintettek az Izráelnek Szentére, és az Urat nem keresték meg.

* rész 30, 2—5. Jer. 2, 18. 19.

2. De ő is bölcs, és hoz veszedelmet, és az ő beszédit nem változtatja el; hanem a gonoszoknak házok ellen támad, és azok ellen, kik segítségül vagynak a hamisság cselekedőinek.

3. Az Egyiptombeliek pedig emberek, és nem * istenek, és az ő lovaik test, és nem lelkek. Azért ha az Úr kiterjeszti kezét, elromol a segítő, elesik a megsegítettetett is, és egyetembe mind ezek elvesznek;

* Ezék. 28, 9.

4. Mert ezt mondá nékem az Úr: Mint az ordító oroszlán, és a gyermekded oroszlán az ő prédája mellett, mikor a pásztorok sereggel gyűlnek ő ellene, azoknak szavoktól meg nem retten, és az ő sokaságok előtt meg nem alázza magát: azonképen leszál a Seregeknek Ura, hogy hadakozzék a Sion * hegyért, és az ő halmáért.

* Zsolt. 48, 3. 4.

5. Mint a repeső * madarak, azonképen oltalmazza a Seregeknek Ura Jérusálemet, oltalmazván megszabadítja, és körülte járván megtartja.

* 5 Móz. 32, 11. 12.

6. Térjetek meg ahoz, kit a ti hitetlenségekkel felingerlettetek, ti Izráel fiai!

7. Mert a napon minden ember elveti az ő ezüst bálványit és arany * bálványit, mellyeket csináltak néktek a ti kezeitek bűnre;

* rész 2, 20. 30. 22.

8. És elesik akkor az Assariai had, fegyver miatt; de nem ember fegyvere miatt, és nem ember fegyvere emészti meg azt, és a fegyver előtt elszalad, és az ő erőseinek szívek elolvad.

9. És a félelem miatt az ő várához folyamodik, és megrémülnek az ő Fejedelmi a zászlótól, azt mondja az Úr, kinek tüze vagyon * Sionban, és kemen-
czése Jérusálemben!

* 2 Krón. 7, 12.

32. RÉSZ.

Krisztus országa, Zsidók pusztulása.

Ímé a Király uralkodik * igazságban, és a Fejedelmek előjárnak az ítéllettelben.

* Zak. 9, 9.

2. És leszen az a férjfiú mintegy oltalom a szél ellen, és a záporosó ellen, megmaradásnak barlangja: mint a viznek folyásai a száraz helyen, mint a nagy köszálnak árnyéka a szomszédhozó földön.

3. És a kiknek látni kell, azoknak szemek meg nem homályosodnak, és a kiknek hallani kell, azoknak füleik hallanak.

4. A bolondoknak is szívek figyelmetes leszen a tudományra, és a selypeknek nyelvek siet ékesen szólni.

5. Többé a gonosz ember nem nevezetik jámbornak és a fősvény nem mondatik adakozónak;

6. Hanem a gonosz mondatik gonosz-ság szólónak, a kinek szíve cselekeszik hamisságot, ki képmutatás szerint cselekeszik, és szól az Úr ellen tévelygést, az éhezőnek lelkét megüresíti, és a szomszédhozónak italát elveszi.

7. A fősvénynek gonosz eszközei vannak, ki gonosz tanácsot tart, hogy az alázatosokat elveszesse hamis beszédekkel, mikor a szegény igazságot mondana is;

8. De az adakozó tanácskozik az adakozásról, és az adakozásban előmegyen.

9. Ti gazdag asszonyok keljetek fel, halljátok meg az én beszédemet! Ti nagy bátorságban élő leányzók, vegyétek füleitekbe az én beszédemet!

10. Nagy sok esztendőekben megháborodtok ti bátorságban élők; mert elfogyatkozik a szüret, a takarás nem leszen.

11. Rettenjetek meg, ti gazdag asszonyok? mozduljatok meg ti bátorságban élők! vessétek le ruháitokat, és mezítelezitek meg magatokat, és övedzétek bé derekaitokat gyászruhával;

12. Sirjatok a csecsért, a szép mezőért, a termő szőlőtövekért.

13. Az én népemnek földén tövis és csipke nevededik, sőt minden örömmek házaiban, ez örvendező városban;

14. Mert a nagy paloták elhagyatnak, a városnak sokasága elpusztittatik, a tornyok és bástyák barlangok lesznek mind örökké, a vadaknak örömökre, és a barmoknak legeltésekre;

15: Miglen kiontatik mi reánk a Lélek

onnét * felül, hogy legyen a pusztá olyan, mint a Kármel, és Kármel olyannak ítéltessek; mint az erdő.

* Jól 2, 28. 29. Csel. 2, 16—18.

16. És lakozzék a pusztában ítélet, és igazság üljön a termő mezőn!

17. Akkor az igazságnak cselekedete leszen békesség, az igazságnak cselekedete, mondom, leszen csendesség és bátorság mind örökké;

18. Mert lakozik az én népem békességnek * hajlékában, és bátorságos sátorokban, és gazdag nyugogalmakban.

* Jer. 33, 16.

19. És mikor a köeső leszáll, az erdőre megyen, és a város megöröködik a völgyben.

20. Boldogok vagytok ti, kik minden vizek mellett vetettetek, kik a ti öröktöknek és szamaratoknak lábát oda bocsátottátok!

33. RÉSZ.

Az Assiriánaknak elűzetése Jerusálem alól. Oltalma a Krisztus Egyházának.

Jaj néked, ki kóborlasz, holott te mástól nem kóboroltattál, ki más ellen hamisan cselekeszel, holott te veled hamisan nem cselekedtek. Mikor megszűnöl fosztani: te is * megfosztatol; mikor a hamis cselekedetnek véget vetédsz: veled is hamisan cselekesznek!

* Jer. 30, 16. Hab. 2, 8.

2. Úram könyörű rajtunk: te benned bízunk, légy ezeknek oltalmazójok minden napon, és mi szabadítónk a szorongatásnak idején.

3. A te ítéleted zendülésének szava előtt elfutnak a népek, a te dicsőség előtt a Pogányok eloszlatnak.

4. És a ti kóborlott marhátok egybegyűjtetik, mint mikor a cserebogarakat egybegyűjtik, a ragadozónak olyan nagy gyorsaságával, minémű gyorsaságok vagonon a sáskának.

5. Felmagasztaltatik az Úr, ki lakozik magasságban, bétölti a Siont ítélettel és igazsággal.

6. És a te idejidek állandósága, erőssége és boldogsága leszen a bölcsesség és tudomány. Az Úrnak félelme leszen az ő * kince!

* Jób 28, 28.

7. Imé a követek kiáltnak ottkin, a békességnek követei nagy keservesen sírnak.

8. Elpusztultak az utak, megszűnt az utonjáró, felbontotta a szövetséget, meg-

utálta a városokat, semminek állította az embert.

9. Sirt, meghervadtott a föld, megszegyenült, a Libánus kivágatott, olyan lett Sáron mint a puszta, és elpusztított Básán és Kármel!

10. Majd felkelek, azt mondja az Úr, majd felmagasztaltatom, majd felmagasztalom magamat!

11. Fogadtok polyvát, szültök pozdorját, a ti gondolatotoknak tüze emészt meg titeket;

12. És *olyanok* lesznek a népek, *mint* a meggyújtott mészkecencze, *mint* a levágatott tövis, tűzzel égettetnek meg.

13. Halljátok meg távolvalók, mit cselekedtem én és értsétek meg szomszédok az én hatalmasságomat!

14. Megrettentek vala a bünösök Sionban, a hitetlenek körülvette vala a félelem és *ezt mondják vala*: Kicsoda maradhatna mi közzülünk a megemésztő tűzzel? * Kicsoda lakhatnék mi közzülünk az örökkévaló lánggal? * Zsid. 12, 29.

15. A ki igazságban * jár, igazat szól, a ki megutálja a csalárdságból való nyereséget, a ki kezeit megoltalmazza ajándék vételtől, a ki bédugja a fülét, hogy ne halljon kegyetlenséget, és szemeit befogja, hogy ne lásson gonoszt;

* Zsol. 24, 3. 4. Máté 5, 5—8.

16. Ez illy ember magasságban lakozik, ennek oltalma a kőszikláknak bástyája, az ő kenyerre megadatik, az ő * vizei megmaradnak.

* Zsol. 15, 1. 4.

17. A te szemeid a Királyt az ő ékeségében látják, látnak messze való földet.

18. A te szived gondolkodik az *előbbi* félelemről. Hol vagy az Iródeák? Hol a rováspénznek beszédője? Hol a fő háznak írója?

19. Kegyetlen népet nem látsz, *olly* népet *is*, mellynek nyelvén nem értenél, idegen nyelvűt, mellyet meg nem érthetnél!

20. Tekinthesse a mi gyülekezetünknek városát, a Siont, a te szemeid lásák Jérusálemet a nyugodalomnak hajlékát, oly sátort, mely az ő helyéből ki nem mozdíttatik, mellynek szegői soha örökké el nem vitetnek, és mellynek kötelei soha el nem szakadoznak;

21. Hanem ott nekünk az erős Úr leszen folyóvizek gyanánt, széles patakok *gyanánt*, mellyen által nem megyen a ha-

jósoknak hajójok, sem pedig az öreg terhes hajó azon által nem megyen:

22. Mert az Úr a mi Biránk. az Úr a mi Törvényadónk, az Úr a mi Királyunk, ő tart meg minket.

23. Megtáglultak a te köteleid, nem tartják erősen az ő árboczfájokat: nem terithetik ki a vitorlát: akkor sok ragadomány osztatik el, a sánták *is* kapják a prédát.

* rész 35, 6.

24. És nem mondja ezt a lakos: Beteg vagyok; *mert* a melly nép abban lakozik, megszabadul az ő * bűnétől. * rész 4, 2.

34. RÉSZ.

Edomiták romlása.

Jöjjetek elő Pogánynépek és halljátok, és nemzetségek vegyétek észetekbe; hallja meg a föld, és annak teljessége, e földnek kereksege, és annak minden termései.

2. Mert az Úrnak buzgó haragja nagyon minden Pogányok ellen, és busulása azoknak minden sokaságokon; veszedelemre rendelte azokat, adja azokat halálra.

3. És azoknak megölettetteik elvettettek, és azoknak holttesteiknek büzi felmegyen, és a hegyek megolvadnak azoknak vérek * miatt.

* vers 7.

4. Az egeknek minden seregei is megsejnyved, és egybehajtatnak az Egek mint a hártvány, és azoknak minden seregek lehull, * miképen lehull a szőlőnek levele, és miképen lehull a figének levele:

* Jer. 6, 12—14.

5. Mert megrészegítettett * az Égben az én fegyverem, és imé az Edomitákra leszáll ítéletre, és a népre, mellyet veszedelemre rendeltem!

* Jer. 46, 10.

6. Az Úrnak fegyvere megteljesedik vérrel, meghízik kövérséggel, a bárányoknak és bakoknak vérekkel, a kosok veséiknek kövérevel, mikor az Úrnak áldozatja leszen * Bocrában, és nagy öldöklés az Edomiták földökön.

* rész 63, 1—4.

7. Elhullanak az unikornisok is ő velek, és a tulkok az erős *bikákkal*, annyira hogy megrészegedjék az ő földök vérről, és * az ő porok meghízzék kövérséggel.

* vers 3.

8. Mikor az Úr bosszuállásának napja, a büntetésnek esztendeje *leszen* a * Sionért.

* Zsol. 137, 7.

9. Azokáért az ő patakjai változnak fenyőviasszá, és az ő pora kénkövé,

és lészen az ő földé égő fenyőviasz gyanánt.

10. Éjjel és nappal el nem oltatik, mind örökké elmegyen az ő * füst, nemzetségről nemzetségre pusztán marad, soha örökké senki azon által nem megyen.

* Jel. 14, 11. 19, 3.

11. Hanem örökség szerint birja azt a publikán * *madár* és a bagoly, az eszterág és holló lakja azt: és a pusztaságnak lineáját, és a hijáavalóságnak köveit terjeszti ki arra.

* Sof. 2, 13—15.

12. Annak Főembereit a Királyságra hívják; de senki nem lészen ott *arravaló*, és minden ő Fejedelmei semmik lésznek.

13. És az ő palotáiban töviseknek *sok-sága* nevededik, csalán, és bogácskoró az ő erősségeiben, és lészen sárkányoknak hajléka, struczmadarak tornácza.

14. És előtalálják az erdei vadak a mezei vadakat, és a vad ember kiált az ő társának; ott nyugszik a boszorkány is és ott talál nyugalmas helyet.

15. Ott rak fészket a bagoly és tojik, és ott költi ki minekutánna melengette az ő tojásit annak árnyékában; oda gyűlnék a saskeselyűk is, egyik a másikkal.

16. Keressétek meg az Úrnak könyvében, és olvassátok meg ezeknek egy hijjok nem lészen, ezek közzül egyik sem fosztatik meg az ő társától: mert az én szájam parancsolta ezeket; és ő gyűjti az ő lelkével azokat oda a hegyre.

17. És ő vetette el az ő nyilokat és az ő keze osztotta el azt nékik mértékkel; mind örökké * birják azt, nemzetségről nemzetségre laknak abban: * Malak. 1, 3. 4.

35. RÉSZ.

Isten népe öröme. Krisztus jótéteményei.

Örvendeznek a pusztá és út nélkül való helyek, és örül a pusztá, és virágozni fog mint a rózsa.

2. Virágozván virágzik, és nagy örömmel örül és örvendez. A Libánusnak szépsége adatik néki, a Kármelnek és Sárónnak ékessége meglátják azok az Úrnak dicsőségét, a mi Istenünknek ékes-ségét!

3. Erősítsétek meg a ti ellankadt kezeiteket * és erőtelten térdeiteket erősítsétek meg.

* Zsid. 12, 12.

4. Mondjátok azoknak, kiknek szívek félelmes: Legyetek erősek, ne féljete: Imé a ti Istentek eljő bosszuállással, az

Istennek fizetésével; eljő az *Isten*, és megszabadít titeket!

5. Akkor a vakoknak * szemeik megnyilnak és a siketeknek füleik megnyit-tatnak.

* Máté 11, 5.

6. Akkor ugrándozik a sánta mint a szarvas, és a némának * nyelve énekel; mert a pusztában a vizek fakadnak és patakok † a kietlenben.

* Máté 9, 32. 33. † Jóel 3, 18. 19.

7. És a száraz hely tóvá lészen és a szomjuhozó föld vizeknek forrásivá: a sárkányoknak lakhelyekben azoknak barlangjokban nád és káka terem.

8. És lészen ott ösvény, és út és szentség útának nevezetik; tisztátalan nem megyen azon által, és azoknak útjokat járkák, hogy a bolond is el ne tévelyedjen azon.

9. Nem lészen ott oroszlán, és *semmi* kegyetlen vad nem jár azon, és nem találattik azon, hanem járnak azon *csak* a megváltattak;

10. Mert az Úr megváltattai megtérnek, és nagy énekléssel Sionba * mennek; és örökkévaló öröm lészen az ő fejeken, öröm és vigasság veszi őket körül, és eltávozik *tőlök* a keserűség és nyögés!

* rész 51, 11. Zsolt. 126, 1. 2.

36. RÉSZ.

Az Assíriusok megszállják Jerúsálemet.

És lőn Ezékiás * Királynak tizennegyedik esztendejében, feljőve Sénakhérib az Assíriai Király Judának minden erős városaira, és megvév é azokat.

* 2 Kir. 18, 13. 17.

2. És elküldé az Assíriának Királya Rabsakét Lákisból Jerúsálembe Ezékiás Királyhoz nagy sereggel, ki meg állá a felső halastónak folyásánál, a ruhafestők mezejének utánál.

3. És kiméne ő hozzá Eliákim * Hilkiásnak fija, ki a Király házában Tisztartó vala, és Sebna, ki Iródeák vala, és Jóák, Asáfnak fija, ki Kanczellárius vala.

4. Kiknek monda Rabsaké: Mondjátok meg most Ezékiásnak: Ezt mondja a nagy Király, Assíriának Királya: Micsoda bizodalom ez, a mellyhez te támaszkodol?

* rész 22, 20. 24.

5. Mondhatnám (de ha mondom is hijáavaló,) hogy eszességed és erősséged vagyon a hadakozáshoz: annakokáért mihez bizol, hogy ellenem támadtál?

6. Imé bizol te im e megromlott nád-szálhoz, az Egyiptomi *Király*hoz, melyhez, a ki támaszkodik, * bémegy az ő kezébe, és megsérti azt: olyan Faraó, Egyiptomnak Királya mind azokhoz, a kik ő hozzá támaszkodnak. * Ezék. 29, 7.

7. Hogyha azt mondándod nékem: A *mi* Urunkban Istenünkben bizunk: avagy nem az é az, a kinek kápolnái és oltárit elrontotta Ezékiás? ezt mondván Judának és Jerúsálemnek: Ez oltár előtt hajoljatok meg!

8. Ha pedig tetszik, az én urammal az Assíriai Királlyal most harczolj meg; és adok néked kétezer lovat, ha adhatsz *embereket*, kik azokra üljenek.

9. Mimódon marathatnál azért meg az én uramnak legkisseb szolgálai között egyik Hadnagy előtt? De bizodalmad vagon az Egyiptombeli *Király*hoz, a hadakozó szekerekért és lovagokért.

10. De mostan, avagy az Úr hire nélkül jöttem é én e tartományra hogy azt elpusztítsam? az Úr mondotta nékem; Eredj e tartományra, és pusztítsd el azt!

11. És monda Eliákim, Sebna és Jóák, Rabsakének: Kérünk téged szólj *nékünk* te szolgálidnak Síriai nyelven: mert értünk *azon a nyelven*: és ne szólj nekünk zsidóul e nép hallására, mely a kőfalon *vagon*;

12. És monda Rabsaké: Avagy a te uradhoz, vagy te hozzád küldött é engemet az én uram, hogy ezeket szólnám? avagy nem az emberekhez é, kik a kőfalon ülnek, hogy az ő ganéjokat egyék, és vizelleket igyák veletekegyütt?

13. Azért megállván Rabsaké, kiálta felszóval zsidóul, és monda: Halljátok a nagy Királynak, Assiria Királyának beszédit!

14. Ezt mondja a Király: Meg ne csaljon titeket Ezékiás: mert meg nem szabadíthat titeket:

15. És el ne hitessen titeket Ezékiás, hogy bizzatok az Úrban, ezt mondván: Kétség nélkül megszabadít minket az Úr; nem adatik e város az Assíriabeli Király kezébe!

16. Ne engedjete Ezékiásnak: mert azt mondja Assíriának Királya: Tégyetek velem szövetséget, és jöjjetek ki én hozzám, és egyék kiki az ő szőlőjéből,

és kiki az ő figéjéből, és kiki igya az ő kutjának vizeit.

17. Miglen eljövén, felveszlek titeket, hogy vigyelek titeket a ti földetekhez hasonló földre, gabonás és boros földre, kenyeres és szőlős földre.

18. El ne csaljon titeket Ezékiás, ezt mondván: Az Úr megszabadít minket. Avagy megszabadították é a Pogányoknak isteneik, kiki az ő földét, az Assíriabeli Király kezéből.

19. Hol vagon Hámátnak és Árpádnak Istene? hol vagon Sэфárvainnak Istene? Avagy megmentették é Samariát az én kezemből?

20. Kicsoda ezeknek a földeknek minden istenei között, a ki megszabadította volna az ő földét az én kezemből; hogy az Úr megszabadítaná Jerúsálemet az én kezemből.

21. Hallgatának pedig, és nem felelnek néki semmit: mert a Király parancsolatja vala, ki meghagyta vala, hogy semmit ne felelnének néki.

22. Elméne azért Eliákim, a Hilkiás fija, ki a *Király* házában Tisztartó vala, és Sebna, ki Irodeák vala, és Jóák, Asáfnak fija, ki Kancellárius vala, Ezékiáshoz meghasogatott ruhákban, és megmondák néki a Rabsaké beszédit.

37. RÉSZ.

Az Assíriusok levágatása Jerúsálem alatt.

És mikor hallotta volna Ezékiás Király *ezeket*; meghasogatá * rukáit, és gyászruhába öltözvén béméne az Úr házába!

* 2 Kir. 19, 1.

2. És elküldé Eliákimot az ő házában Gondviselőjét, és Sebnát az Irodeákot, és a Papoknak Véneit gyászruhákba öltöztetvén, Ésaiás * Prófétához, Ámós fíjához.

* rész 1, 1.

3. Kik mondanak néki: Ezt mondja Ezékiás; Háboruságnak, dorgálásnak, és káromlásnak napja ez nap; mert jutottak a fiak szinte a szülésre, és nincsen szülésre való erő.

4. Vajha hallaná a te Urad Istened a Rabsaké beszédit, kit elküldött az ő ura az Assíriai Király, hogy az élő Istent szidalommal * illetné, és olyan beszédekkel szidalmazná, melyeket hallott a te Urad Istened: Annakokáért te könyörögj a nép † maradékaért mely még találattik. * vers 10. rész 36, 18—20. † rész 1, 8. 9.

5. Elmenének azért Ezékiás Király szolgálai Ésaiaéhoz.

6. És monda nékik Ésaiaás: Ezt mondjátok a ti uratoknak: Ezt mondja az Úr: Ne félj a beszédektől, melyeket halottál, melyekkel káromlottak * enge-met az Assiriabeli Király szolgálai. * vers 10.

7. Imé én adok ő belé oly lelket, hogy hirt hallván megtérjen az ő földébe: an-nakutánna levágatom őtet * fegyverrel az ő földében. * vers 38.

8. Megtérvén pedig Rabsaké, találá az Assiriabeli Királyt Libna város alatt, hogy azt vitatná; mert meghallotta vala hogy Lákis alól elment volna.

9. Mikor hallott volna pedig Tirháká felől, ki Szerecsenországnak Királya vala ilyen hirt: Eljött, hogy hadakozzék te ellened! ezt, *mondom*, meghallván, kö-veteket küldé Ezékiáshoz, ezt mondván:

10. Ezt mondjátok Ezékiásnak, a Juda Királyának, mondván: Meg ne csaljon téged a te Istened, a kiben bízol, ezt mondván: Nem adatik Jerúsálem az Assiriabeli Király kezébe.

11. Imé te hallottad mit miveltek az Assiriabeli Királyok minden egyéb tar-tományokkal, elvesztvén mindenestől azokat, te pedig megmenekedhetnél é?

12. Avagy megszabadították é azokat a Pogányoknak istenei, melyeket az én eleim elvesztettek? Hósánt, Háránt, Résefet és az Eden fíjait, kik voltak Té-tassárban?

13. Hol vagyon Hámátnak Királya, és Árpádnak Királya? és Sэфárvaim város-nak, Hénának és Hivvának Királya?

14. És mikor elvette volna Ezékiás a levelet a követek kezéből, és elolvasta volna azt, felmenvén az Úr házába, ki-terjeszté azt Ezékiás az Úr előtt.

15. És könyörge Ezékiás az Úrnak, mondván:

16. Seregeknek Ura, Izráelnek Istene, ki ülsz a Kérubimokon, te vagy egye-dül a földnek minden országának Istene, te teremtetted a mennyet és a földet!

* 2 Móz. 25, 18—22.

17. Hajtsd le Uram a te füledet, és hall-gasd meg; nyisd meg Uram a te szemei-det és lásd meg! Hallgasd meg! *mondom*, Sénakhéribnek minden beszédit, ki el-küldött, hogy gyalázattal * illetve az élő Istent. * rész 36, 8—20, 37, 1—13.

18. Igaz dolog Uram, hogy Assiriának

Királyai elpusztították mind azokat a Pogányokat, és azoknak földöket.

19. És azoknak isteneiket megégették; mert nem Istenek valának, hanem em-ber kezeinek csinálománya, kő és fa; azért vesztették el azokat.

20. Most azért Uram, mi Istenünk, szabadíts meg minket az ő kezéből, hogy e földnek minden országai esmérjék meg, hogy csak egyedül te vagy az Úr!

21. Akkor küldé Ésaiaás, az Ámos fíja Ezékiáshoz, mondván: Ezt mondja az Izráelnek Ura Istene: Mivelhogy kö-nyörgöttél nékem Sénakhérib ellen az Assiriabeli Király ellen;

22. Ez a beszéd, melyet szólott az Úr ő felőle: Megutál téged, megcsufol * té-ged a Sionnak szüz leánya, te rajtad haj-togatja fejét a Jerúsálemnek leánya!

* vers 36. 38.

23. Kit szidalmaztál és káromlottál? és ki ellen emelted fel szódat? Kétség nélkül felemelted a te szemeidet az Iz-ráelnek Szente ellen.

24. A te szolgálid által gyalázattal il-letéd az Urat, mikor azt mondanád: Az én szekereimnek sokaságával én felmen-tem a hegyeknek magasságokra a Li-bánusok oldalára: és kivágom annak magas czédrusfáit, válogatott jegenyé-fáit, és bémegyek annak végének ma-gasságára is, erdeire és mezeire.

25. Én *kutat* árok, és annak vizét iszom: mert az én lábaimnak talpával minden megszállott helyeknek folyásit megszárazszom.

26. Avagy nem hallottad é régtől fogva hogy én dolgom ez? melyet még a régi időkben elvégeztem, és azt most vittem véghez; hogy lennél * az erős vá-rosoknak rakásokra való rontattatásokra.

* rész 8, 7. 8.

27. Mert azoknak lakosinak kezek meg-csonkittatott, megrettentek, és meggya-láztattak: Ollyanok lettek mint a me-zőnek füve, mint a zöld fű a ház * tetején nevededett virág, melly minekelőtte megérnék, elszárad.

* Zsolt. 129. 6.

28. A te lakásodat, jövedeledet, mene-teledet én jól tudom, a te ellenem való busulásodat is.

29. Mivelhogy te dühösködöl * én el-lenem, és a te háborgásod feljött az én füleimbe; annakokáért az én horgomat vetem a te orrodba, és az én zabolámat

a te szádba és visszaviszlek az úton a mellyen jöttél.

* 2 Kir. 19, 28.

30. E legyen pedig néked ennek a jele: Ez esztendőben egyed azokat, a mellyek szabadon *vetés nélkül* teremnek, és a más esztendőben is, a melly szabadon terem és arassatok, plántáljatok szőlőket, és egyétek azoknak gyümölcsét.

31. Mert a Júda házának maradéka, a melly még megvagyon, ismét meggyökerezik mélyen oda alá, és gyümölcsöt terem ide fel.

32. Mert Jerúsálemből kimennek a maradékok, és a kik megmaradtak, a Sion hegyéről: a Seregek Úrának buzgó szerelme * miveli ezt!

* rész 9, 7.

33. Annakokáért azt mondja az Úr az Assiriabeli Királyról: Nem jó bé e városba, és nyilat sem lő ide bé, paizsosok nem foglalják azt el, és töltést nem téveszen az ellen.

34. A melly úton jött, azon úton megtér, e városba pedig nem jó, azt mondja az Úr;

35. És megoltalmazom e várost, hogy megtartsam azt, én érettem, és az én szolgálomért * Dávidért.

* 2 Kir. 20, 6.

36. Annakokáért kijöven az Urnak Angyala, levága az Assiriabeliek seregében száz * nyolczvanöt ezer *embert*: És mikor felköltek volna reggel: imé mindnyájan halva fekűsznek vala.

* 2 Kir. 19, 35.

37. Akkor elindulván elméne, és megtéरे Sénakhérib az Assiriabeli Király és lakozék Ninivében.

38. És történék, hogy mikor imádkoznék Nisróknak az ő Istenének házában; Adramélek és Saréser az ő fiai általverék * ötet fegyverrel, és elszaladának az Ararát földébe és uralkodék ő helyében az ő fija Esárhaddon.

* vers 7.

38. RÉSZ.

Ezékiás betegsége, és meggyógyulása.

Az napokban halálos betegségbe * esék Ezékiás; és Ésaías Próféta, Amósnak fija hozzá menván, monda néki: Ezt mondja az Úr: Adj parancsolatokat házadnépének: mert meghalsz te, és nem élsz.

* 2 Kir. 20, 1.

2. Annakokáért Ezékiás arczal a falhoz fordulván, könyörge az Úrnak,

3. És monda: Kérlek Uram emlékezél meg arról, hogy én jártam te előtt-

ted igazságban, és tökéletes szívvvel, és hogy azt miveltem, a mi te előtted * jó volt: és sira Ezékiás felette nagy sirással.

* 2 Kir. 18, 3. 6.

4. Akkor szóla az Úr Ésaíasnak, mondván:

5. Eredj el és mond meg Ezékiásnak: Ezt mondja az Úr, Dávidnak a te atyádnak Istene: Meghallottam a te imádságodat, láttam a te siralmidat, imé én meghosszabbítom a te életedet tizenöt esztendővel.

6. Az Assiriabeli Király kezéből is megszabadítlak tégedet és e várost, és megoltalmazom e várost.

7. És e légyen! néked jeled az Úrtól, hogy megteljesíti ezt az Úr, a mit mondtott;

8. Imé * én visszahozom ama grádicsoknak árnyékát, melly jár az Akház-tól jegyeztetett grádicsokon a nappal egyetemben visszahozom, *mondom*, tizgrádicsal: és visszatéरे a nap tiz grádicsal azon grádicsokon mellyeken aláment vala.

* 2 Kir. 20, 8—11.

9. Ezékiásnak Júda Királyának írása, mikor megbetegült volna, és betegségéből meggyógyult volna;

10. Én azt mondom vala: Az én *életem* idejének megrövidítésekor a koporsó kapujára kell mennem, az én esztendőimnek több részétől megfosztatom!

11. Ezt is mondom vala: Nem látom az Urat, az Urat az élőknek * földökben; nem látom többé az embert e világnak lakói között;

* Sir. 3, 54.

12. Az én életem elvitetik, és eltávozik én tőlem, mint a pásztoroknak hajlékok az én életemet elszakasztottam, mint a takáts *elszakasztja a fonalat*, betegséggel vág ki engemet *az Isten!* reggeltől fogva estvéig megölsz engemet!

13. Gondolám vala reggel, hogy mint az oroszlán, a képen megrontja *Isten* minden tetemimet; reggeltől fogva éjszakáig, hogy megölsz te engemet!

14. Mint a daru és a fecske, a képen csivogok vala; nyögök valamint a galamb: az én szemeim felemelkednek vala a * magasságba: Uram, erőszakot szenvedek, adj nyugalmat nékem!

* vers 3.

15. Mit mondjak? Szóla nékem; és megteljesíté a mit *monda*: Az én *életemnek* minden idejében lelkemnek ke-serőségében járok!

16. Uram, mint azoknak is, kik az *én életemnek esztendei* után élnek, tudtokra léssen az én lelkemnek élete hogy engem elaltattál és * megelevenítettél.

* vers 5.

17. Imé a békességnek *idején* keserűség *esék* rajtam; de te hozzám való szerelmedből *megszabadítád* az én életemet a * koporsóból: mert hátad megé vetéd minden bűneimet.

* vers 5.

18. Mert nem a koporsó téssen * rólad vallást, *nem* a halál dicsér téged: nem várják, a kik koporsóba szállanak, a te igazságodat:

* Zsolt. 6, 6. 88, 12—14.

19. Az élő, az élő dicsér téged mint én most: az atya a fiaknak * hirdeti a te igazságodat.

* Zsolt. 78, 4.

20. Az *Úr jelen* *vagy* az én * megtartásomra; azért az én énekimét énekeljük életünknek minden napjaiban az Úrnak házában!

* vers 5. 6.

21. Megmondotta vala pedig Ésaías: Vegyenek egy csomó figét, kössék * a sebre, és meggyógyul.

* 2 Kir. 20, 7.

22. Ezékiás pedig ezt mondotta vala: Micsoda jele * *vagy* annak, hogy én felmegyek az Úr házába? * 2 Kir. 20, 8—11.

39. RÉSZ.

Ezékiás megmutatja kincsét a követeknek.

Akkor az időben * Mérodák Baladán, Baladán fja, Babilóniának Királya, küld levelet és ajándékot Ezékiásnak; mert hallotta vala, hogy beteg volt, és meggyógyult volna.

* 2 Kir. 20, 12. 13.

2. Orvendeze pedig ő rajtok Ezékiás, és megmutatá azoknak az ő egész tárházát, ezüstét, aranyát, fűszerszámit, drága kenetét, és minden edényinek házáát, és valami találtatik vala az ő tárházaiban: Semmi nem volt olly, melyet meg nem mutatott volna nékik Ezékiás az ő házában, és minden birodalmában.

3. Annakokáért bémenvén Ésaías Próféta Ezékiás Királyhoz, monda néki: Mit szólnak ez emberek, és honnét jöttek te hozzád? Kinek monda Ezékiás: messze földről jöttek én hozzám Babilóniából.

4. Monda ismét: Mit látának a te házadban? És monda Ezékiás: Valami az én házamban *vagy*, látták, semmi nincsen tárházaimban, melyet meg nem mutattam volna nékik.

5. És monda Ésaías Ezékiásnak: Hallgasd meg a Seregek Urának szavát!

6. Imé napok jönnek, melyekben elvitetik, valami a te házadban *vagy* és valamit eltettek a te eleid mind e mai napig, Babilóniába: semmit nem hagynak meg, azt mondja az Úr!

7. A te fjiad közül is, kik töled * származnak, a kiket te nemzesz, elvisznek, hogy legyenek udvari szolgák a Babilóniabeli Király palotájában.

* 2 Krón. 33, 11. Dán. 1, 3. 4.

8. És monda Ezékiás Ésaíasnak! Jó az Úrnak beszéde, melyet szólál! Azután monda: Csak legyen békesség és állandóság az én életemben!

40. RÉSZ.

Krisztus eljövétele a testben: Istennek kiábrázolása. Isteni oltalom.

Vigasztaljátok, vigasztaljátok az én népemet, azt mondja a ti Istentek.

2. Szóljátok Jérusálemnek kedve szerint valókat, és hirdessétek néki, hogy eltölt az ő elrendelt * ideje, hogy megbocsáttatott az ő bűne: hogy kétképen való *jutalmat is* elvett az Úr kezéből minden ő bűneiért.

* rész 4, 3—5. 27, 9—13.

3. Kiáltó szó * a pusztában: Tisztítsátok az Úrnak utát, egyengessétek meg a pusztában a mi Istenünknek utát!

* Máté 3, 3.

4. Minden völgy felmagasztaltatik, és minden hegy és halom megaláztatik, és az egyenetlen *út* egyenessé léssen, és a magas helyek szép térföldé *lésszenek*!

5. Hogy az Úrnak dicsősége megjelenjék, és minden test egyenlőképen megalássa, hogy az Úrnak szája szólott!

6. A szó ezt mondja vala: Kiáltás! és mondék: Mit kiáltasok? *Ezt hogy* minden test *ollyan mint* a fű, és annak szépsége, mint a mezei virág.

* Jób 14, 1. 2. Zsolt. 90, 5. 6.

7. Megszárad a fű, leesik a virág, mikor az Úrnak szele fuvall arra. Bizony olyan a nép mint a fű!

8. Megszárad a fű, a virág elhull; de a mi Istenünk beszéde megmarad * mind örökké!

* 1 Pé. 1, 25.

9. Magas begyre menj fel te örömondó Sion, emeld fel szódat magasan de örömondó Jérusálem, emeld fel *szódat*, ne félj, mondjad a Júda városainak: Imbol jó a ti Istentek!

10. Imé az Úr Isten * *eljö* nagy hatalommal, kinek karja erős! Imé az ő ju-

talma vele vagyok, és az ő cselekedete ő előtte.

* rész 62, 11.

11. Mint a * pásztor, *ugy* legelteti az ő nyáját, az ő karjával egybegyűjti a bárányokat, és ölében hordozza, az el-
lőket gyengén hordozza.

* Ezék. 34, 12—16. Ján. 10, 11.

12. Kicsoda mérte meg markával * a vizeket, és arasszal *kicsoda mérte* meg az Egeket? vagy *kicsoda* foglalhatja három ujja közzé e földnek porát, és *kicsoda* mérte meg fonttal a hegyeket, és serpenyőben a halmokat? *Jób 26, 10—13.

13. Kicsoda igazgatta az Úrnak Lelkét, vagy *ki* adott néki * tanácsot *vagy* tanította őtet?

14. Kitől kértett tanácsot, és *ki* tanította őtet? *Kicsoda* igazgatta őtet az ítéletnek útában, hogy őtet tanítaná bölcseségre, és megmutatná néki az okosságnak útát?

* Róm. 11, 34.

15. Imé a Pogányok, mint a vedernek csepje, és mint a mérőserpenyőben a pornak lángja, *ollyanoknak* ítéltetnek; Imé a szigeteket, mint egy kis port, messze elvethetné!

16. A Libánus *erdő* nem volna *néki* elég tűznek, és azon való vadak nem elegek volnának *néki* áldozatra.

17. Minden népek ő előtte *ollyanok*, mint a * semmi, a semminél és a híjábólalóságnál alábbvalók ő hozzá képest.

* vers 15. Dán. 4, 32.

18. Kihez hasonlítjátok * tehát az Istent, és micsodát hasonlítotok ő hozzá?

* Csel. 17, 29.

19. A mesterember csinálja a bálványt, és az ötvös aranyozza meg azt, és ő csinál annak ezüst lánczot:

20. A ki szegény, hogy nincs mivel ajándékozza a *bálványt*, olly fát választ, mely meg ne rothadjon: tudós mestert keres * a bálvány csináláshoz, *melly* meg ne mozdíttathassék *helyéből*.

* Jer. 10, 3—5.

21. Nem tudjátok é? nem hallottátok é? nem mondották é néktek eleitől fogva? nem tanultátok é meg a földnek fundamentomitól fogva?

22. Azt, a ki ül a föld kerekiségén, *ki előtt a földnek* lakosai mint a sáskák: ki az egeket kiterjesztette mint egy vékony kárpitot, és kiszélesítette azokat mintegy lakásra való * sátozt.

* Zsolt. 104, 2. Zak. 12, 1.

23. Ki a Fejedelmeket * semmivé teszi, e földnek Biráit ugymint híjábólalósággá teszi.

24. Mintha nem plántáltattak volna, és nem ültettettek volna, és az ő törzsökök meg nem gyökerezett volna a földben. Mert ha reájok fuvall; megszár-
radnak és a forgószél, mint a pozdor-
ját, elragadja őket.

* Jób 12, 24.

25. Mihez * hasonlitanátok azért engemet, hogy hasonló volnék ahoz? azt mondja a szent *Isten!*

* vers 17—19.

26. Emeljétek fel a magasságba a ti szeemeiteket, és lássátok meg, kicsoda teremtette * azokat? A ki előhoozza azoknak seregét szám szerint, mindenket nevén szólítja, az ő nagy hatalmasága és erőssége miatt, csak egy híjok is nincs azoknak! * 1 Mózs. 1, 3—18. Zsolt. 147, 4.

27. Miért mondd Jákób, és *miért* szól sz Izráel: Eltitkoltatott * *ugy*mond, az én utam az Úrtól, és az én ügyem elmúlt az én Istenem elől?

* rész 27, 8. 9. 49, 14—16.

28. Nem, tudod é? nem hallottad é, hogy az örökké * való Isten, az Úr, ki teremtette a földnek határit, nem fárad és nem lankad meg? az ő bölcseségének nem † mehet senki végére.

* Zsolt. 90, 2. † Róm. 11, 33.

29. A megfáradottnak erőt ad, és a kinek nincs ereje, erejét megsokasítja.

30. Meglankadnak és megfáradnak a gyermekek, és az ifjak elesvén elesnek.

31. De a kik az Úrban biznak, azoknak erejek megújul és szárnyokkal magasságra repülnek mint a saskeselyűk: futnak, és nem fáradnak el; járnak, és nem lankadnak meg.

41. RÉSZ.

Bálványimádók: Istenben való bizodalom: Bálványok: Krisztusnak eljövele.

Hallgassatok csendességgel engem ti szigetben lakozók, és a népek végyenek erőt: Jöjjenek elő, szóljanak akkor, mindketten egyenlőképen álljunk*perbe.

* Jób 40, 2.

2. Kicsoda indította vala fel az igazat napkeletről, kiszólitván őtet, hogy az ő lába *nyomát kövesse*, ő birodalmába adá a Pogányokat, a Királyokat meghódol-
tatá, hogy adná azokat mint a port az ő fegyvere alá, mint az elragadtatott poz-
dorját az ő kézive alá.

3. Kergette azokat, ő *pedig* békességben megmaradott, az úton, a *mellyen* az ő lábaival nem járt vala.

4. Kicsoda mivelte és cselekedte *azt!* *kicsoda* hívja eleitől fogva a nemzetségeket? Én Úr *vagyok* első, és az utolsókkal is ugyan én vagyok.

5. Láták a szigetben lakozók és megrettenének, a földnek utolsó határin elálmélkodának; egymáshoz közelgetnek és egybegyűlnek.

6. Kiki az ő felebarátjának segítséggel vagyon, és az ő atyafiának azt mondja: Gyorsalkodjál!

7. Az ácsmester indítja az ötvöst, ki az ő pörölyét az ülőnek verésére megsimítja, és azt mondja: Jó leszén ez a *bálcánynak* megaranyozására, és megerősíti azt vasszegekkel, hogy meg ne mozdulna.

8. De te Izráel, én szolgám, te Jákób, kit én * választottam, Ábrahámnak † én barátomnak magva!

* 5 Móz. 7, 6. † 2 Krón. 20, 7. Jak. 2, 23.

9. Te, kit én a földnek utolsó részéről hoztalak, és azoknak birodalmok alól kihivtalak téged, ezt mondván néked: Én szolgám *vagy* te: választottalak téged, és meg nem utállak téged.

10. Ne félj; mert én veled *vagyok*; meg ne rettenj, mert én *vagyok* a te Istened, *ki* téged megerősítek, annakfeletle megsegítek, és az én igazságomnak jobbkarjával támogatlak téged!

11. Imé megszégyenülnek, * és megyaláztatnak, valakik te ellened felgerjednek: olyanok lesznek mint a semmi, és elvesznek a te ellenségid!

* rész 60, 12. 2 Móz. 23, 22.

12. Keresed őket, és nem találod meg; a kik veled versengenek, lesznek olyanok, mint a semmi, és a kik téged háborgatnak, mint a semmik;

13. Mert én *vagyok* a te Urad Istened, ki a te jobbkezedet fogom, és azt mondom néked: Ne félj, én megsegítek téged!

14. Ne félj kis férgecske, Jákób, Izráelnek férjfiái, én segítségül lések néked, azt mondja az Úr, és a te Megváltód, az Izráelnek Szente!

15. Imé én tézlek téged *olyanná*, mint az ujfogú borona, és a kétélű tör; megtapodod a hegyeket és megrontod, a

halmokat is olyanokká tézsed, mint a pozdorja!

16. Megszórod * őket, és a szél elviszi őket, és a forgószél elhányja őket; te pedig örülsz az Úrban, dicsekedel az Izráel szent Isteneiben!

* Jer. 15, 7.

17. A szűkölködők és a szegények keresnek vizeket, és nem *találnak*, az ő nyelvek szomjuság miatt megszáradtak: Én Úr, meghallgatom őket, *én* Izráelnek Istene nem hagyom el őket!

18. A magas hegyeken * folyóvizeket támasztok, és a mezőknek közepiben forrásokat, a pusztát † vizeknek tavává tézsem, és az elhagyatott földet vizeknek folyásivá.

* rész 35, 7. 44, 3. † Zsolt. 107, 35.

19. A pusztában czédrusfát nevelek, választott czédrust, mirtust, és fenyőfát a pusztában nevelek jegenyefát, szilfát és szép árnyéku fákat;

20. Hogy meglássák és megismerjék, és eszkebe vegyék, és mindnyájan megértsék, hogy az Úrnak keze mivelte ezt, és az Izráelnek Szente teremtetten ezt.

21. Hozzátok elő a ti ügyeteket azt mondja az Úr! hozzátok mellé *minden* erősségeket, azt mondja a Jákób Királya!

22. Mondják meg, és jelentsék meg nekünk a következő dolgokat, a melylyek legelőször lesznek mondjátok meg: és hozzátok hajlunk, és megtudjuk azoknak végét: vagy a melyek következnek, mondjátok meg nekünk!

23. Mondjátok meg, ezután minémű dolgok lesznek; hogy esmérjük meg, hogy ti istenek *vagytok?* vagy cselekedjete jók vagy gonoszul, hogy azt látván álmélkodjunk azon mindnyájan?

24. Imé ti semmiből *vagytok*, és a ti alkotmányotok *is* semmiből *vagyon*: utálatos * az ember, a ki titeket szeret.

* rész 42, 17.

25. És támasztok észak felől olyat, ki eljőjön és naptámadatról, *ki* az én nevemet segítségül hívja, ki eljövén megtapodja a Fejedelmeket, mint a sárt, és mint a fazékgyártó a sárt.

26. Kicsoda mondotta meg *ezt* eleitől fogva, hogy megtudnánk; vagy régtől fogva, hogy ezt mondanánk: Igaz! De senki nincsen, ki megmondotta volna, sem a kinek szava hallatott volna, és senki nincsen, ki a ti beszédeiteket hallaná.

27. *Én vagyok a* ki eleitől fogva mondom a Sionnak: Ímhol, ímhol jelen vagyok: és a Jerúsálembelieknek * adok örömondót;

* rész 40, 1. 2.

28. Mert ha tekintem, egy sincsen, ezek között is minden csak egy is, ki tanácsot tudna adni, vagy a kik, mikor kértem őket, valamit felelhetnének.

29. Imé mind ezek csak hijáavalóság, semmi az ő cselekedetek: szél és hijáavalóság az ő öntött * bálványok.

* Zsolt. 115, 4—8.

42. RÉSZ.

Messiásról: Zsidók megkeményedésekről.

Imé az én * Szolgám, kihez én támaszkodom, az én Választottam, kit az én lelkem kedvel, az én Lelkemet † adom ő belé, a Pogányoknak ítéletet szól!

* Máté 12, 17. 18. † Máté 3, 16. 17.

2. Nem kiált, nem emeli fel *magát*, és nem hallják az ő szavát az utcán.

3. A megrepesztett nádat meg nem rontja; és a füstölő gyertyabélet nem oltja meg: igazságban szolgált ítéletet.

4. Nem fárad el és nem unja el mig-nem e földön ítéletet téssen és az ő törvényét a szigetben lakozók nagy örömmel vészik.

5. Ezt mondja a hatalmas Úr *Isten*, a mennyeknek teremője, és ki azokat kiterjeszti, ki a földet és abból való állatokat elterjeszti, ki * ad lelket a földön lakozó népnek, és lehelletet azoknak, kik a földön járnak.

* Csel. 17, 25.

6. Én Úr, hivatalak téged igazságban, és a te kezedet fogván megőrizlek téged; és tészlek téged népnek szövetségévé; Pogányoknak * világosságává;

* rész 49, 6. Luk. 2, 32.

7. Hogy a vakoknak szemeiket megnyissad, kihozzad a foglyot * a tömlőczből, és a fogházból a † setétségben ülőket.

* Luk. 4, 18. † rész 9, 2.

8. Én vagyok az Úr, ez az én nevem, és az én dicsőségetem * másnak nem adom, sem az én tisztességemet a bálványoknak.

* rész 48, 11.

9. A régi dolgok imé eljöttek, és új dolgokat én jövendölök, minekelőtte megmennének megmondom néktek!

10. Énekeljete az Úrnak * új éneket, az ő dicséretit *énekeljék* a földnek határán: kik a tengeren jártok, és a tengerben való állatok, szigetek, és azoknak lakói.

* Zsolt. 96, 1.

11. Emeljék fel *szavokat* * a pusztá, és annak városai a faluk, *mellyekben* lakoznak a Szerecsenek; énekeljenek a kösziklának lakosai, a hegyeknek tetejéről kiáltanak.

* Zsolt. 97, 1.

12. Adjanak dicsőséget az Úrnak, és az ő dicséretit a szigeteken hirdessék.

13. Az Úr, mintegy erős *Oriás* kijő, mintegy hadakozó férjfiú felszerkenvén búsultában kiált és örül, az ő ellenségén erőt vészen.

14. *Ezt mondván*: Régtől fogva hallgattam, siket voltam, magamat megtartóztattam: mint a gyermekszülő kiáltok, pusztitok, és mindeneket emésztek!

15. Elpusztítom a hegyeket és halmokat, és azoknak minden fűvöket megszáraztom, és a folyóvizet szigetekké tészem, és a tókat megszáraztom;

16. Hogy vezéreljem a vakokat az uton, *mellyet* nem tudnak vala, viseljem őket az ösvényeken, *mellyeket* nem tudnak vala, a setétséget világosságra változtassam ő előttök, és az egyenetlen *földet* egyenessé: ezeket cselekeszem velek, és el nem hagyom őket!

17. Hátrafordulnak, megszegyenülnek, a kik biznak * a bálványban, a kik mondják az öntött bálványnak: Ti vagytok a mi Istenünk!

* Zsolt. 97, 7.

18. Óh *ti* siketek, halljátok, és *ti* vakok, lássátok!

19. Kicsoda vak, hanem csak az * én Szolgám? és *kicsoda* olyan siket, mint az én Követem, *kit* elbocsátok? kicsoda olyan vak, mint a Fejedelem? és olyan vak, mint az Úr Szolgája?

* Ezék. 12, 2. 5 Móz. 32, 28.

20. Sok dolgokat láttál; * de nem vetted eszedbe, füleid nyitva vagynak; de nem hallasz.

* rész 6, 9. 10.

21. Az Úr gyönyörködik vala * *ő benne* az ő igazságaért, az ő törvényével méltóságossá és becsületessé † tette vala *őtet*.

* 5 Móz. 28, 63. † Zsolt. 147, 19. 20. 5 Móz. 4, 8.

22. De e nép elragadoztatott; és eltapodtatott, megkötvén minden ifjakat tömlőczbe vetik, elraboltatnak, és nem léssen, ki megszabadítsa őket, prédáltatnak, és nem léssen, ki azt mondja: Add vissza!

23. Kicsoda veszi ezt is * közzületek fülébe? *kicsoda* figyelmez erre, hogy ezután eszébe vegye *magát*?

* vers 19, 25.

24. Kicsoda adta ragadományra Jákó-

bot, és Izráelt a kóborlóknak? avagy nem az Úr é? Ő, a ki ellen vétkeztünk: mert nem akartak az ő utaiiban járni, és nem engedtek az ő törvényének.

25. Annakokáért kiontotta ő reá az ő busulásának haragját, és a hadnak erejét: meggyújtotta őtet mind körül, és nem vette eszébe; felgerjedett ő ellene, és nem vette eszébe.

43. RÉSZ.

Szabadulás a testi s lelki fogságból.

Most pedig ezt mondja az Úr, a te Te-remtőd, óh Jákób! és a te formálód, óh Izráel: Ne félj: mert megváltottalak téged, a te nevedről nevezlek téged, enyim vagy te!

2. Mikor a vizeken általmenéndesz; veled lészek, és a vizek * el nem boritnak téged. Mikor a tűzön járandasz, meg nem égsz, és a láng meg nem † perzsel tégedet;

* 2 Móz. 14, 22. 29. Zsolt. 66, 12. † Dán. 3, 21—27.

3. Mert én vagyok a te Urad Istened, Izráelnek szentelője, te megtartód: Adtam a te váltságodban * Egyiptomot, Szerecsenországot és Sébát te éretted.

* Ezék. 29, 18. 19.

4. Mialta az én szemeim előtt kedves kezdettél lenni, azolta tiszteletes * voltál; mert én szerettelek téged; az embert éretted adom, és a népeket a te életédért.

* rész 42, 21. 2 Móz. 19, 5.

5. Ne félj: * mert én veled vagyok, napkeletről meghozom a te magodat, és napnyugotról is egybegyűjtlek téged!

* rész 44, 2.

6. Azt mondom az északnak: Add meg! és a délnek: Ne tartsd meg! Hozd meg az én fiamat meszünnen, és az én leányimat a földnek utolsó határából.

7. Mindent, valaki az én névemről neveztetik, kit az én dicsőségemre teremtettem; a kit formáltam, és a kit teremtettem.

8. Hozd elő a vak * népet, mellynek immár szemei vagynak, és a siketeket, kiknek füleik vagynak.

* rész 42, 18. 19.

9. Minden Pogányok gyűjtessenek egybe, és a nemzetségek gyűljenek egybe, azok közül kicsoda * mondaná meg ezt? Vagy az elébbi dolgokat mondják meg nekünk, adjanak bizonyosságot ma-

gok felől, hogy legyenek igazak, vagy hallják; és ezt mondják: Igaz! * rész 41, 22.

10. Ti *vagytok* az én bizonyságim, azt mondja az Úr, és az én * szolgám, kit én választottam, hogy megtudjátok, és hidjete nekem, és megértsétek, hogy én vagyok csak, és *hogy* én előttem nem formáltatott † semmi az Istentől, és utánam is semmi nem leszén.

* rész 42, 1. † rész 41, 4. Hós. 13, 14.

11. Én vagyok, én vagyok az Úr! és nálamnál több Szabadító nincsen!

12. Én mondom meg, * én tartalak meg, én jelentek meg *mindeneket*, és nem valamely idegen *Isten* ti közöttetek: ti is nekem bizonyságim vagytok, azt mondja az Úr, hogy én vagyok az Isten!

* rész 41, 26. 27.

13. Még minekelőtte a nap volna is, én vagyok és senki az én kezemből ki nem vészen *valamit*. Mikor én valamit cselekeszem, kicsoda * fordítja azt el?

* rész 14, 27. Jób 9, 12.

14. Ezt mondja az Úr, a ti Megváltótok az Izráelnek Szente: Ti érettetek elküldök * Babilóniába, és minden erőseget elrontok, a Káldeusokat is az ő hires hajóikkal. * Jer. 29, 10. 2 Krón. 36, 22, 23.

15. Én Úr vagyok a ti szent *Istentek*, Izráelnek teremője, ti Királyotok.

16. Ezt mondja az Úr, ki a * tengeren utat csinál, és az erős vizeken † ösvényt.

* 1 Móz. 14, 22—29. † Jós. 3, 16.

17. Ki elhozza a szekereket, lovagokat nagy sokaságot és erőt, *mellyek* egy-szersmind elesnek, *ugy hogy* fel ne keljenek; meghalnak mint a gyertyabél eloltatnak.

18. Ne emlékezzetek meg az előbbiekről, és a régiekről ne gondolkodjatok;

19. Imé én új dolgot cselekeszem, ezennel meglészen, avagy nem értitek é azt meg? A pusztában utat szerzek, és a kietlenben folyóvizeteket.

20. Megtisztel engem a mezőnek kegyetlen vada, a sárkányok, és a struczmadárnak fiai, minekutánna a pusztában vizet szerzek, a kietlenben folyóvizeteket, hogy az én népemnek az én választottamnak inni adnék.

21. A nép, * mellyet magamnak formáltam, az én dicséretemet hirdetik;

* Luk. 1, 74. 75.

22. Mert te Jákób nem hívsz engemet

segítségül, sőt inkább megfáradtál én bennem Izráel!

23. Nem nékem áldozol a te égőáldozatidnak barmával, és a te áldozatiddal nem tisztelsz engemet, *noha*, nem terhellek téged *felettéb*, hogy nékem szolgálnál minhával, és nem fárasztalak téged jóillattétellel!

24. Nem vettél nékem pénzen jóillatú állatot, és a te áldozatidnak kövérével nem részigítettél meg engem, sőt inkább szolgálattal terhelsz engem a te bűneiddel, fárasztasz engem a te hamiságiddal!

25. Én vagyok, én vagyok, ki eltörlöm a te álnokságodat én *magamért, és a te bűneidről meg nem emlékezem!

26. Juttasd eszembe nékem, pereljünk ketten, beszélj meg *igazságodat*, hogy igaznak találtassál. * Ezék. 36, 22.23.

27. A te atyád * vétkezett először, és a te Írásmagyarázóid hajlottak el én tőlem.

28. Annakokáért fertelmeseknek ítélem a Szentségnek Fejedelmit, és Jákóbot veszedelemre rendelem, és az Izráelt gyalázatra! * 2 Kir. 21, 11—13.

44. RÉSZ.

Istennek lelki jótéteményei, és dicsősége: bálványoknak hijábavalóságok.

És most Jákób, én * szolgám, hallgasd meg, és Izráel, kit én választottam:

* rész 41, 8.

2. Ezt mondja az Úr a te Teremtőd, és a ki téged formált *anyád* méhétől fogva, és segéll tégedet: Ne félj * én szolgám Jákób, és én szerelmesem, kit én választottam! * rész 43, 5. 6. Jer. 30, 10.

3. Mert vizeket töltök ki a * szomszédjáhozra, és folyóvizeket a szárazra; kitöltöm az én Lelkemet a te magodra, és az én áldásomat a te csemetéidre;

* rész 35, 7. Jóel 2, 28. Ján. 7, 38.

4. És virágoznak mint a füvek közt a virágok, mint a fűzfák a vizek folyásai mellett!

5. Egyik azt mondja: Én az Úr vagyok! a másik neveztetik Jákóbnak nevéből, némelly az ő maga kezével írja ezt: Én az Úr *vagyok*, és az Izráelnek nevéből nevezi magát!

6. Ezt mondja az Úr, az Izráel Királya, és az ő Megváltója a Seregeknek Ura:

Én vagyok az * első és az utolsó, és nálamnál több Isten nincsen.

* rész 41, 4. Jel. 1, 8—17.

7. Ha valaki én hozzám hasonlatos; hívja elő a *mi elmúlt*, és mondja meg azt és rendelje el azt nékem, az időtől fogva, hogy e világnak népét rendelem, és a mellyek *hamar* lesznek vagy a mellyek *sok idő múlva* lesznek, mondják meg nekik.

8. Ne féljete, és ne rettegjete; avagy nem mondtam é meg, és nem adtam é tudtadra *ezeket* az időtől fogva? és ti is bizonyságim * *vagytok* nékem, ha nagyon *több* Isten nálamnál, és hogy nincsen olly erős, kit nem tudnék.

* 5 Móz. 4, 35. 39. 1 Kir. 8, 60.

9. A bálványoknak csinálói mindnyájan hijábavalók; és az ő szerelmes *bálványaik* nélkül nem használnak, és azokról ő magok bizonyságok, hogy nem látnak, és * semmit nem tudnak: annakokáért megszégyenülnek.

* rész 40, 20. Zsolt. 115, 5.

10. Ki csinál *azért* Istent, vagy öntött bálványt, *melly* semmit nem használ?

11. Imé annak társai * mind megszégyenülnek, és *azoknak* mesterei is az emberek közül valók. *Akár* mint gyűlenek mindnyájan és álljanak; *mindazáltal* félnek, és mind együtt megszégyenülnek.

* rész 42, 17. Zsolt. 97, 7.

12. A kovács az ő fogóját * *fogván*, munkálódik a szénben; az ő pörölyeivel formálja azt, munkálódik a körül minden erejével, annyira megéhezik, hogy semmi ereje nincsen; nem iszik vizet is, annyira, hogy elfogyatkozzék. * Jer. 10, 3. 4.

13. Az ács a mérő czárnát néki vonsza, elintézi azt az ő festett sinorjával, szegesen szabja azt, vagy czirkalommal elformálja azt mind addig, mignem emberi formára és emberi ábrázatra formálja, hogy üljön *abálvány* az ő házában.

14. Czédrusfát vág magának, tölgy és cserfát hoz: válogat az erdőnek fáiban: fenyőfát plántál, mellyet az eső felnevel.

15. Azokból az ember tüzet gerjeszt: mert azoknak egy részét veszi, hogy megmelegedjék; a *kemenczét* is befűti *azokkal*, hogy kenyeret süssön: annakfelette Istent csinál, és azt imádja: bálványt csinál, és az előtt arczal leborul.

16. A felét megégeti tüzvel, a felénél húst eszik, pecsenyét süt, és megelége-

dik: Azután megmelegíti magát, és azt mondja: Bezzeg jól járék, megmelegedém, a tűznél voltam!

17. Annak maradékából Istent farag, azaz, bálványt magának: meghajol az előtt és imádja, könyörög néki és azt mondja: Szabadíts meg engemet, mert Istenem vagy te.

18. Nem tudnak semmit, sem nem értenek: mert békente az ő szemeiket, hogy ne lássanak, és sziveket hogy ne értsenek.

19. És nem veszi eszébe, nincsen anynyi tudománya vagy értelme, hogy azt mondaná: Ennek felét megégettem tűzzel, és annak szénénél kenyeret sütöttem, pecsenyét sütöttem, jól laktam; a maradékából pedig utálatosságot kell é csinálnom? a fának törzsöke előtt esném é térdre?

20. Híjávaló dologgal * legelteti magát, az ő megcsalatkozott szíve elhajtja őtet, és nem szabadítja meg az ő lelkét, sem ezt nem mondja: Avagy nem hamisság nagyon é az én jobbkezemben?

* Jer. 10, 14.

21. Emlékezzél meg ezekről Jákób és Izráel, mert én szolgám vagy te: és formáltalak tégedet, én szolgám vagy te Izráel, el ne felejtkezzél én rólam!

22. Eltöröltem a te álnokságodat mint a felleget, és mint a felhőt a te bűneidet, térj én hozzám; mert én * váltottalak meg tégedet.

* rész 43, 14.

23. Örüljetek Egek: mert az Úr mivelte *ezeket*: örvendeztetek földnek alsó részei, hegyek énekeljete, erdők, és azoknak minden fái: mert megváltotta az Úr Jákóbot, és Izráelben megdicsőítettik!

24. Ezt mondja az Úr, a te Megváltód, és ki téged *angád* méhétől fogva formált: Én *vagyok* az Úr, ki mindeneket cselekeszem; az Egeket egyedül * kiterjesztem, a földet elszélesítem az én erőmmel!

* Zsolt. 104, 4.

25. A jövőendőmondóknak jegyeket *az Isten* elfordítja, megbolondítja a varázslókat; a bölcséket megszégyeníti, és azoknak bölcseségeket megbolondítja.

26. Az ő szolgájának beszédét megteljesíti, és az ő követinek tanácsokat véghezviszi, ki azt mondja Jérusálemnek! Te benned jövőőre laknak! és a Júda városáról: Megépítették, és az ő pusztáit felépítem.

27. Ki azt mondja e mélységnek; Száradj meg, és a te folyóvizeidet megszáraztom.

28. Ki Czirusnak azt mondja: Én pásztorom! * és minden akaratomat véghezviszi, és Jérusálemnek ezt † mondja: Megépítettél! és a templomnak; Megfundáltatol.

* rész 45, 1. 4. † 2 Krón. 36, 22. 23.

45. RÉSZ.

Babilon megvétele. Templom épülése. Zsidók megjövése. Pogányok hivatata.

Ezt mondja az Úr az ő megkent *Királyáról* * Czirusról, kinek jobbkezét fogtam, hogy ő előtte meghódoltassam a népeket, hogy a Királyoknak derekokat megerőtlenítsem: hogy ő előtte megnyissam a kapukat, hogy a kapuk bé ne zároltassanak.

* 2 Krón. 36, 22. 23

2. Én te előtted megyek, és az egyenetleneket megegyenesítem, az érczkapukat megrontom, és a vaszárokat eltöröm.

3. És néked adom az elrejtett kincseket, és a titkos helyre tétetett gazdagságokat; hogy megtudjad, hogy én vagyok az Úr, ki téged neveden nevezlek, Izráelnek Istene!

4. Az én szolgámért Jákóbert, és választott Izráelemért neveztelek tégedet nevedről: elneveztelek tégedet, jóllehet nem esmérsz engemet!

5. Én *vagyok* az Úr, és nincsen több, nálamnál több Isten nincsen! felövedeztelek tégedet, jóllehet engemet * nem esmérsz.

6. Hogy megtudják napkelettől fogva és napnyugottól fogva, hogy nincsen több nálamnál: Én vagyok az Úr, és nincsen több *én nálamnál!* * 5 Móz. 4, 35.

7. Ki a világosságot formáltam, és a setétséget teremtettem, békességet szerzek, és gonoszt * teremtek: Én vagyok az Úr, ki mind ezeket cselekeszem!

8. Egek, harmatozzatok onnét felül, és az Egek csepegik az igazságot, nyissa meg magát a föld, és származzanak onnét a szabadítás és igazság: teremje azokat mind együtt; én Úr teremtettem azt.

* Hós. 10, 12.

9. Jaj annak, a ki az ő Teremtője ellen támad, és a cserépnek, mely a több cserepekhez hasonló. Avagy mondja é a sár * az ő csinálójának: Mit csinálsz, holott e dologhoz semmi kezeid nincsenek?

* Jer. 18, 6. Róm. 9, 21.

10. Jaj *annak*, a ki az ő atyjának azt mondja: Mit nemzesh? és az ő anyjának: Mit szülsz?

11. Ezt mondja az Úr, az Izráelnek Szente és Teremtője; Ezeknek jelenségét kérjétek én tőlem, és az én fíjaimtól és kezeimnek cselekedetétől * tiltsatok meg engemet. * Jer. 18, 6.

12. Én * teremtettem a földet, az embert is azon én teremtettem: az én kezeimmel terjesztettem ki az Egeket, és én parancsolok azoknak minden seregének. * Zsolt. 33, 6.

13. Én támasztom fel őtet igazságban, és minden utait én igazgatom, ő építi meg az én * városomat, és az én foglyaimat elbocsátja jutalom és ajándék nélkül, azt mondja a Seregeknek Ura!

* rész 44, 28. 2 Krón. 36, 22—26.

14. Ezt mondja az Úr: Egyiptomnak marhája, a Szerecsenek és a nagy Szabeusoknak * kereskedések reád fordulnak és tiéd léshnek, téged követnek, békókban járnak, és magokat előtted meghajtják és néked esedeznek: mert csak te közötted vagy az Isten és nincsen több Isten ő nálánál.

* rész 43, 3. 5 Móz. 4, 20.

15. Bizony te, óh Isten, ki magadat el szoktad rejtetni, Izráelnek szabadító Istene vagy!

16. Megszégyenülnek és meggyaláztatnak mindnyájan ők, nagy gyalázzattal mentek el mindnyájan a * bálványoknak faragói.

* rész 44, 11.

17. Az Izráel megszabadul az Úrban örökkévaló szabadulással, nem szégyenültek meg, és nem lésttek gyalázatosok soha örökké;

18. Mert azt mondja az Úr, ki az Egeket teremtette, (ő az Isten, a földnek formálója és alkotója, ő annak megerősítője, nem hiába teremtette azt; *hanem* hogy lagnának azon, azért formálta azt). Én vagyok az Úr, és nincsen több nálamnál!

19. Nem titkon * szóltam, *nem* a föld setétségének helyén, nem † mondtam hiába a Jákób magvának: keressetek engemet! Én vagyok az Úr, ki igazságot szölok, megjelentem és a mellyek igazak.

* 2 Móz. 19, 16—19. 20, 18—22. † 5 Móz. 28, 1—14.

20. Gyűljetek egybe, és jöjjetek elő: jöjjetek ide, kik a pogányok között megszabadultatok: semmit nem tudnak

a kik hordozzák az ő faragott bálványoknak fáját, és *olly* Istent imádnak, *melly* meg nem tarthat.

21. Mondjátok meg, hozzatok elő; tartsatok egyetembe tanácsot. Kicsoda mondotta meg ezt régi időtől fogva, eleitől fogva *kicsoda* jelentette meg? Avagy nem én é, az Úr? És nincsen nálamnál több Isten, igaz Isten, és Megtartó nincsen több én nálamnál!

22. Én reám nézzetek, hogy megtartassatok földnek minden határai: Mert én vagyok az Isten, és nincsen több!

23. Én magamra megesküdtem, kiment az én számból az igazságnak beszéde, és meg nem változik, minden térd nékem * hajol meg, minden nyelv *reám* esküszik.

* Malak. 1, 11. Róm. 14, 11.

24. Csak az Úrban vagyok, azt mondják én felölem, *minden* * igazság és erő; ő hozzá mennek: de megszégyenülnek mind azok, kik haragusznak ő ellene.

* rész 44, 26.

25. Az Úrban igazittatnak meg, és dicsekedik * Izráelnek egész magva. * rész 44, 5.

46. RÉSZ.

Bálványok romlása Babilóniában.

Elest * Bél, elromlott Nébó, az ő bálványaik az oktan barmokra rakattatnak, a kik titeket hordoznak, azoknak terhekre lésttek; sulyosok lésttek, annyira hogy elfáradjanak. * Jer. 50, 2. 48, 1.

2. Elestek, megromlottak egyenlőképen, nem oltalmazhatták meg * magokat, hogy terhekre ne lennének, és ő lelkek fogságra vitetett.

* Jer. 50, 2.

3. Hallgassatok engem, Jákób háza, és Izráel házának minden maradékai, kik hordoztattok *anyátok* * méhétől fogva, kik viseltettek születéstektől fogva.

* Zsolt. 22, 10. 11. 71, 6.

4. Mind vénségtekig ugyan csak én, és mind addig, mig megőszültök, én hordozlak. Én teremtettelek, én visellek, én hordozlak * és megtartlak! * 5 Móz. 1, 31—33. 32, 10. 12.

5. Kihez hasonlitok engemet, és *kivel* tesztetek * egyenlővé, s *kivel* vettek egybe engem, hogy egymáshoz hasonlóknak lennénk?

* rész 40, 18. 25.

6. Kik aranyat vesztek elő a *ti* erszényitekből, és az ezüstöt megmérték serpenyőben: megszerződtek az ötvössel, hogy abból Istent csináljon, melly előtt meghajoljatok; és mellyet imádjatok.

7. Hordozzák azt az ő vállókon,* viselik azt, azután helyhezteszik azt az ő helyére, holott áll, az ő helyéből el nem megyen, ha valaki kiált is néki: nem hallgatja meg, az ő nyomorúságából nem szabadítja meg azt. * Jer. 10. 5.

8. Emlékezzetek meg erről, és legyetek erősek, emlékezzetek meg erről, ti bűnösök!

9. Emlékezzetek meg az előbbeniekről, *mellyek eleitől fogva lettek; mert én vagyok az Isten, és nincs több Isten nála-mnál*, és nincsen senki hozzám hasonlatos.

10. Ki eleitől fogva megmondom *mindennek* végét, és eleitől fogva azokat, *mellyek még nem lettek*: ki valamit megmondok az én tanácsom* megáll, és minden akaratomat véghezviszem.

* Zsolt. 33. 11. Zsid. 6. 17.

11. Ki elhívom napkeletről a madarat, nagy messze földről az én tanácsomnak elkövetőjét: szoltam, és elhozom ezt; rendeltem, és véghezviszem ezt.

12. Hallgassatok engemet, ti kemény szívűek, kik az igazságtól távol vagytok!

13. Elhozám az én igazságomat, nem messze nagyon, és az én* szabadtásom nem késik: mert szerzek Sionban† szabadtulást; Izráelben *lészen* az én dicsőségem!

* rész 52. 6. Jer. 29. 10. † rész 44. 28.

47. RÉSZ.

Babilóniabeliek veszedelme.

Szálj le és ülj a porban, te szűz Babilonnak leánya, ülj a földön, nincsen *immár* királyiséke* a Káldeabeliek leányának: Mert nem lészen többé, hogy tégedet gyengének és kedvére tartottak hívjanak.

* Dán. 5. 30. 31.

2. Eredj a malomba és örölj lisztet: a te hajadat bocsásd meg, mezitelenítsd meg* lábaidat, fedezd ki száradat, eredj által a folyóvizeken.

* 2 Sám. 15. 30.

3. Megjelentetik a te* mezitelenséged, és megláttatik a te rutságod; bosszut állók, és nem áll ember én ellenem.

* Jer. 13. 26. 27. Neh. 3. 5.

4. *Ezt mondja* a mimegváltónk, Seregeknek Ura az ő neve, az Izráelnek Szenté!

5. Ülj le, hallgass, és menj bé a setétbe Káldeusok leánya: mert nem hivatattol többé országok* Asszonyának. * vers 1.

6. Felgerjedtem vala az én népem ellen, az én örökségemet* megfertőztettem vala, és adtam őket a te kezedbe;

nem cselekedtél velek irgalmasságot a vén emberen a te igádat igen megnehezítetted.

* 2 Kir. 25. 1—11.

7. És ezt mondottad: Mind örökké Asszony* lések! ez ideig soha nem gondolkodtál erről, és meg nem emlékeztél annak végéről.

* Jel. 18. 7.

8. Most azért halld meg ezt, te kedvére, tartott, ki nagy bátorsággal ülsz, ki azt mondod a te szivedben: *Én* vagyok*, és nincsen több nálamnál, nem ülek özvegységben, és az árvaságot soha meg nem kóstolom!

* Ezek. 28. 2.

9. De mind e kettő reád következik nagy hamar egy időben, az árvaság és özvegység; mikor *a te bűneid* bételjesednek, akkor következnek reád a te szemfényvesztőidnek bőségéért és varázslóidnak sokságáért;

10. Mert a te gonoszságodban bízál, és azt mondottad: Senki nem lát engem! A te bölcseséged és tudományod csalt meg téged. És ezt mondottad szivedben: *Én vagyok*, és nincsen több nálamnál!

11. Azokáért jó te reád veszedelem, melynek kezdetit nem tudod! és következik te reád romlás, mellyet el nem távoztathatsz, és jó te reád nagy hirtelenséggel pusztulás, *mellyet* meg nem tudhatsz.

12. Állj elő most a te varázslóiddal és a te* szemfényvesztésednek sokságával, *mellyekben* munkálkodtál gyermekségedtől fogva; ha valamit használhatnál, ha valamimódon megmaradhatnál!

* Dán. 2. 2.

13. Fárasztottad magadat a te tanácsidnak sokságában; * álljanak elő immár, és tartsanak meg téged az Égbenézők, kik a csillagokat nézik, és a hónapokra számot tartnak, és oltalmazanak meg téged a reád következőktől.

14. Imé olyanok lészenek mint a pozdorja, a tűz emészti meg azokat, nem mentik meg életeket a tüztől, nem marad meg a szemekben *is*, melly megmelegitené, *sem* a tűzben, melly előtt ülnének.

* rész 44. 25.

15. Így jársz te azokkal, a kikkel fárasztottad magadat; sőt a te gyermekségedtől fogva való kereskedőid is elbujdosnak, kiki *e világnak egyik* része felé, senki nem *lészen*, ki téged megmegtalálna!

48. RÉSZ.

Zsidók bűnei. Bálványok hibáavalósága. Czirus diadalma a Babilóniaiak ellen.

Halljátok ezt Jákób háza, kik nevezik magokat az Izráel nevéről, és a Júda forrásiból származtak, kik az Úr nevére esküsznek, és az Izráel Istenét * emlegetik, nem hiven, és nem † igazán:

* Zsolt. 78, 34—36. † Jer. 5, 2.

2. Jóllehet a szent várostól nevezik magokat, és az Izráel Istenéhez támaszkodnak, kinek neve Seregeknek Ura.

3. A *melly* régi dolgokat eleitől fogva megmondottam vala, és az én számból származott dolgokat; mellyeket szóltam vala, *azokat* hamar véghez vittem, és megkövetkeztek.

4. Mivelhogy tudtam, hogy * kemény vagy, és a te nyakad vasinakból áll, és a te homlokod *ollyan mint* az aczél.

* 2 Móz. 32, 9. Hós. 4, 4.

5. Annakokáért megmondottam néked eleitől fogva, minekelőtte * reád következék, tudtadra adtam, hogy ezt ne mondanád: Az én bálványom mivelte ezeket, az én faragott vagy öntött bálványom parancsolta ezeket. * Ámós 3, 7.

6. Hallottad vala, lássad mind ezt: ti pedig nem tésztek é *erről* bizonyosságot? Már most új és elrejtett dolgokat mondok néked, mellyeket nem tudsz vala.

7. *Mellyek* most rendeltetnek és nem régtől fogva, és *mellyeket* ennek előtte nem hallottál, hogy ezt ne mondanád: Imé tudtam én azokat!

8. *Mellyekben* semmit nem hallottál, nem tudtál, a te füledbe is attól fogva nem ment. Jóllehet tudtam hogy te mindenestől hitetlenül cselekszel, és hogy eleitől fogva * rugodozónak hivattattál;

* 5 Móz. 32, 15—18.

9. *Mindazáltal* az én nevemért * elhalasztom az én busulásomat, és az én tisztességemért megmértéklem ellened való *haragomat*, hogy téged ki ne vágjalak.

* Ezék. 20, 22.

10. Imé megtisztítlak téged, de nem úgy, mint az ezüstöt, megtisztítlak téged a nyomorúságnak * kemenczében.

* rész 4, 3, 27, 9.

11. Én magamért, én magamért mivellem; mert mimódon *engedném, hogy az én nevem* megfertőztessék? Az én * dicsőségemet is másnak nem adom. *rész 42, 8.

12. Hallgass engem Jákób, és Izráel

én tölem hivattattál, én vagyok, én vagyok az * első, utolsó is én vagyok! * rész 41, 4.

13. A földet is az én kezem fundálta, és az én jobbkezem mérte meg arasszal az Egeket, ha én szólitom azokat, azonnal jelen vagynak.

14. Gyűjjetek egybe ti mindnyájan, és halljátok meg, ki mondotta meg azok közül ezeket? az Úr szerette őtet, minden akaratját elvégezi * Babilóniában, és az ő karja *lészen* a Káldeusok *ellen*.

* rész 46, 1, 47, 1—15.

15. Én, én szóltam, és én hivatam őtet, elhozom őtet, és az ő úta szerencsés léssen.

16. Jöjjetek én hozzám, halljátok meg ezt: Nem szóltam eleitől fogva * titkon: Az időtől fogva, hogy e dolog lett, ott voltam; mert engemet az Úr Isten küldött el, és az ő Lelke.

* rész 45, 19.

17. Ezt mondja az Úr a te Megváltód, az Izráelnek Szente: Én vagyok a te Urad Istened, ki téged tanítlak hasznosan, és vezérellek az uton mellyen jársz.

18. Vajha * figyelmeztél volna az én parancsolatimra, ollyan volna a te békességed, mint a folyóvíz; és a te igazságod, mint a tengernek habjai.

* 5 Móz. 28, 1—14. Zsolt. 81, 14—17.

19. A te magod is ollyan volt volna, mint a *tenger* fövénye, és a te méhednek gyümölcsei, mint annak kövecskéi: Nem vágattatnék ki és nem veszne el az ő neve az én orcám elől.

20. Menjetek ki Babilonból, * fussatok ki Káldeából, nagy kiáltó szóval hirdessétek és mondjátok ezt, hirdessétek ezt a földnek utolsó határáig és mondjátok: megszabadította † az Úr az ő szolgáját Jákóbot.

* Jer. 51, 6—8. † Jer. 29, 10.

21. Nem szomjuhoztak, *mikor* a pusztán általvitte őket, a kösziklából * vizet folytatott nékik, meghasítotha a kösziklát, és vizek jöttek *abból*.

* 2 Móz. 17, 6.

22. Nincsen semmi * békességek az istenteleneknek, azt mondja az Úr!

* rész 47, 10. 11. 57, 51.

49. RÉSZ.

Krisztus hivatalából származó jók

Halljátok meg beszédemet szigetben lakozók, és vegyétek eszetekbe távolvaló népek. Az Úr az én anyám méhétől fogva hívott engemet, az én anyám méhében mikor volnék, megemlékezett az én nevemről.

2. És olyanná tette az én számat mint az éles * szablya, az ő kezének árnyékával fedezett bé engemet, és olyanná tett engemet, mint a fényes nyíl, az ő tegzében rejtett el engemet. * Jer. 1, 9. 10. Zsid. 4, 12.

3. És monda nékem: Én szolgálom vagy te Izráel, te benned dicsekedem!

4. Én pedig mondek: Hijába munkálkodtam, hijába és haszontalan költöttem el erőmet; mindazáltal az én ítéletem az Úr előtt *vagyon*, és az én munkám az én Istenemnél.

5. Most *is* pedig azt mondja az Úr, a ki engem maga szolgájának formált az én *anyám* méhétől fogva, hogy Jákóbot ő hozzá megtérítsem; *ha* pedig Izráel ő hozzá nem megyen is, mindazáltal az Úrnak szemei előtt dicsőséges lések, és az én Istenem lézen erősségem.

6. Ezt is mondá: Kicsiny dolog ez, hogy nékem szolgálom légy, a Jákób nemzetségeinek megépítésére, és az Izráel pusztaságának helyreállítására; a Pogánynépeknek is * világosságu adtalak tégedet, hogy légy én Idvezítőm a földnek utolsó határáig. * rész 42, 6. 7. Luk. 2, 30. 32.

7. Ezt mondja az Úr az Izráelnek Megváltója. Megszentelője, annak a kit megutálnak lelkében, az utálatos népnek, az Urak szolgájának: A Királyok meglátanak *téged* és felkelnek a Fejedelmek, és tisztelnek az Úrért, ki igaz, az Izráelnek Szentéért, a ki választott tégedet.

8. Ezt mondja az Úr: Kellemetes időben * meghallgattalak téged és e szabadtásnak napján segítséggel voltam néked és megtartlak téged, és tészlek téged a népnek engesztelőjévé, hogy a földet megépítsed, hogy örökségül birjad az elpusztult örökségeket. * 2 Kir. 6, 2.

9. Hogy ezt mondjad a foglyoknak: Eredjete * ki és azoknak, kik a sötétségben vagynak: Mutassátok ki magatokat; az utakon legeltetnek és minden magas helyekben *lézen* az ő fűvök.

* rész 42, 7.

10. Nem éheznek * sem szomjuhoznak a hévség sem árt nekik vagy a nap; mert a ki rajtok könyörül, az igazgatja őket, és a vizeknek forrásira viszi őket.

* Jel. 7, 16.

11. Az én hegyeim is mind utakká tészem, és az én ösvényim magasak lesznek.

12. Imé némellyek messze földről jö-

nek, és némellyek északról és napnyugotról. és némellyek a Sinek földről.

13. Énekeljete * Egek, örvendezz föld, és hegyek kiáltssatok: mert megvigasztalta az Úr az ő népét, és az ő szegényin könyörül!

* Zsolt. 96, 11.

14. Ha azt mondja a Sion: Elhagyott engem az Úr, és az Úr elfelejtkezett én rólam!

15. Valyon elfelejtkezhetik é az anya az ő kis gyermekéről, úgy hogy ne könyörüljön az ő méhének fíján? *ha* azok elfelejtkezének is, de én nem * felejtkezem el te rólad;

* Zsolt. 27, 10.

16. Imé az én kezeimre felirtalak téged; a te kőfalaid szüntelen előttem *forognak*.

17. Te *hozzád* sietnek a te fíjaid: a te rontóid és pusztítóid messze távoznak tőled.

18. Emeld fel köröskörül * szemeidet és lássad, mind ezek egybegyűlvén te *hozzád* jöttek: Élek én, azt mondja az Úr, hogy mind azokkal mintegy ékeséggel felöltöztetel, és azokat nyakad körül kötöd, mint a mennyasszony az *aranylánczot*;

19. Mert a te romlásid és pusztaságid, és elpusztított földed majdan szorosabb lézen hogynem mint a lakosokat befoghatná, és a te rontóid messze eltávoznak tőled.

* rész 60, 4.

20. Még a te árvaságodnak fíjai füled *hallására* azt kezdik mondani: Szoros nékem e hely, menj el innét, hogy itt lakhassam;

21. És azt gondold a te szivedben: Kicsoda szülte nékem ezeket, holott én megfosztatott özvegy *voltam*? fogoly és ide s tova bujdosó *voltam*, és ezeket kicsoda nevelte fel? Imé én egyedül maradtam volt, és ezek honnét vagynak?

22. Ezt mondja az Úr Isten: Imé felemelem az én kezemet a Pogányokhoz, és a népek között felemelem az én zászlómat és elhozzák a te fíjaidat ölkben, és a te leányid az ő vállokon hordoztatnak.

23. És a Királyok lesznek te táplálói, és a Királynéasszonyok te dajkái, hanyathomlok leesnek előtted a földre, és a te lábaidnak porát * nyalják; És megtudod, hogy én vagyok az Úr, hogy nem szégyenülnek meg a kik várnak engemet.

* Zsolt. 72, 9.

24. Avagy elvétethetik é az erőstől a

préda? Valjon az igaznak foglyai megszabadulhatnak é?

25. De az Úr ezt mondja: Sőt inkább az erőstől elvételük az ő foglyainak *se-rege*, és a kegyetlen *kezéből* a préda kivételük; mert a kik téged háborgattak, én azokat megháborítom, és a te fíjaidat megtartom;

26. És azt mivelem, hogy a te nyomorgatóid a magok husokat megegyék, és mint az édes borral, a magok vére-
kel * megrészegedjenek; hogy megtudja minden test, hogy én Úr vagyok, a te Megtartód és Megváltód a Jákóbnak erős *Istene*?

* Jel. 14, 20. 16. 6.

50. RÉSZ.

Zsidók megvettetése: Krisztus tiszta hivatala.

Ezt mondja az Úr: Hol vagyon a ti anyátoknak megvettetéséről való bizony-
ságlevél, mellyel őtet megvetettem? Avagy kicsoda az én kölesönadóm köz-
zül, a kinek én eladtalak volna titeket? Imé a ti hamisságtokért * adattatok el,
és a ti anyátok a ti gonoszságitokért
vettetett meg.

* rész 57, 17.

2. Mi az oka, hogy mikor *hozzátok* megyek, senki jelen nincsen? Mikor szó-
lítottalak, senki nem felel? avagy ugyan megrövidült é * az én kezem, hogy meg
nem szabadíthat? Avagy nincsen é én
bennem szabadításra való erő? Imé az
én dorgálásommal megszárítottam † a
tengert, a folyóvizeket puszttá téveszem,
annyira, hogy megvessenek azokban a
halak, mivelhogy nincsen víz, és szom-
juval meghaljanak.

* rész 59, 1. 4 Móz. 11, 23. † 2 Móz. 14, 21. Jós. 3, 16.

3. Az Egeket setéséggel béborítom, és
ollyanná téveszem azoknak befedezőjét,
minémű a gyászruha.

4. Az Úr Isten adott nékem bölcs nyel-
vet hogy alkalmas időben tudjam az
igét szólni a megfáradottnak; felserkent
minden reggel, felserkenti az én füle-
met, hogy hallgassam *őtet* mint Tanító-
mestert.

5. Az Isten nyitotta meg az én fülemet,
és én nem voltam *néki* engedetlen, * hátra
nem fordultam *ő tőle*.

* Zsid. 10, 5. 7.

6. Az én testemet adtam a verőknek,
és az én orcámat a szagatóknak: Az
én orcámat el nem vontam a gyalázatok
előtt és a pökdösés előtt.

7. Az Úr Isten pedig nékem segítsé-

gem, azért nem szégyenültem meg;
azért keményítettem * meg az én orcá-
mat; mert tudom, hogy meg nem szé-
gyenülök.

* Jer. 1, 18.

8. Közel vagyok, a ki engemet * meg-
igazit, kicsoda perelhetne én velem?
álljunk elő mind egyetembe; kicsoda
lészen nékem peresem? Jöjjön én hoz-
zám.

* Róm. 8, 33.

9. Imé az Úr Isten az én segítségem;
kicsoda kárhoztatna engemet? Imé ők
mindnyájan mint a ruha megavulnak, a
moly emészti meg őket.

10. Kicsoda közzületek, a ki féli az
Urat: Hallgassa az ő szolgájának sza-
vát: A ki setéségben járt, és nem volt
néki világossága: bizzék az Úrnak ne-
vében, és támaszkodjék az ő Istenéhez.

11. Imé ti mindnyájan tüzet gerjesz-
tetek, szikrákkal megkörnyékeztettek:
Járjatok a ti tüzeteknek világosságában,
és a szikráknál, *mellyeket* ti gerjesztet-
tetek. Az én kezemből vagyok ez ti raj-
tatok, nagy fájdalomban fogtok feküdni!

51. RÉSZ.

Istennek külön-különbféle ígéretei.

Hallgassatok engemet, kik követitek az
igazságot, kik az Urat keresitek! Te-
kintsetek a kösziklára, *mellyből* kivágtat-
tatok, és a megnyilatkozott kutfőre, *a*
honnét kihozattatok.

2. Tekintsetek Ábrahámra a ti atyá-
tokra, és Sárára, * *ki* titeket szült: mert
egyedül hívtam őtet és megáldám őtet,
s megszorítottam őtet.

* Zsid. 11, 11. 12.

2. Kétség nélkül megvigasztalja az Úr
a Siont, megvigasztalja minden ő pusztá-
ságit, és ollyanná teszi az ő pusztáját
mint a * Hédent; és annak pusztáját,
mint az Úrnak kertét; öröm és vigasság
találtatik abban, háláadás és dicséretnek
szava.

* 1 Móz. 2, 8—10.

4. Hallgass én hozzám én népem, és én
nemzetem a *te* füleid figyelmezzenek én
hozzám; mert a törvény én tőlem kime-
gyen, és az én ítéletemet a népeknek
világosításokra megjelentem.

5. Közel vagyok az én igazságom, kijő
az én szabadításom, és az én karjaim a
népeket megítélik: A szigeteken *lako-
zók* engem várnak, és az én karomban
vetik reménységeket.

6. Emeljétek fel mennybe a ti szemei-
teket, és nézzetek a földre ide alá; mert

az egek mint a füst * elfogynak, és a föld mint a ruha megavál, annak lakosai is hasonlatosképen elvesznek; az én szabadításom pedig mind örökké léssen, és az én igazságom el nem romol.

* Zsolt. 102, 27.

7. Hallgassatok engemet, kik tudjátok az igazságot, ti népek, kiknek szíveken vagyon * az én törvényem. Ne féljetek az *†* emberek gyalázatjoktól, és azoknak szidalmokért kétségbe ne esetek;

* Zsolt. 37, 31. Zsolt. 118, 6.

8. Mert mint a ruhát, megeszi őket a moly, és mint a gypjat, megemészti őket a féreg: az én igazságom pedig mind örökké léssen, és az én szabadításom nemzetségről nemzetségre.

9. Kelj fel, kelj fel, öltözd fel az erőt, óh Úrnak karja serkenj fel mint a régi időkben, és régen elmúlt napokban. Avagy nem te vagy *é az erő*, mely * elveszté Égyiptomot, és fájdalommal megemészte a *†* sárkányt? * 2 Móz. 14, 28. Ezék. 29, 3.

10. Nem te vagy *é az erő*, mely a tengert * megszáraztotta, és a mélységes örvényeknek vizeit, mely a mélységes tengert uttá tette? hogy a megszabadultak általmennének.

* 2 Móz. 14, 21.

11. És az Úrtól megváltattak haza jönnének, és Sionba mennének nagy * dicsérettel és örökkévaló öröm lenne az ő fejeken: örömet és vigasságot találjanak: a bánat és nyögés eltávozzék tőlök.

* rész 35, 10. Zsolt. 126, 1. 2.

12. Én *vagyok*, én vagyok a ti megvigasztalótok! kicsoda vagy te, hogy félsz * a halandó embertől, és az embernek fijától, *ki olyan* léssen mint a *†* fű?

* Zsolt. 118, 6. *†* rész 40, 6.

13. És elfelejtkeztél a te teremő Uradról, ki az egeket * kiterjesztette, és a földet fundálta; és szüntelen mindennap félsz a te nyomorgatódnak haragjától, ki azon igyekezik, hogy elveszesen; de hol vagyon a nyomorgatónak haragja?

* Zsolt. 104, 2.

14. Sőt inkább siet a fogoly, hogy megszabaduljon, és ne haljon meg * a tömlőczenben, és hogy el ne fogyjon az ő kenyere.

* Zak. 9, 11.

15. Én vagyok a te Urad Istened. ki a tengert ketté * választja, melylyen hajai zugnak, Seregeknek Ura annak neve!

* 2 Móz. 14, 21.

16. A ki adtam az én beszédemet a

te * szádba, és az én kezemnek árnyékával oltalmaztalak téged, hogy megplántáljam az egeket, és fundáljam a földet, és azt mondom a Sionnak: Én népem vagy te.

* rész 49, 2. 3.

17. Serkenj fel, serkenj fel, kelj Jérusálem, ki * megittad az Úr kezéből az ő haragjának poharát, a keserűség poharának seprejét ittad meg, és *ugyan* kiszoptad azt.

* rész 52, 1. 2 Kir. 25, 1—22.

18. Minden ő fiai között, *kiket* szült vala, senki nem vezérli vala őtet, és senki nem fogja vala az ő kezét minden ő fiai között, *kiket* felnevelt vala.

19. E kettő esett rajtad, kicsoda szánna téged? pusztaság * és romlás, éhség és fegyver; kicsoda vigasztalna meg téged?

* 2 Kir. 5, 1—22.

20. A te fiaiad megrettenvén, feküdtek minden utcáknak fejeinél, mint a hálóba esett erdei vad, kik teljesek *voltak* az Úrnak haragjával, a te Istenednek feddésével.

21. Annakokáért halld meg ezt most te szegény, és megrészegítettet, de nem borral!

22. Ezt mondja a te Urad, az Úr, és a te Istened, az ő népének gondviselője; Imé elvettem a te kezedből a keserűségnek poharát, az én haragom poharának seprejét, nem iszod többé azt meg;

23. Hanem adom azt a te nyomorgatóidnak * kezekbe, kik azt mondták a te lelkednek: Hajolj le előttünk, *†* hogy menjünk által *te rajtad*: Kik előtt a te testedet olyanná tészd vala, mint a föld, és mint az út a járóknak.

* rész 47, 6—15. *†* Zsolt. 129, 3.

52. RÉSZ.

Szabadulás a Babilóniai fogságból, Krisztus felmagasztaltatása.

Serkenj fel, serkeny fel, öltözd fel a te erősségedet óh Sion, öltözzél fel a te ékességednek ruháiba Jérusálem, szent város; * mert nem megyen többé te rajtad által a körülmetéletlen és a tisztátalan.

* rész 4, 2.

2. Tisztítsd ki magadat a porból, kelj fel, ülj fel Jérusálem, szabadítsd ki magadat a te nyakadon való kötelekből, óh Sionnak fogoly * leánya.

* 2 Kir. 25, 1—22.

3. Mert azt mondja az Úr: Ingyen adattatok el; és pénz nélkül * megszabadítottatok.

* Esd. 1, 2—11.

4. Mert azt mondja az Úr Isten: Égyip-

tomba ment vala * régen az én népem, hogy ott bujdosnék: Az Assiriabeli *Király is* ok nélkül megnyomorítá őtet.

* 1 Móz. 46, 6. 7.

5. És most mi *hasznom* vagyok nékem abban, ezt mondja az Úr, hogy az én népem elvitetett ok nélkül, és az ő rajta uralkodók jaggattatják őtet, azt mondja az Úr, és az én nevem szüntelen minden napon * bosszantatik? * Ezék. 36, 20. 23. 24.

6. Annakokáért megesmérí az én népem az én nevemet a napon ezért, hogy én magam, a ki szólok * vala, imé jelen vagyok.

* rész 46, 13.

7. Óh melly szépek e hegyeken az Evangéliom hirdetőnek lábai, a ki békességet hirdet, örömet mond a jóról, szabadulást * prédikál, ki azt mondja a Sionnak: Uralkodik a te Istened!

* vers 1. 3. 4. rész 48, 20. 21. Róm. 10, 15.

8. A te örállóidnak szavok *hallatik*, felemelik szavokat, egyetembe kiáltanak: mert az ő tulajdon szemekkel meglátják, mikor visszahozza az Úr a Siont.

9. Énekeljete, örvendezzete * mindnyáján Jerúsálem pusztaságai: mert megvigasztalta az Úr az ő népét, megszabadította Jerúsálemet. * Zsolt. 96, 11—13.

10. Feltúrte az Úr az ő szent karját minden Pogányoknak szemeik előtt, hogy e földnek minden határai lássák a mi Istenünknek * szabadítását.

* Zsolt. 126, 1—3. 98, 2. 3.

11. Menjete el, menjete el, fussatok ki onnét, semmi tisztátalant * ne illeszete, menjete ki ő közülök, tisztítsátok meg magatokat, kik hordozzátok az Úrnak edényeit.

* 2 Kor. 6, 17. Jel. 18, 4.

12. Mert nem sietséggel * mentek ki, és nem futva mentek; mert előttetek megyen az Úr, és az Izráelnek Istene gyűjt titeket össze.

* 2 Krón. 36, 23.

13. Imé jó szerencsés leszen az én Szolgám, * felmagasztaltatik, felemeltetik, és igen dicsőséges leszen!

* Jer. 23, 5. 6.

14. Miképen hogy álmélkodtak sokan te rajtad; mivelhogy az ő ábrázatja * rútabb volt, hogynem mint valamely emberé, és az ő formája, hogynem mint az emberek fiaié:

* rész 53, 2.

15. Azonképen sok népeket meghint, a Királyok az ő szájokat ő előtte befogják; mert a mit nekik nem * beszéltek volt, azt meglátják és a mit nem hallottak volt, megérték.

* Róm. 15, 21.

53. RÉSZ.

Krisztus szenvedése s fölmagasztaltatása.

Kicsoda hiszen a mi * prédikálásunknak? és az Úrnak karja kinek jelenik meg?

* rész 40, 27. Ján. 12, 38. Róm. 10, 16.

2. Mindazáltal felnevelkedik ő előtte mint egy vesszőszál, és mint egy gyökér a szomjuhozó földből: Nem *vala* néki formája, se * ékessége: nézénk ő reá, és nem *vala* kívánatos ábrázatja.

* rész 52, 14.

3. Az emberek között utálatos és megvetetett; fájdalommal teljes, beteges, és *olyan vala*, mint a ki előtt ember elrejtí orczáját, és semminek állítottuk őtet;

4. De a mi betegségünket * ő viselte, és a mi fájdalomunkat hozdozta; jóllehet mi azt állítottuk, hogy megostoroztatott, megverettetett s megnyomorítottatott Istentől:

* vers 6. 7. Máté 8, 17.

5. De ő megsebesítettett * a mi álnokságinkért, megrontatott a mi bűneinkért, a mi békességünknek veresége *vagy*on ő rajta, és az ő sebeivel † gyógyultunk meg.

* Róm. 4, 25. 1 Kor. 15, 3. † 1 Pét. 2, 24.

6. Mi mindnyáján mint a juhok eltévelyedtünk, kik az ő útára tértünk; és az Úr mindnyájunknak álnokságát * ő reá vetette.

* vers 4.

7. A *mi* bűnünk büntetését szenvedte, és ő kinoztatott; mindazáltal nem nyitotta meg * az ő száját; mint a bárány a mézsárszékre vittet, és mint a juh az őtet nyírók előtt megnémult, és nem nyitotta meg az ő száját.

* Máté 26, 63. Csel. 8, 32—35.

8. A fogságtól és az itélettől megsza- badult; és az ő nemzetségét kicsoda beszélhetné meg? Mivelhogy kivágatott az élőknek földökből; az én népemnek bűnéért *volt* ő rajta a vereség!

9. És az istenteleneknek adá az ő koporsóját, és a gazdagnak az ő halálát: jóllehet nem cselekedett hamisságot, és álnokság * nem *találtatott* az ő szájában.

* 1 Pét. 2, 22. 24.

10. Mindazáltal az Úr akarta őtet megrontani s betegség alá vetni, hogy minekutánna tejéndi az ő lelkét áldozatul a bűnért, meglássa a magot, meghosz- szabítsa napjait, és az Úrnak akarátja az ő keze által jó szerencsés legyen.

11. Az ő lelke fáradságának meglátván *hasznát*, megelégedik: az ő esméretivel

az én igaz Szolgám sokakat megigazit: mert azoknak álnokságaikat ő vette el.

12. Annakokáért néki részt osztok a nagyokkal, és a hatalmasokkal osztja meg a zsákmányt: mivelhogy az ő életét halálra adta, és a bűnösök * közzé számláltatott és ő sokaknak bűnöket hordozta, és a bűnösökért † imádkozott.

* Máté 27, 28. † Luk. 23, 34.

54. RÉSZ.

Isten jótéteményei az Új Testamentomi Hívekkel.

Énekelj meddő, *ki* nem szülsz vala: örülj és örvendezz, *ki* nem szülsz vala: mert többen *vagynak* az özvegynek fiai, mint annak, a kinek férje vagyon, azt mondja az Úr:

* Gal. 4, 27.

2. Szélesítsd ki a te sátorodnak helyét, és a te hajlékidnak kárpitjait terjesszék ki, ne tiltsd *azt* meg; hosszabbítsd meg a te köteleidet, és erősítsd meg a te szegeidet;

3. Mert mind jobb mind balkézre megszorodol, és a te magod a Pogányokat és örökség szerint birja, és lakoznak a pusztá városokban.

4. Ne félj: mert nem szégyenülsz meg: meg sem pirulsz: mert meg nem gyaláztatol, sőt inkább a te ifjúságodnak szemérméről elfeletkezel, és a te özvegyeségednek * gyalázatjáról többé meg nem emlékezel;

* Hós. 2, 1. 18.

5. Mert a te Férjed a te Teremtőd, Seregeknek Ura annak neve! és a te megváltód az Izráelnek Szente, az egész föld Istenének hivattatik!

6. Mert ugymint elhagyatott és keserves lelkű asszonyt, hívott téged az Úr, és *ugymint* megvettetett ifju asszonyt, azt mondja a te Istened.

7. Egy szempillantásig hagyatalak el téged, de az én nagy irgalmasságimban egybegyűjtlek téged.

8. Egy kis busulásomban elrejtettem vala az én orczámat tőled egy szempillantásig: de az én örökkévaló irgalmasságomban könyörültem rajtad, azt mondja a te megváltó Urad!

9. Mert *színte úgy vagyon* ez nékem, mint a Noé özönvize, kinek * megesküdtem: hogy a Noé özönvize többé e földön által nem menne: azonképen megesküszöm, hogy többé reád nem haragszom, és téged meg nem feddelek.

* 1 Móz. 8, 21. Jer. 31, 35. 36.

10. Mert a hegyek megindulnak, és a halmok megrendülnek; az én irgalmasságom pedig tőled el nem távozik, és az én békességemnek szövetsége meg nem tántorodik, azt mondja a te könyörülő Urad!

11. Óh *te* szegény, szélvészről hánytatott, vigasztalástól megfosztatott! Imé én a te köveidet kárbunkulus *kőre* rakom, és zafir *kőveken* fundállak tégedet!

12. És a te ablakaidat drága kövekből csinálom, és a te kapuidat kárbunkulus kövekből, és minden te határodát kívánatos kövekből.

13. És minden te fiaiad *lésznek* az Úrtól tanítottak, * és a te fiaiadnak békességek bőséges *lészen*.

* Ján. 6, 45.

14. Igazságban megerősítettel, távol léssz a nyomoruságtól: mert nem félsz *attól*, és a rettegéstől: mert nem közelget te hozzád.

15. Imé minden kétség nélkül gyülekezik *te ellened nép*; *de* én hirem nélkül. Valaki te ellened gyülekezik, te közötted elesik *az*!

16. Imé én teremtettem a kovácsot, ki fuvással a szénét megéleszti, és ki az ő szerszámát valami állatnak csinálására előhossa: azonképen én teremtettem a pusztítót a vesztésre.

17. Semmi szerszámnak nem léssen előmenetele *valamelly* te ellened *készítetik*: és minden nyelvet, *valamelly* te ellened perbe támad, kárhoztatsz. Ez az Úr szolgáinak örökségek, kiknek igazságok én tőlem *vagyon*, azt mondja az Úr!

55. RÉSZ.

Intés a hitre. Idvességnek ígéretei.

Mindnyájan kik szomjuhoztok, jöjjetek e * vizekre, ti is, kiknek nincs pénzetek, jöjjetek el, vegyetek, és egyetek: jöjjetek el, vegyetek *minden* pénz nélkül, és *minden* jutalom nélkül, bort és tejet.

* Máté 5, 6. Ján. 7, 37. 38.

2. Miért költötök pénzt a haszontalan eledelre, és fáradtok azért, a mi meg nem elégíthet? Hallgassatok engem valóban, hogy jót ehessetek, és gyönyörködtesse a ti lelketek magát e kövérséggel.

3. Hajtsátok le a ti fületeket, és jöjjetek én hozzám, hallgassatok *engem*, hogy éljen a ti lelketek, és szerzek ti veletek

örökkévaló szövetséget, a Dávidnak *ígért* állandó * irgalmasságimat.

* 2 Sám. 7, 16. Csel. 13, 34.

4. Imé a nemzetségeknek biznyságul adtam őtet, vezérül és tanítómesterül a nemzetségeknek.

5. Imé a *melly* népet nem esmérsz vala, azt hívod: és a *melly* nép téged nem esmért, te hozzád siet, a te Uradért Istenedért, és az Izráelnek Szentéért, ki téged megdicsőít!

6. Keressétek az Urat, míg * megtalálhatatik, hívjátok őtet segítségül, míg közel vagyon.

* Pél. 8, 17. 2 Krón. 15, 4.

7. Hagyja el a gonosz *ember* az ő útát, és az álnok férjfiú az ő gondolatit, és térjen az Úrhoz, és könyörül * rajta, és a mi Istenünkhöz: mert hajlandó a megbocsátásra;

* Eze. 33, 11.

8. Mert nem *ollyanok* az én gondolatim, *mint* a ti gondolatitok, sem az én útaim; *mint* a ti útaitok, azt mondja az Úr!

9. Mert *melly* igen távol az ég a földtől: *olly* igen távol vagynak az én útaim a ti útaitoktól, és az én gondolatim a ti gondolatitoktól.

10. Bizonyára, miképen leszál az eső és hó az égből, és oda vissza nem tér, hanem megrészegeti * a földet, és azt miveli, hogy a föld teremjen és gyümölcsözőn, és a magvetőnek magot adjon, és kenyeret az éhezőnek: * Zsolt. 65, 11.

11. Ugy léssen az én beszédem, *melly* az én számból kimegyen, nem tér én hozzád üressen, hanem megcselekeszi a mit akarok, és szerencsés léssen *azoknál*, a kikhez küldöttem azt;

12. Mert örömmel jöttek ki, és békeséggel vezéreltetek, a hegyek és hallok dicséretet * énekelnek ti előttetek és a mezőnek minden fáí kézzel tapsolnak.

* rész 35, 1. 2.

13. A kis vesszőszál helyébe nevedik jegenyefa, a bogácskóró helyébe nevedik mirtus és léssen az Úrnak nevére örökkévaló jegyül, *melly* el nem töröltetik.

56. RÉSZ.

Intés a szent életre. Evangéliumi ígért az Istenfelöknek. A Zsidók Tanítóinak bűnök.

Ezt mondja az Úr: Őrizzétek meg az ítéletet, és cselekedjétek igazságot: mert közel vagyon az én szabadításom, hogy

eljöjjön és az én igazságom hogy megjelenjék.

2. Boldog ember, a *ki* ezt cselekeszi, és az embernek fija, a *ki* ahhoz ragaszkodik! *ki* megőrizi a * szombatot, hogy azt meg ne fertéztesse, és megőrizi az ő kezét, hogy semmi gonoszt ne cselekedjék.

* 5 Móz. 5, 14.

3. És ne mondja az idegen, a *ki* az Úrhoz adja magát így szólván: Bizonyára elszakasztott az Úr engem az ő népétől! A herélt *ember* is ne mondja: Imé én megszáradott fa *vagyok*:

4. Mert ezt mondja az Úr a herélt *emberekről*: A kik megtartják az én szombatimat, és azt cselekeszik, a miben én gyönyörködöm, és az én szövetségemhez ragaszkodnak:

5. Adok azoknak az én házamban és az én kőfalaimon belül helyet, és jobb nevet, hogynem mint a fiaknak és leányoknak *nevek*; örökkévaló nevet adok nékik, *melly* soha el nem vész!

6. Az idegenek is pedig, kik ragaszkodnak az Úrhoz, hogy néki szolgáljanak és az Úrnak nevét szeressék, hogy néki szolgálai legyenek: mindent valaki megőrizi a szombatot, hogy azt meg ne fertéztesse, és a kik ragaszkodnak az én szövetségemhez:

7. Az én szent hegyemre * viszem azokat, és megvidámitom azokat az én imádságomnak házában azoknak egészen égőáldozatjok, és véres áldozatjok kedves léssen az én oltáromon; mert az én házam minden népek imádsága † házában hivattatik.

* rész 2, 2. † Máté 21, 13.

8. Ezt mondja az Úr Isten, *ki* az elszéledezett Izráelitákat egybegyűjti: Még többeket is gyűjtök ő hozzá, az ő egybegyűjtötteihez.

9. Mezőnek minden vadai, jöjjetek el, hogy megemésszétek *ezeket*, erdőnek minden vadai.

10. Az ő őrállói vakok, valamennyin *vagynak*, semmit nem tudnak; mindnyájan *ollyanok*, *mint* a néma ebek, *mellyek* alkalmatlanok az ugatásra, szunnyadozók, vesztegfekvők, szeretik a szunnyadást.

11. És e *nagy* telhetetlen * ebek nem tudnak megelégedni, magok legeltetik magokat, nem tudnak tanítani; mindnyájan a magok útát követik, kiki mind

csak telhetetlenséget követ az ő tartományában.

* Jer. 6, 13. 8, 10.

12. Jertek el, *ugymond*, vegyünk bort, részegedjünk meg borral: holnap is ugyan lakjunk mint ma, vagy sokkal jobban!

57. RÉSZ.

Zsidó nép bűnei, fenyegetése. A megtérőknek ígéret.

Az igaz elvesz; és nincsen senki ki eszébe venné: az irgalmasságtévő emberek elszedetnek, és senki meg nem gondolja, hogy a következő * veszedelem előtt vétetik el az igaz. *2 Kir. 22, 20.

2. Eljő a békesség, nyugosznak az ő ágyasházaikban, a ki járánd ő előtte.

3. Ti pedig jöjjetek ide, szemfényvesztőnek fiajai, paráznának * magva, melly paráználkodol!

* rész 1, 4. Hós. 2, 1. 3.

4. Ki ellen gyönyörködtetitek magatokat? ki ellen tátottátok fel szátokat? és vetettétek ki nyelveteket? Avagy nem engedetlen fiak *vagytok* é ti és hazug magvai *azoknak*.

5. Kik bujálkodtak a bálványokkal minden * zöld fa alatt, kik az ő gyermekeiket † megölték a patakokban a magas kősziklák alatt.

* Ezék. 6, 13. † Jer. 7, 31. 2 Kir. 16, 3. 4.

6. A völgynek szép sima *köveiben* vagon a te gyönyörűséged; azok, azok a te örökséged, sőt azoknak töltöttél itálizdatot, áldoztál minhával! Avagy jó néven vehetném é ezeket tőled?

7. A magas és tettetes helyen helyezettted a te * ágyadat, oda is felmentél áldozatot tenni.

* rész 65, 4.

8. Az ajtónak belső részére is, és a küszöbre a te *bálványozásodnak* jelenségét helyezettted; és én tőlem eltávoztán, magadat megmeztelenítetted, a te ágyadat megszelesítetted, szövetséget vetettél azokkal, szeretted azoknak ágyasházokat *minden* helyen, *valamellyet* láttál.

9. És elmentél a Királyhoz olajjal, és megsokasítottad a te kenetidet; és elküldötted a te követidet messze földre; és megaláztatol mind a koporsóig.

10. A te sok útaiddal fárasztottad magadat mégis nem mondottad: Haszon-talan *az én fáradságom*! Segítségét találtál magadnak, azért nem fáradtál el.

11. És kitől rettegtél és féltél, hogy hazudtál, és én rólam meg nem emlékezteél, meg sem gondoltál? Avagy, az-

ért nem félsz é engemet, hogy én hallgattam mind eleitől fogva?

12. Én megjelentem a te igazságodat és a te cselekedetidet, mellyek néked nem használnak.

13. Mikor kiáltándasz, szabadítsanak meg téged a bérlett *vitézid*. De azokat a szél mind elviszi, a hűbavalóság elragadja; a ki pedig én bennem * veti reménységét, örökségül birja a földet és birja az én szent hegyemet.

* rész 56, 4. 5. Zsolt. 15, 1—5.

14. És ezt mondja: Töltsétek, töltsétek, egyengessétek * az utat, szedjétek fel az én népemnek útáról a botránkozást;

* rész 40, 3.

15. Mert ezt mondja a magasságos és dicsőséges, ki örökkévalóságban lakozik, kinek neve Szent: Én magasságban és szent *helyen* lakom; de a töredelmes, alázatos * szivű emberrel is, hogy meg-elevenítsem az alázatosoknak lelkeket, és megélesszem a töredelmeknek szíveket.

* Zsolt. 51, 19.

16. Mert nem mind örökké * perlek, és nem mind örökké haragszom, mivelhogy az én orcám előtt a lelkek megemésztetnek, és a lelkeket én teremtettem;

* Zsolt. 103, 9.

17. A telhetetlenségnek hamisságáért haragudtam meg, és megvertem őtet, elrejtván *az én orcámat* és megharagudtam: ő pedig elfordulván, az ő szívének gondolatja szerint jár vala.

18. Az ő utait látom: mindazáltal meggyógyítom őtet, hordozom, megvigasztalom őtet és a kik ő közöttök * sirnak.

* vers 15.

19. Megujtom az ajakaknak beszédeket, *hogy azt mondják a Próféta*: Békesség, * békesség a messzevalóknak, és a közelvalóknak azt mondja az Úr: és meggyógyítom őket; * rész 40, 1. 2. 9. 48, 20. 52, 8.

20. A hitetlenek pedig olyanok lesznek, mint a megháborodott tenger, melly nem nyughatik, és annak vizei minden rútságot és sárt hánynak ki.

21. Nincsen * békességek, azt mondja az én Istenem, a hitetleneknek!

* rész 48, 22.

58. RÉSZ.

Bőjtölés, és Innepszentelés.

Kiáltás teljes torokkal, meg * ne szünjél, mint a trombita emeld fel a te szótát,

és mond meg az én népemnek az ő bűnöket, és a Jákób házának az ő hamisságokat!

* Mik. 3, 8.

2. Akármint keressenek minden nap engemet, és az én útaimat akarják tudni: mintha olly nép volna, melly igazságot cselekedett * volna és az ő Istenének ítéletit hátra nem hagyta volna: tudakoznak én tőlem az igazságnak törvényéről, az Istenhez való menetelben gyönyörködnek.

* rész 1, 4. 10.

3. Mi az oka, *azt kérditek*, hogy mikor bőjtölünk, nem tekintes reánk? A mi lelkünket győtröttük; és nem vetted eszedbe! Imé a ti bőjtöléseknek napján azt mivelitek, a mi néktek tetszik, hogy a ti marháitokat kiszedjétek.

4. Imé perlődésnek és versengésnek okáért bőjtöltök, és hogy verjete *valakit* kegyetlenül a ti kezeitekkel: nem bőjtöltök, (a mint ez az idő *vagy*) hogy a magasságban felemelnétek a ti szótokat.

5. Avagy ilyen é a bőjt, *mellyet* én parancsoltam, hogy napestig az * ember győtorje az ő lelkét, mint a káka lehajtsa az ő fejét, vagy hogy zsákot, és hamvat terítsen *magá alá*? ezt nevezed é bőjtnek, és az Úr előtt kegyes napnak?

* Zak. 7, 5.

6. *Avagy inkább* nem ez é a bőjt, *mellyet* én választottam; hogy a gonoszságnak köteleit eloldjad, megoldjad a terhes igákat, és szabadon bocsássad a megromlottakat, és hogy minden ígát elszaggassatok;

7. Avagy nem *ez é hogy* az * éhezőnek megszéd a te kenyeredet, és a szegény bujdosókat bévigyed házadba? mikor mezeitelent látsz, megruházzad, és a te tested előtt el ne rejtse magadat?

* Eze. 18, 5—9. 16, 17.

8. Akkor feltámad mint a hajnal a te világosságod; és a te ékességed mindig kivirágzik, és a te igazságod előtted megyen, * az Úrnak dicsősége fedez be téged.

* Zsolt. 37, 6.

9. Akkor könyörögsz, és az Úr meghallgat, kiáltasz, és azt mondja: Imhol vagyok! ha a terhet elveténded te közüled, *és megszünöl* kezeidet bocsátani *gonoszra*, és álnokságot szólni.

10. És ha az éhezőnek a te lelket kiadándod, és a megéhezett embert megelégitend: feltámad a setétségben a te

világosságod, és a te homályosságod *ollyan lészen*, mint a dél!

11. És az Úr lészen néked mindenkor vezéred és megelégti a nagy szárazban is a te lelket, a te csontaidat meghizlalja, és ollyan lészesz mint a nedves kert, és mint a vizeknek folyása, melynek vizei el nem fogynak.

12. *És lészen* ti közzületek *ollyak*, kik megépítik a sok * időtől fogva való pusztákat, a sok nemzetségtől fogva való fundamentomokat felrakatod; és nevezetel romlás építőjének, útak megújítójának, hogy *az emberek ott lakozzanak*.

* rész 61, 4.

13. Ha megtartóztatod a te lábadat szombatnapon, hogy azt ne miveljed, a miben gyönyörködöl, az én szent napomon, és a szombatot gyönyörűségesnek tartándod, hogy szenteltessék és tiszteltessék az Úr és annak tisztességet téjédsz, úgy hogy nem a te dolgodat tészed, és nem cselekeszel s nem szólsz olly beszédet, mellyben gyönyörködnél:

14. Akkor téged, ki az Urban gyönyörködöl, a magas földre * viszlek, és azt mivelem, hogy Jákóbnak a te atyádnak örökségével élj: mert az Úr szája mondotta!

* 5 Móz. 32, 13.

59. RÉSZ.

Zsidó nép bűne, nyomorúsága: Szabadítás felől való ígeret.

Imé az Úrnak keze nem * rövidült meg hogy meg nem szabadíthatna, és meg nem siketült az ő füle, hogy meg nem hallgathatna:

* rész 50, 3.

2. De a ti hamisságitok tettek különbséget köztetek és a ti Istentek között, és a ti bűneitek miatt rejtetted el * az ő orczája ti előttetek, hogy meg ne hallgathatna;

* 5 Móz. 31, 18.

3. Mert a ti kezeitek megfertéztettek vérrel, * és a ti ujjaitok hamissággal: a ti ajakitok szólnak hazugságot, a ti nyelvetek hamisságot szól.

* rész 1, 15.

4. Nincsen senki, ki az igazság mellett szólna, és senki nincsen, ki az igazságért perlene: haszontalan dologban biznak, és hibáavalóságot szólnak, bosszuságtételről * gondolkodnak, és hamisságot cselekesznek:

* rész 58, 4.

5. Áspis *kígyónak* tojásit költik ki, és pókháló szőnek: Valaki annak tojásiban eszik, meghal, a kire reá feccsen, *mintha* a kígyó marná meg.

6. A *póknak* hálójából * nem lészen ruha, és senki a *pókoknak* munkájokkal bé nem fedezi magát, azoknak cselekedeteik hamisságnak cselekedetei, és erőszaknak cselekedete *vagy* az ő kezeikben. * Jób 8, 14, 15.

7. Az ő lábaikkal gonoszra * futnak és sietnek, hogy ártatlan vért ontsanak: az ő gondolatjaik hamis gondolatok, pusztítás és romlás *vagy* az ő útaikban.

* Péld. 1, 16.

8. A békességnek útát nem tudják, és semmi igazság nincsen az ő útaikban; a magok útát elfordították: valaki azon jár, nem tudhatja a békességet.

9. Azért messze eltávozott tőlünk az ítélet, és az igazság nem vészen körül minket. Várjuk a világosságot; de imé setétség * *vagy* a fényességet várjuk; de imé nagy homályosságban járunk.

* rész 5, 30. Ámós 5, 18.

10. Tapogatjuk, mint a vakok a falt, és mint a kiknek szemek nincsen: a képen tapogatunk, megütközünk délben is, mint este; kietlen helyeken *vagyunk*, mint a halottak!

11. Kiáltunk mindnyájan, mint a medvék, és felette igen nyögünk, mint a galambok; vártuk az ítéletet, és nincsen: a szabadulást *is*, és eltávozott tőlünk;

12. Mert megsokasodtak a mi gonoszságink te előtted, és a mi bűneink bizonyosságot * tettek ellenünk: mert a mi hamisságink velünk vagynak, és a mi hamisságinkat esmérjük!

* Jer. 14, 7.

13. Hamisan cselekedtünk, és hazudtunk az Úrnak és hátra állottunk a mi Istenünkötől: szoltunk patvart, és *Isten-től való* elszakadást, gondoltunk és szoltunk szívünkéből hazug beszédeket;

14. Annakokáért eltávozott tőlünk az ítélet, és az igazság messze állott; mert az igazság* elesett az utcán, és az igazságnak nincsen előmente. * Zsolt. 12, 2, 3.

15. Elfogyott az igazság, és a ki a gonoszástól eltávozott, azt bolondnak tartják, mellyet látá az Úr, és nem tetszék néki, hogy semmi igazság nem volna.

16. Látá, *mondom*, hogy egy *igaz ember* sem volna, és csudálkozék rajta, hogy senki nem volna Közbenjáró: Annakokáért az ő karjával * szabadtá meg azt, és az ő igazságával erősíté meg azt. * rész 63, 5.

17. És felöltöze az * igazságot mint egy pánczélt, és a szabadításnak sisak-

ját fejébe *tevé*; felöltöze a bosszuállást *mintegy* ruhát, és búsulással körülvevé magát, mintegy paláttal. * Eféz. 6, 13—17.

18. Hogy megfizessen, hogy bosszút álljon az ő ellenségén haraggal, megfizessen ellenségének, a szigeteken *lakozóknak is hasonló* fizetéssel megfizessen.

19. És rettegik *napnyugottól* fogva az Úr nevét, és naptamadattól fogva az ő dicsőségét. Mert az ellenség eljő mint a folyóvíz, * *de* az Úrnak szele elkergeti azt.

* Jer. 47, 2.

20. És eljő Sionnak a * Megváltó, és azoknak, kik megtérnek az ő hamisságokból a Jákób közzül, azt mondja az Úr!

* Róm. 11, 26.

21. És én velek ilyen szövetséget szerzek, azt mondja az Úr: Az én lelkem, melly te benned *vagy*, és az én beszédem, mellyeket adtam a te szádba, el nem távoznak a te szádtól, és a te magodnak szájától, és a te magod magvának szájától, azt mondja az Úr, mostantól fogva soha örökké!

60. RÉSZ.

Az Isten népe Gyülekezetének állapotja az Evangéliom prédikálásának kezdetiben.

Kelj fel, világoskodjál: mert eljött a te világosságod, és az Úrnak dicsősége rajtad feltámadott!

2. Mert imé a setétség béborította a földet, és a homályosság a népeket! rajtad pedig feltámad az Úr, és az ő dicsősége te rajtad megláttatik.

3. És járjanak a Pogányok * a te világosságodban, és a Királyok a néked támadott fényességben.

* Jel. 21, 24.

4. Emeld fel köröskörül a te szemeidet, * és lásd meg: Mind ezek egybe-gyültek, hogy hozzád jöjjenek: A te fíjaid nagy messze *földről* eljönek, és a te leányid ölben hozatnak el! * rész 49, 18.

5. Akkor meglátod, és világos lészesz, elálmélkodik ugyan, de kiterjed a te szíved; mivelhogy hozzád fordult a tengernek soksága, hozzád gyülekezett a Pogányoknak erejek.

6. A tévéknek soksága elborít tégedet, Midiánnak és Efának tévéinek fíjai mindnyájan Szébából eljönek aranyat és temjént hoznak, és az Úrnak dicséretit hirdetik;

7. Kédárnak minden juhái hozzád gyűlnek, Nébajótnak * kosai szolgálnak

néked: a kik az én oltáromhoz járulnak, kedvesek lesznek és az én dicsőségemnek házáat megdicsőítem! * 1 Móz. 25. 13.

8. Kicsodák ezek a *kik* úgy jönnek mint a felleg, és mint galambok az ő ablakokra?

9. Mert a szigetek engemet várnak, és először is Társisnak hajói, hogy elhozzák a te fíjaidat messze földre, az ő ezüstökét és aranyokat velek egybé, a te Urad Istened nevének, és az Izráel Szentének: mert megdicsőítettetted tégedet!

10. És megépítik az idegenek * a te kőfalaidat, és azoknak Királyaik szolgálnak néked, mert haragomban megvertetek vala; de jóvoltomból könyörültem rajtad. * Esd. 6, 8. 9. Neh. 2, 8.

11. És nyitva lesznek * a te kapuid szüntelen, éjjel és nappal bé nem zároltatnak, hogy bévigyék hozzád a Pogányoknak sokságát, azoknak Királyaik is bévitessenek. * Jel. 21, 25. 26.

12. Mert a nemzetség, az ország, melly néked nem szolgálánd, * elvész, és azok a népek mindenestől elpusztíttatnak.

* rész 41, 11. 12.

13. A Libánus ékessége te hozzád megyen, a jegenyefa, a pusz pang és a fenyőfa mind egyetemben az én szent helyemnek megékesítésére, hogy az én lábaimnak helyét megékesítessem.

14. És a kik téged nyomorgattak azoknak fíjaik hozzád mennek magokat megaláztatván, és * leborulnak a te lábaidnak talpainál, valakik téged megutálnak vala, és neveznek téged Úr városának és e Siont az Izráel szent Istenéjének.

* Jel. 3, 9.

15. A helyébe, hogy te elhagyattál volt, és gyűlölséges voltál: és hogy nem volt senki, ki te rajtad általmenne: örökkévaló szépséget adok tenéked, és nemzetségről nemzetségre való örömet.

16. És szopod a Pogányok tejét, és a Királyoknak * csecseket szopod: akkor megtudod, hogy én Úr *vagyok* te Megtartód, és te Megváltód, a Jákób erős Istene!

* rész 49, 23.

17. A réz helyébe aranyat hozok, a vas helyébe ezüstöt hozok, és a fákért rezet, és a kövekért vasat, és békességnek Fejedelmet adok néked, és igaz adószedőket.

18. Nem hallatik többé a te földeden ragadozás, pusztítás és rontás a te ha-

táridban, és a szabadulást hívod te kőfalaidnak, és kapuidnak a dicséretet.

19. Nem leszén többé néked a * nappali világosságod, és a holdnak fénye nem világosit meg téged; hanem az Úr leszén néked örökkévaló világosságod és a te Istened te dicsőséged!

* Jel. 21, 23. rész 22, 5.

20. A te napod nem megyen többé alá, és a te holdod nem fogyatkozik el; mert az Úr leszén néked örökkévaló világosságod, és a te keserűséged napjainak vége szakad.

21. A te néped mind * igaz leszén mind örökké, örökségül bírja a földet, azok plántájoknak csemetéje az én kezem gyümölcse leszén, hogy én dicsőíttessenem.

* rész 4, 2.

22. A kicsiny, ezerre szaporodik, és a kevés, erős nemzetségre. Én Úr, az ő idejében nagy hamarsággal megmivellelem ezt!

61. RÉSZ.

Krisztus tanítói tiszte. Pogányok hivatala.

Az Úr Istennek * *Lelke* *vagy* én rajtam; azért kent meg engem az Úr, elküldött engem, hogy a szegényeknek Evangéliomot hirdetnék, hogy a foglyoknak szabadulást hirdetnék, és a megkötöztetteknek a * tömlőcnek megnyílását;

* Luk. 4, 17—20. † Zak. 9, 11.

2. Hogy az Úr jó kedvének esztendejét hirdetném, és a mi Istenünk bosszulásának napját, hogy minden siralmasokat megvigasztalnék;

3. Hogy a kik Sionban sirnak, azoknak *vigasztalást* nyujtanék, hogy a hamu helyébe azokat felékesíteném, örömmek kenetét *adván* a bánat helyébe, dicséretnek palástját, a keserves lélek helyébe: hogy neveztesseken igazság fáinak, és Úr plántáinak az én dicsőségemre.

4. És megépítik a régi időtől fogva való * pusztákat, a régi pusztaságot felépítik, és pusztá városokat megújítják, mellyek sok nemzetségtől fogva elpusztultak volt.

* rész 58, 12.

5. És felkelvén az idegenek legeltetik a ti barmaitokat és az idegenek *lesznek*, ti szántóitok és vinczeléritek;

6. Ti pedig az Úr Papjainak * nevezettek, a mi Istenünk Szolgáinak hivatattok; a Pogányoknak gazdagságit

eszitek, és azoknak dicsőségekkel magasztaltattok fel.

* rész 60, 16.

7. A ti gyalázatotokért két annyi *jutalmat vészték*, és a szidalom helyében, örvendeznek az ő örökségekben; mert az ő földökben két részt birnak, örökkévaló örömök leszen.

8. Mert én Úr szeretem az ítéletet, gyűlölöm a ragadományt az áldozatban, és rendelem az ő cselekedeteket igazságban és örökkévaló * szövetséget szerzek ő velek.

* Jer. 32, 40.

9. És esmérletes leszen az ő magvok a Pogányok között, és az ő csemetéjek a népek között: valakik látják őket, megismerik őket, hogy ők az Úrtól áldatott magok!

10. Nagy örömmel örülök az Úrban, örvendez az én lelkem az én Istenemben: mert idvességnek ruháival öltöztetett fel engem, igazságnak palástjával vett engem körül: mintegy vőlegényt megékesített *engem*: és mintegy menyasszonyt, *ki magát* megékesítette az ő ékességével;

11. Mert mint a föld megtermi az ő csemetéjét, és mint a kert megtermi az ő veteményét: azonképen az Úr-Isten virágoztatja jövődöben az igazságot és a dicséretet, minden Pogánynépek között.

62. RÉSZ.

Új Testamentomi gyülekezet állapotja.

A Sion kedvéért nem hallgatok, és a Jerúsálem kedvéért nem nyugszom, mignem eljő az ő igazsága mint a fényesség, és az ő szabadulása mint a lámpás tündöklük!

2. És meglátják a Pogányok a te igazságot és minden Királyok a te dicsőségedet, és új nevet adnak néked, melyet az Úr szája nevez.

3. És lésszesz dicsőségnek koronája az Úrnak kezében, és *mint* királyi korona a te Istenednek kezében.

4. Nem neveztetel többé * Elhagyatottnak, és a te földed nem neveztetik többé Pusztának; hanem neveztetel te ilyen módon: Én gyönyörűségem! és a te földed Férjnek adatottnak: mert az Úr gyönyörködni fog benned, és a te földed Férjnek adatik.

* Hés. 1, 10—12.

5. Mert *miképen* feleségül veszi magának az ifju a leányt; *azonképen ugymint*

feleségül vesznek téged a te fiaid, és *mint* a mennyasszonynak örül a vőlegény, *azonképen* örül néked a te Istened;

6. A te kőfalaidra, óh Jerúsálem, őrizőket állatok, *kik* éjjel és nappal szüntelen ne hallgassanak; ti kik az Úrról megemlékeztek, ne hallgassatok.

7. És *addig* meg ne szünjetekek tőle, mignem megujítja és mignem Jerúsálemet dicséretessé teszi e földön.

8. Megesküdt az Úr az ő jobbkezére, és az ő erősségének karjára; Nem adom többé a te gabonádat eleségül a te ellenségidnek, és az idegenek nem isszák a te borodat, mellyért munkálódtál;

9. Hanem a kik bétakarják azt, *azok* eszik azt meg és dicsérik az Urat; és a kik bétakarják a *bort*, azok isszák azt meg az én szentségemnek pitvariban.

10. Menjetekek által, menjetekek által a kapukon, csináljatek * utat a népnek, töltsétekek meg, töltsétekek meg az utat, hányjátok ki a kőveket, emeljetekek zászlót a népekhez.

* rész 40, 3. 57, 14.

11. Imé az Úr hirdeti mind a földnek határáig, mondjátok meg a Sion leányának; Imé eljött a te * Szabadítód, imé az ő jutalma † vele *vagy*on, és az ő cselekedete ő előtte!

* Zak. 9, 9. Máté 21, 5. † rész 40, 10.

12. És nevezik őtet szent * népnek, az Úrtól megváltattnak: te pedig neveztetel: Megkerestetett városnak, nem elhagyatottnak.

* rész 4, 2.

63. RÉSZ.

Választattak szabadulása. Könyörgés a Babilóniai fogságból való megszabadításért.

Kicsoda ez a ki jó Edomból, veres ruhákban * Boczrából! ki az ő ruhájában ékes, ki az ő erejének nagyságában jár? Én *vagyok*, ki igazságot szólok, elég-séges vagyok a megtartásra.

* rész 34, 5—8. Ezek. 35, 6—8.

2. Mi az oka, hogy * veres a te ruhád, és a te ruháid olyanok, mint a bornyomó *ruhája*?

* Jel. 19, 13.

3. Egyedül tekertem a * sajtót, és a népek közül senki nem *volt* velem, mert megtapodom őket az én busulásomban, és megtapodom őket az én haragomban, és azoknak vérek hintetik az én ruháimra, és minden én ruháimat békeve-rem:

* Sir. 1, 15.

4. Mert bosszuállásnak * napja *vagy*on

az én szivemben, és az enyimnek megszabadittatásoknak esztendeje eljött!

* rész 61, 2.

5. Mikor pedig látnám, hogy senki nem volna *a népek* segítője, és álmélkodnám, hogy senki nem segélle német: szabadulást szerzett nékem az én * karom, és az én haragom segélle engem.

* rész 59, 16.

6. És megtapodom a népeket az én haragomban, és megrészegitem őket az én busulásomban, és földhöz verem az ő erősségeket.

7. Az Úrnak kegyelmességeiről emlékezem, és dicsérem az Urat mint azokért, melyeket velünk cselekedett az Úr, és az Izráel házával tett sok jótétemnyéért, mellyet cselekedett velek az ő irgalmassága szerint, és az ő kegyelmességének soksága szerint.

8. Mert ezt mondotta: Bizony én népem ez, *olly* fiak, kik *velem* álnokul nem cselekesznek; azért lett ő Megtartójok!

9. Minden ő háboruságokban ő is *velek* együtt háborgattatott. Az ő * orczájának Angyala megszabadította őket, *höz*zájok való szerelméből és kegyelmességéből megszabadította őket, hordozta és viselte őket minden időben;

* 2 Móz. 32, 34. † 5 Móz. 7, 9.

10. Ők pedig engedetlenek voltak, * és megharagitották az *Istennek* szent Lelkét; annakokáért lett nekik ellenségek, ő hadakozott ellenek.

* 4 Móz. 14, 11—22. Efész. 4, 30.

11. De megemlékezék a régi időkről, Mózesről, és az ő népéről, *mondván*: Hol a ki ezeket kihozta * a tengerből az ő nyájának pásztorával egybe? hol vagyon a ki ő belé adta az ő szent Lelkét?

* 2 Móz. 14, 29, 30.

12. Ki vezérli vala őket Mózes jobbkeze által, az ő dicsőséges karjával. ki a vizeket előttök ketté * választotta, hogy magának örökkévaló nevet szerzene?

* 2 Móz. 14, 21. Jós. 3, 15, 16.

13. Ki viselte ezeket a mélységes örvényekben, hogy meg ne ütköznének, mint a ló a sik mezőn?

14. Mint a juhokat, mellyek a völgyre szállanak alá, úgy viselte őket az Úrnak Lelke; Így vezérletted a te népedet, hogy magadnak dicsőséges nevet szereznél!

15. Tekints alá az * Égből, és nézz alá

szentségednek és dicsőségednek hajlékából: hol *vagyon* a te buzgó † szerelmed és hatalmasságod? a te irgalmasságidnak és kegyelmességidnek sokságok megtartódzott é én tőlem?

* 5 Móz. 26, 15. † rész 49, 15, 16.

16. Mert te mi Atyánk *vagy*, ha Ábrahám nem tud is * minket: és Izráel nem esmér is minket: *mindazáltal* Uram, te mi atyánk *vagy*, és mi Megszabadítónk, öröktől fogva *vagyon* a te Neved!

* Jób 14, 21.

17. Miért engednél * minket, Uram, a te utaidról eltévelyednünk? a mi szivünket miért idegenitetted el a te féltelmedtől? térj meg a te szolgálidért, kik a te örökségednek nemzetségiből valók;

* Zsolt. 81, 13.

18. Kevés ideig birta a te * szentségednek népe *a te örökségedet*: a mi ellenségink megtapodták * a te szent helyedet;

* Zsolt. 74, 7.

19. *Ollyanokká* lettünk, * *mint a kiben* eleitől fogva nem uralkodtál, és a kik a te nevedről nem neveztetnek.

* Sir. 1, 1. 3.

64. RÉSZ.

A feljebb kezdett könyörgés elvégeztetik.

Vajha megszakasztanád az Egeket és leszállanál, a hegyek a te orczád előtt olvadnának el.

2. Miképen mikor a sebes tűznek lángja miatt *mindenek* megolvadnának, és a tűz a vizet forralná; hogy a te ellenségidnek a te nevedet megjelenened, és a Pogányok tőled rettegnének.

3. Mikor rettenetes dolgokat cselekednél, mellyeket nem vártunk volna: leszállottál, a te orczád előtt a hegyek elolvadtak.

4. Világ teremtésétől fogva nem halottak, és fülökbe nem ment, szem nem látott *más* Istent te kivüled, ki így cselekednék azzal, a ki őtet várja!

5. Segítséggel voltál az örülőknek és az igazság cselekedőinek, kik a te utaidban megemlékeznek vala rólad: Imé *pedig* te megharagudtál, mivelhogy vétkezünk: *ha* szüntelen a te *utaidban* *maradtunk volna*, megtartattunk volna:

6. De mi mindnyájan ollyanok voltunk mint * a tisztátalan, és mint a megfer-téztetett ruha minden mi igazságink; elhullunk † mi mindnyájan mint a fák

levele, és a mi álnokságink elhordanak minket, mint a szél.

* rész 1, 4. 10. 59, 12. 13. † rész 1, 28. 30. 17, 6.

7. És senki nicsen, ki a te nevedet segitségül hívna, a ki felindulna, hogy téged követne; mikor a te orczádat elrejtéd tőlünk, és a mi álnokságinkban minket elrothasztottál.

8. Most annakokáért, Uram *te* mi Atyánk vagy, mi *pedig* sár *vagyunk*; te mi Teremtőnk vagy és mi mindnyájan a te kezédnek munkája *vagyunk*;

9. Ne haragudjál * Uram felettébb és soha meg ne emlékezzél a *mi* álnokságinkról: Imé lássad, kérünk, mi mindnyájan te néped *vagyunk*; * Zsolt. 79, 8.

10. A te szentségednek városai *olyanok mint a pusztá, a Sion * mint a pusztá, Jerúsálem mint a kietlen.*

* Zsolt. 74, 3—7.

11. A mi szentségünk és ékességünk háza, * mellyben a mi atyáink téged dicsérték, tűzzel megégettetett, és minden kívánatos marhánk elpusztult.

12. Avagy megtartóztatnád é magadat mind ezekért óh Uram? hallgatnál é, és minket felettébb nyomorgatnál é?

* 2 Kir. 25, 9.

65. RÉSZ.

Zsidók megvettetése, Pogányok felvettétése.

Azoknak jelentettem meg magamat, *kik* én felölem * nem tudakoztak, azoktól találtattam meg, *kik* engem nem kerestek, ezt mondtam: Imhol *vagyok* én, imhol *vagyok* én a népnek, *melly* az én nevemről nem neveztetik vala! * Róm. 10, 20.

2. Kiterjesztettem az én kezeimet minden napon e versenyes * néphez, kik járnak nem jó úton, követvén az ő gondolatjaikat.

* 4 Móz. 14, 22.

3. A néphez, kik ingerlenek engemet szemtől szembe szüntelen; *mivelhogy* áldoznak kertekben, és jóillatokat szereznek téglákból *csinált oltárokon.*

4. Kik a koporsóknál ülnek, és a kietlen helyeken * hálnak; kik a disznóhúst megeszik, † és fertelmes húsnak leve *vagyon* az ő fazekokban.

* rész 57, 7. † 3 Móz. 11, 7.

5. Kik ezt mondják: Maradj otthon, ne jöjj hozzám; mert * szentebb vagyok náladnál; ezek ellen vagyon füst az én orromban, és szüntelen égő tűz!

* rész 66, 17. 18.

6. Imé ez feliratott én előttem; el nem hallgatom, hanem megfizetem azt, és az ő kebelekre * fizetem meg: * Zsolt. 79, 12.

7. Mind a ti álnokságaitokat, mind egyetembe a ti atyáitoknak álnokságait, azt mondja az Úr; Kik a hegyeken tettek * jóillatokat, és a halmokon illetek engem gyalázattal; annakokáért az ő előbbi cselekedeteket megfizetem az ő kebelekre.

* 2 Kir. 21, 3—7. 11. 12.

8. Ezt mondja az Úr: Miképen mikor szőlőszemet találnak a gerézden, ezt mondja *az ember*: Ne veszed el; mert *Isten* áldása *vagyon* azon: azonképen cselekeszem az én szolgálomért, nem veszem el mind * ezeket.

* rész 17, 6.

9. És Jákóbból megtartok magot, és Júdából, ki az én hegyeimnek örököse legyen: és birják ez örökséget az én választottaim, és az én szolgálaim laknak ott.

10. És a Sáron *tartomány*a lészen a barmoknak akla, és az Akor * völgye a juhoknak fekvőhelyek; az én népemért a kik *tudniillik* engem megkeresendőnek.

* Jós. 7, 26.

11. Ti pedig, kik az Urat elhagyátok, és az én szent hegyemről elfelejtkeztek, kik az ég sereginek asztalt szereztek, és a csillagoknak italiáldozatot töltötök:

12. Titeket kétség nélkül szablya alá számlállak, és mindnyájan megölettettek; mivelhogy * hivtalak, és nem feleltetek, szóltam, és nem hallottátok, sőt gonoszt cselekedtetek én előttem, és a mit nem szerettem azt választottátok.

* Péld. 1, 24.

13. Annakokáért ezt mondja az Úr Isten: Imé az én szolgálaim esznek, de ti éheztek: Imé az én szolgálaim isznak, de ti szomjuhoztok: Imé az én szolgálaim vigadnak, de ti megszügyenültök.

14. Imé az én szolgálaim vigadnak az ő sziveknek gyönyörűségében, de ti kiáltotok a ti sziveteknek fájdalma miatt, és a ti lelketeknek keserősége miatt jajgattok:

15. És hagyjátok a ti neveteket átokra az én választottimnak, és megöl téged az Úr Isten, és az ő szolgálait * más névvel nevezi:

* vers 23.

16. *Hogy* a ki magát áldja e földön, áldja magát az igaz Istenben, és a ki esküszik e földön, esküdjék * az igaz Istenre: mert elfelejtettek az előbbi

nyomoruságok, és az én szemeim elől elrejtettek.

* Jerem. 4, 2. 5 Móz. 6, 13.

17. Mert imé én teremtek uj * egeket és uj földet; és az elébbiek ingyen sem említettnek, és az embereknek eszekbe sem jutnak:

* rész 66, 22. 2 Pét. 3, 13.

18. Hanem örülnek és örvendeznek azoknak, melyeket én teremtek, mind örökkön örökké: mert imé én megújítom Jerúsálemet vigassággal, és annak népét örömmel:

19. És vigadok Jerúsálemben, és örvendek az én népemben, és nem hallatik többé abban siralomnak szava, vagy kiáltásnak szava!

20. Nem léssen többé ott kicsiny gyermek idővel, sem vén ember, ki az ő idejét ki nem töltötte volna; mert a gyermek száz esztendő korában hal meg, a bűnös pedig ha száz esztendő is, megátkoztatik.

21. És házakat * építvén azokban laknak, és szőlőket plántálnak, s azoknak gyümölcsében esznek.

* Ámós 9, 14.

22. Nem építnek, hogy más lakjék abban: nem plántálnak, hogy más egye annak gyümölcsét; mert az élőfa * napjainak száma * szerint lésszen az én népemnek napjai, és az ő kezeiknek munkájával sok ideig élnek az én választottim.

* vers 20.

23. Nem munkálódnak hiába, és nem nemzenek veszedelemre; mert az Úr áldottainak magvai lésszenek, és az ő gyermekeik ő velek egybe.

24. És minekelőtte kiáltanának, én meghallgatom, még mikor szólnának, én meghallom.

25. A farkas * és a bárány együtt legelnek, és az oroszlán mint az ökör, szalmát eszik, és a kigyónak kenyere lésszen † a por. Senkit nem bántanak, és senkinek nem ártanak az én szentségemnek egész hegyén azt mondja az Úr.

* rész 11, 6. 7. † vers 11. 12. 1 Móz. 3, 14.

66. RÉSZ.

Képmutatók istenszolgálatja; Istenfélők ígéretei.

Ezt mondja az Úr: a menny * nékem ülszékem, és a föld az én lábaimnak nyugotója! Hol *vagyon* a ház, melyet építenétek nékem, és hol *vagyon* az én nyugalmamnak helye?

* 1 Kir. 8, 27. Máté 5, 34. 35. Csel. 7, 49.

2. Mert mind ezeket az én kezem csi-

nálta, és az által kezdettek lenni mind ezek, azt mondja az Úr: Hanem arra tekintek, a ki szegény, és * töredelmes szívű, és a ki az én beszédemet rettegi.

* Zsolt. 34, 19.

3. A ki ökörrel * áldozik *nékem*, *mintha* embert ölné, a ki juhval áldozik, *mintha* ebet ölné, a ki minhával áldozik, *mintha* disznóvérrel áldoznék; a ki temjént hoz előmbé, *mintha* a bálványt ajándékozná meg: Ezeket választották ezek az ő utaikban, és az ő utálatosságaikat szerette az ő lelkek.

* Zsolt. 50, 8—11. Ámós 5, 21—24.

4. Én is választom azért az ő megcsufolásokat, és rájok hozom a mitől félnek; mivelhogy * hívtam, és senki nem felelt *nékem*: szóltam, és nem hallották, sőt gonosztscelekedtek én előttem, és azt választották, a mit nem szerettem. *rész 65, 12.

5. Halljátok az Úrnak beszédét, kik az ő beszédére rettegtek: Ezt mondták a ti atyátokfiai, a kik titeket gyűlölnék, a kik titeket megvetettek, az én nevemért: Tiszteltessék az Úr! De mikor megjelenik a ti * örömetekre, ezek megszegyenülnek.

* rész 55, 9. 11. 12.

6. Háboruság szava *hallatik* a városból, szó *hallatik* a templomból, az Úrnak szava, ki megfizet az ő * ellenségeinek.

* rész 65, 11. 12.

7. Minekelőtte a szülésnek ideje eljőne, szült; minekelőtte eljőne a fájdalom ő reá, szült fiat.

8. Kicsoda hallott hasonlatos dolgot, kicsoda látott hasonló dolgot? Avagy egy nap teremtetett é e föld? Avagy születtetik é egyszersmind egy nemzetiség? hogy a Sion szülni akart, és szülte az ő fiait.

9. Avagy én, *ki* az asszonyokat szülőkké tészem, nem szülnék é? azt mondja az Úr! Avagy én, *ki* azt mivelem, hogy szüljenek, megtiltatom é? azt mondja a te Istened!

10. Örvendezetek Jerúsálemmel, és örvendezetek abban, mindnyájan: kik szeretitek azt: örvendezetek ő vele nagy örömmel kik azt siratjátok * vala;

* Zsolt. 137, 5.

11. Hogy szopjatok, és megelégedjete az ő vigasztalásának tejével, hogy tejet végyete, és gyönyörködjete az ő dicsőségének fényességében;

12. Mert ezt mondja az Úr: Imé én ki-

árasztom ő reá a békességet mintegy folyóvizet, és mintegy kiáradott patakot a pogánynépeknek dicsőségeket, melyeket * szoptok: *azoknak* vállokon hordoztattok, és térdeken gyönyörűségeken neveltettek.

* rész 60, 4. 16.

13. Mint a férjfiat, kit az ő annya vigasztal: a képen vigasztallak * én meg titeket, és Jerúsálemben vigasztalást vészték!

* rész 40, 1. 2.

14. Meglátjátok, és örül a ti szívetek, és a ti tetemitek, mint a fű, megvirágoznak és megesmértetik az Úrnak keze az ő szolgálaihoz, és haragja az ő ellenségei ellen:

15. Mert imé az Úr eljő tűzben és mint a forgószeél az ő kerekai, hogy megmutassa haragját búsulással, és büntetését sebesen égő lánggal;

16. Mert az Úr tűzzel ítél meg, és az ő fegyverével minden testet, és sokan lesznek az Úrtól megölettetek.

17. A kik magokat * szenteknek mondják, és a kik magokat mossák a kertekben valamely *fa* mellett, a *kertnek* közepin, a kik a disznóhúst eszik és *valami* utálatos állatnak, mint az egernek *húsát*, egyenlőképen megemésztetnek, azt mondja az Úr!

* rész 65, 5—7.

18. Mert én az ő cselekedeteiket és gondolatjaikat *tudom*; eljött az *idő*; hogy minden népeket és nyelveket egybegyűjtsék, és eljőnek s meglátják az én dicsőségemet.

19. És megjegyzem őket, és a megszabadultak között elküldök *némellyeket* Társisba, Púl és Lúd nemzetségéhez. kik kézzel lövöldöznek. Tubálhoz és Jávánhoz, a messze való szigetekhez, kik nem hallották az én nevemet, és nem látták az én dicsőségemet a Pogányok között.

20. És elhozzák minden ti atyátokfiat minden Pogányok között, ajándékon az Úrnak, lovakon, szekereken, lektikákban, öszvéreken, kocsikon, az én szent hegyemre Jerúsálembe, azt mondja az Úr: miképen viszik az Izráeliták az áldozatra való állatokat tiszta edényben az Úr házába.

21. És azok között választok Papokat, Lévitákat, * azt mondja az Úr;

* rész 61, 6.

22. Mert mind amaz új egek és az új föld, melyet én teremtek, * megállanak én előttem, azt mondja az Úr: azonképen megáll a ti magvatok és a ti neveitek.

* rész 65, 17.

23. És minden hónapról hónapra, és szombatról szombatra, eljő minden test, hogy engem imádjon, azt mondja az Úr?

24. És kimenvén meglátják azoknak holttesteiket, kik én ellenem * vétkeztek: mert az ő férgek meg nem hal,† és az ő tűzők †† meg nem aluszik, és minden ember előtt gyalázatosok lesznek.

* vers 17. 18. rész 65, 5—7. † Márk 9, 44. †† Jer. 4, 4.

JERÉMIÁS PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Jerémiás hivatala: két rendbeli látása.

Jerémiásnak, Hilkia fiának beszédei, *melly Hilkia* az Anatói városban lakozó Papok között *vala*, a Benjámin földében.

2. Kinek szóla az Úr, Jósias * idejében, az ő királyságának tizenharmadik esztendejében, ki a Júda Királyának Amonnak fija *vala*.

* 2 Kir. 21, 25. 26.

3. Szóla Joákim * idejében is, ki Jósiasnak Júda Királyának fija *vala*, mind a † Sédékiásnak, a Jósiasnak Júda Király fiajának egész tizenegyedik esztendejéig, mint Jerúsálemnek rabságra való elviteléig, *melly lett* ötödik hónapban.

* 2 Kir. 23, 34. † 2 Kir. 24, 17.

4. Szóla azért az Úr nékem, mondván:

5. Minekelőtte a *te anyádnak* méhében formálnálak; esmértelek * tégedet; és minekelőtte születnél, meg szenteltelek tégedet: Prófétának rendeltelek tégedet a Pogányok között.

* Gal. 1, 15.

6. És mondek: Ah, ah Uram Isten! imé nem tudok * szólni: mert gyermek *vagyok* én;

* 2 Móz. 3, 11. 4, 10.

7. És monda az Úr nékem: Ne mondez; Gyermek vagyok én; hanem valamire küldlek téged, elmenj * és valamiket parancsolok néked, megmondjad. *Ezék. 3, 17.

8. Ne félj tőlök: mert * veled *vagyok* én hogy megoltalmazalak téged, azt mondja az Úr! * Zsolt. 3, 4—7. 5 Móz. 31, 6. 8.

9. És kinyújtá az Úr az ő kezét, és megilleté * az én számát, és monda nékem: Imé adom az én ígémet a te szádba: * Ésa. 6, 6. 7.

10. Imé én ma téged *Profétává* tészelek a Pogányokon, és országokon, hogy gyomlálj, * ronts, vesszess, törj, építs, és plántálj! * rész 18, 7. 2 Kor. 10, 4. 5.

11. Annakfelette szóla az Úr nékem, mondván: Mit * látsz te Jeremiás? és mondék; mondolavesszőt látok én? * Zak. 4, 2.

12. És monda nékem az Úr: Jól látad: mert *melly hamar a mondola megvirágzik: ollyígen* vigyázok az én ígémre, hogy bételjesitem azt.

13. És monda az Úr nékem másodszor, mondván: Mit látsz te? Felelék én: Forró Fazekat látok én, mellynek szája észak felől vagyon.

14. És monda nékem az Úr: észak felől * jó a veszedelem e földnek minden lakosira; * rész 4, 6.

15. Mert imé én az észak felől való országoknak minden nemzetségit * összevgyűjtöm, azt mondja az Úr, hogy eljövén, kiki mind letegye az ő székít Jérusálemnek kapui előtt, és köröskörül minden kerítései ellen, és Júdának minden városai ellen. * rész 5, 15. 6, 22—24.

16. És megjelentem az én ítéletimet ezek ellen, az ő sok gonoszságokért: mert elszakadtak tőlem és idegen isteneknek áldoztak, * és az ő tulajdon kezeik munkáit imádták. * 2 Kir. 21, 4—13.

17. Te azért övezd meg magadat, és felkelvén mond meg nékik azokat, melyeket én néked parancsolok: né félj tőlök, hogy téged előttök el ne vesszelesek:

18. Mert imé én ma tettelek téged * erős várossá és vasoszloppá, és érczbástyává mind az egész földön a Júda Királyai ellen, az ő Fejedelmei ellen, az ő Papjai ellen, és a föld népe ellen! * rész 6, 27. 15, 20.

19. A kik viaskodnak te ellened, de meg nem győznek téged; * mert te veled vagyok én, azt mondja az Úr, hogy megszabadítsalak tégedet. * rész 26, 8—24.

2. RÉSZ.

A Zsidó népnek külön-különb-féle bűnei.

És szóla az Úr nékem mondván;

2. Menj el, és kiálts Jérusálemnek fülébe, mondván: Ezt mondja az Úr: Em-

lékezem a kegyelemről, mellyel * voltam hozzád ifjúságodban, minémű szeretettel voltam, mikor téged magamnak jegyez-nélek, mikor engem követnél a pusztában a földön, mellyet nem vetnek bé.

* 5 Móz. 32, 9—14.

3. És *hogya* az Izráel az Úrnak szenteltetett * nép volt, az ő gabonájának zsengeje: valakik megeszik vala őtet, vétkeznek vala, a nyomorúság következik vala reájok, azt mondja az Úr! * Zsolt. 114, 1. 2.

4. Halljátok meg az Úr szavát Jákób háza, és Izráel házában minden cselédei.

5. Így szól az Úr: Micsoda álnokságot találtak * a ti atyáitok én bennem, hogy elidegenedtek tőlem, és hazugság után jártak, és hijába valókká lettek? * Mik. 6, 3—5.

6. *Annnyira* *hogya* csak azt nem mondták: Hol *vagyon* az Úr a ki kihozott minket Egyiptomnak földéből, a ki általvitt minket a pusztán kietlen és járatlan földön, a vizetlen és halálos földön, mellyen ember nem járt, és a hol ember nem lakott?

7. És béiktattalak titeket a bőv földbe, hogy annak gyümölcsével és javaival élnétek: és bémenvén megfertéztetétek az én földemet, és az én örökségemet utálatossá tevétek.

8. A Papok nem mondták: Hol *vagyon* az Úr? és a kik a törvényt forgatják nem esmérének meg engemet, és a Pásztorok hitetlenül elszakadának tőlem, és a Proféták a Baál által profétálának és a bálványokat követék.

9. Annakokáért megperlek veletek, és perlek a ti fiaitoknak fijaival, azt mondja az Úr!

10. Ugyan is, menjetek által a Kittim szigeteire, * és lássátok meg; Kédárba is küldjete el, és szorgalmasan vegyétek eszetekbe, és lássátok meg ha ehez hasonlatos dolgok lettek? * 4 Móz. 24, 24.

11. Ha *egyéb* nemzetség elváltoztatta é az ő isteneit, noha azok nem istenek; az én népem pedig elváltoztatta * az ő dicsőségét bálványra! * Zsolt. 106, 20.

12. Egek, * csudálkozatok ezen, és rettenjete meg, erősképen száradjatok meg azt mondja az Úr! * Ésa. 1, 2.

13. Mert két gonoszságot cselekedett az én népem: Elhagytak * engem élő kútfejet, és magoknak kutakat ástak, béomlott kutakat mellyekben nincsen viz.

* vers 10. 11.

14. Nemde rab é az Izráel? avagy ő házi szolga é? Mi az oka *hát*, hogy préda lett.

15. *És ő* ellene ordítottak az * orosz-lánok, kibocsátták az ő szavokat, és elpusztították az ő földét, az ő † városai megégették, és nincsen benne lakozó?

* Ésa. 5, 29. † Ésa. 1, 7. 8.

16. A Nőf és Táfné fiai bétörík fejedet.

17. Valyon s nem te magad szerzetted é azt magadnak, mivelhogy a te Uradat Istenedet * elhagyád, mikor téged viselne az ő után?

* Ésa. 5, 24. 25.

18. Most is mi dolgod vagon az Égyiptus*útával, hogy a Nilus vizét iszod? és mi dolgod vagon az Assúr útával, hogy az *Eufrátes* folyóvizét iszod. * Ésa. 30, 2.

19. A magad gonoszsága * tanítson meg téged és a te *Istentől* való elszakadásid dorgáljanak meg téged. Vedd eszedbe, és lásd meg, melly gonosz és keserű legyen, hogy elhagyta a te Uradat Istenedet, és hogy nem félsz engemet: Ezt mondja a Seregeknek Ura Istene!

* 2 Krón. 33, 9. 11.

20. Jóllehet régen megrontottam a te igádat, elszaggattam a te köteleidet, és te azt mondtad: Nem * szolgálok én *idegen istennek*: mindazáltal minden magas halmokon, és minden leveles fa alatt bujdosol vala † paráználkodván;

* 2 Krón. 34, 32. † rész 3, 6.

21. Én pedig plántáltalak vala téged *mint választott** szőlőt mindenestől igaz és *hiv* magot; mimódon váltóztál azért nékem idegen † szőlővesszővé?

* Ésa. 5, 1. 7. Zsolt. 80, 9. † Ésa. 1, 4. 10. 21.

22. Mert ha magadat salétrommal megmosná is, szappannal fejeitened is magadat: *mindazáltal* jegyeztetve * vagon a te álnokságod én előttem, azt mondja az Úr Isten.

* 2 Kir. 22, 16. 17.

23. Mimódon mondhatná: Nem undokítottam meg, a bálványok után nem jártam! Lásd meg a te útaidat a völgyben, gondold meg mit cselekedtél, *te, ki olyan vagy mint* a gyors nőtény tevé, melly az ő útiban széllyel folytat.

24. *És mint* a pusztához szokott nőtény vadszamar, *melly* az ő kívánsága szerint szabadon jár széllyel, mellyet a *bujálkodásnak* alkalmatosságától kiesoda tartóztathatna meg? Nem szükség, hogy valaki annak kergetésével fárassza magát, megtalálja azt az ő hónapjában.

25. *Ha valaki ezt mondja*: Ne meztelenítsd meg a te lábadat, és * torkodat oltalmazd meg a szomjuságtól; te azt feleled: Kétségbe esném, *nem mivellem*, nem: mert az idegen *isteneket* szeretem, és azokat követem.

* rész 13, 23. 18, 12.

26. Miképen megszegyenül a lopó, mikor a lopásban találta: azonképen megszegyenül az Izráel háza az ő Királyai, Fejedelmei, és Papjai és Prófétái.

27. Kik azt mondják a fának: Te vagy az én atyám! és a kőnek: Te szültél engemet; mert háttal fordultak én hozzám és nem orozájokkal; az ő nyomorúságoknak idején pedig ezt mondják: Kelj fel, és szabadíts meg minket!

28. De hol vagynak e te isteneid, mellyeket magadnak csináltál? Keljenek fel, ha megszabadithatnak téged nyomorúságodnak idején; mert a te városidnak * száma *szerint* voltak a te isteneid, óh Júda?

* rész 11, 13.

29. Miért perletek én velem mindnyájan elszakadtok én tőlem, azt mondja az Úr!

30. Híjába ostoroztam a te fíjaidat; az intést nem vették bé, a ti szabályatok megemésztette * a ti Prófétáitokat, mint a pusztító oroszlán.

* 2 Krón. 24, 20. 21. Máté 23, 34. 35.

31. Óh nemzetség, vegyétek eszetekbe az Úrnak szavát: *olyan* voltam én Izráelnek, *mint* a pusztá? vagy *mint* a setétség földé? *Hát* miért mondotta az én népem: Urak vagyunk *immár*, többé hozzád nem megyünk!

32. Valyon a leány elfelejtkezék é az ő ékességéről? *vagy* a jegybéli leány az ő arany lánczairól? Az én népem pedig számtalanszor * elfelejtkezett én rólam.

* rész 3, 21.

33. Miért mondod jónak lenni a te útadat, holott a te szeretőid * után jársz? Annakokáért még a gonoszokat is megtanítottad a te útaidra.

* Hós. 2, 4-6.

34. Ennekfelette a magad ruháinak szélén is találtatott a szegény ártatlan embereknek * vérek: kiket nem az ásásban találtál, hanem mind ezek felett *vagynak* azok;

* 2 Kir. 21, 16. 2 Krón. 24, 21.

35. *Te pedig* mégis azt mondtad: Bizonyára én *tiszta és ártatlan* vagyok, csak hogy az ő haragja rólam forduljon el! Imé én törvénykezem veled, mivelhogy azt mondod: nem vétkeztem.

36. Mit futkossz illy igen, gyakorta változtatván útatad? Egyiptom * miatt is megszégyenülsz, mint Assúr miatt megszégyenültél? * vers 18. Ezék. 29. 6. 7.

37. Még az *Egyiptombeli Királytól* is elszakadsz, a te kezeidet fejedre kulesolván: mert az Úr utálja a te bizodalmidat, hogy azokban szerencsés ne légy.

3. RÉSZ.

Zsidók keménysége. Isten külön-különbféle ígéretei.

Ezt mondván: Ha a férjfiú elhagyja az ő feleségét, és az elhagyván az ő férjét, más férjfiúhoz megyen: valyon az *előbbi férje* veszi é többé azt hozzá? avagy nem fertéztetnék é meg valóban az a föld? Te pedig sok társaiddal paráználkodtál; mindazáltal térj én hozzám, azt mondja az Úr! * 5 Móz. 24. 1—4.

2. Emeld fel szemeidet a hegyekre, és lásd meg, hol * nem paráználkodtál? nékik leültél az útakon, mint az Arábiabeli *tolvaj* a pusztában, és megundokítottad a földet a te paráznaságiddal és gonoszságoddal. * vers 6.

3. És *jöllehet* nem adatnék eső, és nem volna tavaszi eső: mindazáltal a te orczád a parázna asszonyéhoz hasonló volt, nem akartad esmérni a szemérmet.

4. Valyon avagy csak most nem kiáltod é ezt nékem: Én atyám, az én ifjúságomnak te *vagy* vezére!

5. Valyon mind örökké haragszik é? mind végig megtartja e a *haragot*: Imé mondod és cselekeszed a gonoszságokat, a mint tőled lehet.

6. És monda az Úr nékem Jósiás Király idejében: Láttad é mit cselekedett az én *tőlem* elfordult Izráel? elment ő minden ő magas * hegyeire, és minden zöld fa alá, és ott paráználkodott.

* rész 2, 20. Ésa. 57. 7.

7. És mondek minekutánna mind ezeket cselekedte volna: Térj meg * hozzám; és nem tére, és látá *ezt* az ő hitetlen huga a Júda. * 2 Kir. 17. 8—19.

8. Annakokáért tetszék nékem, hogy mind azokért az okokért, tudniillik, hogy a *tőlem* elszakadott Izráel paráználkodott, elhagynám * őtet és elválásról való levelet adnék néki: mindazáltal nem félt az ő hitetlen huga a Júda, hanem elment és paráználkodott ő is.

* 2 Kir. 17. 18.

9. És az ő híres paráznaságával meg-

fertéztette a földet: mert paráználkodék a kövel és a fával.

10. Mindazáltal mind ezek után is nem tére meg én hozzám az ő hitetlen huga a Júda, tiszta szíve szerint, hanem képmutatással, azt mondja az Úr!

11. Azért monda nékem az Úr: Inkább igazítja magát a viszálkodó Izráel, hogysen mint a hitetlen * Júda. * Ezék. 16. 51. 23. 1.

12. Menj el, és kiáltad e szokat északra, és mondjad: Térj meg visszavonó Izráel, ezt mondja az Úr, és elvészem az én haragomat ti rólatok: mert kégyelmes * *vagyok* én, azt mondja az Úr, nem tartok *haragot* mind örökké:

* Zsolt. 103. 8. 9.

13. Csak hogy esmérd meg a te hamisságotat, hogy a *te* Uradat Istenedet elhagytad, és minden utakat eljáván, az idegenekhez adtad magadat minden zöld fa alatt, és az én szómat nem fogadtátok, azt mondja az Úr!

14. Térjete meg *ti* szófogatlan fiak, azt mondja az Úr: mert én * férjetekké lettem néktek, és hozzám † veszlek titeket, egyet *egy* városból, kettőt *egy* nemzetségből, és béiktatlak titeket Sionba.

* vers 8. Ésa. 27. 12. 13. † Hós. 2. 1.

15. És az én szívem szerint való Pásztorokat * adok néktek *ott*, és legeltetnek titeket tudománnyal, és értelemmel.

* rész 23. 4. Ezék. 34. 23.

16. És minekutánna megsokasultok és megsaporodtok a földön, a napokban, azt mondja az Úr: többé nem mondják: *Ez* az Úr frigyének ládája, szivekbe sem ötlík, meg sem gondolják, meg sem látogatják; és nem leszen többé.

17. Az időben Jérusálemet hívják az Úr királyiszékinék. és minden nemzet-ségek oda gyűlnek az Úr nevében, Jérusálembe, és nem követik többé az ő gonosz sziveknek akaratját.

18. Azokban a napokban a Júda háza menvén * az Izráel házával, eljönnek egyetemben észak földé felől, a földre, melyet örökségül adtam a ti atyáitoknak.

* Ezék. 37. 16—22.

19. Mert én *ilyen módon* szólék: Miken képen számláljalak titeket a fiak közzé, és mimódon adjam néked a gyönyörű-séges földet, a Pogányok seregeinek kívánatos örökségét? És azt végezém: Ezt mondjad nékem: Én atyám! én tőlem el ne szakadj.

20. Bizony *miképen* hitetlenül cselekezik az asszony az ő férjével, *mikor ötet* elhagyta: azonképen hitetlenül * cselekedtetek én velem Izráelnek háza, azt mondja az Úr:

* 2 Móz. 19, 8.

21. A *ti szótok* hallassék a magas helyeken, az Izráeliták sirások és könyörgések; mert * elfordították az ő utokat, elfelejtkeztek az ő Urokról Istenekről.

* rész 2, 32.

22. Térjete meg szófogadatlan fiak, és meggyógyitom a ti engedetlenségiteket: *Hallattassék mondom e szó:* Imé mi járulunk * te hozzád: mert te vagy a mi Urunk Istenünk!

* Hós. 14, 3.

23. Bizony megcsalattattunk a halamtól, és a hegyeknek sokságától: bizony az Izráelnek megmaradása az * Úrban a mi Istenünkben *vagyon!*

* Zsolt. 121, 2.

24. Mert e gyalázat emésztette meg a miatyáinknak munkáját gyermekséginktől fogva, az ő juhokat, barmokat, fiaiakat és leányaikat.

25. Hevertünk a mi szegényvállásunkban, és a mi gyalázatunk befedezett minket: mert a mi Urunkkal Istenünkkel hitetlenül * cselekedtünk, mi és a mi atyáink gyermekséginktől fogva mind e mai napig, és nem engedtünk a mi Urunk Istenünk szavának.

* Zsolt. 106, 6.

4. RÉSZ.

Intés a megtérésre. Zsidóság pusztulása.

Ha megtérérendsz Izráel, azt mondja az Úr, én hozzám férj: És ha előlem elveted a te utálatosságodat, és * nem hujdosol.

* rész 2, 18. 25.

2. És *ha így* esküszöl: Él az Úr, tökéletességben, ítéletben és igazságban: áldják ő benne magokat a nemzetségek, és ő benne dicsekednek;

3. Mert azt mondja az Úr a Júda férjfiainak és a Jérusálembelieknek; Szántásokat magatoknak új * ugart és ne vessetek a töviskebe.

* Hós. 10, 12.

4. Metéljétek körül * magatokat az Úrnak, és vessétek el a ti sziveteknek bőreit, Júda férjfiain, és Jérusálem lakosai, hogy az én haragom felgerjedvén anynyira ne égjen, hogy senki el † ne olt hassa, a ti cselekedeteiteknek gonoszágáért.

* 5 Móz. 10, 16. † Ésa. 65, 5. 66, 24.

5. Hirdessétek Júdában, és Jérusálemben jelentsétek meg, és mondjátok meg, trombitáljatok a földön, kiáltsatok, gyűl-

jetek egybe és mondjátok: Gyűljetek össze és menjünk bé az erős városokba.

6. Emeljetek zászlót Sionban, gyűljetek össze, ne álljatok: mert én veszedelmet hozok észak * felől, és nagy romlást.

* rész 1, 14. 15.

7. Kivetette magát az oroszlán az ő barlangjából, és a nemzetségeknek rablója elindult, kijött helyéből, hogy elpusztítsa a te földedet, és a te városid elpusztíttassanak, hogy senki *azokban* ne lakjék.

8. Ezokáért öltözzetek * zsákba, sirjatok és jajgassatok: mert az Úrnak felbusult haragja nem távozott el rólunk!

* rész 6, 26.

9. Mert a napon, azt mondja az Úr, elvész a Király bátorsága, és a Fejedelmek bátorsága, és elálmélkodnak a Papok, és a Próféták * csudálkoznak.

* Ezék. 13, 9. 10.

10. És *akkor ezt* mondom: Ah! ah! Uram Isten, bizony *ezt fogják mondani:* Igen megcsalad e népet és Jérusálemet, ezt mondván: Békességték léssen néktek: holott a szablya elhatott mind lelkiünkig!

11. Az időben ezt mondják e népnek és Jérusálemnek: *Imé nagy* száraztó szél jó a pusztának magas helyein, az én népem leányának után, nem szórásra, sem tisztításra;

12. Ezeknél hatalmasb szél jó el nekem, akkor én is ítéletet mondok nékik.

13. Imé mint a felhő, úgy jó, és mint a szélvész az ő szekere, az ő lovai gyorsabbak a saskeselyűknél. Jaj nekünk, mert elvesztünk!

14. Jérusálem, tisztítsd meg * szivedet a gonosztságtól, hogy megtartassál; meddig maradnak te benned a te gonosz gondolatid?

* rész 4, 4. Ésa. 1, 16.

15. Mert hirmondó hirdeti az *ellenségnek jövetelét* Dán felől, és hirdeti a veszedelmet Efraim hegyén is.

16. Mondjátok meg e népeknek: hirdessétek meg a Jérusálembelieknek; imé messze földről eljönnek az őrizők, és kiáltanak Júdának városai ellen.

17. Mint a mezőnek őrizői, úgy lesznek a város körül: mert engemet felbosszontott, azt mondja az Úr!

18. A te útat, és a te cselekedetid szerzették ezt néked: ez a te gonoszságod: mert mivelhogy keserű, a te szivedre is elhatott.

19. Fáj a bélem, * a bélem és az én szívemnek rekeszi, az én szívem háborog bennem, nem hallgatom el; mert a trombitaszót hallottad, óh én lelkem, és a hadnak kiáltását. * rész 9, 1. Ésa. 21, 3. 4.

20. És *hoggy egyik* veszedelem a másik veszedelmet követi: mert az egész föld elpusztittatik, hirtelenséggel elpusztítatnak az én sátorim, és az én felvont kárpitjaim egy szempillantásban.

21. Valyon meddig látom a zászlót? és hallom a trombitaszót?

22. Mig * bolond *lészen* az én népem, *mignem* engem esmérnek, *mig* balgatag fiak és értelem nélkül valók, *mig* bőlesek *lésznek* a gonoszra, a jócselekedetre pedig balgatagok. * Ésa. 1, 3.

23. *Ha* tekintem a földet, imé *hijábaló* és pusztá: ha *tekintem* az egeket, semmi világosságok nincsen:

24. *Ha* tekintem a hegyeket, * imé *reszketnek*, és minden halmok ingadoznak: * Ésa. 5, 25.

25. *Ha* tekintem, imé *egy* ember * *sin*csen, és minden égi madarak elmentek; * Sof. 1, 3.

26. *Ha* tekintem, imé a zsiros tartomány *ollyan mint* a pusztá, és minden ő városai eltörettek, az Úr miatt, és az ő haragja miatt;

27. Mert ezt mondja az Úr: Elpusztittatik az egész * föld; mindazáltal nem *lészen* akkor † vége.

* 2 Kir. 24, 1—3. † 2 Kir. 25, 1—21.

28. Ezért sir * a föld, és odafel meghomályosodik az ég: mert én mondtam, gondoltam, és meg nem bántam, és azt el nem változtatom. * rész 15, 6.

29. A lovagoknak és a kéziveseknek kiáltások előtt elfutnak mindnyájan a városbéliék, elrejteznek a sűrű erdőkben, felmennek a kősziklákba, minden város elpusztittatik, és senki sem lakozik azokban.

30. Te pedig elpusztulandó tartománynak népe, mit cselekeszel? ki most öltözöl skárlátban, és ékesited magadat aranyos kőöntyűkkel, és a te orczáidat megfested * festékkal, hijába ékesited magadat: mert a te szeretőd utálnak tégedet, keresik a te életedet; * Ezék. 23, 40.

31. Mert mintegy gyermekszülő asszony szavát hallom; azt mondom, *hoggy* mintegy első gyermekszülő asszonynak kiáltását; *ugy hallom* a Sion leányának

szavát, *ki* nagy óhajással összeveri kezét, *mondván*: * Jaj most nekem: mert elfogyatkozott az én lelkem a megölettekért!

* rész 6, 24.

5. RÉSZ.

Jerúsálembeliek gonoszsága.

Járjátok el Jerúsálem utcáit, és lássátok meg most, és vegyétek észetekbe, és tudakozzátok meg az ő utcáin, ha lelték é egy embert, ha vagyon é, ki igaz * ítéletet tegyen, ki igazságot szeressen; és megkegyelmezek néki.

* Ésa. 1, 4. 10. 21. 48, 1.

2. És ha így esküsznek is: Él az Úr! bizony hamisan esküsznek.

3. Uram a te szemeid avagy nem a tökéletességre néznek é? Megverted őket; de * nem bántódtak, megemésztetted őket; de a dörgálást nem akarják felvenni, az ő orczáik keményebbek voltak a kősziklánál, nem akartak megtérni.

* rész 9, 13.

4. Én azért ezt mondom vala: Bizony parasztok ezek és bolondok; mert nem tudják az Úrnak útát, az * ő Istenek ítéletét.

* vers 21. rész 8, 7. 5 Móz. 32, 28.

5. Elmegyek a Főemberekhez, és szölok nekik: mert ők tudják az Úrnak útát, az ő Isteneknek ítéletét: de azok is egyetemben * elvetették az igát, elszaggatták a köteleket.

* rész 6, 13.

6. Annakokáért megszaggatja őket az oroslán az erdőből, a pusztában lakozó farkas elpusztítja őket, az ő városaik ellen vigyáz a * párducz, valaki kijő ő közzülök, elszaggatja; mert eláradtak az ő bűneik, elsokasodtak az ő pártolkodásaik.

* Hab. 1, 7—9. 1 Móz. 49, 27.

7. Óh miért kegyelmeznék meg tenéked? A te fiai elhagytak engemet és esküsznek azokra, kik nem istenek. * Mihelyt megelégitem őket, azonnal paráználkodnak, és nagy sereggel a paráznának házába gyűlenek.

* 5 Móz. 32, 15.

8. *Mint* a kövér lovak, melyek reggel eleget esznek *ollyanok voltak*; kiki az ő felebarátja * feleségére nyérit.

* Ezék. 22, 11.

9. Avagy nem látogatnám é meg ezért őket? azt mondja az Úr! avagy e féle nemzetséget, minémű ez, nem büntet é meg az én lelkem?

10. Menjetek fel az ő kerítésire, és rontsátok el, mindazáltal mindenestől

fogva semmivé * ne tegyétek: törjétek el a kerítéseknek magasságát: mert nem az Úréi † azok. * rész 4, 27. † Ésa. 1, 21.

11. Mert vétkezővén vétkezett én ellem az Izráel háza és a Júda háza, azt mondja az Úr!

12. Megtagadták az Urat, és ezt mondták: Nincsen, és * nem következik reánk a veszedelem, sem fegyvert, sem éhséget nem látunk. * Ésa. 28, 15.

13. És a Próféták széllé lesznek, és ő benne semmi igaz beszéd nincsen, nékik leszen úgy dolgok!

14. Azért azt mondja a Seregeknek Ura Istene, hogy ezt mondtátok: Imé én *olgyanná* tészem az én * beszédemet a te szádban, minémű a tűz; és e népet, mint a fákat, és az megemészti őket.

* rész 1, 9. 10.

15. Imé én hozok ti reátok messze földről való pogányt, óh Izráelnek háza azt mondja az Úr, kegyetlen nemzetséget, régi nemzetséget, olly nemzetséget, mellynek nyelvén * nem értesz, meg sem érted mit szól! * rész 1, 15. 5 Móz. 28, 49.

16. Az ő tegze mint a megnyílt koporsó, mindnyájan erősek lesznek.

17. És megemészti a te * veteményidet, és a te kenyeredet, *mellyet* a te fiai és leányid ettek volna meg: megeszti juhodat és ökrödet, megeszti szőlődet és figédet, szegénységre juttatja fegyver által a te erős városodat, mellyekben bízol vala. * 5 Móz. 28, 31–33.

18. De a napokban is, azt mondja az Úr, ugyan nem végzem el ti veletek *az én haragomat*.

19. És mikor ezt kérénditek: Miért mivelte a *mi* Urunk Istenünk velünk mind ezeket, te ezt mondjad nékik: A miképen * elhagyatott engemet, és idegen isteneknek szolgáltatok a ti földe-tekben: azonképen szolgáljatok † idegeneknek az idegen földön.

* rész 16, 10. 11. † 5 Móz. 28, 64.

20. Kiáltások ezt a Jákób házában, és hirdessétek a Júdában mondván:

21. Halljátok meg most ezt, óh bolond és * balgatag nemzetség, kiknek szemek *vagyon*, † s nem látnak, kiknek fülök *vagyon*, s nem hallanak!

* vers 4. † rész 6, 10. Ésa. 6, 9. 10.

22. Nem félték é engemet? azt mondja az Úr: Az én orcám előtt nem reszkettek é? Ki * rendeltem a fövenyet a

tenger határának, örökkévaló végezés szerint mellyet által nem hág. Jóllehet megindulnak; de felül nem haladják, és megháborodnak az ő hajjai, de azon által nem mennek. * Jób 38, 8–11.

23. De e népnek szíve * elhajlott és visszavonó; *a mint* elhajlottak, úgy mennek elő. * Ésa. 1, 4.

24. És nem mondják magokban: Féljük immár a *mi* Urunkat Istenünket, ki ad idején és későn való esőt az ő idejében: és az aratás törvényének heteit megőrzi nekünk.

25. A ti álnokságítok fordították el ezeket, és a ti gonoszságítok tiltják meg ezt a jót ti tőletek;

26. Mert találtatnak az én népem között istentelenek, *mert* kétfelé fülelnek mint a madarászok, és tört hánynak, mellyben az embereket megfogják.

27. Mint a kalitka madarakkal teli, úgy az ő házok teli álnoksággal; azokáért nagyokká lettek, és gazdagokká.

28. Megkövéredtek, * fényesek, az istentelenek gonosz cselekedetét is meghaladták; *igaz* ítélettel † nem ítélték, az árvának *igaz* ítéletet *nem tettek*; mindazáltal mégis szerencsések, a szegényeknek igazságokat is ki nem szolgáltaták.

* 5 Móz. 32, 15. † Ésa. 1, 23. 24. Ámós 5, 7. 6, 12.

29. Ezeket nem látogatom é én meg, azt mondja az Úr; a nemzetséget, melly ilyen, nem bünteti é meg az én lelkem?

30. Csudálatos és rettenetes dolog lett e földön;

31. A Próféták hamisan * prófétálnak, és a Papok ajándékokat vesznek: az én népnek pedig tetszenek. És valyon mit mivelnétek végezetre?

* rész 23, 25. 26. Ezék. 13, 6.

6. RÉSZ.

Babilóniai fogság. Zsidók sokféle bűnei.

Benjáminnak fiai, fussatok ki Jerúsálemből, és Tékoában fuvaljatok trombitát, és Beth-hakéremben emeljetez zászlót; mert veszedelem, és nagy gyötrelmet láttatik *jőni* észak * felől. * rész 1, 15.

2. A szép és kedvén tartott *asszony*hoz hasonlónak tettem vala a Sion leányát:

3. Ő hozzá jőnek a pásztorok az ő nyájakkal egybe, hogy ő ellene felvonják sátorokat, *hogy* kiki mind az ő helyét megeméssze.

4. Készítetek ellene hadat, keljetek fel, és menjünk harcra délben: Jaj nekünk! mert elhanyagoltát a nap, és meghosszabbultak az estveli árnyékok!

5. Keljetek fel, és menjünk *ostromnak* éjszaka, és rontsuk le az ő palotáit.

6. Mert azt mondja a Seregeknek Ura: Vágjatok fákat: és Jerúsálem körül csináljatok töltéseket: ez a meglátogatásnak városa, mellyben egyéb * nincsen nyomorgatásnál. * Ésa. 5, 7.

7. Mint a forrásban felbuzog a víz, úgy kiforrja az ő gonoszságát; bosszúságtétel és nyomorgatás hallattatik benne, szüntelen én előttem betegség és vereség *vagyon*.

8. Vedd eszedbe magad óh Jerúsálem, hogy el ne távozzék az én lelkem tőled, hogy ne tégyelek pusztává, olly földé, mellyen ember nem lakozik.

9. Ezt mondja a Seregeknek Ura: Valóba megmezzérlik, * mint a szőlőt, az Izráel maradékát, *kik ezt mondják*: Fordítsd a te kezedet mint a szőlőszedő, a szőlőkosárokra. * Ésa. 24, 13.

10. Kinek szóljak, és kiket kérjek, hogy hallják? Imé körülméletlen * az ő fülök, és nem hallhatnak, imé az Úrnak szava nálok gyalázatban *vagyon*, nem gyönyörködnek abban. * rész 7, 26.

11. Azért az Úrnak haragjával teljes vagyok, elfáradtam, magamat tartóztatván, kiöntöm *azért* azt a kicsiny gyermekekre * az utcákon, és egyetembe az ifjak gyülekezetre, sőt még a férjfiu is az ő feleségével, a vén, a megtepedett emberrel fogságba esnek. * Sir. 2, 21.

12. És az ő házaik idegenekre maradnak, mezejeik és feleségeik * hasonlóképen, mikor kinyujtom az én kezemet a földnek lakosira, azt mondja az Úr! * 5 Móz. 28, 30.

13. Mert kicsinytől fogva nagyig mindnyájan a telhetetlenségnek adták magukat, a Prófétától * fogva a Papig, mind csalárdok. * rész 8, 10. 4, 5. Ésa. 56, 11.

14. És gyógyítják vala az én népem leányának romlását * hazugsággal, mondván: Békesség, békesség: de *ugyan* nem *lőn* békesség! * rész 8, 11. Ezek. 13, 10.

15. Valyon * szégyenlik é, hogy utálatosságot cselekedtek? bizony nem szégyenlették és nem tudták micsoda a szégyen? Annakokáért elhullnak a meg-

öltetettek között, az ő meglátogatásoknak idején elesnek, azt mondja Úr!

* Sof. 3, 5.

16. Így szólt az Úr: Álljatok az útakon, és lássátok meg és tudakozzatok a régi ösvényekről, mellyik legyen az igaz út és azon járjatok, hogy a ti lelketeknek legyen nyugodalma, és ezt felelték: Nem megyünk!

17. Annakfelette rendeltem ő köztök őrállókat, *hogy* vigyáznának a trombitaszóra: s ezt felelték: Nem vigyázunk!

18. Azért halljátok meg Pogányok, és vedd eszedbe, óh gyülekezet, mi *következik* reájok.

19. Halld meg * föld: Imé én hozok e népre veszedelmet, az ő gondolatjainak gyümölcsét: mert az én beszédimre nem hallgattak, és az én törvényemet megutálták. * 5 Móz. 32, 1. Ésa. 1, 2.

20. Miért hoztok nékem Sébából temjént, és jóillatu állatot messze földről? A ti egészen megégő áldozatitok nem kedvesek, sem a ti véres áldozatitok nem gyönyörűségesek én előttem. * Ésa. 1, 11. 15.

21. Azért ezt mondja az Úr: Imé én szerzek e népnek romlást, mellybe megütkeznek az atyák és a fiak egyenlőképen, a szomszéd az ő barátjával elvesznek.

22. Így szól az Úr: Imé nép jó el észak földé * felől, és nagy nemzetség indul fel a földnek végéről. * rész 1, 14. 15.

23. *Kiknek* kezekben kéziv és paizs léssen, kegyetlenek lésszenek és semmi irgalmasság benne nem léssen: az ő szavok mint a tengernek zugása, és lovagok lésszenek, mind egyik viadalhoz készültek te ellened, Sionnak leánya!

24. *Kiknek csak* hírek hallására a mi kezünk ereje elszakadott, a veszedelem körülfogott minket, és a fájdalom, mint a gyermekszülő *asszonyt*.

25. Ki ne menjete a mezőre, és útra ne induljatok: mert az ellenség fegyvere és a félelem minden felől *körülvett*.

26. Én népemnek leánya, öltözzél zsákba, * és heverj a porban, sirj † keservesen, *mintha* egyetlenegy *fiadat* siratnád: mert hamarsággal eljő reánk a pusztító! * rész 4, 8. † Ámós 8, 10.

27. Órállótoronyban helyheztettelek én téged az én népem között, és nagy erősségben, hogy megtudjad és megkémleljed az ő útokat. * rész 1, 8. 18.

28. Mindnyájan felette igen vakmerők, kik álnokul járnak, aczél és vas természetűek: mindnyájan ők egyebeknek erkölcsinek is megvesztegetői.

29. A tüztől megégettettet a fűvő, megemésztettet az őn, az olvasztómester hijába munkálkodik: mert az ő gonoszágok meg nem * tisztíthatók.

* Ezek. 22, 18. rész 13, 10. 23. rész 18, 11. 12.

30. Megvettetett ezüstnek * hivjátok őket: mert az Úr megvetette őket!

* Ésa. 1, 22.

7. RÉSZ.

A bálványozó s szófogadatan nép hijába bizakodik a külső isteniszolgálatban.

Ez a beszéd, melyet szóla Jerémiásnak az Úr, mondván:

2. Állj az Úr házának ajtajában, és kiáltsd ott e beszédet, és mondjad: Halljátok az Úrnak szavát mindnyájan ti Zsidók, kik bementek az ajtókon, hogy imádjátok az Urat.

3. Így szól a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Jobbitsátok meg a ti útaitokat és cselekedeteiteket, * veletek lakozom ez helyen.

* rész 26, 13. 2 Krón. 7, 12. 19. 21.

4. Ne bizzatok hazugságban mondván: Az Úrnak * temploma, az Úrnak temploma ez!

* vers 12. 14. Mik. 3, 12.

5. Hanem inkább valóban jobbitsátok meg a ti útaitokat, és cselekedeteiteket, és igaz ítéletet tégyetek az ember között és az ő felebarátja között:

6. A jövevényt, árvát és özvegyet meg ne nyomorgassátok, és az ártatlan vért ki ne ontásatok e helyen, és idegen istenek után ne járjatok a ti magatok veszedelmére.

* Ésa. 10, 1—3.

7. És azt mivelem, hogy békességgel lakozzatok e helyen, a földön, melyet adtam a ti atyáitoknak mind örökkön örökké.

8. Imé ti hisztek a hazug beszédeknek, melyeknek semmi haszna nincsen.

9. Valyon mikor loptok is, vagy öltök, és paráználkodtok, és hamisan esküsztek, és áldoztok a Baálnak; és idegen istenek után jártok, kiket nem esmértek;

10. Akkor is eljöttök é, és állotok én előttem e házban, mely neveztetik az én nevemről, és azt mondjátok: Megszabadulunk; hogy azután ugyanezen utálatos dolgokat cselekedjétek.

11. Valyon latroknak * barlangjává

lett é e ház ti előttetek, mely az én nevemről neveztetik? Azért én is reá gondoltam, azt mondja az Úr.

* vers 9. 10. Máté 21, 13.

12. Mert menjetek el az én helyemre, mely *vala* Silóban, a hol először * lakozott az én nevem, és lássátok meg, mit cselekedtem azzal, az én népemnek Izráelnek gonoszságáért.

* Jós. 18, 1. Zsolt. 78, 60. 61.

13. Mivelhogy pedig mind e dolgokat cselekeszitek, azt mondja az Úr, és *mikor* szüntelen szólok néktek reggel felkelvén, nem halljátok, és mikor * kiáltok néktek, nem feleltek:

* Ésa. 65, 12.

14. Annakokáért úgy cselekeszem e házzal, mely az én nevemről neveztetik, a melyben ti * bízotok, és e hellyel, melyet adtam néktek és a ti atyáitoknak, miképen Silóval † cselekedtem.

* vers 4. † Zsolt. 78, 60. 61. 2 Krón. 36, 17—19.

15. És elvetlek titeket orcám elől, miképen elvettem minden ti atyátokfiát, Efraimnak * egész magvát.

* 2 Kir. 16, 6. 17. 18.

16. És te ne * imádkozzál e népért és ne kiáltás ő érettek, se ne könyörögj, és közben se járj: mert én téged meg nem hallgatlak.

* rész 14, 11. 12. 15, 1. 2 Móz. 32, 10.

17. Nem látod é te, ők mit cselekesznek a Júda városiban, és Jerúsálemnek utcáin?

18. A fiak fát szednek, az atyák szemet gyűjtnak, az asszonyok dagasztanak, hogy az ég Királynéasszonyának bélesekét * csináljanak, és áldozzanak az idegen isteneknek, hogy engem haragra indítsanak.

* rész 44, 19.

19. Avagy én ellenem *vagy*on é, hogy ezek engem ingerlenek? azt mondja az Úr! avagy inkább nem ő ellenem *vagy*on é, ő magoknak gyalázatokra?

20. Azért ezt mondja az Úr Isten: Imé az én haragom és búsulásom kiöntetik e hely ellen, az emberekre és az oktan állatokra, a mezőnek fáira, és a földnek gyümölcsire, felgerjed és meg nem * olthatik.

* 2 Kir. 22, 17.

21. Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráel Istene: A ti egészen égetendő áldozatitokat tegyétek a ti *egyéb* áldozatitokhoz, és egyétek meg * azoknak húsát;

* Amós 5, 21—24.

22. Mert nem szóltam a ti atyáitokkal és nem parancsoltam nekik a napon,

mellyen kihoztam őket Egyiptom földéből, az égőáldozatok és *egyéb* áldozatok felől:

23. Hanem e szót parancsoltam nékik, mondván: Engedjete * az én szómnak, és én néktek † Istentek lések, és ti nékem népeim léstek: és járjatok mind azon az úton, mellyet parancsolok néktek, hogy jól legyen dolgotok:

* 5 Móz. 6, 1–3. † 2 Móz. 19, 5, 6.

24. De nem engedtek, * és nem hajtották *hozzám* az ő fülöket, hanem jártak az ő tanácsokban, az ő gonosz szíveknek keménységében, és hátramástak, nem *előmentek*.

* Zsolt. 81, 12.

25. Az naptól fogva, mellyen kijöttek a ti atyáitok Egyiptom földéből, ez napig, küldöttem * ti hozzátok minden én szolgálóimat a Prófétákat, minden nap reggel felkelvén, és küldvén: * 2 Krón. 36, 16, 17.

26. De nem hallgattak * engem és nem hajtották *hozzám* az ő fülöket, hanem megkeményítették az ő nyakokat, gonoszbul cselekedtek, hogysen mint az ő atyáik!

* rész 6, 10, 18, 12.

27. És *mikor* megmondod nékik mind e beszédek, ugyan nem hallgatnak téged, és *mikor* kiáltasz is nékik, meg nem felelnek néked.

28. Annakokáért mond ezt nékik: Az a nép ez, melly nem engedett az ő Ura Istene szavának, sem a tanítást fel nem vették; elveszett az * igazság, és kiszaggattatott az ő szájokból! * Ésa. 59, 14, 15.

29. Beretvöld el hajadat, és vesd el, és nagy jajgatással jajgass a hegyeken: mert utálja az Úr és elhagyja a nemzetiséget, a mellyre haragszik:

30. Mert én előttem a Júdának fiai gonoszt cselekedtek, azt mondja az Úr, az ő utálatosságait * helyhez tették a házban, melly az én nevemről nevezetik, hogy azt megfertézték. * 2 Kir. 21, 7–13.

31. És emeltek oltárokat * Tófetben, melly *vagy*on a Hinnom fiának völgyében, hogy megégetnék az ő fiaikat és leányaikat tüzzel, mellyet nem parancsoltam, sem szívemben nem gondoltam.

32. Azért imé eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és többé nem nevezetik az a hely Tófetnek, és Hinnom fija völgyének; hanem öletés völgyének; mert *noha* temetkeznek Tófetben, mindazáltal nem *léssen elég hely a temetésre*.

* 2 Kir. 23, 10.

33. Hanem e népnek teste léssen az égi * madaraknak és e föld vadainak étkek, és nem *léssen* ki elűzze *azokat*.

* rész 34, 20, 5 Móz. 28, 26.

34. És azt mivelem, hogy megszűnjék a Júda városiban és Jerúsálemnek utcáin az örömnök * szava, és a vigasságnak szava, a vőlegénynek szava, és a menyasszonynak szava: mert elpusztul a föld!

* Ésa. 24, 7–12. Hós. 2, 10–12.

8. RÉSZ.

A Zsidóknak sokféle bűneik.

Az időben azt mondja az Úr, kihányják a * Júda Királyainak csontjaikat, az ő Fejedelminek csontjaikat, a Papoknak csontjaikat, a Prófétáknak csontjaikat, és a Jerúsálemben lakozó *poizár*oknak csontjaikat, az ő koporsóikból.

* 3 Móz. 26, 30.

2. És kiteritik azokat a napra és a holdra, és az égne minden seregei előtt, a mellyeket szerettek, és a mellyeknek szolgáltak és a mellyek után jártak, és a mellyeket kerestek, és a mellyeknek térdet fejet hajtottak; nem szedettetnek össze, és el nem temettetnek, ganéjjá változnak e föld színén!

3. És inkább választják * a halált, hogysen az életet minden megmaradtak, valakik megmaradnak e gonosz nemzetiségből, minden helyeken a hol megmaradnak, a hová kiüzöm őket; azt mondja a Seregeknek Ura!

* Jel. 9, 6.

4. Annakfelette ezt mond nékik: Így szól az Úr: Avagy ugy estek é el, hogy fel nem kelhetnek? ha * megtérnének, avagy nem térne é hozzájuk az Isten?

* Ezék. 33, 11.

5. Miért fordult el e nép a Jerúsálem népe vakmerő elfordulással? a csalárd-ságnak adták magokat, nem akarnak megtérni.

6. Reá vigyáztam, és meghallottam, nem igazat szólnak, senki nincsen, ki az ő gonoszságát megbánja, ezt mondván: Mit cselekedtem? Kiki mind az ő útára indult, * miképen a ló, hogy folyva megyen a harcra.

* rész 18, 12.

7. Még az eszterág is az égben meg-esméri az ő idejét, és a gerlice, és a darú, és a fecske, tudják mikor el kell menni; az én népem pedig nem * esméri az Úr-nak itéletit!

* rész 5, 4. Ésa. 1, 3.

8. Mint mondjátok: Bölcsék * vagyunk,

és az Úrnak törvénye nálunk *vagyon*: Bizony imé hijába csinálta az ő pennáját az író, hijábavalók az Irástudók.

* Róm. 2, 17—23.

9. Mivelték é azt a Bölcesek, hogy meg-szégyenülnének, és megrettennének, és megfogattatnának *a bűn miatt*? Imé megvetették * az Úrnak szavát, micsoda bölcseség *volna* hát ő benne?

* Jób 28, 28. Péld. 1, 7.

10. Azért az ő feleségeiket * idegeneknek adom: és az ő mezeiket *más* örökösöknek; mert kicsinytől fogva nagyig a fősvénységnek † adták magokat, a Prófétától fogva a Papig mindnyájan hazugságnak cselekedői.* rész 6, 12. † Ésa. 56, 11.

11. És gyógyítják vala az én népem leányának sebet hazugsággal, mondván: békesség, békesség: és nem *vala* békesség!

12. Valyon szégyenlették é meg magokat, hogy utálatosságot cselekedtek? Még a szégyenben is nem szégyenlették meg magokat, és a szégyent nem esmérték. Annakokáért elesnek az elestek között, az ő meglátogatásoknak idején elhullanak, ezt mondja az Úr!

13. Elvesztvén elvesztem őket, azt mondja az Úr: nincsen szőlő a szőlőtőkén, sem fige a figefán, a levele is elhullott és a miket nékik adtam, elvétetnek tőlök.

14. Mit ülünk mi? Gyűljetek öszve, és menjünk bé a kerített városokba és ott hallgassunk; mert bizony az Úr, a mi Istenünk hallgatásra juttatott minket, és mérges * vizet adott innunk: mert vétkeztünk az Úr ellen!

* rész 9, 15. Zsolt. 80, 6. 7.

15. Várjuk a békességet; * de semmi jó nincsen! *várjuk* a meggyógyulásnak idejét, de imé félelem *vagyon*! * rész 14, 19.

16. Dántól fogva hallatott az *ellenség* lovainak nyerítése, az ő erős lovainak nagy nyerítése miatt megretten az egész föld: mert eljőnek, és megemészti a földet és annak gazdagságát, a várost és annak lakóit;

17. Mert imé küldök ti reátok *mérges* baziliskus kigyókat, kik ellen semmi varázslás * nem *használ*, és megmarnak titeket, azt mondja az Úr! * Zsolt. 58, 5. 6.

18. Az én szívem én bennem megerőtelenült, *melly* engem megvidámitana szomorúságomban.

19. Imé az én népem leányának kiáltásának szava, a messze földről *jövő ellenségnek félelme miatt, ki azt mondja*: Nincsen é az Úr Sionban? Nincsen é abban az ő Királya? miért ingerlettek ők haragra engemet az ő faragott képekkel, és hijábavaló idegen *isteneikkel*?

20. Elmult az aratás, elvégeződött a nyár, és mi meg nem szabadultunk!

21. Az én népem leányának romlása miatt megromlottam, megszomorodtam, az álmélkodás körülfogott engemet!

22. Nincsen é balzsamolaj * Gileádban? nincsen é ott orvos? Miért nem gyógyított meg az én népem leánya?

* rész 46, 11

9. RÉSZ.

A Zsidók és a körülakó népek büntetése.

Óh, ha valaki az én fejemet * vizekké változtathatná, és az én szememet könnyullatásoknak kutfejévé, hogy éjjel napal siratnám az én népem leányának megöletteit!

* Ésa. 22, 4

2. Óh, ha valaki helyheztenne engem a pusztában az útonjáróknak vendégfogadó házokban, hogy elhagynám az én népem, és tőlök eltávoznám: mert mindnyájan * paráznák és hitetleneknek gyülekezete!

* Ésa. 1, 4. 10. 21.

3. És felvetik *mintegy* kezivet, az ő hazug nyelveket, és nem erősítik meg magokat e földön az igazságban, hanem *egyik* gonoszságból a *másik* gonoszságba mennek, és engem nem esmérnek, azt mondja az Úr;

4. Minden az ő barátjától * magát megoltalmazza, és minden atyátokfiának ne hidjete: mert minden atyafi megcsalván megcsal, és minden barátod csalárdul jár.

* rész 12, 6. Mik. 7, 5. 6.

5. És kiki mind az ő barátját megcsalja és igazat nem szólnak: *mert* az ő nyelveket szoktatták a hazugságnak szólására, a gonoszság cselekedetiben elfáradtak.

6. Lakozol te az álnokságnak közepette, az álnokság miatt nem akarának engem megismerni, azt mondja az Úr!

7. Azért ezt mondja a Seregeknek Ura: Imé én megolvasztván őket, megpróbáltam őket: De mit * cselekedjem az én népem leányával?

* rész 6, 29. 30.

8. Megsebesítő nyíl az ő * nyelvek, álnokságot szól: *kiki* az ő barátjának bé-

kességesen szól szájával, az ő szívében pedig lest hány.

* Zsolt. 28, 3.

9. Avagy mind ezekért nem látogatom é meg őket? azt mondja az Úr: valyon *e féle* nemzetségen, minémű ez, nem áll é bosszút az én lelkem?

10. A hegyekért felemelem a jajgatást, és a zokogást; és a puszták aklaiért a sirást; mert elpusztulnak, annyira hogy senki nem lészen, ki általmenjen, és barmoknak szavokat nem hallják; mind az égi madarak, mind az okatlan állatok elköltöznek, elmennek;

* rész 5, 8. 9. 29.

11. És Jerúsálemet rakásra * rontom, sárkányoknak lakhelyévé *tészem*, és a Júdának városait elpusztítom, annyira, hogy senki nem lakhatja *azt!*

* rész 52, 13. 14.

12. Kicsoda olly böles férjfiú, a ki erre megtanítson? és kinek nyilatkozott meg az Úrnak szája, hogy megmondhassa, miért vészett el a föld, *miért* hagyatott el mint a pusztá, hogy senki nincsen, ki általmenjen rajta?

13. És monda az Úr: Mert elhagyták az én törvényemet, mellyet elejekbe vettem, és nem hallgatták az én szómat, és a szerint nem jártak:

14. Hanem jártak az ő sziveknek gondolatja után, és a bálványok után, mellyre tanították őket az ő atyjaik.

15. Annakokáért azt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Imé én e népnek enni adok, *tudniillik* keserű ürmet, * és inni adok mérges vizet.

* rész 23, 15.

16. És eloszlatom * őket a nemzet-ségek között, kiket sem ők, sem az ő atyjaik nem esmértek, és ő utánnok fegyvert bocsátok, miglen megemésztsem őket.

17. Így szól a Seregeknek Ura: Figyelmezzetek reá, és hívjátok el a siró asszonyokat, hadd jöjjenek el, és a böles asszonyokhoz is küldjétek el, hadd jöjjenek el.

* 3 Móz. 26, 23.

18. És siessenek, és sirassanak minket, és a mi szemünk is hullassanak könnyeket, és a mi szemünk héjai közzül folyjanak alá * vizek;

* vers 1.

19. Mert Sionból *ilyen* nagy sirásnak szava hallatik: Miképen raboltatánk el! *mimódon* szégyeniteténk meg felette igen! mert elhagytuk a földet: mert a

mi lakhelyeinket az *ellenség* elpusztította.

20. Sőt inkább halljátok meg asszony-népek az Úrnak szavát, és hallja meg a ti fületek az ő szájának beszédét, és tanítsátok meg leányitokat a sirásra, és minden asszony az ő barátját a jajgatásra:

21. Mert feljött a halál a mi ablakainkra, béjött a mi palotáinkba, hogy elveszesse a kicsiny gyermekeket az útról, az ifjakat az utcákból:

22. (Szólj, azt mondja az Úr) és hever az embereknek * holttestek mint a gánéj a mezőn, és mint a kévék az arató után, és nincsen a ki összevegyűjtse *azokat!*

* rész 7, 33.

23. Ezt mondja az Úr: Ne dicsekedjék a * böles az ő bölcseségében, se az erős ne dicsekedjék erősségében, se a gazdag ne dicsekedjék + gazdagságában;

* 1 Kor. 1, 31. + Zsolt. 62, 11.

24. Hanem ebben dicsekedjék a ki dicsekedik, hogy esmérjen * és tudjon engemet, hogy én *vagyok* az Úr, ki cselekeszem irgalmasságot, ítéletet és igazságot az földön: mert ezt akarom, azt mondja az Úr!

* 2 Kor. 10, 17.

25. Imé eljőnek a napok, azt mondja az Úr, és meglátogatok minden körülmetéledettet, a körülmetéledetlennel egybe;

26. Egyiptomot * és Júdát, és Edomot és az Ammon fíjait, és Moábot, és mindeneket, kik lakoznak *e világnak* külső szegeletiben, kik lakoznak a pusztában: mert minden nemzetek körülmetéletlenek, az Izráelnek is minden háza körülmetéletlen + szívvel vagyon!

* Ésa. 15. 18. 19. 20. rész + 3 Móz. 26, 41. 42.

10. RÉSZ.

Bálványok hibáavalósága. Jeremiás imádsága.

Halljátok meg a szót, mellyet az Úr szól néktek, Izráelnek háza!

2. Így szól az Úr: Ne tanuljátok meg a Pogányoknak * útát, és az égen való jelektől ne féljétek: mert a Pogányok félnek azoktól.

* 3 Móz. 18, 3. 4.

3. Mert Pogányoknak szerzetek hibáavalóság: mert fát * *vágnak* az erdőn, az ácsmester kezével meggyalulja *azt*.

4. Ezüsttel és arannyal megékesíti azt, szegekkel és pőröllyel megszegezük azt, hogy le ne essék.

* Ésa. 40, 19. 20. 41, 24.

5. Mint az egyenes pálmafa, *ollyanok*, és nem *szólnak: hordoztatván hordoztatnak: mert nem járhatnak. Ne féljeteek tőlök: mert sem jót, sem gonoszt nem cselekedhetnek.

* Zsolt. 115, 5.

6. Nincsen hasonlatos * te hozzád, Uram, senki, nagy vagy, és nagy a te neved, a *te* hatalmasságodért!

* Zsolt. 86, 8. 10.

7. Ki ne félne téged * *ki* a Pogányoknak *is* Királyok *vagy*? Mert tiéd a *birodalom*; mert a Pogányoknak minden Bölcei között, és azoknak minden országai között nincsen hozzád hasonló.

* Jel. 15, 4.

8. Mind egyik * bolondok és bolondul cselekesznek, hijáavalóságra tanít a fa.

* Hab. 2, 18.

9. Ellapítottatott ezüstöt hoznak Társisból, és aranyat Ofirből, a mesterembernek csinálmányát és az olvasztómester kezének *munkáját*: kék és szederjes öltözetek * *vagy*on nékik, mellyek mind a bölcsenek munkájok.

* Ezék. 16, 18.

10. Az Úr az igaz Isten, az élő Isten, és az örökkévaló * Király: az ő haragja előtt reszket a föld, és a Pogányok nem szenvedhetik az ő haragját.

* Zsolt. 10, 16.

11. (Ezt mondjátok nékik: Az Istenek, kik az eget és a földet nem csinálták, elvesszenek a földről, és az ég alól!)

12. A ki teremtette a földet * az ő erejével, ki rendelte e *Világnak* kerekességét az ő bölcsességével, és az ő értelmével kiterjesztette az egeket.

* rész 51, 15. 19.

13. Ki egy szavával bőséges vizet szerez az égben, *minekutánna* a ködöket felviszi a földnek határából, * villámást esővel egyetembe csinál, és kihozza a szelet az ő rejtkehelyéből.

* Jób 37, 3–5.

14. Minden ember bolondabb, * *hogy* nem mint eszébe vehetné, *hogy* minden bálványcsináló mester a bálvánnyal ötet megszegyeniti: mert az ő öntése hazugság, és nincsen ő benne lélek. * Ésa. 44, 19. 20.

15. Hijáavalók; nevetségre való munka, az ő meglátogatásoknak * idején elvesznek.

* Ésa. 19, 1.

16. Nem *ollyan* mint azok, a Jákób öröksége: * mert ő mindeneknek teremője, és az Izráel az ő örökségének veszzeje, Seregeknek Ura az ő neve.

* 5 Móz. 32, 31. Zsolt. 16, 5. 74, 2.

17. Gyűjtsd össze a földről a te árudat, a ki lakol kerített városban:

18. Mert ezt mondja az Úr: Imé én ez úttal ugymint parittyából hajtom el e földnek lakosait, és megverem őket, hogy megtalálják a *mit keresetek*!

19. Jaj nékem az én romlásom miatt, az én vereségem teljes fájdalommal; és én ezt fogom mondani: Bizony az én vereségem igen * nagy, és *mimódo*a szenvedhetem el?

* rész 14, 18. 19.

20. Az én sátorom elhánytatott és minden köteleim elszakadoztak, az én fiaim elszakadtak tőlem, és egy nincsen bennem, senki nincsen, a ki kiterjessze többé az én sátoromat, és felvonja az én kárpitaimat;

21. Mert oktalan állatokhoz * *hasonló*kká lettek a pásztorok, és az Urat meg nem kérdették, azért nem léznek szerencsések, és minden legeltető helyek elpusztítottak.

* rész 8, 7.

22. A hir imé eljött, és nagy támadás *vagy*on észak * földé felől, hogy elpusztítsák Júdának városait, és *tegyék* sárkányok + lakhelyévé.

* rész 4, 6. + rész 9, 11.

23. Tudom Uram, hogy az embernek óta nincsen az ő * tulajdon *hatalmában*, sem az útonjárónak, hogy a maga lépését igazgassa.

* Péld. 16, 1–9.

24. Ostorozz meg * Uram engem, de a te ítéletedben, ne haragodban, hogy engemet el ne ronts.

* Ésa. 27, 8. Zsolt. 6, 2.

25. Fordítsd haragodat * a Pogányokra, kik nem esmérnek tégedet, és az országokra, kik segítségre nem hívják a te nevedet; mert megették a Jákóbot; azt mondom, hogy elnyelték őtet, s megemésztették, és lakhelyét elpusztították.

* Zsolt. 79, 6.

11. RÉSZ.

Isten frigye a Zsidókkal. Anatót gonoszsága.

Ez a beszéd, mellyet szólott az Úr Jeremiásnak, mondván:

2. Halljátok meg e szövetségnek ígéit, és mondjátok meg a Júda férjfiainak és a Jerúsálem lakosinak.

3. Ezt mondjad azért nékik: Azt mondja az Úr, az Izráelnek Istene: Átkozott az ember, ki nem * hallja e frigyenek beszédit;

* 5 Móz. 27, 26.

4. Mellyet * parancsoltam a ti atyáitoknak az napon, mellyen kihoztam őket Egyiptom földéből, a vaskemenczéből, mondván: Halljátok meg az én szómat, és cselekedjétek mind azokat, mellyeket én néktek parancsolok: és léstek

én népem, és én néktek Istentek lé-
szek.

* 2 Móz. 19, 3—6.

5. Hogy megteljesítsem az * esküvést, mellyel megesküdtem a ti atyáitoknak hogy nékik adom a téjjel és mézzel folyó földet, e nap szerint. És felelék, és mondék: Ugy legyen Uram!

* 5 Móz. 7, 12.

6. És monda az Úr nékem: Kiáltsd mind e szökat Júdának városiban, és Jerúsálemnek utczáin, mondván: Halljátok e frigy beszédit, és cselekedjétek azokat;

7. Mert tanubizonyságokat * tettem a ti atyáitoknak, a melly napon felhoztam őket Egyiptom földéből, mind e napig, reggel felkelvén, és bizonysgot tévén, s mondván: Halljátok meg az én szómat!

* rész 7, 13. 25.

8. És nem hallák, sem fülöket ahoz nem hajták, hanem mindenek az ő sziveknek gonoszsága után jártak: azért reájok bocsátottam e frigynek * minden igéit, mellyet parancsoltam hogy cselekednének, és nem cselekedték.

* 5 Móz. 28, 15—68.

9. Monda azért az Úr nékem: Hasonlás vagyon a Júda férjiai között, és a Jerúsálembeli polgárok között;

10. Megtértek az ő eleiknek gonoszságokra, kik nem engedtek az én beszédimnek; hanem inkább jártak az idegen istenek után, hogy nékik szolgálának, megszégék az Izráelnek háza és a Júdának háza az én frigyemet, mellyet tettem vala az ő atyáikkal.

11. Azért azt mondja az Úr: Imé én ostort hozok reájok, mellyből ki nem mehetnek, és kiálnak én hozzám; * de meg nem hallgatom őket.

* Péld. 1, 28. 29.

12. És elmennek a Júdának városai és Jerúsálemnek polgárai; és kiálnak az istenekhez, kiknek temjénezték; de oltalmazván meg nem oltalmazták őket az ő nyomorúságoknak idején;

13. Mert a te városidnak * számok szerint voltak a te isteneid, óh Júda, és a Jerúsálem utczáinak számok szerint rakátok a gyalázatra való oltárokat: az oltárokat, mellyeken temjéneznétek a Baálnak!

* rész 2, 28. Ezék. 16, 24—31.

14. Te azért * ne törekedjél a népért, és ne kiáltš ő érettek, se ne könyörögi; mert én meg nem hallgatom az időben, mellyben kiálnak én reám, az ő nyomorúságokban.

* rész 7, 16.

15. Micsoda köz*i* vagyon az én szerelmesemnek ezután az én házamhoz, holt ő cselekeszik sokakkal * egyetemben istentelenséget, és a szent húsoknak áldozását elhagyta, és örvendez a te gonosz cselekedetedben.

* rész 13, 23. 24.

16. Szép gyümölcsű és formájú zöld olajfának nevezte az Úr a te nevedet; de a szélvésznek szavára annak leveleit tűzzel meggyújtja, minekutánna annak ágait lerontják.

17. Mert a Seregeknek Ura, ki téged plántált, rendelt ellened veszedelmet az Izráel házának és a Júda házának gonoszságáért, mellyet cselekedtek magok között hogy engem haragra ingereljenek, áldozván a Baálnak.

18. Az Úr jelentette pedig meg nékem hogy megtudhatnám: és te jelentetted meg az ő cselekedeteiket is nékem.

19. Én pedig mint a bárány olyan valék és mint az ökör, melly a mészárszékre vitetik, hogy megölettessék; és eszembe nem vettem, micsoda gondolatokat gondoltak * ellenem, mondván: Vesszük meg az ő étkét fával, és gyomláljuk ki őtet az élők közzül, és az ő neve többé emlékezetben ne legyen.

* rész 18, 18.

20. De óh seregeknek Ura, igaz Bíró, ki az embernek veséit és szívét * megpróbálad, lássam meg a te büntetésedet ő rajtok: mert néked jelentettem meg az én ügyemet!

* 1 Sám. 16, 7. Jel. 2, 23.

21. Azért azt mondja az Úr az * Anatótbeli emberekről, kik keresik a te lelket, és ezt mondják: Ne † prófétálj az Úrnak nevében, hogy a mi kezeink miatt meg ne halj!

* rész 1, 1. † Ésa. 30, 10. Mik. 2, 6.

22. Azért a Seregeknek Ura ezt mondja: Imé én meglátogatom őket; az ifjak szablya miatt hálnak meg, az ő fijaik és leányaik éhséggel * hálnak meg.

* 2 Kir. 25, 1. 2.

23. És senki ő közzülök meg nem marad, mikor ostort hozok az Anatótbeli emberekre, az ő meglátogatásoknak esztendejében.

12. RÉSZ.

Jerémiás panasza az ő házajabeliek gonoszságán. Ezeknek és egyebeknek is büntetések.

Igaz vagy Uram ha perlek is veled: de mindazáltal ugyan törvénykezem veled. Mi az oka, hogy illy * boldogságos a hi-

tetleneknek útjok? békeességben vagy-
nak mindnyájan az istentelenek?

* Jób 21, 7—13.

2. *Hogy* megplántáld őket, és meg-
gyökereznek, felnevelkednek és gyümöl-
csöznek, kiknek szájokba forgasz; de
távol vagy az ő * szivektől. * Jób 21, 14.

3. Bizonyára te Uram, esmérsz * engem,
látsz engem, és *azért* próbálsz az én
szívemet; *hogy* hozzád *ragaszkodjék*,
holott az *istenteleneket* öszvegyűjtöd,
mint a mészárszékre való juhokat, és
készíted őket a † megölésnek napjára.

* Zsolt. 17, 3. † Zsolt. 73, 18—20.

4. Meddig sirna a föld? és az egész
mezőnek füve *meddig* * száradna? A
benne valóknak gonoszságokért *miért*
fogyatkoznának el minden oktan ál-
latok, és † madarak? mert ezt mondot-
ták: Nem látja *Isten* a mi végünket!

* Zsolt. 107, 34. † Sof. 1, 3.

5. Mikor a gyalogokkal futsz, megfá-
rasztanak téged, mimódon futnál azért
a lovagokkal? És a békeességnek földén
is, *mellyhez* te bizol vala, *megfárasztá-
nak téged*, mit cselekednél tehát a Jor-
dán vízének áradásában?

6. Mert bizony még a te atyádfiai is
és a te atyádnak háza, ők is * hamisan
cselekedtek veled, ők is kiáltottak után-
nad nagy felszóval; ne hidj nekik, ha
szintén veled szépen beszélgetnek is.

* rész 9, 4.

7. Elhagyom az én házamat, elhagyom
az én örökségemet, adom azt, a kit az
én lelkem * szeret vala, az ő ellenségi-
nek kezekbe.

* 5 Móz. 28, 63.

8. Az én örökségem *ollyan* volt én
hozzám, mint az erdőben való oroszlán;
felemelte ellenem az ő szavát, azért gyű-
lölém őtet.

9. Ollyan é az én örökségem nékem,
mint a körmös ragadozó madár? avagy
nem állanak é a madarak köröskörül ő
ellene? *és ezt mondják*: Jertek el, gyűl-
jetez öszve ti mindnyájan erdei * vadak,
jertek el, nyeljük bé *őtet*! * Ésa. 56, 9. 10.

10. A sok pásztorok * vesztették el az
én szőlőmet, *azok* tapodták el az én örök-
ségemet, az én szerelmes örökségemet
teljességgel elpusztították. * rész 5, 7. 6, 3.

11. Elpusztították azt, *és* immár most
elpusztíttatván ellenem panaszkodik:
elpusztíttatik mind az egész föld: mert
senki nincsen, ki eszébe venné magát.

12. Minden magas hegyekre a pusztá-
ban eljönnek a pusztítók; mert az Úr
fegyvere emészti meg *őket*, a földnek
egyik határától fogva, a földnek *más* ha-
táráig, senkinek nem lészen békeessége.

13. Ha buzát vetnek, töviset * arat-
nak; ha nagy fáradsággal munkálódnak,
semmi előmentek nem lészen, és meg-
szégyenültök a ti veteményteknek gyü-
mölcse miatt, az Úrnak haragja miatt!

* 3 Móz. 26, 16. 5 Móz. 28, 38.

14. Ezt mondja az Úr, mind az én go-
nosz szomszédim felől, kik illetik az *én*
örökségemet, melyet örökségül adtam
volt az én népemnek az Izráelnek: Imé
én kigyomlálom őket az ő földökből, és
a Júdának házáat kiszagatom ő közzülök.

15. És lészen, minekutánna kiszagga-
tom őket, megtérek és könyörülök raj-
tok, és visszahozom őket, mindent az ő
örökségébe, és mindent az ő földébe.

16. Lészen annakfelette, ha valóban
megtanulják az én népemnek útait, és
az én nevemre esküsznek, *ilyen módon*:
Él az Úr; miképen tanították volt az én
népemet megesküdni a Baálra, felépít-
tetnek az én népem között.

17. Ha pedig nem hallgatnak enge-
met, kigyomlálván kigyomlálom azt a
népet, és elvesztem, azt mondja az Úr!

13. RÉSZ.

Zsidók romlása a Babilóniabeliek által két dologban
példáztatik.

Ezt mondá az Úr nékem: Menj el és végy
magadnak lenövet, és övedezd bé maga-
dat azzal, és azt a vízbe bé ne vigyed.

2. Vevék azért övet, a mint az Úr pa-
rancsolta vala, és béövedézém magamat.

3. És másodszor szóla az Úr nékem,
mondván:

4. Vegyed az övet, melyet szerzettél,
mellyet read övedzettél, és kelj fel, menj
el az Eufráteshez, és rejtsd el azt ott a
kősziklának hasadékában.

5. Elmenék azért és elrejtém azt az
Eufrátesnél, a mint az Úr nékem paran-
csolta vala.

6. És lőn sok napok után, és monda
az Úr nékem: Kelj fel, menj el az Eu-
fráteshez, és vedd fel onnét az övet,
melly felől parancsoltam vala néked,
hogy ott elrejténéd.

7. És elmenék az Eufráteshez, és ki-
ásám, és elvém helyéből az övet, a

hol elrejtettem vala; és imé az az öv megrothadott vala, semmire kellő vala.

8. Szóla ismét az Úr nékem, mondván:

9. Ezt mondja az Úr: Illyenképen megrothasztom a Júdának kevésységét, és a Jérusálemnek nagy kevésységét.

10. E gonosz* népnek, *mondom*, mely nem akarja + az én beszédimet hallgatni; járnak az ő sziveknek gonoszságában, és járnak az idegen istenek után, hogy azoknak szolgáljanak, és azokat imádják: és lesznek olyanok mint ez öv, mely semmire kellő; * Ésa. 1. 4. + rész 18. 11. 12.

11. Mert miképen a férjfiú hozzá övedzi az övet: azonképen magamhoz* kapcsolom az Izráelnek egész házát, és a Júdának egész házát, azt mondja az Úr, hogy lenne nékem népem, az én nevemre és tisztességemre, és dicséretemre; de nem hallgatának *engem!* * 5 Móz. 26. 17—19.

12. E szót mond azért nékik: Ezt mondja az Izráelnek Ura Istene: Minden tömlőt borral kell megtölteni: és ezt mondják néked: Avagy nem tudjuk é jól, hogy minden tömlőt borral kell megtölteni?

13. Akkor mondjad néki: Ezt mondja az Úr: Imé bétöltöm e földnek minden lakóit, és a Királyokat, kik Dávid helyett ülnek az ő ülőszékiben, és a Papokat, a Prófétákat, és Jérusálemnek minden lakóit széregséggel.

14. És összeverem őket, egyiket a másikhoz, az atyákat és a fiaikat egyetemben, azt mondja az Úr: Nem kegyelmezek meg, és nem kedvezek, és nem lések irgalmas; hogy el ne veszteném őket.

15. Halljátok meg, és vegyétek eszetekbe; ne fuvalkodjatok fel: mert az Úr szólott!

16. Adjatok a ti Uratoknak Isteneknek dicséretet, * minekelőtte elhozza a setétséget, és minekelőtte megütitek lábaikot a setét hegyekben: mert holott ti vártatok + világosságot, azt halálos árnyékká változtatta, és setétséggé tette.

* vers 18. Jós. 7. 19. + rész 8. 11.

17. Hogyha ezt nem hallgatjátok; a rejtékhelyekben sir* az én lelkem a ti kevésiségtekért; és sirván sir, és az én szemem könnyez, mivelhogy az Úrnak népe-rabságra + vitetik.

* Sir. 1. 2. 16. + rész 52. 4. 7. 12—16.

18. Mond meg a Királynak és a Királynéasszonynak: Alázzátok meg ma-

gátokat, heverjete a földön: mert kiesik* fejetekből a ti dicsőségteknek koronája: * rész 52. 10. 11.

19. A városok, melyek délre vagynak, bészároltatnak, annyira, hogy senki meg ne nyithassa, elvitetik az egész Júda, bizonyára mindenestől fogva a* rabságra vitetik! * vers 17. rész 52. 4. 7. 12—16.

20. Emeljétek fel szemeiteket és lássátok azokat, a kik jőnek észak felől! hol *vagyon* a sokaság, mely néked adott vala? a te ékességednek juhai?

21. Mit mondasz, mikor meglátogat téged? Mert te tanítád meg őket, hogy uralkodnának a te fejedén: a fájdalmak avagy nem környékeznek é meg téged, mint a gyermekszülő asszonyt?

22. Ha mondanád a te szivedben: Miért következnének én reám ezek? A te hamisságodnak sokságáért mezitelenül meg a te szemérmes tested, és a* te lábaid azért lesznek mezitelenekké.

* Ésa. 47. 2.

23. Ha elváltoztathatja a Szerecsen az ő bőrét, és a párducz az ő tarkaságát, ti is jót cselekedhettek, holott a gonosz cselekedetet megszoktátok.

24. Azért elhányom őket, mint a könnyű* pozdorját, a pusztának szele által.

* Zsolt. 1. 4. 5.

25. Ez a te sorsod, és a te mértékeidnek része én tőlem, azt mondja az Úr, ki elfelejtkeztél én rólam, és hittél* a hazugságnak! * rész 8. 11. rész 14. 13. 28. 1. 2. 15.

26. Mert én is megmeztelenítettem a te szemérmes testedet a te orczád előtt, hogy kiláttassék a te gyalázatod.

27. A te paráznaságodat, és a te* nyerítésidet, a te paráznaságodnak undokságát a** hegyeken, a mezőn láttam a te utálatosságodat. Jaj néked + Jérusálem! Valyon lésszes é valaha + + tiszta? Valyon mennyi idő*** után? Mégis meddig? * rész 5. 8. Ezék. 22. 11. ** rész 3. 2. + rész 52

13. 14. + Ésa. 1. 21. *** Ésa. 4. 3

14. RÉSZ.

Fenyegeti Isten Júdát nagy éhséggel.

Ez az Úrnak szava, melyet szólott Jerémiásnak a szárazság felől:

2. Sirni fog a Júda, és az ő kapui elromolnak, meggyaláztatik a földig, és a Jérusálem kiáltása felmegyen.

3. És az ő Fejedelmeik elküldik a kicsinyeket is a vízre, elhelnénv a kútak-

hoz, nem találnak * vizeket, visszatérnek üres korsókkal, szégyent vallanak és meggyaláztatván befedik * fejeket.

* Sírál. 4, 4. † 2 Sám. 15, 30. 19, 4.

4. A földnek szárazsága miatt: mert nem esett a földre eső, szégyent vallanak a szántó emberek, és befedezik fejeket.

5. Sőt még a szarvas is megellik a mezőn, és elhagyja *fijait*: mert nem léssen fű.

6. És a vad szamarak is felállanak a kősziklákra, bészívják a szelet mint a sárkányok, megfogatkoznak az ő szemek: mert nem *léssen* fűvök.

7. Mivelhogy a mi álnokságink téznek ellenünk tanubizonyságot, óh Uram; cselekedjél a te magad * nevéért: mert a mi álnokságink † eláradtak; te ellened vétkeztünk!

* vers 21. † Ésa. 59, 12.

8. Izráelnek reménysége, * megtartója a nyomoruságnak idején, miért volnál úgy, mint a jövevény e földön, és mint az útonjáró, ki bétér az éjjeli nyugalásra?

* Zsolt. 9, 10.

9. Miért lennél olyan, mint a megfáradott férjfiú? mint a hatalmas, *ki* meg nem tarthat? De te mi köztünk vagy * Uram, és a te nevedről nevezte-tünk mi: ne hagyj el minket! * 2 Krón. 7, 16.

10. Ezt mondja e népnek az Úr: Mikenek szerették a * bujdosást, és az ő lábaikat meg nem tartóztatták: azonképen az Úr sem szerette őket, most emlékezik meg † az ő álnokságokról, és meglátogatja az ő bűneiket.

* rész 2, 18. † Hós. 8, 13.

11. És szóla nékem az Úr: Ne * könyörögj a népért, hogy jól tegyek *vele*.

* rész 11, 14. 15, 1.

12. Mikor bőjtölnek, én az ő kiáltásokat meg nem * hallgatom, és mikor nékem égő vagy eledeliáldozatokat téznek, nálam kedves nem léssen: mert fegyverrel, éhséggel, és dőghalállal megemésztetem őket: * rész 13, 23. 24. Ésa. 1, 15. Ezék. 8, 17. 18.

13. És mondek: Ah, ah Uram Isten! Imé a Próféták mondják nékik: Fegyvert nem láttok, * éhség sem léssen rajtatok; hanem állhatatos békességet adok néktek itt e helyen! * vers 15. rész 8, 11. 29, 8.

14. És monda az Úr nékem: Hazugságot profétálnak a Próféták az én nevemben; nem küldöttem * őket, és nem parancsoltam nékik, sem velek nem be-

széltem; hazug látást és jövendölést, hijábaló dolgot, és az ő szíveknek csalárdságát jövendölök néktek.

* rész 28, 1. 2. 15—17.

15. Azért ezt mondja az Úr a Próféták felől, kik profétálnak az én nevemben, holott nem küldöttem őket és ők ezt mondják: Fegyver és éhség nem léssen e földön, azok a Próféták fegyver és éhség miatt emésztetnek meg.

16. A nép pedig, mellynek ők profétáltak, elvettetik * Jerusalemnek útczáin az éhség és a fegyver miatt, és senki nem léssen, ki eltemetné őket, őket és feleségeiket, fiaikat és leányaikat; és ő reájok öntöm az ő gonoszságokat. * Sir. 2, 21.

17. Mondjad azért nékik e szót: Az én szemeim sirnak * éjjel és nappal, és meg nem szűnnek: mert nagy sanyarúsággal megsanyargattatott az én népemnek szüz leánya, igen nagy vereséggel;

* rész 13, 17. Sir. 1, 16. 2, 18.

18. Ha kimegyek a mezőre, imé *ott fekszenek* a fegyver miatt megöletettek: ha bémegyek a városba, imé *ott vagynak* az éhség miatt megepedtek; mert mind a Próféta s mind a Pap megkerülték a földet, és nem tudnak *semmit*!

19. Valyon valóba megvetetted é a Júdát? A Siont utálja é a te lelked? Miért * vertél meg minket, és semmi orvosságunk nincsen? Vártuk a † békeséget, de semmi jó *nem volt*: és a gyógyulásnak idejét, de imé félelem volt!

* rész 13, 23. 24. † rész 8, 15. 16.

20. Esmérjük, Uram, a mi vétkeinket, a mi atyáinknak * álnokságokat, és hogy vétkeztünk ellened:

* Dán. 9, 8.

21. Ne vess meg *minket* a te * nevedért, ne vesd meg a te † dicsőségednek székit; emlékezzél meg, ne tedd hijábalóvá a te mi velünk tett †† frigyet!

* Ésa. 48, 9. Ezék. 20, 22.

† 1 Krón. 28, 2. 20. †† 2 Krón. 7, 12—14.

22. Vagynak é a Pogányok hijábaló *istenei* között, kik esőt adhatnak? adnak é az égből esőt? Avagy nem te vagy é a *mi* Urunk Istenünk? és te benned biztunk: mert te cselekedted mind ezeket!

15. RÉSZ.

Júda büntetése. Jeremiás panasza s imádsága.

És monda az Úr nékem: Ha * előttem állának Mózes ** és † Sámuel is: az

én szívem nem *hajlana* †† e néphez ; Küld ki az én orcám elől, és menjenek ki.

* Ezék. 14, 14. ** 2 Móz. 32, 10—14.

† 1 Sám. 7, 9. †† rész 13, 23. 24.

2. Ha pedig ezt mondják néked : Hová megyünk ki ? ezt mondjad nékik : Így szól az Úr : A ki halálra **való*, halálra : és a ki fegyverre, fegyverre : és a ki éhségre, éhségre : és a ki fogságra, fogságra. * rész 29, 16—18. Ezék 5, 12. Zak. 11, 8. 9.

3. És elejekbe vetek nékik négyfélélt, azt mondja az Úr : fegyvert * a megölésre, és ebeket a megszaggatásra, és égi madarat, és e földi vadat a megévésre, és az elvesztésre. * 3 Móz. 26, 15—33.

4. Bujdosókká teszem őket e földnek minden országiban, Manasséért, * Ezékiásnak a Júda Királyának fijáért, és azokért, mellyeket Jerúsálemben cselekedett. * vers 6. rész 16, 12. 2 Kir. 21, 11. 12.

5. Mert ki könyörül te rajtad, Jerúsálem ? és ki vigasztal meg tégedet ? és ki mozdul ki csak helyéből is, a ki tudakoznék a te állapotod felől ?

6. Te hagytlál el engemet, azt mondja az Úr ; az elébbi *vétekre* * tértél ; azért kinyujtom az én kezemet te reád, és elvesztelek tégedet : elfaradtam minduntalan † elváltoztatván a büntetést !

* rész 34, 10. 11. 15. 16. † Zsolt. 106, 43. 78, 38.

7. És megszórom * szórólápáttal őket a földnek minden kapuibán, árvává teszem, elvesztem az én népemet ; *mivel-hogy* az ő útjaikról meg nem tértek.

* Máté 3, 12.

8. Meghaladták sokasággal az ő özvegyei a tengernek fővenyét : hozok nékik az ifjoknak gyülekezetei ellen pusztítót délből, bocsátok reájok hirtelenséggel való észvesztést és félelmet ;

9. Elfogyatkozik a hét *gyermeket* szülő *asszony*, a *fájdalom* miatt elfogyatkozott az ő lelke : az ő világa elmulik, mikor még nappal volna, megszégyenül és elpirul, és az ő maradékokat a fegyverre vetem az ő ellenségeik előtt, azt mondja az Úr !

10. Jaj nékem én anyám, hogy szültél engemet, visszavonásnak és az egész földön való perpatvarnak férjfiát ! Nem adtam kölcsönt, ők sem adtak nékem kölcsönt ; *mégis* minden szidalmaz engemet !

11. Monda az Úr : ha a te időd hátravaló részének jól nem leszen : ha meg

nem engesztetem néked az * ellenséget a gonosz időben, és a háboruságnak idején ;

* rész 39, 11. 12. 4, 2. 4. 5.

12. Vályon eltöri é a vas az északi vasat és az aczélt ?

13. A te kincsedet és gazdagságodat a prédára vetem pénz * nélkül a te bűneidért, minden te határidban.

* rész 17, 3. Zsolt. 44, 13.

14. És vitetlek *téged* a te ellenségidhez a földre, *mellyet* nem láttál : mert az én búsulásomnak égő * tüze ti elletetek felgerjedett !

* 5 Móz. 32, 22.

15. Te tudod, óh Uram, emlékezzél meg rólam, * és látogass meg engem, és ments meg engem az én ellenségimtől, a te haragodnak halasztásában ne végy ki engem ; tudjad, hogy te éretted szenvedem a gyalázatot.

* Neh. 5, 19.

16. Mikor a te beszéded jelen * volt, helyet adtam annak, és a te beszéded nékem örömemre volt, és szívemnek vigasságára : mert a te nevedről neveztetem, óh Seregeknek Ura Istene !

* Ezék. 3, 3.

17. Nem ültem a csúfolóknak gyülekezetekben, és nem örvendeztem a te kezédért, csak egyedül ültem : mert bosszúsággal bétöltöttél engemet.

18. Miért leszen az én fájdalom örökévaló, és az én vereségem halálos és gyógyulhatatlan ? Lennél é nékem mint az álhatatlan hazug pataknak * folyása ?

* Jób 6, 15.

19. Annakokáért ezt mondja az Úr : Ha megtéréndesz, én is megtérítlek tégedet, előttem állasz, és ha elváltasz a jót a hitványtól, olyan leszesz mint az én szám. Térjenek meg ők te hozzád, de te ne térj ő hozzájuk.

20. És adlak téged e népnek erős * ércz bástyául, és viaskodnak ellened ; de nem győzhetnek meg tégedet ; mert én veled vagyok, hogy megtartsalak és megsabadítsalak téged, azt mondja az Úr !

* rész 1, 18. 19.

21. És megszabadítlak téged a hiteleneknek markokból, és kiveszlek téged az erőseknek * kezekből.

* rész 26, 8. 9. 24. 38, 6—13.

16. RÉSZ.

Júda fényegettetik. Szabadulás ígértetik.

Szóla az Úr nékem, mondván :

2. Ne végy magadnak feleséget, és ne

legyenek néked fiaið vagy leányid itt e helyen ;

3. Mert ezt mondja az Úr a fiak és leányok felől, kik e helyen születtetnek, és azoknak anyjaik felől, a kik szülik azokat és azoknak atyjaik felől, a kik nemzették azokat itt e földön :

4. Keserves halállal * halnak meg, nem sirattatnak, és el nem temettetnek, ganéjjá lésznek e földnek színén : fegyver és éhség miatt emésztetnek meg, és lészen az ő holttestek az égi madaraknak és a föld vadainak étkek.

* rész 15, 3. Sir. 2, 21. 22.

5. Mert ezt mondja az Úr : ne menj siralmas házhoz, ne menj sirni, se pedig fel ne indittassál ő érettek : mert az én békességemet e néptől elvettem, azt mondja az Úr, az én irgalmasságomat és kegyelmességimet ;

* rész 15, 1—6.

6. És meghalnak mind a nagyok, mind a kicsinyek e földön ; nem temetik el őket, sem siratják őket, és nem * metélik magokat, sem hajokat ki nem szagatják ő érettek.

* 3 Móz. 19, 28.

7. És a kezeket nem verik össze ő érettek a gyászoláskor, hogy őket vigasztalnák a megholt felől ; és nem itatják őket a vigasztalásoknak poharából az attyok felől, és az ő anyyok felől !

8. A lakodalmas házba is bé ne menj, hogy leülj velek az ételre és italra ;

9. Mert azt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene : Imé én elveszem innen e helyről a ti szemeitek előtt a ti időtökben a vigasságnak * szavát és az örömnök szavát, a völegénynek szavát, és a menyasszonynak szavát.

* Ésa. 24, 7—9.

10. És lészen mikor megmondod e népnek mind e szökat, és ezt mondják néked : Miért mondotta * az Úr felőlünk mind ezt a nagy gonoszt ? És micsoda a mi álnokságunk ? És mellyik a mi bűnünk, mellyel vétkeztünk a mi Urunk Istenünk ellen ?

* rész 5, 19.

11. Akkor mond ezt nékik : Azért hogy elhagytak a ti atyáitok engem, azt mondja az Úr, és idegen istenek után mentek, és nékik szolgáltak, és imádták őket, és elhagytak engemet, és az én törvényemet meg nem őrizték.

12. És ti * gonoszabbul cselekedtetek, hogysem mint a ti atyáitok ; és imé ti elindultatok mindnyájan a ti gonosz szí-

veteknek keménysége után ugyannyira, hogy engem nem hallgatnátok. * rész 7, 26.

13. Azért kiüzlek * titeket e földről a földre, mellyet ti nem láttatok, sem a ti atyáitok, és ott szolgáltok az idegen isteneknek nappal és éjjel : mert meg nem kegyelmeztek néktek.

* 5 Móz. 28, 64. 65.

14. Azért imé eljönnek a napok azt mondja az Úr, és többé nem mondják : Él az Úr, a ki kibozta az Izráel fiaið Egyiptomnak földéből.

15. Hanem ezt mondják : Él az Úr, a ki kibozta az Izráel fiaið az * északnak földéből, és egyéb földekből mellyekre számkivetette vala őket, minekutánna visszahozom őket az ő földökbe mellyet adtam az ő attyaiknak.

* rész 23, 7. 8. Ezék. 28, 25. 26.

16. Imé én küldök a sok halászokhoz, azt mondja az Úr, és meghalásztatnak, és annakutánna elküldök a sok vadászokhoz, és kivadásszák őket minden hegyből és minden halomból, és a kőszikláknak hasadékaiból :

17. Mert az én szemeim vagynak minden ő * útakon, nem rejtetek el az én orcám elöl, és nem fedeztetett el az ő álnokságok az én szemeim elöl.

* Jób 34, 21.

18. És először megfizetek az ő álnokságokért és vétkekért kétképen ; mert megundokították az én földemet az ő utálatoságaiknak holttestével, és az én örökségemet bétöltötték az ő fertelmeségeikkel.

* rész 3, 2. Ezék. 43, 7. 8.

19. Az Úr az én erősségem és az én bástyám, és az én oltalmam az én nyomoruságomnak napján ; te hozzád jönek a népek a földnek határiból, és ezt mondják : Bizony hazugságot birtak a mi atyáink, hűbavalóságot, és semmi haszon nem volt benne.

20. Valyon csinálhat é magának az ember isteneket ? Bizony azok nem istenek !

21. Azért imé én megmutatom nékik ez úttal, megmutatom, mondom, nékik az én kezemet és az én erősségemet, és megesmérik, hogy az én nevem Úr !

17. RÉSZ.

Atkozott, a ki emberben ; áldott a ki az Úrban bizik.

A Júdának vétke feliratott vas pennával az adamáskőre, feliratott az ő szíveknök táblájára, és a ti oltáritoknak szarvaira ;

2. Mivelhogy megemlékeznek az ő fijaik az * ő oltáraikról és az ő berkeikről, *mellyek e zöld fáknál vagynak, és a magas hegyeken.* * rész 16, 12.

3. *Te ki a hegyekben bízol, a te mező-dön való örökségedet, és minden kincseidet prédára * vetem a bálványokért, a te bűnödért, melly vagyon minden te határidban.* * rész 15, 13.

4. És megfosztatol te is a te örökségedtől, mellyet néked adtam, és szolgáltatom veled a te * ellenségedet a földön, mellyet nem esmérsz; mert meggyújtottátok a tüzet az én haragomban, *melly mind örökké ég!* * 3 Móz. 26, 7—33.

5. Ezt mondja az Úr: Átkozott a férjfiú, ki bizik az * emberben, és erősségét helyhez-teti a testben, és az ő szíve eltávozott az Úrtól. * Zsolt. 146, 3.

6. És olyan lészen mint a hangafa a pusztában, és nem látja, mikor eljő a jó; hanem lakozik a pusztában való szárazságokban, a sovány földön a hol nem lakoznak.

7. Boldog a férjfiú, ki bizik az * Úrban, és kinek bizodalma az Úr;

* Zsolt. 125, 1. Ésa. 40, 31.

8. Mert hasonlatos lészen a vizek mellett plántáltatott * fához, és a folyóvíz mellett meggyökerezik, és ingyen sem érzi mikor eljő a hévség, és lészen az ő levele zöld, és a száraz esztendő-től nem fél, sem a gyümölcsözéstől meg sem szűnik. * Zsolt. 1, 3.

9. Csalárd a szív minden dolgok felett és gonosz, ki tudhatja meg azt?

10. Én *vagyok* az Úr, ki megrostálom a * szívet, megpróbálom a veséket, hogy megfizessen kinek-kinek az ő útai szerint, és az ő cselekedeteinek gyümölcse szerint. * Zsolt. 7, 10.

11. *Mint* a fogoly-madár sokat tojik; de nem *mind* költi ki *mindenkor*: *azonképen* a ki gazdagságot gyűjt, és nem igazán, az ő napjainak közepiben * elhagyja azt, és az ő *halálának* utolsó órájában bolond lészen.

* Zsolt. 39, 7. Jób 20, 5—7.

12. Magasságosnak dicsőséges széki, eleitől fogva *volt* a mi szent hajlékunknak * helye. * 2 Krón. 7, 16. Zsolt. 132, 12. 13.

13. Óh Uram, Izráelnek reménysége, mindenek kik elszakadnak tőled, * meg-szégyenülnek: a kik én tőlem elszakad-

nak a földön iratnak bé: mert elhagyták az Urat, az élő vizeknek kútfejét.

* Zsolt. 73, 27.

14. Gyógyíts meg Uram engem, és meggyógyulok, tarts meg engem, és megtartatom: mert az én dicséretem te *vagy!*

15. Imé ők mondják nékem: Hol *vagy* az Úrnak szava? Jöjjön el * most!

* Ésa. 5, 19.

16. Én pedig nem utáltam meg a te utánad való pásztorságot; és a háborúságnak napját nem kívántam, te tudod: a mi az én számból kijött, te előt-ted volt.

17. Ne légy nékem félelmemre, te *vagy* nékem reménységem * a háborúságnak napján.

* rész 16, 19.

18. Megszégyenítettessenek: * kik kergetnek engem, de én ne szégyenüljek meg, féljenek ők, én pedig ne féljek. Hozd reájok a háborúságnak napját, és kétféle nyomorúsággal rontsd meg őket!

* Zsolt. 35, 4.

19. Ezt mondotta nékem az Úr: Menj el és állj meg e nép fíjainak kapuiban, a mellyen bémennék és a mellyen kijő-nek a Júdának Királyai, és Jerúsálem-nek is minden kapuiban.

20. És mond meg nekik: Halljátok meg az Úrnak szavát Júdának Királyai, és egész Júda, és Jerúsálemnek minden lakói, kik bémentek e kapukon.

21. Ezt mondja az Úr: Őriztétek meg a ti lelkeiteket, és Szombatnapon * sem-mi terhet ne hordjatok, se a Jerúsálem kapuin bé ne vigyetek. * Neh. 13, 19.

22. Se pedig a ti házaitek-ből terhet ki ne vigyetek Szombatnapon, és semmi munkát ne cselekedjete: hanem szentel-jétek meg a Szombatnapot, miképen a ti atyáitoknak * megparancsoltam:

* 2 Móz. 20, 8—10. 35, 2.

23. De ők nem hallák meg, sem fülök-kel arra nem figyelmeznének; hanem megkeményíték nyakokat, hogy ne hal-lának, és a tanítást bé ne vennék.

24. Mert ha valóba hallgattok enge-met, azt mondja az Úr, és nem vizitek bé a terhet e városnak kapuin Szombat-napon; hanem megszentelitek a Szom-bat napját, és semminémű dolgot akkor nem cselekedéndetek;

25. Bémennék e városnak kapuin ak-kor a Királyok és a Fejedelmek, kik

ülnek a Dávid székiben, és járnak szekereken és lovakon, mind ő magok, mind az ő Fejedelmeik a Júdának férjfiái, és Jerúsálemnek lakói, és e városban lakoznak mind örökké.

26. És eljönnek a Júdának városiból és Jerúsálemnek megyéből, és Benjáminnak földéből, és a mező földről, és a hegyes földről, és dél * felől, hozván egészen égetendő és *egyéb* áldozatokat, minhát és temjént, és hozván háláadó-áldozatokat az Úrnak házába. * Zak. 7, 7.

27. Ha pedig nem engedtek nekem, hogy megszentelnék a Szombatnapot, és ne hordanátok a terhet, se *teréhvél* bé nem mennétek a Jerúsálem kapuin a Szombatnak napján: tüzet gerjesztek az ő kapuiban, melly megemészti Jerúsálemnek * palotáit, és meg nem oltathatik. * 2 Kir. 25, 9.

18. RÉSZ.

Zsidók keménysége. Gonosz tanács Jeremiás ellen

Ez a beszéd, mellyet szóla az Úr Jeremiásnak, mondván:

2. Kelj fel, és menj bé a fazekasnak házába, és ott megmondom néked az én beszédimet.

3. Azért bemenék a fazekas házába, és imé *fazekat* csinál vala a kereken.

4. És elomla az edény a fazekas kezében, mellyet sárból csinált vala, és fordulván csinála abból más edényt, a mint jobbnak tetszék a fazekasnak, hogy cselekednék.

5. És szóla az Úr nekem, mondván:

6. Valyon mint e fazekas, nem cselekedhetem é úgy ti veletek, óh Izráelnek háza? azt mondja az Úr: Imé mint a sár a fazekasnak kezeiben: * úgy vagytok ti az én kezemben: Izráelnek háza.

* Róm. 9, 20—23. Ésa. 45, 9, 10. Ésa. 64, 8.

7. *Ha* szólok a nép ellen, és az ország ellen, hogy * kigyomlálok, megrontom, és elvesztem egy szempillantásban!

* rész 1, 10.

8. Ha a nép, a melly ellen szóltam, megtér az ő gonosszágából: * én is megbánom a gonoszt, mellyet elvégeztem vala, hogy ő vele cselekedném.

* Ezék. 33, 11.

9. Viszontag *ha* szólok a nép felől, és az ország felől, hogy megépitem, és megplántálom *azt*.

10. Ha gonoszt cselekeszik én előttem,

és nem hallgatja az én szómat: megbánom a * jót, mellyet végeztem vala, hogy vele jól cselekedjem. * 1 Sám. 15, 11.

11. Most azért mond meg, kérlek, a Júda férjfiainak és a Jerúsálemben lakozóknak, mondván: Ezt mondja az Úr: Imé én készitek ti ellenetek gonoszt, és gondolok ellenetek gondolatot; térjete meg * most, kiki mind az ő gonosz útáról, és a ti útaitokat fordítsátok jóra, és a ti cselekedeteiteket. * 2 Kir. 17, 13, 14.

12. És ezt mondták: nincsen * szándékunk a *megtérésre* hanem a mi gondolatink után megyünk, és mindnyájan a mi gonosz szívünknek gondolatját cselekeszük. * rész 2, 25, 13, 23.

13. Azért ezt mondja az Úr: Kérjétek meg most a * népeket, ki hallott hasonlatost ehhez? nagy undokságot cselekedett az Izráelnek leánya!

14. Valyon elhagyja é *valaki* a mező kösziklájának *vizét*, és *azt melly* a Libánus havasáról *származik*? valyon elhagyja é az idegen hives folyóvizeket?

15. Mert elfelejtkezett rólam az én népem, hujába tésznek áldozatot, holott megbotránkoztatták őket az ő utokban, az ő régi utokban, hogy járnának az ösvényeken, *tudniillik* a járatlan úton:

* rész 2, 10—13.

16. Hogy az ő földöket * elpusztítsam, és nevetésgessé tégyem örökké, hogy valaki általmégyen rajta, elálmélkodjék és fejét csóválja. * 3 Móz. 26, 33, 34. 1 Kir. 9, 7—9.

17. Mint a napkeleti széllel, elvesztem őket az ellenség előtt, hátamat, * nem orczámat mutatom nékik az ő veszedelmeknek napján! * Péld. 1, 28, 29. Ésa. 1, 15.

18. És mondanak: Jertek el, és gondoljunk Jeremiás ellen * gondolatokat: mert a Paptól el nem vész a törvény, és a tanács † a Bölcestől, sem az ige a Prófétától. Jertek el, és verjük meg őtet nyelvel és ne hallgassunk semmi szavaira! * rész 11, 19. Ámós 7, 10. † rész 19, 7.

19. Figyelmezzél, Uram, én reám és az én peresimnek szavokat halld meg!

20. Valyon a jóért gonosszal kell * é fizetni hogy árkot ástak az én lelkemnek? Emlékezzél meg, hogy én előtted állottam, hogy ő érettek jót † szólanék, hogy ő rólok a te haragodat elfordítanám. * Zsolt. 35, 12, 13. † rész 14, 7—9.

21. Annakokáért az ő fiaikat vesd * az éhségre, és hányd őket a szablyára, és

legyenek az ő asszonynépeik özvegyek és árvák, és azoknak férjeik halálos halállal veretessenek meg, az ő ifjaik fegyver miatt vesszenek el a harczon.

* rész 15, 2. 3. 8.

22. Hallattassék a kiáltás az ő házaikból, mikor nagy hirtelen reájok hozod a sereget: mert vermet ástak, hogy megfogjanak engemet, és tört vetettek az én lábaimnak.

23. Te pedig Uram, tudod minden ő tanácsokat az én * halálomra én ellem, ne kegyelmezz meg az ő álnokságoknak és az ő bűnöket el ne felejtss: halljanak el előtted, a te haragodnak idején cselekedjél ő ellenek. * vers 18. rész 11, 19.

19. RÉSZ.

Júda romlása jelentetik az edény romlása által.

Ezt mondja az Úr: Menj el, és végy magadnak a fazekastól egy sárból csinált korsót, és vedd melléd a népnek Véneit, és a Papok Véneit.

2. És menj ki a Hinnom fijának völgyéhez, melyly *vagy* a napkeleti kapunak ajtaja felől, és nagy szóval kiáltssad ott e szókat, melyeket én néked mondok.

3. És ezt mondjad: Halljátok meg az Úrnak beszédét Júdának Királyai és Jérusálemnek polgárai: Igy szól a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Imé én nyomorúságot hozok e helyre, ugyanarra, hogy valaki meghallándja azt, megcsendülnek * a fülei *belé!*

* rész 18, 16. 1 Sám. 3, 11.

4. Azért, mert elhagytak engemet és elidegenítették e helyet, és áldozatot tettek benne az idegen * isteneknek, kiket sem ők nem esmértek sem az ő atyjaik, sem a Júdának Királyai, és bétöltötték a helyet ártatlan + vérrel;

* Ésa. 65, 11. + 2 Kir. 21, 6—16.

5. És emelének oltárokat a Baálnak, hogy az ő gyermekeiket a tűzben megégetnék, és áldoznának a Baálnak, melylyet nem parancsoltam, sem fölöle nem szóltam, sőt még szívembe is nem jutott.

6. Azért imé eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és e hely nem hívattatik többé Tófetnek, és a Hinnom fíja völgyének, hanem megölés völgyének;

7. És eszét vesztem a Júdának, és a Jérusálembelieknek e helyen, és levágtam őket fegyverrel az ő ellenségeik

előtt, és az ő lelkek keresőinek kezek által, és az ő holttesteket az égi madarakkal étetem meg, és a földnek fenévé vádával.

8. És e várost * csudának tészem, és megsüvölti, valaki általmegyen rajta, álmélikodik és süvölt az ő nagy romlásin.

* rész 18, 16.

9. És megétetem velek az ő fijaiknak húsokat, és leányaiknak * húsokat, és kiki mind az ő barátjának húsát megessi a megszállásban, és a nyomorúságban, melyly megszorongatják őket az ő ellenségeik, és a kik keresik az ő lelkeket.

* 5 Móz. 28, 53. Siral. 2, 20. 21.

10. Azután törd el a korsót azoknak szemek láttára, kik te veled elmennek.

11. És mond *ezeket* nékik: Ezt mondja a Seregeknek Ura: Igy megrontom e népet és e várost, mint megrontja az *ember* a fazekastól *csinált* edényt, melylyet többé meg nem építhetnek: és a Tófetben * temettetnek el; mert *más* hely nem *lészen* a temetségre. * rész 7. 32.

12. Úgy cselekeszem, *mégis azt mondom*, e hellyel, és az ő lakosival; azt mondja az Úr, hogy tégyem e várost olyanná, mint a Tófet:

13. És lészenek Jérusálemnek házai, és a Júda Királyinak házai, mint a Tófetnek * helye undokok: mind azokért a házakért, a melyeknek + tetején áldoztak az ég egész seregének, és áldozatot tettek az idegen isteneknek.

* 2 Kir. 23, 10. + 2 Kir. 23, 12.

14. Azután *haza* jöven Jerémiás a Tófetből, a hová küldötte vala őtet az Úr hogy prófétálna; megállapodék az Úr házában pitvarában, és szóla az egész községnek.

15. Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Imé én hozok e város ellen, és ennek minden városai ellen minden gonoszt, melyről szóltam ő ellen; mert megkeményítették az ő nyakokat, hogy ne hallanák az én * beszédimet.

* rész 7, 25. 26. 18, 12.

20. RÉSZ.

Babilóniai fogság. Jerémiásnak sok panasza.

És hallá Passúr Pap, az Immér fíja, (ő pedig Fejedelem vala az Úrnak házában) mikor Jerémiás prófétálván a szókat *mondaná:*

2. És megcsapdosá Passúr Jerémiás

Prófétát, és veté őtet a * tömlőczbe, mely *vala* a Benjámin felső kapujában, mely az Úr házának ellenében *vala*.

* 2 Krón. 16, 10.

3. És lón más nap, hogy kivenné Passúr Jerémiást a tömlőczből; és monda néki Jerémiás: Nem Passúrnak hivta az Úr a te nevedet, hanem Mágór Misábibnak;

4. Mert ezt mondja az Úr: Imé én adok félelmet te beléd, te beléd és minden barátidba, kik elhullanak az ő ellenségeiknek fegyverek miatt a te szemeid láttára; és az egész J^dát adom * a Babilóniai Király kezébe, és elviszi őket Babilóniába, és fegyverrel levágatja őket;

* rész 39, 1—9.

5. És e városnak minden erősségét, és minden munkáját, és minden dicsőségét, és a Júda Királyinak minden kincseit adom az ő ellenségeiknek kezekbe, és zsákmányra hányják azokat, elragadozzák azokat, és Babilóniába viszik azokat.

6. Te pedig Passúr, és a te háznak minden cselédei rabságra vitettek: Babilóniába mégy és ott halsz meg, és ott temettetel el, te és minden te barátid, kiknek hamisan prófétáltál.

7. Megcsaltál, Uram, engemet, és megcsalatkoztam, erősebb voltál nálamnál, és felül haladtál *engem*! Szüntelen csúfolnak engemet, az egész Júda csúfol engemet;

8. Mert miótától fogva szólni kezdetem kiáltok az *ellenem való* bosszúságról, és az *én* romlásomról kiáltok; mert az Úrnak szava nékem mindenkor gyalázatoma * és csúfolásomra vagon! *vers 1.2.

9. Azért mondek: Soha arról meg nem emlékezem, sem az ő nevében többé nem szólok; de az én szívemben az *Úrnak ígéje* olyan volt, mint az én csontaimba rekesztetett égő tűz, és azt hordozván elfáradok, és nem *hordozhatom*.

10. Jóllehet hallok sokaknak rágalmazásokat, és az ő mindenfelől * való fenyegetéseket *azoknak is a kik így szólnak*: Mondjátok meg mit szólunk: Minden én barátim az én tántorodásomra figyelmeznak, *mondván*: Talán megbotránkozik, és megfoghatjuk őtet, és bosszunkat állhatjuk rajta: * rész 18, 18.

11. De az Úr én velem úgy mint erős óriás, azért * az én kergetőim elesnek, és nem érnek *velem*, igen megszegyenülnek:

mert jól nem lesznek dolgok, örökkévaló gyalázat *†* *leszen rajtok, melyről* el nem felejtkeznek.

* rész 15, 20. † rész 23, 40.

12. Azért óh Seregeknek Ura, ki szeretted az igazat, ki látod a veséket és a szívet, *hadd* lássam a te büntetésedet ő rajtok; mert néked jelentettem meg az én ügyemet!

* rész 11, 20.

13. Énekeljétek az Úrnak, dicsérjétek az Urat; mert a szegénynek lelkét megszabadította a gonoszoknak kezéből.

14. Átkozott legyen a nap, * mellyen születtetem volt: a nap, mellyen az én anyám szült engemet, ne legyen áldott!

15. Átkozott az ember, ki megmondotta az én atyámnak, *mondván*: Született néked férjfiú magzatod, és igen megörvendeztette őtet.

* Jób 3, 3—20.

16. És legyen az az ember olyan mint a városok, melyeket elvesztett * az Úr, és meg nem bánta; ennekfelette halljon reggel kiáltást, és zenebónát délben.

* 1 Móz. 19, 24. 25.

17. Miért, óh *Isten*, hogy meg nem öltél engem az *én anyám* méhében? És az én anyám nékem koporsóm lett volna, és méhében soha *senkit* nem fogadott volna!

18. Miért jöttem ki az *én anyámnak* méhéből, hogy látnám a nyomorúságot és a bánatot, és *hogya* az én *életemnek* napjai gyalázatban végeztetnének el?

21. RÉSZ.

Sédékiás tanácsot kérd Jerémiástól.

Ez a beszéd, melyet szóla az Úr Jerémiásnak, mikor küldé ő hozzá Sédékiás Király Passúrt, Melkiásnak fiját, és Sofóniást a Maásiás Pap fiját, *mondván*:

2. Kérd meg most mi érettünk az Urat, mert Nabukodonozor a Babilóniai Király viaskodik ellenünk: ha cselekeszik é az Úr velünk minden ő csudái * szerint, és elhagy é minket *Nabukodonozor*?

* 2 Kir. 19, 32—36.

3. És monda nékik Jerémiás: Ezt mondjátok Sédékiásnak:

4. Így szól az Úr, az Izráelnek Istene: Imé én megtartóztatom minden hadi szerszámitokat, mellyek a ti kezeitekben *vagynak*, mellyekkel ti viaskodtok a Babilóniai Király ellen, és a Káldeusok ellen, kik kívül a kőfalon megszállottak titeket; és béiktatom * őket é városnak közepibe:

* rész 39, 3.

5. És én kezem kinyujtva vivok elletek, és nagy erős karral, haragomban, búsulásomban, és nagy felindulásomban.

6. És megverem a városnak lakosát, mind embert, mind oktalán állatot, nagy dőghalállal halnak meg.

7. És annakutánna, azt mondja az Úr, Sédékiást a Júda Királyát, és az ő szolgálait, és a népet, és a kik megmaradnak e városban a dőghaláltól, a fegyvertől és az éhségtől: adom Nabukodonozornak kezébe, a Babilóniai Királynak kezébe, és az ő ellenségeiknek kezekbe, és azoknak kezekbe, a kik keresik az ő lelkeket, és megöli * őket éles fegyverrel: nem kedvez nékik, nem enged, és nem könyörül *rajtok*.

* rész 39, 6. 7.

8. És ezt mondjad e népnek: Ezt mondja az Úr: Imé én előtökbe vetem néktek az életnek * és a halálnak útát.

* vers 9.

9. A ki e városban lakik, fegyver, éhség és dőghalál miatt kell meghalni: a ki pedig kimegyen belőle, és a Káldeusokhoz megyen, kik megszállottak titeket, él, és az ő lelkét megnyeri;

10. Mert az én orczámat fordítottam a városnak veszedelmére, és nem megszabadulására, azt mondja az Úr, a Babilóniai Király kezébe adatik, és tüzzel égeti meg azt!

11. És a Júda Királyának házának mond meg: Halljátok meg az Úr szavát!

12. Dávidnak háza, ezt mondja az Úr: Hamarsággal tegyetek * igaz ítéletet, a nyomorultat mentsétek meg a nyomorgatónak kezéből, hogy az én haragom, mint a tűz, ki ne menjen, és felgerjedjen, és ne *legyen* ki megolthassa, az ő cselekedeteiknek gonoszságáért.

* rész 22, 3.

13. Imé én reád megyek te Jérusálem, ki lakol a mezőn való kősziklának völgyében: azt mondja az Úr, kik azt mondjátok: Kicsoda jó mi ellenünk? és kicsoda jó bé a mi házainkba?

14. És meglátogatlak titeket a ti cselekedeteiteknek * gyümölcse szerint, azt mondja az Úr, és tüzet gyujtok az ő erdejében, és köröskörül mindeneget megemészt.

* Róm. 2, 6—11.

22. RÉSZ.

Intetnek a Jérusálemi Fejedelmek. Jövendőlés Sallum, Jóákim, és Jékóniás ellen.

Ezt mondja az Úr: Menj alá a Júda

Királyának házába, és ott mond meg e szót.

2. És mond ezt: Halld meg az Úrnak szavát, Júdának Királya, ki ülsz a Dávid királyiszékiben, te és a te szolgálaid, és a te néped, kik bójártok e kapukon.

3. Ezt mondja az Úr: Tegyetek * ítéletet és igazságot, és mentsétek meg a nyomorultat a nyomorgatónak kezéből, a jövevényt, árvát, és özvegyet ne nyomorgassátok, és rajta erőszakot ne tegyetek, és az ártatlan vért e helyen ki ne ontsátok:

* rész 21, 12.

4. Mert ha cselekedvén cselekeszitek e dolgot: bémennek e háznak * kapuin a Dávid *magvából* való Királyok, kik ülnék az ő székiben, szekereken és lovakon ülven, mind ő, mind az ő szolgálai, mind az ő népe;

* rész 17, 25.

5. Ha nem fogadjátok e szókat, én magamra * megesküdttem, azt mondja az Úr, hogy e ház elpusztúl.

* Zsid. 6, 13.

6. Mert ezt mondja az Úr a Júda Királyának háza felől: *Olyan voltál* te én előitém *mint* Gileád, és *voltál* a Libánusnak feje; ha el nem pusztitlak *mint* a városokat, melyekben nem lakoznak.

7. És felkészitem ellened a rablókat, mindent az ő fegyverével egyetemben, és kivágják a te válogatott czédrusidat és a szénre teszik:

8. És általmennek e városon sok népek, és ezt mondják egymásnak: Mért mivelte az Úr * ezt e nagy várossal?

* 5 Móz. 29, 24. 25.

9. És ezt mondják: Mert elhagyták az ő Uroknak Isteneknek frigvét, és térdet fejet hajtottak az idegen isteneknek, és nékik szolgáltak.

10. Ne sirassátok a halottat, és ne bánkódjatok rajta, *hanem* sirván sirassátok *azt*, ki a *rabságra* vitetik: mert többé vissza nem jó, és az ő születésének földét nem látja;

11. Mert ezt mondja az Úr Sallum felől, Jósiásnak a Júda Királyának fija felől, ki uralkodik Jósiásnak az ő atyának helyette: Mikor kimegyen e helyből vissza nem tér többé ide.

* 2 Kir. 23, 31—34.

12. Hanem a helyen, hová a rabságra elvitetik, ott hal meg, és e földet többé nem látja.

13. Jaj annak, a ki házat épít * hamisan magának, és felházakat álnokul: az

ő felebarátjával ingyen szolgáltát, és munkájának bérít néki meg nem adja.

* Hab. 2, 9. 5 Móz. 24, 14. 15.

14. A ki ezt mondja: Nagy házat építek magamnak, és széles vacsoráló helyet, és ablakokat csinál rajta, és czéd-rusfából *csinált deszkákkal* bélli meg, és megfesti czinóbrummal!

15. Uralkodol é azért, hogy czéd-russal kerited meg magadat a te atyád nem ett é és ivott é? mikor igazságot és ítéletet cselekednék, akkor jól volt néki dolga.

16. Igaz törvényt tett a szegénynek és a szűkölködőnek, és akkor jó volt dolga. Nem ez é az én *igaz* esméretem? azt mondja az Úr!

17. De a te szemeid, és szived csak a te fősვნყségedre * *vagynak*, és az ártatlan vérnek kiontására és a ragado-mányra, s nyomorgatásra, hogy ezeket cselekedjed.

* Ezék. 19, 6. 7.

18. Azért ezt mondja az Úr * Joákim felől, Jósiásnak a Júda Királyának fíja felől: Nem siratják őtet, *mondván*: Jaj atyámfia! vagy: Jaj húgom! nem siratják őtet, *mondván*: Jaj Uram! Jaj az ő dicsőségének!

* 2 Krón. 36, 4—6.

19. Szamárnak temetségével temettetik el, * kivonatik, és elvettetik Jérusálem kapuin kívül!

* Ésa. 14, 19. Préd. 6, 3.

20. Menj fel a Libánus *hegyére*, és kiálts, és a Básán *hegyében* emeld fel szódat, és kiálts mindenfelé; mert elromlottak minden te szeretőid!

21. Szóltam néked, még mikor békeségben volnál; de ezt mondtad: nem hallgatlak. * Ifjúságodtól fogva ez a te útd, hogy az én szómat nem hallgatad!

* rérz 18, 12.

22. Minden te pásztoridat megemészti a szél, és a te szeretőid a rabságra mennek: akkor szégyent vallsz, és megpi-rulsz minden te gonoszságodért.

23. Te, ki lakozol a Libánusban, fészket vertél a czéd-rusfákon, micsoda lé-szen a te vigasságod, mikor eljőnek a te fájdalmid, mint a gyermekszülőnek fáj-dalmaj?

24. Élek én, azt mondja az Úr, hogy ha * Kóniás, Joákimnak a Júda Királyának fíja *ollyan* volna is, *mint* az én jobbkezemben való † gyűrű: mindazáltal onnan én téged kivonnálak.

* 2 Kir. 24, 8—16. † Aggé. 2, 23.

25. És adlak téged a te lelked keresői-

nek kezekbe, és azoknak kezekbe, kiknek tekintetektől félsz és Nabukodonozornak a Babilóniai Királynak kezébe, és a Káldeusoknak kezekbe.

26. És elvitetlek téged és a te anyádat, a ki szült téged, idegen földre, mellyben nem születtetek, és ott meghaltok;

27. És a földre vissza nem jőnek, mellyre az ő lelkek visszajőni kíváncznék!

28. Avagy utálatos és elromlott * edény é az a férjfiú, ez a Kóniás? avagy olly edény é, mellyben semmi gyönyörűség nincsen? miért vettetek el, ő és az ő magva; és a földre hanyattak, mellyet ők nem tudtak?

* Hós. 8, 8.

29. Föld, * föld, föld, halld meg az Úr-nak szavát!

* Ésa. 1, 2.

30. Ezt mondja az Úr: Irjátok fel, hogy ez a férjfiú árva *lészen*, a férjfiúnak semmi jó előmenetele nem lészen az ő idejében; mert senkinek, ki az ő magvából a Dávid székiben ül * jó állapotja nem lészen és többé Júdában nem uralkodik!

* 2 Kir. 24, 1—7. 25, 1—7.

23. RÉSZ.

Fenyegtetnek a Fejedelmek: szabadtás ígértetik Panasz a Profétákról.

Jaj a * pásztoroknak, kik elvesztik és elszaggatják az én mezőmnek juhait, azt mondja az Úr. * rész 25, 34—36. Ezék. 34, 2—20.

2. Azért ezt mondja az Úr, az Izráelnek Istene, a pásztoroknak, kik legeltetik az én népemet: Ti kergettétek el az én juhaimat, és elszélhédttétek őket; és meg nem látogattátok őket; imé én meg látogatom rajtatok a ti gonosz cselekedeteiteknek gonoszságát, azt mondja az Úr.

3. Én pedig öszvegyűjtöm az én juhaimnak maradékát minden földekről, mellyekre üzendem őket, és visszahozom őket az ő aklaikba, és szaporodnak, és megsokasodnak.

4. És rendelek melléjek * pásztorokat, kik legeltessék őket, és többé nem félnek, és nem rettegnek, sem meg nem fogyatkoznak azt mondja az Úr!

* Ezék. 34, 11—15. Ésa. 40, 10. 11.

5. Imé eljőnek a napok, azt mondja az Úr, és feltámasztom Dávidnak * igaz Magvát, és uralkodik a Király, és szerencsésen cselekeszik, ítéletet és igazságot cselekeszik, e földön.

* rész 33, 14—16. Dán. 9, 24. 25. Luk. 1, 32. 33.

6. Annak idejében megszabadúl a Jú-

da, és az Izráel csendességben lakozik : és ez az ő neve, mellyel nevezik őtet : Az Úr mi igazságunk !

7. Azért imé elközelgetnek a napok, azt mondja az Úr, melyekben nem mondják többé : Él az Úr, a ki kihozta az Izráel fiaiát Egyiptomnak földéből ;

8. Hanem inkább *ezt mondják* : Él az Úr, a ki kihozta, és a ki * vezérlette az Izráel házának magvát, az északi földről és minden földről, melyekre kiűztem vala őket, és lakoznak az ő földökben. * rész 16, 14. 15.

9. A Prófétákért megkeseredett az én szívem én bennem, minden csontaim megmozdultak, olyan vagyok mint a részeg és mint az ember, kit a bor meghatott, az Úrért, és az ő szent igéjiért ;

10. Mert a föld bétölt * paráznákkal, mert a hamis esküvésért a föld elpusztított, a pusztának mezeje elszáradott, és az ő futások a gonoszra vagyon, és az ő hatalmasságok hamis *volt* ; * rész 5, 8.

11. Mert mind a Próféta, mind * a Pap vétkeztek, még az én házamban is megtaláltam az ő gonoszságokat, azt mondja az Úr ! * 2 Krón. 36, 14.

12. Azért az ő útok lészen olyan, mint az igen sik * utak a setétben, megbotráncognak és elesnek : mert háborúságot hozok ő reájók, az ő meglátogatásoknak esztendejét, azt mondja az Úr. * Zsolt. 35, 6.

13. A Samariabeli Prófétákban is látam bolondságot ; *mert* a Baál *nevében* profétáltak, és elcsalták az én népemet az Izráelt.

14. És a Jerúsálembeli Prófétákban is láttam rútságot : *mert* paráználkodnak és hazugságban járnak : sőt a gonoszoknak pártjokat fogják, ugyannyira, hogy senki meg nem tér az ő gonoszságából : úgy tartom őket mindnyájan, mint * Sodomát, és a benne lakókat, mint Gomorát. * Ésa. 1, 10.

15. *Azért* ezt mondja a Seregeknek Ura azoknak a Prófétáknak : Imé én adok ennük * ürmöt, és inniok mérget adok nekik ; mert a Jerúsálembeli Próféták-tól ment ki a gonoszság minden földre.

16. *Azért* ezt mondja a Seregeknek Ura : Ne hallgassátok azoknak a Prófétáknak szavait, kik profétálnak néktek ; megbolondítanak titeket, az ő szíveknek látását szólják, nem az Úrnak szájából. * rész 7, 14. Sir. 3, 15.

17. Szüntelen ezt mondják azoknak a kik megutálnak engemet : Azt mondta az Úr : Békességték * lészen néktek ; és mindeneknek, kik járnak az ő szíveknek keménységében, ezt mondották : Nem jó ti reátok a veszedelem :

* rész 6, 14. Ezék. 13, 10.

18. Mert ki állott az Úr tanácsában, ki látta és hallotta az ő igéjét ? ki figyelmeztet az ő igéjére, és hallotta azt ?

19. Imhol az Úrnak szélvész * nagy haraggal kijő, és a következő szélvész a hitetleneknek fejekre esik. * rész 30, 23. 24.

20. Nem szünik meg az Úrnak haragja mind addig is, míg meg nem cselekszi, és míg az ő szívének gondolatit bé nem teljesíti, az utolsó napokban értitek meg e dolognak értelmét.

21. Nem küldöttem * azokat a Prófétákat, és ők futnak vala ; nem szólottam nekik, és ők profétálnak vala. * rész 14, 14.

22. Ha az én tanácsomat fogadták volna ; bizonyára megtanították volna az én népemet az én igémre, és megtértették volna őket az ő gonosz útokról, és az ő cselekedeteknek gonoszságáról.

23. Nemde nem közel való Isten *vagyok* é én ? azt mondja az Úr, és nem messze való Isten é ?

24. Valyon elrejtezhetik é valaki * a rejtekhelyeken, hogy én ne lássam őtet, azt mondja az Úr ? én valyon nem töltöm é bé a mennyet és a földet ? Azt mondja az Úr : * Zsolt. 139, 7—13.

25. Hallottam, hogy mondják a Próféták, kik profétálnak az én nevemben hazugságot, mondván : Álmodtunk, álmodtunk !

26. Meddig lészen a hazugságot * profétáló Prófétáknak szívekben ez ? kik az ő szíveknek csalárdságát profétálják.

* rész 5, 31.

27. Kik el akarják az én népemmel felejtetni az én * nevemet az ő álmaikkal, melyeket minden az ő társának beszél, miképen az ő atyaik elfelejtkeztek az én nevemről a Baálért. * Bir. 8, 33. 34.

28. A melly Prófétánál álom vagyon, beszéljen álmodt ; a kinél pedig az én igém vagyon, beszélje az én igémet igazán ; micsoda *hasonlatosság vagyon* a polyva és a búza között ? azt mondja az Úr !

29. Nem olyan é az én igém, mint a tűz ? azt mondja az Úr, és mint pöröly, melly megrontja a kősziklát ?

30. Azokáért imé én a *Profétákra térek*, azt mondja az Úr, kik az én beszédimet ellopják, kiki mind az ő barátjától.

31. Imé én a *Profétákra térek*, azt mondja az Úr, kik felemelik nyelveket, és azt mondják: Monda az Úr!

32. Imé én a *Profétákra támadok*, kik hazug álmokat * *profétálnak*, azt mondja az Úr, és beszélik azokat és megcsalják az én népemet az ő hazugságokkal és hízeltetésekkel: Én pedig nem bocsátottam őket, sem parancsoltam nékik: és használván nem használtak e népnek, azt mondja az Úr! * 5 Móz. 18, 20. Sof. 3, 4.

33. Mikor pedig megkérde téged e nép, vagy a *Proféta*, vagy a *Pap*, mondván: Micsoda az Úrnak terhe? Akkor feleld ezt nékik: Micsoda az Úrnak terhe? Ez: Elhagylak titeket, azt mondja az Úr!

34. Mert a melly *Proféta* vagy *Pap*, vagy község azt mondándja: Ez az Úrnak terhe; meglátogatom azt az embert és annak házáát.

35. Kiki mondja ezt az ő barátjának, és kiki az ő atyafiának: Mit felelt az Úr? és mit szóla az Úr?

36. És az Úrnak terhét ne emlegessétek többé; mert mindennek terhes lésszen az ő szava, ha elfordítjátok az élő Istennek, a Seregek Urának, a mi Istenünknek beszédit.

37. Ezt mondjad a *Profétának*: Mit felele néked az Úr, és mit szóla az Úr!

38. Hogyha ezt mondjátok: Ez az Úrnak terhe; tehát ezt mondja az Úr: Mivelhogy ti e szót mondottátok: Ez az Úrnak terhe, jóllehet küldék ti hozzátok, a kik ezt mondanák: Ne mondjátok: Ez az Úrnak terhe;

39. Azt mondom, hogy ezért imé én elfelejtkezvén elfelejtkezem ti rólatok, és kigyomlálalak titeket, és a várost, melyet néktek és a ti atyáitoknak adtam, elvetem az én orczáim elől.

40. És örökkévaló szégyent, és örökkévaló * gyalázatot hozok ti reátok, melly el nem felejtetik! * rész 20, 11.

24. RÉSZ.

A jók és gonoszok példázatnak a figék által.

Látást mutata nékem az Úr, és imé két kosár fige tétetett vala le az Úr temploma előtt, minekutánna Nabukodonozor, a Babilóniai Király, * Jékóniást, Joákimnak a Júda Királyának fiját el-

vívé, és a Júdának Fejedelmét, és az ácsmestereket, és az ötvösöket Jerusalémből, és elvivé őket Babilóniába.

* 2 Kir. 24, 15—17.

2. Az egyik kosárban igen jó figék valának, minémük az elein érő figék! és a másik kosárban igen hitvány figék valának, melyeket meg sem ehetnének, annyira hitványok valának.

3. És monda az Úr nékem: mit látsz te Jerémiás? És mondék: Figéket; a jó figék igen jók: de a hitvány figék igen hitványok, melyet az ő hitványságok miatt meg sem ehetnek.

4. És szóla az Úr nékem, mondván:

5. Ezt mondja az Izráelnek Ura Istene: Mint e figéket látom hogy jók: azonképen megesmérem a Júdának foglyait, kiket e helyről a Káldeusoknak földökebe vitettem, nékik * javokra. * 5 Móz. 8, 16.

6. És vetem az én szememet ő reájok, hogy jól tégyek velek, és e földre visszahozzam őket, hol megépítem őket, és el nem romtom, és béplántálom őket, és ki nem szaggatom.

7. És szívet * adok nékik hogy megismerjenek engemet, hogy én vagyok az Úr, és ők én + népeim lesznek, és én nékik Istenek leszek: mert megtérnek én hozzám teljes ő szivekből.

* 5 Móz. 30, 6. + rész 30, 22.

8. És minémük a hitványfigék, melyeket meg nem ehetnek a keserűség miatt, azt mondja az Úr: olyanná tészem Sédékiást * Júdának Királyát, és az ő maradékát, és az ő Fejedelmét, és Jerusalémennek maradékát, kik megmaradnak e földön, és azokat kik laknak Égyiptomnak földén; * rész 29, 19. 2Kir. 25, 1—11.

9. És vetem őket a * háborúságra, nékik veszedelmekre, e földnek minden országiban: gyalázatra és példára, közbeszédre és szidalomra minden helyeken, a hová kiüzöm őket; * 5 Móz. 28, 36. 37.

10. És bocsátok ő reájok * fegyvert, éhséget, és döghalált mind addig, míg elfognak a földről, melyet nékik adtam és az ő atyáiknak. * rész 15, 3. 4.

25. RÉSZ.

Jövendölés a 70 esztendeig való fogságról.

Ez a beszéd, melly lőn Jerémiáshoz az egész Júda népe felől, Joákimnak * negyedik esztendejében, ki Jósiásnak a Júda Királyának fia vala, (melly első

esztendeje Nabukodonozornak a Babilóniai Királynak.) * 2 Kir. 23, 34.

2. Melly *beszédet* szóla Jeremiás Prófétá az egész Júda népének, és Jerúsálemnek minden lakosának, mondván:

3. Jósíásnak* tizenharmadik esztendejétől fogva, ki Amonnak a Júda Királyának fija vala, e napig (ez huszonharmadik esztendeje,) szóla az Úr nékem, és megmondtam néktek, reggel felkelvén szóltam: de *ti* meg nem hallgattátok.

* 2 Kir. 22, 1. 23, 29.

4. És elküldte az Úr ti hozzátok minden ő szolgálit a Prófétákat, reggel felkelvén, és küldvén; de meg nem hallgattátok és * fületeket le nem függesztetétek a meghallásra. * rész 18, 12.

5. Kik ezt mondanák: * Térjetek meg már mindnyájan a ti gonosz útaitokról, és a ti gonosz cselekedeteitekből, és lajkozatok a földön, melyet az Úr adott néktek, és a ti atyáitoknak mind örökön öröklék; * 2 Kir. 17, 13. 14, 17.

6. És ne járjatok idegen istenek után, hogy nékik szolgáljátok, és térdet fejet hajtánátok nékik: ne gerjesszettek fel engem a ti kezeitek munkájával, és gonoszt veletek nem cselekeszem;

7. De nem engedtetek * nékem azt mondja az Úr, hanem fel akartatok engem gerjeszteni a ti kezeitek munkájával, a ti veszedelmetekre. * rész 18, 12.

8. Azért ezt mondja a Seregeknek Ura: Mivelhogy nem engedtetek az én beszédimnek:

9. Imé én elküldöm, és felvészem az északnak minden nemzetségit, azt mondja az Úr, és Nabukodonozort * a Babilóniai Királyt, az én szolgámat, és behozom őket e földre és ennek lakóira, és mind e körül való nemzetségekre, és elvesztem őket, és csudává tészem † őket, és süvöltéssé és örökkévaló pusztasággá.

* 2 Kir. 25, 1—11. Ésa. 10, 6. † Sir. 2, 15.

10. És elveszem tőlök az * örömnök szavát, és a vigasságnak szavát, a vőlegénynek szavát, és a menyasszonynak szavát, a malmoknak zörgését, és a szövéneknek világosságát. * rész 16, 9.

11. És ez egész föld elpusztúl, csudává leszén, és nemzetségek szolgálnak a Babilóniai Királynak * hetven esztendeig.

* 2 Krón. 36, 22. 23.

12. És leszén, mikor bételjesednek a hetven esztendő, meglátogatom a Ba-

bilóniai * Királyon és az ő népén, azt mondja az Úr, az ő álnokságokat, és a Káldeai földön, és örökkévaló pusztaságra vetem őtet. * Ésa. 47, 1—15. Dán. 9, 2, 5, 30, 31.

13. És betöltöm minden én beszédimet azon a földön, melyeket szóltam * felőle, valami meg vagyon iratva e könyvben, melyet prófétált Jeremiás minden nemzetségek felől; * rész 50, 2. 3. Ésa. 21, 2—9.

14. Mert ő rajtok is uralkodnak sok pogánynemzetségek, és nagy Királyok, és megfizetek nékik az ő * cselekedetek szerint, és az ő kezeiknek munkája szerint. * Róm. 2, 6—11.

15. Mert ezt mondotta az Izraelnek Ura Istene nékem: Vedd el az én kezemből e harag borának poharát, és köszönd azt minden nemzetségekre, kikhez én téged küldlek.

16. Hogy iganak, részegüljenek meg, és * bolondoskodjanak a fegyver miatt, melyet én közikbe bocsátok. * Náh. 3, 11.

17. És az Úr kezéből elvevém a pohárt és köszöném minden nemzetségekre, kikhez küldö engem az Úr.

18. Jerúsálemre, és a Júda városira, és az ő Királyira, és az ő Fejedelmire, hogy elpusztítánám őket, hogy tenném csudává, süvöltéssé, és átokra méltókká, a mint e mai napon *vagyon*:

19. Faraóra * Egyiptomnak Királyára, az ő szolgálira és Fejedelmire, és minden ő népére: * rész 46, 2.

20. És minden elelegyedett népre, és az Úr földének minden Királyira, és a Filiszteusok * földének minden Királyira és Askalonra, Gázára, Akkaronra * és Azótusnak maradékira: * rész 47, 1.

21. Idumeára, * Moábra és az Ammon fíjaira; * rész 48, 1. 49, 2.

22. És Tírusnak * minden Királyira, és Sidonnak minden Királyira, és a szigeteknek minden Királyira, kik túl *vagynak* a tengeren: * rész 47, 2.

23. Dedánra * és Témára, és Búzra, és mind azokra, kik e *világnak* utolsó határiban lakoznak; * 1 Móz. 25, 3.

24. És Arábiának minden Királyira, és *Arábiának* elegy népének minden Királyira, kik lakoznak a pusztában;

25. És Zimrinek minden Királyira, és Elámnak minden Királyira, és a Médusoknak minden Királyaira;

26. Északnak minden Királyira, mind a közel valókra, mind a távolvalókra,

egyikről a másikra, és a földnek minden országira, melyek e földnek színén *vagynak*, és Sésáknak Királya iszik ezek után.

27. Azért mond ezt nékik: Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Igyatok, és részegüljete meg, * okádjatok, és hulljatok el, és fel ne keljete a fegyver előtt, melyet én ti közitekbe küldök.

* vers 16. Náh. 3, 11.

28. És léssen, ha a te kezedből nem akarják a pohárt elvenni, hogy igyanak belőle, ezt mond nékik: Így szól a Seregeknek Ura: Kétség nélkül meg * kell innotok;

* Abdiás vers 16. 17.

29. Mert imé a városra, mely az én nevemről neveztetett, elkezdem * hozni a háborúságot, ti pedig megmenekedvén megmenekedtek é? Nem menekedtek: mert én fegyvert hozok e földnek minden lakóira, azt mondja a Seregeknek Ura.

* 1 Pét. 4, 17. Ésa. 63, 18. 19.

30. Te pedig nékik prófétáld meg mind e szökat, és mond ezt nékik: Az Úr a magasságból szól, és az ő szent lakhelyéből * kiált, nagy kiáltással kiált az ő házára, minémű a *bornyomóknak* kiáltások, olyan szóval kiált e földnek minden lakosai ellen.

* Jól 3, 16. Ámós 1, 2.

31. Meghallatik a kiáltás e földnek végére; mert törvénye vagyon az Úrnak a Pogányokkal, ő minden * testnek ítélő Birája, a hitetleneket veti a † fegyverre, azt mondja az Úr!

* 1 Móz. 18, 25. † rész 15, 1. 2. 6.

32. Így szól a Seregeknek Ura: Imé a nyomoruság eljő *egyik* nemzetségről *másik* nemzetségre, és nagy szélvész támad a földnek határiból.

33. És levágnak az Úrtól az napon a földnek *egyik* végétől fogva a földnek másik végéig: nem * sirattatnak, és egybe nem hordatnak, és el nem temettettek; olyanok lésszenek a földnek színén, mint a ganéj.

* rész 16, 4.

34. Jajgassatok * pásztorok, és kiáltstatok, és heverjete a porban községnek nagyjai; mert bétöltenek a ti megöletéseknek napjai, és elszéledéseknek *napjai*, és elhullotok, noha drága edények *vagytok!* * rész 22, 28. rész 23, 1. 2. 24, 8–10.

35. És nem tudnak *hová* futni a pásztorok, és a községnek nagyjai *nem tudnak* *hová* szaladni.

36. A pásztorok kiáltásának szava *hal-*

latik, és a község nagyjainak jajgatások; mert elpusztította az Úr az ő legeltető helyeket.

37. Elpusztíttatnak a békességes legeltető helyek, az Úrnak haragja miatt.

38. *Ki gerjedez haraggal*, mint a gyermeked oroszlán, *melly* elhagyja az ő barlangját, mert elpusztíttatott az ő földök a nyomorgatónak keze miatt, és az ő búsulásának haragja miatt.

26. RÉSZ.

Jeremiás kinra vándorlatik. Megszabadul.

A Joákim * uralkodásának elein, ki Jósiasnak a Júda Királyának fíja vala, e szót szólá az Úr, mondván: * 2 Kir. 23, 34.

2. Ezt mondja az Úr: Állj az Úr házában pitvarában, és szólj a Júdának minden városiban *való polgároknak*, kik eljönek, * hogy imádkozzanak az Úrnak házában, *szóld mondom*, mind ez ígéket, melyeket parancsoltam néked, hogy szóljad nékik, és az ígét el † ne lopjad.

* 5 Móz. 16, 16. † rész 20, 9.

3. Ha szót * fogadnak, és kiki mind megtér az ő gonosz útaról: én is megtérek a háboruságtól, melyet gondolok, hogy reájok elhozzak az ő cselekedeteiknek gonoszságáért.

* rész 22, 3. 5.

4. És mond meg nékik: Így szól az Úr: Ha nem fogadjátok szömat, hogy az én törvényimben járnátok, melyet néktek előtökbe vetettem;

5. Hogy engednétek a Prófétáknak az én szolgálím beszédinek, kiket én ti hozzatok bocsátok, reggel felkelvén és elküldvén, és nem engedtetek:

6. Bizonyára tészem e házat olyanná mint a * Siló, és e várost megátkozzák e földnek minden nemzetségei. * rész 7, 14.

7. Maghallák pedig a Papok, és a Próféták, és az egész község, hogy Jeremiás ez ígéket szólná az Úr házában.

8. És lón mikor Jeremiás elvégezné a beszédek, melyeket az Úr parancsolt vala, hogy megmondaná mind az egész községnek; megragadák őtet a Papok és a Próféták, és az egész község, mondván: Meg kell * halálnak halálával haldod!

* 2 Krón. 24, 20. 21.

9. Miért prófétáltál az Úrnak nevével, mondván: Mint a Siló, olyan léssen e * ház, és e város elpusztíttatik úgy annyira, hogy még lakozó sem léssen

rajta? és öszvegyüle az egész község Jerémiás ellen az Úrnak házába.

* rész 52, 7—11. 13—15.

10. Meghallák pedig a Júdának Fejedelmei ezeket, és felmenének a Király házából az Úrnak házába, és leülének az Úr új kapujának ajtajában.

11. És szólának a Papok, és a Próféták a Fejedelmeknek, és az egész községnek, mondván: Halálra * méltó ez ember: mert szólott e város ellen, a mint tulajdon füleitekkel hallottátok!

* Ámós 7, 10—13.

12. És szóla Jerémiás mind azoknak a Fejedelmeknek; és az egész községnek mondván: Az Úr küldött el engem hogy profétálnék * e ház ellen, és e város ellen, és szólnám mind e szótat melyeket hallottatok.

* vers 2.

13. Most azért jobbitsátok meg a ti útaitokat és cselekedeteiteket; és fogadjátok az Úrnak a ti Istenteknek szavát, és az Úr elhagyja * a nyomoruságot, mellyel fenyegetett titeket.

* rész 7, 3.

14. Én pedig imé kezetekben *vagyok*, cselekedjetelem velem a mint jónak és a mint igaznak *tetszik* néktek:

15. Mindazáltal bizannyal elhídjétek, hogy ha megöltök engem, ártatlan vér szál ti reátok és e városra, és annak lakosira: mert bizony az Úr küldött el engem ti hozzátok, hogy a ti füleitek hallására megmondanám mind e szótat.

16. És mondanak azok a Fejedelmek, és az egész község a Papoknak, és a Prófétáknak: nem méltó ez ember a halálra: mert az Úrnak a mi Istenünknek nevében szólt nekünk!

17. És felkelének a földnek elei közül *némelly* férjfiak, és szólának az egész községnek, mondván:

18. A Morástbeli * Mikeás profétált Ezékiásnak a Júda Királyainak idejében, és szóla az egész Júda népének, mondván: Ezt mondja a Seregeknek Ura: A Sion *mint* a szántóföldet megszántják, és Jerúsálem elpusztúl és e háznak hegyét erdő növi bé:

* Mik. 1, 1. 3, 12.

19. Megölvén megölte e azért ötöt Ezékiás * Júdának Királya, és az egész Júda? nem félté e az Urat? nem könyörgött e az Úrnak? és meg nem tartóztatta e az Úr magát a háboruságtól, mellyel fenyegette őket? és mi nagy

gonoszt cselekedünk a mi lelkeink ellen?

* 2 Krón. 32, 26. 26.

20. Volt annakfelette egy ember, ki az Úrnak nevében profétált, *tudniillik*, Uriás, Semájának fija, Kirjátjáéarimból való, és profétált e város ellen, és e föld ellen, mind a Jerémiás beszédi szerint:

21. És meghallá Joákim Király, és mind az utánna való urak, és minden ő Fejedelmei az ő beszédit, és akará a Király ötet megölni; de megérté Uriás, és megijede, és elfuta, és általméne Egyiptomba.

22. És Joákim Király embereket küldé Egyiptomba, Elnátánt az Akbor fiját, és *egyéb* férjfiakat vele együtt Egyiptomba.

23. És kihozák Uriást Egyiptomból, és ötét Joákim Királynak eleibe vívék, ki megöleté ötét fegyverrel, és az ő holttestét vetteté a községnek temetőhelyébe.

24. De Ahikámnak a Sáfán * fijának keze lón Jerémiással, hogy ne adnák ötét a község kezébe halálra.

* 2 Kir. 22, 14. † rész 1. 19.

27. RÉSZ.

A Babilóniai fogság járomban példázttatik.

A Joákim * Királyságának kezdetiben ki Jósiásnak a Júda Királyának fija vala, e szót mondá az Úr Jerémiásnak, mondván:

* rész 26, 1.

2. Igy szól az Úr nékem: Csinálj magadnak * köteleket és jármot, és vedd azokat nyakadba.

* Ezék. 7, 23.

3. És küld azokat az Edom Királyához, és a Moáb Királyához, és az Ammon fíjainak Királyokhoz, és Tírusnak Királyához, és Sidonnak Királyához, a követek által, kik eljönek Jerúsálembe Sédékiáshoz, Júdának Királyához.

4. És parancsold meg nékik, hogy az ő uraiknak megmondják: Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene, ezt mondjátok a ti uraitoknak:

5. Én teremtettem e földet, az embert, és a barmot, melly e földnek színén *vagy*on, az én nagy erőmmel, és az én kinyújtott karommal, és adtam azt * *annak*, a ki kedves volt az én szemeim előtt:

* Dán. 4, 14. 22.

6. És most én mind e földeket * kezébe adtam Nabukodonozornak a Babilóniai Királynak, az én szolgáltnak: sőt

még a mezei állatokat is néki adtam, hogy néki szolgáljanak: * Dán. 2, 37. 38. 4, 19.

7. És minden nemzetségek szolgálnak néki, és az ő fijának, és unokájának mind addig, míg az ő földének ideje el nem * jó, és az őnmaga ideje, és szolgálnak néki sok nemzetségek, és nagy Királyok. * Dán. 5, 30. 31.

8. És lészen, hogy a nemzetség és az ország, mellyek néki nem szolgálnak, Nabukodonozornak a Babilóniai Királynak, és a ki nem teszi nyakát a Babilóniai Királynak jármába: fegyverrel és éhséggel, és dőghalállal meglátogatom azt a nemzetséget, azt mondja az Úr, miglen adom őket az ő kezébe.

9. Ti azért ne hallgassátok a ti Prófétaikat és a ti Jövendőmondókat és a ti Álommagyarázókat, és a ti Varázslókat, és a ti Szemfényvesztőket, kik ezt mondják néktek, mondván: Ne * szolgáljatok a Babilóniai Királynak;

10. Mert ők hazugságot prófétálnak néktek, hogy messze vigyelek titeket, a ti földektől, és kihajtsalak titeket és elveszettek! * vers 14, 16.

11. A nemzetség pedig, melly az ő nyakát adja a Babilóniai Királynak jármába, és szolgál néki; az ő földébe hagyom azt, azt mondja az Úr, és mivel az, és lakozik benne.

12. Sőt Sédékiásnak a Júda Királynak is mind e beszédek szerint szólottam, mondván: Adjátok a ti nyakaitokat a Babilóniai Királynak jármába, és szolgáljatok néki és az ő népének, és éltek.

13. Miért halsz meg te és a te néped fegyver miatt, éhség miatt és dőghalál miatt a miképen szólott az Úr a népnek, melly * nem akar szolgálni a Babilóniai Királynak? * vers 8.

14. És ne fogadjátok a Prófétaknak szavokat, kik ezt mondják néktek, így szólván: Ne szolgáljatok a Babilóniai Királynak: mert ők hazugságot * prófétálnak néktek; * vers 9. 10.

15. Mert nem küldöttem őket, azt mondja az Úr, és ők az én nevemben hazugságot prófétálnak, hogy innen titeket kiűzelek, és elveszettek ti, és a Próféta, a kik jövendőnek néktek.

16. A Papoknak is, és az egész községnek szólottam, mondván: Ezt mondja

az Úr: Ne fogadjátok a ti Prófétaikatok szavokat, kik prófétálnak néktek mondván: Imé az Úr házának edényei visszahozatnak * Babilóniából mindjárt: mert ők hazugságot prófétálnak néktek.

* rész 28, 3. 4.

17. Azért ne hallgassátok őket; szolgáljatok a Babilóniai Királynak, és éltek; miért pusztíttatik el e város?

18. Ha ők Próféta, és ha nálok az Úr-nah igéje vagyon: imádkozzanak most a Seregek Urának, hogy az edények, mellyek most az Úr házában vannak, és a Júda Királyának házában, és Jérusálemben, ne vitessenek el Babilóniába;

19. Mert ezt mondja a Seregeknek Ura a klólabak * felől, és a tenger felől, és az oszlopok felől, és az edények maradéka felől, mellyek még e városban maradtak.

* 2 Kir. 11, 14.

20. Mellyeket Nabukodonozor a Babilóniai Király el nem vitt, mikor fogságba vinné * Jékoniást, Joákimnak a Júda Királyának fíját Jérusálemből Babilóniába, és Júdának s Jérusálemnek minden fő népeit:

* 2 Kir. 24, 14. 15.

21. Mégis, mondom, hogy a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene, ezt mondja az edények felől, mellyek megmaradtak az Úrnak házában, és a Júda Királyának házában, és Jérusálemben.

22. Babilóniába * elvitetnek, és ott lésznek mind a napig, mellyen + meglátogatom őket, azt mondja az Úr: an-nakutánna felhozom azokat, és visszahozom azokat e helyre.

* 2 Kir. 25, 13—20. + 2 Krón. 36, 22. Esd. 1, 1—11.

28. RÉSZ.

Hanánias ellen támad Jerémiásnak.

Lőn az esztendőben, Sédékiásnak a Júda Királya királyságának kezdetiben, negyedik esztendőben ötödik hónapban, monda nékem Hanánias (Azurnak fíja, Próféta, ki Gábaonból való vala), az Úrnak házában, a Papoknak és az egész községnek szemeik előtt, mondván:

2. Ezt mondja a Seregeknek Ura az Izráelnek Istene, mondván: Eltörtem a Babilóniai Királynak jármát.

3. Minekutánna két esztendő elmúlt, én visszahozom e helyre az Úr házának minden edényit, mellyeket Nabu-

kodonozor a Babilóniai Király * elvitt innét, és bévitt Babilóniába.

* 2 Kir. 24, 1. 11—16.

4. És Jékoniást Joákimnak a Júda Királyának fiját, és minden rabokat, kik Júdából elvitettek Babilóniába, én visszahozom ide, azt mondja az Úr: mert eltöröm a Babilóniai Királynak jármát.

5. Akkor monda Jeremiás Próféta Hanánias Prófétának, a Papoknak és az egész községnek szemei előtt, kik állanak vala az Úrnak házában.

6. És monda Jeremiás Próféta: Úgy legyen, úgy cselekedjék az Úr: töltsé bé az Úr a te beszédidet, mellyekkel profétálád, hogy visszahozatnak az Úr házában edényei, és a rabságban való egész *község* Babilóniából e helyre;

7. Mindazáltal halld meg e beszédet most, mellyet én néked szólok, és az egész községnek:

8. A Próféták, kik én előttem és te előtted eleitől fogva voltak, profétáltak nagy földek ellen, és nagy országok ellen, a had felől, és a háborúság felől, és a dőghalál felől.

9. A melly Próféta jövendölt a békeség felől, mikor bételjesedik * a Prófétának beszéde, *akkor* megesmértetik a Próféta, ha az Úr küldötte é azt valóban?

* 5 Móz. 18. 22.

10. És elvév Hanánias Próféta a jármot * a Jeremiás Próféta nyakából, és eltöré azt.

* rész 27. 2.

11. És monda Hanánias, mind az egész község előtt, mondván: Ezt mondja az Úr: Illyen módon töröm el Nabukodonozornak a Babilóniai Királynak jármát két esztendő bételvén, minden nemzetségeknek nyakáról: és elméne Jeremiás Próféta az ő útára.

12. És szóla az Úr Jeremiásnak, minekutánna eltöré Hanánias Próféta a Jeremiás Próféta nyakáról a jármot, mondván:

13. Menj el, és mond meg Hanániasnak, mondván: Ezeket mondja az Úr: A fajármot eltöréd; de csinálj *magadnak* a helyében vasjármot:

14. Mert ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Vasjármot vetetem mind e nemzetségeknek nyakokba, hogy szolgáljanak Nabukodonozornak, a Babilóniai Királynak, és szolgáljanak

néki, sőt annakfelette a mezei * állatokat is néki adtam.

* rész 27. 6.

15. És monda Jeremiás Próféta Hanánias Prófétának: Halld meg most Hanánias? Nem küldött téged az Úr, és te hazugsággal * biztatod e népet.

* vers 2—4.

16. Azért így szól az Úr: Imé én kiküldelek téged e földnek színéről, ez esztendőben meghalsz: * mert az Úr ellen való szót szólál. * 5 Móz. 13. 5. Ezék. 13. 3—9.

17. Meghala azért Hanánias Próféta ugyanazon esztendőben, hetedik hónapban.

29. RÉSZ.

Jeremiás levele a fogoly Zsidókhöz.

E szók *voltak* a levélben, mellyet Jeremiás Próféta küldé Jerúsálemből a rabságban * való Vének maradékinak, és a Papoknak és a Prófétáknak, és az egész községnek, mellyet fogva vitt vala el Nabukodonozor Jerúsálemből Babilóniába.

* 2 Kir. 24, 10—16.

2. Minekutánna kijöve Jékónias Király és a Királyné is, a Hopmesterek a Júda és Jerúsálem Fejedelmei, és az ácsmester, és az ötvös Jerúsálemből.

3. Elásának, a Sáfán fijának, és Gamariának, a Hilkiás fijának kezek által, kiket küldött Sédékiás * Júdának Királya Nabukodonozorhoz a Babilóniai Királyhoz Babilóniába, mondván:

* 2 Kir. 24, 17.

4. Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene, minden raboknak, kiket Jerúsálemből Babilóniába vitettem:

5. Építetek házakat, és lakjatok benne, kerteket plántáljatok és azoknak gyümölcseivel éljete.

6. Vegyetek magatoknak feleségeket, és szüljétek fiakat és leányokat; és a ti fiaiitokat is házassítsátok meg, és a ti leányitokat adjátok férjnek, és szüljenek fiakat és leányokat, és szaporodjatok meg ott, és meg ne kevesedjete.

7. És a városnak békességét keressétek, mellybe titeket rabságra küldöttelek, és könnyörögtetek érte az Úrnak: mert annak békességében lészen a ti békességetek;

8. Mert ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Ne * hitessenek el titeket a ti Prófétáitok, kik vagynak köztöttek, és a ti jövendőmondóitok, és

ne figyelmezzetek a ti álmaitokra, melyeket álmodoztok: * rész 14, 14. 28, 2—4.

9. Mert ők hamisan prófétálnak néktek az én nevemben; mert nem küldöttem őket, azt mondja az Úr.

10. Mert ezt mondja az Úr: Mihelyt bételjesednek Babilóniában, a * hetven esztendőök, meglátogatlak titeket, és ti rajtatok bétöltöm az én jó szómat, hogy visszahozzalak titeket e helyre.

* rész 25, 12.

11. Mert én tudom az én gondolatimat, melyeket én felőletek gondolok, azt mondja az Úr; békességnek gondolatai és nem háborúságnak, hogy néktek adjak * kíváncsatos véget.

* rész 24, 5—7.

12. Akkor segítségre * hívtok engemet, és elmentek és imádtok engemet, és titeket meghallgatlak.

* Ezék. 6, 9. 10. Dán. 9, 3—23.

13. És kerestek engem, és megtaláltok: mert kerestek engem teljes szivetekből:

14. És megtaláltatom ti tőletek, azt mondja az Úr, és meghozlak * a rab-ságból, és öszvegyűjtlek titeket minden nemzetségekből, és minden helyekből, a hová kiűztelek titeket, azt mondja az Úr, és visszahozlak titeket a helyre, a honnan számkivetettelek titeket. * Zsolt. 126, 1. 2.

15. Mert ezt mondottátok: Támasztott nekünk az Úr Prófétákat Babilóniában.

16. Azért ezt mondja az Úr a Királynak, ki ül a Dávid székeiben, és az egész községnek, melly lakozik e városban, tudniillik a ti atyátokfiainak, kik veletek a fogságra ki nem mentek.

17. Azt mondom, hogy ezt mondja a Seregeknek Ura: Imé én küldök ő reájok fegyvert, éhséget és döghalált, és tészem őket olyanokká mint a megveszett figék * melyeket a keserűség miatt meg nem ehetnek.

* rész 24, 8—10.

18. És üldözöm őket * fegyverrel, éhséggel, és döghalállal, és adom őket a föld minden országinak gyötrelmére, átkozásra, és csudájára, és kisüvöltésre, és minden nemzetségeknek † szidalmára, a kik közibe kivettem őket.

* 5 Móz. 28, 25. 37. † rész 42, 18.

19. Azért: mert * nem fogadták az én beszédimet, azt mondja az Úr, melyeket én nékik izentem az én szolgálaim által a Próféták által, reggel felkelvén, és elküldvén: és nem fogadtátok, azt mondja az Úr!

* 2 Kir. 17, 6—14.

20. Ti azért halljátok meg az Úrnak szavát minden rabok, kiket Jerúsálem-ből Babilóniába vitettem.

21. Ezt mondja a Seregek Ura, az Izráelnek Istene, Ákábnak, a Kolája fijának, és Sédékiásnak, a Mahásiás fijának, kik prófétálnak néktek az én nevemben hamisan: Imé én adom őket Nabukodonozornak, Babilónia Királyának kezébe, és szemeitek láttára megöli őket:

22. És azoktól szidalomnak formáját vesznek a Júdából való minden rabok, kik Babilóniában *vagynak*, mondván: Téged az Úr tegyen olyanná, mint Sédékiást és mint Ákábot, kiket megégete tűzzel a Babilóniai Király;

23. Mert gonoszsgót cselekedtek Izráelben és paráználkodtak az ő felebarátjaiknak feleségivel, és az én nevemben hazugságot szóltak, melyet nem parancsoltam nékik: Én pedig tudom azt, és bizonyosság *vagyok*, azt mondja az Úr!

24. És Semája Nehelámitesnek is mond meg, így szólván:

25. Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene, mondván: Mivelhogy te levelet küldöttél magad nevével az egész községhez, melly Jerúsálemben vagyon és Sofóniás Paphoz a Mahásiás fijához, és minden Papokhoz, mondván:

26. Az Úr tett téged Pappá Jójada Pap helyében, hogy Fejedelmek legyetek az Úr házában minden bolond férjfiún és Prófétán, hogy vessed ezt a tömlöczbe, és a kalodába;

27. Azért miért nem dorgáltad meg az Anatótbeli * Jerémiást, ki néktek prófétál?

* rész 1, 1.

28. Mert mi hozzánk küldött Babilóniába, ezt mondván: Hosszú a számkivetés ideje, építsetek házakat, és lakjatok benne; plántáljatok kerteket, és éljete azoknak gyümölcszeivel.

29. És elolvasá Sofóniás Pap e levelet Jerémiás Prófétának hallására.

30. És szóla az Úr Jerémiásnak mondván:

31. Küldj el mind a rabokhoz, mondván: Ezt mondja az Úr, Semája, Nehelámites felől: Mivelhogy prófétált néktek Semája, holott én nem küldöttem őtet, és hazugsággal biztatott titeket;

32. Azért ezt mondja az Úr: Imé én meglátogatom Semája Nehelámitest, és

az ő magvát, nem lészen néki embere, ki lakozzék e nép között, sem nem látja e jót, melyet én az én népemmel cselekszem, azt mondja az Úr: mert az Úr ellen való szót * szólott! * rész 28, 16.

30. RÉSZ.

Jövendői a Babilonból való kiszabadulásról.

Ez a szó, melyet szólott az Úr Jeremiásnak, mondván:

2. Ezt mondja az Izráelnek Ura Istene, mondván: Mind a szókat, melyeket néked mondtam, írd meg magadnak egy bizonyos könyvben:

3. Mert imé eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és visszahozom * az én rabságban való népemet az Izráelt és Júdát: azt mondja az Úr, és visszahozom őket a földre, melyet az ő atyáiknak adtam, és birják azt. * rész 25, 12.

4. Ezek pedig a szók, melyeket az Úr Izráel és Júda felől szólott.

5. Mert ezt mondta az Úr: A félelemnek, rettentésnek, és nem a békességnek szavát hallottuk.

6. Kérdjétek meg most és lássátok, ha szül a férjfiú: Mi az oka, hogy látom, hogy minden férjfiak az ő kezeiket ágyékokra vetették, mintegy gyermekszülő asszonyt, és az ő orczáik mind meghervadtak?

7. Jaj: mert nagy * az a nap, annyira hogy ne legyen hozzá hasonlatos: *És noha* a háborúságnak ideje vagyon Jákóbon: mindazáltal abból megszabadul! * Sof. 1, 15. 18.

8. És lészen az napon, azt mondja a Seregeknek Ura, öszvetöröm az ő * igáját a te nyakadból, és a te köteleidet elszagatom, és többé a fogságra az idegenek ötét nem szorítják; * Dán. 5, 30. 31.

9. Hanem szolgálnak az Úrnak az ő Isteneknek és Dávidnak * az ő Királyoknak, kit nékik feltámasztok.

* Eze. 34, 23. Hós. 3, 5.

10. Te azért ne félj, óh én * szolgám Jákób, azt mondja az Úr, se ne rettegj Izráel: mert imhol vagyok én, ki megzsabadítlak téged messze földről, és a te magodat az ő rabságoknak földéből: és visszatér Jákób és megnyugoszik, és csendes lészen, és senki nem lészen félelemben: * Ésa. 41, 13. 14.

11. Mert én veled *vagyok*, azt mondja az Úr, hogy megtartsalak téged; mert

véget vetek minden nemzetségekben kik közzé kiszélesztettelek téged: mindazáltal te benned * véget nem vetek, hanem megostorozlak téged ítéletben, de azért nem vesztelek el tégedet. *Ésa. 27,8.9.

12. Mert ezt mondja az Úr: Veszedelemes a te * romlásod, veszedelemes a te vereséged. * Mik. 1, 9.

13. Senki nincsen ki megítélné a te ügyedet, hogy békőtné sebedet, az orvoságok és flastrom nem *használnak* néked.

14. Minden te szeretőid elfelejtkeztek rólad, és téged nem keresnek: mert megvertelek téged ellenséges * veréssel, kegyetlen ostromozással a te bűnödnek sokságáért, és *hogy* eláradtak a te bűneid. * Sir. 1, 1. 2. 19. 2, 18.

15. Miért kiáltasz a te romlásodért? *azért é, hogy* nehéz a te fájdalmad? a te gonoszságodnak sokságáért, és bűneidnek eláradásáért cselekedtem ezeket veled.

16. Azért mindenek, kik bényelnek téged * elnyeletnek, és minden te ellenséged mindnyájan a rabságra mennek: és a te kóborlóid kóborlásra vettetnek, és mindenek, kik téged elprédálnak, elprédáltatnak; * Ésa. 41, 11. 47, 1-6.

17. Mert gyógyulást hozok te reád, és meggyógyítlak a te fájdalmidból, azt mondja az Úr. Mert számkivetettnek hívtak téged Sion: Nincsen ki tudakozzék ő felőle!

18. Ezt mondja az Úr: Imé én visszahozom a Jákób sátorinak foglyait és az ő hajlékin könyörülök, és a város felépittetik az ő magas helyén, és a paloták az ő helyeken maradnak.

19. És kijő belőlök hálaadás, és örömeinek szava, és megsokasítom őket, és meg nem kevesednek, megöregbítem őket, meg sem kisbebednek:

20. És lésznek az ő fiai, mint * elein, és az ő serege az én orczáim előtt megerősíttetik; és meglátogatom mind azokat, kik megnyomoritották ötét. *Ésa. 1,26.

21. És az ő erős Hadnagya ő belőle támad és az ő Uralkodója belőle jó ki, és ötét hozzám hívom, hogy hozzám közelgessen: mert kicsoda az, a ki szívét arra hajtaná, hogy hozzám jőne? azt mondja az Úr.

22. Ti lésztek nékem * népeim, és én is ti Istentek lészek. * rész 24, 7.

23. Imé *mint* a szélvész az Úrnak ha-

ragja kijött, és a jelenvaló szélvész a hitetleneknek fejekén * marad.

* rész 23, 19. Ésa. 1, 27. 28.

24. Meg nem tér az Úrnak haragja, míg végre nem viszi, és míg az ő szívének gondolatit meg nem erősíti; az utolsó napokban értitek meg e dolgot.

31. RÉSZ.

Az Isten országának Zsidókból és Pogányokból leendő megépülése ígértetik.

Az időben, monda az Úr, lesznek Izráel minden nemzetségeinek Istene, és ők lesznek nékem népeim.

2. Ezt mondja az Úr: Kegyelmet talált a pusztában, a fegyvertől megmenekedett nép, az Isten ő előtte jára, hogy megnyugotná őtet, tudniillik az Izráelt.

3. Sok időtől fogva azt mondja a nép: megjelent nékem az Úr! sőt inkább azt mondja az Úr, örökkévaló szeretettel szerettelek téged, azért terjesztettem reád az én irgalmasságomat.

4. Még felépítlek téged és felépítettél te, óh Izráel leánya: Még megékesítettél, dobokkal és játszódóknak seregekkel mégy ki.

5. Még szőlőket * plántálsz Samariának hegyeiben, plántálnak a plántálók, és élnék gyümölcseivel; * Ésa. 65, 21.

6. Mert leszen *olly* nap, *mellyben* kiáltnak a pásztorok az Efraim hegyében: Keljetek fel, és menjünk fel Sionba a mi Urunkhoz Istenünkhöz.

7. Mert ezt mondja az Úr: Énekeljete Jákóbnak vigassággal, és nagy felszóval szóljatok a Pogányok előtt! Hirdessétek, dicsérjétek, és mondjátok: Tartsd meg Uram a te népedet az Izráelnek maradékát!

8. Ime én visszahozom * őket az északnak földéből, és összevegyíjtöm őket a földnek határiból, ő közöttök *leszen* vak, és sánta, terhes *asszony*, és egyetemben gyermekszülő *asszony*, nagy roppant sereg jó vissza ide. * 2 Krón. 36, 22. 23.

9. Siralommal * jőnek, és kegyelemmel hozom vissza őket, hordozom őket a vizeknek folyásai mellett igaz úton, holt el nem esnek: mert az Izráelnek atya leszek, és az Efraim nékem † elsőszülöttem! * Zsolt. 126, 1. 2. † vers 18. 2 Móz. 4, 22.

10. Halljátok meg az Úrnak szavát Pogányok, és hirdessétek a messze való zigeteknek, és mondjátok ezt: A ki el-

oszlatta az Izráelt, azon gyűjti őtet össze, és megőrzi őtet mint a pásztor az ő nyáját:

11. Mert az Úr megváltotta Jákóbot, és megváltotta őtet annak kezéből, a ki hatalmasb ő nálánál.

12. És eljőnek, és énekelnek a Sionnak magas hegyén, és futnak az Úrnak jóvoltához, búzával, borral, olajjal, és juhoknak és barmoknak nyájával, és leszen az ő lelkek, mint a megöntözött * kert, és többé nem bánkódnak. * Ésa. 61, 11.

13. Akkor vigadoz a leányzó a seregben, és az ifjak, és egyetemben a vének, és az ő siralmokat örömmre fordítom, és megvigasztalom őket, és megvidámitom őket az ő bánatjokból.

14. És a Papoknak lelkeket megelégitem kövérséggel, és az én népem bételjesedik az én jótéteményimmal, azt mondja az Úr.

15. Ezt mondja az Úr: Szó hallatott a magas hegyen, sirás és keserves jajgatás, Rákhel * siratván az ő fiját, nem akara megvigasztaltatni az ő fíjai felől; mert nincsenek. * Máté 2, 18.

16. Ezt mondja az Úr: Tartsd meg szódat a sirástól, és szemeidet a könnyullatástól: mert a te cselekedetednek jutalma leszen, azt mondja az Úr, és az ellenségnek földéből * visszajőnek.

* rész 29, 10.

17. És végezetre jó reménységed leszen, azt mondja az Úr, és a te fíjaid visszajőnek az ő tartományokba.

18. Hallván hallottam, hogy *mikor* Efraim sirna *ezt mondotta*: Megvertél engem, és megverettettem, mint a tulok, melly a jármot nem szokta: térits * meg engem, és megtérek; mert te vagy az én Uram Istenem! * Sir. 5, 21. Hós. 6, 1. 2.

19. Mert minekutánna * megtérítettél engem, megbántam; és minekutánna megismertem magamat, vertem az én czombomat, megszegyenültem és elpirultam, mert viseltem az én ifjúságomnak gyalázatját. * 5 Móz. 30, 2. 3.

20. Avagy nem kedves fiam é nékem az * Efraim? Avagy nem kedvére, tartott gyermek é? Mindazáltal mióta szólottam ő fölé, még megemlékezvén megemlékezem ő róla, azért az én belső tagaim megindultak ő rajta, könyörülvén könyörülök rajta, azt mondja az Úr!

* vers 9. Hós. 11, 3. 4.

21. Rendelj magadnak jegyeket, rakj köveket össze jelül, vigyázz az ösvényre, az útra, *mellyen jártál*: jöjj vissza Izráelnek leánya, jöjj vissza e te városidba!

22. Meddig bujdosol, óh szófogadatlan leány? Mert az Úr új dolgot * cselekezik e földön: Az asszony † körülveszi a férjfiat.

* Ésa. 7, 14. † Luk. 1, 31.

23. Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Még e szót mondják a Júdának földében, és az ő városiban, mikor visszahozom őket a rabságból: Megáldjon téged az Úr, óh igazságnak háza, óh szent hegy!

24. És lakoznak Júdában, és minden ő városiban a szántóemberek, és a baromtartó emberek egyetemben.

25. Mert megöntözöm a szomjú lelket, és minden szomorú lelket bétöltök.

26. Erre vigyázok és nézek az én édes álmomban is.

27. Imé eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és bévetem az Izráel házát, és a Júda házát embernek magvával és baromnak magvával.

28. És leszen, *hogy* miképen szorgalmatos voltam, hogy őket kigyomláljam, és elrontsam, és megtörjem, és elveszessem, és ostorozzam: azonképen vigyázok arra, hogy őket megépítsem, és béplántáljam, azt mondja az Úr!

29. Az napokban * többé nem mondják: Az atyák ették meg az egrest, és a fiaknak fogok vásott meg *belé*.

* Ezék. 18, 2—4.

30. Sőt inkább kiki a maga gonoszságáért hal meg; minden embernek, ki megesi az egrest, tulajdon foga vásik meg *belé*.

31. Imé eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és új * szövetséget szerzek az Izráel házával, és a Júda házával:

* Zsid. 8, 8—11.

32. Nem a szövetség szerint, melyet vetettem az ő atyáikkal az napon, mellyen nékik kezeket fogtam, hogy kihoznám őket * Egyiptomnak földéből; mert ők megrontották † az én szövetségemet, noha én ő férjek maradtam volna *a szövetségben*, azt mondja az Úr.

* 2 Móz. 19, 1—8. † 2 Móz. 32, 7. 8.

33. Hanem ez a szövetség, melyet vetek az Izráel házával, e napok után, azt mondja az Úr: Adom az én törvényemet ő beléjük, és az ő szívekbe irom

bé azt, és leszek nékik * Istenek, és ők nékem lesznek népeim.

* rész 30, 22.

34. Többé senki nem tanítja az ő felebarátját, és senki nem az ő attyafiát, mondván: Esmérjétek meg az Urat; mert ők mindnyájan * megesmérnek engem kicsinytől fogva nagyig, azt mondja az Úr: mert megkegyelmezek † az ő álnokságoknak, és az ő bűnökről többé meg nem emlékezem.

* Ésa. 54, 13. Ján. 6, 45.

† rész 33, 8. Mik. 7, 18. Csel. 10, 43.

35. Ezt mondja az Úr, ki a napot adta a nappalnak világossággul; a holdnak járását, és a csillagokat *adta* világossággul az éjszakának, ki elszakasztja * a tengert, és annak hajjai zúgnak; Seregeknek Ura az ő neve!

* Ésa. 51, 15.

36. Ha felbomolhatnak e * rendelések az én orozám előtt, azt mondja az Úr: Az Izráelnek is magva elfogyatkozhatnak, hogy soha én előttem nép ne legyen.

* Ésa. 54, 9, 10.

37. Ezt mondja az Úr: Ha oda fel az egeket megmérhetik, és itt alatt végére mehetnek a föld fundamentominak: én is megutálom Izráelnek minden magvát mind azokért, mellyeket cselekedtek, azt mondja az Úr!

38. Imé a napok eljönnek, azt mondja az Úr: és építtetik város az Úrnak, a Hanániel tornyától fogva, mind a szegeletnek kapujáig.

39. És kilyebb megyen még a mérőkötél a *kapunál* mint a Garéb hegyéig, és megkerüli Góhatát.

40. És a holttestnek * egész völgye, és a hamunak *helye*, és mind az egész mező a Kedron patakáig, mind a lovak kapujának szegeletéig, melly napkeletre vagyon, az Úrnak szenteltetik, ki nem gyomláltatik, sem el nem töretik soha többé.

* rész 7, 32.

32. RÉSZ.

Jeremiás Isten hagyásából mezőt veszen.

Ez a szó, melyet szóla az Úr Jeremiásnak, Sédékiásnak a Júda Királyának tizedik esztendejében: Ez a Nabukodonozornak tizennyolczadik esztendeje.

2. És akkor a Babilóniai Királynak serege megszállotta vala Jérusálemet, és Jeremiás Próféta a tömlöcznek pitvarában bérekesztetett vala, melly a Júda Királyának házában vala:

3. Mert Sédékiás a Júda Királya re-

kesztette vala bé ötet, mondván: Miért prófétálsz te, ezt mondván: Ezt mondja az Úr; Imé én e várost adom a Babilóniai Királynak kezébe, és megveszi azt?

4. És Sédékiás a Júda Királya meg nem menekedik a Káldeusok kezéből, hanem adván adom a Babilóniai Király kezébe, * és ennek szája szól amannak szájával, és ennek szemei látják amannak szemeit. * rész 34, 3. 2 Kir. 25, 6. 7.

5. És Babilóniába viszi Sédékiást, és ott lészen mind addig, míg meg nem látogatom őtet, azt mondja az Úr: mivelhogy hadakoztok a Káldeusok ellen, nem jól lészen dolgotok.

6. És monda Jeremiás: Szólott az Úr nékem, ezt mondván:

7. Imé Hanaméel, Sallumnak a te öregbik bátyádnak fija hozzád megyen, mondván: Vedd meg magadnak az én mezőmet, melly Anatótban *vagyon*: mert te read *néz* vér szerint, hogy megvegyed.

8. Eljőve azért hozzám Hanaméel az én öregbik bátyámnak fija, az Úr beszéde szerint a tömlőcz pitvarához, és monda nékem: Kérlek, vedd meg az én mezőmet, melly Anatótban * a Benjámin földében *vagyon*: mert te volnál örökös benne, és te read *néz* törvény szerint is, hogy megvegyed: Akkor bevém eszembe, hogy az Úr szava volna. * rész 1, 1.

9. Azért megbevém Hanaméeltől az én öregbik bátyámnak fijától a mezőt, melly *vala* Anatótban, megadám azért néki a pénzt, tizenhét ezüst Siklusokat.

10. És béírák levélbe, és bépecsétlém és tanubizonyságot is téteték fölére, minekutánna a pénzt megfizettem volna.

11. Kezembe vevém ezekután a megvétel felől való levelet, melly meg vala pécséltetve, a parancsolatnak és a törvénynek *szokása szerint*, és a *Fejedelem közönséges levelét is*.

12. És e vétel felől való levelet adám Báruknak a Néria fijának, ki Mahásiás fija vala, Hanaméelnek, az én öregbik bátyám fijának szemei előtt, és a bizonyosságok szemeik előtt, kik bé valának irattatva e vétel felől való levélben, minden Zsidóknak szemeik előtt, kik ülnek vala a tömlőcznek pitvarában.

13. És parancsolék Báruknak azoknak szemeik előtt, mondván:

14. Ezt mondja a Seregeknek Ura, az

Izráelnek Istene: Vedd fel e leveleket, e vételnek levelét, mind a bépecsételtetett mind a közönséges levelet, és tedd azokat sárból csinált edénybe, hogy sok ideig megálljanak;

15. Mert ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Még házakat vesznek és mezőket és szőlőket e földön.

16. És könyörgék az Úrnak, minekutánna adám a vétel felől való levelet Báruknak a Néria fijának, mondván:

17. Ah, ah, Uram Isten! Imé te teremtetted a mennyet és a földet, a te nagy hatalmaddal, és a te kiterjesztett karoddal: és semmi nincs téled elrejtve!

18. Ki irgalmasságot * cselekeszel ezeriglen, és az atyáknak álnokságokat az ő fijaiknak kebelekre kiöntöd ő utánnok: *te vagy* a nagy Isten, hatalmas, kinek neve Seregeknek Ura! * 2 Móz. 34, 7.

19. Nagy * tanácsu és nagy cselekedetű: mert a te szemeid nyitva vagynak az emberek fiainak minden † útakra, hogy kinek-kinek megfizess az ő útai szerint, és az ő cselekedeteinek gyümölcse szerint. * Ésa. 28, 29. † Jób 34, 21.

20. A ki jeleket és csudákat tettél Egyiptomnak földében, mind e napiglan, és Izráelben, és az emberekben, és szerzettél magadnak nevet, a mint e mai napon *vagyon*.

21. És kihoztad a te népedet az Izráelt Egyiptomnak * földéből jelekkel és csudákkal, és hatalmas kézzel, és ki nyujtott karral, és nagy rettegésben. * 2 Sám. 7, 23.

22. És adtad nékik e földet, melly felől megesküdtél az ő atyáiknak, hogy adnál nékik téjjel és mézzel folyó földet.

23. És bémentek, és örökségül magoknak vették azt: mindazáltal nem engedtek a te szódnak és a te törvényedben nem jártak, a melyeket nékik parancsoltál, hogy megcselekednének: mind azokat nem cselekedték. Annakokáért mind e gonoszt rájuk borítottad.

24. Imé kosokkal jöttek e városnak megvételére, és e város adatik a Káldeusoknak kezekbe, kik őtet ostromolják fegyverrel, éhséggel és dőghalállal. És valamit szőlottál * bételjesedett, és imé te látod! * 5 Móz. 28, 25—29. 49—53.

25. Te pedig mondtad, Uram Isten nékem; Végy magadnak * mezőt pénzen, és tanubizonyságid legyenek fölére,

és mindazáltal imé a város a Káldeusoknak kezébe adatik! * vers 7.

26. És szóla az Úr Jerémiásnak, mondván;

27. Imé én Ura Istene *vagyok* minden testnek, * valyon eltittkoltathatik é valami én tőlem? * 4 Móz. 26, 22.

28. Azért ezt mondja az Úr: Imé én adom e várost a Káldeusok kezébe, és Nabukodonozornak a Babilóniai Királynak kezébe, hogy megvegye azt;

29. És bémennék a Káldeusok, a kik ostromlják e várost, és e várost meggyújtják tűzzel, és megégetik azt, és a házakat, melyeknek tetejeken * füstöt csináltak a Baálnak, és áldozatokat tettek az idegen isteneknek, hogy engem haragra ingerlenének; * 2 Kir. 23, 12.

30. Mert bizonyára az Izráel fiai, és a Júda fiai ifjuságoktól fogva csak gonoszt cselekedtek az én szemeim előtt; és az Izráelnek fiai bizonyára haragra gerjesztettek engem az ő kezeiknek cselekedetivel; azt mondja az Úr!

31. És haragomnak s búsulásomnak gerjesztője volt e város az időtől fogva, mellyben építették azt, mind ez ideig, hogy eltörleném azt az én színem elől.

32. Az Izráel fijainak és a Júda fijainak minden gonoszságokért, melyet cselekedtek, hogy engem felháborítanak, ő magok, az ő Királyaik, az ő Fjedelmeik, az ő Papjaik, és az ő Prófétáik, és a Júdának vitézei, és Jerúsálemnek polgárai.

33. És én hozzám háttal * fordultak és nem arczal, és mikor őket tanitanám reggel felkelyén és tanitván; nem halálk, † hogy bévennék a tanitást.

* rész 2, 27. † 2 Krón. 36, 15. 16.

34. És az ő utálatosságaikat helyezették * a házban, melly neveztetett az én nevemről, hogy megfertéztetnék azt.

* 2 Kir. 21, 7.

35. És emeltek a Baálnak magas *oltárokat*, mellyek *vagynak* a Hinnom fjának völgyében, * hogy áldoznák az ő fijaikat és leányaikat a Moloknak, melyet nékik nem parancsoltam, sem meg nem gondoltam, hogy ez utálatosságot cselekednék, hogy a Júdát vétkeztetnék.

* 2 Kir. 23, 10. † Zsolt. 106, 37. 38.

36. És azért most ezt mondja az Izráelnek Ura Istene e városnak a melly felől ti mondjátok: Adatott a Babilóniai

Király kezébe fegyver miatt, éhség miatt, és döghalál miatt;

37. Imé én összevgyűjtöm őket minden földéről, a mellyekre kivettem őket haragomban, és felgerjedésemben, és nagy boszorkodásban: és visszahozom őket e helyre, és lakni hagyom őket nagy bátorságban.

38. És nékem népeim * lesznek, és én nékik Istenek lesznek. * rész 24, 7.

39. És adok nékik * egy szívet, és egy utat, hogy mindenkor engem féljenek, hogy jól legyen dolgok nékik, és az ő fijaiknak ő utánok. * Ezek. 11, 19. 18. 31. 32.

40. És örökkévaló frigyet vetek ő velek, *tudniillik* hogy el nem távozom ő tőlök, és az ő velek való jótéteménytől, és az ő szivekbe adom az én félelmemet, hogy el ne távozzanak én tőlem.

41. És ő bennem * örvendezek, jót cselekedvén velek, és megplántálván † őket e földben nagy erősen teljes szívemmel és teljes lelkemmel;

* 5 Móz. 28, 63. † Ámós 9, 15.

42. Mert ezt mondja az Úr; A miképen hoztam e népre mind e nagy háborúságot: azonképen én hozok ő reájok minden jót, melyet én ő felőlök mondok.

43. És örökségül biratik a mező e földön, melly felől ti ezt mondjátok: Elhagyatott ez mind embertől, mind baromtól, és adatott a Káldeusoknak kezébe!

44. Mezőket pénzen vesznek, béírván a levélle, és bépecsételvén, és tanubizonyságot tétetvén felőle a Benjámin földében, és Jerúsálem területiben és Júdának városiban, és a hegyen való városokban, és a mezőn való városokban: és a délfelől való városokban: mert visszahozom őket a * rabságból, azt mondja az Úr. * rész 29, 10. Ámós 9, 14. 15.

33. RÉSZ.

Szabadulás a rabságból.

És másodszor szóla az Úr Jerémiásnak mikor ő még fogva vala * a tömlőcz pitvarában, mondván: * rész 32, 2. 3.

2. Ezt mondja az Úr, a ki csinálta *Jerúsálemet*, az Úr a ki formálta azt, hogy megerősíténé azt, Úr az ő neve:

3. Kiálts én hozzám, és megfelelek néked, és nagy dolgokat mondok néked, és elrejtetteket, mellyeket nem tudsz;

4. Mert ezt mondja az Úr, az Izráelnek Istene e városnak házai felől, és a Júda Királyinak házaik felől; mellyek elrontattak kosokkal és fegyverrel.

5. *Mivelhogy az ő lakosai* elmentek, hogy vivnának a Káldeusokkal, és hogy bétöltenék a házakat az embereknek holttestekkel, kiket az én haragomban és bosszúállásomban megöltem, és mivelhogy elrejtettem az én orcámat e várostól az ő sok gonoszságokért:

6. Imé én gendot viselek *Jerúsálemnek* egységére és orvosságára, és * meggyógyítom őket, és megmutatom nekik az állandó békességnek sokságát. * rész 30, 17.

7. És meghozom Júdát és Izráelt a rabságból, és felépitem őket mint annakelőtte.

8. És megtisztítom * őket minden ő álnokságokból, mellyekkel vétkeztek én ellenem, és megkegyelmezek † minden ő álnokságaiknak, mellyekkel vétkeztek én ellenem, és mellyekkel gonoszul cselekedtek ellenem.

* Ésa. 4, 3. † rész 31, 34. Ezek. 37, 21—23.

9. És lészen nékem hiremre nevemre, örömemre, * tisztességemre és dicséretemre e földnek minden nemzetséginél, kik hallják minden én jótéteményimet, mellyeket én ő velek cselekeszem: és félnek, és megrettennek minden jótéteményért és minden békességért, mellyet ő velek cselekeszem! * rész 32, 41.

10. Ezt mondja az Úr: Még jövődben hallatik e helyen (melly felől ti ezt mondjátok: Elhagyatott embertől és baromtól,) a Júdának városiban, és Jerúsálemnek utczaiban, mellyek elpusztítottak, és ember nélkül, és lakó nélkül, és oktan állat nélkül *vagynak*.

11. *Hallatik mondom* örömmel szava, és * vigasságnak szava, vőlegénynek szava, és menyasszonynak szava és azoknak szavok, kik ezt mondják: Dicsérjétek a Seregeknek Urát: mert jó az Úr; mert örökkévaló az ő kegyelme: *Azoknak szavok*, kik áldozatot hoznak az Úr házába: mert meghozom e föld népét a rabságból, mint annakelőtte, azt mondja az Úr! * rész 7, 34. Hós. 2, 11. 12.

12. Ezt mondja a Seregeknek Ura: Még e pusztá helyen, melly emberektől s oktan állatoktól megfosztatott, és minden ő városiban pásztoroknak hajlékok lészen, kik az ő juhokat letelepítik:

13. A hegyen való városokban, a mézőn való városokban, és a dél felől való városokban, és a Benjámin földében, és Jerúsálem kerületiben, és Júda városiban, még a juhok általmennek a számlálónak * keze által, azt mondja az Úr!

* 3 Móz. 27, 32.

14. Imé eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és megerősitem az én jó beszédemet, mellyet szóltam az Izráel házának és a Júda házának.

15. Az napokban és az időben meggyümölcsöztetem Dávidnak az * igazságnak Magvát, és ítéletet tészem, és igazságot e földön.

16. Az napokban megszabadul a Júda és Jerúsálem bátorságban lakozik, és ez az ő neve, mellyel hivatattatik ő: Az Úr mi igazságunk! * rész 23, 5. Zak. 3, 8.

17. Mert ezt mondja az Úr: nem vágattatik ki Dávidnak a férjfiú, ki üljön az Izráel házának székiben:

18. És a Lévíta Papoknak is ki nem vágattatik a férjfiú én előlem, a ki égőáldozatot áldozzon, és eledeli áldozatot egészen, és *egyéb* áldozatot tégyen mindenkör.

19. És szóla az Úr Jerémiásnak, mondván:

20. Ezt mondja az Úr: Ha felbonthatjátok az én szövetségimet, *melly vagy*on a nappal, és az én szövetségemet, *melly vagy*on az éjszakával; úgy hogy se nap, se éjszaka ne legyen az ő idejében:

21. Az én szolgálammal Dáviddal való frigyem is * felbomol, úgy hogy ne legyen néki fija, ki uralkodjék az ő széki-ben és a Lévíta Papokkal az én szolgálommal. *2 Sám. 7, 12—15.

22. Mint az égnek * serege meg nem számláltathatik, és a tengernek fővenye meg nem mérgethetik; úgy az én szolgálomnak, Dávidnak magvát és a Lévitákat, kik nékem szolgálnak megsokasítom. * 1 Móz. 15, 5.

23. És szóla az Úr Jerémiásnak, mondván:

24. Nem hallottad é mit szóla e nép? mondván: A két nemzetséget, mellyet az Úr választott vala, elveté, és az én népemet megutálta, úgyhogy többé az ő ítéletek szerint ne legyen nemzetség.

25. Ezt mondja az Úr: Ha szövetségem nem lészen a nappal, és az éjszakával

és ha az égnek és a földnek törvényeket el nem rendeltem :

26. Jákóbnak is, és az én szolgálómnak Dávidnak magvát elvetem, úgyhogy az ő magyából senkit fel ne vegyek, ki uralkodjék Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak magván ; mert visszahozom őket a rabságból, és megkegyelmezek nekik.

34. RÉSZ.

Sédékiás ellen, és szolgálóikat elbocsátó Zsidóknak hamisságok ellen jövendől

Ez a beszéd, melyet szólott az Úr Jerémiásnak (mikor * Nabukodonozor a Babilóniai Király és minden ő serege, és a föld minden országai, *mellyek* az ő hatalmas kezei alatt *valának*, és minden népek vívnák Jerúsálemet, és minden ő városit,) mondván : * 2 Kir. 25, 1.

2. Ezt mondja az Úr, az Izráelnek Istene: Menj el, és mond meg Sédékiásnak a Júda Királyának, *azt mondom*, hogy mond meg neki: Ezt mondja az Úr: Imé én adom e várost a Babilóniai Királynak kezébe, és azt felgyújtja tűzzel ;

3. És te az ő kezéből el nem szaladsz, hanem minden bizonnal * megfognak és kezébe adnak, és a te szemeid meglátják a Babilóniai Királynak szeméit, és az ő szája a te száddal szól, és Babilóniába bémegy : * rész 32, 4. 39, 4. 5.

4. Mindazáltal halld meg az Úrnak szavát Sédékiás, Júdának Királya, ezt mondja az Úr te felőled : Fegyver miatt meg nem halsz ;

5. Békességben halsz meg, és a te atyáidnak az előbbi Királyoknak *temetőhelyeknek* megfüstölése * szerint, kik te előtted voltak füstölik meg *jóillattal* a te *temetőhelyedet*, és *így* siratnak tégedet: Jaj, Uram! Mert én szoltam e szót, *azt mondja az Úr!* * 2 Krón. 16, 14.

6. És megmondá Jerémiás Próféta Sédékiásnak a Júda Királyának mind e szókat Jerúsálemben.

7. A Babilóniai Királynak pedig serege vivja vala Jerúsálemet, és Júdának minden városit, *mellyek* megmaradtak vala, *tudniillik* * Lákist és † Azékát: mert a Júda városai közül *csak* ezek maradtak vala hátra a megvételtől, *mellyek* erős városok *valának*. * 2 Krón. 37, 8. † Jós. 10, 10.

8. Ez a beszéd, melyet szóla az Úr Jerémiásnak, minekutánna Sédékiás

Király frigyet vete az egész Jerúsálem-beli néppel, és szabadságot * kiáltata köztök :

9. Hogy kiki szabadon bocsátaná szolgálóját, és kiki szolgálóleányát, Zsidó férjfiat és Zsidó leányt, hogy senki ne szolgáltatna velek, *tudniillik* Zsidó atyafiával. * 2 Móz. 21, 2.

10. És meghallák mindnyájan a Fejedelmek, és az egész község, kik e szövetséget szerzették vala, hogy kiki mind elbocsátaná az ő szolgálóját, és kiki szolgálóleányát szabadon, hogy senki azokkal ne szolgáltatna többé, *azt mondom*, hogy meghallák és elbocsáták.

11. Annakutánna pedig tanácsokat elváltak, és visszahozák a szolgálókat és szolgálóleányokat, kiket szabadságban elbocsátottak vala, és őket szolgálká és szolgálóleányokká tevék.

12. És lőn az Úrnak szava Jerémiáshoz az Úrtól, mondván !

13. Ezt mondja az Izráelnek Ura Istene: Én vetettem frigyet a ti atyáitokkal, az napon, mellyen kihoztam őket Egyiptom földéből, a szolgálatnak házból mondván :

14. Mikor a hét esztendők * bételjesednek, kiki mind elbocsássa az ő Zsidó atyafiát, ki néked adatott vala minekutánna hat esztendeig szolgált téged, szabadon bocsássad el tőled ötet: De nem hallgatának a ti atyáitok engemet, és az ő fülöket le nem függeszték.

* 2 Móz. 21, 2.

15. És ti ma megtértetek vala, és igazat cselekedtetek vala én előttem, hogy kiki mind az ő atyafiának szabadságot kiáltata, és én előttem frigyet vetettek vala a házban, melly az én nevemről neveztetett.

16. De hátrátértetek, és megrútítottatok az én nevemet, és kiki mind az ő szolgálóját visszahozta és kiki az ő szolgálóleányát, kiket az ő akaratjok szerint szabadosokká tettetek vala, és igába vettétek őket, hogy néktek szolgálítok és szolgálóleányitok lennének.

17. Azért ezt mondja az Úr: Ti nem engedtetek nékem, hogy kiki mind az ő atyafiának szabadságot kiáltana, és kiki az ő felebarátjának: Imé én hirdetek néktek szabadságot, *azt mondja az Úr*, a fegyverre, a döghalálra, és az éh-

ségre és adlak titeket e föld * minden országának felindulásra. * 5 Móz. 28, 64.

18. És adom a férjfiakat, kik megszegték az én frigyemet, *azaz*, a kik nem erősítették az én frigyemnek ígéit, melyet ketté vágának, és általmenének annak részei között:

19. Júdának Fejedelmet és Jerúsálemnek Fejedelmet, Hopmesterit és a Papokat, és a földnek mindan népét, kik általmentek a tuloknak részei között.

20. *Azt mondom*, hogy adom őket az ő ellenségeiknek kezekbe, és az ő lelkeknek keresőinek kezekbe; és az ő holttestek az * égi madaraknak és a föld vadainak étkek lészen. * rész 7, 33. 16, 4.

21. Sédékiást is a Júda Királyát, és az ő Fejedelmet adom * az ő ellenségeiknek kezekbe, és az ő lelkek keresőinek kezekbe, és a Babilóniai Király seregének kezébe; *Jóllehet* elmentek † ti tőletek; * rész 39, 6. † rész 37, 5.

22. Imé én parancsolok, azt mondja az Úr, és visszahozom őket e városra, és vivják azt, és megveszik, és * tüzzel felgyújtják, és elpusztítom a Júdának városit, *úgyannyira*, hogy senki benne nem lakik! * 2 Kir. 25, 9. 10.

35. RÉSZ.

A Rékábiták példájával feddetnek a Zsidók.

Ez a beszéd, melyet szóla az Úr Jerémiásnak, Joákimnak * a Jósiás, Júda Királya fijának idejében, mondván:

* 2 Kir. 23, 34.

2. Menj el a * Rékábitáknak házokhoz, és szólj velek, és vidd bé őket az Úrnak házába, a kamaráknak egyikébe, és adj nékik bort inni. * 2 Kir. 10, 15.

3. És mellém vevém Jaazániát, Jerémiásnak fiját, ki Habasániának fia vala, és az ő rokonságit, és minden ő fiai, és a Rékábitáknak minden házoknépét.

4. És bévivém őket az Úrnak házába, a Hanán fiainak kamarájokba, ki Igda-liásnak, az Isten emberének fia vala, melly a Fejedelmek kamarája mellett vala, melly Mahásiásnak, Sallum fijának kamaráján felül vala, ki az Isten háza ajtajának őrizője vala.

5. Azért a Rékábiták házoknépének fiainak eleikbe tevék borral teljes csészeket és poharakat, és mondék nékik; Igyatok bort!

6. És felelének: Nem iszunk bort, mert Jónadáb, * Rékábnak fija, a mi atyánk parancsolta nekünk, mondván: Ne igyatok bort ti soha, se a ti fiaiatok!

* 2 Kir. 10, 15.

7. Se házat ne csináljatok, se vetést ne vessetek, se szőlőt ne ültessetek, se ne tartsatok; hanem sátorokban lakjatok teljes éltetekben, hogy sok ideig éljetekek földnek színén, mellyben ti jövevények vagytok.

8. Azért engedtünk Jónadábnak a Rékábnak fijának, a mi atyánk szavának mindenekben, melyeket nekünk parancsolt, hogy teljes életünkben bort ne innánk mi, a mi feleségink, a mi fiaiunk és a mi leányink.

9. Se házakat ne építenénk, hogy benneknak lagnánk, se szőlőnk, se mezőnk, se vetésünk ne lenne nekünk;

10. Hanem lakoznánk sátorokban: és engedtünk, és a szerint cselekedtünk, valamint nekünk Jónadáb a mi atyánk megparancsolta vala.

11. Lőn pedig mikor feljőne Nabukodonozor a Babilóniai Király a földre, akkor ezt mondánk: Jertek el, menjünk Jerúsálembe a Káldeabeli sereg előtt, és a Siriabeli sereg előtt, és lakoztunk Jerúsálemben.

12. És szóla az Úr Jerémiásnak mondván:

13. Így szól a Seregeknek Ura, az Izráel Istene: Menj el, mond meg a Júda férjfiainak és Jerúsálem lakóinak: Nem veszitek é fel az intést, hogy engednétek az én beszédimnek? azt mondja az Úr!

14. Erősek Jónadábnak a Rékábnak fijának beszédei, melyeket parancsolt az ő fiainak, hogy bort ne innának, és mind ez ideig sem ittak bort: mert engedtek az ő attyoknak parancsolatjának: Én pedig szóltam néktek reggel * felkelvén, és szólván; de nem engedtetek nekem.

* rész 11, 7.

15. És küldtem hozzátok minden én szolgálmat a Prófétákat: reggel felkelvén és küldvén, mondván: Kérlek, kiki mind * térjen meg az ő gonosz útáról, és cselekedjetekek jól, és az idegen istenek után ne járjatok hogy nékik szolgáljatok; és lakoztok a földön, melyet adtam néktek és a ti atyáitoknak, de a ti

fületeket le nem hajtátok, és nem engedétek nékem.

* rész 25, 5.

16. Mivelhogy erősen tartják a Rékáb fijának, a Jónadáb fiai az ő atyoknak parancsolatját, mellyet parancsolt vala nékik, e nép pedig nem engede nékem ;

17. Azért ezt mondja a Seregeknek Ura Istene, az Izráelnek Istene ; Imé én hozok Júdára és Jérusálemnek minden lakóira, minden gonoszt, * mellyről szóltam nékik ! azért, *mert* szóltam nékik, de nem fogadták, kiáltottam nékik, de nem feleltek.

* rész 15, 2. 6.

18. A Rékábiták házának pedig monda Jerémiás : Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene ; Mivelhogy engedtetek Jónadábnak, a ti atyátok parancsolatjának, és megőriztetek minden ő parancsolatit, és úgy cselekedtetek, valamint meghagyta volt néktek ;

19. Azért ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene : Nem fogyatkozik el Jónadábnak a Rékáb fijának maradéka, ki előttem állana mindenkor !

36. RÉSZ.

Joákim megöleti a Jerémiás könyvét.

És * Joákimnak a Jósiás, Júda Királya fijának negyedik esztendejében szóla az Úr Jerémiásnak, mondván :

* 2 Kir. 23, 34.

2. Vedd *kezedbe* a könyvet, és ird belé a szókat, valamelyeket én szóltam néked az Izráel ellen és a Júda ellen, és minden nemzetségek ellen, a naptól fogva, mellyen szóltam néked, a Jósiás idejétől * fogva, mind e napig. * rész 1, 2.

3. Ha meghallaná a Júdának háza mind azokat a gonoszokat, mellyeket gondolok, hogy velek cselekedjem, hogy kiki mind az ő gonosz útáról megtérjen, és kegyelmes legyek az ő álnokságoknak és bűnöknek.

4. És hívá Jerémiás Bárukot a Néria fiját, és megírá Báruk a Jerémiás szájából a könyvbe mind a szókat, mellyeket az Úr szólott vala néki.

5. És parancsola Jerémiás Bárukknak, mondván : Én fogoly *vagyok*, nem mehetek bé az Úrnak házába :

6. Azért te menj bé, és a könyvből, mellyet az én számból irtál, olvasd el az Úrnak szavát a községnek hallattára, az Úrnak házában, böjtnek napján : és

az egész Júdának hallattára, kik felgyűlnek az ő városokból, olvasd el nékik.

7. Ha valahogy ők könyörögnek az Úrnak, és kiki mind megtér az ő gonosz útáról : mert nagy az Úrnak haragja, és *nagy az ő* felháborodása, mellyről szólt az Úr e nép ellen !

8. Cselekedék pedig Báruk a Néria fija mind a szerint, a mind néki Jerémiás Próféta megparancsolta vala, elolvassván a könyvből az Úrnak szavát, az Úrnak házában.

9. És lőn Joákimnak, a Jósiás, a Júda Királya fijának ötödik esztendejében, kilenczedik hónapban, böjtöt hirdetének az Úr előtt az egész községnek, *kik valának* Jérusálemben, és az egész községnek, kik Júda városiból feljönek vala Jérusálembe.

10. És elolvásá Báruk a könyvből Jerémiásnak beszédit az Úr házában, Gamáriának az írástudó Sáfán fijának kamarájában, a felső pitvarban, az Úr háza új * kapujának ajtajában, az egész községnek hallattára.

* rész 26, 10.

11. És hallá Mikeás Gamáriának fija, *melly Gamária*, Sáfán fija *vala*, az Úrnak minden beszédit a könyvből.

12. És leméne a Királynak házába a Kancelláriusnak kamarájába ; és imé ott ülnek vala mind a Fejedelmek, *tudniillik* Elisáma, *ki* írástudó *vala*, és Dalajás, Semájának fija, és Elnátán, Akbórnak fija, és Gamária, Sáfánnak fija, és Sédékiás, Hanániásnak fija, és mind a több Fejedelmek.

13. És megbeszéllé nékik Mikeás mind a szókat, mellyeket hallott vala a könyvből, hogy olvasná Báruk a község hallattára.

14. Azért elküldék mind a Fejedelmek Bárukhoz, Jéhudit, ki Natániának fija vala, ki Selémiának fija vala, ki Kúsinak fija vala, mondván : A könyvet, mellyből olvastál a községnek hallattára, vedd *kezedbe* és jövel : És kezébe vevé Báruk a Néria fija a könyvet és elméne hozzájuk.

15. És mondának néki : Ül le most, és olvasd el a *könyvet* a mi fülünk hallattára *is* ; és elolvásá Báruk fülök hallattára.

16. És lőn mikor hallanák mind a szókat, kiki az ő felebarátjára *tekinte*, és megfélemlének, és mondának Báruk.

nak: Bizony megmondjuk mind e szót a Királynak!

17. Mondának pedig Báruknak: Kérünk meg nekünk, mimódon irtad mind e szót az ő szájából.

18. És monda nékik Báruk: Szájával mondotta nékem mind e szót, és én téntával béirtam e könyvbe.

19. És mondának a Fejedelmek Báruknak: Menj el, rejtezzél el te és Jerémiás, és senki ne tudja, hol vagytok!

20. És elmenének a Királyhoz a pitvarba, (és a könyvet letevék az írástudó Elisámának kamarájában,) és megmondák a Király hallattára mind e szót.

21. És elbocsátá a Király Jéhudit, hogy *kezébe* venné a könyvet; azért elhozá azt az írástudó Elisámának kamarájából, és elolvasá azt Jéhudi a Király hallattára, és minden Fejedelmek hallattára, kik a Király előtt állnak vala.

22. A Király pedig ül vala a téli házban a kilenczedik hónapban, és a tűz ég vala előtte.

23. És lőn mikor Jéhudi három vagy négy levelet elolvasott volna benne, a Deáknak késivel elmetélé azt, és a tűzbe hajtá, melly a tűzhelyen *vala*, míg az egész könyv meg nem égne a tűzben, melly a tűzhelyen *vala*.

24. Nem félenek, sem ruhájokat nem szaggaták meg a Király és mind az ő szolgálói, kik hallják vala mind e szót.

25. Sőt még Elnátán is és Dalája, és Gamária kérék a Királyt, hogy a könyvet meg ne égetné; de nem fogadá szavokat:

26. Hanem meghagyá a Király Jérákméelnek a Hammélek fijának és Sérájának, az Azriel fijának, és Selémiának, az Abdéel fijának, hogy megfognák Báruk Deákat és Jerémiás Prófétát; de az Úr * elrejté őket. * vers 19. rész 1, 19.

27. Szóla pedig az Úr Jerémiásnak, minekutánna a Király megegette vala a könyvet, és a beszédeket, mellyeket Báruk a Jerémiás szájából irt vala, mondván:

28. Térj vissza, végy magadnak más könyvet, és ird belé mind az elébbi szót, mellyek valának az elébbi könyvben, mellyet Joákim a Júda Királya megegetett.

29. És Joákimnak a Júda Királyának mond meg: Ezt mondja az Úr: Te éget-

ted meg a könyvet, mondván: Miért irtál ilyen szót a könyvben: Kétség nélkül eljő a Babilóniai Király, és elveszti e földet és elveszti belőle az embert és *minden* állatot?

30. Azért ezt mondja az Úr Joákim felől, a Júda Királya felől: Nem lesz néki *helyébe való*, ki a Dávid székében üljön, és az ő holtteste * elvettetik nap-pal a hévre, és a dérre éjszaka.

31. És megbüntetem őket és az ő magvát, és az ő szolgálait és az ő álnokságokért; és hozom ő reájok, és a Jerúsálembeli polgárokra, és a Júdának férjfiaira mind a gonoszt, mellyről szólottam nékik, és nem fogadták. * rész 22, 19.

32. Azért Jerémiás más könyvet vőn *kezébe*, és adá azt Báruknak az írástudó Néria fijának, és megírá abba a Jerémiás szájából mind e szót, *mellyek valának* a könyvben, mellyet Joákim a Júda Királya megegetett vala a tűzben: És annakfelette több dolgokat írnak belé, hasonlókat az *elébbiekhez*.

37. RÉSZ.

Jerémiás a tömlőczbe: onnét annak pitvarába vitetik.

Uralkodott pedig Sédékiás * Király, Jósiásnak fija, Kónia helyett, ki Joákimnak fija vala, kit Nabukodonozor a Babilóniai Király Júdának földében Királlyá tett vala. * 2 Kir. 24, 17.

2. De nem hallgatá sem ő, sem az ő szolgálói, sem a föld népe az Úrnak szavát, mellyet szólott vala Jerémiás Próféta által.

3. És elküldé Sédékiás Király Júkált Selémiának fiját, és Sofóniást, Mahásiás Papnak fiját, Jerémiás Prófétához, mondván: Kérlek, könyörögj mi érettünk a mi Urunknak Istenünknek!

4. Jerémiás pedig bé és kimegyen vala a község között: mert *még* a tömlőczbe bé nem vetették vala őtet.

5. A Faraó serege pedig kijött vala Egyiptomból, és a Káldeusok, kik megszállották vala Jerúsálemet, meghallották vala e hirt ő felőlök, és *azonnal* elhagyták * Jerúsálemet. * rész 34, 21.

6. És szóla az Ur Jerémiás Prófétának, mondván:

7. Ezt mondja az Izráelnek Ura Istene: Ezt mondjátok a Júda Királyának, a ki elküldött titeket én hozzám, hogy megkérdenétek engemet: Imé a Faraó se-

rege, a ki kijött a ti segítségtekre, visszamegyen * Egyiptom földébe.

* Sir. 4, 17.

8. És visszatérnek a Káldeusok és ostromolják e várost: és megveszik azt, és megégetik tüzzel!

9. Ezt mondja az Úr: Ne csaljátok meg a ti lelketeket, mondván: Általán fogva elmennek mi rólunk a Káldeusok; mert nem mennek el.

10. Mert ha a Káldeusoknak egész seregét megveritek is, kik ostromlanak titeket, és maradnak ő közzülök *csak* a megsebesültek; *mégis* minden felkél az ő sátorából, és megégetik tüzzel e várost.

11. És lőn, minekutánna a Káldeusoknak serege felméne Jerúsálem alól a Faraó * serege miatt. * vers 5. Ezék. 17, 15.

12. Kiméne Jerémiás Jerúsálemből, hogy menne a Benjámin földébe, hogy elvonná magát a *községtől, mert* a *község között vala*.

13. Mikor pedig a Benjámin kapujában volna, és ott *volna* a Hadnagy, ki nek neve *vala* Jériás, Selémiásnak fija, *melly* Selémiás Hanániásnak fija *vala*; megfogá Jerémiás Próféátát, és monda: A Káldeusokhoz szököl te.

14. És monda Jerémiás: Hamisat *szólasz*: mert nem szököm a Káldeusokhoz: de nem hallá meg az ő *beszédét*, és megfogá Jériás Jerémiást, és vivé őtet a Fejedelmekhez.

15. És megharaguvának a Fejedelmek Jerémiásra, és megvereték őtet és veték őtet a fogházba az írástudó Jónatán házába: mert azt a *hízat* rendelték *vala* fogháznak.

16. Mikor pedig Jerémiás bément volna a tömlöczbe, és a helyre, hol a foglyok valának, és Jerémiás ott sok napig volt volna:

17. Végre elbocsátá Sédékiás Király és előhozatá őtet, és megkérdezé őtet a Király a maga házánál titkon, és monda: Az Úrnak szava é ez? Akkor monda Jerémiás: Az! Annakfelette monda *néki*: A Babilóniai Király kezébe adatol.

18. És monda Jerémiás Sédékiás Királynak: Mít vétettem te ellened és a te szolgálid ellen, és e *község* ellen, hogy bévettettek engem a fogházba?

19. És hol vagynak a ti Próféátitok, kik próféáltak néktek, mondván: Nem

jő el * a Babilóniai Király ti ellenetek, és e föld ellen?

* rész 28, 1—4.

20. Te azért most halld meg, Uram Király, kérlek és hallgasd meg az én könyörgésemet, ne küldj engem vissza az írástudó Jónatán házába, és ott ne haljak meg!

21. Parancsola azért Sédékiás Király, és veték Jerémiást a tömlöcznek * pitvarába, és adának néki *minden* napon *egy-egy* darab kenyeret a sütők utcájából, míg elfogyna minden kenyér a városban: És marada Jerémiás a tömlöcz pitvarában.

* rész 32, 2.

38. RÉSZ.

Jerémiás verembe vettetik, fogházba vitetik.

Hallá pedig Safátíás, Mattánnak fija, és Gedáliás, Passúrnak fija, és Júkál a Selémiás fija, és Passúr, a Melékiás fija, a szókat, mellyeket szólott vala Jerémiás az egész *községnek*, mondván:

2. Ezt mondja az Úr: A ki megmarad e városban, meghal fegyver miatt, éhség miatt és dőghalál miatt, a ki pedig kimegyen * a Káldeusokhoz, él és lészen néki az ő élete nyereség helyett, és él.

* rész 21, 9.

3. Ezt mondja az Úr: Imé a Babilóniai Király seregének kezébe adatik e város és megveszi azt.

4. És mondának a Fejedelmek a Királynak: Kérünk, haljon meg ez ember: mert megerőtleníti a vitézeknek kezeket, kik megmaradtak a városban, és az egész *községnek* kezeit, hogy e féle szókat szól nékik: mert ez ember nem a *községnek* megmaradására igyekezik, hanem veszedelmére.

5. És monda Sédékiás Király: Ám a ti kezetekben vagyon: mert a Király semmit néktek meg nem tagadhat.

6. Azért elvivék Jerémiást, és veték őtet Melkiásnak a Hammélek fijának vermébe, melly *vala* a tömlöcznek pitvarában, és lebocsáták Jerémiást köteleken; a veremben pedig *nem viz vala*, hanem sár, és leesék Jerémiás a sárba.

7. Melly dolgot mikor hallott volna Ebedmélek Szerecsen, ki Hopmester *vala*, (ő pedig *vala* a Király házában) hogy Jerémiást a verembe vetették volna: a Király pedig *akkor* a Benjámin kapujában ül *vala*:

8. Kiméne azért Ebedmélek a Király

házából és szóla a Királynak, mondván:

9. Uram Király, gonoszul cselekedtek azok az emberek mindenkiben, melyeket Jerémiás Prófétával cselekedtek, a kik őtet a verembe vetették: mert meghal ott éhel, mert ezután semmi kenyér nem lesz e városban.

10. Azért parancsola a Király Ebedmélek Szerecsennek, mondván: Végy kezedhez innét harmincz embert, és vedd fel Jerémiás Prófétát a veremből, minekelőtte meghalna.

11. Vőn azért Ebedmélek harmincz embert kezéhez, és béméne a Király házába, a helyre, mely *vala* a kincstartó ház alatt, és hozza onnét régi megrothadt és megszakadozott posztókat, és alábocsátá azokat Jerémiásnak köteleken a verembe.

12. És monda Ebedmélek Szerecsen Jerémiásnak: Tedd e régi elrothadt és megszakadozott posztókat hónod alá, a kötelek alá: és Jerémiás azt cselekedé.

13. Kivonák azért Jerémiást köteleken, és kihozák őtet a veremből, és lakék Jerémiás a tömlőcznek pitvarában.

14. Elküldé pedig Sédékiás Király, és magához hozatá Jerémiás Prófétát a harmadik ajtóig, mely *vala* az Úrnak házában, és monda Király Jerémiásnak: Téged valamire kérdelek, semmi tagadást benne ne tégy.

15. Monda pedig Jerémiás Sédékiásnak: Ha megmondom néked, avagy nem megölvén megölsz é engemet? és ha tanácsot adok, nem engedsz nékem.

16. És megesküvék Sédékiás Király Jerémiásnak titkon, mondván: Él az Úr, a ki teremtette nékünk * e lelket, ha megöllek, és adlak azoknak az embereknek kezekbe, kik keresik a te lelkedet.

* 4 Móz. 16, 22.

17. Akkor monda Jerémiás Sédékiásnak. Ezt mondja a Seregeknek Ura Istene, az Izráelnek Istene: Ha kimégy a Babilóniai Király Fejedelmihez, él a te lelked, és e város meg nem égettetik tűzzel, hanem élsz te, és a te házad népe:

18. Ha pedig ki nem mégy a Babilóniai Királynak Fejedelmihez; adatik e város a Káldeusok kezekbe, megégettik azt tűzzel, te sem szaladsz el kezekből.

19. Monda Sédékiás Király Jerémiás-

nak: Félek én a Zsidóktól, kik a Káldeusokhoz futottak, hogy engem kezekbe adnak, és megcsúfolnak engemet!

20. És monda Jerémiás: Nem adnak; kérlek halld meg az Úrnak szavát, melyet én néked mondok, és jól lésszen dolgod, és él a te lelked:

21. Ha pedig te ki nem akarsz menni: ez a szó, melyet nékem megjelentett az Úr;

22. Imé minden asszonynepek, kik megmaradtak vala a Júda Királyának házában, kivitetnek a Babilóniai Királynak Fejedelmihez: és *jóllehet* azok megmondják, hogy megcsaltak téged, és erőt vettek rajtad a te szolgáid, és azért akadtak meg a te lábaid a sárban, és visszafordultak:

23. Mindazáltal minden te feleségidet és gyermekidet kiviszik a Káldeusoknak, te sem menekedel meg kezekből, hanem a Babilóniai Király kezével megfogatol, és e várost megégeti tűzzel.

24. Monda pedig Sédékiás Jerémiásnak: Senkinek ne mond e szókat, és meg nem halsz!

25. Ha meghallják a Fejedelmek, hogy beszéltem veled, és eljönnek hozzád, és ezt mondják néked: mondhatsz-e meg nekünk, mit beszélél a Királynak, ne tagadd meg tőlünk, és meg nem ölünk téged, és mit monda néked a Király?

26. Ezt mond nékik: Könnyörgék a Királynak, hogy engem vissza ne vitetne a Jónatán * házába, hogy ott meg ne hálnék.

* rész 37, 15. 20.

27. Mindnyájan azért a Fejedelmek elmenének Jerémiáshoz, és megkérdeék őtet, és azonképen felele nékik, valamint a Király megparancsolta vala: és hallgatással elmenének tőle: mert nem hallották vala a beszédet.

28. És lakék Jerémiás a tömlőcznek pitvarában mind a napig, mellyen megvevék Jérusálemet, a hol vala, mikor megvevék Jérusálemet.

39. RÉSZ.

Jérusálem megvétetik: Jerémiás megszábadul.

Sédékiásnak * a Júda Királyának kilenczedik esztendejében a tizedik hónapban, eljőve Nabukodonozor a Babilóniai Király, és minden ő serege Jérusálembe és megszállák azt.

* rész 52, 4. 2 Kir. 25, 1.

2. Sédékiásnak tizenegyedik esztende-

jében, a negyedik hónapban, kilencededik *napján* a hónapnak, ledőle a város *kőfala*.

3. És bémenének a Babilóniai Királynak minden Fejedelmei, és leülének a közép kapuban, *tudniillik*, Néréal, Sarézer, Samegár; Nébó, Sársekim, Rabsáris, Rabmág, és minden több Fejedelmei a Babilóniai Királynak.

4. És lőn, mikor látta volna őket Sédékiás, a Júda Királya, és minden vitézlő férfiak, * elfutamodának, és kimenének éjjel a városból a Király kertének után, az ajtón, *melly vala* a két kőfal között, és kiméne a pusztának után.

* 2 Kir. 25, 4—7.

5. És üzék őket a Káldeai seregek, és megfogák Sédékiást, Jérikhónak pusztájában, és elhozák őtet, és virék * Nabukodonozornak, a Babilóniai Királynak Ribla városába, *melly vagyon* Emát földében, és ő reá szentenciát monda.

* rész 32, 4. 34, 3.

6. És megölé a Babilóniai Király Sédékiásnak fiait Riblában szeme láttára, és Júdának minden Nemeseit megölé a Babilóniai Király.

7. A Sédékiás szemeit pedig * kitolatá, és vasba vereté, hogy elvinné őtet Babilóniába.

* 1 Sám. 11, 2.

8. A Király házat pedig, és a község házait felgyújták a Káldeusok tüzzel, és Jérusálemnek kőfalait elronták.

9. A több községet pedig, melly a városban megmaradt vala, és a kik elszakdván hozzá futottak vala, és a több községet, melly még meg vala, * elvivé Nabuzáradán a vitézek Főhadnagya Babilóniába.

* Sof. 1, 18.

10. És a községnek szegényit, kiknek semmijek nem vala, meghagyá Nabuzáradán, a vitézek Főhadnagya, Júdának földében, és ada nekik szőlőket és mezőket, azon a napon.

11. Megparancsolá pedig Nabukodonozor a Babilóniai Király * Jerémiás felől Nabuzáradánnak, a vitézek Hadnagyának, ezt mondván:

* rész 15, 11.

12. Vedd hozzád őtet és viselj gondot róla, és semmi gonoszt néki ne cselekedjél; hanem a mit akar, * azt cselekedd vele.

* rész 40, 4. 5.

13. És elkülde Nabuzáradán a vitézek Hadnagya, és Nabusázban, Rabsáris és

Néréal, Sarézer, Rabmág, és a Babilóniai Királynak több Hadnagyai:

14. Elküdenek, *mondom*, és elhozák Jerémiást a tömlőcznek pitvarából, és bizák őtet Gedáliásra, Ahikámnak a Sáfán fijának fájára, hogy házba vinné őtet, és lakoznék a község között.

15. Az Úr pedig monda Jerémiásnak, mikor ő még a tömlőcznek pitvarában volna, mondván:

16. Menj el, és mond meg * Ebedmélek Szerecsennek, így szólván; Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Imé én bétöltöm az én beszédemet e város veszedelmére, és nem szabadulására, és az napon szemeid előtt lésznek.

* rész 38, 7—13.

17. És az napon megszabaditlak téged azt mondja az Úr, és az embereknek kezekbe nem adatol, a kiktől te félsz.

18. Hanem kétség nélkül megszabaditlak téged, fegyver miatt el nem esel, és a te lelked megszabadul: mert reménységed én bennem volt, azt mondja az Úr!

40. RÉSZ.

Jerémiás Gedáliához megyen, Gedáliásnak megmondják az Isméel gonosz szándékát.

Ez a szó, mellyet az Úr szóla Jerémiásnak, minekutánna Nabuzáradán a vitézek Főhadnagya elbocsátá őtet Rámából, mikor elvitte volna őtet; és ő lánczokkal vala megkötöztetve a Jérusálembeli és Júdabeli sok foglyok között, kik Babilóniába vitetnek vala.

2. És a vitézek Főhadnagya elvivé Jerémiást, és monda néki: A te Urad Istened rendelte ezt a büntetést e hely ellen.

3. És elhozta, és azt cselekedte az Úr, a mint megmondotta vala: mert vétkeztek az Úr ellen, és nem hallgatták az ő szavát; azért teljesedett bé ti rajtatok e dolog.

4. Mostan azért, imé én téged ma megszabaditlak a lánczról, melly a te kezeiden *vagyon*; ha tetszik néked a Babilóniába való jövés én velem, jere; nékem pedig gondom lészen reád; * ha pedig nem tetszik néked, hogy Babilóniába eljőjj velem, maradj meg: Imé az egész föld előtted vagyon, a mellyiket választod és a mellyik jobbnak tetszik, hogy oda mennél, *oda* menj. * rész 39, 11. 12.

5. (Mivelhogy még meg nem tért vala *Jeremiás*). Azért menj vissza Gedáliáshoz, Ahikámnak, Sáfán fijának fiához, kit a Babilóniai Király Tisztartóvá tett Júda városiban, és lakjál vele a község között, vagy a mellyik *hely* inkább tesszik a menésre, *oda* menj: és ada a vitézek Főhadnagya néki étket, és ajándékot, és elbocsátá őtet.

6. És méne Jeremiás Gedáliáshoz, Ahikámnak fiához * Mispába, és lakék ő vele a község között, a kik megmaradtak vala a földön.

* Jós. 18, 21. 26.

7. És mikor hallották volna a seregeknek minden Fejedelmei, a kik *valának* a mezőn, ő magok, és az ő *alattok való* férjfiak, hogy a Babilóniai Király Gedáliást, Ahikámnak fiját tette volna Tisztartóvá a földön; és hogy reá bizta volna a férjfiakat és az asszonyokat, és a kisdéd gyermekeket, és a földnek szegényit azok közzül a kik Babilóniába nem vitettek vala:

8. Elmenének Gedáliáshoz Mispába, *tudniillik*, Ismáel Natániának fija, és Jóhanán, és Jónatán, Káreának fiai, és Serája Tánkumetnek fija, és a Nétofábeli Efainak fiai, és Jazánia Maakátnak fija, ők és az ő embereik.

9. És Gedáliás, Ahikámnak, Sáfán fiának fija, megesküvék nekik és azoknak embereiknek, mondván: Ne féljete a Káldeusoknak szolgálni; *hanem* lakozatok e földön, és szolgáljatok a Babilóniai Királynak, és jól lészen dolgotok.

10. És én imé lakozom Mispában, hogy eleikbe álljak a Káldeusoknak, kik jönnek mi hozzánk; ti pedig szedjete bort és *nyári* gyümölcsöt, és olajt, és szerezetek a ti edényeitekbe, és lakjatok a ti várositokban, mellyeket elfoglaltatok.

11. Sőt minden Zsidók, kik a Moábitáknál *valának*, és az Ammon * fíjainál, és az Idumeusoknál, és a kik külön-külön tartományokban *elszéledtek vala*, meghallák, hogy a Babilóniai Király Júdából meghagyott volna valami maradvékot, és hogy Gedáliást, Ahikámnak, Sáfán fiának fiját tette volna előtők Tisztartóvá.

* rész 43, 5.

12. Azért haza jövének mindnyájan a Zsidók mindenünnen, a hová futottak vala és jövének a Júda földébe Gedáliáshoz Mispába, és bort *szüvénék*, és sok gyümölcsöt szedének.

13. És Jóhanán Káreának fija, és a Seregeknek minden Fejedelmei, kik a mezőn *valának*, elmenének Gedáliáshoz Mispába,

14. És mondanak néki: Nem tudod é, hogy Baál is, az Ammoniták Királya elküldötte * Ismáelt, Natániának fiját, hogy téged megöljön? De nem hive azoknak Gedáliás, Ahikámnak fija.

15. Jóhanán pedig Káreának fija, monda Gedáliásnak titkon Mispában, mondván: Majd elmegyek, és megölöm Ismáelt, Natániának fiját, *ugyhogy* senki ne tudja; miért akar megölni téged, és mindnyájan a Zsidók eloszolnak, a kik te hozzád gyültek vala, és Júdának maradéka is elvész.

* vers 11. rész 41, 2. 10.

16. És monda Gedáliás Ahikámnak fija, Jóhanának a Kárea fiának: Ne cselekedd e dolgot; mert te hamisat szólasz Ismáel ellen!

41. RÉSZ.

Ismáel megöli Gedáliást, és a vele valókat.

És lőn hetedik hónapban, eljőve * Ismáel, Natániának, Elisáma fiának fija, a ki királyi nemből vala, és a Király fő-fő népei és tiz férjfiak vele, Gedáliáshoz, Ahikámnak fiához, Mispába, és ott evének együtt kenyeret Mispában.

* 2 Kir. 25, 25.

2. És felkele Ismáel Natániának fija, és a tiz férjfiak; kik vele *valának*, és megölék Gedáliást, Ahikámnak a Sáfán fiának fiát szablyával: és megölé ő azt, kit a Babilóniai Király Tisztartóvá tett vala a földön.

3. És a Zsidókat, valakik Gedáliással *valának* Mispában, és a Káldeusokat, kik ott találtatának, *tudniillik*, a vitézlő embereket megölé Ismáel.

4. Más nap pedig, *minekutánna* megölé Gedáliást, még mikor senki sem tudná:

5. Eljövének férjfiak Sikemből, Silóból és Samariából, *tudniillik* nyolczvan férjfiak, kiknek szakállók elberetváltatott vala, és szakadozott ruhában *valának*, és véres *orczával*: Vala pedig kezekben áldozatra való ajándék és temjén, hogy áldoznának az Úrnak házában.

6. És kiméne Ismáel, Natániának fija azoknak elejekbe Mispából, járván és sirván. És lőn, mikor elejekbe ment volna, monda nekik: Jertek el Gedáliáshoz. Ahikámnak fiához.

7. És lőn mikor bementek volna a városba, megölé őket Ismáel, Natániának fija, és *hányá őket* az árokba, ő és a férjfiak, kik ő vele *valának*.

8. Tíz emberek találtatának pedig ő közzülök, a kik ezt mondanák Ismáelnek: Ne öl meg minket: mert kincsünk vagyon nekünk a mezőn, *tudniillik* búza és árpa, olaj és méz; és megtartóztatá magát, és nem öle meg őket az ő attyok fiai között.

9. Az árok pedig, melybe Ismáel *hányá* mindenestől az embereknek holttesteket, kiket megöle Gedáliással, az, melyet Asa Király csinált vala * Baásáért az Izráel Királyáért: Ez *árkot* Ismáel Natániának fija megtölté a megölettekkel.

* 1 Kir. 15, 9—16.

10. És fogva vivé el Ismáel a községnek minden maradékát, mely *vala* Mispában. *tudniillik* a Király leányit, és az egész községet, mely hagyatott vala Mispában, kiket Nabuzarádán a vitézek Főhadnagya Gedáliásra, Ahikámnak fíjára bizott vala: mellé vevé azért Ismáel, Natániának fija őket és elméne, hogy az Ammon * fíjaihoz menne.

* rész 40, 14.

11. És meghallák, Jóhanán Káreának fija, és a seregeknek minden Hadnagyai, kik ő vele *valának*, azt az egész veszedelmet, melyet Ismáel Natániának fija cselekedett vala.

12. És felvették mind az embereket és elmenének, hogy megvívának Ismáellel, Natániának fíjával, és elérék ötöt a nagy vizeknél, melyek vagynak * Gibeonnál.

* 2 Sám. 2, 13.

13. És lőn, mikor látta volna az egész község, mely Ismáellel *vala*, Jóhanánt, Káreának fíját, és a seregeknek minden Fejedelmet, kik vele *valának*; örülének.

14. És visszatére az egész község, melyet Ismáel elvitt vala Mispából, és visszatérének, és elmenének Jóhanánnal Káreának fíjával.

15. Ismáel pedig Natániának fija *csak* nyolczad magával szalada el Jóhanán előtt, és az Ammon fíjaihoz méne.

16. És felvévő Jóhanán Káreának fija, és a seregeknek minden Fejedelmei, kik ő vele *valának*, a községnek minden maradékát, melyet visszahoztak vala Ismáeltól, Natániának fíjától Mispából; minekutána megölé Gedáliást, Ahikám-

nak fíját, és *elvivén* erős férjfiakat, vitézeket, és asszonynépeket, és gyermekeket, és Hopmestereket, kiket visszahozott vala Gibeonból:

17. Elmenének, és megtelepedének Gérut Kimhámnál, mely vala Bethlehemhez közel, hogy elmenének, és bémennének Égyiptomba.

18. A Káldeusok miatt: mert félnek vala tőlök: Mert Ismáel Natániának fija megölte vala * Gedáliást, Ahikámnak fíját, kit a Babilóniai Király Tisztartóvává tett vala a földön.

* vers 2. 3.

42. RÉSZ.

Jerémiás tiltja a népet Égyiptomba menéstől.

Előjövének pedig a seregeknek minden Fejedelmei, és Jóhanán, Káreának fija, és Jazánia, Ozániának fija, és az egész község kicsinytől fogva nagyig.

2. És mondanak Jerémiás Prófétának: Kérünk, hallgasd meg kérésünket, és könyörögj érettünk az Úrnak a te Istenednek, mind e maradékért; mert kevesen maradtunk meg a sokaságból, mint a te szemeid jól látnak minket.

3. És mondja meg nekünk a te Urad Istened az útát, mellyen járjunk, és a dolgot, melyet cselekedjünk.

4. És monda nekik Jerémiás Próféta: Meghallottam. Imé én könyörgök a ti Uratoknak Istenteknek, a ti beszéditek szerint, valamint pedig felel az Úr néktek, megmondom néktek, semmit tőletek el nem titkolok.

5. Ők pedig mondanak Jerémiásnak: Legyen az Úrmi köztünk tökéletes és igaz tanubizonyosság, ha mind a szerint * nem cselekeszünk, a miben téged mi hozzánk elbocsát az Úr, a te Istened. * rész 43, 1—4.

6. Vagy jó, vagy gonosz, a mi Urunk Istenünk szavának engedünk, mellyért mi téged ő hozzá küldünk, hogy jól legyen dolgunk, mikor engedünk az Úrnak, a mi Istenünk szavának.

7. Lőn pedig tizednap után, szóla az Úr Jerémiásnak:

8. És hívá Jóhanánt, Káreának fíját, és a seregeknek minden Fejedelmet, kik vele *valának*, és az egész községet kicsinytől fogva nagyig.

9. És monda nekik: Ezt mondja az Izráelnek Ura Istene, a kihez küldöttetek engemet, hogy megjeleneném a ti könyörgéseketek ő előtte:

10. Ha megmaradván lakoztok e földön, felépítlek titeket, és el nem rontlak, és elplántállak titeket, és ki nem gyomlállak; mert megbántam a gonoszt, melyet cselekedtem veletek.

11. Ne féljete a Babilóniai Királytól, kitől most féltetek; ne féljetek tőle, azt mondja az Úr: mert veletek vagyok, hogy megtartsalak titeket, és hogy megszabadítsalak az ő kezéből.

12. És cselekeszem veletek irgalmasságot, hogy megkegyelmezzem néktek, és lakni hagyjon titeket a ti földetekben.

13. Hogyha ezt mondjátok: Nem lakunk e földön, nem engedvén a ti Uratok Istentek szavának.

14. Mondván: Semmiképen nem *akarunk*, hanem Egyiptomnak földébe megyünk bé, a hol nem látunk harczt, és a trombitaszót nem halljuk, és kenyeret nem éhezünk, és ott lakozunk;

15. Most azért halljátok meg az Úrnak szavát Júdának maradékai, ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Ha ti csak fordítjátok is orczátokat, hogy bemenjete Egyiptomba, és bementek, hogy ott bujdossatok.

16. Lészen, hogy a fegyver, melytől ti féltetek, az legyen rajtatok, * Egyiptomnak földében, és az éhség, melytől rettegtetek, körülvészén titeket Egyiptomban, és ott haltok meg; * Ezék. 30, 10—12.

17. Mert a leszen, hogy minden férjfiak, kik fordítják orczájokat, hogy bemenjenek Egyiptomba, hogy ott bujdossanak: meghalnak fegyver miatt, éhség miatt, és dőghalál miatt, és meg nem marad benne: és meg nem szabadul a veszedelemtől, melyet hozok én reájok;

18. Mert ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Miképen kiöntetett az én haragom és búsulásom a Jérusálem lakosira; azonképen kiöntetik ti reátok az én haragom, ha bementek Egyiptomba, és lesztetek átok, csuda, szidalom, gyalázat, és többé e helyet nem látjátok.

19. Szólott az Úr ti ellenetek, óh Júdának maradékai; ne menjete Egyiptomba: Bizonytal tudjátok, mert bizonyosságot tések ma ellenetek;

20. Mivelhogy * megcsaltatok engem a ti szivetekben: mert ti küldöttetek engem az Úrhoz a ti Istentekhez, mondván: Könyörögj az Úrnak, a mi Istenünknek, és valamint † szólánd, a mi

Urunk Istenünk, úgy mond meg nekünk, és a képen cselekeszünk.

* rész 43, 1—4. † vers 2. 3. 5. 6.

21. Mikor pedig mondom néktek ma: nem engedtek a ti Uratoknak Istenteknek szavának, és mind azoknak, melyekért küldött engem ti hozzátok.

22. Most azért tudjátok, mondom, hogy fegyverrel, éhséggel és dőghalállal haltok meg a helyen, a hová kívánczotok menni, hogy ott bujdossatok.

43. RÉSZ.

Jóhanán elviszi a nép maradékát Egyiptomba Jerémiással egybe, hol a Próféta jövendöl Egyiptom veszedelméről.

És lőn minekutánna Jerémiás elvégezte volna szólni az egész községhez az ő Uroknak Isteneknek minden szavait, melyekért küldötte vala az ő Urok Istenek hozzájuk, mind azokat a szókat, mondom:

2. Akkor monda Azáriás Hosájának fija, és Jóhanán, Káreának fija, és minden kevély férfiak, mondván Jerémiásnak: Hazugságot szólsz te, nem küldött téged a mi Urunk Istenünk, hogy ezt mondjad: Ne menjetek bé Egyiptomba, hogy ott bujdossatok:

3. Hanem Báruk, Nériának fija izgat téged mi ellenünk, hogy minket adjon a Káldeusoknak kezekbe, hogy megölessen minket, és Babilóniába vitessen.

4. És nem engede Jóhanán Káreának fija, sem a hadaknak minden Fejedelmei, sem az egész község az Úr szavának, hogy a Júda földében lagnának;

5. Hanem elvivé Jóhanán, Káreának fija, és a seregeknek minden Fejedelmei Júdának egész maradékát, kik visszajöttek vala minden * nemzetségek közül, a hová kiüzettek vala, hogy lakoznának Júdának földében. * rész 40, 11. 12.

6. *Tudniillik elvivé a férjfiakat és az asszonyokat, és a gyermekeket, és a Király leányait, és minden lelket, melyet Nabuzáradán a vitézek Főhadnagya hagyott vala Gedáliással, Ahikámnak, Sáfán fíjának fíjával, és Jerémiás Prófétát és Bárukot, Nériának fíját;*

7. És elmenének Egyiptomnak földébe; mert nem engedének az Úr szavának, és elmenének mind Táfnesig.

8. És szóla az Úr Jerémiásnak Táfnesben, mondván:

9. Végy a te kezedbe nagy köveket, és

rejtsd el azokat a sárban a tégláégető kemenczében melly vagyon a Faraó házának ajtajában Táfnésben, a Zsidó embereknek szemek láttára;

10. És mond ezt nékik: Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Imé * én elküldök, és felvésem † Nabukodonozort, a Babilóniai Királyt, az én szolgámat, és tészem az ő székit e kövekre, mellyeket elrejtettem, és az ő sátorát felvonsza e köveken.

* Ezék. 29, 18. 19. † Ezék. 29, 3. 13.

11. És eljő, és megveri Égyiptomnak földét, a ki halálra való, halálra *megyen*; és a ki rabságra, rabságra; és a ki fegyverre, fegyverre.

12. És tüzet gyujtok az Égyiptom isteninek * házaiban, és megégeti azokat és fogva elviszi őket és felöltözi Égyiptom földét, miképen a pásztor reá veszi ruháját; és békességgel kimegyen onnan.

* Ésa. 19, 1—4.

13. És Bethsémének, melly Égyiptom földében *vagyon*, faragott képeit elrontja: és az Égyiptom isteninek házait tüzzel megégeti.

44. RÉSZ.

A Zsidók ellene mondanak Jerémiásnak, de ő megmarad az ő jóvendölésében.

Ez a szó, melly lőn Jerémiáshoz, minden Zsidók felől, kik laknak vala Égyiptom földében, kik laknak vala Migdolban és Táfnésben, és * Nófban, és Pátrós földében, mondván:

* Ésa. 19, 13.

2. Ezt mondja a Seregeknek Ura az Izráelnek Istene: Ti láttátok a nyomorúságot, valamellyet hoztam volt Jérusálemre és Júdának minden városira, és imé azok most elpusztultak, és * senki nem lakozik benne.

* rész 43, 5—7.

3. Az ő gonoszságokért, mellyet cselekedtek, hogy engem felerlemlenek; mikor elmentek, hogy áldozatot tennének, és szolgálnának az idegen isteneknek, kiket ők nem esmérnek vala, sem ti, sem a ti atyáitok.

4. És elküldöttem ti hozzátok minden én szolgálmat a Prófétákat, reggel felkelvén, és elküldvén, mondván: Kérlek, ne cselekedjétek ez utálatos dolgot, mellyet utálok.

5. De nem engedtek, sem az ő fülöket *hozzám* nem hajtották; hogy kitérnének az ő gonoszságokból, és az idegen isteneknek ne áldoznának.

6. Azért kiöntetett az én haragom, és az én bosszuállásom, és felgerjedett Júdának városiban, és Jérusálemnek utcáin, és elhagyatván pusztán vagynak mind e napig.

7. Most azért ezt mondja az Úr a Seregeknek Istene, az Izráelnek Istene: Mire cselekeszitek e nagy gonoszságot a ti lelketek ellen, hogy kifogyasszátok közületek a férjfiat és az asszonyt, a gyermeket és a csecsemőt Júda közül, hogy magatoknak csak maradékot is ne hagyjatok?

8. Hogy megharagitsatok engem a ti kezeiteknek cselekedetivel, áldozván az idegen isteneknek Égyiptom földében, mellyre ti jöttetek, hogy ott lakozzatok, hogy veszedelmet szereztek magatoknak, és hogy átokban és gyalázatban legyetek e földnek minden nemzetséginél.

9. Valyon elfelejtkeztek é a ti atyáitoknak gonoszságiról, és a Júda Királynak gonoszságiról, és az ő feleségeiknek gonoszságiról, és a ti gonoszságítókról, és a ti feleségeiteknek gonoszságiról, mellyeket cselekedtek Júdának * földén, és Jérusálemnek utcáin?

* vers 15—17.

10. Nem alázták meg magokat mind e mai napig is, és nem féltek, sem az én törvényemben nem jártak: sem az én parancsolatimban, mellyeket adtam előtökbe és a ti atyáitoknak eleikbe.

11. Azért ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Imé én vetem az én orczámat * ti reátok gonoszra, és hogy az egész Júdát elveszessem.

* vers 27. Ámós 9, 4.

12. És felvésem Júdának maradékát, kik fordították orczájokat, hogy béménének Égyiptom földébe, hogy ott lakoznának, és megemésztetnek mindnyájan Égyiptom földében, elesnek * fegyver miatt, megemésztetnek éhség miatt kicsinytől fogva nagyig: fegyver és éhség miatt hálnak meg, és lesznek † átok, csuda, szidalom és gyalázat!

* rész 43, 10—12. † rész 42, 18. 19.

13. És meglátogatom azokat, kik lakoznak Égyiptom földében, miképen meglátogattam a Jérusálembelieket fegyverrel, éhséggel és dőghalállal.

14. És senki nem szalad el, és nem szabadul meg a Júdának maradékai között, a kik jöttek ide bujdosni, *tudniil-*

lik Égyiptom földébe, és hogy megtér-
nének Júdanak földébe, melyre ők fel-
emelik az ő lelkeket, hogy visszatérje-
nek, és ott lakozzanak: mert vissza nem
mennek, hanem csak a kik elszaladnak.

15. És felelének Jerémiásnak minden
férjfiak, kik tudják vala, hogy az ő fele-
ségek az idegen isteneknek áldoznának,
és minden asszonyok, kik fenn állnak
vala, a nagy gyülekezet, és az egész
község, kik lakoznak vala Égyiptom
földében, Pátrósbán, mondván:

16. A szót, mellyel szóltál nekünk az
Úr nevében, nem akarjuk tőled hallani;

17. Hanem kétség nélkül azt cselekesz-
szük, valami kiszármazott a mi szánk-
ból, hogy * áldozatot tégyünk az égen
való állatoknak, és nekik italiál-doza-
tokkal áldozunk, miképen cselekedtünk
mi, és a mi atyáink, a mi Királyink, és
a mi Fejedelmink, Júdanak † városiban
és Jérusálemnek utcáin, és bétöltünk
kenyérrel, †† és gyönyörűségben vol-
tunk, és semmi gonoszt nem láttunk.

* Ezék. 20, 32. † vers 9. †† Hós. 2, 4.

18. A mi időtől fogva pedig az égen
való állatoknak nem kezdünk áldozatot
tenni, és nekik italiál-dozatokkal ál-
dozni: minden nélkül szűkölködünk,
fegyver és éhség miatt megemésztetünk.

19. Mikor pedig mi az égen való álla-
toknak áldozatot tettünk, és nekik ita-
liál-dozatokkal áldoztunk, valyon a * mi
férjeink hire nélkül csináltunk é nekik
bélesek, hogy azokat tisztelnénk, és
nekik italiál-dozatokat tennénk. * rész 7, 18.

20. Szóla azért Jerémiás az egész köz-
ségnek, a férfiaknak és asszonyoknak,
és az egész községnek, kik e szót felel-
ték vala néki, mondván:

21. Avagy a jóillatról, mellyet tette-
tek Júdanak városiban és Jérusálemnek
utcáin, ti és a ti atyáitok, a ti Kirá-
lyitok, és a ti Fejedelmitek, és a föld
népe, arról emlékezett é meg az Úr, és
az jutott é néki eszébe?

22. Nem szenvedheti tovább az Úr a
ti gonosz cselekedeteiteket, az utálatos-
ságokért, mellyeket cselekedtetek, és
elpusztult a ti földetek, és lett csuda, és
átok, annyira hogy senki ne legyen, ki
lakja mind e napig;

23. Azért mert illatozást tettetek, és
vétkeztetek az Úr ellen, és nem enged-
tetek az Úr szavának, és az ő törvényé-

ben, és az ő parancsolatiban, és az ő
tanubizonyságiban nem jártatok; azért
következett ti reátok e nyavalya, miké-
pen ma megtetszik!

24. Monda annakfelette Jerémiás az
egész községnek; és minden asszonyok-
nak: Halljátok meg az Úrnak szavát
Júdanak minden nemzetsége, kik vagy-
tok Égyiptom földében.

25. Ezt mondja a Seregeknek Ura, az
Izráelnek Istene, mondván: Ti, és a ti
feleségitek szóltatok a ti szájatokkal, és
bétöltöttétek a ti kezeitekkel, mondván:
Kétség nélkül megcselekedszük a mi
fogadásinkat, mellyeket fogadtunk, hogy
az égen való állatoknak áldozatokat te-
gyünk, és nekik italiál-dozatokkal áldoz-
unk: Megerősítvén * megerősítettétek
a ti fogadásitokat és megcselekedvén
megcselekedtetek a ti fogadásitokat!

* vers 16. 17.

26. Azért halljátok meg az Úr szavát
Júdanak minden nemzetsége, kik lakoz-
tok Égyiptom földében: Imé én az én
nagy nevemre megesküdtem, azt mondja
az Úr: ha többé neveztetik az én nevem
csak egy Zsidó férjfunak is szája által,
(mondván: Él az Úr Isten!) Égyiptom-
nak minden földében.

27. Imé én vigyázok reájok gonosz
végre, és nem jóra; és megemésztetnek,
Júdanak minden férjfiak, kik *vagynak*
Égyiptom földében, fegyver miatt és
éhség miatt, mignem mind elfogynak:

28. És a kik a fegyvertől megszaba-
dulnak, Égyiptom földéből visszatérnek
Júdanak földébe, szám szerint kevesen,
és Júdanak minden maradékai megtud-
ják, a kik bémentek Égyiptom földébe,
hogy ott lankának; mellyik szó teljese-
dik bé, az * enyim é vagy az övék?

* rész 42, 15—18.

29. És ez leszen néktek a jel, azt
mondja az Úr: mert én meglátogatlak
titeket e helyen, hogy megtudjátok hogy
megállván megállanak az én beszédim, a
reátok következő veszedelem felől.

30. Ezt mondja az Úr: Imé én adom
Faraó Ofrát, Égyiptomnak Királyát az
ő ellenségének kezekbe, és az ő lelkének
keresőinek kezekbe: miképen adtam Sé-
dékiást a Júda Királyát Nabukodonoz-
ornak a Babilóniai Királynak, az ő el-
lenségének, és az ő lelkének keresőjének
kezébe.

45. RÉSZ.

Báruk feddetik, de ismét megvizgasztaltatik.

Ez a szó, melyet Jerémiás Prófétája szöla Báruknek, Néria fíjának, mikor ő könyvbe írúá e szökat Jerémiás szájából, Jóákimnak, * Jósiás a Júda Királya fíjának negyedik esztendejében, mondván :

* 2 Kir. 23, 34.

2. Ezt mondja az Úr, az Izráelnek Istene, tenéked Báruk :

3. Ezt monddad : Jaj nékem mostan : mert az Úr *egyik* bánatomra *más* bánatot adott, elfáradtam az én fohászkodásomban, és nyugalommal nem találtam !

4. Ezt mond néki : Ezt mondja az Úr : Imé, a kiket én felépíttettem, elrontom, és a kiket én plántáltam, kiszaggatom, tudniillik az egész földet.

5. És te kívánsz é magadnak nagyokat ? Ne kíváñj : mert imé én hozom a nyomorúságot minden testre, ezt mondja az Úr ; és a te lelkedet adom néked *úgy-mint* * ragadományul, minden helyeken valahová mégy !

* rész 38, 2.

46. RÉSZ.

Égyiptom romlása. Hívek vigasztalása.

Ez a szó, melyet az Úr szólott Jerémiás Prófétának *minden* Pogányok ellen.

2. Égyiptom ellen, a Faraó Nékónak, Égyiptom Királyának serege ellen, melly vala az Eufrátes folyóvíz mellett Kárkémisben, * mellyet megvere Nabukodonozor a Babilóniai Király, Jóákimnak, Jósiás fíjának Júda Királyának negyedik esztendejében.

* 2 Krón. 35. 20.

3. Készítsétek a paizst és az öreg paizst, és menjetek a harcra.

4. Fogjátok a lovat, és üljetek lovakra, és legyetek sisakokban, tisztítsátok a kopjákat, vegyétek reátok a pánczélokat.

5. Miért látom, hogy ők megrettentek ? elfutottak ? az ő vitézei megverettek és elfutottak, és vissza nem tekintettek ? mindenfelől félelem, azt mondja az Úr :

6. Ne fusson a * könnyű, és az erős el ne szaladjon, észak felől az Eufrátes vize partjánál győzettek meg, és elhullottak.

* Ámós 2, 14. 15.

7. Kiesoda ez. a *ki*, mint a folyóvíz, úgy nevedik ; mint a folyóvizek, mellynek vizei megindulnak ?

8. Égyiptom, mint a folyóvíz, úgy ne-

vededik, és mint a megháborodott víz ; az ő folyóvizei, mert ezt monddta : Felmegyek, ellepem a földet, elvesztem a várost és a benne lakozókat.

9. Jöjjetek fel lovak, és zörögjetekek szekerek, jöjjenek ki az erősek, *tudniillik* a Szerecsenek, * és a Libiabeliek, kik paizsosok, és a Lidiabeliek, kik kézivet viselnek, és azzal lőnek.

* Ezék. 30, 5—9. Nahum 3, 9—11.

10. Az a nap pedig az Úrnak a Seregek Urának büntetésének napja, az ő ellenségén való bosszuállásának *napja* : És a fegyver megemészti és megelégszik, és az ő vérekek megrészegül : mert, áldozatja vagyon az Úrnak, a Seregek Urának, északnak földében az Eufrátes vize mellett.

11. Menj fel Gileádba és végy balzsamot, *te* Égyiptomnak szűz leánya ; hiába sokasítod az orvosságokat ; semmi gyógyulásod nem *leszen* néked !

12. Hallották a pogányok a te gyalázatotod, és a te kiáltásoddal bétölt a föld : mert az erős megütközött az erősbe, és mind a kettő egyszersmind elesett.

13. Ez a szó, mellyet az Úr szólott Jerémiás Prófétának, Nabukodonozornak a Babilóniai Királynak eljövedele felől, az Égyiptom * földének megverésére :

* Ésa. 19, 1—4. 20, 1—4.

14. Hirdessétek meg Égyiptomban, és hirdessétek Migdólbán, mondjátok meg Nőfbán, * és Táfnésben mondjátok meg : Állj meg, és készítsd fel magadat ; mert a fegyver megemészti azokat, mellyek a te kerületidben vagynak !

* rész 44, 1.

15. Miért verettek meg a te erőseid ? Nem állhattak meg : mert az Úr ijesztette el őket !

16. Megsokasította a hullókat, és kiki az ő társára hullott, és ezt monddták : Kelj fel, és menjünk a mi nemzetségünkhöz, és a mi születésünknek földére, a győzedelmesnek fegyvere előtt.

17. Ezt kiáltják akkor : Faraó, Égyiptom Királya, háboruságnak *Királya*, elhaladta a rendelt időt !

18. Élek én, azt mondja a Király, ki-nek neve Seregeknek Ura : mert mint a Tábor *hegy áll* a hegyek között, és mint a Kármel a tenger között, *úgy* jó el.

19. Készíts magadnak elköltözésre való edényeket Égyiptomnak lakozó leánya : mert Nőf elpusztul, és megég, any-

nyira hogy még csak lakozó sem leszen benne.

20. *Mint a szép üsző tinó, olyan* Egyiptom; *de* eljövén eljő a nyomorúság észak felől.

21. Még az ő fogadott vitézei is olyanok ő közöttök, mint a hizlalt borjúk; de ők is hátat fordítottak, egyetemben elfutottak, meg sem állottak; mert az ő háborúságoknak napja jött ő reájok, és az ő meglátogatásoknak ideje.

22. Az ő szava, mint a kigyónak szava úgy jár: mert nagy sereggel járnak, és szekerczékkel jönnek el ő ellene, mint a favágók.

23. Kivágják az ő erdejét, azt mondja az Úr: mert *a Káldeusok* meg nem számlálthatnak; mert többek lesznek, hogysen a sáskák, és számok nékik nem *leszen*.

24. Megszégyenítettett az Egyiptom leánya, adatik az északi népnek kezébe.

25. Ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Imé én meglátogatom a Nó sokaságát, és Faraót és Egyiptomot, és az ő * istenit és királyit; és Faraót, és azokat kik biznak ő benne.

* Ésa. 19, 1—4.

26. És adom őket az ő lelkeknek keresőinek kezekbe; és Nabukodonozornak, a Babilóniai Királynak kezébe, és az ő szolgálóinak kezekbe; *de* azután lakoznak abban, mint az előtt, azt mondja az Úr!

27. És te ne félj, óh * én szolgám Jákób, és ne rettegj Izráel: mert imé én megszabadítlak téged messziről, és a te magodat az ő rabságoknak földéről, és visszajő Jákób, és megnyugoszik, és békeességben leszen, és senki nem *leszen* ki megijessze.

* Ésa. 4, 10. 13. 43. 5.

28. *Ezt mondom hogy* ne félj te, óh én szolgám Jákób, azt mondja az Úr: mert én te veled *vagyok*, mert elfogyatok minden nemzetségeket, kik közzé kivetettek; téged pedig el nem fogyatlak, hanem megverlek téged * ítéletben, de mindenestől ki nem váglak téged.

* Ésa. 4, 3. 43. 5.

47. RÉSZ.

A Filiszteusok, Tirus és Sidon ellen jövendöl.

Ez a szó mellyet az Úr szóla Jerémiás Próféának, a Filiszteusok * ellen, minnekelőtte megrontaná Faraó Gázát.

* Ésa. 14, 29. 31.

2. Ezt mondja az Úr: Imé feljönnek északról a vizek, és lesznek olyanok, mint a kiáradott patak, és kiáradnak a földre és annak teljes voltára, *azaz*, a városra és annak lakosaira, és kiáltanak az emberek, és a földnek minden lakosa ordít:

3. Az erős lovak * lábainak zörgése miatt, az ő szekereinek zörgése miatt, az ő kerekeinek zúgása miatt: nem tekintettek az atyák a fiakra, az ő nagy rettenések miatt:

* Ésa. 5, 28.

4. A következő napért, mellyen elpusztít minden Filiszteusokat, kivágja Tirust, és Sidont és minden megmaradt segítséget; mert az Úr elrontja a Filiszteusokat, a Káftor * szigetének maradékait.

* Ámós 9, 7.

5. Eljött a * kopaszság Gázára, Askalon elpusztított, és az ő völgyöknek maradékai: Valyon meddig szaggatod magadat?

* Ésa. 15, 2. Mik. 1, 16.

6. Óh Úrnak szablyája, meddig nem nyugszol meg? rejtsd el magadat a te hüvelyedbe, nyugodjál meg, és hallgass!

7. Miképen nyughatik meg? holott az Úr parancsolt néki, hogy Askalonra, és a tenger partjára *menjen*: mert oda rendelte őtet.

48. RÉSZ.

Jövendöl Moáb romlásáról a Káldeusok által.

A Moábiták * ellen ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Jaj Nébónak: mert elpusztított, megszégyenült, elromlott Kirjátaim, megszégyenült Misgáb, és elrémült!

* Ésa. 15, 1—9.

2. Többé nem kérkedik Moáb Hesbon ellen: mert gondoltak ő ellene gonoszt, *mondván*: Jertek el, és vesszünk el őtet, *hogy* ne *legyen* nemzetség! Madmen, te is eltöretel, te utánnad fegyver következik!

3. Nagy kiáltás hallatik Horonáimból, pusztaság és nagy győtrelem!

4. Elnyomorodott Moáb, az ő kicsinyeinek szavokat meghallották;

5. Mert Luhitnak hágójára, a * siralom szüntelen felmegyen: mert Horonáimnak lejtőjén az ellenségek meghallották e veszedelmes kiáltást.

* Ésa. 15, 5.

6. Fussatok, mentsétek meg lelketeket, és lesztek mint a * hangafa a pusztában;

* rész 17, 5. 6. vers 13. 46. 1 Kir. 11, 7.

7. Mert mivelhogy a te bizodalmad volt a te marháidban, és a te kincseidben: te is megfogatol, és Kámos a fogásra megyen, az ő Papjai és az ő Fjedelmei egyetemben.

8. És elmegyén a pusztító minden városra, egy város is meg nem menekedik, és elvész a völgy, és elromol a mező, a miképen szólt az Úr.

9. Adjatok szárnyat Moábnak: mert elrepülvén elrepül, és az ő városai elpusztulnak, úgyhogy senki nem lakik azokban.

10. Átkozott a ki az Úrnak dolgát csalárdul cselekeszi, és átkozott, a ki az ő fegyverét megfogja a vértől!

11. Csendességben volt Moáb gyermekségétől fogva, és megnyugodt az ő seprejében, és egy edényből más edénybe nem öntötték, és rabságra nem ment: Azért megmaradt az ő ize ő benne, és az ő szaga el nem változott: * Sof. 1, 12.

12. De imé eljőnek a napok, azt mondja az Úr, és bocsátok reá rablókat, a kik elrabolják őtet, és az ő edényeit megüresítsék, és az ő palaczkjaikat öszvetörjék.

13. És megszégyenül Moáb, * Kámos miatt, mint megszégyenült Izráelnek háza Béthel † miatt, az ő bizodalmában.

* 1 Kir. 11, 7. † 1 Kir. 12, 29. 2 Kir. 16, 6–16.

14. Mimódon mondjátok: Erősek vagyunk, és erős férjfiak a hadakozásra?

15. Elpusztított Moáb, és az ő városit elpusztította, és az ő válogatott ifjai mentek a halálra, azt mondja a Király a kinek neve Seregeknek Ura!

16. Közel nagyon Moábnak veszedelme, ihol jó, és igen siet az ő veszedelme!

17. Bánkódjatok Moábon mindnyájan, kik körülte vagytok, és mindnyájan, kik tudjátok az ő nevét, mondjátok meg, miképen tört el az erősnek pálczája, a szépségnek vesszeje?

18. Szállj le a dicsőségből, és ülj a szomszágban Dibonnak lakozó leánya: mert a Moábnak rontója feljött reád, elrontja a te erősségedet.

19. Állj meg az úton, és nézz ide s tova Aróernek lakozó leánya, kérd meg a futott embert, és az elszaladott asszonyt, és mond ezt: Mint lett a dolog?

20. Megszégyenült Moáb; mert megromlott: Ordítsatok, * és kiáltatok, hir-

dessétek Arnonban, hogy elpusztított Moáb;

* Ésa. 16, 7.

21. És *hogy* az ítélet jött a mezőföldre; Hólonra, Jására, és Mefátra.

22. És Dihonra, és Nébóra, és Diblataimnak házára.

23. És Kirjáthaimra, és Bethgámulra, és Bethmeonra.

24. És Kirjótra, és * Boczára, és Moáb földének minden messze való és közel való városira!

* Ésa. 34, 6. 63, 1.

25. Eltöretett a Moáb szarva, és az ő erőssége letört, azt mondja az Úr!

26. Részegítsétek meg őtet: Mert az Úr ellen feltátotta *száját*, és Moáb heverjen az ő okadásában, és legyen csúfság ő is.

27. Valyon nem csúfod volt é * néked, *te Moáb*, az Izráel, avagy a lopók között találtatott é? mert valamikor szőlottál felőle, mindenkor kevélyen szőlottál!

28. Hagyjátok el a városokat, és lakjatok a kősziklákban Moáb lakosai, és legyetek mint a galamb, *melly* az oduban rak fészket.

* Sof. 2, 9.

29. Hallottuk a Moáb * kevélységét, felette igen kevély: az ő felfuvalkodását és kevélységét, és kérkedését, és az ő szívének felemelkedését.

* Ésa. 16, 6. Sof. 2, 9.

30. Én tudom, azt mondja az Úr, az ő kevélységét, és az ő hazugsága nem igaz, nem úgy léssen, *a mint gondolta!*

31. Azért Moábon jajgatok, és az egész Moábért kiáltok, a Kirhéres, * férjfiáiért *nyög az én lelkem?*

* Ésa. 16, 7.

32. Jaézernek siratása után, siratlak téged Sibmának szőlője, a te fiatalid általmentek a tengeren, mind a Jaézer tengeréig eljutottak, a te nyári gyümölcsre és a te szüretedre rá jött a kóborló.

33. És elvételik az öröm és vigasság a te termett meződről, és a Moáb földéről, és a sajtóból megfogyatkoztatam a bort, nem nyomja nagy énekszóval a *nyomó a bort*, az éneklő nem énekel.

34. A Hesbon kiáltása miatt Élealeíg és Jáhásig kibocsátották az ő szavokat: Soártól * fogva Horonáimig *kiált Moáb, ki olyan, mint a* harmad esztendő s üsző, mert a Nimrim vizei elapadnak.

* Ésa. 15, 5. 6.

35. És elfogyatom Moábból, azt mondja az Úr, a ki áldozatot tenne a magas

hegyben, és füstöt csinálna * az ő isteneinek.

* vers 7.

36. Azért az én szivem Moábert, mintegy sip, * zeng, és az én szivem a Kiráheres férjfiáiért, mint a sip, zeng; mivelhogy a kincsek elvesztek, melyeket gyűjtött volt.

* Ésa. 16, 11.

37. Mert minden fő * megkopaszult, és minden szakál elnyiretett, minden kézen metélések *vagynak*, és minden ember derekán zsák.

* Ésa. 15, 2. 3.

38. Moábnak minden házain, és az ő utczáin mindenütt siralom: mert megtörttem Moábot, mint az edényt * mely semmire kellő, azt mondja az Úr!

* rész 22, 28. Hós. 8, 8.

39. Jajgatnak, *ezt mondván*: Miképen törtetett el? Mimódon fordult háttal Moáb? Megszégyenült, és csuffá lett Moáb, és rettentésére mind azoknak, kik körülte vagynak!

40. Mert ezt mondja az Úr: Imé mint a saskeselyű elrepül az *ellenség*, és az ő szárnyait kiterjeszti Moábra.

41. Megvétettek a városok, és az erősségek elfoglaltattak, és a Moáb férjfiainak szivek olyan volt az napon, mint a gyötrelemben való asszonynak szive.

42. És elveszett Moáb, annyira hogy nép se legyen: mert az Úr ellen felemelte *száját*.

43. Félelem * és átok, és tör jó te elened Moáb lakosa, azt mondja az Úr.

* Ésa. 24, 17. 18.

44. A ki elfut a félelem előtt, a verembe esik, és a ki kijő a veremből, a törben megfogatik: mert hozom ő reá, *tudniillik* Moábra, az ő meglátogatásoknak esztendejét, azt mondja az Úr.

45. A Hesbon árnyékában állottak a hatalom előtt a futók; de tűz * jött ki Hesbonból, és láng Sihonnak közepiből, és bényeli Moábnak szegeletit és határát, és a háborgó fiaknak tetejét.

* 4 Móz. 21, 28.

46. Jaj néked Moáb elveszett Kámósnak * népe; mert a te fíjaid a fogságra elvitettek, és a te leányid is a fogságra.

* vers 7.

47. És Moábot visszahozom a rabságból sok idő után, azt mondja az Úr. Eddig vagyon Moábnak itéleti.

49. RÉSZ.

Prófétái az Ammoniták, Edomiták, Siriabeliek, Arabiabeliek, és Persiabeliek ellen.

Az Ammon * fíjai felől ezt mondja az Úr: Nincsenek é Izráelnek fíjai? Nincsen é örököse néki? Miért birja örökségül az ő Királyok a Gád *örökségét*, és az ő népe lakozik az ő városiban?

* 1 Móz. 19, 28. Ámós 1, 13.

2. Azért imé eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és * meghallattatom Rabbában az Ammon fíjainak harczoknak kiáltását, és lészen elpusztított rakás, és az ő leányai tüzzel megégettettek, és Izráel kezdi birni azokat a kik most ötet birják, azt mondja az Úr.

* 2 Sám. 12, 26—29. Ámós 1, 13—15.

3. Ordits Hesbon: mert elpusztítottatott Hái! Kiáltsatok Rabbának leányai, öltözzetek zsákba, sirjatok, és futkossatok a szorosakon: mert az ő Királyok elvitetett a fogságra, az ő Papjai * és Fejedelmei vele egyetemben.

* rész 48, 7.

4. Mit dicsekedel a *te* völgyeidben? elmúlt a *te* völgyed, engedetlen leány ki bizik az ő kincseiben, és *ezt mondja*: Kicsoda jó én reám?

5. Imé én hozok te reád félelmet, azt mondja az Úr, a Seregeknek Ura, minden te körülted való *helyekből*, és kiüzettek azok előtt, és nem lészen, ki öszvegyűjtse az elszéledteket.

6. És ezekután visszahozom a fogságból az Ammon fíjait, azt mondja az Úr!

7. Ezt mondja a Seregeknek Ura Edom ellen: Vagyon é bölcsesség többé * Temánban? elveszett é a tanács az értelmeseiktől? hijábavalóvá lett é az ő bölcseségek?

* Abd. vers 8. Ezék. 32, 29.

8. Fussatok el, (megtértek, ravasz tanácsot tartottak, hogy *otthon* lakjanak) Dédánnak lakosai; mert Ézsáunak veszedelmét hozom ő reá, az ő meglátogatásának idején.

9. Ha a szőlőszedők jöttek volna te reád: nem hagytak volna é szőlőt? Ha lopók * *jöttek volna* éjszaka: avagy nem csak azt veszítették volna é el, mellyel megérték volna ők?

* Abd. vers. 5.

10. Mert én meztelenitem meg Ézsaut, az ő titkait én jelentem ki, és ő magát el nem rejtheti, az ő magva elpusztított, és az ő atyafiai, és szomszédai, és nem lészen a *ki ezt mondja*:

11. Hagyd el a te árváidat, én eltart-

tom, és a te özvegyid én bennem vessék reménységeket;

12. Mert azt mondja az Úr: Imé a kiknek nem kell vala meginniok a pohárt, ugyan csak megisszák: te pedig teljességgel szabados lennél e? Nem léssz szabad, mert kétség nélkül megiszod;

13. Mert én magamra * megesküdtem, azt mondja az Úr, hogy elpusztul, és gyalázatban, pusztaságban és átokban leszen † Boczra, és minden ő városai örökkévaló pusztaságban lesznek!

* Zsid. 6, 13. † Ésa. 63, 1. 4.

14. Szót hallottam * az Úrtól, és elküldetett a követ a Pogányokhoz, a *ki ezt mondja*: Gyűljetek össze, és jöjjetek el ő reá, és keljetek fel a harcra.

* Abd. vers 1.

15. Mert imé a Pogányok között meggyaláztalak téged, és az emberek között utálatossá *tettelek*.

16. Megcsalt téged a te félelmed, és a te szived kevélysége, ki lakol a kősziklák hasadékiban, ki elfoglaltad a hegyeknek tetejeiket. Ha olyan magas helyen raknád is a te fészkeket, mint a saskeselyű, * levonszalak onnét is téged azt mondja az Úr;

Abd. vers 4.

17. És elpusztul Edom, *ugyhogy* valaki általmegyien rajta elálmélkodik, és minden ő veszedelmén * süvölt.

* rész 50, 13.

18. Sodomának * és Gomorának, és az ő szomszéd városinak elsüllyedések szelint, azt mondja az Úr, egy ember sem lakik ott, és benne embernek fija nem lakozik.

* 1 Móz. 19, 25.

19. Imé mint az oroszlán felemelte magát a Jordánnak magassága felett, az erős Istennek lakhelye ellen: De hamarsággal kiüzöm őtet *ez országból*, és a ki választatott, azt tészem azon Fejedelmé; mert kicsoda hozzám hasonló? és ki rendel nékem időt, és kicsoda az a pásztor, a ki én * ellenem megállhatna?

* Jób 4, 10.

20. Annakokáért halljátok meg az Úr tanácsát, melyet tartott Edom ellen, és az ő gondolatit, melyeket gondolt Témannak polgárai ellen: ha a nyájnak kicsinyei nem vetik le őket, ha az ő lakhelyeket nyakokba nem vonszák.

21. Az ő romlásoknak szava előtt megrendült a föld, az ő kiáltásoknak szava meghallatott a veres tengeren.

22. Imé mint a saskeselyű feljő *az el-lenség*, és repül, és az ő szárnyait elterjeszti Boczrán: És az Edom vitézinek szívek leszen az napon, mint a fájdalommas asszonyok szíve.

23. Damaskus * ellen: Megszégyenült Emát és Árpád: mert gonosz birt halottak, és elolvadtak *mint az, a ki a tengeren lévén a félelem miatt* nem nyughatik.

* Ésa. 17, 1. 2 Kir. 16, 9.

24. Megerőtlenült Damaskus, a futáshoz készül és reszketés vette körül, nyomoruság és fájdalmak környékezték meg őtet, mint a szülő *asszonyt*.

25. Miért nem maradott ki *a veszedelméből* a dicséretes város, az én örömemnek városa?

26. Azért elhullanak az ő erős férjfiain az ő utcájokon, és minden vitézlő férjfiak levágnak az napon, azt mondja a Seregeknek Ura.

27. És tüzet gyújtók Damaskus kőfalán, és a Benhadád * palotáit megemésztik.

* Ámós 1, 4.

28. Kédárnak és Házornak országai felől, melyeket megvert Nabukodonozor a Babilóniai Király, ezt mondja az Úr: Keljetek fel, menjete fel Kédárra, és a Napkeletnek fiaiit vessessétek el;

29. Az ő sátoraitak és az ő nyájokat elviszik, és az ő kárpitjaikat és minden edényeiket és tevéiket magoknak elhajtják, és kiáltanak, és köröskörül félelem leszen rajtok.

30. Fussatok el, menjete messze, (ravasz tanácsot tartottak, hogy *otthon* lakjanak) Házornak lakói, azt mondja az Úr: mert tanácsot tartott ti ellene-tek Nabukodonozor a Babilóniai Király, és ellene-tek gondolatot gondolt.

31. Keljete fel, menjete a bátorságos nemzetség közzé, *azok közzé*, kik békeességben lakoznak, azt mondja az Úr, kiknek sem kapujok; * sem zárjok nincsen, csak ő magok laknak! * Ezék. 38, 11.

32. És az ő tevéik elhajtának és az ő sok barmaik prédák *lesznek*, és elszéleszttem őket minden szélre, minden szegeletre, és minden ő határai felől hozok reá veszedelmet, azt mondja az Úr.

33. És Házor leszen sárkányok lakhelye, örökkévaló pusztaság, senki ott nem lakik, és embernek fija nem lakja azt.

34. Ezt mondá az Úr Jerémiás Prófétának Elám ellen, Sédékiásnak * Júda

Királyának országlása elein, hogy megmondaná; * 2 Kir. 24, 17. 18.

35. Ezt mondja a Seregeknek Ura: Imé én eltöröm az Elám kezivét, melyben helyhezteszik az ő reménységeket:

36. És hozok * Elám ellen négy szeleket az égnek négy határiból és elszéleszttem őket mind ezekre a szelekre, és nem leszen nemzetség; a kihez nem futnak az Elám futottai. * Dán. 8, 2.

37. És megijesztem Elámot az ő ellenségei előtt, és az ő lelkeknek keresői előtt, és hozok ő reájok nyomoruságot, *tudniillik* az én haragomat, azt mondja az Úr, és utánnok bocsátok fegyvert mind addig, míg meg nem emészttem őket.

38. És letészem az én széketem Elám-ban, és onnét elveszttem a Királyt és a Fejedelmeket, azt mondja az Úr!

39. De végezetre meghozom Elámot a fogságból, azt mondja az Úr!

50. RÉSZ.

Babilón romlása, Isten Népe szabadulása.

Ez a szó, melyet szóla az Úr Babilónia felől, és a Káldeusoknak földök felől, a Jeremiás Próféta keze által.

2. Hirdessétek a Pogányok között, és mondjátok meg, a zászlót emeljétek fel: mondjátok meg, *azt mondom*, és el ne titkoljátok; mondjátok ezt: Megvétetett Babilon, megszégyenült Bél, * elromlott Merodák, megszégyenültek az ő faragott képei, elromlottak az ő bálványai.

* Ésa. 39, 1. 46, 1.

3. Mert az észak felé való nép feljött ő reá, a ki elpusztítja az ő földét, és nem leszen a ki lakozzék benne embertől fogva oktanlan állatig; elfutottak, elmentek!

4. Az * napokban, és az időben, azt mondja az Úr, eljőnek az Izráel fiai és a Júda fiai egyetembe, menván és sirván mennek, és az ő Urokat Isteneiket megkeresik.

* 2 Krón. 36, 22. 23.

5. A Sionnak útát megkérdik, *Sion* felé fordítják az ő orczájakat, és ezt mondják: Jöjjetek el és adjátok magatokat az Úrnak örökkévaló szövetséggel, *melly* soha feledékenységhen nem leszen.

6. *Mint az* elveszett * juhok, *olyanok* voltak az én népem, az ő pásztorai eltévesztették őket, a hegyekben bujdosztatták őket, a hegyekről a halomra mentek, elfelejtkeztek az ő fekvésekről.

* Zak. 10, 2. 3.

7. Mindenek, kik ő reájok találkoztak megemésztették őket, és az ő ellenségeik ezt mondták: Nem vétkezünk: mert vétettek az Úr ellen az igazságnak aklában *azok*, a kiknek atyáiknak reménységek volt az Úr.

8. Fussatok ki * Babilonból, és Káldea földéből jöjjetek ki, és legyetek mint a kecskebakok a nyáj előtt; * Ésa. 48, 20.

9. Mert imé én feltámasztom, és felhozom Babilonra * nagy nemzetségeknek gyülekezetét északnak földéről, és ő ellene *hadat* rendelnek, azután megvertetik: az ő nyilai olyanok, mint az erős öldöklő vitézeké, melyek közzül hijába egy is vissza nem tér. * Dán. 5, 30. 31.

10. És Káldea leszen prédára, valakik elprédálják őtet, bételnek vele, azt mondja az Úr;

11. Mivelhogy örültetek, mivelhogy örvendeztetek, * mikor eldultatok az én örökségemet, mivelhogy sokan voltak mint a fűvön való üszög, és nyeritettek mint az erős *lovak*: * Ésa. 47, 6.

12. *Azért* megszégyenült a ti anyátok és a ti szülőtök felette igen elpirult; Imé a nemzetségeknek sepreje *lészen*: az ő földök pusztá, száraz és elhagyott *lészen*.

13. Az Úr haragja miatt nem lakoznak rajta, hanem csak pusztaság leszen, valaki * általmegyen Babilonon, álmélkodik és süvölt minden ő veszedelmin.

* Ésa. 13, 19—22.

14. Készítsétek a hadat köröskörül Babilon ellen, valakik a kezivet felvonászatok, löjjetek reá, ne kiméljétek a nyilat: mert az Úr ellen vétkezett.

15. Kiáltatok reá köröskörül; kezét adta, lehullottak az ő fundamentomai, leromlottak az ő kőfalai: mert az Úr büntetése ez: büntessétek meg őtet, és a mint cselekedett * úgy cselekedjétek vele.

* Zsolt. 137, 8. 9.

16. Vágjátok ki Babilonból a magvetőt, és a ki *kezébe* fogja a sarlót az aratás idején: a megőő fegyver előtt kiki az ő népéhez szalad, kiki az ő földé felé fut.

17. *Mint az* elszéledt juh az Izráel, az oroszlanok elkergették *őtet*; először bényelte őtet az Assiriabeli * Király, és végezetre e Nabukodonozor † a Babilóniai Király megtörte az ő csontjait.

* 2 Kir. 17, 6. 2 Kir. 25, 1—10.

18. Azért ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene: Imé én meglátogatom a Babilóniai Királyt és az ő földét, miképen meglátogatám az * Assíriai Királyt. * Ésa. 10, 12.

19. És visszaviszem az Izráelt az ő lakhelyére, és legeltetik a Kármel hegyében és Básánban, és az Efraim hegyében és Gileádban megelégszik az ő lelke.

20. Az napokban és az időben, azt mondja az Úr, kerestetik az Izráel álnoksága, de nem * léssen; a Júda gonoszságai, de nem találtnak; mert kegyelmes leszek azoknak, a kiket meghagyándok. * rész 33, 8. Ésa. 4, 3.

21. A háborgatóknak földre menj fel, és a meglátogatásnak lakóit veszed el, öljed és vesszed őket, azt mondja az Úr, és mind a szerint cselekedjél, mint megparancsoltam néked.

22. Viadal hallatik a földön, és nagy romlás.

23. Miképen vészett el, és elromlott az egész földnek * pörölye? miképen pusztult el Babilon a Pogányok között? * rész 51, 20.

24. Törbe ejtettelek téged, és meg is vétettél Babilon, te pedig nem tudtad: megtaláltattál, és meg is fogattál: mert az Úrral feddődttél.

25. Felnyitotta az Úr az ő kincsét, és előhozta az ő haragjának edényit: mert e cselekedet az Úré, a Seregeknek Uráé, Káldeának földében.

26. Jertek reá mindenfelől, nyissátok fel az ő rejtekhelyeit, tapodjátok ötet mint a kévét; és vessésetek el ötet, hogy maradéka ne legyen.

27. Öljétek meg minden ő tulkait, jöjjenek alá a megölésre: jaj nekik; mert eljött az ő napjok, az ő meglátogatásoknak ideje!

28. A futóknak, és a Babilon földéből elszabadultaknak szavok, hogy megmondják Sionban az Úrnak a mi Istenünknek bosszúállását, és az ő * templomáért való bosszúállását. * 2 Kir. 25, 1. 9. 13–17.

29. Gyűjtétek össze Babilon ellen a hatalmasokat, mindnyájan kik felvetitek a kézivet, köröskörül járjatok táborot ellene, hogy el ne szaladhasson: fizessetek meg neki az ő cselekedete szerint, valamint cselekedett, úgy cselekedjétek vele: mert az Úr ellen * kevélykedett, az Izráelnek Szente ellen! * Zak. 1, 15.

30. Azért elhullanak az ő ifjai az ő utcáiban, és minden ő vitézei elvesznek az napon, azt mondja az Úr.

31. Imé én te read *megyek*, azt mondja az Úr, a Seregeknek Ura, óh * kevély; mert eljött a te napod, a te meglátogatásodnak napja! * Dán. 4, 27. 5, 23. 24. 30.

32. És megütközik a kevély, és elesik, és senki nem léssen, a ki ötet felköltse; és meggyújtom a tüzet az ő városiban, melly megeméssze azokat, valakik körülte vagynak.

33. Ezt mondja a Seregeknek Ura: Megnyomorítottak volt az Izráel fiai, és a Júdának fiai egyetemben, és mindnyájan, kik őket elrablották, rab-ságban tartják őket, nem akarják * elbocsátni őket; * Ésa. 49, 24, 26.

34. *De* az ő Megváltójok erős, Seregeknek Ura az ő neve, bizonynal felveszi az ő pereket, hogy megháborítsa a földet, és a Babilon lakóit megrettentse.

35. Fegyver *lészen* a Káldeusokon, azt mondja az Úr, és Babilonnak lakóin, és az ő Fejedelmin, és az ő Bölcssein.

36. Fegyver *lészen* az ő varázslóin, és megbolondulnak, fegyver *lészen* az ő vitézein és elijednek.

37. Fegyver *lészen* az ő lovain, és az ő szekerein, és az egész községnek sokságán, melly vagyon ő benne, és lésszenek hasonlatosok az asszonyokhoz. Fegyver *lészen* az ő kincsein, és megfosztatnak.

38. Szárazság *lészen* az ő vizein, és elszáradnak: mert bálványoknak földé az, és a faragott képekben dicsekednek.

39. Azért lakoznak *ott* a fenevadak a baglyokkal, ennekfelette lakoznak benne struczmadárnak fiai, és soha többé azt nem lakják, *azt mondom*, hogy nem lakják nemzetségről nemzetségre.

40. Miképen Isten elsűlyeszté * Sodomát és Gomorát, és az ő szomszéd városit, azt mondja az Úr, nem lakik *ott egy ember is*, és embernek fija nem lakja azt. * 1 Móz. 19, 25.

41. Imé eljő északról a nép, és a nagy nemzetség, és sok Királyok támadnak a földnek határiból.

42. Ivet és paizst vésznek *kezekbe*, kegyetlenek lésszenek, és semmi irgalmas-ság benne nem léssen; az ő szavok mint a tengernek zúgása, és lovagok lésszenek, készek lésszenek *mindnyájan* mint

a férjfiú, a viadalra te ellened, te Babilonnak leánya!

43. Hallotta a Babilóniai Király az ő hireket, és az ő kezei elszakadoztak a *félelem miatt*, a nyomorúság vette őtet körül, a fájdalom, mint a gyermekszülő *asszonyt*.

44. Imé mint az oroszlán * felemelte magát a Jordán *vízének* magassága fellett, az erős *Istennek* lakhelye ellen; de hamar kiűzöm őtet e *földről*, és a ki választatott arra, azt tészem azon Fejedlemmé; mert kicsoda hasonlatos hozzám? és ki szab nékem törvényt? és kicsoda a pásztor, a ki én ellenem álljon:

* rész 49, 19.

45. Azért halljátok meg az Úrnak tanácsát, melyet tartott Babilon ellen, és az ő gondolatit, melyeket gondolt Káldea földé ellen: ha le nem vonszák őket a nyájnak kicsinyei ha az ő házat nyakokra nem rontják?

46. A megvett * Babilonnak kiáltása miatt megindult a föld, és az ő kiáltása hallatott a pogányok között.

* Dán, 5, 30. 31.

51. RÉSZ.

Babilonnak romlása, és annak okai.

Ezt mondja az Úr: Imé én támasztok Babilon ellen, és azok ellen, a kik az én ellenségimnek közepette lakoznak, nagy szélvész:

2. És küldök Babilon ellen szórókat, kik őtet * megszórják, és az ő földét megüresítik; mert léznek ő ellene mindenfelől a nyomorúságnak napján.

* Ezék. 22, 15.

3. A kézivesnek, ki az ő kezívét megvonsza, és a ki felöltözik pánczéjába, *azt mondom*, ne kedvezetek az ő ifjainak, öljétek meg minden ő seregét;

4. És elesnek a megölettek a Káldeusok földén, és az általverettek az ő utcáin.

5. Mert nem hagyatott el az Izráél és Júda az ő Istenétől a Seregeknek Urától: (Sőt inkább az ő földök rakva vétekkel) az Izráélnek Szentéért.

6. Fussatok ki * Babilonból, és kiki tartsa meg az ő lelkét, ne vessetek el az ő gonoszságában: mert az Úr meglátogatásának ideje ez, megfizet néki.

* rész 50, 8.

7. *Mint az aranyos pohár, olyan Ba-*

bilon az Úr kezében, megrészegeti ez egész földet: a pogányok isznak az ő borából, azért megbolondulnak a pogányok.

8. Hamar elesett * Babilon, és elromlott; ordítások rajta, kössétek † be balzsammal az ő fájalmát, netalán meggyógyul.

* Ésa. 21, 9. Jel. 14, 8. † rész 46, 11.

9. Gyógyítottuk Babilont, de meg nem gyógyult! hagyjátok el őtet, és menjünk kiki az ő földébe, mert az éig hatott az ő ítélete, és felemelkedett a felhőkig.

10. Kihozta az Úr a mi igazságinkat, jertek el, és beszéljük meg Sionban a mi Urunknak Istenünknek dolgát.

11. Készítétek a nyilakat, a paizsokat keressétek össze; felindítja az Úr a Médiabeli Királyoknak lelkeket: mert Babilon ellen vagyon az ő gondolatja, hogy elveszesse azt: mert az Úrnak bosszuállása ez, az ő * templomáért való bosszuállása.

* rész 50, 28. 33.

12. Babilonnak kőfalain emeljétek fel a zászlót, erősítsétek meg az őrizőket, szeressétek vigyázókat, rendeljétek el a leseket: mert az Úr meg is gondolta, meg is cselekedte *azokat*, melyeket szólt a Babilonnak lakói ellen.

13. Óh te, ki lakozol nagy sok vizek mellett, ki felette gazdag *vagy*, eljött a te határod, és a te nyomorúságod mértéke!

14. Megesküdt a Seregeknek Ura az ő lelkére, * *mondván*: ha bé nem töltelek téged emberekkel, mint a cserebogarakkal, és énekelnek te felőled diadalmas éneket.

* Ámós 6, 8.

15. A ki teremtette a földet * az ő erejével, a ki megerősítette a föld kerekességét az ő bölcsességével, és az ő értelmével kiterjesztette az egeket:

* rész 10, 12. 16.

16. A ki egy szavával az égben szerez vizeknek sokaságát, minekutánna felviszi a felhőket a földnek határából, villámást esővel egyetemben szerez, és kihozza a szelet az ő kincses *helyeiből*.

17. Minden ember bolondabb, hogy nem mint eszébe vehetné, *hogy* minden ötvös megcségyenült a *tőle öntetett* bálvány miatt: mert hazugság az ő öntése, és benne lélek nincsen.

18. Hiyábavaló dolgok, nevetségre való, az ő meglátogatásoknak idején elvesznek.

19. Nem olyan, mint* azok, a Jákóbnak öröksége: mert mindeneknek Teremtője ő, és az ő örökségének pálczája, Seregeknek Ura az ő neve! * Zsolt. 115, 4—7.

20. Pőrölyöm* vagy te nékem, hadi eszközeim, hogy általad megrontanék sok nemzetségeket, és általad elveszteném az országokat. * rész 50, 23.

21. És általad megrontanám a lovat és a rajta ülőt; hogy te általad öszversontanám a szekeret és a benne ülőt:

22. És öszvetörném általad a férjfiat és az asszonyt; hogy megrontanám általad a vént, és a gyermeket: hogy megrontanám általad az ifjat, és a szüzet;

23. És öszvetörném általad a pásztort és az ő nyáját; és megrontanám általad a szántó embert, és az ő igabarmát; és megrontanám általad a Hadnagyokat, és a főfő Urakat.

24. És megfizetem a Babilonnak, és Káldeának minden lakóinak, mind azokat az ő gonoszságaikat, melyeket cselekedtek* Sionban a ti szemeitek láttára, azt mondja az Úr: * vers 11. Zak. 1, 11.

25. Imé én te read fordulok, veszedemnek hegye, azt mondja az Úr, a ki minden földet elvesztettél, és read kinyújtom az én kezemet, és* alávetlek téged a kősziklákról, és megégettettem rakássá tészlek tégedet. * Sir. 1. 21.

26. És te tőled nem visznek* követ a szegeletre, és a fundamentomra: mert örökkévaló pusztaságban lélsz, azt mondja az Úr. * Ésa. 13, 19. 20.

27. Emeljetek zászlót a földön, fuvaljak trombitát a pogányok között, készítsétek ő ellene a pogányokat, gyűjtsétek össze ő ellene az Ararátnak, Meninek és Askenáznak országát, válasszatok ő ellene Hadnagyot; hozzátok ki a lovakat mint a rettenetes cserebogarakat;

28. Készítsétek ő ellene a pogányokat, tudniillik Médiának Királyit, az ő Hadnagyait, és minden főfő Urait, és az ő birodalmának minden földét.

29. És megrendül a föld, és fájdalomban léssen: mert az Úrnak minden gondolatja állhatatos léssen Babilon ellen, hogy Babilonnak földét elpusztítsa, anynyira, hogy senki ne legyen* benne lakozó. * Ésa. 13, 20—22.

30. Babilonnak vitézei megszűntek a viadaltól, csak a kerítésekben ültek,

elfogyatkozott az ő erősségek, hasonlatosokká lettek az asszonyokhoz, felgyujtották az ő lakhelyeit, eltörték az ő zárjai.

31. A posta a postának eleibe fut, és a hirmondó a hirmondónak eleibe, hogy megmondja a Babilóniai Királynak, hogy megvétetett az ő városa onnan kívül.

32. És a révhelyek elfoglaltattak, és az állótók tüzzel megégettettek, és a vitézek elrettentek;

33. Mert ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráelnek Istene; Babilonnak leánya olyan, mint a szérű; jelen vagyon az ő megnyomtatásának ideje, még egy kicsiny idő vagyon ide hátra, és eljő az ő aratásának ideje.

34. Bényelt engem, elrontott engem Nabukodonozor a Babilóniai Király, üres edénnyé tett engem, bényelt engem mint a sárkány, bétöltötte a hasát az én gyönyörűségimmel, és kivetett engemet;

25. Az én rajtam és az én testemen esett hatalom Babilonra* térjen, azt kezdi mondani a Sionnak lakozó leánya; és az én vérem e Káldeának lakozói ellen, azt kezdi mondani Jerúsálem!

* Zsolt. 137, 8.

36. Azért ezt mondja az Úr: Imé én megítélém a te ügyedet, és bosszút állok* éretted, és megszáraztam az ő tengerét; és az ő forrását kiapasztom.

* rész 50, 21—39.

37. És Babilon léssen egymásra omlott kőrakás, sárkányoknak lakhelye, csuda és süvöltés, lakó nélkül való.

38. Együtt orditnak mint az oroszlanok, orditnak mint az oroszlanoknak kölykeik.

39. Az ő kedveknek idején tészek nékik lakodalmakat, és megrészegitem őket, hogy vigadjanak, és örökkévaló álmot aludjanak, és fel ne serkenjenek, azt mondja az Úr!

40. Előhozom őket mint a bárányokat a megmetszésre, mint a kosokat a bakokkal egyetemben.

41. Miképen vétetett meg* Sésák, és elfoglaltatott az egész földnek dicséreti? Mimódon pusztítottatott el Babilon, minden nemzetségek között? * rész 25, 26.

42. Feljött Babilonra a tenger, az ő hajjai miatt* elboritatott. * Ésa. 8, 7. 8.

43. Az ő városai* elpusztulnak, száraz

és elpusztult föld *lészen*, mellyen senki nem lakozik, sem az embereknek fija által nem megyen rajta. * Ésa. 14, 23.

44. Meglátogatom *ő magát* is Béli Babilonban, és kivonom * szájából a mit bényelt, és többé nem futnak reá a nemzetségek, Babilonnak kőfala is leromol.

* Esd. 1, 7—11. Dán. 1, 2.

45. Jöjjetek ki belőle, óh én népem, és kiki szabadítsa meg lelkét az Úr haragjától.

46. És *meglássátok*, hogy el ne olvadjon a ti szivetek, és ne féljete a hirtől, melly hallatik e földön, mikor *első* esztendőben eljő a hir, és a második esztendőben is *azon* hir, és mikor *lészen* a földön dúlás, és az uralkodó *eljő* az uralkodóra.

47. Azért imé eljőnek a napok, és meglátogatom Babilonnak öntött * képeit, és minden ő földé megszégyenül, és minden ő megöletettei elhullanak ő közepette. * Ésa. 46, 1. 2.

48. És vigadoznak Babilon ellen az egek és a föld, és minden benne valók: mert észak felől eljőnek az ő elpusztítói, azt mondja az Úr!

49. Miképen Babilon *oka volt*, hogy az Izráelnek megöletettei elhullanának: azonképen Babilonban * elhullanak az egész föld megöletettei. * Zsolt. 137, 8.

50. Menjetek el, kik megszabadultatok a fegyvertől, ne álljatok, emlékeztetek meg távol *földön* az Úrról, és jusszon eszetekben Jerúsálem.

51. Megszégyenítettünk: mert hallottuk a gyalázatot, elborította a mi orczáinkat a kissebbség, hogy az idegenek jöttek az Úr házának szent hajlékába.

52. Azért imé eljőnek a napok, azt mondja az Úr, és meglátogatom az ő öntött képeit, és minden ő földein kiált a sebes.

53. Ha Babilon felmegyen az * égbe, és ha megerősíti az ő erősségének magasságát: *mindazáltal* ő ellene elmennek tőlem a pusztítók, azt mondja az Úr.

* Amós 9, 2.

54. Kiáltás hallatik Babilonból, és a Káldeusok földéből nagy romlás:

55. Mert elpusztítja az Úr Babilont, és elveszti belőle a nagy szót, jöllehet zugnak az ő hajjai, és mint a sok vizeknek, ugy hallatik az ő szavoknak zúgása.

56. Mert eljött ő ellene, *tudniillik*

Babilon ellen, a pusztító, és rabbá estek az ő vitézei, eltörött az ő kézivek: mert a megfizetésnek * Istene az Úr bizonynyal megfizet. * 5 Móz. 32, 35.

57. És megrészegitem az ő Fejedelmet, és az ő Bölceit, és az ő Hadnagyit, és az ő Tisztartóit, és vitézeit, és örökké alusznak, és fel nem serkennek, azt mondja a Király, kinek neve Seregeknek Ura!

58. Ezt mondja a Seregeknek Ura: Babilonnak széles kőfala bizonynyal eltöretik, és az ő magas kapui tüzzel megégettetnek, és a népek hijába munkálkodnak, és a pogányok *munkálkodnak* a tűznek, és *hijába* fáradnak.

59. Ez a szó, mellyet Jerémiás Próféta parancsola Serájának, Néria fijának, ki Mahásiás fija volt: mikor ő Babilonba menne Sédékiástól a Júda Királyától, Királyságának negyedik esztendejében: Serája pedig *vala* Ménukhának Fejedelme.

60. És megirá Jerémiás egy könyvbe mind a háborúságot, melly következendő *vala* Babilonra, *tudniillik* mind ezeket a szókat, mellyek megirattak Babilon ellen.

61. És monda Jerémiás Serájának: Mikor Babilonba jutsz, és látod és elolasod mind e szókat,

62. Ezt mondjad: Uram te szólottál e hely ellen, hogy elvesztenéd ezt annyira, hogy benne lakozó ne lenne, embertől fogva oktalan állatig, hanem örökkévaló pusztaságban lenne.

63. És *lészen*, mikor a könyvnek olvasását elvégezed; köss reá *egy* követ, és hajtsd bé az Eufrátes közepibe.

64. És mond ezt: Igy merül el Babilon, és meg nem menekedik a nyomorúságtól, mellyet én reá hozok, akár mint fáradjanak! Eddig vagynak a Jerémiás beszédei.

52. RÉSZ.

Jerúsálem romlása: Jekóniás felmagasztaltatása.

Huszonegy esztendő * *vala* Sédékiás, mikor uralkodni kezdé, és tizenegy esztendeig uralkodék Jerúsálemben, és az ő anyjának neve *vala* Hamutál, Libnából való Jerémiásnak leánya. * 2 Kir. 24, 18.

2. És gonoszt cselekedék az Úr szemei előtt, mint * Joákim cselekedett *vala*;

* 2 Kir. 23, 36. 37.

3. Mert az Úrnak haragjáért, *melly* vala Jérusálem és Júda ellen, miglen elvetné őket színe elől, Sédékiás engedetlen lón a Babilóniai Királynak.

4. Lón pedig az ő Királyságának kilenczedik * esztendejében, a tizedik hónapban, a hónapnak tizedik *napján*, eljőve Nabukodonozor a Babilóniai Király, ő maga és az ő derék serege Jérusálemre, és táborot járának ellene, és minden felől sánczot vetének fel ellene.

* 2 Kir. 24, 1—10.

5. És a város megszállásban lón, Sédékiásnak tizenegyedik esztendejéig.

6. A negyedik hónapban, a hónapnak kilenczedik *napján*, nagy éhség támadta a városban, annyira hogy a föld népének kenyere nem volna.

7. Megvéteték a város, és a vitézlő népek mind elfutának, és éjszaka kimenének a városból a kapunak után, a két kőfalak között, *mellyek valának* a Király kerténél, (a Káldeusok pedig *valának* a város mellett köröskörül,) és elmenének az úton, *melly viszen* a pusztába.

8. Megüzé pedig a Káldeusok serege a Királyt, és megfogák Sédékiást Jérikónak pusztájában: mert minden serege elfuta mellőle.

9. Megfogák azért a Királyt, és vivéket ötet a Babilóniai Királyhoz Riblába, *melly vagyon* Emát földében, ki törvényt láttata reá.

10. És fejeket véteté a Babilónia Király a Sédékiás fíjainak, szemei láttára, és ennekfelette Júda minden Fejedelminek fejeket véteté Riblában.

11. Sédékiás Királynak pedig * szemeit kitolatá, és lánczra vetteté, és vitéket ötet a Babilóniai Király Babilóniába, és veté ötet a tömlöczbe mind halálának napjáig.

* 2 Kir. 25, 7.

12. Ötödik hónapban pedig, a hónapnak tizedik *napján*, (az esztendő pedig tizenkilenczedik esztendeje vala Nabukodonozornak, a Babilóniai Királynak) Nabuzáradán a vitézeknek Hadnagyk, a ki áll vala a Babilóniai Király előtt, eljőve Jérusálembe;

13. És felgynjtá az Úr * házát s a Király házát, és Jérusálemnek minden házait, és minden nagy házát tüzzel megégete.

* 1 Kir. 9, 2, 6—8.

14. És Jérusálemnek minden kőfalait

köröskörül leronták a Káldeusoknak minden seregei, kik valának a vitézek Hadnagyaival.

15. A községnek pedig szegényiből, és a több nép közzül, kik a városban megmaradtak vala, és a futottak közzül, kik futottak vala a Babilóniai Királyhoz, és a sokaságnak maradékából fogságra vivé Nabuzáradán a vitézek Főhadnagya.

16. A föld *népének* pedig szegényei közzül meghagyá Nabuzáradán, a vitézek Hadnagya, a szőlőmiveseket és a szántó *embereket*:

17. És a réz * oszlopokat, *mellyek valának* az Úr házában, és a kőlábakat, és a réztengert, *melly vala* az Úr házában, eltörék a Káldeusok, és azoknak minden rezét elvivék Babilonba.

* 1 Kir. 7, 15—26.

18. A vasszerekakat is, és a seprőket, és az éneklőszerszámokat, és a medenczéket, és a kalánokat s minden rész eszközöket, *mellyekkel szolgálnak* vala, elvivék.

19. És a vedreket, és a temjénezőket, és a medenczéket, és a fazekakat, és a gyertyatartókat, és a mozsarakat, és a poharakat: mind arany mind ezüst edényeket elvivé a vitézek Hadnagya.

20. Két * oszlopot, egy *réztengert*, és tizenkét rézökröket, *mellyek valának* a *tenger* feneke alatt, *mellyeket* csinált vala Salamon Király az Úrnak házába; nem vala mértékek mind ezeknek a rézedényeknek.

* 1 Kir. 7, 15, 26. 40—50.

21. És az oszlopokat *a mi nézi*, * az egyik oszlopnak tizennyolcz sing vala magassága, és tizenkét sing sinór éri vala által köröskörül azt, *mellynek* temérdeksége *vala* négy ujnyi, és *belől* üreg *vala*.

* 2 Kir. 25, 17.

22. A gombja pedig, *melly vala* ezen felül, réz *vala*, egyik gombnak magassága öt singyi *vala*, és a hálók és pomagránátok a gombon köröskörül mind rézből *valának*, és hasonlatosok a második oszlophoz, és a pomagránátok is.

23. Volt pedig a pomagránát kilenczenhat minden felől, mindenestől a pomagránát * száz, a hálón felül köröskörül.

* 1 Kir. 7, 20.

24. Elvivé a vitézek hadnagya Séráját a Főpapot, és Sofóniást, a második Papot, és az ajtónak három őrizőit.

25. És a városból elvive egy Főembert,

a kik Hadnaggyá tétetett vala a vitézlő renden, és hetet a férjfiak közül, kik állanak vala a Király előtt, kik találattának a városban, és a seregnek fő Iródeákját, ki a föld népét felvészi vala a *hadra*: és hatvan férjfiakat a föld népe közül, kik találattának a városban.

26. Felvén ezeket Nabuzáradán a vitézek Főhadnagya, elvivé őket a Babilóniai Királyhoz Riblába.

27. És levágatá * őket a Babilóniai Király, s megöleté őket Riblában, Emát földében, és elviteték Júda az ő földéből. * 2 Kir. 25, 21.

28. Ez a nép, melyet elvitete Nabukodonozor, a hetedik esztendőben, háromezer és huszonhárom Zsidókat.

29. A tizenhatszadik esztendőben Nabukodonozor *elvitete* Jerúsálemből nyolczszáz és harminczkét lelkeket.

30. Nabukodonozornak huszonharmadik esztendejében, elvitete Nabuzára-

dán a vitézek Főhadnagya, hétszáz negyvenöt Zsidókat. Mindenestől voltak négyezer és hatszáz lelkek.

31. Lőn pedig Joákimnak, a Júda Királya fogságának harminczhetedik esztendejében, a tizenkettődik hónapban, a hónap huszonötödik *napján*, felemelé Evilmerodák a Babilóniai Király, a melly esztendőben uralkodni kezdé, Joákimnak a * Júda Királyának fejét, és kivévé őtet a tömlöczből. * 2 Kir. 24, 15

32. És szóla vele szép *szóval*, és helyhezteté az ő királyiszékít a Királyoknak székek felett, kik vele *valának* Babilonban.

33. És elváltoztatá a tömlöczben való ruháit, és mindenkor ő nála eszik vala kenyeret életének minden napjaiban.

34. És táplálására való eledel adatik vala néki szüntelen a Babilóniai Királytól, minden napra mind halálának napjáig életének minden napjaiban.

JERÉMIÁS SIRALMAI.

1. RÉSZ.

A Zsidó nép romlásának siratása. Könyörgés.

Miképen ül * *pusztán* csak ő maga a Város, melly bővölködik vala sok néppel? ugymint özvegygé lőn a pogánynépeknek Asszonya? a tartományoknak † Fejedelme lőn adófizetővé!

* 2 Kir. 21, 13—15.

† 2 Sám. 8, 1—3. 12. 14. 2 Krón. 9, 22. 26.

2. *Mimódon* sir felette igen éjszaka, és az ő könyhullatásai az ő * *orezáján lefolynak?* nem találatték minden ő barátai között, ki megvigasztalná őtet: minden ő barátai megutálák őtet, és lőnek néki ellenségei. * Jer. 13, 17. 14, 17.

3. Számkivetésre * *méne* Júda a nagy nyomoruság miatt, és a nagy szolgálat miatt, és ő lakozván a pogányok között, nem találá nyugodalmat: Valakik őtet kergetik vala, elérék őtet a szoros útkon. * 5 Móz. 28, 36. 64.

4. Sionnak útai *mind* sirnak, hogy nincsenek, kik * *felmennének* az † Innepnapra! Minden ő kapui elpusztultak, az ő Papjai sirnak, az ő szüzei szomorúak, és ő maga *vagyon* nagy keserűségben! * Hós. 2, 10. † 3 Móz. 23, 2—44.

5. Az ő ellenségei * *főkké* lettek, az ő

ellenségei szerencsésen cselekedtek: mert az Úr verte meg őtet az ő bűnének sokságáért: az ő kised gyermekei a rabságra menének az ellenség előtt.

* 5 Móz. 28, 13.

6. És eltávozik a Sion leányától minden ő ékessége, lettek az ő Fejedelmei olyanokká mint a szarvasok, *mellyek* nem találnak eledelt, és elfutának *minden* erő nélkül az ellenség előtt.

7. Megemlékezik Jerúsálem az ő nyomorúságának, és az ő keserűségének napjain minden gyönyörűségéről, melyek voltak eleitől fogva, mikor esnék az ő népe az ellenség kezébe, és nem *volna* semmi segedelme. Látá az ellenség őtet, és csufolá az ő *gyönyörűséginek* megszűnését.

8. Vétkezék felette igen Jerúsálem: azért csúfoltatték meg. Mindnyájan a kik tisztelik vala őtet, megutálák őtet, mert láták az ő * *rútságát*; ő pedig *sirván* fohászkodott, mivelhogy hátra vettettett.

* Ésa. 47, 3.

9. Az ő rutsága * *vagyon* az ő *ruhájának* prémin, nem emlékezett meg az ő utolsó *idejéről*! leszállá csudálatosképen, nem volt néki vigasztalója. Tekintsd

meg, óh Uram, az én nyomorúságomat: mert az ellenség *én rajtam* erőt vett!

* Ezék. 24, 6. 7.

10. Az ellenség kezét kinyújtotta minden ő *drága* kíváncsira: mert látta a pogányokat bémenni az ő szent helyébe, kik felől megparancsoltad vala, hogy bé ne * menjenek a te Gyülekezetedben.

* 5 Móz. 23, 3.

11. Minden ő népe fohászkodik, kenyeret * keresvén, adták az ő drága marhá-jokat kenyérért, hogy megujtánák lelkeket. Lásd meg, óh Uram, és tekintsd meg, hogy lettem utálatossá! * Jer. 52, 6.

12. Ne legyen nehéz néktek mindnyá-jan, kik általmentek az úton, tekintsétek meg, és lássátok, ha vagyon é *ollyan* bánat, mint az én bánatom, mely én rajtam esék: mert keserűséggel illetett engem az Úr, az ő haragjának napján!

13. A magasságból tüzet bocsátott az én csontaimra, és uralkodott azokon; hálót vetett az én lábaimnak, elvetett engem, pusztává tett engem, és szüntelen bánkódom!

14. Egybekötöttetett az én * álnoksá-gimnak igája az ő kezével, egybefonat-tak, és bévettetek az én nyakamba, erőtlenné tette az én erőmet; adott en-gem az Úr *azoknak* kezekbe, *kiktől* meg nem szabadulhatok.

* Jób 14, 16–18.

15. Megtapodta az Úr minden én erős vitézimet én közöttem, gyűlést tett ellenem, hogy az én ifjaimat megrontaná, sajtót * nyomott az Úr a Júda szüz leányának.

* Ésa. 13, 3. 63, 3.

16. Ezekért sirok én, az én * szemem-ből, az én szememből alámegyen a víz: mert messze távozott tőlem a vigasztaló, ki megvigasztalná az én lelkemet: az én faim elvesztek: mert hatalmat vett az ellenség.

17. Kiterjesztette Sion az ő kezeit, nincsen néki vigasztalója, az Úr parancsolt Jákób ellen, hogy az ő ellenségei körülvennék őtet: lett Jerúsálem ő kö-zöttök utálatos.

* vers 2. Jer. 13, 17.

18. Igaz az Úr: mert az ő szája * ellen rúgodoztam: halljátok meg, kérlek, minden népek, és lássátok meg az én bánatomat, az én szüzeim, és az én ifjaim a rabságra mentek! * Jer. 18, 12. 1 Sám. 12, 15.

19. Kiáltottam az én bánatimat: *de* ők megcsalának engemet, az én Papjaim és az én Véneim a városban holtak meg,

ételt * keresvén magoknak, hogy meg-elevenitenék az ő lelkeket. * Jer. 30, 14.

20. Tekints meg, *óh* Uram: mert gyöt-relemben vagyok, az én belső * részeim elepedtek, elfordult az én szívem én bennem: mert ellened rúgodoztam; ott-kinn fegyver pusztít, † otthon halál vagyon!

* rész 2, 11. Ésa. 16, 11. † Jer. 14, 18.

21. Hallották, hogy én fohászkodom; de nincsen nékem vigasztalóm, minden ellenségim hallván az én nyomorúsági-mat, örültek, hogy te *ezt* cselekedsz; elhozod a napot *redjök, mellyet* te rendeltél, és ollyanok lesznek, mint én *vagyok*.

* Jer. 51, 24. 25.

22. Minden ő gonoszságok menjen elődbe, és cselekedjél velek, miképen cselekedtél én velem minden én gonosz-ságimért: mert sok az én fohászkodá-som, és az én szívem szomorú!

2. RÉSZ.

Itt is azon siralom vagyon.

Miképen homályosította meg haragjában az Úr Sionnak leányát, az * égből aláhajítá a földre Izráelnek ékességét, és meg nem emlékezett haragjának ide-jén az ő lábai alatt való † székről?

* vers 9. 10. rész 1, 1.

† 1 Krón. 28, 2. 18. 2 Móz. 25, 18–22.

2. Elvesztette az Úr minden kimélés nélkül Jákóbnak minden hajlékit, letö-reté haragjában a Júda leányának erő-ségit, a földre hányatván megrútítá az országot, és annak Fejedelmit.

3. Letöré haragjában Izráelnek minden szarvát, hátra vonván karját az ellen-ségtől, és gerjesztett Jákób ellen ugymint köröskörül megemészthő lángnak tűzét.

4. Megvoná kezívét mint az ellenség, megerősíté az ő jobbkarját mint az ellenség, és mindent, valami a szem előtt szép vala, megöle Sion leányának sáto-rában, kiönté mint a tüzet az ő bosszu-állását.

5. Volt az Úr ollyan, mint az ellenség; elvesztette az Izráelt, elvesztette minden ő palotáit, elhányatta minden ő erőssé-git, és megsokasította Júdának leányá-ban a sirást és a jajgatást.

6. És elhányta, mint a kertet, * az ő sátorát, elvesztette az ő Gyülekezetét, elfelejtkezett az Úr a Sionban való Gyü-lekezetéről, és a Szombatról, és megu-

tálta búsult haragjában a Királyt, és a Papokat.

* Zsolt. 80, 13. Ésa. 5, 4. 5.

7. Megutálá az Úr az ő oltárát, megveté * az ő szentséges helyét, az ellenség kezébe adá az ő palotájának kőfalait: kiáltást tón az Úrnak házában *az ellenség*, mint az Innepnapon.

* 1 Kir. 9, 6—8. Jer. 26, 9.

8. Gondolá az Úr, hogy elvesztené a Sion leányának kőfalát: * kiterjeszté mérő kötelét; az elvesztéstől meg nem voná kezét, és elpusztítá a bástyát és a kőfalt, egyetemben ezek elpusztítottak.

* 2 Kir. 21, 13. 14.

9. A földre * letöretének az ő kapui, elveszté és letöré annak zárjait, az ő Királya és Fejedelmei a pogányok között *vagynak* törvény nélkül és az ő Prófétájának nincsen az Úrtól † jelentetett látsások.

* 2 Kir. 25, 1. 9—11. † Zsolt. 74, 9.

10. A földre * leültek, hallgatnak a Sion leányának Vénei, port hánytak az ő fejekre, zsákokba öltöztek, fejeket a földre bocsátották a Jerúsálem leányai.

* vers 1. rész 1, 1.

11. Megfogyatkoztak szemeim a siralom miatt, megháborodtak az én belső részeim, az én májam a földre * kiöntetett az én népem leányának gyötrelme miatt: holott elfogyatkozott a kis gyermek és a cseccszopó a városnak utcáin.

* rész 1, 20.

12. Ezt mondták az ő anyyoknak: Hol vagyon a kenyér és a bor? mikor *tudniillik* elvánszorodtak volna, mint a sebesek, a városnak utcáin, mikor az ő lelkek kimulné az ő anyyoknak ölökben.

13. Micsoda bizonyosságot hozzak néked elődbe? micsoda példát mutathatnék néked Jerúsálem leánya? mit hasonlitsak hozzád, hogy megvigasztaljalak téged Sionnak szűz leánya? mert nagy, mint a tenger, a te * nyomorúságod: ki gyógyít meg téged?

* Ésa. 51, 19. 20. 22.

14. A te Prófétáid láttak néked * hazugságot és bolondságot, és ki nem jelentették a te álnokságodat, hogy megtérítettek volna téged a fogságból: *azt mondom*, hogy hijábavaló prófétziákat láttak néked, és számkivetéseket.

* Jer. 2, 8. 5, 31. 14, 14. 28, 2—4.

15. Az ő kezeket egybecsapták a te veszedelmeden, valakik általmentek az úton, süvöltöttek * és fejeket csóváltak Jerúsálem leányán, *mondván*: Ez é a

város, mely felől ezt mondták: Bezeg szép, az egész földnek † öröme ez!

* 1 Kir. 9, 8. 9. Jer. 25, 9. † Zsolt. 48, 3. 4.

16. Megnyitották te rajtad szájokat minden ellenséged, süvöltöttek, és csikorgatták fogokat, ezt mondván: Veszes-sük el, bizonyára ez a nap, a melyet vártunk, meglettük, láttuk.

17. Megcselekedte az Úr, a miket meg-gondolt, megteljesítette szavát, melyet eleitől fogva * megparancsolt vala, el-rontotta és nem kedvezett, és megvidá-mította te rajtad az ellenséget, felemelte a te ellenségednek szarvokat.

* 5 Móz. 28, 15. 36. 37. 1 Kir. 9, 7. 8.

18. Kiáltott az ő szívek az Úrhoz: Óh Sion leányának kőfala, éjjel és nappal folyjanak a te * könyhullatásid mint a folyóvíz, meg ne szünjél, meg ne nyugdók a te szemednek fénye;

19. Kelj fel, kiáltás éjjel első álmokor, öntsd ki szivedet, mint a vizet, az Úr előtt, emeld fel kezeidet hozzá a te kisdédnek lelkekért, kik elfogyatkoznak az éhség miatt minden utcáknak elein!

* Jer. 14, 17.

20. Lásd meg Uram, és tekintsd meg, kivel * cselekedtél így! avagy *illik é hogy* megegyék † az asszonyok az ő *méheknek* gyümölcsét, *tudniillik* az ő egy singnyi gyermekeket? avagy *illik é* megöletetni az Úr szent helyében a Papnak, és a Prófétának?

* Zsolt. 132, 13. 14. † 5 Móz. 28, 15. 53.

21. Az utcákon a földön heverték a gyermek és a vén *ember*, az én szűzeim és az én ifjaim * fegyver miatt elhullott-tanak: megöltél haragodnak napján, megöltél, és nem kedveltél!

22. Egybehívtad, mint az Innepnapra, az én félelmimet mindenfelől, és senki meg nem menekedett és meg nem szabadult az Úr haragjának napján: a ki-ket feltartottam és neveltem, az én ellensé-gim emészttette meg azokat.

* Ezék. 16, 38.

3. RÉSZ.

Panasz, vigasztalás, vallástétel, könyörgés.

Én *vagyok* a sanyaruság látott ember az ő haragjának vesszeje miatt.

2. Engem vezérlett, és vitt a setétségre, és nem a világosságra.

3. Bizonyára reám fordult, kezét *reám* fordította mind napestig.

4. Megszáraztotta az én testemet és bőrömet, öszverontotta az én csontaimat!

5. Ellenem *erősséget* épített, és körül-vett méreggel, és nyomorúsággal.

6. A sötétben fektetett engem, mint a kik régen megholtak.

7. Megrekesztett engem, és ki nem szaladhatok; nehéz békókat vetett lábaimra.

8. Ha kiáltok és rikoltok is, * bédugta füleit az én imádságomra.

* Péld. 1, 24. 26. 27. Ezék. 8, 18.

9. Faragott kővel rekesztette bé az én útamat, az én ösvényimet elfordította.

10. *Ó mint az álalkodó* * medve én utánam, *mint a rejtekben való oroszlán.*

11. Az én útamat elfordította, és darabokra vagdalt engem, elpusztított engem!

* Hós. 13, 7. 8.

12. Megvonta kezivét, és mintegy célul tett engem a nyilnak.

13. Az én * vesémbe lőtte bé az ő tegzésnek nyilait.

* Zsolt. 45, 6.

14. Az én egész népemnek csufja voltam, és * éneklek napestig.

* Jób 30, 9.

15. Bétöltött engem sok keserőséggel, megrészegített engem * méreggel.

* Jer. 8, 14.

16. És a kőbe kitörte * az én fogaimat, a porba nyomott engemet.

* Péld. 20, 17.

17. És eltávozott az én lelkem a békességtől, elfelejtkeztem a jóról.

18. Azért ezt mondtam: Elveszett az én erősségem, és az én reménységem az Úrtól.

19. Megemlékezvén az én nyomorúságimról, és az én siralmimról, a méreg-ről és keserüségről;

20. Mert valóba megemlékezik a *nyomorúságokról*, és megaláztatik bennem az én lelkem.

21. Erről megemlékezem, azért reménységem leszen.

22. Az Úrnak nagy kegyelmessége, hogy teljességgel meg nem * emésztettünk: mert nem fogyatkoztak el az ő irgalmasságai.

* Ésa. 1, 9.

23. Minden reggel megújulnak az * ő *irgalmasságai*, nagy a te igazságod.

* Zsolt. 30, 6.

24. Én örökségem * az Úr, azt mondja az én lelkem; azért várom őtet.

* Zsolt. 16, 5.

25. Jó az Úr azoknak, kik várják őtet; a léleknek, mely keresi őtet.

26. Jó várni és csendességben * lenni *mind* az Úrnak szabadításáig.

* Ésa. 30, 7. 15.

27. Jó a férjfiúnak, mikor ifjúságában viseli az * igát.

* Zsolt. 119, 71.

28. Ő magának ül és hallgat; mert hordozta az *igát* nyakában.

29. Teszi az ő száját a porban, *ezt mondván*: Talán * vagyon még reménység.

* Csel. 8, 22.

30. Fordítja orcáját a verekedőnek, meglegszik szidalommal.

31. Mert örökké * el nem hágy az Úr.

* Ésa. 57, 16.

32. Mert ha bánattal illet; ismét kegyelmes leszen, az ő kegyelmességének gazdagsága szerint.

33. Mert nem szíve szerint ver, sem bánattal nem illeti az embernek fíjait.

34. Hogy megrontsa lábai alatt a földnek minden foglyait:

35. Hogy elfordíttassék az embernek ítéleti a hatalmas előtt:

36. Hogy elfordíttassék az ember az ő törvényében, ezt az Úr nem miveli.

37. Kicsoda parancsolatjából vagyon valami, *ha* az Úr nem parancsolta?

38. Nem a felséges Isten szájából jó é ki mind a jó, * mind a gonosz?

* Ésa. 45, 7.

39. Miért panaszkodik az élő ember, és a férjfiu az ő bűnének büntetése felől?

40. Tudakozunk *inkább* a mi * utaink felől, és keressük meg, és térjünk meg az Úrhoz.

* Zsolt. 119, 59. 2 Kor. 13, 5.

41. Emeljük fel szíveinket kezeinkkel egyetemben az égbe, az Istenhez.

42. Mi * vétkeztünk és † engedetlenek voltunk; azért nem kedveztél te.

* Dán. 9, 5—9. † Jer. 18, 12.

43. Ellenünk támasztottad haragodat, és minket üldöztél, megöltél és nem kedveztél.

44. Felhót vetettél elődbe, hogy által ne menjen a *mi* imádságunk.

45. Polyvává, és elvetett * állatokká tettél minket a népek között.

* rész 2, 21.

46. Megnyitották ellenünk szájokat minden mi ellenségink,

47. Rajtunk volt a rettegés, a tör, * a pusztítás és a rontás.

* Ésa. 24, 17. 18.

48. Folyóvizek * mentek alá az én szememből, az én népem leányának nyomorúságáért.

* Zsolt. 119, 136.

49. Az én szemem nem szűnik meg a

sirástól, annyira hogy semmi nyugodalma nincsen.

50. Mig reánk nem tekint, és *nem** néz az Úr az égből.

* Esd. 1, 1.

51. Az én szemem bánatba ejté az én lelkemet, az én városomnak minden leányiért.

52. Vadászván vadásztak engem mint a madarat, az én ellenségim méltatlan.

53. Bészorították az én életemet a tömlőczbe, és reám követ hánytak.

54. A vizek* felül áradtak az én fejem felett, ezt mondtam: Kivágtam!

* Ésa. 8, 6—8.

55. Segítségre hívtam, a te nevedet, óh Uram az alsó tömlőczből.

56. Hallottad az én szómat, a te füledet ne rejtse el az én nyögésem előtt, és az én kiáltásom előtt.

57. Hozzám közelgettl az napon, *mellyen* segítségre hívtalak tégedet, és ezt mondtad: Ne félj!

58. Megítélted Uram az én lelkemnek ítéletit, megszabadítottad az én életemet.

59. Láttad, óh Uram, az én nyomorúságomat: itéld meg az én ügyemet.

60. Láttad minden ő bosszuállásokat, minden én ellenem való gondolatjaikat:

61. Hallottad az ő szidalmokat Uram, és minden ellenem való gondolatjaikat.

62. Az én reám támadóknak nyelveket, és az ő ellenem való mindennapi gondolatjokat.

63. Leüléseket, és felkeléseket lásd meg: én* *vagyok* az ő énekek.

* vers 14. Zsolt. 69, 13.

64. Fizess meg nekik Uram az ő kezeik munkája* szerint.

* Róm. 2, 6—11.

65. Adj nekik szívfájdalmat, és a te átkodat *veds* rájuk.

66. Kergesd meg *őket* haragodban, és vedsz el őket az ég alól, óh Uram!

4. RÉSZ.

Panasz, és vigasztaló jóvondölés.

Miképen homályosodott meg az arany, elváltozott a szép arany, elhányattak a szentséges helynek kövei az utcáknak eleire!

2. A Sionnak drága fiai, kik tiszta aranyba valának felöltöztetve, miképen hasonlítottának a sárból csinált edényhez, melly a fazekas kezeinek csinál-mánya?

3. Még a sárkányok is kivetik az ő emléjüket, szoptatják az ő kölykeiket: az én népem leánya *pedig* kegyetlen, mint a pusztában való struczmadarak.

4. A szopó *gyermek*eknek nyelvek az ő inyekhez ragada a szomjuság* miatt, a kisderek kenyeret kérének, *de nem tá-lálták a ki* adna *†* nekik.

* Jer. 14, 3. *†* rész 2, 20. Jer. 52, 6

5. A kik gyönyörűséges étkeket esznek vala, meghalának az utcákon: a kik veres bársonyban neveltetnek vala fel, ölelgeték a* *ganéjokat*.

* 2 Kir. 6, 25.

6. Nagyobb lőn azért az én népem leányának vétke, hogysen mint Sodomának büne: melly egy* szempillantásban elvesze, és a veszedelemnek helyei benne nem maradának: *1Móz. 19, 25. Ezék. 16, 48.

7. Az ő Názáreusai* tisztábbak valának a hónál, fejérbbe a téjnél, vere-sebbek valának az ő testeik, hogysen mint a drágakövek: *olyanok valának, mint a szépen kimetszett zafirkő*:

* 4 Móz. 6, 2—8.

8. *De most* feketébb* az ő ábrázatjok a koromnál, és meg nem esmértettek az utcákon, az ő bőrök az ő csontjaikhoz ragadott, elszáradt mint a fa!

* Jób 19, 20. 30, 30.

9. Jobban volt dolgok azoknak, a kik fegyverrel ölettek meg, az éhel megholtaknál, és a kik megemésztettek seb miatt, *hogynem mint a kik megfosztat-tak a földnek gyümölcsétől*.

10. Az irtalmas asszonyoknak kezeik megfőzték az ő* gyermekeiket, a kik voltak nekik étkeik az én népem leányá-nak nyomorúságában.

* 5 Móz. 28, 57. 2 Kir. 6, 29.

11. Bétöltötte az Úr az ő haragját, és az ő bosszuállásának hévségét kiöntötte és tüzet gyújtott Sionban, melly meg-emésztette annak fundamentomit.

12. Nem hiszik vala a földnek Kirá-lyai, és e föld kerekiségének lakói, hogy az ellenség, és a háborgató bójőne Jé-rusálemnek kapuin.

13. Az ő Prófétainak* vétkeik miatt, az ő Papjainak álnokságaik miatt, kik abban kiöntötték az igazaknak *†* véreket.

* Jer. 5, 31. *†* Jer. 26, 19. 23. 2 Kir. 21, 16.

14. Tántorgottak *mint* a vakok az utcákon, vérben megfertőztettek; mert nem lehetséges, *hogy vért ne* illetnének az ő ruháikkal.

15. Távozzatok el, a tisztátalanok azt kiáltották nekik, távozzatok el, távozzatok el, ne illessétek! Azért elrepültek, és bujdosnak; azt mondták a pogányok között: Nem térnek többé vissza, hogy ott lakoznának.

16. Az Úrnak haragja oszlatta el őket, többé nem tekint reájok: *mivelhogy* a Papoknak * orczáit nem tisztelték, és a Vének nem könyörültek.

* 3 Móz. 21, 8.

17. Még mikor *békességben volnának*, megfogyatkoznak a mi szemeink, a hi-jáavaló * segítségnek várása miatt, a mi várásunkban, melyet vártunk a nemzetségtől, *melly* meg nem szabadíthat.

* Jer. 37, 5. 8. Ésa. 30, 1. 3.

18. Vadászták a mi járásinkat, hogy ne járnánk a mi utcáinkon: elközelgett a mi végünk, bétöltek a mi napjaink, bizony eljött a mi végünk!

19. A mi kergetőink gyorsabbak voltak az égen *repülő* * saskeselyűknél, a hegyeken kergettek minket, a pusztában leselkedtek utánunk:

* Jer. 49, 22.

20. A mi életünk, *tudniillik* az Úr megkent *Királya* * megfogták az ő törökben, ki felől azt mondtuk, hogy az ő árnyékában élünk a pogányok között.

* Jer. 52, 8—11.

21. Örülj és vigadozz * Edomnak leánya, ki lakozol Húcnak földében: *mert* még te rajtad is általmegyen a pohár, megrészegülsz, és okádol.

* Zsolt. 137, 7.

22. *Minekutánna* megemésztetik * a te álnokságod, óh Sionnak leánya, nem hágy teged a † számkivetésben, *de* meglátogatja a te álnokságodat: Edomnak leánya, megjelenti a te bűneidet.

* Ésa. 4, 3. Jer. 29, 10,

5. RÉSZ.

A népnek panasza és könyörgése.

Emlékezzél meg Uram *arról* a mi esett mi rajtunk, tekints *reánk*, és lásd meg a mi gyalázatunkat.

2. A mi örökségünk szállott a kívül valókra, a mi házaink az idegenekre.

3. Árvák voltunk * atya nélkül, a mi anyáink olyanok, mint az özvegyek.

* rész 4, 20.

4. A mi vizünket árron ittuk, és a mi fáinkat pénzen vettük.

5. A mi nyakunkon *uralkodók miatt* háborúságot szenvedtünk, fáradoztunk és nem volt nyugodalmunk.

6. Kinyujtottuk kezünket az Égiptom-belieknek és az Assiriabelieknek, hogy kenyeret adnának.

7. A mi atyáink vétkeztek, és nincsenek; mi pedig az ő álnokságokat hordozzuk.

8. A szolgák uralkodtak rajtunk, és nem volt, ki minket kezéből kiragadna.

9. Életünknek veszedelmével hozzuk vala a mi kenyerünket, a pusztában való fegyver miatt.

10. A mi bőreink * mint a kemencze, megfeketedtek a nagy éhség miatt.

* rész 4, 8. Zsolt. 119, 83.

11. Sionban az asszonyokat nyomorgatták, és a szüzeket Júda városiban.

12. A Fejedelmek azoknak * kezektől felakasztattak, a véneknek orczáit nem becsülték.

* Jer. 52, 10.

13. A felserdült ifjakat a * malomba fogták, és a gyermekek a *rakás* fának *terhe* alatt elesetek.

* Bir. 16, 21.

14. A vének megszűntek a kapuból, és az ifjak az ő éneklésektől.

15. Megszűnt a mi szívünknek öröme, siralomra * fordult a mi örömünk:

* Jer. 31, 13.

16. Elesett a mi fejünknek * koronája: Jaj most nekünk: mert vétkeztünk!

* rész 4, 20.

17. Ezért szomorú a mi szívünk, ezekért meghomályosodtak a mi szemek:

18. A Sion hegyéért mivelhogy elpusztult, *annyira hogy* rókák lakják azt!

19. Te Uram örökké * megmaradsz, és a te széked nemzetségről nemzetségre.

* Zsolt. 9, 8. 29, 10.

20. Miért felejtkezel el örökké rólunk? elhagysz é minket sok ideig?

21. Téríts meg * Uram minket te hozzád és megtérünk, ujtsd meg a mi napjainkat, mint *vala* a régi időben.

* Jer. 31, 18.

22. De mindenestől megvetettél minket, felette igen megharagudtál reánk!

EZÉKIEL PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Mikor és hol próféta Ezekiel. Látás a négy állatokról, kerekekről, Isten székéről.

És lőn harminczadik esztendőben, negyedik hóban, a hónap ötödik napján, mikor én volnék azok között, kik fog-ságra vitettek vala, a Kébár folyóvíz mellett; megnyilatkoznak az egek, és láték isteni látásokat.

2. Ötödik napján azért a hónap, (ez ötödik esztendeje Joákin * Király fog-ságba vitelének.) * 2 Kir. 24, 8—16.

3. Valójába lőn az Úr beszéde Ezekiel Paphoz a Búzi fjához; a Káldeabeliek földökben a Kébár folyóvíz mellett, és lőn ott ő rajta az Úrnak keze.

4. És látám, és imé forgószél jó vala északról, és nagy felhő tüzzel elegy, melly körül nagy fényesség vala; és kö-zepette mintegy tüzes színnek ábrázatja, a tűznek tudniillik közepette.

5. És annak közepiből tetszék ki négy lelkes állatoknak hasonlatossága: és e vala az ő ábrázatjok, tudniillik emberi kép. * vala rajtok. * vers 10.

6. És mindeniknek négy orczája vala, és négy szárnya mindeniknek.

7. És az ő lábaik, egyenes lábak, (de lábaik talpa mint a borjú lábak talpa) és szikráznak vala mint a megsimitott aczélnak színe.

8. Továbbá emberi * kezek valának az ő szárnyaik alatt négy rész felől: és orczájok és szárnyaik valának, mint a négy részek felől. * rész 10, 8.

9. Egyik állat a másikkal szárnyokkal egymás mellé valának szerkeztetve: nem fordulnak vala meg, mikor járnak vala; mindenik arczal előfelé megyen vala.

10. Az ő orczájoknak hasonlatossága ez vala: emberi * orcza, és oroszlán orcza mind a négynek jobbjá felől: és ökör orcza mind a négynek balja felől; és saskeselyű orcza mind a négynek.

* rész 10, 14. Jel. 4, 7.

11. És az ő orczáik ezek: az ő szárnyaik pedig kiterjesztve felül: mindeniknek két szárnyok összeér vala, mindenik a másikkal; a ketteje pedig fedezi * vala az ő testeket. * Ésa. 6, 2.

12. És mindenik állat arczal előfelé

megyen vala, valahová a lélek indítja vala, hogy mennének, oda mennek vala: meg nem fordulnak vala, mikor járnának.

13. És e lelkes állatok tekintetének hasonlatossága, mint a tüzes és égő üszögé; mint az égő fáklyák tekinteti, melly ide s tova futkároz vala a lelkes állatok közt; és e tűznek fényessége vala, és a tűzből villámás megyen vala ki.

14. És a lelkes állatok futnak és megtérnek vala, mintegy villámás.

15. És mikor láttam volna a lelkes állatokat, imé egy kerék vala a földön az állatok mellett, mind az ő négy * orczájok felől. * vers 10. rész 10, 9.

16. A kerekeknek tekintete, és azoknak csinálmanya, mint a Társis kőnek színe, és mind a négynek ugyanazon egy tekintete vala: azoknak ábrázatjok, és azoknak csinálmanya mintha egy kerékben más kerék volna.

17. Mikor mennek vala, négy oldalra mennek vala; meg nem fordulnak vala, mikor járnak vala.

18. És kerék talpok vala, és azoknak magassága rettenetes vala: és azoknak talpok hátra rakva vala * szemekkel köröskörül mind a négynek. * rész 10, 12.

19. És mikor járnak vala az állatok, járnak vala a kerekék is azok mellett; és mikor felemelkednek vala az állatok a földről, felemelkednek vala a kerekék is.

20. Valahová a lélek indítja vala, hogy mennének, mennek vala, és a kerekék lelke is oda megyen vala: és a kerekék felemelkednek vala ellenekbe; mert a lelkes állat lelke vala a kerekékben.

21. Mikor járnak vala az állatok, mennek vala a kerekék is, és mikor állanak vala, ezek is állanak vala; és mikor felemelkednek vala a földről, felemelkednek a kerekék is ellenekben; mert a lelkes állat lelke vala a kerekékben.

22. És mindenik állatnak feje felett égne * hasonlatossága vala, ugymint egy rettenetes fényes kristály tekintete, kiterjedvén felül fejek felett. * vers 26.

23. És az ég alatt azoknak szárnyaik

egyenesekek valának, *mindenik* egyik a másikkal *összeérvén*: és mindeniknek két-két szárnyai valának, melyekkel befedik vala az ő * testeket. * vers 11.

24. És hallám az ő szárnyaik * zúgásokat, mint sok vizeknek zúgásokat, és ugymint a Mindenhatónak szavát, mikor járnak vala: szólásoknak szavát, mint valami *nagy* tábornak szavát: Mikor állanak vala, leeresztik vala az ő szárnyaikat. * rész 10, 5.

25. És lón szózat az égből, melly vala az ő fejek felett, mikor azok állanak vala, és leeresztik vala az ő szárnyaikat.

26. És az ég felett, melly *vala* az * ő fejek felett, széknek hasonlatossága *vala*, olyan mint a zafir kő; és a széknek hasonlatossága felett hasonlatosság *vala*, mintegy ember ábrázatja, *ki ül vala* felül a felett. * vers 22.

27. És láték mintegy tüzes színnek ábrázatját, mintegy tűznek tekintetét abban köröskörül, annak derekától fogva oda fel, és derekától fogva alá, láték mintegy tűznek színét és abban fényesség vala köröskörül.

28. Mint a *minémü* a szívárvány tekintete, melly szokott lenni a felhőben esős időben, olly *vala* a fényesség tekintete köröskörül: *Ez vala* az Úr * dicsősége hasonlatosságának látása: és látám, és esém az én orcámra, és egy szólnak szavát hallám. * rész 10, 4. 18. 20.

2. RÉSZ.

Ezékiel profétálni küldetik az Izráelhez.

És monda nékem: Embernek fija! Állj lábaidra, és szólok veled.

2. És lélek jöve én belém, minekutánna szóla nékem, és állata * engem az én lábaimra és hallám azt, a ki szól vala nékem. * Dán. 10, 9. 10.

3. És monda nékem: Embernek fija? Én küldelek téged az Izráel fiaihoz, a pártos nemzetekhez, kik pártot ütöttek ellenem; kik mint az ő attyaik * vétkeztek ellenem mind e mai napig. * Jer. 3, 25.

4. A keményorcájú * fiakhoz és † keményszívűekhez küldlek tégedet, és ezt mondjad nékik: Igy szól az Úr Isten!

* Ésa. 48, 4. † Ésa. 30, 9. 11.

5. Vagy hallják, vagy nem hallják, mivelhogy pártos ház: de *mégis* megtudják, hogy Proféta volt ő köztök.

6. Te azért, embernek fija, ne félj ő tőlök, és az ő beszédektől ne rettegj: mivelhogy pártosok és * tövisek te ellened, és skorpiókkal lakol te, az ő beszédektől ne félj, és az ő orcájoktól ne rettegj; mert engedetlen háznép. * Mik. 7, 4.

7. És szóljad az én beszédimet nékik, vagy hallják, vagy nem: mert engedetlenek.

8. Te pedig, embernek fija halld meg mikor néked szólok; ne légy engedetlen mint ez az engedetlen ház, nyisd meg szádat és edd meg a mit adok néked.

9. És látám, és imé egy kéz küldeték én hozzám, és imé abban öszvehajtatott levél vala.

10. És azt kiteríté előttem, és imé bé vala irva elől és hátul! és abban valának irva sirások, nyögések és jajszők.

3. RÉSZ.

Ezékiel megeszik egy levelet: A Zsidókhoz küldetik.

És monda nékem: Embernek fija! A mi előtted vagyon * edd meg, edd meg ezt a levelet: és menj el, szólj az Izráel házának. * Jel. 10, 9. 10.

2. Felnyitám azért az én számat, és megéteté velem a levelet.

3. És monda nékem: Embernek fija! Vegyed a te hasadba és a te belső részeitet töltsd meg e levéllel, mellyet adok néked: és megevém azt, és lón az én számban mint az édes méz.

4. És monda nékem: Embernek fija! Eredj, menj el az Izráel házához, és szólj * az én szómmal nékik; * Jer. 1, 17.

5. Mert nem valami mély beszédű és nehéz nyelvű néphez küldettetel, *hanem* az Izráel házához.

6. Nem sok népekhez, kik mély beszédűek és nehéz nyelvűek, kiknek nem érthetnéd beszédeket: bizonyára ha azokhoz küldöttetek volna tégedet, azok is meghallgattak volna tégedet;

7. De az Izráel háza nem akar téged hallgatni; mivelhogy nem akarnak engem hallgatni; mert az egész Izráel háza erős * homloku és kemény szívű. * rész 2, 4.

8. Imé adtam néked erős orcát az ő orcájok ellen, és erős homlokot az ő homlokok ellen.

9. A te homlokodat *ollyá tettem* mint az adamás, melly erősebb a tűzkőnél: Ne félj *azért* tőlök és meg ne rettenj az ő tekintetektől: mert vakmerő ház.

10. És monda nékem: Embernek fija! Minden beszédimet, melyeket szólok néked, vedd szivedbe, és halld meg füleiddel.

11. És menj el, menj bé a foglyok közzé, a te néped fiaihoz, és szólj nékik és mondd nekik: Így szól az Úr Isten: vagy hallják vagy nem hallják.

12. És felvön engem a lélek és hallék utánam nagy rezzenésnek szavát, *mondván*: Áldott az Úrnak dicsősége az ő helyéről!

13. És amaz állatok * szárnyaiknak szavokat, melyek egymást érik vala, és a kerekék csikorgásokat ellenekbe; és nagy indulásnak szavát. * rész 1, 24.

14. És a lélek felvön engemet, és elragada engemet, és elmenék elkeseredvén az én lelkem haragjában: és az Úrnak erős keze lőn én rajtam.

15. Menék azért a Thél-Abib *tartományba vitt* foglyokhoz, kik lakoznak vala a Kébár folyóvíz mellett, és leülék, ők is ott ülven: ülék *azért* ott * hét napon álmélkodva ő közöttök. * Jób 2, 13.

16. És lőn hét nap mulva az Úr szava én hozzám *mondván*:

17. Embernek fija: * Őrállóul adtalak én téged Izráel házának: halld meg azért az én számból az én beszédemet, és intsd meg őket az én nevemben.

* rész 33, 7. 8.

18. Ha én mondándom a hitetlennek: Halállal halsz meg; és te ötlet meg nem inted, és nem szólsz néki intvén ötet, *hogy* a hitetlen az ő istentelen útától *eltávozzék*, hogy éljen: az a hitetlen meghal az ő álnokságában, de az ő véré a te kezedből * kívánom meg.

* Zsid. 13, 17.

19. Te pedig ha meginted a hitetlent, és meg nem térénd az ő hitetlenségéből és az ő istentelen útaról: az, az ő álnokságában hal meg, de te a te lelkedet * megmentetted.

* Csel. 20, 26.

20. És ha elfordul az igaz az ő * igazságától, és álnokságot cselekeszik és botránkozást vetek eleibe; ő meghal, mert meg nem intetted ötet az ő bűnében hal meg, és emlékezetbe nem jönnek az ő igazságai, melyeket cselekedett: de az ő véré kezedből kívánom meg.

* rész 18, 24. rész 33, 12. 13.

21. Te pedig ha meginted azt az igazat, hogy az igaz ne vétkezzék, és ő nem

vétkezendik többé: élvén él; mivelhogy megintetted, és te a te lelkedet megmentetted.

22. Lőn pedig akkor az Úrnak keze én rajtam, és monda nékem: Kelj fel, menj ki a mezőre, és ott szólok veled.

23. Felkelék azért, és kimenék a mezőre: és imé ott az Úrnak dicsősége áll vala, mely hasonló vala ahoz a dicsőséghez, melyet * láttam vala a Kébár folyóvíz mellett, és esém az én orcámra. * rész 1, 28.

24. Akkor az én lelkem megjöve; és állata engemet lábaimra, és szólita engem *az Úr*, és monda nékem: Menj bé, és zárd bé magadat a te házában.

25. Te pedig óh embernek fija: Imé köteleket vetnek reád, és azokkal megkötöznek téged, és ki ne menj közikbe.

26. A te nyelvedet azért inyedhez ragasztom, és néma lésszesz, és ne légy nékik megfeddő férjfiu: mert * vakmerő ház. * Ésa. 48, 4.

27. Mikor pedig szólok veled, megnyitom a te szádat, és mondd nekik: Ezt mondja az Úr Isten: A ki hallja, hallja meg, és a ki nem akarja, ne hallja: mert vakmerő * ház! * Hós. 4, 4.

4. RÉSZ.

Profétálás Jerúsálem megszállásáról: és a nagy éhségről a fogságban.

És te embernek fija, végy magadnak egy téglát, és tedd azt elődbe, és ird meg rajta Jerúsálem városát.

2. És írj ellene megszállást és építs ellene sánczot, és tölts ő ellene *föld* töltést, és szerezz ellene tábor, és vess ellene köröskörül * kosokat. * 2 Kir. 25, 1.

3. És végy magadnak *egy* vasserpennyőt, és állasd fel azt vaskőfal gyanánt te közted és a város között; és erősítsd meg orczádat ő ellene, és mintha megszállották volna, hogy te megszállottad: Jegye ez az Izráel házának.

4. És te feküdj a te baloldaladra, és vedd az Izráel háza álnokságát arra: a napoknak számok szerint, a mennyin halsz azon, viseljed az ő álnokságokat.

5. Én pedig adtam néked az ő álnokságoknak esztendeit, napok * számában, háromszáz kilenczven napokat, és viseléd az Izráel házának álnokságát.

* 4 Móz. 14, 34.

6. És ezek kitelvén, feküdj a jobbolda-

ladra másodszor, és viseld a Júda házá-
ának álnokságát negyven napig: *egy* na-
pot *egy* esztendőért; egy napot, *mondom*,
hogy adtam néked egy esztendőért.

7. És Jérusálem megszállására erősítsd
meg a te orczádat, és karod feltűrve le-
gyen. és prófétálj ő ellene.

8. És imé köteleket vetettem reád, és
meg nem fordíthatod magadat egyik
oldaladról a másikra, míg bétöltöd a te
megszállásodnak napjait.

9. És te végy magadnak buzát és ár-
pát, és babot, és lencsét, és kölest, és
ledneket, és tedd ezeket egy edénybe és
ezekből csinálj magadnak kenyeret: a
napok száma szerint, míg oldaladon
fekszel, háromszáz * kilenczven napo-
kon egyed azt. * vers 5.

10. A te ételed pedig, mellyel élsz,
lészen mérték szerint, hús siklus nyomó
egy napra, időről időre egyed azt.

11. És a vizet mértékkel igyad, egy Hin-
nek hatodrészét, időről időre igyad *azt*.

12. És *mint a hamu alatt süített* árpa-
pogácsát, úgy egyed azt, és szemek
láttára emberi ganéjnál süssed azt.

13. És monda az Úr: Így eszik az Iz-
ráel fiai az ő fertelmes * kenyereket a
pogánynemzetek között, a kik közzé
őket küzöm. * Hós. 9, 3.

14. És mondek; Ah, ah Uram Isten!
imé az én lelkem *soha* meg nem fertéz-
tetett; és döggel holtat és *vadtól* meg-
szaggattat nem ettem ifjúságomtól fogva
ez ideig, és az én számon bé nem ment
tisztátalan * állat húsa. * 3 Móz. 11, 4.

15. És monda nékem: Imé tehén ga-
néjt adok néked az emberi ganéj helyé-
be, és süsd a te kenyeredet annál.

16. És monda nékem: Embernek fija!
Imé én eltöröm a kenyérnek botját. * Jé-
rusálemben; és eszik kenyereket mér-
tékkal és retteggéssel és vizeket mérték-
kel és elájulással isszák. * 3 Móz. 26, 26.

17. Hogy kenyér nélkül és víz nélkül
megfogyatkozván, * elálmélkodjanak
mindnyájan, és megrothadjanak az ő
hamisságokban. * Sir. 4, 4. 5. + 3 Móz. 26, 29.

5. RÉSZ.

Elberetvált haj példázza a nép veszedelmét: Isten ha-
ragjának oka az ő népe ellen.

És te, embernek fija, végy magadnak
egy éles kést, *tudniillik* borbély beret-
vát végy magadnak, és vond el azt a te

fejeden és szakállodon; és végy magad-
nak *egy* mértéket, és oszd el azoknak
szőröket.

2. Harmadrészét tűzzel égesd meg a
város közepette, a megszállás napjai bé-
teljesedése szerint; azután vedd a har-
madrészét és vagdald apróra fegyverrel
a város körül; és harmadrészét hintsd
el a szélre: és a fegyvert kivonszom
utánnok. * 5 Móz. 28, 64—67.

3. És végy ki innét egy keveset, és
kösd azokat a te ruhádnak prémire.

4. És ezek közül ismét végy ki, és
vesd a tűz közepire, és égesd meg azo-
kat tűzzel: abból megyen tűz az Izráel
egész házára.

5. Így szól az Úr Isten: Ez a Jérusá-
lem a város, mellyet a * pogánynemze-
tek közibe helyeztettem vala, és ő kö-
rülte a tartományokat; * Sir. 1, 1.

6. De változtatta az én ítéletimet hi-
tetlenségre * inkább a Pogányoknál, és
az én rendelésimet azoknál a nemzetek-
nél kik ő körülte vagynak: mert az én
ítéletimet megutálták, és az én paran-
csolatimat, és azokban nem jártak.

* Ésa. 1, 4. 10, 5. 7.

7. Ezokáért így szól az Úr Isten: Mi-
velhogy a ti *álnokságtoknak* sokasága
feljebb vagyon a * pogányokénál, kik
körültetek vagynak: az én parancsola-
timban nem járatok, és az én íté-
letimet nem cselekedtetek: sőt csak a
Pogányok ítéleti szerint is, kik körültek
vagynak, nem cselekedtetek. * Sir. 4, 6.

8. Ezokáért így szól az Úr Isten: Imé
én megyek reád: én cselekeszem te kö-
zötted ítéleteket a pogányok szemeik
láttára.

9. És cselekeszem rajtad, a mit nem
cselekedtem, és hasonló dolgot nem cse-
lekeszem többé minden utálatosságidért;

10. Mert az atyák megeszik * fijaikat
te közepetted, és a fiak megeszik az ő
atyáikat, és cselekeszem te rajtad ítéle-
teket, és minden te maradékidat szélre
hányom minden részre. * 5 Móz. 28, 53. Sir. 4, 10.

11. Ezokáért, élek én, azt mondja az
Úr Isten, ha meg nem cselekeszem; mi-
velhogy az én szent helyemet megfer-
téztetted minden utálatossággiddal; és
minden undoksággiddal: én is azért el-
rontlak, és az én szemem *néked*, * nem
kedvez, és én is nem könyörülök *raj-
tad*. * rész 7, 4. 18.

12. Harmadrészed dőghalál * miatt vész el, és éhség miatt emésztetik meg te közepetted; és harmadrészed fegyver miatt hull el te körülted: és harmadrészedet minden szélre elhintem, és fegyvert vonszok utánok. * Jer. 15, 2.

13. És megszűnik az én búsulásom, és leszállítom az én felgerjedett haragomat ő ellenek, és vigasztalást vészek; és megértik,* hogy én Úr szóltam az én buzgóságomban, mikor bosszankodásomat bétöltöm rajtok. * Sír. 2, 17, 4, 11.

14. És adlak tégedet pusztaságra és gyalázatra a Pogányok között, kik körülted vagynak, mindennek szeme látára, ki elmegyen mellőled.

15. És lészen * gyalázat és megutálás, példa és álmélkodás a Pogányoknak, kik körülted vagynak mikor ellened ítéletet tészek búsultomban és haragomban, és haragos feddésimben: Én Úr szóltam ezeket! * 5 Móz. 28, 37.

16. Mikor bocsátom az éhségnek veszedelmes nyilait ő ellenek, melyeket bocsátok, hogy elveszesselek titeket; és mikor éhséget bocsátván ti reátok elrontom ti köztetek a kenyér botját.

17. Bocsátok, mondom, reátok éhséget, és gonosz * fenevadakat, melyek magzat nélkül hagynak téged; és dőghalál és vérontás megyen által rajtad: és fegyvert hozok reád. Én Úr szóltam ezeket! * 3 Móz. 26, 22.

6. RÉSZ.

Jövendölés a Júdának veszedelméről.

És lőn az Úrnak szava én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Vesd orczádat az Izráel hegyeire, és prófétálj ő ellenek.

3. És monddad nekik: Izráel hegyei, halljátok meg az Úr Isten beszédét. Ezt mondja az Úr Isten a hegyeknek, a halimoknak, a patakoknak és völgyeknek: Imé én hozok reátok fegyvert, és elvesztem a ti magasságaitokat.

4. És elpusztulnak a ti oltáraitok, és elrontatnak a ti képeitek, és levágatom a ti sebeiteket a ti * bálványaitok előtt.

5. És vetem az Izráel fíjainak holttesteket az ő bálványaik eleibe, és ide s tova hányom a ti csontaitokat a ti oltáraitok között. * 3 Móz. 26, 30.

6. Minden lakhelyeitekben a városok pusztákká maradnak, és a magasságok

elpusztíttatnak, úgyhogy elpusztulva és elhagyva lészenek a ti oltáraitok, és elrontatnak és semmivé lészenek a ti bálványaitok, és kivágnak a ti képeitek és eltöröltetnek a ti munkáitok.

7. És elhull a megöltött ti közöttetek, és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr.

8. És meghagyok * *vaia*mennyit benne-
tek, hogy legyenek közzületek kik megmenekedjenek a fegyvertől a Pogányok közt, mikor eloszlatatok a földekre. * rész 5, 1-5.

9. És megemlékeznek * én rólam, a kik közzületek megmenekednek a Pogányok között, kik között fogságban lészenek; mivelhogy megbántattam az ő parázna szívek miatt, mely tölem elszakadt, és az ő parázna szemek miatt, paráználkodván az ő bálványaik után; és levágattatnak azok előtt a gonoszságokért, melyeket cselekedtek minden ő utálatosságokban. * Hós. 5, 15.

10. És megesméri, hogy én vagyok az Úr, hogy nem híjába mondtam, hogy megcselekeszem rajtok e veszedelmet.

11. Így szól az Úr Isten: Üsd össze kezedet és tapodj lábaiddal, és mond ezt: Jaj az Izráel háza gonoszságának minden utálatosságiért: mert * fegyver, éhség, és dőghalál miatt hullanak el.

12. A ki messze lészen, dőghalál miatt hal meg, és a ki közel lészen, fegyver miatt esik el: és a ki ezektől meghagyatik, és körülvétetik, éhség miatt meghal; és bétöltöm az én bosszankodásomat ő rajtok. * rész 5, 12.

13. És megtudjátok, hogy én vagyok az Úr, mikor az ő megölettettei az ő bálványaik * között lészenek az ő oltáiraik körül minden magas + halmaikon, minden hegyeiknek tetein, és minden zöld fa alatt, és minden sűrű ágas cserfa alatt, a helyen, a hol gyönyörűséges illatot tettek minden ő bálványaiknak.

* vers 4, 6. 9. + 2 Kir. 17, 10. Ésa. 57, 5.

14. Kinyujtom azért az én kezemet ő reájok, és tészem a földet pusztává és kietlenné a pusztától fogva mind Diblataig minden ő lakhelyekben; és megtudják, hogy én vagyok az Úr!

7. RÉSZ.

Jövendölés az Izráel földé veszedelméről.

És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. És te embernek fija, így szóla az Úr Isten az Izráel földének: Vége *vagy*on, eljött e föld négy szegeletének vége;

3. Immár közel *vagy*on a te véged, és bocsátom az én haragomat reád, és megítéllek tégedet a te útaid * szerint, és vetem reád, minden te utálatosságidat.

* Ésa. 57, 5. 5 Móz. 28, 15—68.

4. És nem kedvez az én szemem néked, sem meg nem szánlak; hanem a te útaidat vetem te reád, és a te utálatosságid te közepetted lesznek, és megtudjátok, hogy én Úr vagyok.

5. Így szólott az Úr Isten: Imé egyik veszedelem a másikat éri.

6. Eljött a vég, eljött a vég; felserkent te ellened, imé eljött!

7. Eljött a reggeli szentencia néked, te, ki a földön lakozol! eljött az idő, közel *vagy*on a zengésnek ideje, és nem hegyeknek zengések lesznek.

8. Most rövid * időn kiöntöm az én haragomat te reád, és bétöltöm az én búsulásomat rajtad, és megítéllek tégedet a te útaid szerint, és vetem reád minden te utálatosságidat. * 2 Kir. 25, 1—11.

9. És nem kedvez az én szemem, sem meg nem * szánlak, hanem fizetek néked a te útaid szerint, és a te utálatosságid te rajtad lesznek; és megtudjátok, hogy én vagyok a megverő Úr.

* Jer. 15, 1—6. 25, 8—11.

10. Imé a nap, imé eljött, kijött a reggeli szentencia, megvirágozott a veszsző, megzöldellett a kevéség.

11. A hamisság felnevekedett hitetlenségnek pálczájával: Senki nem *marad meg* közölök, semmi nem *marad meg* gazdagságokban, sem az ő magvokban, és nem lesz a siratás köztök.

12. Eljött az idő, jelen *vagy*on a nap: a ki veszen, ne örüljön *annak*, és a ki ád, ne szomorkodjék *rajta*: mert harag *jött* minden ő sokaságára.

13. Mert az adó az eladott *jószágra* meg nem tér, még ha életben lesz is az ő lelkek, mert a látás minden ő sokasága felől meg nem tér, és senki az ő álnoksága miatt az ő életét meg nem erősítheti.

14. Ámbátor fujjátok a trombitát, és készítetek elő mindent: de nincsen a ki menjen a harcra: mert az én haragom minden ő népén *vagy*on.

15. Kivül fegyver, dőghalál és éhség

belől; a ki a mezőn *leszen*, fegyver miatt hal meg, és a ki a városban *leszen*, azt az éhség és dőghalál emészti meg.

16. És a *mi kevesen* elszaladnak közölök, lesznek a hegyeken, mint a völgyekben *bujdosó* galambok, mindnyájan óhajtvá, kiki az ő álnokságáért.

17. Minden kezek elerőtlenülnek, és minden térdek elolvadnak mint a víz.

18. És öltöznek * zsákba, és a rettegés fogja el őket; és minden orczán szégyen, s minden fejeken kopaszság lesz.

* Ésa. 15, 2. 3. Ámós 8, 10.

19. Az ő ezüstöket az utczára * vetik ki, és az ő aranyokat elhányják: az ő ezüstök és aranyok meg nem szabadíthatja őket az Úr búsulásának napján: az ő lelkeket meg nem elégíthetik, és hasokat bé nem tölthetik: mert ez a romlás az ő álnokságokért lesz.

* Péld. 11, 4. Sof. 1, 18.

20. És az ő ékességeknak szépségét kevéségre fordították, és az ő utálatosságoknak és bálványaiknak képeket csináltak * abból; ezokáért vétettem azt el.

* rész 20, 18.

21. És adom azt az idegeneknek kezekbe az elragadozásra. és a földnek hitetlen lakóinak zsákmányra, és megfertéztetik azt.

22. És elfordítom az én orczámat ő tőlök, és megfertéztetik az én Szenthelyemet, és bémennek abba a * rontók, és megfertéztetik azt.

* 2 Kir. 25, 9.

23. Csinálj * lánczot: mert a föld rakva vérnek + ítéletivel, és a város rakva álnoksággal.

* Jer. 27, 2. + 2 Kir. 21, 16.

24. És hozok felette gonosz pogányokat, és elfoglalják az ő házaikat, és azt cselekeszem, hogy megszűnjék a hatalmasoknak kevéségek, és megfertéztetnek azoknak templomaik.

25. A kivágás eljött: és békességet keresnek, de nem lesz.

26. Egy romlás a másokra jó, és egy hír után más támad, és látást * keresnek a Profétától, és e törvény elvész a Paptól, és a tanács a Vénektől.

* Siralm. 2, 9.

27. A Király * szomorkodik, a Fejedelem pusztaságba öltözik és a föld népének kezei elháborodnak; az ő utak szerint cselekeszem velek, és az ő ítéletek szerint ítélem meg őket; és megtudják, hogy én vagyok az Úr. * 2 Kir. 25, 7.

8. RÉSZ.

Négy látások : Izráelnek sok bálványozása.

És lőn hatodik esztendőben, hatodik hóban, a hónap ötödik napján, és ülök vala az én házamban, és a Júda Vénei ülnek vala én előttem, és esék reám ott az Úr Istennek keze.

2. És látám, és imé mintegy tűz ábrázatjának hasonlatossága, az ő derekától fogva és alá, tűz vala : derekától fogva pedig és oda fel, mintegy fényességnek tekintete, mintegy tüzes fényességnek látása.

3. És nyujta ollyat, mintegy * kéz, és foga engem fejem üstökénél fogva ; és felemele engem a lélek az ég és a föld között, és vive engem Jerúsálembe isteni látásokban a belső *templom pitvara* kapujának ajtajához, melly északra néz vala ; a hol vala helye a † bosszuság bálványának, melly bosszuságra ingerel.

* Dán. 5, 5. † rész 20, 28. 2 Kir. 21, 7.

4. És imé vala ott az Izráel Istenének dicsősége a látás szerint, * mellyet látam vala a mezőben.

* rész 1, 28. 3, 23.

5. És monda nékem : Embernek fija ! Emeld fel most a te szemeidet észak felé : Felemelém azért szemeimet észak felé, és imé északra az oltár kapuja mellett *vala* a bosszuságnak bálványa *mikor a kapun* bemennének.

6. És monda nékem : Embernek fija ! Nem látod é mit cselekesznek ezek, a nagy utálatosságokat, mellyeket cselekesznek itt az Izráel háznépe, hogy messze eltávozzam az én Szenthelyemtől ? De mégis fordulj, és látsz nagyobb utálatosságokat.

7. És vive engem a *más* pitvar ajtajához, és látám és imé egy lyuk vala a falban.

8. És monda nékem : Embernek fija ! Lyukkaszd által a falat : * és általlyukasztám a falat, és imé egy ajtó lőn.

* rész 12, 5.

9. És monda nékem : Menj bé és lásd meg a gonosz utálatosságokat, mellyeket ezek ott cselekesznek.

10. Bémenék azért, és tekintém, és imé minden utálatos csuszómászó, és oktan állatoknak képek és az Izráel házában minden bálványai felírva valának a falon köröskörül.

11. És hetven férjfiu az Izráel háza Vénei közzül áll vala előttök, és Jazá-

niás a Sáfán fija áll vala ő köztök, és mindeniknek kezében *vala* az ő temjé-nezője, és a füstnek sűrű köde megyen vala fel :

12. És monda nékem : Látád é embernek fija, az Izráel házában Vénei miket cselekesznek a setétben, kiki az ő képpel béiratott ágyasházokban ? mert azt mondják : Nem lát * minket az Úr, elhagyta az Úr ezt a földet.

* Jób 23, 13. Zsolt. 94, 7.

13. És monda nékem : Mégis fordulj, és látsz nagyobb utálatosságokat, mellyeket ezek cselekesznek.

14. És vive engem az Úr háza kapuja ajtajához, melly vagydon északra és imé ott asszonyok ülnek vala, siratván a Tammúzt.

15. És monda nékem : Nem látod é embernek fija ! Mégis fordulj, és látsz nagyobb utálatosságokat ezeknél.

16. Béville azért engem az Úr házában belső pitvarába, és imé az Úr temploma ajtaja mellett, a tornác és az oltár között, vala ugymint huszonöt férjfiu, kik háttal fordultak vala az Úr templomára, és orcájok vala napkeletre, és magokat meghajtván imádkoznak vala, naptámadat felé, a * Napnak.

* 2 Kir. 21, 5. 23, 11.

17. És monda nékem : Nem látád é embernek fija ? Avagy kicsiny é Júdában, hogy cselekeszi ez utálatosságokat, mellyeket itt cselekesznek ? Mivelhogy bétöltötték a földet álnoksággal, és erre tértek, hogy felingereljenek engem, de imé ők bocsátnak büdösséget az ő * orrokba.

* rész 9, 10.

18. Én is búsulásomban cselekeszem *vélek*, nem kedvez az * én szemem *néki*, és nem könyörülök *rajtok*, és kiáltanak az én füleimbe nagy szóval, de † meg nem hallgatom őket.

* rész 5, 11. † Jer. 11, 11. Sír. 3, 8.

9. RÉSZ.

A hivek megtartatnak a csapás között.

És kiálta az én füleimbe nagy szóval, mondván ; Elközelgettek a * városnak meglátogatásai, és mindenik kezében elvesztésre való fegyvere *vagyon*.

* 2 Kir. 25, 1—11.

2. És imé hat férjfiu jó vala a felső kapu útáról, melly néz északra, és mindenik kezében vala az ő rontásra való

szerszáma, és egy férfi vala ő közöttök gyolcsban öltözve, és írószerszám vala oldalán: kik bémenvén állának a * réz oltár mellé. * 1 Kir. 8, 64.

3. És az Izráel Istenének * dicsősége elméne a Kérubról, a kin vala, a ház küszöbéhez; és hívá a férjfiat, ki † gyolcsban vala öltözve, kinek oldalán az írószerszám vala. * 1 Kir. 8, 10. 11. † vers 2.

4. És monda az Úr néki: Menj által a város közepin, Jerúsálem közepin és jegyezz * egy Tau betűt a férjfiaknak homlokokra kik nyögnek, és *bánattal* kiáltanak mind ezekért az utálatosságokért, melyeket cselekesznek annak közepette. * Jel. 7, 3. 4.

5. És a többinek * monda az én halásomra: Menjetez által a városon ő utánna, és vágjátok; ne kedvezzen a ti szemetek, és ne könyörüljetez. * vers 2.

6. Véneket, ifjakat, és szüzeket, kicsinyeket és asszonyokat öljetek mind egy lábíg; de azokra a férjfiakra, a kiken Tau *betű* lészen, ne * menjetez: és az én templomomtól kezdjétek el. Elkezdék azért, a vén † férjfiaktól, kik a ház előtt valának. * vers 4. † 2 Krón. 36, 17—19.

7. És monda nékik: Fertéztessétek meg a házat, és töltsétek meg a pitvarokat megölettekkel. Menjetez ki. Kimenének azért; és vágák a *népet* a városban.

8. És lőn mikor levágták volna őket, én maradék meg, és arczal leborulék, és kiálték, és mondék: Ah, ah, Uram Isten! avagy elvesztéd e Izráelnek minden maradékát, kiöntvén a te búsulástodat Jerúsálemre?

9. És monda nékem: Az Izráel és Júda házának álnoksága * felette nagy, és e föld megtölt † vérekkkel, és az a város rakva elfordult †† *ítélettel*: mert azt mondták: Elhagyta az Úr e földet, és az Úr nem látja!

* Jer. 18, 12. † 2 Kir. 21, 16. †† Ésa. 5, 7.

10. És én is, (nem kedvez * az én szemem, és nem könyörülök) az ő utjokat fizetem vissza az ő fejekre.

* rész 5, 11. 14. 15.

11. És imé a férfi, a ki gyolcsba öltözött vala, a kinek oldalán * írószerszám vala, felele *ilyen* beszéddel, mondván: Megcselekedtem a szerint, a mint parancsoltál nékem.

* vers 3.

10. RÉSZ.

A férjfiáról, a ki elevenszenet vészen ki a kerekék és a Kérubimok közül.

És látam: és imé az ég felett, melly *vala* a Kérubimok * fejek felett, mint egy zafirkó, és mint egy széknak hasonlósága tetszik vala ő felettek. * rész 1, 22. 26.

2. És szóla ama férjfinak, * ki gyolcsba öltözött vala, mondván: Menj bé a kerekék közzé, *mellyek vagynak* a Kérubimok alatt, és töltsd meg a te kezeidet elevenszénnel, melly a Kérubimok között vagyon, és hintsd el e városra. És béméne szemem láttára. * rész 9, 3. 10.

3. A Kérubimok pedig állanak vala a háznak jobbfelől való része felől, mikor e férfi béménne és a köd * bételi vala a belső pitvart. * 1 Kir. 8, 10. 11.

4. És eltávozik az Úrnak dicsősége * a Kérubról a ház küszöbéhez; és megtelek a ház köddel, és a pitvar bételék az Úr dicsősége fényességével.

* vers 18. 2 Móz. 25, 18. 22.

5. És a Kérubimok szárnyaiknak csatogások * is hallik vala mind a külső pitvarig, ugymint a mindenható erős *Istennek* szava, mikor szól. * rész 1, 24.

6. És lőn, mikor parancsolt volna ama gyolcsba öltözött férjfinak, mondván: Végy tüzet a kerekék közül és a Kérubimok közül: béméne és állá a kerekék közzé.

7. És *egy* Kérub a Kérubimok közül kinyújtá * kezét a tüzhöz, melly vala a Kérubimok között, és vőn és tevé a gyolcsba öltözöttnek markába: ki elvévő, és kiméne. * rész 1, 8.

8. És látszék a Kérubimokon emberi kéznek hasonlósága az ő szárnyaik alatt.

9. És látam, és imé * négy kerék *vala* a Kérubimok mellett, egyik kerék vala az egyik Kérub mellett, és a másik kerék a másik Kérub mellett, a kerekének pedig tekintetek olyan vala, mint a Társiskőnek színe. * rész 1, 15.

10. És azoknak a négy kerekének ábrázatjok *egy vala*, mintha *egy* kerék a más kerék közepette volt volna.

11. Mikor mennek vala, mind a négy oldalokra mennek vala, meg nem fordulnak vala, mikor járnak vala; hanem arra a helyre, mellyre fordul vala az első *Kérub*, az után mennek vala, és vissza nem fordulnak, mikor mennek vala.

12. És minden testek * és hátok, és kezeik, szárnyaik és a kerekék rakva valának szemekkel mind a négy keréknek kerületin. * rész 1, 18.

13. A kerekéknek kiáltának: Óh kerék! az én hallásomra.

14. És mindenik Kérubnak négy orcája vala: az első orca Kérub * orca, és a második orca ember orca, és a harmadik oroszlán orca, és a negyedik saskeselyű orca. * rész 1, 10.

15. És felemelkedének a Kérubimok; Ez a lelkes állat, melyet láttam vala a Kébár folyóvize mellett.

16. És mikor járnak vala a Kérubimok, járnak vala a kerekék is ő mellett: mikor pedig felemelik vala a Kérubimok az ő szárnyaikat, hogy felemelkednének a földről, nem térnek vala vissza a kerekék is ő mellőlök.

17. Mikor állanak vala a Kérubimok, állanak vala a kerekék is, és mikor azok felemelkednek vala, felemelkednek vala ezek is ő velek; mert a lelkes * állat akarátja vala ő benne. * rész 1, 5—13. 20. 21.

18. És kiméne az Úr dicsősége a ház küszöbétől, és áll a Kérubimok * felibe. * vers 4.

19. És felemelvén azok a Kérubimok az ő szárnyaikat, felemelkedének a földről szemem láttára; mikor kimenének ők, a kerekék is valának ellenekbe velek: és megáll a Úr házának napkeleti kapujának bemeneteliben, és az Izráel Istenének dicsősége * felül ő rajtok. * rész 28.

20. Ez az állat, a melyet láttam vala az Izráel Istene * alatt, a Kébár folyóvize mellett; és megesmérém, hogy Kérubimok volnának. * rész 1, 26. 28.

21. Négy orcája vala mindeniknek és négy szárnya mindeniknek, és emberi kéznek hasonlatossága az ő szárnyok alatt.

22. Orcájoknak pedig hasonlatossága, mind azoknak az orcáknak * melyeket láték a Kébár folyóvíz mellett, mind tekintetek, mind ő magok; mindenik arczal megyen vala elől. * rész 1, 10.

11. RÉSZ.

A Jeruzsálembeliek elhitetőinek büntetések: A foglyok visszahozásának ígéretei.

És felemele engem a lélek, és bévive engem az Úr házának napkeleti kapu-

jára, mely néz napkeletre; és imé a kapu ajtajában, huszonöt férjfiak, kik között láttam Jaazániát, Azur fiját, és Pelátiát, Benája fiját, a nép Fejedelmét.

2. És monda nékem: Embernek fja! Ezek a férjfiak, a kik gondolnak álnokságot, és gonosz tanácsot tartanak ebben a városban;

3. Mert azt mondják: Nem kell közel házakat építeni; mert e város fazék lenne, mi pedig ama * hús. * vers 7. 11.

4. Ezokáért prófétálj ő ellenek, prófétálj, embernek fja!

5. Esék azért én reám az Úr Lelke, és monda nékem: Mondjad, így szól az Úr: Így szólottatok Izráel háza, és a ti szivetekbe a mi felmegyen, jól tudom én.

6. Sokakat öltetek meg * ebben a városban, és az ő utcáit megtöltöttétek megölettekkel. * 2 Kir. 21, 16.

7. Ezokáért így szól az Úr Isten: A kiket ti megöltetek, kiket e város közepire vetettetek, ezek a * hús: a város pedig fazék; és titeket kiviszlek ő belőle. * vers 3.

8. Fegyvertől féltetek, és * fegyvert hozok ti reátok, azt mondja az Úr Isten.

9. És kihozlak titeket belőle, és adlak titeket idegenek kezekbe, és tészek el lenetek ítéleteket. * 2 Kir. 25, 1—11. Jer. 42, 16.

10. Fegyver miatt hullotok el, az Izráel határában * itéllek meg titeket; és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr.

* 2 Kir. 25, 5—7.

11. E város pedig nem lészen néktek mint * a fazék, sem ti nem lésztek ő közepette mint a hús; az Izráel határában itéllek meg titeket. * vers 3.

12. És megértitek, hogy én vagyok az Úr: mert az én végezésimben nem jártatok, és az én ítéletimet nem cselekedtétek; hanem a Pogányok ítéletek szerint cselekedtetek, kik ti körületek vagynak.

13. És lón mikor prófétálnék, Pelátia a Benája fja meghala: esém azért az én orcámra és kiálték nagy felszóval és mondek: Ah, ah, Uram Isten! avagy elfogyatod é Izráelnek maradékát?

14. És lón az Úrnak szava én hozzám, mondván:

15. Embernek fja! Te atyádfiai, te atyádfiai, te rokonid, és egész Izráel háza, mind azok, kiknek a Jeruzsálem

lakói mondották: Távol legyetek az Úrtól, nekünk adatott ez a föld örökségül!

16. Ezokáért mondd: Így szól az Úr Isten: Noha távol vetettem ki őket a Pogányok közzé, és eloszlattam őket a földekre; de azért lések nekik kicsiny templomul a földeken, melyekre mentek.

17. Ennekokáért mondd: Ezt mondja az Úr Isten: Egybegyűjtelek * titeket a népek közzül, és együvé hozlak titeket a földekről, a melyekre elosztottatok; és adom néktek az Izráel földét.

* Jer. 29, 10.

18. És bémenniük oda, és elhánnyák minden ő benne való * fertelmességit, és minden utálatosságát arról a földről.

* Ésa. 4, 2. 3.

19. És adok nekik * egy szívet, és † új szívet adok ő beléjük, és kivészem a kő szívet az ő testekből, és adok nekik hus szívet;

* Jer. 32, 39. 38. 8. 9. † rész 18, 31.

20. Hogy az én végezésimben járjanak, és az én ítéletimet megőrizzék, és cselekedjék azokat és legyenek nékem népem, és én legyek nekik Istenek.

21. De a kiknek szívek az ő fertelmességek és utálatosságok után jár, azoknak útjokat az ő fejekre * vetem, az Úr Isten mondja:

* vers 6. 9. rész 9, 5—8.

22. Felemelék azért a Kérubimok az ő szárnyaikat, és a kerekék ő ellenekben; és az Izráel Istenének dicsősége * vala felül ő felették.

* rész 10, 20.

23. Eltávozik az Isten dicsősége a város közepiről, és áll a hegyre, melly a városnak napkelet felől való részén vagyon.

24. És a lélek felvön engem, és viszsza-vive engem Káldea földre * a fogságban valókhöz, látásban az Isten lelke által: és eltávozik tőlem az a látás, melyet láték.

* rész 1, 1. 2.

25. És megbeszélém a fogságban valóknak az Úrnak minden beszédit, melyeket nékem megjelentett vala.

12. RÉSZ.

Példákkal jelentgeti a fogságra menést.

És lőn az Úrnak szava én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Engedetlen ház közegette lakol, kiknek szemeik vagynak a látásra, de nem * látnak: füleik vagy-

nak a hallásra, de nem hallanak: mert engedetlen ház ez.

* Ésa. 6, 9. Ésa. 42, 20. Csel. 28, 26, 27.

3. És te, embernek fija készítsd elő a te útra való szerszámaidat, és menj el nappal az ő szemeik előtt: menj el a te helyedről más helyre, szemek láttára; hogyha valamiképen látják: mert engedetlen * ház ez.

* Jer. 18, 12.

4. És vidd ki a te portékáidat mintegy útra való szerszámokat, nappal szemek láttára, te pedig menj ki estve szemek láttára, mint a kik másuvá akarnak menni.

5. Szemek láttára lyukaszd által a falat, és vidd ki az által.

6. Szemek láttára válladon hord ki, a setétben vidd ki, orczádat fedd bé, és a földet ne nézd: mert csudául adtalak tégedet az Izráel házának.

7. Így cselekedtem azért, a mint parancsolva vala nékem: Az én portékáimat előhozám nappal, mint a kik másuvá hordozkodnak, és estve által lyukasztám kezemmel a falat: a setétben hozám elő vállamon, és hordám ki szemek láttára.

8. És lőn az Úr beszéde én hozzám reggel, mondván:

9. Embernek fija! Nemde nem mondá é néked az Izráel háza, ez * engedetlen ház, *hogy* mit cselekeszel?

* Jer. 42, 2. 5. 6. 43, 1—5. 44, 15, 17.

10. Mondjad nekik: Ezt mondja az Úr Isten: Ez a Próféztia a Jerúsálembeli Fejedelemről vagyon, és az Izráelnek egész házáról, ki ő köztök vagyon.

11. Mondjad nekik: Én ti csudátok vagyok; a mint cselekedtem, így léssen nekik *dolgok*; elmennek, és fogságra mennek.

12. És a Fejedelem, ki ő köztök vagyon, vállán hordozza *ruháit* a setétben, és kimegyen: a falat által * lyukasztják hogy kivigyék őtet azon: az ő orczáját befedi, hogy szemeivel a földet ne lássa.

* 3 Kir. 25, 4—7.

13. És kiterjesztem az én hálómat ő ellene, és megfogatik az én varsámban; és viszem őtet Babilonba a Káldeusok földre, de *mindazáltal* azt nem * látja, és ott meghal.

* 2 Kir. 25, 7.

14. És mindeneket, kik ő körülte vagynak az ő segítségére, és minden seregit

eloszlatom minden szélre, és kivonszom a fegyvert * ő utánok. * Jer. 43, 5—11.

15. És megtudják hogy én vagyok az Úr, mikor eloszlatom őket a Pogányok közzé, és elhintem őket a földön.

16. És hagyok meg ő közzülök * kevés férjfiakat a fegyvertől, az éhségtől, és a dögghaláltól, hogy megbeszéljék minden ő utálatosságokat a Pogányok között, a kik közzé mennek; és megtudják, hogy én vagyok az Úr. * rész 5, 1—5. 6, 8.

17. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

18. Embernek fija! A te kenyeredet rettegéssel egyed, és a te vizedet reszteléssel és félelemmel igyad.

19. És szólj a föld népének: Ezt mondja az Úr Isten a Jerúsálem lakosai felől, az Izráel földé felől: Az ő kenyereket félelemmel eszik, és az ő vizeket pusztaságban isszák; hogy megpusztíttassék az ő földé az ő teljes voltától, mind azoknak álnokságokért kik benne lagnak.

20. És a lakott városok elpusztulnak és a föld elhagyattatik, és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr.

21. És lőn az Úrnak beszéde én hozzám, mondván:

22. Embernek fija! Micsoda közbeszédetek *vagyon* néktek az Izráel földében, mondván: Nagy messze * haladnak az idők, és elvesz minden látás!

* Ésa. 5, 19. Jer. 7, 4. vers 26. 27.

23. Ezokáért mond meg nékik: Azt mondja az Úr Isten: Megszüntetem e közbeszédet és többé nem mondják ezt a közbeszédet Izráelben: Hanem mondjad nékik: Elközelgettek azok a napok, és minden látásnak dolga.

24. Mert nem leszén többé semmi látás hijábavaló, és nem leszén hízeltető jövődölés az Izráel házában:

25. Mert én Úr szólok, és a melly szót szólok, meglészen, nem halasztatik tovább, hanem a ti időtökben, óh engedetlen ház, szólok, és megeselekeszem azt, azt mondja az Úr Isten!

26. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

27. Embernek fija; Imé az Izráel háza azt mondja: A látás, mellyet ez lát, sok időkre * való, és hosszú időkre prófétál. * vers 22. Hós. 6, 3.

28. Ezokáért mondjad nékik: Így szól

az Úr Isten: Nem halad tovább semmi én beszédem, az én beszédem, mellyet szólok, * meglészen, azt mondja az Úr Isten. * Sir. 2, 17.

13. RÉSZ.

A hamis Próféták feddnetek.

És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Prófétálj az Izráel Prófétái * ellen, kik prófétálnak, és mondjad azoknak, a kik prófétálnak az ő szivekből: Halljátok meg az Úr beszédét! * Jer. 14, 14. Jer. 28, 12—17. 29, 8. 9.

3. Így szól az Úr Isten: Jaj a balgát * Prófétáknak, kik járnak az ő gondolatjuk után, noha † semmit nem láttak. * Jer. 28, 15—17. † vers 6. 7. Jer. 28, 2—4.

4. Mint a pusztabeli rókák, a te Prófétáid, óh Izráel, *ollyanokká* lettek.

5. Nem hágtatok fel a törésekre, sem sövényt nem csináltatok az Izráel háza közzül, hogy megállanátok a harczon az Úr *haraggja* napján.

6. Hivságot láttak, és hazugságnak jövődölését, kik ezt mondják: Monda az Úr! holott az Úr nem bocsátotta őket, és reménységet adnak a *népnek*, hogy megerősítik a beszédet.

7. Avagy nem hijábavaló látást láttatok é, és hazug jövődölést szólottatok é? és *mégis* azt mondjátok: Szóla * az Úr; holott én nem szólottam.

* Jer. 28, 2. 3. 15.

8. Ennekokáért így szól az Úr Isten: Mivelhogy hivságot szólottatok és látottatok hazugságot, ezokáért imé én ti ellenetek *lészek*, azt mondja az Úr Isten.

9. És leszén az én kezem azok a Próféták ellen, a kik hivságot látnak és hazugságot jövődölnek; az én népemnek gyülekezetében nem lesznek, és az Izráel házában bérítésében nem irattatnak, és az Izráel földére bé nem mennek, és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr Isten!

10. Ezokáért, hogy eláltatták az én népemet, mondván: Békesség, és nem vala békesség: és ha egyik épít vala falat, imé azok mázoljaák vala azt a *falat*, semmire * kellő *sárral*.

11. Mondjad azoknak, kik hitvány *sárral* mázolnak: Elesik a *fal*; nagy kő záporosó leszén, és adok köves esőket, mellyek elrontják a *falat*, és a forgószél elhasogatja. * Jer. 6, 14. Jer. 28, 2—4.

12. És imé ha elesik a fal, avagy nem

mondják é néktek: Hol vagyon a mázolás, melyet mázoltatok?

13. Ezokáért így szól az Úr Isten: És meghasogatom a forgószéllal az én haragomban, és bőséges záporosó lesz az én búsulásomban, és nagy köesők az én haragomban az elrontásra.

14. És elrontom a falat, melyet mázoltatok hitvány *sárral*, és a földig rontom azt: és az ő fundamentoma felhánytatik és leromol, és elvesztek ő közepette; és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr!

15. És bétöltöm az én búsulásomat a falon, és azokon, kik azt hitvány *sárral* mázolják; és mondom néktek: Nincs a fal, és nincsenek, a kik azt mázolták.

16. *Tudniillik* az Izráel Prófétái kik prófétálnak Jerúsálemnek, és látnak néki békességnek * látását, noha nincsen békesség; azt mondja az Úr Isten!

* Jer. 6, 14. 28, 2—4.

17. És te, embernek fija, fordítsd orczádat a te néped leányira, kik prófétálnak az ő szivekből; és prófétálj ő ellenek,

18. És mondjad: Így szól az Úr Isten: Jaj azoknak, a kik vánkosokat * varrnak mindennek karjának hóna alá: és a kik csinálnak egybeszorító szerszámokat, akármikorbelieknek fejekre, hogy vadásszák a lelkeket. Nemde nem az én népemnek lelkeket vadásszátok é, hogy a ti lelketeket elevenen megtartsátok?

* vers 10. rész 22, 22—27.

19. És gyalázattal illettek engem az én népem között *egynéhány* marok árpáért, és darab kenyérért, hogy a lelkeket megöljétek, melyek meg nem halnának, és elevenen megtartsátok a lelkeket, a melyek nem élének; hazudván az én népemnek, melly *örömet* hallgatja * a hazugságot. * Ésa. 30, 10. 11.

20. Ezokáért így szól az Úr Isten: Imé én a ti vánkosítokra *bocsátom haragomat*, melyekkel ott vadásztok lelkeket, hogy kirepüljenek, és elszagगतom azokat a *váncosokat* a ti karjaitok alól, és elbocsátom a lelkeket, hogy elrepüljenek, a mely lelkeket ti vadásztok.

21. És elszagगतom a ti egybeszorító szerszámokat, és megszábadítom az én népemet a ti kezetekből, s nem lesznek többé a ti kezetekben vadászásra; és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr!

22. Mivelhogy szomorúsággal illeté-

tek az igaznak szívét, hazugsággal, a kit én szomorúsággal nem illetem, és megvastagítottátok a hitetlennek kezeit, hogy meg ne térjen az ő gonosz útától, hogy életben ötlet megtartsam.

23. Ezokáért hivságot nem láttok, és jövődőt nem jövődöltök többé, és kimentem az én népemet, a ti kezetekből; és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr.

14. RÉSZ.

Képmutató kérdések a Zsidóknak: Négy ostor a Zsidókra, és a Babilóniai fogság.

És jövőnek hozzám férjfiak az Izráel Venei közül, és leülének én előttem.

2. És lón az Úr beszéde én hozzám, mondván:

3. Embernek fija! E férjfiak bálványokat emeltek fel az ő szivekben, és az ő álnokságoknak botráncozását vetették magok eleibe. Avagy gondolod é inkább, hogy ezek én tőlem tanácsot kérdenek?

4. Ezokáért szólj nékik, és mondjad nékik: Ezt mondja az Úr Isten: Valaki az Izráel házából az ő bálványit az ő szívébe beveszi, és az ő álnokságának botráncozását veti maga eleibe, és meggyen a Prófétához! én Úr felelek meg annak, a ki jó az ő bálványinak sokasága felől.

5. Hogy megfogjam az Izráel házát az ő szívében, hogy elszakadtak * én tőlem mindnyájan ők az ő bálványaik miatt.

* Jer. 44, 17. 18.

6. Ezokáért mondjad az Izráel házának: Ezt mondja az Úr Isten: Térjetek meg, és forduljatok el a ti bálványitoktól, és minden utálatosságtoktól fordítsátok el a ti orczátokat;

7. Mert valaki az Izráel házából, és a jövevények közül, a kik Izráelben vannak, elvonsza magát, hogy én utánam ne jöjjön, és szívébe beveszi az ő bálványit és az ő álnokságának botráncozását maga eleibe veti, és menénd a Prófétához, hogy tanácsot kérjen ő általa én tőlem: én Úr felelek meg néki érettem.

8. És ellene vetem * az én orczámat annak a férjfiának, és vetem ötlet jegyül és † közbeszédül, és kivesztem ötlet az én népem közül; és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr! * rész 15, 7. † 5 Móz. 28, 37.

9. És a Prófétát * mikor eláltatják, és valamit mondánd; én Úr áltattam el azt a Prófétát; és kinyujtom az én kezemet

ő reá, és kitörlöm † ötet az Izráelből az én népem közzül. * rész 13, 2. 3. † Jer. 28, 15—17.

10. És viselik az ő álnokságokat: a mint vagyon a kérdőnek álnoksága, úgy *léssen* a Prófétának is álnoksága.

11. Hogy ne tévelyegjenek többé az Izráel háza, nem követvén engemet, és magokat meg ne fertéztessék többé minden ő elszakadásokkal; hanem legyenek nékem népem, és én legyek nekik Istenek, azt mondja az Úr Isten!

12. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

13. Embernek fija! Mikor a föld vétkezik én ellenem, gonoszságot cselekedvén: kinyújtván az én kezemet az ellen, eltöröm néki a kenyérnek * botját: és bocsátok ő reá éhséget és kivágom ő róla az embereket és a barmokat.

* rész 5, 16. 3 Móz. 26, 26.

14. Ha ama három férjfiu *léssen* is a földön, * *tudniillik* Noé, Dániel, és Jób: ők az ő igazságokkal megszabadítják *csak* a magok lelkeket, azt mondja az Úr Isten!

* Jób 1, 1. Jer. 15, 1.

15. Hogy gonosz fenevadakat bocsátok által a földre, és pusztává tészik azt, és az pusztán marad, úgy hogy senki által nem megyen rajta a fenevadak miatt.

16. És ha e három férjfiu *léssen* a földön; élek én, az Úr Isten mondja, hogy sem fiakat, sem leányokat meg nem szabadítanak, *hanem* csak ő magokat szabadítják meg; a föld pedig pusztá *léssen*.

17. Avagy *ha* fegyvert hozok a földre és mondándom: Fegyver, menj által a földön! és levágatom arról az embereket és a barmokat.

18. És ama * három férjfiu *léssen* a földön: Élek én, az Úr Isten mondja, meg nem szabadítanak fiakat és leányokat; *hanem csak* ő magokat szabadítják meg.

19. Avagy *ha* döghalált bocsátok a földre, és kiöntöm az én haragomat ő reá, vérontásra, hogy kivágjam ő róla az embereket és a barmokat. * vers 14.

20. És ha Noé, Dániel, és Jób *léssen* is a földön: élek én, az Úr Isten mondja, ha fiat, ha leányt szabadítanak meg: *hanem* ők az ő igazságokkal szabadítják meg *csak* a magok * életeket. * vers 14.

21. Mert így szól az Úr Isten: Még hogyha az én négy veszedelmes ítéletimet, a fegyvert és az éhséget, és a gonosz fenevadakat, és a döghalált bocsá-

tom is Jerúsálemre, hogy kivágjam belőle az embereket és a barmokat.

22. Ha megmaradnak is valami kevesen ő benne, kik elvitetnek *a fogságba*, fiak és leányok: imé azok is kimennek ti hozzátok, és meglátjátok az ő útjokat és cselekedeteiket, és vigasztalást vesztek a veszedelmekből, melyeket hozok Jerúsálemre, mind azokból, melyeket ő reá hozok.

23. És vigasztalástokra *lésszenek* néktek, mikor látándjátok az ő útjokat és cselekedeteiket; és megtudjátok, hogy nem ok nélkül cselekedtem mindeneket, a miket cselekedtem ő rajta, ezt mondja az Úr Isten!

15. RÉSZ.

Az Isten a Jerúsálem lakozóit, mint hitvány szőlőveszszőt, a tűzre rendelte.

És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija, micsoda a szőlőtők e fája egyéb fához képest? *avagy* a szőlővessző, az erdőben való fákhöz képest?

3. Avagy vesznek é abból fát, hogy valamit csináljanak belőle? avagy csinálnak é belőle faszeget, hogy valami edényt tegyenek reá?

4. Imé a tűznek adatik megemésztésre: ha a két véget megemészti a tűz, és közepe megpergelődik, valyon használ é valami dologra?

5. Imé mig ép vala, semmi dologra nem vala jó; mennyivel inkább a hol a tűz megemésztette és megégett, mit csinálhatni belőle?

6. Azért így szól az Úr Isten: A mint *vagyon* a szőlőtőke fája az erdőn való fák között, melyet adtam a tűznek megemésztésre: Így adtam a Jerúsálem lakozóit;

7. Mert vetem az én orczámat * ő ellenek, egy tűzből kimennek, és más tűz emészti meg őket; és megtudjátok hogy én vagyok az Úr, mikor ő ellenek vetem az én orczámat. * rész 14, 8.

8. És adom a földet pusztaságra: mivelhogy elhajlottak gonoszságokkal, ezt mondja az Úr Isten!

16. RÉSZ.

Lerajzoltatik a sok jóval illetett Zsidó népnek háladatlansága, büntetésével együtt.

És lőn az Úr szava én hozzám, mondván:

2. Embernek fia! Add tudtára Jérusálemnek az ő utálatosságait.

3. És mondd: Így szól az Úr Isten Jérusálemnek: A te lakásod és nemzetséged a Kanaán földéről való: a te atyád Emoreusok közül való, és a te anyád Hitteusok féle.

4. A te születésed pedig *ilyen*: A melly napon születél, el nem metszett a te köldököd, és vízzel meg nem mostak, hogy tiszta lenne *tested*, sem sóval meg nem sóztak, sem bé nem póáltak.

5. Semmi szem meg nem szánt tégedet, hogy ezekben valamit te veled cselekedett volna, könyörülvén rajtad; hanem elvettétél volt a mezőn megutáltatva, a melly nap születél.

6. És elmulám te mellőled, és látalak téged eltapodtatva a te véredben: és mondek néked; A te véredben élj; mondek ismét néked: A te véredben élj;

7. Nagy sok ezerekre szaporítottalak én tégedet, mint a mezei füvet: és megsaporodál, és felnevekedél és jutál nagy szépségre; emlőid megnevekedének, és szőröd kinőtt vala; te pedig mezitelen és befedezetlen valál.

8. És mellőled megyek vala el, és látalak téged; és imé a te időd házasságra való idő vala; és kiteritém az én * ruhámat te reád és befedezém a te mezitelenségedet, és megesküvém † néked, és frigyet veték †† veled, azt mondja az Úr Isten, és lől nékem feleségemmé.

* Ruth 3, 9. † 5 Móz. 26, 17. †† 2 Móz. 19, 4—8. 24, 8.

9. És megmosálak téged vízzel, elmosám a te véredet rólad, és megkenélek téged *drága* olajjal.

10. És megruházalak téged különb-különb színű ruhákkal, és karmazsin sarut adék lábaidra, bibor övvel övedzélek meg téged és selyemmel fedélek bé tégedet.

11. E felett felékesítelek téged szép ékességgel: és adtam karra * való ékeségeket a te kezeidre, és arany lánczot a te nyakadra.

* 1 Móz. 24, 22.

12. És adtam függőt a te homlokodra, és fülre való ékességet a te füleidre, és dicsőségnak koronáját a te fejedbe.

13. Felékesítéd azért magadat arannyal és ezüsttel, és a te ruhád bibor selyem, és különb-különb színű vala; zsemlyét és mézet, és olajt ettél; és

megszépülél felette igen, és ország* birodalmára jutál.

* 2 Sám. 7, 10.

14. És kiméne a te hired neved a Pogányok közzé a te * szépségedért: mert tökéletesképen nagy vala, az én ékességemért, mellyet vetettem te reád, azt mondja az Úr Isten! * 1 Kir. 10, 23—25. Sir. 1, 1.

15. De elbizád magadat a te szépségedbe, és a te hired nevedért * paráznává lől, és kiöntéd a te paráznaságodat mindenre, a ki azon † általmenne, ahov vala te *kívánságod*.

* Jer. 2, 20. 23. † vers 25.

16. És vevél a te ruhádból, és csinálál magas oltárokat magadnak különb-különbféle színnel, és azoknál paráználkodál, nem lettek * *hasonló dolgok*, és nem is léssen.

* 2 Kir. 21, 9.

17. És vevéd a te * ékességednek szerzámít az én aranyamból és ezüstömből, mellyeket néked adtam vala, és csinálál magadnak férjfiu képeket, és azokkal paráználkodál.

18. És elvevéd a te különb-különbféle színű ruháidat, és befedezéd azokat, és az én olajomat és drága illatot ved eleibe.

* rész 7, 20.

19. Az én kenyeremet is, mellyet adtam vala néked, zsemlyét, és olajt, és mézet, mellyekkel tartottalak téged, ő eleikbe rakád, hogy lenne kedves illat, azt mondja az Úr Isten!

* Hós. 2, 4. Jer. 44, 16—19.

20. E felett vevéd a te fíjaidat és leányidat, kiket nékem szültél vala, és megáldozád * őket, hogy megemésszetenének! Avagy kicsiny é ez a te paráznaságid közül.

* 2 Kir. 21, 6.

21. És megáldozád * az én fiaimat, és adád őket, hogy ők *tűz által* áldoztatnának meg azoknak.

* rész 20, 26. Zsolt. 106, 37. 38.

22. És minden utálatosságidban és paráznaságidban meg nem emlékeztél a te kicsinységednek * idejéről mikor mezitelen és befedezetlen valál, és eltapodtatva a te véredben.

* vers 4—16.

23. És lőn minden te gonoszságod után: (Jaj, jaj néked! azt mondja az Úr Isten.)

24. Építél magadnak * bordélyházat, és csinálál magas oltárt minden † utcákon.

* 1 Kir. 14, 23. 24. † Ésa. 57, 7.

25. És minden keresztútaknál felépítéd a te magas oltárod, és utálatossá tevéd a te szépségedet, és térdeidet két-

felé vetéd minden * útonjárónak, és felette igen paráználkodál; * vers 15. 16.

26. Mert paráználkodál az Égyiptombeliekkel a te szomszédiddal, a nagy testüekkel, és megsziporítád paráznaságodat, hogy engemet haragra ingerlenél.

27. Ennekokáért imé kinyújtám az én kezemet te ellened, és megkissébitém a te rendelt éledeledet, és adalak téged azoknak kívánságokra kik téged gyűlölnék, a Filiszteusok* leányinak, kik átalják a te éktelen útadat. * 1 Sám. 4, 10. 11. 31, 1–6.

28. És ezután paráználkodál az * Assiriabeliekkel, mivelhogy meg nem elégedél, paráználkodál ő velek, de így is meg nem elégedhetél. * 2 Kir. 16, 10–18.

29. És megsokasítád a te paráznaságodat a Kánaán földén, a Káldeusokkal; de még sem elégedél meg ezzel is.

30. Melly erőttlen a te szíved, azt mondja az Úr Isten, hogy mind ezeket cselekedted, magabiró parázna asszony-nak cselekedetit?

31. Hogy építetted bordélyidat minden keresztúton, és magas oltárodát felszínáltad minden utczákon: és nem voltál mint *egyéb* kurva, megutálván a bért.

32. *Mint* a parázna asszonyt, a ki férje helyében idegeneket bocsát magához;

33. *Mert* minden kurvának bért adnak; te pedig adtad a te ajándékidat minden szeretőidnek, és ajándékoztad őket, hogy bémennének hozzád mindenfelől a te paráznaságidért.

34. És te közted különbség vagyon és a *több* asszonyok között, a te paráznaságidban: *mert* utánad nem jártak paráználkodásért: hanem te adtál bért, és *más* néked bért nem adott, különben cselekedtél azért *ebben*.

35. Annakokáért, * te kurva, halld meg az Úr beszédét! * Ésa. 1, 21. Hós. 2, 1.

36. Így szól az Úr Isten: Mivelhogy kiöntve vagyon a te rúttságod, és kinyilatkozva vagyon mezitelenséged a te paráznaságidban szeretőiddel; és a te utálatos bálványid miatt, és a te fjiaid vérek * miatt, kiket adtál azoknak.

* vers 20.

37. Ennekokáért imé én egybegyűjtöm minden te szeretőidet, kikkel gyönyörűségesen éltél, és mindeneket, kiket szerettél, mind azokkal, a kiket gyűlölsz vala: és mikor egybegyűjtöm őket ellened minden felől, megmutatom a * te

mezitelenségedet nékik, hogy lássák minden te mezitelenségedet.

* Ésa. 47, 3. Jer. 13, 26. 27.

38. És megítéllek téged a parázna és a vért * kiontó asszonyoknak ítéletekkel, és véredet kiontatom haraggal és buzgó indulattal. * 3 Móz. 20, 10. 5 Móz. 22, 22.

39. És adlak téged azoknak * kezekbe, és elrontják a te bordélyodat és eltörik a magas oltáridat, és levonszák rólad ruháidat, elveszik a te szép † ékességidet, és mezitelen és ruhátlan hagynak tégedet. * Hós. 2, 3. † Sir. 1, 1. 2. 2, 21. 22.

40. És gyűlést tésznek ellened, és megköveznek téged, és általvernek téged az ő fegyvereikkel.

41. És megégetik a te házaidat * tűzzel, és ítéleteket tésznek ellened sok asszonyok szemek láttára: és azt cselekeszem, hogy megszűnjél a paráznaságtól, és többé bért nem adsz *szeretőidnek*. * Jer. 52, 13. 14.

42. És így nyugotom meg az én haragomat és rajtad: és eltávozik az * én búsulásom tőled, és megnyugszom, és többé nem haragszom. * Ésa. 4, 3. 4.

43. Mivelhogy meg nem emlékeztél a te kicsinységednek * idejéről, hanem haragra ingerlettél engemet mind ezekben; azért imé én is a te útadat fejedre fordítottam, azt mondja az Úr Isten, hogy ne cselekedjed a te gondolatodat minden te utálatosságidban. * vers 4. 14.

44. Imé valaki közbeszéddel él, közbeszéddel kezd rólad szólni, mondván: A minémű az anya, olyan a leánya is!

45. Anyád leánya * vagy te, a ki megutálta az ő férjét és fjiait: és hugaidnak nénnyek vagy, a kik megutálák az ő férjeket és fijaikat; a ti anyátok Hitteusok féle, és atyátok Emoreusok féle.

* vers 35. Hós. 2, 3.

46. A te nénéd * Samaria, ki az ő leányival egybe balkezed felől vagyon; és a te hugod, ki lakozik jobbkézed felől Sodoma † az ő leányival egybe.

* 2 Kir. 17, 6–12.

† 1 Móz. 13, 13. 1 Móz. 18, 20. 21. 19, 24. 25. Ésa. 1, 10. 21.

47. És azoknak útjokban nem jártál, és azoknak utálatosságok szerint nem cselekedtél, mintha kicsiny dolog volt volna az, hanem megvesztél * inkább azoknál, minden te útaidban. * 2 Kir. 21, 9.

48. Élek én, azt mondja az Úr Isten: ha így * cselekedett Sodoma, a te hugod,

és annak leányai, a mint cselekedtélt te és a te leányid. * Sir. 4, 6.

49. Imé ez volt álnoksága Sodomának a te hugodnak; a kevélység, a kenyérnek * elégsége, és hivalkodásnak bősége volt néki és az ő leányinak; és a szülőködőnek s a szegénynek kezét nem fogta: * 1 Móz. 13, 10.

50. Felfuvalkodának azért és cselekedének utálatosságot én előtttem, és elvetém őket, mikor * megláttam volna. * 1 Móz. 18, 20. 21. 19, 24. 25.

51. Továbbá, Samaria fél-enyire nem vétkezett mint te: mert megsokasítottad a te utálatosságodat azok felett, és minden te utálatosságidban, melyeket cselekedtélt, náladnál igazabbakká tetted a te nénédet és * hugodat.

52. Te is azért viseld a te gyalázatot, a ki itéled vala a te nénédet, a te büneidért, melyekkel utálatosban vétkeztél azoknál, igazabbak valának náladnál. Te, mondom, szegyenülj meg és viseld a te gyalázatot: mivelhogy a te nénédet és hugodat igazabbnak mutatod lenni. * vers 46.

53. Ha megtérítem azért azoknak fogságokat, azaz Sodomának és az ő leányinak fogságokat, Samariának és az ő leányinak fogságokat: a te foglyaidnak is fogságokat ő velek együtt *megszabadítom*.

54. Hogy viseljed a te gyalázatot, és megszegyenülj mind azokért, a miket cselekedtélt, mikor azoknak vigasztalásokra lélszsz.

55. És ha a te hugod és nénéd Sodomá és az ő leányai visszatérnek régi állapotjokra, és Samaria és az ő leányai megtérnek régi állapotjokra: te is és a te leányid megtértek a ti régi állapotokra.

56. És a te hugodnak Sodomának hire nem volt a te szádban, a te kevélységidnek idején.

57. Minekelőtte kijelennék a te gonoszságod: mint mikor gyalázatban volnál a Siriabelieknek és Filiszteusoknak leányival, kik ő körülte vagynak, kik tégedet mindenestől fogva megutálnak.

58. A te gonoszságodat és utálatosságidat te viseled, azt mondja az Úr!

59. Mert ezt mondja az Úr Isten: Úgy cselekeszem veled, mint te cselekedtélt,

ki megutáltad az esküvést, hogy a * frigyet felbontanád. * 2 Móz. 19, 5—S. Jer. 44, 16—19.

60. De mindazáltal én megemlékezem az én fogadásomról, melyet *tettem* veled a te gyermekségednek idején, és örökkévaló frigyet vetek veled.

61. És megemlékezel a te útaidról, és megszegyenled magadat mikor hozzád vészed a nénéidet hugaidal együtt, és adom azokat néked leányul, de nem a te * frigvedből. * Jel. 31, 32. 33.

62. És megerősítem az én * frigyemet veled; és megesméred, hogy én vagyok az Úr. * Ésa. 4, 3. 4.

63. Hogy megemlékezzél és megpirulj, és meg ne nyissad többé a te szádát szegyenletedben, mikor megkegyelmezek néked mindenekben valamiket cselekedtélt, azt mondja az Úr Isten!

17. RÉSZ.

Büntetése Sédékiásnak a frigy ellen hitének megszegéséért: a Krisztus küldetése.

És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Vess mesét és adj példabeszédet az Izráel háza eleibe,

3. És mondjad: Így szól az Úr Isten: Egy nagy szárnyu nagy saskeselyű, melynek hosszú szárnyai valának, mely rakva vala tollakkal, melyekben különb-különbféle színek valának, jöve a Libánus *hegyére* és a czédrusfának tejét elszedé.

4. Az ő gyenge ágainak tetejeiket leszaggatá, és vivé azt a kalmárok földére, és az árosoknak városokban tévé le azt.

5. És vőn annak a földnek magvából, és elveté azt a termékeny földre: vivé azt sok vizek mellé, mint a fűzfát úgy veté azt el.

6. És kijöve, és kiágazott szőlőtővé lőn, alacsony magasságra *nevekedvén*, úgyhogy a szőlővesszők ő reá a *tőre* nézének, és annak gyökerei ez alatt volnának: és szőlőtővé lőn, és vesszőket terme, és ágacsakát bocsáta ki.

7. És vala más nagy saskeselyű, mely is nagy szárnyu vala, és tollakkal bővölködik vala: és imé ez a szőlőtő az ő gyökereivel ragaszkodék ahoz, és az ő vesszeit kinyujtá ahoz, hogy öntőzné őtet az ő ültetésének barázdáiból.

8. Ez jó földben sok vizek mellett plántáltatott vala, hogy ágakat nevelne, és

gyümölcsöt teremnie, és lenne jeles szőlőtő.

9. Mondjad azért: Így szól az Úr Isten: Valyon javára lészen é ez néki? Valyon az ő gyökereit nem szaggatja ki, és gyümölcsét nem vágja é ki? és nem szárazítja é meg? minden ő jövősenek ágait elszárazítja: nemde nem erős karral és sok néppel szaggatja é ki azt gyökerestől?

10. És imé elplántáltatott: Avagy jól lészen é dolga? Avagy ha a napkeletiszlél illeti őtet, nem* elszárad é, és az ő termésének vesszeivel nem megszár-
* rész 19, 12. Hős. 13, 15.

11. És lőn az Úr szava én hozzám, mondván:

12. Mondjad most az engedetlen háznak: Avagy nem értitek é, mit jegyezzenek ezek? Mondjad: Imé eljött a Babilóniai Király Jérusálembe, és felvév é az ő Királyát és Fejedelmit, és elviv é magához Babilóniába.

13. És vőn a királyi magból, és frigyet* vete ő vele, és megesketé őtet, és a földnek erőseit elviv é:

14. Hogy az ország alázatosságban tartaná magát, hogy fel ne fuvalkodnék, és hogy az ő fogadását† megtartaná, és hogy abban megállana.

* 2 Kir. 24, 8—16. † 2 Krón. 36, 13.

15. De elszakada ő tőle, bocsátván követeket Égyiptomba,* hogy adna néki lovakat és sok népet. Valyon javára esik é ez néki? valyon megszabadítja é magát, a ki ezeket cselekeszi? a ki megszegte a frigyet, megmenekedik é?

* Jer. 37, 5. 11.

16. Élek én, azt mendja az Úr Isten, ha annak a Királynak* lakhelyében Babilóniában meg nem hal, a ki őtet Királlyá† tette volt: a kinek tett esküvését megutálta, és a kivel tett frigjét felbontotta.

* Jer. 32, 5. † 2 Kir. 24, 17. 18.

17. És Faraó nagy haddal és nagy sokasággal semmit néki* nem tehet a hadban, mikor töltést rakni kezd, és sánczokat csinálni sok lelkek veszedelmére.

* Jer. 37, 5. 10. 39, 1—8.

18. Megutálta az* esküvést, hogy megtőrn é a fogadást, mellyet tett vala kezét beadván, és mind ezeket cselekedte; ezokáért meg nem szabadul.

* 2 Krón. 36, 13—17.

19. Annakokáért így szól az Úr Isten:

Élek én, ha fejére nem fordítom az én esküvésemet, mellyet megutált, és az én frigyemet, mellyet megszegett.

20. És kiterítem ő ellene az én hálómát, és belé* akad az én varsámba: és vitetem őtet Babilóniába, és ott ő vele törvénykezem az ő gonoszságért, mellyel én ellenem járt.

* 2 Kir. 25, 5. 7.

21. És minden ő elfutottai, minden sergivel fegyver miatt hullanak el, és a kik megmaradnak minden szélre elhanytatnak; és megtudjátok, hogy én Úr szólottam.

22. Így szól az Úr Isten: És vészek én ama magas cédrusfának tetejéből, és eltészem: az ő felső gyenge ágai közüll gyenge ágat szegek le, és én elplántálom azt a magas és felemelt hegyen.

23. Az Izráel magas hegyén plántálom őtet, és ágaitat felneveli, és gyümölcsöt terem: és nagy cédrusfává nevededik; és laknak ő alatta mindenféle szárnyas madarak, az ő ágainak árnyéka alatt laknak.

24. És minden mezei fák megesmérík, hogy én vagyok az Úr: ki a magas fát alacsonnyá tészem, és az alacsony fát magassá tészem; én száraztom meg a zöldellő fát, és az aszú fát a ki zölddé tészem; Én Úr szólottam, és megcselekeszem.

18. RÉSZ.

A fiak az atyák helyett nem lakolnak. A ki miben tállatlik, abban itéltetik.

És lőn az Úr szava én hozzám, mondván:

2. Mi dolog, hogy ezt a közbeszédet szoktátok mondani az Izráel földéről, mondván: Az atyák* ették meg az egerest, és a fiaknak fogok vásik meg belé?

3. Élek én, azt mondja az Úr Isten, ha többé helye lészen köztetek ennek a közbeszédnek Izráelben.

* Jer. 31, 29.

4. Imé minden lélek enyim, úgy az atyának lelke, mint a fiúnak lelke enyim: a melly lélek vétkezik, annak kell meghalni!

5. És a férjfiú ha igaz lészen, és itéletet és igazságot cselekeszik:

6. Ha a hegyeken nem* evett, és az ő szemeitfel nem emelte az Izráel házának bálványira, és az ő felebarátja feleségét meg nem† fertéztette, és feleségéhez havi betegségében közel nem járult:

* Zsolt. 106, 28. Ésa. 57, 7. † 3 Móz. 18, 19. 20.

7. És senkit meg nem nyomorított, az adósnak a zálogot † megadta, *a másét* erővel el nem vette, az éhezőnek kenyerét ** adta, és a mezitelent †† ruhával befedezte; * 2 Móz. 22, 21. † 5 Móz. 24, 12, 15, 7. 8. ** Ésa. 58, 6. 7. †† Máté 25, 36—40.

8. A ki uzsorára * nem ad, és többet nem vészen, megvonsza az ő kezét az álnokságtól; igaz ítéletet téssen egymás között; * 2 Móz. 22, 25.

9. Az én parancsolatimba jár és az én ítéletimet megőrzi, hogy igazságot cselekedjen: Ez az igaz élvén * él, azt mondja az Úr Isten: * 3. Moz. 18, 5.

10. És ha a vérontó lator fiat szülend, és a gonoszságoknak * valamelyikét cselekeszi. * vers 11—13. 5 Móz. 28, 15.

11. Mindezeket pedig nem cselekeszi; hanem a hegyeken eszik, és az ő felebarátjának feleségét megfertézteti.

12. A szűkölködőt és a szegényt nyomorítja, a *másét* erővel elveszi, és a zálogot vissza nem adja, és a bálványokra emeli szemeit, utálatosságot nselekedvén;

13. Uzsorára ad, és többet veszen; valyon él é ez? Nem él; mindezeket az utálatosságokat cselekedte, halállal hal meg, és az ő vére ő rajta lészen.

14. Ha fiat szülend, és látja az, az ő atyjának minden vétkeit, melyeket cselekeszik; látja, de nem cselekeszik azok szerint:

15. A hegyeken nem eszik, és az ő szemeit fel nem emeli az Izráel háza bálványira, az ő felebarátjának feleségét meg nem fertézteti:

16. És senkit meg nem nyomorít, a zálogot meg nem tartja, és a *másét* erővel el nem veszi, az ő kenyerét az éhezőnek adja, és a mezitelent * ruhával befedezi. * Jób 31, 19. 20.

17. A szegénytől meg *nem* vonzza az ő kezét, uzsorát és többet nem vészen, az én ítéletemet cselekeszi, az én parancsolatimba jár: ez meg nem hal az ő attya álnokságáért, *hanem* élvén él.

18. Az ő attya *pedig* mivelhogy nyomorgatást tett, az ő attyafiáét erővel elvette, és a mi nem jó, azt cselekedte az ő népe között; ezokáért imé meghal a maga álnokságáért.

19. Ti pedig azt mondjátok: * Hogy nem viselné a fiú az ő attya álnokságát? Mikor a fiú ítéletet és igazságot

cselekszik, minden én parancsolatimat megtartja, és cselekezi azokat; élvén él. * 5 Móz. 24. 16.

20. A' melly lélek vétkezik, annak kell meghalnia: a' fiu nem viseli az á attyának álnokságát, sem az atya nem viseli a' fiúnak álnokságát; az igaznak ő magát lészen az ő igazsága, és a hitetlenlen *magán* lészen az ő hitetlensége.

21. A hitetlen pedig, ha megtérénd minden bűneiből, melyeket cselekedett: és megtartándja minden én parancsolatimat, és ítéletet és igazságot cselekeszik: élvén él, és meg nem hal;

22. Semmi gonoszságiról, melyeket cselekedett, emlékezet nem lészen; az ő igazságáért, melyet cselekedett, él.

23. Nemde kívánva kívánom é én, hogy a' hihetetlen * meghaljon? azt mondja az Úr Isten: Nemde nem *kívánom* é inkább, ha megtérénd az ő útairól, hogy éljen? * rész. 33, 11.

24. Ha pedig elhajol az igaz az ő igazságától, és cselekeszik álnokságot minden utálatosságok szerint, melyeket cselekeszik a hitetlen: nemde él é? Semmi ő igazsagai, melyeket cselekedett, emlékezetben nem lésznek; *hanem* az ő gonoszságáért, melyet cselekedett, és az ő vétkéért, melyet tett, ezekért meg kell halnia!

25. Ezt mondjátok mégis: Nem * igaz az Úrnak útá: Halljátok meg most, Izráel háza: Avagy nem igaz é az én útam? avagy inkább nem a' ti útaitok é nem igazak? * rész 33, 20.

26. Mikor az igaz az ő igazságától eltér, és álnokságot cselekeszik; meghal azokáért: az ő álnokságáért hal meg, melyet cselekedett.

27. És mikor a' hitetlen az ő hitetlenségétől megtér, melyet cselekedett, és ítéletet cselekeszik és igazságot: és az ő lelkét megtartja életben:

28. Mert észébe vette magát, és megtért minden utálatosságaiból, melyeket cselekedett, *azért* élvén él, és meg nem hal.

29. És monda *mégis* az Izráel háza: Nem igaz az Úr útá! Avagy nem igazak é * az én útaim, Izráel háza? avagy inkább nem a ti útaitok é nem igazak? * vers 26. 27.

30. Ennekokáért mindeniteket az ő útai szerint ítélem meg, Izráel háza, azt mondja az Úr Isten: Térjetek meg, és

forduljatok el minden ti álnokságitoktól, és néktek az álnokság nem leszén * romlástokra.

* vers 27.

31. Vessétek el töletek minden álnokságtokat, mellyel vétkeztetek, és szereztetek magatoknak * ujszívet és új lelket: és miért halnátok meg óh Izráel háza?

* rész 11, 19.

32. Mert nem gyönyörködöm a halálra valónak * halálában, azt mondja az Úr Isten: Térjete meg azért, és éljete.

* vers 23.

19. RÉSZ.

Az oroszlánkölkyön és az oroszlánon példázza Joákház és Joákim fogását.

Te pedig tégy sirást az Izráel Fejedelmin,

2. És mond ezt: Micsoda *vala* a te anyád? Nöstény oroszlán, ki fekszik az oroszlánok között, és a gyermekded oroszlánok között neveli az ő kölykeit.

3. És felnevele egyet az ő kölykei között, és vastag oroszlán lón: és megtanulá a ragadományt hordani, és az embereket megenni.

4. És meghallák *ezt* ő róla a népek, kiknek hálójokban megfogaték, és vívék ötet lánczokkal * Egyiptom földébe.

5. Mikor azért látná *a te anyád*, hogy sok ideig várta volna, és hogy oda vészett az ő reménysége: vón egyet az ő kölykei között, kit vastag oroszlánná tón;

* 2 Kir. 23, 31. 33.

6. És ez jár *vala* szüntelen az oroszlánok között, és magabíró oroszlánná lón, és eltanulá a ragadományt hordani, és embereket * enni.

* Jer. 26, 21—23.

7. És gonoszul éle azoknak özvegyivel, és elrontá az ő palotáikat, és városait elpusztítá, és pusztán marada a föld és minden benne való az ő ordításának szava miatt.

8. És reá készülének a népek köröskörül a tartományokból és kiteríték reá hálójokat, s megfogaték * az ő vermekben.

* 2 Krón. 36, 4—6. Jer. 22, 18. 19.

9. És veték ötettömlőczre meglánczolván, és vívék ötet a Babilóniai Királynak, hogy vinnék ötet a kerítésekbe, hogy többé ne hallattatnék az ő szava az Izráel hegyein.

10. A te nyugodalmadban a te anyád olyan *vala*, mint a vizek mellett plántáltatott szőlőtő, gyümölcses és vesszővel bővölködik *vala* a sok vizektől.

11. És valának néki erős vesszei az Uralkodónak pálczáival egybe, és nagy *vala* az ő magassága a közöttök elfutott sűrű ágak között: és magasságával kitetszék az ő vesszszének sokaságával:

12. De kiszaggatták az Isten haragja által, és a földre vetteték, és a napkeleti szél elszáraztá az ő gyümölcsét: letöretének és elszáradának az ő erős vesszei, a tűz emészté meg azokat.

13. Most pedig a pusztában plántáltatott, a száraz és szomju földön;

14. És tűz menvén ki az ő ágainak vesszejéből, az ő gyümölcsét megemészté, úgyannyira hogy nem marada benne erős vessző és pálcza az uralkodásra. Ez a siralom, és leszén siralomra!

20. RÉSZ.

Törvényi és evangéliumi tanítás.

És lón hetedik esztendőben, az ötödik hónap tizedik *napján*: jövének valami férjfiak az Izráel Vénei között, hogy tanácsot kérdenének az Úrtól, és leülének én előttem.

2. És lón az Úr beszéde én hozzám, mondván:

3. Embernek fija! Szólj az Izráel Véneinek, és mondd nekik: Így szól az Úr Isten: Nemde én hozzám jöttök é tanácsot kérdeni? Élek én, ha kérdésekre megfelelek néktek, azt mondja az Úr Isten:

4. Ezeknek ügyeket forgatnád é? avagy ügyeket vennéd é fel, embernek fija? add tudtokra az ő atyáiknak utálatosságokat.

5. És mondd nekik: Ezt mondja az Úr Isten: Azon a napon, mellyen választám az Iráelt, és felemelém az én kezemet a Jákób háza magváért, és megeméltetem magamat velek Egyiptom földén; felemelém kezem nekik, mondván: Én vagyok az Úr a ti Istenetek!

6. Azon a napon *azért* felemelém kezem nekik, hogy kihoznám őket Egyiptom földéről, a földre, mellyet megnéztem *vala* nekik, melly téjjel és mézzel folyó, kívánatosb minden tartományoknál.

7. És mondd nekik: Kiki az ő szemei utálatosságit elvesse, és az Egyiptom bálványaival * meg ne fertéztessétek magatokat; én vagyok a ti Uratok Istentek!

* Jós. 24, 14. 23.

8. De pártot ütének ellenem, és nem

akarának nékem engedni, és senki az ő szeme utálatosságát el nem veté, és az Égyiptombeli bálványokat el * nem hagyák. Végezém azért hogy kiönténém az én haragomat ő reájok, hogy bétölteném az én haragomat rajtuk az Égyiptom földének közepette: * rész 23, 8.

9. De cselekedtem az én * nevemért hogy ne gyaláztatnék a Pogányok szemek előtt, a kik között valának: mert megesmértettem vala magamat ő velek azoknak szemek előtt, hogy kihoznám őket az Égyiptom földéről.

* vers 14. 22. 4 Móz. 14, 13—20.

10. Kihozáam azért * őket az Égyiptom földéből, és hozám a pusztába.

* 2 Móz. 13, 18.

11. És adám nékik az én parancsolatimat, és az én ítéletimet kijelentém nékik, melyeket ha ember cselekednék, élne * azok által; * rész 18, 5—9. 3 Móz. 18, 5.

12. És e felett adám nékik az * én Szombatimat, hogy lennének jegyül én köztem és ő köztök: hogy tudnák, hogy én vagyok az Úr, az ő megszentelőjök:

* 2 Móz. 16, 29. 30. 20 8—11.

13. De pártot üte ellenem az Izráel háza a pusztában, az én parancsolatimban nem jártak, és az én ítéletimet elveték, melyeket ha ember cselekeszik, él azok által: és az én Szombatimat * megfertéztették felette igen: *érték én* mondám, hogy kiontanám az én haragomat ő reájok a pusztában, hogy elveszteném őket:

* 2 Móz. 16, 27—29.

14. De cselekedtem az én nevemért, hogy ne gyaláztatnék a pogányok előtt, kiknek szemek láttára kihoztam vala őket.

* 2 Móz. 32, 12. 14.

15. Én én is felemelém nékik az én kezemet a pusztában, hogy bé nem viszem őket a földre, * mellyet adtam, *melly* téjjel és mézzel folyó, kívánatosb minden tartományoknál; * 4 Móz. 14, 15. 20—24.

16. Mivelhogy az én ítéletimet elvetették, és parancsolatimban nem jártak, és Szombatimat megfertéztették: mert az ő szívek az ő bálványok * után járt.

* Ámós 5, 25. 26.

17. Mindazáltal kedvezett az én szemem nékik, hogy őket el ne veszteném, és véget nem vetettem benne a pusztában.

18. És mondék azok fíjainak a pusztában: A ti atyáitok parancsolatiban ne

járjatok, és azoknak ítéleteket meg ne tartsátok és azoknak bálványaikkal magatokat meg ne fertéztessétek;

19. Én vagyok a ti Uratok Istenetek; az én parancsolatimban járjatok, és az én ítéletemet tartsátok meg, és azokat cselekedjétek;

20. És az én Szombatimat * megszenteljétek, és legyenek jegyül én köztem és ti köztetek, hogy tudjátok, hogy én vagyok a ti Uratok Istenek: * 2 Móz. 20, 10.

21. De a fiak is pártot ütének ellenem, az én parancsolatimban nem jártak, és az én ítéletimet meg nem tartották, hogy megcselekednék azokat, melyeket ha cselekedne az ember, élne azok által; az én Szombatimat megfertéztették: és mondék, hogy kiönténém búsulásomat ő reájok, hogy bétölteném haragomat rajtuk a pusztában.

22. De megvonám az én kezemet, és cselekedém az én * nevemért, hogy ne gyaláztatnék a pogányok előtt, kiknek szemek láttára kihozáam őket.

* vers 9. 14. 2 Móz. 32, 12. 14.

23. Én is azért felemelém az én kezemet reájok a pusztában, hogy ide s tova oszlatom őket a pogányok * közzé, és elhintem őket a tartományokra;

* 1 Krón. 15, 13.

24. Mivelhogy az én ítéletimet nem cselekednék, az én parancsolatimat megvetnék, és az én Szombatimat megfertéztetnék, és hogy az ő atyáik bálványai után volnának az ő szemek.

25. Én is azért adék nékik nem * jó parancsolatokat és ítéleteket, melyek által ne élnének. * 4 Móz. 15, 32. 35. 36. Csel. 15, 10.

26. És fertelmességre * vetem őket az ő ajándékaikkal; mivelhogy minden elsőszülöttet † megégetnek vala, hogy elpusztíttatnám őket, hogy megesmérnék hogy én vagyok az Úr.

* Csel. 7, 42. 43. † rész. 16. 21.

27. Ennekokáért szólj az Izráel házának, embernek fiaja, és monddad nékik: Igy szól az Úr Isten: Még ebben is gyalázzattal illettek engemet a ti atyáitok, mikor elszakadván vétkezének ellenem;

28. Hogy mikor bévittem volna őket a földre, mellyért * felemelém az én kezemet, hogy azt nékik adnám: megtekintének minden magas halmot, és minden sűrű águ fát, és ott áldozzák vala az ő áldozatjaikat, és ott teszik vala az

ő haragra † ingerlő áldozataikat, és ott tészik vala az ő jóillatu áldozataikat, és ott áldozzák vala az ő italiáldozatjokat.

* vers 6. 2 Móz. 3, 8. † rész 8, 5.

29. És mondék nékik: Micsoda ez a magasság, a hová ti gyülekeztek? Még is Bámának neveztetik mind e mai napig.

30. Ennekokáért mondja az Izráel házának: Így szól az Úr Isten: Nemde a ti atyáitok módjokra fertéztetitek é meg magatokat, és az ő utálatosságok szerint paráználkodtok é?

31. És mikor ajándékot visztek fel, hogy a ti fijaitokat általvigyétek a tűzön, megfertéztetitek magatokat minden ti bálványitokban mind e mai napig: és én a ti tanácskérdésekre megfelelnék é, óh Izráel háza? Élek én, azt mondja az Úr Isten, ha megfelelek néktek!

32. És a mit elmétekben gondoltok, semmiképen nem leszen meg, hogy azt mondjátok: Lészünk olyanok mit a Pogányok, mint e tartományok nemzetségei, szolgálván a * fának és a kőnek.

* Jer. 44, 17.

33. Élek én azt mondja az Úr Isten, ha erős kézzel és kinyujtottkarral, és kiontott búsult haraggal nem uralkodom rajtatok.

34. És kiviszlek titeket a népek közül, és egybegyűjtelek titeket a földekről, melyekre elosztottatok, erős kézzel s kinyujtott karral, és kiomlott búsult haraggal.

35. És viszlek titeket * a népek pusztájára, hol szentől szembe törvénykezem veletek.

* 2 Kir. 25, 11. 18—21.

36. A mint törvénykeztem * a ti atyáitokkal az Egyiptom földe pusztájában; így törvénykezem veletek, azt mondja az Úr Isten;

* 4 Móz. 14, 22. 29. 26, 64. 65.

37. És általviszlek titeket a vessző alá, és hozlak titeket a frigynek kötelére;

38. És kiválasztom közületek a pártosokat, és a ki ellenem járnak: az ő lakhelyekből kihozom őket és az Izráel földére *senki közülek* nem megyen: hogy megtudjátok, hogy én vagyok az Úr.

39. És ti Izráel háza, azt mondja az Úr Isten: Mindenitek járjon * az ő bálványai után, és szolgáljatok *azoknak*, minekutánna nem engedtek nékem; és az én szent nevemet többé meg ne fertéztessétek a ti ajándékitokkal és bálványitokkal;

* 1 Kir. 18, 21.

40. Mert az én szent hegyemen, az Izráelnek magas hegyén, azt mondja az Úr Isten, ott szolgál nékem az Izráelnek egész háza, egészen azon a földön: ott leszen kedves akaratom hozzájok, és ott kívánom meg a ti áldozatitokat, és a ti ajándékitoknak első zsengejét minden ti áldozatitokban.

41. A ti jóillatu áldozatokatokért kedves akaratom leszen hozzátok, mikor kihozlak titeket a népek közül, és egybegyűjtelek titeket a földekről, melyekre kiosztattattatok; és megszenteltem ti bennetek a pogányok szemeik előtt.

42. És megtudjátok, hogy én vagyok az Úr, mikor * béviszlek titeket az Izráel földre, arra a földre, mellyért felemeltem az én kezemet, hogy adom azt a ti atyáitoknak.

* Esd. 1, 1—5. Zsolt. 126, 1—4.

43. És ott megemlékeztek a ti utaitokról, és minden cselekedeteitekről, melyekkel megfertéztetitek magatokat és méltóknak * ítélitek magatokat, kik kivágattassatok minden gonoszságitekért, melyeket cselekedtetek.

* Neh. 9, 33—38.

44. És megtudjátok, hogy én vagyok az Úr, mikor cselekeszem veletek az én nevemért, nem a ti gonosz utaitok szerint, és a ti megveszett cselekedeteitek szerint, óh Izráel háza, azt mondja az Úr Isten!

45. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

46. Embernek fija, vesd a te orczádat délre, és csepegj dél felé, és prófétálj a déli mező erdeje felé.

47. És mondjad a dél erdejének: Halld meg az Úr beszédét? Azt mondja az Úr Isten: Imé én tüzet gyujtok te benned, és megemészt te benned minden nyers fát, és minden aszu fát, meg nem aluszik egyik láng a másik után: és megégnek a miatt minden orczák déltől fogva északig.

48. És meglátja minden test, hogy én Úr gyujtottam meg azt, és meg nem oltatik.

49. És mondék: Ah, ah Uram Isten! ezek azt mondják nékem: Nemde *ez csak* példabeszédekkel szól é?

21. RÉSZ.

A jövő ellenség hire, szándéka, készüllete.

És lőn az Úrnak beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija, vesd a te orczádat Jérusálemre, és csepegj a szent helyekre, és prófétálj az Izráel földé ellen.

3. És mondjad az Izráel földének: Ezt mondja az Úr; Imé én reád *megyek*, és kivonszom kardomat hüvelyéből és kivágom belőled az igazat, s a hitetlent.

4. Mivelhogy pedig kivágom belőled az igazat és a hitetlent, ezokáért kimegyen az én fegyverem az ő hüvelyéből minden testre délről északig;

5. És megérti minden test, hogy én Úr vontam ki az én fegyveremet az ő hüvelyéből, és meg nem tér többé.

6. És te embernek fija, fohászzkodjál fel, mintha derekadban fájdalmas szenvednél, és keserűséggel tégy fohászkodást szemek láttára.

7. És léssen, mikor mondják néked: Miért nyögsz te? *ezt* mondjad: A hírért, mert jó *immár* és elolvad minden sziv, és minden kezek * elerőtlenednek, és minden lélek szomorúságba esik, és minden térdek vízzel folynak: Imé eljő, és meglészen, azt mondja az Úr Isten!

* Jer. 6, 24.

8. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

9. Embernek fija, prófétálj, és mondjad: Ezt mondja az Úr Isten; mondjad: A fegyver, a fegyver megélesítettett, és meg is tisztított;

10. Hogy áldozatokat öljön, megélesítettett! hogy fényes legyen, megtisztított? Avagy örülünk é? *holott* az én fiam vesszeje ez, mely minden fát megutál!

11. És adta azt megtisztításra, hogy kézben fogják; megélesítettett a pusztításra, és megtisztítottatott, hogy adja azt a megölőnek kezébe.

12. Kiált, és ordít embernek fija: mert ez az én népemen léssen, és Izráelnek minden * Fejedelmin: ettől a fegyvertől való rettegések lésszenek az én népemen; ezokáért üsd meg a te czombodat;

* 2 Kir. 25, 7. 19—21.

13. Mivelhogy próba ez, mit használnak? avagy a *szablya*, mely senkinek nem kedvez, nem volna é vessző? azt mondja az Úr Isten!

14. Te azért embernek fija prófétálj, és kezeidet üsd egybe: mert a fegyver három izben tér meg, a megöletteknek fegyverek, a megöletett Fejedelmeknek

fegyverek, mely az ő titkos házokat is eljárja.

15. Mert hogy *minden* sziv * elolvadjon és sokak elhulljanak, minden ő kapukban vetettem *redjok* fegyver rettegését. Ah mely fényes, előkészítettett az öldöklésre.

* Jer. 6, 24.

16. Eredj el, tarts jobbra, vesd magadat balra, a hová tekinteted nagyon rendelve.

17. És én is az én kezeimet * egybe csapom, és megnyugotom az én † haragomat; én Úr szólottam!

* rész 22, 17. † rész 4, 4. 6. 9—13.

18. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

19. És te embernek fija, rendelj magadnak két utat, a melyen jöjjön a Babilóniai Király fegyvere: egy földről jöjjön ki mind a kettő, és válaszd el egyiket: a két út fejénél, a városra *való utat* válaszd.

20. Egyik utat rendeld, hogy jöjjön a fegyver Rabbátra, az Ammon fiai *városok*ra, és a *másikat*, hogy Júdára és Jérusálemnek kerített városára jöjjön:

21. Mert a Babilóniai Király két felé ágazott úton áll meg, a kettős útnak fején, hogy *ott* jövődőt láttasson; nyilainak vasokat megfényesítette; megkérdezte a *bálvány* képeket; megnézte a májat.

22. Az ő jövődölése jobbkéz felé Jérusálemre szolgált, hogy rendeljen Hadnagyokat, kik szájokat megnyissák az öldöklésre, hogy felemeljék szavokat nagy kiáltással, hogy faltörő kosokat rendeljenek a kapuk ellen, hogy töltéseket csináljanak, és sánczot építsenek.

23. És léssen ez nekik, mintha ki hamisat jövődölne ő előttök, mivelhogy esküvést tettek nekik, és a *jövendőmondás* eszköze juttatja a *Káldeusoknak* az álnokságot, mely miatt megvételik.

24. Ezokáért ezt mondja az Úr Isten: Mivelhogy eszembe jutott a ti gonoszságotok, és nyilvánvalókká lettek a ti vétkeitek, és mindenek láttára vagynak a ti bűneitek minden ti cselekedeteitekben, mivelhogy eszembe jutottatok, kézbe akadtok:

25. Te pedig Izráelnek hamis és hitetlen * Fejedelme, kinek napja és ideje eljött, hogy vége *legyen* álnokságodnak.

* rész 17, 15—21.

26. Ezt mondja az Úr Isten : Elvészem a királyi süveget, és elvészem a koronát *fejedről*, és nem leszen ez ; az alázatot felelem, és a kevélyt megalázom.

27. Elforditom, elforditom, elforditom azt : ez is nem leszen *többé* mind addig, mig nem eljő az, a kié az ítélet, és adom annak !

28. És te, embernek fija, prófétálj, és mondjad : Ezt mondja az Úr Isten az Ammon * fíjairól, és azoknak gyalázatokról ; mondjad azért : A fegyver, a fegyver kivonatott öldöklésre, megtisztított, hogy emésszen fényességével. * vers 20.

29. Azonközbe mig néked hívságot látnak, és néked hazugságot jövendőnek, hogy adjanak téged *a fegyverre* ; a megöltök hitetleneknek nyakokkal egybe, kiknek eljött napjok, az álnokság véGINEK idején.

30. *Nemde* visszaviszem *é a fegyvert* az ő hüvelyébe ? a helyen, melyen teremtetél, a te lakföldeden ítéllek meg téged.

31. És kiontom reád az én haragomat, az én busulásomnak tüzét felfútatom reád, és adlak tégedet goromba férjfiaknak kezekbe, kik fő mesterek *lesznek* a pusztításra.

32. Tűz miatt emésztetel meg, a te véred leszen a földön ; emlékezetbe nem jössz : mert én Úr szólottam.

22. RÉSZ.

Jerúsálem vétkeinek lajstroma.

És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván :

2. És te embernek fija, nemde megítéled é ? megítéled é a vérontó * várost, és megjelented é néki az ő utálatosságát ?

* 2 Kir. 21. 16.

3. Mondjad azért : Ezt mondja az Úr Isten : Óh te város ! ki ő közepette a vért kiontja, hogy eljöjjön az ő ideje ; és a ki bálványokat csinál ő maga ellen, hogy magát megfertéztetné.

4. A te *vérontásoddal*, melyet * kiontottál, vétkeztél, és a te bálványiddal, kiket csináltál, megfertéztetted magadat, és közelebb hoztad a te napodat, és jutottál a te esztendeidig ; ezokáért adtalak téged gyalázatul a pogányoknak, és megcsufolásul minden földeknek.

* 2 Kir. 21. 16.

5. A kik közel vagynak, és a kik tá-

vol vagynak tőled, nevetnek téged, ki utálatos nevű *lészesz*, kin sokféle romlás *leszen*.

6. Imé az Izráel Fejedelmei, kiki mind az ő ereje szerint azon volt te benned, hogy vért ontana ki.

7. Attyokat és annyokat megutálták te benned, a jövevényen hatalmat cselekedtek te közepetted, az árvát és özvegyet megnyomorították te benned.

8. A mi nékem szenteltetett, megutáltad, és az én Szombatimat megfertéztetted.

9. Csalárd férjfiak voltak te benned, hogy vért ontanának és a * hegyeken ettek te benned, utálatosságokat cselekedtek te közepetted. * rész 18. 6. Ésa. 57. 7.

10. Az atyának szemérmét * felfosztották te benned ; a havivér miatt tisztátalan asszonyt megnyomorították te benned. * 3 Móz. 18. 8.

11. És kiki az ő felebarátjának * feleségével † utálatosságot cselekedett ; kiki az ő menyét †† megfertéztette éktelenül ; és kiki az ő hugát, az ő atya leányát megszeplősítette te benned. * Jer. 5. 8.

† 3 Móz. 18. 20. †† 3 Móz. 18. 9. 10. 15.

12. Ajándékokat vettek fel te benned a vérontásra, uzsorát és felit vettél fel, és megcsaltad a te felebarátodat meg-
rontván őket, és elfelejtkeztél én rólam, azt mondja az Úr Isten.

13. És imé egybe * csapám az én kezemet a te telhetetlenségeden, melyet cselekedtél, és a te vérontásodon, melly volt te közepetted. * rész 21. 17.

14. Nemde megállhat é a te szived ? avagy a te kezeid erősek lehetnek é azokban a napokban mikor *ezeket* cselekeszem veled ? Én Úr szólottam, és meg is cselekeszem ;

15. És eloszlattak * tégedet a pogányok közzé és elhintelek téged a földekre, és véget vetek a te tisztátalanságodnak, melly benned vagyon.

* Jer. 15. 7. 52. 4—15.

16. És *lészesz* te magadnak hagyatott örökség a pogányok szemek láttára ; és megtudod, hogy én vagyok az Úr.

17. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván :

18. Embernek fija ! Az Izráel házabeliek olyanokká lettek nékem mint * a falak ; mindnyájan ők olyyak, mint a réznek és a fejér ónnak és a vasnak, és

a fekete ónnak a kemencze közepette való *salakja*: olyakká lettek mint az ezüst salak! * Esa. 1, 21. 22.

19. Ennekokáért így szól az Úr Isten: Mivelhogy olyanokká lettetek mindnyájan ti mint a salak: imé én egybegyűjtelek titeket Jerúsálem közepire.

20. A mint egybe szoktát gyűjteni az ezüstöt és a rezet, és a vasat, és a feketeónat és a fejrónat a koh *kemencze* közepiben, hogy abban felfujják a tüzet a megolvasztásra: így gyűjtelek össze az én busulásomban és haragomban és vetlek a *kohba*, és egybeolvasztlak titeket.

21. Egybegyűjtelek azért titeket, és felfuvom az én busulásomnak tüztét ti reátok, és egybeolvadtok ő közepette.

22. A mint egybeolvad az ezüst a kohban: így olvadtok egybe ő benne: és megtudjátok, hogy én Úr öntöttem ki az én haragomat ti reátok.

23. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

24. Embernek fija, mondjad néki: Te föld nem tiszta vagy, sem esővel meg nem öntöztettél a busulásnak idején.

25. Pártosok az ő Prófétái ő közepette, olyanok mint az ordító oroszlán, mely a ragadományt elragadja; bényelték a lelkeket, gazdagságot és minden drága szépséget *magokhoz* vettek, az ő özvegyt megsohasították ő benne.

26. Az ő Papjai * az én törvényemet ellopták, és a mi nékem szenteltetett, megfertéztették, és különbséget nem tettek a között, a mi † szent és a mi köz, és válogatást nem tettek a tisztátalan és a tiszta között; és az én Szombatimtól elrejtették az ő szemeiket, és megutáltattam ő köztök. * Sof. 3, 4. † rész 44, 23.

27. Az ő Fejedelmei ő közepette mint a ragadozó * farkasok; készek vért ontani, a lelkeket elveszteni, hogy nyereséget üzenek. * Mik. 3, 10. 11. Sof. 3, 3.

28. Az ő Prófétái mázolnak vala nékik erőtlen *sárral*, hívságos látásokat tévén, és hazugságot * nékik jövendölvén, mondván: így szól az Úr Isten; holott az Úr nem szólott. * Jer. 28, 1-4.

29. A föld népe *egymást* hamisan nyomorgatták, ragadozást tettek: és a szűkölködőt és a szegényt megnyomoritották, és a jövevényt * törvénytelen nyomorgatták. * 2 Móz. 22, 21.

30. És keresék közülök valakit, a ki a sövényt megépítené, és állana * a töreszen én előmbe a földért, hogy el ne pusztítanám azt; de *senkit* nem találék. * Jer. 5, 1.

31. Ennekokáért kiontom ő reájok az én haragomat, és megemészttem őket az én haragomnak tüzével; az ő utjokat adom az ő * fejekre, azt mondja az Úr Isten! * 1 Kir. 8, 32.

23. RÉSZ.

Jerúsálem és Samaria két parázna asszony.

És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Két asszonyok egy anyának leányai valának.

3. Ezek Égyiptomban paráználkodván, ifjuságokban adák magokat paráznaságra; ott szorongatták az ő emlőjüket, és ott rontották meg az ő szűzességeknek emlőit.

4. Továbbá azoknak nevek: Ahola a nagyobbik, és annak huga Aholiba; és ezek enyimekké lettek vala, és szülének fiakat és leányokat; ezeknek mondom nevek: Samaria Ahola, és Jerúsálem Aholiba.

5. És paráználkodék Ahola én alattam, és felgerjede az ő szeretőihez a közel való Assiriabeliekhez.

6. Kik violaszínű selyemruhában öltöznek vala, Fejedelmek és Főtisztartók, kíváncsok ifjak *valának* mindnyájan, lovagok, kik lovakon hordoztatják magokat.

7. Azokáért paráználkodék ő velek, az Assiriabeli minden válogatott ifjakkal, és mindenekkel, a kiket megszerete; minden ő bálványaikkal megfertézteté magát.

8. De az Égyiptombeliektől *vett* * paráznaságit is el nem hagyta: mert ő vele háltak az ő ifjuságában, és ők tapogatták az ő szűzességének emlőit, és kiöntötték az ő paráznaságokat ő reá. * rész 20, 8.

9. Ennekokáért adtam őtet az ő szeretőinek kezekbe, az * Assiriabelieknek kezekbe, kiket megszeretett vala.

10. Azok mutaták ki az ő szemérmét: fijait és leányit elvivék, és magát fegyverrel ölék meg; és lőn hire neve az asszonyoknál, és tőnek ítéleteket ő benne. * 2 Kir. 17, 6.

11. És látá az ő huga Aholiba, és meg-

haladá * tisztátalan szeretettel ötet, és az ő paráznaságival az ő néennyének paráználkodását. * rész 16, 51. Jer. 3, 8—11.

12. Az Assiriabelieket * megszerette, a Fejedelmeket, a közel való Hadnagyokat, kik mindenféle szépségben öltöznek, kik lovago, klovakon hordoztatják magokat, mindnyájan kellemetes ifjak. * 2 Kir. 16, 7. 10-18.

13. És látám, hogy megfertéztetett, és egy úton *indultak* mindketten.

14. És ő megbővíté az ő paráznaságát: mert hogy látá a megírott férjfiakat a falon, a Káldeusoknak képeket kijegyezve czinóbriommal.

15. És hogy pártaövek vagynak derekokon, és festett patyolatok az ő fejeken, mindeniknek tekintete mint a Fejedelmé, és hasonlók a Babilóniabeliekhez, kiknek születések földé Káldea.

16. Ezeket megszereté, szemeivel megtekintvén *őket*, és bocsáta követeket ő hozzájuk a Káldeusok földére.

17. És béménének ő hozzá a Babilóniai fiak a szeretetnek ágyasházába és megfertéztették ötet az ő paráznaságokkal, és ez is magát azokkal megfertéztette; és elméne az ő lelke azoktól.

18. És kijelenének az ő paráználkodásai: kinyilatkozik az ő rúttsága; azért eltávozik az én lelkem ő tőle, mint az ő néennyétől az én lelkem * eltávozott vala. * 2 Kir. 17, 18. 20.

19. És megsokasítá az ő paráználkodását, megemlékezvén az ő ifjúságának idejéről, melyben paráználkodott vala az Egyiptom földében.

20. És megszereté az ő szeretőit, kiknek testek *olyan mint* a szamarak teste, és az ő folyások *mint* a lovaknak folyások.

21. És megemlékezél a te ifjúságodnak utálatosságáról, mikor tapogatták Egyiptomban a te emlőidet, hogy megrontának a te ifjúságodnak emlőit.

22. Ennekokáért, óh Aholiba! így szól az Úr Isten: Imé én feltámasztom a te szeretőidet te ellened, azokat, a kiktől elszakadt a te lelked, és te reád hozom őket minden felől;

23. A Babilóniabelieket és minden Káldeabelieket, Tisztartókat, Fejedelmeket és hadviselőket, és minden Assiriabelieket ő velek: kíváncsi ifjakat, hadviselőket és Fejedelmeket * kik mind jeles vitézek s nevezetesek, és lovagok mindnyájan. * 2 Kir. 24. 20. 25, 1—10.

24. És jönnek te reád kocsikkal, szekerekkel és kerékkel, és népeknek sokságával; körülvesznek téged mindenfelől dárdákkal paizsszal és sisakkal, és adok nékik hatalmat az ítéletre, és megítélek téged az ő ítéletek szerint.

25. És vetem az én megbúsult haragomat ellened, és cselekesznek veled búsulással; a te orrod és füleidet elmetélik, és a te *népednek* alja fegyver miatt hull el:ők a te fíjaidat és leányidat elviszik *fogságra*, és a te megmaradt részed tűz miatt emésztetik meg.

26. És megfosztanak téged a te ruháidtól, és elviszik a te ékességidet.

27. És véget vetek a te utálatosságodnak és paráznaságodnak, *mellyet hoztál* Egyiptom földéből; és szemeidet reájok fel nem emeled, és többé Egyiptomról meg nem emlékezel.

28. Mert így szól az Úr Isten: Imé én adlak téged azoknak kezekbe, a kiket gyűlölsz, azoknak kezekbe, a kiktől elszakadt a te lelked:

29. És gyűlölséggel cselekesznek veled, és minden munkádat elveszik, és mezíten s ruhátlan hagynak téged, és nyilván leszén a te paráznaságidnak rúttsága, és a te utálatosságod és a te paráználkodásid.

30. Ezeket cselekeszem veled; mivelhogy paráználkodtál a pogányok után, mivelhogy megfertéztetted magadat azoknak bálványaikkal.

31. A te nénéd után jártál, és adom az ő * poharát a te kezedbe.

* vers 32. 33. 2 Kir. 21, 13. 14.

32. Így szól az Úr Isten: A te * nénéd poharát megiszod, mely mély és széles, hogy megneveltessél és csufoltassál: *nagy e pohár*, hogy sok férjen belé.

* rész 23, 4. 2 Kir. 16, 6. 23. 24.

33. Részegséggel és bánattal megtelél: azaz pusztaság és elpusztulás * poharával, a te nénédnek Samariának poharával.

34. Meg kell innod azt és felhajtod, és az ő cserepit elrontod, és szaggatod a te emlőidet: mert én szólottam azt mondja az Úr Isten!

* 2 Kir. 25, 1—10.

35. Ezokáért ezt mondja az Úr Isten: Mivelhogy elfelejtkeztl * én rólam, és vetettél engem hátad megé: te is hordozd a te utálatosságodat és paráznaságodat.

* Jer. 2, 32.

36. És monda az Úr nékem: Embernek fíja! Avagy nem * itéled é meg Aholát és Aholibát, hogy hirdesd nékik az ő utálatosságokat? * rész 20, 4. 22, 2. 3.

37. Mert paráználkodtak, és vér vagyon az ő kezekben, és az ő bálványaikkal paráználkodtak; és e felett az ő fiaikat is, kiket szültek vala nékem, általvitték a tűzön * azoknak megemésztesre. * Zsolt. 106, 37. 38.

38. Sőt ezt is cselekedték velem: megfertéztették az én szent * helyemet azon a napon, és Szombatimat megundokították. * 2 Kir. 21, 7.

39. És mikor megáldozták az ő fiaikat az ő bálványaiknak, bémennek vala az én szent helyembe azon a napon, hogy megfertéztetnék azt, és imé * így cselekedtek az én házamban.

* 2 Kir. 21, 3—7.

40. Sőt még annakfelette, hogy elküldötték a messzünnen jövő emberekhez, kik a követek szavára mindjárt eljönnek, kiknek kedvéért * megmosóddál, kenettel megkenéd orcádat, és felékesítéd magadat ékességgel. * 2 Kir. 16, 8—18.

41. És ülél ékes ágyra, és asztalt készítettél az ágy előtt, és tevéd arra az én meggyújtott temjénemet és az én olajomat;

42. És lőn annál örvendező sokaságnak szava, és hogy megsokasíttatnának a férjfiak, hozatának Sébabeliek is a pusztából, kik adának karra való ékeségeket az ő kezeikre, és ékes koronát az ő fejekre.

43. És mondék annak a ki elaggodt már az ő paráznaságiban: Immár elfogynak az ő paráználkodásai, de ő nem tére meg.

44. És bemenének ő hozzá mint valaki menne a parázna asszonyokhoz: úgy mentek bé Aholához és Aholibához, ez utálatos * asszonyokhoz. * rész 23, 4.

45. És az igaz férjfiak * megítélik őket a paráznák és vérontók ítéletivel: mert paráznák, és vér † vagyon az ő kezekben. * rész 16, 38. † vers 37.

46. Mert így szól az Úr Isten: Hozok ő reájok gyülekezetet, és adom őket megindulásra és ragadományra.

47. És a gyülekezet megkövezi őket, és kivágják őket az ő fegyverekkel, az ő fiaikat és leányaikat megölik, és az ő házaikat tüzzel égetik meg.

48. És megszüntetem az utálatosságot a földről, és tanulnak minden asszonyok, és nem kezdenek cselekedni a ti utálatosságatok szerint.

49. Adják azért a ti utálatosságokat ti reátok, és a ti bálványitoknak vétkeiket viselitek; és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr Isten!

24. RÉSZ.

Példákkal jövendőli a Jeruzsálem romlását.

És lőn az Úr beszéde én hozzám kilenczedik esztendőben, tizedik hóban, ugyanazon hónap tizedik napján, mondván:

2. Embernek fíja! ird meg magadnak ennek a napnak nevét, ezen napot, mondom: mert ezen a napon * közelgetett a Babilóniai Király Jeruzsálemhez.

* 2 Kir. 25, 1.

3. És vess példabeszédet az engedetlen ház ellen, és mondjad nékik: Ezt mondja az Úr Isten: Tégy fazekat, tégy fazekat a tűzhöz, és tölts vizet is belé.

4. Gyűjts belévaló darabokat, minden jó darabot, lapoczkáját és czimerét, és töltsd meg válogatott velős konczokkal.

5. Végy választott juhokat is, és gyűjtsd meg a csontokat is a fazék alatt, forrald azt erősen, főzzétek el a csontokat is ő benne.

7. Ezokáért így szól az Úr Isten: Jaj a vérontó * városnak, a fazéknak, mellynek tajtékja benne vagyon, és belőle a tajtékja ki nem ment: darabonként, darabonként szedd ki belőle, ne essék sors reá;

* rész 22, 2.

7. Mert az ő vérontása ő közepette vagyon, a magas tiszta kőre * öntötte azt; nem öntötte azt a földre, hogy porral befédné;

* rész 16, 20. 21.

8. Hogy felinditaná a haragot a boszszuállásra: én is azért vetettem az ő vérét a magas kőre, hogy bé ne fedeztessék.

9. Azért így szól az Úr Isten: Jaj * a vérontó városnak; én is nagy tüzet rakok.

* vers 6. rész 22, 2.

10. Böven rakom reá a fákat, meggyújtom a tüzet, a hust teljességgel elfőzöm, ízi szerszámát megadom, és csontjai elégnék.

11. És tészem a fazekat üresen az ő tűzére, hogy meghevüljön, és megégjen az ő feneke, és egybeolvadjon ő benne

az ő undoksága, megemésztessék * az ő tajtékja.

* Ésa. 4. 3.

12. Hazugságokkal fárasztotta magát, és belőle ki nem ment az ő sok tajtékja, *ezokáért* tűz miatt emésztetik meg az ő tajtékja.

13. A te tisztátalanságodban *vagy mégis, azaz* a te vétkebben; és mivelhogy tisztogattalak tégedet, és meg nem tisztultál a te tisztátalanságodból; többé meg nem tisztulsz, míg meg nem nyugotom * az én haragomat te rajtad.

* vers 11.

14. Én Úr szólottam: eljött az *idő* és megcselekeszem, hátra nem állok *benne* és nem kedvezek, és meg nem bánom: a te útaid és cselekedetid szerint ítélnék meg tégedet, azt mondja az Úr Isten!

15. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

16. Embernek fija! Imé én elveszem tőled csapással a te szemeidnek * kívánságát: ne sirasd *őtet*, se ne jajgasd, se könnyed ne menjen *rajta*.

* vers 18.

17. Fohászzkodván vesztegséggel légy, és halottakon való sirást ne tégy, a te főre való ékességedet kösd fel magadra, és saruidat vedd lábaidra; és felső ajakadat bé ne fedezd, és férjfiaknak kenyereket ne egyed.

18. Szólék azért reggel a népnek, és estvére meghala az én feleségem; és *más nap* reggel úgy cselekedém a mint meg vala hagyva nékem.

19. És monda nékem a nép: Avagy nem jelented é meg nekünk, mit *jegyezzenek* ezek nekünk? mert te *ezeket éret-tiünk* cselekeszed.

20. És mondek nekik: Az Úr beszéde volt én hozzám, mondván:

21. Mond meg az Izráel házának: Ezt mondja az Úr Isten! Imé én megfertéztetem az én szent helyemet, a ti erősségeiteknek * kevélységét, a ti szemeiteknek kívánságát, és a ti lelketeknek kedvezését: a ti fiaiatok és leányitok is, kiket el *kell* hagynotok, fegyver miatt hullnak el.

* Jer. 7. 4.

22. És *ugy* cselekeszték a mint én cselekedtem: felső ajakatokat bé nem fedezték, és férjfiaknak kenyereket nem esztek.

23. És a ti főre való ékességeitek *lésznek* a ti fejeteiken, és saruitok a ti lá-

baitokon: nem jajgattok, sem nem sirtok, hanem elszáradtok a ti álnokságitok miatt, és nyögve fohászkodtok egymásra.

24. És lészen néktek Ezékiel jegyül, mind azok szerint, a miket cselekedett, ti is úgy kezdetek cselekedni: és mikor ez eljő, akkor tudjátok meg, hogy én vagyok az Úr Isten.

25. És te, embernek fija, nemde azon a napon, mikor elveszem tőlök az ő erősségeket, az ő dicsőségeiknek * örömet, az ő szemeknek kívánságát, és az ő lelkeknek gyönyörűségét, az ő fiaikat és leányaikat.

* Jer. 7. 4.

26. Azon a napon *azért* avagy nem jó é te hozzád a ki elszalad, hogy tenéked hirt mondjon?

27. Azon a napon * megnyittatik a te szád azzal, a ki elszaladott, és szólasz, és többé meg nem némulsz, és léssz nekik csudául; és megtudják, hogy én vagyok az Úr!

* rész 33, 22.

25. RÉSZ.

Profétál az Ammoniták, Moábiták, Idumeabeliek és Filiszteusok ellen.

És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija, vedd a te orczádat az * Ammon fijaira, és profétálj ő ellenek,

* Jer. 49. 1. 2.

3. És mondjad az Ammon fijainak: Halljátok meg az Úr Isten beszédét, így szól az Úr Isten: Mivelhogy * te ezt mondad: Ha! ha! az én szent helyemen, hogy megfertéztetett, és az Izráel földén, hogy elpusztított, és a Júda házán, hogy fogságra mentek;

* Ámós 1. 13. * Zsolt. 79. 4. 137. 7. Sof. 2. 8. 9.

4. Ezokáért adlak én téged a Napkeletieknek örökségül, és helyheztesd az ő palotáikat te benned, és lakhelyeiket felállatják te benned, ők eszik a te *földed* gyümölcsét, és ők isszák a te tejeidet.

5. És adom * Rabbát istáloul a tevéknek, és az Ammon fijainak *tartományokat* fekvő helyül a barmoknak; és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr. * 2 Sám. 12. 26.

6. Mert így szól az Úr Isten: Mivelhogy kezded tapsoltál és lábaddal tomboltál, és örülsz lélekből minden megutálásodból az Izráel földén:

7. Ennekokáért im én kinyujtottam az

én kezemet te reád, és adlak téged ragadományul a pogányoknak és kiváglak téged a népek közül, és elvesztlek téged a földekről, és eltöröllek téged: és megtudod, hogy én vagyok az Úr.

8. Azt mondja az Úr Isten: Mivelhogy Moáb és Seir * ezt mondta: Imé a Júda háza is olyan, mint minden pogányok:

* 5 Móz. 2, 4. 5. Zsolt. 137, 7. † rész 35, 12.

9. Ezokáért imé én megnyitom a Moáb oldalát, a városoktól *elkezdvén*, azoktól *tudniillik* az ő városoktól, *mellyek vagynak* az ő legvégső részén: azaz, a kívánatos földet, Bethjesimótot, Baálmeont, és Kirjátaimot.

10. A Napkeletieket *hívom* az Ammon fiai ellen, és adom azt örökségül, ugyhogy emlékeztetben se legyenek az Ammon fiai a pogányok között.

11. Moábban is ítéleteket tészek és megtudják, hogy én vagyok az Úr.

12. Így szól az Úr Isten: Mivelhogy Edom bosszuállást * cselekedett, bosszuját megállván a Júda házán, és vétkezvén vétkeztek, és bosszujokat megállották ő rajtok;

* vers 8, rész 35, 5. Amós 1, 11. Zsolt. 137, 7.

13. Ezokáért így szól az Úr Isten: Kinyujtom az én kezemet Edomra, és kivágom ő belőle az embereket, és a barmokat, és vetem ötet pusztaságra Témán *városától* fogva, és a Dédán *lakói* fegyver miatt hullanak el.

14. És bosszumot megállom Edomon az én népemnek Izráelnek keze által, és cselekesznek Edomon az én busulásom szerint, és az én haragom szerint, és megesmérik az én bosszuállásomat, azt mondja az Úr Isten.

15. Így szól az Úr Isten: Mivelhogy a Filiszteusok a bosszúból * cselekedtek *Izráellel*, és bosszujokat megállották lélekből való utálással, hogy elveszténék örök gyűlölséggel.

* Ésa. 14, 29. 31.

16. Ezokáért ezt mondja az Úr Isten: Imé én kinyujtom az én kezemet a Filiszteusokra, és kivágom a Keretteusokat, és elvesztem a tenger partján *lakozóknak* maradékát.

17. És cselekeszem ő rajtok nagy bosszuállásokat, haragból való sanyargatásokkal, és megesmérik, hogy én vagyok az Úr, mikor bosszumot megállom rajtok.

26. RÉSZ.

Profétál Tírus elpusztulása felől.

És lőn tizenegyedik esztendőben, a hónap első napján, lőn az Úrnak beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Mivelhogy ezt mondá Tírus * Jérusálemről: Ha, ha! † eltörtetted a népeknek kapujok, én reám fordult az ő kereskedése, megtelém *drága árukkal*, *mióta* elpusztult!

* Amós 1, 9. † Zsolt. 79, 4.

3. Ezokáért így szól az Úr Isten: Imé én, óh Tírus, * te reád *megyek* és viszek fel te reád sok pogánynemzeteket, miként a tenger felemelkedik az ő habjaival.

* Ésa. 23, 1. 8—14.

4. És elhányják a Tírus kőfalait, és az ő tornyait elrontják, és levonszom az ő porát ő róla, és tészem őtet magas kősziklává.

5. A tengerben való varsáknak megvetésekre való hely leszen: mert én szőlottam, azt mondja az Úr Isten: és leszen ragadományok a pogányoknak.

6. És az ő leányai, kik a földön *vagynak*, fegyverrel ölettetnek meg; és megesmérik, hogy én vagyok az Úr.

7. Mert így szól az Úr Isten: Imé én hozom Tírus ellen Nabukodonozort a Babilóniai Királyt északról, a Királyoknak * Királyát, lovakkal és szekerekkel, és lovagokkal és *nagy* gyülekezettel és sok néppel.

* Dán. 2, 37. 38.

8. A te leányidat, kik *vagynak* a te földeden, fegyverrel öli meg; és te ellened sánczot vet, és földtöltést rak ellened, és emel ellened paizst.

9. És lövő szerszámokat készít a te kőfalaid ellen, és a te tornyaidat lerontja az ő törő szerszámival.

10. Az ő lovainak soksága miatt bélep tégedet azoknak porok a lovagoknak és kerekeknek, és szekereknek csattogások miatt megindulnak a te kőfalaid, mikor bémegy a te kapuidon mintegy elromlott városnak bémene-telin.

11. Az ő lovainak * körmeivel tapodja minden te utczádat: a te népedet fegyverrel öli meg, és a te erősségednek felállatott *köveit* a földre veti le.

* Jer. 47, 3. Ésa. 5, 28.

12. És prédára hányják a te gazdagságidat, és elragadozzák áruidat és lerontják kőfalaidat, és kívánatos házai-

dat elrontják, és a te köveidet és fáidat: és porodat is a víz közepire hányják.

13. És megszüntetem a te éneklésidnek sokságát, és a te * hegedűidnek zenégek többé nem hallattatik. * Ésa. 24, 8.

14. És tészlek téged magas kősziklává, varsáknak vető helyek lésszesz, és többé meg nem építettél: mert én Úr szótoltam, azt mondja az Úr Isten!

15. Így szól az Úr Isten Tírusrak: Avagy a te aláromlásodnak zuhanása miatt, mikor a te sebeseid kiáltanak, mikor a te benned valók öltön-ölettenek, nem indulnak é meg a szigetek?

16. És leszállanak drága székekből a tengeren való Fejedelmek, és elvetik felsőruhájokat, és különb-különb színű ruhájokat levetik, eliszonyodnak, a földön ülnek, és rettegnek minden szempillantásra, és elálmélkodnak te rajtad.

17. És siralmas éneket tésznek felsővel rajtad, és mondanak néked: Míodon veszél el te, ki a tengerek között lakol vala? ilyen híresneves város, melly a tengeren erős vala, ő és az ő bennel lakozók, kik félelmekre valának mind azoknak, kik a tenger mellett lakoznak?

18. Most megfélemlenek a szigetek a te romlásodnak idején: és megrettennek a tengerben való szigetek a te kimenésed miatt;

19. Mert ezt mondja az Úr Isten: Mikor tészlek téged elpusztult várossá, mint a melly városokat nem laknak, és mikor felhozándom te reád a nagy mélységet, és béboritnak téged a sok vizek.

20. És levonszлак téged azokkal, kik a koporsóba leszállanak a régen megholt néphez, és helyhez tetlek téged a földnek alsó részében, mint sok időktől fogva való pusztaságokban: azokkal, kik a koporsóba leszállanak, úgyhogy többé senki ne lakják rajtad. És minekutánna megmutatom az én dicsőségemet az élőknek földén:

21. Megemésztelek tégedet, és nem lésszesz, és kerestetel és többé örökké meg nem találtatol, azt mondja az Úr Isten!

27. RÉSZ.

A Prófétá sir a gazdag Tírusról.

És lőn az Úrnak beszéde én hozzám, mondván:

2. Te pedig embernek fíja, tégy sirást Tírusrak.

3. És mondd Tírusrak, ki lakik a tenger révhelyein, ki sok népek között kereskedik nagy sok szigetekre: Így szól az Úr Isten, óh Tírur! te monddat: Én tőkéletes * szépségben vagyok; * vers 4—11.

4. Hogy a tengernek közepette vagy a te határid: a te építőid tőkéletessé * tették a te ékességedet. * vers 25.

5. A Sénir hegyéről való jegenyefákból építették néked minden hajóidat: a Libánusról hoztak czédrusfákat, hogy néked árboczfát csinálnának.

6. A Bászánbeli * cserfákból csinálták a te evezőidet; az evezők ülőhelyeket Kittim szigetéből való elefánttetemből csinálták az Assiriabeliek. * Ésa. 2, 13.

7. Égyptomi különb-különbféle színű selyemből volt a te kiterjesztett vitorlád: Elisa szigetből való sárga és szerdes színű selyemből volt a te hajód boritékja.

8. Sidonban és Arvásban lakozók voltak néked evezőid, a te bölcseid, óh Tírur, kik te benned vagy a te kormányosid.

9. A Gébábeli Vének, és abban való bölcsek építették meg te benned a te hasadékidat: minden tengeren való hajók, és azoknak evezőik valának te benned, a te kereskedésednek üzésében.

10. Persiabeli, és Lidiabeli és Afrika-beli férjfiak valának a te seregedben a te hadakozó férjfiaid, paizsokat és sisakokat felfüggesztették te benned. Ezek szerzették néked a te ékességedet.

11. Az Arvád fíjai a te seregeddel valának a te kőfalaidon köröskörül, és a Gamadeusok valának a te tornyaidban, az ő paizsokat felfüggesztették a te kőfalaidon köröskörül: Ezek tették tőkéletessé a te szépségedet.

12. Társis a te kereskedő * társad, az ő sok gazdagsága miatt: ezüsttel, vassal, fehér és fekete ónnal kereskedett a te sokadalmidban. * Ésa. 23, 1.

13. Jónia, Tubál és Mések, ezek voltak a te közösid, rab embereket és rézedényeket árultak a sokadalmidban:

14. A Togárma házából lovakat és lovagokat, és öszvéreket árultak a te vásárodon:

15. A Dédán fíjai voltak a te kereskedőid, sok szigetekkel volt a te kereskedésed: elefánttetemből való szarvakat és pávákat adnak vala néked ajándékban.

16. Siria is közösid *volt* néked a te szép marháidnak sokasága miatt; smaragddal, bársonnyal, és különb-különb-féle színű ruhákkal, és biborral, és korálissal, és drága uniókövekkel, melyeket árultak a te sokadalmidban.

17. Júda és az Izráel földje * közösid voltak néked, Minnit és Pannág földéből való gabonából, és mézből, és olajból, és balzsamból, melyeket árultak a te sokadalmidban. * 1 Kir. 5, 2. 3.

18. Damaskus is közösid *volt* néked a te drága műveidnek sokasága miatt, és a te sok gazdagságid miatt, Helbon-beli borban és fejér gyapjuban.

19. Dán pedig és Jónia hordának a te sokadalmodra és adának tiszta vasat, kásia és jóillatu fűszál *volt* a te vásáridon.

20. Dédán a te közösid drága posztóknak a szekerekre.

21. Arábia és Kedárnak * minden Fejedelmei *voltak* kereskedő társaid; juhokkal, kosokkal és bakokkal kereskedtél velek. * Zsolt. 120, 5. 1 Móz. 25, 12—15.

22. Sába * és Rahémabeli árosok *voltak* a te közösid, mindenféle drága fűszerszámokban, és minden drágakőben és aranyban, a te sokadalmidban kereskedtek. * 1 Kir. 10, 1. 10.

23. Hárán és Kanné, és Eden, Sébabeli kereskedők: Assiria és Kilmád a te kereskedő társad.

24. Ezek a te közösid mindenféle árúkbán sárga és különb-külöbnféle színű ruhákban, kötelekkel egybekötöttetett drága ruháknak szekrényiben és aranylánczokban, a te sokadalmidban.

25. A Társis fő hajói voltak a te kereskedésedben, és megtelél, és felette igen meggazdagulál a tengerek között.

26. Mély vizekre vivének téged a te evezőid, a napkeleti * szél megronta téged a tenger † közepette.

* rész 17, 10. † rész 28, 2.

27. A te gazdagságid, és sokadalmid, kereskedésed, evezőid, és kormányosid a te hasadékidnak megépítői, és kereskedésidben való társaid, és minden hadakozó férjfiak, kik te benned *valának*, és minden te benned való sokaság béresnek a tengernek közepibe a te romlásodnak idején.

28. A te hajósidnak * kiáltásokra megrettennek a hostátok. * rész 26, 10. 15.

29. És kiszállanak az ő hajójokból az

evezők, a hajósok és minden hajósmenterek a tengeren, a földre szállanak.

30. És az ő szavokat mindenek hallátára felemelik te reád, és keservesen kiáltanak, és fejekre port * hintenek és hamuban hevernek. * Jer. 6, 26.

31. És fejeket megnyirík te éretted, és zsákba öltöznék és keserves sirást tésznek te rajtad *nagy* lelki keserűségben.

32. És siralmas éneket tésznek te rajtad az ő sirásokban, és *így* siratnak téged? Mellyik város *volt* olyan mint Tírus? melly így kivágattatott a tenger közepette!

33. Mikor kimennek vala a te áruid a tengerekből, sok népeket megelégitesz vala: a te gazdagságidnak sokaságával és kereskedéssiddel a földön való Királyokat meggazdagítottad.

34. A melly időben elrontatol a tengereken a vizeknek mélységiben, a te árud és minden benned való sokaság elvesznek

35. A szigeteknek minden lakosai elálmétkodtak te rajtad, és azoknak Királyai igen megrettenetek, és megháborodtak ábrázatjokban.

36. A népek között való * kereskedők sűvöltöttek te rajtad: rettenetessé lettél, és *többé* örökké † nem lélszsz.

* 1 Kir. 9, 8. † rész 26, 21.

28. RÉSZ.

A Tírus Királya feddetik: Sidon romlása jövendöltetik.

És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija, monddjad a Tírus Fejedelmének: Ezt mondja az Úr Isten: Mivelhogy felfuvalkodott a te szived, és ezt mondat: Isten vagyok én, az Isten székiiben ültem a tenger közepette; hollott te ember * vagy és nem Isten, és szivedben Istennek állítottad magadat.

* vers 6. Ésa. 31, 3. 47, 8. 2 Thess. 2, 4.

3. Imébőlcsőbb vagy * Dánielnél; semmi elrejtetett dolog nincsen, melly tőled elrejtetett volna.

* Dán. 2, 26—47.

4. A te * bölcseségeddel és értelmiddel gyűjtötted magadnak a gazdagságot, és ezüstöt s aranyat gyűjtöttél kincsenednek.

* vers 3. 5. 12. Zak. 9, 2.

5. A te bölcseségednek nagy voltával, és kereskedéssiddel sokasítottad meg a te gazdagságodat; és felfuvalkodott a te szived a te gazdagságod miatt.

* Zsolt. 62, 11. Dán. 4, 27.

6. Ezokáért így szól az Úr Isten: Mivelhogy szivedben olyanak állítottad magadat, mintha Isten * volnál: * vers 2.

7. Ennekokáért imé én hozok te read idegeneket, a Pogányok között való erős *hadakozókat*, és fegyvereket kivonszák a te bölcségednek szépsége ellen, és a te szépségedet megfertéztetik.

8. A verembe vetnek téged, és meghalsz, azoknak halálokkal, kik a tengernek közepette megölettetnek.

9. Nemde mondván mondd *é akkor*: Isten vagyok, az előtt a ki téged megöli? Holott ember vagy és nem Isten, *mikor léssz* annak kezében, a ki téged megöli.

10. Körülméletlenek * halálokkal halsz meg, idegenek kezek által: mert én szólottam, azt mondja az Úr Isten!

* rész 31, 18.

11. És lón az Úr beszéde én hozzám, mondván:

12. Embernek fija! Tégy felszóval való sirást Tírus Királyán, és mond néki: Így szól az Úr Isten: Te pecsétled bé a summát, teljes lévén * bölcseséggel, és tökéletes ékességgel. * vers 3.

13. Az Isten kerte gyönyörűségében voltál, minden drágakövekkel * körülvetettél *mint egy sövény*: sárdiussal, topázzal, és jáspissal, krizolitussal, onixsal, és berilussal, zafírral, kárbunkulussal, és smaraggdal, és arannyal; a te dobjaidnak és sipjaidnak szerszámaik te benned attól a naptól fogva készítették meg, mikor teremtetted. * rész 27, 5—27.

14. Te *vagy* a felkenetett és oltalmazó Kérub, mióta tégedet előállattalak; az Isten szent hegyén voltál, a tüzes *drága* kövek között szüntelen jártál.

15. Tökéletes valál a te utaidban attól a naptól fogva, mellyen teremtettél, miglen álnokság találtaték benned.

16. A te kereskedésednek bősége miatt betöltötték a te belső részeit ragado-mánnal, és vétkeztél: ezokáért levettek téged az Isten hegyéről, és elveszték téged, te oltalmazó * Kérub, a tüzes drágakövek között. * vers 14.

17. Felemelkedet a te szived a te szépséged miatt, elvesztetted a te bölcseségedet * a te † fényességedben; a földre vetlek *azért* téged, a Királyok eleibe vetlek téged, hogy lássanak téged. * vers 15. † vers 13.

18. A te álnokságodnak soksága miatt és hamis kereskedésed miatt, megfertéztetted a te szent helyedet: azért támasztok tüzet te benned, melly téged megemészt, és hamuvá tészlek téged a földön mindenek láttára, kik te read néznek.

19. Mindnyájan, a kik esmértek téged a népek közt, * elálmélkodnak rajtad; rettegésekre voltál *nélkik*, és nem léssz örökké. * rész 27, 36.

20. És lón az Úr szava én hozzám, mondván:

21. Embernek fija! Vesd a te orczádat Sidon ellen, és prófétálj ő ellene.

22. És mondjad: Így szól az Úr Isten: Imé én te read *megyek* óh Sidon, és megdicsőítetem * te benned: és megtudják, hogy én vagyok az Úr, mikor ítéleteket tészek ő benne, és ő benne megmutatom magamat szentnek lenni. * 3 Móz. 10, 1—3.

23. És bocsátok ő reá * dőghalált, és vérontást az ő utcáira, és elhullanak a megsebhedtek ő benne, fegyverrel *jőnek* ő ellene mindenfelől; és megtudják, hogy én vagyok az Úr! * rész 32, 30.

24. És nem leszen többé az Izráel házának megsértő * tövis, és fájdalom szerző tövis *nem leszen* mindenek között, kik ő körülöttök valának, kik őket háborgatták, és megtudják, hogy én vagyok az Úr Isten! * 4 Móz. 33, 55. 56.

25. Így szól az Úr Isten: Mikor egybegyűjtöm * az Izráel házát a népek között, kik között eloszlattak, és magamat megszentelem ő bennek a pogányok szemek láttára; laknak az ő földökön, mellyet én adtam az én szolgámnak Jákóbnak. * Jer. 25, 12 Zzolt. 127, 1—3.

26. És laknak azon bátorsággal, és házakat * építenek, és szőlőket plántálnak, lakván bátorsággal; mikor tészek ítéleteket mindeneken, kik őket háborgatták ő körülöttök: és megesmérik, hogy én vagyok az Úr, az ő Istenek! * Jer. 31, 4—6.

29. RÉSZ.

Égyiptomnak pusztulása s elszéledése felől.

Tizedik esztendőben, annak tizedik *havában*, a hónap tizenkettődik *napján*, lón az Úrnak szava én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Vessed orczádat Faraó ellen az Égyiptom * Királya ellen,

és prófétálj ő ellene és egész Égyiptom ellen.

* Jer. 43, 8—13.

3. Szólj és mondd: Így szól az Úr Isten: Imé én te reád *megyek* Faraó, Égyiptom Királya, te nagy * czethal, ki fekszel a te folyóvizeidnek közepette, ki azt mondtad: Enyim a folyóvíz, és én teremtettem magamnak!

* Zsolt. 74, 13. 14. Ésa. 51, 9.

4. Vetek én horgokat * a te szádba, és azt cselekeszem, hogy a te folyóvizeidben való halak béragaszkodjanak a te héjaidba és kivonszlak téged a te folyóvizeidnek közepiből, és a te folyóvizeidnek minden halai ragaszkodnak a te héjaidhoz.

* Ésa. 37, 29.

5. És hagylak téged a pusztában, téged és minden te folyásidban való halakat; a mező színére esel, és egybe nem szedeted, és nem gyűjteted: hogy légy * ételfül a földi vadaknak és az égi madaraknak.

* rész 32, 4.

6. És megtudják mindnyájan az Égyiptomban lakozók, hogy én vagyok az Úr; mivelhogy voltak az Izráel házának nád * pálczául.

* 2 Kir. 18, 21.

7. Mikortartanak ők téged kézen fogva, megtöretel, és megsérted nekik egész vállokat; és mikor te hozzád támaszkodnak, megromlasz, és egyenesen állatod az ő egész derekakat.

8. Azokáért így szól az Úr Isten: Imé én hozok ellened fegyvert, és kivágom belőled * az embert és a barmot.

* Jer. 43, 10. 11.

9. És leszen Égyiptom földé álmélkodásra és pusztaságra; és megtudják, hogy én vagyok az Úr, mivelhogy azt mondta: Enyim a * folyóvíz, és én szerzettem azt.

* vers 3. rész 28, 2.

10. Ezokáért imé én *megyek* ellened, és a te folyóvizeid ellen és tészem Égyiptom földét pusztává, hogy legyen pusztaságra és álmélkodásra a Siéne tornyától fogva mind Szerecsenország határáig.

11. Nem megyen azon által emberi láb, sem baromi láb rajta által nem megyen, és rajta nem lanknak negyven esztendeig.

12. És adom Égyiptom földét pusztaságra az elpusztult * földek közt, és az ő városai lesznek az elpusztult városok közt pusztaságra negyven esztendeig, és eloszlato az Égyiptombelieket a pogá-

nyok közzé, és elhányom őket minden földekre.

* rész 30, 6. 7.

13. Mert így szól az Úr Isten: Negyven esztendő mulva egybegyűjtöm az Égyiptombelieket a népek közzül, kik között lesznek eloszlata.

14. És vissza viszem Égyiptomnak fogságát, visszaviszem, mondom, őket Pathros földére, az ő lakföldökre, és lesznek ott kicsiny országgá.

15. A több országokhoz képest kicsiny leszen és többé fel nem emelkedik a pogánynépek felett; mert megkisebbittem őket, hogy ne uralkodjanak a pogányokon.

16. És nem leszen többé bizodalmára az Izráel házának, melly megemlékeztetne *engemet* az ő álnokságokról, ha ezek azok után mennének; és megtudják, hogy én vagyok az Úr Isten.

17. És lón huszonhetedik esztendőben, első hóban, a hónap első napján, lón az Úr beszéde én hozzám, mondván:

18. Embernek fija! Nabukodonozor a Babilóniai Király nagy szolgálattal fárasztotta az ő seregét Tírus ellen; minden fő elkopaszult és minden vállnak szőre elment, és jutalma nem volt néki sem az ő Tírusbeli seregének azért a szolgálattért, * mellyel szolgált nekem ő ellene.

19. Ennekokáért így szól az Úr Isten: Imé én adom Nabukodonozornak a Babilóniai Királynak Égyiptom földét, és elviszi az ő sokaságát, és elragadozza az ő ragadományit, és elprédálja az ő prédáját, és leszen jutalmul az ő seregének.

20. Az ő munkájáért, mellyel szolgált nekem ő ellene, adtam néki Égyiptom földét; mert én ellenem cselekedtek, azt mondja az Úr Isten!

* Ésa. 43, 3.

21. Az napon az Izráel házának szarvát * felvelem, és néked szádat megnyitom ő közöttök; és megtudják, hogy én vagyok az Úr!

* Zsolt. 92, 11. 132, 17.

30. RÉSZ.

Égyiptom fővárosinak elpusztittatásokról.

És lón az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Prófétálj, és mond ezt: Így szól az Úr Isten: Ordítsatok, *ezt mondván*: Jaj annak a napnak!

3. Mert közel vagyon a nap, közel va-

gyon az Úrnak napja, setétes nap, a pogányoknak idejek leszén.

4. És fegyver jó Egyiptomra és leszén félelem * Szerecsenországban, mikor seb miatt elhullanak Egyiptomban, és felveszik az ő sokaságát, és elrontatnak az ő fundamentomai. * rész 29, 10.

5. A Szerecsenek * és Libiabeliek, és Lidiabeliek, és minden község, és Kúb ország, és a frigy földének fiai, ő velek együtt fegyver miatt hullanak el. * Ésa. 20, 3—6. 43, 3. Jer. 46, 9. 10.

6. Így szól az Úr : Elesnek a kik Egyiptomot támogatják, és az ő erősségének kevésége leszál : a Siéne * tornyától fogva fegyver miatt hullanak el ő benne, azt mondja az Úr Isten. * rész 29, 10.

7. És elpusztittatnak az elpusztult földek között, és az ő városai lesznek az elpusztult városoknak számok között.

8. És megtudják, hogy én vagyok az Úr, mikor bocsatok tüzet * Egyiptomra, és megrontatnak minden ő segítői.

* Jer. 43, 12.

9. Azon a napon kimennek az én követim én előlem hajókban, a nagy batorságban lakozó * Szerecsenországnak rettentésére, és leszén félelem ő benne mint az Egyiptom napján; mert imé eljött. * Ésa. 43, 3.

10. Ezt mondja az Úr Isten : Cselekeszem ezt is, hogy megszűnjék Egyiptomnak sokasága Nabukodonozornak * a Babilóniai Királynak keze által.

* Jer. 43, 10—13.

11. Ő és az ő népe ő vele együtt, a pogányoknak erősei elhoztnak a földnek elvesztésére, és az ő fegyvereket kivonszák Egyiptomra, és a földet bétöltik megölettekkel.

12. És a folyóvizeket megszáraztom és eladom a földet a gonoszoknak kezekbe, és elpusztítom a földet és valami benne vagyon, idegenek kezek által: Én Úr szólottam !

13. Így szól az Úr Isten : Elvesztem a képeket is, és cselekeszem, hogy megszűnjenek a * bálványok Nóból; és Fejedelem Egyiptom földéből többé nem leszén; és bocsatok félelmet Egyiptom földére. * Ésa 19, 1. Jer. 46, 13—17.

14. Elpusztítom * Páthróst, és bocsatok tüzet Zoánra, és tészek ítéleteket Nó városában.

15. És kiöntöm az én haragomat Sinra,

Egyiptom erőssé gére : és kivágom a sokaságot Nóból. * Jer. 44, 1.

16. És bocsatok tüzet Egyiptomra, nagy bánatban leszén Sin, és Nó ide s tova szagattatik, és Nónak naponként való háborúságai lesznek.

17. Az Avén ifjai és a Fibésetbeliek fegyver miatt hullanak el, és azok is fogságra mennek.

18. És * Tafnesben megsetétedik a nap, mikor elrontom ott az Egyiptom igáját, és megszűnik ő benne ez ő erősségében való kevésége: elfogja őtet a köd, és az ő leányai fogságra mennek. * Jer. 43, 8—10.

19. És tészek ítéleteket Egyiptomban, és megtudják, hogy én vagyok az Úr.

20. Lón továbbá, tizenegyedik esztendőben, * az első hóban, a hónap hetedik napján, lón az Úr beszéde én hozzám, mondván : * rész 31, 1.

21. Embernek fija ! Faraónak az Egyiptombeli Királynak karját letörtem, és imé bé nem kötötték, hogy megorvoslanák, hogy ruhával bétekernék, hogy megerősitenék, hogy fegyvert foghasson.

22. Ennekokáért így szól az Úr Isten : Imé megyek Faraóra az Egyiptom Királyára, és elrontom az ő karjait, erősségét és immár megtöretett : és elejtetem vele kezéből a fegyvert.

23. És eloszlatom az Egyiptombelieket a * Pogányok közzé, és elhányom őket minden földekre. * rész 29, 12.

24. És megerősitem a Babilóniai Királynak karjait, és adom az én fegyveremet az ő kezébe, és elrontom * a Faraó karjait; és kiált ő előtte, mint a ki halálra sebesítettett meg. * rész 32, 2. 9—11.

25. Megerősitem azért a Babilóniai Király karjait, és leesnek a Faraó karjai; és megtudják, hogy én vagyok az Úr, mikor adom az én fegyveremet a Babilóniai Király kezébe, és ő kivonsza azt Egyiptom * földé ellen. * Jer. 43, 8—13.

26. És eloszlatom az Egyiptombelieket a Pogányok * közzé, és elhányom őket minden földekre : és megtudják, hogy én vagyok az Úr. * vers 23. rész 29, 12.

31. RÉSZ.

Mivelhogy Faraó, mint az Assur felfuvalkodott, hasonlóképen levettetik.

És lón tizenegyedik esztendőben * a har-

madik hóban, a hónap első napján, lón az Úr beszéde én hozzám, mondván:

* rész 30, 20.

2. Embernek fija! szólj az Égyiptombeli Királynak Faraónak és az ő sok népének: Kihez vagy hasonló a te nagyságodban?

3. Imé az Assur * olyan vala, mint a czedrusfa † a Libánus erdején, melynek szép ágai vannak, és sűrű ágaival árnyékot tészén, és nagy magas, és az ő teteje a sűrű ágak között.

* 2 Kir. 16, 8. 9. 17, 6. 18, 13. † Dán. 4, 17—19.

4. A vizek nevelték fel őtet, a mélység tette magassá őtet, az ő folyásai körüljárják az ő gyökerét, és kibocsátotta az ő folyását minden mezei fákra.

5. Ennekokáért felméne az ő magassága minden mezei fák felett, és megkoszulának az ő ágai, és nagy hosszan kinevekedének az ő ágai, a sok vizekért, melyeket az a mélység kibocsát vala.

6. Az ő ágain csinálnak vala fészket minden égi * madarak, és az ő ágai alatt fiadznak vala minden mezei vadak, és az ő árnyékában lakoztak minden nagy nemzetségek.

* Dán. 4, 18.

7. Annakokáért széppé lett magasságával, és hosszan kiterjedt ágaival; mivel az ő gyökere sok vizek mellett volt.

8. A czedrusfák őtet el nem rejtették az Isten kertében, a jegenyefák nem voltak hasonlóak az ő ágaihoz, és a gesztenyefák nem voltak mint az ő ágai, semmi fa nem volt hasonló az * Isten kertében ő hozzá az ő szépségében.

* 1 Móz. 2, 8.

9. Széppé tőm őtet az ő sok ágaival, és irigykedtek reá minden gyönyörűséges fák, melyek *vagynak* az Isten kertében.

10. Ennekokáért így szól az Úr Isten: Mivelhogy magassággal felemelkedtél; és tetejét az is felbocsátotta a sűrű ágak közé, és felemelkedett az ő szive az ő magasságában.

11. Adtam őtet erős nemzet kezébe, mindent elcselekeszik * ő rajta, az ő hitelenségéért kiűzém őtet.

* Náh. 3, 1—7.

12. És kivágják őtet az idegenek, a pogányok * erősei, és elhagyják őtet: a hegyeken, és minden völgyekben elhullanak az ő vesszei, és letöretnek az ő ágai minden föld folyásai mellett; és leszállnak az ő árnyékából minden föld népe, és elhagyják őtet.

* rész 28, 7. 30, 11.

13. Az ő eldült tőkéjén laknak minden égi madarak, és az ő ágain lesznek minden mezei vadak.

14. Azért fel ne emelkedjenek magasságokkal a víz mellett való fák, és a sűrű ágak között fel ne menjenek, és ne álljanak azok felett mind azok, a melyek vizet isznak: mert mindnyájan halálra adattak a föld alá, az emberek fiai közzé, a kik a koporsóba alámentek.

15. Így szól az Úr Isten: Azon a napon, mellyen a koporsóba alámené; siralomra hozám, és gyászruhába öltöztetém a mélységet, és az ő folyását megtartóztatám, és a sok vizek megtiltatának; és a Libánust is szomorúságra indítám ő érette; és minden mezei fák elszomorodának ő érette.

16. Az ő leesésének rendülése miatt felindítám a pogányokat, mikor őtet levettém a pokolra azokkal, kik a koporsóba alászállának, és vigasztalást * vévének a földön minden alsó rendbeli gyönyörűséges választott fák, és a † Libánus szépsége mindnyájan, melyek a vizet isszák.

* Ésa. 14, 9. 12. Ésa. 36, 1. 37, 36—38.

17. Azok is vele együtt alászállottak a pokolra azokhoz, kik fegyver miatt megölettek, és az ő karja által meghódítottak, kik az ő árnyéka alatt nyugosznak vala, a pogányok között.

18. A kihez azért így hasonlóvá lettél a dicsőségben és méltóságban a gyönyörűséges fák között: *ugy* levettetel a gyönyörűséges fákkal az alsó földre, a körülméletlenek * között fekszel azokkal együtt, kik fegyver miatt ölettek meg. Ez a Faraó és minden ő sokasága, azt mondja az Úr Isten!

* rész 28, 10.

32. RÉSZ.

Az Egyiptomi Király romlásán leendő siralom.

És lón tizenkettődik esztendőben, a tizenkettődik hóban, a hónap első napján, lón az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Tégy sirást nagy felszóval Faraón az Égyiptombeli Királyon, és mondd néki: hasonlóvá lettél te az oroszlén kölyökhöz a pogányok között, és valál mint a czethal a tenger vizeiben, ki a folyóvizeken kijővén megháborítod a vizeket lábaiddal, és megzavarod azoknak folyásokat.

3. Így szól az Úr Isten: De megvetem ellened az én * hálomat, sok népeket

egybegyűjtván, kik kivonsznak téged az én varsámban.

* rész 12, 13. rész 29, 3. 4.

4. És hagylak téged a földön, a mező színére * vetlek ki téged és minden égi madarakat reád szállítok, és belőled meglegítitek minden földnek vadait.

5. És vetem a te testedet a hegyekre, és bétöltöm a völgyeket a te *dögödnék* magas rakásával.

* rész 29, 5.

6. És megöntözöm a te * uszásodnak földét a te véreddel mint a hegyekig, és az árkok megtelnek te belőled. * rész 29, 3.

7. És mikor eloltalak téged, béboritom az egeket, és azokon való csillagokat * bésététitem, a napot köddel befogom és a hold az ő világosságát nem adja.

8. Az égen való minden világosító világosságokat megsetétitem te rajtad és adok setétséget a te földedre, azt mondja az Úr Isten!

* Ésa. 13, 9. 10.

9. És haragra inditom sok népeknek sziveket, mikor reád hozom a te romlásodat a pogányok között, a földeken, melyeket te nem tudsz.

10. És ezt cselekeszem, hogy elálmlé-
kodjanak sok népek te rajtad, és azoknak Királyaik elrettennek nagy rémüléssel te miattad, mikor az én fényes fegyveremet kivonszom ő előttök, és elrettennek minden szempillantásban mindenek az ő lelkekben, a te * romlásodnak napján.

* rész 30, 24. 25.

11. Mert ezt mondta az Úr Isten: A Babilóniai Király fegyvere jött te reád.

12. Az erőseknek * fegyverekkel elhul-
latom a te sokaságodat, a pogányoknak erősei lesznek mind, és elpusztítják Egyiptom kevélységét és elvesz minden ő sokasága.

* rész 31, 12.

13. Elvesztem minden ő barmait a sok vizek mellől, és többé azokat meg nem zavarja embernek lába, és barmoknak körmeik fel nem zavarják azokat.

14. Akkor mélylé tészem azoknak vizeket, és azoknak folyásokat folytatam mint az olajt, azt mondja az Úr Isten.

15. Mikor *tudniüllek* adom Egyiptom földét pusztaságra, és megfosztatik a föld az ő benne valóktól, mikor megverem mind a benne lakozókat: és megtudják hogy én vagyok az Úr.

16. Ez a sirás, mellyel siratják őtet, a pogányok leányai siratják őtet, Egyiptom felől: és minden ő sokaságát siratják, azt mondja az Úr Isten.

17. És lőn tizenkettődik esztendőben, a hónap tizenötödik napján, lőn az Úr szava én hozzám, mondván:

18. Embernek fia! Sirj Egyiptom sokaságán, és vesd * alá őtet, *ressed* őtet és a fő pogányoknak leányikat a föld alá azokkal, kik a koporsóba mennek alá.

* Jer. 1, 10.

19. Mivelhogy szép vagy, menj alá és fekdj a * körülmetéletlenekkel.

* rész 28, 10. 31, 18.

20. Elesnek * azok között, kik fegyver miatt ölettek meg; fegyverre adatott, vonjátok le *azért* őtet és minden ő sokaságát.

* vers 10. 12.

21. Szóljanak ő vele * az erős hatalmasok a koporsóból, az ő segítőivel együtt, *kik* alászállottak és elaludtak a körülmetéletlenekkel, kik fegyverrel ölettek meg.

* vers 12.

22. Ott *vagyon* az Assiriabeli * *Fejedelem* és minden ő serege, a körül lesznek ennek koporsói, azok mindnyájan megölettek, és fegyver miatt elhullottak:

* Náh. 3, 1. 7.

23. A kinek koporsója *vagyon immár* a *mély* sirnak oldalaiban, és az ő sokasága az ő koporsója körül *vagyon*; mindnyájan ők megölettek, és fegyver miatt hullottak el, kik az élőknek földén rettentésre voltak.

24. Ott *vagyon* * Élám, és minden ő sokasága az ő koporsója körül, mindnyájan ők megöletvén fegyver miatt hullottak el, kik körülmetéletlenek lévén, alászállottak a föld alatt valókhöz, kik rettentést tettek az élőknek földén, és viselték az ő gyaláztatjokat azokkal, kik a sirba alászállanak.

* Jer. 49, 35—39.

25. A megölettek között vetettek néki ágyat, minden ő népével; ő körülötte *vagynak* annak koporsói, mindnyájan azok körülmetéletlenek, fegyverrel ölettek: mert az ő rettenetes voltak kihattak az élők földre, és viselték az ő gyaláztatjokat azokkal, kik alászállanak a sirba; a megölettek közibe vettetett.

26. Ott *vagyon* Mések, Tubál, és minden ő sokasága, ő körülötte annak koporsói mindnyájan körülmetéletlenek, fegyverrel ölettek meg; mert félelmet szerettek az élőknek földén.

27. És nem feküsznek az erősekkel, kik elestek a körülmetéletlenek között, kik alászállottak pokolra az ő hadiszer-

számaikkal, és tették az ő fegyvereiket az ő fejek alá; hanem az ő álnokságok az ő csontjaikon: mert az erőseknek rettentésekre *voltak* az élőknek földén.

28. Te pedig a körülmételetlenek között rontatol meg, és fekszel azokkal, kik fegyver miatt ölettek meg.

29. Ott *vagyon* * Edom és az ő Királyai és minden ő Fejedelmek, kik vettettek az ő erősségekkel azokhoz, kik fegyver miatt ölettek meg: ők a körülmételetlenekkel fektüsznek, és azokkal, kik a sirba szállanak alá.

* Jer. 49, 7.

30. Ott *vagynak* az északi minden Fejedelmek, és minden * Sidonbeliek, a kik alámentek a megölettekkel, az ő rettenetes voltokkal az ő erősségekben megszügyenítettén, és fektüsznek körülmételetlenek lévén azokkal, kik fegyver miatt ölettek meg, és viselték az ő gyalázatokat azokkal, kik alászállanak a koporsóba.

* rész 28, 21—24.

31. Azokat meglátja Faraó, és vigasztalást vészen minden ő sokaságán, a kik fegyver miatt megölettek: Faraó és minden ő serege, azt mondja az Úr Isten.

32. Mert bocsátottam az én rettentésemet az élők földre; és fekszik a körülmételetlenek között azokkal, kik fegyver miatt ölettek meg, Faraó és minden ő sokasága, azt mondja az Úr Isten.

33. RÉSZ.

A Tanítók őrállók: tiszteknek elmulatása mit hoz: Isten kegyelmes, de igaz bírő is.

És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Szólj a te néped fíjainak és mondjad nékik: Mikor hozándok fegyvert a földre, és a föld népe választ egy férjfiat ő magok közül, és ötet őrállóvá tészik ő magoknak;

3. És az látja jőni a fegyvert a földre, és a trombitát megfuvalja, és *azzal* meginti a népet:

4. Valaki hallándja a trombitaszót, és magára gondot nem visel, és a fegyver eljő, és elveszti ötét; az ő vére az ő fején lészen;

5. Mert a trombitaszót hallotta, és magára gondot nem viselt, az ő vére ő magán lészen; a ki pedig ő magára gondot visel, az ő lelkét megmentette.

6. Az őrálló pedig, ha látja a fegyvert jőni, és a trombitát nem fujja, és a nép

magára gondot nem visel, és eljő a fegyver és elveszt közülök valamelly lelkét: az az ember az ő maga álnokságáért ragadtatott el, de az ő vérét annak az őrállónak kezéből * kívánom meg.

* rész 3, 17. 18.

7. Te azért embernek fija! * őrállóul adtalak én téged az Izráel házának; hogy mikor hallod az én számból az én beszédemet, megintsed őket én tőlem.

* rész 3, 17. 18.

8. Ha mondándom a hitetlennek: Te hitetlen halállal halsz meg; és nem szólandasz, hogy *magát* a hitetlen *megörizze* az ő útától: az a hitetlen az ő álnokságáért hal meg, de az ő vérét a te kezedből kívánom meg.

9. Ha *pedig* te meginted a hitetlent az ő útáról, hogy abból kitérjen, és ki nem tér az ő útáról: az, az ő álnokságáért meghal; és a te lelkedet megmentetted.

10. Te azért, embernek fija, mondjad az Izráel házának: Ezt mondjátok ti, mondván: A mi álnokságink és a mi büneink vagynak mi rajtunk, és * azokért kell elvesznünk: mimódon élhetünk *azért?*

* 3 Móz. 26, 39.

11. Mondjad nékik: Élek én, azt mondja az Úr Isten: Nem akarom * a hitetlennek halálát, hanem hogy a hitetlen kitérjen az ő útáról, és éljen! Térjete meg, térjete meg *azért* a ti gonosz útaitokról, és miért † hálnátok meg, óh Izráel háza?

* rész 18, 32. † vers 14—16. 19.

12. Te azért, embernek fija, mondjad a te néped fíjainak: Az igaznak * igazsága, meg nem menti ötét az napon, mellyen vétkezéndik, és a hitetlennek hitelensége el nem vesztí ötét azon a napon, mellyen kitérénd az ő hitelenségéből: és az igaz nem élhet az ő *igazságáért* az napon mellyen vétkezéndik.

* rész 18, 24.

13. Mikor azért mondom az igaznak: Élven élsz; és bizván az ő igazságához, álnokságot cselekeszik, semmi ő igazsága emlékezetbe nem jó; hanem az ő álnokságáért, mellyet cselekedett, meghal.

14. Ismét ha mondom a hitetlennek: Halállal halsz meg; és elfordul az ő vétkétől, és itéletet s igazságot cselekeszik.

15. A zálogot megadja a hitetlen, a mit *erővel* elvett megadja, az életnek parancsolatiban jár, hogy álnokságot ne cselekedjen: élven él, és meg nem hal.

16. Semmi ő bűne, melyet cselekedett, elő nem számláltatik néki, ítéletet s igazságot cselekedett, élván él.

17. És mondának a te néped fiai: Nem igaz az Úr úta; holott az ő útjok nem igaz;

18. Mikor az igaz elfordul az ő igazságától, és álnokságot cselekeszik, meghal azért.

19. És mikor a hitetlen elfordul az ő hitetlenségétől, és ítéletet és igazságot cselekeszik, él * azért. * vers 11.

20. És mégis azt mondjátok, hogy nem igaz az Úrnak * úta: mindeniteket az ő úta szerint ítélem meg, óh Izráel háza. * rész 18, 25—27.

21. Lőn továbbá fogságunknak tizenkettődik esztendejében, tizedik hóban, annak a hónapnak ötödik napján, jöve hozzám egy ember, ki Jérásálemből elszaladott vala, mondván: megvevék a * várost! * 2 Kir. 25, 1—4.

22. És az Úrnak keze lőn én rajtam estve, minekelőtte jőne reggel hozzám az a ki elszaladott vala, és megnyitá az én számat, míg az hozzám jőne reggel; megnyitá, mondom az én számat, és többé meg * nem szüném a szólástól. * rész 24, 27.

23. Lőn továbbá az Úrnak beszéde én hozzám, mondván:

24. Embernek fija! Ezek kik az elpusztított helyeket lakják az Izráel földén, azt mondják, mondván: Egyedül volt Ábrahám, és birta e földet: mi pedig sokan vagyunk, és nekünk adatott e föld, hogy birjuk.

25. Ezokáért mondjad nekik: Ezt mondja az Úr Isten: Ti vérrel éltek, és szemiteket emelitek a bálványokra, és vért ontotok ki; és e földet bírnátok é? *

26. A ti fegyverekben állottatok, utálatosságot cselekedtetek, és mindenitek az ő felebarátja feleségét megfertéztette, és mégis ezt a földet bírnátok é?

27. Így szólj nekik: Így szól az Úr Isten: Élek én, hogy a kik a pusztákban *vagynak*, fegyver miatt hullanak el, és a ki a mezőnek színén, a vadaknak adom, hogy megegyék őtet: és a kik kerítésekben és barlangokban *vagynak*, dög-halállal halnak meg.

28. És adom azt a földet pusztaságra és elhagyásra, és megszűnik az ő erőségének kevésysége; és elpusztulnak az

Izráel hegyei, úgyhogy nem leszen ki azon általménjen.

29. És megtudják, hogy én vagyok az Úr, mikor pusztává és elhagyottá tévsem azt a földet az ő minden utálatosságokért, melyeket cselekedtek.

30. És te, embernek fija, a te néped fiai rágalmaznak téged a falok mellett; és a házaknak ajtaiban, és egyik a másikkal szól, kiki az ő atyafiával, mondván: Jertek, kérlek, és halljátok meg micsoda beszéd legyen, a mely az Úrtól kijő!

31. És te hozzád jőnek a népnek szokása szerint, és ülnek te előtted *mint* az én népem, és hallják a te beszédidet, de nem * cselekeszik azokat; mert csufolást + téznek az ő szájjakkal, az ő telhetetlenségek után jár az ő szivek. * Jer. 42, 2—4. 43, 2—4. 44, 15—19. + 2 Krón. 36, 16.

32. És imé te nekik olyan vagy, mint egy csufoló ének, mely szépen esik, és gyönyörűséges nótája vagon; mert hallják a te beszédidet, de azokat * nem cselekeszik. * Jer. 13, 23. 18, 12.

33. De mikor eljő az, *mert* imé eljő: megtudják, hogy próféta volt ő köztök.

34. RÉSZ.

A Lelkipásztornak tiszte.

És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Prófétálj az * Izráel Pásztorai ellen! Prófétálj és mond meg azoknak a Pásztoroknak: Így szól az Úr Isten: Jaj az Izráel Pásztorinak, a kik magokat legeltetik; avagy nem a Pásztorok *tisztek* é, hogy a juhokat legeltessék?

3. A kövérit megeszitek, és gyapjájával ruházzátok magatokat, a mi meghízott azt ölitek meg, a juhokat pedig nem legeltettétek. * Jer. 23, 1. 2.

4. Az erőtlenekeket nem erősítettétek, és a beteget nem gyógyítottátok, és a megtöröttet nem kötöztétek, és az elesettet vissza nem hoztátok, és az elvesztett meg nem kerestétek, hanem keményen és kegyetlenül * uralkodtatok ő rajtok. * 1 Pét. 5, 2. 3.

5. És eloszlottak * ide s tova az én *juhaim* Pásztor nélkül, és elhagyattak megételre minden mezei vadaknak, és ide s tova elszéledtek.

* Jer. 23, 2. Jer. 50, 6. 1 Pét. 2, 25.

6. Eltévelyedtek az én juhaim minden hegyekben, és minden magas halmon és minden földnek színén eloszlottak az én juhaim, és nem volt a ki előkérné, sem a ki felkeresné.

7. Annakokáért, ti Pásztorok, halljátok meg az Úr beszédét:

8. Élek én, azt mondja az Úr Isten, ha meg nem keresem ezt a ti kezeztől; mivelhogy az én nyájam ragadományra hagyatott és megéltelre minden mezei vadaknak Pásztor nélkül, és nem keresték az én pásztorim az én juhaimat, hanem legeltették a Pásztorok ő * magokat, és az én juhaimat nem legeltették. * vers 3.

9. Ennekokáért, ti Pásztorok, halljátok meg az Úr beszédét.

10. Így szól az Úr Isten: Imé én megyek azokra a Pásztorokra, és megkívánom az én juhaimat az ő kezeiből, és elhagyatom velek, hogy az én juhaimat ne legeltessék, és nem legeltetik többé a Pásztorok ő magokat, és kiragadom az én juhaimat az ő szájakból, és nem lesznek nékik ételül.

11. Mert az mondja az Úr Isten: Imé én magam előkeresem az én juhaimat, és megkeresem őket.

12. Miképen a pásztor megkeresi az ő nyáját, a mely napon az ő eloszlott juhait között nagyon: így keresem meg az én juhaimat, és kiszabadítom őket minden helyekről, a hová elszéledtek volt a ködnek és homálynak * napján.

* rész 33, 21. 2 Kir. 25, 1—11

13. És kihozom őket a népek közzül, és egybegyűjtöm a földekről őket, és béviszem * őket az ő földökbe, és legeltetem őket az Izráel hegyein, a folyóvizek mellett, és a földnek minden lakóhelyein.

* Esd. 1, 1—11.

14. A jó fűvön legeltetem őket, és az Izráel magas hegyein lesznek az ő aklok, ott fekszenek a jó akolban, és szép kövér fűvel legeltetnek az Izráel hegyein.

15. Én legeltetem az én * juhaimat, és én nyugotom meg őket, azt mondja az Úr Isten!

* vers 31.

16. Az elveszettet megkeresem, és az eltévelyedetett visszahozom, és a megsérültet békötöm, és a betegest megerősítem; a kövért pedig és az erőset elvesztem, és legeltetem őket itéletben.

17. Ti pedig én juhaim, így szól az Úr Isten: Imé én ítéletet tések a juhok

és a juhok közt, a kosok és a bakok közt.

18. Avagy kicsiny dolog é ez tinéktek hogy jó fűvön legeltettek, hogy még a ti legeltetésekre való fűnek maradékát is lábaitokkal eltapodjátok? és hogy a mély vizet isszátok, hogy még a maradékját is lábaitokkal felzavarjátok?

19. És az én juhaim a ti lábaitoknak tapodását eszik, és a ti lábaitok zavarását isszák?

20. Annakokáért azt mondja az Úr Isten azoknak: Imé én, én teszek ítéletet a kövér és az ösztövr juhok között;

21. Mivelhogy oldallal és vállal tasztitjátok, és szarvaitokkal előkledeztek minden erőtlenekeket, miglen kiüdvén ide s tova oszlatjátok őket:

22. Azokáért megtartom az én juhaimat, és nem hagyatnak többé ragadományra, és ítéletet tések a juh és a juh között.

23. És támasztok nékik egy Pásztort, és * legelteti őket, az én † szolgámat Dávidot; ő legelteti őket, és ő lesznek nékik Pásztorok. * Ésa. 40, 10. 11. † Ésa. 42, 1—4.

24. Én pedig Úr, lesznek nékik Istenek, és az én szolgám * Dávid, Fejedelem ő köztök; én Úrszóltam. * Jer. 30, 9. Hós. 3, 5.

25. És vetek ő velek * békességnek frigyét, és azt cselekszem, hogy megszünjenek a gonosz vadak a földről, és lagnak a pusztában bátorságosan, és az erdőkön fekszenek.

* Jer. 31, 31—34. † Ésa. 11, 6—9. Hós. 3, 17.

26. És vetek reájok, és azokra, a kik az én halmom körül vagynak, áldást, és esőt adok alkalmas idejekor, * áldott erők lesznek.

* Jer. 14, 2—4.

27. És a mezei termőfa megadja az ő gyümölcsét és a föld megadja az ő gyümölcsét, és lesznek az ő földökön bátorsággal, és megtudják, hogy én vagyok az Úr; mikor elrontom az ő igájok köteleit, és kimentem őket azoknak kezeiből kik őket * szolgáltatták.

* Esd. 1, 1.

28. És nem lesznek többé prédául * a Pogányoknak: és a földnek vadai meg nem eszik őket, hanem bátorsággal lagnak, és nem lesznek, ki feljessze őket.

* rész 36, 14.

29. És támasztok nékik egy * nevezetes plántát, és többé meg nem emésztenek éhség miatt a földön, és többé nem viselik a pogányok gyalázatjokat.

* Ésa. 11, 1—5. 11—14 † Jer. 15, 2.

30. És megesméri, hogy én Ő Istennek * velek vagyok, és Ők én népem az Izráel háza, azt mondja az Ő Isten.

* vers 24–26.

31. Ti pedig én juhaim, az én legeltetésemnek juhait, emberek vagytok; én vagyok a ti Istentek, azt mondja az Ő Isten!

35. RÉSZ.

Jövendős az Édomeusok ellen.

És lőn az Ő beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Vesd a te orczádat Seir hegyére, és prófétálj ő ellene.

3. És mondjad néki: Ezt mondja az Ő Isten: Imé én te read *megyek*, óh * Seir hegye, és kinyujtom az én kezemet ellened, és vetlek téged elpusztulásra és pusztaságra.

* 5 Móz. 2, 4. 5.

4. A te városidat pusztaságra * vetem, és te pusztulásra jutsz; és megtudod, hogy én vagyok az Ő.

* Ámos 1, 11.

5. Mivelhogy örökkévaló gyűlölséget tartottál, és kiontád *véreket* az Izráel fíjainak éles fegyverrel az ő veszedelmek idején, * mikor a hamisságnak † vége lőn. * rész 26, 8. 12. Zsolt. 137, 7. † 2 Kir. 25, 4–9.

6. Én ennekokáért, élek én, azt mondja az Ő Isten, hogy vérhez * készítelek téged és vér követ téged: ha a vért nem gyűlöld vérontás követ téged.

7. És vetem a Seir hegyet pusztaságra és elpusztulásra, és elvesztem ő belőle mind az általmenőt, mind pedig a viszszatérőt.

8. És bétöltöm az ő hegyeit azokkal, kik közöttük megölettettek, a te halmaidat és völgyeidet, és minden vízfolyásidat *azokkal*, kik fegyver miatt vesznek el és belé *vesznek*.

* Ésa. 63, 1–3.

9. Örök pusztaságra adlak téged, és a te városid előbbi állapotán nem állanak; és megesméritek, hogy én vagyok az Ő.

10. Mivelhogy ezt mondtad: E két nemzetség, és e két föld enyim lészen, és * elbirjuk őket, mikor az Ő jelen volna ott.

* Zsolt. 83, 5. 7. 13.

11. Ennekokáért, élek én, ezt mondja az Ő Isten: A te haragod szerint * cselekeszem, és a te irigységed szerint, melyet cselekedtél, mivelhogy gyűlölted őket; és megesmértetem ő benne, mikor megítéllek tégedet: * vers 9. Zsolt. 83, 13.

12. És megtudod, hogy én Ő hallottam minden te szidalmidat, melyeket

mondottál az Izráel hegyei ellen, mondván: Elpusztultak, * nekünk adattak ételül!

* rész 25, 8.

13. És nagyokat * cselekedtetek én ellenem a ti szátokkal, és sok † kevély szót tettetek én ellenem; én hallottam!

* Abd. v. 11. † Zsolt. 137, 7.

14. Így szól az Ő Isten: Így örül az egész föld a pusztaságon, melyet cselekeszem rajtad:

15. A mint te * örültél az Izráel háza örökségén, mivelhogy elpusztult: így cselekeszem te veled, elpusztíttatik Seir hegye, és mind egészen Edom: és megtudják, hogy én vagyok az Ő!

* Abd. v. 11. 12.

36. RÉSZ.

Igértetik szabadulás, új szív, Pogányok hivatala.

És te embernek fija, prófétálj az Izráel hegyei felől, és mondjad: Izráel hegyei, halljátok meg az Ő beszédét!

2. Így szól az Ő Isten: Mivelhogy ezt mondá az ellenség ti * felőletek: Ha, ha! még e világnak magasságai is miéinké lettek örökségül!

* rész 25, 3. 6. 8. 26, 2. Zsolt. 137, 7.

3. Ennekokáért mondj jövendőt, és mondjad: Ezt mondja az Ő Isten: Azért, mivelhogy elpusztítának és megemésztének titeket mindenfelől, hogy legyetek örökségek a pogányok maradékinak, és sok nemzetségeknek ajakokra költetek, és minden népek előtt gyalázatosokká lettetek:

4. Ezokáért, óh Izráel hegyei, halljátok meg az Ő Isten beszédét. Így szól az Ő Isten a hegyeknek, halmoknak, vízfolyások helyeinek és völgyeknek, és az elhagyatott pusztáknak, és elhagyatott városoknak, melyek hagyattak volt ragadományra, és megcsufolásra a pogányok maradékinak; kik köröskörül *vagynak*.

5. Azért ezt mondja az Ő Isten: Ha az én búsulásomnak tűzében nem szólottam a pogányok maradékai ellen, és egész Edom ellen, kik magoknak akarták foglalni az én * földemet örökségül teljes szíveknél örömeivel, és elmének megutálásával, hogy kivetnék őtet ragadományra:

* rész 35, 10.

6. Ezokáért mondj jövendőt az Izráel földre, és mondjad a hegyeknek, és halmoknak, a vízfolyások hegyeinek, és a völgyeknek: Ezt mondja az Ő Isten:

Imé az én búsulásomban, és felháborodott voltomban szólottam: mivelhogy a pogányok gyalázataikat szenvedték;

7. Ennekokáért ezt mondja az Úr Isten: Én felemeltem az én kezemet, ha a pogányok, kik körülöttetek vagynak, magok az ő * gyalázataikat nem viselik.

* rész 35, 7—9.

8. Ti pedig Izráel hegyei, * ágaitokat megnevelitek, és gyümölcsöt hoztok az én népemnek az Izráelnek; mert közel vagynak és eljőnek *ezek az idők.* * Jer. 25, 12.

9. Mert imé én ti hozzátok *megyek* és hozzátok fordulok; és megmivélnek és bévenek *titeket*.

10. És megsokasítom ti rajtatok az embereket, az egész Izráel házát egészen, és a városokat lakni kezdik, és a pusztákat megépítik.

11. Megsokasítom, mondom, rajtatok az embereket és a barmokat, és megsokasulnak és eltenyésznek: és helyezettlek titeket a ti régi lakhelyeitekre, és több jóval lészek néktek, hogynem az előtt, és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr.

12. És viszek embereket ti reátok, az én népemet az Izráelt és téged birnak és lészesz nékik örökségül, és többé árvaságban nem hagyod őket.

13. Így szól az Úr Isten: Mivelhogy mondják néktek: Embereknek * megemésztőjök vagy te és árvaságra juttattad a te nemzetidet.

* 4 Móz. 13, 33.

14. Ennekokáért az embereket többé meg nem * emészted, és a te nemzetidet árvaságra többé nem juttatod, ezt mondja az Úr Isten.

* rész 34, 28.

15. És nem engedem, hogy többé halljad a pogányok gyalázataikat, és többé nem viseled a népeknek szidalmokat, és többé árvákká nem térszed a te nemzetidet, ezt mondja az Úr Isten.

16. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

17. Embernek fija! Az Izráel háza mikor az ő földökön laktak, megfertéztették azt életekkel * és cselekedeteikkel, az ő erkölcsök olyan volt én előttem mint ama havi + betegségben való aszszonyoknak tisztátalansága;

* 2 Kir. 17, 15—19. 21, 15. + 3 Móz. 12, 2.

18. És kiöntém az én haragomat * ő reájok a vérért, melyet kiontottak a

földre; és mivelhogy az ő bálványaikkal megfertéztették azt.

* 2 Kir. 23, 1—11.

19. És eloszlátam őket a pogányok közzé, és elhányatának a földekre, az ő erkölcsök és cselekedeteik szerint ítéltem meg őket.

20. És bémenvén a pogányokhoz, a kikhez mentek, * megfertéztették az én szent nevemet, mikor mondanak nékik: az Úr népe ezek, és az ő földéről jöttetek ki!

* Jer. 44, 15—19. Róm. 2, 24.

21. De kedveztem az én szent nevemnek, mellyet megfertéztetett az Izráel háza a pogányok között, a kik közzé kimentek.

22. Ennekokáért monddad Izráel házában: Ezt mondja az Úr Isten: Nem ti érettetek * cselekeszem, óh Izráel háza; hanem az én szent nevemért, mellyet ti megfertéztetetek a pogányok között, a kik közzé mentetek.

* 4 Móz. 9, 5. Ésa. 43, 25.

23. És megszentelem az én nagy nevemet, melly megfertéztetett a pogányok között, mellyet ti megfertéztetetek ő közöttök; hogy megtudják * a pogányok, hogy én vagyok Úr, ezt mondja Úr Isten, mikor megszenteltem ti bennetek, a ti szemetek láttára.

* Zsolt. 126, 2.

24. És felveszlek titeket a pogányok közzül, és egybegyűjtelek titeket minden földekről, és béhozlak * titeket a ti földetekre.

* Esd. 1, 1—11. 3, 10. 11.

25. És hintek ti reátok tiszta vizet, és megtisztultok: minden ti * undokságitokból és minden ti bálványitoktól megtisztítlak titeket.

* Ésa. 4, 3.

26. És adok néktek * új szívet, és új lelket adok belétek: és elvészem a kő szívet a ti testetekből, és adok néktek hús szívet.

* rész 11, 18—20.

27. És az án lelkemet adom belétek, és ezt cselekeszem, hogy az én parancsolatimban járjatok, és az én ítéletimet megőrizzétek, és megcselekedjétek azokat.

28. És laktok azon a földön, mellyet adtam a ti atyáitoknak, és lésztek nékem népem, és én lészek néktek Istenetek.

29. És megtartalak titeket minden ti undokságitoktól: és előhívom a gabonát, és megbővitem azt, és nem adok reátok éhséget.

30. E felett megsaporítom a termő

fáknak gyümölcsöket, és a mezei terméseket, hogy többé ne viseljétek az éhségnek * gyalázatját a pogányok között.

* rész 4, 9—17.

31. És megemlékeztek a ti * gonosz útaitokról, és cselekedeteitekről, melyek nem jók, és méltóknak ítéletek magatoknak, kik kivágattassatok, ti magatok előtt, a ti álnokságitekért és utálatosságitekért.

* Jer. 17, 2.

32. Nem ti érettetek * cselekeszem én, ezt mondja az Úr Isten, tudtokokra legyen néktek; szégyenüljetekek és piruljatok meg a ti útaitokért, óh Izráel háza!

* vers 22.

33. Ezt mondja az Úr Isten: Az időben, mikor titeket megtisztítalak * minden álnokságitekéből, ezt cselekeszem, hogy lakják a városokat; és a puszták megépítettnek.

* Ésa. 4, 3.

34. És az elpusztult földet *ismét* mivelni kezdik, azért, hogy elpusztult volt minden útonjárónak szeme láttára.

35. És mondanák: Ez az elpusztított föld olyanná lett, mint az * Éden kerte! és az elhagyatott és elpusztított és elrontatott városokat lakják, ugymint megerősített városokat.

* 1 Móz. 2, 8. 9. Ésa. 33, 20—24.

36. És megtudják a pogányok, kik ti körülöttetek meghagyattának, hogy én Úr építettem meg az elromlott *helyeket*, és plántáltam bé az elpusztult *helyeket*: én Úr szólottam, és megcselekeszem!

37. Így szól az Úr Isten: Még ebben is kegyelmes lélsz az Izráel házában, hogy ezt cselekedjem ő velek; megszarporítom őket emberekkel, mint juhokkal.

38. Mint az áldozatra szenteltetett juhok, mint Jerúsálemben a fő Innepekre való juhok: így lélsz az elhagyatott városok teljese emberek nyájaival; és megtudják, hogy én vagyok az Úr!

37. RÉSZ.

Az Izráel egybegyűjtetése a száraz csontok által ábrázoltatik.

Lőn én rajtam az Úrnak keze, és kívűn engem az Úr lélek által, és helyezett engem *egy* mező közepette, mely csontokkal rakva vala.

2. És általvűn engem azok mellett kö-röskörűl: és imé felette sok *vala* a mező színén, és imé igen megszáradtak *vala*.

3. És monda nékem: Embernek fija!

Nemde élnének é ezek * a tetemek? és mondék: Uram Isten, te tudod! * vers 11. 12.

4. És monda nékem: Prófétálj e tetemek felől, és mondjad nékik: Ti megszáradt tetemek, halljátok meg az Úr beszédét.

5. Így szól az Úr Isten ezeknek a tetemeknek: Imé én bocsátok ti belétek lelket, és éltek.

6. És adok ti reátok inakat, és húst adok reátok, és bőrral béborítalak titeket, és adok ti belétek lelket, és éltek; és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr.

7. Prófétálék azért, a mint meg vala parancsolva nékem; és mikor profétálnék, lőn zúgás, és imé indulás, és egybemenének a tetemek, mindenik tetem az ő teteméhez.

8. És látám és imé inak valának ő rajtok, és hús nevedett vala *rajtok*; és felül a bőr béborította vala őket; de lélek nem vala ő benne.

9. Monda továbbá nékem; Prófétálj a léleknek, profétálj embernek fija, és mondjad a léleknek: Ezt mondja az Úr Isten: A négy szelek felől jöjj elő te lélek, és lehelj ezekbe a megölettekbe, hogy éljenek.

10. Prófétálék azért a mint hagyta vala nékem; és lélek méne ő beléjek, és megéledének, és álla az ő lábára felette igen nagy sereg.

11. És monda nékem: Embernek fija! Ezek a tetemek az Izráel egész háza. Imé ezt mondják: Elszáradtak a mi csontaink, és elveszett a mi reménységünk, és kivágtunk mi magunkban!

12. Annakokáért profétálj, és mondjad nékik: Így szól az Úr Isten: Imé én megnyitom a ti * koporsóitokat és kihozlak titeket a ti koporsóitokból én népem és vizlek titeket az Izráel földére.

* Ésa. 26, 19. Zak. 9, 11.

13. És megtudjátok, hogy én vagyok az Úr, mikor megnyitándom a ti koporsóitokat, és kihozlak titeket a ti koporsóitokból, én népem.

14. És adom az én lelkemet ti belétek és éltek, és megnyugotlak titeket a ti földeteken; és megtudjátok, hogy én Úr szólottam, és megcselekeszem, ezt mondja az Úr!

15. És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván:

16. És te embernek fija, végy magad-

nak egy fát, és ird ezt reá: Júdáé és az Izráel fiaié, az ő Társaié; és ismét végy egy fát, és ird ezt reá: József és Efraim fája, és az egész Izráel házát az ő társát.

17. És vedd együvé azokat egyiket a másik mellé, *hogy legyenek* néked egy fává, és lesznek egy fává a te kezédbe.

18. És ha mondják néked a te néped fiai, mondván: Avagy nem jelented é meg nekünk, mit akarsz ezekkel *jelenteni*?

19. Szólj nekik: Ezt mondja az Úr Isten: Imé én felveszem a József fáját, mely az Efraim kezében *vagyon*, és az ő társait az Izráel nemzetséget és tészem azokat mellé, azaz, Júda fája mellé, és egy fává * tészem őket, és egygé lesznek az én kezemben.

* 1 Kir. 11, 29—39. Ésa. 11, 12—14.

20. Legyenek pedig e fák, a melyekre irod a te kezédbe az ő szemek láttára.

21. És szólj nekik: Ezt mondja az Úr Isten: Imé én felveszem az Izráel fiai a pogányok közül, a kik közzé mentek, és egybegyűjtöm őket mindenfelől, és viszem őket az ő földökre.

22. És egy * néppé tészem őket azon a földön az Izráelnek hegyein, és † egy Király lesznek mindnyájan nekik Királyok; és nem lesznek többé két néppé, és többé nem oszlnak két országra ezután.

* 1 Kir. 11, 31. 39. Jer. 3, 18. † Bir. 18, 1.

23. És többé meg nem fertéztetik magokat az ő bálványokkal, és az ő utálatosságokkal, és minden álnokságokkal és kiszabadítom őket minden ő lakhelyeikből, a melyekben vétkeztek, és megtisztítom * őket, és lesznek nékem népem, és én leszek nekik Istenek.

* Ésa. 1, 18. 19. 4, 3. Jer. 33, 8.

24. És az én szolgám Dávid * lesznek nekik Királyok, és egy Pásztorok lesznek mindnyájan nekik, és az én ítéletimben járnak, és az én parancsolatimat megőrzik, és megcselekeszik azokat. * rész 34, 23.

25. És laknak a földön, melyet adtam vala az én szolgámnak Jákóbnak, a melyen laktak a ti atyáitok, azon laknak ők is, és azoknak fiaiak, és azoknak fijaiknak fiaiak mind örökké, és Dávid az én szolgám *leszen* Fejedelmek nekik örökké.

26. És vetek velek békességnak * frigyét, örökkévaló frigyem leszén ő velek és helyheztetem őket *az én földembe* és

megsokasítom őket, és helyheztetem az én szent templomomat ő közöttök örökké.

* Jer. 31, 31—34.

27. És leszén az én lakhelyem * ő közöttök, és leszek nekik Istenek, és ők nékem népem.

* Esd. 3, 10. 11.

28. És megtudják a pogányok, hogy én Úr szentelem meg Izráelt, mikoron leszén az én szent templomon ő közöttök mind örökké.

38. RÉSZ.

Gógról és Mágógról való Prófétzia.

És lőn az Úrnak beszéde én hozzám, mondván:

2. Embernek fija! Fordítsd * orczádat Góg ellen, a Mágóg földé ellen, a Mések és Túbál Fejedelme és feje ellen, és prófétálj ő ellene.

* Jel. 20, 8.

3. És mondjad: Ezt mondja az Úr Isten: Imé én te read *megyek* Góg, * Mések, és Túbál Fejedelme és feje.

* 1 Móz. 10, 2. Zsolt. 120, 5.

4. És megrontlak téged, és vetek horgot * a te szádba, és kivonszlak téged és minden te seregedet, lovakat és lovakokat, kik mindnyájan felöltöztek mindenféle fegyverekben, nagy sokaságot, kik paizsosok és kopjasok, és mindnyájan fegyverviselők lesznek.

* rész 29, 4. Ésa. 37, 29.

5. Persiabeliek, Szerecsenországbeliek, Libiabeliek *lesznek* ő velek, kik mindnyájan paizssal és sisakkal *lesznek*.

6. Gómer, és minden ő seregei: a Togárma háza, mely észak felé lakik, és minden ő seregei, sok népek te veled.

7. Készülj hozzá, és készítsd elő magadat, te és minden te sokaságid, kik te hozzád gyűltek, és te légy nekik őrizőül.

8. Sok idők mulva meglátogattatol, az utolsó esztendőben a fegyver miatt megromlott földre jössz, ki sok népek közzül gyűjtetted egybe, az Izráel hegyeire, melyek szüntelen való pusztulásban voltak: kik megszabadulván a pogányok közzül, bátorságban laknak mindnyájan.

9. És reá mégy, úgy mégy * mintegy szélvész, és lésszesz mint a felleg, hogy a földet béborítsad te és minden te seregid, és a sok nép, *melly* te veled *leszen*.

* Dán. 11, 40. Jóel 3, 1. 2.

10. Így szól az Úr Isten: És leszén abban az időben, tanácsokat forgatsz a

te szivedben, és gondolsz gonosz gondolatot.

11. És mondasz : Felmegyek a falukból álló földre, megyek azokra, kik nyugodalomban vagynak és * bátorságban laknak, kik mindnyájan kerítés nélkül laknak, zárjuk és kapujuk nincsen nekik.

* Jer. 49, 31.

12. Hogy dűlást fosztást tehess, és prédálhass, hogy visszatérithessed kezdetet a pusztaságokra, melyeket lakni kezdetek vala, és a népre, ki a pogányok között gyűjtetett egybe, ki a barmtartásnak * és jószágoknak gondjaviselésére adta vala magát, lakván a földnek közepette.

* 1 Móz. 46, 32.

13. Séba és Dédán, és a Társisbeli kereskedők, és minden ő oroszláni ezt mondják néked : Nemde azért jössz é, hogy dűlást fosztást tégy? Nemde azért gyűjtötted é egybe a te sok népedet, hogy kóborolj, hogy ezüstöt és aranyat vigy, hogy barmokat és árúmarhákat végy és nagy dűlást fosztást tégy?

14. Annakokáért prófétálj, embernek fija, és mond ezt Gógnak : Igy szól az Úr Isten : Avagy abban az időben, mikor az én népem az Izráel bátorságban kezd lakni, nem tudnád é meg?

15. És eljössz a te helyedről észak * felől, te, és sok néped te veled, lovagok lesznek mindnyájan, nagy gyűlés és nagy sereg.

16. És felmegy az én népem ellen az Izráel ellen mint a felleg, hogy ellepje a földet : az utolsó időkben lésszesz, és hozlak téged az én földemre, hogy a pogányok megesmérjenek engem mikor megszenteltetem benned azoknak szemek előtt, te Góg!

* Dán. 11, 40. 41.

17. Igy szól az Úr Isten : Nemde te vagy é az a kiről szólottam a régi időkben az én szolgálaim által az Izráel Prófétái által, a kik prófétáltak azokban az időkben *ezelőtt sok* esztendőkkal, hogy tégedet ő * reájok hoznának? * Ésa. 54, 15—17.

18. És léssen azon a napon, a melly napon Góg eljő az Izráel földé ellen, ezt mondja az Úr Isten, felmegyen az én haragom az én búsulásomban.

19. És felháborodott voltomban, az én haragomnak tüzeben szólottam *ezt* : Ha azon a napon nagy indulás nem léssen az Izráel földén ;

20. És rettegnek az én szíemtől a

tengerbeli * halak, és az égi madarak, és a mezei vadak, és minden csuszó-mászó állatok, melyek mozognak a földön, és minden emberek, kik *vagynak* a földnek színén : és felfordulnak † a hegyek, és elromolnak a magas kősziklák, és minden kőfal a földre romol.

* Hós. 4, 3. Zsolt. 46, 3. 4.

21. És előhivom ő ellene minden én hegyeim a fegyvert, ezt mondja az Úr Isten, és mindennek fegyvere az ő attyafia * ellen léssen.

* 1 Sám. 14, 20.

22. És törvénykezem ő vele dőghalállal és vérrel ; és bőséges * záporosított, és kőeső köveit, tüzet kénkőves esőt bocsátok ő reá és az ő seregire, és a sok népekre, kik ő vele *lesznek*.

* Bir. 5, 20. 2 Sám. 22, 15.

23. És felmagasztaltatom és * megszenteltetem, és megesmértetem sok pogányoknak szemek előtt ; és megtudják hogy én vagyok az Úr!

* 3 Móz. 10, 2. 3.

39. RÉSZ.

Góg s Mágóg romlása az Antikrisztust példázza.

És te, embernek fija, prófétálj Góg ellen és mondjad : Igy szól az Úr Isten : Imé én te reád *megyek* Góg, * Mések, és Tűből Fejedelme és feje.

* 1 Móz. 10, 2.

2. És megrontalak téged, és hatodrészt hagyok meg te benned ; és felhozlak téged * észak felől, és hozlak téged az Izráel hegyeire.

* rész 38, 15.

3. És kiütöm kézivedet a te balkezedből, és nyilaidat jobbkezedből leütöm.

4. Az Izráel hegyein * esel el, te és minden te seregid, és a népek, kik te veled *lesznek* : a madarak seregének, és minden szárnyas állatnak, és a mezei vadaknak adtalak téged, hogy megegyenek.

* Jél 3, 1. 2.

5. A mező színén esel el, mert én szólottam, ezt mondja az Úr Isten.

6. És bocsátok tüzet Mágógra, és azokra, a kik a szigeteken laknak bátorságban : és megtudják, hogy én vagyok az Úr.

7. És az én szent nevemet megesmértetem Izráel között az én népem között, és többé nem hagyom megfertéztetni az én szent nevemet ; és megtudják a pogányok, hogy én vagyok szent Úr az Izráelben.

8. És imé eljött és meglett, ezt mondja az Úr Isten : Ez a nap, a mellyről szólottam !

9. És kimennek az Izráel városinak lakói, és meggyújtják, s megégetik * a fegyvereket, paizsokat és kopjákat, kéziveket és nyilakat, és kézbeli botokat és dárdákat, és hét esztendeig téznek tüzet azokkal.

* Hós. 2, 17. Mík. 4, 3.

10. És fát nem hordanak a mezőről, sem az erdőkről nem vágnak: mert fegyverekből tüzelnek, és az ő * fosztóikat megfosztják, és az ő prédálóikat elprédálják, ezt mondja az Úr Isten.

* Ésa. 54, 15—17.

11. És lészen azon a napon, adok Góg-nak temetőhelyet ott, *tudniillik* Izráelben, abban a völgyben, a melyben járnak a napkeleti tengerre; és bédugják orrokat, a kik azon általmennek, és ott temetik el Gógot és minden ő sokaságát, és nevezik Góg sokasága völgyének.

12. És eltemetik őket az Izráel háza, hogy a földet megtisztítsák, hét hónapig.

13. Temetik *őket*, mondom, a földnek minden népe: és nevezetes lészen nékik az a nap, a melyen megdicsőíttetem, ezt mondja az Úr Isten.

14. És választanak emberek, a kik szüntelen a földet általjárják, *tudniillik* temetőket, kik járják a földet és temesék azokat, kik a föld színén hagyattak, hogy megtisztítsák a földet: hét hónap múlva elvégezik a *testek* keresését.

15. És általjárják a kik a földet nézelik, és ha ki ember tetemet lát, a mellett jelt téssen, míg azt eltemessék a temetők, a Góg sokasága * völgyében.

* vers 11.

16. És a városnak is neve Hámóna *lészen*: és megtisztítják a földet.

17. És te, embernek fija, így szól az Úr Isten, mondd a madaraknak és minden szárnyas állatnak, és minden mezei vadaknak: Gyűljetek egybe, és jöjjetek el: gyűljetek egybe minden felől az én * áldozatomra, melyet én szerzek néktek, a nagy áldozatra az Izráel hegyeire, hogy egyetek hust és vért igyatok.

* Ésa. 34, 6. Sof. 1, 7. 8.

18. Az erőseknek húsokat eszitek, és a földnek Fejedelminek véreket isszátok, kosoknak, bárányoknak, bakoknak és ökröknek, kik mind a Básánban hiztak meg.

19. És esztek kövérséget mind addig, míg megelégsztek és isztok vért, míg megrészegedtek az én áldozatomból, melyet készitek néktek.

20. És megelégsztek az én asztalomnál lovakkal és lovaggal, az erősekkel, és minden hadakozó férjfiakkal, ezt mondja az Úr Isten.

21. És megmutatom az én * dicsőségemet a pogányok között, és meglátják mind azok a pogányok az én ítéletemet, melyet cselekedtem, és az én kezemet, melyet vetettem ő reájok. * rész 28, 22. 23.

22. És megtudják az Izráel háza, hogy én vagyok az Úr az ő Istenek, attól a naptól fogva és azután.

23. Megtudják a pogányok is, hogy az ő álnokságokért vitettek fogságra, az Izráel háza; mivelhogy vétkeztek én ellenem, és elrejtettem * az én orczámat ő tőlök, és adtam őket az ő ellenségeiknek kezekbe, és mindnyájan fegyver miatt elhullottak.

* 5 Móz. 31, 17. 18.

24. Az ő tisztátalanságok és vétkeik szerint cselekedtem ő velek, és elrejtettem az én orczámat ő tőlök.

25. Azért így szól az Úr Isten: Most térítem meg a Jákób fogságát, és megkegyelmezek egész Izráel házának, és felindulok magamban az én szent nevéért.

26. Minekutánna viselik az ő gyalázatokokat, és minden ő vétkeket, melyel vétkeztek én ellenem mikor lagnának az ő földökön bátorságban, és nem volna, a ki *őket* megrettentené.

27. Mikor visszahozom őket a népek közzül, és egybegyűjtöm őket az ő ellenségeiknek földökről, és megszenteltem ő benne, sok pogányoknak szemeik előtt.

28. És megtudják, hogy én vagyok az ő Urok Istenek, mikor viszem * őket a pogányok közzé, és egybegyűjtöm őket az ő földökre, és többé senkit ott nem hagyok ő közzülök.

* Zsolt. 126, 1—3.

29. És többé el nem rejtem az én orczámat ő tőlök; mivelhogy kiöntöttem az én * lelkemet az Izráel házára, ezt mondja az Úr Isten. * Jöel 2, 28. Csel. 2, 17.

40. RÉSZ.

Megjeleníti Isten a Templomnak jövőben való megépíttetését.

Huszonötödik esztendejében a mi fogságunknak, annak az esztendőnek kezdetiben, a hónap tizedik *napján*; a tizennegyedik esztendőben, minekutánna a város * megvételék, azon a napon lőn

az Úr keze én rajtam, és vűn oda *Jérusálembe* engemet.

* rész 33, 21.

2. Isteni látásokban vűn engem az Izráel földére; és letőn engem egy igen magas hegyen, mellyen *vala* mint egy építettett város dél felől.

3. Vűn *azért* engem oda, és imé *vala ott* egy * férjfiu, kinek tekintete *vala* mintegy ércznek, és lenből csinált sinór *vala* az ő kezében és egy mérő pálca; és áll *vala* a kapuban.

* Dán. 10, 5. 6. Jel. 1, 13—15.

4. És szóla nékem az a férjfiu, *mondván*: Embernek fíja! lásd a te szemeid-del, és halljad * füleiddel, és figyelme-tes szívvel légy mindenekre, valamiket mutatok néked; mert hozattál ide, hogy megmutatnám néked *azokat*; hirdess mindeneket, a miket látsz, az Izráel házának.

* rész 44, 5.

5. És imé kőfal *vala* a ház kívül kö-röskörül; és a mérő pálca annak a férjfiunak kezében hat singnyi *vala*, *mindenik* sing *hosszabb vala* a *közsing-nél* egy tenyérrel; és méré az épületnek szélességét egy *ollyan* pálcányira. és magasságát is egy pálcányira.

6. És méne a kapuhoz, melly néz *vala* napkeletre, és felméne annak grádicsain, és megméré a kapu küszöbét, *egyiket* a pálca *mérték* szélességre, a másik küszöbét is egy pálca *mérték* széles-ségre.

7. És a kamarákat egy pálcányi hosz-zaságra, és egy pálcányi szélességre, és a kamarák közit öt singnyire, és a kapu küszöbét is, a kapu tornácza mel-lett belől, egy pálcányira.

8. És mikor mérte volna a kapu belső tornáczát egy pálcányira:

9. Méré annak a kapunak tornáczát is nyolcz singre, és annak küszöbét két singre, tudniillik a kapunak belső tor-náczát.

10. És a napkeleti kapunak mind egy-felől s mind más felől három-három kamarája *vala*, egy mértéke mind a há-romnak: és egy mértékek a küszöbök-nek is mind egy felől s mind más felől.

11. És méré a kapu ajtajának széles-ségét tiz singre, és annak a kapunak hosszágát tizenhárom singre.

12. És a kamarák előtt való tágassá-got egy singnyire *egy felől*, azon tágas-ságot más felől is egy singnyire: *min-*

denik kamara pedig hat-hat singnyi *vala* egyfelől, és hat-hat singnyi más felől.

13. Méré azért a kaput, a kamara héjazatjától a másik *kapunak* héjazat-jáig, huszonöt singnyi szélességre; egyik ajtó a másikkal ellenben *vala*.

14. És készíte oldal küszöböket hat-van singnyieket, és a pitvar mindenik küszöbének, és a kapunak, *ugyanazon vala mértéke* köröskörül.

15. És a kapunak bémenetelétől fogva a belső kapu tornáczáig ötven singnyi *tágasság vala*.

16. És szoros * ablakaik valának a kamaráknak: és azoknak felső küszöbei-nek is elől a kapuk körül, ekképen a tornácokban is; és ezek az ablakok kö-röskörül belől valának, és *mindenik* oldal küszöbre pálmafák *faragtattak vala*.

* 1 Kir. 6, 4.

17. És vűn engemet a külső pitvarba, és imé kamarák *valának* ott, és kö-röskörül abban a pitvarban pádimentom építettett *vala*, a harmincz kamara *vala* azon a pádimentomon.

18. És ez a pádimentom a kapuk mel-lett, azoknak a kapuknak hosszaságok ellenében, alsó pádimentom *vala*.

19. És megméré a szélességet, az alsó kapunak küszöbétől fogva, a belső pit-varnak küszöbéig kívül, *melly téssen* száz singet napkeletre és északra.

20. És a kapunak *is*, melly néz észak felé, a külső pitvarban, megméré hosz-zaságát és szélességét.

21. És annak kamarái, három egyfelől, másfelől is három, és annak *a kapunak* küszöbei, és tornácjai egy mértéken valának az első kapuval: ötven singre hosszaságok, és szélességek huszonöt singre.

22. Ablakai pedig, és tornácjai s pál-mafa *faragás*, annak a kapunak mér-téke szerint *valának*, melly néz napke-letre, és hét grádicson mennek *vala* fel hozzá, és annak tornácjai a *grádicsok* előtt *valának*.

23. És a belső pitvarnak kapuja *vala* az északi és napkeleti kapu ellenében: és mére *egyik* kaputól a *másik* kapuig száz singet.

24. És vűn engem a déli utra, holott *vala* a dél felé való kapu; és megméré annak küszöbit és annak tornáczit, ugyanezen mértékek szerint.

25. Ablakai és tornáczai köröskörül mint azok az ablakok: hosszaságok ötven sing, és a szélességek huszonöt sing.

26. És az ő grádicsai hét grádicsok, és az ő tornáczai azok előtt, és pálma *faragásai valának*, egyik egyfelől, a másik másfelől az ő küszöbein.

27. És kapu *vala* a belső pitvarban dél felé; és mére *egyik* kaputól a *más* kapuig a déli út felől, száz singet.

28. És bévűn engemet a déli kapunak belső pitvarába, és megméré azt a déli kaput e mértékek szerint.

29. És annak kamarái, küszöbei és tornáczai *valának* e mértékek szerint és ablakok *valának* rajta és az ő tornáczin köröskörül: ötven sing *vala* hosszaságok, és szélességek huszonöt sing.

30. Tornáczok *valának* köröskörül. *mellyeknek* hosszaságok *vala* huszonöt sing, és szélességek öt sing.

31. És tornáczai *valának* a külső pitvar felé, és *pálma *faragásai* az ő küszöbein és grádicsai nyolcz grádicsok.

* 1 Kir. 6, 29.

32. Vűn továbbá engem a belső pitvarba napkelet felől, és megméré azt a kaput e mértékek szerint.

33. Mind kamaráit, mind küszöbit, mind tornáczit e mértékek szerint: és ablakai *valának* annak, és az ő tornáczinak köröskörül hosszaságok *vala* ötven sing és szélességek huszonöt sing.

34. És tornáczai *valának* a külső pitvar ellenében, és pálma *faragások* annak küszöbin, mind egy, mind másfelől; és grádicsai, nyolcz grádicsok.

35. Vűn engem az északi kapura is, és megméré azt is ugyanezen mértékekre.

36. Annak kamaráit, küszöbit és tornáczit, és ablakit köröskörül; hosszaságok *vala* ötven sing, és szélességek huszonöt sing.

37. És küszöbei a külső pitvar ellenében, és pálma *faragások* mindenik küszöbén, mind egyfelől mind pedig másfelől; és grádicsai, nyolcz grádicsok *valának*.

38. És *egy* kamara *vala*, és annak ajtaja a kapuk küszöbinél; ott * mossák *vala* az egészen égőáldozatokat. * 1 Kir. 7, 39.

39. A kapunak pedig tornáczában két asztal *vala* egyfelől, és másfelől is két asztal *vala*, hogy azokon öljék meg az

egészen * égőáldozatot, és bűnért való áldozatot, és vétekért való áldozatot.

* 3 Móz. rész 4—6.

40. És oldalra kívül, a hol felmennek az északi kapu ajtajára két asztal *vala*, és a másik oldalra is, mely a kapu tornáczában *vala*, két asztal.

41. Négy asztal egyfelől, és másfelől is négy asztal, a kapu mellett: és ezen a nyolcz asztalon ölik *vala* az áldozatot.

42. És az égőáldozatra való négy asztal faragott kőből *vala*; másfél sing hosszúsága és másfél sing szélessége, és magassága egy sing: ezekre teszik *vala* a szerszámokat, mellyekkel az égőáldozatot és egyéb áldozatot szoktak *vala* megölni.

43. És béhajlott szegek *valának* egy tenyérnyiek készítettelve belől köröskörül, és az asztalokon áldozat húsa áll *vala*.

44. És a belső kapun kívül, *valának* a Kántorok kamarái a belső pitvarban, mely *vala* az északi kapu oldalára, mellyek néznek *vala* délre: egyik a napkeleti kapu oldala mellett, mely északra néz *vala*.

45. És szóla nékem: Ez a kamara, mely délre néz, a Papoké, kik a házhoz való szolgálatban foglalatosok.

46. A kamara pedig, mely néz északra, a Papoké, kik az oltárhoz való szolgálatban foglalatosok: Ezek a * Sádók fiai, kik járulnak az Úrhoz, a Lévi fiai közül, hogy szolgáljanak néki. * 1 Kir. 2, 35.

47. És megméré a pitvart, és hosszasága száz sing, szélessége is száz sing, négyszegre; és az oltárt is, mely *vala* a ház előtt.

48. És vűn engem a ház tornáczába, és a tornácznak küszöbét megméré egyfelől is öt singre, másfelől is öt singre: a kapu szélessége pedig egyfelől is három sing, másfelől is három sing.

49. A tornácznak hosszasága *vala* húsz sing, és a szélessége tizenegy sing és grádicsok *valának*, mellyeken felmennek *vala* arra; és oszlopok *valának* a küszöbök mellett, egyik egyfelől, másik másfelől.

41. RÉSZ.

A templom több részeinek mértéke, s minéműsége.

És bévűn engem a templomba, és a küszöbökét megméré, hat singnyiek *valának* egyfelől, és másfelől is hat singnyiek *mint* a tornácz szélessége.

2. A kapu szélessége pedig tíz singnyi *vala*: és a kapu oldalai egyfelől öt singnyiek, másfelől is öt singnyiek: megméré hosszását is negyven singnyire, és szélességét húsz singnyire.

3. És héméne belől, és megméré a kapu küszöbét két singnyire, és a kaput hat singnyire, és az ajtó szélességét hét singnyire.

4. Megméré hosszását is * húsz singnyire, és szélességét húsz singnyire, a templom előtt; és monda nékem: Ez a Szentségeknek † nemzetsége:

* 1 Kir. 6. 16. † 2 Móz. 26. 33.

5. És megméré a ház falát hat singnyire, a kamara szélességét is négy singnyire; a ház körül minden felől.

6. És e kamarák, egyik kamara a másikon hármassok *valának*, harmincz renddel, és a kamaráknak gerendái köröskörül a ház falát érik *vala*, hogy a *falhoz* ragadnának; de a falba nem mennek *vala*.

7. Mert a *fal* köröskörül felül a kamarákért megszélesítettik *vala*, mellyek a házat oda fel köröskörül megkerülik *vala*; annakokáért felül a háznak tágasb helye *vala*, és ilyen módon az alsó *kamarának szélessége* megnevekedik *vala* felül, a közép rend *kamaráért*.

8. És látám a háznak magasságát köröskörül: a kamarák fundamentominak pedig teljességgel egy pálczányi, *azaz*, hat * singnyi magasságok *vala*, * rész 40. 5.

9. A kamara falának szélessége pedig kívül öt singnyi *vala*; és a kamarák helyének üresen hagyott közi is, melly belől *vala*:

10. A kamarák között pedig húsz singnyi szélesség *vala* a ház körül, köröskörül.

11. És a kamara ajtaja az üresen hagyott hely mellett *vala*, *tudniillik* egyik ajtó északra, és a másik ajtó délre; szélessége pedig az üresen hagyott helynek, öt singnyi *vala* köröskörül.

12. Az épület pedig, melly *vala* a közfal előtt napnyugot felé, hetven singnyi hosszú *vala*: az épület falának szélessége pedig öt singnyi *vala* köröskörül, és hosszása kilenczven singnyi *vala*.

13. És megméré a háznak hosszát száz singre, *tudniillik* a közfalat, az épületet és annak falait száz singnyi hosszásra:

14. A ház első részének, és a napke-

let felől való közfalnak szélességét is száz singre.

15. Megméré továbbá annak az épületnek hosszását, melly *vala* a közfal előtt, és melly *vala* az után: és a kamarákat mind egyfelől, mind másfelől, száz singnyire a belső templomot is, és a pitvarnak tornácit.

16. A küszöböket és szoros ablakokat, és a kamarákat köröskörül három felé a küszöb ellenében, melly deszkákkal *vala* megbéllelve köröskörül, és a földtől fogva az ablakokig, és az ablakok is béllettek *valának*.

17. Mind az ajtónak felső részéig a belső házig, és kívül, és az egész falat, köröskörül belől és kívül, mértékre vevé.

18. És a *fal* Kérubim és * pálmafa képekkel *vala* csinálva, és egy pálmafa *vala* két Kérub között, és mindenik Kérubnak két-két orczája *vala*. * 1 Kir. 6. 29.

19. És az emberorcza *néz vala* a pálmafára egyfelől, és az oroszlán ábrázat a másik pálmafára másfelől, és az egész házban így *vala* csinálva köröskörül.

20. A földtől fogva mind az ajtó felső részéig, Kérubimok és pálmafák *valának* kifaragva, és így a templom falán is.

21. A templom oldalküszöbe négyszegű *vala*, és a legbelső Szentséges hely *küszöbének is* ugyanazon egy formája *vala*.

22. És a faoltárnak magassága * három sing, és hosszása két sing *vala*, és az ő szegeleti és hosszása és oldalai fából *valának csinálva*. És monda nékem: Ez az asztal, a melly áll az Úr előtt.

* 2 Móz. 30. 1. 2.

23. És kettős ajtó *vala* a templomban és a szentséges helyben.

24. És kettős egybejáró ajtó tábla mindenik kapu ajtaján, két ajtó tábla egyik ajtón, és kettő ismét a másikon.

25. És *valának* csinálva a templom ajtaján Kérubim és pálmafa *képei*, mint a falakon * *valának* csinálva; és egy fagerenda is *vala* kívül a tornác előtt.

26. És szoros ablakokat és pálmafák, mind egy s mind másfelől a tornác oldalain, és a ház oldalain, és a gerendákon.

* vers 18.

42. RÉSZ.

A templom megmérése elvégeztetik.

És kívűn engem a külső pitvarba az északi uton és vűn engem a kamarához,

melly *vala* a közfal ellenében, és az épület ellenében, észak felé.

2. A száz singnyi hosszúság előtt *vala* az északi ajtó, és ötvensingnyi *vala* szélessége.

3. *Annak* a husz *singnek* ellenében, mely *vala* a belső pitvarban, és *annak* a pádimentomnak ellenében, mely *vala* a külső pitvarban, kamarák *valának* a kamarák ellenekben, három *rendben*.

4. És a kamarák előtt tiz singnyi széles mulatóhely *vala* belől, egy singnyi út, és azoknak nyílások északra *vala*.

5. A felső kamarák pedig szorosabbak *valának a többinél*: mert a mulatóhelyek inkább megszorították *vala* azokat: hogynem az alsó és középső kamarákat;

6. Mivelhogy három *rendben* *valának*, és nem *valának* ezeknek oszlopaik mint a pitvaroknak, ezokáért szorosabbak *valának* az alsóknál és a középsőknél a földtől fogva.

7. És a kőfal, mely kívül *vala* a kamarák ellenekben, a külső pitvar útja felé a kamarák ellenekben ötven singnyi hosszú *vala*.

8. Mert a kamarák hosszasságok, melyek a külső pitvarban *valának*, ötven singnyi *vala*; és imé a templom előtt valóké száz singnyi.

9. A kamarák alatt pedig *vala* bójáró út napkelet felől, mikor valaki bémenne azokba a külső pitvarból.

10. A pitvar kőfalának szélességében napkelet felől, a közfal előtt és az épület előtt a kamarák *valának*.

11. És azok előtt való út hasonlatos *vala* a kamarák újtjokhoz, melyek északra *valának*, és mind hosszasságok, mind szélességek egyaránt *vala*; és minden kijárások azoknak módjok szerint és ajtajaik szerint *vala*.

12. És a dél felől való kamarák ajtaji mellett *vala* egy ajtó, *annak* az útnak kezdetin: az utnak mondom, mely az ékesen rakott kőfal ellenében *vala*, ha ki a napkeleti uton megyen bé azokba.

13. És monda nékem: Az északi és a déli kamarák, melyek vagynak a közfal előtt, szent kamarák, melyekben a Papok, kik közel járnak az Úrhoz, eszik az igen szentséges áldozatokat, ott rakják le az igen szentséges áldozatokat és az eledeli-áldozatokat, és a bűnért és

vétékért való áldozatokat: mert szent az a hely.

14. Mikor bémennek oda a Papok, ki ne jöjjenek onnét a Szenthelyről a külső pitvarba, hanem ott * vessék le az ő ruháikat, melyekben szolgáltak; mert szentek: és más ruhába öltözzenek, és úgy menjenek a helyre, a hol a nép *valyon*.
* rész 44, 19.

15. Véghezvivé azért a belső ház *vala* mérésit, és kívün engem a napkelet felől való kapu után, és megméré azt is köröskörül.

16. A napkeleti oldalt méré a mérő pálczával ötszáz pálczányi hosszúságra, a mérő pálczával köröskörül.

17. Megméré az északi oldalt is, ötszáz páltzányira, a mérő páltzával köröskörül.

18. A déli oldalt is ötszáz pálczányira méré a mérő pálczával.

19. Kerüle a napnyugoti oldalra is, és méré azt is ötszáz pálczányira, a mérő pálczával.

20. Négyszegre méré azt: a kőfala *vala* köröskörül, hosszúsága ötszáz pálczányi és szélessége ötszáz pálczányi, hogy választást tenne a szent és a nem szent között.

43. RÉSZ.

Ezékiel látja az Isten dicsőségét a templomban.

És vün engem a kapura, arra a kapura, mely néz *vala* a napkeleti útra.

2. És imé az Izráel Istenének dicsősége jó * *vala* napkelet felől, és az ő zúgása, mint egy nagy viznek zúgása, és a föld világos *vala* az ő dicsőségétől.

* rész 1, 24. 28.

3. És e látás, melyet láték olyan *vala*, mint az a látás, melyet láték * mikor mennék a várost elveszteni: és látások, mint az a látás, melyet láttam *vala* a Kébár folyóvíze mellett; és arczal leborulék.

* rész 1, 4. 8. 4.

4. És az Úr dicsősége béméne a házba a kapunak után, mely néz napkeletre.

5. És felemele engem a lélek, és bévün engem a belső pitvarba: és imé az Úr dicsőge * bétölté a házat.

* rész 44, 4.

6. És hallám, hogy egy szól *vala* nékem a házból és ama férjfiú áll *vala* mellett.

7. És monda nékem: Embernek fija! Imé, ez az én székemnek helye, és az én

lábaim talpainak * helyek, a hol én lakom az Izráel fiai között örökké: és többé meg nem † fertézteti az Izráel háza az én szent nevemet, ők és az ő Királyaik, az ő paráznaságokkal, és az ő Királyaiknak holttestekkel, és azoknak magas kápolnáikkal. * 1 Krón. 28. 2. † Jer. 16. 18.

8. A hol az ő alsó küszöbökét az én küszöböm mellé vetették, és az ő oldal-küszöbökét az én oldalküszöböm mellé: egy fal *vala* csak én köztem és ő köztök; és megfertéztették az én szent nevemet az ő utálatosságaiakkal, melyeket cselekedtek; ezokáért elvesztem őket haragomban.

9. Most azért távoztassák el az ő paráznaságokat, és az ő Királyaik holttesteket én tőlem: és ő köztöklakozom mind örökké.

10. Te embernek fija hirdessed az Izráel házának ezt a házat, és piruljanak meg az ő álnokságokért, és mérjék meg ezt a *templom* példáját.

11. Hogyha megpirulnak mindenekről, a miket cselekedtek: e ház formáját, és annak rendelését, és kijárását és bemenését, és minden formáit, és minden jegyzését, és minden írott képeit, és minden törvényt jelentsd meg nékik, és szemeik előtt tird meg; és tartsák meg annak minden formáját, és minden jegyzését, és azok szerint cselekedjenek.

12. Ez a háznak törvénye: A hegy tetején *lészen*: minden határa köröskörül tökéletesképen való szentséges *lészen*; imé ez annak a háznak törvénye.

13. Az oltárnak pedig mértéke e sing szerint, (a sing pedig *tészen* egy köz singet és egy tenyért) középen *magassága az oltárnak* egy singnyi, és egy singnyi szélessége: pártázatja pedig a szélén köröskörül egy arasznyi; ez magassága az oltárnak.

14. Az oltárnak a földön való fundamentomától fogva az alsó pártázatig két sing, a pártáznak szélessége egy sing: az alsó pártázattól fogva a felsőig négy sing, melly *pártáznak* szélessége egy singnyi.

15. Az oltár pedig négy singnyi *lészen* és az oltár üregségéből felfelé, négy szarú megyen fel.

16. Továbbá, az oltárnak tizenkét *sing* hosszúsága, és tizenkét *sing* szélessége: négyszegű a négy oldalára.

17. Annak pedig pártázatja tizennégy sing a hosszára, tizennégy a szélességére a négy szegletein, melly *pártázat* mellett *lészen más* övedzés köröskörül fél singnyi, és a fundamentoma néki egy singnyiköröskörül: és az ő grádicsai napkeletre *lésznek*.

18. És monda nékem: Embernek fija, azt mondja az Úr Isten: Ezek az oltárhoz való rendtartások, a melly napon felépittetik, hogy azon égőáldozattal áldozzanak, és vért hintsenek reá.

19. És a Lévi nemzetségből való Papoknak, kik a Sádók * magvából való, kik járulnak én hozzám, ezt mondja az Úr Isten, hogy szolgáljanak nékem; adj egy gyermeked tulkot † bűnért való áldozatra. * rész 40. 46. † 2 Móz. 29. 36.

20. És végy annak véréből és hintsd meg az oltárnak négy szarvait: és az oltárnak felső pártázatjának négy szegleteit és annak szélit köröskörül, és tisztítsd és szenteld meg azt.

21. És vegyed a tulkot, melly a bűnért *vitetett* az áldozatra, és égesd meg a háznak rendelt helyén, a szent helyen kívül.

22. Másodnap pedig vigy áldozatúl egy bakot épét a bűnért: és tisztítsák meg vele az oltárt, mint a tulokkal tisztították.

23. Mikor elvégezed az oltár megtisztítását, vigy áldozatul *egy* gyermeked tulkot épét, és *egy* kost épét a nyájából.

24. És áldozzál velek az Úr előtt, és a Papok hintsenek sót * reájok és vigyék égőáldozatul azokat az Úrnak.

25. Hetednapig minden nap *egy-egy* bakkal áldozzanak a bűnért, azonképen áldozzanak gyermeked tulokkal és kos-sal, épekkel a nyájából. * 3 Móz. 2. 13.

26. Hét napon szenteljék és tisztítsák meg az * oltárt; és szenteljék meg az ő kezeket. * 2 Móz. 29. 37.

27. És mikor ezek a napok bételnek, nyoltzadnapon és azután áldozzák a Papok ez oltáron a ti égőáldozatitokat és a ti hálaadó-áldozatitokat és kegyelmes *lészek* ti hozzátok: ezt mondja az Úr Isten.

44. RÉSZ.

A Szenthelybe merre, és kiknek engedetik és nem engedetik a bemenetel.

És vissza vűn engem a külső Szent-

helynek kapuja útára, mely néz napkeletre, és az bezárva vala.

2. És monda nékem az Úr: Ez a kapu bezárva leszén, meg nem nyilik és senki rajta bé nem megyen: mert az Úr az Izráel Istene ment bé rajta, azért bezárva leszén.

* rész 43, 1. 2.

3. A Fejedelemlennek szabad leszén, a Fejedelemlennek benne ülhet, hogy kenyeret egyék az Úr előtt; ennek a kapunak tornácza után menjen bé, és ennek után menjen ki.

* rész 46, 1—3.

4. És bévűn engem az északi kapu után a ház eleibe; és látám, és imé az Úr háza bételék az Úr * dicsőségével; és arczal leborulék.

* rész 43, 2.

5. És monda nékem az Úr: Embernek fija! Vedd eszedbe és tekintsd meg szememmel, és halld meg füleiddel, valamiket én szólok te veled az Úr házában minden rendelésiről, és minden törvényről és légy figyelmetes szíveddel a háznak bemenésére, és a Szenthelynek minden kimenetelire.

6. És mondjad az engedetlen Izráel házában: Így szól az Úr Isten: Elegek legyenek immár néktek a ti minden utálatosságaitok, óh Izráel háza!

7. Hogy idegeneket vittetek bé, kik mind szívekben nem testekben körülméletlenek voltak, hogy lennének az én Szenthelyemen, hogy az én házamat megfertéztetnék, mikor az áldozatra felvittétek az én kenyeremet; azaz, a kövérséget és a vért, és azok felbontották az én frigyemet minden ti utálatosságaitokkal egybe.

8. És meg nem tartottátok az én szent tiszteletimnek rendelését; hanem szerzeteket magatoknak, kik megtartának az én rendelésem az én Szenthelyemen.

9. Így szól az Úr Isten: Senki idegen fia, a ki szívében és testében körülméletlen, bé ne menjen az én szenthelyemre, minden idegen fiak közül, kik az Izráel fiai között vagynak.

10. Sőt még azok a Léviták is, kik eltávoztak én tőlem, mikor Izráel eltévelyedék a kik eltévelyedtek volt az ő bálványaik után; az ő * álnokságokat viseljük.

* 2 Kir. 23, 9.

11. És lesznek az én Szenthelyemben szolgálók, rendeltetvén a ház kapui őrizetire, és a házban való szolgálatra: ők őljék a népnek az égőáldozatot és

egyéb áldozatot, és ők ő előttök álljanak, hogy szolgáljanak nékik.

12. Mivelhogy szolgáltak nékik az ő bálványaik előtt, és voltak az Izráel házában botránkozására az álnokságra: ezokáért felemeltem az én kezemet ő reájok, ezt mondja az Úr Isten, és az ő álnokságokat viselik;

13. És közel én hozzám ne járuljanak, hogy én előttem Papitiszet viseljenek, és hogy minden én szentségimhez járuljanak, melyek igen szentek; hanem az ő gyalázatjokat viseljük, és utálatosságait, melyeket cselekedtek.

14. És tészem őket őrizőkké: az én házam őrzésére, annak minden szolgálatjára, és mindenre, valamit abban kell cselekedni.

15. A Lévi nemzetségéből való Papok legyenek a Sádók * fiai, kik az én Szenthelyemnek rendtartását megtartották, mikor az Izráel fiai eltévelyedtek volt én tőlem, ők járuljanak én hozzám, hogy szolgáljanak nékem, és álljanak én előtt, hogy áldozzanak nékem kövérséggel és vérrel, ezt mondja az Úr.

* 1 Kir. 2, 35.

16. Ők járjanak bé az én Szenthelyembe, és ők menjenek az én asztalomhoz, hogy szolgáljanak nékem, és az én rendelésemet megőrizzék.

17. És mikor a belső pitvar kapuin bé akarnak menni, len * ruhába öltözzenek, és gypju ruha ne legyen rajtuk, mikor szolgálnak a belső pitvar kapuiban és azon belül.

* 3 Móz. 16, 4.

18. Lensüveg legyen az ő fejeken, és len alsóímege legyen az ő derekokon, ne övedzék bé magokat a veríték helyén.

19. Mikor pedig kimennek a külső pitvarba, a külső pitvarba a néphez, vessek le az ő ruháikat a melyekben szolgáltak, és tegyék bé azokat a Szenthelynek * kamaráiban, és öltözzenek más ruhákba, és meg ne szenteljék a népet az ő ruháikkal.

* rész 42, 14.

20. És fejeket meg ne * nyirjék, se haját ne neveljenek; hanem fejek haját köröskörül ollóval megegyengessék.

* 3 Móz. 21, 5.

21. És senki a Papok közül bort * ne igyék, mikor a belső pitvarba bemennek.

* 3 Móz. 10, 9.

22. És özvegyet, vagy férjétől * megvetettet feleségül magoknak ne végye-

nek; hanem szüzeket az Izráel háza magvából, vagy olly özvegyet végyenek, ki Paptól maradott meg. * 3 Móz. 21. 13. 14.

23. És az én népemet tanítsák *megválasztani* a szentet a nem szenttől, és a tisztátalant a tisztától tanítsák *megválasztani*.

24. És a perben ők álljanak elő itélni, az én ítéletem szerint ítéljék meg azt; és az én törvényimet és végezésimet megtartsák minden én Innepimben, és az én Szombatimat megszenteljék.

25. A megholt emberhez pedig bé* ne menjen a Pap, hogy magát megfertéztesse; hanem attyan és anyján, és fián és leányán, attyafián és hugán. kinek még férje nem volt, magát megfertéztetheti. * 3 Móz. 21. 3.

26. Mikor pedig megtisztulád; szám-láljanak néki hét napot.

27. És a melly napon bémegyén a Szenthelyre a belső pitvarba, hogy szolgáljon a Szenthelyen; vigyen áldozatot fel az ő bűnéért, ezt mondja az Úr Isten.

28. És léssen a *Papság* nékik örökségül; én vagyok az ő * örökségek, és jószágot ne adjatok birni nékik Izráelen; én vagyok az ő jószágok.

* vers 29. 4 Móz. 18. 20.

29. És az ő élések léssen az eledeli-áldozat, és a bűnéért és vétekért való áldozat, és valami Istennek * szenteltek Izráelben, az övék léssen. * 4 Móz. 18. 14.

30. És minden előlérő gyümölcsnek zsongái * mindenből; és mindennek valami ti töletek áldozatra vitetik, a Papoké léssen; és az új gabonából süttött kenyereknek első zsongéit adjátok a Papnak, hogy áldást vessen a te házadra.

* 2 Móz. 22. 29. 30. 4 Móz. 18. 12.

31. Semmi döggel * holtat, és elszagattat, vagy madarát vagy egyébféle állatot a Papok ne egyenek. * 3 Móz. 22. 8.

45. RÉSZ.

Új örök föld : kiké : Áldozatok rendelése.

Mikor pedig a földet nyíllal kezditek elosztani örökségül, válasszatok ki* ajándéki áldozatul az Úrnak, melly legyen szent a földből: hosszasa *legyen* huszonöt ezer *sing*, és szélessége tizezer; szent léssen minden ő határban köröskörül.

* rész 48. 8. 9.

2. Ebből legyen a Szenthelyért ötszáz *singnyi* négyszegű *tágasság*, melly öt-

száz *singet* téssen mindenfelé és ötven singnyi pusztája *legyen* köröskörül.

3. Ebből azért a mérésből, mérj hosszasa huszonöt ezert, és szélességre tizezer *singnyi helyet*, és abban léssen a Szenthely és a Szenteknek Szente.

4. És a szent *rész* a földből a Papoké léssen, a Szenthelyen a kik szolgálnak, a kik szolgálni mennek az Úr eleibe; hogy legyen nékik helyek, mellyen házakat *építsenek*, és szent hely a Szenthelyért.

5. És *kivül szakasszatok* huszonötezer *singnyi földet* hosszában és tizezert szélességben, és az a Lévitáke léssen a házhoz való szolgálké, hogy birják azt, és *építsenek rajta magoknak* hús kamarákat.

6. A városnak is adjatok örökséget, mellynek szélessége legyen ötezer *sing*, és hosszasa huszonöt ezer a kiválasztott Szenthelynek *földe* ellenében, melly az egész Izráel házáé léssen.

7. A Fejedelemé pedig mindkét felől léssen a kiválasztott szent *rész* mellett, és a város *számára kimért* örökség mellett, a kiválasztott Szenthely, és a város *számára való* örökség előtt, a napnyugoti szegelettől fogva mind napnyugotig, és a napkeleti szegelettől fogva napkeletig, és hosszasa *léssen* mindenik rész szerint, a napnyugoti határtól fogva a napkeleti határig.

8. Azon a földön léssen néki öröksége Izráelben, és többé ne sanyargassák az én Fejedelmim az én népemet, hanem a *több* földet adják az Izráel házának, az ő nemzetségek szerint.

9. Ezt mondja az Úr Isten : *Legyen* elég már néktek, az Izráel Fejedelmei! A törvényteleniséget és ragadozást távoztassátok el, íteletet és igazságot cselekedjetek, vessétek el a ti sacczolatásokat az én népemtől, ezt mondja az Úr Isten.

10. Igaz mértéktek legyen és * igaz Efa és igaz Báth. * 3 Móz. 19. 35. 36.

11. Az Efa és a Báth egy mértékűek legyenek, hogy a Hómernek tized *része* férjen belé a Báthba, és a Hómernek tizedrésze az Efába, a Hómerhez kell mind a kettőt igazítani.

12. A Siklusban * hús fillér *legyen* : továbbá husz Siklus, huszonöt Siklus és tizenöt Siklus legyen ez néktek a Gira.

* 2 Móz. 30. 13.

13. A szabadakarattól felemelt áldozat, melyet felviszték, ez legyen: Az Efának hatodrészt egy Hómer buzából, és egy Hómer árpából hatodrésztét vigyék fel az Efának.

14. Az olajból való rendelt áldozat pedig (a Báth pedig olaj mérték) a Báthnak tizedrésztét adjátok egy Kórusból: tiz Báth * egy Hómer: mert tiz Báth térszen egy Hómert. * vers 11.

15. És kétszáz juhból egy bárányt az Izráel kövér juhjaiból, az eledeliáldozatra, és az égőáldozatra és a háláadó-áldozatokra, és ő megtisztulásokra, ezt mondja az Úr Isten.

16. A földnek minden népe köteles legyen erre az áldozatra, a Fejedelemtől Izráelben.

17. A Fejedelem tiszte pedig lészen, hogy adjon egészen égőáldozatokat, és eledeli-áldozatokat, és itali-áldozatokat az Innepeken, az ujholdak első napján, és a Szombatokon, az Izráel házának minden fő * Innepin; ő tégyen áldozatot a bűnért, és eledeli-áldozatot és égőáldozatot, és háláadó-áldozatokat, hogy az Izráel házáat megtisztítsa. * 3 Móz. 23, 2—42.

18. Ezt mondja az Úr Isten: Az első hóban, első napján a hónap, végy egy gyermekded tulkot épét és tisztítsd meg a Szenthelyet.

19. És vegyen a Pap a bűnért tett áldozatnak véréből, és hintse a háznak oldalküszöbére, és az oltár széle négy szegületire, és a belső pitvar kapuja oldalküszöbére.

20. Így cselekedjél a hónap hetedik napján is mindenért, valaki tudatlanságból vétkezik és megcsalatkozik, hogy megtisztítsátok az Isten házáat.

21. Az első hóban, a hónap * tizenegyedik napján lészen néktek Húsvétok, az Innep hét napig tartson, kovásztalan kenyeret egyetek. * 2 Móz. 12, 3—20.

22. És a Fejedelem azon a napon áldozzék ő magáért és az egész föld népéért tulokkal, bűnért való áldozatra.

23. És az Innepnek hét napjain tégyen égőáldozatot * az Úrnak hét tulokkal és hét kossal, épekkel minden napon, hét napon, és bűnért való áldozatra egy bakkal minden napon. * 3 Móz. 23, 8.

24. És eledeli-áldozattal minden tulok mellé egy Efával és egy Efával áldozzék

minden kos mellé, és egy Hin olajjal minden Efa mellé.

25. Hetedik hóban, * a hónap tizenötödik napján az Innepen hasonlóképen cselekedjenek hét napon, mind a bűnért való, mind az égőáldozatban, az eledeliáldozatban; és az olajjal való áldozatban

* 3 Móz. 23, 34—36. 4. Móz. 29, 12—34.

46. RÉSZ.

Fejedelem áldozatai; áldozatok konyhái.

Ezt mondja az Úr Isten: a belső pitvar kapuja, mely néz napkeletre, betéve legyen a dologtévő hatnapokon: Szombatnapon pedig nyitassék meg, és az ujhold napján is nyitassék meg.

2. És a Fejedelem annak a * kapunak tornácza után menjen bé onnét kívül, és álljon annak a kapunak oldalküszöbe mellett, és áldozzák meg a Papok az ő égőáldozatját, és háláadó-áldozatit: ő pedig meghajtván magát, imádkozzék annak a kapunak küszöbénél, és menjen ki; az a kapu pedig bé ne tétessék estvéig. * rész 44, 2. 3.

3. És magát meghajtván imádkozzék a föld népe annak a kapunak ajtajánál Szombatnapokon, és az ujholdnak napjain, az Úr előtt.

4. Az égőáldozat pedig, melyet a Fejedelem felvigyen az Úrnak, ez legyen: Szombatnapon hat ép bárányt és egy ép kost.

5. És eledeli-áldozatra egy Efát a kos mellé; és a bárányok mellé is eledeli-áldozatra az ő keze ajándékát és az Efa mellé egy Hin olaj.

6. Az ujholdnak napján pedig egy ép gyermekded tulok és hat bárány, és egy kos: ezek is mind épek legyenek.

7. És a tulok mellé egy Efát tégyen, és egy Efát a kos mellé is eledeli-áldozatra: a bárányok mellé pedig a mi kezétől lehet, és az Efa mellé egy Hin olajt.

8. És mikor bémegy a Fejedelem, a tornác kapuján menjen bé és azon uton menjen ki.

9. Mikor pedig a föld népe bémegy az Úr eleibe az Innepeken, a ki az éjszaki kapun megyen bé, hogy meghajtván magát imádkozzék, a déli kapun menjen ki: a ki pedig a déli kapun megyen bé, az éjszaki kapun menjen ki, ne térjen arra a kapu utára, a mellyen

bément, hanem annak ellenében valón menjen ki.

10. A Fejedelem pedig, mikor bémennék, ő köztök menjen bé, és mikor kimennek, együtt menjen ki velek.

11. És az Innepeken és a jeles napokon az eledeli-áldozat ez leszén: *Minden* tulok mellé *egy* Efa, és *minden* kos mellé *egy* Efa, és a bárányok mellé az ő keze ajándéka, és az Efa mellé *egy* Hin olaj.

12. Továbbá mikor a Fejedelem szabadakarattól téssen égőáldozatot, vagy háláadó-áldozatokat szabadakarattól az Úrnak: nyissa meg magának azt a kaput, * melly napkeletre néz, és tegye az ő égőáldozatját és háláadó-áldozatit, mint † Szombatnapon szokott tenni, és azután, mikor kimegyen, a kaput tegye bé kimenése után: * rész 44, 1—3. † vers 2. 3.

13. És *egy* esztendő ép báránnyal áldozzál égőáldozatra, *minden* napon az Úrnak minden reggel áldozzál azzal.

14. És eledeli-áldozatot áldozzál minden reggel, melly legyen az Efának hatod^{része}, és *egy* Hin olajnak harmad^{része}, melly legyen a zsemlyelisztelegytésére, melly örök rendelés szerint való eledeli-áldozat leszén szüntelenül az Úrnak.

15. Áldozzanak azért báránnyal és eledeli-áldozattal és olajjal minden reggel szüntelen égőáldozattal.

16. Ezt mondja az Úr Isten: Ha a Fejedelem ajándékon ad valamit az ő fiai közzül valamelynek az ő örökségéből: az, az ő fijáé legyen, és annak urasága örökségül övék leszén.

17. De hogyha szolgái közzül valamelynek ajándékot ad az ő örökségéből: *csak* a szabadság * esztendejéig leszén övé, és térjen vissza a Fejedelemre az örökség, de annak öröksége azoké az ő fiaié leszén. * 3 Móz. 25, 10—13.

18. És a Fejedelem el ne vegye a népnek örökségét, hogy kivesse őket az ő jószágokból, hanem az ő saját jószágából hagyjon örökséget az ő fiaiaknak, hogy az én népem közzül senki ne kényszerítessék elbujdosni az ő jószágától.

10. És bévűn engem azon a béménésen, melly vala a *napkeleti* kapu mellett oldalaslag, a Papokhoz, a szent kamarákba, mellyek északra néznek *vala*; és imé vala ott egy hely oldalaslag napnyugotra.

20. És monda nékem: Ez a hely, holott a Papok főzzék a vétékért és a bűnért való áldozatokat, és a hol főzzék az eledeli-áldozatot, hogy ne keljen kivinnie a külső pitvarba a népnek megszentelésére.

21. És kívűn engem a külső pitvarba, és elhordoza engem annak a pitvarnak négy szegeletin, és imé annak a pitvarnak minden szegeletiben *egy* pitvar *vala*.

22. A pitvarnak négy szegeletin valának pitvarok egymást érvén, negyven singnyi hosszak, és harmincz singnyi szélesek; egy mértéke vala azoknak a négy szegeletben való *pitvaroknak*.

23. És fal vala azok körül, mind a négy körül, és a falak alatt konyhák valának csinálva köröskörül.

24. És monda nékem: Ez a főző ház, holott főzzék a háznak * szolgái a népnek áldozatját. * vers 20.

47. RÉSZ.

Lát a templomból kifolyó vizeket: Az Izráel földé elosztatását végezi el.

És visszatéríte engem a ház ajtajához, és imé viz * forr vala ki a ház küszöbe alól napkelet felé; mivelhogy a ház napkelet felé *vala*; és a viz foly vala a ház jobbfelől való oldala alól, az oltárnak dél felől való része felé. * Jóel 3, 18.

2. És kívűn engem az északi kapu után, és visszavűn engem a külső kapu kívül való úton arra az útra, melly napkeletre néz; és imé a viz jobbfelől való oldalából forr vala ki.

3. Mikor kimenne az a * férjfiú napkelet felé, mérő sinór vala az ő kezében, és ezer singet mére, és áltavűn engem a vizen, a viz pedig bokáig *ér vala*.

4. És mére ismét ezer *singet*, és áltavűn engem a vizen, a viz pedig térdig *ér vala*; mére ismét ezer *singet*, és áltavűn engem a vizen, *melly ér vala* veséig. * rész 40, 3.

5. És mére ismét ezer *singet*, és *lőn olly* mély folyás, hogy által nem mehetnék rajta, mivelhogy a viz felemelkedett vala, ugyhogy a vizet uszni kellene, és a mély folyás meg nem láboltathatik vala.

6. És monda nékem: Látád é'mbernek fija? És kívűn engem, és * visszavűn engem a viz partjára. * vers 3. 4.

7. És mikor visszatértem volna, imé a viz partján igen sok fák valának, mindkétfelől:

8. És monda nékem: Ez a víz az első Galileára megyen ki, és a lapácra megyen alá, és a tengerbe megyen bő, a tengerbe szakad; és meggyógyulnak* a vizek.

* Jel. 22, 2.

9. És léssen, hogy minden élő lélek, a melly mozog, valahová e folyások mennek, él, és halaknak nagy bőségek léssen; mivelhogy ezek a vizek mentek oda, és megjavulnak, és él minden, valahová e folyóvíz megyen.

10. És léssen, hogy a halászsok e mellett állanak, Engéditől fogva mind En-Egláimig terítik ki hálójokat: mindennemű halak nagy bőséggel lésszen benne, mint a nagy tenger halai.

11. Az ő sáros helyei és tavai meg nem javulnak, sósan hagyattatnak.

12. És a folyóvíz mellett és annak partján mindkétfelől, minden enni* való gyümölcsfák nevedeknek fel, az ő leveleik el nem hullnak, és el nem fogynak az ő gyümölcseik, minden hóban uj-uj gyümölcsöt teremnek, mert az ő vizek a Szenthelyből † foly ki, és az ő gyümölcseik eledelre, és leveleik orvosságra valók.

* Jel. 22, 2. † vers 1.

13. És monda az Úr Isten: Ez a határ, a melly szerint örökségül osztátok el a földet az Izráel tizenkét nemzetségeinek: Józsefét két* rész léssen.

* 1 Móz. 48, 5. 6.

14. És örökségül vegyétek azt, ugy egyitek, mint a másitok, a melly föld felől feleltem* az én kezem, hogy a ti atyáitoknak adom, és néktek örökségül esik ez a föld. * rész 20, 2. 6. 2 Móz. 3, 8.

15. E pedig a föld határa* északra, a nagy tengertől mikor mennek a Hetlon útán Sédádra.

* 4 Móz. 34, 7. 8.

16. Hámát,* Beróta, Sibráim, melly Damaskus határa, és Hámát határa között vagyon, Hásér-Hattikon, melly Havrán hatarában vagyon. * 2 Sám. 8, 8.

17. És legyen e határ a tengertől fogva; Hásár-Enon a Damaskus határa és északra hajlóbb határ a* Hámát határa; és ez az északi határ.

* 4 Móz. 13, 22. Bir. 3, 3.

18. És a napkeleti részt Havrán és Damaskus között, és Gileád között, és az Izráel földé középitől, Jordántól, a napkeleti tenger határától mérjétek; ez a napkeleti határ.

19. A déli részt pedig dél felé Támár-

tól fogva a háborgásnak vizéig Kádesben, a pataktól fogva a nagy tengerig; és az a dél felé való déli határ.

20. A napnyugoti határ pedig a nagy tenger legyen, ettől a határtól addig a helyig, melly Hámát útá ellenében vagyon; ez a napnyugoti határ.

21. Osszátok el azért azt a földet magatoknak az Izráel nemzetségei között.

22. És osszátok el azt örökségül itt magatoknak és a jövevényeknek, kik lakoznak ti között, kik magzatokat nemzettek ti között, és ugy tartásotok őket, mint lakosokat az Izráel fiai között: együtt léssen örökségek ti veletek az Izráel nemzetségei között.

23. És ez legyen, hogy a melly nemzetségben léssen a jövevény, ott adjátok ki az ő örökségét, ezt mondja az Úr Isten!

48. RÉSZ.

A XII. nemzetségnek kiosztott része.

És ezek a nemzetségeknek neveik: Az északi határtól fogva Hetlon útá határa felé mikor mennek Hámátra,* Hásár-Enánra, melly határos Damaskussal észak felé, Hámát határa felé (mert ezek határai néki napkeletről és napnyugotról) a Dán nemzetségéé egy rész.

* rész 47, 17.

2. És a Dán határa mellett, a napkeleti határtól fogva a napnyugoti határig, Áser része egy.

3. És az Áser határa mellett, a napkeleti határtól fogva a napnyugoti határig, Naftali része egy.

4. A Naftali határa mellett, a napkeleti határtól fogva a napnyugoti határig, Manasse része egy.

5. És a Manasse határa mellett, a napkeleti határtól fogva a napnyugoti határig, Efraim része egy.

6. És az Efraim határa mellett, a napkeleti határtól fogva a napnyugoti határig Rúben része egy.

7. És a Rúben határa mellett, a napkeleti határtól fogva a napnyugoti határig, Júda része egy.

8. És a Júda határa mellett, a napkeleti határtól fogva a napnyugoti határig legyen a kiszakasztatott rész, mellyet külön* válasszatok, mellynek szélessége huszonöt ezer mérő pálczányi legyen, hosszasága pedig mint egyik-

egyik rész, a napkeleti határtól fogva a napnyugoti határig; és a Szenthely közepette légyen.

* rész 45, 1.

9. És e kiválasztott rész, melyet az Úrnak választotok ki, huszonöt ezer *pálczányi* hosszú, és tizezernyi széles *legyen*.

10. És ezeké lészen ez a kiválasztatott szent rész, *tudniillik* a Papoké, északra huszonöt ezer *pálczányi* *hosszaság*, és napnyugotra tizezernyi szélesség és napkeleti tizezernyi szélesség és délre huszonötezernyi *hosszaság*: és közepette az Úrnak Szenthelye légyen.

11. A Papoké *legyen ez a rész*, kik megszenteltettek a Sádók * fiai közül, a kik megtartották az én rendelésemet, kik nem tévelygettek, mikor az Izráel fiai eltévelyedtek volna, miképen eltévelyedtek volt a Léviták.

* rész 40, 46.

12. És övék lészen a kiszakasztott rész a földnek kiválasztott részéből, felette igen szentséges a Léviták határok mellett.

13. A Lévitáknak pedig *részek* a Papok határok mellett, *hosszasága* huszonöt ezer és szélessége tizezer: az egész *hosszaság* huszonöt ezer, és szélessége tizezer.

14. És semmit abból el ne * adjanak, se el ne cseréljék, se a földnek zengéjét el ne idegenítsék: mert az Úrnak szenteltetett.

* 3 Móz. 25, 23. 1 Kir. 21, 2. 3.

15. Továbbá, az ötezer *pálczányi*, mely a szélességben megmarad a huszonöt ezerből, *melly hely* nem szent, a városé legyen lakásra, és város alatt való tágasságra, és abban középáránt legyen a város.

16. És ezek annak *mérései: Az északi határ négyezer ötszáz *pálczányi* és a déli határ négyezer ötszáz, a napkeleti határ is négyezer ötszáz, és a napnyugoti határ is négyezer ötszáz *legyen*.

* Jel. 21, 16.

17. A város alatt való tágasság észak felé kétszáz ötven *pálczányi* legyen, és délre is kétszáz ötven, napkeletre is kétszáz ötven, napnyugotra is kétszáz ötven.

18. A mi pedig megmarad a hosszúságban a kiválasztott szent rész ellenében tizezer *pálczányi* napkeletre, és tizezer napnyugotra, a kiválasztott szent rész ellenében legyen; annak pedig

haszna azok táplálásokra legyen, kik a városnak szolgálnak.

19. És az Izráelnek minden nemzet-ségből legyenek a szolgák, kik szolgáljanak a városnak.

20. Az egész huszonöt ezer *pálczányi* részt, mely huszonöt ezer *pálczányira* négyszegre lészen, adjátok szent ajándékkul a városhoz tartozó résszel egybe.

21. A mi pedig *ettől* megmarad a Fejedelemé lészen, mindkétfelől a kiválasztott * szent rész mellett, és a városhoz való jószág mellett a huszonöt ezer *pálczányi* kiválasztott rész ellenében a napkeleti határig, e részeknek ellenében, a Fejedelemé legyen: és kiválasztott szent rész lészen az, és a háznak Szenthelye az ő közepette.

* rész 45, 1.

22. És a Léviták jószágától, és a város jószágától fogva a között, mely a Fejedelemé lészen, a Júda határa és Benjámín határa között, a Fejedelemé legyen.

23. Továbbá a mi néz a több nemzetségekre, a napkeleti határtól a napnyugoti határig, Benjámín *része* egy.

24. És a Benjámín határa mellett, a napkeleti határtól, a napnyugoti határig, Simeon *része* egy.

25. És a Simeon határa mellett, a napkeleti határtól a napnyugoti határig, Issakhár *része* egy.

26. És az Issakhár határa mellett a napkeleti határtól a napnyugoti határig, Zebulon *része* egy.

27. És a Zebulon határa mellett, a napkeleti határtól a napnyugoti határig, Gád *része* egy.

28. És a Gád határa mellett a déli határa dél felé, lészen a határ Támártól fogva a versengésnek vizéig Kádesben, a patakig, mely a nagy tengerbe foly.

29. Ez a föld, melyet az Izráel nemzetsége közt örökségül elosztatok, és ezek azoknak részei, ezt mondja az Úr Isten!

30. És ezek lésznek a város kijárássai: Az észak felől való oldalától fogva négyezer ötszáz *pálczányi* mérték.

31. És a város kapui az Izráel nemzetségeinek nevei szerint *neveztesse*nek: három kapu észak felől: Rúben kapuja egy, Júda kapuja egy, Lévi kapuja egy.

32. És a napkelet felől való oldala a

városnak, négyezer ötszáz *pálczányi*, és három kapu: József kapuja egy, Benjámin kapuja egy, Dán kapuja egy.

33. Dél felé való oldala is négyezer ötszáz *pálczányi* mérték, és a három kapu: Simeon kapuja egy, Issakhár kapuja egy, Zebulon kapuja egy.

34. Napnyugot felől való oldala is

négyezer ötszáz *pálczányi*, és kapujok három; Gád kapuja egy, Áser kapuja egy, Naftali kapuja egy.

35. Köröskörül tizennyolcezer *pálczányi* legyen a város, és a város neve attól a naptól fogva *lészen*: Az * Úr lakozik ott!

* Zsolt. 46, 5.

DÁNIEL PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Dániel mikor, mint, hol neveltetik s taníttatik.

Joákimnak * a Júda Királya birodalmának harmadik esztendejében, jöve Nabukodonozor a Babilóniai Király Jérusálemre, és megszállá azt.

* 2 Kir. 24, 2. Jer. 22, 18. 19.

2. És adá az Úr az ő kezébe Joákimot a Júda Királyát, és az Isten háza edényinek *valami* részét; és vivé azokat Sineár földére az ő Istenének házába: és az edényeket bévivé az ő Istenének kincses házába.

3. És a Király parancsola Aspenáznak a komornyikok Fejedelmének, hogy az Izráel fiai közül vinne *Babilóniába*, és a Királyi nemből és a Fejedelmek fiai közül.

4. Olly gyermekeket, kikben semmi makula ne lenne, hanem kik szépek volnának tekintetre és tudósok minden bölcseségben és értői a tudományoknak, és ékesen kimondói az ő értelmeknek és a kikben erő lenne, hogy állhatnának a Király palotájában, és a kiket tanítana írásra, és a Káldeusok nyelvekre.

5. És rendele nékik a Király mindennapi élest az ő királyi étele részéből, és az ő boritalából; és hogy őket tartsa három esztendeig, és azután álljanak a Király előtt.

6. Továbbá valának ezek között a Júda fiai közül: Dániel, Anániás, Misáel és Azáriás,

7. Kiknek a komornyikok Fejedelme neveket ada: mert Dánielt * Baltazárnak: és Anániást Sidráknak, és Misáelt Misáknak, Azáriást Abednegónak nevezé.

* rész 4, 5.

8. És Dániel eltöklél az ő szívében, hogy magát meg ne fertéztetné a Király étele részével és az ő boritalával, és

kéré a komornyikok Fejedelmét, hogy magát meg ne fertéztetné.

9. Továbbá tette vala Isten Dánielt kedvessé a komornyikok Fejedelme előtt, hogy ő hozzá kegyelemmel és irgalmas-sággal lenne.

10. És monda a komornyikok Fejedelme Dánielnek: Félem az én uramat a Királyt, a ki az ételt és az italt rendelte néktek, ki hogyha látándja a ti orczátokat, hogy hitványabb a gyermekekénél, a kik *most* hasonlók ti hozzátok; halálos szentencziát hoznátok az én fejemre a Királytól.

11. És monda Dániel Malasárnak, a kire a komornyikok Fejedelme bizta vala Dánielt, Anániást, Misáelt és Azáriást.

12. Kisértsd meg kérlek a te szolgálodat tiz napig, és adjanak nékünk borsó eleséget, hogy azt együk, és vizet, melyet igyunk.

13. És láttassanak meg te előtted a miábrázataink, és a gyermekeknek ábrázatjok, kikélnék a Király étele részével; és a mint néked tetszik, úgy cselekedjél a te szolgáliddal.

14. És engede nékiek ebben a dologban, és megkisérté őket tiz napon.

15. És tiz nap mulva, láttaték az ő ábrázatjok szebbnek, és testekben kövérebbeknek minden gyermekekénél, a kik élnek vala a Király étele részével.

16. És ezokáért Malasár az ő ételek részét elveszi vala, és az ő italokra *rendelt* bort, és ad vala nékik borsó eleséget.

17. És annak a négy * gyermeknek ada az Isten tudományt és értelmet minden írásban és bölcseségben: Dánielnek pedig, hogy értője lenne minden látásnak és álmoknak.

* vers 6. 7.

18. Továbbá a napok elmulván, mely-

lyekben * hagyta vala a Király, hogy eleibe vinnék őket; eleibe vivé őket a komornyikok Fejedelme Nabukodonozornak.

* vers 5.

19. És szóla velek a Király, de nem találtaték mind közzülök is olyan, mint Dániel, Anániás, Misáel, és Azáriás, és udvarlanak vala a Király előtt.

20. És minden bölcs és értelmes beszédben, mellyről tőlök a Király tudakozék, találá őket tizképen feljebb minden természet és égi dolgokban tudósoknál, kik az ő egész országában valának.

21. És lőn Dániel *abban az udvari szolgálatban* Czirus Király * első esztendejéig.

* rész 5, 1. 30. 31. Esd. 1, 1—5.

2. RÉSZ.

Nabukodonozor álmot lát.

Továbbá a Nabukodonozor birodalmának második esztendejében, láta Nabukodonozor álmokat, és megrettene az ő lelke, és az álom elmulék tőle.

2. És hagyá a Király, hogy hivnának természettudó bölceket, égforgás tudókat, varázslókat, és Káldeusokat, hogy a Királynak megjelenének az ő álmait; és béménének, és állának a Király eleibe.

3. És monda a Király nékik: Álmodtál, és megrettene az én lelkem, hogy meg nem emlékezhetem az álomról.

4. És mondának a Káldeusok a Királynak siriai nyelven: Király, mind örökké élj! mond meg az álmot a te szolgáládnak, és magyarázatját megjelentjük.

5. Felele a Király és monda a Káldeusoknak: Az a dolog fejemből kiesett, de ha meg nem mondjátok nékem az álmot és annak magyarázatját: kőnczről kőnczra hanyattattok, és a ti házaitok pervátaszékké lesznek;

6. Ha pedig az álmot és annak értelmét megmondjátok: ajándékokat, * jutalmat és tisztességet nagyot vészték én tőlem; ezokáért az álmot és annak magyarázatját mondjátok meg nékem. * vers 48.

7. Felelének másodszor, és mondának: A Király mondja meg az álmot az ő szolgáinak: és magyarázatját megmondjuk!

8. Felele a Király és monda: Bizony nyál tudom én, hogy csak időt halasztok, mivelhogy látjátok, hogy elmém-ből kiment a dolog;

9. De ha az álmot meg nem jelentitek nékem, egy szentencia vagyom fölöttek; mivelhogy hamis és tétovázó beszéddel akartok engemet tartani, míg idő muljék. Ezokáért az álmot mondjátok meg nékem hadd tudjam, hogy magyarázatját is megmondhatjátok nékem.

10. Felelének a Káldeusok a Király előtt, és mondának: Nincsen ember e földön, ki a Király dolgát megjelenthesse; ezokáért senki, sem Király, sem Fejedelem, sem Főtisztartó nem kívánt valamelly böléstől, égforgáshoz tudótól, és Káldeustól ilyen dolgot;

11. Mert a dolog, mellyről a Király tudakozik, igen nehéz, és nincs, a ki azt megmondhassa a Király előtt; hanem az Istenek, kiknek lakások nincs az emberekkel.

12. Ezokáért a Király haragjában és nagy busulásában meghagyá, hogy megöletnének a Babilóniai minden bölcssek.

13. És a parancsolat kiméne, és a bölcseket ölik vala; és keresik vala Dánielt is és az ő társait, hogy megölettetnének.

14. Akkor Dániel tanácskozék a dolog felől Ariókkal, a Király vitézinek Kapitányokkal, a ki kiment vala ölni a Babilóniai bölcseseket.

15. És monda Arióknak a Király Tisztartójának: Mi okért siet a Király ezzel a parancsolattal? Akkor a dolgot megjelenté Ariók Dánielnek.

16. És Dániel béméne, és kéré a Királyt, hogy adna időt néki és a magyarázatot megvinné a Királynak.

17. Akkor Dániel házához méne, és Anániásnak, Misáelnek, és Azáriásnak az ő társainak e dolgot megjelenté.

18. És hogy a mennynek Istenének irgalmasságát * kérnék erről a titkos dologról, hogy el ne vesznének Dániel és az ő társai, a Babilóniai több bölcsesekkel együtt.

19. Akkor Dánielnek éjjeli látásban az a titok megjelenteték; és ezokáért Dániel áldá a mennyei Istent. * Jak. 1, 5. 6.

20. Felele Dániel, és monda: Áldott legyen az Istennek neve örökön örökök; mert övé a bölcsesség * és az erő. * vers 11.

21. És ő a ki megváltoztatja az időket, és az időknak részeit: leveti a Királyokat * és szerez Királyokat: ad bölcseséget a bölcseknek, és tudományt a tudósoknak. * rész 4, 14. Jóh 12, 18. Zsolt. 75, 8.

22. Ő jelenti meg a mély * és elrejtett dolgokat, érti a mi a sötétségben vagy; és világosság lakozik ő vele!

* Jób 38, 36.

23. Tégedet vallak én atyáimnak Istene, és dicsérlek tégedet, hogy bölcseséget és erőt adtál nékem, és mostan megjelentetted nékem, a mit kértünk te tőled; mert a Király beszédét megjelentetted nekünk!

24. Annakokáért béméne Dániel Ariókhhoz, a kit rendelt vala a Király, hogy elvesztén a Babilóniai bölcséket: elméne azért, és így szóla néki: A Babilóniai bölcséket ne veszed el, vigy engemet a Király eleibe, és a magyarázatot megjelentem a Királynak.

25. Akkor Ariók hamarsággal bévivé Dánielt a Király eleibe, és így szóla néki: Találtam férjfiat a Júda nemzete foglyai között, ki a magyarázatot megjelent a Királynak.

26. Felele a Király és monda Dánielnek, kinek neve vala * Baltazár: Vagyon é tehetséged néked, hogy megjelenthesd nékem az álmod, melyet láttam, és annak magyarázatját?

* rész 1, 7.

27. Felele Dániel a Király előtt, és monda: A titkot, melyről a Király tudakozik, a bölcsék, égforgás tudók, természet tudók, jövődőlők meg * nem jelentetik a Királynak:

* 1 Móz. 41, 16.

28. De vagyon Isten mennyben, és a titkokat megjelenti, és tudtára adja Nabukodonozor Királynak, mi leszen jövődőre az utolsó napokban. A te álmod és a te fejed látása a te ágyadban ez:

29. Tenéked Király, a te gondolatid a te ágyadban elmédbe felhatának, hogy érthetnéd mi lenne utánad; és a ki megjelenti a titkokat, megjelentette néked, a mi jövődől.

30. Nékem pedig nem a bölcseségért, mely én bennem volna minden élő emberek felett, jelentetett meg ez a titok, hanem hogy a magyarázatot tudtára adjam a Királynak, és a te szivednek gondolatit megértenéd.

31. Te, óh Király, látád, és imé egy nagy állókép, nagy és jeles tekintetű kép áll vala előtted, és az ő ábrázatja rettenetes vala.

32. Annak az állóképnek feje jeles aranyból vala, az ő mejje és az ő karjai ezüstből; a hasa és az ő oldalai rézből.

33. Az ő szárai vasból, lábai részszerint vasból; és részszerint cserépből.

34. Nézed vala *ezt mind addig*, míg egy kő lehasada kéz nélkül, és eltöré az állóképet az ő vas és cserép lábairól, és apróra rontá őket,

35. Akkor együtt elromla a vas, cserép, réz, ezüst és arany, és lőnek mint a polyva a nyári szérűn, melyet a szél felvészen és semmi helyét sem találni; Az a kő pedig, mely leüté az állóképet, nagy hegygyé lőn, és bétölté az egész földet.

36. Ez az álom: és magyarázatját is megmondjuk a Király előtt.

37. Te, óh Király! Királyoknak Királyok vagy, mert a mennyei Isten országot, hatalmat, erőt és dicsőséget adott néked.

38. És valahol lakoznak emberek fiai, mezei oktalan állatok, és égi madarak, adta azokat a te * kezedbe, és Úrrá tett téged mind ezeken: Te vagy az arany fő!

* Jer. 27, 6, 7.

39. És utánad támad más birodalom, kisebb a tiédnél; és harmadik birodalom réz, mely ez egész földön uralkodik.

40. És a negyedik birodalom lészen erős mint a vas; mert miként hogy a vas eltör és elront mindeneket és miként a rontó pöröly: azonképen e birodalom is mindent eltör és egyberont.

41. Hogy pedig láttad lábait és ujjait részszerint cserépből, és részszerint vasból; a birodalom kétfelé oszol, és valami vas erősség lészen ő benne, a mint láttad, hogy a vas elegy volt a földi cseréppel.

42. És hogy a lába ujjai részszerint vas, részszerint cserép; lészen az a birodalom részszerint erős, és részszerint lészen romlandó.

43. Hogy pedig láttad a vasat elegyülve a földi cseréppel; *jegyzi*, hogy össze-elegyülnek emberi * mag által, de egymással nem egyesülhetnek, minthogy a vas nem egyesül a cseréppel.

* rész 11, 6.

44. Továbbá azoknak a Királyoknak idejekben támaszt a mennyei Isten birodalmat, mely * örökké meg nem romol, és ez a birodalom más népnek nem hagyatik, mely elrontja és eltöri mind ezeket a birodalmakat, és az állandó lészen örökké.

* rész 7, 14. Luk. 1, 1—33.

45. A mint láttad, hogy a hegyről

kéz nélkül leszakadt kő elrontá a vasat, rezet, cserepet, ezüstöt és aranyat: a nagy Isten jelentette meg a Királynak azt, a mi ezután jöendőre lészen; és igaz az álom, és bizonyos annak magyarázatja.

46. Akkor Nabukodonozor Király arczal leborula, és Dánielnek maga meghajtásával *tisztességet tőn*, és hagyá, hogy áldozattal és jóillattal áldozzanak néki.

47. Felele a Király Dánielnek, és monda: Bizonyyal a ti Istenetek, ő az Isteneknek Istene, és a Királyoknak Ura! és megjelentője a titkoknak; hogy megjelentethetted ezt a titkot!

48. Akkor a Király Dánielt * felmagasztalá, és nagy és sok ajándékokat ada néki, és Főtisztartóvá tevő őtet az egész Babilónia tartományán, és Tisztartók Fejedelmévé a Babilóniai minden bölcseken. * vers 6. rész 5, 11. 1 Móz. 41, 40—43.

49. És Dániel kéré a Királytól, és választá Tisztartóul * Sidrákot, Misákot és Abednegót, a Babilóniai tartománynak gondviselésére: Dániel pedig *vala* a Király portáján. * rész 1, 7.

3. RÉSZ.

Dániel társai az állóképet nem akarják imádni, az égő kemenczébe vettetnek.

Nabukodonozor Király csináltata egy arany * állóképet, *mellynek* magassága *vala* hatvan sing, szélessége hat sing; és helyhezteté azt a Dura mezején Babilónia tartományában. * vers 14.

2. És Nabukodonozor Király elküldte egybegyűjteni a Fejedelmeket, Hadnagyokat, Tisztartókat, Törvénykiszolgáltatókat, Kincstartókat, Tanácsosokat, Tömlöcztartókat, és a tartományoknak minden Fejedelmet, hogy jőnének az állóképeknek felszentelésére, melyet felemelt *vala* Nabukodonozor Király.

3. Akkor egybegyűlének a Fejedelmek, Hadnagyok, Tisztartók, Törvénykiszolgáltatók, Kincstartók, Tanácsosok, Tömlöcztartók, és a tartományoknak minden Fejedelmei a kép felszentelésére, melyet felállatott *vala* Nabukodonozor Király; és állanak *vala* a kép előtt, melyet felállatott *vala* Nabukodonozor.

4. És a poroszló kiált *vala* felszóval: Ti néktek parancsolják népeknek, nemzetségeknek és *minden* nyelveken *valóknak*!

5. Mihelyt halljátok a' kürtnek, sípnak, hegedűnek, hárfának, czimbalomnak, éneklésnek és minden vígasságtevő szerszámoknak szavát; leessetek és imádjátok az arany állóképet, a melyet felemeltett Nabukodonozor Király.

6. És valaki térdre nem esik, és ném imádándja; azon órában bévettetik * az égő tüzes kemenczébe. * vers 21. 25.

7. Annakokáért mihelyt hallák minden népek a kürtnek, sípnak, hegedűnek, hárfának, czimbalomnak és minden vígasságtevő szerszámoknak szavát; térdre esének minden népek, nemzetségek, és *minden* nyelveken *valók*, és imádkák az arany állóképet, melyet felemeltetett *vala* Nabukodonozor Király.

8. Ezokáért mindjárt elmenének a Káldeabeli férjfiak, és vádolást tőnek a Zsidók ellen.

9. Szólának azért és mondának Nabukodonozor Királynak: Király! Örökké élj!

10. Te, *oh* Király, parancsolatot adtál ki, hogy minden ember, mikor hallándja a kürtnek, sípnak, hegedűnek, hárfának, czimbalomnak, éneklésnek, és minden vígasságtevő szerszámoknak szavát; térdre essék, és imádják az arany állóképet.

11. A ki pedig térdre nem esik, és *nem* imádándja, bévettessék az égő tüzes kemenczébe.

12. Vagynak Zsidó férjfiak, kiket rendeltél a Babilóniai tartomány * gondviselésére, *tudniillik* Sidrák, Misák és Abednego: ezek a férjfiak nem gondolnak veled, Király, a te istenidet nem tisztelik, és az arany állóképet, melyet felemeltél, nem imádják. * rész 2, 48. 49.

13. Akkor Nabukodonozor nagy haraggal és búsulással hagyá, hogy előhoznák Sidrákot, Misákot és Abednegót, és mindjárt elővivék őket a Király eleibe.

14. Szóla Nabukodonozor és monda nékik: Igaz é, Sidrák, Misák és Abednego, hogy az én * istenimet nem tisztelitek, és az aranyállóképet, melyet felemeltem, nem imádjátok? * vers 1.

15. Most azért készek vagytok é, hogy mihelyt halljátok a kürtnek, sípnak, hegedűnek, hárfának, czimbalomnak, éneklésnek, és minden vígasságtevő szerszámoknak szavát; térdre essetek és imádjátok az állóképet, melyet csináltam?

ha nem imádándjátok, mindjárt bévettetek az égő tüzes kemenczébe; és kicsoda az Isten, ki titeket * kivegyen az én kezeimből? * vers 26. 28.

16. Felelének SIDRÁK, MISÁK, és ABEDNEGO, és mondanak Nabukodonozor Királynak: Nem szükség nekünk erről a dologról megfelnünk néked.

17. Imé a mi Istenünk, a kit mi tisztelünk, hatalmas kiszabadítani minket az égő tüzes kemenczéből, és a te kezdeből, Király, kivészen;

18. Ha ki nem *vészen is*; tudtodra legyen néked, Király, hogy a te * istenidet mi nem tiszteljük, és az állóképet, melyet felemeltél, nem imádjuk!

* rész 1, 1. Csel. 4, 19. 5, 29.

19. Akkor Nabukodonozor eltélék haraggal, és az ő orcájának színe elváltozóék, Sidrák, Misák és Abednego ellen: azért szóla, és hagyá, hogy bégyujtanák a kemenczét hétszerte inkább, mint szokták vala bégyujtani.

20. És az erős férfiaknak, kik az ő seregében valának, meghagyá, hogy megkötnék Sidrákot, Misákot, és Abednegót, hogy vetnék az égő tüzes kemenczébe.

21. Akkor ezek a férfiak megkötnétek, mentéjekben, felsóruhájokban, patyolatjokban, és *egyéb* öltözetjekben, és veték őket az égő tüzes kemenczébe.

22. Ezokáért mivelhogy a Király parancsolatja sietteti vala őket, és a kemenczét igen befűttette vala: azokat a férfiakat, a kik Sidrákot, Misákot és Abednegót kivitték vala, megölé a tűznek lángja.

23. És ezek a három férfiak, Sidrák, Misák, Abednego, esének az égő tüzes kemence közepibe kötözve.

24. Akkor Nabukodonozor Király elál-mélkodék, és hamarsággal felkele, szóla és monda az ő Tanácsosinak: Nemde nem három férfit veténk a tűznek közepibe megkötnözve? Felelének és mondanak a Királynak: Ugy vagyon Király.

25. Felele és monda: Imé látok négy férfit megoldva járni a tűz közepiben, és semmi sérelem nincs ő benne; és a negyediknek ábrázatja hasonló az Istennek fiához.

26. Akkor járula Nabukodonozor az égő tüzes kemence szájához, és szóla és monda: Sidrák, Misák és Abednego,

a nagy Istennek szolgálai, jertek ki és jöjjetek ide! Akkor kijövének Sidrák, Misák és Abednego a tűznek közepiből.

27. Egybegyülének azért a Fejedelmek, Tisztartók és Hadnagyk, és a Király Tanácsosai, hogy néznék ezeket a férfiakat, hogy a tűznek semmi hatalma nem lett az ő testeken, és hogy még hajok szála sem égett meg, és az ő mentéik meg nem változtak és a tűznek szaga által nem járta őket.

28. Szóla Nabukodonozor, és monda: Áldott ezeknek Istenek, a Sidrák, Misák és Abednego *Istene*, ki elbocsátotta az ő * Angyalát, és kiszabadította az ő szolgálait, kik ő benne biztak: és a Király beszédét megváltoztatták, és adták az ő testeket veszedelemre, hogy ne tisztelnének, se imádnának semmi istent az ő Isteneken kívül. * vers 25.

29. Én tőlem vagyok azért adva a parancsolat: hogy minden nép, nemzetség és nyelv, a ki káromlást mond a Sidrák, Misák és Abednego Istene ellen, konczról konczra hányattassék, és annak háza pervátaszékké tétessék: mert nincsen Isten, ki megszabadithasson, mint ez.

30. Akkor a Király nagyra emelé Sidrákot * Misákot és Abednegót Babilónia tartományában. * rész 2, 49.

31. Nabukodonozor Király minden népeknek, nemzetségeknek és nyelveknek, kik lakoznak az egész földön: Bőséges békességek legyen néktek!

32. A jegyeket és csudákat, melyeket cselekedett én velem a Felséges Isten, illendő dolognak tetszék nekem megbeszélenem. * vers 22. 27. rész 2, 31—45.

33. Az ő jegyei melly nagyok, és az ő csudái melly erősek! az ő országa örök-kevaló ország, és az ő * uralkodása nemzetségről nemzetségre *vagyon!*

* rész 2, 21. Zsolt. 93, 1. 2.

4. RÉSZ.

Nabukodonozor álmában nagy élő fát lát: felfuvalkodott kevelységért hét időkig való baromi oktalanságra jut, osztán ismét észére tér.

Én Nabukodonozor nyugodalomban valék az én házamban, és gazdag az én palotámban.

2. Álmod * láték, és megrettenete engem, és a gondolatok az én ágyamban, és az én fejemnek látásai megháborítanak engem.

3. És adék ki parancsolatot, hogy bé-

hoznák † előmbe Babilóniának minden bölceit, kik az álomnak magyarázatját megjelenténék nékem.

* vers 7—13. rész 2, 1. 2. † 1 Móz. 41, 8.

4. Akkor bójóvénék *én hozzám* a természettudók, égforgástudók, Káldeusok, és jóvendőmondók; és az álmot megbeszélém előttök, de a magyarázatját meg nem jelentheték nékem.

5. Mig végezetre béhozák *én hozzám* Dánielt, kinek neve * Baltazár, az én Istenemnek neve szerint, és a kiből a szent Isteneknek lelkek vagyon, és az álmodat ő előtte megmondám: * rész 1, 7.

6. Baltazár, a jóvendő * bölcsenek fejek, tudom, hogy a szent Isteneknek lelkek vagyon te benned, és semmi titok el nem rejtetett te előtted; az én álmodnak látásit, mellyet láttam, és annak magyarázatját mond meg nékem.

* rész 2, 48.

7. Az én fejem látásai pedig az én ágyamban *ezek*: Látom vala, és imé egy fa a föld közepette és annak magassága nagy *vala*.

8. Nagy *vala* a fa és erős, és annak magassága az égig felhat *vala*, és annak ellátása az egész földnek *külső* határáig.

9. Az ő ága szép és gyümölcse sok, és élések minden *állatoknak vala* rajta: alatta árnyékot ad *vala* a mezei vadaknak, és az ő ágain laknak *vala* az égi madarak, és abból él *vala* minden test.

10. Látom *vala* az én fejem látásiban az én ágyamban, és imé a Vigyázó és a Szent az égből leszáll.

11. Kiálta erősen és így szóla: Vágjátok le a fát, és vagdaljátok el az ő ágait, rázzátok le az ő leveleit, és hánycsúcsát ide s tova az ő gyümölcseit: menjenek el a vadak ő alóla, és a madarak az ő ágairól.

12. De az ő tőkét gyökerestől a földben meghagyjátok, és vas és érc kötélbe *legyen* * a mezei fűvön; égi harmattal öntöztessék, és az oktan állatokkal *legyen* része a földnek fűvén.

* vers 17. 19. 22.

13. Az emberi szív ő benne megváltoztassék, és baromnak szíve adassék neki; és hét idő muljék el ő rajta.

14. A Vigyázóknak végezésekből *vagyon* ez, és a Szenteknek beszédekben ez a kívánság, hogy megismerjék az

élők, hogy a felséges *Isten* * uralkodik az embereknek birodalmokon, és a kinek akarja *annak* adja azt, és az emberek között az alábbvalót emeli fel arra.

* rész 2, 21.

15. Ez álmodat láttam én Nabukodonozor Király, és te, Baltazár, *annak* magyarázatját mond meg; mert az én országomnak minden bölcsői magyarázatját meg nem jelenthették nékem: te pedig * megmívelheted; mert a szent Isteneknek lelkek vagyon te benned.

* rész 2, 28—47.

16. Akkor Dániél, kinek neve *vala* Baltazár, elájula, úgymint egy óráig, és az ő gondolati megháboríták őtet. Felele a Király és monda: Baltazár, az álom és annak magyarázatja meg ne retentsenek téged! Felele Baltazár és monda: Én uram, az álom *legyen* a te gonoszakaróidnak, és annak magyarázatja a te elenségidnek!

17. A fa, mellyet láttál, a melly nagy és erős *vala*, és annak magassága az égig ér *vala*, és annak ellátása minden földre;

18. És az ő ágai szépek, és az ő gyümölcse sok, és arról *vala* élések mindeneknek; az alatt laknak *vala* a mezei vadak, és annak ágain laknak *vala* az égi madarak:

19. Te vagy Király, a ki nagygyá és erőssé lettél, és a te nagyságod * felnevedék, és az égig méne, és a te hatalmad a föld végéig.

* rész 2, 37. 38.

20. Hogy pedig látá a Király a Vigyázót és a Szentet leszállani az égből, és mondani: Vágjátok le a fát, és hánycsúcsát ide s tova; de tőkét gyökerestől a földben hagyjátok, és vas és érc kötélben a mezei fűvön *legyen*, és égi harmattal hintessék, és a mezei oktan állatokkal *legyen* része, míg hét idő mulik el rajta.

21. E magyarázatja, Király, és a felséges *Istennek* végezése, melly néz az én uramra a Királyra:

22. Mert tégedet * kiűznek az emberektől, és a mezei oktan állatokkal leszen a te lakásod és a fű leszen néked élésed mint az ökröknek, és égi harmattal öntöznek tégedet, és hét idő mulik el rajtad, míg megértsed, hogy a felséges *Isten* † uralkodik az emberek

birodalmokon, és adja azt *annak*, a kinek akarja.

* rész 5, 21. † rész 2, 21.

23. Hogy pedig mondák, hogy a tőkét gyökerestől meg hagyják a fának; a te országod néked megmarad, míg megismered, hogy az Úr é az egek.

24. Annakokáért *óh* Király, az én tanácsom tessék néked, és a te vétkeidet igazsággal váltsd meg, és a te hamiságodat szegényekhez való irgalmas-sággal: imé léssen orvossága a te vétkeidnek!

25. Mind ezek * reá telének Nabukodonozor Királyra.

* vers 22. 23.

26. Tizenkét hó elmulván a Babilóniai országnak palotájában sétál vala.

27. Szóla a Király és monda: Nemde nem * ez é ama nagy Babilon, melyet én építtetem ország házának, az én hatalmasságomnak ereje által, és az én ékességemnek dicsőségére?

* Ezék. 28, 2. 5. Csel. 12, 22. 23.

28. Még e szó a király szájában *vala*, és az égből szózat jöve le, *ezt mondván*: Néked mondják Nabukodonozor Király, a birodalom elment te tőled!

29. És az emberek között tégedet kivetnek és a mezei barmokkal *léssen* a te lakásod, és fűvel legettetnek mint az ökröket: és hétidők mulnak el te rajtad, míg megismered, hogy a felséges *Isten* uralkodik az emberek birodalmokon, és annak adja azt, a kinek akarja.

30. Ugyanazon órában a beszéd bétéle k Nabukodonozoron: és az emberek között kivettetik, és mint az ökör, fűvet eszik *vala*, és égi harmattal öntöztetik *vala* az ő teste, míg az ő szőri, mint a saskeselyűeknek *tollaik*, megnevekedék, és az ő körmei mint a madarakéi.

31. És azoknak a napoknak utánna, én Nabukodonozor az én szemeimet az égbe emelém, és az én értelmem megjöve nékem, és a felséges *Istent* áldám, és az örökké élőt dicsőítém; mert az ő hatalma örökké * való hatalom, és az ő országa nemzetről nemzetre *vagyon*.

* rész 3, 33.

32. És a földnek minden lakói olyan-
nak becsültetnek, mint a * semmi; és az ő akarátja szerint cselekszik az ének seregében, és a földön lakozók között, és nincsen, aki az ő kezét † megbántsa, és mondja néki: Mit cselekedtél?

* Ésa. 40, 15—17. † Jób 9, 12. Ésa. 45, 9.

33. Ugyanazon időben az én értelmem megtérem én hozzám és az én országomnak dicsőségére *térek*, az én ékességem és méltóságom megtérem hozzám; és az én Tanácsosim s Főrendeim megkeresének engemet, és az én országomban megerősítém, és nagyobb méltóság adaték nékem.

34. Most *azért* én Nabukodonozor dicsérem, magasztalom és dicsőítem a mennyei Királyt: mert minden ő cselekedetei * igazság, és az ő útai ítélet, és azokat, a kik járnak † kevélységben, megalázhatja. * 5 Móz. 32, 4. † vers 27. Ésa. 13, 11.

5. RÉSZ.

Baltázár Király lát író kezét a falon, megöletik.

Baltázár Király szerze nagy lakodalmat az ő ezer Főrendinek, és az ezer *Főrendek* előtt bort ivék.

2. És Baltázár hagyá a borital között, hogy előhoznák az arany és ezüstedényeket, melyeket elvitt * *vala* Nabukodonozor az ő attya a templomból, mely *vala* Jerúsálemben és hogy innának azokból a Király és az ő Főrendei, az ő feleségei és ágyasai. * rész 1, 2. 2 Kir. 25, 13—16.

3. Akkor előhozák az arany edényeket, melyeket elvittek *vala* az Isten házának templomából, mely *vala* Jerúsálemben, és ivának azokból a Király, az ő Főrendei, feleségei és ágyasai.

4. Ivának *azért* bort, és dicsérék az aranyból, ezüstből, rézből, vasból, fából, és kőből *csinált* isteneket.

5. Ugyanazon órában kijövének emberi kéznek * ujjai, és írának *vala* a gyertyatartó ellenében a Király palotája falának meszelésén, és a Király nézi *vala* azt a kéztenyért, a mely ír *vala*.

* Ezék. 8, 3.

6. Akkor a Király ábrázatja megváltozék, és az ő gondolatai megháboriták őtet, és derekában való ereje elszakada, és térdei egybeverődnek *vala*.

7. Kiálta *azért* a Király erősen, hogy bévinnének ő hozzá * égforgásához tudókat, Káldeusokat, és jövőndölőket és szóla a Király és monda a Babilóniai bölcseseknek: Valaki elolvassa ezt az írást, és annak magyarázatját megjelenti nékem; bársonyba öltözik az és aranyláncz léssen az ő nyakában, és harmadik *léssen*, a ki parancsol az országban. * rész 4, 1—3.

8. Akkor bémenének a Királynak min-

den bölcsei, de el nem olvashaták az írást, és annak magyarázatját meg nem mondhaták a Királynak.

9. Akkor Baltazár Király igen megretene, és az ő ábrázata megváltozék benne, és az ő Főrendei is megháborodának:

10. A Királynéasszony ezért a dologért, melly esék a Királyon és az ő Főrendein, béméne a lakodalom házába, és szóla a Királynéasszony és monda: Király, örökké élj! ne rettentsenek téged a te gondolatid, és a te ábrázatod ne változzék.

11. Vagyonegy * férjfiu a te országodban, kiben a szent isteneknek lelkei vagyon, és a te atyádnak idejében, értelem, tudomány és bölcsesség, mint az isteneknek bölcseségek, taláztatott ő benne; kit Nabukodonozor Király a † te atyád a természettudóknak, ég forgásához tudóknak, Káldeusoknak és jövendölőknek Fejedelmekké tőn, ezt tevé a te atyád a Király.

* rész 2, 48. † vers 30. 31. Jer. 27, 7.

12. Mivelhogy Dánielben, kit a Király Baltazárnak nevezett vala, nagyobb lélek és tudomány, és értelem, álmoknak magyarázatjok, titkoknak megjelentetések, és nehéz dolgoknak megfjtetések taláztatott vala. Most azért hivatassék Dániel, és magyarázatját megjelenti.

13. Akkor Dániel viteték a Király eleibe, és szóla a Király, és monda Dánielnek: Te vagy é ama * Dániel, ki vagy a Júda nemzete fogságából való férjfiak közül, kit ide hozott a Király az én atyám, Juda országából? * vers 10. 11.

14. És hallottam felőled, * hogy az isteneknek lelkei vagyon te benned, és tudomány és értelem, és bölcsesség bővebben taláztatott te benned. * vers 11.

15. És mostan hozatának én előmbe bölcsek, és ég forgásához tudók, kik ez írást elolvassák, és magyarázatját megjelentenek nékem; de e beszédnek magyarázatját meg nem jelenthették.

16. És én hallottam te felőled, hogy magyarázatokat magyarázhatsz, és kötések megfjthatsz; most azért ha elolvashatod ez írást, és annak magyarázatját megjelentethed nékem, bársonyba öltöztöl, és aranyláncz leszén nyakadban, és harmadik léssesz, ki uralkodik az országban.

17. Akkor felele Dániel, és monda a Király előtt: A te ajándékid tiéd legye-

nek, és adományidat másnak adjad: de mindazáltal ez írást elolvasom a Királynak, és ennek magyarázatját megjelen-tem néki.

18. Te Király, (a felséges Isten, birodalmat, és nagy becsületet, és dicsőséget és méltóságot * ada Nabukodonozornak a te atyádnak.

* rész 2, 37. 38.

19. És azért a nagy hatalomért, melyet ada néki, minden népek, nemzetek és nyelvek rettegtek és féltek az ő orczájától; a kiket akar vala, megöl vala: és a kiket akar vala, életbe megtart vala; és a kiket akar vala, felemel vala; és a kiket akar vala, megaláz vala:

20. De mikor szíve * felfuvalkodott volna, és az ő lelke megkeményedett volna a kevélységre: levettették az ő országának székből és dicsőségét elvevék őtőle.

21. És az emberek fiai közül kivette-ték, és az ő szívet olyanná tevé *az Isten*, mint a barmoké, és a vadszamarakkal lőn az ő lakása, és füvel ettették őtet mint az ökröket, és égi harmattal öntöztetett az ő teste, míg megeszméré, hogy a felséges Isten uralkodik az emberek országokon, és azt, a kit akar, helyhez-teti arra.)

* rész 4, 22. 23.

22. Te azért ő fja Baltazár, meg nem aláztad szivedet, noha mind ezt *jól* tudtad;

23. Sőt a mennyei Úr ellen * felemelkedél, és az ő házának edényit előhozták elődbe, és te és a te Főrendeid, és a te feleségeid és ágyasaid bort itattok azokból; és az ezüstből és aranyból, rézből, vashból, fából és kőből csinált isteneket dicséred, kik nem látnak, sem nem hal-lanak, sem nem értenek; és az Istent, a kinek kezében vagyon a te † lelked, és minden te útaid, nem dicsőítetted:

* Jer. 50. 31. 32. † Jóh 12. 10.

24. Azért az ő színe elől küldetett e kéztenyér, melly ezt az írást feljegyzette.

25. Ésez az írás, melly feljegyeztetett; *Mene, Mene, Tekel, Ufarsin!*

26. E magyarázatja e beszédnek: *Mene*, azaz megszámlálta Isten a te országodat, és azt bétöltötte.

* vers 3. Jer. 51, 13. 14. 25—28. 27, 7.

27. *T e k e l*, azaz, megmérettél a fontban, és hijjával találtattál.

28. *P e r e s*, azaz elosztatott a te országod, és adatott a Média és * *P e r s i a*belieknek.

* vers 31.

29. Akkor meghagyá Baltazár, és öltözteték Dánielt bársonyba és aranylánczot vetének nyakába, és megkíálták előtte, hogy harmadik * ő, a ki parancsolna az országban.

* rész 2, 48. 6, 2.

30. Ugyanazon * éjszaka † megöleték Baltazár a Káldeusoknak †† Királyok ;

* Ésa. 21,5—9. † Ésa.13,17—22.Jer. 25,12.13.††Jer.27,7.

31. És a Médiabeli Dárius vevé magához az országot, mikor hatvankét esztendő volt.

6. RÉSZ.

Dániel megtartatik az oroszlánok vermekben.

Tetszék Dáriusnak, hogy rendelne az országon százszusz Tisztartókat, kik lennének az egész országon ;

2. És azok felett három Fejedelmeket, kik közül * Dániel egy *vala*, kiknek azok a Tisztartók számot adnának, hogy a Királynak semmi bántása ne lenne.

* rész 2, 48. 5, 29.

3. Akkor Dániel feljebb haladja *vala* a Fejedelmeket és a Tisztartókat; mivel-hogy bővebb lélek *vala* ő benne, és a Király gondolkozik *vala róla*, hogy ötet rendelne az egész országon.

4. Akkor a Fejedelmek és Tisztartók keresnek *vala* alkalmatosságot Dániel ellen az ország felől; de semmi alkalmatosságot vagy vétket nem találhatnak; mert igaz *vala*, és semmi fogyatkozás és vétek nem találtaték ő benne.

5. Akkor azok a férjfiak mondanak: Nem találhatunk ebben a Dánielben semmi okot, hanem ha *valamit* találunk ő ellene, az ő Istenének törvényében.

6. Akkor a Fejedelmek és Tisztartók egybegyülének a Királynál és így szólnak néki: Dárius Király, örökké élj!

7. Tanácsot tartottak az országnak minden Fejedelmei, a Hadnagyok, Tisztartók, Tanácsosok és a Főbírák, hogy királyi végezést végezz, és megerősítsd a fogadást, hogy valaki kér kérést valamely Istentől vagy embertől harmincz napig, hanem csak te tőled, *óh* Király, vettessék az oroszlánok barlangjokba.

8. Most *azért*, *óh* Király, erősítsd meg e parancsolatot, és ird írásban, hogy meg ne változtassék * a Média és Persiabeliek törvények szerint, melly el nem mulik.

* Eszt. 1, 19. 8, 8.

9. Annakokáért Dárius Király bépecsétlé az írást, és a parancsolatot.

10. Dániel pedig, hogy megérté, hogy megpecsételtetett volna az írás, béméne az ő házába, és az ő vacsoráló házának ablakait kinyitá Jerúsálem * felé, és háromszor † napjában térdre esvén, lehajtja *vala* magát és könyörög *vala*, és vallást téssen *vala* az ő Istene előtt, miként cselekszik *vala* az előtt.

* 1 Kir. 8, 44. 48. Zsolt. 55, 18.

11. Akkor azok a férjfiak egybegyülének, és találák Dánielt, hogy könyörögne, és esedeznék az ő Istene előtt.

12. Akkor elmenének és mondanak a Király előtt, a Király kiadott parancsolatja felől: Nemde nem megírád é a parancsolatot, hogy valaki kérénd valamely Istentől vagy embertől harmincz napig, hanem csak te tőled Király; vetetné az oroszlánok barlangjokba? Felele a Király és monda: Igaz ez a szó, a Média és Persiabelieknek törvények szerint, melly el nem mulhatik.

13. Akkor felelének és mondanak a Király előtt: * Dániel, a ki a Júda nemzete fogságából † való férjfiak közül vagyon, nem gondolt veled, *óh* Király, sem a parancsolattal, mellyet irtál: hanem háromszor könyörög napjában.

* vers 2. † rész 1, 3—6.

14. Akkor a Király, mikor hallotta volna e szót, igen megszorodék magában, és *teljes* szívből azon *vala* Dániel felől, hogy ötet megszabadítaná, és napnyugotig törekedik *vala rajta*, hogy ötet megmenthetné;

15. De azok a férjfiak egybeüték magokat a Királynál, és mondanak a Királynak: Tudjad, Király, hogy ez a Média és a Persiabeliek törvénye, hogy semmi parancsolat vagy végezés, mellyet a Király végez, meg ne * változtassék.

* vers 8.

16. Akkor a Király szóla, és előhozák Dánielt, és veték az oroszlánok vermekbe. Felele a Király és monda Dánielnek: A te Istened, a kit tisztelsz szüntelen, az szabaditson meg tégedet.

17. És hozának egy követ, és veték a verem szájára, és megpecsétlé a Király az ő gyűrűjével, és az ő Főrendeinek gyűrűjökkel, hogy meg ne változtatnék az akarat Dániel felől.

18. Akkor méne a Király az ő palotájába és vacsora nélkül méne nyugodni.

és vigasságtevő szerszámok eleibe nem vitetének; és az álom tőle elméne.

19. Akkor a Király nagy reggel felkele, mikor megvilágosodnék, és gyorsasággal az oroszlánok vermekhez méne.

20. És mikor közelgetett volna a veremhez, Dánielt szomoru szóval kiáltá, és szólván a Király, monda Dánielnek: Dániel, az élő Istennek szolgálja, a te Istened, a kinek te szolgálsz szüntelen, megtarthatott é téged az oroszlánoktól?

21. Akkor Dániel a Királlyal szóla, *mondván*: Király örökké élj!

22. Az én Istenem elbocsátá az ő * Angyalát, és bezárlá az oroszlánoknak szájokat és nem árthattak nékem: mert ő előtte igazság találtatott én bennem, és te előtted is, Király, semmi gonosztságot nem cselekedtem!

* rész 3, 23. 25. 28.

23. Akkor a Király igen * megörüle ő rajta, és Dánielt kihozatá a veremből, és kivevék Dánielt a veremből, és semmi sérelem † nem találtaték ő rajta: mert hitt az ő Istenében.

* vers 14. † Jób. 5, 23.

24. És parancsola a Király; és előhozák azokat a férjfiakat, kik Dánielt * vándolták vala, és az oroszlánok vermekbe vettetének *mind* ők, *mind* az ő fijaik és feleségeik; és még a verem fenekére nem jutottak vala, hogy az oroszlánok rajtok hatalmat vőnek és minden őcsontjaikat egyberonták.

* vers 4.

25. Akkor Dárius Király ira minden népeknek, nemzeteknek, és nyelveknek, kik lakoznak vala az egész földön. A ti békességek bőséges legyen!

26. Én tőlem adatott ez a végezés, hogy az én országomnak minden birodalmában * féljék és rettegjék a Dániel Istent; mert ő az élő Isten, és örökké megmaradandó, és az ő országa meg nem romol, és uralkodása mind végig *megtart*.

* rész 3, 29. 31—33.

27. A ki kiment és megszabadít, és jegyeket és csudákat cselekszik mennyen és földön, a ki kimentette Dánielt az oroszlánok hatalmokból.

28. És Dánielnek jó szerencsésen lőn dolga a Dárius országában, és a Perzsiabeli * Czirusnak országában. * Esd. 1, 1.

7. RÉSZ.

Dániel álmod lát négy feneállatról.

Baltazárnak * a Babilóniai Királynak első esztendejében Dániel álmodlata, és

az ő fejének látásai *lőnek* az ő ágyában; akkor az álmod megírá, beszédinek kezdetiben monda:

* rész 5, 1. 30.

2. Szóla Dániel és monda: Látom vala az én látásomban éjszaka és imé négy égiszél tusakodik vala a nagy tengeren.

3. És négy nagy állat jó vala fel a tengerből, kik különböznek vala egymástól.

4. Az első mint az oroszlán, és saske-selyű szárnyai *valának*, nézem vala mig szárnyait kiszaggaták, és felvételék a földről, és mint *egy* ember lábára álla, és emberi szív adaték néki.

5. És imé a második állat hasonlatos a medvéhez, és felkele egy oldalára, és három oldalcsont vala szájában fogai között, és így szólnak vala néki: Kelj fel, egyél sok húst!

6. Ezután láték *látást*, és imé más *állat*, mint a párducz és négy madárszárnyak *valának* az ő hátán; és négy feje az állatnak, és hatalom adaték néki.

7. Ez után látám éjszaka látásomban, és imé a negyedik állat rettenetes és iszonyu, és igen erős *vala*, mellynek nagy vasfogai *valának*, eszik és rág vala, és a mi megmarad vala, lábaival eltapodja vala; és különböző vala mind azoktól az állatoktól, mellyek ő előtte valának és tiz szarva *vala* ennek.

8. Figyelmetes valék a szarvakra, és imé más kis szaru nevedek ki a többi között, és három az elébbi szarvak közül kiromla a *kis szaru* előtt; és imé szemek, mint az ember szemek *valának* ebben a szaruban, és száj, melly szól vala * nagyokat.

* vers 11.

9. Nézem vala mig székeket hozának elő: és a régi idejű leüle; az ő ruhája feje mint a hó, és feje haja mint a tiszta gyapju; az ő széki tüzes láng, ke-rekei égő tűz.

10. Tüzfolyás foly vala és jó vala ki az ő színe elől, ezerszer * való ezren udvarlanak vala néki, és tizezerszer való százezeren állanak vala előtte: itéletnek üle, és könyvek † nyittatának meg.

* Jel. 5, 11. † Jel. 20, 12.

11. Figyelmetes valékakkor a kemény beszédek * szavára, mellyeket a *kis szaru* szól vala; nézem vala *azért*, mig megöleték az az állat, és az ő teste elvesze, és vetteték a tüzre.

* vers 8.

12. A több állatoktól is elvételék az ő hatalmok: és az életre hosszuidő adatott vala néki ideig * és ideig.

* vers 25. rész 12, 7.

13. Látom vala éjszaki látásomban, és imé az égnek felhőiben mint *egy* embernek fia jó vala; és méne a * régi idejűhöz, és eleibe vivék őtet.

14. És ada néki hatalmat és dicsőséget, és országot, és minden népek, nemzetek, és nyelvek néki szolgálnak; az ő hatalma örökkévaló * hatalom, a melly el nem vétetik, és országa meg nem romol.

* rész 2, 44.

15. Elfogyatkozik az én lelkem, nékem Dánielnek, az én testemben, és az én fejem látásai * megháborítanak engem.

* rész 2, 3, 4, 2, 5, 6.

16. Menék egyhez azok közzül, kik fenn állanak vala, és kérék tőle igaz *értelmet* ez egész *dolog* felől; és megmondá nékem, és e dolognak magyarázatját megjelenté nékem, *így szólván*:

17. Ez a négy nagy állat négy Királyok, kik támadnak e földön.

18. És e magasságoknak * szentei elveszik az országot, és birják az országot örökké, és mind örökön örökké. * rész 4, 10.

19. Akkor kívánék igaz értelmet vennem a negyedik állat felől, melly különböz vala mind a többitől és felette rettenetes, mellynek vasfogai és érczkörmei *valának*, eszik és apróra ront vala *mindent*, és a maradékát lábaival tapodja vala.

20. A tiz szarvak felől is az ő fején; a más szaru felől is, melly alól nevedék fel; és előtte három esék el az előbbiekközzül; és ennek a szarunak szemei *valának*, és szája, melly nagyokat * szól vala; tekinteti nagyobb *vala* a többinél.

* vers 8.

21. Látom vala, és ez a szaruhadakozik vala a szentek ellen, és győzedelmet veszen vala rajtok.

22. Mig eljőve a régi * idejű, és ítélet adaték a magasságoknak † szenteinek; és az idő eljőve, és az országot elvevék a szentek.

* vers 9. † vers 18.

23. Így szóla az: A negyedik állat, negyedik ország lesz e földön, melly nagyobb lesz minden országoknál, és megeszi az egész földet, és eltapodja s elrontja.

24. És a tiz szarvak *jegyzik, hogy eb-*

ből az országból tiz Király támad: és más támad ezek után, és az nagyobb létszen az előbbieknél, és három Királyt aláz meg.

25. És sokat szól a felséges *Isten* ellen, és a magasságok szenteit * megrontja; és azt véli, hogy megváltoztathatja az időket és a törvényt: és adatnak a *szentek* az ő kezébe ideig, † időkig és az időeknek feléig.

* vers 18. 22. rész 11, 36. † vers 12.

26. És ítélet lesz, és az ő hatalmát elveszik, hogy elveszessék és elrontsák mindenestől.

27. És ország és hatalom, és országnak nagysága az egész ég alatt adatik a magasságok szenteinek * népének, kinek országa örök ország *leszen*, és minden hatalmasságok néki szolgálnak és engednek.

* vers 18. 25. rész 4, 10.

28. Eddig vége e beszédnek. Engemet pedig Dánielt az én gondolatim igen megtretentének, és az én ábrázatom megváltozik én bennem, és e beszédet megtartám az én szívemben.

8. RÉSZ.

Dániel látja a kosnak bakkal való viaskodását.

Baltázár * Király birodalmának harmadik esztendejében látás jelenék nékem, nékem Dánielnek, azután, melly jelent vala nékem először.

* rész 5, 1. 30. 7, 1.

2. És látám látásban, és lőn mikor látám, valék Súsán * várában, mely vagyon Elám † tartományában, látám azért látásban, és imé valék az Ulai folyóvíz mellett.

* Eszt. 1, 2. † Jer. 49, 34—39.

3. És felemelém az én szemeimet, és látám, és imé egy kos áll vala a folyóvíz mellett, és két szarva *vala*; és azok a két szarvak magasak *valának*, és egyik a másiknál magasabb, és a magasabb nevededik vala utólszor.

4. Látám azt a * kost, hogy szarvaival öklel vala napnyugotra és északra, és délre és semmi állatok meg nem állhatnak vala ő előtte, és nem vala, ki megszabaditana *valakit* az ő kezéből, és cselekedék az ő akaratja szerint és nagygyá lőn.

* vers 20. rész 11, 2.

5. És én valék figyelmetes, és imé egy kecskebak * jó vala napnyugotról az egész földnek szinére, és nem illeti vala a földet, és annak a baknak *vala* egy rettenetes szarva az ő szemei között. * vers 21.

6. És méne a koshoz, a mellynek * két szarva vala. mellyet láttam vala, hogy áll vala a folyóvíz mellett, és futamék arra nagy erős haraggal. * vers 3.

7. És látám, hogy a koshoz közelget vala, és felemelkedék a bak annak el-lene, és megöklelé a kost, és mindkét szarvát elrontá, és nem vala erő a kos-ban, hogy megállhatna előtte: és leüté azt a földre és * megtapodá, és nem vala, a ki megmentené attól a kost. * rész 11, 3.

8. A kecskebak azért igen nagygyá lón, és mikor erejében volna, * eltörék az a nagy szaru, és a helyébe négy rettenetes szaru nevedék fel az égnek négy szele felé. * vers 22. rész 11, 4.

9. És azok közzül egyből nevedék ki egy kis szaru, és nagyon felnevedék dél-re, napkeletre és e kívánatos * földre. * rész 11, 16. 41—45.

10. És felnevedék mind az égi sere-gig; és e földre leejte az égi seregből sokakat, és a csillagokból, és azokat megtapodá.

11. És a seregnek Fejedelméig * ne-vedék, és ő tőle elvételék a szüntelen való áldozat, és elhanyattaték az ő szent hajlékának helye. * vers 25. rész 11, 31.

12. És a sereg adaték kézbe, a szüntelen való áldozatért, a vétekért: és veti az igazságot a földre, és megcselekeszi ezeket, és jó szerencsés előmenetele lé-szen.

13. És hallék egy szentet, hogy szóla; mert szóla egy a szentek közzül egy csudálatos szőlónak mondván: Meddig léssen a szüntelen való áldozat elvételé-nek látása, és a pusztító gonoszság, hogy mind a szent helyet, mind a se-reget elpusztítsa.

14. És monda nékem: Kétezer és há-romszáz estvéig, és reggelig, és azután megtisztittatik a szent hely.

15. És lón, hogy mikor én Dániel lát-nám e látást, és keresném értelmét: imé álla előmbe egy hasonló a férjfiuhoz.

16. És hallék emberi szót az Ulai fo-lyóvíz közepin, melly kiálta és monda: Gábiel, * tanítsd meg ezt a látásra; * rész 9, 21.

17. És jöve oda, a hol állok vala, és mikor jőne, megrettenék és borulék or-czámra, és monda nékem: Értsd meg embernek fija: mert végezett időre le-szen e látás.

18. És mikor szólna velem, ugymint álomtól elfogatván esém orczámra a földre: de megillete * engem és lábamra állata.

19. És monda: Imé én megtanítlak tégedet, milészen a haragnak végén; mert a rendelt időre vége léssen. * rész 10, 10.

20. Az a kos, mellyet láttál, hogy két szarva vagyón, Médiának * és Persiának Királyait példázza. * rész 5, 31.

21. És a * kecskebak Görögországnak Királyát; és a nagy szaru, melly vala az ő szemei között, az első † Királyt. * vers 5. † rész 11, 3. 4.

22. És hogy a szaru * eltörék, és négy álla helyébe; négy birodalom támad ab-ból a nemzetből, de nem annak erőssége szerint. * rész 11, 4.

23. És azoknak birodalmoknak végén, mikor elfogytatnak a gonoszok, támad egy kemény orczájú Király, és mesék értője.

24. És annak ereje nagy léssen, noha nem az ő ereje által, és csudálatosképen pusztít és előmeneti léssen, és megcse-lekeszi akarátját, és elveszt erőseket, és a szenteknek * népét. * vers 9, 11.

25. És az ő értelme által jó szerencsés léssen az álnokság az ő kezében, és az ő szívében felfuvalkodik, és a békesség-ben elveszt sokakat; sőt a Fejedelmek-nek Fejedelme ellen is feltámad, és kéz nélkül rontatik meg.

26. És az estvéről és * reggelről való látás, melly megmondatott, igazság: Te azért pecsételd bé e látást, † mert sok napokra való. * vers 14. † rész 12, 4—9. Jel. 10, 4.

27. És én Dániel elájulék és elbetegü-lék egynehány napig, és felkelék. és a Király dolgát * tettem; és elálmléko-dtam ezen a látáson és nem vala a ki értené. * rész 6, 2.

9. RÉSZ.

Dániel könyörgése; 70 titkos hetek.

Dáriusnak az Assvérus * fijának első esztendejében, ki a Midiabeliek nem-zetségéből vala, ki Királlyá tétetett vala a Káldeusok országán. * Eszter 1, 1. 2.

2. Birodalmának azért első esztendejében, én Dániel megértém a könyvekből az esztendőknék számokat, melyről az Úr szólott vala Jeremiás * Próféának, hogy hetven esztendőt töltene bé Jéru-sálem pusztulásiban. * Jer. 25, 12. 29, 10.

3. És emelem az én orczámat az Úr Istenhez, hogy keresném *őtet* imádsággal, könyörgéssel, bűjtöléssel és zsákban való öltözéssel és hamuval.

4. Imádkozám az én Uramnak Istenemnek, és vallást tévék, és mondék: Kérlek, óh Uram, * nagy és rettenetes Isten, ki megtartod a fogadást és az irgalmas-ságot azokhoz, a kik téged szeretnek és megőrizik a te parancsolatidat!

* Neh. 1, 5. 5 Móz. 7, 9.

5. Vétkeztünk és álnokságot cselekedtünk, hitetlenül cselekedtünk, * és elszakadtunk *te tőled*, és eltávoztunk a te parancsolatidtól és ítéletidtől.

* 2 Kir. 17, 13—20.

6. És nem voltunk engedelmesek a te szolgálidnak a * Prófétáknak, kik szóltak a te nevedben a mi Királyinknak, Fejedelminknek, atyáinknak és az egész föld népének. * Neh. 9, 28—33. Jer. 18, 12, 44, 9—21.

7. Néked Uram igazság, és nekünk orczáánk pirulása, a mint ma * *megtetszik* a Júda férjfiainak, Jerúsálem lakosainak és az egész Izráelnek, közel és távol valóknak minden földeken, melyekre kivettted őket az ő gonoszságokért, mellyel vétkeztek te ellened. * 3 Móz. 26, 14. 28—33.

8. Oh Uram nekünk orczáánk pirulása a mi Királyainknak, Fejedelminknek és atyáinknak: mert vétkeztünk ellened.

9. A mi Urunké Istenünké az * irgalmasság és bocsánat; mert ő *tőle* † elszakadtunk. * Ésa. 28, 9. Sir. 3, 23. † vers 5.

10. És nem engedtünk a mi Urunk Istenünk szavának, * hogy járnánk az ő törvényiben, mellyeket adott vala előnkbe az ő szolgálí által a Próféták által.

* 2 Kir. 17, 13—20.

11. És az egész Izráel általhágta a te törvényedet, és elhajlottak, hogy ne engednének a te szódnak. Ezért reánk omlott az átok * és esküvés, melly meg vagyon írva Mózesnek az Isten szolgáljának törvényében; mert vétkeztünk ő ellene.

* 5 Móz. 28, 15—68.

12. És valóba megbizonyította az ő beszédét, mellyet szólott vala mi ellenünk és a mi * Biráink ellen, a kik minket ítélték, hozván mi reánk nagy veszedelmet: mert nem lett *olly* az egész ég alatt, a minémű lett Jerúsálemben.

* Jer. 24, 2. 3.

13. A mint *meg* vagyon írva * a Mózes törvényében, mindenestől a vesze-

delem reánk jöve! És a mi Urunknak Istenünknek színe előtt nem esedeztünk, hogy megtérnénk a mi álnokságinkból, és figyelmeznénk a te igazságodra.

* 5 Móz. 25, 15—68.

14. És sieté az Úr a veszedelemmel, és azt reánk hozá; mert igaz a mi Urunk Istenünk minden ő cselekedeteiben, mellyeket cselekedett: mert nem engedtünk az ő szavának.

15. Most mi Urunk Istenünk, ki kihoztad a te népedet Égyiptom * földéből hatalmas kézzel, és szerzetével magadnak nevet, mint e mai nap *bizonyítja*. Vétkeztünk, hitetlenül cselekedtünk:

* 2 Móz. 12, 37. 13, 21. 22. 2 Kir. 17, 13—20.

16. Uram, a te minden igazságid * szerint távozzék el, kérlek a te haragod és búsulásod a te városodtól Jerúsálemtől, a te szentséges hegyedtől, mert a mi bűneinkért, és a mi atyáinknak hamisságaikért, Jerúsálem és a te néped gyalázatra † vagyon mindeneknek mi körülünk.

* Jer. 25, 12. † Zsolt. 79, 4.

17. És most hallgasd meg mi Istenünk a te szolgálidnak könyörgését és az ő imádságát és * világosítsd meg a te orczádata te szent helyeden, melly elpusztított, az Úrért.

* 4. Móz. 6, 25. Esz. 8, 16.

18. Hajtsad én Istenem a te füledet, és hallgass meg, a te szemeidet nyisd meg, és tekintsd meg a mi pusztulásunkat, és a várost, melly a te nevedről * neveztetik: mert nem a mi igazságinknak bizodalmban vetjük elődbe a mi könyörgésinket, hanem a te nagy irgalmasságidban *való bizodalomban*.

* Zsolt. 132, 13. 14. Sir. 1, 4.

19. Uram hallgass meg, Uram légy kegyelmes, Uram légy figyelmes, és cselekedd meg, ne késedelmezzél, tennen magadért, * *oh* én Istenem: mert a te nevedről neveztetik a te városod és a te néped!

* Ésa. 48, 10. 11.

20. És még szólok és imádkozom vala, és vallást tészek vala az én bűnömről, és az én népemnek az Izráelnek bűnéről; és vetem vala az én könyörgésemet az én Uram Istenem eleibe, az én Istenemnek szent * hegyéért.

* vers 18. Zsolt. 48, 2. 3.

21. Én, mondom, még szólok vala az én imádságomban: és ama férjfiu, Gá-briel, * kit láttam vala látásban először hogy nagy sebességgel repül, megilleté

éngemet az estveli áldozatnak idejé-
kor.

* rész 8, 16.

22. És megtanítá, és szóla nékem, és monda: Dániel, most jöttem ki, hogy megtanítsalak téged az értelemre.

23. A te könyörgésidnek kezdetiben, kiméne a beszéd, és én jöttem, hogy megjelentsem: mert te kedves vagy *Istennél*; értsd meg azért a beszédet, és értsd meg a látást:

24. Hetven hetek végeztettek a te néped felől és a te szent városod felől, hogy vége szakadjon a gonoszságnak, és bépecsételtessék a bűn, és hogy kitisztassák a hamisság és az örök igazság meghozattassék, és bépecsételtessék a látás és a Profétzia, és felkenetessék a szenteknek szente.

* vers 18.

25. Tudjad azért és eszedbe vedyed: e népnek szabadulása * és Jeruzsálemnek megépíttetése felől való beszédnek kiemenésétől fogva a Krisztus Fejedelmig hét hetek, és hatvankét hetek *vagynak*, és haza vitetik a nép, és megépíttetik ismét az utca és a kerítés és *lészén ez* az időnek szorosságában.

*Esd. 1, 1—11. Neh. 2, 1—20. †Esd. 4, 4—6. 21. Neh. 1, 3.

26. És hatvankét hét után kivágattatik a * Messiás, de a *halál* néki semmit nem *ért*. És a várost † és a *szent templomot* elpusztítja a következő Fejedelem népe annyira, hogy az ő vége legyen *néminémü* vizözönnel, és mind a hadnak végéig teljességgel való pusztulás.

* Luk 23, 33. 24, 21. Ján. 1, 42. 46. 50.

† Luk. 19, 41—44.

27. És megerősíti azoknak a szövetséget egy heten, és fél heten véget vet a véres áldozatnak és az ajándéknak, és az utálatosságoknak * elterjedések miatt leszén pusztulás, és mindenestől fogva való és eltökélt pusztulás száll a népre.

* Mát. 24, 15.

10. RÉSZ.

Dániel látja az Isten dicsőségét.

Czírusnak * a Persiai Királynak harmadik esztendejében, szó jelenteték Dánielnek, ki neveztetik † vala az ő neve szerint Baltazárnak és annak a szónak és a rendelt nagy időnek igazsága; és eszébe vevé a szót és *annak* értelme *adaték* néki azon látásban.

* Esd. 1, 1—11. Ésa. 44, 28. 45, 1. 4. † rész 1, 7.

2. Azokon a napokon én Dániel adám

magamat sirásnak, három egész hétnek napjain.

3. Kivánatos *állatok* étvét nem ettem hús és bor bé nem ment az én számon, sem kenettel nem kentem magamat, míg bé nem telének a három hétnek napjai.

4. És az első hónap huszonnegyedik napján valék én a nagy Hiddékél * nevű folyóviznek partján.

* 1 Móz. 2, 14.

5. És mikor szemeimet felemeltem volna, látám és imé egy férjfiu *vala ott* gyolcs *ruhában* öltözve, és dereka fel vala * övedzve drága szép arannyal.

* Ezék. 40, 3. Jel. 1, 13.

6. És az ő teste mint a Társis *drágakő*, és az orcája mint a villámásnak ábrázata, és az ő szemei mint az égő szövétnekek, és az ő karjai és lábai mint a tüzes ércnek ábrázata, és az ő beszédének szava, mint a sokaságnak szava.

7. És én Dániel látám egyedül e látást, a férjfiak *pedig*, kik én velem *valának*, nem * láták ezt a látást, hanem nagy rettenés szálla reájok, és elfutának, hogy magokat elrejténék.

Csel. 9, 3. 7.

8. És én magam hagyattam egyedül, és látám ezt a nagy látást, és semmi erő nem marada bennem és az én szímem megváltozék * annyira hogy erőm elveszne.

* rész 7, 28.

9. És hallám az ő beszédének szavát, és mikor hallám az ő beszédének szavát, *mintegy* álom miatt orcámra * borulék, és orcám a földön *vala*.

* rész 8, 18.

10. És imé egy kéz illete engemet, és felállata engemet térdeimre, és az én kezeimnek tenyereikre.

11. És monda nékem Dániel, kedves férjfiu *Istennél*, értsd meg a beszédeket, mellyeket én néked szólok és állj lábaidra; mert most bocsáttattam te hozzád! És mikor e szót szólaná én velem, felállék reszketvén.

12. És monda nékem: Ne félj Dániel: mert az első naptól fogva mellyen indula a te szíved, hogy megértsed a látást, és magadat * sanyargassad *bőjtölésseddel*; a te Istened előtt meghallgattattak a te beszédid, és én jöttem a te beszédidért.

* vers 3. 4.

13. De Persia országának Fejedelme álla én előmbe huszonegy napig, és imé a Mihály * Angyal egy a fő Fejedelmek között jöve, hogy nékem segítségül

lenne; és én maradék ott a Persiai Királyoknál.

* vers 21.

14. És jöttem, hogy néked tudtadra adjam, a mi következik a te népedre az utolsó * időközön: mert még a látás sok napokra szolgál.

* rész 9, 24—27.

15. És mikor szólna én velem e beszédek szerint; vetém orczámat a földre, és megnémülék.

16. És imé egy, ki hasonló vala az ember fiai hasonlatosságokhoz, illeté az én ajakaimat, és megnyitám * a számat és szólék és mondék annak, a ki áll † vala én előtttem: Uram, e látásban reám fordulának az én fájdalmim, anynyira, hogy semmi erőm ne lenne.

* vers 15. † vers 5. 11.

17. És mimódon szólhat ezzel az én Urammal az én Uramnak szolgálja? mert én *bennem* attól fogva, én *bennem*, mondom, nem álla meg az erő, és lélekzet nem marada én *bennem*.

18. És ismét illete engemet mintegy embernek hasonlatossága, és az Angyal megerősíte engemet.

19. És monda: Ne félj te kedves férjfiu: békesség néked, erős légy és bátorítsd meg magad! És mikor szólna velem, megbátorítám magamat és mondék: Szóljon az én Uram: mert megbátorítál engemet.

20. És monda: Tudod é, miért jöttem hozzád? Mert most térek meg, hogy harcoljak a * Persiai Fejedelem ellen; és én ha kimegyek, imé † Görögország Fejedelme jó elő.

* vers 13. † rész 8, 21.

21. De megbeszélem néked, a mi meg vagyon jegyezve az igazságnak írásában; mert senki nincsen, a ki magát erősen tartaná ezekben én velem: hanem csak Mihály * Angyal a ti Fejedelmek.

* vers 13.

11. RÉSZ.

Jövendőt mond az Angyal a Persiai, Görögországi, Egyiptomi és Siriai Királyokról.

És én a Médiabeli * Dáriusnak első esztendejében állék, hogy ötet megerősítem, és néki segítséggel legyek.

* rész 5, 30. 31. 9, 1.

2. És most igazságot jelentek néked: Imé még három Király támad Persiában, és a negyedik elgazdagul nagy gazdagsággal mindenek felett, és mikor meghalad mindeneket gazdagsággal, fel-támaszt mindeneket Görögország ellen.

3. És támad egy erős * Király és uralkodik nagy uralkodással, és cselekeszik a maga akaratja szerint.

* rész 8, 5—7. 21.

4. És minekutánna * megállapodik megrontatik az ő országa, és eloszol az égneek négy széleire, de nem száll az ő maradékira és nem az ő uralkodása szerint *uralkodnak* mellyel uralkodott: mert kiszaggattatik az ő birodalma, és egyebeknek *adatik* ezeken kívül.

* rész 8, 8. 22.

5. És megerősödik a Déli Király, és az ő Fejedelmei közül *másik megerősödik*; és ez hatalmat vészen azon és uralkodik, nagy uralkodás leszen az ő uralkodása.

6. És *egynéhány* esztendő mulva egybebarátkoznak, és a Déli Király leánya megyen * az Északi Királyhoz, hogy őket egybebékéltesse; de nem leszen annak arravaló karja ereje, sem pedig a *Király* meg nem marad az ő erejében, hanem kézbe adatik az asszony, mind azok a kik azt elhozták volt, mind az ő attya, és a kik az időben azt bátorították.

* rész 2, 33. 34.

7. És támad annak a *Király leányának* gyökerének csemetéje közül *egy*, az ő *király* rendiben, ki elmenvén hadat viszen az Északi Király erősségei ellen, és azok ellen munkálkodik, és *azokat* elfoglalja.

8. És annakfelette azoknak isteneiket is, Fejedelmeikkel és azoknak gyönyörűséges arany és ezüstedényeikkel egybe, fogságba viszi Egyiptomba, és ő több esztendeig uralkodik az Északi Királynál.

9. És a Déli Király az ő országába megyen, és visszatér az ő földébe;

10. De annak fiai hadat szereznek, és minekutánna sokaságot és sok sereget gyűjtenek, eljő nagy gyakorta, és *mint* az árvíz, *azonképen* kiterjed az ő *népe* és általmegyén, és megtérvén hadakozik mind az ő erősségéig.

11. És megháborodik a Déli Király, és kimegyen, és megütközik az Északi Királlyal, és állat nagy sokaságot, és *adatik* az a sokaság az ő kezébe.

12. És a sokaság felemelkedik, és fel-fuvalkodik annak szive, és sok ezereket elveszt, mindazáltal erejében meg nem marad;

13. Mert az Északi Király megtérvén, állat az elébbinél nagyobb sokaságot,

és *egynéhány* esztendő mulva elmegyen nagy sereggel és nagy gazdagsággal.

14. És azokban az időkben sokan állanak a Déli Király ellen, és a pusztító fiak a te néped között felfuvalkodnak, hogy megerősítsék a látást, és elvesznek.

15. Mert eljő az Északnak Királya, és töltést tölt, és megveszi az erős várost: és a Délnek Királyának karjai meg nem állhatnak, sem az ő válogatott népe, és semmi ereje nem *lészen* az ő *ellensége ellen való* megmaradásra.

16. És minekutánna cselekeszik az ő ellensége az ő kedve szerint, holott senki nem *lészen* ellene álló, állani fog a * kíváncsok földön is, melyet az ő erejével megemészt. * rész 8, 9. vers 41. 45.

17. Azután ismét elvégezi, hogy bemenjen az ő országának minden erejével, és békességnak színe alatt ő vele *valamit* cselekeszik, és leányát adja feleségül a Királynak, azt beszédekkel éltatván: de az nem áll meg abban, és az ő *atyjának akarátja szerint* nem cselekeszik.

18. És fordítja orczáját a szigetekre, és sok szigeteket megvészen; de annak gyalázatos cselekedetét megnyihiti egy Hadnagy, visszaadván annak a gyalázatot minden *maga* gyaláztatja nélkül.

19. És fordítja orczáját az ő maga országának erősségeire; és megbotránkoztván elesik, és nem találhatik.

20. És áll ennek helyébe *egy*, ki az ő birodalmának dicsőségében az adószedőt általtartja; ki rövid napon megrontatik, noha nem haragban, sem viadalban.

21. És áll ennek helyébe *egy* utálatos, és nem adják néki az ország koronáját fejébe; hanem csalárdsággal megyen bé, és hízékedéssel jut az országhoz.

22. És a karok árvízzel fogattatnak el az ő orczája előtt, és megtöretnek, még a szövetségnek Fejedelme is.

23. És békességnak színe alatt csalárdul cselekeszik azzal, és elmenvén győzedelmet vészen kevés néppel.

24. Nagy csendességgel foglalja el az országnak gazdag részét, és azt cselekeszi, a mit nem cselekedtek sem az ő atyai, sem az ő ősei, zsákmányt, prédát, és gazdagságot oszt az ő *vitézinek*, és gondolattal forgolódik az erősségeknek *megvételek* felől; de azt ideig *eltitkolja*.

25. És felindítja az ő erejét és szívét a Déli Király ellen nagy sereggel, és a Déli Király is ingereltetik hadra nagy sereggel és igen erőssel, de meg nem állhat; mert gondoltak ő ellene gondolatokat.

26. És a kik az ő ételének részét eszik, megrontják őtet, és az ő seregét elnyomja ez árvíz, és sokan seb miatt elhullanak.

27. És ennek a két Királynak szive gonoszra *lészen* és egy asztalnál hazugságot szólnak *egymásnak*; de az ő *tanácsok* véghez nem megyen; mert annak vége még *más* bizonyos időre *halasztatik*.

28. Azért megtér az ő földébe nagy gazdagsággal, és elméjében *gondolkodik* a szent szövetség ellen, melyet mikor megcselekeszik, megtér az ő földébe.

29. Bizonyos időben ismét megyen délre: de nem *lészen olyan szerencsés* mint először, vagy mint utolszor.

30. És jönnek ő reá Olaszországi hajók, hónót nagy bánatja *lészen*, és viszont haragszik a szent Szövetség ellen, és véghez viszi *akarátját*; és visszatérvén egyet ért azokkal, kik elhagyják a szent frigyet.

31. És a karok ő mellé állanak, és megfertéztetik a szent helyet, és elvesztik a szüntelen való *áldozatot*; és feltesszik a pusztító utálatosságot.

32. Mert a kik hitetlenül cselekesznek az Isten szövetsége ellen, azokat megfertézteti hízékedésekkel, hogy az ő isteneket esmérőknek népét megfogják, miképen hogy meg is cselekeszik.

33. És a népek értelmesei, a kik sokakat oktatnak, elesnek fegyver és tűz miatt, fogság és rablás miatt sok ideig.

34. És minekutánna elhullanak, megsegittetnek kicsiny segítséggel, és adják magokat hozzájuk sokan szép beszédekkel.

35. És az értelmesek között elhullanak, hogy megpróbáltassanak és magokban, megtisztíttassanak és megfejtéttessenek a végezett ideig: mert még az elrendelt idő *tovább lészen*.

36. És cselekeszik az ő akarátja szerint az a Király, és felemelkedik, és felmagasztalja magát minden Isten felett, és az isteneknek Istenek ellen csudákat szól, és szerencsés *lészen* míg végre megyen a harag: mert végezés lett a felől.

37. Az ő eleinek Istenivel is nem gondol, sem az asszonyinak kívánságára nem figyelmez, és semmit Istennel nem gondol, hanem mindeneknek felette magasztalja magát.

38. És tiszteli a Maozim Istent az ő székiben, az Istent is, kit nem esmértek az ő atyai, tiszteli arannyal, ezüsttel, drágakövekkel, és kívánatos *állatokkal*.

39. És cselekeszi, *mind ezeket* az erőségnek kerítésibén az idegen Istennél: a kit megesmérénd, megsokasítja annak dicsőségét, azokat sokakon Urakká teszi, és a földet elosztja jutalom gyanánt.

40. A végnek idején pedig, megütközik ő vele a Déli Király, és mint a forgósél, úgy megyen reá az Északi Király szekerekkel, lovagokkal, és sok hajókkal: és bémegyén a földekre, és mintegy árvíz elszélléd, és általmegyén *az országon*.

41. És megyen a kívánatos földre, és sok *városok* megromlanak; és ezek megszabadulnak az ő kezeiből, Edom és Moáb, és az Ammon fíjainak Fejedelmeik.

42. És veti kezeit a földekre, és Egyiptom földé nem menekedik meg *tőle*.

43. És uralkodik arany és ezüst kincsein, és minden drágalátos javain Egyiptomnak; a Libiabeliek is és a Szerecseinek *lésznek* az ő járásiban.

44. De a hírek rettentik el ötet Napkeletről és Északról; és kijő nagy haraggal, hogy elveszessen és megöljön sokakat.

45. És fundálja az ő palotáinak sátorit, a tengerek között a kívánatos ** szent hegyen*: és megyen annak tetejére, és nem léssen néki segítője. * Zsolt. 48, 2. 3.

12. RÉSZ.

Profétál az Angyal a halottak feltámadásáról és a prófézia homályosságáról.

És az időben, mivelhogy a nagy Fejedelem Mihály ** Angyal* uralkodik, ki a te népedért áll, mikor lejénd a nyomorúságnak ideje, mellyhez hasonló nem volt attól fogva, hogy a nép kezdett lenni mind az ideig: Akkor mondom az idő-

ben a te néped megszabadul, valaki írva találtatik ama könyvben. * rész 10, 13.

2. És sokan azok közzül, kik alusznak a ** földnek* porában, felsejkennek, némellyek az örök életre, némellyek pedig gyalázatra és örökkévaló utálatosságra.

* Ezék. 37, 11. 12.

3. És a bölcsek fénylenek, mint az égnek fényessége; és a kik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok, örökkön és örökké *fénylenek*.

4. Te pedig Dániel, zárd ** bé e beszédek*, és pecsételd bé e könyvet a végső ideig: tudakoznak *erről* sokan, és az értelem bővebben léssen. * vers 9. rész 8, 26.

5. És tekintém én Dániel, és imé más két *Angyal* áll vala, egyik ** a folyóvíznek* partján innét, a másik túl a folyóvíznek partján.

* rész 10, 4.

6. És *egyik* monda ** a férjfiúnak*, ki gyolcsba öltözött vala, ki a folyóvíz felett *vala*: Mikor léssen végek e csuda dolgoknak.

* rész 10, 5.

7. És hallám, hogy a férjfiu, a ki gyolcsba öltözött vala, ki a folyóvíz felett vala, ki felemelte vala az ő jobbkezét, és balkezét az ** ég felé*, megesküvék az örökké élő *Istenre*, hogy *†* ideig, időkig, és az *időnek* feléig, és minekutánna elvégezik a szent nép erejének rontását, mind ezek elvégeztetnek.

* Jel. 10, 5. 6. † rész 7, 25.

8. És én hallám és nem értém s mondek: Uram, mi *léssen* ezeknek végek?

9. És monda: Menj el Dániel: mert bé vagynak zárva és pecsételve *e * beszédek* az utolsó ideig.

* vers 4.

10. Megtisztittatnak, megfejejrittetnek, és megfrisseltetnek sokan; de a hitetlenek hitetlenül cselekesznek, és a hitetlenek semmit nem értenek, de az értelmesekek értenek.

11. Ez időtől fogva, mellyen elvétetik a szüntelen való ** áldozat*, és feltétetik a pusztításnak utálatossága; *léssen* ezer kétszáz és kilenczven nap. * rész 11, 31.

12. Boldog a ki várja, és éri az ezer háromszáz és harminczöt napot.

13. És te Dániel, menj el a te határodig, és elnyugszol, és állasz a te álapotodra a napoknak végén.

HÓSEÁS PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Az Izráel bálványozásának példázatja: végre megtartatik Júda és Izráel.

Az Úrnak szava, mely volt Hóseáshoz a Beeri fiához, az * Uzziásnak, Jótámnak, † Akáznak, Ezékiásnak Júda Királynak idejekben: és †† Jéroboámnak idejében, ki Jóásnak az Izráel Királyának fia volt.

* Ésa. 1, 1. Ámos 1, 1.
† 2 Krón. 27, 1. 28. 29, 1. †† 2 Kir. 14, 23.

2. Először így szól az Úr Hóseás által, és monda az Úr Hóseásnak: Menj el, végy feleségül magadnak *egy nyilvánvaló* paráznát, és *nevelj* fiakat a parázna asszonytól: mert paráználkodván paráználkodott e föld, hogy ne kövesse az Urat.

3. Elméne azért *Hóseás*, és vevé magának feleségül Gómert a Dibláim leányát, ki terehbe esék, és szüle néki fiat.

4. És monda az Úr néki: Nevezd az ő nevét Jezréelnek: mert egy kevés idő múlva megbüntettem a Jéhu házát * a Jezréel városában tett † vérontásért, és az Izráel országát elrontom.

* 2 Kir. 9, 1—7. † 2 Kir. 10, 6—31.

5. És akkor lészen ez, hogy az Izráelnek ivét * eltöröm Jezréelnek völgyében.

* 2 Kir. 15, 29. Ésa. 8, 4.

6. Ismét teréhbe esék *Gómer*, és szüle leányt, és monda az Úr néki: nevezd az ő nevét Ló-Rukhamának: mert többé nem mivelem, hogy megkegyelmezzek az Izráel házának, hanem * elvesztvén elvesztém őtet:

* 2 Kir. 17, 6.

7. De a Júda házának megkegyelmezek, és megtartom őket az ő Urokban Istenekben; de nem ivekkel, * sem fegyverekkel tartom meg őket, sem ütközetekkel, sem lovakkal, sem lovagokkal.

* 2 Kir. 19, 35. 36.

8. És elválasztván Ló-Rukhamát a csecestől, ismét teréhbe esék, és szüle fiat.

9. És monda az Úr: Nevezd az ő nevét Ló-Amminak; mert ti *vagytok* nem én népem, én sem lészek ti *Istenetek*;

10. Mindazáltal az Izráel fíjainak számok olyan lészen, mint a tenger fővénye, mely meg nem mérettethetik, meg

sem számláltathatik; és meglészen ez, hogy a helyen, a hol * ezt mondtátok nékik: Nem én népem *vagytok* ti! ott mondják ezt nékik; az élő Isten fíjai *vagytok* ti!

* vers 9, 12. Róm. 9, 25. 26.

11. És öszvegyülnek a Júda és Izráel fíjai egyenlőképen, és egy * Fejedelemehez hallgatnak, s feljönnek az ő *bujdosásoknak* földéről, mert nagy lészen Jezréel napja.

* Ezék. 37, 19—22. 1 Kir. 11, 13—39.

12. Mondjátok meg a ti atyátokfiainak, hogy már én * népeim ők, és a ti hugaitoknak, hogy kedvembe vagynak nékem.

* vers 9. Ésa. 4, 2. 3. Jer. 31, 31—34. 33, 4—7.

2. RÉSZ.

Isten népének lelki paráznasága, büntetése: azután Istennel új egyesülése.

Pereljetek a ti anyátokkal, pereljetek: mert nem én feleségem ő, én sem vagyok férje néki: vessé el azért az * ő kurvaságát az ő orcájáról, és az ő paráznaságát az ő mejjéről.

* Ezék. 16, 24. 35. 45—47. 23, 2—21.

2. Hogy megfosztván mezitelen ne hagyjam őtet, és ne tégyem ollyanná, minémű volt * születése napján; és pusztaagra ne juttassam és száraz földdé ne tégyem őtet, és szomjuval meg ne öljem őtet.

* Ezék. 16, 4—7.

3. Az ő fíjain sem könyörülök: * mert paráznaságból való fiak.

* rész 5, 7. Ésa. 57, 3. Ezék. 16, 35—45. Jer. 5, 7.

4. Mert paráználkodott az ő anyok, szidalomba bémerült, a ki őket e világra szülte: mert ezt mondotta: Elmegyek az én szeretőim * után, kik nékem megadják kenyeremet, vizemet, gyapjamat, lenemet, olajomat, és italomat.

* Jer. 44, 16. 17.

5. Annakokáért imé én tövissel bérekesztém az ő útát, és sövényt fonok eleibe, hogy az ő ösvényét ne találja meg.

6. És az ő szeretői után járván azokat ne érje el, és keresvén azokat ne találja meg; azután azt mondja: Elmegyek az én első férjemhez: mert nékem akkor volt jobban dolgom, mikor nála voltam, hogynem mint mostan.

7. Mert ő eszébe nem veszi, hogy én adom néki a búzát, a bort, és az olajt, és én szaporitom meg az ezüstöt néki; ő pedig a Baálra költötte * az aranyat.

* Ezék. 16, 16—19.

8. Azokáért reá térek, és elveszem tőle az én * búzámat az ő idejében, és mustomat divatjában, és kiragadom *kezéből* az én gypjamat és lenemet, mellyel az ellenem való rutságát fedezte.

* Jól 1, 4. 12.

9. Hogy kinyilatkoztassam * az ő gonoszságát az ő szeretőinek szemeik előtt, és őtet senki az én kezemből ki nem ragadja.

* Ezék. 16, 37—42.

10. És megállatom minden örömét, innepését, ujboldnak innepét, Szombatiát, es minden ő innepe * napját. * Sir. 1, 4.

11. Elpusztítom szőlőit és figeáit; mellyek felől ezt mondta: Bérembe juttottak ezek nékem, mellyet az én szeretőim adtak nékem: és erdővé tészem azokat, és mezei vad megeszi azokat.

12. És reá emlékeztetem őtet a Baál tiszteletinek napjaira, a mikor áldozott annak, és mikor fülönfüggőjével, aranylánczával magát felékesítette, és elment az ő szeretői után, és én rólam elfelejtkezett, ezt mondja az Úr.

13. Annakokáért imé én hozzám hajtom őtet, mikor a pusztába viszem őtet, és szólok néki szép szóval.

14. És megadom néki az ő szőlőit onnét, és az Akor völgyét *megmutatom*, hogy jó reménység támadjon *bennek*, és énekel ott, mint ifjuságának idején, és mint mikor Egyiptomnak földéből feljőve.

15. És meglészen ez, azt mondja az Úr, hogy akkor ezt mondd nékem: * Én férjem vagy! és nem mondd többé ezt *nékem*: Én Baálom vagy; * vers 22. Jer. 2, 27.

16. És elvesztem a Baáloknak neveket szájából, és nem emlékezik meg többé azoknak nevekről.

17. És frigyét * szerzek nékik azon a napon a mezei vadakkal és az égi madarakkal, és e földi csuszómászó állatokkal; és az ivet, a fegyvert, † és a hadakozást elvesztem e földről, és megnyugotom őket nagy bátorsággal.

* Jób 5, 23. Ezék. 34, 25. † Ezék. 39, 9. 10. Ésa. 2, 4.

18. És *ujjonnan* * eljegyezek magamnak téged házastársul mind örökké, és eljegyezek téged magamnak igazsággal

és ítélettel, kegyelemmel és irgalmassággal.

* Ésa. 4, 2. 4.

19. És eljegyezek * tégedet magamnak hittel, és megesméréd az Urat.

* Ésa. 54, 10—14.

20. És lészen azon a napon, hogy meghallgatom, ezt mondja az Úr, meghallgatom az egeket, ők is meghallgatják a földet.

21. A föld is meghallgatja a * búzát, a mustot, az olajt, és azok is meghallgatják Jezréelt.

* vers 11.

22. És bévetem én magamnak őtet a földbe, és megkegyelmezek annak a ki kegyelem * nélkül vala; és ezt mondom annak, a ki én népem vala: Én népem vagy te; ő pedig ezt mondja: *Te † én Istenem vagy!*

* vers 1. rész 1, 9. Róm. 9, 25. 1 Pét. 2, 10. † vers 15.

3. RÉSZ.

Az Izráel vétke, megvettetése: felvettetése.

Továbbá monda az Úr nékem: Menj el mégis, szeress olyt asszonyt, mellyet a férje szeretett, de ugyan parázna; az Úrnak az Izráel fiaihoz való * szeretete szerint, kik mégis az idegen istenekhez vágyakoznak, és szeretik † a palaczk bort.

* rész 9, 10. 11, 8. † Ésa. 28, 7.

2. És megszerzém azt magamnak tizenöt ezüstpénzen, és másfél véka árpán.

3. És mondek néki: Sok ideig ülsz te *özvegyen* én számomra, nem paráználkodol, *más* férjhez sem mégy és én *hozzám vészlek* ismét tégedet.

4. Mert az Izráel fiai sok ideig ülnek Király * nélkül, Fejedelem nélkül, áldozat nélkül, oltár nélkül, papöltözet nélkül, és képek nélkül.

* rész 10, 3.

5. Annakután megternek * az Izráel fiai, és megkeresik az ő Urokat Isteneiket, és Dávidot † az ő Királyokat: és félelemmel járulnak az Úrhoz és az ő jóvoltához, az utolsó időkben.

* Jer. 30, 9. † Ezék. 34, 23—25.

4. RÉSZ.

Feddi s inti a népet a sok bűnről.

Halljátok meg az Úrnak beszédét, ti Izráel fiai; mert az Úrnak pere vagyon e földnek lakóival: azért hogy nincs *ő benne* semmi igaz beszéd, semmi irgalmasság, és az Istennek semmi * esmérete nincsen e földi *emberekben*.

* Jer. 23, 10. 11. 14.

2. A hamis esküvés, a hazugság, * a gyilkosság, az orvság, és a paráznaság eláradtak, és egyik vér a másikat éri.

* 2 Kir. 21, 16. Ezék. 22, 6—8.

3. Annakokáért megromol e föld, és minden lakói elvesznek róla minden mezei vadakkal, égi madarakkal, sőt a tenger halaival egyetemben elvesznek.

4. Mégis bátor senki ne feddje s ne oktassa az embert: mert a te néped kétség nélkül hasonlatos azokhoz, kik az ő Papjokkal szembe * szöknek.

* Ezék. 3, 26. 27. 2 Krón. 24, 20. 21. 25, 16.

5. De el kell *fényes* nappal veszned, elvesz a Próféta is éjjel veled egyetemben; elvesztem a * te anyádat is.

* rész 2, 1—3.

6. Elvesz az én népem; * mivelhogy tudomány nélkül való, mivelhogy te megvetted az igaz tudományt: én is megvetlek tégedet, hogy Papom ne légy nékem; és mivelhogy a te Istenednek törvényéről elfelejtkezél: én is elfelejtkezem a te fíjaidról.

* vers 14. Jer. 4, 22.

7. Mennél több jóval voltam hozzájok, annál inkább ellenem jártak; de én az ő dicsőségeket gyalázatra fordítom.

8. Az én népemnek bűnéért való áldozattal élnek, és azoknak bűnökre nagy szorgalmatossággal vigyáznak.

9. Annakokáért, a mint jár *miattam* a nép, úgy jár a Pap; * és megbüntetem őtet, az ő *gonosz* útaiért, és megfizetek néki munkájáért;

* Ésa. 24, 1. 2. Sir. 2, 20.

10. Mert esznek, de meg nem * elégsznek: paráználkodnak, de nem szaporodnak: mert elszakadtak az Úrtól, hogy ő *néki* ne szolgáljanak.

* 3 Móz. 26, 26. Mik. 6, 14.

11. A * paráznaság, a bor és a must elvette eszeket.

* rész 5, 4.

12. Az én népem az ő fa *Istenétől* kér tanácsot, hogy az ő pálczája feleljen néki: mert a paráznaságoknak * lelke megcsalta őtet, hogy paráználkodjanak, elfordulván az ő Isteneiktől.

* rész 5, 4. Jer. 2, 27.

13. A hegyek * tetején áldoznak, és a halmokon gyujtnak áldozó füstöt a cserfa alatt; nyárfa és hársfa alatt; mert jó annak az ő árnyéka; annakokáért a ti leányitok kurvákká lesznek, és a ti menyeitek paráznákká.

* Ezék. 20, 28.

14. És nem büntetem é meg a ti leányaitokat, hogy kurválkodtak? és a ti

menyeiteket, hogy paráználkodtak? mert ők a paráznához adják magokat, és a kurvákkal áldoznak; és az értelem * nélkül való nép elvesz.

* vers 6.

15. Ha te paráználkodol is, Izráel, csak *hogy* immár a Júda ne szakadna el *én tőlem*, és ne menjete Gilgálba, se ne menjete fel *áldozni* Bethávembe, és ne esküdjete ott, *mondván*: Él az Úr.

16. Mert mint a délczeg üsző, olyan délczeg az Izráel; de ezennel tágas földön őrizi őket az Úr, mint a bárányt.

17. A bálványokhoz ragaszkodott Efraim: hagyj békét * néki *Hóseás*!

* rész 7, 16. Jer. 15, 1.

18. Megdöglött az ő * borok; paráználkodván paráználkodtak, szerették mondani az ő Fejedelmei az ő gyalázatokra: Hozzatok *† ajándékot*!

* Ésa. 1, 22. *†* 2 Móz. 23, 8.

19. De a *hirtelen való veszedelemnek* szele, szárnyai alá veszi e népet, és megszágyenül * az ő áldozatai miatt.

* 2 Kir. 17, 6—12.

5. RÉSZ.

Feddi főképen a Papokat s Főrendeket.

Halljátok meg ezt, ti Papok, vegyétek eszetekbe Izráel háza, és hallgassátok meg Királynak udvari *népe*, mert ti veletek *vagy*on pere az *Úrnak*, kik olyanokká lettetek a *köznépnek*, mint a Mispá hegyén *megvettetett* * tör; és a Tábor hegyén kiterített háló.

* Jel. 23, 1. 2.

2. Kik az öldöklésre álnok tanácsot tartottak; jóllehet én dolgom, hogy mindeneket megbüntessek.

3. Esmérem én az Efraimot, és az Izráel nem rejtettetett el *én tőlem*: mert te Efraim most is * paráználkodol, megfertéztetett az Izráel.

* rész 6, 10. 7, 11.

4. Nem igyekeznek azon, hogy az ő Istenekhez * térjenek; mert a paráználkodásra való *nagy buzgó* lélek *vagy*on benne, és az Urat nem esmérík.

* rész 4, 12. Jer. 18, 12. 44, 16—19.

5. De *elég* tanu lészen Izráel ellen az ő * kevélysége. Az Izráel azért és Efraim az ő *†* álnokságokért elvesznek; még a Júda is ő velek elvesz.

* Ésa. 28, 1. *†* rész 7, 10. 11.

6. Az ő juhaikkal és barmaikkal mennek az Urat keresni, de nem találják *meg*; mert elrejtezett előlük.

7. Hitetlenül cselekedtek az Úr ellen; mert idegen * fiakat nemzettek: most

már a veszedelem rövid napon † bényeli őket az ő örökségekkel egybe.

* rész 2, 3. † 2 Kir. 15, 29. 17. 6. 25, 1. 11.

8. Kürtöljetek szaruval Gibeában, trombitáljatok Rámában, kiáltatok Bethávenben, azutáu te benned, óh Benjámin!

9. Az Efraim elpusztúl a büntetésnek idején: az Izráelnek nemzetségi között *elégge* * tanítottam az igazságot.

* 2 Kir. 17, 13—18. 23.

10. Felbontották a Júda Fejedelmi az Isten törvényének * határát, de kiontom reájok, mint a vizözönt, az én busulásomat.

11. Prédára költ az Efraim, törvény szerint romol meg: mert szabadakarátja szerint járt az *emberi* parancsolatok után.

* 2 Kir. 17, 19—21.

12. De én megemésztő moly gyanánt *lészek* Efraimnak, és a Júda házának szűféreg gyanánt.

13. És látá Efraim a maga * nyavalyáját, Júda is látá a maga sebet, és Assiriába ment az Efraim, és Júda Járeb Királyhoz küldött: de ő nem gyógyíthatott meg titeket, és nyavalyátokból titeket meg nem orvosolhatott. * rész 7, 11.

14. Mert én az Efraim ellen olyan *lészek*, mint a kegyetlen oroszán, és a Júda háza ellen, mint az oroszlánkölyök: én magam, én magam * megszaggatom, és elmegyek; megragadom, és senki *kezemből* ki nem ragadhatja! * rész 8, 1. 5.

15. Elmegyek, visszatérek az én helyemre, mind addig, mignem megesmérí magokat, hogy vétkeztek, és mignem megkeresik az én orczámat; mikor a nyavalya rajtok léssen, idején * megkeresnek engemet, *mondván*: * Ezék. 6, 9.

6. RÉSZ.

Megtérés. Gonoszságokról való panasz.

Jertek el, * térjünk vissza az Úrhoz: mert ő szaggatott meg, és ő gyógyít meg minket, megvert, és békíti a mi sebeinket.

* Jer. 31, 18. 19.

2. Megelevenít * minket két nap mulva; harmadnapon feltámaszt minket, és élünk az ő orczája előtt. * Ésa. 26, 19.

3. Megesmérjük *jóvoltát*, és eljutunk az Úr *kegyelmének* esméretire, *hozzánk* készült az ő kijövelele mint a hajnal, és eljő mi hozzánk mint az eső, mint a tavasz időbeli eső, a földnek alkalmas idejebeli esője.

4. Mit cselekedjem veled Efraim? mit cselekedjem te veled Júda? mert a ti jámborságtok olyan, mint a reggeli har-
mat, és mint a köd, *melly* reggel felkél.

5. Ezokáért megvertem az én Prófétaim által, megöltem * őket az én számnak beszédével; és a te ítéletid *olyanok voltak*, mint a feljövő *napnak* világossága.

* Jer. 1, 10.

6. Mert irgalmasságot * kívánok én *tőled* s nem áldozatot, és az Istennek esméretit *inkább* az égőáldozatnál.

* 1 Sám. 15, 22. Ésa. 1, 11—17. Ámós 5, 21. 22.

7. De ők, mint *megromlott* emberek, megszegették az én * szövetségemet: és abban hitetlenül cselekedtenek én velem.

* rész 5, 10. 8, 1.

8. Gileád, az álnokság cselekedőinek városok, és vérontásba bémerült.

9. És mint a tolvajok lesik az embereket, azonképen a Papitársaság egyenlő tanáccsal az úton *embert* ölnek; mert az ő szándékokat teljesítik meg.

10. Nagy gonosztságot látok az Izráel házában, ott vagyon az Efraimnak paráználkodása, megfertéztetett az Izráel.

11. Te is Júda csemetéket plántálsz magadnak, midőn én visszahozom az én népem foglyait.

7. RÉSZ.

Mégis a bűnről való panasz.

Mikor az Izráel *népét* orvoslanám; akkor tetszék ki Efraimnak álnoksága, és Samáriának gonosztsága, mert csalárdul cselekedtek, mint az *éjjel* béménő lopó, mint a kívülvaló tolvaj *egymást* rontják.

2. És nem gondolták az ő szivekben, hogy minden ő gonoszságokat látom: Most körülvették őket az ő gonosz cselekedeteik, és én előttem vagynak.

3. Az ő gonoszságokkal vidámitják meg a Királyt, és az ő hazugságokkal a Fejedelmeket.

4. Mindnyájan paráználkodnak, hasonlatosok * a sütőnek bégyujtott kemen-
czéjéhez, *ki csak* akkor szűnik meg annak gerjesztésétől, mikor a megdagasztott tészta megkél.

* vers 6. 7.

5. A mi Királyunkat az ő *öröme* napján a Fejedelmek tömlőborokkal megbetegítették, *ő is* * a csufolókhöz tette magát;

* Péld. 20, 1.

6. Mert sziveket az álnoksághoz úgy hozzá készítették alattomban, mint * a

sütőkemenczét, *melly*, mikor egész éjszaka az ő sütőjök aluszik, reggel ég mint a lángoló tűz.

* vers 4. 7.

7. Mindnyájan hevek a gonoszságban, mint a hév sütőkemencze, megemésztik az ő Biráikat; minden ő Királyaik elhullanak, *de mégis* egy sem kiált én hozzám ő közülök.

8. Az Efraim a *pogány* népek * közzé elegyítette magát, az Efraim olyan, mint a *tűz előtt* meg nem fordított pogácsa.

* Ésa. 7, 1. 5. 6.

9. Megették az idegen *népek* az ő erejét, és ő nem veszi eszébe; meg is őszült ő, még sem veszi eszébe *magát*.

10. És az Izráel kevésége jóllehet bizonyosságot téssen ő ellene: még sem térnek * az ő Urokhoz Istenekhez, és nem keresték őtet mind ennyi *† rongálásában* is.

* Jer. 18, 12. † Ámós 4, 9.

11. És olyan az Efraim, mint a boldog galamb, balgatag! Egyiptomra kiálnak, és Assiriába * mennek.

* rész 5, 13.

12. De valahová mennek, megvetem nekik az én hálómat, és mint az égi madarat levonszom őket, megkötözöm őket, mint meghallották az ő Gyülekezetekben.

13. Jaj nekik; mert * eltávoztak én tőlem; azért elpusztíttatnak! mert hitetlenül cselekedtek ellenem: én váltottam meg őket; és ők hazugságot szóltak ellenem.

* Ésa. 30, 1–11.

14. És nem kiáltottak én hozzám szívek * szerint, mikor az ő ágyasházokban jajgattak: A búzáért, borért egybegyűlenek; de én tőlem elszakadtak.* Ésa. 29, 13.

15. És én bekötöztem az ő karjokat, és megerősítettem, de ők gonoszt gondoltak ellenem.

16. Megtérnek; *de* nem a Felséges Istenhez, olyanok voltak, mint a * csalárd kéziv; de fegyverrel hullanak el az ő Fejedelmek az ő nyelveknek kevésége miatt. Ez az ő megcsufoltatások Egyiptomnak földében!

* Zsolt. 78, 57.

8. RÉSZ.

Hirtelen jó veszély a bálványozásért.

Vegyed szádba a kürtöt *Hóseás*, és *mondjad*; Mint a keselyű, * *olyan sebesen jó a veszedelem* az Úrnak házára: mert megszegették † az én frigyemet, és az én törvényem ellen hitetlenül cselekedtek.

* 5 Móz. 28, 49. † rész 6, 7. 10, 4.

2. Kiált * én hozzám az Izráel: Én Is-
tenem, *ugymond* esmérünk tégedet;

* rész 7, 12.

3. De messze távozott Izráel a jótól, az ellenség azért kergeti őtet.

4. Királyt emeltek ők; de nem én tanácsomból, Fejedelemséget szerettek, s én nem tudtam: az ő ezüstökből és az ő aranyokból bálványt csináltak; azokáért elvesznek.

5. Elhagy *tégedet* a * borjuképed, óh Samaria, mikor az én haragom felgerjed ő ellenek! Valyon meddig nem igyekeznek az ártatlanságra? * 1 Kir. 12, 28–30.

6. Mert ez is a *borjú* Izráelben támadott, mesterember csinálta azt, nem Isten ő: mert darabonként romol Samariának * borjuja.

* 2 Kir. 23, 15. 16.

7. Bizony csak szelet * vetnek a *földbe*, és forgószelet aratnak: nem indul szárba, nem léssen abból a gabonából liszt, és ha szinte teremne is! az idegenek megemésztik azt.

* rész 10, 11. 13. Jób 15, 35.

8. Bényeli Izráelt az *ellenség*, majd *immár* a pogányok között olyanok lesznek, mint az * elvettetett edény;

* Jer. 22, 28. 48, 38.

9. Mert ők Assiriába mentek fel: olyanok mint az egyedül való vadszamar: az Efraimiták szeretőket bérlenek magoknak:

10. Noha megbérlették a pogányokat, mindazáltal egybegyűjtöm azokat *ő el-
lenek*, és a Királynak és Fejedelmeknek terhek miatt keseregnek egy kevésé.

11. Mivelhogy az Efraim megsokasította az * oltárokat büntételre: annakáért veszedelmire † lesznek néki az ő oltárai.

* rész 10, 1. † 2 Kir. 17, 6. 7.

12. Eleibe irtam az én drága * törvényemet; *de ők* idegen *dolognak* állították azt.

* Zsolt. 147, 19. 20.

13. Az én égőáldozatomnak áldozatjában áldoznak nekem hussal, és meg-
eszik: de nem veszi jó néven az Úr; immár megemlékezik az ő álnokságokról, meglátogatja az ő álnokságokat, hogy ők * Egyiptomhoz folyamnak.

* rész 9, 6.

14. És elfelejtkezett * az Izráel az ő Teremtőjéről; és oltárokat épített, és a Júda erős városokat szaporított: én pedig tüzet † bocsátok ki az ő városaira, melly megemészti az ő palotáit.

* 5 Móz. 22, 15. 16. Jer. 2, 27. † rész 5, 13.

9. RÉSZ.

Bizonyos veszedelem jő a bűnért.

Ne örülj te Izráel a te békességednek mint *egyéb* népek: mert paráználkodással elszakadtál a te Istenedtől, szereted a parázna bérít minden búza * szérűiden:

* rész 2, 4.

2. De a szérű és a sajtó nem * tartja el őket, és a must megcsalja őket.

* rész 2, 8—10.

3. Nem laknak az Úrnak földén, hanem ismét Égyiptomba tér * az Efraim, az Assiriában fertelmes étket esznek.

* 2 Kir. 23, 33. 34. Jer. 43, 7. 44, 16—19. 25.

4. Nem áldoznak az Úrnak borral, és nem lesznek kedvesek az ő *italiáldozatai* néki: az ő áldozataik olyanok, mint a síróknak kenyerek, a kik abban esznek is, megfertéztetnek: mert az ő kenyerek az ő lelkekért nem megyen bé az Úr házába.

5. Mit cselekesztek az esztendőnként való Innepen, és az Úrnak Inuepe napján?

6. Mert imé a pusztaság miatt elbujdosnak: Égyiptom rekeszti bé őket, Móf temeti el őket: kincsekkel *épített* gyönyörűséges örökséget a csalán vesz fel, és tövis *fogja fel* az ő lakóhelyeiket.

* vers 3. rész 8, 13. Jer. 44, 27.

7. Elérkeztek az ő meglátogatásoknak napjai, eljutottak a fizetésnek napjai, megemérik akkor az Izráel, hogy bolond volt * Prófétája, balgatag és hijábavaló volt, az ő álnokságának sokságáért, és *Istennek ő ellene való* nagy gyűlölségéért.

* Sof. 3, 4.

8. Efraimnak az én Istenemmel való órállója, *tudniillik* a Próféta madarásznak * törív lett minden ő utaiban, utálatos állat ő az ő Istenének házában!

* Eze. 13, 10. 18. 19.

9. Mélyen bémerültek a *gonoszágba*, megromlottak *életekben*, miképen a Gibeabelieknek * idejekben; megemlékezik Isten az ő álnokságokról meglátogatja az ő gonoszságokat.

* rész 10, 9. Bir. 19, 22. 25.

10. *Oly kedves volt én nálam* az Izráel, mint a pusztában talált szőlő, és mint a figefának első gyümölcse az ő első termésében, olyan kedvesen fogadtam a ti atyáitokat; *de* ők a * Baálpeór *bálvány*hoz bémentek, és nagy szégyenséggel

tőlem elszakadtak, az ő utálatosságok volt az ő kedvek szerint.

* 4 Móz. 25, 3. Zsolt. 106, 28.

11. Efraimnak dicsősége * elrepül mint a madár, még születésétől, méhben *hor-doztatásától*, fogantatásától fogva.

* rész 10, 3. 6. 7.

12. Mert még ha fiakat neveléndnek is; * kiszagatom őket, hogy emberkort ne *érjenek*; bizony jaj is leszen nékik, mikor eltávozom ő tőlök!

* rész 2, 3.

13. Efraim a mint én láttam olyan, mint a Tírus városban hajlék alatt kedvére plántáltatott fa: de mindazáltal Efraim kihozza az ő fiai a veszedelemre.

14. Adj valamit nékik Uram: *de* mit *kérjek*, *hogy* adj? Adj gyermek vesztő méhet nékik, és téj nélkül való kebleket.

15. Minden ő gonoszágok * Gilgálban *vagy*on: mert ott gyűöltem meg őket az ő gonosz cselekedeteikért, kivetem házamból őket, nem szeretem többé őket; minden ő Fejedelmeik elállottak mellőlem.

* rész 12, 11.

16. Megverettetett Efraim, megaszott az ő gyökerek, nem teremnek * gyümölcsöt, még ha nemzenének is, az ő méheknek szerelmes magzatit † megölm.

* vers 14. † vers 12.

17. Elveti az én Istenem őket: mert nem fogadták az ő szavát, * és bujdosókká lesznek a pogányok között.

* 2 Kir. 17. 6.

10. RÉSZ.

Közel a veszedelem a meg nem térőkhöz.

Mint a megszedett szőlő, * olyan az Izráel: gyümölcsöt terem magának, az ő gyümölcsének sokasága szerint meg-sokasította az oltárokat, bőven költött az oltárookra, az ő földöknek bősége szerint, jól tettek a képekkel.

* 2 Kir. 15, 29. Éa. 5, 2.

2. Elhasonlott az *Istentől* az ő szívek, majdan reájok rakodik az ő bűnök: ő maga az *Isten* elrontja az ő oltárait, és eltöri az ő bálványait.

3. Mert ezennel ő *magok* kezdik mondani: Nincsen nékünk * Királyunk: mert nem féltünk az Úrtól, és a Király mi jót tehet velünk?

* rész 3, 4. 2 Kir. 17, 6. 7.

4. Szóval tartották az *Istent*, hamisan esküdtek, megszegették a * szövetséget az ő jámborságok olyan, mint a földnek barázdáiban *termett* üröm.

* rész 5, 10. 8, 1.

5. Bethávennek üszői miatt megrémülnek Samariának lakói: mert megsiratja azt * az ő népe és az ő Papjai, kik annak örülnek: mivelhogy annak dicsősége eltávozik ő tőle. *vers 10.

6. És az is Assiriába vitetik Járeb Királynak ajándékon: szégyent vall Efraim, és megszégyenül Izráel az ő tanácsa miatt.

7. Kivágattatik * Samariának Királya, mint a víz színén való tajték. * 2 Kir. 17, 6.

8. És elvesznek Avennek magas helyei, *mellyek* az Izráelnek gonoszsága; tövis és pogácskóró nevededik az ő oltáraiknak helyeken: és azt kezdik mondani a hegyeknek: Boritsatok bé * minket! és a halmoknak: Omoljatok mi reánk!

* Ésa. 2, 19. Jel. 6, 16.

9. Gibeának napjaitól fogya *azon* bűnben voltál Izráel, abban maradtatok meg, nem fogott ő rajtok a * Gibeabeli veszedelem, melly lett az álnokságoknak fíjain.

* Bir. 19, 22. 25.

10. Fogadásom * tartja s megrongálom őket, és népek gyülekeznek ellenek: még ha két barázdában beszorítkoznak is.

* Jer. 44, 26. vers 5.

11. Olyan az Efraim, mint a nyomtatásra szoktatott és azt szerető üsző: de én is az ő kövér nyakán általmentem, lovagolni indítottam Efraimot, a Júda szánt, * Jákób pedig magának boronál.

* vers 13. rész 8, 7. 8.

12. Vessetek igazságot magatoknak, hogy kegyelemnek mértékét arassatok, szántsatok magatoknak * ujuarat: mert ideje megkeresnetek az Urat mind addig, míg *hozzátok* jöjjön, és igazságnak esőjét adjon néktek.

* Jer. 4, 3. 4. Gal. 6, 7. 8. Jak. 3, 18.

13. Istentelenséget szántottatok, és álnokságot * arattatok, hazugságnak gyümölcsét ettétek: mert a te utadban bízál, a te erős népednek sokaságában;

* Peld. 22, 8.

14. Ezokáért zendülés támad a te néped között, és minden te erősséged elpusztittatik, miképen elpusztítá Sálmán a * Beth-Arbelt a harcznak napján: az anya a fiakkal egybe a földhöz veretik.

* 2 Kir. 18, 34. 19, 13.

15. Így cselekeszik ti veletek Béthel a ti nagy gonoszságtokért: egy hajnalban hirtelen * elvész az Izráel Királya!

* vers 7.

11. RÉSZ.

Panaszkodik és fenyegetődzik az Isten.

Mikor még gyermek * vala az Izráel, kedvellém őtet; és Egyiptomból † hívám ki az én fiamat.

* 2 Móz. 4, 22. 23.

† 2 Móz. 3, 7. 8. 12, 51. 2 Móz. 13, 21. Máté 2, 15.

2. Hivák őket: de ők másfelé menének előlük, Baálimnak áldozának, és a bálványoknak áldozának jóillattal.

3. Én igazgattam az Efraim lábának járását; ölemben * hordoztam *Efraimot*; de nem esmérték meg, hogy meggyógyítottam őket.

* 5 Móz. 32, 10—12. Jer. 31, 20.

4. Embereknek kötelével vontam őket hozzám, szeretetnek köteleivel, és voltam nékik olyan, mint a kik a jármot a baromnak nyakában megkönnyebbitik, és ételt adtam nyugalmasan eleikbe.

5. Nem tér vissza Egyiptomnak földébe; de az Assirii *Király* * lészen az ő Királya, azért hogy nem akartak meg térni.

6. És fegyver száll az ő várošira, és megemészti az ő zárjait, és megemészti őket az ő tanácskozásokért.

* 2 Kir. 17, 6.

7. Az én népem megátalkodott * az én tölem való elszakadásban, nagy felszóval hívják † *őtet*; de senki nem indul meg rajta!

* vers 2. Jer. 18, 12. † 2 Kir. 17, 13—15.

8. Miképen cselekedjem veled Efraim? *Miképen* adjalak kézbe tégedet, Izráel! Miképen cselekedjem veled úgy, * mint Admával? *ugy* tegyek é veled mint Sé-boimmal? megesett én bennem az én szívem és egyetembe megbántam igyekezetimet.

* 1 Móz. 19, 24. 25.

9. Nem cselekszem az én haragomnak búsulása * szerint, nem térek Efraimnak elvesztésére: mert Isten vagyok én és nem ember: *Szent* te közötted, és nem megyek bé *haraggal* a városba.

* Jer. 31, 20—28.

10. Az Úr után * járnak, és ő ordit mint az oroszán: mikor ő ordit, akkor rettegnek a napnyugotnak lakói.

* rész 3, 5. 5, 15.

11. Rettegve jönnek elő, mint a madár Egyiptomból, és mint a galamb Assiriának földéből: és lakosokká tészem őket az ő házaikban, ezt mondja az Úr!

12. Körülvett engem mintegy megszállott várat Efraim hazugsággal, és az Izráel háza csalárdsággal; a Júda pedig még uralkodik az Istennel, és a

szentekkel a hívtségben megmaradtott még.

12. RÉSZ.

Hijáavaló reménység : fenyegetés.

Széllal * tápláltatik Efraim, és a napkeleti száraztó szelet követi; naponként a hazugságot és a pusztaságot sokasítja: frigyet szerez az Assiriussal, és olajt küld † Égyiptomba. * rész 8, 9. † rész 7, 11.

2. Pere vagyon az Úrnak Júdával, hogy meglátogassa * ostorával a Jákóbnak házát az ő utai szerint, az ő cselekedetei szerint † fizet meg néki.

* Ésa. 2, 6. † Róm. 2, 6—11.

3. Az anya méhében megragadá Jákób az ő bátyának * sarkát, és az ő erejével küzdék az Istennel.

* 1 Móz. 25, 26. † 1 Móz. 32, 24—28.

4. És küzdék az Angyallal, és meggyőző, sira és könyörgé néki; * Béthelben találá meg Isten őtet, és ott szóla mi velünk.

* 1 Móz. 55, 7—15.

5. És Seregeknek Ura Istene, Úr az ő megemlékeztető neve!

6. Te is térj meg a te Istenedhez, őrizd meg az irgalmasságot és az ítéletet, és mindenkor a te Istenedben vessed reménységedet.

7. Kanaán * nemzet ez, kezében vagyon a hamis mérték, szereti a ragadozást.

* Ezék. 16, 45.

8. És ezt mondja Efraim: Bizonyára meggazdagultam, gazdagságot szerzettem magamnak, semmi keresetemben nem találnak nékem álnokságot: mert nagy bűn volna az.

9. Noha én vagyok a te Urad Istened Égyiptomnak * földétől fogva: de sátorokban lakóvá tészlek ismét tégedet, mint ama gyülekezetnek idején.

* rész 13, 4.

10. És szólottam néktek a Próféták által, s én magam sok látásokat jelenttem nékik, és a Próféták által példázó dolgokat mutogattam.

11. Vallyo vagyon é Gileádban hamisság? bizony hazugság vagyon! Gilgálban * ökrökkel áldoztak, az ő oltáraik is olly igen sokak, mint a szántóföldnek barázdáin a rakások. * rész 4, 14. 15. 9, 15.

12. És Siriának földre bujdosott Jákób, és ott szolgált Izráel az ő * feleségéért, és juhót őrizet feleségéért.

* 1 Móz. 29, 15—18.

13. És a Próféta által * felhozta az Úr

Izráelt Égyiptomból és a Próféta által szabadította meg. * 1 Kir. 8, 53. Csel. 7, 35. 36.

14. Ingerlette Efraim az Istent az ő magas bálványozó helyein; de meglakol * az ő istentelenségéről, és megadja néki az ő gyalázatját az ő Ura.

* 2 Kir. 17, 6—9.

13. RÉSZ.

Mégis panaszkodik a népnek elvetemedéséről.

Mikor Efraim szól vala, mindenek rettegnek vala tőle, felvette magát az Izráel népe között; de vétkezék a Baállal, * s meghala.

2. Még most is többitik bűneiket, és képeket öntöttek magoknak az ő ezüstökből az ő értelmeik szerint, melyek bálványok és mesterembereknek művek mind ez, melyekről magok mondják, hogy a melly emberek áldoznak, csókolgassák a borjukat. * 2 Kir. 17, 6—12.

3. Annakokáért olyanná lesznek mint a reggeli köd, mint a reggel felkelő harmat, és mint a polyva, * mellyet a szél elhajt a szérüről, és mint a füst, melly a kürtőről kimegyen és eloszol.

* Zsolt. 1, 4.

4. És én volnék a te Urad Istened Égyiptom * földétől fogva, s nem kell vala nálamnál több Istent esmérned: mert nincs több Szabadító én nálamnál.

* rész 12, 9. 2 Móz. 19, 5—8.

5. És esmértelek téged a * pusztában, a vizetlen és a száraz földön. * 5 Móz. 2, 7.

6. Bőv földre hozám, és meglegedének, megtelének; de elhivék † magokat, elfelejtkezének én rólam. † 5 Móz. 32, 15.

7. Azért én mint az oroszlán * ollyan lesznek rajtok; mint a párducz, leselkedem utjokban utánnok. * rész 5, 12. 14. 44, 1.

8. Eleikbe futok mint a * medve, mellynek kölykeit elvették, megszagatom sziveket, béleket; bényelem őket ott, mint az oroszlán, a mezei fenevad elszaggatja őket!

* Sir. 3, 10.

9. Te magad † vesztetted el magadat, Izráel: mert én bennem segítséged vagy.

† rész 11, 5.

10. Én vagyok örökké; de hol vagyon a te Királyod, hogy megoltalmazna téged minden városidban? és hol vagynak a te Biráid, kik felőlezt mondottd nékem: Adj * Királyt és Fejedelmeket nékem?

* 1 Sám. 8, 5.

11. Adék néked Királyt * haragom-

ban, és elvöm te tőled az én busultomban.

* 1 Sám. 8, 7. 10, 21. 24, 31, 1. 2.

12. Pecsét * alatt vagyok Efraimnak álnoksága, elrejtett az ő bűne. * Jób 14, 17.

13. *De* gyermekszülőnek fájdalma száll ő reá: bolond * fiu ő; mert születésének idején meg nem fúlada. * rész 7, 11.

14. A koporsó hatalmától megmenthetném őket: a haláltól megszabadíthatnám őket: Halál, * te veszedelmed lések én, koporsó, romlásod lések én néked: elrejtett a változás az én szemeim előtt.

* Ésa. 25, 8. 1 Kor. 15, 55.

15. Jóllehet ő nevedik az ő atyafiai között! de eljő a napkeletiszárazító szél az Úr szele, mely a pusztából feljő, és megszáraztja * az ő erét, és megszáraz az ő kútfeje; elragadozza ő minden drága marhájának kincsét.

* rész 10, 14. 15.

14. RÉSZ.

Az Istenhez térők szegényt nem vallanak.

Elpusztíttatik * Samaria: megkeserítette az ő Istenét, fegyver miatt hullanak el az ő lakosai, oszlopokhoz verik az ő apró gyermekeiket, és az ő terhes asszonyaik ketté vágattnak.

* rész 10, 7. 2 Kir. 17, 6.

2. Térj meg Izráel a te Uradhoz Istenedhez * : mert elromlottál e te álnokságodban.

* rész 13, 9.

3. Vigyetek beszédeket Istenedhez veletek, és térjete az Úrhoz: mondjátok ezt néki: minden álnokságinkat vedd el mi rólunk, és légy kegyelmes mi hozzánk,

és áldozunk néked a mi * ajakainknak tulkaival.

* Zsid. 13, 15.

4. Az Assíriai *Fejedelem* nem oltalmaz ezután minket, nem ülünk lóra, és nem mondjuk ezután a mi kezeink munkájoknak: * Mi Istenünk *vagytok* ti: mert az árva te nálad talál kegyelmet.

* rész 2, 15. Ésa. 17, 4. 8.

5. Meggyógyítom az ő tőlem való elszakadásokat, ingyen való nagy kedvembe veszem őket: mert elfordul * az én búsulásom ő róla.

* rész 11, 8. 9.

6. Lések Izráelnek mint a hármát, virágzik ő mint a lilium, gyökeret ver, mint a Libánus *hegyen való élőfa*.

7. Kiterjednek az ő ágai, és az ő ékesége olyan léssen, mint az olajfának *ékesége*, és az ő szaga mint a Libánusé.

8. Megújulnak az ő árnyékának lakói, és megelevenednek, mint a *földbe vetett búzamag* és csemetéznek mint a szőlőtő, és az ő szaga *olyan léssen*, mint a Libánus *hegyen termett bornak szaga*.

9. *Ezt kezdi* az Efraim *mondani*: Mit tések én többé a bálványokkal? én meghallgattam és megtekintettem őtet; *lések én néki* mint a zöldellő jegenyefa, én nálam lelted a te gyümölcsödet.

10. Kicsoda a bölcs, * hogy megértené, ezeket? *Kicsoda* az értelmes, hogy észébe venné ezeket? Mert igazak az Úrnak útai, és az igazak járnak azokon; de az istentelenek megbotlanak rajtok.

* Zsolt. 107, 43.

JÓEL PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Feddi a nép keménységét; bűjtölésre int.

Az Úrnak szava ez, mely lett Jóel által, a Petuel fija által.

2. Vének halljátok meg ezt, és földnek, minden lakói hallgassátok meg: Valyon volt e valaha ilyen dolog a ti időtökben? és valyon a ti atyáitoknak idejekben *volt é?*

3. Beszéljétek meg ezt a ti fiaiatoknak és a ti fiaiatok az ő fijaiknak, és azoknak fijaik *beszéljék meg* az ő maradékoknak.

4. A mi megmaradott vala a sáskától, megévé a cserebogár, és a mi a csere-

bogártól megmaradott vala, megevé a hernyó, és a mi a hernyótól megmaradott vala, elsüté a ragya.

5. Serkenjete fel részegesek, és sirjatok, és ordítsatok mindnyájan ti borivók a mustért; mert elvétetett a ti szátoktól.

6. Bizonyára erős nép * jöve fel az én földemre, melynek száma nincsen: az ő fogai *olyanok*, mint az oroszlán fogai és annak zápfogai *olyanok*, mint az öreg oroszlán zápfogai.

* vers 4. rész 2, 2—11.

7. Pusztává tevő az én szőlőmet, és az én figefáimat meghántá, megmezítelenítván megmezíteleníté, és széllyelhányá; meghervadának az ő ágai.

8. Keseregj, mint a gyászban járó menyasszony az ő ifjúságának férjén.

9. Elkölt az Úr házából a kenyérrel s borral való áldozat, keseregnek * a Papok az Úrnak szolgálái. * vers 13.

10. Elpusztított a mező, keseregnek a földnek lakói: mert elveszett a * búza, elszáradott a must, megizetlenült az olaj.

11. Szégyenüljete meg szántóemberek, ordítsatok ti szőlőmivesek, a búzáért és az árpaért: mert elveszett a méz gabonájának aratása. * Hós. 2, 8.

12. Mert kiszáradott a szőlőtő, elveszett a figés kert, a pomagránát is, a pálmafa is, és az almafa; a mezőnek minden élőfái * kiasztak; bizony kiszáradott az öröm az embereknek fiai közül. * vers 7.

13. Öltözzetek zsákba, és sirjatok ti Papok, jajgassatok ti, kik az oltárhoz szolgáltok, jöjjetek el, háljatok gyászruhában, kik az én Istenemnek szolgáló vagytok: mert a ti Isteneknek házából elveszett * a kenyérrel és borral való áldozat. * vers 9.

14. Hirdessetek * böjtött, hívjátok össze a népet, gyűjtsétek egybe a Vénéket, és a földnek minden lakóit a ti Uratoknak Isteneteknek házába, és kiáltatok az Úrhoz, ezt mondván: * rész 2, 15.

15. Jaj nékiünk e nap: * mert közel vagon az Úrnak napja, és úgy jó mint a pusztító, mindenható Istenről!

*rész 2, 1. Ésa. 13, 6.

16. Avagy nem szemünk láttára vészett el az élés? a mi Istenünk házából az öröm és a vigasság?

17. Elrothadtak az elvetett magok a barázdák alatt, elpusztultak a gabonás-házak, elromlottak a csűrök: mert kiaszott a búza a földből.

18. Miképen fohászodik az oktalan állat, bógnek az ökrök: mert nincsen élések; még a juhoknak nyájok is elveszett!

19. Te hozzád kiáltok, Uram! mert az aszálynak tüze megemésztette a pusztabeli füvet és a hévség * elégette a mezőnek minden élőfáit. * rész 2, 3.

20. Még a mezei vadak is te hozzád kiáltanak: mert elszáradtak a folyóvizeknek völgyei: mert megemésztette a hévség a pusztabeli zöld füvet!

2. RÉSZ.

A sáskák leírása: Intés penitentiára, a természet és kegyelembeli áldásoknak ígéretei által.

Kürtöljete * Sionban és kiáltatok az én szent hegyemen: rémüljenek meg a földnek minden lakói: mert eljött az Úrnak napja, mert közel vagon.* vers 17.

2. A setétségnek és a homálynak napja, a ködnek és sűrű homálynak napja; mind a hajnal *olylan hirtelen* kiterül a hegyekre: nagy és rettenetes nép, kihez világ kezdetitől fogva hasonló nem volt s többé sem leszen nemzetségről nemzetségre.

3. Megemésztő tűz leszen ő előtte, és ő utánna égető láng; *Judának* földé olyyan ő előtte, mint a paradicsom kerte, de ő utánna pusztulásnak pusztája leszen, ugyan nem menekedhetik ő meg.

4. Annak tekintete, mint a lovakkak tekintetek, és futosnak mint a lovagok.

5. A hegyek tetején *olly zörgéssel* ug-rándoznak, mint a szekerek zörgése, és mint a pozdorja emésztő lángnak csatogása: mint az ütközetre készült erős nép!

6. A népek elrémülnek tőle, minden orczák elfeketednek *tőlök való féltékben*.

7. Olyanok mint az óriások, széllyel futosnak mint az ütközetre való férjfiak, a kőfalra felhágnak, és kiki szabadon jár az ő után, nem tartoznak meg utjokban.

8. Senki a társát *utában* nem szorongatja, kiki szabadon jár az ő utában, a fegyver közzé mennek, még sem esik seb rajtok.

9. A várost szabadon általjárják, a kerítésen futosnak, házakat meghágnak, ablakokon bémenni mint a lopó.

10. Reszket a föld ő előtte, és keseregnek az egek; a nap és a hold elfeketednek, és a csillagok megvonszák fényeket.

11. És az Úr szól az ő serege előtt: mert felette igen nagy az ő tábora; mert erős a ki megcselekszi az ő beszédét; Mert nagy az Úrnak napja, és igen * rettenetes, s kiállhatja meg azt?

* vers 3. 4. rész 1, 4. 10.

12. És még szinte most is, ezt mondja az Úr: * Térjete meg én hozzám teljes szívetek szerint, böjtöléssel is, sirással is, kesergéssel is. * Jer. 41.

13. És szaggassátok szíveteket, nem

ruhákat, és térjete a ti Uratokhoz Istentekhez : mert ő kegyelmes és irgalmas, késedelmes a haragra, és nagy kegyelmességű, * s megtartozik a bűntetéstől. * 2 Móz. 34. 6.

14. Ki tudja * *talán* hozzátok tér és megbánja *szándékát* és *kitudja, talán* áldását hagyja utánna rajtatok, meghagyja a kenyérrel és borral való áldozatot a ti Uratoknak Istenteknek.

* Ámós 5, 15. Jón. 3. 9.

15. Kürtöljete Sionban, * szenteljete böjtöt, hirdessete gyűlést. * rész 1. 14.

16. Gyűjtséte öszve a népet, hirdéséte gyűlést, vegyéte melléte a véneket, vegyéte közzéte az aprócskákat és a csecsszopókat: menjen ki a vőlegény az ő belső * házából, és a menyasszony az ő ágyasházából. * 1 Kor. 7. 5.

17. A *templomnak* tornáczaközött, és az oltár között sirjanak a Papok az Úrnak szolgálai, s mondják ezt: Légy kegyelmes Uram a te népedhez, és ne bocsásd szidalomra a te örökségedet, hogy a pogányok ő rajtok uralkodjanak; hogy ne mondják a népek: Hol vagyon * az ő Istenek? * Zsolt. 42, 11. 79. 10.

18. És nagy buzgó szeretettel hozzá fogadja az Úr az ő földét, és megkegyelmez az ő népének.

19. És választ téssen néki az Úr, s ezt mondja az ő népének: Im én adok néktek búzát, mustot és olajt, és megelégedtek vele, és nem adlak többé titeket a pogányoknak szidalmokra.

20. És az északi *népet* * messze üzőm töletek, pusztá és száraz földre szélesztem ötet, a napkeleti tengerre fordítom arcza, és az utolját az utolsó tengerre, felmegyen az ő doha, felmegyen az ő búzi: mert elhitte magát hogy *minden* tehető legyen.

21. Ne félj föld *népe*, hanem örülj és vigadj: mert az Úr nagy készüléttel készült a te segítségédre.

22. Ne féljete mezei vadak: mert a fa gyümölcsét megtermi a fige és a szőlő kihozza az ő gazdagságát.

23. Ti is Sionnak fiai örvendeztetek és vigadjatok a ti Uratokban Istentekben: mert záporosót szállit le néktek, idején és későn való esőt az első *hónap*ban. * Ésa. 14, 24. 25.

24. És megrakodnak csüreitek búzával, csikorognak a sajtók borral s olajjal.

25. És kipótolom az esztendőket, melyekben a sáska, a cserebogár, és a hernyó az életet megették, az én nagy seregem, melyet reátok küldöttem vala. * rész 1. 4.

26. És szüntelen esztek, és megelégsztek, és dicséritek a ti Uratoknak Istenteknek nevét: mert csudaképen cselekedett veletek, és nem marad az én népem szegyenben örökké.

27. És megtudjátok, hogy az Izráel között vagyok én, és én vagyok a ti Uratok Istentek, és nincsen több *én nálamnál*; és nem pironkodik örökké az én népem.

28. És ezután lészen ez, hogy kiöntöm az én Lelkemet * minden emberre, és prófétálnak a ti fiaiok és leányitok; a ti véneitek álmokat látnak és a ti ifjaiok látásokat látnak. * Ésa. 44. 3. Csel. 2. 17.

29. Sőt még az én szolgálaimra és szolgálóleányimra is kiöntöm az én Lelkemet azokon a napokon.

30. És csudákat tésztek az egekben és e földön; vért, tüzet, és ködoszlopokat.

31. A nap * setétséggé válik, és a hold vérré, minekelőtte eljő az Úrnak nagy és rettenetes napja. * rész 3, 15. Ezék. 32, 7. 8.

32. És akkor valaki az Úrnak * nevét segítségére hívja, megszabadul: mert a Sion hegyén és Jerúsálemben lészen a szabadulás, mind megígérte az Úr, azaz a † maradékokban, a kiket az Úr hívánd. * Róm. 10, 13. † Ésa. 10, 21. 22.

3. RÉSZ.

Isten megítéli az ő népe ellenségét.

Mert imé azokon a napokon és abban az időben, melyben a Júda és Jerúsálem fogságát meghozom:

2. Akkor egybegyűjtök minden pogányokat, * és szolítok a Jósafátnak völgyére és ott perlek ő velek az én népemért, és az én örökségemért az Izráelért: mert a pogányok között *azt* elszélesztették, s megosztottak az én földemmel.

* Ezék. 39, 2—13.

3. És nyilat vontak az én népemre, és a gyermekeket áruba vetették a parázna asszonyokért, és a leányokat boron eladták, hogy ihaszanak.

4. Sőt mi közöm volt nékem te veled, Tírus és Sidon, és Zsidoságnak minden

határos szomszédai? valyon érdemlettem é ezt, a mivel * fizettek nékem? és ha ezzel fizettek nékem, nagy hirtelen a ti fejetekre fordítom, a mint érdemlettétek. * Zsolt. 137, 7. 8. Ezék. 25, 3. 6. 8. 26, 2. 35, 15.

5. Mert az én ezüstömet és aranyomat elvittétek, és az én drága marháimat a ti templomaitokba vittétek.

6. És Júdának s Jérusálemnek fiaiit a * Görögöknek pénzen eladtátok, hogy messze vetnétek őket az ő határoktól:

* Ezék. 27, 13.

7. De imé felköltöm * őket a helyből, a hová pénzen eladtátok, s megfizetek néktek † a ti érdemetek szerint.

* Jer. 25, 12. Esd. 1, 1—11.

† Ezék. 25, 8—17. 26, 2—21. 28, 21—26.

8. És adom a ti fiaiitokat és a ti leányitokat a Júda fíjainak kezekbe, ésők eladják azokat pénzen a Sabeusoknak, messze való népek: mert az Úr végezte.

9. Hirdessétek meg ezt a népek között, hirdessetek hadat, támaszszátok fel a hatalmasokat; eljönek, felkelnek mindnyáján a hadakozó férjfiak.

10. Rontsátok el a ti szántóvasaitokat, csináljatok fegyvereket azokból, és kaszáitokból csináljatok dárdákat; a beteges mondja ezt: Erős vagyok én!

11. Gyűljetek össze, és jöjjetek el minden népek, gyűljetek fel minden felől, ott vágja le az Úr a te erős ellenségidet.

12. Serkenjenek fel és jöjjenek fel a népek a Jósafát völgyébe: mert ott ülök hogy megítéljek minden népeket, *kiik vagynak*.

13. Vessetek sarlót * a gabonába; mert megért a gabona; jertek el, szálljatok le: mert rakva a sajtó, telí

vagynak a nyomó szerszámok, mert megsokasult az ő gonoszságok.

* vers 2. 4. 12. Jel. 14, 15—20.

14. A népek, a népek a cséplésnek völgyébe *jönek*: mert közel *vagyon* az Úr napja * a cséplésnek völgyében.

* vers 2. 4. 12. Jel. 25, 31.

15. A nap és a hold * meghomályosodnak, és a csillagok megvonszák fényeket.

* rész 2, 31.

16. És az Úr Sionból * nagy szóval szól, és Jérusálemből szózatot téssen, megrémülnek az egek és a föld; és az Úr *lészen* az ő népének reménysége, és az Izráel fíjainak erősségek. * Jer. 25, 30.

17. És megtudjátok, hogy én *vagyok* a ti Uratok Istentek, ki lakom * Sionon az én szentségemnek hegyén: és lészen Jérusálem szentséggé, † és idegenek többé által nem járják őtet.

* Zsolt. 132, 13. 14. Ésa. 4, 2—5.

18. És hogy az napon, a hegyek musttal * csepegnek, és a halmok téjjel folynak, s Júdának minden folyásai vizekkel bővölködnék, és kutfő származik az Úr † házából, mely megöntözi a Sittimnek völgyét.

* rész 2, 23—26. Ámós 9, 13. 14. † Ezék. 47, 1—9.

19. *De* Egyiptom pusztává lészen, és Edomnak *földe* kietlen pusztaságra jut, a Júda fíjain tett gyötrelméért: mert ártatlan vért ontottak az ő földökben.

20. És a Júda örökké * megmarad, és Jérusálem nemzetségről nemzetségre.

* Ámós 9, 14, 15.

21. És kitisztítom * vérekből, melyből ki nem tisztítottam vala: mert én *vagyok* a Sionban lakó Úr!

* Ésa. 4, 3.

ÁMÓS PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Némely nemzetekre jövődő büntetések.

Ámósnek beszédei ezek, ki a Tékoabeli pásztorok * közül való vala, melyeket látott Izráel *országá* felől, † Uzziásnak Júda Királyának idejében, és Jeroboám-nak, Jóásnak az Izráel Királya fíjának idejében, két esztendővel a földindulás előtt.

* rész 7, 14. † Ésa. 1, 1. Hós. 1, 1.

2. És monda: Az Úr Sionból * kiált és Jérusálemből téssen szózatot: és elvesznek a pásztoroknak aklaik, s megszárad a Kármel *hegynek* teteje!

* Jóel 3, 16.

3. Igyszól az Úr: Damaskusnak három és négy gonoszságáért meg nem kegyelmezek: mert a Gileádbelieket vascsépekkel cséplették meg.

4. És tüzet bocsátok a Hasáel házára, mely megemészti a Benhadád palotáit.

5. És elrontom Damaskusnak * erős-
ségét, és kivesztem az Aven mezeinek
lakóit, és a Fejedelmet Édennek házá-
ból; és Siriának népe Kirbe vitetik, *ezt*
mondja az Úr.

* 2 Kir. 16, 9. Jer. 49, 23.

6. Igy szól az Úr: Gáza * városnak
három és négy gonoszságáért meg nem
kegyelmezek: mert teljességgel rab-
ságra *adták az én népemet*, hogy őket
az Edomiták kezekbe adták.

* Ezék. 25, 15. 2 Krón. 21, 16. 17. 28, 18.

7. És tüzet bocsátok Gázának kőfalára,
melly megemészti az ő palotáit.

8. És kivesztem Azotusból a lakos
népet, és Askelonból a Fejedelmet, és
téritem az én kezemet Akkaronra, és a
Filiszteusoknak maradékok * elvesznek,
ezt mondja az Úr Isten.

* Ezék. 25, 15—17. Ésa. 20, 1.

9. Igy szól az Úr: Tírusnak * három
és négy gonoszságáért meg nem kegyel-
mezek: mert teljességgel Edomnak fog-
ságába ejtették *az én népemet*, és nem
emlékeztek meg az atyafiak szövetség-
éről.

* Ezék. 26, 2.

10. És tüzet bocsátok Tirusnak kőfa-
lára, mely megemészti az ő palotáit.

11. Igy szól az Úr: Edomnak három
s négy gonoszságáért meg nem kegyel-
mezek: mert fegyverrel háborgatta * az
ő atyafiát, és nem volt irgalmassággal
hozzá, mind örökké ragadozó volt az ő
haragja, és örökké haragot tartott reá.

* Ezék. 25, 12.

12. És tüzet bocsátok *Témánvárosára,
melly megemészti Boczrának palotáit.

* Jer. 49, 7. 8.

13. Igy szól az Úr: Három és négy
gonoszságokért az Ammon * fíjainak
kegyelmes nem lesznek: mert a terhes
asszonyokat ketté vágták Gileádban,
hogy az ő határokat terjesztenék.

* Sof. 2, 8. 9.

14. És tüzet gerjesztek * Rabba váro-
sának kőfalára, mely megemészti nagy
jajgatással az ő palotáit az ő harcának
napján, az ő háborgó szélvészének idején.

* 2 Sám. 12, 26. 29.

15. És fogságba vitetik az ő Királyok
ő maga, és vele együtt az ő Fejedelmei
is, *ezt* mondja az Úr.

2. RÉSZ.

Fenyegeti Moábot, Júdat és Izráelt.

Ezt mondja az Úr: Három és négy go-

noszságáért Moábhhoz nem fordulok: mert
ő égette meg az Edom Királyának tete-
meit mint a meszet:

2. És tüzet vetek Moábra, mely meg-
emészti Kériótnak palotáit, és háboru-
nak zörgésében, és kürt zengésében hal
meg Moáb.

3. Kiveszem ő belőle a Birót, és min-
den Fejedelmeit vele egyetemben meg-
ölöm, *ezt* mondja az Úr!

4. Igy szól az Úr: Három és négy
gonoszságáért a Júdának meg nem ke-
gyelmezek: mert megvetették az Úrnak
törvényét: és az ő szerzésit nem őrzötték
és tévelygésbe vitték őket az ő hazugsá-
gaik, melyeket az ő atyaiak követtek.

5. És tüzet vetek Júdába, mely meg-
emészti Jerusalemnek * palotáit.

* 2 Kir. 25, 1—11.

6. Igy szól az Úr: Izráelnek három és
négy gonoszságáért hozzá nem fordulok:
mert pénzen * eladták az igazat, és a
nyomorultat egy öltő sarun.

* rész 8, 6. Ésa. 10, 1. 2.

7. Sietnek e földön a szegényeknek
fejekre, a nyomorultaknak igazságokat
elfordítják, a fiu az ő atyával *egy* leány-
nyal vétkezik, hogy az én szent nevemet
megfertéztessék.

8. És a zálogba vetett ruhákon hajtják
meg magokat minden oltároknál, és a
megesett embereknek birságokból az ő
Isteneiknek házokban borral lakoztak.

9. Jóllehet én szaggattam ki az * Emo-
reusokat előttök földökből, kiknek ma-
gasságok olyan *vala*, mint a † czédrus-
fáknak magasságok, és *kik* olly erősek
valának mint a cserfák: és elvesztettem
felül az ő gyümölcsét, s alól az ő tövét
teljességgel.

* 4 Móz. 21, 24. 25.

† 4 Móz. 13, 34.

10. És én hoztalak ki * Egyiptomnak
földéből titeket, és negyven esztendeig
hordoztalak a pusztában, hogy az Emo-
reusoknak földöket birhatnátok.

* 2 Móz. 12, 51.

11. És Prófétákat támasztottam a ti
fíjaitok között, és a ti ifjaitok között
Nazareusokat! * Valyon nem úgy va-
gyon é, Izráel fíjai? *ezt* mondja az Úr!

* 4 Móz. 6, 1—8.

12. És *ti* bort adátok inniok a Naza-
reusoknak, és a Prófétáknak meghagy-
tátok, mondván: Ne * prófétáljatok!

* rész 7, 12. Ésa. 30, 10.

13. Imé én megnyomom ezt a ti helyeteket, miképen a *vasas* szekér nyomja a teljes kévét.

14. Elkél azért a futás a gyorstól, és az erősnek ereje semmit nem fog, és a magabíró meg nem óhatja magát.

15. És a kézives *helyén* meg nem maradhat, és a gyors gyalog futásával meg nem szabadul, a lovag sem szaladhat el.

16. A jószívű az erősek között mezíten szalad az napon, ezt mondja az Úr!

3. RÉSZ.

Fenyegeti Isten a népet az engedetlenségért.

Halljátok meg *ti* Izráel fiai, e szót, melyet az Úr szól ti felöletek; mind az egész cselédről, melyet Egyiptom földéről * felhoztam vala, ezt mondván:

* 2 Móz. 12, 51.

2. Csak titeket * választottalak magamnak e földnek minden nemzetségei közül; annakokáért megbüntetlek titeket minden álnokságitekért.

* 2 Móz. 19, 5. 6. Zsolt. 147, 19. 20.

3. Valyon járnak é ketten együtt, ha ő köztök egyesek nem lesznek?

4. Valyon ordít é az erdőben az oroszlán, ha ragadományt nem *talál*? valyon az oroszlánkölvyök ordít é a barlangból, mikor semmit nem kaphat?

5. Valyon esik é a madár a földön *megvetett* törbe a madarász nélkül, avagy felszedi é a *madarász* a tört a földről, mig valamit nem fogott?

6. Valyon mikor a városban zeng a kürt, nem rémül é meg a nép? avagy lélesen é olly veszedelem a városban, melyet az Úr nem szerzene?

7. Mert semmi dolgot nem cselekszik az Úr Isten addig, mignem * megjelenti az ő titkát az ő szolgálóinak a Prófétáknak.

8. Az oroszlán ordított, s ki nem félne? az Úr Isten szólott, s ki nem próféta? * Ésa. 48, 5. 1 Móz. 18, 17—19.

9. Tégyetek hirt Asdód palotáiban, és Egyiptom földében való palotákban, s mondjátok ezt: Gyűljetek össze Samariának hegyein, és nézzétek meg ő benne a sok inséget, és a nyomorultakat ő benne.

10. És nem tudnak jót cselekedni, azt mondja az Úr, kik a ragadományból kincset gyűjtnek, és palotáikat kőborlott marhával megrakják.

11. Annakokáért ezt mondja az Úr Isten: Az ellenség, és a föld körül való *szomszédság* is elveszi tőled minden erődet, és elrontatnak a te palotáid.

12. Ezt mondja az Úr: Miképen a pásztor az oroszlánnak szájából a *juh-nak* csak két szarát ragadja ki, vagy a fülének külső részét; ezenképen ragadtatnak ki az Izráel fijaiban a *veszedelemből*, kik Samariában ülnek az ágynak oldalán, és Damaskusban az ágynak lábán.

13. Halljátok meg, és tégyetek tudományt Jákóbnak házában, ezt mondja az Úr Isten, a Seregeknek Istene?

14. Mert a melly napon megbüntetem Izráelt az ő gonoszságáért; meglátogatom Béthelnek * oltárát is, és letöretnek az oltár szarvai, és a földre leromolnak.

* 1 Kir. 12, 28—30. 13, 2. 2 Kir. 23, 15. 16.

15. És elrontom a téli házat a nyári házzal egybe, és az elefánttetemmel megékesített * házak elvesznek, és elfogynak a nagy házak, azt mondja az Úr.

* 1 Kir. 22, 39.

4. RÉSZ.

Feddi, fenyegeti s inti a Fejedelmeket a nyomorultakon való törvénytelensegről.

Halljátok meg ezt a beszédet, ti Bá-sánnak ünői, kik Samariának hegyén *vagytok*, kik nyomorgatjátok * a szegényeket, kik rongáljátok a szűkölködőket, kik az ő Uroknak ezt mondjátok: Hozd elő, hadd igyunk! * rész 2, 6. 7.

2. Megesküdt ezen az Úr Isten az ő szentségére, hogy imé napok következnek reátok, melyeken elviszen titeket az *ellenség* horgokkal, és a ti maradékokat, mint a halászos halászó * horgaival.

* Hab. 1, 14. 15. 2 Kir. 15, 29. 17, 6.

3. És mindenitek törésen szalad ki egymás után, és a ti palotáitokból elhányjátok *marháitokat*, ezt mondja az Úr.

4. Menjetek Béthelbe és vékezzetek: Gilgálban * neveljétek a ti gonoszságokat: hozzátok fel bátor *minden* reggel a ti áldozatitokat, és három esztendőnként adjátok bé a ti dézmáitokat;

* Hós, 4, 15.

5. És áldozatok kovászos * kenyérrel háláadó áldozatot, és hirdessetek szabadakarat szerint való áldozatokat, kiáltatok; mivelhogy így tetszik kedveteknek, Izráel fiai, ezt mondja az Úr Isten.

* 3 Móz. 7, 11—13.

6. Én is fogaitoknak tisztaságokkal vertelek meg titeket minden ti városokban, azaz, kenyérnek * szükségével, minden ti helyetekben: de mégis nem térétek † meg én hozzám, ezt mondja az Úr.

* Jóel 1, 4. 10. 11. † vers 8.

7. Annakfelette én is megtartóztattam töletek az * esőt az aratás előtt három hónappal; és esőt adtam egy városra, más városra pedig nem adtam esőt, a földnek egyik része esővel megöntöztetett, és a melly föld nem engedte, hogy eső szálljon reá, megszáradott.

* 5 Móz. 11, 17. Agge. 1, 11.

8. És mennek vala két vagy három város egy városhoz, hogy vizet innának, de nem elégítettnek vala meg: mégis nem * térétek hozzám, ezt mondja az Úr.

* vers 6.

9. Megvertelék titeket szárazsággal és ragyával, a ti * sokféle kerteiteket, szőlőiteket, figéiteket, és a ti olajfáitokat megemészttette a sáska; de mégis nem tértetek † én hozzám, ezt mondja az Úr.

* Jóel 1, 4. 5. † Agge. 2, 17. Hós. 7, 8—10.

10. Döghalált bocsátottam reátok mint régen Egyiptomra, fegyverrel * levágtattam a ti ifjaitokat, lovaitokat fogságra vittem; és azt miveltem, hogy a ti táborotoknak doha a ti orrotokba is felhatna; de mégis nem † tértetek meg én hozzám, ezt mondja az Úr.

* Ezék. 14, 19. 20. † Jer. 18, 12. 44, 16. 19.

11. Megemésztték közzületek * sokakat, mint megemésztté Isten Sodomát és Gomorát, annyira hogy hasonlólaknétek a tűzből kiragadott üszöghöz: de még sem térétek hozzám, ezt mondja az Úr.

* 2 Kir. 15, 29. Ésa. 1, 5.

12. Annakokáért e képen cselekeszem veled, óh Izráel: Mivelhogy e képen cselekeszem veled, készülj a te Istenednek eleibe, óh Izráel!

13. Mert imé a ki a hegyeket formálta, és a ki a szelet teremtette, és a ki megjelenti az embernek az ő gondolatját, ki a hajnalt setéséggé változtatja, és e földnek hatalmasságát megrontja, Seregeknek Ura Istene annak neve!

5. RÉSZ.

A jövőndölt romlás miképen távoztathatik el.

Halljátok meg e siralmas beszédet, mellyet szólok ellenetek, óh Izráelnek háza!

2. Elesik, nem maradhat meg az Izráelnek szüze, és elhagyattatik az ő földén, és senki nem emeli fel őtet.

3. Mert ezt mondja az Úr Isten: A melly városból ezeken kelnek vala ki, százan maradnak abban, s a mellyből százan kelnek vala ki, tizen maradnak az Izráel házának.

4. Mert ezt mondja az Úr az Izráel házának: Keressetek engemet és éltek.

5. És ne keressétek * Béthelt, Gilgálba se menjetelek, Bersebába se menjetelek által: mert Gilgál kétség nélkül fogságra megyen, és † Béthel semmivé lészen. * rész 4, 4. 1 Kir. 12, 28—30. † 2 Kir. 23, 15. 16.

6. Keressétek az Urat, és éltek, hogy el ne eméssze mint a tűz a József házát, és megeméssze Béthelt * olthatatlan tüzzel.

* Ésa. 1, 31.

7. Kik az ítéletet * keserüségre változtatják, és az igazságot a földön hagyják heverni. * rész 6, 12. Ésa. 5, 7. Jer. 5, 25—28.

8. Azt az Istent, mondom, hogy keressétek, ki a * fiasityukot és a kaszahuyot teremtette, ki világosságra változtatja a temérdek setétséget, és a nappalt éjszakával befedezi; ki a tengernek vizeit az égre felvonsza, és kitölti azokat a földnek színére, kinek neve Úr. * Jób 9, 9.

9. Ki megerősíti a pusztitót az erős ellen, hogy a pusztító az erősségbe bemenjen.

10. Gyűlölik * azt, ki a kapuban őket megfeddette, és utálták az igazmondót.

* Ésa. 29, 11.

11. Annakokáért, mivelhogy fárasztjátok a szegényt és az ő rakás gabonájától megfosztjátok őtet: faragott * kőből építettetek házakat, de nem lakotok azokban; gyönyörűséges szőlőket ültettetek, de nem isztok azoknak borokban;

* Sof. 1, 13.

12. Mert tudom a ti sok hamisságitokat, és a ti erős bűneiteket: az igazat nyomorgatják, a bűnösöktől válságot vesznek, és a szükölködőknek igazságokat a kapuban elfordítják.

13. Annakokáért az eszes*ember hallgat akkor, mivelhogy az idő gonosz.

* Eféz. 5, 15. 16.

14. Keressétek a jót és nem a gonoszt, hogy éljetelek, és így veletek lészen a Seregek Ura Istene, a mint mondjátok.

15. Gyűlöljétek * a gonoszt és szeres-

sétek a jót, és szolgáltatassatok a kapuban igaz ítéletet, talán megkegyelmez a Seregeknek Ura Istene a József maradékinak.

* Zsolt. 97, 10.

16. Azokáért azt mondja a Seregeknek Ura Istene, az Úr: Minden utczákon *lészen* jajgatás, és minden utczákon ezt mondják: Jaj! Jaj! és indítják a szántóvető embert is a sirásra és jajgatásra mind azokkal egybe, kik a jajgatásban mesterek.

17. Minden szőlőidben is * jajgatás *lészen* mikor te közötted általmegyek, ezt mondja az Úr.

* Ésa. 16, 10.

18. Jaj azoknak, kik kívánják * az Úrnak napját: Mit használ néktek, az Úrnak napja? holott setétségnek, † nem világosságnak napja az!

* Ésa. 5, 19. † rész 8, 8. 9. Jól 2, 11.

19. Miképen ha valaki elszalad az oroszlán előtt, és medve találkozik reá: vagy ha valakit, ki az ő házába bément és kezével a falhoz támaszkodott, a ki-gyó megmar.

20. Avagy nem setétségnek * napja é az Úrnak napja, és nem világosságnak? és nem homályos *nap* é, melyben semmi világosság nincsen?

* vers 18, 19.

21. Gyűlöltem, megvetettem a ti Innepiteket, és nem szagolom a ti * Innepiteken *való jóillatitokat*.

* Ésa. 1, 11—16.

22. Hogyha egészen égőáldozatokkal és Minhákkal áldoztok is, nem kedvelem; és a ti hálaadásra való kövér áldozatokra nem tekintek.

23. Vedd el én előlem a te sok éneklésidet, a te hegedűidnek énekléseket is nem hallgatom meg;

24. Hanem folyjon mint a víz az ítélet, és * az igazság mint a sebes patlak!

* rész 6, 12.

25. Valyon nékem áldoztatok é * és nékem hoztatok é előmbe Minhát a pusztában negyven esztendeig, *oh* Izráel háza?

* Csel. 7, 42. 43.

26. Sőt inkább a ti Molok *bálvány*tok sátorát hordoztatok, és a Kiunnak *képeit* a ti képeiteket, a ti Istenteknek csillagát, melyeket csináltatok magatoknak.

27. Annakokáért a Damaskusbelieknél tovább * vitetlek titeket, ezt mondja a kinek Seregeknek Ura Istene a neve.

* 2 Kir. 15, 29. 17, 6.

6. RÉSZ.

Feddi a Sion és Samaria testi bátorságát.

Jaj * azoknak, kik Sionban nagy bátorságban *élnek*, és a kik a Samaria hegyén elbizakodtak, mely *hegyek* nevezetnek az ő népek fejeinek, melyekhez szoktak gyűlni az Izráel háza.

* rész 4, 1. 2.

2. Menjetek által Kálné városba és nézzétek meg; és menjetek onnét a nagy Hámát városba: azután menjetek alá a Filiszteusok Gáth *nevű városokba*: avagy jobbak é azok ez országoknál? avagy szélesb é azoknak határok a ti határotoknál?

3. Kik a veszedelem napját * messze vetitek; kik az erőszakételnek széket emeltek.

* rész 9, 10. Ezék. 12, 22. 27.

4. Kik * elefánttetemből csinált ágyakban alusztok, és elnyújtóztok a ti nyoszolyáitokban, és kik válogatott barátokkal laktok, és meghizlalt borjukkal.

* 1 Kir. 22, 39.

5. Kik hegedűszó * mellett énekeltek, és vigasságtevő szerszámokat gondoltatok, mint Dávid.

* Ésa. 5, 12.

6. Kik a bort nagy poharakkal * isszátok, és drága olajjal kenitek *magatokat*; és nem szánjátok Józsefnek romlását.

* Ésa. 5, 11. 12.

7. Annakokáért ezennel elővitettek ti a népek között * a fogságra, és elközelget az *ágyban* nyujtódzóknak jajgatások.

* Ésa. 5, 13. Hós. 10, 15.

8. Megesküdt az Úr Isten az ő életére, ezt mondja a Seregek Ura Istene: Utálom én Jákóbnak kevélységét, és gyűlölöm az ő palotáit; azokáért kezembe adom a * várost *minden* gazdagságival.

* 2 Kir. 17, 6. 25, 1—10.

9. És ha tiz emberek maradnának is egy házban: meghalnak.

10. És mikor valakit az ő barátja elveszen, vagy a temető, hogy kivigye annak tetemét a házból; ha annak azt mondándja annak a háznak szomszédja: Vagyon é még valaki több a te házadban? azt feleli az: nincs; annakfelette ezt mondja: Hallgass, mert ezek az Úr nevét nem említették!

11. Mert imé az Úr parancsol, és megveri a nagy házat romlásokkal, és a kicsiny házat hasadozásokkal.

12. Valyon futhatnak é a lovak a kősziklán? vagy felszánthatja é *azt* valaki

ökrökön? mert az itéletet elváltoztattátok méreggá, és az igazságnak gyümölcsét * ürömmé. * rész 5, 7.

13. Kik örültök hibáivalól dolgokon, és ezt mondjátok: Avagy nem a mi erőnkkel szerzettünk é ily nagy birodalmakat?

14. De imé én támasztok ti ellenetek, óh Izráel háza, ezt mondja a Seregeknek Ura Istene, olly nemzetséget, melly megnyomorít titeket. Hámátnak utatól fogva, mind a mezőségeknek patakáig.

7. RÉSZ.

Csapásokat jelentő három látások.

Illyen látást mutat nékem az Úr Isten: Hogy imé ő formálta sáskákat, mikor a fű kezdene nevekedni; és mikor a derék kaszálás után a fű *megnőtt volna*.

2. És mikor a sáska megette volna a földnek fűvét, mondék akkor: Uram Isten, kérlek légy kegyelmes *e népnek*: mert mimódon maradhatna meg a Jákób? mivelhogy * kicsiny. * vers 5. Ésa. 1, 8, 9.

3. És elváltoztatá * az Úr az ő szándékát, és monda az Úr: Nem léssen ez!

* Ésa. 26, 19.

4. Illyen látást is mutata nékem az Úr Isten: Hogy imé tűzzel készülne az Úr Isten a *büntetésre*, melly minekutánna megemésztette volna a nagy mélységet, megemészté *Izráelnek is* egy részét.

5. És mikor ezt mondanám: Uram Isten, szünjél meg kérlek, kicsoda maradhat meg a Jákób közzül? mert * igen kicsiny!

* vers 2.

6. Elváltoztatá az Úr az ő szándékát, és monda az Úr Isten: Ez is nem léssen!

7. Illyen látást is mutata nékem: Hogy imé az Úr áll vala egy lineára rakatott kőfalon, kinek kezében vala egy linea.

8. És mikor nékem mondaná az Úr: Mit látsz Ámós? mondék: *Egy* lineát látok! monda az Úr: Imé én lineára való egyengetést * szerzek az én népem között az Izráel között, nem mivelem többé, hogy ötet † elkerülném;

* Ésa. 4, 3. † rész 8, 2.

9. Mert elpusztíttatnak az Izsáknak magas házai, és az Izráelnek szent helyei pusztákká tétetnek, minekutánna fegyverrel támadok a Jéroboám * háza ellen.

* 2 Kir. 15, 8. 10.

10. Akkor küldé Amásiás a Béthel Papja Jéroboámhoz az Izráel Királyá-

hoz, ezt mondván: Pártot * ütött ellened Ámós az Izráel házának közepette; nem szenvedheti el a † föld minden ő beszédit:

* vers 9. † Jer. 26, 8–11.

11. Mert így szól Ámós: Fegyver miatt hal meg Jéroboám, az Izráel pedig biztonnyal rabságra vitetik el az ő földéből!

12. Azután monda Amásiás Ámósnek: Te Próféta eredj el, fuss el a Júda földére; és ott egyél kenyeret s ott prófétálj:

13. Béthelben pedig többé ne prófétálj; mert a Királynak * szent helye ez, és az országnak háza.

* 1 Kir. 16, 28–29.

14. Felele pedig Ámós, és monda Amásiásnak: Nem valék én Próféta, sem Próféta fija nem valék; hanem barompásztor valék, és vadfigével élek vala.

15. És elhiva engem az Úr a barom mellől, és megparancsolá nékem az Úr: Eredj el, prófétálj az én népemnek az Izráelnek!

16. Most azért halld meg az Úr beszédét: Te azt mondog: Ne * prófétálj az Izráel ellen, és ne szólj az Izsák † háza ellen.

* vers 13. † vers 9.

17. Azért ezt mondja az Úr: A te feleséged e városban paráználkodik, a te fíjaid és leányid fegyver miatt hullanak el, és a te földed kötéllel osztatik el; te pedig meghalsz a fertelmes * földön, minekutánna az Izráel rabságra vitetik az ő földéből.

* Hós. 9, 3.

8. RÉSZ.

Több gonoszok között, lelki éhséggel fenyeget.

Illyen látást jelenté nékem az Úr Isten: Hogy imé volna én *előttem* egy kosár megért nyári gyümölcs.

2. És monda nékem: Mit látsz te Ámós? mondék én: Egy kosár nyári gyümölcsöt, és monda az Úr nékem: Eljött vége az én népemnek az Izráelnek, nem mivelem többé, hogy * elkerüljem ötét.

* Jer. 1, 11.

3. És jajgatásra fordulnak a templombeli * éneklések azon a napon, ezt mondja az Úr Isten; minden helyeken sok holttestek csendességgel kezdenek heverni.

* vers 10.

4. Halljátok ezt ti, kik a * szegényeket bényelitek, és e föld szűkölködőit rontjátok;

* vers 6. rész 2, 6, 7.

5. Kik ezt mondjátok: Csak mulnék

el az új hold *innepe*, hogy árulhatnánk gabonánkat, és a Szombat, hogy nyithatnánk fel buzavermeinket; * kicsinyithetnénk meg a vékát, öregbithetnénk az árárt, és hamis mértékeket szerezhetnénk;

* Péld. 11, 1.

6. Hogy a szegényeket * pénzünkön rabjainkká tehessük, és a szűkölködőket egy öltő saruval *megkötelezhessük*, és a gabona olcsóját pénzen eladhassuk.

* rész 2, 6.

7. Megesküdt az Úr Jákóbnak dicsőségére, *mondván*: Bátor ha soha elfelejtkezem ezeknek minden ő gonoszságokról!

8. Avagy nem zendülne é meg ezen a föld, és nem sirna é annak minden lakosa? Hogy feljöjjön *a veszedelem* mintegy * folyóvíz az egész *földre*, mellyel kihányattassék, és elborittassék mint az Egyiptomnak folyóvizével? * Ésa. 8, 7. 8.

9. Sőt inkább az napon ezt mondja az Úr Isten: A napot elnyugotom * délből, és bésetétitem a földet fényes nappal.

* Ésa. 5, 30. Mik. 3, 6.

10. És siralomra fordítom a ti Innepiteket, és minden éneklésiteket keserűsége; gyászruhát adok mindennek derekára, és mindennek fejére * kopaszságot, és juttatom *Izráelt* *olly* keserűsége, minémű *szokott lenni* az + egyszülöttön, hogy annak vége legyen, mint a keserűséges nap. * Ésa. 15, 2. + Jer. 6, 26.

11. Imé napok jőnek, ezt mondja az Úr Isten, mellyeken bocsatok éhséget e földre; nem kenyérnek éhségét, sem vizeknek szomjúságát, hanem az Úr beszéde hallgatásának *éhségét és szomjúságát*.

12. És bujdosnak egyik tengertől fogva a másik tengerig, és északtól fogva napkeletig, futosnak az Úr beszédének kereséséért, és nem találják.

13. Azon a napon elepednek a szép szüzek, és az ifjak a szomjúság miatt.

14. Kik esküsznek Samariának bünére, és ezt mondják: Él a te Istened, *ki Dánban* * *vagy*on, és él a Berseba utának *Istene*! Elhullanak + *ez illyenek*, és soha többször fel nem kelhetnek;

* rész 9, 2-4. 10. + 1 Kir. 12, 28. 29.

9. RÉSZ.

Sion romlásának példája. Messiás országa.

Látám az Urat állani az oltáron, ki ezt

mondja vala: Űsd meg a *templom ajtajának* felső részét, hogy megrendüljenek az *ajtónak* oldalai, és az *ajtónak oldalait* a felső részétől fogva mind az *alsóig* rontsd le, a mi pedig azok megett vagy on, fegyverrel vágatom le; nem szalad el ő közzülök, a ki el akarna futni: meg sem menekedik, a ki meg akarna menekedni.

2. Ha a földnek gyomrába ásnák is bé magokat, az én kezem onnan is kihozza őket; és ha az égbe * hágnának is fel, onnan is levonszom őket.

* Zsolt. 139, 8. Jer. 51, 53.

3. És ha a Kármel tetején rejteznének is el, onnan is előkeresvén kivonnám őket: és ha az én szemeim elől a tenger fenekébe rejteznének is, parancsolok ott is a kigyónak, és megmarja őket.

4. És ha az ő ellenségeik előtt őket fogságra viszik is, ott is parancsolok a fegyvernek, hogy megölje őket: és fordítom ellenek az én szemeimet * veszedelmekre, és nem javokra. * vers 8. Jer. 44, 11.

5. Mert mikor a Seregeknek Ura Istene megveri a földet; megrendül, és sirnak mind azok, a kik azon laknak, és feljő az egész *földre* mintegy * folyóvíz *a veszedelem*, és elborul *a föld*, mint Egyiptom a *Nilus* folyóvízzel *elborítottik*.

* rész 8, 8.

6. Azt az Urat mondom, ki ottfejj menyekben építette * az ő lakhelyét, és az ő seregét e földön helyhezttette: ki a tengernek vizeit + szőlítja, és kitölti azokat a föld színére, kinek neve Úr.

* Zsolt. 104, 3. 13. + rész 5, 8.

7. Avagy nem hasonlók vagytok é én előttem a Szerecseneknek fijaikhoz, óh Izráelnek fiai? ezt mondja az Úr. Avagy nem én hoztam é ki Izráelt az Egyiptom földéből, mint a Filiszteusokat Káftorból, és a Siriabelieket Kirból.

8. Imé az Úr Istennek szemei vagynak e bűnös ország ellen, hogy elveszessem azt e földnek színéről, mindazáltal mindenestől fogva * el nem törölöm a Jákóbnak házát, ezt mondja az Úr.

* Ésa. 10, 21. 22. Sir. 3, 22.

9. Mert imé én parancsolok, és meghányom-vetem minden pogánynepek között az Izráel házát, miképen meghányattatik a gabona a rostában, úgy-hogy csak egy kövecske is ne essék a földre.

10. Fegyver miatt hálnak meg az én népemnek minden * bűnösei, kik ezt mondják: Nem ér el minket, és nem léssen † e veszedelem.

* rész 8, 14. † rész 6, 3.

11. Az időben felemelem a Dávid leesezt * sátorát, és megépítem annak repezésit, és felemelem annak romlásit, és megépítem azt, mint *volt* a régi időben; *vers 14.15. 1 Kir. 11,31.32. Ezék. 37, 10—22. Csel. 15,15.

12. Hogy birhassák * Edomnak maradékát és minden népeket, azok, a kik az én nevemről neveztettek, ezt mondja az Úr, a ki ezeket cselekeszi.

* Ésa. 11, 13. 14. Abd. v. 18.

13. Ímé napok jőnek, ezt mondja az Úr,

és a szántóember az * aratóval, és a bornyomó azzal, a ki magot viszen vetni, egybe találkozik, és a hegyek † mustal csepegnek, és minden halmok *mint-egy* megolvadnak. * 3 Móz. 26, 5. † Jél 3, 18.

14. És haza hozom a fogságból az én népemet az Izráelt, kik megépítik az elpusztult városokat, hogy azokban lakozzanak, és szőlőket plántálnak, hogy azoknak borokat igyák, és kerteket csinálnak, hogy azoknak gyümölcsöket egyék.

15. És elplántálom * őket az ő földökben, és többé ki nem szaggattatnak az ő földökből, mellyet nékik adándok, ezt mondja a te Urad Istened. * Jer. 32, 37—44

ABDIÁS PRÓFÉTA KÖNYVE.

Abdiásnak látása. Ezt mondja az Úr Isten az Edomitákról: * Hirt hallottunk az Úrtól; és hogy a Pogányokhoz követ bocsáttatott, *ki ezt mondja*: Keljetek fel hogy támadjunk ő ellene haddal.

* Jer. 49, 14, 20.

2. Ímé kicsinnyé tészlek téged a pogánynépek között, és felette utálatos léssz.

3. A te szived kevélysége csalt meg téged, ki lakozol erős kösziklák között, a te magas lakhelyedben, ezt mondván szivedben: Kicsoda vonna le engem a földre?

4. De ha felemelkednél is az * égbe mint a keselyű, és ha a csillagok között helyheztetnéd is a te fészkedet: onnét is levetnélek, ezt mondja az Úr.

* Jer. 49, 16.

5. Avagy *csak* lopók * mentek é te reád? avagy éjszakai tolvajok é? mimódon vágattál *azért* ki? avagy nem *csak* annyit loptak volna é, a mennyi nékik elég volt volna? Ha szőlőszedők mentek volna te reád, avagy nem hagytak volna é *egynéhány* gerézdeket?

* Jer. 49, 9.

6. Mimódon kerestettek meg Ézsau nemzetségének kincsei, melly igen felkerestettek minden ő rejtkehelyei?

7. Határodból is kiűznek téged mind azok, a kikkel te frigyét tartottál, meg-

csalnak tégedet, erőt vesznek rajtad azok, a kikkel most békességes vagy; a kiket te vendéglettel, azok ásnak vermet alád, annyira, hogy ember alig foghatja meg.

8. Avagy nem vesztet é ki az napon a bölcséket Edomból, * ezt mondja az Úr, és az eszességet Ézsau hegyéről.

* Jer. 49, 7. 8.

9. És megrémülnek a te erős *vitézid*, óh Témán: mert kivágattatik minden az Ézsau hegyéről a nagy öldöklés miatt.

10. A te atyádfia ellen Jákób ellen való erőszakátételért * száll te reád szidalom, és kivágattatol mind örökké;

* Ezék. 35, 5—7. Ámós 1, 11.

11. Mert ez napon ő vele ellenkezel, a melly napon az idegenek az ő jószágokat elviszik vala, és mikor az idegenek bémenvén az ő kapuin, Jerúsálemre sorsot vetnek vala, te is azok közzül egy valál.

12. Azért ne nézzed örömmel a te atyádfia * napját, az ő számkivetésének napját: és ne örülj a Júdának fíjain az ő veszedelmeknek napján, és ne nevesd őket az ő szorongattatásoknak napján.

* Zsolt. 137, 7.

13. Ne menj bé az én népemnek kapuján az ő veszedelmének napján, ne nézzed te is az ő nyavalyáját romlásának idején: és ne nyulj az ő jószágához az ő veszedelmének idején.

14. És ne állj *eleibe* a törésen, hogy elveszessed azokat, a kik elszaladnának, és az ő maradékát ne add kézbe háborúságnak idején;

15. Mert közel vagy az Úr napja mind népek ellen: A mint cselekedénnel *mással*, * ugy cselekesznek te veled is, a te fejedre tér, a mivel *másnak* fizetél.
* Ezék. 25, 15.

16. Mert mivelhogy ti ittatok az én szent hegyemen, azonképen isznak szüntelen minden * pogány népek; isznak, *mondom*, és felhörpögetik az *Úr poharát*, és olyanok lesznek, mintha nem voltak volna.
* Jer. 25, 15 17. Jél 3, 1—15.

17. A Sion hegyén pedig leszen szabados, és leszen szentség, és örökségül bírja * a Jákób háza az ő örökségi jóságát.
* Ámós 9, 15.

18. És leszen a Jákób háza mintegy

tűz, és a József háza láng, és az Ézsau háza * mint pozdorja, és megégetik s megemésztik őket, és nem marad senki az Ézsau házából: mert az Úr szóltott.

* Ámós 9, 12.

19. És örökség szerint bírják az Ézsau hegyének dél felől való részét, és a Filiszteusoknak mező földöket; és bírják örökség szerint Efraimnak és Samariának mezeit, és Benjámín Gileádot *bírja*.

20. És az Izráelitáknak számkivetésre vitetett sokaságok, a mi volt a Kananeusoké mind Sarfárig: és Jerúsálemnek számkivetettetei, a mi az ő birodalmoknak határa volt, azt bírják örökség szerint, a dél felől való városokkal egybe.

21. És mikor felmenéndenek a szabadosítók a Sion hegyére, hogy megítéljék az Ézsau hegyét, akkor leszen, az Úrnak országa!

JÓNÁS PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Jónás Isten előtt fut: a tengerbe vettetik.

És szóla az Úr Jónásnak * az Amittai fijának, s monda: * 2 Kir. 14, 25.

2. Kelj fel, menj el Ninivébe * a nagy városba; és kiálts az ellen: mert az ő gonoszságok én előmbé felhatott.

* rész 3, 3. 1 Móz. 10, 11. Ésa. 37, 37.

3. És felkele Jónás, hogy * szaladna Társisba az Úr elől: Annakokáért Jáfó városba menván és ott hajót találván, melly Társisba menne, megadá a hajóbért, és beszálla a *hajóba*, hogy ő velekelmenne Társisba az Úr színe elől;

* rész 4, 2.

4. De az Úr támaszta nagy szelet a tengeren, és lőn felette igen nagy szélvész a tengeren, amyira hogy azt állítanak, hogy a hajó elromlana.

5. És megrémülván a hajósok, kezdének kiáltani kiki az ő Istenéhez, és a hajóban való terhet * hánnyák vala a tengerbe, hogy attól megkönnyebbítenék: Jónás pedig a hajónak *egyik* oldalába leszállott vala és *veszteg* feküdvén alszik vala.
* Csol. 27, 18. 38.

6. És hozzá menván a kormányosmester, monda néki: Mi *dolog* te nagy al-

ható? Kelj fel, kiálts a te Istenedhez, talán megkegyelmez az az Isten nekünk, hogy el ne vesszünk.

7. Azután mondanak egymásnak: Jer vessünk sorsot, hogy tudhassuk meg, mi okért *szállott* e veszedelem reánk? Sorsot vetének *azért*; a sors pedig esék Jónásra.

8. És mondanak néki: Beszéld meg most nekünk, miért *szállott* reánk ez a veszedelem? Micsoda rendbeli ember vagy? és honnan jössz? micsoda a te hazád? és micsoda nemzetből való vagy?

9. És monda nékik: Zsidó vagyok én, és a mennyeknek Urát Istenét tisztelen én, a ki a tengert és a szárazt teremtetete.

10. Megrettenének azért azok az emberek felette igen, és mondanak néki: Miért mivelted ezt? mert tudják vala azok az emberek, hogy az Úr színe elől futna, mivelhogy nékik megbeszéléste vala.

11. És mondanak néki: Mit cselekedjünk te veled, hogy a tenger megszűnjék mi tőlünk? mert a tengernek *hajjai* hová tovább inkább nevednek vala.

12. És monda nékik: Fogjatok engem és vessetek a tengerbe, és megszűnik a

tenger ti tőletek; mert tudom, hogy én miattam támadott e nagy háboru ti reátok.

13. És igyekeznek vala azok az emberek, hogy a szárazra visszahoznák a hajót, de nem lehet vala: mert a tenger *hajjai* inkább-inkább nevednek vala ellenek.

14. Kiáltának azért az Úrhoz, mondván: Kérünk téged, Uram, ne vesszünk el ez embernek lelkéért, és ne büntess meg minket ennek ártatlan véérért: mert te, Uram, a mint akarod, úgy cselekedsz.

15. És ragadván Jónást veték a tengerbe: és megszűnik a tenger az ő háborgatásától.

16. Annakokáért azok az emberek nagy félelemmel félék az Urat, és áldozatot tőnek, fogadásokat is fogadának az Úrnak.

2. RÉSZ.

Jónás elnyeletik egy nagy haltól: imádkozik.

Készített vala pedig az Úr egy nagy halat, hogy bényelné Jónást; és lőn Jónás * a halszög gyomrában három nap és három éjjel. * Máté 12, 40.

2. És könyöröge Jónás az ő Urának Istenének a halszög gyomrából.

3. És monda: Kiálték * az én keserűségemben az Úrhoz, és meghallgata engemet; a koporsónak torkából kiálték, és meghallgatád az én szót.

* Zsolt. 120, 1.

4. Mert vetettél vala engemet a mélységbe, a tengernek örvényébe, a viz körülvevett vala engemet: minden te hánykódó * vizeid és a te hajaid én rajtam általmennek vala. * Zsolt. 42, 8.

5. Annaira hogy én azt mondanám: Elvettettem a te szemeid elől: mindazáltal meg nem szűnök nézni * a te szent templomodra. * 1 Kir. 8, 44—48.

6. Körülvettek vala engemet a vizek veszedelmesen, a mélység körülvevett vala engemet minden felől; fű tekeredett vala az én fejemre.

7. A hegyeknek alsó részeibe szálottam vala, a föld bézároltatott vala az ő zárjaival én körültem mind örökké; mindazáltal * megszabadítád az én életemet a rothadástól, óh én Uram Istenem!

* vers 1. 11.

9. Mikor az én lelkem elfogyatkozott

volna én bennem, megemlékezém az Úrról: és béméne imádságom te hozzád a te szent * templomodba. * 1 Kir. 9, 3.

9. A kik hijábavaló hazugságok után indulnak, az ő boldogságoktól elrekesztik magokat.

10. Én pedig * háláadó szóval áldozom néked, és a mit fogadtam, megadom néked: Az Úré a szabadítás! * Zsolt. 116, 17, 18.

11. És parancsola az Úr a * halszögnek, és kiveté Jónást a szárazra. * vers 1.

3. RÉSZ.

Az Isten Jónást ismét elküldi a Ninivébeliekhez, kik az ő prédikálására megtérnek.

Szóla az Úr * másodszor Jónásnak, és monda: * rész 1, 2.

2. Kelj fel, menj el Ninivébe ama nagy városba, és prédikáljad abban a mit én néked parancsolok.

3. És felkelvén Jónás: elméne Ninivébe az Úr parancsolatja szerint, (Ninivé pedig felette igen nagy város vala, *mellynek kerülete három napi járó föld vala.*)

4. És mikor kezdett volna menni Jónás a városban egy napi járó *földön*, és kiáltott volna, mondván: Még negyven nap vagyon, azután Ninivé elsüllyed!

5. Hívének * a Ninivébeliek az Istennek, és bűntöt hirdetvén, kicsinytől fogva nagyig gyászruhába öltözének.

* Máté 12, 41.

6. Mert minekutánna e beszéd a Ninivébeli * Királynak fülébe esett volna; felkelvén az ő királyiszékiből, letevén az ő királyi ruháját, és gyászruhába öltöztetvén üle a porban. * 2 Kir. 19, 36.

7. És parancsola, hogy megkiáltának Ninivében a Királynak és az ő Főrendeknek akaratajokból, ezt mondván: Se az emberek, se a barmok, ökrök és juhok semmit meg ne kószoljanak, ne legeltessenek, és vizet ne igyanak;

8. Hanem öltözzenek gyászruhába az emberek a barmokkal egybe; és kiáltanak az Istenhez erősen: és térjen meg kiki az ő gonosz útáról, és az ő hamisságoktól, melly az ő kezekben vagyon.

9. Ki tudja * talán megtér, és elváltottatja Isten a *gonoszt*, hogy elfordulván haragjának búsulásától: el ne vesszünk. * Jóel 2, 14.

10. Azokáért mikor látta volna Isten az ő cselekedeteiket, hogy *tudniillik*

megtértek volna az ő gonosz utjokról: elváltottatá * Isten a gonoszt, mellyel őket megfenyegette vala; és nem veszte el őket.

* Jer. 18, 8. Ámós 7, 3.

4. RÉSZ.

Jónás haragjáért megfedditek az Úrtól.

Semmiképen nem tetszék pedig Jónásnak, és megharaguvék.

2. Könyörge azért az Úrnak, és monda: Kérlek Uram, avagy nem ez vala é az én mondásom, még mikor volnék az én földemben? azért futottam * vala Társisba: mert tudom vala, hogy te kegyelmes + és irgalmas Isten vagy, nagy türelő, és nagy irgalmasságu; és a gonosznak elváltottatója vagy.

* rész 1, 3. + Jóel 2, 13. 2 Móz. 34, 6.

3. Most azért, Uram, vedd el, kérlek, az én lelkemet én tőlem: mert jobb nékem meghalnom, hogynem élnem!

4. És monda az Úr: Avagy méltán gerjedt é fel a te *haragod!*

5. Mert kimenvén Jónás a városból, ül vala a város ellenébe napkelet felől; holott csinált vala magának hajlékot, hogy az alatt ülne árnyékban mind addig, míg meglátná, mint lenne a városnak dolga.

6. Mert készített vala az Úr Isten egy tőköt, hogy felmenne az a Jónás hajlékára, hogy árnyékot tartana a Jónás fejének, és megoltalmazná a *hévségnek* bántásától, és örüle Jónás a tőknek fellette igen.

7. Azután szerze az Isten egy férget másodnapon reggel hajnalban, melly a tőknek tövét megrágá, és megasza.

8. És lőn napkeletkor, hogy az Isten napkeleti *száraztó* szelet támasztana, és a napnak *hévsége* megsütné Jónásnak fejét, annyira, hogy elbádjadna, és kívánna magának halált, ezt mondván: Jobb nékem holtom, hogynem éltem!

9. És monda az Isten Jónásnak: Valyon méltán haragszol é azért a tőkért? és monda: Méltán cselekszem, hogy haragszom mind halálig!

10. És monda az Úr! Te szánod a tőköt, mellyért nem munkálkodtál, és a mellyet nem neveltél, melly egy éjjel felnevedett, és más éjjel elhervadt.

11. És én ne szánnám Ninivét a nagy várost, mellyben több vagyon tizenkét-szer tizezer embernél, ki nem tudnak különbséget tenni jobb- és balkezek között, *mellyben* barom is sok vagyon?

MIKEÁS PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Fenyegeti az Izráél és Júda országát.

Ez az Úrnak beszéde, mellyet szóltott a Mórését * városból való + Mikeásnak, Jótám, Akház és Ezékiásnak, Júda, Királyainak idejekben, mellyet látott Samaria és Jérusálem felől.

* Jer. 26, 18. 19. + Hós. 1, 1.

2. Halljátok meg * minden népek, vegyed eszedbe föld, és annak teljessége: és az Úr Isten legyen bizonyság ti ellenetek, az Úr, *mondom, legyen bizonyság* az ő szentséges + templomából;

* Ésa. 1, 2. + 1 Kir. 9, 3.

3. Mert imé az Úr kijő * az ő helyéből, és alászállván megtapodja e földnek magasságát.

* Ésa. 26, 21.

4. És elolvadnak a hegyek ő alatta, és a völgyek * elszakadoznak mint a viasz

a tűz előtt, és mint a vizek magasságról szakadnak alá. * Zsolt. 97, 5. Ámós 9, 5.

5. A Jákóbnak gonoszságáért lészen mind ez, és az Izráél házának bűneiért. Valyon honnét vagyon a Jákóbnak gonoszása? Avagy nem Samariától é? És honnét vagyon Júdának bálványozása? Avagy nem Jérusálemtől é?

6. Annakokáért olyanná téstem Samariát, mint a mezőben való rakás * *kő*, és mint a szőlő plántálni való *föld*, és elszéleszttem a völgybe az ő köveit, és még fundamentomit is kimutatom.

* 2 Kir. 17, 6.

7. És minden ő faragott bálványai elrontatnak, és minden ajándékai tüzzel megégettetnek, és minden ő bálványit elpusztítom; mert paráznaságnak * jutalmából gyűjtette ezeket, annakokáért

ismét parázsnágnak jutalmára fordíttatnak.

* Hős. 2, 1. 4.

8. Ennekokáért kesergek én és jajgatok, ruhátalan és mezitelen járok, sírok, mint a * sárkányok, és jajgatok mint a struczmadárnak fiai:

* Jób 30, 29.

9. Mivelhogy keservesek az ő csapásai, és mivelhogy elérkezett a *veszedelem* szinte Júdáig, * elhatott az én. népemnek szinte kapujáig, szinte Jérusálemig.

* 2 Kir. 18, 9. 10. 13. 25, 1–10.

10. Gáth városának tudtára * ne adjatok, sírván ne sirjatok; az Ofra házáért ülj a porban.

* 2 Sám. 1, 20.

11. Költözzél el te is Sáfir városának lakosa, kigyalázatosan megmezitelenítettél: nem ment ki Saanán városnak lakója a Beth-Esel lakosinak siralmokra: elveszi az *ellenség* a ti *gazdagságokat* a ti *földeteiken* való mulatásáért.

12. Mert Marót városnak lakosa bánatba esett az ő javainak *elveszések* miatt, mivelhogy az Úrtól veszedelem szállott Jérusálemnek kapujára.

13. A te szekeredbe fogj gyors lovakat Lákisnak * lakója, *ki* a bűnnek kezdője voltál a Sion leányával egybe: mert te benned találtattak az Izráel gonoszságai.

* 2 Kir. 18, 14. 19, 8.

14. Annakokáért adj bátor ajándékokat a Gáthoz tartozó Moréset várossal egybe; Akzib városnak házai megcsalják az Izráel Királyit.

15. Jövedőben örököszt hozok én tenéked óh Marésának lakója, *ki* mind Adullám városig és Izráelnek dicsőségéig elérkezik.

16. Kopaszítsd meg * te magadat, és nyird el a te hajadat a te gyönyörűségben élő fíjaidért, terjeszd ki kopaszságodat mint a saskeselyű: mert rabságra vitetnek a te fíjaid te téled.

* Ésa. 15, 2. 3.

2. RÉSZ.

Fenyegeti az álnokokat s kegyetleneket.

Jaj azoknak, kik hamisságot gondolnak, és kik gonoszra szándékoznak az * ő ágyasházokban, hogy mihelyt megvirrad, azonnal megcselekedjék azt: mivelhogy arra hatalmuk van. * Zsolt. 36, 5. Hős. 7, 6.

2. És azoknak, a kik ha megszerették a *más* mezejét, azt azonnal elragadják; vagy * házát, és azt elviszik: és nyo-

morgatják az embert az ő háznépével egybe, az embert az ő örökségét.

* Ésa. 5, 8. 9.

3. Annakokáért ezt mondja az Úr: Imé én gondolok e háznép ellen gonoszt, melyből ki nem vonhatjátok a ti nyakaitokat: és nem jártok kevélyen, mivelhogy az idő veszedelmes lesz.

4. Az napon példabeszédbe költ titeket a siró, és keservesen sirat, ezt mondván: Mindenestől fogva elpusztultunk, az én népemnek egyik részét elköltöztette az Isten! Mimódon foszt meg engemet, és a mi örökségünköt is elidegenítvén, *mi módon* osztja el azt?

5. Annakokáért nem leszén ezután, ki az Úrnak Gyülekezetében az örökséget sorssal elosztaná.

6. *Mert azt mondjátok a Profétának:* Ne * profétáljatok: *de ugyan* profétálnak azért; nem profétálnak ezeknek és nem esik ő rajtok gyalázat.

* Jer. 11, 21. Ésa. 30, 10.

7. Óh te, ki Jákób házának mondatol, avagy megszorítottatott é az Úrnak lelke, avagy ezek é az ő cselekedetei, *mellyeket ti cselekesztetek?* avagy nem használnak é az én beszédim annál, a ki igazán jár?

8. De a *melly* az előtt én * népem vala, mint ellenségre *én reám*, † támadott: ha kinek ruhája van, a palástját is elvonszátok azoktól, a kik bátorsággal járnak az uton, mintha harcra tértek volna meg.

* Ésa. 1, 21. † Ámós 2, 6. 7. Ésa. 30, 11.

9. Az én népem özvegyit kiűzitek az ő kedves házokból, és az ő kisdedeiktől elveszitek az én ajándékomat szüntelen.

10. Keljetek fel azért, és menjetek fel: mert e föld nem * nyugalmatok néktek, az ő tisztátalanságáért elveszt titeket utolsó veszedelemmel.

* 3 Móz. 17, 24. 25.

11. Ha valamely hazug és csalárd * hazud néktek ezt mondván: Profétálok néktek a borért vagy részegítő italért; az kedves proféta e népnek.

* Ésa. 30, 10.

12. Mindenestől fogva egybegyűjtelek tégedet Jákób, az Izráelnek maradékát egybe takaritom, egybegyűjtöm azt, mint a Bosrának juhait, mint a sereg juhát az akolba és zengnek a városok az embereknek sokaságok miatt.

13. Eljő a rontó az ő szemek láttára, kik rontanak, általmenvén a kapun, a mellyen kimennek: és az ő Királyok ő

előttök * *fogságra* megyen, és az Úr lészen az ő fejek felett *boszuállásra*.

* 2 Krón. 33, 11. 2 Kir. 25, 1—11.

3. RÉSZ.

A Fejedelmeknek kegyetlenségek, és hamis Próféta-knak hamisságok ellen prófétál.

És mondék én: Halljátok meg kérlek, Jákóbnak Fejedelmei, és Izráel házának Vézerei: Avagy nem ti tisztetek é tudni az ítéletet?

2. De ők azok, a kik gyűlölik a jót és szeretik a gonoszt, kik ezeknek bőrköt rólok levonszák és húsokat csontjaikról.

3. És a kik megesszik az én népemnek húsát, és az ő bőrköt levonszák ő rólok: az ő csontjaikat is megrontják és megdarabolják mint a fazékba való húst, és mint a vassfazékba való húst.

4. Akkor kiáltanak az Úrhoz, és nem hallgatja meg őket, hanem elrejtí orczáját ő tőlök akkor, a miképen gonoszúl cselekedtek az ő dolgaikban.

5. Így szól az Úr a Próféta ellen, kik az én népemet elcsalják, kik mikor eleget esznek * békességet hirdetnek, és az ellen, a ki valamit nem vet szájokba, hadat hirdetnek. * vers 11. rész 2, 11. Ezék. 13, 19.

6. Annakokáért éjszaka *száll* ti reátok a látásért, és setétség *jő* reátok a jövődömondásért: és a nap * elenyészik e Próféta-knak, és megsejtétedik a nap nékik. * Ámós 8, 8. 9. Ésa. 5, 30. Hós. 4, 5.

7. És megszégyenülnek a látók, és megpirulnak a jövődömondók, és bédugják mindnyájan az ő szájokat: mivelhogynem *lészen* Istentől semmi feleletek.

8. Én pedig bizonyára bételjesedtem az Úr lelkének erejével, ítélettel, állhatatossággal, hogy * hirdessem Jákóbnak az ő gonoszságát, és Izráelnek az ő bűnét.

* Ésa. 58, 1.

9. Halljátok meg ezt, kérlek, Jákób házának Fejedelmei, és Izráel házának Vézerei, kik gyűlölik az ítéletet és minden igazságot elfordítanak.

10. *Az is hallja meg*, a ki építi a Si-ont * vérrel, és Jérusálemet hamissággal.

* Ezék. 22, 27.

11. Kiknek Fejedelmeik * ajándékért ítélnék, és kiknek Papjaik jutalomért tannának, és kiknek Prófétaik † pénzért jövődölnek, azonközbe az Úrhoz támaszkodnak, ezt mondván: Avagy nem mi

köztünk *vagyon* é az Úr? Nem következik mi reánk veszedelem!

* rész 7, 3. Ezék. 13, 19.

12. Annakokáért ti miattatok a Sion megszántatik * mint a szántó föld, és Jérusálem rakás kővé lészen, és az *Isten* házának hegye, erdős hegygyé.

* Jer. 26, 18. Luk. 19, 43. 44.

4. RÉSZ.

A Krisztusról s az ő Egyháza állapotjáról.

De az utolsó időkben *minekutánna* az Úr házának * hegye minden hegyeknek felette helyeztettetik és *minden* hal-moknak felette magasztaltatik, arra *sok* népek gyűlnek. * Ésa. 2, 2. 3. Agge. 2, 7.

2. És arra sok * pogány népek mennek, és ezt mondják: Jertek el, menjünk fel az Úr hegyére, és a Jákób Istenének házához, és megtanít minket az ő utaira és járjunk az ő ösvényin: mert Sionból megyen ki a törvény, és az Úrnak beszéde Jérusálemből. * Ésa. 11, 10.

3. És sok népek között ítéletet téssen *az Isten*, és sok nemzetségeket megfedd nagy messze földig, és az ő fegyvereikből * kapákat csinálnak, és az ő dárdáikból sarlókat, és egyik nép a másik ellen fegyvert nem vonson, és többé hadakozást nem tanulnak. * Ezék. 39, 6. 9. 10.

4. És kiki mind békességgel nyugoszik az ő szőlője alatt, és az ő figefája alatt, és senki meg nem rettentí őket, mert a Seregek Urának szája szólott.

5. Mert mindenféle népek az ő Istenek-nek nevében járnak: de mi a mi Urunknak Istenünknek nevében * járunk mind örökkön örökké. * Zak. 10, 12. Zsolt. 20, 6. 8.

6. Az időben, ezt mondja az Úr, hozzáam fogadom a * sántát, és egybegyűjtöm azt, a ki elszéledett, és azt, a kit nyavalyákkal meglátogattam vala.

* Sof. 3, 19.

7. És számlálom a sántát az *én* maradék *népem* közzé, és a kit messze elvetettem vala, erős néppé tésem: és uralkodik az Úr ő rajtok a Sionnak hegyén, mostantól fogva * mind örökké.

* Ámós 9, 15.

8. És te gyülekezetnek tornya, Sion leányának vára, eljő te hozzád és elérkezik az előbbi * Uraság, a Jérusálem leányának birodalma.

* Ámós 9, 11. 12. 2 Sám. 8, 8—14.

9. Mostan miért kiáltasz nagy kiáltás-

sal? avagy nincsen é egy * Király is te közötted? és a te jó tanácsadód elvesszett é? mivelhogy bánatnak eresztetted magadat mint a gyermekszülő.

* Jer. 8, 18. 19.

10. Bánkódjál és fohászkodjál, *óh* Sionnak leánya, mintegy gyermekszülő: mert kimégy városodból, és a mezőn lakozol; és vitetel szinte * Babilóniáig, honnét † megszabadulsz, onnét megszabadit tégedet az Úr a te ellenségednek kezekből.

* 2 Kir. 25, 1—11. † Jer. 25, 12.

11. Mertjóllehet immáris sok pogánynépek gyűltek te ellened, kik ezt mondják: Immár elkárhoztatott, és szemekkel meglátjuk a Sion *veszedelmét*:

12. *De* ők nem tudják az Úr gondolatit, és nem értik az ő tanácsát, hogy ő összevgyűjti azokat, mint a kévét * a szérűre.

* 2 Kir. 19, 35.

13. Kelj fel és csépeled *ellenségedet*, Sionnak leánya: mert a te szarvadat vassá tészem, és a te körmeidet aczéllá, hogy megronts sok népeket; és az ő gazdagságokat az Úrnak szenteled, és az ő marhájakat az egész föld Urának.

5. RÉSZ.

Jerúsálem romlásáról s a Krisztus országáról.

Most sereggel gyűlj egybe, te sok seregnek népe, ki mi ellenünk a *mi városunknak* * megszállásáról gondolkodol; és verjék arczul vesszővel az Izráelnek Bíróját.

* Ésa. 7, 1—16. 8, 4.

2. De te Efratának * Bethleheme, *jól* lehet kicsiny város vagy a Júdának fővárosai között: *mindazáltal* te belőled származik nekem a ki Izráelben uralkodó leszen, kinek kijövetelei eleitől fogva, örök időktől fogva *vagynak*.

* Máté 2, 6.

3. Azokáért jóllehet * elhagyja őket mig a szülő † szül: mindazáltal az ő atyafiainak maradékaik †† megtérnek az Izráel fiaihoz.

* Ésa. 7, 17—25. Ésa. 7, 14. †† Ezék. 37, 19—24.

4. És állandó leszen, és legelteti *az ő népét* az Úrnak erejével, és ő Urának Istenének nagyságos nevével: és bátor-ságosan élnek: mert felmagasztaltatik a földnek határáig.

5. Mert leszen ő a *mi* békességünk, és minekutánna az Assiriabeli *Fejedelem* a mi földünkre * jövénd, és minekutánna a mi palotáinkat megtapodja: állatunk

ő ellene hét Pásztorokat, és nyolcz Fejedelmeket az emberek között.

* Ésa. 7, 17—25.

6. Kik Assiriának földét elvesztik fegyverrel, és Nimródnak lakóföldét az ő fegyvereikkel: és megszabadit az Assiriabeliektől, minekutánna jövéndenek a mi földünkre és megtapodják a mi há-tárinkat.

7. És a Jákób maradéka e sok nemzetségek között olyan leszen mint a mennyei harmat, és mint a fűvön való harmatok, mely nem vár vala embertől, és nem bizik vala az emberek fiaiiban.

8. És a Jákób maradéka a pogányok között, és sok nemzetségek között olyan leszen, mint az oroszlán az erdei vadak között, és mint az oroszlánkölyök a juhoknak nyájok között, mely ha általmegyen azokon, és megszaggatándja, és elragadándja, senki ki nem veheti szájából.

9. A te kezéd erőt vészen a te * ellenségeden, és minden ellenséged kivágtattnak:

* vers 14.

10. Mert azon a napon, ezt mondja az Úr, elvesztem a te lovidait te közötted, elvesztem a *hadakozó* szekereidet.

11. És elrontom a te földednek városait, és minden te erősségedet letöröm.

12. És kivesztem közötted a jövéndőmondókat, és szemfényvesztőid nem lesznek neked.

13. És elvesztem faragott képeidet, és a te bálványidat közötted, és nem tiszteled többé a te kezeidnek csinál-mányokat.

14. És elvesztem a te berkeidet te közötted, hogy elveszsem a te * ellenségedet.

* vers 9. 15.

15. És haragomban s búsulásomban bosszút állok a pogánynépeken, kik *nekem* nem engedtek.

6. RÉSZ.

Minémű áldozatok tetszenek Istennek.

Halljátok meg, kérlek, a mit mond az Úr: Kelj fel, perelj e hegyekkel, és e halmok * hallják meg szódat. * Ésa. 1, 2.

2. Halljátok meg hegyek az Úr törvénykezését, * és a földnek erős fundamentomai: mert az Úrnak törvénykezése vagyon az ő népével, és az Izráellel perel.

3. Én népem, mit vétettem te ellened? és miben voltamnédé ártalmadra? tégy tudományt én ellenem!

* Ésa. 1, 18. 19. 20.

4. Mikor az Égyiptom földéből * kihozván, a rabságnak házából téged megszabadítottalak volna, és te előttem bocsátottam volna Mózes, Áront és Máriát.

* 2 Móz. 12, 51.

5. Én népem emlékezzél meg kérlek, mit gondolt vala te ellened * Bálák a Moábitáknak Királyok, és mit felelt néki Bálám a Beór fija; és mik lettek † Sitimtól fogva mind †† Gilgál, hogy megtudhatnád az Úr jótéteményit.

* 4 Móz. 22, 5. 6. † 4 Móz. 25, 1.

†† Jós. 5, 9. 5 Móz. 32, 10—14.

6. Mivel menjek eleibe az Úrnak? *mimódon* alázom meg magamat a felséges Isten előtt? Avagy egészen égőáldozatokkal menjek eleibe? avagy esztendő borjkkal-é?

7. Valyon kedvét találnám é az Úrnak ezer kosokkal? tizezer *olajforrásból költ* olajjal? valyon adjam é elsőszülöttemet bűnömnek *váltásáért*? az én méhemnek gyümölcsét az én lelkem gonoszságának *váltásáért*?

8. Óh ember, megmondotta * néked az Isten, mi legyen a jó; és mit kíván az Úr te föléd egyebet, hanem hogy igazságot cselekedjél, szeressed az irgalmasságot, és hogy megalázzad magadat, és hogy a te Isteneddel alázatosan járj.

* 5 Móz. 10, 12. Ámós 5, 23. 24.

9. Az Úrnak szava a városban kiált; de csak az értelmes *emberek* látják a te nevedet. Halljátok meg *azért* é * vesztőt, és kicsoda fenyegetsen *titeket* azzal?

* rész 1, 3. 9.

10. *Valyon vajynak* é még az Istentelen ember házában hamissággal gyűjtött kincsek? és *vajyon* é megkicsinyített útlatos * véka.

* Ámós 8, 5.

11. Valyon jóvá * hagyom é a hamis mértéket, és a zsákban *való* csalárd fontokat?

* Péld. 11, 1.

12. Mert a gazdagok ő köztök megtöltöztek ragadománnyal, és az ő lakói hazugságot szóltak, és az ő nyelvek az ő szájakban csalárd.

13. Én is azért megvervén tégedet, megkeseritelek, elvetlek * tégedet a te bűneidért.

* 2 Kir. 17, 18. 21, 13.

14. Eszel te, * de meg nem elégszel,

és a te romlásod te közötted léssen: őrizzed *magadat*, de nem oltalmazhatod, és a kiket megoltalmazándasz, fegyver alá adom.

* Hós. 4, 10.

15. Elveted *a földön* magodat, * de fel nem aratod; megsajtolod az olajt, de nem kened magadat olajjal; és mustot *nyomsz*, de te bort nem iszol:

* 5 Móz. 28, 38—41.

16. Mert mégis az * Omri *Király* parancsolatit tartjátok, és az Akháb ház népének minden dolgát, és azoknak tanácsokon jártok; hogy kivágjalak téged és annak lakóit csúfságra juttassam, és hordozzátok az én népemnek szidalmát.

* 1 Kir. 16, 25. 26. 30.

7. RÉSZ.

Kevés az igaz: nagy az emberi veszettség.

Jaj nékem: mert úgy maradék, mint a nyári takarodás után * *a tarló*, és a szedés után, a megszedett szőlő; egy enni való gerézd sem maradt, eleinérő gyümölcsöt kíván vala az én lelkem.

* 1 Kir. 19, 10.

2. Elveszett e földről a jótévő *ember*, egy * igaz is nincs az emberek között; mindnyájan vér után ólálkodnak, kiki mind hálóval vadássza az ő atyafiát.

* Jer. 9, 2—6. Jer. 23, 14. Ésa. 1, 4. 10. 21.

3. Hogy véghez vigyék a gonoszdeget, mely kezekben vagyon, a Fejedelem *adományt* kíván, és a Biró fizetésért *ítél*; és a Főember maga beszéli az ő lelkének gonoszságát, és azt *mások* megerősítik.

4. A ki legjobb közöttök, olyan mint a * tövis, a ki legigazabb közöttök, olyan mint a tövisbokr; a te őrállóidnak napjok, és a te meglátogatásodnak *napja* eljő, most szégyenülnek ők meg.

* Ezék. 2, 6.

5. Ne higgyetek barátotoknak, ne bizzatok tanácsadótokhoz, annak a kit kebledben tartasz, ne jelentsd meg titkodat:

6. Mert a fiu bosszúval illeti az ő atyát, a leány az ő anya ellen támad, a meny az ő napára, és embernek az ő háznépe ellensége.

7. Én pedig az Úrra nézek, várom az én szabadítá somnak Istent, és meg hallgat engem az én Istenem!

8. Ne örülj az én *nyavalyámon* * én ellenségem: mert *noha* elessem, *de* felkelek,

mikor a setétségben üléndék is, az Úr
lészen nékem † világosságom.

* Ésa. 14, 29. † Zsolt. 27, 1.

9. Az Úr haragját hordozom: mert
vétkeztem ő ellene, mindaddig, mignem
meglátja az én peremet, és igaz törvényt
tészen nékem, kiviszen engem a vilá-
gosságra, hogy meglássam az ő igaz-
ságát.

10. És meglátván az én ellenségem ezt,
megszégyenli magát, ki ezt mondotta én
felőlem: Hol * vagyon a te Urad Iste-
ned? az én szemeim meglátják ezt, hogy
az én ellenségem majd † eltapodtatik
mint az utcán való sár.

* Zsolt. 79, 10. † Ésa. 10, 5–26.

11. A melly napon megépíti az Úr a
te romlott * gyepűidet, az napon messze
veti a te ellenségednek parancsolatját.

* Ámós 9, 11. 12.

12. Az napon te hozzád is eljönnek Assi-
riából és az erős városokból, és minden
erősségből mind az *Eufrátes* folyóvíztől
fogva, és *egyik* tengertől fogva a *másik*
tengerig, *egyik* hegytől fogva a *másik*
hegyig.

13. És elpusztittatik e föld az ő lakói
miatt, az ő cselekedeteiknek * gyümöl-
csőkért.

* Jer. 21, 14.

14. Legeltessed * a te népedet, *óh*
Uram, a te vessződdel a te örökséged-

nek seregét, melly csak ő maga lakozik,
az erdőben és a mezőnek közepette: le-
geltessenek a *Básán* *mezején* és a
Gileádon, mint a régi időkben.

* Zsolt. 79, 13. 80, 2.

15. Mint az *Égyiptom* földéből való
kijövelednek idején, azonképen meg-
mutatom néki az *én* csudálatos dolgaimat.

16. Meglátják ezt a *Pogányok* és
megszégyenülnek minden erejekben, ke-
zeket szájokra teszik, és füleik megsike-
tülnek.

17. A port * nyalják mint a kigyók
és mint a földi férgek, az ő fészkekben
megrémülnek; a mi *Urunk* *Istenünk* előtt
rettegnek és félnek te tőled. * Zsolt. 72, 9.

18. Kicsoda olyan Isten, mint te vagy,
ki elveszed a *mi* álnokságinkat, és a te
örökségednek maradékanak gonoszságát
elhallgatod? Nem mind örökké tartja
meg az ő haragját: mert gyönyörködik
az irtalmasságban.

* 2 Móz. 34, 6.

19. Hozzánk térvén könyörül rajtunk;
eltapodja a mi álnokságinkat, a tenger-
nek mélységes örvényibe veti minden
bűneinket.

20. Nyilván megmutatod *Jákóbnak* *tett*
fogadásodat, és *Ábrahámnak* *ígért* irt-
galmasságodat, mellyeket esküvéssel
fogadtál vala a mi atyáinknak még a
régii időkben.

NÁHUM PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Az Isten természetiről, s Ninivé ellen szól.

Ninivé város * ellen való terhes *Prófét-*
zia: az *Elkós város*beli *Náhum* látá-
sának könyve.

* Jón. 1, 2.

2. Nem szenvedhetője az Isten * a
bosszúnak, és bosszúálló az Úr, bosszú-
álló, *mondom*, az Úr és buzgó haragú;
bosszút áll az Úr az ő ellenségén, és
megtartja *haragját* az ő ellenségei ellen.

* 5 Móz. 32, 43.

3. Az Úr nagy * türehető és nagy hatal-
mú, ki a *bünt* büntetés nélkül semmi-
képen nem hagyja: az Úrnak úta nagy
szélvészben és forgószélben vagyon, és
a felhők az ő lábainak porok.

* 2 Móz. 34, 6.

4. Ki a tengert megfeddi és * meg-
szárasztja azt és minden folyóvizeket
megszáraszt, a *Básán* és a *Kármel*
megerőtlenül, és a *Libánus*nak virága
megharvad.

* 2 Móz. 14, 21. † Jós. 3, 16.

5. A hegyek * megrendülnek ő előtt
és a halmok megszakadoznak; a föld
ég az ő színe előtt, e földnek kerekége
is, és mind azok, kik azon laknak.

* Mik. 1, 4. 2 Móz. 19, 18.

6. Az ő haragja előtt kiállhat meg? és
kicsoda állhatja meg az ő barlangjának
búsulását? Az ő búsulása kiomol mint
a tűz, a kősziklák megrepedeznek ő
előtte.

7. Jó az Úr és a szorongatásnak nap-
ján * erősség: és nem hagyja azokat, a
kik ő benne biznak.

* Pél. 18, 10.

8. És *mintegy* árvízzel általmenvén, végét éri annak a földnek, és az ő ellenségét setétséggel veri meg.

9. Mit gondoltok az Úr ellen? megemészt ő *titeket*; nem lészen kétszer veszedelmetek.

10. Mert a szövevényes tövissekhez, és az ő italokkal megrészegültekhez *elérkezik az Úr bosszúállása*, megemésztetnek mint a száraz pozdorja mindenestől fogva.

11. Te belőled származott, a ki az Úr ellen gonosz tanácsot tartott. az álnok tanácsadó.

12. Így szól az Úr: Ha békességben vagynak is, akármely sokan legyenek is: elvesznek, és általmegyen az *Úr rajtok*; jóllehet megostoroztalak tégedet *én népem*, de többé nem ostromozlak.

13. Mert most immár elvisezem az ő igáját rólad, és a te köteleidet elszagatom.

14. És azt végezte az Úr te felőled, hogy ezután emlékezeted is elveszen: a te Istenidnek templomokból kivesztem a faragott és öntetett hálványt; ott helyheztetem koporsódat: mert átkozott vagy.

15. Ímé a hegyeken *vagynak*, a hirmondóknak és a békesség^{*} hirdetőknak lábaik: Szenteljed Júda a te Innepidet, add meg a te *háláadó* fogadásidat: mert nem megyen többé által *†* rajtad az istentelen, ki mindenestől fogva kiágattatik.

^{*} Ésa. 52, 7. [†] Ámós 9, 15.

2. RÉSZ.

Itt is veszedelemmel fenyegeti Ninivét.

Feljötta pusztító szemed láttára; őrizzed a te erősségedet, nézzed az utat, erősítsd meg derekadat, keményítsd meg erődet igen.

2. Mért^{*} elvette az Úr Jákóbnak kevélységét, mint az Izráelnek kevélységét: mert a pusztítók eléggé pusztították őket, és az ő csemetéiket kivágták.

^{*} Ésa. 10, 12. 33, 1.

3. Az ő erős vitézinek paizsok megveresítettet, az ő hadakozó férjfiái veres ruhákba öltöztek; mint a tüzes fáklyák az ő szekereik az ő készülétek napján, és a jegenyefa *dárdák* rengnek *kezekben*.

4. Az utczákon bolondoskodnak, a szekerekben *ülők* egymásba ütköznek az

utczákon, az ő tekintetek mint a *fénylő* lámpások, futkosnak mint a villámlás.

5. Megemlékezik *Ninivé* az ő erős vitéziről, *de* útjukban megcsökkennek, sietnek az ő kőfalára, és készítenek oltsalmat.

6. A folyóvizek felől való kapuk megnyitvatnak, és a *Király* palotája megromol.

7. És a nagy bátorságban nyugovó *Királynéasszony* számkivetésre vitetik, és az ő szolgálóleányai kísérik őtet, keseregven az ő szivekben, mint a nyögő galambok.

8. Jóllehet *Ninivé* olyan *volt*, mint a *bő* vizű halastó régtől fogva; mindazáltal elfutnak és *akár mint mondják nekik*: Álljatok meg, álljatok meg: de senki ő *közzülök* hátra nem tekint.

9. Ragadozátok el az ő ezüstöt, ragadozátok el az ő aranyát, és az ő végzetetlen gazdagságát: az ő dicsősége *vagyon* drága *házi* eszközökben.

10. Megüresült, megüresült *Ninivé* és megmezítenült: megolvadt^{*} szíve, egybe verettetnek térdei, reszket egész dereka, mindeneknek orcáik megfeketedtek.

^{*} Ésa. 13, 7. 8.

11. Hol *vagyon* az oroszánoknak hajlékok, és az oroszánkölykök, éléseknek helye? a hová megyen vala az oroszán, az öreg oroszán, és az oroszánkölyök, és nem vala ki megrettentén.

12. Az oroszán ragadoz vala a menynyi elég volna az ő kölykeinek, és az ő nőtény oroszáninak *vadakat* fojt vala, és megtölti vala barlangjait ragadomány-nyal, és az ő rejtekhelyeit prédával.

13. Ímé én te ellened *megyek*, ezt mondja a Seregeknek Ura, hogy megégetvén füstbe *bocsássam* a te szekereidet, és a te oroszánkölykeidet a szablya eméssze meg; és végét vetem e földön a te prédálásodnak, és nem hallattatik többé a te követidnek szavok.

3. RÉSZ.

Mégis Ninivének s egész Assiriának romlása.

Jaj a vérszopó^{*} városnak, melly rakva hazugsággal és ragadomány-nyal, *mellyből* szakadatlan a préda.

^{*} Ezék. 24, 9. Hab. 2, 12.

2. Ostornak csattogása, és kerekförgásoknak zörgések, nyertő lovaknak és forgó szekereknek *zörgések hallatik* abban.

3. A lovag felemeli az ő tündöklő szab-lyáját, és villogó dárdáját: megölettet-teknek sokaságok, és a megholt testeknek sok számok *lészen*, és nem *lészen* végek a *holt* testeknek, annyira hogy azoknak *holt* testekbe megbotlanak.

4. A tekintetes és kedves paráznának paráznaságának sokaságokért, ki a hite-tésre mester volt, és a pogányokat eladta az ő paráznaságival, és *sok* nemzetségeket az ő étetésével.

5. Imé én *lészek* ellenséged, ezt mondja a Seregek Ura, és orczádra fordítom fel a te ruháidnak alját, és megmutatom a pogányoknak a te mezeitelenségedet, és *sok* országoknak a te rutságodat.

* Ésa. 47, 3. Jer. 13, 26.

6. És minden rutságot reád hányok, és gyalázzal illetlek tégedet, és olyanná teszlek tégedet, mint a ganéj.

7. És minden valaki látánd tégedet, távol áll tőled, és ezt mondja: elpusztult Ninivé! Kicsoda bánkódik rajta? hol keressek néked vigasztalókat?

8. Avagy jobb vagy é te a sok népű Nőé városnál, melly a folyóvíz között fekszik vala? mellynek körülette vizek, mellynek árokja a tenger, és a tenger az ő kőfala?

9. Szerecsenország annak erőssége és Égyiptom, és számtalan sok *népek*: Afriká és Libia voltak néked segítségül.

10. De még az is számkivetésre és fog-ságra jutott, még az ő apró gyermekeik is abban a falhoz verettettek minden utcáknak elein: és az ő Fejedelmire sorsot vetettek és minden ő nagy Urai vasba verettek.

11. Te is azért * megrészegedel, és

semmivé *lészesz*; te is a te ellenséged-től is segítséget kérsz. * Jer. 25, 27.

12. Minden te erősségeid olyak *lész*-nek *mint* a megért figék, mellyeket ha megmozdítanak, az emberek szájába esnek.

13. Imé a te néped te benned olyan *lészen*, mint az asszony-népek: a te föl-dednek kapui megnyittatnak a te ellen-ségidnek, a tűz emészti meg a te zár-jaidat.

14. Szerezz magadnak a szálláshoz való vizet, újítsd meg a te erősségedet, nyomjad a sárt, keverd a meszet, erő-sítsd meg e mészke-menczét:

15. *De ugyan ott* megemészti tégedet a tűz, elfogyat tégedet a szablya, meg-emészti tégedet *az ellenség* mint a csere-bogár; szaporodjál bátor mint a csere-bogár, szaporodjál mint a sáska.

16. Megsokasítottad a te kalmáridat, mint az égnek csillagait; *de mint* a pré-dáló cserebogár elrepül, *ugy azok* is.

17. A te Fejedelmid mint a sáska, és a te Hadnagyid mint a sáskáknak so-kaságok, mellyek a hideg időben a gye-pükben laknak; de mihelyt a *meleg* nap feltámad, elmennek, éshelyeket meg sem esmérük, a hol voltak azok.

18. A te Tanácsosid, Assiriának Kirá-lya, szunnyadni fognak, a te erős vité-zid elrestülnek, a te néped eloszol a hegyeken, és nem *lészen* senki a ki ösz-vegűjtené őket.

19. A te romlásod sebe bé nem gyó-gyúl, rakva fájdalommal a te nyavalyád; mindenek, kik híradet hallják, tapsol-nak rajtad: mert ki oltalmazhatta volna meg magát a te gonoszságotól szün-telen.

HABAKUK PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Panasz a bűnökről: jövőndőlés a büntetésről.

Ez a terhes Prófétzia, mellyet látott Habakuk Próféta.

2. Mennyi ideje vagyon, Uram, hogy kiáltok: és nem hallgatsz meg? Untatlak téged az *emberek között való* törvény-telen * hatalomért; és nem szabadítasz meg?

* Ámós 2, 6. 7.

3. Miért hagyod nézmem a hamisságot,

és miért nézeted velem a nyomorga-tást? A ragadozás és a hatalom miért vagyon előttem? és miért vagyon előt-tem a ki pert és versengést támaszt?

4. Annakokáért nincsen becsületi az Is-ten törvényének, és soha az igazság elő nem mehet; mert az Istentelen * körül-veszi az igazat, azért *lészen* a hamis ítélet.

* Jer. 6, 28. Mik. 7, 2.

5. Tekintetek a pogányokra és nézzé-

tek meg, és csudálkozással csudálkoz-
zatok: mert olly dolgot cselekeszem a
ti időtökben, melyet ha beszélnének
nem * hinnének azt. * Csel. 13, 41. Sir. 4, 12.

6. Mert imé én feltámasztom a Kál-
deusokat, a kegyetlen és vakmerő nem-
zetséget, mely eljárja a ti földeteknek
szélességét, hogy elfoglalja a nem ő
hajlékait.

7. Rettenetes és iszonyu *nemzetség* ez,
mellyől származik e *népek* ítéleti és
rabságra * való vitele. * 2 Kir. 25, 1—11.

8. Mellynek lovai gyorsabbak a párd-
czoknál, és kegyetlenebbek az estve járó
éh * farkasoknál: mellynek lovagjai
igen sokak, és az ő lovagjai messzün-
nön jönnek, *gyorsan* repülnek, mint a dögre
siető saskeselyű. * Sof. 3, 3.

9. Az az egész *sokaság* a ragadomány-
ért jó: az ő orczájoknak tekinteti, ha-
sonló a napkeleti száraztó szélhez, és
számtalan rabot gyűjt mint a fövenyet.

10. És e *nép* a Királyokat neveti, és
a Fejedelmek néki csufságok, minden
erősséget megnevet és töltést csinál az
ellen és megveszi azt.

11. Akkor elváltozik az ő szive, és
meghaladván *a czélt* gonoszul cseleke-
szik, és ezt az ő erejét az ő *bálvány* Iste-
nének *tulajdonítja*.

12. Avagy nem öröktől fogva való
vagy é te? Az Úr én Istenem, én Szen-
tem; nem veszünk el, Uram az ítéletre
rendelted őtet, és te én erősségem, a mi
dorgálásunkra választottad őtet.

13. Tisztábbak a te szemeid, hogynem
mint a gonoszúságra * nézhetnél, és az
embereknek nyomorgatásokat nem néz-
heted: Miért tekintesz *tehát* a hitetlen-
ekre? és elhallgatod, mikor az isten-
telen elnyeli az ő nálánál igazabbat?

* vers 2—4. Jób 34, 12.

14. Ollyanokká tészed az embereket
mint a tenger halait, és csuszómászó
férget, mellynek nincsen vezére.

15. Mindenestől az ő horgával * kivon-
sza, begyűjti azokat az ő gyalomjába,
és bétakarítja azokat az ő hálójába; an-
nakokáért örül és tapsol *annak*. * Ámós 4, 2.

16. Azokáért áldozik az ő gyalomjá-
nak, és jóillatot tévesz az ő hálójának;
mert ezek által *vagyon* az ő kövér ré-
sze, és az ő jóllakása.

17. Valyon azért kiterjeszti é az ő
gyalmát, és szorgalmatos lészen é a

népeknek * öldöklésekben, hogy semmit
ne kedvezzen? * rész 2, 5.

2. RÉSZ.

Jövendőlés a Káldeusok veszedelmekről.

Mikor az én állóhelyemben állanék, és
állanék az erősségben, és *szorgalmato-
san* vigyáznék annak meglátására, mit
szólna nékem az Úr, és mit kellene fe-
lelnem az én dorgálásom után:

2. Felele nékem az Úr mondván: Ird
meg e látást tettetes * betűkkel e táb-
lákra, hogy az olvasó szabadon olvas-
hassa azt: * Ésa. 8, 1.

3. Mert a látás még bizonyos időre ha-
lasztatott, és végezetre szól, és meg nem
csal: ha késéndik, várjad azt: mert két-
ség nélkül meglészen, és nem késik.

4. Imé a kinek lelke nem igaz ő ben-
ne, felfuvalkodik; az igaz *ember* pedig
az ő * hitivel él. * vers 2, 3. Róm. 1, 17.

5. Annakokáért mivelhogy borba me-
rülvén vétkezik a kevély *ember*, a ki nem
nyughatik egy helyben; és eltátja az ő
torkát mint a koporsó, és hasonló a ha-
lálhoz, melly nem elégeszik meg, és
minden népeket magához hajt, és min-
den nemzetségeket magához gyűjt.

6. Avagy nem költik é őtet mindnyá-
jan e *népek* példabeszédbe, és nem
szólnak é ő róla mese fejtéssel? ezt
mondván: Jaj annak, a ki gazdagítja
magát a máséból; valyon meddig tart
az? és annak is *jaj*, a ki sűrű sárt gyűjt
maga *fejére*!

7. Avagy nem támadnak é hirtelen,
kik tégedet mardossanak, és felébredje-
nek a kik tégedet megháborítsanak,
hogy ők tégedet eltapodjanak.

8. Mivelhogy te megfosztottál sok
nemzetséget: megfosztanak * tégedet a
népek maradékai, az embereknek ár-
tatlan vérekért, és a föld *népén*, a váro-
son és annak minden lakóin tett hatal-
masságodért. Ésa. 33, 1. Náh. 3, 1.

9. Jaj annak, a ki gonoszul a másét
kivánja * az ő házának *öregbítéséért*,
hogy magas fészket rakhasson magá-
nak, hogy megszabadulhasson a vesze-
delemtől. * Jer. 22, 13.

10. A te háznak gyalázatjára tar-
tottál tanácsot, mikor sok népeket vesz-
tettél volt, és vétkeztél a magad lelke
ellen.

11. Mert a kövek a kőfalakból te el-

lened kiáltnak, és a fa építésekből a gerendák * ellened bizonytságot tesznek.

* Jób 31, 38. 39. Jak. 5, 4.

12. Jaj annak, a ki várost épít * vérrel, és a ki várost készít álnoksággal!

* Náh. 3, 1—3.

13. Avagy imé a Seregeknek Urától nem *jő é bosszuállás?* Annakokáért a népek tüzre építenek; és hijába munkálkodnak a nemzetségek.

14. Mert az Úr dicsőségének * esméretivel bételik a föld, miképen a vizek a tengernek *mélységét* béboritják. * Ésa. 11, 9.

15. Jaj annak, a ki megitatja az * ő felebarátját, és ki reá erősödöl, hogy megrészegítsed őtet, hogy az ő szemérmeket láthassad:

* Ésa. 5, 22.

16. Gyalázattal megrakodol a dicsőség helyébe: iszol * te is, és megmeztelenítettel; mert te reád fordul az Úr jobbkezőnek pohara, és gyalázatos okadás esik a te dicsőségedre. * vers 8. Jer. 25, 27. 28.

17. Mert a Libánuson tett hatalmad, és annak vadainak elpredáltatások, melly azokat elrettentette, az veszt el tégedet, az emberek véreknek kiontatásáért, és a földön, a * várososon és annak minden lakóin tett hatalmadért. * Ésa. 33, 1.

18. Mit használ *néked* a faragott * kép, hogy annak faragója kifaragta azt, vagy az öntött kép, melly hazugságra tanít: mivelhogy bizik annak faragója az ő csinálmányában, hogy néma bálványokat csináljon?

19. Jaj, a ki a fának ezt mondja: Serkenj fel; és a néma kőnek: Ébredj fel! *Avagy* taníthat é az? Imé béborított arannyal és ezüsttel, de semmi lélek nincs benne. * Jer. 10, 8. 14.

20. Az Úr pedig az ő szentséges templomában *vagy*on! Rettegje azért őtet mind az egész föld *népe!*

3. RÉSZ.

Habakuk könyörög a nép megtartásáért.

Habakuk Próféta könyörgése, a tudatlanságnak bűnéért.

2. Uram, hallám a te *fenyegető* beszédet, és megrettenék: Uram a te munkádat az ő esztendejének közepette elevenítsd meg, az ő esztendejének közepette, *mondom*, jelentsd meg *irgalmasságodat*, haragodban * irgalmasságodról emlékezzél meg!

* 2 Móz. 34, 6.

3. Az Isten a Témán *hegyéről* kimu-

tatá magát, és a szent *Isten* a * Páran hegyéről, Sélah. Béfogá az egeket az ő dicsősége, és az ő dicséretével rakva a föld.

* 5 Móz. 33, 2.

4. És az ő fényessége olyan volt, mint a *napnak* világossága, és ő mellette az ő szarvai; és abban rejtetett el az ő erőssége.

5. Az ő orczája előtt dőghalál jár vala és lábai előtt tüzes kelekések járnak vala.

6. Felállá az *Isten*, és elosztá a földet; *reájok* tekintett és elolvastotta a Pogányokat; megfélemlettek a *kikéi valának* az örökkévaló hegyek, megaláztatnak a *kikéi valának* az örökkévaló halmok; örökké valók az ő útai.

7. Láttam a Khúsán sátorinak romlásokat, a Midián földének kárpitjai reszkedtek.

8. Avagy a folyóvizek ellen gerjedett vala é fel a te haragod, Uram? avagy a tenger ellen é? mikor ülnél a te lovaidon, és a te szabadító szekereiden.

9. A vizek folyásának * helyek megjelentetett a te kézived *által*, a *Zsidó* nemzetségnek *tett* esküvésid és beszéded *által*, Sélah! és a földnek † folyóvizeit ketté választád.

* Zsolt. 105, 41. 42. † Jós. 3, 16.

10. Látának tégedet és megrémülének a hegyek: a vizeknek soksága elméne: a tengernek mélysége szót ada *néked*, és az ő kezeit felemelé.

11. A nap és hold * megállának az ő helyekben; a *napnak* világánál nyilaid leszállottak, és annak fényességénél a te villogó kopjád.

* Jós. 10, 12. 13.

12. Haragodban megtapodád a földet, búsuitodban megcsépléd a pogányokat.

13. Kitámadál a te népednek szabadítására, a te *népednek* szabadítására *mondom*, a te Krisztusoddal; megrontád a főt a hitetleneknek házában, és megmutatád a fundamentomot mind a nyakáig, Sélah.

14. Az ő sereginek fejeket általverted az ő fegyverével; mint a forgószél úgy támadtak vala az én veszedelmemre, és örvendeznek vala, mint a kik titkon a szegénynek rontására feltámadnak.

15. A te lovaidal tapodtatád * a tengert; a mélységes vizeknek rakásokat.

* vers 8.

16. Hallám, és megrettene az én szívem, a te szódra ajakim is reszkettek: az én csontaimra rothadás szálla, és

magamban megháborodám: mindazáltal nyugoszom a nyomoruságnak napján, mikor az *ellenség* sereggel jó fel e nép ellen, hogy azt elrabolja.

17. Mert a figefa nem virágzik, és semmi gyümölcs nem *lészen* a szőlőkben, megcsal az olajfának munkája, és a mezők élést nem teremnek, kivesz a juh az akolból, és nem *lészen* ökör az istállóban.

18. Én pedig az Úrban örvendezek, és vigadok az én szabadtó Istenemben.

19. Az Úr Isten az én erősségem, ki az én lábaimat olyanokká teszi mint a * nőtény szarvasokéi, és az én magas helyeimen jártat engemet. Akkor is háláadó dicséretet éneklek vigasságtévő szerszámokban.

* 2 Sám. 22, 34. Zsolt. 18, 34.

SOFÓNIA S PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Fejvegeti Isten a Zsidókat a bálványozásért.

Az Úrnak beszéde, melyet szólott Sofóniásnak a Kúsi fijának, ki Gedaliás fija, ki Amáriás fija, ki Hiskijás fija vala; Jósiásnak, az * Amon fijának a Júda Királyának idejében.

* 2 Kir. 21, 23. 24. 22, 1.

2. Elvesztvén * elvesztek mindeneket e földnek színéről, ezt mondja az Úr.

* 2 Kir. 22, 14—20.

3. Elveszttem az embert és a barmot, elveszttem az égi madarakat és a tengernek halait, és a hitetleneknek romlások *lészen*; és elveszttem az embert a földnek színéről, azt mondja az Úr.

4. És kinyujtom kezemet a Júda ellen, és a Jérusálem lakói ellen, és kivesztem e helyből a Baál maradékát, és az ő tisztelőinek neveket mind a Papokkal egybe.

5. Azok ellen is, kik az egeknek * csilágait imádják a magas helyeken, és a kik tisztelik az Urat, és esküsznek ő reá, és esküsznek az ő Királyokra.

* 2 Kir. 21, 5. 7. 2 Kir. 23, 5. 12. 13. Jer. 19, 13.

6. Azok ellen is, a kik hátra állottak, hogy ne kövessék * az Urat, és a kik nem keresik az Urat, nem tudakoznak ő felőle.

* Ésa. 1, 4.

7. Hallgass * az Úr Istennek orczája előtt: mert közel vagyon az † Úrnak napja: mert elkészítette az Úr †† az áldozatot, elrendelte az ő hivatalos vendégit.

* Hab. 2, 20. † vers 2—4.

†† Ezék. 39, 17—20. Jel. 19, 17—21.

8. És *lészen* az Úr áldozatjának napján, meglátogatom a Fejedelmeket, * és a Király fiait, és mind azokat, kik idegen öltözetben öltöztek. * Jer. 34, 17—21. 39, 6. 7.

9. És meglátogatom mind azt is, a ki

tombol a *más ember házá*nak küszöbén az napon, és a kik megtöltik az ő Uraiknak házokat, * erővel és csalárdsággal *gyűjtött gazdagsággal*. * Jak. 5, 4. 3 Móz. 19, 13.

10. És *lészen* az napon, ezt mondja az Úr, kiáltásnak * szava a halkaputól fogva, és jajgatás a városnak másik részétől fogva, és nagy romlás a halmok felől.

* Jer. 39, 2. 3.

11. Jajgassatok ti város közepin lakozók: mert elveszett * a kalmároknak egész sokságok, elvesztek mind a kik pénzzel gazdagok valának. * Jer. 39, 6—9.

12. És *lészen* az időben, felkeresem Jérusálemet szövétnekekkel, és meglátogatom azokat az embereket, kik az ő ganéjokban * megkeményedtek, kik ezt mondják az ő szivekben: Sem jót, sem gonoszt nem † cselekszik az Úr!

* Jer. 34, 15—18. † Mik. 3, 11. 12.

13. És az ő gazdagságok prédára kel, és az ő házaik elpusztulnak: házakat építenek; de nem laknak azokban, szőlőket * plántálnak; de nem isznak azoknak borokban. * 5 Móz. 28, 30. 39. Ámós 5, 11.

14. Közel * vagyon az Úrnak nagy napja, közel vagyon, *mondom*, és igen siet: az Úr napjának szava keserves, kiált azon a napon az erős férjfiú; * Jer. 39, 1. 2.

15. Haragnak napja az a nap, szorongatásnak és * nyomoruságnak napja, háboruságnak és pusztulásnak napja, setétségnek és † homályosságnak napja, ködnek és felhőnek napja:

* Jer. 39, 3. 6—9. † Ámós 5, 18.

16. Trombitáknak és kiáltásoknak napja, az erős városok ellen, és a magas tornyok ellen!

17. És megszorogatom az embereket, és járnak mint a vakok: mert az Úr ellen vétkeztek: és kiomol az ő vérek

mint a por, és az ő testek *lészen* mint a ganéj.

18. Sem ezüstjök, sem aranyjok * nem szabadíthatja meg őket az Úr haragjának napján: mert az ő busulásának tüze † emésztí meg az egész földet, és hirtelenséggel való véget vet †† e földnek minden lakosiban!

* Ezék. 7, 19. Pé1. 11, 4. † rész 3, 8. †† Jer. 39, 9.

2. RÉSZ.

Egynéhány népeknek romlását hirdeti.

Vegyétek eszetekbe magatokat, vegyétek eszetekbe, óh te meggyűlöl * nemzetség!

* Sir. 2, 6. 7.

2. Minekelőtte a dekrétom szerint felviradna a nap, mellyen olyanok lésztek mint a polyva, melly semmivé lészen; minekelőtte reátok következék az Úr haragjának busulása, minekelőtte reátok következék az Úr haragjának * napja:

* rész 1, 2—6. 2 Kir. 21, 12. 14. 22, 16. 17.

3. Keressétek az Urat e földnek minden alázatosai, kik az ő ítéletit cselekedtéték: keressétek az igazságot, keressétek az alázatosságot; talán megoltalmaztattok * ti az Úr busulásának napján;

* 2 Kir. 22, 18—20.

4. Mert pusztá lészen * Gáza, Askalon is elpusztíttatik: Asdódat nap † világnál rabságra viszik, és Akkaron elrontatik.

* Jer. 15, 8. † Jer. 47, 1.

5. Jaj a tenger mellett lakozóknak, a Kereteusok nemzetségeknak: az Úrnak beszéde vagyon ti ellenetek Kanaán, Filiszteusoknak * földök, és elpusztíttak tégedet, annyira hogy lakos ne legyen rajtad.

* Jer. 47, 4—7.

6. És lészen a tenger mellett való tartomány pásztorok aklának hajléka, és barmoknak istállójuk.

7. És lészen a tenger mellett való tartomány a Júda háza maradékának *nyugalmas helye*, ott legeltetnek, az Askalon házaiban nyugosznak estve: mert meglátogatja őket az ő Urok Istenek, és megszabadítja * a fogságból őket.

* Jer. 31, 23. 24.

8. Hallottam a Moáb * szidalmazását, és az Ammon fíjainak bosszuságtételeket, mellyekkel gyalázták az én népeimet, és felfuvalkodtak az ő határok ellen.

* 1 Móz. 19, 36—38. Ezék. 25, 3. 6. 8.

9. Annakokáért * élek én, ezt mondja a Seregeknek Ura, az Izráel Istene,

hogy Moáb olyan lészen mint Sodoma, és az Ammon fíjai mint Gomora, csalán termő föld, sovány és pusztá lészen mind örökké: az én népemnek † maradéka prédálja el őket, és az én népemnek maradéka birja őket.

* Abd. vers 10—12. † Jer. 49, 1. 2. Ámós 1, 13. 14.

10. Ez esik ő rajtok az ő * kevélységért, mellyel szidalmazták és boszantották a Seregek Urának népét.

* Ésa. 16, 6. 7.

11. Rettenetes lészen az Úr ő ellenek: mert megemésztí az ő földöknek minden Istenit; és tiszteli őtet kiki az * ő helyében, és a pogányoknak minden szigeteik.

* rész 3, 9. Malak. 1, 11. Ján. 4, 21.

12. Ti is Szerecsenek * az én fegyveremmel ölettettek meg, azokkal egyetemben.

* Ésa. 20, 3—5.

13. És felemeli az ő kezét észak ellen, és elvesztí * Assiriát, és elpusztítja Nínvét, és olyanná teszi, mintegy kietlen pusztát.

* 2 Kir. 17, 6. Náhum 2, 8.

14. És annak közepette fekszik barmoknak nyájok, és minden pogánynépek közt való fenevadak; az ökörbika, és a bagoly * hálnak az ő ajtaiban, annak ablakában azoknak szavok hallatik, kapujában pusztaság lészen: mert elpusztította az ellenség a czedrusfából csinált épületeket.

Ésa. 34, 11. Jel. 18, 2.

15. És ama kevély város, melly bátor-ságban nyugszik vala, melly ezt mondja vala az ő szívében: Én *vagyok*, és én nálamnál * több nincsen! Mimódon pusztult el, és lett a vadaknak lakhelyekké? Valaki azon általmegyen, süvölt, és az ő kezeit hányja!

* Ésa. 10, 5. 8. 12.

3. RÉSZ.

Panaszolkodás a Jerúsálembelieknek bűnökön. Igéret az Istenfelőknek.

Jaj a megfertéztetettnek és megundokítottattnak, e kőborló * városnak!

* vers 3. 4.

2. Nem figyelmeztet az Úr szavára, nem fogadta a fenytéket; nem bizott az Úrban, az ő Istenéhez nem közelített.

3. Az ő Fejedelmei ő közötté olyan, mint az ordító oroszlánok, az ő Birái mint az estvéli *megéhezett* * farkasok, nem halasztják reggelre, hogy a csontokat megrontsák.

* Ezék. 22, 27. Mik. 3, 11.

4. Az ő Prófétaí állhatatlanok és bűnös férjfiak, * az ő Papjai megfertéztették

a Szenthelyet, megrontották † a törvényt. * Jer. 23, 11. 32. Hós. 9, 7. † Ezék. 22, 26.

5. Az ő közepette * lakozó igaz Úr nem cselekszik hamisságot; minden reggel napfényre hozza az ő ítéletit, nem fárad el: mindazáltal nem tudja a † szemérmét e hamis nép. * vers 15. 17. † Jer. 6, 15.

6. Elpusztítottam a pogányokat, elpusztítottam azoknak erősségeket, elvesztettem azoknak faluikat, hogy azokon senki által ne menjen: elpusztítottam azoknak városaikat, annyira hogy egy ember sem maradt, és nincsen lakos.

7. Ezt gondolám: Bizony félni kezdesz engemet, felveszed * a fenytőket; és nem vesz el az ő lakhelye, jóllehet immár meglátogattam őtet: mindazáltal siettek a gonoszságra, és az ő cselekedeteiket megindították. * Jer. 4, 22.

8. Annakokáért várjatok engemet mind a napig, ezt mondja az Úr, mellyen felkelek a prédálásra: mert az én végzésem ez, hogy egybegyűjtsem a népeket, hogy egybegyűjtsem az országokat, hogy kiöntsem azokra az én haragomat, az én haragomnak teljes busulását; mert az én haragomnak tüze miatt emésztetik * meg az egész föld. * rész 1, 18.

9. Mindazáltal akkor változtatam a népeknek ajakokat tisztává, hogy mindenek * segítségül hívják az Úrnak nevét, hogy szolgáljanak néki egyenlő akarattal. * vers 13. rész 2, 11.

10. Szerecsenországnak folyóvizain túl lakozók könyörögnek * nékem, és az én elszórt népemnek leányai ajándékot hoznak nékem. * Zsolt. 68, 32. Ésa. 19, 21.

11. Az napon nem szégyenülsz meg minden te cselekedeteidért, a mellyekkel vétkeztél én ellenem; mert akkor elveszem közül azokat, kik örvendeznek a te kevésségeddel: és többé nem

kevélykedel * az én szentséges hegyemen. * Jer. 7, 4.

12. És marasztok én te közt megnyomorodott szegény népet, kik biznak az * Úrnak nevében. * Ésa. 6, 13.

13. Az Izráelnek maradékai nem cselekszenek * hamisságot, és nem szólnak hazugságot, és nem találtatik az ő szájakban álnok nyelv: mert ők legeltetnek *Istentől*, és nyugosznak, és nem léssen senki ki őket elrettentse. * Ésa. 4, 2.

14. Örülj * Sionnak leánya, örvendezz Izráel, örülj és teljes szívvél örvendezz Jerúsálemnek leánya; * Ésa. 12, 6. Ésa. 35, 1. 2.

15. Letette az Úr a te ítéletidet, elfordította ellenségedet, az Izráelnek Királya az Úr te közötted *vagyon*, nem látsz többé veszedelmet.

16. Az napon ezt mondják Jerúsálemnek: Ne félj * Sionnak: Ne bocsásd le kezeidet! * Ésa. 41, 10. 43, 1.

17. A te közötted * lakozó erős Urad Istened megtart, nagy örömmel örvendez te rajtad, a te szerelmedben gyönyörködik, nagy örömmel vidag néked. * Zsolt. 46, 6.

18. A kik te közötted ideig megnyomorodtak, azokat egybegyűjtöm, és a kik gyalázatot szenvedtek.

19. Imé én elvesztem minden te nyomorgatóidat akkor az időben, és megtartom * a sántát, és haza hozom a számkivetettet, és őket dicséretesekké és tiszteletesekké tészem az ő gyalázatoknak egész földén. * Mik. 4, 6. 7.

20. Az időben haza hozlak * titeket, idővel egybegyűjtlek titeket; mert hiresekké, nevesekké tészlek titeket e földnek minden népei között, mikor a ti számkivetésektekből † megszabaditlak titeket a ti szemetek láttára, ezt mondja az Úr. * Zak. 1, 16. Jer. 30, 3 † Zsolt. 126, 1. 2.

AGGEUS PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Intés a templomnak megépítésére.

Dárius Királynak második * esztendejének hatodik hónapjában, a hónapnak első napján, szóla az Úr Aggeus Próféta által † Zorobábelnek, a Seáltiel fiának, Júda Fejedelmének, és Jósuának, Je-

hosadák fiának a Főpapnak, ezt mondván: * Esd. 5, 1. † Esd. 2, 2.

2. Ezt mondja a Seregeknek Ura, mondván: E nép ezt mondja: Nem jött még el az idő, az Úr háza * építtetésének ideje. * vers 14. 15.

3. Szóla azért az Úr Aggeus Próféta által, mondván:

4. *Eljött é ti néktek időtök, hogy la-
kozzatok a ti szép házaitekban, hogy ez
a ház pusztán áll?*

5. Most azért, ezt mondja a Seregek-
nek Ura: Gondoljátok meg jól a ti dol-
gaitokat!

6. Sokat vetettetek, de keveset hoztak
bé abban; esztek, * de nem elégesztek
meg: isztok, de nem részegesztek meg,
ruhákba öltöztök, de nem melegesztek
meg; és a ki *munkájának* jutalmát ve-
szí bé, mintha megszakadott + zsákba
töltené azt. * Mik. 6, 14. + vers 9.

7. Ezt mondja a Seregeknek Ura! Gon-
doljátok meg jól a ti dolgaitokat!

8. Menjetek fel a hegyre, és hozzatok
onnét fákat, építsétek meg ezt a házat,
és kedves lészen nékem az, és dicsőítte-
tem abban, ezt mondja az Úr.

9. Sokat vártok bé, de imé kevés *ta-
karodott bé*; bévittétek azt a ti háza-
tokba, de én reá * fuvallok arra. Mi
okért? Azt mondja a Seregeknek Ura:
az én házamért, mely pusztán + áll, ti
pedig siettek kiki az ő házának építé-
sére. * vers 6. + Esd. 4, 21. 6, 7. 8.

10. Ennekokáért zárlatott bé az * ég,
hogy ne adna néktek harmatot, a föld
is bészárlatott, hogy néktek gyümölcsöt
ne teremne. * 3 Móz. 26, 19. 20.

11. És szárazságot * hivatam e földre,
és a hegyekre; a gabonára és a borra,
az olajra és arra, valamit a föld terem;
az emberekre is és a barmokra, és az
embernek minden kézi munkájára. * Ámós 4, 9.

12. Meghallá pedig * Zorobábel a Se-
áltiel fíja, és Jósua Jehosadák fíja a
Főpap, és mind a több község az ő Ura
Istene szavát, és az Aggeus Próféta be-
szédit, a mint elbocsátotta vala őtet az
ő Urok Istenek, és megfélemlék a nép
az Úrtól. * Esd. 2, 2.

13. Monda azért Aggeus az * Úrnak
követe; az Úrnak követségében mon-
ván a népnek: Én ti veletek *vagyok*, ezt
mondja az Úr! * 2 Kor. 5, 20. Malak. 2, 7.

14. És felindítá az Úr Zorobábelnek
Seáltiel fíjának a Júda Fejedelmének
lelkét, és Jósuának, Jehosadák fíjának a
Főpapnak lelkét, és mind a több köz-
ségnek lelkét; és bémenének és mun-
kálódának a Seregek Urának az ő * Is-
teneknek házában. * Esd. 3, 10. Esd. 6, 6—15.

15. A hatodik hónapnak huszonnyege-

dik napján, Dárius Királynak második
esztendejében.

2. RÉSZ.

Dicsőségesb a második templom az elsőnél.

A hetedik hónapnak huszenegyedik nap-
ján, szóla az Úr Aggeus Próféta által,
mondván:

2. Mond meg most Zorobábelnek, Se-
áltiel fíjának, a Júda Fejedelmének, és
Jósuának, Jehosadák fíjának a Főpapnak,
és a nép maradékának ezt mondván:

3. Kicsoda maradott meg ti közüle-
tek, a ki látta ezt a házat az ő első di-
csőségében? és a mellyet ti most láttok,
avagy nem ollyannak tetszik é néktek
ahoz képest, mintha * semmi volna?

* Esd. 3, 12. 13.

4. Most mindazáltal légy erős *a te dol-
godban* Zorobábel, ezt mondja az Úr, és
erős légy te is Jósua Jehosadáknak fíja,
ki Főpap vagy; és erős légy te e föld-
nek minden népe, ezt mondja az Úr, és
munkálódjatok; mert én veletek va-
gyok, ezt mondja a Seregeknek Ura.

5. A beszéd szerint, mellyel fogadást
tettem néktek, mikor kijöttetek Egyip-
tomból, és az én lelkem megmarad ben-
netek, ne féljetelek.

6. Mert ezt mondja a Seregeknek Ura:
Még egy kevés *idő* vagyon; és én meg-
inditom az egeket, a földet, a tengert
és a szárazt.

7. És megindítok minden népeket, és
eljő a minden pogánynépeknek kíván-
ságok, és bétöltöm e házat dicsőséggel,
ezt mondja a Seregeknek Ura.

8. Enyim az ezüst, és enyim az arany,
ezt mondja a Seregeknek Ura.

9. Nagyobb lészen ennek a második
háznak * dicsősége; hogynem az első
háznak *dicsősége*, ezt mondja a Sere-
geknek Ura; és ezen a helyen adok bé-
kességet, ezt mondja a Seregeknek Ura.

* Malak. 3, 1.

10. A kilenczedik hónapnak huszon-
egyedik napján, Dáriusnak második
esztendejében szóla az Úr Aggeus Pró-
féta által, ezt mondván:

11. Ezt mondja a Seregeknek Ura:
Kérd meg, kérlek, a Papokat a törvény
felől, ezt mondván:

12. Ha valaki szentelt húst viénd az
ő köntösének aljában, és az ő *köntöse-
nek* szélével illeténd kenyeret, főzeléket,

bort, olaj, és valami eleséget, valyon megszenteltetik é az? és felelének a Papok, s mondanak: Nem *szenteltetik*.

13. És monda Aggeus: Ha valaki illeténdi mind ezeket, a ki lélekben fertelmes *lészen*, avagy megfertéztetik é? és felelének a Papok s mondanak: Megfertéztetik.

14. És felelvén Aggeus, monda: Azonképen e nép és e nemzetség én előtttem, azt mondja az Úr, és a képen minden ő kezek munkája, és valamit ők ott *nékem* felhoznak, fertelmes *lészen*.

15. És most gondoljátok meg, kérlek, szívetekben, e naptól fogva az elmúltakat, mikor még *egy* követ sem tettek volt *más* kőre az Úr templomában.

16. Annakelőtte ha elment az ember az asztaghoz, melyből hús *vélkát várt*, csak tizet * talált: mikor a sajtóhoz ment, hogy ötven veder *bort* meritene, huszat talált.

* rész 1, 6. 9.

17. Megvertelek titeket * szárazsággal, ragyával, és kőesővel minden ti kezetek munkáját; de ti mégis nem *térétek* én hozzám, ezt mondja az Úr.

* rész 1, 10. 11. Ámós 4, 9.

18. Gondoljátok meg, kérlek, szívetekben, e naptól fogva, az elmúltakat;

a kilenczedik *hónap*nak huszonnegyedik napjától fogva, a naptól fogva, mellyen az Úr temploma fundáltatott, gondoljátok meg a ti szívetekben.

19. Avagy bétakarodott é a mag a ti csűrötökbe? még sem a szőlő, * sem a fige és pomagránát, sem az olajfa nem termett; de e naptól † fogva megáldlak *titeket*.

* rész 1, 6. 9. † rész 1, 14.

20. És szóla az Úr másodszor Aggeusnak a hónap huszonnegyedik *napján*, mondván:

21. Mond meg Zorobábelnek a Júda Fejedelmének, ezt mondván: Én meginditom az egeket és a földet.

22. És elforditom az országoknak királyiszékeket, és a pogányországoknak erejeket * elvesztem, és elforditom a szekeret és abban ülőket, és lehullanak a lovak és azokon ülők, kiki az ő atyafiának fegyvere miatt.

* Zak. 4, 7.

23. Az napon, ezt mondja a Seregeknek Ura, felvészlek téged Zorobábel Seátielnek fija, én szolgálom, ezt mondja az Úr: és ollyá tézlek mintegy pecsétes gyűrű * az én *ujjamon*, mivelhogy választottalak téged, ezt mondja a Seregeknek Ura.

* Jer. 22, 24.

ZAKARIÁS PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

Intés megtérésre: Zakariás látásai.

Dárius*második esztendejének nyolczadik hónapjában szóla az Úr Zakariásnak a Barakiás fijának, ki Iddó Próféta fija vala, mondván:

* Esd. 5, 1.

2. Megharagudt volt az Úr felette igen a ti atyáitokra.

3. Ezt mondjad azért nékik: Ezt mondja a Seregeknek Ura: Térjete * én hozzám, ezt mondja a Seregeknek Ura; és ti hozzátok térek, azt mondja a Seregeknek Ura.

* Ésa. 31, 6. Malak. 3, 7. Jak. 4, 8.

4. Ne legyetek ollyanok, mint a ti atyáitok: mert ez előtt való Próféták kiáltottak nékik, mondván: Ezt mondja a Seregeknek Ura: Térjete meg, kérlek, a ti gonosz útaitokról és gonosz cselekedeteitekről: de nem * fogadtak

szót, és nem figyelmeztek én hozzám, azt mondja az Úr.

* Jer. 18, 12. Jer. 44, 1—19.

5. Hol vagynak a ti atyáitok? és a Próféták? mind örökké élnek é?

6. De az én beszédim és az én végezésim, melyeket az én szolgálóimnak a Prófétáknak megparancsoltam, valyon nem teljesedtek * é bé a ti atyáitokon? mert még megtérvén azt mondták: A mint gondolta † vala a Seregeknek Ura, hogy mi velünk cselekedjen, a mi útaink és cselekedetink szerint: úgy cselekedett velünk.

* Jer. 25, 12. † Sir. 2, 17.

7. A tizenegyedik hónapnak (mellyet Seábtának *neveznek*) huszonnegyedik napján, Dáriusnak második esztendejében, szóla az Úr Zakariásnak a Barakiás fijának, ki Iddó Próféta fija vala, mondván:

8. Látám éjszaka, és imé egy férjfiu ül vala veres* lovon: és áll vala a mir-

tusfák között, melyek valának mély helyen: és az ő háta megett valának veres lovak, tarkák és fejérek.

* rész 6, 2. 3. Jel. 6, 2. 4. 5.

9. És mondék én: Mit *akarnak* ezek Uram? Felele nékem amaz Angyal, a ki engemet megszólította: Én megmondom néked, mit *akarnak* ezek.

10. Akkor felelvén ama * férjfiu, a ki áll vala a mirtusfák között, monda: Ezek, a kiket az Úr küldött, hogy bójárják e földet.

* vers 8.

11. És felelvén az Úr Angyalának, a ki a mirtusfák között áll vala, mondának: Eljártuk a földet, és imé az egész föld nyugszik, és nagy bátorságban vagyon.

12. Akkor szólván az Úr Angyala, monda: Óh Seregeknek Ura! meddig nem könyörölsz te a Jerúsálembelieken és a Júdának városin, melyek ellen haragudtál immár hetven * esztendőktől fogva.

* Jer. 25, 12. 52, 4—14.

13. Felele pedig a Seregeknek Ura az Angyalnak, a ki én velem szól vala, jó beszédeket és vigasztaló szokat.

14. Annakokáért megparancsolá nékem az Angyal, a ki én velem szól vala: Kiálts, ezt mondván: Ezt mondja a Seregeknek Ura: Szeretem * én Jerúsálemet és Siont nagy buzgósságos szeretettel.

* rész 8, 2. 3.

15. De nagy haraggal haragszom e bátorságban élő népek ellen: mert én kevésbé haragudtam vala az én *népemre*, ők pedig kegyetlenül * cselekedtek velek.

* Jer. 50, 28. 29. 51, 24. 25.

16. Annakokáért ezt mondja az Úr: Megtértem a Jerúsálem városához kegyelmesen, az én házam megépíttetik abban, ezt mondja a Seregeknek Ura, és kinyújtatik a mérő linea * Jerúsálemén.

* rész 2, 2. 5.

17. Mégis kiálts, mondván: Ezt mondja a Seregeknek Ura: Még az én városim felette * bővölködni fognak sok jókkal, minekutánna az Úr Siont ismét megvigasztalja, és Jerúsálemet ismét magához veszi.

* rész 2, 4. 5. Aggeus 2, 6—9.

18. És felelvén az én szemeimet, láték, és imé négy szarvak *valának*.

19. És mikor kérdeném az Angyaltól, a ki én velem szól vala: Micsodák ezek? monda nékem: Ezek a szarvak, melyek elhánták Júdát, Izráelt és Jerúsálemet.

20. Azután mutata nékem az Úr négy kovácsokat.

21. És mikor kérdeném: Mit akarnak ezek cselekedni? Felelvén monda: Ezek a szarvak, melyek elhánták Júdát, annyira, hogy senki fejét fel ne emelhetné: e kovácsok pedig eljöttek, hogy azokat elretentsék, hogy e pogányoknak szarvaikat lerontsák, kik szarvat emeltek vala Júda földé ellen, hogy azt elrontanák.

2. RÉSZ.

A pogányok hivatala jövendőltetik.

Felelvén ismét az én szemeimet, láték, és imé egy férjfiu *vala*; kinek kezében vala egy mérő kötél.

2. És mondék: Hová még? És felele nékem: Hogy megmérjem * Jerúsálemet! és meglássam mind szélit, mind hosszát.

* rész 1, 14. 16.

3. És imé amaz * Angyal, a ki én velem szól vala, kijöve; és más Angyal is kijöve annak eleibe.

* rész 1, 9.

4. És monda annak: Fuss el, szólj e gyermeknek, mondván: Jerúsálemet kerítés nélkül kezdik lakni, az ő benne *való* embereknek és barmoknak * sokságok miatt.

* rész 1, 16. 17.

5. Én pedig, ezt mondja az Úr, lészek néki tűzfal köröskörül, és dicsőségére lészek néki ő közepette.

6. No, no! fussatok ki északnak földéből, ezt mondja az Úr; mivelhogy az égnek négy széle felé elhánytalak titeket, ezt mondja az Úr.

7. Oh Sion, szabadítsd ki te is magadat, ki lakozol a Bábel * leányánál.

* Ésa. 48, 20. 52, 11.

8. Mert ezt mondja a Seregeknek Ura: A dicsőség után elküld engem a pogányokhoz, kik titeket megfosztottak: mert a ki titeket bánt, az ő szeme * fényét bántja.

* 5 Móz. 32, 10. Zsolt. 17, 8.

9. Mert imé én felemelem az én kezemet ő ellenek, és lésznek önnön szolgálknak prédájokká: és megtudjátok: hogy a Seregeknek Ura bocsátott engemet.

10. Örülj és örvendezz Sion leánya; mert imé én * elmegyek és † lakozom te közötted, ezt mondja az Úr.

* Ésa. 4, 3—5. 11, 1—10. † 3 Móz. 26, 12.

11. És sok pogánynépek adják az napon magokat az Úrhoz, és léznek én népem; és mikor lakozom te közötted,

akkor megtudod, hogy a Seregeknek Ura küldött engemet te hozzád.

12. És örökségül birja * az Úr Júdát az ő örökségét a szent földön, és ismét magához veszi Jerúsálemet.

* Ezék. 48. 1—35.

13. Hallgasson minden test az Úr előtt: mert felkél az ő szentséges lakhelyéből.

3. RÉSZ.

Látás a Jósua Főpapról. Igéret a hiveknek.

Azután mutatá nékem az *Angyal* Jósuát a Főpapot, hogy állana az Úrnak Angyala előtt, kinek a Sátán áll vala jobbkéz felől, hogy ellenkeznek ő vele.

2. És monda az Úr a Sátánnak: * Dorgáljon meg téged Sátán, az Úr: dorgáljon meg, mondom, téged az Úr, ki Jerúsálemet magának † választotta: avagy nem *ollyan é ez, mint* e tüzből kiragadott üszök? * Júd. v. 9. † rész 2, 10.

3. Jósua pedig öltöztetett vala szennyes ruhákban, és áll vala az Angyal előtt.

4. És szóla az *Angyal*, és monda azoknak, kik előtté állanak vala, mondván: Vegyétek le ő róla a szennyes ruhákat: és monda ő néki: Imé elvettem a te álnokságodat, és új ruhákba öltöztettelek téged.

5. És mondek: Tégyenek az ő fejébe tiszta papsüveget; Tőnek annakokáért az ő fejébe tiszta papsüveget, minekutánnak felöltöztették volna ötet ruhákba, az Úrnak Angyala pedig *ott* áll vala.

6. És esküvéssel fogadá az Úrnak Angyala Jósuának, ezt mondván:

7. Ezt mondja a Seregeknek Ura: Ha az én útamban * járandasz, és ha az én parancsolatimat megőrizend; te is ítélője léssz az én házamnak, sőt annakfelette őrizője léssz az én pitvarimnak, és megengedem néked, hogy ez én előtt állók között járj. * 1 Kir. 9. 4—7.

8. Halld meg te Jósua Főpap, és a te barátid, kik te előtted ülnek: mert ezek csudálatos férjfiak: Imé én előhozom az én szolgámat a * CSEMETÉT.

* rész 6, 12. Ésa. 11, 1—10. Jer. 23, 5. Luk. 1, 78.

9. Mert imé *egy* kő *léssen*, melyet én helybeztetek Jósua előtt, és ez egy kőnek hét * szemei lesznek, és én faragom annak faragását, azt mondja a Seregeknek Ura: és elveszem e földnek álnokságát egy napon.

* Jel. 5, 6.

10. Az napon azt mondja a Seregeknek Ura, kiki mind hívja az ő felebarátját a szőlőtő * alá és a figefa alá.

* Mik. 4, 1. 4.

4. RÉSZ.

Látás egy arany gyertyatartóról.

És megtére az Angyal, a ki én velem szól vala, és felkölte engemet, mint a kit álmából felköltenek.

2. És monda nékem: Mit látsz * te? és mondek: Imé egy mérő arany gyertyatartót látok, melynek a tetején vagyon az ő tányéra: és azon hét szövétnekek, és hét töltsérek a hét szövétnekekre, melyek vagynak a *gyertyatartónak* tetején.

* Ámós 7, 8.

3. És két olajfák a *gyertyatartó* mellett, egyik a tányéron jobbkéz felől, a másik balkéz felől.

4. És felelék és szólék az Angyalnak, a ki én velem szól vala, mondván: Micsodák ezek Uram?

5. És felelvén az Angyal, a ki én velem szól vala, monda nékem: Avagy nem tudod é mik ezek? kinek mondek: Nem Uram!

6. És felelvén szóla nékem, mondván: Ez az Úrnak beszéde Zorobábelhez, mondván: Nemerővel, sem hatalommal, hanem az én lelkem * által, ezt mondja a Seregeknek Ura.

* Aggeus 2, 5.

7. Micsoda vagy te, óh nagy hegy, Zorobábel ellen? *eloszlatol* * és térfölddé léssz és felteszi † Zorobábel a felső követ a népnek nagy *háláadó* kiáltásával: Hála legyen, hála legyen Istennek!

* Dán. 8, 4. 7. 20. 21. † Esd. 3, 10. 11.

8. És szóla nékem az Úr mondván:

9. A Zorobábel kezei fundálták e házat, és az ő kezei végezik el: és megismered, hogy a Seregeknek Ura küldött engemet ti hozzátok!

10. Mert a kik ez *építésnek* kicsiny kezdetit * megutálták vala, örvendezni fognak, és meglátják a Zorobábel kezében a mérő lineát. Ezek az Úrnak † hét szemei, melyek békerülnek ez egész földet.

* Agge. 2, 3. † Jel. 5, 6.

11. És szólván mondek néki: Mit *példáznak* im e két * olajfák a gyertyatartó mellett, jobbkéz felől és balkéz felől?

* vers 3.

12. És másodszor is szólván, mondek néki: Mit *példáznak* im e két olaj fo-

lyások, melyek *vagynak* a két arany töltéserek között, melyekből aranyszínű *olaj* foly ki?

13. És szóla nékem mondván: Avagy nem tudod é mit *példáznak* ezek? és mondék: Nem *tudom*, Uram!

14. Annakokárt monda: Ezek a két olaj források, melyek az egész földnek Uránál megmaradnak.

5. RÉSZ.

A hamis tudománynak példázata.

Azután ismét felemelvén az én szemeimet, látám, hogy imé egy könyv repül vala az égen.

2. És mikor azt mondaná nékem: Mit látsz * te? és én mondék: Látok egy repülő könyvet, melynek hossza húsz sing, és széle tíz sing. * rész 4, 2.

3. És monda nékem: Ez az átok, mely ez egész földnek színére kimegyen: mert valaki oroz e *nemzettségben*, mint másban, * megbüntettetik: és valaki *hamisan* esküszik e *nemzettségben*, mint másban, megbüntettetik. * 2 Móz. 22, 1.

4. És kibocsátom ezt az *átkot*, ezt mondja a Seregeknek Ura, és bémegyen a lopónak házába, és annak házába, a ki hamisan * esküszik az én nevemre, és megmarad annak házában, és megemészti azt, annak fáit és köveit.

* 3 Móz. 19, 12.

5. És eljövén az Angyal, a ki én velem szól vala, monda nékem: Emeld fel a te szemeidet és lásd meg micsoda ez, a mi eljő?

6. És mondék: Micsoda ez? ő *pedig* monda: A mi előjő, *nem egyébb, hanem* mérték. És monda: Ez az ő szemek ez egész földön.

7. És imé egy darab szélesen kivert ón forog *vala az égen*, és egy asszony ül vala a mértéknek közepiben.

8. És monda: Ez az istentelenség; és veté azt a mértéknek közepire, és veté a darab ónat a *mértéknek* szájára.

9. És felemelvén az én szemeimet, látám, és imé két asszonyok jövének elő, és azoknak szárnyaikban szél vala, és szárnyaik olyanok *valának* mint az eszterágnak szárnyai, és felemelék a mértéket az ég és a föld között.

10. És mondék az Angyalnak, a ki velem szól vala: Hová viszik ezek a mértéket?

11. És felele nékem: Hogy házat építsenek annak a * Sineár földén: és letéttetik és megerősítettik ott az ő fundamentomán.

* 1 Móz. 11, 1. 2.

6. RÉSZ.

A jó Angyalok a hiveknek őrizői.

És fordulván felemelém szemeimet, és látám, és imé négy szekerek jönek vala ki, két hegyek között, és azok a hegyek *érezhegyek valának*.

2. Az első szekérben veres * lovak *valának*, a második szekérben fekete lovak.

* rész 1, 8. Jel. 6, 4, 5.

3. A harmadik szekérben fehér lovak, és a negyedik szekérben tarka lovak, erősek.

4. És szólván, mondék az Angyalnak, a ki velem szól vala: Micsodák ezek Uram?

5. És felelvén az Angyal, monda nékem: Ezek az egeknek négy szelei, melyek kijönek a helyekből, a hol szoktak állani az egész földnek Ura előtt.

6. A mely *szekérben* a fekete lovak *vagynak*, mennek északnak földére, a fehér lovak azok után mennek, és a tarka lovak a délnek földére mennek.

7. Az erősek kijövének, és kívánák eljárni e földet; és monda az *Isten*: Menjete el, járjátok el e földet; és eljárák e földet.

8. És előhíván engemet, szóla én velem, mondván: Láthatsz, a kik kimenének az északnak * földére, az én haragomat megcsendesíték az északnak földén.

* vers 6.

9. És szóla az Úr nékem mondván:

10. Végy a számkivetésből haza jöttektől, *tudniillik* Heldaitól, Tóbiástól, és Jedájától, és menj el te azon napon, menj el, mondom, a Sefániás fijának, Jósiának házához, kik Babilóniából szabadultak.

11. Végy, *mondom*, ezektől ezüstöt és aranyat, és csinálj koronákat, és tégyed a Jehosadák fijának * Jósuának a Főpapnak fejére.

* rész 3, 1—7.

12. És szólj néki, mondván: Ezt mondja a Seregeknek Ura: Imé egy férjfiu, kinek neve * CSEMETE, az ő helyéből, származik, és az Úr templomát megépíti.

* rész 3, 8.

13. És ő építi meg az Úr templomát, és ő dicsőséges léssen, és ülven uralko-

dik az ő székiben, és Pap is leszen az ő székiben, és békesség tanácsa leszen e kettő között.

14. És legyenek a koronák Hélemnek, Tóbiásnak, Jedájának és Hénnek a Sefánias fíjának emlékezetül az Úr templomában.

15. És a messziről valók eljönek, és építenek az Úr templomában, és megtudjátok, hogy a Seregeknek Ura küldött engemet ti hozzátok, és meglészen ez, ha valóba hallgatjátok a ti Uratoknak Istenteknek szavát.

7. RÉSZ.

Istennek tetsző bőjt.

És Dárius Királynak negyedik esztendejében, a kilenczedik hónap, mely Kislevnek ** neveztetik*, negyedik napján, szóla az Úr Zakariásnak. ** Neh. 1, 1.*

2. Minekutánna *a nép* küldötte volna az Isten templomához, Sarézt és Régem-Méleket több társaival egybe, az Ur orczájának engesztelésére.

3. És hogy megmondanak a Papoknak a Seregek Urának házában valának, és a Prófétáknak ilyen szókkal: Avagy sirjak é *mégis* minden ötöd ** hónapban*, és bőjtöljek é, a mint cselekedtem ennyi esztendőttől fogva?

4. És szóla a Seregeknek Ura nékem, ezt mondván: ** rész 8, 16—19.*

5. Mond meg e földnek minden népének, és a Papoknak, mondván: Mikor bőjtöltetek és sirtatok az ötödik és hetedik ** hónapban*, és e hetven esztendőkhben, valyon bőjtölvén nékem bőjtöltetek é? ** rész 8, 19.*

6. És mikor ettetek és ittatok, valyon nem ti *magatoknak* ettetek és ittatok é?

7. Avagy nem *ezenek voltak* é a ** beszédek*, melyeket szólott az Úr az előbbi Próféták által, mikor még Jerúsálem csendes és gazdag volna, és az ő körültre való városok, dél felől való része, és a mezőségnak tartománya nyugalomban volna.

8. És szóla az Úr Zakariásnak mondván: ** Ésa. 58, 3.4.*

9. Így szólott vala a Seregeknek Ura, mondván: Igaz ítéletet tégyetek, irgalmasságot és könyörületességet cselekedjen kiki az ő felebarátjával.

10. Az özvegyet és árvát, a jövevényt és a szegényt meg ne ** nyomorítsátok*;

és senki az ő szívében felebarátja ellen való gonoszról ne gondolkodjék.

** 2 Móz. 22, 21. Ésa. 1, 23.*

11. És nem akarák ** hallgatni*, és hátul fordulának *Istenhez*, és füleiket bédugák, hogy ne hallanák. ** Jer. 18, 12.*

12. És adamáskóvé tevék az ő szíveket, hogy ne hallanák a törvényt és a beszédek, melyeket a Seregeknek Ura az ő lelke által küldött vala, az ő előbbi Prófétái által: és lőn felette igen nagy harag *reájok* a Seregeknek Urától.

13. Annakokáért miképen hogy én kiáltottam, és nem hallák meg: azonképen ** kiáltottak*, és nem hallgattam meg, ezt mondja a Seregeknek Ura;

** Ésa. 1, 15. Jer. 14, 11. 12.*

14. Hanem mintegy forgószéllel, ** elszélesztettem* őket minden pogánynépek közzé, melyeket nem esmértek és a föld elpusztult ő utánok, annyira hogy senki azon által ne menne vagy megtérne, és a kívánatos földet pusztává tevék.

** 2 Kir. 15, 29. 17, 6. 25, 1—11.*

8. RÉSZ.

Az Isten haragja megengeszteltethető.

És szóla a Seregeknek Ura, ezt mondván:

2. Ezt mondja a Seregeknek Ura: Nagy busulással megbusultam a Sionért, és nagy haraggal ** megharagudtam* érette. ** rész 1, 14. 15.*

3. Ezt mondja az Úr: Megértem ** Sionhoz*, és lakozom Jerúsálemnek közepette; és neveztetik Jerúsálem igazság városának, *†* és a Seregek Urának hegye, szent hegynek. ** rész 1, 14. † Ésa. 1, 26. 4, 2.*

4. Így szóla a Seregeknek Ura: Még lakoznak a vén férjfiak és vén asszonyok Jerúsálemnek utczáin, és a férjfiunak pálcza leszen kezében, az ő vénsége miatt.

5. És a városnak utcái teljeseek lesznek férjfiu gyermekekkel és leányzókkal, kik annak utczáin játszódnak.

6. Ezt mondja a Seregeknek Ura: Ha ez csuda leszen a maradék népnek szemei előtt az napokban, valyon az én szemeim előtt is csuda leszen é? ezt mondja a Seregeknek Ura.

7. Így szól a Seregeknek Ura: Imé én megszabadítom az én népemet, a napkelet és napnyugot földéről.

8. És meghozom őket, és lakoznak Jé-

rusálemben; és lesznek nékem én * népem, és én leszek nékik Istenek tökéletességgel és igazsággal. * rész 13. 9.

9. Ezt mondja a Seregeknek Ura: Erősödjenek meg a ti * kezeitek, *néktek*, kik halljátok † e napokon e beszédeket a Próféta'knak szájokból, *kik szóltak néktek* a Seregek Urának háza fundamentomának †† felvettetésének napjától fogva, hogy a templom megépített-nék. * Zsid. 12, 12. † Agg. 2, 7—9. †† Esd. 3, 8—10.

10. Mert e napoknak előtte sem az ember, sem a barom *fáradtságának* nem volt semmi jutalma, és sem a kimenőnek, sem a bájövőnek semmi békessége nem volt a nyomorúság miatt, és minden embereket, kit-kit egymásra támasztottam.

11. De most nem úgy *cselekedszem*, mint az előtt való napokon az én népem maradékával, ezt mondja a Seregeknek Ura.

12. Mert a ti vetéstek békességes *lészen*: a szőlő megtermi gyümölcsét, a föld is megadja az ő gyümölcsét, az egek az ő harmatjokat megadják és mind ezeket örökségül adom az én népem maradékának.

13. És miképen átok alatt voltatok a pogánynépek között, óh Júda háza, és Izráel háza: azonképen megtartalak titeket, és áldottak lésztetek. Ne féljete'k, erősödjenek meg a ti kezeitek.

14. Mert ezt mondja a Seregeknek Ura: Miképen elgondoltam vala, hogy veszedelmet hozzak reátok mikor a ti atyáitok engemet haragra ingerlettek volna, ezt mondja a Seregeknek Ura: és meg nem bántam.

15. Azonképen megtérvén elgondoltam, hogy e napokon Jérusálemmel jól tegyek és Júdával; ne féljete'k!

16. Ezek a dolgok, a mellyeket cselekedjete'k: Szóljon kiki * igazságot az ő felebarátjával, igazságnak és békességnek törvényét szóljátok a ti kapuitokban. * Eféz. 4, 25.

17. És senki felebarátja ellen * gonoszt szívében ne gondoljon, és a hazug † esküvést ne szeresséte'k: mert mind ezek, a mellyeket én †† gyűlölök, ezt mondja az Úr. * rész 7, 10. † rész 5, 3. †† Zsolt. 11, 5.

18. És szóla a Seregeknek Ura nékem, mondván:

19. Ezt mondja a Seregeknek Ura: A

negyedik, az ötödik, * a hetedik és a tizedik *hónapnak* böjti Júda házának öröme fordul, vigasságára, és jó innepire. Azért szeresséte'k † az igazságot és a békességet. * rész 7, 3. 5. † Eféz. 4, 25.

20. Így szól a Seregeknek Ura: Még *lészen olly idő*, mikor eljönek a népek, és a nagy városoknak lakói.

21. És egyik *város* lakói a másikéhoz mennek mondván: Menten menjünk el az Úr orczájának engesztelésére, és a Seregek Urának keresésére, én is elmegyek!

22. És eljönek, sok * népek, és hatalmas nemzetségek Jérusálembe a Seregek Urának keresésére, és az Úr orczájának engesztelésére.

* Zsolt. 102, 16. Ésa. 2, 3. 4. Mik. 4, 1—3

23. Ezt mondja a Seregeknek Ura: Az napokban *lészen*, hogy megragadják tiz emberek minden nyelven való pogányok között megragadják, mondom, a Zsidó köntösének prémit, ezt mondván: elmegyünk * veletek, mert hallottuk, hogy az Isten *vagyon* veletek!

* Dán. 7, 14. Jel. 5, 9. 10.

9. RÉSZ.

Jövendőlés a Krisztus országáról.

Az Úr *fenyegető* beszédének súlyossága a Kadrak földe ellen, és Damaskuson *lészen* a *fenyítéknek* nyugalma, minekutánna az embernek és az Izráel minden nemzetségének szeme az Úrhoz *fordult*.

2. Még Hámát *város* is azon határban lészen: Tírus, Sidon is jöllehet * igen okos:

3. És erősséget épített magának Tírus, és gyűjtött ezüstöt mint a port, és aranyat mint az utcán való sárt.

* Ezék. 28, 2—25.

4. Imé az Úr szegénnyé teszi őtet, és az ő tengeren való hatalmát megrontja, és tűz emészti meg őtet.

5. Meglátja ezt Askalon, és megretten; Gáza is, és bánkódni fog felette igen, Akkaron is, mivelhogy megszegyenült az ő reménységében: és kivesz a Király Gázából, * és Askolonban *ember* nem lakik. * Sof. 2, 4. 5.

6. És laknak Azótusban idegenek, és elvesztem a Filiszteusoknak kevélységeket.

7. És elveszem az ő szájokból az ár-

tatlan vért, és kivonszom fogai között az ő utálatos ragadományokat; és a megmaradott nép az is a mi Istenünké *lészen*, és olyan *lészen* mintegy Fejedelm Júdában és Akkaron úgy jár, mint a Jebuzeus.

8. És táborot járok az én házam körül az ellenség ellen, az általmenő és megtérő *ellenség* ellen, és nem megyen többé rajtok által a kóborló: mert most látom szememmel az én népemnek nyomorúságát.

9. Örülj erősen Sionnak leánya, örven-dezz Jerúsálemnek leánya: Ímé a te Királyod * eljő tenéked, igaz és szabadtó ő: szegény és számárháton ülő és nőtényszamárnak vehén!

* Ésa. 62, 11. 12. Máté 21, 5.

10. És kivesztem a szekereket Efraimból, és a lovat Jerúsálemből, a hadakozásra való kézivet is kivesztem, és szól * békességet a pogányoknak és az ő birodalma egyik tengertől fogva a másiktengerig, és az *Eufrátes* folyóviztől fogva, a földnek utolsó határáig *lészen*.

* Mik. 5, 4. 5. Zsolt. 2, 8. 72, 8. Ésa. 49, 6.

11. Te is *őh Sion leánya*, a te veled való szövetségemnek vére által megszabadítottam a te foglyaidat a * kútból, mellyben víz nem *vala*.

* Ésa. 51, 1. 12—14. Ezék. 37, 12—14.

12. Térjetelek az erősséghez ti reménységnek foglyai! ma is mondom néktek, hogy kettős jótéteménnyel megajándékozlak tégedet:

13. Mert Júdát magamnak mintegy kézivet felvetettem, és Efraimot megarktam, és felindítottam a te fivaidat Sion, a te fivaid ellen te pogány nemzet, és olyanná tettelek tégedet, mint az erős *Óriásnak* fegyvere.

14. És megtetszik, hogy az Úr velek vagyon, és kimegyen *kezeből* az ő nyila mint * a villámlás: és az Úr Isten kürtöt fuvall és déli forgószellekkel előjö.

* Zsolt. 18, 15.

15. A Seregeknek Ura megoltalmazza őket, hogy békességgel egyenek, minek utánna meghódoltatják * a parityának köveit, és iganak és zajogjanak mint a bortól; megteljenek mint a csészék és mint az oltárnak szegéleti: * rész 10, 7.

16. És megoltalmazza őket az ő Urok Istenek az napon, mint a *juhoknak* nyáját az ő népét, és mint a koronába tétetett

drágakövek felemeltetnek * az ő földén.

* Ésa. 14, 2.

17. Mert melly nagy az ő jótéteménye? és melly nagy az ő szépsége? a gabona az * ifjakat, és a bor a leányokat megvidámítja.

* Jél 2, 23—27.

10. RÉSZ.

Eső; Bálványozás; ígéretek.

Kérjetelek az Úrtól esőt alkalmas időben, és az Úr felhőt szerez, és záporosót * ad néktek, és kinek-kinek fűvet az ő mezejében;

* Csel. 14, 17.

2. Mert a bálványok * hazugságot szóltak, és a varázslók hamisságot láttak, és hazug † álmokat láttak, hijábalósággal †† vigasztaltak: azért mikor *rabságra* mennének mint a juhok bizonyosságot tőnek arról, hogy nem volt pásztorok.

* Jer. 10, 8. 9.

† Jer. 23, 21. 32. †† Ezék. 12, 27.

3. A pásztorok ellen felgerjedett az én haragom, és meglátogatom a bakokat: mert meglátogatja a Seregeknek Ura az ő nyáját a Júda házát, és olyanokká teszi őket, mint az ütközetre felékesített lovat.

4. Őközzülők *támad* szegület, őközzülők *támad* szeg, és hadakozásra való kéziv, és támad őközzülők minden rovó is.

5. És lesznek olly *erősek*, mint az Óriások, kik a harczon tapodják ellenségeket mint az utczákon lévő sárt, és harcolnak: mert az Úr *vagyon* ő velek és megszegyenülnek, a kik ő *ellenek* lovakra ülnek.

6. És megerősítem a Júda házát, és a * József házát megtartom, és haza hozom őket: mert könyörültem rajtok, és olyanok lesznek, mintha meg sem vettem volna őket: mert én *vagyok* az ő Urok Istenek, és meghallgatom őket.

* Ezék. 37, 16—22.

7. És az Efraim *fjai* ollyanok lesznek mint az * Óriások, és örül az ő szívek, mint *kik* a bortól *örülnek*, és az ő fiai meglátják és örülnek, örvend az ő szívek az Urban!

* rész 9, 13. 15.

8. Süvöltök én nékik, és egybegyűjtöm őket: mert megszabadítom őket, és megsokasulnak, mint az *előtt* megsokasultak *vala*.

9. És elszélesztem őket a népek között, és a messzevaló földekben megemlékeznek én rólam, és élvén az ő

fijaikkal egybe, *én hozzám*, * haza térnek.

* 2 Kron. 36, 20—23.

10. És haza hozom őket * Egyiptom földéből, és Assiriából † őszvegyűjtöm őket, és Gileádnak és Libánusnak földére hozom őket, és *helyet* sem találnak nékik.

* 2 Kir. 23, 33. 34.

Jer. 43, 5—7. † 2 Kir. 15, 29. 17, 6.

11. És a tengeren átlmegyen az osztor, és megcsendesíti a tengernek habjait, és minden folyóvizeknek mélységek megszárad: és megtöretik * Assiriának kevélysége, és Egyiptomnak † ereje eltávozik.

* Ésa. 33, 1. † Jer. 46, 2—13.

12. És megerősitem őket az Úrban, és az ő nevében * járnak, ezt mondja az Úr.

* Mik. 4, 5. Zsolt. 20, 8.

11. RÉSZ.

Elpusztulása Zsidóországnak a Rómaiak által; a nép Pásztorinak különbözőségei.

Nyisd meg a te kapuidat Libánusnak *hegye*, hogy a tűz megeméssze a te czéd-rusfáidat.

2. Ordits te jegenyefa: mert leesett a czédrusfa: mert a fő népek elhullottak: orditsatok Básánnak tölgyfái: mert levágattatott az erős erdő!

3. A pásztorok ordításoknak szava *hallattatik*; mert elkölt az erősségek; az oroszlánok ordításoknak szava *hallattatik*; mert elpusztult a Jordánnak kevélysége.

4. Így szól az én Uram Istenem: Legeltessed az én megnyomorított juhaimat.

5. Mellyeket az ő rajtok uralkodók megölnek, és *azt állitják, hogy* * nem vétkeznek, és a kik őket eladják pénzben, ezt mondják: Áldott az Úr: mert meggazdagodtam! és a kik azokat legeltetik, semmit nékik nem kedveznek.

* Ján. 16, 1.

6. Mert nem cselekeszem többé kegyelmesen e földnek lakosival, ezt mondja az Úr: Hanem imé én adok minden embert az ő felebarátja kezébe, és az ő Királya kezébe, és megrontják az ő földöket, és nem szabadítom meg őket azoknak kezeiből.

7. Azért én felvém * gondviselését a *maradék* megnyomorított juhoknak; tudniillik a nép szegényinek, és választék magamnak két *pásztori* pálcát, egyikét nevezém szépségnek, a másikat

nevezém egyességnek, és *ugy* legeltettem a juhokat.

* Ezék. 24, 23.

8. És egy hónapon három pásztort bocsátottam el tőlök: mert megkeseredék az én lelke az ő *hálaadatlanságokon*; mivelhogy az ő lelkek is megutála engemet.

9. És mondek: nem őrizlek én titeket; a ki halálra * való haljon meg, és a ki nek ki kell vágattatni, vágatassék ki; és a mellyek megmaradnak, egye meg kiki az ő társának húsát.

* Jer. 15, 2. 3.

10. És kezembe vevém az én vesszőmet, a szépség *nevűt*, és eltörém azt, hogy semmivé tenném az én szövetséget, mellyet szerzettem vala mind e népekkel.

11. És semmivé lón az napon: és ilyen módon eszékbe vevék a nyájnak szegényei, a kik engemet tisztelnek vala, hogy az Úr dolga volna az.

12. És mondek nékik: Ha jónak tetszik néktek, adjátok meg az én *szolgálatomnak* jutalmát; hogyha nem *tetszik*, hagyjatok békét néki, és harmincz ezüstpénzt * adának bérembe.

* Máté 26, 15.

13. És monda nz Úr nékem: Vesd a fazekasra * e nagy bért; a mellyre engemet becsültek: és vevém a harmincz ezüstpénzt, és vetém az Úr házába, *hogy* azt a fazekasnak adnák.

* Máté 27, 9.

14. És eltörém az én másik * pálczámat is, az egyességnek *pálczáját*, hogy megoszlassam az atyafiúságot Júda és Izráel között.

* vers 7.

15. És monda az Úr nékem: Végy imár egy bolond pásztornak való táskát nyakadba.

16. Mert imé én szerzek pásztort e földön, a ki azokat, mellyek a nyájból kiszakadtak, meg nem keresi, a gyengét ölébe nem veszi, a megromlottat meg nem gyógyítja, a melly békével vagyon, azt nem őrizi, a kövérinek húsával lakik, és azoknak körmeiket megrontja.

17. Jaj a haszontalan * pásztornak, a ki elhagyja a nyáját; fegyver következik annak karjára, és jobbszemére: az ő karja megszáradván megszárad, és az ő jobbszeme teljességgel kiapad!

* vers 16. Jer. 23, 1. Ezék. 34, 2.

12. RÉSZ.

Anyaszentegyház oltalma: Zsidók megtérése.

Az Úrnak terhes beszéde Izráel ellen: Ezt

mondja az Úr, ki az egeket kiterjesztette, és a földet fundálta, és az emberben a lelket * teremtetten. * Préd. 12. 9.

2. Imé én Jerúsálemet részegítő pohárrá téstem minden körülte való népeknek: mind annak, a ki Júdának, mind annak, a ki Jerúsálemnek ellensége leszen.

3. És az napontéstem én Jerúsálemet nehéz kővé minden népeknek, valaki vinni akarja azt, megszakad * belé, jóllehet ő ellene gyűlnek † a földnek minden nemzetségei. * vers 9. † Ezék. 39, 2—22. Jóel 3, 1—17.

4. Azon a napon, ezt mondja az Úr, megrémíték minden lovat, és megbolondítók minden lovagot, és szemeimet vetem Júdára, és a népeknek minden lovaikat megverem vaksággal;

5. És ezt mondják a Júdának Fejedelmei az ő szivekben és Jerúsálemnek lakói: A mi erősségünk *vagyon* a Seregeknek Urában, az ő Istenekben!

6. Azon a napon a Júda Fejedelmét fáknak *megemésző* tűzhelyévé téstem, és olyanokká mint az égő üszög a kékék között, és mind jobb- mind balkézre megemésztenek minden népeket, és megmarad Jerúsálem még az ő helyén Jerúsálemben.

7. És megoltalmazza az Úr Júdának sátorit, mint elein; azokáért nem dicsekedhetik a Dávid házának * ékessége, és a Jerúsálem lakosának ékessége Júda ellen. * vers 8.

8. Azon a napon oltalmalészen az Úr Jerúsálem lakosának, és ő közöttök a legalábbvaló, az napon hasonló leszen Dávidhoz, és a Dávid háza mint az Angyalok, és mint az Úr Angyala az ő orcájok előtt.

9. És azon a napon kész leszek elveszteni minden * nemzetségeket, valamely-lyek Jerúsálemre jőnek. * vers 3.

10. És kiöntöm Dávidnak házára, és Jerúsálemnek lakosira a kegyelemnek és a könyörületességnek lelkét, és én reám tekintenek, a kit * bosszúsággal illettek, és siratják őtet mint az *ember* szokta siratni egyetlenegy magzatját, és keseregnek ő rajta mint szoktak keseregni elsőszülöttökön. * Ján. 19, 34. 37.

11. Azon a napon nagy siralom leszen Jerúsálemben, minémű volt Hadádrim-momban, a Megiddon * mezején. * 2 Krón. 35, 22—25.

12. És sir a föld, minden cselédek külön; a Dávid házának cselédje külön, és az ő feleségeik külön; a Nátán házának cselédje külön; és az ő feleségeik külön;

13. A Lévi házának cselédje külön, és az ő feleségeik külön; a Semei cselédje külön, és az ő feleségeik külön.

14. Minden maradék cselédek, minden cselédek külön, és az ő feleségeik külön.

13. RÉSZ.

Krisztus jövődő halála, a Zsidók állapotjok.

Azon a napon kutfő fakad a Dávid házának és a Jerúsálem lakosainak, az ő bűnökéből való tisztulásokra és megmosódásokra.

2. És leszen azon a napon, ezt mondja a Seregeknek Ura, kivesztem a bálványoknak * neveket a földről és soha többé emlékezetben nem lesznek; sőt még az ő *hamis* Prófétáikat is, és a firtelmes lelket kiszaggatom e földről.

* Hós. 2, 17. 18.

3. És leszen *ez*, hogy mikor valaki profétál többé, ezt mondja annak az ő attya és anyja, a kik azt e világra szülték; Nem élsz: * mert hazugságot szóltál az Úr nevében! és általverik azt az ő attya és anyja, a kik azt szülték: mivelhogy profétált: * Jer. 28, 1. 2. 15—17.

4. És azon a napon megszégyenülnek a Próféták, kiki az ő látása miatt, mikor profétál, és nem öltöznekszőrös ruhába, hogy hazudjanak:

5. Hanem ezt kezdi mondani: Nem vagyok én Próféta; szántóvető ember vagyok én, és az emberek engem gyermekségmentől fogva *barom* pásztorságban neveltek.

6. És ha *valaki* kérdi tőle; Micsoda kékek ezek a te kezeiden? azt feleli: Az én barátim házokban verének meg engem!

7. Fegyver, serkenj fel az én pásztorem ellen, és a férjfiú ellen, ki nékem társam, ezt mondja a Seregeknek Ura: Verd meg * a pásztort, és eloszolnak a juhok, és fordítom kezemet az *én* kicsinyimre.

* Máté 26, 31.

8. És leszen az egész földön, ezt mondja az Úr, a földnek két részei kivágattatnak és meghalnak, és a harmadik megmarad azon.

9. És általviszem a harmadrészt a

tűzőn, és megkohlom azokat, mint megkohlják az ezüstöt, és * megpróbálom őket, mint megpróbálják az aranyat; ez segítségül hívja az én nevemet; és én megfelelek néki, *s ezt mondom: Én népem ez; ő pedig ezt mondja: Az Úr én Istenem!*

* 1 Pét. 6, 7.

14. RÉSZ.

Jerúsálem veszedelme s pogányok hivatala.

Ímé eljő az Úrnak napja, és a te prédádat felosztják te benned.

2. Mert minden népeket felgyűjtök Jerúsálem ellen ütközetre, és megveszik a várost, és a házakat elkőborolják; az asszonyokat megfertéztetik; a városnak fele számkivetésre megyen, de a nép maradéka nem vesz ki a városból.

3. És kitámad * az Úr, és hadakozik e népek ellen, mint ama napon harczolt, a harcznak napján.

* Ésa. 42, 13.

4. És állanak az ő lábai azon a napon az olajfák hegyének tetején, mely Jerúsálemnek napkelet felől ellenében vagyon, és az olajfák hegye középben ketté válik, napkeletre, és napnyugotra, és leszen igen nagy völgy; és fele a hegynek észak felé, a fele dél felé szakad.

5. És e ketté szakadott hegynek völgyébe futtok: mert a hegyeknek völgye Azalig nyúl, és úgy futtok, mint futottatok a földindulás * előtt Uzziásnak, Júda Királyának idejében: és eljő az én Uram Istenem, és mind a szent *Angyalok* ő vele.

* Ámós 1, 1.

6. És nem leszen azon a napon világos és állandó nap.

7. És leszen egy napon (mellyet az Úr tud) hogy sem nap, sem éjszaka nem *leszen*; és leszen estvének idején világosság.

8. És leszen azon napon, hogy élővizek jőjjenek ki Jerúsálemből, fele azoknak a napkeleti tengerre, és fele az utolsó tengerre, és nyárban télben folynak.

9. És az Úr leszen Királya az egész földnek; az napon egy Úr leszen, és neve is egy *leszen*.

10. És az egész föld változik mintegy térfölddé. Gébától fogva Rimmonig, Jerúsálemnek dél felől való részében; és felmagasztaltatik, és az ő helyén lakják a Benjámin kapujától fogva az első kapu helyéig, a szegelet kapujáig, és a Hananéel tornyától fogva a Király sajátójáig.

11. És laknak abban, és többé el nem vesz; és Jerúsálemet bátorsággal lakják.

12. És leszen pedig a csapás, mellyel megver az Úr minden népeket, mellyek Jerúsálem ellen hadakozándnak: megseenyved az ő husok mikor lábaikon állanak, és az ő szemeik kijárnak helyekből, és az ő nyelvek megrothad szájkokban.

13. És leszen azon a napon; az Úr nagy háborút indít ő közöttök, és kiki megragadja az ő társának kezét, és felhúzza kezét az ő felebarátjának keze ellen.

14. Sőt még Juda is hadakozik Jerúsálem ellen; és felgyűl minden népeknek seregek köröskörül, aranyjok, ezüstjök és drága ruhájok nagy bőséggel *leszen*.

15. És a lónak, öszvérnek, tevének, számárnak, és minden baromnak veszedelme, melly a táborban leszen, olyan leszen *mint az embereknek* veszedelmek.

16. És leszen, hogy valaki megmarad mind a népek között, mellyek Jerúsálem ellen jönnek; esztendőről esztendőre felmenjen a Királynak, *tudniillik* a Seregek Urának tiszteletire és a Sátorosinnepnek megszentelésére.

17. És leszen, hogy valaki fel nem megyen e föld háznépei között Jerúsálembe, hogy a Királynak a Seregek Urának könyörögjön: nem leszen azokra eső.

18. Ha Egyiptomnak is háznépe fel nem menénd, és meg nem jelenénd, ő rájuk is nem *leszen eső*, és leszen ő rájuk az a büntetés, mellyel az Úr megbünteti a pogányokat, kik fel nem jönnek a Sátorosinnepnek megszentelésére.

19. Ez leszen Egyiptomnak, és minden népeknek büntetések, mellyel fel nem jönnek a Sátorosinnepnek megszentelésére.

20. Azon a napon még a lovaknak fékeken is *ez az írás* leszen: az Úrnak szenteltetett; és lesznek a vasszékak az Úr házában, mint az oltár előtt való medenczék.

21. És minden vasszék Jerúsálemben és Júdában a Seregek Urának szenteltetik; és eljönnek mindenek, a kik áldozni akarnak, és elővesznek azokban és főznek benne; és nem leszen többé Kanaeus a Seregek Urának házában azon a napon!

MALAKIÁS PRÓFÉTA KÖNYVE.

1. RÉSZ.

A sok jóért hálálatlan nép ellen panasza Istennek.

Az Úr beszédének terhes Prófécziája az Izráel ellen, Malakiás által.

2. Szerettelek titeket, ezt mondja az Úr; és azt kérditek: Miben mutattad hozzánk való szerelmedet? Avagy nem attyafia vala-é Ézsau Jákóbnak? ezt mondja az Úr: Jákóbot * pedig szerettem; * 1 Móz. 25, 23. 28, 10. 12—15. Róm. 9, 13.

3. De Ézsauit gyűlöltem, és az ő lakó hegyeit * pusztává tettem; és az ő örökségét sárkányok barlangjokká.

* Ésa. 34, 5—14.

4. Ha ezt mondándja Edom: Elfogyatkoztunk; de térjünk meg és építsük meg a mi pusztáinkat: ezt mondja a Seregeknek Ura: Ők építnek, de én * elrontom: és ezt mondják nekik: Istentelenségnek határa *a ti határotok*, és olly nép ez, melyre az Urnak örökké való haragja vagyon. * Ésa. 34, 17.

5. Mellyet a ti szemeitek meglátnak, és magatok ezt kezditek mondani: Felmagasztaltatott az Úr az Izráel határában!

6. A fiú tiszteli az ő atyát, és a szolga az ő Urát. Ha én Atya vagyok, hol az én tisztességem? és ha én Úr vagyok, hol az én félelmem? ezt mondja a Seregeknek Ura néktek, óh Papok, kik megutáljátok az én nevemet, és ezt mondjátok: Miben utáljuk meg a te nevedet?

7. Kik az én oltáromra fertelmes kenyeret hoztok fel, mégis ezt mondjátok: Miben fertéztetünk meg tégedet? Ebben, mikor azt gondoljátok, hogy az Urnak asztala * utálatos! * vers 12.

8. Ha vak *oktalan állatot* visztek az áldozatra, nem gonosz-é az? és ha sántát * vagy bénát visztek, nem gonosz-é? Vigyed azt a te Fejedelmednek, lásd, ha jó néven veszi-é tőled, vagy ha jó szemmel lát-é tégedet? ezt mondja a Seregeknek Ura! * vers 13. 3 Móz. 22, 21. 22.

9. Most annakokáért engeszteljétek az erős Istennek orcáját, hogy könyörüljön rajtunk; mivelhogy ti ezt miveltétek, valyon tekint-é valamellyitekre? ezt mondja a Seregeknek Ura.

10. Kicsoda az is ti közzületek, a ki *ingyen* bészárlaná *a templom* ajtaját? Avagy az én oltáromon ingyen áldoztok é? Nem kedvellek titeket, ezt mondja a Seregeknek Ura, és az * áldozatot a ti kezetekből nem kedvellem; * Ésa. 1, 11—16.

11. Mert napkelettől fogva * napnyugtáig nagy az én nevem a Pogányok között, és minden helyen jóillatú füsttel és tiszta eledeli-áldozattal áldoznak nekem: mert nagy az én nevem a pogányok között. ezt mondja a Seregeknek Ura. * Ésa. 41, 25. † Ésa. 19, 18. Luk. 13, 29.

Róm. 15, 14. 18. 19. 24.

12. Ti pedig megfertéztetitek, * azt, mikor ezt mondjátok: Az Urnak asztala megfertéztetett, és annak jövedelme utálatos eledel. * vers 7.

13. És ezt mondjátok: Imé mint fáradánk, és sohajtottatok az *áldozat* mellett, ezt mondja a Seregeknek Ura: annakfelettle *vadaktól* megszaggatottat, sántát, és betegest hoztok *nekem*, áldoztok eledeli-áldozattal is: avagy * kedves-é ez a ti kezetekből? azt mondja az Úr. * vers 8.

14. Atkozott pedig az * álnok *ember*, a ki mikor az ő juhái között him bárány vagyon, és fogadást tészén, áldozik hitvánnyal az Urnak; mert nagy Király vagyok én, ezt mondja a Seregeknek Ura, és rettenetes az én nevem a pogányok között. * Préd. 5, 6.

2. RÉSZ.

A Papoknak s a községnek bűneik.

Most azért ti reátok *néz*, óh Papok, é parancsolat!

2. Ha nem engedéndetek, és ha szivetek szerint nem adtok dicsőséget az én nevemnek, ezt mondja a Seregeknek Ura: átkot * bocsátok ti reátok, és a ti áldástokat megátkozom, sőt meg is átkoztam azokat; mivelhogy szivetek szerint nem *figyelmeztek* én *hozzám*. * 3 Móz. 26, 14. 16.

3. Imé én megvesztem a ti vetni való magatokat, és ganéjjal békenem a ti orcáitokat, a ti áldozatotoknak ganéjjával; és mindenestől fogva békeverttek léstek.

4. Mert tudjátok, hogy én adtam néktek e parancsolatot, hogy nékem* kötéssem legyen a Lévi nemzetségével, ezt mondja a Seregeknek Ura. * vers 8.

5. És hogy nékem kötésem volt azzal, életnek és bekességnel *kötése*, és adtam néki az én félelmem felől való törvényt, és félt engemet, és az én nevem előtt megalázta magát.

6. Az igazság, törvénye volt az ő * száájában, és álnokság nem találtatott ajakaiiban; békességben és egyenességben járt én velem, és sokakat megtérített az álnokságból. * 5 Móz. 33, 8—10.

7. Bizonyára a Papnak ajakai őrizik a tudományt és ő tőle* kérdenek törvényt: mert a Seregek Urának † követe ő:

* 5 Móz. 17, 8—10. 33, 10, † Agge. 1, 13. Jel. 1, 20.

8. De ti elhajlottatok az útról, sokakat megbotránkoztatottatok a törvényben, felbontattátok a Lévivél való * kötésemet, ezt mondja a Seregeknek Ura. * vers 4.

9. De én is szidalmatosokká tettelek titeket és utálatosokká az egész nép előtt, miképen, hogy nem tartottátok meg az én útaimat, hanem felemeltétek orczátoakat a törvény ellen.

10. Valyon nem* mindnyájunknak egy atyánk *vagy*on-é? Avagy nem azon egy Isten teremtett-é minket? Miért csalja meg tehát kiki az ő felebarátját, hogy a mi atyáink kötéseket megfertéztet-nénk? * Eféz. 4, 6.

11. Hitetlenül cselekedett Júda és utálatosság lett Izráelben és Jérusálemben; mivelhogy megfertéztette Júda az Úrnak szent helyét, hogy szerette és feleségül vette magának az Idegen Isten leányát.

12. Elveszti az Úr az ilyen embert, a ki, ezt cselekeszi, mind a ki indítója, mind a ki cselekedője a Jákób sátoriból és a ki áldozatot viszen fel a Seregek Urának.

13. Ezt is cselekedtétek másodsor, hogy könyhullatással, sirással kesergéssel bétöltenétek az Úr oltárát: annyira hogy többé ne * tekintsen az eledeli-áldozatra, és ne vegye el kezetekből a jó akaratot: * Ámos 5, 21—24.

14. És azt kérditek: Valyon miért? Azért: mert az Úr tett tanúbizonytságot te közötted, és a te ifjúságodnak felesége között, a kit te megcsaltál, holott

ő te társad, és te hozzád szövetséggel szerkesztetett feleséged volna.

15. Mert nem egygyé* tette-é *a férjfiat és asszonyt*, holott minden lelkes állatok az ő hatalmában volnának? Miért pedig egygyé? Hogy azok által szaporod-nék az Isten† magva. Annakokáért ol-mazzátok meg lelketeket, és a ti ifju-ságtoknak felesége ellen ne vétkezzetek.

* 1 Móz. 2, 24. † 1 Móz. 1, 27. 28.

16. Ha meggyűlöli *valaki feleséget*, bocsássa el, * azt mondja az Izráelnek Ura Istene: és befedezi az ő kegyetlen-ségét mintegy paláستtal, azt mondja a Seregeknek Ura: Azért őriztétek meg lelketeket és ne csalárdkodjatok.

* 5 Móz. 24, 1. Máté 19, 8. 9.

17. Elfárasztottátok az Urat a ti beszédekkel és azt kérditek: Mivel fárasztottuk el? Ezzel, hogy azt mondjátok: Valaki gonoszt cselekeszik, kedves az Úr előtt, és azokban gyönyörködik; vagy *mikor ezt mondjátok*: Hol az ítélő Isten?

3. RÉSZ.

Keresztelő János: Gonoszságok a Zsidóknak.

Imé én elküldöm az én * Angyalomat és megtisztítja az utat én előttem, és mindjárt eljő az ő templomába az † Úr, a kit ti kerestek, és a Szövetségnek követe, a kit kívántok, imé, eljő, azt mondja a Seregeknek Ura!

* rész 4, 5. Máté 11, 7. 10. 14. † Máté 3, 11. 13.

2. És kicsoda szenvedheti el az ő eljövételének napját? és kicsoda maradhat meg az ő megjelenésekor? mert ő olyan, mint a tisztító * tűz, és mint a ruhafestőknek fejezítő fűvők. * Máté 3, 12. 13.

3. Miképen ül az ezüstnek olvasztója és tisztítója, úgy megtisztítja a Lévi fiait, és megfrisseli őket mind az aranyat és az ezüstöt, és az Úrnak áldoznak igazságnak áldozatjával.

4. És kedves lesz az Úrnak a Júda és Jérusálem * áldozatja, mint a régi napokban, és a régi esztendőknben.

* Róm. 12, 1. 2.

5. És hozzátok közelitek az ítéletre, és hirtelen tanú leszek a szemfényvesztők ellen, a paráznák és hamisan * esküvők ellen és azok ellen, kik a munkás bérít megtartják; az özvegyet, árvát, idegent nyomorgatják, és a kik nem félnek engem, ezt mondja a Seregeknek Ura.

* 2 Móz. 20, 7. 3. Móz. 19, 12.

6. Mert én Úr meg nem * változom, ti Jákób fiai, azért nem emésztettek meg.

* Zsolt. 33, 11. Jak. 1, 17.

7. A ti atyáitoknak idejéktől fogva elváltoztatok az én parancsolatimtól, és meg nem őriztéték *azokat*. Térjetelek * én hozzám, én is ti hozzátok térek, ezt mondja a Seregeknek Ura; és mondátok: Miben térjünk *te hozzád!*

* Zakar. 1, 3. Ezék. 18, 30–32.

8. Avagy megfosztja-é ember az Istent, mivelhogy ti engem megfosztottatok, és mondátok: Miben fosztottunk meg tégedet? A dézmákban és az áldozatokban.

9. Átokkal megátkoztattatok, mivel ti mind fejenkét engem megfosztottatok.

10. Hozzátok bé az egész * dézmát az én tárházamba, és legyen élés az én házamban, és próbáljatok meg ezen engem, ezt mondja a Seregeknek Ura: ha meg nem nyitom néktek az egek csatornáit, és ha áldást nem bocsátok reátok, annyira hogy helyet ne találhasatok marhátoknak. * Ezék. 44, 30. Péld. 3, 9.

11. És megdorgálom érettetek a kártevőt, és nem veszi el földetek gyümölcsét, és nem lessz a szőlőtő meddő néktek mezőtőkön, ezt mondja a Seregek Ura.

12. És boldognak * mondanak titeket minden népek: mert lésztek drága földnek *lakói*; ezt mondja a Seregeknek Ura.

* 5 Móz. 28, 9. 10. 33, 29.

13. Elhatalmaztak én ellenem a ti beszéditek, ezt mondja az Úr, és mondátok: Miben szóltunk ellened?

14. Ezt mondottátok: Hijába szolgálunk Istennek; és mi haszna * vagy, hogy az ő törvényét őrizzük, és hogy alázatosan viseltük magunkat a Seregeknek Ura előtt?

* Jer. 44, 17. 18.

15. Sőt inkább boldogoknak mondják a kevélyeket: mert nevekednek, a kik hamisságot cselekesznek, és a kik kísértik az Istent, megszabadulnak.

16. Akkor a kik az Urat félik, szólá-

nak; és reá figyelmezze az Úr s meghallá, és iraték emlékezet könyve ő előtte azokért, kik az Urat félik, és nevét becsülik.

17. És lésznek nekem az napon, mellyen *ígéretemet* megteljesitem, kiváltképen való népemmé, ezt mondja a Seregeknek Ura: és kedvezek nékik, mint * ember fijának kedvez, ki ő hozzá engedelmes.

* Zsolt. 103, 13.

18. Akkor megtérvén meglátjátok. *mi-csoda különbség legyen* az igaz és istentelen között, a között a ki szolgál * Istennek, és a ki nem szolgál néki.

* Ezék. 9, 4–8.

4. RÉSZ.

Keresztelő János: Igazságnak fén és napja.

Mert imé eljő a nap, mint az égő kemence, és megemésztetnek minden kevélyek, és minden álnokságnak cselekedői, mint a pozdorja, és megégeti őket a jövő nap, ezt mondja a Seregeknek Ura, annyira hogy sem gyöke-
rek, sem ágak ne maradjon.

2. És feltámad néktek, kik az én nevetem féltitek, az igazság napja és egészség léssen az ő szárnyai alatt, és előmentek, s megsaporodtok, mint a meghizlalt tulkok.

3. És megtapodjátok az istentelenekeket: mert olyak lésznek lábaitok talpai alatt, mint a hamu, a melly napon *beszéde-
met* megteljesitem, ezt mondja a Seregeknek Ura.

4. Megemlékezzetek Mózesnek az én szolgámnak törvényéről * mellyet ő általa a Hóreb hegyén az egész Izráelnek adtam, *tudniillik* az én végezésimet és ítéletimet.

* 2 Móz. 20.

5. Imé én elbocsátom néktek * Illyés Prófétát, minekelőtte eljő az Őrnak nagy és becsületes napja. * rész 3, 1. Máté 11, 7. 10. 14.

6. És az atyáknak sziveket a fiakhoz hajtja, és fiaknak sziveket az atyákhoz: hogy eljövén, * el ne veszessem e földet örök veszedelemmel. * rész 3, 1. 3.

